بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم (١) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
(٢) الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (٣) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (٤) إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (٥) اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (٦) صِرَاطَ
الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلاَ
الضَّالِّينَ(٧)

1- el-FÂTİHA SÛRESİ

(Mekke'de inmiştir, 7 âyettir.)

1) Rahmân ve Rahîm Allah'ın adıyla…

2) Hamd, âlemlerin Rabbi Allah içindir.

3) Rahmân'dır, Rahîm'dir.

4) Din gününün sahibidir.

5) Yalnız sana ibâdet eder ve yalnız senden yardım dileriz!

6) Bizi dosdoğru yola ilet!

7) Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna; gazaba uğrayanların (yahûdilerin) ve (hak yoldan) sapanların (hıristiyanların) yoluna değil…

"Kovulmuş şeytandan Allah'a sığınırım."

Ey Allah'ım! Dinim hususunda bana zarar vereceğinden veya Rabbime karşı yükümlü olduğum bir vazifemden beni alıkoyacağından korktuğum, taşlanmış, kovulmuş, öldürülmüş, sövülmüş, lanet edilmiş, helak olmuş, günahından dolayı yanmış şeytanın insanlardan, cinlerden, hayvanlardan ve diğer şeylerden olan yardımcılarının şerrinden, dürtmesinden, gururlandırmasından, üflemesinden ve vesvesesinden yarattıklarına değil, sadece sana sığınır, yardım ve destek isterim. Bu korkuyu üzerimden atabilecek olan yalnız sensin!

1) Her işime Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adını anarak, O'ndan yardım isteyerek, O'nun rızasını gözeterek, O'nun istediği şekilde başlıyorum, O'nu hatırımdan hiç çıkarmıyorum.Çünkü O'nun adıyla başlanmayan her işin eksik ve bereketsiz olduğunu çok iyi biliyorum.

2) Bütün övgüler yoktan var eden, yaratmış olduklarının yegâne sahibi, efendisi, terbiye ve ıslah edicisi, besleyicisi, yöneticisi, yardımcısı, hidâyet edicisi olan ve her türlü ibâdetin yalnız kendisi için yapıldığı yüce Allah içindir.

Allah'tan başka hiç bir varlığa 'Allah' ismi verilemez. Şükür, bir iyiliğe karşılık yapılan övgüdür. Hamd, şükürden daha genel olup kişinin sahip olduğu vasıflarından dolayı övülmesidir.Allah'a ancak O'nu noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemek-ten uzak tutarak, her şeyden çok severek, layık olduğu şekilde yücelterek, verdiği nimete razı olup, isyan etmeyerek hamd edebiliriz.

3) Allah (c.c.), Rahman sıfatı ile dünyada hem mü'minlere hem de kâfirlere merhameti bol olan, onları rızıklandıran, onlara mal mülk veren, Rahim sıfatı gereği ise dünya ve âhirette yalnız mü'minler için merhameti bol olan, onlara dünyada doğru yolu gösteren, âhirette de cenneti vaad edendir.

4) Allah (c.c.), hesap (ceza ve mükafaat) gününün yegâne sahibi, yöneticisi ve hâkimidir. O gün O'ndan başka kimse söz sahibi değildir. Herkes O'nun vereceği hüküm sonucu zerre kadar haksızlığa uğratılmaksızın amellerinin karşılığını görecek, Allah'ın emirlerine uygun olarak hareket edenler cennete, Allah'ın emirlerine uygun olarak hareket etmeyenler ise cehenneme girecektir.

5) Ya Rabbi! Bizler tüm ibâdetlerimizi, sadece ve sadece sana yapar, senden başka ibadet edilenleri reddeder ve her konuda da yalnızca senden yardım dileriz. Bize fayda veya zarar veremeyecek olan kimselerden asla yardım dilemeyiz.

İbâdet: Kulun Allah'a boyun eğmesi, itaat etmesi, O'na karşı küçüklüğünü kabul etmesi demektir. Allah'ın sevdiği, emrettiği, kabul ettiği ve râzı olduğu bütün gizli-açık amel ve sözler ibâdettir. Bunlardan bazıları; îmân, İslâm, ihsan, duâ, korkmak, umut etmek, tevekkül etmek, ummak, gönülden saygı duymak, yönelmek, yardım istemek, sığınmak, yardımına çağırmak, kurban kesmek, adak adamak, hükmüne teslimiyet göstermek, namaz kılmak, zekat vermek, oruç tutmak, hacca gitmek, tevbe-istiğfar etmek vs.dir.İbâdet türlerinden herhangi birini Allah'tan başkasına veya Allah ile birlikte başkasına yapmak şirktir.

6) Ya Rabbi! Bizi Rasullerin gösterdiği ve Allah'ın rızasına ancak bununla ulaşılabilecek doğru yol olan İslâm'a ulaştır. Bu yolda bizi sâbit kıl! Bu yolda kalmamız için bize yardım et.

7) Ya Rabbi! Bizleri kendilerine ibâdet ve itaat etme nimeti verdiğin melek, nebi, sıddık, şehid ve salihlerin yoluna ulaştır. Yahudiler gibi hak kendilerine ulaştıktan sonra, bunu bile bile reddedip yüz çevirdiği ve atalarının dinine körü körüne tabi olduğu için gazaba uğrayan veya hristiyanlar gibi hak kendilerine ulaşmadığı veya eksik ulaştığı için doğru yolu bulamayarak sapanların yoluna ulaştırma.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

الم (١) ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ (٢)
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنفِقُونَ (٣) وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ
قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (٤) أُوْلَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ
وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥)

2- el-BAKARA SÛRESİ

(Medine'de inmiştir, 286 âyettir.)

Rahmân ve Rahîm Allah'ın adıyla…

1) Elif, Lâm, Mîm.

2) Kendisinde hiçbir şüphe olmayan bu kitap, muttakiler için bir hidâyettir.

3) O kimseler ki gayba îmân eder, namazı dosdoğru kılar ve kendilerini rızık olarak verdiğimiz şeylerden de infak ederler.

4) Onlar ki sana indirilene ve senden önce indirilenlere îmân ederler ve onlar âhirete de kesin olarak inanırlar.

5) İşte onlar, Rablerinden bir hidâyet üzeredirler ve onlar kurtuluşa erenlerin tâ kendileridir.

1) "Hurûf-u Mukattaa" denilen bu harflerin gerçek manasını ancak Allah bilir. Âlimlerin bu âyetler hakkındaki görüşleri şöyledir: "Kur'an'ın isimlerinden biri, başında bulunan sûrelerin isimlerinden biri, hece harfleri, Kur'an'ın sırrı, Allah'ın isimlerinden biri, Allah'ın isimlerinin baş harfleri, bazı kelime ve cümlelerin kısaltılmış şekli, sûrelerin başlangıç ve bitişini gösteren bir işaret, müşriklerin dikkatini çekmek amacıyla kullanılan semboller, müşrikler için bu gibi harfleri kullanarak âyetlerin bir benzerini meydana getirmeleri konusunda meydan okuma. "Kur'an bu gibi harflerden meydana gelmiştir. Sözlerinde bir canlılık vardır. Üslup, belağat ve beyan bakımından eşsizdir. Bu gibi harflere birtakım anlamlar vererek ebced hesabı ile gaybı bildiğini iddiâ etmek küfürdür.

2) Allah'tan Muhammed-sallallahu aleyhi ve sellem-'e Cibril vasıtasıyla indirilmesi hususunda ve ifâde ettiği hükümlerde hiçbir şüphe olmayan bu Kur'an, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiği şeyleri yerine getiren, yasakladığı şeylerden kaçınmak sûretiyle Allah'ın azabından sakınan kimseler için doğru yolu gösteren ve Allah'ın izniyle doğru yola ileten bir mutluluk ve selâmet rehberidir.

Tüm insanlar için bir hidâyet rehberi olan Kur'an'dan gerçek anlamda ancak muttakîler istifâde ederler. Çünkü onlar akıl sahibi olup, düşünen ve hakkı isteyen kimselerdir.

Doğru yolu göstermek, insanların yapabileceği bir şeydir.Fakat doğru yola iletmek, yalnızca Allah'a aittir.Kim Allah'tan başka bir kimsenin hidâyet ettiğini iddiâ ederse, Allah'a ortak koşmuş olur.

3) Muttakîler, gözden ve duyulardan gizli olan, insan idrakini aşan, bilinmeyen gaybi gerçeklere, Allah'a, meleklerine, nebi ve rasullerine, kitaplarına, hesaba, mizâna, cennet ve cehennem gibi âhirette görülecek hadiselere inanırlar, namazı rükun ve şartlarını tam olarak yerine getirmek sûretiyle huşû içerisinde ve devamlı edâ ederler, kendilerine rızık olarak verdiğimiz insan için yararlı olan bütün maddi (yiyecek, içecek, giyecek ve çocuk) veya mânevi (bilgi ve erdem gibi) şeylerden bir kısmını Allah yolunda zekât ve sadaka olarak harcarlar.

Îmân: Kur'an ve sahih sünnette zikredilen ve inanılması zaruri olan şeyleri şüphesiz bir şekilde kesin olarak kalple tasdik, dille ikrar etmek, bu bildirilen şeyler gereğince amel edip bu şeylerin aksine hareket etmemek ve bu şeyleri bozacak söz ve hareketlerden uzak durmaktır.

Gaybın türleri: 1- Yalnızca Allah'ın bildiği gayb. **2-** Allah'ın vahiy yoluyla rasullerinden dilediğine bildirdiği gayb. **3-** Allah'ın rüya veya ilham yoluyla salih kimselere bildirdiği gayb. **4-** Cinlerin semadan çalarak kâhin ve sihirbaz dostlarına bildirdiği gayb. **5-** Duyu organlarımızla algılayamadığımız fakat cinler tarafından bilinen gayb.

4) Ey Muhammed! Takvâ sahibi mü'minler, sana indirilen Kur'an'ın hükmünün kıyâmete kadar geçerli olacağına ve ancak ona bağlananların kurtuluşa ereceklerine ve senden önceki nebi ve rasullere indirilen Tevrât, Zebûr ve İncîl gibi kitaplara, İbrahim ve Musa'nın sahifelerinin Allah katından gelen tahrif edilmemiş hallerine inanırlar.Onlar âhiret gününde gerçekleşecek olan berzah, ba's, haşr, hesap, mizân, sırat, cennet ve cehenneme de şüphesiz bir şekilde kesin olarak îmân eder ve o gün için hazırlık yaparlar. Âhirete gerçek anlamda îmân eden kişi, cehennem azabından kurtulmak ve cennet mutluluğunu elde etmek için Allah'ın emrettiği şeyleri yapar ve yasakladıklarından da kaçınır.

5) Bu vasıfları taşıyan muttakîler, Rablerinin kendilerini doğru yola ulaştırdığı ve bu yolda sâbit kıldığı, cehennemden kurtarıp cennetini vaad ettiği, dünya ve âhirette hem mutlu, hem de kazançlı kıldığı kimselerdir.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ (٦) خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى سَمْعِهِمْ وَعَلَى
أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٧) وَمِنْ النَّاسِ مَنْ
يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ (٨)
يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ (٩) فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمْ اللَّهُ مَرَضًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (١٠) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا
تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ (١١) أَلَا
إِنَّهُمْ هُمْ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ (١٢) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ
أَلاَ إِنَّهُمْ هُمْ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لاَ يَعْلَمُونَ (١٣) وَإِذَا لَقُوا
الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَى شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا
مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ (١٤) اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ
وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (١٥) أُوْلَئِكَ الَّذِينَ
اشْتَرَوْا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى فَمَا رَبِحَتْ تِجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ (١٦)

6) Muhakkak ki küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseleri uyarsan da uyarmasan da kendileri için birdir; îmân etmezler.

7) Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinde de perde vardır.Onlar için çok büyük bir azap vardır.

8) İnsanlardan öyleleri de vardır ki: *"Biz Allah'a ve âhiret gününe îmân ettik!"* derler. Halbuki onlar, mü'min değillerdir.

9) Allah'ı ve îmân edenleri aldatmaya çalışırlar; oysa onlar, kendilerinden başkasını aldatmazlar.Bunun farkında da değillerdir.

10) Onların kalplerinde hastalık vardır. Allah da onların hastalıklarını artırmıştır. Yalanlamalarından ötürü onlar için çok acıklı bir azap vardır.

11) Onlara:"Yeryüzünde fesat çıkarmayın!" denildiğinde onlar: *"Biz ancak ıslah edicileriz"* derler.

12) Dikkat edin! Doğrusu onlar fesat çıkaranların tâ kendileridir, ne var ki onlar farkında değiller…

13) Onlara: *"İnsanların îmân ettikleri gibi îmân edin!"* denildiğinde onlar: *"Biz o beyinsizlerin îmân ettikleri gibi îmân eder miyiz?"* derler. Dikkat edin! Doğrusu onlar beyinsizlerin tâ kendileridir, ne var ki bilmiyorlar…

14) Onlar, îmân edenlerle karşılaştıklarında: *"biz de îmân ettik"* derler, şeytanlarıyla başbaşa kaldıklarında ise: *"Şüphesiz biz sizinle beraberiz; biz sadece alay edicileriz!"* derler.

15) Allah da onlarla alay eder ve azgınlıkları içerisinde bocalar bir halde kendilerine mühlet verir.

16) İşe o nlar, hidâyete karşı sapıklığı satın almış kimselerdir. Alış-verişleri kâr getirmemiş ve doğru yolu da bulanlardan olmamışlardır.

6) Hakkı hak olarak bildiği halde, hakkı sevmediği veya hoşlanmadığı için bilerek haktan yüz çeviren, hakkı yalanlayan, inkâr eden ve hakkı gizleyip kabul etmeyen kimseleri, cehennem azabıyla korkutarak uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, onlar îmân etmezler.

7) Küfür üzere ısrar eden kimselerin, çok fazla günah işlemeleri ve bunda ısrarlı olmaları sebebiyle bir süre sonra kalpleri kararır, kulakları hakkı işitmez, gözleri de hakkı görmez hale gelir. Böyle bir kalbe, îmân girecek bir yol bulamadığı gibi, küfür de çıkacak yol bulamaz. Onlar için hem dünyada, hem de âhirette şiddetli ve sürekli bir azap vardır. Dâvetçinin, üzülmeden tebliğine devam etmesi gerekir.

8) İnsanlar arasında öyle kimseler vardır ki bunlar münâfıklardır. Bunlar hakka inanmadıkları halde sırf mü'minlerden faydalanmak amacıyla: "Bizler de Allah'a ve âhiret gününe îmân ettik" derler.

9) Münâfıklar, ganimet alabilmek, mü'min kadınlarla evlenmek, başlarına gelecek eziyetlerden kurtulmak gibi birtakım menfaatler elde etmek ve müslümanların sırlarını kâfirlere haber verebilmek gibi amaçlarla îmân etmiş gözükerek mü'minleri ve dolayısıyla onları seven biricik dostları Allah'ı aldatmaya çalışırlar. Oysa onlar, sadece kendilerini aldatırlar da onlar bunun farkında değillerdir.

10) Münâfıkların kalplerinde cehâlet, hırs, kin, buğuz ve hasetlerinden kaynaklanan şüphe hastalığı vardır. Allah bu kimselerin hastalıklarını onların nefislerine ağır gelen âyet ve hükümler indirerek daha da artırmıştır. Bile bile hakkı yalanlayıp yüz çevirdikleri halde birtakım menfaatleri sebebiyle iki yüzlü davrandıklarından ötürü onlar için âhirette çok acıklı ve sürekli bir azap vardır.

11) Münâfıklara: "Şeriata uygun olmayan ameller işleyerek,inkâr ve isyan ederek, kâfirleri dost edinerek, mü'minlere ait sırları kâfirlere vererek yeryüzünde fesat çıkarmayın!" denildiğinde onlar: *"Bizim kâfirleri dost edinmemizin gâyesi, kâfirlerle müslümanların arasını düzeltmek ve iyileştirmek içindir. Sizler bizi yanlış anlıyorsunuz.Biz bozguncu değiliz, biz ıslahatçıyız, iyi niyetliyiz."* derler.

12) Ey îmân edenler! Onların yalanlarına aldanmayın. Onlar Allah'ın dinini yıkmak isteyen bozguncuların tâ kendileridir.Ne yazık ki kalplerinden îmân nuru silindiği için bozgunculuk yaptıklarının şuurunda da değildirler. Bu yüzden hakkı bulmaları da güçtür.

13) Münâfıklara: *"Muhammed ve ashâbının îmân ettiği gibi îmân edin!"* denildiğinde Bilal, Ammar ve Suhayb gibi fakir müslümanları kastederek, kibirli bir şekilde: *"Aklı, bilgisi az, dar kafalı, sersem, aptal, beyinsiz, basit ve zavallı olan, idare etme yeteneği olmayan, anlayış ve temyiz yeteneği kıt kimselerin îmân ettikleri gibi îmân eder miyiz?"* derler. Ey îmân edenler! Dikkat edin, asıl sefihler kendileridir, fakat bu halde olduklarının farkında değildirler. Bu yüzden onlar, îmân edemezler.

14) Münâfıklar, mü'minlerle karşılaştıklarında korkularından: *"Biz de sizin gibi îmân ettik"* derler. Küfür ve nifakta liderleri olan kimselerle karşılaştıklarında ise: *"Şüphesiz biz sizin gibi inanmaktayız, onlarla sadece alay edip, eğlenmekteyiz"* derler.

15) Allah münâfıklarla âhiret günü alay edecektir. Onlara: *"Layık olduğunuz yere girin"* diyecek, onlar da cennete gireceklerini zannederken kendilerini cehennemde bulacaklardır. Allah, münâfıklara, dünyada zâhiren müslüman muamelesi yaptırırak serbestçe dolaşmaları ve günah işleyebilmeleri için mühlet verir, onlar da ne müslümanlar gibi îmân ederler, ne de kâfirler gibi küfürlerini ilân ederler. Bu ikisi arasında şaşkın bir şekilde bocalar, dururlar.

16) Münâfıklar, İslâm yerine küfrü satın almışlardır. Bu ticâretleri, kâr getirmediği gibi zararla sonuçlanmıştır. Doğru yolu bulamadıkları için hem dünyada, hem âhirette hüsrana uğramışlardır.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لاَ يُبْصِرُونَ (١٧)
صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لاَ يَرْجِعُونَ (١٨) أَوْ كَصَيِّبٍ مِنْ
السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي
آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ
بِالْكَافِرِينَ (١٩) يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا
أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
(٢٠) يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (٢١) الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ
الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
(٢٢) وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ (٢٣) فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي
وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (٢٤)

17) Onların durumu, bir ateş yakan kimsenin durumu gibidir ki, etrafını aydınlatınca Allah onların nûrunu giderdi ve onları karanlıklar içerisinde görmez bir halde bıraktı.

18) Onlar, sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; artık onlar dönemezler.

19) Ya da gökten boşalan şiddetli yağmur gibidir ki, içinde karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek vardır. Yıldırımlardan ölmek korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkarlar. Şüphesiz Allah kâfirleri çepeçevre kuşatandır.

20) Şimşek neredeyse gözlerini kapıverecek. Onları aydınlattığında onda yürürler. Onlar üzerine karardığı zaman dikiliverirler. Allah dileseydi elbette onların işitmelerini de görmelerini de giderirdi. Şüphesiz Allah her şeye kâdirdir.

21) Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize ibâdet edin ki korunasınız.

22) Yeryüzünü sizin için bir döşek ve göğü de bir bina kılan, g ökten su indirip onunla sizin için rızık olan ürünler çıkartan O'dur.Artık bildiğiniz halde Allah'a eşler koşmayın!

23) Eğer kulumuza indirdiğimiz şeyden şüphe içinde iseniz, siz de onun benzerinden bir s ûre getirin! Allah'tan başka şâhitlerinizi de çağırın; eğer doğru kimseler iseniz!

24) Şayet yapamazsanız, -ki asla yapamayacaksınız-, o halde kâfirler için hazırlanan,yakıtı insular ve taşlar olan ateşten sakının!

17) Hakiki münâfıkların durumu, İslâm'a girip, İslâm'ın nûru kendilerini ve etrafı aydınlatınca, bile bile haktan yüz çevirmeleri sebebiyle Allah'ın , İslâm'n n ûrunu kendilerinden giderip şüphe ve korku içerisinde hakkı göremez bir halde bıraktığı kimselerin durumu gibidir.

18) Münâfıklar bile bile haktan yüz çevirdikleri için hakkı duyamayacak kadar sağır, hakkı söyleyemeyecek kadar dilsiz, hakkı göremeyecek kadar kör olmuşlardır. Bu yüzden artık küfür, şirk ve nifaklarını bırakıp hakka dönmezler.

19) Tereddüt içerisindeki münâfıkların durumu, içerisinde insan nefsinin hoşuna gitmeyecek ve kendilerini şüpheye düşürecek hükümlerin ve insanların yolunu aydınlatan nûrun bulunduğu gökten inen vahye bağlanan bir kimsenin durumu gibidir. Münâfıklar bu vahyin içerisindeki cihad çağrısı ve Allah'ın âhirette şirk işleyenlere vereceği azabı bildiren haberleri duyunca, ölüm korkusuyla parmak uçlarını kulaklarına tıkarlar, duymazlıktan gelirler. Şüphesiz Allah, ilmi ve kudretiyle kâfirleri çepeçevre kuşatmıştır. Onları cezalandıracaktır.

20) Kur'an'ın şimşek gibi parlak olan hükümleri münâfıkların gözlerini kör edecek derecede rahatsız etmekte ve nefislerine ağır gelmektedir. Eğer onların hoşuna giden müslüman kadınlarla evlenmeleri gibi hükümler inerse buna sevinirler, İslâm yolunda yürürler. Nefislerine ağır gelen cihad, kâfirleri dost edinmeme, Allah yolunda mallarını harcama gibi hükümler inerse veya başlarına bir belâ gelip işleri bozulursa hemen oracıkta kalıverirler. Şüphesiz Allah (c.c.), yaptıklarına karşılık bir ceza olmak üzere onları dünyada; hakkı duydukları halde onu anlayamayan, gördükleri halde basiretleri köreldiği için idrak edemeyen kimselerden kılmaya ve böylece şüphe, şirk küfür ve nifak karanlığında bırakmaya, âhirette ise cehennemin en alt tabakasında can yakıcı bir azaba uğratmaya kâdirdir.

21) Ey insanlar! Rabbiniz olan Allah sizi ve sizden öncekileri bir örneğe ihtiyaç duymaksızın yoktan var etmiştir. O halde Rasulünün gösterdiği şekilde O'na ibâdet edin. İbâdet türlerinden herhangi birini O'ndan başkasına veya O'nunla birlikte bir başkasına yapmak sûretiyle O'na herhangi bir şeyi ortak koşmayın.Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olur, O'nun emrettiği şeyleri yerine getirir ve yasakladığı şeylerden kaçınırsanız işte ancak o zaman Allah'ın azabından sakınan kimselerden olabilirsiniz.

22) Rabbiniz olan Allah, yeryüzünü yuvarlak olmasına rağmen açılmış bir yaygı gibi yaparak sizlerin içinde rahatlıkla dolaşabileceğiniz, ihtiyaçlarınızı giderebileceğiniz, göğü de yıldızlar, göktaşları, gezegenler ve zararlı ışınlar gibi şeylerden korunabileceğiniz şekilde yarattı. Ayrıca gökteki bulutlardan yağmur indirip bununla size ve hayvanlarınıza rızık olmak üzere yerden çeşitli sebze, meyve ve ürünler çıkarttı. Bütün bunları bildiğiniz halde Allah'la birlikte taş, ağaç, güneş, ay, rasul, şeyh, cin, yıldız, melek veya başka varlıklara ibâdet ederek bu varlıkları Allah'a denk tutmayın, Allah'a ait hak, yetki ve sıfatlardan herhangi birini Allah'tan başkasına veya Allah ile beraber bir başkasına vermeyin! Aksi taktirde Allah'a ortak koşmuş olursunuz.

23) Ey müşrikler! Eğer kulumuz Muhammed'in bir rasul olduğu, ona bölüm bölüm indirdiğimiz Kur'an'ın Allah'tan olduğu ve içerisindeki bilgilerin doğruluğu hususunda şüphe içindeyseniz ve Kur'an'ı okuma yazması olmayan Muhammed'in uydurduğu konusundaki iddiânızda da samimiyseniz, Allah'tan başka yardımcı olarak çağırabileceğiniz kim varsa yardımcı ve şâhit olarak çağırın da uslup, belâğat ve beyan bakımından onun benzeri bir sûre meydana getirin.

24) Boşuna uğraşmayın. Bu Kur'an'ın uslup, belâğat ve beyan bakımından bir benzerini hiçbir zaman meydana getiremezsiniz. Kur'an'a uymazsanız, dünya ateşinin yetmiş misli sıcaklığa sahip olup, kâfirler için hazırlanan, yakıtı azılı kâfir insanlar, taptıkları putlar ve çabuk tutuşup geç sönen, pis kokulu ve bedene son derece yapışıcı taşlar olan cehennem ateşinden sakının.

وَبَشِّرْ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٥) إِنَّ اللَّهَ لَا
يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ
آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا
فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي
بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ (٢٦) الَّذِينَ يَنْقُضُونَ
عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٢٧)
كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢٨) هُوَ الَّذِي
خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٩)

25) Îmân edip salih amel işleyen kimseleri müjdele! Muhakkak onlar için altından nehirler akan cennetler vardır. Orada rızık olan ürünlerden her rızıklandırıldıklarında: "*Bu, daha önce rızıklandırıldığımızdır*" derler. Onlara birbirinin benzeri olarak verilecektir.Onlar için orada tertemiz kılınmış eşler de vardır.Onlar orada sürekli kalıcıdırlar.

26) Doğrusu Allah bir sivrisineği veya ondan daha üstün olan herhangi bir şeyi misal vermekten çekinmez. Gerçekten îmân edenler bilirler ki, o kesinlikle Rablerinden bir haktır. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ise: *"Allah bu misal ile neyi kastetmiştir?"* derler. Onunla pekçoğunu saptırır. Bir çoğunu da onunla hidâyete erdirir. Onunla fâsıklardan başkasını saptırmaz.

27) Onlar ki, Allah'ın ahdini pekiştirilmiş sözünden sonra bozarlar, Allah'ın kendisiyle birleştirilmesini emrettiği şeyi keserler ve yeryüzünde fesat çıkarırlar. İşte onlar hüsrana uğrayanların tâ kendileridirler.

28) Allah'a karşı nasıl küfür üzere oluyorsunuz? Siz ölüler idiniz de sizi diriltti; sonra sizi öldürecek, sonra da sizi diriltecektir.Sonra yalnız O'na döndürüleceksiniz.

29) Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan,sonra göğe yönelip yedi gök halinde onları düzenleyen O'dur. O, her şeyi hakkıyla bilendir.

25) Ey Rasulüm!İstediğim şekilde îmân edip amellerini de bu îmânlarının gerektirdiği şekilde düzenleyen mü'min kullarımı müjdele! Onlar için ağaçların ve odaların altlarından oluksuz, kanalsız, baldan, sütten, sudan ve şaraptan akan ırmakların bulunduğu cennetler vardır. Onlar oradaki ağaçların ürünleriyle rızıklandırıldıklarında, bunu dünyadaki ürünlere benzetirler. Oysa verilen ürünler, her ne kadar şekil ve isim bakımından dünyadakilere benzeseler de tatları değişiktir. Hatta cennetteki ürünler bile hep değişik olarak verilecektir.Ayrıca onlar için hayız, nifas, kötü ahlak ve diğer bütün pisliklerden beri, tertemiz eşler vardır. Mü'minler, bu nimetler içerisinde sonsuza kadar yaşayacaklardır.

26) Doğrusu Allah daha önce münâfıklarla ilgili örnekleri, örümceği, karıncayı, sivrisineği veya ondan daha basit olan kanat gibi herhangi bir şeyi misal vermekten haya etmez, çekinmez. Allah (c.c.) Kur'an'da insan aklının hikmetini kavrayamadığı bu gibi âyetleri zikredebilir. Mü'minler, Rablerinden gelen şeyin hak olduğuna inanıp hiçbir tereddüt göstermeksizin gerek kalp, gerekse amelleriyle ona teslim olurlar. Kâfirler veya münâfıklara gelince, onlar: "Bu gibi misallere ne gerek var?" diyerek itiraz ederler. Oysa Allah (c.c.), insanların hikmetini kavrayamadığı böyle basit şeyleri misal vererek onları imtihan eder. Bu imtihan neticesinde de insanların bir kısmı sapıklığa düşer, bir kısmı ise hidâyeti bulup onda sebat gösterir. Allah (c.c.) bu gibi misallerle, Allah'ın emirlerinden ve O'na itaatten uzaklaşan, kötü niyetli, iğrenç karekterli ve inatçı fâsıklardan başkasını saptırmaz.

27) Allah (c.c.), kalu belâda, Adem'in sülbünden bütün zürriyetini çıkararak, rubûbiyetini ikrar ettiklerine dâir ahid almıştı. Kâfir ve münâfıklar işte bu ahidlerini ve rasullerine gönderdiği kitaplara uymaya dâir yeminle destekleyerek vermiş oldukları sözleri yerine getirmezler. Allah'ın birleştirilmesini emrettiği akrabalık bağını, mü'minlerle dostluk bağını, Allah'ın emirlerine bağlılığı ve genel olarak Allah'ın kesilmemesini emrettiği her türlü bağı keserler.Allah'ın emirlerini inkâr ederek, mü'minlere eziyet vererek, Kur'an hakkında şüpheler uyandırarak ve müslümanların İslâm'ı tatbik etmelerini engelleyerek fesat çıkarırlar.İşte onlar, bu hareketleriyle küfrü îmâna, dünyayı âhirete tercih etmişlerdir. Bu yüzden âhiret gününde kaybedenlerden olacaklar, Allah'ın rahmetinden uzaklaşıp cehenneme gireceklerdir.

28) Ey insanlar! Siz ölüler idiniz; yani önce su, hava, toprak, ateş, sonra onlardan hasıl olan gıdalar ve daha sonra da annelerinizin rahimlerinde meniler, donuk kanlar, et parçaları ve iskeletler idiniz, sonra Allah (c.c.) sizi diriltti, yani ruhlarınızı yaratıp, analarınızın rahimlerinde size o ruhları üflemekle size hayat verdi. Belli bir müddet yaşattıktan sonra ecelleriniz geldiğinde sizleri tekrar öldürecek, kabre yerleştirdikten sonra kabir azabı veya mutluluğunu hissettirmek için yeniden diriltecek, kıyâmet koptuktan sonra yaptıklarınızın hesabını vermek üzere tekrar kendisine döndürecektir. Hal böyle iken nasıl olur da Allah'ı inkar edersiniz?

29) Haram kılınanlar müstesnâ, yeryüzünde yaratılan her şeyi insanların hizmetine sunan, sonra göklerin üstünde bulunan arşının üzerine istivâ edip onları yedi gök halinde düzenleyen Allah'tır. O, her şeyi en iyi bilen ve hesabı en iyi görendir. Yerleri, gökleri ve içerisindekileri tek başına yaratan Allah, elbette ki insanları yeniden diriltmeye, onları hesaba çekmeye kâdirdir. İstivânın mahiyetini ancak Allah (c.c.) bilir. Göklerin yedi gök halinde düzenlenmesinin ne anlama geldiğini de en iyi bilen ancak O'dur. Allah (c.c.) bu konularda bizlere fazla bilgi vermemiştir. Yerlerin yaratılması, göklerin yaratılmasından evveldir. Fakat döşenmesi göklerin yaratılmasından daha sonradır.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ
نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
(٣٠) وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى
الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ (٣١) قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٣٢) قَالَ يَاآدَمُ أَنْبِئْهُمْ
بِأَسْمَائِهِمْ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي
أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ (٣٣) وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ
(٣٤) وَقُلْنَا يَاآدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا
رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ
الظَّالِمِينَ (٣٥) فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا
كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ (٣٦) فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ
كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٣٧)

30) Hani Rabbin meleklere: *"Muhakkak ben yeryüzünde bir halife yaratacağım"* buyurmuştu da onlar: *"Orada fesat çıkaracak ve kanlar dökecek bir kimse mi yaratacaksın? Oysa biz sana hamdederek seni tesbih ve takdis etmekteyiz"* demişlerdi. *"Şüphesiz ben sizin bilmediği-niz şeyleri bilirim"* buyurmuştu.

31) Âdem'e bütün isimleri öğretti.Sonra onları meleklere göstererek: "*Eğer doğru kimseler iseniz bunları isimleriyle bana haber verin!*" buyurdu.

32) *"Seni tesbih ederiz.Senin bize öğrettiğinden başka ilmimiz yoktur. Şüphesiz alîm ve hakim olan sensin, yalnız sen!"* dediler.

33) *"Ey Âdem!Bunları isimleriyle onlara bildir!*" dedi.Onları isimleriyle onlara bildirince de:*"Size demedim mi şüphesiz ki ben göklerin ve yerin gaybını bilirim; açıkladıklarınızı ve gizlediklerinizi de bilirim!"* buyurdu.

34) Hani biz meleklere: "*Âdem'e secde edin!"* demiştik de hemen secde ettiler. İblis müstesnâ. O (secde etmekten) kaçındı, kibirlendi ve kâfirlerden oldu.

35) Dedik ki: "*Ey Âdem! Sen ve eşin bu cennette yerleşin ve orada dilediğiniz yerde bol bol yiyin; fakat şu ağaca yaklaşma-yın; yoksa ikiniz de zalimlerden olursunuz!*"

36) Bunun üzerine, şeytan o ikisini oradan kaydırdı ve onları bulundukları yerden çıkarttı. Dedik ki: *"Kiminiz kiminize düşman olarak inin.Yeryüzünde sizin için belli bir vakte kadar yerleşim yeri ve geçimlik vardır."*

37) Derken Âdem Rabbinden kelimeler aldı. Tevbesini kabul etti.Çünkü Tevvâb ve Rahîm olan O'dur, yalnız O!

30) Hani bir zamanlar Allah (c.c.) meleklere: *"Yeryüzünde benim emirlerime uyacak, onları diğer insanlara bildirecek bir varlık yaratacağım."* demişti. Melekler de hayret ederek: *"Ey Rabbimiz, yeryüzünde cinler gibi emirlerine karşı çıkarak fesat çıkaracak, bozgunculuğa ve yozlaşmaya yol açacak, öldürme ve yaralama sûretiyle kan akıtacak bir yaratık meydana getirmendeki hikmet nedir? Oysa biz seni her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederek ismini ve zatını her türlü maddi ve manevi pisliklerden arındırarak yüceltmekteyiz."* dediler. Allah (c.c.) şöyle buyurdu: *"Sizin bu konudaki bilginiz pek azdır.Âdem'in soyundan kötü kimseler çıkacağı gibi nebiler, rasuller ve salih kimseler de çıkacaktır.Şüphesiz olmuş, olacak ve olmakta olan şeyler arasından sizin bilmediklerinizi ben en iyi bilenim."*

31) Allah (c.c.) Âdem'e (s.a.v.), kendisine ve nesline lazım olan herşeyin ismini ve ne işe yaradıklarını öğretti. Sonra meleklere yönelerek: "*Eğer Âdemoğullarının yeryüzünde fesat çıkartacağı ve kanlar akıtacağı iddiânızda doğru söyleyen kimselerseniz ve bu yarattığım yaratıktan daha âlîm ve bilgili olduğunuzu düşünüyorsanız bu eşyaların isimlerini bana söyleyiniz"* buyurdu.

32) Melekler hatalarını anlayarak şöyle dediler: *"Ey Rabbimiz! Seni her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederiz. Bizim ilmimiz ancak bize öğrettiğin kadardır. Ancak sen öğretilmeden ilim sahibi olan ve her şeyi bilensin. Sen doğruya isâbet eden, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi muhkem ve sağlam kılan ve yarattıklarının maslahatını gözetensin."*

33) Allah (c.c.) buyurdu ki: *"Ey Âdem, eşyanın isimlerini meleklere bildir!"* Âdem (a.s.) eşyanın isimlerini ve ne işe yaradıklarını meleklere bildirince, Allah (c.c.) meleklere şöyle buyurdu: *"Ben size demedim mi şüphesiz ki ben göklerin ve yerin gizliliklerini bilirim. Dilinizle açığa vurduğunuz ve içinizde gizlemekte olduğunuz şeyleri de bilirim."*

34) Allah (c.c.) meleklere Âdem'e (a.s.) saygı için secde etmelerini emredince bütün melekler hemen verilen emri yerine getirip secde ettiler. Fakat cin taifesinden olduğu halde melekler arasında bulunan İblis secde etmedi, dayattı, büyüklük tasladı, kıskançlık ve kibirle Allah'ın (c.c.) emrine karşı çıkarak kâfirlerden oldu. Böylece Allah (c.c.) onu cennetten kovdu.

35) Allah (c.c) buyurdu ki: *"Ey Âdem! Eşin ile birlikte cennette ikâmet et, orayı mesken tut, orada rahat bir şekilde yaşayabilir, dilediğiniz yerden türlü türlü rızıkları rahatça, bol bol yiyebilirsiniz, fakat şu ağaca yaklaşmayın, aksi halde görevinizi ihlal ederek Allah'ın emrine karşı gelen, Allah'ın koymuş olduğu sınırları aşan zâlimlerden olursunuz."*

36) Şeytan Âdem (a.s.) ve eşine vesvese verdi. Âdem ve eşi karşı karşıya kalacakları tehdidi unuttular ve o yasak ağaçtan ya da aynı türden başka bir ağaçtan yediler. Böylece şeytan, Âdem ve eşinin ayaklarını kaydırarak günah işlemelerine ve içinde bulundukları nimet yurdu olan cennetten çıkmalarına sebep oldu. Allah (c.c.) da onları, yeryüzüne, birbirlerine düşman olarak indirdi. Artık burası onlar için kıyâmete kadar üzerinde barınacakları ve rızıklarını elde edecekleri bir yerdi.

37) Âdem (a.s.) Rabbinden öğrendiği kelimelerle eşiyle birlikte Rabbine tevbe etti ve O'ndan bağışlanma diledi. Allah da tevbelerini kabul etti. Allah, işlediği günahtan pişman olarak tevbe eden, tekrar işlememek üzere karar alarak o günahı terkeden kullarının tevbelerini kabul eden günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve âhirette merhametli olandır.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ
تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٣٨) وَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ (٣٩) يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي
أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ
فَارْهَبُونِ (٤٠) وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا
تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا
وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ (٤١) وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٤٢) وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ (٤٣) أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ
وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٤٤)
وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى
الْخَاشِعِينَ (٤٥) الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ
إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (٤٦) يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي
أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (٤٧)
وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا
شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ (٤٨)

38) Dedik ki: "*Hepiniz oradan inin, benden size bir hidâyet gelir de kim benim hidâyetime uyarsa, onlar için korku yoktur ve onlar üzülecek de değillerdir."*

39) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edip âyetlerimizi yalanlayanlar var ya; işte onlar ateş halkıdırlar; onlar orada sürekli kalıcıdırlar.

40) Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın ve ahdimi yerine getirin ki ben de ahdinizi yerine getireyim ve benden; yalnız benden korkun!

41) Beraberinizdekini tasdik edici olarak indirdiğime îmân edin ve onu inkâr edenlerin ilki olmayın! Âyetlerimi de az bir pahaya değişmeyin ve benden, yalnız benden sakının!

42) Hakkı bâtılla karıştırmayın ve bildiğiniz halde hakkı gizlemeyin!

43) Bir de namazı dosdoğru kılın, zekatı verin ve rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin!

44) İnsanlara iyliği emredersiniz de kendinizi unutur musunuz? Oysa siz o kitabı okuyorsunuz. Hala akıl etmez misiniz?

45) Sabır ve namaz ile yardım isteyin. Bu, şüphesiz huşû duyanlardan başkasına ağır gelir.

46) Onlar, şüphesiz Rablerine kavuşacaklarını ve yine yalnız O'na döneceklerini kesin olarak bilirler.

47) Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi âlemler üzerine gerçekten üstün kıldığımı hatırlayın!

48) Kimsenin kimse için bir şey ödeyemeyeceği günden de sakının ki, ondan hiç bir şefaat kabul edilmez ve ondan fidye de alınmaz.Kendilerine yardım da edilmez!.

38) Hepiniz cennetten çıkıp yeryüzüne inin, benim katımdan size ve sizden sonraki nesillere doğru yolu gösteren bir rasul geldiğinde ona ve getirdiklerine uyar,hayatınızı ona göre düzenlerseniz hesap gününde sizin için bir korku yoktur. Dünyada iken kaybettiklerinize de üzülmeyin. Çünkü cennette aklınıza, hayalinize gelmeyen türlü türlü nimetler vardır.

39) Hakkı bildiği halde, küfür ve şirklerinde bilinçli olarak ısrar edip Allah'ın (c.c.) âyetlerini, inkâr eden, yalanlayan ve ona uymayan kimseler kıyâmet gününde cehennem ehlinden olacaklar ve orada sonsuza kadar azap içerisinde kalacaklardır.

40) Ey İsrailoğulları'nın torunları olan yahudiler! Atalarınıza vermiş olduğum nimetleri hatırlayın, emirlerime uyun, elinizde bulunan Tevrat'ta rasul olarak geleceği bildirilen Muhammed'e ve getirdiklerine uyun ki günahlarınızı bağışlayayım ve sizi söz verdiğim cennetlere koyayım. Bütün bunları yerine getirirken sadece benden korkun, kimsenin size zarar vermesinden çekinmeyin!

41) Yanınızda bulunan Tevrat'ın içindeki hakikatleri tasdik edici olarak indirdiğim Kur'an'a ve onu getiren rasul Muhammed'e îmân edin, bu kitabı ve elçiyi ehli kitaptan ilk inkâr edenler olmayın. Ne kadar çok olsa da cennet nimetleri yanında bir şey ifâde etmeyen dünya malını elde etmek için âyetlerimi tahrif etmeyin, değiştirmeyin, saptırmayın, gizlemeyin ve sadece benden sakının!

42) Yanınızda bulunan Tevrat'ın içindeki hakikatleri, geleceği bildirilen Muhammed'in risâleti hakkındaki bilgiyi hevâ ve hevesinize uyarak bile bile gizlemeyin. Doğruyla yanlışı birbirine karıştırmayın. Muhammed'in sadece araplara gönderilen bir rasul olduğunu iddiâ etmeyin. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki o, bütün insanlığa gönderilmiş bir elçidir. Ona ve getirdiklerine uyun.

43) Allah'ın rasulü Muhammed'e ve getirdiklerine uyarak müslüman olup, şartlarını ve rükûnlarını yerine getirerek huşû içerisinde namaz kılın, zekat verin ve rükû eden mü'minlerle beraber rükû edin.

44) Yanınızda bulunan Tevrat'ı okuyup durduğunuz, hakikatleri bildiğiniz halde insanlara Muhammed'e ve getirdiklerine uymalarını emrediyor, fakat kendiniz bunlara uymuyorsunuz.Oysa insanlar sizi örnek alıyor ve bu tavırlarınızdan dolayı dinden nefret eder hale geliyorlar. Siz hiç akıl etmiyorsunuz. Şayet akıl etseydiniz bu yaptıklarınızdan dolayı büyük bir azaba uğrayacağınızı bilirdiniz.

45) Allah'ın rasülü Muhammed'e ve getirdiklerine uyup müslüman olarak,Allah'ın emirlerine uymak, yasakladığı şeylerden kaçınmak, Allah'ın yoluna dâvet etmek ve bu yolda başa gelen eziyetlere karşı koyabilmek için sabır ve namazla yardım isteyin. Bu, Allah'tan ürpererek korkan, tam bir sığınma duygusu içinde yürekten Allah'a yönelen takvâ sahiplerinden başkasına ağır gelir.

46) Bu takvâ sahibi kimseler, ne kadar çok yaşasalar da bir gün mutlaka öleceklerini, hesap vermek üzere Allah'ın huzurunda toplanacaklarını, Allah ile karşılaşacaklarını, iyi amellerinin sonucu olarak Allah'ın rahmetiyle cennete gireceklerini kesin olarak bilirler.

47) Ey İsrailoğulları'nın torunları olan yahudiler! Atalarınıza vermiş olduğum nimetleri hatırlayın. Musa (a.s.) zamanında onları bütün insanlardan üstün kıldık. Atalarınıza yapılmış olan bu ikramlar, onların çocukları olmanız sebebiyle size de yapılmış sayılır. Onların iyi olan yönlerini alıp hatalarından da ders çıkararak Muhammed'e ve onun getirdiklerine uyun ki kurtuluşa eresiniz.

48) Kimsenin bir diğerinin günahını yüklenemeyeceği, kimsenin kimseye fayda veremeyeceği, kâfirler için hiçbir şefaatin kabul edilmeyeceği, azabın şiddetinden kurtulmak için bütün dünya nimetlerini hatta yeryüzünü dolduracak kadar altın fidye olarak vermek isteseler de kendilerinden kabul edilmeyeceği ve bu azaptan kurtulmak için hiçbir yardımcının da bulunmayacağı bir günden sakının. Ancak Muhammed'e ve getirdiklerine uyarsanız kurtuluşa erersiniz. O gün yalnız Allah'ın hükmü geçerlidir. Allah'ın râzı olduğu kimseler için korkulacak ve üzülecek bir şey yoktur.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ
مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (٤٩) وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ
فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنظُرُونَ (٥٠) وَإِذْ
وَاعَدْنَا مُوسَى أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ (٥١) ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٢) وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (٥٣) وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ
يَاقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا
إِلَى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ
بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (٥٤) وَإِذْ
قُلْتُمْ يَامُوسَى لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْكُمُ الصَّاعِقَةُ وَأَنْتُمْ تَنظُرُونَ (٥٥) ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
مِنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٥٦) وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ
(٥٧)

49) Hani sizi Firavun hanedanından kurtarmıştık ki, oğullarınızı boğazlayıp kadınlarınızı ise sağ bırakarak size azabın en kötüsünü tattırıyorlardı. Bunda sizin için Rabbinizden çok büyük bir imtihan vardı.

50) Hani sizin için denizi yarmış ve sizi kurtarmıştık. Firavun hanedanını da boğmuştuk ki siz görüyordunuz.

51) Hani biz Musa'ya kırk gece vâdetmiştik; sonra siz onun ardından zâlimler olarak o buzağıyı (ilâh) edindi-niz.

52) Sonra bunun ardından belki şükredersiniz diye sizi affetmiştik.

53) Hani belki hidâyete erersiniz diye Musa'ya kitabı ve Furkanı vermiştik.

54) Hani Musa kavmine demişti ki:"*Ey kavmim!Gerçekten siz o buzağıyı (ilâh) edinmekle kendinize zulmettiniz; hemen yaratanınıza tevbe edin de nefislerinizi öldürün.Bu yaratanınız katında sizin için daha hayırlıdır."* Bunun üzerine O, tevbenizi kabul etti.Şüphesiz ki O, Tevvâb'dır, Rahîm'dir.

55) Hani siz; "*Ey Musa! Allah'ı apaçık görünceye kadar sana asla inanmayız!*" demiştiniz de sizi hemen bir yıldırım çarpmıştı, ki siz görüyordunuz.

56) Sonra ölümünüzün ardından belki şükredersiniz diye sizi diriltik.

57) Bulutu da üzerinize gölge yaptık. Size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. "*Rızık olarak verdiğimiz güzel şeylerden yiyin!*" Onlar bize zulmetmediler; fakat kendi nefislerine zulmetmekteydiler.

49) Hani bir zamanlar atalarınızı Firavun ve ordusunun zulmünden kurtarmıştık. Onlar atalarınıza çeşitli işkenceler yapıyorlardı. Firavun gördüğü bir rüyânın yorumundan etkilendiği için yeni doğan erkek çocuklarınızı keserek öldürüyor, kız çocuklarınızı ise hizmetçi, dansöz ve câriye olarak kullanma gâyesiyle sağ bırakıyordu. Firavun ve ordusunun size bu şekilde musallat olmaları, Allah'ın bir imtihanıydı.

50) Hani bir zamanlar Musa'nın asasıyla Kızıldeniz'i atalarınız için yararak takip etmekte olan Firavun ve ordusundan kurtarmış, onları yarmış olduğumuz denizi üzerlerine kapatarak atalarınızın gözleri önünde suda boğmuş ve cesetlerini de sahile atmıştık.

51) Hani Musa'yı, Tevrat'ı vermek için Tur dağına kırk günlük bir süre için çağırmıştık. Fakat atalarınızın büyük bir çoğunluğu onun ardından hemen buzağıya tapmaya başladılar. Onlar bu şekilde Allah'tan başka bir varlığa ibâdet ederek nefislerine zulmettiler.

52) Allah (c.c.) buzağıya tapanlara gereken cezayı verdikten sonra Allah'ın verdiği nimetleri itiraf etmeleri, karşılığında O'na hamdetmeleri, helal yolda harcamaları ve ibâdeti yalnızca Allah'a has kılmaları için tevbelerini kabul edip onları affetmişti.

53) Allah (c.c.) atalarınıza, din ve dünya işlerinde doğru yolu bulmaları için, hakkı bâtıldan ayıran Tevrat'ı indirmişti

54) Hani Musa (a.s.) Tur dağından döndüğünde kavmini, buzağıya tapar halde bulmuştu ve onlara şöyle demişti: "*Ey kavmim! Ben sizi îmân üzere bıraktım ve Rabbimin çağrısına icâbet ederek kırk günlük bir süre için Tur dağına gittim.Geri döndüğümde sizi şirk içerisinde buldum. Siz Allah'tan başka bir varlığa ibâdet etmek sûretiyle O'na şirk koşup nefislerinize zulmettiniz.Öyleyse sizi hiçbir örneğe ihtiyaç duymadan yoktan var eden Rabbinize tevbe edin ve bir daha O'na ortak koşmayın.Tevbeniz buzağıya tapmayanların tapanları öldürmesiyle veya nefsinizdeki şirk, küfür ve fısk gibi şeytani dürtüleri öldürmekle kabul olur.Bu nefsinize ağır gelse de Allah katında sizin için hayırlıdır. Şüphesiz Allah, kullarının tevbelerini kabul eden, dünya ve âhirette yalnız mü'minlere merhamet edendir."*

55) Hani bir zamanlar atalarınızdan buzağıya tapmayan seçkin yetmiş kişi, Allah'ın kendilerini affettiğini ve Musa'nın Allah ile konuştuğunu duymak için Musa tarafından Tur'a götürülmüşlerdi. Tur dağına geldikleri zaman üzerlerini bir bulut kapladı.Bunun üzerine hepsi secdeye kapandılar. Sonra Musa Allah ile konuştu. Bu konuşmaları duyan yetmiş kişi: "*Ey Musa! Sen Allah ile mi konuştun yoksa başkasıyla mı, bunu biz nereden bilelim? Allah'ı apaçık bir şekilde görmedikçe sana inanmayız*" dediler. Bunun üzerine Allah bir yıldırım göndererek onları her biri diğerinin ölümünü gözle görür vaziyette teker teker öldürdü.

56) Allah (c.c.) Musa'nın duâ etmesinden sonra belki şükrederler, Allah'ın nimetlerini itiraf ederler, onları helal yolda harcarlar, O'na hamd eder, O'ndan istenmemesi gereken şeyleri bir daha istemezler ve rasullerine zorluk çıkarmazlar diye onları, her biri diğerinin dirilişini gözle görür vaziyette diriltti.

57) Musa (a.s.) atalarınıza Kudüs'e girmelerini emredince onlar: "*Orada zorba bir kavim var, biz onlarla savaşamayız, sen ve Rabbin onlarla savaşın*" deme küstahlığını gösterdiler.Allah (c.c.) bunun üzerine onları kırk yıl Mısır ile Şam arasında bulunan Sinâ (Tih) çölünde kaybolmuş bir vaziyette dolaştırarak cezalandırdı. Bu ağır cezayı haketmiş olmalarına rağmen çölün aşırı sıcağından etkilenmemeleri için üzerlerine ince, beyaz bulutu gölge yaparak kudret helvası da denilen, ağacın üzerine inen "menn" adlı bal gibi tatlı bir sıvı ve "selva" adlı bıldırcına benzeyen ve eti çok lezzetli olan bir kuş verdi. Ayrıca helal ve temiz olan diğer şeylerden yemelerine de izin verdi. Fakat onlar bu nimetlere nankörlük ettiler. Allah'ın emrine uymayıp Rasulüne karşı geldikleri ve verilen nimete nankörlük ettikleri için dünyadaki bu zahmetsiz nimetlerin ve âhiretteki hesabı sorulmayacak rızıkların kesilmesine sebep olarak kendi nefislerine zulmetmiş oldular.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَـٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطَايَاكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ (٥٨) فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا
مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (٥٩) وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانفَجَرَتْ
مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا
وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٦٠)
وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنبِتُ الْأَرْضُ مِن بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا
وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ بِالَّذِي
هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُم مَّا سَأَلْتُمْ وَضُرِبَتْ
عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ
الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا وَّكَانُوا يَعْتَدُونَ (٦١)

58) Hani:*"Şu kasabaya girin ve orada dilediğiniz yerde bol bol yiyin, o kapıdan secde ederek girin ve "hıtta" (bizi affet) deyin ki size hatalarınızı bağışlayalım; muhsinlere daha da artıracağız…"* demiştik.

59) Derken zulümlerinde bilinçli olarak ısrar edenler kendilerine söyleneni başka bir sözle değiştirdiler. Biz de fâsıklık ettikleri için o zulmedenlerin üzerine gökten iğrenç bir azap indirdik.

60) Hani Musa kavmi için su istemişti de: *"Asanla taşa vur!"* dedik. Hemen ondan on iki pınar fışkırdı; böylece insanların hepsi içecekleri yeri kesin olarak bildi. *"Allah'ın rızkından yiyin, için; fakat yeryüzünde fesat çıkarıcılar olarak taşkınlık yapmayın!"*

61) Hani siz demiştiniz ki: *"Ey Musa! Bir yemek üzerinde asla sabır gösteremeyiz. Bizim için Rabbine dua et de bize yerin bitirdiği şeylerden; baklası, acuru, sarmısağı, mercimeği ile soğanından çıkarsın."* Dedi ki: "*Daha aşağı olan o şeyi o daha hayırlı olan ile değiştirmek mi istiyorsunuz?! Bir şehre inin; o taktirde istediğiniz şeyler sizin olacaktır."* Böylece üzerlerine alçaklık ve yoksulluk vuruldu. Allah'tan bir gazaba uğradılar; işte bu, Allah'ın âyetlerini bilinçli olarak inkâr etmeleri ve haksız yere peygamberlerini öldürmeleri sebebiyledir.İşte bu, isyan etmeleri ve haddi aşmaları sebebiyledir.

58) Hani atalarınız Sinâ (Tih) çölünde kırk yıllık bir süre geçirince, Allah (c.c.) Musa'dan sonraki nebileri vasıtasıyla onlardan Kudüs'e tekrar girmelerini, oradaki yiyeceklerden bol bol rahat bir şekilde yemelerini, çöldeki meşakkatten kurtardığı için şükür olarak Beytü'l-Makdis'e girerken eğilmelerini ve Allah'tan bağışlanma dilemelerini istemişti. Ancak o zaman günahlarını affedeceğini, her türlü şirk ve günahtan kaçınarak, farz ve nâfileleri yerine getirip, Allah'ı görüyormuşcasına ibâdet eden, insanlara iyiliği emreden, kötülükten alıkoyan, iyi niyetli kimselere kıyâmet günü mükafaatlarını fazlasıyla vereceğini bildirmişti.

59) Bütün bu uyarılara rağmen atalarınızın bir kısmı Beytü'l-Makdis'in kapısından kıçları üzerinde sürünerek girdiler ve "Hıtta: Bizi affet!" yerine "Hınta: Buğday istiyoruz" diyerek Allah'ın kelâmını değiştirdiler ve zâlimlerden oldular.Allah (c.c.) da emrine aykırı hareket ettikleri için üzerlerine gökten iğrenç bir azap (taun, ateş, ölüm) indirerek onları helâk etti.

60) İsrailoğulları Sinâ (Tih) çölünde yaşadıkları dönemde susuz kaldılar ve Musa'dan su istediler. Musa da Allah'tan kendilerine su vermesini istedi. Allah, Musa'ya bir taş göstererek: *"Asanla bu taşa vur"* dedi. Musa o taşa asasıyla vurunca –İsrailoğulları on iki kabileden meydana geldiği için- taştan on iki göze fışkırdı. İzdihama neden olmasın diye her kabileye bir göze verildi ve her kabile kendi gözesini bilerek ondan su içti.Onlara: *"Allah'ın helal kıldığı menn, selvâ, soğuk ve tatlı su gibi rızıklardan yiyip için, helal kıldıklarını haram kılmak suretiyle yeryüzünde bozgunculuk çıkarmayın!"* denildi.

61) Hani İsrailoğulları Sinâ (Tih) çölündeyken Musa'ya: "*Ey Musa! Devamlı menn ve selvâyı yemek ve aynı suyu içmek bize sıkıntı veriyor. Rabbine duâ et de bizim için yerden biten sebzeden, nane, pırasa, havuç, hardal, patates, kereviz gibi baklagillerden, yeşillikten, acurdan, salatalıktan, kabaktan, buğdaydan, arpadan, nohuttan, mercimekten, soğandan ve sarmısaktan versin*" demişlerdi. Musa onların Allah'ın nimetlerine nankörlük ettiklerini görünce: *"Siz muhakkak ki Allah'ın şu an size hiçbir zahmete katlanmadan verdiği değerli, hayırlı ve lezzetli nimetleri onlardan daha değersiz ve lezzetsiz olan, yorularak, belki de haram yolla elde edeceğiniz şeylerle değiştirmek isteyen,esâreti özgürlüğe tercih eden, düşüncesiz, akılsız kimselersiniz.Mısır'a veya herhangi bir şehre utanç içinde inin, orada bu istediğiniz şeylerden çokça bulabilirsiniz."* dedi. Böyle yaptıkları için üzerlerini zillet kapladı, varlıklı olsalar dahi devamlı muhtaç olarak, düşük bir seviyede, alçaklık ve hakirlik içinde yaşadılar. İsrailoğulları Allah'ın âyetlerini, mûcizelerini, delillerini bile bile inkâr ettikleri, hükümlerini tatbik etmedikleri, yalnız Allah'a ait olan hak, yetki ve sıfatları başkalarına vererek haddi aştıkları ve Şuayb, Yahya, Zekeriyya gibi masum peygamberleri vahşice katlettikleri için dünyada öldürülmek, sürgün edilmek, cizye ödemek şartıyla yaşamak, âhirette de büyük azaba uğramak sûretiyle gazaba uğradılar.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَارَى وَالصَّابِئِينَ مَنْ
آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٢) وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ
وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (٦٣) ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ
الْخَاسِرِينَ (٦٤) وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي
السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (٦٥) فَجَعَلْنَاهَا
نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ (٦٦)
وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً
قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْجَاهِلِينَ (٦٧) قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ قَالَ إِنَّهُ
يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذَلِكَ فَافْعَلُوا
مَا تُؤْمَرُونَ (٦٨) قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ
إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ
(٦٩)

62) Muhakkak îmân edenler, yahudiler, hıristiyanlar ve sâbiîlerden her kim Allah'a ve âhiret gününe îmân edip salih amel işlerse,onların Rabbleri katında ecirleri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar üzülecek de değillerdir.

63) Hani sizin kesin sözünüzü almış, Tûr'u da üzerinize kaldırmıştık. "*Size verdiğimize kuvvetle sarılın, içindekileri hatırlayın ki korunasınız!"*

64) Sonra siz bunun ardından yüz çevirdiniz; eğer üzerinizde Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, elbette hüsrana uğrayanlardan olurdunuz…

65) Andolsun ki içinizden cumartesi günü haddi aşanları elbette bildiniz.Biz de onlara: "*Aşağılık maymunlar olun!"* dedik.

66) Onu öncekileri ve sonrakileri için ibret verici bir ceza, muttakîler için de bir öğüt kıldık.

67) Hani Musa kavmine: "*Doğrusu Allah size bir sığır boğazlamanızı emrediyor!*" demişti de onlar: *"Bizimle alay mı ediyorsun?*" dediler. (Musa): "*Câhillerden olmaktan Allah'a sığınırım!*" dedi.

68) Dediler ki: *"Bizim için Rabbine duâ et de bize onun nasıl olduğunu iyice açıklasın!*" Dedi ki: "*Muhakkak O buyuruyor ki: 'Gerçekten o, ne yaşlı, ne de genç, bunların arasında orta yaşta bir sığırdır.' Artık emrolunduğunuz şeyi yapın!"*

69) Dediler ki: "*Bizim için Rabbine duâ et de bize onun renginin ne olduğunu iyice açıklasın."* Dedi ki: "*Muhakkak O buyuruyor ki; 'Doğrusu o sapsarı bir sığırdır, onun rengi bakanlara ferahlık verir."*

62) Muhammed'e ve getirdiklerine inananlardan,Muhammed'den önce gönderilmiş olan Musa'ya vegetirdiklerine inanan yahudilerden, İsa'ya ve getirdiklerine inanan hıristiyanlardan, sâbiîlerden veya Muhammed'e ve getirdiklerine inanmadığı halde diliyle inandığını söyleyen münâfıklardan her kim Allah'ın uluhiyyet, rububiyyet, isim ve sıfat tevhidine, âhiret gününe ve bu günde gerçekleşecek olaylara şeksiz-şüphesiz îmân eder, bu îmânın gereklerini yerine getirir, Allah'ın rızâsını elde etmek için rasullerin gösterdiği şekilde salih amel işlerse, kıyâmet gününde yaptıklarının karşılığını hiçbir eksikliğe uğratılmaksızın alacaktır.O günde onlar için hiçbir korku olmayacak ve dünyada iken kaybettiklerinden dolayı üzülmeyeceklerdir. Çünkü onlar cennete girmişlerdir.

63) İsrailoğulları Tevrat'ın hükümlerini uygulamak üzere Allah'a yemin ederek söz vermişlerdi. Ancak bu hükümler nefislerine ağır gelince onları uygulamayı bıraktılar, Allah da hakka dönmeleri için Tûr dağını üzerlerine kaldırarak onları tehdit etti ve şöyle buyurdu: *"Eğer Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak sûretiyle dünya ve âhirette Allah'ın azabından korunmak, Allah'tan korkanlardan ve itaat edenlerden olmak istiyorsanız, Allah'ın hükümlerine ciddiyetle, kararlı olarak, devamlı sûrette sımsıkı bağlanın, onları uygulamada tereddüt ve gevşeklik göstermeyin!"*

64) İsrailoğulları hevâ ve heveslerine uyup tekrar sözlerinden döndüler, ancak daha sonra hatalarını anlayıp tevbe ettiler. Allah (c.c.) da kendilerine acıdı, belki akıl ederler diye fazlından bir ikram olmak üzere azap etmeyip affetti. Eğer affetmeseydi dünya ve âhirette kaybedenlerden, azap içinde helâk olanlardan olacaklardı.

65) Ey yahudiler! Muhakkak atalarınızdan cumartesi günü balık avlama yasağına itaat etmeyenleri ve başlarına gelenleri duymuşsunuzdur. Allah (c.c.) onları imtihan etmek için yaşadıkları sahile balıkları cumartesi günleri akın akın gönderiyor, diğer günler ise çok az balık geliyordu. İsrailoğullarının bir kısmı akıllarınca hile yaparak ağlarını cuma gününden denize atıp, pazar günü topluyorlardı. Allah, bu şekilde emrine karşı geldikleri için onları irâdesi olmayan, sırf midesi için yaşayan, hor, zelil, kovulmuş ve aşağılanmış maymunlara çevirdi. Bu maymunlar, üç gün yaşadıktan sonra üremeksizin öldüler.

66) Allah (c.c.) cumartesi günü balık avlama yasağını çiğneyen İsrailoğullarına verdiği cezayı o an yaşamakta olanlar ve daha sonra gelecek nesiller için bir ibret, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak sûretiyle Allah'ın azabından sakınanlar için de bir öğüt kıldı.

67) Hani bir zamanlar İsrailoğullarından bir kişi yeğeni tarafından, bir an önce mirasına konulmak amacıyla öldürülmüştü de onu kimin öldürdüğü hususunda ihtilaf çıkmıştı.Herkes suçu birbirinin üzerine atıyordu.Sonunda Musa'ya geldiler. Musa (a.s.) kâtilin bulunması konusunda onlara şöyle dedi: *"Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor."* Onlar Allah'ın emirlerine karşı ihlaslı olmadıkları için Musa'nın isteğini kendi istekleriyle alakasız görüp:*"Bizimle alay edip eğleniyor musun?"* dediler. Musa şöyle dedi: *"Benim hakkımda nasıl böyle bir şey düşünebilirsiniz? Ben, Allah adına yalan söyleyen, alay eden, cahil kimselerden olmaktan Allah'a sığınırım."*

68) İsrailoğulları rasulleri Musa'yı zora koşmak amacıyla: *"Rabbine dua et de bize onun nasıl bir sığır olduğunu açıklasın"* dediler. Allah: *"O, orta yaşta, güçlü, kuvvetli bir sığırdır"* buyurdu. Musa da İsrailoğullarından Allah'ın bu emrini hemen yerine getirmelerini istedi.

69) İsrailoğulları itaatsizliklerine, saygısızlıklarına devam ederek bu kez: *"Ey Musa Rabbine duâ et de bize sığırın renginin ne olduğunu iyice açıklasın"* dediler. Allah da: *"Bakanlara ferahlık veren, koyu sarı bir sığırdır."* dedi.

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَابَهَ عَلَيْنَا
وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ (٧٠) قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا
ذَلُولٌ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا
قَالُوا الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ
(٧١) وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ
تَكْتُمُونَ (٧٢) فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ
الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٧٣) ثُمَّ قَسَتْ
قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً
وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا
يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ
اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٧٤) أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ
يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ
ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥) وَإِذَا
لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ
قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ
عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٧٦)

70) Dediler ki: "*Bizim için Rabbine duâ et de bize onun nasıl olduğunu iyice açıklasın; çünkü bize göre sığır(lar) birbirine benziyor. Allah dilerse muhakkak biz hidâyeti buluruz.*"

71) Dedi ki: "*Muhakkak O buyuruyor ki, o arazi sürmek sûretiyle zelil olmayan, ekin sulamayan, kusursuz bir sığırdır ki onda hiçbir alaca yoktur*" Dediler ki: "*İşte şimdi hakkı getirdin*" Nihâyet onu boğazladılar; ama neredeyse yapmayacaklardı.

72) Hani siz bir kişiyi öldürmüştünüz de onun hakkında birbirinizle çekişmiştiniz. Halbuki Allah gizlemekte olduğunuz şeyi çıkarıcıdır.

73) Bir de: "*Bir parçasıyla ona vurun!*" dedik.Allah ölüleri işte böyle diriltir ve âyetlerini size gösterir ki akıl edersiniz.

74) Sonra bunun ardından kalpleriniz katılaştı; artık o taşlar gibi, yahut katılık bakımından daha da şiddetlidir. Çünkü taşlardan öylesi vardır ki ondan nehirler fışkırır, elbette öylesi vardır ki, yarılır da kendisinden su çıkar, muhakkak öylesi de vardır ki, Allah korkusundan yuvarlanır. Allah yaptıklarınızdan gâfil değildir!

75) Hala size inanacaklarını ümit eder misiniz? Halbuki onlardan bir grup var ki, Allah'ın kelamını işitirlerdi de sonra onu akıl erdirmelerinin ardından bildikleri halde onu tahrif etmekteydiler.

76) Îmân edenlerle karşılaştıklarında: "*Îmân ettik*" derler. Fakat başbaşa kaldıklarında: "*Allah'ın size açtığı şeyleri, Rabbinizin huzurunda size karşı onunla delil getirsinler diye mi onlara haber veriyorsunuz? Hala akıl etmiyor musunuz?*" derler.

70) İsrailoğulları şöyle dediler: "Ey Musa! Bizim için Rabbine duâ et de bize o sığırın nasıl olduğunu iyice açıklasın. Çünkü bu sayılan vasıflarda bir çok sığır vardır, hepsi de birbirine benziyor. Bu sebeple kesilmesi istenen sığır hakkında daha detaylı bilgi versin, o zaman Allah'ın izniyle sığırı bulup keseceğiz." İnşaallah dedikleri için Allah sığırı bulmalarına izin verdi.

71) Allah (c.c.) sığır hakkında son olarak şu bilgiyi verdi: "Bu sığır, daha önce sayılan vasıfları üzerinde taşıyan, kendisinde herhangi bir eksiklik bulunmayan, çift sürmemiş, tarla sulamamış ve rengi alacalı olmayan yani her yeri sarı olan bir sığırdır." Onlar, sanki daha önce nebileri hakkı söylememiş gibi: "İşte şimdi gerçeği getirdin. Bu konuda bir şüphemiz kalmadı." dediler. Bu şekilde gereksiz yere nebilerini sıkıştırdıkları için, başlangıçta herhangi bir sığır kesmeleri yeterliyken, Allah (c.c.) onlara kolay bulamayacakları bir sığır kesmelerini emretti. Nitekim ancak uzun bir müddet aradıktan sonra bu ineği bulabildiler. İneğin sahibi olan kişi olayı fırsat bilerek ineğini, ancak derisini dolduracak kadar altın vermeleri karşılığında onlara sattı.Az kalsın fiyatının pahalılığından dolayı Allah'ın bu emrini yerine getiremeyeceklerdi. Çünkü bu emre hemen itaat etmeyerek, sanki gönülleri yokmuş gibi davranmışlar ve ukalaca sorularıyla kendileri için işi oldukça zorlaştırmışlardı. Fakat en sonunda inşaallah demeleri sebebiyle Allah sığırı bulmalarına izin verdi

72) Hani bir zamanlar atalarınızdan bir kişi miras yüzünden içlerinden birini öldürmüş de kâtilin kim olduğu hakkında ihtilafa düşülmüştü. Allah onlara, kâtili bulmaları için, bir sığır kesmelerini emretmişti. Şüphesiz Allah gizlemekte oldukları şeyleri (kâtili) ortaya çıkarmaya güç yetirendir.

73) İsrailoğulları sığırı kestikten sonra Allah: "O sığırın bir parçasıyla ölüye vurun!" diye emretti. Onlar kendilerine emredileni yapınca ölen kişi dirildi. Kendisini kimin öldürdüğünü haber verdi ve tekrar öldü. Kâtil de kısas olarak öldürüldü. İşte öldükten sonra insanları tekrar diriltmeye kâdir olan Allah düşünüp akıl etsinler, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınsınlar diye mûcizelerini insanlara böyle gösterir.

74) İsrailoğulları bir çok mûcizeler görmelerine rağmen yine de azgınlıklarından dönmediler, küfür ve şirklerinde inat ettiler, böylece kalpleri katılaştı. Bu gibi kimselerin kalplerine artık îmân giremez. Çünkü onların kalpleri katılık bakımından taştan daha da sert bir hale gelmiştir. Halbuki öyle taşlar vardır ki Allah onlardan nehir çıkarır, öyle taşlar vardır ki içlerinden su fışkırır, öyle taşlar da vardır ki Allah korkusundan düşüp paramparça olurlar. Nitekim yüce Allah tecelli ettiği zaman Tûr dağı dehşetten paramparça olmuştur. Taşlar bile O'nun korkusundan dehşete kapılıp Allah'a itaat ederken, kalplerindeki katılık sebebiyle onlar taştan daha sert kesilmişler, îmânın lezzetini hissetmez olmuşlar ve Allah'ın emirlerine karşı gelmişlerdir.

75) Ey îmân edenler! Siz yahudilerin sizin îmân ettiğiniz gibi îmân etmelerini mi arzuluyorsunuz? Onlardan bir grup Allah'ın Tevrat'taki (recm ve Rasulullah'ın sıfatları gibi) âyetlerini duydukları, manalarını kavradıkları, ona karşı gelmenin küfür olduğunu bildikleri halde sırf dünyevi menfaatler elde etmek amacıyla gizlerler, onları manalarını saptırmak ya da bizzat değiştirmek sûretiyle tahrif ederler.

76) Yahudilerden münâfık olanlar, îmân edenlerle karşılaştıklarında: "Biz de sizin gibi Muhammed'in getirdiklerine îmân ettik" derlerdi. Akıl hocaları veya ileri gelenleri onlarla başbaşa kaldıklarında, onlara: "Siz ne yapıyorsunuz, Tevrat'ta geçen Muhammed'in vasıflarını ve ona uymanız gerektiğine dâir emirleri, evli kişilerin zinâ cezasının recim olduğunu vb. şeyleri niçin anlatıyorsunuz. Onların bu bilgilerden haberleri yok. Eğer böyle yaparsanız Allah bunları sizin aleyhinize delil olarak getirir, hiç düşünüp akıl etmiyor musunuz?" diye nasihat ederlerdi.

أَوَلاَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (٧٧)
وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا
يَظُنُّونَ (٧٨) فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ
يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ
مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ (٧٩) وَقَالُوا
لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ
عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ (٨٠) بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ
فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٨١) وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ (٨٢) وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ
إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ (٨٣)

77) Bilmiyorlar mı ki gizledikleri şeyleri de açıkladıkları şeyleri de muhakkak ki Allah bilir.

78) Onlardan ümmîler de vardır ki o kitabı bilmezler; kuruntular müstesna… Onlar sadece zanda bulunurlar.

79) Veyl onlara ki, elleriyle kitabı yazıp sonra onu az bir pahaya satabilmek için: *"Bu Allah katındandır!?"* derler. Elleriyle yazdıkları şeyler sebebiyle veyl onlara! Kazandıkları şeyler sebebiyle veyl onlara!

80) Bir de: "*Sayılı günler dışında bize asla ateş dokunmayacaktır.*" dediler. De ki: "*Allah katından bir söz mü aldınız? Öyleyse Allah asla ahdini bozmaz; yoksa Allah hakkında bilmediğiniz bir şey mi söylüyorsunuz?"*

81) Hayır! Kim bir kötülük kazanır ve günahı kendisini kuşatırsa, işte onlar ateş halkıdır; onlar orada sürekli kalıcıdırlar.

82) Îmân edip salih amel işleyenler var ya, işte onlar cennet halkıdır; onlar orada sürekli kalıcıdırlar.

83) Hani İsrailoğullarından: *"Allah'tan başkasına ibâdet etmeyeceksiniz, ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara iyilik yapacaksınız, insanlara en güzel sözü söyleyeceksiniz, namazı dosdoğru kılıp zekatı vereceksiniz"* diye kesin söz almıştık. Sonra sizden pek azınız hariç döndünüz ve siz hala yüz çeviricisiniz.

77) Yahudiler, Tevrat'taki hakikatleri açıklasalar da açıklamasalar da muhakkak ki Allah onları bilir. Çünkü Allah (c.c.) gizli-açık her şeyi bilen ve hesabı en iyi görendir. Kainatta hiçbir şey O'ndan gizli değildir.

78) Yahudiler iki kısımdı.Bir kısmı âlimlerdi.Bunlar dünya menfaati için Allah'ın âyetlerini gizlemiş, manalarını saptırmış, onları değiştirmişlerdi. Büyük bir çoğunluğu da Tevrat'ı okuyup-yazamayan veya okuduğunu anlayamayan ümmîler oluşturuyordu. Bunlar âlimlere körü körüne itaat ederlerdi. Âlim taslakları ümmîlere: "Sizler Allah'ın sevgili kullarısınız, birkaç günden fazla cehennemde kalmazsınız…" vb. sözler söyleyerek onları kandırır, boş yere ümitlendirirlerdi. Oysa bu zandan ve iftirâdan başka bir şey değildi.

79) Yahudi âlimleri, üç kuruşluk dünya menfaati için Tevrat'ın hakikatlerini hevâ ve heveslerine uygun olarak yazdıkları sözlerle değiştirmişler ve ümmîlere: "Bunlar Allah katındandır, bunlara uymanız gerekir" demişlerdir. Oysa dünya metaı ne kadar çok olursa olsun, âhiret metaı yanında bir hiç mesabesindedir. Onlar için âhirette çok büyük bir azap vardır. Elde ettikleri mallar, onları cehennem azabından kurtaracak değildir.

Veyl: Cehennem ehlinin kan ve irinlerinin aktığı, dünyanın bütün dağlarını eritebilecek sıcaklıkta, içine düşen kâfirin kırk senede dibine ulaşabileceği derinlikte, cehennemde bir vâdidir. Bu kelime aynı zamanda helak olma, yok olma, rezillik, rüsvaylık anlamlarına da gelir.

80) Yahudilerin âlim taslakları câhil mukallitlere, hiçbir delile dayanmaksızın: *"Bizler Allah'ın sevgili kullarıyız. 7 veya 40 gibi sayılı günlerin dışında cehennem azabı bize dokunmayacaktır"* derlerdi. Ey Muhammed onlara de ki: *"Allah bu konuda size hiçbir söz vermemiştir. Şayet vermiş olsaydı Allah muhakkak sözünü yerine getirirdi. Siz geçerli bir delile dayanmaksızın böyle bir iddiâ ileri sürerek Allah'a iftirâ etmektesiniz."*

81) Şu açık bir gerçektir ki; her kim şirk ve günah işler de bunlardan dolayı sıkıntı duyup tevbe etmezse, bu kötü ameller o kişinin kalbini çepeçevre kuşatır. Sonuçta bu kalbe ne îmân girer, ne de şirk o kalpten çıkar. Tevbe etmeden bu hal üzere ölen kimse ateş ehlidir, orada sonsuza kadar kalacaktır.

82) Îmân edilmesi gereken şeyleri kalple tasdik edip dil ile ikrar eden, îmânın gereği Allah rızâsı için ve Allah'ın istediği şekilde salih amel işleyen ve îmânı bozacak her türlü söz ve hareketten uzak duran kimseler cennet ehlidirler.Onlar cennet nimetleri içerisinde sürekli kalacaklardır.

83) Allah (c.c.), Musa'ya Tevrat'ı indirdiği ve Tûr dağını İsrailoğullarının üzerine kaldırdığı zaman, İsrailoğullarından yalnız Allah'a ibâdet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmayacaklarına, Allah'tan başka ibâdet edilenleri reddedeceklerine, anne ve babaya, yakınlara, küçükken annesi ve babası ölmüş yetimlere, hiçbir şeyi olmayan ve üstelik insanlardan istemeye de çekinen miskinlere iyilik yapacaklarına, onlara karşı alçak gönüllü olacaklarına, bütün insanlara iyiliği emredip kötülükten sakındıracak güzel söz söyleyeceklerine, kâfir olsalar bile Allah'a, Rasulüne ve İslâm'a savaş açmayan kişilere iyi davranacaklarına, onların haklarını vereceklerine ve namazı rükûn ve şartlarını yerine getirerek huşû içerisinde devamlı kılacaklarına, zekâtı hakkıyla vereceklerine dâir yeminle destekleterek söz almıştı. İçlerinden pek azı müstesna çoğu sözlerinde durmadılar. Rasulullah zamanında Abdullah b. Selâm ve arkadaşları dışında çoğunun haktan yüz çevirmeleri, günümüzde de onların torunlarının hala yüz çevirmeye devam etmeleri onların atalarının genel karekterini sergilemeye devam ettiklerini gösterir.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (٨٤) ثُمَّ
أَنْتُمْ هَؤُلَاء تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنْكُمْ مِنْ
دِيَارِهِمْ تَتَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ يَأْتُوكُمْ
أُسَارَى تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ
بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ
ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلاَّ خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٨٥)
أُوْلَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوْا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلاَ يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلاَ هُمْ يُنصَرُونَ (٨٦) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ
بِمَا لاَ تَهْوَى أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ
وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ (٨٧) وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمْ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ (٨٨)

84) Hani:"*Kanlarınızı dökmeyeceksiniz ve birbirinizi yurtlarınızdan çıkarmayacaksınız*" diye kesin sözünüzü almıştık. Sonra siz kabul ettiniz. Hala da şâhitlik ediyorsunuz…

85) Sonra siz öyle kimselersiniz ki, birbirinizi öldürüyor, içinizden bir grubu yurtlarından çıkarıyor, günah ve düşmanlıkla onlara karşı yardımlaşıyorsunuz.Size esirler oldukları halde gelirlerse onlarla fidyeleşiyorsunuz; halbuki onların çıkarılması size haram kılınmıştı. Yoksa siz kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Şu halde içinizden bunu yapan kimsenin cezası dünya hayatında rezillikten başkası değildir, kıyâmet gününde de azabın en şiddetlisine döndürülürler. Allah yaptıklarınızdan gâfil değildir!

86) İşte onlar, âhirete karşı dünya hayatını satın almış kimselerdir; bundan dolayı onlardan azap hafifletilmez ve onlara yardım da edilmez!

87) Andolsun Musa'ya o kitabı verdik ve ondan sonra da birbiri ardınca rasuller gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık deliller verdik ve onu Ruhu'l-Kudüs ile destekledik. Size ne zaman bir rasul hoşunuza gitmeyen bir şeyle gelse, büyüklük taslayarak bir kısmını yalanlayacak, bir kısmını da öldüreceksiniz, öyle mi?!

88) Bir de: "*Kalplerimiz kılıflıdır*" dediler.Bilakis Allah küfürleri sebebiyle onlara lânet etmiştir. Bu sebeple ne kadar da az îmân ederler.

84) Allah (c.c.) İsrailoğullarından, kendileriyle aynı dine mensup kimselerin kanlarını, öldürmek ve yaralamak sûretiyle akıtmayacaklarına ve birbirlerini zorla yurtlarından sürgün edip çıkartmayacaklarına dâir yeminle destekleterek söz almıştı. İsrailoğulları bu sözü bilerek kabul ettiler ve dilleriyle de açıkladılar. Üstelik onlar Allah'a bu sözü verirken birbirlerine şâhit idiler. Yahudiler, atalarının vermiş olduğu bu söze bugün de şâhitlik etmektedirler.

85) İsrailoğulları, birbirlerini öldürmeyeceklerine dâir Allah'a söz vermelerine rağmen yine de birbirlerini haksız yere öldürdüler ve içlerinden bir grubu kıskançlıkla, zorla sürgün ederek yurtlarından çıkardılar, haram olduğunu bildikleri halde birbirlerine saldırdılar ve haksız yere saldıranları desteklediler. Kendi esirlerini Allah'ın emri diye yüksek fiyatla dahi olsa fidye vererek kurtardılar. Aslında bunları esir etmeleri ve yurtlarından çıkarmaları zaten helal değildi. Bunu yapmakla Tevrat'ın bir kısmına îmân edip bir kısmını inkâr etmiş oldular.İmân ettikleri şey; esirlerin fidye ile kurtarılması, dilleriyle ikrar ettikleri halde pratikte reddettikleri ise; birbirlerini öldürmemeleri ve yurtlarından çıkarmamalarına dâir emir idi. Kim, şâhitlik ettiği halde Allah'ın hükümlerinin bir kısmını tatbik eder, bir kısmını tatbik etmezse, hem dünyada onursuzluk, alçaklık ve zillet altına düşer, hem de kıyâmet gününde şiddetli bir azaba uğrar. Allah her şeyi bilir, hiçbir şeyden habersiz değildir. Herkes yaptığının karşılığını zerre kadar haksızlığa uğratılmaksızın görür.

86) Allah'ın hükümlerinin bir kısmını tatbik edip, bir kısmını tatbik etmeyenler, bâki olan âhirete karşı fâni olan dünya hayatını satın almış kimselerdir. Onlar dünya hayatının geçici mutluluğunu tatsalar bile âhirette gittikçe artan bir azab içerisinde sürekli kalacaklar, kendilerini azaptan kurtaracak hiçbir yardımcı da bulamayacaklardır.

87) Allah (c.c.) Musa'ya Tevrat'ı vermiş, daha sonra İsrailoğullarından birçok nebi ve rasuller göndermiştir. İsrailoğullarından gönderilen son rasul, babasız olarak dünyaya gelen Meryem oğlu İsa'dır. Allah (c.c.) ona, peygamberliğine delil olarak ölüleri diriltme, hastaları iyileştirme gibi bir takım mûcizeleri ve İncil'i vermiş, onu Cibril, ilâhi ilham ve katından bir kuvvet ile desteklemiştir. Onun ruhunu takdis edip arındırmıştır. Doğumunda şeytan ona yaklaşamamış, İsrailoğulları onu öldürmek istediklerinde Allah onu semaya kaldırmıştır. İsrailoğulları nefislerinin hoşuna gitmeyen şeyler getirdikleri için nebi ve rasullere uymadılar, kibirlenerek yüz çevirdiler. İsa ve Muhammed gibi bir kısmını yalanladılar, Şuayb, Zekeriyya ve Yahya gibi bir kısmını da öldürdüler. Nitekim Yahudiler de atalarının yolunu takip edip Muhammed'i (s.a.v.) yalanladılar, hatta öldürmek istediler. Rasulullah'a sihir yaptılar, zehirli koyun etinden yedirdiler, suikast düzenlediler. Allah (c.c.) Rasulünü korudu.

Rasul: Kendisine bir şeriat ve tebliğle yükümlü olduğu bir emir vahyedilen kimsedir.

Ruhu'l-kudüs: Temiz ruh, ilâhi ilham demektir. Cibril, Allah'ın yarattığı ruhlardan bir ruhtur. Ona bu ismin verilmesi, Allah'tan getirdiği vahyin kalpleri canlandırıp hayat vermesidir.

88) Yahudiler Rasulullah'a dediler ki: "Bizim kalplerimiz kapalıdır, üzerinde örtüler, perdeler vardır, anlattığın şeyleri anlayamıyoruz. Bizim bildiklerimiz bize yeter, senin getirdiklerine ihtiyacımız yoktur." Allah'ın âyetlerini reddedip bağlanmadıkları için Allah da onlara lânet etti, rahmetinden uzaklaştırdı, her türlü hayırdan uzak tutuldular. Abdullah b. Selâm ve arkadaşları müstesna artık onların çoğu Muhammed'e ve getirdiklerine îmân etmezler. Onlar Tevrat'ın nefislerinin hoşuna giden hükümlerine îmân ediyor, nefislerinin hoşuna gitmeyen hükümlerini ise dilleriyle kabul ettiklerini söyledikleri halde pratikte uygulamayarak inkâr ediyorlardı.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ
(٨٩) بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
بَغْيًا أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ (٩٠)
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنزِلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٩١)
وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمْ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ (٩٢) وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا
فَوْقَكُمْ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا قَالُوا
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمْ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ
بِئْسَمَا يَأْمُرُكُمْ بِهِ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٩٣)

89) Allah katından kendilerine beraberlerinde bulunanı tasdik edici bir kitap gelince -daha önce küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere karşı (onunla) fetih istedikleri halde- o tanıdıkları şey kendilerine gelince, onu inkâr ettiler.Artık Allah'ın laneti o kafirlerin üzerinedir..

90) Allah'ın, kullarından dilediğine lütfundan indirmesini kıskanarak Allah'ın indirdiğini inkâr etmekle kendisine karşı nefislerini sattıkları şey ne kötüdür!. Böylece gazap üstüne gazaba uğradılar. Kâfirler için alçaltıcı bir azap vardır.

91) Onlara: *"Allah'ın indirdiğine îmân edin!"* denildiğinde: *"Bize indirilene îmân ederiz"* derler. Ondan sonra geleni ise inkâr ederler. Halbuki o haktır, beraberlerindekini doğrulayıcıdır. De ki: *"Mü'minler idiyseniz, daha önce Allah'ın nebilerini niçin öldürüyordunuz?"*

92) Andolsun ki, Musa size apaçık delillerle gelmişti de sonra onun ardından zâlimler olarak o buzağıyı (ilâh) edindiniz.

93) Hani sizin kesin sözünüzü almış, Tûr'u da üzerinize kaldırmıştık: *"Size verdiğimize kuvvetle sarılın ve dinleyin!" "İşittik ve isyan ettik!?"* dediler de küfürleri sebebiyle buzağı (sevgisi) kalplerine içirildi. De ki: *"Siz gerçekten mü'minler iseniz îmânınızın size emretttiği şey ne kötüdür?!"*

89) Allah (c.c.) İsrailoğullarına Tevrat'ı indirmişti. Tevrat'ta ileride bir rasul geleceği bildirilmekteydi. Bu yüzden yahudiler gelecek olan bu rasulü beklemekteydiler. Hatta müşriklere; gelecek olan bu rasulün yardımıyla onları yeneceklerini söylemekte ve bu rasulün bir an önce gelmesi için Allah'a duâ etmekteydiler. Rasulullah (s.a.v.) Tevrat ve İncil'in içerisindeki hakikatleri tasdik edici olarak Kur'an'la geldiğinde, sırf kendi toplumlarından gelmediği için hasetlerinden ve reislik sevgilerinden dolayı ona îmân etmeyip reddettiler, Allah'ın rahmetinden uzaklaşıp gazaba uğradılar. Allah'ın lâneti böyle kâfir kimselere şiddetli olur.

Lânet: Kovmak, uzaklaştırmak anlamındadır.Kâfirler için rahmet ve ikramdan uzaklaştırılmak, günahkâr mü'minler için ikramdan uzaklaştırılmak manalarına gelir. Kâfir ve günahkâr mü'minler için genel olarak lânet etmek câiz ise de bunu özelleştirmek bazı âlimlere göre câiz, bazılarına göre câiz değildir. Lânet edilen kişi, lânete müstehak değilse lânet, lânet edene geri döner. Lânet edilen eşya, mal ve hayvandan bereket gider. Bu yüzden dili lânete alıştırmamak gerekir.

90) Yahudiler, yanlarında bulunan Tevrat'ta vasıflarını okudukları ve yakın tarihte geleceğini çok iyi bildikleri rasulü ve getirdiği Kur'an'ı, sırf kendi kavimlerinden değil de araplardan geldiği için haset ve zulümle inkâr ettiler. Böylece nefislerini küfür karşılığında şeytana satmış oldular. Bu yüzden Allah da onları gazaba uğrattı. Nitekim onlar daha önce de ataları buzağıya taptıkları, İsa'yı inkâr ettikleri, Uzeyr'in Allah'ın oğlu olduğunu iddiâ ettikleri, Allah'ın eli sıkıdır…vb. şeyler söyledikleri için gazaba uğramışlardı.İşte yahudiler gibi hakkı reddeden kimselerin cezası, dünya hayatında zelil olmak, âhirette ise onur kırıcı, küçük düşürücü, alçaltıcı ve can yakıcı azaba uğramaktır.

91) Yahudilere: *"Allah'ın, yanınızda bulunan Tevrat'taki hakikatleri doğrulayıcı olarak indirdiği İncil'e ve Kur'an'a îmân edin!"* denildiğinde: *"Biz ancak bize indirilen Tevrat'a îmân ederiz"* derlerdi. Tevrat'tan sonra gelen İncil ve Kur'an'ı ise inkâr ederlerdi. Halbuki ikisi de beraberlerinde bulunan Tevrat'ın hakikatlerini doğrulayıcıdır. Onlara de ki: *"Siz gerçek manada Tevrat'a inanmıyorsunuz.Atalarınız da inanmıyordu.Gerçek manada îmân etmedikleri için gönderilen nebi ve rasulleri haksız yere öldürüyorlardı."*

Allah (c.c.) birçok âyetinde Rasulullah (s.a.v.) zamanında yaşayan yahudilere hitap ederek atalarının geçmişte yapmış oldukları suçları ve başlarına gelen cezaları hatırlatıyor.Bu hatırlatmalardan amaç, bu olaylardan ibret alıp Muhammed'e (s.a.v.) îmân etmeleridir. Atalarının suçlarına râzı olan yahudiler tıpkı o suçu işlemiş gibidirler.

92) Musa (a.s.) İsrailoğullarına; asa, kıtlık yılları, elinin beyazlaşması, her tarafı kan gölüne çevirmesi, tufan, gökten çekirgeler, haşeratlar, kurbağalar indirmesi ve denizin yarılması gibi mucizeler, Tevrat ve ondaki açık belgelerle gelmişti. Ne zaman Allah ile buluşmak üzere kırk günlüğüne Tûr dağına gitti, hemen buzağıyı ilâh edindiler, böylece Allah'ın gazabına uğrayarak nefislerine zulmettiler.

93) Hani bir zamanlar Allah (c.c.) Musa'ya itaat etmeleri ve Tevrat'ın hükümleriyle amel etmeleri için İsrailoğullarından yeminli söz almış, üzerlerine de Tûr dağını kaldırmıştı.Îmân etmemekte diretselerdi Tûr dağı üzerlerine inecekti. Allah (c.c.) onlara şöyle buyurdu: *"Size vermiş olduğum Tevrat'a dikkatle, tam bir ciddiyet ve kararlılıkla sarılın, hükümlerini kabul ve itaat etmek sûretiyle dinleyin ve onlara zahiren ve batınen teslim olun!"* Onlar da: *"İşittik, anladık, kabul ettik"* dediler, fakat bu söylediklerini hareketleriyle yalanladılar. Dilleriyle ikrar edip, hareketleriyle yalanladıkları için Allah onların kalplerine buzağı sevgisini yerleştirdi. Boyanın elbiseye sirayet ettiği gibi, buzağı sevgisi de onların kalplerine nüfûz etmiş ve iliklerine kadar işlemişti. Bu yüzden kalpleri buzağı sevgisinden başka bir şey hissetmez oldu. Ey Muhammed de ki: "Ey Yahudiler!Siz gerçek manada îmân etmiş değilsiniz. Atalarınız da öyleydi. Çünkü gerçek manada îmân etmiş olsalardı îmânları onları öyle kötü bir amele sevketmezdi."

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٩٤) وَلَنْ
يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٩٥)
وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ مِنَ
الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (٩٦) قُلْ مَنْ
كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (٩٧) مَنْ
كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ
اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ (٩٨) وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ (٩٩) أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا
عَهْدًا نَبَذَهُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠٠)
وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ نَبَذَ
فَرِيقٌ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ
كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (١٠١)

94) De ki: "*Allah katında âhiret yurdu insanlar arasından halis olarak yalnız size ait ise, doğru kimseler iseniz, o halde ölümü isteyin!"*

95) Oysa ellerinin sunduğu şeylerden dolayı onu asla arzu etmezler. Allah elbette zâlimleri en iyi bilendir.

96) Muhakkak ki, sen onları insanların hayata en düşkünü olarak görürsün;müşriklerden bile… Onlardan her biri bin yıl yaşamak ister; halbuki uzun yaşamak onları azaptan kurtaracak değildir. Allah elbette yaptıklarını hakkıyla görendir.

97) De ki: "*Kim Cibril'e düşman ise, gerçekten onu Allah'ın izniyle kendisinden öncekileri doğrulayıcı, mü'minler için hidâyet ve müjde olmak üzere senin kalbine indiren odur.*"

98) Her kim Allah'a, meleklerine, rasullerine, Cibril'e ve Mikâil'e düşman ise, şüphesiz Allah da o kâfirlerin düşmanıdır.

99) Andolsun sana apaçık âyetler indirdik. Onları fasıklardan başkası inkâr etmez!

100) Ne zaman bir ahitle bağlandılarsa, içlerinden bir grup onu bozuvermedi mi? Zaten onların pek çoğu îmân etmezler.

101) Ne zaman onlara Allah katından,beraberlerindekini tasdik eden bir rasul geldiyse, kitap verilenlerden bir grup –sanki bilmiyorlarmış gibi- Allah'ın kitabını sırtlarının arkasına attılar.

94) Ey Muhammed! De ki: "*Ey Yahudiler! Allah'ın sevgili kulları olduğunuz için âhiret yurdu olan cennetin sadece sizlere ait olduğu, sizden başka kimsenin oraya giremeyeceği iddiânızda samimi iseniz o halde hemen ölümü isteyin de dünya ile kıyaslanamayacak güzellikte olan cennete girin"*. Gerçek mü'minler Allah yolunda şehit olup cennete girmeyi arzu ederler.

95) Yahudiler her ne kadar kendilerinin cennet ehli olduklarını,cehennemde sayılı günler dışında kalmayacaklarını iddiâ etseler de, Rasulullah'ı ve Kur'an'ı inkar etmek, Tevrat'ı tahrif etmek gibi işledikleri günahlar ve küfürler sebebiyle cehenneme gireceklerini bilirler ve bu yüzden ölümü asla temenni etmezler. Allah, hakkı bildikleri halde gizleyenleri, îmân etmeyenleri, îmânı dünya hayatına değişenleri, hakka dâvet eden kimselere eziyet edenleri ve hakkın yayılmasına çalışanları çok iyi bilir ve zâlim olanların cezasını er geç mutlaka verir.

96) Ey Muhammed! Andolsun ki sen Yahudileri hayata bağlılıkları konusunda tüm insanlardan hatta Allah'a ve âhiret gününe îmân etmeyen müşriklerden ve mecûsilerden bile daha düşkün görürsün. Yaşamak için her şeylerini fedâ ederler. Yahudi, müşrik ve mecûsilerden bin yıl yaşamak isteyenler vardır. Bunu istemekle azaptan kurtulacaklarını düşünürler. Halbuki sonunda ölecek ve azaba uğratılacaklardır.Allah kişinin yapmakta olduğu gizli-açık tüm amellerini bilmektedir ve karşılığını muhakkak verecektir.

97) Yahudilerin inançlarına göre Cibril yahudi düşmanıydı, onlara azap etmek için gelirdi. Mikâil ise rahmet meleğiydi, onlara bollukları indirirdi. Yahudiler Rasulullah'a vahyi Cibril'in getirdiğini bahane ederek onu inkâr ettiler. Ey Muhammed! Yahudilere de ki: *"Kim Cibril'e düşmanlık ediyorsa onun için azap vardır. Cibril, Allah'ın izni, irâdesi ve bilgisiyle, önceki çağlarda indirilen Tevrat'ı ve İncil'i tasdik edici, îmân etmek isteyen kimseler için hidâyet rehberi olan, îmân edenleri cennetle müjdeleyici, inkâr edenleri cehennemle korkutucu olan Kur'an'ı, aklın, ilmin ve bilgileri telakki etmenin yeri olan kalbime, idrakime indirmiştir."*

98) Her kim ibâdeti hak eden yüce varlık olan Allah'a, Allah'ın emirlerini yerine getiren meleklere, Allah'tan Cibril vasıtasıyla gelen vahyi insanlara bildiren, îmân edenleri cennetle müjdeleyen, inkâr edenleri cehennem azabıyla korkutan nebi ve rasullere, meleklerin büyüklerinden olan vahiy meleği Cibril'e ve rahmet meleği Mikâil'e düşman olursa, Allah da bu gibi kâfirlerin düşmanıdır. Onlar için çok büyük bir azap vardır.

99) Andolsun Allah (c.c.), rasulü Muhammed'e apaçık âyetler, işâretler ve mûcizeler indirmiştir. Bu hakikatlere yahudi âlimleri şahittirler. Kur'an'ın apaçık olan bu hakikatlerini ancak tabiatı bozuk ve haktan uzak olan, küfürde inat edip ilâhi sınırlardan çıkan fâsıklar inkâr eder.

100) Yahudiler apaçık âyetleri inkâr etmelerinin ardından her ne zaman yeni bir ahitle bağlanıp söz verecek olsalar, içlerinden büyük bir grup verdikleri ahdi, hevâlarına ve menfaatlerine zıt geldiği için hemen bozarlar. Zaten onların çoğu Tevrat'ın hükümlerine ve ahde vefa göstermenin gerekliliğine îmân etmezler. Yahudiler, Allah'ın emirlerine uyacaklarına, Tevrat'la amel edeceklerine, Tevrat'ta gönderileceği bildirilen rasule îmân edip destekleyeceklerine, onun aleyhinde kimseye yardım etmeyeceklerine dair söz verdikleri halde, sırf kendi toplumlarından gelmedi diye haset edip Rasulullah'a (s.a.v.) îmân etmediler.Üstelik Rasulullah ile aralarındaki anlaşmaya rağmen Hendek muharebesinde onun aleyhine Kureyş'e yardım ederek sözlerini de bozdular. İçlerinden Abdullah b. Selâm ve arkadaşları gibi pek az kimse dışında kimse îmân etmedi.

101) Yahudiler, Tevrat'ta Rasulullah'ın vasıflarını okumuşlardı ve onu öz oğullarını tanıdıkları gibi tanıyorlardı. Rasulullah onlara Tevrat'ın hakikatlerini tasdik edici olarak geldiği zaman büyük bir kısmı tanımıyorlarmış gibi davrandılar.Böylece Tevrat'ın bu konu ile ilgili hükümlerini pratikte uygulamadılar. Süfyan b. Uyeyne der ki: *"Onlar bu kitabı ipeklere, atlaslara sarıp sarmaladılar. Altın ve gümüşle süslediler, fakat helalini helal, haramını haram bilmediler."*

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُو الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ
وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا
يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ
بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ
وَلاَ يَنفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنْ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
خَلَاقٍوَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (١٠٢)
وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ (١٠٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا
انظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٠٤) مَا يَوَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلاَ الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ
يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (١٠٥)

102) Onlar, şeytanların Süleyman'ın mülkü hakkında uydurduklarına uydular.Süleyman kâfir olmadı; asıl şeytanlar sihri ve Babil'deki Hârut ve Mârut adlı iki meleğe indirilenleri insanlara öğreterek kâfir oldular. Oysa o ikisi: "*Biz (insanlar için) bir fitneyiz; sakın küfre girmeyin!*" demedikçe, hiç kimseye (sihri) öğretmezlerdi. O ikisinden karı ile kocanın arasını ayıracak şeyler öğreniyorlardı; oysa onunla, Allah'ın izni olmadıkça, hiç kimseye zarar veremezlerdi. Onlar, kendilerine faydası olmayıp, zarar verecek şeyleri öğreniyorlardı. Andolsun ki onlar, bunu satın alanın âhirette bir nasibi olmadığını gâyet iyi biliyorlardı. Kendilerini, karşılığında sattıkları şeyin (sihrin) ne kadar kötü olduğunu keşke bilselerdi!..

103) Gerçekten onlar îmân edip sakınmış olsalardı, elbette Allah katındaki sevabı daha hayırlı olurdu; keşke bilselerdi.

104) Ey îmân edenler, "*râinâ*" demeyin; "*unzurnâ*" deyin ve dinleyin! Kâfirler için çok acıklı bir azap vardır!

105) Kitap ehlinden ve müşriklerden kâfir olanlar, Rabbinizden üzerinize hiçbir hayır indirilmesini arzu etmezler; oysa Allah rahmetini dilediği kimseye has kılar. Şüphesiz Allah, çok büyük lütuf sahibidir…

102) Yahudiler, Tevrat'ın içindeki gerçekleri bırakıp şeytanların Süleyman'ın hükümdarlığı, şeriat ve risâleti hakkında uydurdukları şeylere uydular. Süleyman, Allah'ın emirlerini insanlara tebliğ eden bir rasûldü ve sihir yaparak kâfir olmamıştı, mülkünü de şeytanların iddiâ ettiği gibi sihir yoluyla elde etmemişti. Fakat şeytanlar sihri yaparak kâfir olmuş ve insanlara da öğreterek onları bu çirkin ameli işlemeye teşvik etmişlerdi. Şeytanlar, insanları imtihan etmek için Irak'ın Babil şehrine indirilmiş iki melek ve iki azgın melek olan Hârut ve Mârut'un öğrettikleri sihri insanlara öğretiyorlardı. Oysa Harut ve Marut insanlara: "*Muhakkak ki biz Allah katından kulları imtihan için gönderilmişiz, sihri hakkı bâtıldan yani mûcize ile sihri birbirinden ayırmanız için öğretiyoruz, sakın sihir yaparak kâfir olmayın!*" demedikçe sihirden hiçbir şey öğretmezlerdi. Babil halkı o ikisinden, kendisiyle karı ile kocanın arasını ayıracakları, insanlar arasına kin ve düşmanlık sokacakları şeyler öğreniyorlardı. Fakat yaptıkları bu sihirle Allah'ın izni, dilemesi, kaderi, kazası ve kudreti olmadıkça kimseye zarar veremezlerdi. Şüphesiz sihir yapanın dünya ve âhirette bir kazancı olmadığını çok iyi biliyorlardı. Onlar şeytana uyarak sihir yapmakla nefislerini karşılığında sattıkları şeyin ne kötü olduğunu, dünya ve âhirette başlarına gelecek cezanın ne olduğunu gerçek manada bilselerdi bunu yapmazlardı.

Sihir: Kaynağı latif ve sebebi gizli olduğundan hakikatın tersine hayal edilen, insanların gözlerini, ruhlarını veya bedenlerini etkileyen, yaldızlı, aldatıcı herhangi bir şeydir. Bazı âlimler sihri üç temele dayandırır: **1-** Asılsız kuruntular ve korkular ile nefisleri baskı altına almak. (7/116) **2-** Canlıların bedenleri üzerinde etkili olabilen hayvan ve madenleri kullanmak. **3-** Gizli ve hızlı hareketlerle göz boyayıcılığı yapmak. (20/66) Bazı kuşların isimlerini veya seslerini uğurlu veya uğursuz saymak, uğura ve uğursuzluğa inanmak, kumda çizgiler çizmek sûretiyle fala bakmak, yıldız falına bakmak, düğüm düğümleyip ona üfürmek de bir çeşit sihirdir. Kim sihir yaparsa, Allah'a şirk koşmuş olur. Sihri sihirle bozmak câiz değildir, fakat sihri ilaçlarla, mübah duâlarla veya Kur'an-ı Kerim'le bozmak caizdir. Süleyman (a.s.) döneminde sihir ile mûcize birbirine karıştığı için yapmamak şartıyla sihri öğrenmeye izin verilmişti. Fakat Rasulullah'ın (s.a.v.) şeriatında bu yasaklanmıştır. Sihri öğrenmek de öğretmek de küfürdür.

103) Sihri öğrenip yapan kimseler, Allah'a gerçek manada îmân edip, O'na karşı sorumluluklarının bilincinde olsalar, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak sûretiyle O'nun azabından sakınsalardı o sihri öğrenip yapmayı istemezler ve Allah'ın kendilerine âhirette vereceği hayrı tercih ederlerdi. Fakat bu kimseler bunu düşünüp idrak edemeyecek kadar düşüncesiz kimselerdir.

104) Ey îmân edenler! Yahudilerin, Rasulullah'ı aşağılamak amacıyla kullandıkları "Râinâ: Ne konuştuğumuzu anlaman için bize kulak ver, sen bizi dinle biz de seni dinleyelim, kulağını bana ver işitmeyesice, kulağını sadece bize ver başka şeyler dinleme" kelimesini kullanmayın, bunun yerine manası saptırılamayan "Unzurnâ: Bize söylediğini anlamamız için bize bak, bizi gözet, anlamamız için bize açıkla, bizi kolla, bize fırsat ver, bize karşı tahammüllü ol" kelimesini kullanın.Allah'ın emirlerini dinleyin, pratikte onları hayatınıza aktarın. Kâfirlere benzemeyin, onların sözlerini, âdetlerini taklit etmeyin. Allah'ın emirlerine itaat etmeyip, kâfirlere benzeyen kimseler için âhirette çok şiddetli bir azap vardır. İslâm dini, seddü'z-zeraâi denilen kâide gereği kötülüğe giden bütün yolları kapatmıştır.

105) İster Yahudi ve Hıristiyanlar gibi kitap ehlinden isterse müşriklerden olsun, kâfirler söz ve hareketleriyle zahiren mü'minler için hayır istiyorlarmış gibi görünseler de aslında mü'minlere Allah katından en ufak bir hayrın dahi gelmesini istemezler. Onların kalplerinde daima mü'minlere karşı kin ve haset vardır. Allah dilediği kuluna risâlet verir, dilediği kulunu derecelerle yükseltir, dilediğini de dilediği hayırlarla mükafatlandırır. O, ancak hak eden kullarına katından büyük rahmet, ikram ve fazilet ihsan eder.

مَا نَنسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا أَلَمْ
تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٠٦) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (١٠٧) أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَتَبَدَّلْ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (١٠٨) وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا
مِنْ عِنْدِ أَنفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ الْحَقُّ فَاعْفُوا
وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ (١٠٩) وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا
لِأَنفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ (١١٠) وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا
أَوْ نَصَارَى تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنتُمْ
صَادِقِينَ (١١١) بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ
أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (١١٢)

106) Biz bir âyeti nesheder veya onu unutturursak ya ondan daha hayırlısını ya da onun benzerini getiririz. Bilmez misin ki muhakkak Allah her şeye kâdirdir.

107) Bilmez misin ki, şüphesiz göklerin ve yerin mülkü kendisine ait olan Allah'tır ve sizin için Allah'tan başka ne bir veli vardır, ne de bir yardımcı!

108) Yoksa daha önce Musa'dan istendiği gibi siz de rasûlünüzden istemeyi mi arzu ediyorsunuz? Her kim îmânı küfre değişirse şüphesiz ki doğru yoldan sapmış-tır.

109) Kitap ehlinden pek çoğu, hak kendilerine apaçık belli olduktan sonra, içlerindeki hasetten dolayı, sizi îmânınızdan sonra kâfirler olarak döndürmek isterler. Allah emrini getirinceye kadar affedin, yüz çevirin. Şüphesiz Allah her şeye kâdirdir.

110) Namazı dosdoğru kılın ve zekâtı verin.Kendiniz için hayırdan ne gönderirseniz, Allah katında onu bulursu-nuz. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

111) (Yahudiler) "*Yahudilerden veya hıristiyanlar hıristiyanlardan başkası asla cennete giremez*" dediler.Bu onların kuruntularıdır. De ki: "*Doğru kimselerseniz delilinizi getirin!*"

112) Hayır, her kim ihsan edici olarak yüzünü Allah'a teslim ederse onun, Rabbi katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar üzülecek de değillerdir.

106) Allah (c.c.) bir âyetin hükmünü, onun tilâvetini kaldırmayıp hükmünü değiştirerek veya o âyetin hükmünü değiştirmeyip aynen bırakarak veya Rasûlüne unutturarak kaldırabilir veya nüzûlünü geciktirebilir ve yerine ondan daha hayırlısını, daha kolay, menfaati bol ve sevabı çok olanını veya onun bir benzerini indirebilir. Allah insanların maslahatını onlardan daha iyi bildiği için onların maslahatı gereği helal ve haram hükümlerini istediği gibi değiştirebilir.O, herşeye gücü yetendir. Geçmiş ümmetler hakkındaki haberlerde, gelecekte olacak olaylara dâir haberlerde, hareket metodu ve akâidle ilgili konularda nesh olmaz.Nesh ancak helal ve haram konularında olur.Nesh konusunda âlimler arasında ihtilaf vardır. Allah'ın helal kıldığını haram, haram kıldığını helal kılmadıkça neshin tarifindeki ihtilaftan dolayı neshi inkâr etmek küfür değildir. Bazı âlimler âyette kastedilen neshin, Kur'an'ın Tevrat'ın hükümlerini neshetmesi olduğunu söylerler.

107) Ey mü'minler! Şunu iyi bilin ki yedi yeri, yedi göğü ve içerisindekileri hiçbir örneğe ihtiyaç duymaksızın yaratanı ve sahibi Allah'tır. O bütün bunları dilediği gibi yönetme hakkına sahiptir ve her şey O'nun hükmü altındadır. Göklerde nasıl yalnız O'nun kanunları geçerliyse yeryüzünde de ancak O'nun kanunları geçerlidir. Yaratma işinde ortağı olmadığı gibi, hüküm verme işinde de ortağı yoktur. Hüküm koyma yetkisi yalnızca Allah'a aittir. Kullar Allah'ın hükmüne aykırı hüküm veremezler. Kim Allah'tan başkasının hükmüne itaat ederse, kendisini dünya ve âhiret azabından kurtaracak bir dost ya da bir yardımcı bulamayacaktır.

108) Ey insanlar! Yoksa siz daha önce İsrailoğullarının Musa'dan Allah'ı apaçık görmeyi istemeleri gibi size rasûl olarak gönderilen Muhammed'den yersiz isteklerde mi bulunacaksınız? Her kim Allah'ın rasûlüne karşı gereken edebi takınmayarak îmânın gereklerini yerine getirmez de küfrü îmâna tercih ederse, o kimse Allah'ın yegâne doğru yolu olan İslâm'dan sapmış olur.

109 Yahudi ve hıristiyanların çoğu, üzerinde bulundukları yolun hak olduğunu bildikleri ve gelen rasûlü çok iyi tanıdıkları halde sırf kötü tabiatlarından ve kendilerine olan hasetlerinden dolayı, mü'minlerin îmânndan sonra küfre dönmelerini aşırı bir şekilde arzu ederler. Ey îmân edenler! Allah (c.c.) ehli kitap hakkındaki -öldürülmeleri veya cizye vermeleri şartıyla müslümanların hükmü altına girmeleri şeklindeki- hükmünü getirinceye kadar şimdilik onların eziyet ve kötü düşüncelerini affedin, intikam almayın, ayıplamaktan ve kınamaktan yüz çevirin, onları görmezlikten gelin. Fakat asla küfürlerine rızâ göstermeyin. Onların küfür ve zulümlerine karşı koyabilecek gücü oluşturun. Şüphesiz Allah her şeye gücü yetendir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez.

110) Namazı rükûn ve şartlarını yerine getirirek, huşû içerisinde devamlı kılın. Zekâtı, Allah ve Rasûlünün belirlediği miktarda ve zamanda gerekli yerlere verin. Dünyada iken yaptığınız hayır ve şer amelin karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın âhirette alacaksınız. Çünkü Allah gizliyi de açığa vurulanı da en iyi bilen, gören ve adâletle hesaba çekendir.

111) Yahudi ve hıristiyanlar Tevrat ve İncil'deki hakikatleri görmezlikten gelirler; Beni Kureyza Yahudileri sadece Yahudilerin, Necran hıristiyanları ise sadece hıristiyanların cennete gireceğini -geçerli hiçbir delile dayanmaksızın- iddiâ ettiler. Bu onların kuruntularından, düşüncelerinden, boş ve asılsız iddiâlarından ibârettir. Ey Muhammed! Onlara de ki: "*İddiânızda samimi iseniz geçerli bir delil getirin.*"

112) Hayır, yahudi ve hıristiyanların iddiâ ettikleri gibi değil! Aksine her kim amellerini yalnızca Allah rızâsı için ve Allah'ın rasûlünün gösterdiği şekilde yapar ve kendini tüm azalarıyla birlikte Allah'a teslim ederse, onlar için Rableri katında büyük mükâfat olan cennet nimetleri vardır. Onlar için âhirette bir korku ve endişe de yoktur. Üstelik onlar Rableri tarafından kendilerine verilecek mükâfatlarla sevinç içinde yaşayacaklar, dünyada iken kaybettiklerinden dolayı hiçbir üzüntü duymayacaklardır.

وَقَالَتْ الْيَهُودُ لَيْسَتْ النَّصَارَى عَلَى شَيْءٍ وَقَالَتْ النَّصَارَى
لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ
الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (١١٣) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ
مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَى فِي خَرَابِهَا
أُوْلَئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلاَّ خَائِفِينَ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١١٤) وَلِلَّهِ
الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ (١١٥) وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ لَهُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ (١١٦) بَدِيعُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ (١١٧) وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ
أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ
تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (١١٨) إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ
الْجَحِيمِ (١١٩)

113) Bir de Yahudiler: *"Hıristiyanlar bir şey üzere değildir"* dediler.Hıristiyanlar da: "*Yahudiler bir şey üzere değildir"* dediler. Halbuki onlar kitabı okuyorlar. İşte böylece bilmeyenler de onların sözlerinin benzerini söylediler. Allah kıyâmet günü, ihtilafa düştükleri konuda aralarında hüküm verecektir.

114) Allah'ın mescitlerini, içlerinde O'nun adının anılmasından alıkoyan ve onların harap olmasına çalışandan daha zalim kim olabilir? İşte onlar var ya, onlara oralara korka korka girmekten başka bir şey yoktur. Onlar için dünyada rezillik vardır. Onlar için âhirette de çok büyük bir azap vardır.

115) Doğu da, batı da Allah'ındır. Bundan dolayı her nereye yönelirseniz Allah'ın yüzü oradadır. Şüphesiz Allah Vâsi'dir, Alîm'dir.

116) Bir de: "*Allah çocuk edindi*" dediler. O münezzehtir. Bilakis göklerde ve yerde her ne varsa O'nundur. Hepsi de O'na gönülden itaat edicidir.

117) Gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmettiği zaman ona "ol" der; o da hemen oluverir.

118) Bilmeyenler de: "*Allah bizimle konuşmalı veya bize bir âyet gelmeli değil miydi?*" dediler. Onlardan öncekiler de işte böylece onların sözlerinin benzerini söylemişlerdi. Kalpleri birbirine benzedi. Oysa biz, kesin olarak inanan bir topluluk için âyetleri iyice açıklamışızdır.

119) Şüphesiz biz seni hem müjdeleyici, hem uyarıcı olmak üzere hak ile gönderdik.Sen cehennem halkından sorulmazsın.

113) Yahudi âlimleri: *"Hıristiyanlar din hususunda doğru bir esas üzere değildir"* dediler. Necran hıristiyanları da: *"Yahudiler güvenilir bir esas üzerie değildir"* dediler. Halbuki her iki tâife de kitaplarında, gelen rasûllere ve onlara indirilenlere îmân etmek gerektiğine dâir haberleri okumuş ve öğrenmişlerdi. Câhil arap müşrikleri de Rasûlullah'ı inkâr ederek müslümanların bir esas üzere olmadığını söylediler. Yahudi, hıristiyan ve müşrikler hiçbir delile dayanmaksızın sadece kendilerinin doğru yolda olduklarını iddiâ ederek aralarında gereksiz yere ihtilafa düşmektedirler.Allah ihtilaf ettikleri konularda âhirette hüküm verecek ve hepsini cehenneme atacaktır.

114) Yalnızca Allah'a ibâdet etmek amacıyla kurulan mescitlerde Allah'ın dininin yüceltilmesini engelleyen, mü'minlerin Allah'ın hükümlerini açık bir şekilde anlatmalarına engel olandan daha zâlim kim olabilir? Mü'minler, bu mescitlere sahip çıktıklarında o zâlimler korkularından bir daha oralara ayak basamayacaklardır. Bu zâlimler mescitleri onarıp süsleseler de Allah'ın dininin yüceltilmesine engel oldukları müddetçe dünyada (öldürülme, esir edilme ve cizye ödeme gibi) zillet, âhirette de çok büyük bir azap içinde olacaklardır.

115) Doğusuyla batısıyla bütün yeryüzü Allah'ındır ve mü'minlere mescit kılınmıştır. Bundan dolayı kabirler ve hamamlar dışında nerede ibâdet etmek isterseniz edebilirsiniz.Allah'ın yüzü oradadır. Şüphesiz Allah, cömertliği bütün kâinatı, ilmi bütün ilimleri, kudreti bütün kuvvetleri kuşatan, mağfireti geniş olan, kullarına lütfuyla ihsan eden, bununla birlikte muhtaç olmayan, kullarının gizli veya açık bütün yaptıklarını, söylediklerini bilen ve hesaba çekendir.

İbn-i Atiyye ve Ebu'l-Meâlî *"Allah'ın yüzü oradadır"* dan kasıt kıblesidir, demiştirlerdir. Kelbî ve Kuteybî Allah'ın ilmi ve irâdesiyle her yerde olduğunu söylemiştir.İbn-i Abbas, kastedilen Allah'ın zatıdır, demiştir. İbn-i Furek ise Allah'ın varlığı kastedilmektedir, demiştir. Bazıları kastedilen Allah'ın rızâsıdır, demişlerdir. Selef âlimleri ise "vech: yüz" sıfatı ve benzeri isim ve sıfatlara teşbih (mahlukata benzetmek), te'vil (saptırmak), ta'til (iptal etmek), tekyif (nasıllık) ve temsil (örneklik) getirmeksizin îmân ederler, hiçbir yorum getirmezler.

116) Yahudiler: *"Uzeyr Allah'ın oğludur"*, Hıristiyanlar: *"Mesih Allah'ın oğludur"*, Müşrikler: *"Melekler Allah'ın kızlarıdır"* diyerek Allah hakkında iftirâda bulundular.Allah bütün noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten yücedir. Çünkü bunlar yaratılmış varlıklardır. Allah ise göklerin yerin ve bu ikisi arasındakilerin yaratıcısıdır.Yaratıcıyla yaratılan ayrı ayrı varlıklardır. *Bu nedenle kâinattaki her şeyin Allah'ın bir parçası olduğunu kabul eden Vahdet-i Vücud inancı İslâm akidesine ters düşmektedir.*

117) Allah, gökleri, yerleri ve içindekileri hiçbir örneğe ihtiyaç duymaksızın, en güzel şekilde yoktan var etmiştir. Bir şeyin olmasını dilediği ve hükmettiği zaman ona "*ol*" der, o şey hemen oluverir. Bu şey ister mevcut olsun, isterse mevcut olmasın, Allah için farketmez.

118) Câhil Arap müşrikleri, yahudiler ve hıristiyanlar Rasulullah'a: "Allah meleklerle ve Musa ile konuştuğu gibi bizimle de konuşsa veya bize senin Allah'ın Rasûlü olduğunu ispat eden mûcize getirse de sana inansak" dediler. Onlar Rasûlullah'ı zor durumda bırakmak için bu tür isteklerde bulunmuşlardı. Tıpkı kendilerinden önceki yahudi ve hıristiyanların rasûllerini zor durumda bıraktıkları gibi. Bu yüzden kalpleri katılık ve inatta birbirine benzedi. Allah (c.c.) âyetlerini ancak tabiatı temiz, hakkı isteyen, hevâ ve hevesine uymayan, hakka kesin olarak îmân eden kimseler için şüphe edilmeyecek kadar kesin, mazeret beyan edilmeyecek kadar açık ve net bir şekilde açıklamıştır

119) Allah (c.c.) Rasûlullah'ı hakka itaat edenleri cennetle müjdelemek, inkâr edip karşı gelenleri ise cehennemle korkutmak için göndermiştir. Rasûlullah'ın getirdiği yol haktır, onun dışındakilerin yolları ise bâtıldır. Kim bâtılı tercih edip cehenneme girmek isterse, Rasûlullah'ın ve İslâm dâvetçilerinin bundan dolayı bir sorumlulukları yoktur.

وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلاَ النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ
إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي
جَاءَكَ مِنْ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنْ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلاَ نَصِيرٍ (١٢٠)
الَّذِينَ آتَيْنَاهُمْ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُوْلَئِكَ يُؤْمِنُونَ
بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمْ الْخَاسِرُونَ (١٢١) يَابَنِي
إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِي الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي
فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (١٢٢) وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي
نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا
شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (١٢٣) وَإِذْ ابْتَلَى إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ
بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ (١٢٤) وَإِذْ جَعَلْنَا
الْبَيْتَ مَثَابَةً لِلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِنْ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ
مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِي
لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ (١٢٥) وَإِذْ قَالَ
إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنْ الثَّمَرَاتِ
مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ
قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٢٦)

120) Yahudiler ve hıristiyanlar, sen onların milletine uyuyuncaya kadar senden asla râzı olmazlar. De ki: "*Şüphesiz ki Allah'ın hidâyeti doğru yolun ta kendisidir.*" Andolsun sana gelen ilimden sonra onların hevâlarına uyacak olursan, senin için Allah'tan ne bir veli vardır, ne de yardımcı!

121) Kendilerine kitap verdiklerimiz onu hakkıyla okurlar; Ona îmân edenler işte onlardır.Her kim de onu inkâr ederse, işte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

122) Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi gerçekten âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın!..

123) Kimsenin kimseye bir şeyle faydalı olamayacağı bir günden sakının ki, ondan fidye kabul edilmez ve ona şefaat fayda vermez; onlara yardım da edilmez!..

124) Hani Rabbi İbrahim'i kelimelerle imtihan etmiş, o da onları tamamlamıştı. Buyurdu ki: "*Muhakkak ben seni insanlara imam kılacağım.*" "*Zürriyetimden de…*" deyince "*Ahdim zâlimlere ulaşmaz!*" buyurdu.

125) Hani biz beyti insanlar için bir toplanma ve güven yeri kılmıştık."*İbrahim'in makamından bir namazgah edinin*". İbrahim ve İsmail'e de: "*Beytimi tavaf edenler, itikafa çekilenler, rukû ve secde edenler için iyice temizleyin!*" diye kuvvetle emretmiştik.

126) Hani İbrahim: "*Rabbim! Burayı güvenli bir şehir kıl, halkından Allah'a ve âhiret gününe îmân edenleri çeşitli ürünlerle rızıklandır*" demişti.Buyurdu ki: "*Kâfir olanı dahi az bir süre faydalandırır, sonra onu ateş azabına mahkum ederim. Ne kötü bir dönüş yeri!*"

120) Kendi dinlerini bırakıp onların dinlerine girmedikleri müddetçe yahudi ve hıristiyanlar müslümanlardan asla râzı olmazlar.Onlar müslümanları dinlerinden döndürmek için her türlü hileyi yaparlar. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Şüphesiz Allah'ın hidâyet yolu olan İslâm'ın dışındaki bütün yollar bâtıldır.Bu yüzden İslâm'a gelin."* Ey îmân edenler! Size Allah'ın hidâyeti geldikten sonra hakkı bırakıp kâfirlerin hevâ ve heveslerinin peşinden koşarsanız, Allah katında kendiniz için fayda verecek bir dost ve zararı def edecek bir yardımcı bulamazsınız. Hem dünyada, hem de âhirette kaybedenlerden olursunuz.

121) Kendilerine kitap verilenlerden (Yahudi, Hıristiyan ve Müslümanlardan) kitabı hakkıyla okuyup, hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olan ve emirlerini harfiyyen yerine getirenler, kitaba gerçek manada îmân edenlerdir. Kitaba inandığını iddiâ ettiği, hatta kitabı okuduğu halde kitabın hükümlerini tatbik etmeyen, bu çağda bu hükümlerin uygulanamayacağını söyleyen kimseler, pratikte onu inkâr etmektedirler. Bunlar hem dünyada, hem de âhirette kaybedenlerden olacaklardır.

122) Ey İsrailoğullarının torunları olan yahudiler! Atalarınıza vermiş olduğum nimetleri hatırlayın. Musa zamanında onları bütün insanlardan üstün kıldık. Atalarınıza yapılmış olan bu ikramlar, onların çocukları olmanız sebebiyle, size de yapılmış sayılır. Onların iyi olan yönlerini alıp hatalarından da ders çıkararak Muhammed'e ve getirdiklerine uyun ki kurtuluşa eresiniz.

123) Kimsenin bir diğerinin günahını yüklenemeyeceği, kimsenin kimseye fayda veremeyeceği, kâfirler için hiçbir şefaatin kabul edilmeyeceği, azabın şiddetinden kurtulmak için bütün dünya nimetlerini hatta yeryüzünü dolduracak kadar altın fidye olarak vermek isteseler de kendilerinden kabul edilmeyeceği ve bu azaptan kurtulmak için hiçbir yardımcının da bulunmayacağı bir günden sakının.

124) Allah (c.c.) İbrahim'e bir şeriat vermiş, o da bu şeriatı insanlara güzel bir şekilde ve tam olarak tebliğ etmiş, onda hiçbir eksiklik bırakmamış, Allah'ın kendisine vermiş olduğu görevi hakkıyla yerine getirmişti. Zâlim Nemrûd rejimine baş kaldırmış, oğlu İsmail'i Allah'ın emri gereği kurban etmek istemiş ve imtihanını başarıyla tamamlamıştı. Allah (c.c.) İbrahim'e şöyle buyurdu: *"Muhakkak ki ben seni insanlara dinde kendisine uyulacak bir önder kılacağım."* İbrahim (a.s.) zürriyetini de merak ederek: *"Soyumdan gelenleri de dinde kendilerine uyulacak önderler kılacak mısın?"* diye sordu.Bunun üzerine Allah (c.c.) şöyle buyurdu: *"Zürriyetinin tamamı dinde önder olamayacaktır. Çünkü senin zürriyetinden Allah'a şirk koşarak nefislerine, haksızlık yaparak da insanlara zulmeden zâlim kimseler çıkacaktır. Allah'ın risalet ve imamet ahdi zâlimlere ulaşmaz. Onlar için ilâhi bir vaad söz konusu değildir.."*

125) Allah (c.c.) Kâbe'yi insanların ziyâret ederek sevap kazandıkları bir toplantı yeri ve her türlü tehlikeden emin bir yer kıldı. Oraya sığınan kişiye zarar verilmez, ondan intikam alınmaz. Allah (c.c.) mü'minlere: *"İbrahim'in Ka'be'yi inşa etmek için üzerine çıktığı taşın bulunduğu yerde namaz kılın"* diye emretti. İbrahim ve İsmail'e de: *"Evim olan Kâbe'yi Mekke'de bulunanların ve dışarıdan gelenlerin tavaf etmeleri, itikafa çekilmeleri, rükû ve secde ederek namaz kılmaları için necaset ve şirk gibi maddi ve mânevi her türlü pislikten temizleyin"* diye kat'i bir şekilde emir verdi.

126) Bir zamanlar İbrahim (a.s.) Allah'a şöyle duâ etmişti: *"Ya Rabbi! Kâbe'nin bulunduğu Mekke'yi her türlü tehlikelerden emin bir şehir kıl. Halkından yalnızca Allah'a ve âhiret gününe îmâ edenleri çeşitli ürünlerle rızıklandır."* Allah (c.c.) da onun duâsına icâbet ederek Mekke'de insanlara zulmetmeyi, haksız yere kan dökmeyi, avlanmayı ve ağaç kesmeyi yasakladı.Allah (c.c.) şöyle buyurdu: *"Sadece îmân edenleri değil, kâfirleri dahi kendileri için yazdığım hayat süresince rızıklandırır, sonra kendilerine tayin ettiğim süre bitince küfür amelleri sebebiyle onları yüzüstü süründürerek cehennem ateşine sokarım.Orası çok kötü bir dönüş yeridir."*

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا
تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٢٧) رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا
مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا
وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (١٢٨) رَبَّنَا وَابْعَثْ
فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١٢٩)
وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ
اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ
(١٣٠) إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ
(١٣١) وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَابَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ
اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (١٣٢)
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا
تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (١٣٣)
تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا
تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٣٤)

127) Hani İbrahim ile İsmail beytin temellerini yükseltiyordu.*“Rabbimiz bizden kabul buyur, şüphesiz Semi' ve Alîm olan sensin, yalnız sen!*"

128) *“Rabbimiz ikimizi de sana teslim olmuş kimselerden kıl ve soyumuzdan yalnız sana teslim olmuş bir ümmet çıkar, bize ibadet yollarımızı göster ve tevbemizi kabul buyur. Şüphesiz Tevvâb ve Rahîm olan sensin, yalnız sen!*"

129)*“Rabbimiz onlara kendilerinden bir rasûl gönder ki onlara senin âyetlerini okusun, onlara kitap ile hikmeti (sünneti) öğretsin ve onları arındırsın. Şüphesiz Azîz ve Hakîm olan sensin, yalnız sen!*"

130) Kendini sefih kılandan başka kim İbrahim’in milletinden yüz çevirir? Andolsun biz dünyada onu seçtik. Muhakkak o, âhirette de salihlerdendir.

131) Rabbi ona: "*Teslim ol!*" diye buyurduğunda: *“Âlemlerin Rabbine teslim oldum*" demişti.

132) İbrahim onu oğullarına vasiyet etti, Yakub da… "*Oğullarım, şüphesiz Allah sizin için bu dini seçti; öyleyse, siz de ancak müslümanlar olarak can verin!*"

133) Yoksa siz ölüm Yakub'a gelip çattığı zaman şâhitler miydiniz? Hani o oğullarına: "*Benim ardımdan neye ibâdet edeceksiniz?*" demişti de onlar: "*Senin ilâhına, ataların İbrahim, İsmail ve İshak'ın da ilâhı olan tek bir ilâha ibâdet edeceğiz.Biz yalnız O'na teslim olanlarız!*" demişlerdi.

134) Onlar bir ümmet idi.Elbette gelip geçtiler. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız da sizindir ve siz onların yaptıklarından sorulmazsınız.

127) İbrahim, oğlu İsmail ile birlikte Âdem’in yapmış olduğu Kâbe'nin yıkılmış olan temellerini yükseltirken Allah'a şöyle duâ etmişti: "*Ey Rabbimiz! Biz bu ameli yalnız senin rızânı kazanmak için yaptık. Bunu bizden kabul buyur ve duâlarımıza icâbet et. Çünkü sen yapılan duâları işiten ve bunlara icâbet eden, mahlukatın içlerini de dışlarını da en ince detaylarına kadar bilensin.”*

128) "*Ey Rabbimiz! Bizi senin emirlerine zahiren ve batinen tam manasıyla boyun eğenlerden kıl. Neslimizden de sana teslim olan kimseler çıkar ki onlar da senin emrine zahiren ve batinen boyun eğsinler. Bize nasıl ibâdet etmemiz gerektiğini, hacla ilgili ibâdet yerlerimizi ve nasıl haccedeceğimizi bildir. Eğer sana karşı bir günah işlemişsek günahlarımızı affet.Çünkü sen, günahlarından tevbe etmeleri halinde, günah işleyen kimselerin tevbelerini kabul eden, dünyada ve âhirette mü'minlere merhamet edensin.”*

129) İbrahim ve oğlu İsmail duâlarını şöyle bitirmişlerdi: *“Ey Rabbimiz! Bizden sonra gelecek neslimizin içinden öyle bir rasûl gönder ki, o, insanlara senin âyetlerini okusun, senin göndereceğin kitabı ve ona vereceğin sünneti öğretsin, onları şirkin her türlü pisliklerinden temizlesin.Şüphesiz sen benzeri olmayan, kendisine şiddetle ihtiyaç duyulan, büyük güç sahibi, yenilmeyen, yaptıklarını bir hikmet ve maslahat üzere yapansın.”* Allah (c.c.) İbrahim ve İsmail’in duâlarını kabul etmiş, İsmail’in soyundan Rasûlullah’ı göndermiştir.Allah’ın isim ve sıfatlarını vesile edinerek Allah’a duâ etmek câizdir.

130) Hakkı istemeyen, hevâ ve hevesine uyan, nefsini küçük düşüren, aklını kullanmayan, düşünme melekeleri dumura uğramış, dar kafalı kimseler dışında kimse İbrahim’in bağlı olduğu İslâm dininden yüz çevirmez. Allah İbrahim’i rasûl olarak seçip gönderdi, onu her türlü kötülüklerden arındırdı ve ona İslâm’ı din olarak verdi. O, İslâm’ı en güzel bir şekilde yaşayıp insanlara da anlattığı için âhirette de Allah’ın rahmetine nâil olacak ve kazananlardan olacaktır.

131) Allah (c.c.) İbrahim’i rasûl olarak seçince ona: *“Hem kalbin hem de hareketlerinle yalnızca Allah’a boyun eğip müslüman ol!”* dedi. İbrahim ise hiç beklemeksizin ve tereddüt etmeksizin: *“Kalbim ve hareketlerimle Âlemlerin Rabbine boyun eğdim.”* dedi.

132) İbrahim (a.s.) İslâm’ı çocuklarına da anlattı ve bu dine bağlanmaları için onlara defalarca tavsiyede bulundu.Torunu Yakup da aynı şekilde müslüman olup bu dini oğullarına anlattı ve İslâm’a bağlanmaları için onlara tavsiyede bulundu. İbrahim ve torunu Yakup oğullarına şöyle vasiyet ettiler: *“Ey oğullarım! Allah (c.c.) kendisine bağlanıp yalnız ona uyacağınız bir din seçti. O din İslâm’dır. Bütün hayatınızı bu dinin prensiplerine göre düzenleyin.Eğer bu şekilde yaparsanız ölümünüz de bu din üzere olur. İslâm’a sımsıkı sarılın ve İslâm dininden başka bir din üzere ölmekten sakının.”*

133) Ey Yahudiler!Yoksa atalarınız,Yakup ölmek üzereyken yanında mıydı ki onun çocuklarına neleri tavsiye ettiği hususunda konuşuyorsunuz? Oysa siz bu konuda hiçbir bilgiye dayanmıyorsunuz.Yakup çocuklarını imtihan etmek amacıyla: “Benim ölümümden sonra neye ibâdet edeceksiniz?” demişti de onlar: *“Senin ve ataların İbrahim, İsmail ve İshak’ın ilâhı olan bir tek ilâha ibâdet edeceğiz, biz hem kalbimiz, hem de hareketlerimizle yalnız O'na boyun eğip teslim olanlarız. Allah’tan başka ibâdet edilen tüm varlıkları reddediyoruz*" demişlerdi. Fakat onların torunları sözlerinde durmayıp Allah’a şirk koştular, İslâm’a girmediler ve rasûlleri yalanladılar.

134) Ey insanlar! İşte bu bahsettiklerimiz (İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunları) geçmiş birer ümmetti. Ölerek dünyadan âhirete göç ettiler. Onlar yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratılmaksızın göreceklerdir.Onların yaptıklarından siz sorumlu değilsiniz.Siz ancak kendi yaptıklarınızdan sorumlusunuz. Onların soyundan gelmiş olmanızın size hiçbir faydası olmayacaktır.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٣٥) قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ
وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ
النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُسْلِمُونَ (١٣٦) فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوا
وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٣٧) صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ
صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ (١٣٨) قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ
وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ
مُخْلِصُونَ (١٣٩) أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ
أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ
اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٤٠) تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ
لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٤١)

135) (Yahudiler) *"Yahudiler"* veya (hıristiyanlar da) *"hıristiyanlar olun ki doğru yolu bulasınız,"* dediler. De ki: *"Bilakis hanif olarak İbrahim'in milletine ki o (İbrahim) müşriklerden değildi."*

136) Deyin ki: *"Biz Allah'a, bize indirilene, İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarına indirilenlere, Musa'ya ve İsa'ya verilenlere ve nebilere, Rableri tarafından verilenlere îmân ettik. Onlardan hiçbirinin arasını ayırmayız.Biz, ancak O'na teslim olanlarız!"*

137) Eğer sizin ona îmân ettiğiniz gibi îmân ederlerse, şüphesiz doğru yolu bulmuş olurlar; yüz çevirirlerse doğrusu onlar ancak ayrılık içindedirler. Onlara karşı Allah sana yeter. Şüphesiz O, Semî'dir, Alîm'dir.

138) Allah'ın boyası!. Allah'tan daha güzel boyası olan kim vardır?! "Biz yalnız O'na ibâdet edenleriz."

139) De ki: "O, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz olduğu halde bizimle Allah hakkında mı tartışıyorsunuz?! Bizim yaptıklarımız bizim, sizin yaptıklarınız da sizindir. Biz O'na karşı ihlaslı olanlarız."

140) Yoksa (siz yahudiler) İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve torunlarının mutlaka "yahudi" veya (siz hıristiyanlar da) "hıristiyan" olduklarını mı söylüyorsunuz? De ki: "Daha iyi bilen siz misiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından olup da yanında bulunan bir şâhitliği gizleyenden daha zâlim kim olabilir? Allah yaptıklarınızdan gâfil değildir.

141) İşte onlar bir ümmetti, elbette gelip geçtiler. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız da sizindir ve siz onların yaptıklarından sorulmazsınız.

135) Yahudiler: *"Ancak yahudi olursanız doğru yolu bulursunuz"* dediler. Hıristiyanlar da: *"Ancak hıristiyan olursanız doğru yolu bulursunuz"* dediler. Ey mü'minler! Deyin ki: *"Biz İbrahim'in hanif dini olan İslâm'a bağlıyız.O bâtıl dinleri terkedip hakka yönelerek Allah'a ibâdet eder, O'na hiçbir şeyi şirk koşmazdı.Siz ise: 'Uzeyir Allah'ın oğludur' "İsa Allah'ın oğludur" diyerek Allah'a şirk koşuyorsunuz."*

136) Ey mü'minler! Deyin ki: *"Biz Allah'a, bize indirilen Kur'an'a, İbrahim'e indirilen sahifelere, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilenlere, Musa'ya indirilen tahrif edilmemiş Tevrat'a, İsa'ya indirilen tahrif edilmemiş İncil'e ve nebilere Rableri tarafından indirilenlere îmân ettik.Îmân konusunda onların arasında bir fark gözetmeyiz.Biz son rasûl Muhammed'e ve onun getirdiklerine kalbimiz ve hareketlerimizle teslim olduk.Biz ancak Allah'ın hükümlerine boyun eğeriz."*

137) Ey mü'minler! Yahudi, hıristiyan ve müşrikler sizin Allah'a îmân ettiğiniz gibi îmân ederlerse şüphesiz doğru yolu bulmuş olurlar. Eğer sizin yolunuzdan yüz çevirir, rasûller arasında ayırım yaparlarsa o taktirde onlar dinden uzaklaşmış, ayrılığa düşmüş ve muhalefet etmiş olurlar. İyi bilin ki onlar size karşı olan kinlerinden dolayı hakkı istemeyen, bile bile haktan yüz çeviren, Allah'a ve Rasûlü'ne karşı büyük bir muhalefet ve düşmanlık içinde olan, kendi aralarında da bölük pörçük olmuş kimselerdir. Onlara karşı sizi koruyacak olan Allah'tır. O, düşmanlarınızın size karşı kurdukları tuzakları bilmekte, görmekte ve duymaktadır.

138) Ey Mü'minler! Allah'ın en son ve en mükemmel dini olan İslâm'a girin, onun hükümlerine kayıtsız-şartsız teslim olun, yalnız O'na ibâdet edin, O'na hiç bir şeyi şirk koşmayın. Allah sizi îmânı ve hakkı kabul etme kabiliyeti üzere yarattı ve sizi İslâm'â hidâyet etti. Bu yüzden yalnız Allah'ın boyasıyla boyanın. İslâm'a girdiğiniz taktirde Allah'ın sizin için farz kıldığı şekilde gusledin, sünnet olun. *"Biz yalnızca Allah'a kulluk ederiz, O'ndan başka ibâdet edilen şeyleri reddederiz, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayız!"* deyin.

139) Yahudiler: "*Uzeyr Allah'ın oğludur*", hıristiyanlar: "*İsa Allah'ın oğludur*", müşrikler: "*Melekler Allah'ın kızlarıdır*" dediler.Yahudi ve hıristiyanlar: *"Bizim dinimiz sizin dininizden evveldir.Allah bir nebi gönderecekse mutlaka bizden indirir"* dediler. Müşrikler de: *"Şu Kur'an Mekke ile Taif'in büyüklerinden birine niçin indirilmedi?"* demişlerdi.Ey Mü'minler! Onlara deyin ki: *"Bizim de sizin de Rabbiniz olan, her türlü noksan sıfatlardan münezzeh olan, mahlukata benzemeyen Allah'ın mâhiyeti ve Kur'an'ı araplardan ümmî bir insana indirmesi hususunda bizimle tartışıyor musunuz!? Biz bütün amellerimizi Allah rızâsı için ve Allah'ın istediği şekilde yaparız.Şüphesiz Allah işlediğimiz hayır ameller karşılığında bize cenneti, size ise işlediğiniz şer ameller karşılığında cehennemi verecektir."*

140) Yahudiler, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve on iki torununun yahudi olduklarını, hıristiyanlar ise hıristiyan olduklarını iddiâ ediyorlardı. Ey Mü'minler! Siz onlara deyin ki: *"Bu konuda siz mi yoksa Allah mı daha çok bilgiye sahiptir. Muhakkak ki her şeyin en iyisini ve doğrusunu bilen Allah'tır.Onların zamanında yahudilik de hıristiyanlık ta yoktu.Bu isimler sonradan çıktılar.Onlar müslümandılar.Siz son rasûlü ve getireceği dinin kıyâmete kadar bâki olacağını bildiğiniz halde bu konudaki hakkı gizleyerek zâlimlerden oldunuz.Allah yaptıklarınızdan habersiz değildir.Bundan dolayı kıyâmet gününde sizi cezalandıracaktır."*

141) Ey insanlar! İşte bu bahsettiklerimiz (İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunları) geçmiş birer ümmetti. Ölerek dünyadan âhirete göç ettiler. Onlar yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratılmaksızın göreceklerdir. Onların yaptıklarından siz sorumlu değilsiniz.Siz ancak kendi yaptıklarınızdan sorumlusunuz. Onların soyundan gelmiş olmanızın size hiçbir faydası olmayacaktır.

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّاهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٤٢) وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً
وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ
عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ
مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقِبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ
لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِيعَ
إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (١٤٣) قَدْ نَرَى
تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ (١٤٤)
وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ
وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ
اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ
الظَّالِمِينَ (١٤٥)

142) Yakında insanlardan bazı akılsızlar: *"Onları üzerinde bulundukları kıblelerinden çeviren nedir?"* diyecekler. De ki: *"Doğu da Allah'ındır batı da. O dilediğini dosdoğru yola iletir."*

143) Böylece sizi, insanlar üzerine şahitler olmanız, Rasulün de size şahit olması için vasat bir ümmet kıldık. Senin üzerinde bulunduğunu da sadece Rasule uyanları, iki ökçesi üzerinde dönecek olanlardan ayırdetmek için kıble yaptık. Muhakkak ki bu, Allah'ın hidayet ettiği kimselerden başkasına ağır gelir. Elbette Allah imanınızı boşa çıkaracak değildir. Şüphesiz Allah insanlara karşı Rauf'tur, Rahim'dir.

144) Senin yüzünün göğe doğru çevrilip durduğunu elbette görüyoruz. Gerçekten şimdi seni kendisinden hoşnut olacağın kıbleye çeviriyoruz. Artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede olursanız yüzlerinizi onun tarafına çevirin! Şüphesiz kitap verilenler bunun Rablerinden bir hak olduğunu elbette bilirler. Allah, onların yaptıklarından gafil değildir!

145) Andolsun ki sen, kitap verilenlere her türlü ayeti götürsen de senin kıblene uymazlar; sen de onların kıblelerine uyacak değilsin. Onlardan bir kısmı, bir kısmının kıblesine de uymaz. Andolsun ki sana gelen ilimden sonra onların hevalarına uyacak olursan muhakkak o takdirde sen de zalimlerden olursun!

142) Rasulullah (s.a.v.) Mekke'de namaz kılarken Ka'be'ye doğru yönelirdi. Beş vakit namaz farz kılınınca Allah'ın emriyle Mescid-i Aksa'ya doğru yönelmeye başladı. Medine'ye hicretten on yedi ay sonra Bedir gazvesinden iki ay önce tekrar Allah'ın emriyle Ka'be'ye yöneldi. Kıble konusundaki bu değişiklikleri anlamak istemeyen cahil, ard niyetli, düşük ahlaklı, yalancı, dar kafalı, anlayışı zayıf, aklı kıt ve hafif meşreb yahudi, müşrik ve münafıklar fitne çıkarmak amacıyla: *"Muhammed ve ashabını evvelce yöneldikleri kıble olan Mescid-i Aksa'dan Kabe'ye yönelten nedir? Bunlara ne oldu ki; bazen o tarafa, bazen bu tarafa dönüyorlar. Muhammed doğduğu yeri özledi, pek yakında dininize de döner."*diyerek ileri geri konuşmaya başladılar. Allah da Rasulüne onlara şöyle söylemelerini emretti: *"Doğusuyla, batısıyla bütün yeryüzü Allah'a aittir. Hiç bir mekan, kendi başına kıble olmaya layık değildir; bu ancak Allah'ın tayin etmesiyle olur. Asıl mesele bir yöne yönelmek değil, Allah'ın emrine itaattir. Allah (c.c.) ancak emirlerine kayıtsız-şartsız teslim olanları doğru yola iletir. O yol da, Allah'ın en son ve mükemmel dini olan İslam'a girip onun emrettiği taraf olan Ka'be'ye yönelmektir."*

143) Ey iman edenler! Allah (c.c.) sizi dünyada insanların tevhid akidesi üzere bulunup bulunmadıklarına, ahirette de Adem'den (a.s.) Rasulullah'a (s.a.v.) kadar gelmiş olan tüm nebi ve rasullerin kendi milletlerine eksiksiz bir şekilde tebliğde bulunduklarına dair şahitler olmanız için heva ve hevesine veya adetlerine ters düşse bile Allah'ın emirlerine sımsıkı sarılan, dinde aşırı giderek ifrata ya da ihmalkarlık yaparak tefrite sapmayan, dengeli, ölçülü, uyumlu, hayırlı, doğru, adaletli ve seçkin bir toplum kıldı. Rasulullah'ı (s.a.v.) da dünya ve ahirette kimlerin gerçek manada müslüman olduğuna dair üzerinize şahit yaptı. Bugün Rasul aranızda olmasa da onun sünneti aranızdadır. Allah (c.c.) Rasulullah'a gerçek manada bağlı olanlarla, nefislerinin hoşuna gitmeyen emirlerde ona karşı gelip mürted olanları ve münafıkları ayırıp ortaya çıkarmak, bunları Rasule ve mü'minlere bildirmek için bir imtihan olarak kıblenin istikametinde değişiklik yaptı. Rasulün halihazırda üzerinde bulunduğu kıbleyi Mescid-i Aksa'dan Ka'be'ye çevirdi. Böyle bir değişiklik, hikmetini kavrayamasa, hatta nefsine ağır gelse de Allah'ın emirlerine kayıtsız-şartsız boyun eğen, Allah'ın doğru yola ilettiği kimseden başkasına elbette ağır gelir. Allah (c.c.) gerçek manada iman eden kimselerin imanını ve kıble değişikliğinden evvel kılınan namazları zayi etmez. Şüphesiz Allah kulları hakkında kolaylık gösteren, onlara rasuller gönderen, onları rızıklandıran, dünya ve ahirette yalnız mü'minlere merhamet edendir.

144) Ey Muhammed! Mescid-i Aksa'ya doğru namaz kılarken Yahudilerin: "Muhammed ve arkadaşları kıblelerinin neresi olacağını bilemediler, onlara kıblelerini biz gösterdik. Muhammed bizim kıblemize yöneldiği halde niçin dinimize girmiyor?" gibi sözleri seni üzdüğünden ve belki araplar müslüman olurlar ümidiyle kalben, atan İbrahim'in kıblesi olan Ka'be'ye yönelmeyi arzuladığından dolayı yüzünü semaya çevirerek Allah'tan vahiy beklediğini elbette görüyor ve biliyoruz. Şimdi seni memnun olacağın kıbleye çeviriyoruz. Artık bundan böyle sen ve ümmetin nerede olursanız olun namaz kılarken Ka'be'ye yönelin, bedeninizi Mescid-i Haram tarafına çevirin. Şüphesiz Yahudi ve Hristiyanlar senin hak üzere olduğunu, kıblenin değiştirilmesi dahil bütün emirlerin Allah'tan olduğunu çok iyi bildikleri halde sırf müslümanları dinlerinde şüpheye düşürmek amacıyla: *"Muhammed doğduğu yeri özledi, yakında kavminin dinine de dönecektir."* dediler. Allah (c.c.) onların gizledikleri ve açığa vurdukları şeyleri bilir ve yaptıklarının cezasını da muhakkak verir.

145) Ey Muhammed! Andolsun ki sen Yahudi ve Hristiyanlara her türlü ayet, alamet, belge ve delili getirsen de müslümanlara olan kinlerinden dolayı yine de Ka'be'ye yönelmezler. Sen de onların kıblelerine uyacak değilsin. Zaten onlar birbirlerinin kıblelerine de uymazlar. İbadet etmek istediklerinde Yahudiler Kudüs'e, Hristiyanlar doğuya doğru yönelirler. Ey Muhammed! Andolsun ki kıble konusu da dahil olmak üzere Allah'tan gelen emirlere uymayıp müslüman olacaklar diye onların arzularına uyacak olursanız o zaman Allah'a karşı gelen zalim, kafir ve müşriklerden olursunuz.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (١٤٦) الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (١٤٧) وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ
هُوَ مُوَلِّيهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ
اللَّهُ جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٤٨) وَمِنْ
حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ
لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٤٩)
وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ
وَاخْشَوْنِي وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥٠)
كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا
وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ
تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (١٥١) فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا
لِي وَلَا تَكْفُرُونِ (١٥٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا
بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (١٥٣)

146) Kendilerine kitap verdiklerimiz onu öz oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Buna rağmen onlardan bir grup gerçekten bildikleri halde hakkı gizlerler.

147) O hak Rabbindendir. O halde sakın şüphe edenlerden olma!

148) Herkes için bir yön vardır ki ona döndürücüdür. O halde hayırlara koşun! Her nerede olsanız da Allah hepinizi biraraya getirir. Şüphesiz ki Allah her şeye kadirdir.

149) Nereden çıkarsan yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir! Muhakkak ki o Rabbinden bir haktır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir!

150) Her nereden çıksan da yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir! Her nerede olsanız da, yüzlerinizi onun tarafına çevirin, ki insanlar için aleyhinize bir delil bulunmasın; yalnız onlardan (delilsizce) zulmedenler müstesna. O halde onlardan korkmayın, benden korkun ki size olan nimetimi tamamlayayım; umulur ki hidayete erersiniz.

151) Sizden olan ve içinizde bulunan Rasulü gönderdiğimiz gibi… Size ayetlerimizi okuyor, sizi arındırıyor, size kitap ile hikmeti öğretiyor ve size bilmediğiniz şeyleri öğretiyor.

152) O halde beni anın ki ben de sizi anayım ve bana şükredin; bana küfür (nankörlük) etmeyin.

153) Ey iman edenler! Sabır ve namaz ile yardım isteyin. Muhakkak ki Allah sabredenlerle beraberdir…

146) Yahudi ve Hristiyanlar kendi kitaplarında Rasulullah'ın (s.a.v.) vasıflarını okudukları, onun Allah'ın rasulü olduğunu ve kıblenin Mescid-i Aksa'dan Ka'be'ye çevrilmesinin hak olduğunu öz oğullarını tanıdıkları gibi çok iyi bildikleri halde sırf hasetlerinden dolayı gerçeği gizleyerek onu inkar ettiler.

147) Yahudi, Hristiyan ve Müşriklerin iddialarının aksine, Ka'be'ye yönelme emri de dahil olmak üzere, Allah'ın bildirdiği bütün emirler hak, bunun dışındakilerse batıldır. Siz onların batıl iddialarına kulak vermeyin. Allah'ın bildirdiklerinin doğruluğu hususunda asla şüphe etmeyin!

148) Her din mensubunun ibadet esnasında yöneldiği, bedenini döndürdüğü bir kıblesi vardır. Kabe de değişik bölgelerde yaşayan müslümanlar için değişik yönlerde olur. Ey iman edenler! Her konuda olduğu gibi kıble konusunda da Allah'ın emrine uygun hareket edin ve Allah'ın emirlerine uygun olarak yaşamada birbirinizle yarışın. Kıbleye yönelerek namaz kılmak gibi iki cihan saadetini kazandıracak bütün hayırlara koşun, namazı vaktinde kılın. Kıblelerinizi muhafaza edin, sizden evvelki ümmetler gibi onu kaybetmeyin. Nasıl, nerede ve ne şekilde ölürseniz ölün, Allah (c.c.) kıyamet günü hesap vermeniz için hepinizi kabirlerinizden diriltip biraraya getirecek, haklı ile haksız arasında hükmedecektir. Allah'ın her şeye gücü yeter.

149) Ey iman edenler! İster mukim olun, isterse yolculukta olun, nerede olursanız olun, namaz kılarken vücudunuzu Ka'be'nin bulunduğu Mescid-i Haram tarafına çevirin. Bu Allah'tan gelen hak bir emirdir. Allah gizli açık yaptığınız her şeyden haberdardır. Herkese yaptığının karşılığını verecektir.

150) Ey iman edenler!. Her nereye gitmek için evinizden çıkarsanız çıkın namaz kılacağınız zaman vücudunuzu Ka'be'nın bulunduğu Mescid-i Haram tarafına çevirin. Nerede olursanız namaz kılarken Mescid-i Haram tarafına yönelin. Kıble artık hiç değiştirilmemek üzere tayin edilmiştir. Bundan sonra yahudilerden, müşriklerden ve münafıklardan bazı zalim kimselerin kıble konusunda aleyhinize getirecekleri: *"Muhammed ve arkadaşları kıblelerinin neresi olacağını bilemediler, onlara kıblelerini biz gösterdik. Muhammed kavminin dinine olan meylinden atalarının kıblesine döndü, yakında onların dinine de döner."* gibi batıl iddialara itibar etmeyin ve onlardan asla korkmayın, yalnızca Allah'ın emirlerine uyun, O'nun gazabından korkun. Allah'ın emirlerine bağlı kaldığınız taktirde Allah (c.c.) size olan nimetini tamamlar, sizi doğru yola iletir ve bu yolda sabit kılar. İman üzere yaşatır, öldürür sonra da Cennete yerleştirir.

151) Ey iman edenler! Koyu bir cehalet içerisinde iken, Allah (c.c.) size emirlerini bildiren, sizi şirkin ve günahın her çeşidinden temizleyen, bağlandığınız taktirde asla sapmayacağınız, dünya ve ahirette sizi mutlu edecek olan Kur'an'ı ve sünneti öğreten, geçmiş ve gelecek hakkında size faydalı şeyleri bildiren, ahlakını ve nesebini çok iyi bildiğiniz sizden olan, içinizde bulunan bir rasul gönderdi.

152) Ey iman edenler! Hayatınızı Allah'ın razı olduğu şekilde düzenleyerek, Rasulünün gösterdiği şekilde ibadet ederek Allah'ı anın ki Allah da sizden razı olsun, size yardım etsin, size Cenneti versin. Size bu kadar çok ikramda bulunan Allah'ın nimetlerini anıp itiraf edin, Allah'a hamd edin, bu nimetleri Allah'ın rızasına uygun olarak harcayıp onun razı olmadığı yerlerde ve biçimde çar-çur etmeyin.

153) Ey iman edenler! Allah'ın emirlerine uymak ve yasakladıklarından kaçınmak hususunda karşılaştığınız her türlü sıkıntı anında sabır ve namazla Allah'tan yardım isteyin. Allah, emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınan ve bu yolda karşılaşılan eziyetlere sabredenlere yardım eder, onları gözetir, yedirir, içirir.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ
وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ (١٥٤) وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنْ
الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنْ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ
وَبَشِّرْ الصَّابِرِينَ (١٥٥) الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا
إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (١٥٦) أُوْلَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ
مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُوْلَئِكَ هُمْ الْمُهْتَدُونَ (١٥٧) إِنَّ
الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ
اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ (١٥٨) إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنْ
الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ
أُوْلَئِكَ يَلْعَنُهُمْ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمْ اللَّاعِنُونَ (١٥٩) إِلَّا الَّذِينَ
تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُوْلَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ (١٦٠) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ
أُوْلَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (
١٦١) خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ (١٦٢) وَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الرَّحْمَانُ الرَّحِيمُ (١٦٣)

154) Allah yolunda öldürülenler için *"ölüler"* demeyin! Bilakis onlar diridirler; fakat siz farkedemezsiniz.

155) Andolsun ki sizi biraz korku, açlık ve mallardan, canlardan ve ürünlerden eksiltmekle imtihan edeceğiz… Sabredenleri müjdele!..

156) Onlar ki, kendilerine bir musibet erişiği zaman *"Muhakkak biz Allah'a aitiz ve muhakkak ancak O'na dönücüleriz!.."* derler.

157) İşte onlar var ya, onlar için Rablerinden salavat ve rahmet vardır, işte onlar hidayete erenlerin ta kendileridir.

158) Doğrusu Safa ile Merve Allah'ın alametlerindendir. Her kim beyti hacceder veya umre yaparsa bu ikisini tavaf etmesinde kendisine hiçbir günah yoktur. Her kim kendi isteğiyle bir hayır yaparsa, muhakkak ki Allah Şakir'dir, Alîm'dir.

159) Doğrusu indirdiğimiz apaçık ayetleri ve hidayeti, kitapta onu insanlara iyice açıklamamızdan sonra gizleyenler; işte onlar var ya, onlara hem Allah lanet eder, hem de lanet ediciler lanet ederler!...

160) Ancak tevbe edip düzelten ve iyice açıklayan kimseler müstesna, işte onlar var ya; onların tevbelerini kabul ederim. Şüphesiz Ben Tevvab'ım, Rahim'im.

161) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edip de kafir olarak ölen kimseler; işte onlar var ya; Allah'ın, meleklerin ve tüm insanların laneti onların üzerinedir!..

162) Onun içinde sürekli kalıcıdırlar. Onlardan azap hafifletilmez ve onlar gözetilmezler.

163) İlahınız tek bir ilahtır. O'ndan başka ilah yoktur. Rahman'dır, Rahim'dir.

154) Ey iman edenler! Allah'ın dinini hakim kılmak için savaşırken şehid olan kimseler için, zahiren ölü olsalar da sizin anlayamayacağınız bir hayat içerisinde bulunduklarından, ölü kelimesini kullanmayın. Zira ölü lezzet almaz, nimetleri idrak edemez. Halbuki şehidler Allah'ın vermiş olduğu nimetler içerisindedirlerb Fakat siz onları göremezsiniz ki diri olduklarını bilesiniz.

155) Andolsun ki Allah (c.c.) iman edenleri, düşman ve ölüm korkusuyla, oruç, zekat ve sadaka ile, kıtlık ve fakirlikle, sahip olunan mal ve kazançların Allah yolunda çalışırken eksiltilmeleriyle, malların çalınması, yağma edilmesi, zorba bir hükümetin alması, telef olmasıyla, canların, çocukların, akrabaların veya arkadaşların öldürülmeleriyle, hastalıkla, ihtiyarlıkla ve ürünlerin soğuk, yakıcı rüzgar, fırtına, çekirge ve diğer afetlerle eksiltilmesiyle imtihan eder. Bu imtihanı ancak sabredenler kazanabilirler. Onlar için Cennet vardır.

156) Mü'minler, Allah yolunda bir sıkıntıya uğradıklarında isyan etmezler, sabrederler, kendilerine verilen nimetleri hatta canlarını dahi Allah'ın verdiğini hatırlarlar, bütün işlerin O'na ait olduğunu bilir ve bir gün hesap vermek için O'na döneceklerini düşünerek şöyle dua ederler: *"Muhakkak biz Allah'a aitiz ve muhakkak ancak O'na dönücüleriz!."*

157) Allah yolunda başına gelen eziyetlere sabreden mü'minler Allah'ın affına, rızasına, rahmetine, lütuf ve ihsanına nail olurlar ve sıkıntıları giderilir. İşte ancak böyle olan kimseler doğru yol üzerindedirler.

158) Doğrusu Safa ile Merve tepeleri Allah'ın dininin ve taatının nişan, şiar, işaret, sembol ve alametlerindendir. Hacc veya umre yapan kimsenin Ka'be'nin yanında bulunan Safa ile Merve tepeleri arasında sa'y etmesi günah değil, bilakis hayırlı bir ameldir. Kim, kendi isteğiyle Allah'ın farz kıldığı şeyler dışında, Allah için nafile bir amel işlerse, muhakkak ki Allah onu bilir ve karşılığını verir.

159) Doğrusu Muhammed'in Allah'ın indirmiş olduğu ilahi kitaplardaki vasıflarını, kıblenin değiştirilmesi, recm gibi apaçık ayetleri ve rasullerin gösterdiği dosdoğru yolu, insanlara iyice açıklanmış olmalarına rağmen, birtakım dünyevi menfaatler uğruna insanları kandırarak hakikati gizleyenlere hem Allah hem de Allah'ın yarattıklarından lanet edebilen diğer mahluklar lanet ederler.

160) Allah'ın böyle kimseleri affetmesi; ölmeden önce, gizledikleri hükümleri apaçık şekilde insanlara anlatmaları ve bozdukları manaları düzelterek insanlara anlayabilecekleri şekilde açıklamalarına bağlıdır. Şüphesiz Allah, tevbe etmeleri halinde kullarının tevbelerini kabul eden, merhameti bol olan, dünyada ve ahirette yalnız mü'minlere merhamet edendir.

161) Allah'ın ayetlerini gizlemek, saptırmak ya da tahrif etmek suretiyle küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, tevbe etmeyip kafir olarak ölürlerse Allah'ın, meleklerin, dünyada iken mü'minlerin, ahirette ise insanların tamamının lanetine uğrarlar. Allah onları rahmetinden kovar. Melekler ve bütün insanlar da Allah'tan onları rahmetinden uzaklaştırmasını dilerler.

162) Allah'ın ayetlerini gizleyenler ve tevbe etmeden kafir olarak ölenlerin yeri cehennemdir. Orada sonsuza kadar kalacaklardır. Allah onlara hiçbir zaman rahmet nazarı ile bakmayacaktır. Onların azabı hafifletilmeyecek ve azap zamanı geldiğinde özür dilesinler diye beklenilmeden, bir an bile azapları tehir edilmeden azaba sokulacaklardır. Cehennemdeki yerleri ve azapları ise, kötü halleri ve küfürdeki şiddetlerine göre değişik olacaktır.

163) Ey mü'minler! Sizin yalnız kendisine ibadet etmeniz gereken tek ilahınız vardır. O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. O; zatıyla, sıfatlarıyla, fiilleriyle tektir. Zatına hiç kimse benzemediği gibi sıfat, fiil ve isimleri de hiç kimseye benzemez. Şüphesiz Allah dünyada hem mü'minlere hem de kafirlere merhameti bol olan, ahirette ise yalnız mü'minler için merhameti bol olandır.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنزَلَ
اللَّهُ مِنْ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ
فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ
بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٦٤) وَمِنْ
النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ
يَرَوْنَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ
(١٦٥) إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنْ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا
الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمْ الْأَسْبَابُ (١٦٦) وَقَالَ الَّذِينَ
اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَلِكَ
يُرِيهِمْ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ
مِنْ النَّارِ (١٦٧) يَاأَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ
حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
مُبِينٌ (١٦٨) إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (١٦٩)

164) Şüphesiz ki göklerin ve yerin yaratılışında; gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde; insanlara faydalı olan şeyleri denizde taşıyan gemilerde, Allah'ın gökten indirip onunla ölü olan yeri dirilttiği suda ve orada her çeşit canlıyı yaymasında; rüzgarları idare etmesinde ve gök ile yer arasında olup emre tabi kılınan bulutlarda aklını kullanan bir toplum için ayetler vardır…

165) İnsanlardan öyleleri vardır ki Allah'tan başka eşler edinirler de onları Allah'ı sever gibi severler. İman edenlerin ise Allah'ı sevmeleri daha güçlüdür. Zulmedenler, azabı gördükleri zaman gerçekten kuvvetin bütünüyle Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının gerçekten şiddetli olduğunu bir bilselerdi…

166) Kendilerine tabi olunanlar tabi olanlardan uzaklaştıkları zaman azabı görmüşlerdir, bağlar da onlardan kopmuştur.

167) Uyanlar da: "Keşke bizim için bir dönüş olsaydı da, bizden uzaklaştıkları gibi biz de onlardan uzaklaşsaydık!" diyeceklerdir. İşte böylece Allah kendilerine yaptıklarını hasretler halinde gösterecektir; onlar ateşten çıkıcı değillerdir!..

168) Ey insanlar! Yeryüzündeki helal ve temiz olan şeylerden yiyin; şeytanın adımlarına uymayın! Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır**.**

169) Size ancak kötülüğü, hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder.

164) Şüphesiz gökler ve içindeki gezegenler, yıldızlar, burçlar, güneş ve ay, yeryüzü ve içindeki nehirler, denizler, ovalar, dağlar, ağaçlar, otlar, meyveler ve madenlerin yaratılışında; göklerin ve içindekilerin direksiz ve askısız durmalarında, yükseklik ve genişliklerinde, gece ile gündüzün düzenli olarak birbiri ardınca gelişinde, gecenin insanların dinlenmeleri için karanlık, gündüzün çalışmaları için aydınlık olmasında, birinin uzayıp, diğerinin kısalmasında, mevsimlerin meydana gelişinde, insanları ve insanlara faydalı olan şeyleri denizde taşıyan gemilerde, gemilerin batmadan su üzerinde rüzgarın uygun surette esmesiyle yüzmesinde, gökten yağmur indirip insanların ve hayvanların faydalanması için bitkiler, otlar, ağaçlar çıkararak, ölü olan yeryüzünü canlandırmasında ve orada renkleri, şekilleri, tabiatları ve görevleri farklı her çeşit canlıyı yaymasında; yeryüzünü zehirli kokulardan temizleyen, bitkileri döllendirecek tohumları taşıyan, değişik yönlerden, sıcak, soğuk, sert, mutedil olarak esen rüzgarları idare etmesinde, Allah'ın emri ile gök ve yer arasında serbest olan, hiçbir şeye bağlı olmayan, Allah'ın istediği yere giden ve yağmur bırakan bulutlarda düşünüp akleden bir topluluk için Allah'ın varlığını ve birliğini, kudretinin sonsuzluğunu ispat eden nice ayetler, deliller vardır.

165) İnsanlardan bir kısmı Allah'la birlikte salih kimselere, tağutlara taparlar. Onları Allah'ı sevdikleri gibi severler. Bu yüzden yalnız Allah'a yapılması gereken ibadetleri bu taptıkları varlıklara da yaparlar. Müşriklerin putlarına olan muhabbetleri bir takım fasit gayelere bağlı olduğundan, en ufak bir sebeple yok olup gider. Sıkıntı anında yalnızca Allah'a yönelirler. Gerçek mü'min Allah'ı her şeyden üstün tutar. Yalnız Allah'ın hakkı olan ibadetleri Allah'tan başkasına yapmak suretiyle şirke ve küfre düşen zalimler, Allah'ı sevdiklerini iddia etseler de bu iddiaları batıldır. Onlar ahirette başlarına gelecek olan azabı görüyormuşcasına düşünselerdi, bütün kuvvet ve kudretin yalnız Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının pek şiddetli olduğunu bilirlerdi. O zalimler azabı gördükleri zaman gerçek fayda ve zarar verenin bir tek Allah olduğunu ve yalnız O'nu sevmeleri gerektiğini anlayacaklar, fakat anlamaları onlara fayda vermeyecektir.

166) Allah'ın emirleri bir tarafa bırakılıp emirlerine tabi olunan liderler kıyamet gününde emirlerine tabi olanlara hiç bir fayda veremeyecek, hatta onları tanımayıp onlardan kaçacak ve dünyada iken aralarında var olan bütün ilgi, alaka ve bağları unutulacaktır. Azabın kesinleştiğini gördükleri zaman kendilerine bile fayda veremeyeceklerdir.

167) Allah'tan başkasına itaat edenler: "Ah keşke dünyaya bir dönebilsek de bugün onların bizden beri oldukları gibi biz de onlardan beri olarak Allah'ın razı olduğu bir şekilde yaşasak!" diyecekler. Allah yaptıkları kötü amelleri ve terkettikleri salih amelleri pişmanlık kaynağı olarak kendilerine gösterecektir. Onlar azap içerisindeki cehennem ehlini ve nimetler içerisindeki cennet ehlini görünce kaçırdıkları fırsatlardan dolayı çok üzüleceklerdir. Pişmanlıkları onlara fayda sağlamayacak, dünyadayken yapmış oldukları iyilikler küfürleri nedeniyle boşa çıkacak, bir daha çıkmamak üzere cehenneme gireceklerdir.

168) Ey insanlar! Allah'ın yeryüzündeki nimetlerinden helal, temiz ve lezzetli olanları yiyin. Şeytan Allah'ın haram kıldığını helal, helal kıldığını haram yapmanız için bütün gücünü kullanır. Sakın onun vesvese ve hileleri ile insanı aldatmak için kurmuş olduğu tuzaklara ve davet ettiği yollara uymayın, dikkatli olun. O sizin apaçık düşmanınızdır. Aksi takdirde Allah'ın azabına uğrarsınız.

169) Şeytan insanlara daima kötülüğü, üzüntü, keder ve zarar verici şeyler yapmayı emreder ve onları içki, kumar, zina gibi günahların en büyüklerini işlemeye teşvik eder. Allah'ın haramını helal, helalını haram yaptırır, Allah'a oğul ve eş isnad ettirerek O'nu layık olmadığı şeylerle vasfetmelerini ister. İnsanlara, Allah hakkında uydurulmuş olan batıl inançları halk arasında sanki Allah'tan gelmişler gibi yaydırmaya çalışır. Allah'a, söylemediği şeyleri nisbet ederek insanları Allah yolundan saptırır.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا
عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ
(١٧٠) وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ
إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (١٧١)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا
لِلَّهِ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (١٧٢) إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ
الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ
اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
(١٧٣) إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنْ الْكِتَابِ
وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُوْلَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا
النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمْ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٧٤) أُوْلَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوْا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَى
وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ (١٧٥) ذَلِكَ
بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي
الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ (١٧٦)

170) Onlara: *“Allah’ın indirdiğine uyun!”* denildiği zaman: *“Hayır, biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız!?”* derler. Ya ataları bir şey akletmeyen ve doğru yolda olmayanlar idiyseler?..

171) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlerin misali, bağırış çağırışdan başka bir şey duymayanlara haykıran kimsenin haline benzer. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler; bundan dolayı onlar akletmezler.

172) Ey iman edenler! Sizi rızıklandırdığımız temiz şeylerden yiyin ve Allah'a şükredin! Yalnız O'na ibadet ediyorsanız.

173) Şüphesiz O size ancak ölüyü, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası adına kesilenleri haram kıldı. Her kim mecbur kalırsa, zulmetmediği ve aşırı gimediği takdirde ona bir günah yoktur. Şüphesiz Allah Gafur'dur, Rahim'dir.

174) Muhakkak ki Allah'ın indirdiği kitaptan bir şeyi gizleyip, ona karşı az bir değer satın alanlar var ya; işte onların yedikleri karınlarında ateşten başka bir şey değildir. Kıyamet gününde Allah onlarla konuşmayacak ve onları temize çıkarmayacaktır. Onları için acıklı bir azp da vardır…

175) İşte onlar; hidayete karşı sapıklığı, bağışlanmaya karşı azabı satın alanlardır. Onları ateşe karşı bu kadar sabrettiren nedir?

176) İşte bunun sebebi muhakkak ki Allah'ın, kitabı hak olarak indirmesidir. O kitap hakkında ihtilafa düşenler de şüphesiz ki uzak bir ayrılık içindedirler…

170) Yahudi, Hristiyan ve müşriklere: “Gerçekten Allah’ın rızasını istiyorsanız, Allah’ın indirdiği Kur’an’a tabi olun!” denildiğinde: “Biz ancak babalarımızdan gelen şeylere tabi oluruz, atalarımızın yolundan ayrılmayız.” derler. Ya onların ataları hiçbir şey akletmeyen, doğru yolu bulamamış kimseler idiyseler? O zaman onların hali ne olacak?

171) Allah’ın emirlerini dinlemeyen, atalarına, din adamlarına, liderlerine körü körüne bağlanan ve bu surette küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseleri hakka davet eden rasullerin ve İslam tebliğcilerinin hali, bağırış çağırıştan başka bir şey duymayan koyun, deve ve eşek sürüsüne haykıran çobana benzer. Çoban onlara bir söz söylediğinde sesini duyarlar; fakat sözün manasını anlamazlar. Onların kulakları vardır ama hakkı duymaz, gözleri vardır ama hakkı görmez, dilleri vardır ama hakkı konuşmaz. İşte bu sebeple onlar akledemezler.

172) Ey iman edenler! Allah’ın size rızık olarak verdiği helal, temiz ve lezzetli şeylerden yiyin ve bu nimetleri veren Allah’ı hatırlayarak, ibadetleri yalnız O’na yapıp, yasakladıkları şeylerden kaçınarak O’na şükredin. Kişinin duasının kabul olması için kazancının helal yoldan temin etmesi gerekir.

173) Allah (c.c.) mü'minlere, kendiliğinden ölen veya şer'i kesimle kesilmeyen ölü hayvan etini, akan kanı, kılı hariç domuzun her şeyini ve Allah'tan başkası adına, dikili taşlar ve putlar adına kesilen veya Allah’ın adı anılmadan kesilen hayvanların etini haram kıldı. Her kim zalim bir kimsenin zorlaması ile (ikrah) veya kıtlık ve yiyecek helal bir şey bulamamaktan dolayı aç kalırsa kimseye saldırmaksızın, sevmeyerek, lezzet duymadan, ihtiyacı miktarınca bunlardan yemesinde kendisine bir günah yoktur. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan ve mü’minlere dünya ve ahirette marhamet edendir.

174) Muhakkak ki Allah’ın indirdiği ve açığa çıkardığı ilahi kitaplardaki Muhammed’in vasıfları, recim kıblenin değiştirlmesi vb. hakikatleri makam, mevki ve dünya metaına aşırı bağlılıkları nedeniyle bildikleri halde gizleyip, rüşvet olarak ona karşı az bir değer satın alan Yahudi ve Hristiyan alimleri var ya; işte onların elde ettikleri dünyevi nimetler, kıyamet gününde daha çok azap duymaları için ateş olacaktır. Kıyamet gününde Allah onlarla iyi bir şekilde konuşmayacak, melekleri onlara selam vermek üzere göndermeyecek, onlara gazap edecek ve onların günahlarını affetmeyecektir. Onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap vardır. Allah hakkı gizlediklerinden dolayı gerçek anlamıyla ateş yemek suretiyle cehennemde onları cezalandıracaktır.

175) İslami hakikatleri gizleyenler küfrü İslam ile, hidayeti dalalet ile değiştirenler ve Allah’ın vereceği mükafatı satarak karşılığında Allah’ın azabını alanlardır. Onlar bu işi bilerek ve gönül hoşnutluğu içerisinde yaparlar. Yoksa Allah’ın kıyamet gününde vereceği azaba sabredeceklerini mi sanıyorlar? Onlar ateşe karşı ne kadar da dayanıklıdırlar? Ateşin azabına sabretsinler bakalım… Onları ateşin azabına karşı bu kadar sabırlı kılan nedir?

176) Haklarında verilen cehennemliklerden olmak hükmünün sebebi Allah’ın Kur’an’ı hakla, doğrulukla, kesin ve açık delil ile indirmesinden dolayıdır. Allah’ın hakikatleri apaçık olduğu halde Tevrat ve İncil’deki hakikatler hakkında ihtilafa düşenler, haktan uzak olanlardır ve onlar birbirleriyle devamlı ihtilaf halinde olacaklardır. Yahudiler İsa’nın (a.s.) ve Muhammed’in (s.a.v.) sıfatlarının Tevrat’ta geçip geçmediği konusunda ihtilaf ettiler. İsa (a.s.) ve annesi hakkında ileri geri konuştular. Hristiyanlar da Muhammed’in (s.a.v.) sıfatlarının İncil’de geçip geçmediği konusunda ihtilaf ettiler. Kureyş müşriklerinin bir kısmı “Kur’an’ın ancak bir sihir veya bir şiirdir”, bir kısmı da “geçmiş ümmetlerin uydurmaları” olduğunu söylediler. Allah onlar hakkında Kıyamet günü hüküm verecektir.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (١٧٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى الْحُرُّ بِالْحُرِّ
وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ
فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ذَلِكَ تَخْفِيفٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ
(١٧٨) وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَاأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ (١٧٩) كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ
إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا
عَلَى الْمُتَّقِينَ (١٨٠) فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ
عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٨١)

177) İyilik yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir, fakat iyilik, kişinin Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaba, nebilere iman etmesi; ona olan sevgisine rağmen malı akrabalara, yetimlere, yoksullara, yolculara, dilencilere ve kölelere vermesi; namazı dosdoğru kılması; zekatı vermesi; ahitleştiklerinde yerine getirmesi; sıkıntıda, hastalıkta ve savaşta sabretmesidir. İşte onlar sadıklardır; işte onlar var ya, onlar muttakilerdir.

178) Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size kısas yazıldı. Hür ile hür, köle ile köle, kadın ile kadın… Her kim de kardeşi tarafından bir şey affedilirse artık örfe uymalı ve ona güzellikle ödemelidir. İşte bu, Rabbinizden bir hafifletme ve rahmettir. Her kim de bundan sonra haddi aşarsa onun için çok acıklı bir azap vardır…

179) Kısasta sizin için hayat vardır; Ey akıl sahipleri, umulur ki sakınırsınız!

180) Sizden birine ölüm gelip çattığı zaman, eğer bir hayır bırakacaksa, anaya, babaya ve akrabalara örfe uygun bir şekilde vasiyet etmek, muttakiler üzerine bir hak olarak size yazıldı.

181) Her kim de bunu işittikten sonra onu değiştirirse bunun günahı elbette ki onu değiştirenlerin üzerinedir. Şüphesiz ki Allah Semi'dir, Alîm'dir.

177) Asıl iyilik ve gerçek iman; Hristiyanlar gibi doğuya, Yahudiler gibi batıya yönelmek değildir. Allah'ın uluhiyyet, rububiyyet, isin ve sıfat tevhidine, ahiret gününde hesap verileceğine, devamlı Allah'a itaat eden meleklere, doğru yolu gösteren kitaplara, hakkı tebliğ eden nebi ve rasullere inanmak, sevdiği malları Allah için akrabalara, bülüğ çağına ermeden babası ölen çocuklara, onurundan dolayı dilenmeyen kimselere, evine dönebilmek için parası olmayan kimselere, ihtiyaçlarını temin edemeyen ve bu sebeple istemek zorunda kalan kimselere, hürriyetine kavuşmak isteyen kölelere ve kafirlerin eline esir düşen müslümanlara vermek, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı kılmak, zekatı eksiksiz olarak zamanında verilmesi gereken yerlere vermek, Allah'a, Rasulü'ne, mü'minlere ve genel olarak tüm insanlara verilen sözleri yerine getirmek, fakirliğin, darlığın, hastalığın, kötürümlüğün ve savaşın verdiği sıkıntıya Allah için sabredip, isyan etmemek gerekir. İşte bu kimseler, sözlerinde doğru olanlar, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup O'nun emrettiği şeyleri yerine getirip yasakladığı şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan kimselerdir.

178) Ey iman edenler! Allah size kısası farz kıldı. Allah'ın bu hükmünü uygulayın. Kasten adam öldürmenin cezası; yalnız katili öldürmektir. Öldürme olayına katılmayan kişiye ceza yoktur. Bir hür, bir hürü öldürürse, karşılığında sadece o hür öldürülür. Bir köleye karşılık, sadece onu öldüren köle öldürülür. Kadına karşılık sadece onu öldüren kadın öldürülür. Öldürülen kimsenin yakınları (bazı alimlere göre toplum veya yasal organlar) kısas yapılmasını istemez, yerine diyet verilmesi şartıyla katili affetmek isterse, diyet konusunda aşırı gitmemelidir. Şeriatın, aklın ve örfün güzel gördüğü, uygun bulduğu şeyi istemeli, başa kakmamalı, zora sokmamalı, anlaşma dışında başka şeyler talep etmemelidir. Katil de, vermesi gereken diyeti oyalamadan, vaktini geçirmeden, anlaştığı miktarda öldürdüğü kimsenin velilerine ödemelidir. Allah (c.c.) rahmetinin gereği olarak, bu ümmete ağır olan kısas hükmünü diyet ile hafifletmiştir. Öldürülen kimsenin velileri diyeti kabul ettikten sonra katili veya öldürme olayına katılmayan kişileri öldürecek olursa öldürdüğü kişinin velilerinin isteği üzere ya öldürülür, ya affedilir ya da diyet ödemek zorunda kalır. Bu kimse için ahirette de büyük bir azap vardır..

179) Bilerek bir insanı öldürene, aynı şekilde öldürerek kısas tatbik etmek adaletin ta kendisidir ve bu İslam toplumuna hayat verir. Çünkü haksız yere bir insanı öldürdüğünde kendisinin de öldürüleceğini bilen kişi, öldürme fiilinden vaz geçer. Böylece öldüreceği kişiye ve kendisine sanki yeni bir hayat vermiş gibi olur. Eğer katil öldürülmeseydi kan davaları sürüp giderdi. Katili affetme, diyet veya kısas isteme yetkisi, sadece öldürülenin velisine aittir.

180) Ey iman edenler! Sizden biri yaşlanır, yolculuğa çıkar, hastalanır, cihada çıkar veya herhangi bir ölüm tehlikesiyle karşılaşma ihtimali bulunursa eğer malları varsa, anneye, babaya ve yakın akrabalara, haksızlık yapmayarak ve adil davranarak şeriatın ve aklın güzel gördüğü, uygun bulduğu bir şekilde vasiyette bulunmaları Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup O'nun emrettiği şeyleri yerine getirip yasakladığı şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan kimseler için gereklidir.

181) Artık şahitler, vasiyet edilenler veya varislerden her kim meşru olan, yani miras alanlara haksızlık yapılmadan vasiyette bulunan kişinin vasiyetini işittikten sonra, haberi olmadan, haksızlık yaparak sonradan değiştirirse, Allah vasiyet edene herhangi bir günah yüklemez. Ancak haksızlık yaparak vasiyeti değiştireni sorumlu tutar ve onu cezalandırır. Aynı şekilde vasiyet eden kişi eğer değişiklik yapıp da vasiyeti terkeder veya şeriatte kendisine tayin edilen şekilde yerine getirmeyecek olursa günahkar olur. Vasiyeti haksız yere değiştirenler bilsinler ki; yapmış oldukları haksızlığı insanlar her ne kadar bilmeseler de Allah (c.c.) onların sözlerini işitir ve bilir. Yaptıklarına karşılık muhakkak onları cezalandıracaktır. Şüphesiz ki Allah, gizli olsun açık olsun her şeyi işiten ve her şeyi bilendir.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٨٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كُتِبَ عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (١٨٣) أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ
يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ
لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (١٨٤)
شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ
مِنْ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ
وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ
اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ
وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (١٨٥)
وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِي
إِذَا دَعَانِي فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ
(١٨٦)

182) Her kim de vasiyet edenin yanılacağından veya günaha düşeceğinden korkup onların aralarını düzeltirse, kendisi için hiç bir günah yoktur. Şüphesiz ki Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

183) Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilere yazıldığı gibi size de yazıldı; umulur ki sakınırsınız.

184) (Oruç) Sayılı günlerdir. Sizden her kim hasta veya yolculukta olursa, sayılı olarak başka günlerde (oruç tutmak) vardır. Ona güç yetiremeyenlere de bir fakir doyumu fidye vardır. Her kim de gönlünden bir hayır yaparsa işte bu kendisi için daha hayırlıdır. Eğer bilirseniz; oruç tutmanız sizin için daha da hayırlıdır.

185) Ramazan ayı ki, insanlar için hidayet olan Kur'an, doğru yolu gösteren ve hak ile batılı ayıran apaçık deliller halinde onda indirilmiştir. Sizden her kim o aya şahid olursa oruç tutsun. Hasta olan veya yolculukta bulunan kimse için, sayılı olmak üzere diğer günlerden (tutsun). Allah, sizin için kolaylık ister, sizin için zorluk istemez; böylece sayıyı tamamlayasınız ve sizi doğru yola ilettiğinden dolayı Allah'ı yüceltesiniz; umulur ki şükredersiniz…

186) Kullarım sana benden sorarlarsa muhakkak ben yakınım. Dua ettiği zaman, bana dua edenin duasını kabul ederim. O halde bana uysunlar ve bana iman etsinler ki doğru yola iletilsinler…

182) Her kim vasiyet edenin malının büyük bir kısmını varislerinden birine vermek için damadına veya torununa vererek bilerek veya bilmeyerek hataya meylettiğini, haksızlık yaptığını görürse bu haksızlığı ona anlatarak, vasiyet eden ile vasiyet edilenlerin aralarını bularak düzeltmelidir. Bunu yapmak günah olmadığı gibi müslümanların üzerine farzı kifayedir. Şüphesiz Allah haksızlık istemeyen kullara rahmet edici ve günah işledikten sonra tevbe edenleri affedicidir.

183) Ey iman edenler! Allah (c.c.) Yahudi ve Hristiyanlara farz kıldığı gibi size de orucu farz kıldı. Eğer Allah'ın istediği şekilde oruç tutarsanız hem iman iddianızda doğrulardan hem de Allah'a karşı sorumluluğunun farkında olup, Allah'tan hakkıyla korkan, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınan böylece Allah'ın azabından sakınanlardan olursunuz.

184) Ey iman edenler! Sayılı günlerde (Ramazan ayında) oruç tutun. Sizden her kim bu günlerde hasta veya yolculukta olur, oruç tutamazsa tutamadığı günleri Ramazan ayından sonra başka günlerde ister peşpeşe isterse ayrı günlerde kaza edebilir. Kaza etmeye de gücü yetmezse her gün için bir fakiri doyuracak fidye versin. Her kim fakirlere daha fazlasını vermek isterse veya hem orucunu kaza eder hem de fidye vermek isterse bu kendisi için daha hayırlıdır. Oruç tutmanız sizin için yiyip fidye vermenizden veya sıkıntı vermeyen yolculuk ve hastalık halinde oruç tutmanız daha hayırlıdır. Eğer oruçtaki fazileti bilseydiniz onu seçerdiniz.

185) Kur'an, Ramazan ayında Kadir gecesinde Levhi Mahfuz'dan ilk semaya toptan inmiş, sonra Rasulullah'a yirmi bir sene boyunca kısım kısım indirilmiştir. Kur'an'ın içerisinde doğru yolu gösteren, hakkı batıldan ayıran apaçık deliller vardır. Kur'an'ın hükmü kıyamete kadar bakidir. Ancak O'na bağlananlar kurtuluşa erecektir. Ramazan ayına ulaşan, akıl-baliğ olan, hasta veya yolcu olmayan her müslümanın oruç tutması farzdır. Hasta veya yolcu olan kimse tutamadığı günleri Ramazan'dan sonra kaza eder. Allah insanlar için kolaylık ister, zorluk istemez, insana gücünün üstünde bir şey yüklemez ki böylece ister yirmidokuz, ister otuz gün çeksin hilal günlerinin sayılarını oruç tutarak tamamlasınlar, yolculuk ve hastalıkta tutamadıkları günlerin sayılarını da kaza ederek tamamlasınlar ve mü'minlere vermiş olduğu hidayet ve başarıdan dolayı, bayram günü tekbirlerle Allah'ı yüceltsinler ve bu nimetlerden dolayı O'na şükretsinler.

186) Ey Muhammed! Kullarım sana benim yakınlığım veya uzaklığımdan sorarlarsa onlara de ki: "Allah size şah damarınızdan bile daha yakındır. Sizin yaptıklarınızdan haberdardır. Mü'minlere lütuf ve nimetleriyle pek yakındır. Dua ederken bağırmaya, birilerini aracı kılmaya gerek yoktur. İstediği şekilde kendisine dua eden mü'min kulların duasını kabul eder. Her konuda olduğu gibi dua konusunda da Allah'ın emrime uyun ve yalnızca O'na ibadet edin, O'na hiç bir şeyi şirk koşmayın. Allah ancak istediği şekilde olan imanı kabul eder. Eğer böyle yaparsanız doğru yol olan İslam yoluna ulaşmış, dünya ve ahiret mutluluğunu elde etmiş olursunuz.

Kul, günahlardan uzaklaşarak, helal lokma yiyerek, acele etmeden, kesin ve kararlı ifadelerle, kalbi Allah'a yönelmiş olarak, Allah'ın razı olduğu bir ameli yapmak için Allah'a dua eder, O'ndan yardım isterse, Allah dua ettiği için o kulunun duasına icabet eder ve istediği şeyleri ya dünyada ya ahirette verir, ya da ettiği dua vesilesi ile, dünyada kendisine zarar verecek şeylerden kulunu korur.

Dua ibadettir. Allah yalnız kendisine dua edilmesini emretmiştir. Bu sebeple sıkıntı veya ferahlık anında, vasıta ve aracı tayin etmeden direkt Allah'a dua etmek gerekir. Çünkü Allah (c.c.) "Ben onlara yakınım." buyuruyor. Yalnız Allah'ın elinde olan şeyleri Allah'tan başkasından isetemek şirktir. Nebi, rasul, şehid, salih ve veli dahi olsa ölü olup bizim bilemediğimiz bir hayat içerisinde olan kimseler vasıtasıyla Allah'tan yardım istemek caiz değildir. Diri olan salih kimseler vasıtasıyla Allah'tan yardım istemek caizdir. Sahabelerin Rasulullah'ın vefatından sonra Rasulullah'tan değil de diri olan amcası vasıtasıyla Allah'tan yağmur dilemesi örneğinde olduğu gibi.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ
وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ أَنفُسَكُمْ
فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا
كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ
الْأَبْيَضُ مِنْ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنْ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ
إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (١٨٧) وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ
وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ
بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١٨٨) يَسْأَلُونَكَ عَنْ الْأَهِلَّةِ قُلْ
هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ
مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ اتَّقَى وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (١٨٩) وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ
(١٩٠)

187) Oruç gecesi kadınlarınıza yaklaşmak size helal kılındı. Onlar sizin için örtüdür, siz de onlar için örtüsünüz. Allah, nefsinize gerçekten de ihanet etmekte olduğunuzu biliyordu. Ardından tevbenizi kabul eti ve sizden affetti. Artık onlara yaklaşın ve Allah'ın sizin için yazdığını dileyin. Fecrin beyaz ipliği siyah ipliğinden sizce ayırt edilinceye kadar yiyin, için; sonra da geceye kadar orucu tamamlayın. Mescidlerde itikafta bulunduğunuzda onlara yaklaşmayın. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır; onlara yaklaşmayın! Allah insanlar için ayetlerini işte böyle iyice açıklıyor; umulur ki sakınırlar.

188) Mallarınızı aranızda batıl sebeplerle yemeyin ve bildiğiniz halde insanların mallarından bir kısmını, günah ile yemek için hakimlere aktarmayın!

189) Sana hilallerden sorarlar. De ki: "O, insanlar ve hacc için belirlenmiş vakitlerdir. Evlere arkalarından gelmeniz iyilik değildir; fakat iyilik kişinin takvasıdır. Evlere kapılarından girin ve Allah'tan sakının ki kurtuluşa eresiniz."

190) Sizinle savaşanlarla Allah yolunda savaşın! Aşırı da gitmeyin. Şüphesiz ki Allah aşırı gidenleri sevmez.

187) Ey iman edenler! Oruç tuttuğunuz günlerin gecelerinde, iftardan sonra ister uyuyun ister uyumayın, güneşin batışından ikinci fecre, kadar yiyip içebilir ve hanımlarınızla cima yapabilirsiniz. Allah bunu size helal kıldı. Elbise, ayıpları örttüğü gibi karı-koca da birbirinin halini örter, namusunu muhafaza eder ve zinaya düşmekten korur. Allah (c.c.) Ramazan gecelerinde kadınlara yaklaşma yasağının nefislere ağır geleceğini ve bu sebeple sizden bazı kimselerin bu yasağı çiğneyerek nefislerine zulmedeceğini ve kendi hayrınızı noksan edeceğinizi biliyordu. Dolayısıyla sizlere bir rahmet olarak yükünüzü hafifletti, sizin için genişlik ve kolaylık sağladı, tevbe ettiğiniz için de yaptığınız hataları affetti, sabahleyin şafak söküp tan yeri iplik gibi ağarıncaya kadar, sabahın beyaz iplik gibi olan parlak çizgisi, gecenin siyah iplik gibi olan karanlık çizgisinden seçilip imsak vakti oluncaya kadar cima yapmanıza, çocuk sahibi olmanıza, Allah'ın caiz kıldığı şeyleri yapmanıza, yiyip içmenize izin verdi. Sonra fecr-i sadıktan ertesi geceye, gece açıkça ortaya çıkana kadar oruç tutmaya devam edin. Oruçlu iken cima haricinde hanımlara dokunmak caizken mescitlerde itikaf halindeyken hanımlara dokunmak bile caiz değildir. Bu hükümler Allah'ın helal-haram sınırlarıdır, engelleridir. Haram kıldığı şeyleri yapmak bir tarafa yanına bile yaklaşmayın. Allah, ayetlerini, hakka ileten alametlerini insanların mazeretleri olmasın diye iyice açıklıyor, umulur ki Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınırlar.

188) Ey iman edenler! Birbirlerinizin mallarını, hırsızlık, gasp, yağma, tecavüz, borç alıp iade etmeme, emanete ve vasiyete hıyanetlik etme, aldatma, hile ile aşırma, kumar, çalgı, zina, şarap ve oyunlarla, hakimlere rüşvet vererek elde etme vb. zulüm ve haksızlıklarla bile bile almayın.

189) Ey Muhammed! Sana ayın gökyüzünde aldığı değişik şekillerin nedenini soruyorlar. Onlara de ki: Ayın belli şekiller almasının sebebi; oruç, iftar, bayram ile hacc ve umrenin başlama ve bitişlerini, kadınların iddetleri, hayız, hamilelik, çocuğun memeden kesilme müddetleri, yeminler, zirai ve ticari muamelelerin müddetleri, borçların ödeme vadelerini tayin ederek insanlara faydalı olmaktır. Ey iman edenler! Hac ve umre yaptığınız zaman ihramlı iken hacc ibadetinin gereği sanarak yaptığınız evlere arka kapılarından girmek iyilik değildir, bilakis cahiliyye adetidir. Şeriatte yeri olmayan bir amel Allah'a yaklaştırıcı olamaz. Asıl iyilik, kişinin Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınmaktır. İslam'dan kaynaklanmayan ve hiç bir delile dayanmadan yapılan bunun gibi adetleri terkedin, her konuda düzenli olun, evlere ön kapılarından girin ve her konuda Allah'ın razı olacağı şeyler yapıp, gazabına neden olacak şeylerden uzak durun ki dünya ve ahiret mutluluğuna ulaşabilesiniz.

Bazı alimler ayetin ikinci şu şekilde açıklamışlardır: "İyilik, tersine soru sormak değildir. Zira bu, kapı duruken bacadan girmeğe benzer. Esas iyilik, bu gibi sorulardan sakınıp, uygun olmayan şeylere cesaret etmeyen kimsenin iyliğidir."

190) Ey iman edenler! Sizi imanınızdan küfre döndürmek için savaş açarak her türlü metodu deneyen tağutlarla Allah yolunda kıyamete kadar savaşın, başka yollar ve başka değerler için savaşmayın. Yalnızca Allah'ın dininin hakim olması, insanların hür iradeleriyle İslam'ı seçmelerindeki engelleri ortadan kaldırmak için savaşın, kimseyi İslam'a girmesi için zorlamayın. Savaşa katılmayan, savaşanlara yardım etmeyen çocukları, kadınları, yaşlıları, sakatları, manastırlarda kendilerini ibadete adamış rahipleri, delileri, ücretle çalışan işçi ve çiftçileri öldürmeyin, kulak, burun ve parmakları kesmeyin. Şüphesiz ki Allah öldürme konusu dahil her konuda aşırılığı yasaklamıştır. Allah aşırı gidenleri sevmez. Onları er geç cezalandırır.

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ
وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
حَتَّى يُقَاتِلُوكُمْ فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكَافِرِينَ (١٩١) فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٩٢)
وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا
عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ (١٩٣) الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ
الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ
بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ (١٩٤) وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى
التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٩٥) وَأَتِمُّوا
الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا
تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ
مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ
نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ
مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا
رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِوَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
(١٩٦)

191) Onları nerede yakalarsanız öldürün ve sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. Fitne öldürmekten daha kötüdür. Onlar orada sizinle savaşıncaya kadar onlarla Mescid-i Haram yanında savaşmayın. Eğer sizinle savaşırlarsa onları öldürün. Kafirlerin cezası işte böyledir!

192) Artık vazgeçerlerse, şüphesiz ki Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

193) Fitne kalmayıncaya ve din de yalnız Allah için oluncaya kadar, onlarla savaşın! Eğer vazgeçerlerse, artık zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur.

194) Haram ay ile haram ay ve hürmetler karşılıklıdır. O halde kim size saldırırsa –size saldırdığı gibi- siz de ona saldırın. Allah'tan sakının ve bilin ki, şüphesiz Allah muttakilerle beraberdir.

195) Allah yolunda infak edin de kendi ellerinizle tehlikeye atmayın; ihsan edin. Şüphesiz Allah muhsinleri sever.

196) Haccı ve umreyi de Allah için tamamlayın. Eğer alıkonulursanız kolay olan bir kurban vardır. Kurban yerine ulaşıncaya kadar da başlarınızı traş etmeyin. Sizden her kim hasta ise ya da kendisinde başından bir rahatsızlık varsa ya oruç, ya sadaka, ya da kurban fidyedir. Güvenlikte olduğunuz zaman, hacca kadar umreyle faydalanmak isteyen için kolay olan bir kurbandır. Her kim bulamazsa hac sırasında üç gün, döndüğünüzde de yedi gün oruç tutmalıdır. İşte bu tam on eder. Bu, ailesi Mescid-i Ha-ram'da olmayanlar içindir. Allah'tan sakının ve bilin ki şüphesiz Allah, cezası çok şiddetli olandır.

191) Ey iman edenler! İslam'a bilfiil savaş açan kişileri nerede bulursanız öldürün. Daha önce sizi Mekke'den zorla çıkarmak suretiyle hicrete zorlayan müşrikleri, eğer müslüman olmazlarsa şimdi de siz Mekke'den çıkarın. Onların Harem-i şerifte işledikleri şirk ve küfür, haram ayda öldürülmelerinden daha büyük ve daha kötüdür. Mescid-i Haram'da bulunan kafirler, eğer İslam'a savaş açmıyor, İslam'ın hakim olmasını engellemiyor veya müslümanlara eziyet vermiyorlarsa onlarla savaşmayın. Aksi taktirde onlarla savaşın, onları öldürün. Kafirlerin cezası işte böyledir.

192) İslam'a savaş açan kimse günahlarından tevbe edip şavaşmayı bırakır ve müslüman olursa Allah (c.c.) onun tüm günahlarını affeder ve ona merhamet eder. O halde ey mü'minler, sizler de onlarla savaşmayın.

193) Ey iman edenler! Yeryüzünde yalnızca Allah'ın dini hakim oluncaya, yalnızca Allah'a ibadet edilip, O'na hiç bir şey şirk koşulmayıp, Allah'tan başka ibadet edilen tağutlar reddedilinceye kadar kafirlerle savaşın. Eğer şirk, küfür ve zulümlerinden vazgeçip müslüman olurlarsa onlara karşı düşmanlık beslemeyin, onları affedin.

194) Ey iman edenler! Bu senenin (hicretin 7. senesi) haram ayı geçen senenin haram ayına karşılıktır. Müşrikler haram aya, haram şehir olan Mekke-i Mükerreme'ye ve ihramın hürmetine riayet etmeyip geçen sene sizi umreden men ederek harbe kalkıştıkları gibi bu sene de kalkışırlarsa, sizin de bu hürmetlere riayet etmeyip, onlara karşılık vermenizde bir zarar yoktur. Gerek savaş konusunda gerekse hayatın tüm alanlarında Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, Allah'ın emrettiklerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının, şüphesiz Allah takva sahiplerine yardım eder.

195) Ey iman edenler! Allah'ın size rızık olarak verdiği şeylerin bir kısmını Allah'ın dininin hakim olması için ve Allah'ın razı olduğu yerlerde harcayın. Eğer Allah yolunda cihad etmez, infakta bulunmazsanız kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmış, olursunuz. Iyilik edin, malen ve bedenen fedakarlıkta bulunun, Allah'a ibadet edin. Siz Allah'ı görmeseniz bile O'nun sizi gördüğünü unutmayın. Şüphesiz Allah bu şekilde ibadet edenleri sever. Onlara cenneti verir.

196) Ey iman edenler! Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla yapmaya başladığınız haccı ve umreyi rükun ve şartların yerine getirerek, yasak olan şeyleri terkederek tamamlayın. Düşmanın veya zalim yöneticinin engellemesi, hastalık, yol emniyetsizliği, paranın bitme korkusu, bineğin kaybolması, kadının yanındaki mahreminin ölmesi vb. nedenlerle haccı ve umreyi yapmaktan alıkonulursanız koyun, keçi, deve, inek gibi hayvanlardan birini kurban kesin. Kurban kesme yeri olan Mina'ya ulaşıncaya kadar başlarınızı traş etmeyin, ihramdan çıkmayın. Eğer başınızda bir hastalık veya yara, bit gibi eziyet verici bir şey bulunur da bundan kurtulmak için traş olursanız üç gün oruç tutun, veya altı fakiri yedirin, ya da bir koyun kurban edin. Hastalık, eziyet ve düşman engellemesi gibi sebeplerle umreden alıkonmaktan kurtulup vazifelerine emniyet içerisinde devam etmek isteyen, umre yaptıktan sonra hac vakti gelinceye kadar ihramdan çıkmak yani temettu haccı yapmak isterse keffaret olarak kolayına gelen bir kurban (koyun, keçi, inek, deve) kesmesi gerekir. Eğer parası olmadığı için veya hayvan bulamadığı için kurban kesmeye imkan bulamazsa hacda üç gün ihramlı olarak, haccın rükunları bittikten sonra ister yolda, isterse evine döndüğünde, istediği yerde yedi gün olmak üzere toplam on gün oruç tutması gerekir. Bu hüküm, Mescid-i Haram'da oturmayanlar içindir. Mescid-i Haram'da oturanlar da temettu haccı yapabilirler, onların fidye vermeleri gerekmez. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçının ve Allah'ın, emirlerine karşı gelenlere azabının şiddetli olduğunu bilin, ona göre tedbirinizi alın.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى وَاتَّقُونِي يَاأُولِي
الْأَلْبَابِ (١٩٧) لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ
رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ
الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَاكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ
الضَّالِّينَ (١٩٨) ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ
وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٩٩) فَإِذَا قَضَيْتُمْ
مَنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا
فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ (٢٠٠) وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي
الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (٢٠١)
أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ
(٢٠٢)

197) Hacc bilinen aylardır. Her kim o aylarda haccı farz ederse hacda kadına yaklaşmak yok, fasıklık yok ve kavga etmek yok! Hayırdan ne yaparsanız Allah onu bilir. Bir de azık edinin. Şüphesiz ki azığın en hayırlısı, takvadır; ey akıl sahipleri, benden sakının!

198) Rabbinizden herhangi bir lütfu aramanızda size bir günah yoktur. Arafat'tan hep birlikte indiğinizde Meş'ar-ı Haram'ın yanında Allah'ı zikredin. Size hidayet ettiği gibi O'nu zikredin! Muhakkak siz ondan önce sapıklardan idiniz.

199) Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin ve Allah'tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz ki Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

200) İbadetlerinizi yerine getirdiğinizde, artık atalarınızı andığınız gibi –hatta daha da kuvvetli bir anışla- Allah'ı zikredin. İnsanlardan öylesi vardır ki: "*Rabbimiz bize dünyada ver!"* der, onun için ahirette hiçbir nasip yoktur.

201) Onlardan öylesi de vardır ki: *"Rabbimiz bize dünyada iyilik ver, ahirette de iyilik ver ve bizi ateş azabından koru!"* der.

202) İşte onlar var ya onlar için kazandıklarından bir nasip vardır. Allah hesabı çok süratli olandır.

197) Şevval, Zilkade ve Zilhicce hacc aylarıdır. Her kim o aylarda hacca niyet ederse hacda ihramlı iken kötü ve kaba laf söylemek, cinsel ilişkiye girmek ve cinsel ilişkiye sürükleyici sözler söylemek, dini yasakları çiğneyerek korkusuzca ve rahatlıkla günah işlemek, ağız kavgası yapmak veya müşriklerle haccın zamanı hakkında münakaşa yapmak yasaktır. Bunlardan herhangi birinin yapılması halinde fidye verilmesi gerekir. Allah hayır ve şer olarak yaptıklarınızın hepsini bilir, zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın yaptıklarınızın karşılığını verecektir. Hacca gelirken azık hazırlamayı ihmal etmeyin. Azığınızı hazırladıktan sonra Allah'a tevekkül edin. Şüphesiz en hayırlı azık kişinin Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmasıdır. Ey akıl sahipleri! Her konuda yalnızca Allah'tan sakının, O'nun azabından korkun, rahmetinden de ümit kesmeyin.

198) Hacda ticaret yapmanızda size bir günah yoktur. Haccın rükunlarından olan Kıyamet günündeki toplanmayı akla getirmeyi amaçlayan Arafat'ta Rahmet Dağı'ndaki vakfeyi kurban kesme gününden önce yani Zilhicce ayının 9. günü zevalden gün batımına kadar yaptıktan sonra hep birlikte Müzdelife'ye indiğinizde akşam ile yatsı namazlarını tek bir ezan iki kamet ile birlikte kılın. Allah size imanı ve doğru yolu gösterdiği için O'nu her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten tenzih edip yücelterek, hoşnut olduğu sözleri söyleyip, hoşnut olmadığı sözleri söylemeyerek, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınarak, ibadetleri sırf Allah rızası için yaparak, O'nun yüce isim ve sıfatlarını anarak zikredin. Şüphesiz ki Allah size hidayet etmeden önce siz sapık idiniz. Hidayetin kıymetini bilin. Hidayet üzere kalmak için dua edin, Allah'ın razı olacağı ameller yapın.

199) Kureyş müşriklerinin aksine Arafat'ta vakfe yaptıktan sonra hep birlikte Müzdelife'ye inin, geceyi orada geçirin, sabahın erken saatinden güneşin doğuşuna kadar Müzdelife'deki Kuzak tepesinde Allah'tan günahlarınız için bağışlanma dileyin ki sizin günahlarınızı bağışlasın. Şüphesiz Allah tevbe-istiğfar etmeleri halinde kullarını bağışlayan, mü'min kullarına karşı dünya ve ahirette merhamet edendir. Güneş doğmadan evvel –cahiliyye Araplarına muhalefet olmak üzere- Min'ya doğru hareket edin. Min'nın her yeri kurban kesme yeridir. Uygun bir yerde kurbanınızı Allah için kesin. Akabe cemresine taş atıncaya kadar telbiyeye devam edilir.

200) Hac ibadetlerinizi yerine getirirken cahiliye döneminde yaptığınız atalarınızı övmeyi bırakın, ihramda telbiye, taşlama anında tekbir getirerek, kurban keserken Allah'ın adını anarak Allah'ı zikredin, verdiği nimetlerden dolayı O'na hamd edin, O'na sığının, O'ndan yardım isteyin. Allah'ın emirlerini yerine getirin, yasaklarından kaçının, insanları Allah için sevin, Allah için buğzedin, Allah'a isyan edildiği vakit anne babanıza sövüldüğü zamanki kızgınlığınızdan daha ileri derecede Allah için gazap edin, devamlı Allah'a dua edin, günahlarınız için bağışlanma dileyin. İnsanlardan bir kısmı sadece dünya mutluluğunu elde etmek için Allah'a dua eder, ahireti hiç düşünmezler. Sakın bunlar gibi olmayın. Asıl yurt ahiret yurdudur. Dünya geçici bir konaklama yurdudur. Allah (c.c.) Rahman sıfatı gereği bunlara bir takım dünya menfaatleri verebilir. Böyle kimseler ahirete inandığını iddia etseler bile cennete giremiyeceklerdir.

201) İnsanlardan bir kısmı da sağlık, sıhhat, hayırlı zevce, hayırlı evlat, geniş ev vb.insanı dünyada mutlu edecek şeyleri ve cennet nimetlerini elde etmek, cehennem azabından kurtulmak için Allah'a dua eder. Bu kimseler Allah'ın rahmetinden ümit kesmezler, azabından da emin olmazlar. Bu yüzden Allah'ın razı olduğu amelleri yapıp, yasakladığı şeylerden kaçınırlar.

202) Dünya ve ahiret mutluluğunu elde etmek, cehennem azabından kurtulmak için Allah'a dua eden ve bu duanın gereği olarak Allah'ın razı olduğu amelleri işleyip yasakladığı şeylerden kaçınan kimseler, işledikleri amellerin karşılığını mutlaka alacaktır. Allah (c.c.) insanları nasıl tek tek yarattıysa aynı şekilde bir gün onları tek tek hesaba çekecektir.

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٠٣) وَمِنَ النَّاسِ مَنْ
يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَى مَا فِي
قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ (٢٠٤) وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي
الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا
يُحِبُّ الْفَسَادَ (٢٠٥) وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ (٢٠٦) وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ
(٢٠٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٢٠٨) فَإِنْ
زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ (٢٠٩) هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ
مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
(٢١٠)

203) Sayılı günlerde de Allah'ı zikredin! Sakınan kimse için, iki gün içinde acele etmesinde günah yoktur, geri kalmasında da günah yoktur. O halde Allah'tan sakının ve bilin ki muhakkak siz ancak O'na toplanacaksınız.

204) İnsanlardan öylesi vardır ki, dünya hayatı hakkındaki sözü senin hoşuna gider de kalbindekine Allah'ı şahit tutar. Halbuki o, azılı bir düşmandır.

205) Döndüğü zaman da yeryüzünde fesat çıkarmak, ekini ve nesli yok etmek için çalışır. Allah ise fesadı sevmez.

206) Ona: *"Allah'tan kork!"* denildiğinde de gururu kendisini günaha sürükler. Artık ona cehennem yeter. Ne kötü bir yatak!

207) İnsanlardan öylesi de vardır ki nefsini Allah'ın rızasını aramak için satar. Allah da kullarına karşı Rauf'tur.

208) Ey iman edenler, hep beraber teslimiyete girin ve şeytanın adımlarına uymayın! Muhakkak o sizin için apaçık bir düşmandır.

209) Size apaçık deliller geldikten sonra kayarsanız artık bilin ki, muhakkak Allah Aziz'dir, Hakim'dir.

210) Buluttan gölgelikler içinde Allah'ın ve meleklerin kendilerine gelmesini ve emrin gerçekleşmesini mi gözlüyorlar? Oysa ki bütün işler Allah'a döndürülür.

203) Gerek hac esnasında tekbir getirerek, gerekse diğer zamanlarda hamd, şükür ve sena ederek daima Allah'ı zikredin. Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınarak Allah'ın azabından sakınan kimse için kurban kesme gününden sonra Mina'da kalınan ve cemrelerin taşlandığı teşrik günleri hususunda acele edip üç gün yerine iki gün kalmasında bir sakınca yoktur. Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde amel ederek Allah'tan sakının ve şunu unutmayın ki sonunda dönüş Allah'adır. Allah (c.c.) bütün işlenen amellerin karşılığını zerre kadar haksızlık etmeksizin verecektir.

204) İnsanlardan bazıları İslam'ı sevdiğini, İslam için elinden gelen her şeyi yapabileceğini iddia ederek ve bu konuda samimi olduğuna dair Allah'ı şahit tutarak yemin ederler. Halbuki onlar İslam'a en çok düşman olan kimselerdir. Allah onların yalancı olduğuna şahitlik etmekte ve mü'minleri uyarmaktadır.

205) Bu kimseler, müslümanların yanından ayrılınca şirk, küfrü ve günahı yaymak suretiyle yeryüzünde fesat çıkarırlar, müslümanları zarara sokmak için ürünü, hayvanları, aileyi, çoluk çocuğu yoketmeye çalışırlar. Allah bozguncuları, şeriata uygun olmayan amel işleyenleri ve onları destekleyenleri sevmez. Onlar için ahirette çok acıklı bir azap vardır.

206) Bu kimselere, yaptıklarından tevbe edip vazgeçmediği taktirde Allah'ın vereceği azabtan korkmaları hatırlatılınca kibir ve gururu yaptıklarının doğru olduğunu zannettirerek azgınlıklarını daha da arttırır. Bu kimselere nasihat fayda vermez. Onların yeri ancak cehennemdir. Orası ne kötü bir dönüş yeridir. Eğer orada verilecek azabın şiddetini bilselerdi yaptıkları kötü amellerden muhakkak vazgeçerlerdi.

207) İnsanlardan bazıları da sırf Allah'ın rızasını elde etmek için Allah'ın kendisine emanet olarak vermiş olduğu malını, canını, her şeyini Allah yolunda feda eder. Allah da bu mücahid kullarına cenneti vaadetmiştir. Çünkü O, kullarına karşı merhametli ve cömerttir, onlar hakkında kolaylık dileyendir. Allah (c.c.) insana gücünün yetmeyeceği şeyleri yüklemez.

208) Ey iman edenler, topluca, İslam'ı her şeyiyle eksiksiz ve tam olarak uygulayın! Bir kısmını uygulayıp bir kısmını uygulamamazlık yapmayın! Eğer böyle yaparsanız şeytana uymuş, dolayısıyla iman etmemiş olursunuz. Şüphesiz şeytan, mü'minler için apaçık bir düşmandır. Onları dünya ve ahirette mutsuzluğa götürmek için çalışır.

Ey müslüman olduğunu idia edenler! Dilinizle kabul ettiğiniz gerçekleri kalbinizle de kabul edin, imanınızda asla şüphe etmeyin, Allah'ın emirlerine kayıtsız şartsız teslim olun, imanınızı bozacak her türlü niyet, söz ve amelden uzak durun, bu konudaki şeytan ve yandaşlarının vesveselerine uymayın. Çünkü onlar sizin apaçık düşmanınız olup sizi cehenneme sürüklemeyi amaçlarlar.

209) Allah'tan size apaçık deliller, mucizeler, ayetler geldikten sonra hakkı bırakıp batıla uyarsanız biliniz ki Allah size azap etmeye kadirdir. Çünkü O, her şeyi yenen, hiç bir şeye yenilmeyen, her şeyi olduğu gibi bilen ve gerekeni en güzel şekilde yapandır.

210) Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra haktan yüz çeviren kimseler, eğer tevbe edip hakka tabi olmazlarsa kıyamet günü insanlara hesap sormak ve hüküm vermek için Allah bizim mahiyetini anlayamayacağımız, zatına mahsus bir şekilde beyaz, ince buluttan gölgelikler içinde meleklerle beraber gelir. O gün bütün işler Allah'a döndürülür, o gün Allah'tan başka kimsenin hükmü geçerli değildir. Allah herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir. O gün müşrik, kafir ve münafıkları Allah'ın azabından kimse kurtaramıyacaktır.

سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ
نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢١١)
زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ
آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ
يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٢١٢) كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ
فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ
فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ
وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢١٣) أَمْ
حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ
الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ
قَرِيبٌ (٢١٤) يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ
خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ
السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٢١٥)

211) Kendilerine ne kadar apaçık ayet verdiğimizi İsrailoğullarına sor! Her kim, kendisine geldikten sonra Allah'ın nimetini değiştirirse, şüphesiz Allah cezası şiddetli olandır.

212) Dünya hayatı küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere süsletilmiştir de iman edenlerle eğlenmektedirler. Oysa takva sahipleri, kıyamet günü onların üstündedirler; şüphesiz Allah dilediğini hesapsız rızıklandırır.

213) İnsanlar tek bir ümmetti. Allah da müjdeleyici ve uyarıcılar olarak nebileri gönderdi, onlarla beraber kendisinde –ihtilaf ettikleri şeyler hakkında insanlar arasında hükmetmek için- kitabı hak ile indirdi. Buna rağmen ancak onun verildiği kimseler aralarındaki taşkınlık sebebiyle kendilerine apaçık deliller geldikten sonra onun hakkında ihtilafa düştüler. Nihayet Allah kendi izniyle iman edenleri, kendisinde ihtilaf ettikleri hakka iletti. Şüphesiz Allah dilediğini dosdoğru yola iletir.

214) Yoksa sizden önce geçenlerin hali size gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? Onlara öyle sıkıntılar ve zorluk dokundu ve öyle sarsıldılar ki, hatta rasul ile beraberindeki mü'minler: *"Allah'ın yardımı ne zaman?"* diyorlardı. Dikkat edin, şüphesiz Allah'ın yardımı pek yakındır!

215) Sana, neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: *"Hayırdan infak edeceğiniz şey; ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara ve yolda kalanadır. Hayır olarak ne yaparsanız şüphesiz Allah onu hakkıyla bilendir."*

211) Ey iman edenler! Hakka tabi olmaları için İsrailoğullarına apaçık ayetler, mucizeler, deliller verdiğimizi, nebi ve rasuller gönderdiğimizi hatırlayın. Onlar Allah'ın bu nimetiinin farkına varamadılar, nebi ve rasullere itaat etmediler, küfrü imana tercih ettiler. Sizler de onlar gibi olmayın. Allah'ın bir lutfu olarak size gelen rasule tabi olun, Allah'ın emirlerine kayıtsız şartsız teslim olun. İsrailoğullarının yaptığı gibi, lafta iman edip pratik hayatta imanın tersine hareket yaparsanız, bilin ki Allah'ın azabı şiddetli ve çetindir.

212) Şeytan, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselere dünya hayatını süslü göstermiştir. Onlar sanki hiç ölmeyeceklermiş gibi yalnız dünya için çalışırlar. Kafirler dünya hayatına kendileri kadar değer vermeyen, ahiret mutluluğunu elde etmek için çalışan fakir mü'minlerle alay ederler, onları akılsızlıkla itham ederler. Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan kimseler, kıyamet gününde onlardan çok üstün olacaktır. Çünkü mü'minler cennette yani semada, onlar ise cehennemde yani yerin dibinde bulunacaklardır. Allah mahşer gününde de herkesin içerisinde onları rezil edecektir. Allah (c.c.) dünyada hem kafirlere hem de mü'minlere hesapsız rızık verir. Ahirette ise yalnız mü'minlere çalışıp çabalamadan hesapsız rızık verecektir.

213) İnsanlar Adem'den (a.s.) meydana gelen ve tevhid akidesi üzere yaşayan tek bir ümmetti. Zamanla ihtilafa düşüp Allah'a şirk koşmaya başladılar. Allah da onlara Allah'ın emirlerini insanlara tebliğ etmek, yasaklarından kaçındırmak, yalnızca Allah'a ibadet ettirmek, Allah'tan başka ibadet edilen tağutları reddetmek, iman edenleri cennetle müjdelemek, inkar edenleri cehennem azabıyla korkutmak üzere nebi ve rasuller gönderdi. Bu nebi ve rasullerle birlikte insanlar arasında Allah, tevhid, Allah'a ibadet ve hayat düzeninin şekli gibi konularda çıkan ihtilafları çözmek için doğruluğunda şüphe olmayan, Allah'ın kelamı olan kitap ve sahifeler de gönderdi. Buna rağmen kendilerine kitap verilen kimseler, hak kendilerine apaçık geldikten sonra heva ve heveslerine uyduklarından, haset ve kibirlerinden dolayı bile bile hakkı inkar ettiler, gelen rasule ve getirdiği kitaba uymadılar. Fakat Allah, hakkı isteyen mü'minlere ilim vererek, kendilerinden öncekilerin hakkında ihtilafa düştükleri şeyleri açıklamak suretiyle hakkı bulmalarına yardım etti. Şüphesiz Allah, samimi olup bütün gücüyle hakkı bulmak için mücadele eden kimseleri yapmaları gerekeni emretmek suretiyle doğru yola iletir. Allah kimseye zulmetmez, hakkedeni doğru yola ulaştırır.

214) Ey iman edenler! Sizden önceki ümmetlerin başına gelen şeylerin benzeri sizin başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi zannediyorsunuz? Onlara öyle musibetler, öyle işkence, zorluk, sıkıntı, geçim darlığı, soğuk, sıcak ve hastalıklar verildi, öyle sarsıntıya uğratıldılar ki onlar ve beraberlerindeki rasul başlarına gelen eziyetlerin şiddetinden dolayı: "Allah'ın yardımı ne zaman gelecek?" diyorlardı. Şunu iyi bilin ki eziyetler ne kadar fazlalaşırsa, sabredip Allah'tan yardım dilediğiniz taktirde zafer de o kadar yakınlaşır. Manası bilinmeden ve manasına göre amel edilmeden söylenen kelime-i tevhid, tekbir, tehlil, tahmid, tesbih ve diğer zikirler kişinin cennete gitmesine vesile olamıyacaktır. Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçmadan, malını, canını, her şeyini Allah yolunda feda etmeden veya feda etmeyi gerçek manada arzulamadan cennete girmek mümkün değildir.

215) Sana Allah yolunda zekat dışında neyi infak edeceklerini ve kimlere vereceklerini soruyorlar. Onlara de ki: "Allah'ın size rızık olarak verdiği ürünlerin bir kısmını kafir bile olsa Allah düşmanı olmayan anne ve babaya, yakın akrabaya, büluğ çağına ermeden babası ölen çocuklara, insanlardan istemeye utanan ve dilenmeyen yoksullara ve zengin bile olsa, yolculuk şartlarından dolayı ihtiyaçlı duruma düşen yolda kalmışlara verebilirsiniz. Allah rızası için yaptığınız her hayrı Allah bilir ve karşılığını eksikliğe uğratılmaksızın size verecektir."

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا
شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٢١٦) يَسْأَلُونَكَ عَنِ
الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ
عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ
حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ
عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
(٢١٧) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَةَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
(٢١٨) يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ
كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ
مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ (٢١٩)

216) Size savaş yazıldı; halbuki o sizin hoşunuza gitmez. Olabilir ki siz bir şeyi hoş görmezsiniz; oysa o sizin için bir hayırdır. Yine olabilir ki siz bir şeyi seversiniz; oysa o sizin için bir şerdir. Allah bilir, siz ise bilmezsiniz.

217) Sana haram aydan, onda savaşmayı soruyorlar. De ki: *"Onda savaşmak çok büyük bir iştir. Fakat Allah yolundan alıkoymak ve O'nu inkar etmek; Mescid-i Haram'dan alıkoymak ve halkını oradan çıkarmak, Allah katında ondan daha büyük bir iştir. Fitne ise öldürmekten daha büyüktür."* Eğer güçleri yetse –sizi dininizden döndürünceye kadar- sizinle savaşmaktan vazgeçmezler. Sizden her kim dininden döner ve kafir olarak ölürse işte onlar dünyada da, ahirette de amelleri boşa gidenlerdir. İşte onlar ateş halkıdır ve onlar orada sürekli kalıcıdırlar.

218) Muhakkak iman eden, hicret eden ve Allah yolunda cihad eden kimseler, işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar. Şüphesiz ki Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

219) Sana içki ve kumardan soruyorlar. De ki: *"İkisinde de insanlar için hem büyük bir günah hem de menfaatler vardır. Fakat günahları faydalarından daha büyüktür."* Ayrıca sana, neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: *"İhtiyaçtan fazlasını."* Allah sizin için ayetleri işte böyle iyice açıklar; umulur ki düşünürsünüz...

216) Ey iman edenler! Allah yolunda dilinizle, malınızla, canınızla savaşmak size farz kılınmıştır. Savaş nefsinizin hoşuna gitmez. Çünkü savaşta yaralanabilir, öldürülebilir, hicrete zorlanılabilir, akrabalarınızı, malınızı kaybedebilirsiniz. Bunlar doğal şeylerdir. Ama unutmayın ki sizin hoşlanmadığınız, şer zannettiğiniz bir şey sizin için hayırlı, sevdiğiniz, hayırlı olduğunu zannettiğiniz bir şey de şerli olabilir. Neyin hayırlı neyin şerli olduğunu ancak her şeyi bilen ve en iyi hükmeden Allah bilir. Size düşen Allah'ın emirlerine uyup, yasaklarından kaçmaktır.

Müslümanlar aziz ve sayıca kuvvetli oldukları zaman cihad farzı kifayedir, aksi durumda cihad bütün müslümanlara farzdır. Cihad, müslümanlar için hayırdır. Çünkü mücahid ya şehid olup cennete gidecek, ya da gazi olup ganimet elde edecektir.

217) Ey Muhammed! Mekke müşrikleri ve müslümanlar sana haram ayda savaşmanın hükmünü soruyorlar. Onlara de ki: "Haram ayda savaşmak büyük bir günahtır. Fakat Allah'ı inkar etmek, insanları Allah'ın yolundan ve sırf Allah'a ibadet amacıyla geldikleri Mescid-i Haram'a girmekten alıkoymak ve İslam'ı seçtiği için Mekke halkına işkence edip hicrete zorlamak Allah katında haram ayda savaşmaktan daha büyük bir günahtır. Şunu unutmayın ki şirk ve küfür, öldürmekten daha büyük bir günahtır. Çünkü Allah şirki ve küfrü asla affetmez, fakat büyük günahları affedebilir." Ey iman edenler! Kafirler kendi aralarında savaşsalar bile size olan düşmanlıklarından dolayı birleşirler ve dininizden dönünceye kadar sizinle savaşmaktan vazgeçmezler. Bir müslüman her ne sebeple olursa olsun dininden döner ve kafir olarak ölürse dünyada da ahirette de yaptıkları hayırlı ameller boşa gider. Çünkü önemli olan iman üzere ölmektir. İşte onlar, ahirette cehenneme gidecekler ve orada sürekli kalacaklardır.

218) Allah'ın istediği şekilde iman edip, bu imanın gereğini yerine getiren ve imanı bozacak şeylerden uzak duran, Allah'ın dinini daha iyi yaşayabilmek için şirk beldesinden iman beldesine, bid'at beldesinden sünnet beldesine, günah işlenen yerden günah işlenmeyen yere Allah için hicret eden ve Allah yolunda malıyla, canıyla, diliyle, her şeyiyle cihad eden kimseler, Allah'ın rahmetine yani cennetine gideceklerdir. Şüphesiz ki Allah, tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette mü'minlere merhamet edendir.

219) Ey Muhammed! Müslümanlar sana içki ve kumarın hükmü hakkında soru soruyorlar. Onlara de ki: Her ikisinde de insanlar için hem büyük bir günah, hem de bazı menfaatler vardır. Fakat günahları faydalarından daha büyüktür. İçkinin akla, mala ve vücuda zararı vardır. İçki bütün kötülüklerin anasıdır. Kumar insanlar arasına düşmanlık sokar. İçki ve kumar çeşitli hastalık, ölüm, ailelerin dağılması ve malın yok olması gibi kötü sonuçların doğmasına birer sebeptir. Hem de kişinin ibadet yapmasına, namaz kılmasına ve Allah'ı zikretmesine engeldir. İçki ve kumar bazı insanlara bir takım maddi faydalar sağlayabilir. Fakat bu paranın bereketi olmadığından insana verdiği zarar, faydasından daha büyüktür. Sarhoşluk veren her şeyin azı da çoğu da haramdır. "Yenen kazanır, yenilen kaybeder" temeline dayanan piyango, loto, toto, at yarışları, tavla, satranç, iskambil kağıdı gibi bütün oyunlar kumar hükmünde olup, haramdır. Zekayı ve vücudu geliştirmeye faydası olmayan bir oyun, para karşılığında oynanmasa bile namazdan, ibadetlerden, Allah'ı zikretmekten alıkoyuyor, oynayanlar arasında düşmanlığa ve haktan ayrılmalara sebep oluyorsa, oynanması caiz değildir.

Ey Muhammed! Müslümanlar sana Allah yolunda neyi infak edeceklerini soruyorlar. Onlara de ki: "Malda zekattan başka da hak vardır. Bu yüzden nefsinizin ve ailenizin ihtiyaçlarından artanı harcayın. Bu hususta kendinize eziyet vermeyip sizi fakir bırakmayacak şekilde infak edin." Allah düşünüp öğüt alasınız diye ayetlerini iyice açıklıyor. Dünya hayatının geçici olup imtihan yeri olduğunu, asıl kalınacak yurdun ahiret olduğunu ve orada sonsuza kadar kalacağını bilen mü'min, ahiret mutluluğunu elde etmek için çalışır.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ الْيَتَامَى قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ
خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنْ
الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٢٠)
وَلَا تَنكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ
مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى
يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُوْلَئِكَ
يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ
وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٢١) وَيَسْأَلُونَكَ
عَنْ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّى يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ
أَمَرَكُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ
(٢٢٢) نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى شِئْتُمْ
وَقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرْ
الْمُؤْمِنِينَ (٢٢٣) وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ
تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٢٤)

220) Dünya ve ahiret hakkında… Sana yetimlerden de soruyorlar. De ki: *"Onlar için ıslah etmek daha hayırlıdır. Eğer onlarla birarada olursanız artık onlar sizin kardeşlerinizdir. Allah fesat yapanı ıslah edenden ayırır. Eğer Allah dileseydi elbette sizi zora sokardı. Şüphesiz Allah Aziz'dir, Hakim'dir."*

221) Müşrik kadınları iman edinceye kadar nikahlamayın. Mü'min bir cariye –hoşunuza gitse bile- müşrik bir kadından daha hayırlıdır. Müşrik erkekleri de iman edinceye kadar nikahlamayın. Mü'min bir köle –hoşunuza gitse bile- müşrik bir erkekten daha hayırlıdır. İşte onlar ateşe çağırırlar; Allah ise kendi izniyle cennete ve mağfirete çağırır ve insanlar için ayetlerini iyice açıklar; umulur ki düşünürler…

222) Sana hayızdan da sorarlar. De ki: *"O bir ezadır; onun için hayız halinde kadınlardan uzak durun ve temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. İyice temizlendikleri zaman, Allah'ın size emrettiği yerden onlara varın. Doğrusu Allah çokça tevbe edenleri de sever, çokça temizlenenleri de sever."*

223) Kadınlarınız sizin için bir tarladır. O halde tarlanıza dilediğiniz gibi yaklaşın. Kendiniz için takdim edin. Bir de Allah'tan sakının ve bilin ki siz muhakkak O'na kavuşucusunuz. Mü'minleri müjdele!

224) Allah'ı yemineriniz sebebiyle iyilik yapmanıza, sakınmanıza ve insanların arasını düzeltmenize engel kılmayın. Şüphesiz ki Allah Semi'dir, Alîm'dir.

220) Allah'ın ayetlerini açıklaması, dünya ve ahiret hayatı hakkında düşünüp ona göre tercih yapmanız içindir. Ey Muhammed! Müslümanlar sana henüz bülüğ çağına ermeden babası ölen yetim çocuklar hakkında soruyorlar. Onlara de ki: "Yetimin velayeti, çocuk kendi malını kullanabilecek seviyeye ulaşıncaya kadar devam eder. Kefaleti altında yetim bulunduran kimsenin, yetimin menfaatini gözetmek kaydıyla, yetimin malını kendi malıyla karıştırmasında, onunla birlikte yemek yemesinde, hatta yetimin menfaati icabı kar getireceğine kanaat getirdiği ticareti yapmasında bir sakınca yoktur. Çünkü yetim, onun din kardeşidir ve Allah'ın ona bir emanetidir. Allah yetimin menfaatini gözeteni de, gözetmeyeni de bilir. Muhakkak ki Allah, herkese yaptığı amele ve kalbindeki niyete göre karşılık verecektir. Allah dileseydi kefaleti altında yetim bulunduranların mallarıyla yetimlerin mallarının birleştirilmesini yasaklayarak kullarını zora sokabilirdi. Fakat O, kulları hakkında kolaylık dileyen, onlara gücünün üzerinde bir şey yüklemeyen, galip ve güçlü olan, her şeyi yenen fakat hiç bir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi olduğu gibi bilen ve gerekeni en güzel şekilde yapandır."

221) Ey iman edenler! Allah'a şirk koşan kadınları iman etmedikçe nikahlamayın. Müşrik bir kadın ne kadar güzel, zengin ve soylu olursa olsun, müslüman olan çirkin ve fakir bir cariye ondan daha hayırlıdır. Allah'a şirk koşan erkekleri iman etmedikçe nikahlamayın. Müşrik bir erkek ne kadar yakışıklı, zengin ve soylu olursa olsun, müslüman olan çirkin ve fakir bir köle ondan daha hayırlıdır. Çünkü müşrik erkek ve kadınlar, evlenmeleri halinde mü'min erkek ve kadınları cehenneme götürecek şeyler yaptırabilir. Allah mü'min kullarının cennete girmelerine, cehennem azabından kurtulmalarına sebep olacak şeyleri onların anlayacağı şekilde iyice açıklar ki düşünüp öğüt alsınlar da kurtuluşa erenlerden olsunlar.

222) Ey Muhammed! Müslümanlar sana kadınların ay başı halinden soruyorlar. Onlara de ki: "O, yaydığı pis kokudan ve necasetten dolayı insan için bir eziyettir. Hayızlı kadınla hristiyanlar gibi cima yapmak kadına eziyet ve zarar verir. Bu yüzden hayızlı kadınla yahudilerin aksine yemek yiyebilir, hatta cima dışında şeyler yapmak şartıyla birlikte olabilirsiniz. Fakat ortalama bir hafta süren hayız müddeti içerisinde temizleninceye kadar onlarla asla cima yapmayın. Hayız müddeti bitip iyice temizlendikten ve guslettikten sonra Allah'ın size izin verdiği yer olan ön bölgeden ilişkiye girebilirsiniz. Allah (c.c.) şirkten, günahtan ve yasakladığı şeyleri yapmaktan tevbe edenleri, Allah'ın necaset olarak bildirdiği şeylerden uzak duranları ve kendisini bu pisliklerden temizleyenleri sever."

223) Ey iman edenler! Kadınlarınız sizin için adeta bir tarla gibidir. Nasıl toprağa atılan tohum daha sonra topraktan güzel bir bitki olarak çıkıyorsa, erkeğin hanımına bıraktığı meni de daha sonra güzel bir çocuk olarak çıkar. O halde hanımlarınıza ön bölgeden olmak kaydıyla dilediğiniz şekilde yaklaşabilirsiniz. Size ahirette faydası dokunacak şeyler yapın, saliha bir kadınla evlenip hayırlı nesil yetiştirin, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınarak O'nun azabından sakının. Şunu unutmayın ki ne kadar yaşarsanız yaşayın bir gün ölecek ve O'nun huzurunda toplanıp hesaba çekileceksiniz. İnanılması gerekenlere Allah'ın istediği şekilde iman edip, imanının gereğince amel eden ve bu imanı bozacak şeylerden uzak duran mü'minleri cennetle müjdele!.

224) Ey iman edenler! Yapmayacağınıza dair Allah adına yemin ederek hayır ameller yapmaktan, hayrı yaymaktan, Allah'tan korkulacak işler yapmaktan ve insanları ıslah etmekten vazgeçmeyin. Gerekirse yemininizi bozup bir köle azad etmek veya on fakiri yedirmek veya giydirmek veya üç gün oruç tutmak suretiyle keffaret verin. Böyle yapmak sizin Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınarak O'nun azabından sakınan bir mü'min olmanıza engel olur. Şüphesiz Allah gizli olsun açık olsun kullarının sözlerini işiten ve yaptıklarını bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını verecektir.

لَا يُؤَاخِذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا
كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ (٢٢٥) لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ
مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ (٢٢٦) وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
(٢٢٧) وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ
لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا
إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ
دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٢٨) الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ فَإِمْسَاكٌ
بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا
آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ
أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ تِلْكَ
حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُوْلَئِكَ هُمْ
الظَّالِمُونَ (٢٢٩) فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّى
تَنكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ
ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ (٢٣٠)

225) Allah sizi yeminlerinizdeki lağiv sebebiyle sorumlu tutmaz; fakat kalplerinizin kazandığından sorumlu tutar. Şüphesiz Allah Ğafur'dur, Halim'dir.

226) Kadınlarına yaklaşmamaya yemin edenler için dört ay beklemek vardır. Eğer dönerlerse şüphesiz ki Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

227) Şayet boşanmaya karar verirlerse. Şüphesiz Allah Semi'dir, Alîm'dir.

228) Boşanan kadınlar, kendilerini üç kur' bekletirler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorlarsa, Allah'ın onların rahimlerinde yarattığını gizlemeleri, kendilerine helal değildir. Eğer barışmak isterlerse bunda kocaları onları almaya daha çok hak sahibidir. (Erkeklerin) Onlar üzerinde olduğu gibi onların da (erkekler üzerinde) örfe uygun (hakları) vardır. Erkekler için onlar üzerine bir derece daha vardır. Şüphesiz ki Allah Aziz'dir, Hakim'dir.

229) Boşanma iki defadır; artık ya güzellikle tutmalı ya da iyilike salıvermelidir. -Allah'ın sınırlarını koruyamamaktan korkmaları müstesna- onlara verdiğiniz bir şeyi geri almanız size helal değildir. Fakat Allah'ın sınırlarını koruyamamaktan korkmaları müstesna kadının bir şeyleri fidye vermesinde her ikisine de bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır, onu aşmayın. Her kim Allah'ın sınırlarını aşarsa işte onlar var ya, onlar zalimlerin ta kendileridir!

230) Eğer onu boşarsa, artık başka bir kocayla nikahlanmadıkça kendisine helal olmaz. Eğer onu boşarsa -Allah'ın sınırlarını koruyacaklarına inanırlarsa- birbirlerine dönmelerinde onlara bir günah yoktur. İşte bunlar Allah'ın -bilen bir topluluk için- iyice açıkladığı sınırlarıdır.

225- Allah sizi yemin kastı olmaksızın, düşünmeden, istemiyerek söylediğiniz yeminlerden dolayı sorumlu tumaz. Fakat bilerek, kalben inanarak yapılan yeminlerden sorumlu tutar. Bu yemini bozduğunuz taktirde bir köle azad etmek veya on fakiri yedirmek veya giydirmek veya üç gün oruç tutmak suretiyle keffaret vermeniz gerekir. Yalan yere yemin etmek büyük günah olup tevbe istiğfar dilemek, eğer bu yeminle kul hakkına girilmişse onu telafi etmek gerekir. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, insanların maslahatını en iyi bilen, onları dünya ve ahirette mutlu edecek emirler veren, hikmet sahibidir.

226- İla yapanlar, dört ay beklemek zorundadırlar. Eğer yeminini bozup hanımıyla cinsi münasebette bulunmak istiyorsa bir köle azad etmek veya on fakiri yedirmek veya giydirmek veya üç gün oruç tutmak suretiyle keffaret vermesi gerekir. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, kullarının iyliğini gözettiği için mü'minlere dünya ve ahirette merhamet edendir.

227- İla yapanların, ya hanımını boşaması ya da yeminini bozup hanımıyla cinsi münasebette bulunması gerekir. Allah kullarının gizli açık amellerini bilen ve işitendir. Kullarına yaptıklarının karşılığını verecektir.

228- Kendileriyle cima yapılmış olup boşanan hür kadınlar, rahminde çocuk olup olmadığını kesin olarak anlamak için üç hayız müddeti veya üç hayızdan temizlenme müddeti beklesinler. Eğer Allah'a ve ahiret gününe gerçek manada iman ediyorlarsa Allah'ın rahimlerinde yarattığı hayızı veya çocuğu gizlemeleri caiz değildir. Eğer erkek hanımını ric'i talak ile boşamışsa, kadının iddet müddeti bitmeden pişman olup barışmak isterlerse erkeğin, iki adil erkeğin şehadetiyle yeni bir mehir ve veliye ihtiyaç olmaksızın hanımını tekrar nikahına alması caizdir. Kocanın karısı üzerinde itaat, hoş geçim vb. hakları olduğu gibi, kadının da kocası üzerinde örfe uygun olarak iyi muamele, nafaka gibi hakları vardır. Ama kocanın karısı üzerindeki hakkı bir derece daha fazladır. Erkek, kadından emir, itaat ve sorumluluk bakımından daha üstündür, bu yüzden eşine karşı anlayışlı olmalıdır. Allah katındaki üstünlük takva iledir. Şüphesiz Allah, galip ve güçlü olan, her şeyi yenen, hiç bir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi olduğu gibi bilen, gerekeni en güzel şekilde yapandır.

229- Kadının başka biriyle evlenmeden, iddet müddeti içerisinde istese de istemese de dönüşü olabilecek, iddet müddeti bittikten sonra da ancak rızası ile yeni bir nikah akdi ve yeni bir mehirle kocasına dönebileceği boşanma ancak iki defadır. İkinci boşanmadan sonra erkek, iddet müddeti bitmeden ya hanımını iyilikle nikahına almalı ya da ondan iyilikle ayrılmalıdır. İddeti bitmeden hanımını kendisine döndürmesi sonra ona haklarını vermeyerek zulmetmesi caiz değildir. Ey kocalar! Nikahınız altında tutmak istemediğiniz hanımlarınızı, mehirlerini verme mecburiyetinde de bırakmayın! Ayrılmak için kadınlarınız size eziyet veriyor, size itaat etmiyor, sizi sevmiyorlarsa ve evliliği devam ettirmek her iki taraf için günaha sevkedici bir sebep haline gelmişse, o zaman boşama karşılığında kadınlarınızın vermiş olduğu malları alabilirsiniz. Bunda bir sakınca yoktur. Karı ve koca birbirleriyle geçinemeyip Allah'ın koyduğu sınırları çiğnemekten endişeye düştüklerinde, kadınının kocasına fidye vererek kendini boşattırması caizdir. Allah'ın kanunlarına O'nun istediği şekilde uyun! Aksi taktirde hem kendi nefsinize hem de diğer insanların haklarına tecavüz ederek zulmetmiş ve böylece zalimlerden olmuş olursunuz.

230- Koca, hanımını üç defa boşarsa, kocanın bu kadınla tekrar evlenebilmesi için, önce kadının bir başka erkekle evlenmesi ve cima yaptıktan sonra anlaşmalı olmayarak ondan da boşanmış olması yeni bir nikah akdi ve mehirle dönmesi gerekir. Fakat her iki tarafın da Allah'ın erkek ve kadına yüklemiş olduğu sorumlulukların bilincinde olması, eski hatalarını tekrarlamaması, Allah'ın hükümlerine aykırı hareket etmemesi gerekir. Bunlar Allah'ın kanunlarıdır. Allah'ın hükümlerini iyice anlayıp bu hükümlerin insanların menfaatine olduğunu kavrayanlar öğüt alırlar. Allah (c.c.) bu kimseler için ayetlerini iyice açıklıyor ki heva ve hevesine uyan kimseler onları haktan saptırmasın.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ
هُزُوًا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ
الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٣١) وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ
أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا
بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٢٣٢) وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ
لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا
وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى
الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا
وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا
أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٣٣)

231) Kadınları boşadığınız zaman iddetlerinin sonuna ulaştıklarında, onları ya güzellikle tutun, ya da iyilikle bırakın. Bir de haksızlıkla ve zarar vermek için onları tutmayın. Kim bunu yaparsa muhakkak ki kendine zulmetmiş olur. Allah'ın ayetlerini eğlence edinmeyin! Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve size kendisiyle öğüt vermek üzere indirdiği kitap ile hikmeti düşünün. Allah'tan sakının ve bilin ki muhakkak Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

232) Kadınları boşadığınızda iddetlerinin sonuna ulaştıklarında -aralarında örfe uygun olarak anlaştıkları takdirde- artık onları kocalarıyla nikahlanmaktan alıkoymayın! İşte bu içinizden Allah'a ve ahiret gününe iman edenlere kendisiyle verilen bir öğüttür. İşte bu, sizin için daha faydalı ve daha temizleyicidir. Şüphesiz Allah bilir, fakat siz bilmezsiniz.

233) Emzirmeyi tamamlamak isteyenler için, anneler çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Onların yiyeceklerini ve giyeceklerini örfe uygun bir şekilde sağlamak, çocuğun kendisi için doğrulduğu üzerinedir. Hiç kimse gücünün yettiğinden başkasıyla sorumlu tutulmaz. Çocuğu sebebiyle anne ve çocuğu sebebiyle kendisi için doğulduğu zarara uğratılmasın. Mirasçıya düşen de bunun gibidir. Eğer kendi rızaları ile ve birbirlerine danışarak kesmek isterlerse ikisine de bir günah yoktur. Ayrıca çocuklarınızı emzirtmek isterseniz –vereceğinizi örfe uygun olarak teslim ettiğiniz taktirde- artık üzerinize hiçbir günah yoktur. Allah'tan sakının ve bilin ki şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

231- Erkek, hanımını boşadığı zaman iddet müddeti bitmeden ya onu güzellikle tekrar nikahına almalı, ya da iddet müddetinin bitiminde iyilikle ondan ayrılmalıdır. Kadına zarar vermek için onu tekrar nikahı altına alıp, haklarını vermemek veya ona eziyet edip vermiş olduğu mihri almak için onu boşamaya mecbur etmek caiz değildir, aldığı para haramdır. Kim böyle yaparsa kendisine zulmetmiş olur. Aynı şekilde, kendisine zulmetmediği halde sırf başkasıyla evlenebilmek için kadının, kocasından para karşılığı boşanmayı istemesi de haramdır. Kadın, kocasını hiç sevmiyorsa, kocası ona zulmediyorsa boşanmak isteyebilir. Erkekler genellikle düşünerek, kadınlar duygularıyla hareket ederler. Bu yüzden Allah boşama yetkisini erkeğe vermiştir. Fakat erkek bu yetkiyi kötü amaçla kullanamaz. Aksi taktirde Allah'ın azabına uğrar. Ey iman edenler! Allah'ın hükümlerini eğlenme niyetiyle gayri ciddi olarak uygulamayın. Mesela; tek sözde üç defa boşamak veya boşama niyeti olmadığı halde, sarih lafızlar kullanarak boşamak, hanımını para karşılığı boşamaya zorlamak, Allah'ın ayetlerini eğlence edinmek gibidir. Allah'a karşı gelme niyetiyle olmasa dahi olsa böyle şeyler yapmak, büyük bir günahtır ve ceza olarak yaptığı boşama geçerli sayılır. Allah'ın ayetlerini küçümseyen, onları hafife alan, reddeden, bu çağda uygulanamayacağını söyleyen kimse küfre girer. Ey iman edenler! Sizler kafir iken Allah'ın, doğru yolu bulup, dünya ve ahiret mutluluğunu elde etmeniz için Muhammed'i ve onunla birlikte öğüt almanız için indirdiği Kur'an'ı ve rasulünün sünnetini hatırlayın, onların kıymetini bilin, onlara sımsık ve gerektiği gibi tabi olun. Nefislerine zulmedenlerin yaptığı gibi Allah'ın ayetlerini oyun ve eğlence edinmeyin. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının ve şunu hiç bir zaman unutmayın ki Allah gizli-açık her şeyi eni iyi bilen ve kullarının yaptıklarının karşılığını verecek olandır.

232- Ey veliler! Kocaları tarafından boşanan kadınlar, iddetleri bittiğinde aralarında İslam'ın güzel ve faydalı gördüğü, Allah'ın istediği şekilde yuva kuracaklarına dair anlaşıp yeni bir nikah ve mehirle tekrar eski kocalarına dönmek isterlerse, onlara engel olmayın! Allah'a ve ahiret gününe iman edenler bu hükümle amel ederler. Bu, hem sizin için hem de karı-koca için daha hayırlıdır ve sizleri zina, gizli dost edinme gibi günah pisliğinden temizler. Allah (c.c.), dünyada ve ahirette kullarına faydalı olacak şeyleri onlardan daha iyi bilir.

233- Anne ve baba ister evli olsun ister boşanmış olsun, çocuklarının tam olarak emzirilmesini istiyorlarsa anneler tam iki yıl emzirebilirler. Bu süre zarfında annenin ve çocuğun tüm masrafları babaya aittir. Baba da imkanı ölçüsünde hareket etmeli, cimrilik etmemelidir. Allah, insana gücünün kaldıramıyacağı bir şey yüklemez. Çalıştığı taktirde onlar için de bir rızık kapısı açar. Boşanmış anne, çocuğunu kullanarak babaya eziyet vermemeli, yani babanın çocuğuna karşı olan zaafını kullanarak çocuğu emzirmeye karşılık fazla para istememelidir. Baba da yine çocuğunu kullanarak anneye zarar vermemeli, yani boşadığı hanımına kızdığından dolayı çocuğunu başka bir kadına emzirmesi için vermemelidir. Çünkü çocuğu emzirmek annenin hakkıdır. Baba öldükten sonra, babanın varislerinin çocuğu kullanarak anneye zarar vermemeleri, bilakis onların ihtiyaçlarını gidermeleri gerekir. Eğer çocuk ölürse çocuğun mirasçıları anneye zarar vermemelidir. Anne ve baba kendi rızaları ile ve birbirleriyle istişare ederek çocuğa zarar vermemek şartıyla emzirme müddetini iki yıldan aza indirebilirler. Çocuklarınızı süt anneye emzirtmek istiyorsanız emzirme ücretini örfe uygun olarak güzel bir şekilde ödediğiniz taktirde size bir günah yoktur. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakının ve şunu çok iyi bilin ki Allah gizli-açık yaptıklarınızdan haberdardır, sizi hesaba çekecektir. Emirlerini yerine getirenlere mükafaat, yasakladıklarını yapanlara da azab verecektir. Kişi, dünyada cezadan kaçabilir, ceza verenlerden gizlenebilir veya onları aldatabilir. Fakat herşeyi bilen ve gören Allah'tan gizlenemez ve O'nu aldatamaz. Her şeyi gören ve bilen Allah'tan sakınan ve yaptıklarının karşılığını göreceğine inanan bir kimse Allah'a karşı suç işlemez.

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
(٢٣٤) وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ
النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ
سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا
مَعْرُوفًا وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ (٢٣٥) لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَّقْتُمُ
النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ
عَلَى الْمُوسِعِ قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ
حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ (٢٣٦) وَإِنْ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ
إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢٣٧)

234) İçinizden ölenlerin bıraktığı hanımlar kendilerini dört ay on (gün) bekletirler. İddetlerinin sonuna ulaştıklarında, onların kendileri hakkında örfe uygun şekilde yaptıkları hususunda size hiçbir günah yoktur. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

235) Kadınlara nikahlamak istediğinizi ima etmenizde veya gönüllerinizde saklamanızda size hiçbir günah yoktur. Allah, yakında kesinlikle onları anacağınızı bilmektedir. Fakat meşru bir söz söylemeniz dışında, onlarla gizlice sözleşmeyin; iddetin sonuna ulaşıncaya kadar nikah akdine kalkışmayın ve bilin ki şüphesiz Allah içinizde olanı bilir. Artık O'ndan sakının ve yine bilin ki şüphesiz Allah Ğafur'dur, Halim'dir…

236) Kendileriyle temas etmediğiniz ve kendilerine mehir tesbit etmediğiniz kadınları boşarsanız size bir günah yoktur. Zengin olan kendi gücü nisbetinde; fakir olan da kendi gücü nisbetinde, onları örfe uygun bir geçimlikle faydalandırsın. Bu, ihsan edenler üzerine bir haktır.

237) Eğer onlara mehir tesbit ettiğiniz halde kendilerine temas etmeden onları boşarsanız -kendilerinin veya nikah akdi elinde olan kimsenin bağışlaması dışında- onlara tesbit ettiğinizin yarısı onlarındır. Bağışlamanız ise takvaya daha yakındır ve aranızdaki fazlı da unutmayın. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir…

234- Ey iman edenler! İçinizden ölenlerin bıraktığı hanımların, dört ay on gün iddet beklemeleri gerekir. Eğer bu hanımlar, hamile iseler iddetleri doğumuna kadardır. Kocası ölen kadın, iddetini kocasının evinde geçirmeli, bu süre zarfında süslenmemeli, koku sürünmemeli, hiç kimseyle evlilik görüşmesinde bulunmamalıdır. Temizlenme gayesiyle yıkanmasında, zaruri ihtiyaçlarını temin etmek amacıyla dışarı çıkmasında ise bir sakınca yoktur. Ey veliler! İddetlerinin sonuna ulaştıklarında, kadınların kendileri hakkında Allah'ın istediği, Rasulü'nün gösterdiği ve örfe uygun şekilde süslenmesinde, koku sürünmesinde, evlilik görüşmesinde bulunmasında size hiçbir günah yoktur. Şüphesiz Allah gizli-açık yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Amellerinizin karşılığını haksızlığa uğratılmaksızın alacaksınız.

235- Ey mü'min erkekler! Kocasından bain talakla ayrılan veya kocası ölmüş olup iddet bekleyen kadınlara nikahlamak istediğinizi bir takım söz ve hareketlerle ima etmenizde veya bu arzuyu gönüllerinizde saklamanızda size hiçbir günah yoktur. Allah, iddet müddetinin bitiminde kesinlikle onlara evlenme teklifinde bulunacağınızı bilmektedir. Fakat iddet müddeti içerisinde meşru olan imalı bir söz söylemeniz dışında, onlarla gizlice sözleşmeyin, zina etmeyin; iddetin sonuna ulaşıncaya kadar nikah akdine kalkışmayın, nişanlanmayın, sözlenmeyin ve bilin ki şüphesiz Allah içinizde olanı da açığa çıkardıklarınızı da bilir. Bu yüzden kalplerinizden kötü şeyler geçirmeyin, şeytanın vesvesesinden uzaklaşın. Artık O'na karşı gelmekten sakının, O'nun emirlerine harfiyyen uyun, yasaklarından kaçının ve yine bilin ki şüphesiz Allah günah işleyip de, işlediği günahtan gerçek manada tevbe eden kullarını bağışlayan, onların günahlarını örten, kulunun, işlediği günahtan tevbe etmesi için, ceza vermede acele etmeyip geciktirendir.

236- Kendileriyle cima etmediğiniz ve kendilerine mehir tesbit etmediğiniz kadınları meşru sebeplerden dolayı boşarsanız size bir günah yoktur. Zengin olan kendi gücü nisbetinde; fakir olan da kendi gücü nisbetinde, kadınları örfe uygun bir geçimlikle faydalandırsın. Bu, Allah'ı görüyormuşcasına ibadet eden mü'minler üzerine yerine getirilmesi gereken bir haktır, borçtur.

Mü'min kişi, devam ettirmek ve nefsini korumak niyetiyle evlenmelidir. Sırf şehveti tatmin için evlenmek ve sudan bahanelerle kadını boşamak caiz değildir. Aynı şekilde kadın da kocasının ufak tefek kusurlarını büyütüp başka biriyle evlenmek için boşanmamalıdır. Bu ayetten mehir tayin etmeden evlilik akdi yapmanın caiz olduğu hükmü çıkmaktadır. Yani mehir, akitten sonra da tayin edilebilir.

Mut'a: Erkeğin, mehir tayin etmeden nikahladığı ve kendisiyle cima yapmadığı hanımına, insanların kadın hakkında kötü düşünmelerini engellemek, kadının üzüntü ve sıkıntısını gidermek için ikram olarak verdiği para, mal, elbise vb. şeylerdir. Mut'anın miktarı erkeğin maddi durumuna göre değişir. İhtilaf durumunda hakimin ictihadı geçerlidir. Durumları ne olursa olsun bütün boşanan kadınlara mut'a vermek iyi bir şeydir. Böylece ayrılıkla beraber dostluk devam eder, düşmanlık değil.

237- Eğer kadınlara mehir tesbit ettiğiniz halde kendileriyle cima etmeden onları boşarsanız -kendilerinin veya nikah akdi elinde olan kocanın veya kadının velilerinin bağışlaması dışında- onlara tesbit ettiğiniz mehrin yarısını verin. Zengin olan erkeğin mehrin tamamını fakir olan kadına vermek istemesi veya zengin olan kadının fakir olan erkeğe mehrin tamamını bağışlaması ise takvaya daha yakındır. Aranızdaki iyi günlerin hatırını da unutmayın. Birbirinize düşman olmayın, küsmeyin. Mü'min olduğunuz için bu geçimsizlik sizi dostluk bağını kesmeyie itmesin. Mü'minlerin kardeş olduğunu, Allah katındaki üstünlüğün takva olduğunu unutmayın. Sizler, eğer aşırı gider ve birbirinize haksızlık yaparsanız şüphesiz Allah, gizli-açık yaptıklarınızı hakkıyla gören ve sizi hesaba çekecek olandır. Allah'ın bütün yaptıklarınızı gördüğünü aklınızdan çıkarmayın. Eğer iylik yaparsanız karşılığında Cennet'e girersiniz, kötülük yaparsanız Cehennem azabıyla cezalandırılırsınız.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ
قَانِتِينَ (٢٣٨) فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنتُمْ
فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ (٢٣٩)
وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ
مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ مِن مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ (٢٤٠) وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُتَّقِينَ (٢٤١) كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ (٢٤٢) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِمْ
وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَشْكُرُونَ (٢٤٣) وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٤٤) مَن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٢٤٥)

238) Namazları koruyun, orta namazını da. Gönülden itaat ederek Allah için kaimler olun!

239) Eğer korkarsanız, yaya olarak veya binek üzerinde, güvene kavuştuğunuz zaman size bilmediğiniz şeyleri öğrettiği gibi Allah'ı anın!

240) İçinizden ölmek üzere olup da geriye eşler bırakanlar, eşleri için (evlerinden) çıkarılmadan bir yıla kadar faydalanmalarını vasiyet etsinler. Eğer çıkarlarsa, kendileri hakkında örfe uygun olarak yaptıklarından dolayı size hiçbir günah yoktur. Şüphesiz Allah Aziz'dir, Hakim'dir.

241) Boşananlar için örfe uygun şekilde bir geçimlik vardır. Bu muttakiler üzerine bir haktır.

242) Allah ayetlerini sizin için işte böyle iyice açıklıyor ki akledesiniz.

243) Binlerce kişi oldukları halde ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara: *"Ölün!"* dedi, sonra onları diriltti. Şüphesiz ki Allah insanlara karşı büyük lütuf sahibidir; fakat insanların çoğu şükretmezler…

244) Allah yolunda savaşın ve bilin ki, şüphesiz Allah Semi'dir, Alîm'dir!

245) Allah'a -onu kendisi için kat kat artıracağı- güzel bir ödünç verecek olan kimdir? Allah daraltır da genişletir de. Siz yalnız O'na döndürüleceksiniz.

238) Namazları rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde, ihmal etmeden devamlı kılmak suretiyle koruyun, orta namazını da aynı şekilde koruyun. Allah'ın tüm emirlerine gönülden itaat ederek boyun eğin, yalvarın, ibadetlerdeki huşuyu artırın, bir de eskiden yapmış olduğunuz namazda konuşmayı bırakın, çünkü bu huşuya engeldir. *"Orta namaz"* hakkında alimlerin görüşleri: "Sabah namazı, öğle namazı, ikindi namazı, akşam namazı, yatsı namazı, cuma namazı, beş vakit namazın hepsi, belli bir namaz değildir hepsi olabilir..."

239) Eğer bir şeyden korkarsanız, yaya olarak veya binek üzerinde namazı kısaltarak ve cem ederek kılın, güvene kavuştuğunuz zaman size bilmediğiniz şeyleri öğrettiği gibi Allah'ı anın, namazı asla terketmeyin, Rasulünün öğrettiği şekilde tam olarak kılın! Ayakta duramayacak kadar hasta iseniz oturarak, yatarak, ima ile, göz ucuyla kılın. Allah'a şükretme konusunda asla gevşeklik göstermeyin!

240) İçinizden ölmek üzere olup da geriye eşler bırakacak olanlar, eşleri için evlerinden çıkarılmadan bir yıla kadar faydalanmalarını akrabalarına vasiyet etsinler. Hiç kimse buna engel olmasın. Ey mü'minler! Eğer kadınlar iddet müddetleri olan dört ay on günlük bir süreyi veya doğumu gerçekleştirdikten sonra bir yıl kalmak istemeyip çıkmak isterlerse, kendileri hakkında şeriatın ve aklın esas kabul ettiği örfe uygun olarak yaptıkları koku sürme, süslenme ve evlilik görüşmelerinden dolayı size hiçbir günah yoktur. Buna engel olmayın. Şüphesiz Allah emirlerine itaat edilmesi gereken, emirlerine itaat etmeyenleri cezalandıran, izzet sahibi olan, dünya ve ahirette insanların faydasına olan hükümler veren, kullarının işlerinden dilediklerini sapasağlam kılandır. Alimlerin çoğuna göre bu ayetin vasiyet bölümü miras ayeti olan Nisa: 4/12 ile; bir yıl bekleme müddeti ise dört ay on gün beklemeyi emreden Bakara: 2/234 ayetiyle neshedilmiştir.

241) Boşanan bütün kadınlar için örfe uygun şekilde bir geçimlik vermek Allah'tan korkan mü'min erkekler üzerine bir haktır, borçtur.

242) Ey iman edenler! Allah ayetlerini, hükümlerini sizin için iyice, apaçık bir şekilde açıklıyor ki akledip, emirlerini yerine getiresiniz.

243) On binlerce kişi oldukları halde taun, cihad vb. nedenlerden dolayı ölüm korkusuyla birlik ve beraberlik içerisinde yurtlarından çıkanların haberini gözlerinizle görür gibi duymadınız mı, bilmediniz mi? Allah yaptıklarına karşılık ceza olarak onlara: *"Ölün!"* dedi, sonra onları insanlara ibret olsun diye tekrar diriltti. Şüphesiz ki Allah insanlara karşı büyük lütuf ve ikram sahibidir; onların iman etmeleri ve doğru yolu bulmaları için açık ve kesin deliller gösterir. Fakat insanların çoğu şükretmezler, nankörlük ederler, Allah'a şirk koşarlar.

Cezadan dolayı ölen kişinin dünyada tekrar canlandırılması mümkündür. Fakat ecelinden dolayı ölen kişi tekrar canlandırılmaz. Ölümden korunmak için kalelere, evlere, müstahkem yerlere sığınılsa bile, alınan tedbir, Allah'ın kuluna takdir ettiği eceli değiştirmez. Bir kimsenin eceli ve rızkı bittiğinde (ölüm vakti geldiğinde) ne bir an fazla ne bir an eksik yaşar.

244) Allah'ın dinini hakim kılmak için Allah yolunda her türlü meşru vasıtayı kullanarak ölümden korkmadan savaşın. Ölüm korkusundan dolayı cihadı terketmeyin. Ölmenizin sebebi cihad değil, ecelinizin gelmiş olmasıdır. Bilin ki, şüphesiz Allah bütün söylenenleri gizlisi ve açığıyla işiten, herşeyi, hatta insanların içlerinden geçirdikleri şeyleri dahi en ince ayrıntısına kadar bilen ve insanı hesaba çekecek olandır.

245) Allah'a gerek cihad esnasında gerekse diğer zamanlarda Allah yolunda infak ederek -onu kendisi için birden yedi yüze hatta daha da fazla sevap vererek artıracağı- güzel bir ödünç verecek olan kimdir? Allah imtihan gereği dilediğinin rızkını daraltır, dilediğininkini genişletir. Allah az da verse çok da verse bu adaletsizlik değil, lütuftur. Rızıklar tayin edilmiştir. Hiç kimse kimsenin rızkını arttıramaz ve eksiltemez. Allah yolundaki harcamalar da rızkı azaltmaz. Çünkü insanın yiyeceği lokmaların, içeceği yudumların sayısı, daha o yaratılmadan önce tayin edilmiştir. Ne yaparsanız yapın sonunda yalnız O'na döndürülecek ve yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا
لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ
عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا
نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا فَلَمَّا
كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ (٢٤٦) وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ
طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ
أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ
اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ
يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٤٧) وَقَالَ
لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ آلُ مُوسَى وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ
الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٤٨)

246) Musa'dan sonra İsrailoğullarının ileri gelenlerini görmedin mi? Hani onlar nebilerine: *"Bize bir melik tayin et de Allah yolunda savaşalım!"* demişlerdi. *"Ya savaş size yazılır da savaşmazsanız?"* demişti. Onlar: *"Niçin Allah yolunda savaşmayalım? Ayrıca yurtlarımızdan ve çocuklarımızdan uzaklaştırıldık."* demişlerdi. Savaş onlara yazıldığında ise -onlardan pek azı müstesna- yüz çevirdiler. Şüphesiz Allah, zalimleri çok iyi bilendir.

247) Nebileri de onlara: *"Şüphesiz ki Allah size melik olarak Talut'u göndermiştir."* dedi. *"Bizim üzerimize mülk nasıl onun olur ki biz mülke ondan daha layığız ve ona mal genişliği de verilmemiştir."* dediler. Dedi ki: *"Muhakkak ki Allah onu sizin üzerinize seçti de onun ilimce ve vücutça gücünü artırdı."* Allah mülkünü dilediği kimseye verir, şüphesiz Allah Vasi'dir, Alîm'dir.

248) Ayrıca nebileri onlara dedi ki: *"Muhakkak ki onun mülkünün alameti size tabutun gelmesidir -ki onda Rabbinizden bir sekinet ve Musa ile Harun ailesinin bıraktıklarından kalıntılar vardır. Onu melekler taşır. Eğer mümin kimselerseniz, şüphesiz ki bunda sizin için elbette bir ayet vardır."*

246) Musa'nın vefatından sonra İsrailoğullarının ileri gelenlerinin haberini gözlerinizle görür gibi duymadınız mı, bilmediniz mi? Onlar günah işledikleri ve Allah'ın emirlerine itaat etmedikleri için kafirlere yenik düşmüş ve zillet altında kalmışlardı. Bir müddet sonra kalplerindeki akide duygusu tekrar canlandı. İçinde bulundukları zilleti, alçaklığı ve yenilgiyi kaldırmak için nebilerine: *"Bize bir melik tayin et de Allah yolunda savaşalım!"* demişlerdi. Nebileri, İslam'ı hakim kılmak ve kafirlere karşı zafer elde etmek için yola çıkmadan önce, kendisine tabi olanların çok dakik hesabın yapmanın gereğini bildiği için onların ciddiyetlerini ve böyle bir yüke hazır olup olmadıklarını anlamak amacıyla uyarıda bulunmuş ve şöyle demişti: *"Allah size cihadı farz kıldıktan sonra cihad etmezseniz, şu anki durumunuzdan daha kötü bir hale düşersiniz. Bunu iyice düşündünüz mü"* Onlar: *"Biz bu isteğimizde çok samimiyiz. Hem, kafirler bizi yerlerimizden ve evlerimizden kovduğu, çocuklarımızı köle edindikleri ve bizi zelil duruma soktukları halde niçin savaşmayalım ki? Doğrusu, tekrar aziz ve şerefli olabilmemiz için, Allah yolunda savaşmaktan başka bir yol yoktur."* demişlerdi. Savaş onlara farz kılındığında ise -onlardan pek azı müstesna- cihad emrine uymayıp savaştan kaçarak yüz çevirdiler. Şüphesiz Allah, zalimleri çok iyi bilendir. Allah'ın cihad emrini yerine getirmeyenler hem kendi nefislerine hem nebilerine hem de hak davalarına zulmetmiş olurlar. Çünkü savunduğu davanın hak, düşmanlarının batıl üzere olduğunu bilen ve batıl üzere olan düşmanlarla savaşmak gerektiğine inanan fakat, davasının gerektirdiği şeyleri yapmayan ve batılı yoketmek için çalışmayanlar, büyük bir zulüm işlemiş ve zalimlerden olmuşlardır.

247) Nebileri cihad isteyenlere: *"Şüphesiz ki Allah size melik olarak Talut'u göndermiştir."* dedi. Talut önceki meliklerin sülalesinden gelmediği için, yahudiler onun melikliğine itiraz ettiler ve dediler ki: *"O bize nasıl melik olabilir? Biz buna daha layığız. Çünkü biz nebi soyundanız. O nebi soyundan değildir. Hem onun ne mülkü ne de malı vardır."* Nebileri onlara dedi ki: *"Bu benim görüşüm değildir. Muhakkak ki Allah onu sizin üzerinize seçti. Eğer Allah'a inanıyorsanız, ona tabi olmak zorundasınız. Hem Allah Talut'u ilim ve vücud bakımından sizden daha üstün kılmıştır."* Hilafet ve emirlik irsi değildir. İslam'da saltanat yoktur. Allah idareciliği dilediği kimseye verir. Çünkü mülkünün tasarrufu onun elindedir. İdarecilik verdiği kimsenin de bir takım özellikleri vardır. Allah kimi idareci olarak tayin etmişse, bu göreve daha layık olduğunu bildiği için tayin etmiştir. Lider olacak kişi, ilimde ilerlemiş, takva sahibi, vücutça sağlam ve idareyi çok iyi bilen biri olmalıdır. Soy ve mülk cahillerin ölçüsüdür. Şüphesiz Allah geniş rahmet sahibi olan, insanların menfaatine olan şeyler dahil, herşeyi en iyi bilen, ona göre hüküm verendir.

248) Ayrıca nebileri onlara dedi ki: *"Muhakkak ki Talut'un size Allah tarafından melik olarak gönderildiğinin alameti size yanınızda bulunduğunda savaşlarda Allah'ın izni ve yardımıyla muzaffer olduğunuz fakat günah işlediğiniz, Allah'ın emirlerine karşı geldiğiniz için kaybolan sandığın gelmesidir -ki onda Rabbinizden kalplerinizi sakinleştiren, vakar ve gönül rahatlığı veren bir kısım alametler, Allah'ın ayetleri ve Musa ile Harun ailesinden kalan bazı eşyalar (sarık, asa, ayakkabı, elbise) vardır. Aynı zamanda o sandık, Talut ile ilgili ihtilafınızı çözerek kalbinizin rahat ve huzur bulmasına sebep teşkil edecektir. Onu melekler gökle yer arasında bizzat yüklenerek taşır. Eğer mümin kimselerseniz, şüphesiz ki bunda sizin için Allah'ın varlığına ve birliğine delalet elbette bir ayet vardır."* Melekler sandığı getirince İsrailoğulları Talut'un hükümdarlığını istemeyerek de olsa kabullendiler.

Salih kimselerin eşyalarını, onların salih amellerini hatırlamak için saklamak, bu eşyalarla teberrük etmek caizdir. Fakat insanlara fayda vereceğine inanarak bu eşyalar vasıtasıyla Allah'tan yardım istemek caiz değildir. Rasulullah'ın eşyaları (cübbesi, hırkası, kılıcı, ayak izi, sakalı) için de durum aynıdır. Ömer (r.a.) bu endişeyle Rıdvan beyatının yapıldığı ağacı kesmiştir. Beydavi, Zemahşeri, Ragıb el-İsfehani, İbn Esir'e göre sekinet'ten kasıt kalp'tir.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ
فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا
مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَلَمَّا
جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ
بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو اللَّهِ كَمْ
مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ
الصَّابِرِينَ (٢٤٩) وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ (٢٥٠) فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُودُ
جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ
وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ
وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ (٢٥١) تِلْكَ آيَاتُ
اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (٢٥٢)

249) Talut ordularla ayrıldığında dedi ki: *"Şüphesiz Allah sizi bir nehirle imtihan edecektir. Kim ondan içerse benden değildir; kim de -eliyle bir avuç aldığı dışında- onu tatmazsa şüphesiz o bendendir."* -İçlerinden pek azı müstesna- ondan içtiler. Nihayet o ve beraberindeki iman edenler onu geçince dediler ki: *"Bugün Calut ve ordularına karşı gücümüz yoktur."* Allah'a kavuşacaklarına kesin olarak inananlar ise: *"Nice az olan topluluk Allah'ın izniyle çok olan topluluğu yenmiştir; çünkü Allah sabredenlerle beraberdir!.."* dediler.

250) Calut ve ordusuyla karşılaştıklarında: *"Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, ayaklarımıza sebat ver ve kafirler topluluğuna karşı bize yardım et!"* dediler.

251) Nihayet Allah'ın izniyle onları bozguna uğrattılar. Davud da Calut'u öldürdü. Allah da ona mülk ve hikmet verdi. Ayrıca ona dilediği şeyleri öğretti. Eğer Allah'ın, insanların bir kısmını bir kısmıyla savması olmasaydı yeryüzü fesada uğrardı. Fakat Allah alemlere karşı lütuf sahibidir.

252) İşte bunlar Allah'ın ayetleridir. Onları sana hak ile okuyoruz. Muhakkak sen gönderilenlerdensin.

249) Talut, Allah'ın cihad emrine uyanlarla birlikte, kafir ve düşmanları olan Calut'a karşı savaşa çıktı. Belli bir müddet sonra Talut'un askerleri yoruldular ve susadılar. Bu sırada bir nehre varmışlardı. Talut dedi ki: *"Şüphesiz Allah sizi bir nehirle imtihan edecektir. Kim onun suyundan kana kana içerse o benden değildir ve benimle beraber yola devam etmeyecektir; kim de susuzluğunu gidermek için -eliyle bir avuç aldığı dışında- veya hiç ondan içmezse şüphesiz o bendendir."* -İçlerinden pek azı müstesna- ondan içtiler. Kana kana içenler nehiri geçemediler. Nihayet Talut ve beraberindeki iman edenler nehiri geçince imtihanı kazanan mü'minler, Calut'un ordusunun fazlalığı karşısında iç yenilgiye sahip olarak dediler ki: *"Bugün Calut ve ordularına karşı koyacak gücümüz yoktur. Onlarla savaşacak olursak yeniliriz."* Bunlar savaştan kaçtılar. Allah'a kavuşacaklarına kesin olarak inanan ve kuvveti Allah'ın değeriyle kıyaslayanlar ise: *"Nice az olan topluluk Allah'ın izniyle çok olan topluluğu yenmiştir; çünkü Allah sabredenlerle beraberdir. Onları muhakkak muzaffer kılar!.."* dediler ve savaştılar. Onlar hak ile batıl arasındaki mücadelede maddi değerlerin önemli olmadığını gayet iyi biliyorlardı.

Rivayetlere göre yetmiş bin kişi nehrin suyundan içti. İçmeyenler dört bin kişi idi. Calut ve ordusuyla savaşanlar ise üç yüz on küsür kişi idi. Hak yolunda mücadelede sayı değil kalite önemlidir. Çok konuşmak değil çok çalışmak gerekir. Nefislerine yenilenlere değil yenenlere, dünya metaına değil ahirete önem verenlere ihtiyaç vardır. Bunları tespit etmek için de mutlaka imtihan gerekir. Bu imtihan ise bir defaya mahsus değildir, değişik zamanlarda gerektiği kadar yapılmalıdır. Tabii ki imtihan, insanların hoşlarına giden şeylerde değil, nefsin hoşlanmadığı şeylerde olur. Sağlam, imanlı, karalı, sadık erler yetiştirmek için fertleri İslami eğitim ve terbiyeden geçirmek gerekir.

250) Talut ve beraberindeki Allah'a kavuşacaklarına kesin olarak inananlar Calut ve ordusuyla karşılaştıklarında: *"Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır, ayaklarımızı yerlerinde sabit kıl, bize güç-kuvvet ver ve kafirler topluluğuna karşı bize zafer nasibet!"* dediler.

Muzaffer olmak için gerekli şartlar: 1- Davanın hak olduğuna iman etmek ve amelleri Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde yapmak. 2- Nefsin arzularına, eziyetlere, azlığa, fakirliğe ve yoksulluğa karşı sabırlı olmak. 3- Gereken tedbirleri aldıktan sonra yalnız Allah'a tevekkül etmek ve yalnız O'ndan yardım istemek. 4- Allah'tan korkarak, yasakladığı şeylerden uzak durmak ve farz kıldığı şeyleri yerine getirmek. 5- Savaşta sebat etmek ve ölüm korkusuyla savaştan kaçmamak. 6- Zaferin yalnız Allah'ın yardımıyla olacağına inanarak Allah'ı çokça zikretmek.

251) Zaferin gereklerine sarıldıkları için, Talut'la beraber olan o az topluluk, kendilerinden sayı, kuvvet ve mühimmat bakımından daha fazla olan Calut ve askerlerini Allah'ın izni ve takdiriyle bozguna uğrattılar. Calut'u, Talut'un askerleriyle birlikte savaşa çıkan ve henüz genç olan Davud öldürdü. Allah daha sonra Davud'a krallık ve risalet verdi. Ayrıca ona zırh yapmak, kuşlarla konuşmak gibi dilediği şeyleri öğretti. Eğer Allah'ın, insanların bir kısmını bir kısmıyla savması olmasaydı yeryüzü fesada uğrardı. Fakat Allah alemlere karşı lütuf sahibidir. Allah kullarına karşı merhamet ve fazilet sahibi olduğu için, kafirlerin fesadına karşı hakkı isteyen ve batıla karşı savaşan müslüman bir topluluğu her zaman yeryüzünde varetmiştir. Zaten böyle topluluklar olmasaydı yeryüzü tamamıyla fesada uğrardı. Çünkü hak tamamen ortadan kalktığında kıyamet kopacaktır.

252) Ey Muhammed! İşte bunlar, Allah'ın varlığını ve birliğini ispat eden ayetleridir. Bu kıssaları yalnız yahudi alimleri bilir. Allah bildirmedikçe bu kıssaları senin bilmen mümkün değildir. Onları sana gerçek bir şekilde anlatıyoruz. Bu kıssaları sana, her çağda müslümanların ibret alması ve senin Allah'ın rasulü olduğuna delil olması için anlattık. Çünkü bunlar gaybi bilgilerdir. Bunları ancak kendisine vahyedilen nebi ve rasuller bilir. Muhakkak sen Allah tarafından gönderilen nebi ve rasullerin sonuncusun.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا فَمِنْهُمْ
مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ
اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (٢٥٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفِقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمْ الظَّالِمُونَ (٢٥٤) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ
مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٢٥٥) لَا إِكْرَاهَ
فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنْ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ
وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انفِصَامَ لَهَا
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢٥٦)

253) İşte o rasuller ki biz bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Onlardan, Allah'ın kendisiyle konuştuğu vardır. Bazısını da derecelerle yükseltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya da apaçık deliller verdik ve onu Ruhu'l-Kudüs ile destekledik. Allah dileseydi onlardan sonrakiler kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirlerini öldürmezlerdi. Ancak ihtilafa düştüler; böylece onlardan kimi iman etti, kimi de küfre girdi. Allah dileseydi birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat Allah dilediğini yapar.

254) Ey iman edenler! Hiçbir alış verişin, hiçbir dostluğun ve hiçbir şefaatin olmadığı gün gelmeden önce size rızık olarak verdiklerimizden infak edin. Kafirler, zalimlerin ta kendileridir.

255) Allah kendisinden başka ilah olmayandır. Hayy'-dır, Kayyum'dur. O'nu ne bir uyuklama tutar ne de bir uyku. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. İzni olmaksızın O'nun katında kim şefaat edebilir? Onların önlerinde ve arkalarında olanı bilir. O'nun ilminden dilediğinden başka hiçbir şeyi kavrayamazlar. O'nun kürsisi, gökleri ve yeri kuşatmıştır ve onların muhafazası O'na ağır gelmez. Şüphesiz O, Aliyy'dir, Azim'dir.

256) Dinde zorlama yoktur. Şüphesiz doğruluk sapıklıktan apaçık iyice ayrılmıştır. Artık kim tağutu tekfir edip Allah'a iman ederse muhakkak kopması olmayan sapasağlam bir kulba yapışmıştır. Şüphesiz Allah Semi'dir, Alîm'dir.

253) Allah tarafından kendilerine vahyolunan ve davet etmekle yükümlü oldukları bir şeriat bildirilen rasullerin bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Bu üstünlük nebilik sıfatlarında değildir. Onların kimisine verilen bazı özellik ve ikramlardaki üstünlüktür. Çünkü bütün nebi ve rasuller nübüvvette eşittirler. O rasullerden, Allah'ın kendisiyle konuştuğu vardır. Allah Adem, Musa ve Muhammed ile vasıtasız konuşmuştur. Bazısını da derecelerle yükseltmiştir. Allah İbrahim'i halil edindi, İsa'yı ve Adem'i babasız yarattı. Adem'i topraktan yarattı. İsa'ya "Ol" dedi ve o da oldu. Süleyman'a hiç kimseye vermediği mülkü verdi. Muhammed'in tüm hata ve günahlarını affetti. O'nu yüce bir ahlak üzere yarattı. Alemlere rahmet olmak üzere insan ve cinlere gönderdi. O'na kelimelerin en güzeli olan Kur'an'ı verdi. O'nun hükmü kıyamete kadar baki kalacaktır. İsa Allah'ın izniyle beşikte iken konuşmuş, ölüleri diriltmiş, anadan doğma körleri iyileştirmiş, barası (cüzzamı) iyileştirmiş, çamurdan yaptığı kuşlara üfleyerek onları canlandırmış, insanların evlerinde yediklerini ve bitirdiklerini onlara haber vermiş, havarilerin isteği üzerine gökten sofra indirmiştir. İsa ilah olmadığı, bilakis Allah'ın kulu, kelimesi ve yarattığı ruhlardan biri olduğu için Allah onu Cibril ile ve yarattığı temiz ruhlardan bir ruh ile desteklemiştir. Yahudiler İsa'nın bu mucizelerini inkar ettiler, hristiyanlar ise onu ilahlaştırdılar. Allah dileseydi rasullerden sonraki ümmetler kendilerine apaçık deliller geldikten sonra ihtilaf edip birbirlerini öldürmezlerdi. Kimi iman etti, kimi de küfre girdi. Hak ve batıl savaşı başladı. Allah dileseydi insanları iradesi olmayan bir varlık yapabilirdi o zaman birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat Allah böyle dilemedi. O, insanı hayrı ve şerri yapabilecek özellikte yarattı. Hayrı emretti, şerri yasakladı. Hayra rızası vardır, şerre rızası yoktur. Allah'ın herşeye gücü yeter. Kelam Allah'ın zati sıfatlarındandır. O'nun zatının mahiyeti bilinmediği için bu sıfatının nasıl olduğu da bilinmez. Kur'an Allah'ın kelamıdır. Mahluk değildir.

254) Ey iman edenler! Hiçbir alış verişin, hiçbir dostluğun ve kafirler için hiçbir şefaatin, töleransın olmadığı ahiret günü gelmeden önce size rızık olarak verdiklerimizden bir kısmını Allah yolunda infak edin, cimrilik etmeyin! İnfak etmeyen kafirler, zalimlerin ta kendileridir.

255) Allah kendisinden başka ibadete layık ilah olmayandır. Başlangıcı ve sonu olmayan, devamlı ve sonsuz hayat sahibidir. Mahlukatın bütün işlerini ve alemlerde meydana gelen bütün olayları ahenkli bir biçimde düzenleyen, yarattıklarına rızık vermeyi ve onları koruyup gözetmeyi dilediği gibi yapandır. O'nu ne bir uyuklama tutar ne de bir uyku. Herşeyden haberdardır. Hiçbir şey O'na gizli değildir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Mülkün sahibi O olduğu gibi, mülkünde hüküm verme yetkisi de O'na aittir. İnsanlar ancak O'nun kanunlarına tabi olurlar ve yalnızca O'na ibadet ederlerse mutluluğu elde edebilirler. İzni olmaksızın O'nun katında kim şefaat edebilir? Şefaat etmesine izin verdiği kimseler ancak O'nun dilemesiyle, razı olduğu mü'minlere şefaat edecektir. Bu yüzden şefaat yetkisi O'nun elindedir. O'ndan başkasından şefaat istenmez. Allah onların dünyada işledikleri ve ahirette işleyeceklerini, insanların bildikleri ve bilmedikleri şeyleri, açığa vurdukları ve gizledikleri şeyleri bilir. Yarattıkları O'nun ilminden dilediğinden başka hiçbir şeyi kavrayamazlar. Allah'ın öğrenilmesine izin vermediği gaybi konularda zerre kadar bilgi edinemezler. O'nun Kürsisi, gökleri ve yeri, Arş'ı da kürsisini kuşatmıştır. Onların korunması O'na ağır gelmez. Şüphesiz O, yücelik ve yükseklik sahibidir, azamet ve büyüklük sahibidir.

256) Dinde zorlama yoktur. Müslüman olmaları için insanları zorlamayın. Fakat insanların kurtuluşa ermeleri için onlara İslam'ı güzellikle anlatın, anlatmanıza engel olanlarla en güzel şekilde mücadele edin. Müslüman olan kimselerin şirke, küfre, bid'ate saplanmamaları için gayret sarfedin. Hatta bu gibi durumlarda onların maslahatı gereği baskı yapın. Bu, hastaya acı ilaç içirmek gibidir. İnsanları zorla müslüman yapmış olsanız bile kalbine imanı sokamazsınız. Bu yüzden yapıcı olun. Şüphesiz hak batıldan, iman küfürden apaçık bir şekilde ayrılmıştır. Artık kim tağutu ve onun yolunda gidenleri tekfir edip Allah'a O'nun istediği şekilde iman ederse o kimse kopması mümkün olmayan sapasağlam bir kulp olan İslam'a yapışmıştır. Şüphesiz Allah gizli-açık herşeyi işiten ve herşeyden haberdar olandır.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
(٢٥٧) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ
اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ
أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٢٥٨) أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ
وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ
مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ
لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ
إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانظُرْ إِلَى حِمَارِكَ
وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ
نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٥٩)

257) İman edenlerin velisi Allah'tır; onları karanlıklardan nura çıkarır. Kafirlerin velileri ise tağuttur; onları nurdan karanlıklara çıkarırlar. İşte onlar ateş halkıdır. Onlar orada sürekli kalıcıdırlar.

258) Allah'ın kendisine mülk vermesi ile Rabbi hakkında İbrahim'le tartışanı görmedin mi? İbrahim: *"Rabbim dirilten ve öldürendir."* dediği zaman: *"Ben de diriltir ve öldürürüm!?"* demişti. İbrahim: *"Muhakkak Allah güneşi doğudan getiriyor sen de onu batıdan getirsene!"* dedi de o kafir şaşırıp kaldı. Doğrusu Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.

259) Ya da o kimse gibisini ki duvarları, çatıları üstüne çökmüş bir kasabaya uğradı da: *"Allah burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?"* dedi. Bunun üzerine Allah onu yüz yıl ölü bıraktı. Sonra dirilterek: *"Ne kadar kaldın?"* buyurdu. O: *"Bir gün veya günün bir kısmı kadar."* dedi. Buyurdu ki: *"Hayır! Yüz sene kaldın; buna rağmen yiyeceğine ve içeceğine bak! Hiç bozulmamış. Bir de eşeğine bak! Seni insanlara ayet kılmamız için. Kemiklere bak! Onları nasıl kaldırıyor, sonra da ona et giydiriyoruz!"* Artık kendisine apaçık belli olunca: *"Biliyorum ki, şüphesiz Allah her şeye kadirdir!"* dedi.

257) İman edenlerin dost ve yardımcısı Allah'tır; onları şirk ve küfür karanlıklarından iman aydınlığına çıkarır, onları hidayet üzere sabit kılar. Kafirlerin yandaşları ise tağuttur; onları imanın nurlu yolundan küfür ve şirkin karanlıklarına döndürür ve bu yolda kalması için elinden gelen herşeyi yaparlar. İşte onlar bu yaptıklarından vazgeçmezlerse ateş halkıdır. Onlar orada sürekli azap içerisinde kalıcıdırlar.

Tağut: Haddini aşan mahluk olup Allah'a ait olan hak, sıfat ve yetkileri kendinde görendir. Allah ve Rasulü'nün hükümlerine aykırı hüküm koyan ve insanları Allah'ın hükümleri dışında hükümlerle muhakeme olmaya zorlayan zalim bir diktatör, insanı Allah'a ibadetten alıkoyan insi ve cinni şeytan, halkın seçtiği seçkin bir zümre, bir meclis veya bir grup bilim adamı, gaybı bildiğini iddia eden kimse, nefis, hayvan, ağaç, para, taş, kadın, mezar tağut olabilir. Tağutu bilmeyen onu reddedemez. Onu ve yandaşlarını kalbiyle, diliyle ve ameliyle reddetmeyen de mü'min olamaz.

258) Allah'ın kendisine mülk vermesi ile şımarıp Allah'ın varlığı, rububiyyeti ve uluhiyyeti hakkında İbrahim'le tartışan kimsenin haberini gözle görür gibi duymadınız mı, bilmediniz mi? Bu tağut nereden ve nasıl geldiğini unutarak kendisini rab ve ilah olarak görmeye başladı. Bu sebeple kendisini tekfir eden, sapıklığını yüzüne haykıran ve şirksiz olarak yalnız Allah'a iman eden İbrahim ile Allah hakkında tartışmaya girişti. İbrahim: *"Benim Rabbim mahlukatı dirilten ve öldürendir."* dediği zaman o azılı kafir ya kibir ve inadından dolayı kelimelerin manasını kavrayamaz duruma geldiği, ya da çevresinde bulunan insanları aldatmak istediği için Allah'a ait olan bu iki sıfatı basite aldı ve: *"Ben de diriltir ve öldürürüm!?"* dedi. Fakat o, Allah gibi cansız varlıklara can vererek yaşatmayı değil; açlıktan ölmek üzere olan bir kişiye yemek vererek veya ölüm cezasına çarptırılmış bir kişiyi affederek hayat vermeyi kastediyordu. Öldürme fiilini ise; canlı olan bir kişiyi herhangi bir sebeple öldürmek olarak algılıyordu. İbrahim, adamın bilerek sözleri saptırdığını hissedince ona: *"Hayat veren ve öldüren zat, varlıkları istediği gibi düzenleyen zattır. Eğer bu zat sen isen işte güneş! Muhakkak Allah güneşi doğudan getiriyor batıdan kaybettiriyor ve bu düzenli olarak devam ediyor. Haydi sen de onu batıdan getir, doğudan kaybetsene!"* dedi. O azılı kafir bu açık söz karşısında şaşırıp kaldı. Daha fazla inat edemeyeceğini anlayınca sesini kesti. Böylece tartışmada İbrahim'e yenildi. Doğrusu Allah küfür karanlığında yüzen, haktan yüzçevirip iman etmek istemeyen, hem nefsine hem insanlara hem de bütün varlıklara zulmeden zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. Hakkı ve batılı açıkça ortaya koymak için tartışmak caizdir. Fakat tartışmada sonuç elde etmek için her iki tarafın da hakkı istemesi, şeriatın ve aklın doğru kabul ettiği değerleri, delilleri ortaya koyması gerekir. Tartışmaya haksız inat ve nefis karışırsa tartışmayı hemen kesmek gerekir. Çünkü bu, tarafları caiz olmayan cedelleşmeye sevkeder.

259) Ey Muhammed! Şu kimsenin haberini gözle görür gibi duymadın mı, bilmedin mi? O kimse, yıkılmış, harap olmuş, duvarları, çatıları üstüne çökmüş bir kasabaya uğradı da merakla: *"Acaba Allah burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek?"* dedi. Bu kimse Allah'ın varlığına ve birliğine iman eden, ahiret gününe yakinen inanan bir mü'min idi. Hatta rivayetlere göre bu kimse bin nebi veya rasul olan Uzayir idi. Bu, Allah'ın kudreti hakkında şüphe etmiyordu. Sadece diriltme olayının keyfiyetini merak ediyordu. Bunun üzerine Allah onun hayretini gidermek için onu öldürdü ve yüz yıl ölü bıraktı. Sonra dirilterek vahiy yoluyla: *"Ne kadar kaldın?"* buyurdu. Adam ölü olarak kaldığı süreyi tam olarak bilemediği için güneşe ve günün durumuna bakarak tahminen: *"Bir gün veya günün bir kısmı kadar."* dedi. Allah buyurdu ki: *"Hayır! Sen bu haldeyken yüz sene kaldın; buna rağmen yiyeceğine ve içeceğine bak! Bıraktığın gibi, hiç bozulmamış. Bir de eşeğine bak! Eti çürümüş, kemikleri dağılmıştır. Ahirete iman etsinler diye seni insanlara delil ve alamet kılmamız için böyle yaptık. Çünkü sen hala eski yaşındasın. Eşeğin kemiklerine bak! Onları nasıl kaldırıyor, sonra da ona et giydiriyor ve can veriyoruz!"* Artık öldükten sonra diriltmenin mahiyeti değil de keyfiyeti kendisine apaçık belli olunca: *"Biliyorum ki, şüphesiz Allah her şeye kadirdir!"* dedi.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوَلَمْ
تُؤْمِنْ قَالَ بَلَى وَلَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ
الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا
ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٦٠)
مَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ
لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦١) الَّذِينَ يُنفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذًى
لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
(٢٦٢) قَوْلٌ مَعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِنْ صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا
أَذًى وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ (٢٦٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا
تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ
النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ
عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى
شَيْءٍ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٢٦٤)

260) Hani İbrahim: *"Rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster!"* demişti. *"Yoksa inanmadın mı?"* buyurunca: *"Hayır, fakat kalbimin mutmain olması için."* demişti. *"O halde dört kuş tut, onları kendine alıştır; sonra her dağın üzerine onlardan bir parça koy. Ardından onları çağır; koşarak sana geleceklerdir. Bil ki şüphesiz Allah Aziz'dir, Hakim'dir."* buyurmuştu.

261) Mallarını Allah yolunda infak edenlerin durumu her başakta yüz tohum olmak üzere yedi başak bitiren bir tohuma benzer. Böylece Allah dilediğine kat kat artırır. Şüphesiz Allah Vasi'dir, Alîm'dir.

262) Mallarını Allah yolunda infak edip sonra infaklarını minnet ve eziyet kılmayanlar... Onlar için Rableri katında ecirler vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülecek değillerdir.

263) Güzel bir söz ve bağışlama, ardından eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Şüphesiz Allah Ğaniyy'dir, Halim'dir.

264) Ey iman edenler! Malını insanlara gösteriş için infak eden ve Allah'a da ahiret gününe de iman etmeyen kimse gibi sadakalarınızı başa kakmak ve eziyet etmek suretiyle boşa çıkarmayın. Onun durumu, üzerinde toprak bulunan ve şiddetli bir yağmurun ona isabet etmesiyle onu dümdüz bıraktığı kaypak bir kayanın durumu gibidir. Kazandıklarından hiçbir şey elde edemezler. Doğrusu Allah kafirler topluluğunu hidayete erdirmez.

260) Hani İbrahim öldükten sonra dirilmenin keyfiyetini merak edip: *"Rabbim, ölüleri nasıl dirilttiğini bana göster!"* demişti. Allah İbrahim'in niyetini bildiği halde insanların yanlış anlamaması için: *"Yoksa inanmadın mı?"* buyurunca: *"Hayır ben zaten öldükten sonra dirilmenin varlığına inanıyorum, bu konuda asla şüphem söz konusu değildir, fakat nasıl olacağını merak ediyorum, bu konuda bir takım tahminlerim var, yakinimin artması, kalbimin mutmain olması, huzur ve sükun bulması için bunu istiyorum."* demişti. Allah: *"O halde dört kuş tut, onları iyice tanı, şekillerini öğren ve onları kendine alıştır; sonra onları kes, parçala ve her dağın üzerine onlardan bir parça koy. Ardından onları "Allah'ın izniyle gel!" diye çağır; onların nasıl canlandıklarını, her kuşun parçalarının nasıl bir araya toplandığını ve nasıl tanıdığın o kuşlar haline geldiğini göreceksin. Öyleki onlar koşarak sana geleceklerdir. Bil ki şüphesiz Allah izzet sahibi, güçlü, kuvvetli olan, herşeyi yenen hiçbir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi olduğu gibi bilen ve gerekeni en güzel şekilde yapandır."* buyurmuştu. İşte Allah, kıyamet gününde dünyanın dört bucağında bulunan ölüleri de böylece diriltip kendisine çağıracaktır.

261) İslam toplumunun ilerleyebilmesi, ihtiyaçlarının giderilebilmesi ve Allah yolunda her türlü cihadın yapılabilmesi için muhakkak infak edilmesi gerekir. Mallarını Allah yolunda infak edenlerin bu infaklarının misali, her başakta yüz tohum olmak üzere yedi başak bitiren bir tohum gibidir. Böylece Allah, Allah yolunda ve O'nun rızası için infak edenlerin sevaplarını kat kat artırır. Yani bir iyiliğe karşılık yedi yüzden daha fazla sevap verir. Şüphesiz Allah geniş ve cömert olan, dilediğine kat kat veren, kime ne kadar vereceğini çok iyi bilendir. Allah kimin nereye ne kadar ne niyetle harcadığını ve harcayacağını çok iyi bilir ve vereceği nimetleri buna göre kat kat arttırır.

262) Mallarını Allah'ın dininin hakim kılınması yolunda infak edip sonra infaklarını başa kakma ve eziyet vesilesi kılmayanlar... Onlar için Rableri katında Cennet nimetleri vardır. Onlar, öldükten sonra korkunun yaygın olduğu kıyamet gününde tüm korkulardan emin olacaklar, ahirette alacakları mükafaat çok büyük olacakları için dünyada bıraktıklarına veya kaçırdıkları fırsatlara üzülmeyecekler ve dünyada Allah yolunda, Allah için harcama yapmayanların duyduğu üzüntüyü, pişmanlığı duymayacaklardır.

İnfak eden kimse yaptığı iyilikleri sadece Allah rızası için yapmışsa gündeme getirerek kendisini hiçbir zaman infak ettiği kişiden daha üstün görmemeli, onu alçaltmamalı, ona hakaret etmemelidir. Onu üzmek niyetiyle: "Ben sana infak ettim." dememeli veya öğrenmesini istemediği kişilere gidip: "Ben filan kişiye infak ettim, filan kişinin ihtiyacını giderdim." dememeli veya sürekli ihtiyaç içinde olduğu için kendisinden yardım isteyen kişiye: "Sabrımı tükettin, yeter." gibi kötü sözler söylememelidir.

263) İhtiyacının giderilmesi için yardım isteyen kimseye gönül alıcı güzel bir söz söylemek, dua etmek, güler yüz göstermek ve o kimsenin dışa vurduğu kızgınlık, kötü söz ve eziyetlerini görmezlikten gelip bağışlamak, ardından eziyet gelen bir sadakadan daha hayırlıdır. Çünkü ihtiyaçlı olana ne kadar yardım edilirse edilsin bununla birlikte eziyet verici davranışlarda bulunulduğunda veya alçaltıldığında, yapılan yardımdan dolayı Allah katında ne sevap alınır ne de yardım edilen kişiden bir teşekkür... Aksine kişilerin kin, haset ve nefreti kazanılır. Şüphesiz Allah hiçbir şeye muhtaç olmayan, günahlara karşı hemen ceza vermeyip tevbe için mühlet verendir.

264) Ey iman edenler! Malını insanlara gösteriş için infak eden, bir takım dünyevi menfaatler elde etmek isteyen ve Allah'a da ahiret gününe de iman etmeyen kimse gibi sadakalarınızı başa kakmak ve eziyet etmek suretiyle boşa çıkarmayın. Kafir ve münafıkların dünyadaki infaklarının durumu, üzerinde ince toprak bulunan ve şiddetli bir yağmurun ona isabet etmesiyle onu dümdüz bıraktığı kaygan bir kayanın durumu gibidir. İnfaklarından dolayı ahirette hiçbir şey elde edemezler. Yaptıkları boşa çıkmıştır. Doğrusu Allah iman kendisine ulaştığı halde küfrü tercih eden, küfür üzerinde yaşamak isteyen kimseleri hidayete erdirmez.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِنْ
أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا
ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
(٢٦٥) أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ
وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ
فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ (٢٦٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا
الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (٢٦٧) الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ
الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا
وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٢٦٨) يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو
الْأَلْبَابِ (٢٦٩)

265) Mallarını, Allah’ın rızasını kazanmak ve kendilerinde olanı sağlamlaştırmak için infak edenlerin durumu, yüksek bir yerde bulunan ve bol yağmur düşünce meyvelerini iki kat veren bir bahçenin durumu gibidir. Ona bol yağmur olmasa da bir çisenti isabet eder. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

266) Sizden biri istermi ki kendisinin, altından nehirler akan hurmalar ve üzümlerden oluşan, ayrıca kendisi için orada bütün meyvelerin bulunduğu bir bahçesi olsun da, zayıf çocukları olduğu halde kendisine ihtiyarlık çökmüşken onlara ateşli bir kasırga isabet etsin de yanıversin? Allah size ayetlerini işte böyle iyice açıklıyor ki düşünesiniz.

267) Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve sizin için yerden çıkardıklarımızın iyilerinden infak edin. Kötüsünü kastetmeyin ki siz ondan infak edecek olsanız da onu göz yummadan almazsınız. Bilin ki, muhakkak Allah Ganiyy’dir, Hamid’dir.

268) Şeytan size fakirliği vaad eder ve size çirkin şeyleri emreder. Allah ise kendisinden bir mağfiiret ve lütuf vaad ediyor. Şüphesiz Allah Vasi'dir, Alîm'dir.

269) Hikmeti dilediğine verir. Hikmet verilen kimseye de pek çok hayır verilmiştir. Akıl sahiplerinden başkası düşünmez!

265) Mallarını, Allah’ın rızasını kazanmak, nefislerini cimrilikten temizleyip Allah’ın istediği şekilde ıslah etmek ve içlerinde olan imanı ve yakini sağlamlaştırmak için gönüllü olarak infak edenlerin infaklarının durumu, yüksek bir yerde bulunan ve bol yağmur düşünce meyvelerini iki kat veren bir bahçenin durumu gibidir. Ona bol yağmur yağmasa da bir çisenti isabet eder ve yine de iki kat ürün verir. Şüphesiz Allah gizli-açık yaptıklarınızı hakkıyla gören, bilen ve yaptıklarınızın karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verecek olandır.

266) Sizden biri istermi ki kendisinin, içinden nehirler akan, hurmalar ve üzümlerden oluşan, ayrıca kendisi için orada bütün meyvelerin bulunduğu bir bahçesi olsun da, zayıf ve bakıma muhtaç, küçük çocukları olduğu halde kendisine ihtiyarlık çökmüşken onlara ateşli bir kasırga isabet etsin de o güzel ve verimli bahçe yanıversin, kupkuru, çorak bir araziye çevrilsin? Artık ona bu halde iken kim yardım eder? Allah size ayetlerini işte böyle iyice açıklıyor ki düşünesiniz, bu kimsenin yaptığı gibi yapmayasınız. Allah bu ayette Allah rızası için ve nefislerini ıslah etmek amacıyla değil de gösteriş, dünyevi menfaat elde etme, başa kakma ve eziyet etme suretiyle mallarını infak edenlerin durumunu bir örnekle açıklıyor. İtaat üzere olan bu kimse daha sonra şeytana uyup yanlış yola sapınca Allah onu zor duruma düşürüyor. Müslüman daima Allah’ın gözetiminde olduğunu unutmadan Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde amel etmelidir.

267) Ey iman edenler! Ticaret sonucu kazandıklarınızın ve sizin için yerden çıkardığımız petrol, maden ve bitkilerin kaliteli, güzel ve iyilerinden Allah rızası için Allah yolunda infak edin. Nefsinizin hoşlanmadığı, hatta size verildiğinde ya utanarak, ya istemeyerek, ya yüz buruşturarak ya da gözünüzü yumarak alacağınız, satın almak istediğinizde çok düşük değere aldığınız kötü, adi ve değersiz şeyleri veya haram yoldan elde ettiğiniz malları infak etmeye kalkışmayın. İnfakta önemli olan nefsin istediği ve sevdiği mallardan harcamaktır. Bilin ki, muhakkak Allah hiçbir şeye ihtiyaç duymayan, herkesin kendisine ihtiyacı olan, yapılan salih amellerden dolayı kullarına mükafaat veren ve onları övendir. Teberruda bulunmada bu şartlar aranmamaıştır. Kişi her türlü malı teberru amacıyla verebilir.

268) Şeytan size fakirliği vaad eder ve size fahşayı (çirkin şeyleri, cimriliği) emreder. Şeytan insana vesvese vererek şöyle söyler: “Eğer infak edersen malın azalır, sonra muhtaç olursun, yaşadığın bu rahat hayat kaybolur, sıkıntı içine düşersin. Öyleyse sakın infak etme. Eğer infak edeceksen az harca veya hoşuna gitmeyen kötü şeylerden harca.” der. Veya infak etmemesi için kişiye: “Bu, Allah rızası için değil, hak eden kişiler yok veya yeterince harcadın.” gibi bahaneler uydurtur. Allah ise mü’minleri şeytanın böyle kötü tuzaklarından ve nefse uymaktan sakındırıyor, sevilen malları infaka teşvik ediyor, işlenen günahları ahiret gününde affetmeyi, hem dünyada hem de ahirette bol ve bereketli rızıklar vermeyi vaad ediyor. Şüphesiz Allah geniş, nimeti ve mağfireti bol olan, dilediğine kat kat veren, gizli-açık her şeyi bilen ve herekese yaptıklarının karşılığını zerre kadar haksızlığa uğratmaksızın verecek olandır.

269) Allah, hikmeti kullarından dilediği kimseye verir. Her konuda olduğu gibi bu konuda da kimseye zerre kadar haksızlık etmez. O, her şeyi lütfundan verir. Hikmet verilen kimseye de pek çok hayır verilmiştir. Şeytanı tuzaklarından korunabilmek için ilim tahsil etmek ve bilinenlerle amel etmek gerekir. Bildikleriyle amel etmeyenleri şeytan öyle kandırır ki bu kimseler sonunda şeytana itaat ederler. Bu kimselere hikmet verilmemiştir, Allah bunların anlayışlarını alır. Bunları şeytanın maskarası yapar. Kur’an ve sünnetteki misallerden ancak akıl sahipleri öğüt alır. Akıl sahiplerinden başkası düşünmez!

“Hikmet” kelimesi hakkında alimlerin görüşleri: Kur’an’ı, Kur’an’ın nasih ve mensuhunu, muhkem ve müteşabihini, helal ve haramını ve misallerini bilmek, Allah’ın dininde bir kavrayış ve Allah’ın rahmet ve fazlından kalplere koymuş olduğu bir şey, Kur’an’ın tefsiri, Kur’an ve fıkıh, Kur’an ve anlayış, sünnet, söz ve fiilde isabet, nübüvvet, dini akletmek, tefekkür etmek, Allah korkusu, akıl, vera’.

وَمَا أَنفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهُ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ (٢٧٠) إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا
هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ
عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٧١) لَيْسَ
عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنفِقُوا مِنْ
خَيْرٍ فَلِأَنفُسِكُمْ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا
تُنفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ (٢٧٢)
لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا
فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ
بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنفِقُوا مِنْ خَيْرٍ
فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٢٧٣) الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٧٤)

270) Nafaka olarak her ne infak ederseniz veya adak olarak her ne adarsanız muhakkak ki Allah onu bilir. Doğrusu zalimlerin yardımcıları yoktur.

271) Sadakaları açıktan verirseniz bu ne güzeldir. Onları gizleyerek fakirlere verirseniz bu sizin için daha hayırlıdır. Böylece sizin günahlarınızdan bir kısmını örter. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır!

272) Onları hidayete erdirmek senin üzerinde değildir; fakat Allah dilediğini hidayete erdirir. Hayırdan her ne infak ederseniz kendiniz içindir. Ayrıca siz ancak Allah'ın vechini istediğiniz için infak edersiniz. Hayırdan her ne infak ederseniz size tamamen ödenir ve siz zulme uğratılmazsınız.

273) Allah yoluna bağlanmış fakirler içindir ki, yeryüzünde dolaşmaya güç yetiremezler. Bilmeyenler onları iffetlerinden dolayı zengin sanır. Onları simalarından tanırsın, ısrarla insanlardan istemezler. Hayırdan her ne infak ederseniz, muhakkak ki Allah onu hakkıyla bilir.

274) Onlar ki, mallarını gece, gündüz, gizli ve açık infak ederler. Onlar için Rableri katında ecirler vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülecek değillerdir.

270) Nafaka olarak her ne infak ederseniz veya adak olarak her ne adarsanız muhakkak ki Allah onu hangi gayeyle ve nasıl yaptığınızı bilir ve ona göre mükafaat veya ceza verir. Eğer bu amellerinizi sadece Allah rızası için yapar, gösterişten uzak durur iseniz mükafaat alırsınız. Dünyevi menfaatler elde etmek amacıyla infak ederseniz veya cimrilik edip yeterli miktarda infak etmezseniz veya infak ettikten sonra başa kakar veya eziyet ederseniz zalimlerden olursunuz. Bu amelleriniz sebebiyle azaba maruz bıraktığınız için nefsinize, fakirlerin ve ihtiyaçlı kişilerin ihtiyaçlarını gidermediğiniz için de insanlara zulmetmiş olursunuz. Her kim böyle zulüm olan amelleri işlerse ve tevbe etmeyerek bu hali üzere ölürse kıyamet gününde onu Allah'ın azabından hiç kimse kurtaramaz. O gün onlar bir yardımcı da bulamazlar.

İnfak: Kişinin, kendisini mecbur tutmayarak Allah için harcama yapmasıdır. **Adak:** Kişinin kendisine farz olmayan amelleri Allah'a yaklaşmak niyetiyle üzerine farz kılmasıdır. Adak türleri: 1- İbadet olan adak: Kişinin sırf Allah rızasını kazanmak için salih bir amel yapmaya niyet etmesi ve bu adağı yerine getirmesidir. 2- Şirk olan adak: Kişinin sırf Allah rızası için değil de Allah ile beraber bir başkasının rızasını kazanmak amacıyla yaptığı adak. 3- Haram olan adak: Haram olan bir şeyi yapmak için niyet etmek. 4- Mübah olan adak: Bir kimsenin, Allah'ın kendisine mübah kıldığı bazı şeyleri bazı sebeplerden dolayı nefsine yasaklamasıdır.

271) Mendup olan sadakaları açıktan verirseniz bu ne güzeldir. Onları gizleyerek fakirlere verirseniz bu sizin için daha hayırlıdır. Çünkü sadakanın gizli olarak verilmesi, hem Allah için verildiğini gösterir, hem gösteriş karışmamış hem de sadaka verilen fakirler utandırılmamış olur. Farz olan sadakaları açıktan vermek daha iyidir. Çünkü burada gösteriş söz konusu olmadığı gibi teşvik unsuru da olabilir. Ayrıca kişi töhmetten de kurtulur. Böylece sizin günahlarınızdan bir kısmını örter, bağışlar. Şüphesiz ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır! Sadakalarınızı hangi niyetle ve nasıl verdiğinizi bilir. Size karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verecektir. Mendup olan sadaka kafirlere de verilebilir. Fakat farz olan sadaka (zekat) ve fıtır sadakası sadece müslümanlara verilir.

272) Ey Muhammed! İnsanları hidayete erdirmek senin elinde değildir; sen ancak doğru yolun ne olduğunu anlatırsın. Doğru yola iletmek yalnızca Allah'a aittir. Allah da hidayeti hakedenleri hidayete erdirir. O halde müslüman olmadılar diye ihtiyacı olan, harbi olmayan kafirlere sadaka vermemezlik yapma. Hayır olan şeylerden Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde her ne infak ederseniz kendiniz için iyidir, karşılığını dünya ve ahirette görürsünüz. Ayrıca siz ancak Allah'ın vechini (rızasını) istediğiniz için infak edersiniz. Hayırdan her ne infak ederseniz eksikliğe uğratılmaksızın size tamamen ödenir ve siz zulme uğratılmazsınız. Çünkü Allah adildir.

273) Ey Muhammed! Sadakalar Allah yoluna bağlanmış cihad ve ilim yapan, İslam ümmetinin fedaileri olan fakirler içindir ki, bunlar ticaret yapmak için yeryüzünde gezip dolaşmaya vakit bulamazlar. Onurlu oldukları için bilmeyenler onları iffetlerinden dolayı zengin sanır. Basiret sahibi olanlar onları simalarından tanır, ihtiyaçlı olduğunu anlar, iffet ve haya sahibi oldukları için ısrarla insanlardan istemezler. Hayırdan her ne infak ederseniz muhakkak ki Allah onu bilir ve size karşılığını verir. İhtiyaçlı durumlarda kişinin fazilet sahibi, cömert, takvalı, salih kişilerden istemesi caizdir. Dilencilik hoş değildir. İstemediği halde kendisine verilen sadakayı reddetmemek gerekir.

274) Onlar ki, mallarını gece, gündüz, gizli ve açık, israf etmeksizin, cimrilik etmeksizin, fesat çıkarıp saçıp savurmaksızın Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde infak ederler. Onlar için Rableri katında ecirler vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülecek değillerdir. Onlar için Rableri katında Cennet nimetleri vardır. Onlar, öldükten sonra korkunun yaygın olduğu kıyamet gününde tüm korkulardan emin olacaklar, ahirette alacakları mükafaat çok büyük olacakları için dünyada bıraktıklarına veya kaçırdıkları fırsatlara üzülmeyecekler ve dünyada Allah yolunda, Allah için harcama yapmayanların duyduğu üzüntüyü, pişmanlığı duymayacaklardır.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ
فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٧٥) يَمْحَقُ
اللَّهُ الرِّبَا وَيُرْبِي الصَّدَقَاتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ
(٢٧٦) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٢٧٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٧٨)
فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ
فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ (٢٧٩)
وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَى مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢٨٠) وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ
إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
(٢٨١)

275) Riba yiyenler delilikten şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar. Bu onların; *"Alış veriş de ancak riba gibidir."* demelerinden dolayıdır. Oysa Allah alış-verişi helal, ribayı ise haram kılmıştır. Artık her kim kendisine Rabbinden bir öğüt gelir de vazgeçerse geçmişteki kendisinindir ve işi Allah'a aittir. Her kim de dönerse; işte onlar ateş halkıdır; orada sürekli kalıcıdırlar.

276) Allah ribayı yok eder, sadakaları ise artırır. Allah çok nankör ve günahkar kimseyi sevmez.

277) Doğrusu iman edip salih amel işleyen, namazı dosdoğru kılan ve zekatı veren kimseler var ya, onlar için Rableri katında ecirleri vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülecek değillerdir.

278) Ey iman edenler, Allah'tan sakının! Mü'minler iseniz ribadan kalanı bırakın!

279) Şayet yapmazsanız artık Allah ve Rasulü'nün size savaş açmış olduğunu kesinlikle bilin! Tevbe ederseniz ana paranız size aittir. Ne zulmediniz ne de zulme uğrayınız.

280) Eğer sıkıntıda ise kolaylığa kadar mühlet vermelidir. Sadaka olarak bırakmanız ise bilirseniz sizin için daha hayırlıdır.

281) O günden sakının ki onda Allah'a döndürüleceksiniz, sonra herkese kazandığı tamamen verilecek ve onlar zulme uğratılmayacaklar.

275) Riba yoluyla haksız yere mal kazananlar hem dünyada hem ahirette delilikten şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi sersemleyerek kalkarlar. Rastgele ve anlamsız hareketlerde bulunurlar. Bu onların; *"Alış veriş de ancak riba gibidir."* demelerinden dolayıdır. Oysa Allah alış-verişi helal, ribayı ise haram kılmıştır. Artık her kim kendisine Rabbinden ribanın haram olduğuna dair bir öğüt gelir de ribadan vazgeçerse geçmişteki aldıkları kendisinindir ve işi Allah'a kalmıştır. Samimi bir şekilde tevbe ederse Allah onu bağışlar. O'na ummadığı yerden bol bol rızık verir. Her kim de tekrar ribaya dönerse; işte onlar ateş halkıdır; orada sürekli azap içerisinde kalıcıdırlar.

Riba: Aynı cins malların birbirleriyle karşılıklı satış akdinde şart koşulan bir fazlalığın olması veya borç veren kimsenin borç alandan borcun zamanının uzamasından dolayı verdiği para ya da malı fazlasıyla almasıdır. Eğer borçlu ödünç aldığı malı çalışarak arttırmışsa riba yiyen, borçlunun emeğinden gasbetmiş olur. Fakat borçlu aldığı malı arttıramamış bilakis daha çok zarar etmişse veya aldığı malı ailesi için harcamışsa, riba yiyen bu sefer borçlunun etinden, kanından yemiş olur. Ribanın tüm çeşitleri yasaklanmıştır. **Sadaka:** Geri iadesi istenmeden karşılıksız olarak bir kimseye malların bir kısımını bağışlamaktır. **Karz-ı hasen:** Bir kişiye karşılıksız olarak borç vermektir.

276) Allah riba sonucu elde edilen malı yok eder, bereketini giderir, bu mal ahirette sahibine fayda vermez, bilakis eziyete sebep olur. Sadakaları ise sevap ve bereket bakımından artırır, sahibine ahirette de mükafaat verir. Allah, verdiği malları Allah yolunda ve ihtiyaçlı kimselere harcamayan nankörleri ve devamlı günah işleyen, insanların ihtiyaçlarını fırsat bilerek ve Allah'ın nimet olarak verdiği malı kullanarak insanları sömürenleri sevmez. Onlar bu amellerinden vazgeçmezlerse ahirette onlar için can yakıcı bir azap vardır.

277) Allah'ın istediği şekilde iman edip salih amel işleyen, Allah'ın yasakladıkları şeylerden uzak duran, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde, devamlı kılan ve zekatı eksiksiz bir şekilde, vaktinde verilmesi gereken yerlere veren kimseler var ya, onlar için Rableri katında Cennet nimetleri vardır. Onlar, öldükten sonra korkunun yaygın olduğu kıyamet gününde tüm korkulardan emin olacaklar, ahirette alacakları mükafaat çok büyük olacakları için dünyada bıraktıklarına veya kaçırdıkları fırsatlara üzülmeyeceklerdir.

278) Ey iman edenler, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, O'nun emirlerini yerine getirin ve yasaklarından kaçının, ancak bu şekilde Allah'ın azabından sakınmış olabilirsiniz. Eğer gerçek manada iman etmiş iseniz ribadan alacaklarınızı bırakın! Çünkü o bir ateştir.

279) Şayet ribadan vazgeçmezseniz Allah ve Rasulü'nün size düşman olup savaş açmış olduğunu ve bu yüzden dünyada da ribayı haram kabul etseniz bile İslam devlet başkanının emriyle öldürüleceğinizi kesinlikle bilin! Tevbe edip ribadan vezgeçerseniz ana paranız size aittir. Ne riba alarak veya borcunuzu geciktirerek başkasına zulmediniz ne de riba vererek başkası tarafından zulme uğrayınız.

280) Eğer borçlu kimse sıkıntıda olup borcunu zamanında ödeyemeyecekse biraz mühlet vermek gerekir. Borçlu kimsenin de iyi niyeti suistimal etmeden, bütün gücüyle borcunu ödemek için gayret sarfetmesi, israf etmemesi, yalan söylememesi gerekir. Alacaklı olan kimsenin maddi durumu iyi ise borçlu olan kimsenin de uzun bir süre o borcu ödemesi mümkün gözükmüyorsa, devamlı boynu bükük bir vaziyette kalmaması için, zekat veya sadaka olarak alacağından vazgeçmesi kendisi için daha hayırlıdır.

281) Ey iman edenler! Allah'a döndürüleceğiniz, sonra her nefse işlediklerinin karşılığı zerre miktarı zulme uğratılmaksızın tamamen verilecek olan ahiret gününden sakının. O gün kafir ve zalimler için çok kötüdür. O gün Allah'ın izni olmadan kimse kimseye fayda veremiyecektir. O günün dehşetinden baba, oğul, eş, akraba bile birbirinden kaçacaktır. Ancak gerçek manada iman eden kimselerin işledikleri hayır ameller kendilerine fayda verir. O gün için şimdiden hazırlık yapın. Bu ayet Kur'an'ın en son inen ayetidir.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى
فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ
أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلْ الَّذِي عَلَيْهِ
الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي
عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ
فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ
فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنْ
الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَاأَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا
تَسْأَمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ ذَلِكُمْ أَقْسَطُ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَى أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا
تَكْتُبُوهَا وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ
وَإِنْ تَفْعَلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمْ اللَّهُ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٢٨٢)

282) Ey iman edenler! Belirlenmiş bir süreye kadar olan bir borçla birbirinize borçlandığınız zaman onu yazın. Bir yazıcı da aranızda adaletle yazsın. Hiçbir yazıcı Allah'ın kendisine öğrettiği gibi yazmaktan çekinmesin; yazsın! Üzerinde hak olan kimse de onu yazdırsın ve Rabbi olan Allah'tan sakınsın da ondan hiçbir şeyi eksik bırakmasın. Üzerinde hak olan kimse aklı ermeyen veya zayıf ya da bizzat yazdırmaya gücü yetmeyen biriyse, velisi adaletle yazdırsın. Erkeklerinizden de iki şahit bulundurun. İki erkek bulamazsanız, razı olduğunuz şahidlerden, bir erkek ile -biri şaşırırısa diğerinin ona hatırlatması için- iki kadın olsun. Şahitler çağrıldıkları zaman kaçınmasınlar. Küçük ya da büyük olsa da onu vadesine kadar yazmaya üşenmeyin. Çünkü bu, Allah katında daha adaletli, şahitlik için daha sağlam, şüphe etmemenize daha yakındır. Ancak aranızda devrettiğiniz peşin bir ticaret ise onu yazmamanızda sizin için hiçbir günah yoktur. Alış-veriş yaptığınız zaman da şahit tutun. Yazıcı ve şahide zarar verilmesin. Şayet yaparsanız şüphesiz ki o sizin için bir fısktır, Allah'tan sakının! Allah size öğretiyor. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

282) Ey iman edenler! Belirlenmiş bir süreye kadar olan bir alış veriş veya ödünç verme gibi nedenlerden dolayı birbirinize borçlandığınız zaman onu ayrıntılı bir şekilde anlaşılır olarak yazın. Hak-hukuk meselelerini, borçlar konusunu ve yazma ilmini bilen bir yazıcı da aranızda adaletle, tarf tutmadan, ihtimalli kelimeler kullanmadan, açık ve net bir şekilde yazsın. Allah'ın kendisine ilim ve anlayış verdiği hiçbir yazıcı müslümanlar arasında ihtilaf çıkmaması için Allah'ın kendisine öğrettiği gibi hakkı gözeterek yazmaktan çekinmesin; yazsın! Borçlu kimse de borcunu dürüstçe yazdırsın ve Rabbi olan Allah'tan sakınsın da ondan hiçbir şeyi eksik bırakmasın. Borçlu kimse düşünmeden parasını harcayan, aklı ermeyen, çocuk, deli, bunaklık derecesinde yaşlı, dilsiz, kekeme, yazdıracak dili bilmeyen veya yazdıracak ilmi olmayan biriyse veya hapiste bulunmak veya kaybolmak gibi sebeplerden dolayı yazdırma imkanı yoksa, velisi onun yerine borcu adaletle yazdırsın. Bu yazışmada müslüman ve hür iki şahit bulundurun. İki erkek bulamazsanız, dinini, adaletini, dürüstlüğünü kabul ettiğiniz, bir erkek ile -biri şaşırır veya unutursa diğerinin ona hatırlatması için- iki kadın olsun. Şahitler, şahitlik için çağrıldıkları zaman kaçınmasınlar, icabet etsinler ve hakkı söylesinler. Adaletin yerine getirilmesi, hakların kaybolmaması, kalplere şek-şüphe girmemesi ve her iki tarafın mutmain olması için borcunuz küçük ya da büyük olsa da onu vadesine kadar yazmaya üşenmeyin, ihmalkarlık yapmayın. Çünkü yazma işi, Allah katında daha adaletli, şahitlik için daha sağlam, şüphe etmemenize daha yakındır. Zaten müslümanlar arasındaki ihtilafların bir çoğu karşılıklı güvenin suistimalinden kaynaklanıyor. Kişi ayıp olmasın diye borç verdiği arakadaşından yazı almıyor, hatta hiçbir şahit bile tutmuyor. Sonunda karşı taraf borcunu inkar ediyor. Bazen yazı, evrak da almış olsa gereksiz yere borcunu geciktiriyor. Bütün bunlar İslam ahlakına yakışmayan şeylerdir, zulümdür. Vadeli alış-verişlerinizi yazın. Ancak aranızda devrettiğiniz peşin bir ticaret ise onu yazmamanızda sizin için hiçbir günah yoktur. Alış-veriş yaptığınız zaman da sonradan problem çıkmasın diye malı sağlam aldığınıza ve parayı tam olarak verdiğinize dair şahit tutun. Yazıcı ve şahide zarar verilmesin. Meşgul oldukları halde şahitliğe ve yazmaya çağrılmasın. Şayet müsait olur da gelirlerse aleyhinize doğru olarak şahitlik ettiği için yazıcı ve şahide zarar verirseniz şüphesiz ki o sizin için bir fısktır, hak yoldan çıkmaktır, Rabbinize isyandır. Yazan yazmaktan çekinmesin. Kendisine yazdırılmadıkça yazmasın. Yazdırılan şeyleri de tam olarak, adaletle yazsın. Şahit de şahitlikten çekinmesin. Şahitliğini de tam yapsın. Hiçbir şey artırmasın, eksiltmesin. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, O'nun emirlerini yerine getirin ve yasaklarından kaçının, ancak bu şekilde Allah'ın azabından sakınmış olabilirsiniz. Allah size her konuyu olduğu gibi İslam ticaret ahlakını da öğretiyor. Bu hükümleri iyice öğrenin, gayret gösterin, öğrendiklerinizle amel edin. Kul hakkı yememeye, sözlerinizi zamanında yerine getirmeye gayret edin. Bir takım zikirler yaparak çalışmadan ilim sahibi olamazsınız. İlim sahibi olmak için çokça okumak, okuduklarınızla amel etmek, tebliğ etmek gerekir. Elbetteki Allah'ın yardım ve desteği olmadan hiçbir şey yapamazsınız. Fakat çabalamadan ilim sahibi olmayı Allah murad etmemiştir. İlim takvayı doğurur. İlimsiz takva olmaz. Asıl olan ilimdir. İlim öğrenmeden takva sahibi olmak mümkün değildir. Çünkü takva öğrenilen şeylerle amel etmekten ibarettir. Takva kişiye özel bir anlayış, hakkı batıldan ayırma kabiliyeti verir. Takva sahibi olmayan kimse basiret ilmine sahip olamaz. Takvadan doğan anlayış ve ilim ise ancak çalışıp öğrenilerek elde edilebilen, Kur'an, hadis, fıkıh gibi ilimlerden farklıdır. Şer'i ilimler mutlaka çalışıp öğrenilerek elde edilir. Şüphesiz Allah, sizin maslahatınızın ne ve nerede olduğunu, nasıl muhafaza edeceğinizi, aranızdaki kardeşlik bağının nasıl kuvvetleneceğini kısacası her şeyi hakkıyla bilen ve hesaba çekendir. Herkese yaptıklarının karşılığı zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın verilecektir.
İslam dini zannedildiği gibi sadece ibadet dini değildir. Bu din, hayatın bütününü tanzim eden bir dindir. Evet İslam dini hem ibadet, hem ahlak, hem iktisat, hem de idari bir sistemdir.

وَإِنْ كُنتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَقْبُوضَةٌ
فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (٢٨٣) لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٨٤) آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (٢٨٥) لَا يُكَلِّفُ
اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا
إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا
لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَاأَنْتَ مَوْلَانَا
فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ لَبَتْ (٢٨٦)

283) Yolculukta olur da yazacak kimse bulamazsanız alınmış rehinler vardır. Birbirinize güveniyorsanız, güvenilen kimse emanetini ödesin ve Rabbi olan Allah'tan sakınsın. Ayrıca şahitliği gizlemeyin. Her kim onu gizlerse muhakkak ki o kalbi günahkar olandır. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı hakkıyla bilendir.

284) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Nefislerinizdekini açıklasanız da gizleseniz de Allah sizi onunla hesaba çeker; ardından dilediğini bağışlar, dilediğini azaba uğratır. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.

285) Rasul, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü'minler de… Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve rasullerine iman ettiler. *"Rasullerinden hiçbirinin arasını ayırmayız; işittik ve itaat ettik, bağışlamanı dileriz, Rabbimiz dönüş yalnız sanadır."* dediler.

286) Allah, hiç kimseye gücünün yettiğinden başkasını yüklemez. Kazandığı kendine, işlediği de aleyhinedir. *"Rabbimiz, unutur veya yanılırsak bizi sorumlu tutma! Rabbimiz bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük yükleme! Rabbimiz, gücümüzün yetmeyeceği şeyi bize taşıtma! Bizden affet, bizi bağışla, bize merhamet et! Sen bizim mevlamızsın, kafirler topluluğuna karşı bize yardım et!.."*

283) Yolculukta olur, vadeli alış veriş yapar veya borç alır da kağıt, kalem veya yazacak kimse bulamazsanız alacaklı, verdiği borca mukabil rehin alabilir. Rehin alma işini yolculuk dışında da yapabilirsiniz. Borç alıp-verme veya ticaret konusunda birbirinize güveniyorsanız ve yazacak katip bulamadıysanız yazmamanıza, şahit tutmamanıza, rehin vermemenize izin verilmiştir. Kendisine güvenilen kimse emanetini inkar etmeden eksiksiz bir şekilde zamanında ödesin ve Rabbi olan Allah'tan sakınsın da ihmalkarlık etmesin. Ayrıca akrabalarınızın aleyhine dahi olsa şahidliği gizlemeyin. Her kim onu bir takım menfaatler gözeterek gizlerse muhakkak ki o, kalbi günahkar olandır. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı hakkıyla bilen ve hesaba çekendir. Herkese yaptıklarının karşılığı zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın verilecektir. Kalbin günahları: Kötü düşünce, kötü zan, kin, nefret, haset, şahitliği gizleme. Bunlar günahların en şerlilerindendir. Demek ki sadece göz, kulak, dil, el vs. gibi görünen uzuvlar günah işlemiyor.

284) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Mülkte Allah'ın ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Yalnız göklerin ve yerlerin sahibi olan zata ibadet edilir ve hükümlerine teslimiyet gösterilir. Allah'ın hükümlerine aykırı hükümler koymak şirktir. Bu hükümlere itaat edenler, dünya ve ahiret mutluluğunu elde edemezler. Nefislerinizde gizlemiş olduğunuz duygu ve düşüncelerinizi açıklasanız da gizleseniz de Allah sizi onunla hesaba çeker; eğer bu düşünceleriniz şeytanın vesvesesi ise ve siz onu hayalinizde kurmuyorsanız veya haram olduğu için Allah korkusuyla yapmaktan vazgeçiyorsanız bundan dolayı sizi hesaba çekmez. Fakat kötü zan, kin, nefret, haset, şahitliği gizleme gibi kalbi günahlardan veya şeytanın vesvesesi sonucu yapmayı hayal ettiğiniz zina, hırsızlık vb. günahları işleme imkanı bulamazsanız bile sizi hesaba çeker. Allah şirki asla affetmez. Şirk dışındaki günahları ise dilediği kul için affedebilir. Şüphesiz Allah'ın her şeye gücü yeter. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz. O, herkese yaptıklarının karşılığını verecektir.

285) Rasul Muhammed ve mü'minlerden her biri, Rabblerinden kendilerine indirilen şeylere iman etti ve imanın gereklerine uydu. Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve rasullerine Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman ettiler. *"Rasullerinden hiçbirinin arasını ayırmayız, bizim için hepsi birdir. Göndermiş olduğun nebi ve rasuller vasıtasıyla emirlerini işittik ve itaat ettik, gereğince amel etmeye çalışıyoruz. Ey Rabbimiz! Senden dileğimiz günahlarımızı bağışlamandır. Sen bizi affetmezsen helak oluruz. Çünkü biz senin emrine ne kadar itaat edersek edelim yine de istemeyerek, bilmeyerek, nefsimize uyarak, kasten veya unutarak sana karşı gelebiliriz. Bu yüzden senin affını diliyoruz. Bizler, işlediğimiz salih amellerden dolayı değil, ancak senin rahmetinle Cennete girebiliriz. Rabbimiz kesin olarak inanıyoruz ki dönüşümüz yalnız sanadır. Bunun bilincinde olarak hazırlık yapıyoruz. O günde utananlardan olmamak için gücümüz nisbetinde emirlerine uyuyor, yasaklarından da kaçıyoruz."* dediler.

286) Allah, hiç kimseye gücünün yettiğinden başkasını yüklemez. Allah'ın emrettiği şeyler insanların kaldırabileceği şeylerdir. Çünkü Allah'ın, insanlara kaldıramayacakları şeyleri yüklemesi ilahi hikmete zıttır. İnsanın işlediği her hayır kendi menfaatine, işlediği her şer yine kendi zararınadır. Bu sebeple kendisini seven ve kendisini Allah'ın can yakıcı azabından kurtarmak isteyen kimse hayrın her çeşidini işlesin, şerrin her türünden de uzak dursun. Çünkü sonuçta zarar ve menfaat kendisine dönecektir. Mü'minler Allah'a şöyle dua ederler: *"Rabbimiz, ihmal ve önemsememezlik sebebiyle unutur veya yanılırsak bu yüzden bizi sorumlu tutuma! Rabbimiz, bizden önceki topluluklara günahları sebebiyle yüklediğin ağır yükümlülüklerin benzerini bize yükleme! Rabbimiz, günahlarımızdan dolayı gücümüzün yetmeyeceği ve kaldıramıyacağı bir cezayı bize verme! Bize kolay şeyler emret! Bizim günahlarımızı affet, bizi bağışla, bize merhamet et! Senin dinini istediğin şekilde yaşamamız için bize yardım et ve bizi muvaffak kıl Sen bizim mevlamızsın,senden başka dostumuz yoktur, senin dinini inkar eden kafirler topluluğuna karşı bize yardım et, bizi muzaffer kıl!.."*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الم (١) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ (٢) نَزَّلَ عَلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنْزَلَ التَّوْرَاةَ
وَالْإِنْجِيلَ (٣) مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو
انْتِقَامٍ (٤) إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا
فِي السَّمَاءِ (٥) هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ
يَشَاءُلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦) هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ
عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ
وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا
تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا
اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ
رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ (٧) رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا
بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ
الْوَهَّابُ (٨) رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (٩)

3- AL-İ İMRAN SURESİ

(Medine'de inmiştir, 200 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla…

1) Elif, Lam, Mim.

2) Kendisinden başka ilah olmayan Allah; Hayy'dır, Kayyum'dur.

3) O, sana kitab'ı kendisinden öncekileri doğrulayıcı olmak üzere hak ile kısım kısım indirdi. Tevrat ve İncil'i ise topyekün indirmişti.

4) Bundan önce insanlar için bir hidayet idiler. Furkan'ı da indirdi. Doğrusu Allah'ın ayetlerini inkar eden kimseler var ya, onlar için çok şiddetli bir azap vardır. Şüphesiz Allah Aziz'dir, intikam sahibidir.

5) Doğrusu yerdeki ve gökteki hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz!

6) O ki sizi rahimlerde dilediği gibi şekillendirir. O Aziz ve Hakim olandan başka ilah yoktur.

7) O sana kitab'ı indirendir. Ondaki ayetlerin bir kısmı muhkemdir ki onlar kitabın anasıdır. Diğerleri de müteşabihtirler. Kalplerinde eğrilik bulunanlar, fitne çıkarmak ve onun tevlini aramak için müteşabih olanlarına tabi olurlar. Onun tevilini Allah'tan başka kimse bilmez. İlimde derinleşmiş olanlar da derler ki: *"Biz, ona iman ettik; hepsi Rabbimizin katındandır. Akıl sahiplerinden başkası düşünmez."*

8) *"Rabbimiz, bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi eğriltme! Bize katından bir rahmet bahşet; şüphesiz Vehhab olan sensin, yalnız sen!"*

9) *"Rabbimiz! Muhakkak ki sen, kendisinde hiçbir şüphe olmayan bir günde insanları toplayacak olansın. Doğrusu Allah, vaadinden dönmez!"*

1) Bakara: 2/1'e bakınız. **2)** Bakara: 2/255'e bakınız.

3) Ey Muhammed! Allah, sana Kur'an'ı kendisinden önce indirilen Tevrat, Zebur, İncil, Musa ve İsa'nın sahifelerinin Allah katından geldiğini doğrulayıcı olmak üzere açık ve nihai delil ile kısım kısım indirdi. Tevrat ve İncil'i ise bir bütün olarak indirmişti. Tevrat ve İncil sonradan tahrif edildikleri için şu anki nüshalarında bir çok şirk unusuru içermektedir. Günümüzdeki Tevrat, Buhtu'n-Nasr'ın Yahudileri yenip köle edinmesinden sonra yazılmıştır. İncil ise İsa'nın hayatı ve öğütlerini anlatan Matta, Markos, Lukas ve Yuhanna adlı dört kitap ile Pavlos, Petrus, Yuhanna ve Yakub'un mektupları ve Yuhanna'nın rüyalarından oluşan ve Ahdi cedid denilen bir kitapta toplanmıştır.

4) Tevrat ve İncil, Kur'anı'ın indirilmesinden önce insanlar için bir hidayet rehberi idiler. Allah, insanlara doğruyu yanlıştan ayırma kabiliyeti verdi ve onlara bir çok kitap ve sahifeler indirdi. Allah'ın insanlığa gönderdiği ve hükmü kıyamete kadar baki kalacak kitap hakkı batıldan ayıran Kur'an'dır. Doğrusu Allah'ın apaçık ayetlerini inkar eden kimseler var ya, onlar için çok şiddetli ve sürekli bir azap vardır. Şüphesiz Allah galip ve güçlü olan, herşeyi yenen, hiçbir şeye yenilmeyen, suçlulara layık olduğu cezayı verendir.

5) Doğrusu yerdeki ve gökteki hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz! O, gizli-açık herşeyi en ince ayrıntısına kadar bilir ve hesaba çeker.

6) Allah sizi annelerinizin rahimlerinde dilediği gibi şekillendirir, renk, hacim ve cinsiyet verir. Anne rahmindeki çocuğun cinsiyetini, karakterini, müslüman mı kafir mi olacağını, rızkını, ecelini bilir. Galip ve güçlü olan, herşeyi yenen, hiçbir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi olduğu gibi bilen ve gerekeni en güzel şekilde yapan Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur.

7) Ey Muhammed! Kur'an'ı sana Allah indirdi. Hiçkimsenin bu konuda şüphesi olmasın. Bu kitabın içerisinde birbirine zıt hiçbir hüküm yoktur. Ayetleri birbirleriyle çelişkili değildir. Kur'an'daki ayetlerin bir kısmı muhkemdir ki onlar kitabın temeli ve esasıdır. Bunlar manası ve tefsiri bilinen, tek mana ifade eden, başka mana verilemeyen, manası tahrif edilip saptırılamayan, başka delillere ve açıklamalara ihtiyaç duyulmadan anlaşılan, haramı, helali, emirleri, nehiyleri, vaadi, tehdidi, cezaları, ögütleri ve ibretleri belirten, nesheden, kendisiyle amel edilen ayetlerdir. Kur'an'ın çok az bir kısmı da müteşabihtir. Bunlar gerçek manasını Allah'tan başka kimsenin bilmediği, birkaç manaya gelen, manası tahrif edilmeye, değişik manalar verilmeye müsait olan, anlaşılması için başka delillere ve açıklamalara ihtiyaç duyulan, Kur'an'ın yeminlerini ve misallerini anlatan, neshedilen ve kendisiyle pratik hayatta amel edilmeyen ayetlerdir. Kalplerinde şüphe hastalığı bulunan, hakkı istemeyen kimseler, müslümanlar arasında fitne çıkarmak için müteşabih ayetleri heva ve heveslerine göre te'vil ederler. Halbuki müteşabih ayetlerin gerçek tevilini Allah'tan başka kimse bilemez. İlimde derinleşmiş olan kimseler ancak Allah'ın dilediği oranda cüz'i bilgiye sahip olurlar. Onlar şöyle derler: *"Biz, muhkemiyle müteşabihiyle Kur'an ayetlerinin tamamına iman ettik; hepsi Rabbimizin katındandır. Aralarında hiçbir çelişki yoktur. Akıl sahiplerinden başkası böyle düşünmez."*

8) *"Rabbimiz, bizi doğru yol olan İslam'a ilettikten sonra kalplerimizi eğriltme! Şeytanın vesveselerini bizden uzak tut! Bizi bu yolda sabit kıl! Bize katından bir rahmet, fazilet, ikram, kuvvet ve sebat ver; ki İslam hidayeti üzere yaşayalım ve bu iman üzere ölelim. Aksi taktirde dünya ve ahiret mutluluğunu elde edemeyiz. Şüphesiz kullarına karşılıksız nimet veren ve onlara ihsan eden sensin yalnız sen!"*

9) *"Rabbimiz! Muhakkak ki sen, geleceği konusunda hiçbir şüphe olmayan bir günde insanları toplayacak ve onları hesaba çekecek olansın. Bizim bu konudaki imanımızda asla bir tereddüt söz konusu değildir. Biz o gün için hazırlık yapıyoruz. İnşaallah senin rahmetinle Cennet'e gireceğiz. Doğrusu sen, vaadinden dönmezsin! İman edenleri Cennet'e, inkar edenleri ise Cehennem'e girdirirsin."*

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ (١٠) كَدَأْبِ آلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١١) قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٢) قَدْ
كَانَ لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ
بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ (١٣)
زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ
الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ
وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الْمَآبِ (١٤) قُلْ أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا
عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ
(١٥)

10) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya; onların malları da çocukları da Allah'tan olan hiçbir şeyi kendilerinden asla uzaklaştıramazlar! İşte onlar, ateşin yakıtıdırlar.

11) Tıpkı Firavun hanedanı ve onlardan öncekilerin adeti gibi, bizim ayetlerimizi yalanladılar. Allah da onları günahları sebebiyle yakalayıverdi. Doğrusu Allah, azabı şiddetli olandır.

12) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselere de ki: *"Yakında yenileceksiniz ve cehenneme toplanacaksınız. Ne kötü bir döşek!"*

13) Muhakkak ki karşılaşan iki toplulukta sizin için bir ayet vardır. Bir topluluk Allah yolunda savaşıyordu. Diğeri ise kafirdi. Onları göz görüşüyle kendilerinin iki katı olarak görüyorlardı. Doğrusu Allah dilediğini yardımıyla destekler. Şüphesiz bunda basiret sahipleri için bir ibret vardır…

14) Kadınlar, oğullar, altın ve gümüşten yığın yığın biriktirilmiş mallar, salma atlar, sağmal hayvanlar ve ekinlere duyulan şehvetlerin sevgisi insanlara süslü kılınmıştır. İşte bunlar dünya hayatının metaıdır; varılacak güzel yer ise Allah katındadır…

15) ***De ki: "Size bunlardan daha hayırlısını haber vereyim mi? Takva sahibi olanlar için Rableri katında, altından nehirler akan, içlerinde sürekli kalıcı oldukları cennetler, tertemiz kılınmış eşler ve Allah'tan bir rıza vardır… Doğrusu Allah kullarını hakkıyla görendir!"***

10) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya; onların malları da çocukları da Allah'tan başlarına gelecek olan dünya ve ahiret azabını kendilerinden asla uzaklaştıramazlar! İşte onlar, rasulün getirdiklerinden yüz çevirdikleri ve inkar ettikleri için ateşin yakıtıdırlar. Onlar, Cehennem'de sürekli azap içerisinde kalacaklardır. Nitekim Kureyş müşrikleri sayı ve techizat bakımından mü'minlerden fazla olmasına rağmen Bedir'de yenildi, ölenleri Cehennem'e odun oldular.

11) Kureyş müşrikleri de tıpkı Firavun hanedanı ve onlardan önceki Nuh, Hud, Salih ve Lut'un kavimlerinin adeti gibi, bizim rasulümüzü ve ayetlerimizi yalanladılar. Allah da diğer kavimleri cezalandırdığı gibi onları günahları sebebiyle Bedir'de cezalandırdı. Mü'minler sayı bakımından az olmalarına rağmen Allah'ın yardımıyla onlara ağır bir darbe indirdi. Doğrusu Allah, azabı şiddetli olandır.

12) Ey Muhammed! Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden, azgın Kureyş müşriklerinin başına gelen şeylerden ders almayan kibirli Yahudilere de ki: *"Eğer bu inadınızdan ve ırkçılığınızdan vazgeçip de müslüman olmazsanız yakında siz de yenileceksiniz ve ahiret gününde de cehenneme sürüleceksiniz. Orası sizin toplanacağınız ne kötü bir döşektir!"* Allah bu vaadini yerine getirdi. Müslümanlar, Bedir zaferinden sonra müslüman bir kadının örtüsünü açmaları ve buna engel olmak isteyen bir müslümanı öldürmeleri nedeniyle Beni Kaynuka yahudilerini Medine'den sürdüler. Uhud savaşından sonra da Rasulullah'ı öldürmek isteyen Beni Nadir yahudilerini Medine'den sürdüler. Hendek savaşından sonra ise müslümanlarla yaptıkları anlaşmaya ihanet ederek müşriklerle birleşen Beni Kureyza yahudilerini öldürdüler. Daha sonra da Hayber'i tamamen fethettiler. Bunlar dışında müslümanlarla savaşan diğer yahudilerden de cizye aldılar.

13) Muhakkak ki Bedir'de karşılaşan iki toplulukta sizin için bir ibret vardır. Mü'min topluluk Allah yolunda savaşıyordu. Diğer topluluk olan Kureyşliler ise kafirdi. Kafirler mü'minlerin üç katı olmasına rağmen Allah, kafirlerin sayısını mü'minlerin gözünde azalttı. Mü'minler, kafirleri kendilerinin iki katı olarak görüyorlardı. Allah mü'minlere bu savaşta çok yardım etti. Doğrusu Allah, istediği şekilde iman eden kullarınıa yardım eder. Şüphesiz bunda basiret sahipleri için Allah'ın varlığına ve birliğine işaret eden bir delil vardır…

14) Kadınlar, çocuklar, altın ve gümüşten yığın yığın biriktirilmiş mallar, cihad için hazırlanmış semiz ve güzel atlar, her türlü ulaşım araçları, inek, deve, koyun, keçi gibi sağmal hayvanlar ve topraktan çıkan ürünlere duyulan şehvetlerin sevgisi insanlara süslü kılınmıştır. Allah bunların sevgisini insanın fıtratına yerleştirmiştir. İşte bunlar dünya hayatının zinetidir. Bunlar aynı zamanda insanlar için bir imtihan vesilesidir. Bu nimetleri, şeytanın hile, aldatma ve vesveselerine kanmadan, Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde değerlendirenler, dünya ve ahiret mutluluğunu elde edeceklerdir. Bu metalar bize dünyada geçici mutluluk verir. Varılacak güzel yer Allah katındadır, Cennettir… Cennet, ancak nefsin hoşuna gitmeyen şeyler aşılarak ve sabredilerek kazanılır. Cehennemden kurtulmak ise ancak nefsin arzuladığı ve hoşuna giden şeyleri terketmekle olur. İslam dini insan fıtratındaki arzu, istek ve eğilimleri gözardı etmez. Onları baskı altında tutmaz ve örtmez. Bilakis onların var olduğunu kabul eder ve onları kontrol altına alarak hayırlı yönlere sevketmeyi öğretir.

15) Ey Muhammed insanlara de ki*: "Size bu metalardan daha hayırlısını haber vereyim mi? Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nunn emrettiği şeyleri yerine getiren, yasakladıkları şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan kimseler için Rableri katında, ağaçların ve odalarının altlarından oluksuz, kanalsız, baldan, sütten, sudan, şaraptan nehirler akan, içlerinde sürekli kalıcı oldukları cennetler, hayız, nifas, kötü ahlak ve diğer bütün pisliklerden beri tertemiz kılınmış eşler ve Allah'ınr rızası vardır… Allah ebedi olarak mü'minlerden razı olacak ve onlara kızmayacak, gazap etmeyecektir. Doğrusu Allah kullarını hakkıyla gören, kullarının maslahatını ve onlara fayda verecek şeyleri en iyi bilendir!"*

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ (١٦) الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ (١٧) شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (١٨) إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا
بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
(١٩) فَإِنْ حَاجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ
وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِالْعِبَادِ (٢٠) إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٢١) أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٢٢)

16) Onlar ki: *"Rabbimiz! Şüphesiz biz iman ettik, bizim günahlarımızı bağışla ve bizi ateş azabından koru!"* derler.

17) Sabredenler, sadık olanlar, gönülden itaat edici olanlar, infak edenler ve seherlerde bağışlanma dileyenlerdir.

18) Allah, kendisinden başka ilah olmadığına adaleti ayakta tutarak şahitlik etti melekler ve ilim sahipleri de... O'ndan başka ilah yoktur. O, Aziz'dir, Hakim'dir.

19) Doğrusu Allah katında din İslam'dır. Kitap verilenler ancak kendilerine ilim geldikten sonra aralarındaki haset sebebiyle ihtilafa düştüler. Kim Allah'ın ayetlerini inkar ederse, şüphesiz Allah hesabı çabuk görendir!

20) Artık seninle tartışırlarsa de ki: *"Ben yüzümü Allah'a teslim ettim; bana uyanlar da…"* Kitap verilen kimselere ve ümmilere de ki: *"Teslim oldunuz mu:"* Şayet teslim olurlarsa muhakkak hidayete ermiş olurlar. Yüz çevirirlerse artık sana düşen yalnızca tebliğdir. Şüphesiz Allah kullarını hakkıyla görendir.

21) Doğrusu Allah'ın ayetlerini inkar edenler, nebileri haksız yere öldürenler ve adaletle emreden kimseleri öldürenler var ya; onları çok acıklı bir azap ile müjdele!

22) İşte onlar dünyada da ahirette de amelleri boşa gidenlerdir. Onların yardımcıları yoktur!

16) Takva sahipleri: *"Rabbimiz! Şüphesiz biz gerçek manada iman ettik, bu imanımız aklın derinliğine yerleşmiş olan, kalbe hükmeden ve onu kontrol altında tutan şüpheden uzak, kesin bir inanç ve bu inanca uygun söz ve amellerdir. Unutma, cehalet veya kızgınlık sebebiyle işlemiş olduğumuz günahları bağışla, biz günahlarımızda ısrar edenlerden değiliz. Bu günahlar bizi Cehennem ateşine götürür. Biz o azaba dayanamayız. Sen bizi ateş azabından koru!"* derler.

17) O takva sahipleri, masiyetlere ve arzularına karşı direnenler, Allah'ın emirlerine itaate devam edenler, niyet, söz ve amellerinde doğru ve dürüst olanlar, Allah'a huşu içerisinde gönülden boyun eğici olanlar, Allah'ın kendilerine rızık olarak verdikleri şeylerin bir kısmını Allah yolunda, Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde infak edenler ve seher vakitlerinde Allah'tan bağışlanma dileyenlerdir.

18) Allah, kendisinden başka ibadete layık ilah olmadığını, yarattığı herşeyde adil davranarak, kullarına fiziki ve akli delillerle bildirdi, açıkladı ve gösterdi. Melekler ve ilim sahipleri de buna şahitlik ettiler. Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. Allah, yenilmeyen, mükemmel bir kuvvet ve kudret sahibi olan, büyüklük ve azametin en yücesine sahip olan, sözünde, fiillerinde, koyduğu nizamda, takdir ettiği şeylerde en doğru olanı yapandır. Bu ayet, ilmin ve alimlerin faziletini, manası bilinmeden ve bu manaya uygun amel edilmeden söylenen Lailahe illallah sözünün kişiye hiçbir fayda vermeyeceğini gösteren delillerdendir.

19) Doğrusu Allah'ın kabul ettiği, razı olduğu ve katında geçerli saydığı din İslam'dır. O'nun dışındaki diğer dinler batıl ve geçersizdir. Yahudi ve Hristiyanlar bilgisizlik ve cehaletlerinden dolayı değil ancak kendilerine ilim geldikten sonra dünya metaı, makam ve mevki elde etmek ve aralarındaki kin ve haset sebebiyle ihtilafa düştüler. Yahudiler Uzeyr'in, Hristiyanlar ise İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu iddia ettiler ve her iki gurup da birbirini tekfir etti. İttifak ettikleri tek nokta geleceği kitaplarında apaçık bir şekilde bildirildiği halde Muhammed'i ve Kur'an'ı inkar etmeleridir. Kim Allah'ın ayetlerini bile bile inkar ederse, şüphesiz Allah hesabı çabuk gören ve gereken cezayı verendir! Bir işi yapması O'nu diğer işten alıkoymaz. O'nun herşeye gücü yeter. Allah'ın azabı bu kimselere her an gelebilir.

İslam: Allah'ın gönderdiği rasullere bağlanmak ve onların Allah katından getirdiklerine boyun eğip kayıtsız şartsız, zahiren ve batınen teslim olmaktır. İman etmek için hakkı bilmek yetmez. Hakka uygun amel etmek ve onu bozacak şeylerden uzak durmak gerekir.

20) Ey Muhammed! Hakkı apaçık delillerle anlattıktan sonra heva, heves ve isteklerine ters düştüğü için inat ederek kabul etmeyenler seninle tartışırlarsa artık onlarla tartışma. Tartışmak onlara fayda vermez. Çünkü onlar hakkı kabul edici değillerdir. Onlara de ki: *"Ben kendimi tamamen Allah'a teslim ettim; bana uyanlar da öyle. Aramızda inanç noktasında bir ayrım söz konusu değildir."* Yahudi, Hristiyan ve müşriklere de ki: *"Allah'ın hükümlerine zahiren ve batınen teslim oldunuz mu:"* Şayet teslim olurlarsa muhakkak hidayete ermiş olurlar. Fakat itaatten yüz çevirir batıl itikatlarında yaşamaya devam ederlerse artık sana düşen yalnızca tebliğdir. Allah onlar hakkındaki hükmünü verinceye kadar onları şimdilik bu halleriyle başbaşa bırak. Sen iman etmeleri için onlar üzerine zorlayıcı değilsin. Onların işlediği günahlardan sana bir sorumluluk yoktur. Şüphesiz Allah kullarını hakkıyla gören ve onları hesaba çekecek olandır.

21) Doğrusu Allah'ın apaçık ayetlerini bile bile inkar edenler, Zekeriyya, Yahya gibi masum nebileri haksız yere öldürenler ve insanlara hakkı ve adaleti emreden münkerden nehyeden kimseleri öldürenler var ya; onları çok acıklı ve ebedi bir Cehennem azabı ile müjdele!

22) İşte onlar dünyada da ahirette de amelleri boşa gidenlerdir. Dünyada yaptıkları iyiliklere karşı övülmeyi değil yerilmeyi, teşekkürü değil lanetlenmeyi hakkedecekler, ahirette ise ateşe atılacaklardır. Onların ateşten çıkmaları konusunda yardımcıları da yoktur!

أَلَمْ تَرَى إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنْ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى
كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ وَهُمْ
مُعْرِضُونَ (٢٣) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا
مَعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٤)
فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَاهُمْ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ
مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٢٥) قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ
الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ
وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٦) تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنْ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنْ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٢٧) لَا يَتَّخِذْ
الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنْ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً
وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (٢٨) قُلْ إِنْ
تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
(٢٩)

23) Kitaptan bir nasip verilen kimseleri görmedin mi? Aralarında hükmetmesi için Allah'ın kitabına çağırılıyorlar da, sonra onlardan bir grup dönüyor; onlar yüz çeviricidirler.

24) Bu onların: *"Bize sayılı günlerden başka asla ateş dokunmayacaktır."* demeleri sebebiyledir. Doğrusu uydurdukları şeyler onları dinleri hakkında aldatmıştr.

25) Onları kendisinde hiçbir şüphe olmayan bir gün için topladığımız zaman nasıl olacak? Herkese kazandığı tastamam verilecek ve onlar zulme uğratılmayacaklar.

26) De ki: *"Ey mülkün sahibi olan Allah'ım! Mülkü dilediğine verirsin; dilediğinden de mülkü alırsın. Dilediğini aziz edersin; dilediğini de zelil kılarsın. Hayır ancak senin elindedir. Şüphesiz sen her şeye kadirsin."*

27) *"Geceyi gündüze eklersin, gündüzü de geceye eklersin. Ölüden diriyi çıkarırsın, diriden de ölüyü çıkarırsın, dilediğini de hesapsız rızıklandırırsın."*

28) Mü'minler, mü'minleri bırakıp ta kafirleri veliler edinmesinler! Her kim bunu yaparsa Allah'tan hiçbir şey üzerinde değildir. Ancak onlardan sakınılabilecek bir şeyden sakınmanız müstesna. Buna rağmen Allah sizi kendisinden sakındırıyor. Muhakkak ki dönüş yalnız Allah'adır.

29) De ki: *"Sinelerinizde olanı gizleseniz de açıklasanız da Allah onu bilir. Göklerde ve yerde her ne varsa bilir. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir."*

23) Ey Muhammed! Kendilerine Allah tarafından ilahi kitap gönderilen Yahudi, Hristiyan ve Müslümanlardan bir takım hasta ruhlu münafıkların yaptıklarının gördün mü? Allah'tan kendilerine indirilen kitaba inandıklarını dilleriyle söylemelerine rağmen ihtilaf ettikleri meselelerde aralarında hükmetmesi için Allah'ın kitabına çağırıldıklarında içlerinden bir grup Allah'ın hükmünden kaçıyor, gelmek istemiyor; zaten onlar Allah'ın hükmünü kabul etmedikleri için daima haktan yüz çeviricidirler. Sen onlara aldırış etme!

24) Nefislerine ağır geldiği için Allah'ın hükümleriyle muhakeme olmak istemeyenler bir takım bahaneler uydururlar. Örneğin Yahudiler: *"Bizler Allah'ın sevgili çocukları olduğumuz için bize yedi veya kırk gün gibi sayılı günlerden başka asla ateş dokunmayacaktır."* derler. Müslüman olduğunu iddia eden kimselerin de buna benzer iddiaları vardır. Onlara göre Lailahe illallah'ı manasını bile bilmeden sadace dille söylese, hayatını bu kelimenin manasına aykırı olarak bile düzenlese mutlaka sonunda Cennet'e gidecektir. Doğrusu hiçbir sahih delile dayanmadan heva ve heveslerine göre uydurdukları batıl iddialar onları dinleri konusunda aldatmıştır.

25) Onları geleceği konusunda hiçbir şüphe olmayan ahiret gününde biraraya topladığımız zaman halleri nasıl olacak? O gün herkese dünyadayken yaptığı iyi ve kötü amellerin karşılığı hiçbir eksikliğe uğratılmaksızın ve zulmedilmeksizin verilecektir.

26) Ey Muhammed de ki: *"Ey mülkün yaratıcısı ve hüküm koyucusu olan Allah'ım! Akıl, ilim, güzel ahlak, mal, makam, mevki gibi mülk kavramına giren değerli şeyleri hakeden kimseye verirsin; haketmeyen kimseden de alırsın. Razı olduğun kimseyi aziz ve şerefli kılarsın; hoşnut olmadığın kimseyi de zelil ve rüsvay edersin. Her türlü hayır ancak senin elindedir. Şüphesiz sen her şeye gücü yetensin."*

27) *"Bazen geceyi gündüzden uzun tutar, bazen de gündüzü geceden uzun tutarsın. Bunları hep birbiri ardınca getirirsin. Ölüden diriyi, kafirden mü'mini, cahilden alimi, şerli olandan hayırlı olanı, tohumdan ağacı, nutfeden insanı, yumurtadan kuşu çıkarısın. Aynı şekilde diriden ölüyü, mü'minden kafiri, alimden cahili, hayırlı olandan şerli olanı, ağaçtan tohumu, insandan nutfeyi, kuştan yumurtayı çıkarırsın, razı olduğun kimseyi de hesapsız ve sınırsız bir şekilde lutfundan rızıklandırırsın."*

28) Mü'minler, mü'min kardeşlerini bırakıp ta düşmanları olan kafirleri dost ve yardımcı edinmesinler! Her kim bunu yaparsa Allah'tan bekleyecekleri hiçbir şeyleri yoktur. Allah onlardan uzaktır. Ancak kafirlerden sakınmanızı gerektirecek bir şey olması müstesna. O zaman onlara dinin caiz gördüğü şekilde takiyye yapabilirsiniz. Buna rağmen Allah sizi kendisinden sakındırıyor. Onlardan korkmayın. Onlar size Allah izin vermedikçe hiçbir şey yapamaz. Muhakkak ki öldükten sonra hesap vermek üzere hepinizin döneceği yer yalnız Allah'dır.

Takıyye: Nefsi, malı, ırzı korumak için kafirlere kalpte buğz olmakla birlikte dille vela gösterisinde bulunmak. **Küfür olan vela kapsamına giren ameller:** 1- Kafirlere itaat etmek, heva ve heveslerine uymak. 1- Yardım etmek, desteklemek. 3- Sevmek, saygı göstermek 4- Hatalarına göz yummak, geçiştirmek. 5- Sırdaş edinmek, güvenmek, yakınlık göstermek. 6- Müslümanlara tercih etmek. 7- İslam'ın menfaati sözkonusu olmadığı halde onlarla birlikte ikamet etmek. 8- Küfürlerine rıza göstermek. 9- Meyletmek. 10- Benzemek, giyim-kuşam ve modalarını taklid etmek. 11- Grup ve partilerine üye olmak. 12- İslam devletinde onları önemli mevkilere getirmek.

29) Ey Muhammed mü'minlere de ki: *"Kafirlere belli şartlar altında takıyye yapmanıza izin verilmiştir. Fakat şunu unutmayın sinelerinizde olanı gizleseniz de açıklasanız da Allah onu bilir ve sizi onunla hesaba çeker. Hüküm zahire göre olduğu için dünyada iken bir çok insanı aldatabilirsiniz. Fakat Allah'ı asla aldatamazsınız. Göklerde ve yerde her ne varsa bilir. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Kıyamet günü herkese yaptıklarının karşılığını verecektir. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez."*

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا
عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا
وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ (٣٠) قُلْ إِنْ
كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣١) قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ
وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (٣٢) إِنَّ
اللَّهَ اصْطَفَى آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى
الْعَالَمِينَ (٣٣) ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
(٣٤) إِذْ قَالَتِ امْرَأَةُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي
بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٥)
فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَى وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَى وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ
وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (٣٦)
فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا
زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا
رِزْقًا قَالَ يَامَرْيَمُ أَنَّى لَكِ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٣٧)

30) Her bir nefis hayır olarak yaptıklarını bulacağı gün her ne kötülük işlediyse onunla kendisi arasında uzak bir mesafe olmasını isteyecek. Böylece Allah sizi kendisinden sakındırıyor. Doğrusu Allah kullarına karşı Rauf'tur.

31) De ki: *"Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Muhakkak ki Allah Ğafur'dur, Rahim'dir."*

32) De ki: *"Allah'a da Rasul'e de itaat edin! Yüz çevirirlerse elbette ki Allah, kafirleri sevmez."*

33) Doğrusu Allah, Adem'i, Nuh'u, İbrahim ailesini ve İmran ailesini alemler üzerine seçti.

34) Bazısı bazısından olan bir zürriyettir. Şüphesiz ki Allah Semi'dir, Alîm'dir.

35) Hani İmran'ın karısı demişti ki: *"Rabbim, doğrusu ben karnımdakini azad edilmiş olarak sana adadım; benden kabul et! Şüphesiz Semi' ve Alîm olan sensin, yalnız sen!"*

36) Onu doğurduğunda –Allah onun ne doğurduğunu elbette en iyi bilendir- dedi ki: *"Rabbim, elbette ben onu kız doğurdum."* Erkek kız gibi değildir. *"Ona Meryem adını verdim. Doğrusu ben onu da soyunu da kovulmuş şeytandan sana sığındırırım!"*

37) Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabul ile kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriyya'yı da ona kefil kıldı. Zekeriyya onun yanına, mihraba her girdiğinde onun yanında bir rızık buluyordu. Dedi ki: *"Ey Meryem! Bu sana nereden?"* Dedi ki: *"O Allah katındandır. Şüphesiz ki Allah dilediğini hesapsız rızıklandırır!"*

30) Ey Mü'minler! Hatırlayın o günü ki herkes, dünyada Allah'ın rızasına uygun olarak yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratılmaksızın bulacağı ahiret gününde, dünyada iken her ne kötülük işlediyse onu da görecek, pişmanlıktan günahlarıyla ve o günle kendisi arasında uzak bir mesafe olmasını isteyecektir. Allah sizi emirlerine karşı gelmekten sakındırıyor. Doğrusu Allah kullarına karşı çok merhametlidir. Onlara hakkı bulmaları için rasuller göndermiştir. Allah insanlara azap etmek istemiyor. Bu yüzden rasuller göndererek onları uyarıyor.

31) Ey Muhaımmed! De ki: *"Ey insanlar! Allah'ı gerçekten seviyorsanız her konuda bana uyun, hayatınızı benim getirdiklerime uygun olarak düzenleyin ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlayıp Cennet'le mükafaatlandırsın. Muhakkak ki Allah, tevbe eden kullarının günahlarını örten, bağışlayan, Rasule itaat eden kişiyi affeden, hem dünyada hem de ahirette o kişiye merhamet edendir."*

32) Ey Muhaımmed! De ki: *"Ey insanlar! Allah'a da Rasul'e de itaat edin! Kur'an ve sahih sünnetin emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim olun! Eğer itaatten yüz çevirirlerse elbette ki Allah, hakkı inkar eden kafirleri sevmez. Onları Cehennem azabıyla cezalandırır."*

33) Doğrusu Allah, ilk insan ve ilk nebi olan Adem'i, ilk rasul ve insanlığın ikinci atası olan Nuh'u, İbrahim ailesini (İsmail, İshak, Yakup, Yusuf) ve Musa'nın babası olan İmran ailesini (Musa, Harun) ve Meryem'in babası olan İmran ailesini (Meryem, İsa) zamanlarındaki bütün insan, melek ve cinler üzerine seçti, üstün kıldı. Onlardan nebiler ve rasuller çıkardı. İbrahim ailesinden gelen son nebi ve rasul olan Muhammed'i ise alemlere rahmet olarak gönderdi.

34) Bunlar din ve takva bakımından, ihlas ve tevhid inancı yönünden birbirlerinden olan soylardır. Allah'ın üstün kıldığı Adem, Nuh, İbrahim ailesi ve İmran ailesinin soyundan gelen her çağ ve dönemdeki mü'minler fazilet, iyi ahlak, dinlerini ve insanların menfaatlerini gözetme bakımından birbirlerine benzerler. Şüphesiz ki Allah söylenen sözleri duyan, gizli açık herşeyi bilen ve hesaba çekecek olandır.

35) Hani bir zamanlar Meryem'in babası olan İmran'ın karısı Hanne demişti ki: *"Rabbim, doğrusu ben karnımdaki çocuğu hür olması, senden başka kimseye ibadet etmemesi için sana adadım; benden kabul et! Şüphesiz herşeyi işiten ve herşeyi bilen sensin, yalnız sen!"*

36) Hanne karnındaki çocuğu doğurduğunda Beytu'l-Makdis'e kabul edilmeyeceğini düşündü, üzülerek dedi ki: *"Rabbim, ben erkek çocuk doğurmayı arzulayarak bu duayı yapmıştım, fakat senin de bildiğin gibi kız çocuğu doğurdum.* Erkek kız gibi değildir. Hayız vb. sebeplerden dolayı devamlı sana ibadet edemez, erkeklerin arasında devamlı bulunamaz, bulunsa bile ithamlardan kurtulamaz. *Ona Allah'a ibadet eden anlamına gelen Meryem adını verdim. Doğrusu ben onu da soyunu da kovulmuş şeytandan sana sığındırırım! Onları ancak sen koruyabilirsin!"* Allah Hanne'nin ihlasını bildiği için duasını kabul etti ve şöyle buyurdu: *"Erkek kız gibi değildir. Fakat üzülme! Ben onu, erkeğin yapamayacağı bir işi için yarattım. Bu kızın değeri ve görevi büyüktür. Onun görevini ancak ben bilirim. Senin ne doğuracağını ve doğurduğun kızın ileride ne olacağını elbette en iyi bilen benim. Çünkü benim ilmim herşeyi kuşatmıştır."*

37) Bunun üzerine Rabbi Meryem'i razı olduğu şekilde kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi, iyi bir şekilde en güzel ahlak üzere eğiterek yetiştirdi. Sütten kesildikten sonra eniştesi rasul Zekeriyya'yı da onu iyi bir ahlak ve ilimle eğitmekle görevlendirdi. Zekeriyya, mihrab adı verilen tapınağın ön kısmında bulununan odacığa her girdiğinde, Meryem'in yanında yazın kış meyvelerini, kışın da yaz meyvelerini buluyordu. Zekeriyya dedi ki: *"Ey Meryem! Bu meyveler sana nereden geldi?"* Meryem dedi ki: *"O Allah katındandır. Allah'ın ikramıdır. Şüphesiz ki Allah dilediği kimseye, haketmese bile hiçbir karşılık beklemeksizin ve sıkıntıya düşmeksizin hesapsız rızık verir."* Allah'ın veli kullarına katında bir ikram olarak verdiği olağan üstü şeylere keramet denir. Keramet haktır. Fakat dinde delil kaynağı değildir.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ (٣٨) فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى مُصَدِّقًا
بِكَلِمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ (٣٩)
قَالَ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي
عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (٤٠) قَالَ رَبِّ
اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا
وَاذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ (٤١) وَإِذْ
قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَامَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ
وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (٤٢) يَامَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ
وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ (٤٣) ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ
الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ
أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ (٤٤)
إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَامَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ
الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ
الْمُقَرَّبِينَ (٤٥)

38) Zekeriyya işte orada Rabbine dua etti. Dedi ki: *"Rabbim, bana katından tertemiz bir zürriyet bağışla! Muhakkak ki sen duayı hakkıyla işitensin."*

39) O, mihrapta durup namaz kılarken melekler ona seslendi: *"Şüphesiz Allah sana Allah'tan olan bir kelimeyi tasdik edici, efendi, nefsine hakim ve salihlerden bir nebi olan Yahya'yı müjdeliyor!"*

40) Dedi ki: *"Rabbim, bana ihtiyarlık gelip çatmışken eşim de kısırken benim nasıl oğlum olabilir?"* Buyurdu ki: *"İşte böyledir, Allah dilediğini yapar!"*

41) *"Rabbim bana bir alamet ver!"* dedi. *"Senin alametin insanlarla işaretleşmen dışında üç gün konuşmamandır. Rabbini çokça zikret ve sabah akşam tesbih et!"* buyurdu.

42) Hani Melekler demişlerdi ki: *"Ey Meryem! Şüphesiz Allah seni seçti, seni tertemiz kıldı. Seni alemlerin kadınlarına üstün kıldı."*

43) *"Ey Meryem Rabbine gönülden itaat et! Secde et ve rüku edenlerle beraber rüku et."*

44) İşte bunlar gayb haberlerindendir ki biz onu sana vahyediyoruz. Meryem'e hangisi kefil olacak diye kalemlerini atarlarken sen yanlarında değildin, çekişirlerken de sen yanlarında değildin.

45) Hani melekler demişlerdi ki: *"Ey Meryem! Allah seni kendinden bir kelime ile müjdeliyor. İsmi Meryem oğlu İsa Mesih'tir, dünyada da ahirette de şanı yücedir ve yakın kılınanlardandır."*

38) Zekeriyya Meryem'in yanında, mihrapta Allah'ın Meryem'e verdiği ikramları görünce Rabbine dua etti. Dedi ki: *"Rabbim, bana katından Meryem gibi tertemiz, salih bir nesil bağışla! Muhakkak ki sen ihlaslı kullarının dualarını hakkıyla işiten ve icabet edensin."*

39) Zekeriyya, mihrapta durup namaz kılarken melekler ona seslendi: *"Şüphesiz Allah sana Allah'ın 'ol' kelimesi ile babasız olarak meydana gelen İsa'yı ve Allah katından gelen kitapları tasdik edici, kavmine efendilik eden ve sözüne başvurulan, ilim ve takvada ileri ve şerefli bir kişi, nefsine hakim olup haramlardan uzak duran ve Allah'ın emirlerini yerine getiren, insanların haklarını veren salih kullarından bir nebi olan Yahya'yı müjdeliyor!"* Yahya (a.s.) hiç evlenmemiştir. Kafası kesilerek şehid edilmiştir.

40) Zekeriyya sevincin verdiği heyecanla bunun keyfiyetini merak ederek dedi ki: *"Rabbim, bana ihtiyarlık gelip çatmışken eşim de çocuk doğuramayacak yaştayken benim nasıl oğlum olabilir?"* Allah buyurdu ki: *"İşte böyledir, Allah size bu şekilde de çocuk vermeye kadirdir. Çünkü Allah dilediğini yapar! Hiçbir şey O'na ağır gelmez."*

41) Zekeriyya sevinç ve heyecanla: *"Rabbim bana çocuğumun ne zaman olacağına dair bir alamet ver! Benim bunu öğrenmem mümkün değil."* dedi. Allah onun bu isteğini kabul etti ve sakinleşmesi için ona: *"Senin alametin insanlarla el, göz, dudak, kaş, baş vb. uzuvlarla işaretleşmen dışında üç gün konuşamamandır. Ancak zikir ve tesbih amacıyla konuşabilirsin. Bunun için Rabbini çokça zikret ve sabah akşam tesbih et!"* buyurdu.

42) Hani Melekler bir zamanlar demişlerdi ki: *"Ey Meryem! Şüphesiz Allah seni insanlar arasından babasız dünyaya gelecek İsa'yı doğurman için seçti, seni günahlardan, hayız, nifas gibi pisliklerden tertemiz kıldı, arındırdı. Seni yaşadığın dönemdeki kadınların en üstünü kıldı."* Meryem rasul değildir. Çünkü rasuller erkeklerden olur. Fakat Allah'ın ona vahyetmesini delil alan bazı alimler Meryem'in nebi olduğunu söylemiştir. Bazı alimler de bunun ilham olduğunu iddia ederek veli olduğunu söylemişlerdir.

43) *"Ey Meryem Rabbine gönülden, samimi olarak itaat et, huşu içerisinde boyun eğ, yalnız O'ndan yardım iste, O'na tevekkül et, O'na sığın, O'na güven, namazda uzunca kıyamda dur! Secde et ve seni seçip üstün kıldığı için Rabbine şükrederek onun önünde huşu ile rüku eden mü'minlerle beraber rüku et."*

44) Ey Muhammed! İşte bu anlatılanlar senin ve kavminin bilmediği ancak Allah'ın bildirmesiyle Yahudi ve Hristiyan alimlerinin bildiği gayb haberlerindendir ki biz onu sana vahyederek gerçek bir şekilde bildiriyoruz ki senin Allah'ın rasulü olduğunu inkar edenlerin aleyhine bir delil olsun. Çünkü onlar senin okur yazar olmadığını, Allah bildirmedikçe bunları bilemeyeceğini çok iyi biliyorlardı. Meryem'e Beyt-i Makdis'te bulunanların hangisi kefil olacak diye kur'a çekmek amacıyla kalem şeklindeki oklarını Ürdün nehrine atarlarken sen onların yanlarında değildin, bu hususta birbirleriyle çekişirlerken de sen yanlarında değildin. Buna rağmen senin Allah'ın rasulü olduğunu inkar etmelerinin mantığı nedir? Yunus ve Muhammed de (s.a.v.) kur'a ile amel etmiştir.

Vahiy: Allah'ın mesajının gizli bir şekilde bildirilmesidir. Açıkça bildirme olursa buna tebliğ denir. Kur'an'da vahiy kelimesi şu anlamlarda kullanılır: 1- Allah'ın Cibril vasıtasıyla nebi ve rasullere haber iletmesi, onlarla konuşması. 2- İlham 3- İç güdü. 4- İşaret etmek. 5- Emretmek. 6- Gizlice bildirmek 7- Vesvese vermek.

45) Hani melekler demişlerdi ki: *"Ey Meryem! Allah seni 'ol' kelimesi ile babasız meydana gelen bir çocuk ile müjdeliyor. İsmi Meryem oğlu İsa Mesih'tir, dünyada da ahirette de şanı yücedir, tüm mü'minler onu sevmektedir ve Cennette Allah'a yakın kılınan kullardandır."*

وَيُكَلِّـــمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنْ الصَّالِحِينَ (٤٦)
قَالَـــتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ
كَذَلِكِ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُـــنْ فَيَكُونُ (٤٧) وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ
وَالْإِنجِيلَ (٤٨) وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ
بِآيَـــةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنْ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ
فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْـــيِ الْمَوْتَـــى بِـــإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدَّخِـــرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ (٤٩) وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنْ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ
لَكُـــمْ بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي (٥٠) إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَـــذَا صِـــرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٥١) فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمْ
الْكُفْـــرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (٥٢)

46) *"Beşikteyken de yetişkinken de insanlarla konuşacaktır; salihlerdendir."*

47) Dedi ki: *"Rabbim, bana bir beşer dokunmamışken nasıl çocuğum olabilir?"* Buyurdu ki: *"İşte böyledir. Allah dilediğini yaratır. Bir işe hükmettiği zaman ona sadece "Ol" der; o da hemen oluverir."*

48) Ona kitap ile hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecektir.

49) *"Doğrusu ben İsrailoğullarına bir rasul olmak üzere Rabbinizden bir ayet ile geldim. Muhakkak ben size çamurdan kuş şeklinde bir şey yapıp ona üflerim, o da Allah'ın izni ile hemen bir kuş oluverir. Allah'ın izniyle doğuştan kör olanı, alacalıyı iyileştirir ve ölüleri diriltirim. Ayrıca evlerinizde yediğiniz ve biriktirdiğiniz şeyleri size haber veririm. Eğer mü'min kimselerseniz muhakkak bunda sizin için bir ayet vardır..."*

50) *"Benden önceki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri helal kılmak için... Size Rabbinizden bir ayet getirdim. Artık Allah'tan korkun da bana itaat edin."*

51) *"Muhakkak ki Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O halde O'na ibadet edin. Dosdoğru yol işte budur!"*

52) İsa, onlardan küfrü sezince: *"Allah'a yardımcılarım kimlerdir?"* dedi. Havariler dediler ki: *"Allah'ın yardımcıları biziz. Allah'a iman ettik. Sen de şahit ol ki şüphesiz biz müslümanlarız."*

46) *"Ey Meryem! İsa senin zina etmediğini, tertemiz olduğunu, kendisinin de Allah'ın oğlu değil, kulu ve rasulu olduğunu ispat etmek için Allah'ın mucizesi sonucu beşikteyken de yetişkinken de Allah'tan aldığı vahiyle insanlarla konuşacaktır; o aynı zamanda Allah'ın salih kullarındandır."* İsa'nın yetişkinken de konuşacağını İmam Taberi İsa'nın hayatta olup, tekrar dünyaya geleceği şeklinde yorumlamıştır.

47) Meryem hayretle dedi ki: *"Rabbim, bana bir beşer dokunmamışken, evli değilken nasıl çocuğum olabilir?"* Allah buyurdu ki: *"İşte böyledir. Allah senden babasız çocuk meydana getirecektir. Allah dilediğini dilediği şekilde yaratır. Bir işe hükmettiği zaman ona sadece "Ol" der; o da hemen oluverir. Allah'ın bir şeyin olmasını dilemesi o şeyin olması için yeter ve o şey o anda oluverir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez. O'nun herşeye gücü yeter."*

48) Allah, İsa'ya okuyup yazmayı, kendisine vahyedeceği hikmetli sünnetleri, sözde ve amelde doğruyu bulma yeteneğini, Musa'ya indirdiği Tevrat'ı ve kendisine indireceği İncil'i öğretecektir. İsa'nın şeriatı Tevrat'ı tamamen neshetmemiştir. Sadece İsrailoğullarının çok soru sormalarından ve günah işlemelerinden dolayı, Tevrat'ta haram kılınan bazı şeyleri İncil'le helal kılmıştır.

49) İsa, İsrailoğullarına şöyle dedi: *"Doğrusu ben İsrailoğullarına bir rasul olmak üzere Rabbinizden bir ayet, apaçık belge, delil, mucize ile geldim. Muhakkak ben size çamurdan kuş şeklinde bir şey yapıp ona üflerim, o da Allah'ın izni ile hemen bir kuş oluverir. Allah'ın izniyle doktorların tedavi etmekten aciz kaldığı doğuştan kör olanı, alacalıyı iyileştirir ve ölüleri diriltirim. Ayrıca evlerinizde yediğiniz ve biriktirdiğiniz şeyleri görmediğim halde size haber veririm. Eğer mü'min kimselerseniz muhakkak bunda sizin için Allah'ın varlığına ve birliğine, benim Allah'ın rasulü olduğuma delalet eden bir ayet vardır..."* İsa döneminde en yaygın meslek tıptı. Bu yüzden Allah tıbbın gerçekleştiremiyeceği anadan doğma körleri, alaca hastalığını iyleştirme mucizesini gösterdi. Mucizeler bir anda olur ve sonra kaybolur, devamlılık arzetmez. Aksi taktirde insanlar buna alışır ve artık bu olaylar harikulade olma özelliğini yitirirler. Üflemeyle ruh arasında bir ilişki var mıdır? Bunu bilemeyiz. Ruh maddi bir şey değildir. Onun mahiyetini ancak Allah bilir. Allah'tan başka hiçkimse, rasuller dahi bunu bilemez.

50) İsa, İsrailoğullarına şöyle dedi: *"Benden önce Musa'ya indirilen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan iç yağlarını, bazı kuş ve balık çeşitlerini, tırnaklı hayvanların eti gibi bazı şeyleri veya bazı ilim adamlarının yanlış içtihadları sonucu haram kıldıkları şeyleri size helal kılmak, cumartesi günü çalışma yasağını kaldırmak için geldim. Size Rabbinizden bir çok mucize ve İncil getirdim. Artık Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiği şeyleri yerine getirin, yasakladığı şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının da bana itaat edin."* Tevrat'ta hayatı düzenleyici kanunlar vardı. İncil'de ise daha çok ahlak ve ruh terbiyesi ile ilgili hükümler vardı. Dolayısıyla Yahudiler olsun Hristiyanlar olsun tüm İsrailoğulları her iki kitapla da amel etmek zorundaydılar. Allah katından gelen şeriatların hepsi insan hayatının her alanını düzenleyici bir özelliğe sahiptir.

51) İsa, İsrailoğullarına şöyle dedi: *"Muhakkak ki ben ne Allah'ım ne de Allah'ın oğluyum. Ben de Allah'ın sizler gibi yaratmış olduğu kullardan biriyim. Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O halde yalnızca O'na ibadet edin. O'ndan başka ibadet edilenleri reddedin. O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Kendisinde eğrilik bulunmayan dosdoğru yol işte budur! Bunun dışındaki yol sapıktır."*

52) İsa, İsrailoğullarının çoğunun bu daveti kabul etmeyip inkar edeceklerini ve kendisini öldürmek isteyeceklerini anlayınca: *"Allah'a giden yolda yardımcılarım kimlerdir?"* dedi. İsa'nın seçkin ashabı olan Havariler dediler ki: *"Allah'ın rasulünün ve dininin yardımcıları biziz. Allah'a iman ettik. Sen de şahit ol ki şüphesiz biz Allah'ın emir ve yasaklarına zahiren ve batınen teslim olan müslümanlarız."*

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ
(٥٣) وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (٥٤) إِذْ
قَالَ اللَّهُ يَاعِيسَى إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنْ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا
كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٥٥) فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٥٦)
وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (٥٧) ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ
الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ (٥٨) إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ
كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٥٩)
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (٦٠) فَمَنْ
حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ
أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ
نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ (٦١)

53) *"Rabbimiz, indirdiğine iman ettik ve Rasul'e tabi olduk, artık bizi şahit olanlarla beraber yaz!"*

54) Düzen kurdular, Allah da bir düzen kurdu. Şüphesiz Allah düzen kuranların en hayırlısıdır.

55) Hani Allah şöyle buyurmuştu: *"Ey İsa! Muhakkak ki ben seni vefat ettireceğim. Seni kendime yükselteceğim ve seni kafirlerden temizleyeceğim. Sana tabi olanları da kıyamet gününe kadar kafirlerin üstünde tutacağım. Sonra dönüşünüz ancak banadır. İşte o zaman, ihtilafa düştüğünüz şeylerde aranızda hükmedeceğim."*

56) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya, onlara dünyada da ahirette de çok şiddetli bir azap ile azabedeceğim. Doğrusu onların hiç bir yardımcıları yoktur.

57) İman edip de salih ameller işleyenlere gelince, onlara ecirlerini tastamam verecektir. Şüphesiz ki Allah, zalimleri sevmez.

58) İşte bu okuduğumuz hikmetli zikirden ve ayetlerdendir.

59) Şüphesiz Allah katında İsa'nın durumu Adem'in durumu gibidir. Onu topraktan yarattı; sonra ona *"Ol!"* dedi, o da hemen oluverdi.

60) Hak Rabbindendir. O halde kuşkuya kapılanlardan olma!

61) Artık sana gelen ilimden sonra kim seninle onun hakkında tartışırsa de ki: *"Gelin çağıralım oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı; bizleri ve sizleri sonra dua edelim de Allah'ın lanetini yalancıların üzerine kılalım!"*

53) Havariler sözlerine şöyle devam ettiler: *"Rabbimiz, Kitabında indirip açıkça bildirdiğin hükümlere tüm kalbimizle iman ettik ve Rasul'e tabi olduk, hayatımızı İsa'nın getirdiği Tevrat ve İncil'e göre düzenleyeceğiz, İsa'nın tavsiyelerine uyacağız. Artık bizi rasullerin getirdiklerine şahitlik eden ve hayatını buna göre düzenleyen mü'minlerle beraber yaz, bizi onlardan kıl!"*

54) İsrailoğullarının büyük bir kısmı İsa'yı öldürmek için hile yaptılar, sinsice tuzak kurdular. Allah da onların plan ve hazırlıklarını boşa çıkarttı. Onlardan birini İsa'ya benzetti. İsa'yı da katına yükselterek kafirlerden korudu. Kafirleri ise cezalandırdı, onları derece derece azaba yaklaştırdı. Onlar için ahirette şiddetli bir azap vardır. Şüphesiz Allah hile yapanlara karşılık verenlerin en hayırlısıdır. Allah'ın mekir sıfatı kendine ait bir sıfattır, kullarınkine benzemez. Bu sıfat O'nun şanına layıktır ve hayırlıdır. Onun mahiyetini ancak Allah bilir.

55) Hani Allah şöyle buyurmuştu: *"Ey İsa! Muhakkak ki ben seni kafirlerin tuzağından kurtaracağım ruhunla ve cesedinle seni katıma yükselteceğim. Kafirlerin sana ve annene attıkları pisliklerden seni temizleyeceğim. Sana iman edip getirdiklerine tabi olan mü'minleri de akide doğruluğu, edep, ahlak, hüccet, delil kuvveti ve kıymeti bakımından kıyamet gününe kadar rasullüğünü yalanlayan ve getirdiklerini inkar eden kafirlerin üstünde tutacağım. Ey kafirler! Ne kadar yaşarsanız yaşayın sonra dönüşünüz ancak banadır. İşte o zaman, dünyada ihtilafa düştüğünüz, çekiştiğiniz şeylerde aranızda hükmedeceğim. Kimin haklı kimin haksız olduğu ortaya çıkacaktır."* Allah'ın İsa'yı nasıl ve ne şekilde vefat ettirdiği ve katına yüksellttiği konusunda ihtilaf vardır. Bu ihtilafın sebebi "teveffa" ve "yükseltmek" kelimelerinin bir kaç manaya gelmesidir. Bazı alimlere göre İsa hayattadır, hiç ölmemiştir, dünyaya geldikten sonra ölecektir. Bazılarına göre ölmüştür, dünyaya geldikten sonra bir daha ölecektir. Bazılarına göre uykudadır. Bazılarına göre İsa semadadır. Bazılarına göre derece ve kıymet bakımından yükseltilmiştir. Fakat kesin olan şu ki İsrailoğulları İsa'yı öldüremediler. Buhari ve Müslim'de geçtiği üzere İsa, kıyamete yakın bir zamanda Muhammed'in dinine tabi olmak üzere tekrar yeryüzüne gelecek ve Deccal'i öldürecektir.

56) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya, onlara dünyada öldürülmek, asılmak, esir edilmek ve cizye vermek zorunda bırakılmak suretiyle, ahirette de Cehennem'de çok şiddetli bir azap ile azabedeceğim. Doğrusu onları azaptan koruyacak hiç bir yardımcıları da yoktur.

57) Allah'ın istediği şekilde iman edip de bu imana uygun salih ameller işleyenlere gelince, onlara ecirlerini tastamam verecektir. Onları Cennetlere koyacaktır. Şüphesiz ki Allah, zalimleri sevmez. Herkese yaptıklarının karşılığını eksikliğe ugratılmaksızın verir.

58) Ey Muhammed! İşte Cibril vasıtasıyla sana okuduğumuz bu kıssalar, hikmetli bir zikir olan Kur'an'ın ayetlerindendir.

59) Şüphesiz Allah katında İsa'nın durumu Adem'in durumu gibidir. Her ikisi de babasız yaratılmışlardır. Allah Adem'i topraktan yarattı; sonra ona *"Ol!"* dedi, o da hemen oluverdi. Allah Cibril vasıtasıyla Meryem'e ilka etti. 'Ol!' dedi. O da hemen oluverdi.

60) Ey Muhammed ümmeti! Hak Rabbinizden size gelendir. Bunlara iman edin! O halde Yahudi ve Hristiyanların anlattıklarıyla şüpheye kapılanlardan olmayın! Onlar yalan ve iftiradır.

61) Ey Muhammed! Artık sana İsa'nın Allah'ın kulu ve rasulü olduğuna dair ilim geldikten sonra kim seninle İsa hakkında tartışırsa de ki: *"Gelin çağıralım oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı; bizleri ve sizleri sonra dua edelim de Allah'ın lanetini yalancıların üzerine kılalım!"* Rivayete göre Rasulullah (s.a.v.) Hasan, Hüseyin, Fatıma ve Ali'yi (r.a.) alarak Necranlıların ileri gelenlerinden Seyyid, Akib ve İbn Haris'i lanetleşmeye davet etmiştir. Fakat onlar korkularından bu davete icabet etmemişlerdir.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ
لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦٢) فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِالْمُفْسِدِينَ (٦٣) قُلْ يَاأَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ
سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا
يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا
اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (٦٤) يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَاجُّونَ
فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنْزِلَتِ التَّوْرَاةُ وَالْإِنْجِيلُ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ (٦٥) هَاأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ (٦٦) مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ
كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٦٧) إِنَّ
أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ (٦٨) وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا
يَشْعُرُونَ (٦٩) يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ (٧٠)

62) İşte bu, o hak olarak anlatılandır. Allah'tan başka ilah yoktur. Muhakkak ki Allah, elbette O Aziz'dir, Hakim'dir.

63) Artık yüz çevirirlerse Allah elbette o fesatçıları hakkıyla bilendir.

64) De ki: *"Ey kitap ehli! Bizimle sizin aranızda ortak bir kelimeye gelin! Allah'tan başkasına ibadet etmeyelim, hiç bir şeyi O'na ortak koşmayalım, bir kısmımız bir kısmınızı Allah'tan başka rabler edinmesin! Yüz çevirirlerse: 'Şahit olun ki şüphesiz biz müslümanlarız.' deyin."*

65) Ey kitap ehli! Niçin İbrahim hakkında tartışıyorsunuz? Oysa Tevrat ta, İncil de ancak ondan sonra indirilmiştir; hala akletmiyor musunuz?

66) İşte siz böylesiniz! Hadi bildiğiniz konuda tartıştınız; hiçbir bilginiz olmayan bir şey hakkında niçin tartışıyorsunuz? Oysa Allah bilir; siz ise bilmezsiniz...

67) İbrahim yahudi olmadı, hristiyan da değildi. Fakat hanif bir müslümandı; müşriklerden değildi!..

68) Elbette ki insanların İbrahim'e en yakın olanları, ona uyanlar ve bu nebi ile iman edenlerdir. Allah ise mü'minlerin velisidir.

69) Kitap ehlinden bir grup sizi saptırmak istedi. Oysa ancak kendilerini saptırırlar da farkına varmazlar.

70) Ey kitap ehli! Siz şahitlik ettiğiniz halde Allah'ın ayetlerini niçin inkar ediyorsunuz?

62) Ey Muhammed! İşte bu, o hak olarak anlatılan kıssalardır. Bunun dışında anlatılanlar batıldır. Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. Muhakkak ki Allah, galip ve güçlü olan, herşeyi yenen, hiçbir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olandır.

63) Artık bu hakikatlerden yüz çevirirlerse şüphesiz ki Allah, elbette, o fesatçıları hakkıyla bilen ve onlara gereken cezayı verendir.

64) Ey Muhammed de ki: *"Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Bizimle sizin aranızda ortak bir kelimeye, La ilahe illallah'a gelin! Allah'tan başkasına ibadet etmeyelim, hiç bir şeyi O'na şirk koşmayalım, O'ndan başka ibadet edilen sahte ilahları, tağutları reddedelim, bir kısmımız bir kısmınızı Allah'tan başka rabler edinmesin! İsa, Uzeyir ve melekler Allah'ın kullarıdır, rab değildir. Allah'ın helal kıldığını helal, haram kıldığını haram kabul edelim. Din adamlarının heva ve heveslerine dayalı olarak çıkardıkları hükümleri reddedelim. Eğer bunları kabul etmekten yüz çevirirlerse: 'Şahit olun ki şüphesiz biz Allah'ın hükümlerine boyun eğen müslümanlarız.' deyin."*

Rasullerin davetinin temeli olan La ilahe illallah sözünün kişiye faydalı olması için, manasını bilmenin ve bu manaya göre amel etmenin gerekli olduğunu bildiren bu ayeti, Rasulullah arapça bilmeyen krallara gönderdiği mektuba yazdırmıştır. Çünkü bu ayette La ilahe illallah'ın manası ve bu manaya göre amel etmenin, bu manayı bozacak hareketlerden kaçınmanın gereği bildirilmiştir. Arap müşriklerinin çoğu La ilahe illallah'ın manasını bildikleri için Rasulullah onlara sadece bu kelimeyi söylemelerini istemiştir. Onlar bu kelimeyi söylemekle ne gibi bir sorumluluğun altına imza atacaklarını bildikleri için çoğu bundan yüz çevirmiştir.

65) Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Niçin İbrahim hakkında delilsiz bir şekilde tartışıyorsunuz? Oysa Tevrat ta, İncil de ancak ondan yüzlerce yıl sonra indirilmiştir; İbrahim nasıl Yahudi veya Hristiyan olabilir? Hala akletmiyor musunuz?

66) İşte siz böylesiniz! Hadi yarım yamalak bildiğiniz Musa, İsa ve Muhammed hakkında veya helal haram kılınan şeyler hakkında birbirinizle veya başkalarıyla tartıştınız kabul edelim. Zira elinizde bir kısmı tahrif edilse de bir kısmı tahrif edilmemiş Tevrat ve İncil var. Fakat hiçbir bilginiz olmayan ve sizden yüzlerce yıl önce yaşayan İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz? Bir kısmınız onun Yahudi, bir kısmınız da Hristiyan olduğunu iddia ediyor. Oysa Allah herşeyi bilir; siz ise Allah bildirmedikçe ve izin vermedikçe hiçbir şeyi bilmezsiniz. Size düşen, Allah'ın son rasulü Muhammed'e ve getirdiklerine kayıtsız şartsız, zahiren ve batınen teslim olmaktır.

67) İbrahim yahudi olmadı, hristiyan da değildi. Fakat bütün nebi ve rasuller gibi batıl dinleri reddederek Allah'a yönelen, Allah'ın emirlerine kayıtsız şartsız, zahiren ve batınen teslim olan bir müslümandı; Allah'a şirk koşan kimselerden asla değildi!..

68) Elbette ki insanların İbrahim'e en yakın, en layık, en çok hak sahibi olanları, kendi zamanında onun dini ve sünneti üzere olup ona uyanlar ve Muhammed ile ona iman eden mü'minlerdir. Şüphesiz ki Allah mü'minlerin velisi, dostu ve destekleyicisidir.

69) Ey iman edenler! Kitap ehlinden bir grup size olan kinlerinden dolayı sizi dininizden saptırarak küfre düşürmek istedi. Oysa ancak kendilerini saptırırlar da farkına varmazlar. Allah'ın lanetini ve gazabını hak ederler. Çünkü gerçek manada iman eden kimseleri Allah korur. Bu yüzden onların dış görünüşlerindeki yumuşak ve iyi davranmalarına, güzel sözlerine ve dostluklarına aldanmayın!

70) Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Siz kitaplarınızda bulunan Allah'ın ayetlerinin doğruluğuna ve geleceği bildirilen rasule şahitlik ettiğiniz halde Muhammed'in getirdiği Allah'ın ayetlerini niçin bile bile inkar ediyorsunuz? Kitaplarınızdaki hakikatleri dillerinizle kabul ettiğiniz halde amellerinizle reddediyorsunuz.

يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٧١) وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
آمِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوا
آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٧٢) وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَنْ تَبِعَ
دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللَّهِ أَنْ يُؤْتَى أَحَدٌ مِثْلَ مَا
أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّوكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ (٧٣) يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٧٤) وَمِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ
تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى
اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٧٥) بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ
وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧٦) إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ
بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي
الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا
يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٧)

71) Ey kitap ehli! Niçin hakkı batılla karıştırıyor ve bile bile hakkı gizliyorsunuz?

72) Kitap ehlinden bir grup dedi ki: *"İman eden kimselere indirilene günün başında iman edin, sonunda da inkar edin; belki dönerler."*

73) *"Sizin dininize uyanlardan başkasına inanmayın."* De ki: *"Şüphesiz hidayet Allah'ın hidayetidir." "Size verilenin benzeri bir kimseye veriliyor ya da Rabbiniz katında size karşı deliller getirirler diye."* De ki: *"Şüphesiz lütuf Allah'ın elindedir, onu dilediğine verir. Şüphesiz Allah Vasi'dir, Alîm'dir."*

74) Rahmetini dilediğine has kılar. Doğrusu Allah çok büyük lütuf sahibidir.

75) Kitap ehlinden öyle kimseler vardır ki ona yüklerle mal emanet etsen onu sana tamamen öder. Onlardan öylesi de vardır ki ona bir dinar emanet etsen, o kimse üzerinde ısrarla durmadıkça onu sana ödemez. Bu onların: *"Ümmiler hakkında aleyhimize bir yol yoktur."* demeleri sebebiyledir. Bildikleri halde Allah'a karşı yalan söylerler.

76) Hayır! Her kim ahdini yerine getirir ve sakı-nırsa, muhakkak Allah muttakileri sever.

77) Doğrusu Allah'ın ahdine ve yeminlerine karşı az bir değer satın alanlar, işte onlar var ya; ahirette onlar için hiç bir nasip yoktur. Allah kıyamet günü onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları temize çıkarmayacaktır. Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

71) Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Niçin Allah'ın indirdiği hakkı sapık bir şekilde te'vil ederek ve te'vil edemediklerinizi de gizleyerek, dilinizle Muhammed'e inandığınızı söyleyip, kalplerinizle onu inkar ederek hakkı batılla karıştırıyor ve Muhammed'in sıfatları kitaplarınızda mevcut olduğu halde bile bile hakkı gizliyorsunuz?

72) Kitap ehlinden Ka'b b. El-Eşref, Malik b. Sayf, Abdullah b. Sayf, Adiy b. Zeyd, Haris b. Avf vs. bir grup dedi ki: *"İman eden kimselere indirilen Kur'an'a gündüzün erken saatlerinde dillerinizle iman edin, geç saatlerinde de'Biz Tevrat'a baktık, orada geleceği bildirilen rasul bu değilmiş!" diyerek inkar edin; belki müslümanlar sizden etkilenirler de dinlerinden şüphe edip dönerler."* Rasulullah'ın gizli olan bu hileyi bilmesi mucizedir. Allah bunu mü'minlere bildirerek müslümanlar arasında yapacağı tahribatı ve etkiyi yok etmiştir. Ayrıca kitap ehli için de bir yıkım olmuştur. Allah'ın açığa çıkaracağını düşünerek bir daha böyle bir şey yapmaya yeltenememişlerdir.

73) Müslümanları dinlerinde şüpheye düşürmek isteyen bu münafık topluluk avam halka: *"Sizin dininize uyanlardan başkasına da asla inanmayın, güvenmeyin. Onlara sırlarınızı vermeyin."* dediler. Ey Muhammed! De ki: *"Ey Mü'minler! Dikkat edin! Mü'minlerden başkasına güvenmeyin, onu dost edinmeyin. Şüphesiz doğru yol Allah'ın gösterdiği yol olan İslam'dır. Ey Kitap ehli! İslam'a girin. Irkçılık yapmayın."* Münafık topluluk avam halka şöyle dedi: *"Size gönderilen rasulün ve indirilen kitabın bir benzerinin Muhammed'e de indirileceğine inanmayın. O, bir yalancıdır. Şayet rasul ise bize gönderilmemiştir. Sizler, Rabbiniz huzurunda aleyhinize delil getirilerek mağlup edileceğinize de inanmayın! Kitabınızda bulunan Muhammed'in niteliklerini, herkese anlatmayın. Yoksa bunu duyan müşrikler müslüman olurlar, aleyhinize delil getirirler!"* Ey Muhammed! De ki: *"Size verilen kitabın benzeri Muhammed'e veriliyor ya da Rabbiniz katında müslümanlar kitaplarınızda Muhammed'in geleceğine dair bilgileri size karşı delil getirirler diye mi hakkı gizliyor, iman etmiyorsunuz? Şüphesiz lütuf ve bağış Allah'ın elindedir, onu kullarından dilediğine verir. Kimse O'na hesap soramaz. Şüphesiz Allah fazilet ve keremi çok geniş olan, ilmi herşeyi kuşatan, nimetini ve gazabını hakedenleri çok iyi bilen ve karşılığını verendir. Bu yüzden ey Mü'minler! Üzülmeyin, bilin ki sizin dininzden üstün bir din yoktur. Allah hiçbir ümmete vermediği üstünlüğü size vermiştir."*

74) Allah nübüvvet, islam ve iman gibi nimetlerini kullarından dilediğine tahsis eder. Doğrusu Allah çok büyük lütuf ve kerem sahibidir.

75) Kitap ehlinden Abdullah b. Selam gibi öyle kimseler vardır ki ona tonlarca mal emanet etsen ihanet etmeden onu sana zamanında eksiksiz bir şekilde tamamen öder. Onlardan öylesi de vardır ki ona çok az bir mal emanet etsen, o kimse tepesi üzerinde ısrarla durup sıkıştırmadıkça onu sana ödemez. Bu onların: *"Bizim dinimden olmayan kimselere karşı bir sorumluluğumuz yoktur. Onların malları, kanları ve ırzları bize helaldir"* demeleri sebebiyledir. Onlar bunun yanlış olduklarını bildikleri halde Allah'a karşı yalan söylerler.

76) Hayır! Durum onların iddia ettiği gibi değildir. Aksine her kim Allah'ın rasulüne ve getirdiklerine uyacaklarına dair verdiği ahdi ve insanlarla yaptıkları anlaşmalardan dolayı meydana gelen ahdini yerine getirir ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiği şeyleri yerine getirir, yasakladığı şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınırsa, muhakkak Allah muttakileri sever. Onları Cennetlere yerleştirir.

77) Doğrusu kendilerine gönderilen kitapta, Muhammed ve O'nun getirdiklerine iman edeceklerine dair Allah'a verdikleri sözü ve yalan yere yaptıkları yeminlerini, dünya malından az bir değere değişenler var ya; işte onların ahirette Cennet nimetlerinden hiç bir nasipleri yoktur. Allah kıyamet günü onlarla iyi bir şekilde konuşmayacak, onlara rahmet nazarıyla bakmayacak, onları bağışlamayacak ve onları küfür, şirk ve günah pisliklerinden temize çıkarmayacaktır. Onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap vardır.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنْ
الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنْ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ (٧٨) مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ
وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ (٧٩) وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا
الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
(٨٠) وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ
وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَى ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا
أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنْ الشَّاهِدِينَ (٨١)
فَمَنْ تَوَلَّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمْ الْفَاسِقُونَ (٨٢) أَفَغَيْرَ
دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (٨٣)

78) Muhakkak ki onlardan öyle bir grup vardır ki siz onu kitaptan sanasınız diye dillerini kitap ile eğerler. Halbuki o kitaptan değildir. O, Allah katından olmadığı halde *'Allah katındandır.'* derler. Onlar bile bile Allah'a karşı yalan söylerler.

79) Hiçbir beşerin, Allah kendisine kitap, hüküm ve nübüvvet verdikten sonra insanlara: *"Allah'ın yanısıra bana kullar olun!?"* demesi olmaz. Ancak *"Öğrettiğiniz ve ders yaptığınız kitaba göre Rabbaniler olun!"*

80) Ayrıca size melekleri ve nebileri Rabler edinmenizi de emretmez. Siz müslüman olduktan sonra size hiç küfrü emreder mi?

81) Allah: *"Andolsun ki ben size kitap ile hikmeti verdim. Sonra size beraberinizde bulunanı tasdik edici bir rasul gelirse mutlaka ona iman edeceksiniz ve mutlaka ona yardım edeceksiniz!"* diye nebilerin kuvvetli sözünü aldığı zaman buyurdu ki: *"Buna dair sözümü alıp kabul ettiniz mi?" "Kabul ettik!"* dediler. *"O halde şahitlik edin, ben de sizinle beraber şahitlik edenlerdenim."* buyurdu.

82) Artık kim bundan sonra yüz çevirirse, işte onlar fasıkların ta kendileridir.

83) Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar? Oysa göklerde ve yerde her ne varsa ister istemez O'na teslim olmuştur ve ancak O'na döndürüleceklerdir.

78) Muhakkak ki kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlardan öyle bir grup vardır ki heva ve heveslerine uyarak siz onu kitaptan sanasınız diye dilleriyle kitabı eğip bükerler, ayetleri tahrif ederler, batıl şekilde tevil ederler. Halbuki o yaptıkları yorum kitabın esasına uygun değildir. O yaptıkları yorumlar, Allah katından olmadığı, bilakis Allah'ın kitabına aykırı olduğu halde: *'Bunlar Allah katındandır. Bunlara uymanız gerekir.'* derler. Kendileri saptıkları gibi avam halkı da saptırırlar. Onlar bir takım dünya menfaatlerini elde etmek için bile bile Allah'a karşı yalan söylerler. Onlar için çok acıklı bir azap vardır. Onlara körü körüne uyan cahil halk da mazur değildir.

79) Hiçbir insanın, Allah'ın beşer arasından tevhidi anlatması ve sadece Allah'a ibadete davet etmesi için seçtiği, kendisine yol gösterici olarak bir kitap ve o kitabı en güzel şekilde kavrayacak bir anlayış verdiği ve bu şekilde nübüvvetle şereflendirdiği bir kimsenin çıkıp ta insanlara: *"Allah'ın yanısıra bana da ibadet edin!?"* demesi mümkün değildir. Böyle bir iddia nebi ve rasullere apaçık bir iftiradır. O insan ancak: *"Allah'tan gelen kitabı öğrendiğiniz, içindeki hükümlerle amel ettiğiniz, insanlara öğrettiğiniz ve ders yaptığınız kitaba göre Rabbe yakın olan, Rabbin sevdiği, insanları yetiştiren, işlerini düzene koyan, onları sevk ve idare eden idareciler, liderler, Alîm, fakih, hikmet ve takva sahibi, salih ve halis kullar olun!"* der. Nebi ve rasuller, Allah'ın seçkin kullarıdır. Yalan söylemezler, günah işlemezler, Allah'ın kendilerine yüklediği görevi yerine getirirler. Rasuller , ancak kitabı ve kitabın hükümlerini insanlara ulaştırmak için bir vasıtadır. Yoksa onlara ibadet etmek suretiyle Allah'a yaklaşmak için bir vasıta değildirler.

80) Bu insanlar, ayrıca size Allah'a ait olan hak, sıfat ve yetkileri meleklere ve nebilere verdirerek onları Rabler edinmenizi de emretmez. Siz İslam fıtratı üzere yaratıldıktan, Allah'ın emirlerine zahiren ve batınen kayıtsız şartsız teslim olarak müslüman olduktan sonra size hiç şirki ve küfrü emreder mi? Masum nebi ve rasuller hakkında nasıl böyle bir şey düşünebilirsiniz?

81) Tüm insanlar islam fıtratı üzere yaratılmıştır. Bütün nebi ve rasullerin dini İslam'dır. Allah tüm nebi, rasul ve mü'minlerden: *"Andolsun ki ben size kitabı ve hikmeti verdim. Bunu insanlara tebliğ edin. Sonra size beraberinizde bulunan kitabı ve sünneti tasdik edici bir rasul geldiğinde mutlaka ona inanacak ve ona yardım edeceksiniz!"* diye yeminle destekleyerek kuvvetli bir söz almış ve: *"Bunları ikrar edip kabul ediyor musunuz?"* buyurmuştu. Onlar: *"Evet kabul ediyoruz! Gereğince de amel edeceğiz."* demişlerdi. Allah: *"O halde kabul ettiğinize dair birbirinize şahitlik edin, bilin, açıklayın, ben de sizinle beraber buna şahitlik edenlerdenim."* buyurmuştu.

82) Artık kim Allah'a verdiği bu sözden sonra Allah'ın emir ve yasaklarına itaatten yüz çevirir, nebilerin bir kısmına inanır, bir kısmını inkar eder, özellikle son rasul Muhammed'in şeritına tabi olmazsa, işte onlar hak yoldan çıkarak şirke ve küfre giren fasıkların ta kendileridir.

83) Nebi ve rasullerin bir kısmına iman edip bir kısmını inkar edenler, Allah'ın en son ve mükemmel dini olan İslam'dan başka bir din, şeriat, hukuk düzeni mi arıyorlar? Oysa bütün nebi ve rasullerin dini birdir. Nebi ve rasuller arasında ayrım yapmak küfürdür. Göklerde ve yerde her ne varsa ister istemez Allah'ın kanunlarına teslim olmuştur , O'nun çizdiği programın dışına çıkamazlar. Herkes, sonunda ancak O'na döndürülecek ve zerre miktarı zulme uğratılmaksızın hesaba çekilecektir. Bu yüzden kendinizi dünyadayken hesaba çekin! Mü'minler Allah'a isteyerek, severek itaat ederler. Kafirler ölüm anında istemeyerek Allah'a teslim olurlar. Fakat bu onlara Kıyamet gününde fayda vermeyecektir. Kafirlerin gölgeleri Allah'a secde eder. Bir çok insan sıkıntı anında, öldürülme korkusunun bulunduğu sırada istemeyerek teslim olur. Kafirlerin varolmaları, yokolmaları, vücud azalarının işlemesi de Allah'ın dilemesi doğrultusundadır.

قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ
مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٨٤) وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ
دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٨٥)
كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ (٨٦) أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (٨٧) خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ (٨٨) إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ
بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٨٩) إِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَنْ تُقْبَلَ
تَوْبَتُهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ (٩٠) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِمْ مِلْءُ الْأَرْضِ
ذَهَبًا وَلَوِ افْتَدَى بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِنْ
نَاصِرِينَ (٩١)

84) De ki: *"Biz Allah'a; bize indirilene; İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilenlere; Musa'ya, İsa'ya ve nebilere Rableri tarafından verilenlere iman ettik. Onlardan hiçbirinin arasını ayırmayız. Doğrusu biz yalnız O'na teslim olanlarız."*

85) Kim İslam'dan başka bir din ararsa, ondan asla kabul edilmeyecektir. Muhakkak ki o ahirette de hüsrana uğrayanlardandır!

86) Rasulün kesinlikle hak olduğuna şahitlik ettikleri halde üstelik kendilerine apaçık deliller de gelmişken imanlarından sonra küfre giren bir toplumu Allah nasıl hidayete erdirir? Doğrusu Allah zalimler toplumunu hidayete erdirmez.

87) İşte onlar var ya, onların cezası muhakkak ki Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lanetinin onlar üzerine olmasıdır.

88) Onun içinde sürekli kalıcıdırlar. Onlardan azap hafifletilmez ve onlar gözetilmezler.

89) Ancak bundan sonra tevbe edip düzeltenler müstesna. Şüphesiz Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

90) Doğrusu imanlarından sonra küfre giren sonra da küfürlerini artıran kimselerin tevbeleri asla kabul edilmeyecektir. İşte onlar sapanların ta kendileridir.

91) Şüphesiz küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edip kafir olarak ölenler fidye olarak yer dolusu altın verseler yine de onların hiçbirinden asla kabul edilmez. İşte onlar var ya, onlar için çok acıklı bir azap vardır. Onların yardımcıları yoktur.

84) Ey Muhammd de ki: *"Biz Allah'ın istediği şekilde Allah'a; bize indirilen Kur'an'a; İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilen kitap ve sahifelere; Musa'ya, İsa'ya ve tüm nebi ve rasullere Rableri tarafından verilen kitap ve sahifelere, içerisindeki hakikatlere iman ettik. Onlardan hiçbirinin arasını ayırmayız. Doğrusu biz yalnız Allah'ın emir ve yasaklarına zahiren ve batınen teslim olanlarız. Hayatımızı son rasul Muhammed'in getirdiği şeriat üzere düzenleriz."*

85) Kim İslam'dan başka bir dine girer, Muhammed'in şeriatından başka bir şeriata tabi olursa, o din ve şeriat ondan asla kabul edilmeyecektir. Yaptıkları ameller boşa gidecektir. Muhakkak ki o kişi dünyada rezil ve rüsvay olur, ahirette de hüsrana uğrayacak olanlardandır! Muhammed'in şeriati önceki nebi ve rasullerin getirdiği şeriatı neshetmiştir. Önceki nebi ve rasuller sağ olsalardı onlar da Muhammed'in şeriatına tabi olurlardı. Bugün kim olursa olsun herkesin tüm hayatını Muhammed'in getirdiği İslam şeriatına göre düzenlemesi gerekir. Sosyal, siyasal, ekonomik tüm kanun ve prensipler için de aynı şey söz konusudur.

86) Rasulün Allah tarafından gönderildiğine, yalancı olmadığına şahitlik ettikleri, rasulün kendilerine getirdiği apaçık delillere kayıtsız şartsız zahiren ve batınen teslim oldukları, şeksiz şüphesiz iman ettikten sonra şirke ve küfre girerek dinden çıkan bir toplumu Allah nasıl hidayete erdirir? Doğrusu Allah, bile bile hakkı inkar eden ve bu hal üzere yaşamak suretiyle hem nefislerine, hem Allah'a, hemrasulüne, hem müslümanlara, hem de insanlara zulmeden zalimler, fsıklar ve kafirler toplumunu hidayete erdirmez. Allah, ancak hakkı isteyen, hak kendisine geldiğinde ona tabi olan kimseleri hidayete ulaştırır. Bu kimseler samimi oldukları müddetçe Allah onları hidayet üzere yaşatır, öldürür ve onları Cennetlere yerleştirir. Ehli kitap, kendi kitaplarında son rasul olan Muhammed'in geleceğini çok iyi bilmelerine rağmen bile bile hakkı inkar etmişlerdir.

87) İşte iman ettikten sonra bile bile küfre giren ve bu hal üzere ölenlerin cezası muhakkak ki Allah'ın rahmetinden uzaklaşıp gazabına maruz kalarak Cehennemi boylamaktır. Melekler ve bütün mü'minler de Allah'ın rahmetinin bunlardan uzaklaşması için beddua ederler. Kıyamet günü kafir ve müşrikler, kendilerini şirke ve küfre götüren kimselere lanet edecektir.

88) Onlar Cehennemin içinde sürekli kalacaklardır. Onlardan azap bir an olsun hafifletilmez ve onlara rahmet nazarıyla bakılmaz, özür dilemeleri ve tevbe etmeleri için mühlet verilmez, azapları ertelenmez. Onları bu azaptan kurtaracak hiçbir kimse de yoktur.

89) Ancak şirk ve küfürlerinden pişman olup onları terkeden, bir daha onlara dönmemek üzere karar alan ve hayatını Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde düzenleyenler bundan müstesnadır. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünyada ve ahirette merhamet edendir.

90) Doğrusu iman ettikten sonra bile bile küfre giren sonra da küfür ve şirk üzere yaşayan ve müslümanlara eziyet ederek azan kimselerin samimi olmaksızın dilleriyle söyledikleri 'tevbe ettim' sözleri veya ölmek üzereyken ölüm korkusuyla yaptıkları tevbeleri asla kabul edilmeyecektir. Onlar şirk üzere yaşamayı tercih ettikleri müddetçe Allah onlara iman etmeyi nasip etmeyecek, derece derece azaba yaklaştıracaktır. İşte onlar imanı bırakap küfre girerek haktan batıla sapanların ta kendileridir.

91) Şüphesiz küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edip kafir olarak ölenler Cehennem azabından kurtulmak için fidye olarak yeryüzü dolusu altın verseler yine de onların hiçbirinden asla kabul edilmez. İşte onlar var ya, onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap vardır. Onları azaptan kurtaracak hiçbir yardımcıları da yoktur.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ
شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ (٩٢) كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَنِي
إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ
التَّوْرَاةُ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٩٣)
فَمَنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ (٩٤) قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٩٥) إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ
لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ (٩٦) فِيهِ
آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى
النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ (٩٧) قُلْ يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ
تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ (٩٨)
قُلْ يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ آمَنَ
تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
(٩٩) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ (١٠٠)

92) Sevdiğiniz şeylerden infak edinceye kadar iyiliğe asla erişemezsiniz! Herhangi bir şeyden ne infak ederseniz elbette ki Allah onu hakkıyla bilir.

93) İsrail'in kendisine haram kıldığı şey müstesna, Tevrat indirilmeden önce İsrailoğullarına bütün yiyecekler helaldi. De ki: *"D ğru kimselerseniz halde Tevrat'ı getirin de nu kuyun!"*

94) Artık kim bundan sonra Allah'a yalanı iftira ederse, işte onlar zalimlerin ta kendileridir!

95) De ki: *"Allah d ğru s ylemiştir. O halde hanif larak İbrahim'in milletine uyun; ki , müşriklerden lmadı."*

96) Şüphesiz insanlar için kurulan ilk ev alemlere bereket ve hidayet olan Bekke'dekidir.

97) Apaçık ayetlerin bulunduğu o yerde İbrahim'in makamı vardır. Her kim oraya girerse emin olur. Onun yoluna gücü yeten kimsenin evi haccetmesi Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır. Her kim de kafir olursa elbette ki Allah alemlerden müstağnidir.

98) De ki: *"Ey kitap ehli! Allah'ın ayetlerini niçin inkar ediy rsunuz? D ğrusu Allah yaptıklarınıza hakkıyla şahittir!"*

99) De ki: *"Ey kitap ehli! Niçin şahit lduğunuz halde nda eğrilik arayarak iman edenleri Allah y lundan vazgeçirmeye çalışıy rsunuz? Elbette ki Allah yaptıklarınızdan asla gafil değildir!"*

100) Ey iman edenler! Kitap verilenlerden herhangi bir gruba itaat ederseniz imanınızdan sonra sizi kafirler olarak döndürürler.

92) Ey iman edenler! Sevdiğiniz şeylerin bir kısmını Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde Allah yolunda infak etmedikçe iyiliğe, itaate, imana, salih amel işlemeye asla erişemez, dolayısıyla Cennete girmeye hak kazanamazsınız! Herhangi bir şeyden ne infak ederseniz elbette ki Allah onu hangi niyetle ve nasıl verdiğinizi hakkıyla bilir ve karşılığını size zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın verir.

93) Yakub'un kendi nefsine haram kıldığı ve İsrailoğullarının işlediği günahlardan dolayı Allah'ın onları cezalandırarak terbiye etmek için haram kıldığı bazı yiyecekler müstesna bütün temiz yiyecekler, Tevrat Musa'ya indirilmeden önce İsrailoğullarına ve onlardan yüzlerce yıl evvel yaşamış İbrahim'e helaldi. Ey Muhammed! De ki: *"Ey Yahudiler! Deve eti yemenin ve sütünü içmenin İbrahim'in şeriatında haram kılındığı k nusundaki iddianızda d ğru kimselerseniz halde Tevrat'ı getirin de nu kuyalım!"* Yahudiler bu teklifi yerine getirmediler. Bu da okuma yazması olmayan Rasulullah'ın rasul olduğunu gösteren apaçık delillerden birisidir.

94) Hak apaçık bir şekilde ortaya çıktıktan sonra artık kim bile bile Allah'ın ayetlerini tahrif ederek, sapık bir şekilde tevil ederek, deve eti ve sütünün Tevrat'ta yasaklandığını iddia ederek Allah'a yalan yere iftira ederse, işte onlar zalim, fasık ve kafirlerin ta kendileridir! Bu kimseler halis bir şekilde tevbe etmeden ölürlerse onlar için ahirette can yakıcı ve ebedi bir azap vardır.

95) Ey Muhammed! De ki: *"Ey Yahudiler! Allah her k nuda d ğruyu s ylemiştir. O halde her türlü şirkten uzak bir şekilde, hakka y nelerek İbrahim'in dini lan İslam'a uyun! İbrahim, hiç bir zaman Allah'a şirk k şan kimselerden lmadı."*

96) Şüphesiz insanların Allah'a ibadet etmeleri için inşa edilen ilk ev, alemlere bereket ve hidayet kaynağı olan Mekke'deki Ka'be'dir. Kabe'nin bulunduğu yer susuz, bitkisiz bir çöl olmasına rağmen o bölgede çeşitli sebze ve meyveler yetiştirilmektedir. Ayrıca orada işlenen amellerin sevabı daha fazladır ve orada yapılan dualara icabet edilmektedir. Ka'be, mü'minler arasında birlik ve beraberliği sağlar.

97) Safa ile Merve, Rükun, Haceru'l-Esved ve zemzem suyu gibi apaçık ayetlerin bulunduğu Ka'be'de ayrıca İbrahim'in Kabe'yi inşa etmek için üzerine çıktığı ve günümüze kadar gelen İbrahim'in ayak izlerinin bulunduğu İbrahim'in makamı vardır. Her kim Ka'be'ye sığınırsa her türlü tehlikeden emin olur. Bu durum kıyamete kadar geçerlidir. Mekke'ye gitmeye bedeni ve mali gücü yeten ve yol emniyeti bulan kimsenin Allah'ın evi olan Ka'be'yi ömründe bir kere haccetmesi Allah'ın müslümanlar üzerindeki bir hakkıdır. Her kim de haccın farziyetini önemsemeyerek veya inkar ederek kafir olursa elbette ki Allah'ın, yaratmış olduğu varlıkların kendisine ibadet etmesine ihtiyacı yoktur. Allah kafirlere gereken cezayı mutlaka verecektir. Burada tüm insanları, müslüman olup Ka'be'yi haccetmeye davet vardır.

98) Ey Muhammed! De ki: *"Ey kitap ehli lan Yahudi ve Hristiyanlar! Allah'ın apaçık ayetlerini niçin bile bile inkar ediy r ve mü'minleri hak y ldan uzaklaştırmaya çalışıy rsunuz? D ğrusu Allah gizli açık tüm yaptıklarınıza hakkıyla g ren ve hesaba çekecek landır!"*

99) Ey Muhammed! De ki: *"Ey kitap ehli lan Yahudi ve Hristiyanlar! Niçin İslam'ın hak din lduğuna şahitlik ettiğiniz halde nda eğrilik arayarak iman edenleri Allah y lundan vazgeçirmeye çalışıy rsunuz? Elbette ki Allah yaptığınız hile ve tuzaklardan asla gafil değildir! Sizi ahiret gününde hesaba çekecek ve yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir."*

100) Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlardan herhangi bir gruba Allah'ın izin vermediği konularda itaat ederseniz, onların yaptığı gibi kitabı tahrif ederseniz imanınızdan sonra sizi kafirler olarak şirke ve küfre döndürürler. Kafirlere Allah'ın caiz kıldığı ziraat, savaş tekniği, ilmi buluşlar gibi konularda itaat caizdir. Allah'ın helal kıldığını haram kılan bir kafire bu konuda itaat etmek küfürdür. Eğer kafir haramı helal kılmıyorsa müslüman nefsine uyarak örneğin içki içer veya zina ederse haram işlemiş olur.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ
رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
(١٠١) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا
تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (١٠٢) وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ
جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ
أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ
عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٠٣) وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ
يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٠٤) وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٠٥) يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ
وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ
إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (١٠٦) وَأَمَّا
الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ (١٠٧) تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ
وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ (١٠٨)

101) Size Allah'ın ayetleri okunuyorken üstelik Rasulü de aranızdayken nasıl küfre girersiniz? Her kim de Allah'a sımsıkı bağlanırsa elbette ki dosdoğru yola iletilmiş olur.

102) Ey iman edenler, Allah'tan, ondan hakkıyla sakınmakla sakının ve yalnızca müslümanlar olarak ölün!

103) Hep birlikte Allah'ın ipine sarılın, ayrılmayın! Allah'ın üzerinizdeki nimetini de hatırlayın; hani siz düşmanlar idiniz de kalplerinizin arasını böylece birleştirdi. O'nun nimetiyle kardeşler oldunuz. Siz ateşten bir çukurun kenarındaydınız da sizi oradan kurtardı. Allah size ayetlerini işte böyle iyice açıklıyor ki hidayete eresiniz!..

104) İçinizden hayra davet eden, iyiliği emredip kötülükten sakındıran bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendisidir.

105) Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra ihtilafa düşerek ayrılan kimseler gibi olmayın! İşte onlar var ya, onlar için çok büyük bir azap vardır!

106) Kimi yüzlerin ağaracağı, kimi yüzlerin de kararacağı gün, yüzleri kararanlara: *"İmanınızdan s nra küfre mi girdiniz? O halde küfre girdiğiniz için azabı tadın!"*

107) Yüzleri ağaranlar ise, Allah'ın rahmeti içindedirler; onlar orada sürekli kalıcıdırlar...

108) İşte bunlar Allah'ın ayetleridir ki onları sana hak olarak okuyoruz. Elbette Allah alemler için zulüm istemez.

101) Kendisine bağlandığınız zaman sizi hem dünyada hem de ahirette mutlu edecek Allah'ın ayetleri size okunuyorken üstelik size doğru yolu gösteren ve sizleri zulüm ve sapıklıktan alıkoyan Rasulünün sünneti de aranızda mevcutken nasıl İslam'ın hükümlerinin bir kısmını dahi olsa terkederek başka sistem ve ideolojilere girersiniz? Her kim de Allah'ın kitabı Kur'an'a ve Rasulünün sahih sünnetine sımsıkı bağlanır, hayatını buna göre düzenlerse elbette ki dosdoğru yol olan İslam'a ulaştırılmış ve ahiret mutluluğunu elde etmiş olur.

102) Ey iman edenler, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getirip yasakladıkları şeylerden kaçınmak suretiyle Allah'a karşı gelmekten gücünüz nisbetinde sakının, O'nu hatırınızdan çıkarmayın, verdiği nimetlerden dolayı daima O'na şükredin, nankörlük etmeyin, hayatınızı İslam'a uygun olarak düzenleyin ki nefsinizi yenip müslüman olarak ölebilesiniz!

103) Hep birlikte Allah'ın ipine, islama, imana, Kur'an ve sahih sünnete sarılın, birlik ve beraberlik içerisinde olun, fırkalaşarak gruplara, ayrılmayın, hiziplere bölünmeyin! Aranızdaki insan tabiatı, fıtrat, anlayış ve görüş farklılığından kaynaklanan, Kur'an ve sahih sünnete aykırı olmayan, sapık olmamak kaydıyla bir tevile dayanan ufak tefek ihtilafları görmezlikten gelin, müsamahakar olun, herkesin sizin gibi düşünmesini beklemeyin! Allah'ın üzerinizdeki nimetini de hatırlayın; hani siz cahiliyye döneminde birbirinizi öldüren düşmanlardınız Allah İslam dini sayesinde kalplerinizi birbirinize ısındırıp kaynaştırdı. O'nun lütuf ve nimetiyle iman ederek Allah için birbirinizi seven kardeşler oldunuz. Irktan, dilden, topraktan, heva ve hevesten kaynaklanan ihtilaflar gitti. Artık aranızda kin ve haset kalmadı. Siz müşrik olduğunuz için ateşten bir çukurun kenarındaydınız da size mü'min olma imkanını vererek sizi oradan kurtardı. Allah küfür üzere ölenleri Cehennem çukuruna atarak cezalandıracak, iman üzere ölenleri ise Cennet bahçelerine girdirerek mükafatlandıracaktır. Allah size ayetlerini işte böyle apaçık bir şekilde açıklıyor ki hidayete eresiniz ve hak yoldan sapmayıp hidayette sabit kalasınız!..

104) İçinizden Allah'ın en son ve mükemmel dini olan İslam'a davet eden, iyiliği, güzelliği, doğruluğu emredip şirk, küfür ve nifak gibi kötülükten, hayasızlıktan ve çirkinliklerden sakındıran bir topluluk daima bulunsun. Mü'minler kötülüğe önce eliyle müdahale etmeli, bunna gücü yetmezse diliyle düzeltmeli, buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetmelidir. İşte bu topluluktaki insanlar, Cehennem azabından kurtulup Cennet mutluluğuna erenlerin ta kendileridir. Kötülüğe kalben dahi olsa buğzetmeyen kişi mü'min değildir.

105) Emri bi'l-ma'ruf nehyi ani'l-münker görevinizi tam olarak yerine getirin! Kendilerine Allah'ın apaçık delilleri geldikten sonra hakka tabi olmayıp heva ve heveslerinin peşinden giderek, sapık teviller yapıp Kur'an ve sahih sünnete zıt hükümler veren, ihtilafa düşerek, hizip, grup ve fırkalara ayrılan kimseler gibi olmayın! İşte onlar var ya, onlar için ahirette çok büyük ve ebedi bir azap vardır! Birlik ve beraberliği olmayan toplumlar dünyada sömürgeci güçlerin oyuncağı durumuna düşerler.

106) Kimi yüzlerin imanları, salih amelleri ve Allah'ın lütuf ve rahmeti sonucu Cennete gireceği için sevinçten ağaracağı, kimi yüzlerin de şirk, küfür, nifak, bid'at ve günahları sonucu Cehenneme gireceği için kararacağı ahiret gününde, yüzleri kararanlara: *"İman ettikten s nra küfre mi girdiniz? O halde bile bile küfre girdiğiniz ve bu hal üzere ldüğünüz için can yakıcı azabı tadın!"* denilir.

107) İmanlarında kararlı olan ve tevhid inancına bağlı kaldığı ve bu hal üzere öldüğü için ahirette yüzleri sevinçten ağaranlar, Allah'ın rahmeti içinde Cennettedirler; onlar orada nimetler içerisinde sürekli kalıcıdırlar...

108) İşte bunlar Allah'ın apaçık ayetleri, öğütleri ve delilleridir ki onları sana , şüpheye, şekke, sapık bir tevile ihtimal bırakmayacak şekilde doğru ve kesin olarak açıklıyoruz. Allah, ayetleri insanlara zulmetmek için değil, dünya ve ahirette mutlu olmaları için indirmiştir.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ (١٠٩) كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ
أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ
الْفَاسِقُونَ (١١٠) لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ
يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ (١١١) ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ
الذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ
وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ
حَقٍّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (١١٢) لَيْسُوا
سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ
اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ (١١٣) يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي
الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ (١١٤) وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ (١١٥)

109) Göklerde ve yerde her ne varsa Allah'ındır ve işler ancak Allah'a döndürülür...

110) Siz, insanlar için çıkarılan hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder, kötülükten sakındırır ve Allah'a iman edersiniz. Kitap ehli de iman etseydi elbette onlar için daha hayırlı olurdu. Onlardan iman edenler de vardır; onların pek çoğu ise fasıklardır.

111) Size eziyetten başka asla bir zarar veremezler. Sizinle savaşırlarsa size arka çevirirler; sonra yardım olunmazlar.

112) Allah'ın ipine veya insanların ipine (bağlanmaları) müstesna her nerede bulunsalar da onlara zillet vurulmuştur. Ayrıca Allah'tan bir gazaba uğradılar. Üzerlerine de yoksulluk vuruldu. İşte bu onların Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri ve haksız yere nebilerini öldürmeleri nedeniyledir. İşte bu isyan etmelerinden ve haddi aşmalarından dolayı idi.

113) (Hepsi) Bir değildirler. Kitap ehlinden dosdoğru olan bir topluluk vardır ki geceleri secde ederek Allah'ın ayetlerini okurlar.

114) Allah'a ve ahiret gününe iman ederler, iyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar ve hayırlarda koşarlar. İşte onlar salihlerdendir!

115) Hayırdan her ne yaparlarsa asla ondan inkar edilmeyecektir. Muhakkak ki Allah muttakileri hakkıyla bilendir!

109) Göklerde ve yerlerde her ne varsa Allah'ındır. Mülkte O'nun ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Herkes Allah'ın hükümlerine boyun eğmek zorundadırlar. Bütün işler sonunda ancak Allah'a döndürülür. Hiçbir şey O'na gizli değildir. O, her şeyi bilir ve hesaba çeker. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verir.

110) Siz, insanların iyiliği için çalışan, onlara hayırlı işlerde örnek olan en hayırlı bir ümmetsiniz; iyiliği, güzelliği, imanı, salih ameli emreder, kötülükten, çirkinlikten, şirk, küfür, bid'at ve nifaktan sakındırır, Allah'a O'nun istediği şekilde iman eder ve bu imanın gereği amel işlersiniz. Kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar da sizin gibi son rasul Muhammed'in getirdiği şeriata iman etseydi elbette onlar için dünya ve ahirette daha hayırlı olurdu. Onlardan iman edenler de vardır; onların pek çoğu ise fasık, zalim ve kafirdirler.

111) Onlar size sövme, çamur atma, sözle tehdit, iftira, İslam dinine şüpheler sokarak saptırmaya, tahrif etmeye çalışma, Rasulullah'a laf atma vb. şekilde eziyetten başka bir zarar veremezler. Ey mü'minler! Siz gerçek manada iman eder ve imanınızın gereklerini yerine getirirseniz Allah'ın yardımı sonucu kafirler sizi hiçbir zaman yenemezler, korkularından savaştan kaçarlar; onları dünya ve ahirette Allah'ın azabından kurtaracak kimse yoktur. Müslüman olduğunu iddia eden kimseler, devletler malesef bugün zillet altındadır.

112) Allah'ın cizye vermeleri şartıyla İslam devletinde yaşamalarına dair verdiği ahid veya müslümanların herhangi birinin eman vermesi veya ticari, siyasi anlaşma sağlaması müstesna her nerede bulunurlarsa bulunsunlar onlara zillet ve yoksulluk damgası vurulmuştur. Onlarla savaşılır, esir edilir, malları ve toprakları ganimet olarak alınır. Ayrıca Allah'tan bir gazaba uğramışlardır. Onar için ahirette de can yakıcı bir azap vardır. İşte bu onların Allah'ın ayetlerini bile bile inkar etmeleri, haksız yere nebilerini öldürmeleri, Allah'ın hükümlerini uygulamayarak isyan etmeleri ve Allah'a ait hak, sıfat ve yetkileri kendilerinde görmek suretiyle haddi aşmaları nedeniyledir. Bugün malesef birçok sözde İslam ülkesinde faizle çalışan bankalar, meyhaneler, kumarhaneler, fuhuş yerleri ve yayınları mevcuttur. Bu yüzden Allah, bu sözde müslüman ülkelere kafirlere karşı yardım etmiyor.

113) Onların hepsi bir değildir. Kitap ehlinden iman edip hak üzere olan, Allah'ın emirlerini yerine getiren, yasaklarından kaçınan Abdullah b. Selam, Salebe b. Saye, Huseyd b. Saye ve Esed b. Ubeyd gibi bir topluluk vardır ki gecenin belli vakitlerinde secde ederek, namaz kılarak Allah'ın ayetlerini okurlar. Yahudilerin alimleriyle küfre sapanları müslüman olan yahudiler hakkında şöyle dediler: *"Muhammed'e iman edip tabi lanlar, ancak bizim k tülerimizdir. Eğer bunlar bizim hayırlılarımız lsalardı, atalarının dinini terkedip bir başkasına girmezlerdi."* Kitap ehlinden müslüman olup Allah'ın ayetlerini okuyup duran bir topluluk ile kafir olan bir topluluk birbirine eşit olamaz.

114) Bu kimseler, Allah'ın istediği şekilde Allah'a ve ahiret gününe iman ederler, iyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar ve hayırlarda koşarak yarışırlar. Çünkü onlar, bu hayırların sevaplarının ne kadar çok olduğunu bilirler. Bu yüzden amellerini işlemekte ellerini çabuk tutarlar. İşte onlar salih kullardandır! Ahirette Muhammed'in salih ashabıyla beraber Cennette olacaklardır.

115) Bu mü'min kimseler Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde hayırdan her ne infak ederlerse asla onun mükafatından mahrum bırakılmayacaklardır. Muhakkak ki Allah, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getiren ve yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınan kimseleri hakkıyla bilen ve yaptıklarının karşılığını zerre miktarı olsa haksızlığa uğratmaksızın verecek olandır!

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١١٦)
مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (١١٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا
مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي
صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ
(١١٨) هَاأَنْتُمْ أُولَاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا
عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ (١١٩) إِنْ تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ
وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا
يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (١٢٠)
وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٢١)

116) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya onlardan malları ve evlatları Allah'tan hiç bir şeyi savamazlar. İşte onlar ateş halkıdır; onlar orada sürekli kalıcıdırlar...

117) Bu dünya hayatında sarfettikleri şeylerin misali; kendisinde şiddetli bir soğuk bulunan bir rüzgara benzer ki nefislerine zulmetmiş bir toplumun ekinine isabet ederek onu helak eder. Allah onlara zulmetmedi; ama kendilerine zulmediyorlar.

118) Ey iman edenler! Sizden olmayanları sırdaş edinmeyin; ki sizi ifsat etmekten geri durmazlar ve sizin sıkıntıda olmanızı arzu ederler. Doğrusu ağızlarından kin taşmaktadır. Sinelerinde gizledikleri ise daha büyüktür. Akleder iseniz sizin için elbette ki ayetleri iyice açıkladık.

119) İşte siz öyle kimselersiniz ki sizi sevmedikleri halde onları seversiniz ve kitabın hepsine inanırsınız. Sizinle karşılaştıkları zaman: *"İman ettik."* derler; başbaşa kaldıklarında ise size olan kinlerinden dolayı parmak uçlarını ısırırlar. De ki: *"Kininizle lün! Şüphesiz ki Allah sinelerde lanı hakkıyla bilendir!.."*

120) Size bir iylik gelirse onları tasalandırır. Size bir kötülük isabet ederse onunla sevinirler. Eğer sabreder ve sakınırsanız onların hileleri size hiçbir şeyle zarar veremez. Doğrusu Allah yaptıklarını kuşatıcıdır.

121) Hani savaşmak için mü'minleri mevzilerine yerleştirmek üzere sabah erkenden ailenden ayrılmıştın. Şüphesiz Allah Semi'dir, Alîm'dir.

116) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler var ya onların malları ve evlatları Allah'tan gelecek hiç bir azabı savamaz, onlara hiçbir şekilde fayda veremez. İşte onlar ateş halkıdır; onlar orada sürekli kalıcıdırlar...

117) Onların bu dünya hayatında sarfettikleri şeylerin misali; kendisinde şiddetli bir soğuk bulunan bir rüzgara benzer ki nefislerine zulmetmiş bir toplumun ekinine isabet ederek onu yok eder. Allah onların amellerini boşa çıkarmakla onlara zulmetmedi. Çünkü Allah, ibadetlerin Allah katında geçerli olması için gerekli şartları açıklamıştır. Sahih imana sahip olunmadığı müddetçe dünyada yapılan iyi amellerin Allah katında hiçbir kıymeti yoktur. Buna rağmen onlar, yaptıkları hayrı dünyalık mevki, makam, daha çok kazanç elde etmek veya gösteriş olsun diye harcayarak, küfür ve şirk işleyerek Allah'ın emirlerine aykırı hareket ettikleri için kendilerine zulmetmişlerdir.

118) Ey iman edenler! Sizin gibi inanmayanları akrabalık, eski arkadaşlık, anlaşma, komşuluk, süt emme sebepleriyle dahi olsa dost ve sırdaş edinmeyin; onlar sizi ifsat etmek için elinden geleni yaparlar. Buna imkan bulamadıkları zaman sizin daima sıkıntıda olmanızı arzu ederler. Bu konuda her türlü kötülüğün planını yaparlar. İşte onların gerçek yüzleri budur. Onlar, kalplerinde size karşı o kadar büyük kin ve düşmanlık beslemektedirler ki bazen bunu gizleyemeyecek duruma gelirler; ağız ve mimik hareketleriyle belli ederler. Fakat biliniz ki ağız ve mimikleriyle yaptıkları, kalplerinde gizledikleri kin düşmanlık yanında çok basit kalır. Onların bu düşmanlıkları elbette sizin şahsınızdan dolayı değildir. Bu sizin inandığınız akideden dolayıdır. O halde sizler bu akideye sahip olmayan, ihlasla bu dine girmeyen ve sizin gibi inanmayanlara sakın güvenmeyin, onlara gerek şahsi gerek müslümanlara ait özel durum ve sırları anlatmayın, onlarla istişare etmeyin. Şayet böyle yaparsanız her an fitne veya şirke düşebilirsiniz. Eğer ayetlerimizi anlıyor ve söylenenleri dinliyorsanız bilin ki size sizden olmayan kimseleri sırdaş edinmenin ne kadar kötü olduğunu herkesin anlayabileceği bir şekilde açıkladık.

119) Ey mü'minler! Sizler, içlerindeki küfrü gizledikleri halde mü'min olduklarını söyleyen ve sizin kötülüğünüzü istedikleri halde iyliğinizi istiyormuş gibi görünen o münafıkları iyi kimseler sanıyor ve onları sevip sırdaş ediniyorsunuz. Oysa onlar sizi hiç sevmemektedirler. Siz kendi kitabınızın tamamına ve Allah'tan hak olarak gelen diğer bütün kitaplara şeksiz şüphesiz inanan kimselersiniz. Sizinle karşılaştıkları zaman korkularından: *"Biz de sizin gibi iman ettik."* derler; başbaşa kaldıklarında ise size bir şey yapamadıkları, güleryüz göstermek zorunda kaldıkları için kin ve düşmanlıklarından parmak uçlarını ısırırlar. Ey Muhammed! De ki: *"Kininizle lün! Şüphesiz ki Allah sinelerde lanı hakkıyla bilen ve hesaba çekendir!.."*

120) Size zafer gibi bir iyilik gelirse onları üzer, tasalandırır. Size mağlubiyet gibi bir kötülük isabet ederse onunla sevinirler. Bu yüzden onlara asla güvenmeyin! Eğer sabreder ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirir ve yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınırsanız onların hileleri size hiçbir şekilde zarar veremez. Doğrusu Allah onların yaptıklarını çepeçevre kuşatmıştır. Kafirlere gereken cezayı verecek, sabreden mü'minleri de Cennet nimetleriyle mükafatlandıracaktır.

121) Ey Muhammed! Hani müşriklerle savaşmak için mü'minleri Uhud'daki mevzilerine yerleştirmek üzere sabah erkenden ailenden ayrılmıştın. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir. Müşrikler Bedir savaşı yenilgisinin intikamını almak için Ebu Süfyan komutasında 700 zırhlı, 200 atlı toplam 3.000 kişi ile müslümanlara savaş açtı. Müslümanlar ise hicretin üçüncü senesinde 100 zırhlı, 2 atlı toplam 950 kişi ile karşılık verdiler. Münafıkların geri dönmeleri sonucu müslümanlar 700 kişi kaldı. Rasulullah 50 kişilik bir okçu grubunu hiç yerlerinden ayrılmamaları şartıyla Uhud dağına yerleştirdi. Fakat okçular söz dinlemediler. Ganimet toplamak amacıyla dağdan indiler. Müslümanlar ağır bir yenilgiye uğradılar.

إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (١٢٢) وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرٍ
وَأَنْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (١٢٣) إِذْ تَقُولُ
لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ (١٢٤) بَلَى إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ
مِنْ فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ
الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ (١٢٥) وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ
وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ
الْحَكِيمِ (١٢٦) لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ
يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَائِبِينَ (١٢٧) لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ
أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ (١٢٨) وَلِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٢٩) يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (١٣٠) وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ
(١٣١) وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (١٣٢)

122) O vakit içinizden iki grup zaaf göstermek üzereydi. Oysa Allah onların velisi idi. Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsinler!

123) Andolsun ki sizler daha güçsüz olduğunuz halde Allah Bedir'de size yardım etti. O halde Allah'tan sakının ki şükretmiş olasınız!

124) O zaman mü'minlere diyordun ki: *"Rabbinizin üç bin melek indirerek size yardım etmesi yetmez mi?"*

125) Doğrusu sabreder ve sakınırsanız sizin üzerinize ansızın gelseler de Rabbiniz nişanlı beş bin melekle size yardım edecektir!

126) Allah bunu ancak size müjde olsun ve kalpleriniz bununla yatışsın diye yaptı. Doğrusu yardım ancak Aziz ve Hakim olan Allah'tandır.

127) Böylece kafirlerin bir kısmını öldürsün veya onları hezimete uğratsın da bozguna uğrayarak dönsünler.

128) Senin bu işte yapacak bir şeyin yoktur. Ya onların tevbelerini kabul eder veya onlara azap eder; çünkü onlar zalimlerdir.

129) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır; dilediğini bağışlar, dilediğine de azabeder. Doğrusu Allah Ğafur'dur, Rahim'dir...

130) Ey iman edenler, kat kat artırarak riba yemeyin ve Allah'tan sakının! Umulur ki kurtuluşa erersiniz...

131) Öyle bir ateşten de sakının ki kafirler için hazırlanmıştır!

132) Ayrıca Allah'a da Rasulü'ne de itaat edin ki size merhamet edilsin!

122) Uhud savaşında münafıklar savaştan geri dönünce Evs kabilesinden Beni Seleme ve Hazrec kabilesinden Beni Harise az kalsın korktukları için ordudan ayrılacaklardı. Bunlar ihlaslı kimseler oldukları için Allah onlara yardım etti. Savaşta ayaklarını sabit kıldı. Onlara cesaret verdi. Mü'minler, her konuda tüm tedbirleri aldıktan sonra Allah'a gönülden bağlansınlar ve yalnızca O'na güvensinler!

123) Andolsun ki sizler sayı ve techizat bakımından daha güçsüz olduğunuz halde Allah'tan sakındığınız ve yalnızca O'na tevekkül ettiğiniz için Allah Bedir'de size yardım etmişti. O halde Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getirin, yasakladıkları şeylerden uzak durarak O'na karşı gelmekten sakının ki Allah'ın verdiği nimetlere şükretmiş olasınız!

124) Ey Muhammed! O zaman mü'minlere diyordun ki: *"Rabbinizin üç bin melek indirerek kafirlere karşı size yardım etmesi yetmez mi?"*

125) Doğrusu Allah'ın emir ve yasaklarına, başa gelen musibetlere sabreder ve Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınarak Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız kafirler sizin üzerinize ansızın gelseler de Rabbiniz nişanlı beş bin melekle size maddi ve manevi olarak yardım edecektir! Uhud savaşında melekler Rasulullah'a yardım etmişler, hataları sebebiyle mü'minlere yardım etmemişlerdir.

126) Allah meleklerle yardım etmeyi ancak size müjde olsun ve kalpleriniz bununla mutmain ve rahat olsun diye yaptı. Doğrusu gerçek yardım ancak herşeyi yenen, hiçbir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah'tandır. O yüzden yalnızca Allah'a yönelin!

127) Ey mü'minler! Allah size kafirlerin bir kısmını öldürmeniz bir kısmını da hezimete uğratıp bozguna uğrayarak geri döndürmeniz için yardım etmiştir. Bedir savaşında müslümanlar 70 kafiri öldürdüler, bir kısmını esir aldılar, geri kalanları da bozguna uğrayarak kaçtı.

128) Ey Muhammed! Hidayete iletmek yalnızca Allah'a aittir. Senin bu işte yapacak bir şeyin yoktur. Sen ancak hidayete gidecek yolu gösterirsin. İman etmedikleri ve müslümanlara eziyet ettikleri için kafirlere lanet etme! Allah İslam düşmanlarına ya iman nasip ederek tevbelerini kabul eder veya iman etmemede direndikleri için onlara azap eder; çünkü onlar Allah'ın hükümlerine karşı geldikleri için Cehennem azabını hakettiklerinden nefislerine zulmeden zalimlerdir. Fayda ve zarar Allah'tandır. Yalnızca O'na yönelmek gerekir.

129) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Yaratma işinde ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Kullara düşen Allah'ın hükümlerine itaattir. Allah müslüman olup günah işleyen kullarından dilediğinin günahını o kimsenin ihlasına göre bağışlar, dilediği kimsenin de ihlassızlığından dolayı günahını bağışlamaz, ona zerre miktarı haksızlık etmeksizin azabeder. Doğrusu Allah mü'min kullarının şirk ve küfür dışındaki günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhamet edendir.

130) Ey iman edenler, borç verdiğiniz kimseler zamanında borcunu ödeyemezlerse cahiliyye döneminde yaptığınız gibi süreyi erteleme karşılığında alacağınızı kat kat artırarak riba yemeyin, Allah ribayı tüm çeşitleriyle haram kılmıştır. O halde Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getirin, yasakladıkları şeylerden uzak durarak O'na karşı gelmekten sakının! Umulur ki dünya ve ahirette kurtuluşa erersiniz... Allah'ın ribayı savaşla ilgili ayetlerin arasında zikretmesi, ribanın İslam'a ve müslümanlara olan tehlikesinin İslam düşmanları kadar büyük olduğunu bildirmek içindir. Müslümanlar ribayı terketmezlerse, Allah onlara girdikleri savaşlarda yardım etmeyecektir.

131) Öyle bir ateşten de sakının ki kafirler için hazırlanmıştır! O halde ribayı terkedin! Bu ayet Cehennemin yaratılmış olduğuna delildir.

132) Ayrıca Allah'a da Rasulü'ne de kayıtsız şartsız zahiren ve batınen itaat edin ki size merhamet edilsin, günahlarınız bağışlansın!

وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ (١٣٣) الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي
السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٣٤) وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً
أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ
يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ (١٣٥) أُولَئِكَ جَزَاؤُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ
وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعْمَ أَجْرُ
الْعَامِلِينَ (١٣٦) قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (١٣٧)
هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ (١٣٨) وَلَا
تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣٩)
إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِثْلُهُ وَتِلْكَ الْأَيَّامُ
نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ
شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (١٤٠)

133) Bir de Rabbinizden mağfirete ve muttakiler için hazırlanan eni gökler ile yer kadar olan Cennete koşun!

134) Onlar, bollukta ve darlıkta infak ederler, öfkelerini yenerler, insanlardan affederler. Doğrusu Allah ihsan edenleri sever.

135) Onlar, çirkin bir iş yaptıklarında veya nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ı hatırlayıp günahları için bağışlanma dilerler. Günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir? Ayrıca onlar yaptıklarında bile bile ısrar etmezler.

136) İşte onlar var ya, onların mükafatı Rablerinden bağışlanma ve içinde kalıcı oldukları altından nehirler akan Cennetlerdir; amel işleyenlerin mükafatı ne güzeldir!..

137) Şüphesiz ki sizden önce sünnetler gelip geçmiştir. Artık yeryüzünde dolaşın da yalanlayanların akibetlerinin nasıl olduğunu görün!..

138) İşte bu insanlar için bir açıklama ve muttakiler için de hidayet ve öğüttür.

139) Gevşemeyin ve üzülmeyin; eğer mü'minler iseniz en üstün olan sizsiniz!..

140) Eğer size bir yara dokunduysa muhakkak ki o kavme de benzeri bir yara dokunmuştur. İşte o günler var ya, onları insanlar arasında döndürüp dururuz. Allah'ın iman edenleri ayırması ve içinizden şehitler edinmesi içindir. Doğrusu Allah zalimleri sevmez.

133) Bir de Rabbinizden büyük bir mağfirete ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olarak, O'nun emrettikleri şeyleri yerine getiren, yasakladıkları şeylerden uzak durarak O'na karşı gelmekten sakınan kimseler için hazırlanan, eni gökler ile yer kadar olan ve şu an yaratılmış olup, Allah'ın dilediği yerde bulunan Cennete koşun! Hayırlı ameller işlemede gevşeklik göstermeyin, acele edin! Allah'a ne zaman kavuşacağınızı bilmiyorsunuz. Bu sebeple ne kadar çabuk ve çok iyilik yaparsanız sizin menfaatinize olacaktır.

134) Takva sahipleri, bollukta, darlıkta, sağlıkta, hastalıkta, ferahlıkta, sıkıntıda, herhalukarda Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde mallarını infak ederler, mal, çocuk, şeref, ırz gibi değerlerine haksızlık yapıldığında, karşılık verme imkanı olduğu halde, nefiste meydana gelen şiddetli acıyı içte tutup, hareket halinde dışarıya yansıtmazlar, öfkelerini yenerler, insanların hatalarını görmezlikten gelip affederler., onlara karşı kin tutmazlar, nefret beslemezler. İnsanları Allah için sever, Allah için buğzederler. Doğrusu Allah, Allah'ı görüyormuşcasına ibadet edenleri, kötülüğe karşı iyilik edenleri, kendisine kötülük yapanlara gelecek olan zararı engelleyenleri, ahirette ceza görmesin diye haklarını onlara helal edenleri sever, onları Cennet nimetleriyle mükafatlandırır.

135) Takva sahipleri, zina, faiz, hırsızlık, gıybet gibi zararı hem işleyene hem de başkasına dokunan çirkin bir iş yaptıklarında veya içki içme gibi zararı işleyene dokunan bir günah işleyerek nefislerine zulmettikleri zaman Allah'ın büyüklüğünü, azametini hatırlayıp büyük bir pişmanlık içerisinde bir daha o günahı işlememek üzere karar alırlarlar, ondan uzaklaşır, varsa kul haklarını öderler ve günahları için Allah'tan bağışlanma dilerler. Günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir? Ayrıca takva sahipleri günahlarında bile bile ısrar etmezler. Çünkü günah üzerinde ısrar etmek takva ve imanla bağdaşmaz. İslam'da Hristiyanlarda olduğu gibi günah çıkartma diye birşey yoktur. Günah işleyen kul, her zaman ve her yerde Allah'tan bağışlanma dileyebilir. Rasul ve salih kimseler dahil Allah'tan başka hiç kimse günahları bağışlayamaz. Allah'tan başkasının günahları bağışlamada aracı olduğunu düşünmek Allah'a ortak koşmaktır.

136) Takva sahiplerinin mükafatı Rablerinden bağışlanma ve içinde ebedi olarak kalıcı oldukları altından nehirler akan Cennetlerdir. Allah'ın rızasına uygun salih amel işleyen mü'minlerin ahirette alacağı mükafat ne güzeldir!..

137) Ey iman edenler! Şüphesiz ki sizden önce önceki rasullere tabi olan kavimlerin başlarına da sizin başınıza gelen musibetlerden gelmiştir. Bu imtihanın amacı gerçek manada iman edenlerle münafıkları ayırmak içindir. Fakat buna rağmen sonunda zafer, rasullere hakkıyla tabi olanların, hezimet ise rasullere karşı gelenlere olmuştur. Mü'minlerle kafirler arasında sürekli bir savaşın olması, dünyadaki zaferin bazen kafirlerin lehine dönmesi, fakat ahiretteki kesin zaferin müslümanların lehine olması, değişmeyen bir kaidedir ve Adem'den Kıyamete kadar bu şekilde devam edecektir. Artık yeryüzünde dolaşın da hakkı yalanlayanların akibetlerinin nasıl olduğunu görün!..

138) İşte bu Kur'an, insanlar için bir açıklama ve takva sahipleri için de doğru yolu gösteren ve doğru yola ilen bir hidayet rehberi ve öğüttür. Öğüt ancak hakkı isteyen, Allah'tan gerçekten korkan kalbe fayda verir ve ancak böyle bir kalp ona cevap verir.

139) Ey iman edenler! Başınıza gelen imtihan, musibet, acı ve kaybettiğiniz şeylerden dolayı sakın gevşemeyin, zaafa düşmeyin ve üzülmeyin; eğer gerçek manada iman etmiş ve gereklerini yerine getirmiş kimselerseniz her zaman kafirlerden üstün olduğunuzu bilin!..

140) Eğer size Uhud'da 70 kişi şehit edilerek bir yara dokunduysa muhakkak ki o kavme de benzeri bir yara Bedir'de 70 kişi katledilerek dokunmuştur. Zafer günleri bazen sizin lehinize bazen de kafirlerin lehinedir. Sonuçta zafer, hakka tabi olanlarındır. Bu imtihanın gayesi Allah'ın iman edenleri münafıklardan ayırması ve içinizden şehitler edinmesi içindir. Doğrusu Allah zalimleri sevmez, onları cezalandırır.

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ (١٤١) أَمْ
حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ (١٤٢) وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ
الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ
(١٤٣) وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ
عَلَى عَقِبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ
(١٤٤) وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا
مُؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ
الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ (١٤٥) وَكَأَيِّنْ
مِنْ نَبِيٍّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
الصَّابِرِينَ (١٤٦) وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ
لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (١٤٧) فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ
ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٤٨)

141) Böylece Allah iman edenleri arındırsın ve kafirleri helak etsin.

142) Yoksa Allah içinizden cihad edenleri bilmeden ve sabredenleri bilmeden Cennete girebileceğinizi mi sandınız?

143) Andolsun ki siz onunla karşılaşmadan önce ölümü arzuluyordunuz. İşte onu kesin olarak gördüğünüz halde bakıp duruyorsunuz?

144) Muhammed yalnızca bir rasuldür. Ondan önce de rasuller gelip geçmiştir. Eğer o ölür ya da öldürülürse ökçeleriniz üzerinde geri dönecek misiniz? Her kim de ökçeleri üzerinde dönerse Allah'a hiçbir şekilde zarar veremez. Buna karşılık Allah şükredenleri mükafatlandıracaktır.

145) Belirlenmiş bir yazıya göre Allah'ın izni olmadan hiçbir nefis için ölmek yoktur. Her kim dünya menfaatini isterse ona ondan veririz, her kim de ahiret nimetini isterse ona da ondan veririz. Elbette ki şükredenleri mükafatlandıracağız!..

146) Nice nebi vardır ki pek çok Rabbani ile beraber savaştılar da Allah yolunda kendilerine isabet edenlerden dolayı gevşemediler, zaafa düşmediler ve boyun eğmediler. Doğrusu Allah sabredenleri sever.

147) Onların sözü: *"Rabbimiz, bizim günahlarımızı ve işlerimizdeki aşırılıklarımızı bağışla, ayaklarımızı sabit kıl ve kafirler t plumuna karşı bize yardım et!"* demelerinden başka bir şey olmadı!

148) Böylece Allah onlara dünya mükafatını, ahiret nimetinin de en güzelini verdi. Şüphesiz Allah ihsan edenleri sever!

141) Böylece Allah iman edenleri münafıklardan arındırsın, mü'minlerin nefislerinin derinliğinde bulunan ve görülmeyen cimrilik, korkaklık, emre itaatsizlik vb. kir ve pislikleri ortaya çıkartıp tamamen temizlesin ve kafirleri, münafıkları ve müşrikleri helak etsin.

142) Ey iman edenler! Yoksa siz Allah içinizden Allah yolunda malları, canları ve dilleriyle cihad edenleri ve Allah'ın emir ve yasaklarına, Allah yolunda başlarına gelen eziyetlere karşı sabredenleri ortaya çıkarmadan Cennete girebileceğinizi mi sandınız?

143) Andolsun ki siz ölümle karşılaşmadan önce Allah yolunda şehid olmayı çok arzuluyordunuz. Hatta Medine dışında savaşmak için Rasulünüzü bile sıkıştırıyordunuz. Sizler, savaş sırasında Rasulünüzün sözüne uymayarak ganimet toplamak amacıyla dağdan inince kafirler size saldırndı, bu esnada akrabalarınızın, arkadaşlarınızın ve diğer yakınlarınızın öldürülmüş şekillerini ve ölüm sebeplerini görünce korkup kaçtınız. Rasulünüzü yalnız bıraktınız. Aslında kaçmamanız, ne olursa olsun sonuna kadar savaşmanız, sabretmeniz gerekirdi. Nerede kaldı sizlerin Allah yolunda ölümü temenni sözleriniz?!

144) Muhammed bir melek veya ilah değildir, yalnızca bir rasuldür. Ondan önce de rasuller gelip geçmiştir. Eğer Muhammed, Nuh veya Musa gibi ölür ya da Zekeriyya veya Yahya gibi öldürülürse ökçeleriniz üzerinde geri dönerek dinden çıkacak veya savaşı terkedecek misiniz? Her kim de ökçeleri üzerinde dönerek şirke, küfre girerse veya savaştan kaçarak evlerine dönerse Allah'a ve O'nun dini İslam'a hiçbir şekilde zarar veremez. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. O, asla mağlup edilmeyen, galip olandır. Azamet ve yücelik sahibidir. Buna karşılık Allah verdiği akıl, iman, hidayet nimetinden dolayı kendisine şükreden, emirlerini yerine getiren ve yasaklarından kaçınan kimseleri muhakkak mükafatlandıracaktır. Çünkü onlar, yaptıklarını sadece Allah rızası için yaparlar. Onlar, Rasulün şahsına değil, getirdiği hak davaya bağlıdırlar. Bu yüzden Rasulün ölmesi, onları davalarından döndürmez, bilakis Rasulün öldüğü dava uğrunda şehid olmak için mücadele ederler.

145) Belirlenmiş bir yazıya, tayin edilmiş bir ecele göre Allah'ın izni olmadan, eceli gelmeden hiçbir nefis için ölmek yoktur. Ölüm şekli nasıl olursa olsun, kişi öldüğü zaman ecelinin bittiği anlaşılır. Her kim dünya menfaatini isterse ona ondan veririz, her kim de ahiret nimetini isterse ona da ondan veririz. Müslüman olsun, kafir olsun kişinin yiyeceği, içeceği, giyeceği herşey yazılmıştır. Kimse rızkını tamamlamadan ölmez. Rızkının bitmesi ecelinin gelmesi demektir. Cihada katılmak ölümü çabuklaştırmadığı gibi, cihaddan geri kalmak veya kaçmak da ölümü geciktirmez. Elbette ki verdiğimiz nimetlerden dolayı nankörlük etmeyip şükredenleri, emir ve yasaklarımıza riayet edenleri Cennet nimetleriyle mükafatlandıracağız!..

146) Ey savaştan kaçmayan mü'minler! Sakın şımarmayın. Savaştan kaçmayan sadece siz değilsiniz. Siz ne ilksiniz, ne de son olacaksınız. Nice nebi ve rasul vardır ki pek çok Allah'a ve elçisine bağlı olan, cesur kimseler ile beraber savaştılar, korkmadılar, Allah yolunda kendilerine isabet eden musibetlerden dolayı gevşemediler, zaafa düşmediler ve boyun eğmediler. Doğrusu Allah sabredenleri ve sebat gösterenleri sever, onları mükafatlandırır.

147) Allah'a ve elçisine bağlı olanlar şöyle derler: *"Rabbimiz, senin hakkını tam larak veremediğimiz veya eksik verdiğimiz ya da sınırlarını aştığımız zaman günahlarımızı bağışla, ayaklarımızı sabit kıl ve hakkı inkar eden kafirler t plumuna karşı bize yardım et!"*

148) Böylece Allah onlara fetih, ganimet gibi dünya mükafatını, ahiret nimetinin de en güzeli olan Cennetini verdi. Şüphesiz Allah, Allah'ı görüyormuşcasına ibadet edenleri, iyilik edenleri sever, onları Cennet nimetleriyle mükafatlandırır.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ عَلَى
أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (١٤٩) بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
خَيْرُ النَّاصِرِينَ (١٥٠) سَنُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا
الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَأْوَاهُمُ
النَّارُ وَبِئْسَ مَثْوَى الظَّالِمِينَ (١٥١) وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ
وَعْدَهُ إِذْ تَحُسُّونَهُمْ بِإِذْنِهِ حَتَّى إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي
الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا أَرَاكُمْ مَا تُحِبُّونَ مِنْكُمْ مَنْ
يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَنْ يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ
لِيَبْتَلِيَكُمْ وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
(١٥٢) إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُونَ عَلَى أَحَدٍ وَالرَّسُولُ
يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَاكُمْ فَأَثَابَكُمْ غَمًّا بِغَمٍّ لِكَيْلَا تَحْزَنُوا
عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
(١٥٣)

149) Ey iman edenler, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselere itaat ederseniz sizi ökçeleriniz üzerinde çevirirler de hüsrana uğrayanlar olarak dönersiniz!

150) Hayır, sizin mevlanız Allah'tır, doğrusu O yardım edenlerin en hayırlısıdır!..

151) Yakında hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi Allah'a şirk koştukları için kafirlerin kalplerine korku salacağız. Muhakkak onların varacağı yer ateştir, zalimlerin yeri ne kötüdür!..

152) Andolsun ki Allah size olan vaadinde elbette sadık oldu. Size sevdiğiniz şeyi gösterdikten sonra emir konusunda çekişip isyan ederek yılgınlık gösterdiğiniz ana kadar O'nun izni ile onları öldürüyordunuz. Sizden kiminiz dünyayı istiyordu; içinizden ahireti isteyen de vardı. Sonra sizi sınamak için sizi onlardan geri çevirdi. Andolsun ki yine de sizden affetti; çünkü Allah mü'minlere karşı çok lütufkardır.

153) O zaman ki Rasul arkanızdan sizi çağırdığı halde hiç kimseye dönüp bakmadan uzaklaşıyordunuz. Bunun üzerine Allah sizi gam üzerine gamla cezalandırdı. Böylece sizden gidene de size isabet edene de üzülmeyesiniz. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

149) Ey iman edenler, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden Yahudi, Hristiyan, müşrik, münafık ve kafirlere Allah'ın caiz kılmadığı konularda itaat ederseniz sizi ökçeleriniz üzerinde dininizden gerisin geri çevirirler de dünyada zelil olmak, yenilmek ve eziyet görmek suretiyle ahirette de Cehennem azabına uğramak suretiyle hüsrana uğrayanlardan olursunuz.

150) Sizin o kafirlere ihtiyacınız yoktur. Zaten onlar size yardım edecek de değillerdir. Hayır, sizin dost ve yardımcınız Allah'tır, doğrusu O yardım edenlerin en hayırlısıdır!.. Yalnızca Allah'ın yardım edebildiği konularda Allah'tan başkasından yardım istemek şirktir. Fakat Allah'ın eşyaya kıldığı sünnetullah gereği mahlukatın gücünün yettiği konularda başkalarından yardım istemek caizdir.

151) Ey Muhammed! İman edip imanını gereği olarak salih amel işleyen, şehadeti özleyen, savaşta kafirlere karşı direnen, kaçmayan mü'minleri müjdele! Yakında hakkında hiçbir delil indirmediği şeyleri Allah'a şirk koştukları, kibir ve inatları sebebiyle bile bile hakkı inkar ettikleri için kafirlerin kalplerine şiddetli bir korku salacağız. Devamlı şüphe ve tereddüt içerisinde olacaklardır. Onlar sizdeki cesaret karşısında yılgınlığa uğrayacaklardır. Nitekim Uhud savaşında güçlü olmalarına ve müslümanları pusuya düşürmelerine rağmen geri dönen müslümanların büyük bir kuvvetle tekrar geleceklerini düşünerek sizlere daha fazla zarar vermeden gittiler. Muhakkak onların varacağı yer Cehennem ateşidir, orada can yakıcı bir azap içerisinde ebedi olarak kalacaklardır. Zalimlerin yeri ne kötüdür!..

152) Ey iman edenler! Andolsun ki sizler Allah'ın emirlerine uygun olarak hareket ettiğiniz için Allah size olan vaadinde elbette sadık oldu. O'nun izniyle Uhud savaşının başlangıcında kafirleri öldürüyordunuz. Fakat hoşunuza giden zafere ulaştıktan sonra zaafa düştünüz, gevşeklik gösterdiniz, Rasulünüzün okçulara verdiği emir konusunda ihtilafa düştünüz. Abdullah b. Cübeyir ve onunla beraber olan samimi mü'minler "Rasulullah emir verdi, burdan ayrılmayız." derken, diğer kısmınız da "Kafirler hezimete uğradılar, ganimeti elde edelim." diyerek dünya malına koştular. Böylece Rasulullah'ın emrine karşı geldiler ve zafer hezimete dönüştü. Artık kafirlere karşı koymak size zor geldi ve yenildiniz. İşte Allah sizi bir daha aynı hataları yapmayasınız diye zaferi mağlubiyete çevirerek imtihan etti. Çünkü musibetlere maruz kalan kişi hatalarını daha iyi anlar ve düzeltme yoluna gider. Andolsun ki yine de hatalarınızı anlayıp tevbe ettiğiniz için günahlarınızı affetti; çünkü Allah mü'minlere karşı çok lütufkardır. Mü'minler bazen nefislerine uyup hata işleseler bile Allah onları tamamen yok ederek cezalandırmaz. Onlara fırsat verir, yardımcı olur.

153) Ey iman edenler! Kafirler size saldırmaya, sizi yenmeye başladıklarında sizler kaçtınız. Öyleki korkunuzdan sağa, sola, arkanıza bile bakmıyordunuz. Tek düşünceniz kendinizi kurtarmaktı. Bu sebeple çok uzaklara kaçtınız. O zaman Rasul arkanızdan *"Ey Allah'ın kulları! Kaçmayınız ve bana geliniz. Her kim kaçmaz, bana gelirse Cenneti na garanti ederim."* diye sizi çağırdığı halde siz korkudan bu sözleri duymuyor, hiç kimseye dönüp bakmadan uzaklaşıyordunuz. Allah rasulü ve beraberinde on kişi sabit kaldığı halde siz kaçtınız. Bunun üzerine Allah size ceza olarak gam üzerine gamla, yenilmeniz, ganimeti kaybetmeniz, sevdiğiniz kimseleri kaybettiğinizden dolayı üzülmeniz, Rasulünüzün öldüğünü sanmanız, onun başına musibetler geldiğini ve üzüldüğünü gördüğünüz için kalplerinizde meydana gelen sıkıntılarla cezalandırdı. Böylece sizden giden zafer, ganimet vb. şeylere de size isabet eden üzüntü ve kedere de üzülmeyesiniz. Herşeyin Allah'tan geldiğini, kötülüklerin kendi işlediğimiz suçların sonucu olduğunu bilesiniz ve ona göre tedbirinizi alasınız. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır. Ahiret gününde yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın göreceksiniz.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشَى طَائِفَةً
مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ
ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ
الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ
يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ
كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى
مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا
فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٥٤) إِنَّ الَّذِينَ
تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ
بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ
(١٥٥) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ
كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً
فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
(١٥٦) وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ
وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (١٥٧)

154) Sonra o gamın arkasından üzerinize indirdiği güvenle sizden bir grubu uyku bürüyordu. Doğrusu bir grubu da nefisleri derde düşürmüştü de Allah'a karşı doğru olmayan cahiliyye zannı ile diyorlardı ki*: "Bu işten bize bir şey var mı?"* De ki: *"Muhakkak ki bütün işler tamamen Allah'a aittir."* İçlerinde gizledikleri şeyi sana açıklamayıp da: *"Bu işten bize bir şey lsaydı burada ldürülmezdik."* diyorlardı. De ki: *"Evlerinizde de lsanız haklarında ldürülmeleri yazılmış lan kimseler yatacakları yerlere giderlerdi."* Bu, Allah'ın sinelerinizdekini imtihan etmesi ve kalplerinizdekini temizlemesi içindir. Elbette ki Allah sinelerde olanı hakkıyla bilendir!..

155) Doğrusu iki ordunun karşılaştığı gün içinizden geri dönenleri şeytan kazandıkları bazı şeyler sebebiyle kaydırmak istedi. Andolsun ki buna rağmen Allah onlardan affetti. Şüphesiz Allah Ğafur'dur, Halim'dir.

156) Ey iman edenler, yeryüzünde sefere veya gazaya çıktıkları zaman kardeşleri için: *"Yanımızda lsalardı lmezler veya ldürülmezlerdi."* diyen kafirler gibi olmayın! Allah bunu kalplerinde bir hasret yapsın. Şüphesiz yaşatan da öldüren de Allah'tır. Doğrusu Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir!..

157) Andolsun ki Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz, Allah'ın mağfireti ve rahmeti onların topladıkları şeylerden daha hayırlıdır.

154) Sonra o gamın arkasından üzerinize indirdiği güvenle, Allah'tan bir rahmet olarak sizden ihlaslı olan bir grubu uyku bürüyordu. Doğrusu Muattıb b. Kuşeyr ve arkadaşlarından oluşan bir grubu da samimi olmadıkları, münafıklık yaptıkları için nefisleri derde düşürmüştü. Ölmekten korkuyorlardı. Muhammed ve ashabını kınıyorlar ve başlarına gelen musibetlerin sebebinin onlar olduğunu düşünüyorlardı. Allah'a karşı bir müslümanın düşünemeyeceği bir şekilde, doğru olmayan cahiliyye zannı ile diyorlardı ki*: "Bütün müslümanlar artık mahv ldular ve tamamen ldürüleceklerdir. Bundan b yle Allah müslümanları ve rasullerini asla muzaffer kılmayacaktır. Savaşmama k nusunda bizim s z hakkımız y k mu?"* Başlarına gelen bu eziyetlerin Allah'ın kaza ve kaderinden olmadığını, hikmetsiz olduğunu, düşünüyorlar ve Allah'ın rahmetinden ümitlerini kesiyorlardı. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Muhakkak ki bütün işler tamamen Allah'a aittir. Herşey Allah'ın yaratması, dilemesi ve takdiriyle lmaktadır. Olmuş ve lacak şeylerin bilgisi O'nun katındadır. Allah gerçek manada iman eden ve bu imanın gereği salih amel işleyen mü'minlere ya şehadeti ya da zaferi vaadetmiştir. Her ikisi de mü'min için kazançtır. Kafirler hiç bir zaman mü'minleri tamamen y kedemiyecektir. Allah mü'minlere vadini gerekleştirecek ve nları muzaffer kılacaktır. Eceller Allah'ın elindedir. Eceli gelen kişi muhakkak lecektir. Ölen; ister savaşta, ister evinde, isterse başka bir yerde lsün yine de eceliyle lmüştür. Kişinin savaşa katılması nun lümünü çabuklaştırmadığı gibi, katılmaması da lümünü geciktirmez. Her k nuda hüküm verme yetkisi yalnızca Allah'a aittir. Kullara düşen O'nun hükümlerine kayıtsız şartsız itaattir."* İçlerinde gizledikleri şeyi sana açıklamayıp kendi aralarında şöyle diyorlardı: *"Bu k nuda daha nce karar verme yetkisi bizde lsaydı ve Muhammed, Medine'de savaşsaydı ldürülmez ve yenilmezdik*." Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Eceller nceden yazılmıştır. Bu yüzden evlerinizde de lsanız haklarında ldürülmeleri yazılmış lan kimseler Kıyamet k puncaya kadar yatacakları kabirlere giderlerdi. Bu layı değiştirmek hiç kimsenin elinde değildir."* Bu, Allah'ın sinelerinizdekini imtihan etmesi, mü'minle münafık, sabredenle sabretmeyen, dayanıklı olanla, dayanıklı olmayanın ortaya çıkması ve kalplerinizdeki pislikleri, zaaf, gaflet, iman zayıflığı ve ihlas azlığını temizlemesi içindir. Elbette ki Allah sinelerde olanı hakkıyla bilen ve karşılığını verecek olandır!..

155) Doğrusu iki ordunun karşılaştığı Uhud savaşında şeytan içinizden bazı kimselere: *"Şu an ç k günahınız var, nlardan tam larak tevbe etmeden lürseniz Cehenneme girersiniz, bu yüzden savaşmayın!"* diye vesvese vererek ayaklarını kaydırttı ve savaştan kaçmalarına sebep oldu. Andolsun ki buna rağmen Rasulün ve komutanlarının sözünü dinlemeyip, ganimet elde etmek amacıyla yerlerini terkettikleri ve savaştan kaçtıkları için müslümanların zaferinin mağlubiyete dönüşmelerine sebep olduklarına pişman olup tevbe ettikleri için Allah onların günahlarını affetti. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, onlara azap etmede acele etmeyen, onlara yumuşak ve müsamahalı davranandır.

156) Ey iman edenler, yeryüzünde ticaret için sefere veya savaş için gazaya çıkan sonra ölen öz kardeşleri, aynı fikre sahip olan arkadaşları, nesep ve sıhriyet bağıyla bağlı bulundukları akrabaları ve sevdikleri kişiler için Allah'ın kaza ve kaderini yalanlayacak bir şekilde: *"Eğer nlar yanımızda lsalardı lmezler veya ldürülmezlerdi."* diyen münafık ve kafirler gibi olmayın! Mü'minler Allah'ın kaza ve kaderine tam olarak teslim oldukları için şer amaçlı olarak eğer sözünü kullanmazlar. Bu söz Allah'ın kaza ve kaderine saygısızlıktır, kalplere sıkıntı verir. Kafirler müslümanların bu inancı karşısında hasret, üzüntü ve sıkıntı içerisinde oldu. Şüphesiz yaşatan da öldüren de Allah'tır. Eceller Allah'ın elindedir. Doğrusu Allah yaptıklarınızı hakkıyla gören ve hesaba çekendir!..

157) Andolsun ki Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz, Allah'ın günahlarınızı bağışlaması ve rahmeti sonucu varacağınız ve elde edeceğiniz daimi Cennet nimetleri, münafık ve kafirlerin dünyadayken topladıkları bütün şeylerden daha güzel ve daha hayırlıdır.

وَلَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ (١٥٨) فَبِمَا
رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ
لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ (١٥٩) إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ
لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِنْ بَعْدِهِ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (١٦٠) وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ
يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (١٦١) أَفَمَنِ اتَّبَعَ
رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٦٢) هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِمَا يَعْمَلُونَ (١٦٣) لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ
فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ
وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ (١٦٤) أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ
مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٦٥)

158) Andolsun ki ölseniz de öldürülseniz de ancak Allah'a toplanacaksınız!

159) Allah'ın rahmeti sebebiyle onlara yumuşak davrandın; eğer kaba ve katı kalpli olsaydın elbette etrafından dağılırlardı. Artık onları affet ve onlar için bağışlanma dile. İş hususunda onlarla istişare et. Azmettiğin zaman da, artık Allah'a tevekkül et. Elbette Allah tevekkül edenleri sever...

160) Allah size yardım ederse, kimse size galip gelemez; sizi yardımsız bırakırsa, ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler de ancak Allah'a tevekkül etsinler.

161) Hiçbir nebinin hıyanet etmesi mümkün değildir. Her kim hainlik ederse, kıyamet günü o hıyanet ettiği şeyle gelir. Sonra da her nefse kazandığı tamamen ödenir. Onlar zulmedilmezler.

162) Allah'ın rızasına uyan kimse, Allah'ın gazabıyla dönen ve varacağı yer Cehennem olan kimse gibi olur mu? Orası ne kötü bir dönüş yeridir.

163) Onlar Allah katında derece derecedirler?! Şüphesiz Allah yaptıklarını hakkıyla görendir.

164) Andolsun ki Allah mü'minlere aralarındaki kendilerinden olan rasulü göndermekle lütufta bulundu. Onlara O'nun ayetlerini okuyor, onları arındırıyor ve onlara kitap ile hikmeti öğretiyor. Oysa bundan önce apaçık bir sapıklık içindeydiler.

165) İki katına uğrattığınız musibet size gelince mi: *"Bu nereden?"* dediniz. De ki: *"O kendinizdendir."* Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.

158) Ey insanlar! Andolsun ki ölseniz de öldürülseniz de nerede olursanız olun, ne şekilde ölürseniz ölün sonunda ancak Allah'ın huzurunda toplanacak ve yaptıklarınızdan dolayı hesaba çekileceksiniz!

159) Ey Muhammed! Allah'ın rahmeti sebebiyle sen Uhud savaşından kaçanlara yumuşak davrandın, onları azarlamadın; eğer kaba ve katı kalpli olsaydın, kırıcı sözlerle onurlarını rencide etseydin elbette onlar da etrafından dağılırlar ve sapıklığa düşerlerdi. Artık onların Allah hakkı dışında, sana karşı işledikleri hatalarını affet, görmezlikten gel ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Hakkında vahiy bulunmayan önemli işlerde takva sahibi mü'minlerle istişare et. İstişare sonucunda senin ve ümmetin için faydalı olacağını zannetiğin bir şeye karar verdiğin zaman da, artık Allah'a tevekkül et, O'na dayan, O'na güven ve işini yap, bir takım vesveselere kapılma, azimli ve kararlı ol. Elbette Allah tüm tedbirleri aldıktan sonra kendisine tevekkül edenleri, gönülden bağlananları, kaza ve kaderine teslim olanları sever. İstişare sonucu mü'minlerin menfaatine uygun kararların çıkmasına yardım eder. İstişare sonucu çıkan görüş Kur'an ve sahih sünnete aykırı ise bu görüşün İslam'da hiçbir değeri yoktur, reddedilir.

160) Ey iman edenler! Allah düşmanlarınıza karşı size yardım ederse, bilin ki, düşmanlarınızın sayısı, silahı, mühimmatı ne kadar çok olsa da kimse size galip gelemez; fakat Allah size yardım etmez ve sizi kendi halinize bırakırsa, sayı silah ve mühimmat bakımından ne kadar güçlü olursanız olun kimse size yardım edemez. Mü'minler Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınsınlar ve tüm tedbirleri aldıktan sonra ancak Allah'a tevekkül etsinler, O'na güvensinler, O'na dayansınlar, O'nun kaza ve kaderine teslim olsunlar.

161) Allah'ın, insanlara hakkı tebliğ etmesi için gönderdiği hiçbir nebinin ganimet malına hıyanet etmesi, hakkı gizlemesi mümkün değildir. Mü'min olan kimse masum nebiler hakkında böyle bir şey nasıl düşünebilir? Ganimet malına ihanet eden kimsenin durumu nebilere Allah tarafından bildirilir. Her kim gerek ganimet malına gerekse tüm emanetlere ihanet ederse, kıyamet günü o hıyanet ettiği şeyle Allah'ın huzuruna utanarak gelir. Sonra da her nefse kazandığı zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın tamamen ödenir. Allah'ın emirlerine uygun olarak hareket edenler Cennete, uygun olarak hareket etmeyenler ise Cehenneme gireceklerdir.

162) Allah'a iman eden, O'nun rızasına uygun olarak salih amel işleyen kimse, Allah'ı inkar eden, O'nun gazabına neden olacak ameller işleyen ve bu yüzden varacağı yer Cehennem olan kimse gibi olur mu? Bu Allah'ın adaletine sığmaz. Cehennem ne kötü bir dönüş yeridir. Onlar orada sonsuza kadar azap içerisinde kalacaklardır. Mü'minler ise Cennette ebedi olarak mutlu bir hayat süreceklerdir.

163) Kıyamet gününde mü'minler, eni gökler ve yerler kadar olan ebedi Cennete gireceklerdir. Kafirler ise yakıtı insanlar ve taşlar olan Cehennemde sonsuza dek kalacaklardır. Mü'minlerin Cennetteki seviyeleri de eşit olmayacaktır. Nasıl Cehennemin tabaka ve dereceleri varsa Cennetin de tabaka ve dereceleri vardır. Buna göre gerek Cennete girecek mü'minlerin, gerekse Cehenneme girecek kafirlerin dereceleri dereceleri dünyada işledikleri amellere göre tesbit edilecektir. Cehennemin en dibinde münafıklar münafıklar azap görecektir. Şüphesiz Allah insanların yaptıklarını hakkıyla gören ve hesaba çekendir.

164) Andolsun ki Allah mü'minlere Kureyş kabilesinden bir rasul göndermekle lütufta bulundu. O rasul onlara Allah'ın ayetlerini okuyor, onları şirk ve günahlardan arındırıyor, onlara Kur'an'ı ve sünneti öğretiyordu. Oysa onlar bundan önce apaçık bir sapıklık içindeydiler.

165) Bedir'de onları iki katına uğrattığımız musibet Uhud'da size gelince mi: *"Bu nereden başımıza geldi?"* dediniz. Ey Muhammed! De ki: *"O sizin yaptığınız hatalardan d layıdır. Suçu kendinizde arayın."* Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِينَ (١٦٦) وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا
قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا
لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ لِلْكُفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ
بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ
(١٦٧) الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا
قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
(١٦٨) وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ
أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ (١٦٩) فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِنْ خَلْفِهِمْ
أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (١٧٠) يَسْتَبْشِرُونَ
بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ
(١٧١) الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا
أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا أَجْرٌ عَظِيمٌ
(١٧٢) الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ
(١٧٣)

166) İki ordunun karşılaştığı gün size isabet eden de ancak Allah'ın izniyle mü'minleri belirlemek içindir.

167) Bir de kendilerine: *"Gelin Allah y lunda savaşın ya da savunun!"* denildiği zaman: *"Eğer biz savaş (lacağın)ı bilseydik elbette size uyardık!?"* diyen münafıkları ortaya koymak içindir. Onlar o gün imandan çok küfre yakındırlar. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylerler. Şüphesiz Allah gizlediklerini hakkıyla bilir.

168) Onlar öyle kimselerdir ki oturdukları halde kardeşleri için: *"Bize itaat etselerdi ldürülmezlerdi?!"* dediler. De ki: *"D ğru kimselerseniz lümü kendinizden uzaklaştırın!"*

169) Allah yolunda öldürülen kimseleri sakın ölüler sanmayın! Aksine diridirler; Rableri katında rızıklanırlar.

170) Allah'ın fazlından kendilerine verdikleri ile ferah içindedirler, arkalarından kendilerine katılmamış olanlar için hiç bir korku olmadığını ve üzülmeyeceklerini müjdelemek isterler.

171) Onlar, Allah'ın nimetini ve fazlını ayrıca Allah'ın mü'minlerin ecrini elbette zayi etmeyeceğini de müjdelemek isterler.

172) Onlar ki kendilerine yara dokunduktan sonra, Allah'ın ve Rasul'ün davetine uydular. Bunlardan iyilik eden ve sakınan kimseler için çok büyük bir ecir vardır!

173) Onlar öyle kimselerdir ki, insanlar kendilerine: *"Muhakkak ki insanlar size karşı (rdu) t pladı; nlardan k rkun!"* dediklerinde bu onların imanını artırdı da: *"Allah bize yeter, ne güzel vekildir!"* dediler.

166) Uhud'da Muhammed'in ordusu ile Ebu Süfyan'ın ordusunun karşılaştığı gün size isabet eden yenilgi ancak Allah'ın izni, ilmi ve kazasıyla olmuştur. Bunun hikmeti Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim olan, müslüman emire ve komutana itaat eden mü'minleri ve bozguncu münafıkları belirlemek, ortaya çıkarmak herkese hakettiklerinin karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın vermek içindir. Aksi taktirde insanların Allah'a karşı bahanesi olur.

167) Münafıkların lideri Abdullah b. Übey b. Selül, gençlerin sözünü dinleyip Medine dışında savaşmayı kabul ettiği için Rasulullah'a kızıp üç yüz kişiyi kandırarak Uhud'dan geri dönünce, Abdullah b. Amr es-Sülemi şöyle dedi: *"Gelin Allah'ın dininin hakim lması için savaşın. Savaşmasanız bile mü'minlerin sayısını ç ğaltın veya arkada savunma yapın!"* Abdullah b. Übey b. Selül şöyle cevap verdi: *"Biz müşriklerin k rkutmak amacıyla geldiğini zannetmiştik. Savaş lacağını tahmin etmemiştik. Eğer savaş lacağını bilseydik elbette size uyardık!? S nra sizin yaptığınız bir bakıma intihardır. Onlar sizin üç katınız. Bu şekilde savaşmak d ğru değildir."* İşte Allah bu kimselerin içlerindeki nifakı ortaya çıkardıktan sonra müslümanlar onlara dünyada gereken cezayı versin, ahirette de Allah onlara azap etsin diye bu imtihanı yapar. Abdullah b. Übey b. Selül baştan beri münafıktı. Tereddüt içerisindeki diğer münafıklar Uhud savaşının olduğu o gün takındıkları tavırlar nedeniyle imandan çok küfre yakındılar. Münafıklar, müslüman ordusunu terkedince bu hareketleriyle kafirlere çok büyük bir iylik yapmış oldular. Kalplerinde olmayanı ağızlarıyla söylerler. Şüphesiz Allah onların kalplerinde gizledikleri, şirki, küfü ve nifakı hakkıyla bilir ve hesaba çeker.

168) Münafıklar öyle kimselerdir ki savaştan geri dönüp evlerinde oturdukları halde savaşa çıkan kardeşleri, arkadaşları, akrabaları için: *"Bize itaat edip savaştan geri d nselerdi ldürülmezlerdi?!"* dediler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"D ğru s yleyen kimselerseniz lümü kendinizden uzaklaştırın! Fakat siz bunu yapamazsınız. Çünkü eceller Allah'ın elindedir. Vakti gelince bir saniye bile ne nce ne de s nra lur, tam vaktinde lüm kişiyi bulur. Bunu kimse engelleyemez. Bu, Allah'ın ezeli ilminde kayıtlıdır."*

169) Ey iman edenler! Allah yolunda malıyla, canıyla, diliyle savaşan, mücadele eden, ölen veya öldürülen kimseleri sakın diğer ölüler gibi sanmayın! Onlara ölü demeyin! Aksine onlar diridirler, fakat dünya ile bir bağlantıları yoktur, ruhları cesetlerinden ayrılmıştır, cesetleri çürüyebilir; Rableri katında sizin mahiyetini anlayamayacağınız bir şekilde diri olup Allah'ın verdiği nimetlerle rızıklanırlar. Şehidlerin ruhları yeşil kuşların içerisinde Cennete girip çıkabilmekte, bir kısmı da Cennetin dış kapısındaki nehrin kenarında dolaşırlar. Borç, emanet ve kul hakkı hariç şehitlerin tüm günahları silinir. Şehid ve salihlerden medet ummak şirktir.

170) Şehidler Allah'ın lutfundan kendilerine verdikleri nimetler ile mutluluk içindedirler, dünyada olup henüz kendilerine katılmamış olan mü'minler için endişelenmeyi gerektirecek hiç bir korku olmadığını ve dünyada iken bıraktıklarına üzülmeyeceklerini müjdelemek isterler.

171) Şehidler ayrıca Allah'ın nimetini, fazlını, keremini, ecrilerin eksiksiz verileceğini geride kalan mü'minlere müjdelemek isterler.

172) Uhud yenilgisinden sonra, Allah'ın ve Rasul'ün davetine uyarak müslümanların güçlü olduğunu isbat etmek için Hamrau'l-Esed gazvesine çıkan, iyilik eden ve Allah'tan sakınan Ebubekir ve Zübeyir gibiler için Allah katında çok büyük bir ecir olan Cennet vardır!

173) Ebu Süfyan'ın gönderdiği Naim b. Mes'ud el-Eşcai mü'minlere: *"Muhakkak ki Ebu Süfyan ve beraberindeki kafirler sizi y ketmek için ç k büyük bir rdu t pladılar; nlardan k rkun! Onlara karşı gelecek gücünüz y k!"* dediklerinde bu onların imanını, ihlasını, takvasını artırdı da: *"Allah bize yeter, ne güzel vekildir, sığınılacak dayanaktır!"* dediler ve Allah yolunda savaşarak şehid oldular.

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ (١٧٤) إِنَّمَا ذَلِكُمُ
الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِي إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ (١٧٥) وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ
إِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا
فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٧٦) إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا
الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٧٧)
وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنْفُسِهِمْ
إِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (١٧٨)
مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ
وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَاءُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ (١٧٩) وَلَا يَحْسَبَنَّ
الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ
هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِلَّهِ
مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١٨٠)

174) Bunun üzerine kendilerine hiç bir kötülük dokunmadan Allah'ın nimeti ve lütfuyla döndüler; çünkü Allah'ın rızasına uydular. Şüphesiz Allah çok büyük lütuf sahibidir.

175) İşte o şeytandır ki ancak kendi velilerini korkutur; eğer mü'min iseniz onlardan korkmayın, benden korkun!

176) Küfürde koşanlar seni üzmesin; çünkü onlar Allah'a hiçbir şeyle zarar veremezler. Allah ahirette onlara hiçbir nasip vermemeyi diliyor. Doğrusu onlar için çok büyük bir azap vardır.

177) Elbette ki imana karşılık küfrü satın alanlar Allah'a hiçbir şeyle zarar veremezler. Doğrusu onlar için çok acıklı bir azap vardır!

178) Kafirler, onlara mühlet vermemizi kendileri için asla bir hayır zannetmesinler. Onlara ancak günahlarını artırmak için mühlet veriyoruz. Şüphesiz ki onlar için alçaltıcı bir azap vardır!

179) Allah iyiyi kötüden ayırmaksızın mü'minleri üzerinde bulunduğunuz hal üzere bırakacak değildir. Doğrusu Allah size gaybı da bildirecek değildir. Fakat Allah rasullerinden dilediğini seçer. O halde Allah'a da rasullerine de iman edin! Eğer iman eder ve sakınırsanız sizin için çok büyük bir ecir vardır.

180) Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği şeylerde cimrilik edenler, bunun kendileri için daha hayırlı olduğunu zannetmesinler. Aksine bu onlar için şerdir. Kıyamet günü cimrilik ettikleri şey boyunlarına dolanacaktır. Şüphesiz göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Elbette ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır!

174) Hamrau'l-Esed seferine çıkan mü'minler Allah'ın rızasına uygun olarak hareket ettikleri için kendilerine hiç bir kötülük dokunmadan Allah'ın nimeti ve lütfuyla sağ salim bol ticari kazançla Medine'ye geri döndüler. Şüphesiz Allah çok büyük lütuf sahibidir. İhlaslı olan her mü'min dört mükafata nail olacaktır. Hem dünya kazancı, hem ahiret kazancı, hem kafirlerin zararından emin olma, hem de Allah'ın rızasını kazanma...

175) Ey iman edenler! Müşriklerin sayısını abartarak söyleyen Ebu Süfyan'ın gönderdiği Naim b. Mes'ud el-Eşcai'nin gayesi sizin, müşrik dostlarından korkmanızı sağlamaktır; eğer gerçekten mü'min iseniz ölüm veya dünya metaını kaybetme endişesiyle onlardan korkmayın. Çünkü onlar şeytanın hizbidir ve kaybedenlerden olacaktır. Yalnızca benim dünya ve ahirette vereceğim azaptan korkun! Allah'tan gerçekten korkan kişi, O'nun emrettiği şeyleri yerine getirir, yasakladıkları şeylerden de kaçınırlar. Allah'tan başka kimsenin zarar veremeyeceği bir konuda ölü veya diri bir kimseden korkmak, kafirlerden korktuğu için farz olan cihadı, tebliği terketmek, helal haram konularında onlara itaat etmek, farz olan bir ibadeti terketmek imana aykırıdır, şirktir. Yırtıcı hayvanlardan veya Allah'ın izin vermesiyle kafirlerin elleriyle zarar gelmesinden korkması ve bu sebeple tedbir alması ise küfür olmayan fıtri korkulardandır.

176) Ey Muhammed! Uhud savaşında müslümanların başına gelen musibetten sonra mürted olup şirke ve küfre bağlı olan kişilere doğru koşanlar ve bu yolda yarışanlar seni üzmesin; çünkü onlar bu halleriyle Allah'a hiçbir zaman zarar veremez ve hakkın yayılmasına engel olamazlar. Kafirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır. Bu yüzden Allah ahirette onlara hiçbir hayır nasip etmemeyi diliyor. Doğrusu onlar için ahirette çok büyük ve ebedi bir azap vardır.

177) Elbette ki imana karşılık küfrü satın alanlar Allah'a ve mü'minlere hiçbir şekilde zarar veremezler. Ancak kendilerine zarar verirler. Kafirlerin sayıları ne kadar çok olursa olsun, ne kadar çok çaba sarfederlerse etsinler Allah'ın nurunu hiçbir zaman söndüremeyeceklerdir. Doğrusu onlar için ahirette çok acıklı ve ebedi bir azap vardır! Allah bu gerçeği mü'minlerin imanlarını sağlamlaştırmak, Allah yolunda başlarına gelen eziyetlere sabredecek bir seviyeye getirmek amacıyla anlatmaktadır.

178) Kafirler, işledikleri şirk, küfür ve zulümlere karşı onlara azap etmeyip rızık vererek biraz mühlet vermemizi, dünyada rahat yaşamalarına izin vermemizi kendileri için asla bir hayır zannetmesinler. Onlara ancak şımarıp günahlarını artırmak için mühlet veriyor, onları derece derece azaba yaklaştırıyoruz. Şüphesiz ki onlar için ahirette alçaltıcı ve ebedi bir azap vardır! Gerçek müslüman, Allah'ın verdiği nimete şükreder, şımarmaz, bu malı Allah yolunda infak eder. Malı kaybettiği zaman da sabreder, feryad etmez.

179) Ey iman edenler! Allah iyiyi kötüden, cömerti cimriden, ihlaslı olanı münafık olandan ayırmaksızın sizleri şu üzerinde bulunduğunuz hal üzere bırakacak değildir. Doğrusu Allah size gaybı da bildirecek değildir. Bu yüzden siz zahire göre hüküm verirsiniz Fakat Allah rasullerinden dilediğine gaybtan bazı bilgileri vahiy yoluyla bildirebilir. Münafıkların gizli hallerini deşifre edebilir. O halde Allah'a da rasullerine de O'nun istediği şekilde iman edin! Eğer iman eder ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak O'nun emirlerini yerine getiri, yasaklarından kaçınır ve O'nun azabından sakınırsanız ahirette sizin için çok büyük bir ecir olan Cennet vardır.

180) Allah'ın kendilerine lütfundan verdiği şeyleri Allah yolunda harcamayıp cimrilik edenler, heva ve heveslerinin doğrultusunda harcayanlar bunun kendileri için daha hayırlı olduğunu zannetmesinler. Aksine bu onlar için şerdir. Kıyamet günü cimrilik ettikleri şey boyunlarına dolanacak ve onlara bu şekilde azap edecektir. Şüphesiz göklerin ve yerin sahibi, hakimi Allah'dır. Allah'ın huzuruna geldiğinizde o mallarınızın size hiçbir faydası olmayacaktır. Elbette ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır!

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ (١٨١) ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ
اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (١٨٢) الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ
إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ
قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ
قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٨٣) فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ
كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ (١٨٤) كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ
أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ
فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ (١٨٥)
لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذًى كَثِيرًا وَإِنْ
تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (١٨٦)

181) *"D ğrusu Allah fakirdir, biz zenginiz!?"* diyen kimseleri Allah işitmiştir. Elbette ki o dediklerini ve nebileri haksız yere öldürmelerini yazacağız da: *"Tadın yakıcı azabı!"* diyeceğiz.

182) İşte bu ellerinizle hazırladığınız şeyler sebebiyledir. Şüphesiz Allah kullarına asla zulmetmez.

183) Onlar dediler ki: *"D ğrusu hiçbir rasule ateşin yiyeceği bir kurban getirinceye kadar inanmamamız için Allah bizden s z aldı."* De ki: *"Elbette ki benden nce size rasuller apaçık delillerle ve s ylediğiniz şeylerle gelmişlerdi. D ğru kimseler idiyseniz nları niçin l-dürdünüz?"*

184) Buna rağmen seni yalanlarsa elbette senden önce açık deliller, sahifeler ve aydınlatıcı kitap ile gelen rasuller de yalanlanmışlardı.

185) Her nefis ölümü tadacaktır. Muhakkak kıyamet günü ecirleriniz tamamen ödenecektir. Her kim o ateşten uzaklaştırılır ve Cennete konulursa muhakkak kurtulmuştur! Elbette ki dünya hayatı aldatıcı bir metadan başka bir şey değildir.

186) Andolsun ki mallarınız ve canlarınız hususunda imtihan edileceksiniz ve kesinlikle sizden önce kitap verilen kimselerden ve müşriklerden çok eziyet duyacaksınız. Doğrusu sabreder ve sakınırsanız azmedilmesi gereken işlerdendir!?

181) *"D ğrusu Allah fakirdir, biz zenginiz, bu yüzden bizden sadaka istiy r!?"* diyen cahil Yahudilerin sözünü Allah işitmiştir. Elbette ki o dediklerini ve hakkı tebliğ eden nebileri haksız yere öldürmelerini yazacağız da Kıyamet günü: *"Tadın yakıcı ve ebedi azabı!"* diyeceğiz. Yahudiler dedelerinin yolundan gittikleri, onların küfür ve günahlarına rıza gösterdikleri için nebileri öldürme olayı atalarına ait olmasına rağmen onlara nisbet edilmiştir. Ayrıca bunlar da atalarının izinden giderek Rasulullah'ı öldürmek istemişlerdir.

182) İşte bu azabın sebebi dünyada iken azalarınızla işlediğiniz şirk, küfür ve günahlar sebebiyledir. Şüphesiz Allah kullarına asla zulmetmez. Nebi ve rasuller göndererek onları hak yola çağırır. Batıl yoldan uzaklaşmayı öğretir. Ahiret gününde de herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verir.

183) Yahudiler Rasulullah'ın risaletini inkar etmek ve insanları şüpheye düşürmek amacıyla dediler ki: *"D ğrusu hiçbir rasule g kten gelen ateşin yiyeceği bir kurban mucizesini g sterinceye kadar inanmamamız için Allah bizden s z aldı."* Ey Muhammed! De ki: *"Elbette ki benden nce size birç k nebi ve rasuller apaçık delillerle ve istediğiniz şeylerle gelmişlerdi. D ğru ve samimi kimseler idiyseniz nları niçin haksız yere ldürdünüz?"* Allah İsrailoğullarına ganimetleri haram kıldığı dönemlerde onlar ganimetleri topluyorlardı ve sonra gökten bir ateş gelip bu ganimetleri yakıyordu. Bu sebeple onlar daha sonra aşırı giderek böyle bir hakka sahip olmadıkları halde kendilerine gönderilen her rasul ve nebiden böyle bir mucize getirmelerini istediler. Bu mucizeyi getirmeyenleri inkar ettiler. Allah onları imtihan amacıyla daha sonraki rasullere bu mucizeyi de verdi. Buna rağmen hakkı inkar ettiler, rasullere uymadılar. Aslında onlar bu konuda samimi değilerdi. Çünkü Musa da böyle bir mucize getirmemişti. Fakat ona inanmışlardı. Ayetteki *"Kurban"*dan kasıt; Allah'a yaklaşmak için takdim edilen her maddi şeydir.

184) Ey Muhammed! Yahudiler apaçık deliller getirmene, onların maslahat ve mutluluğunu istemene ve kendinin Allah tarafından gönderilmiş rasul olduğunu ispat etmene, aslında seni öz oğullarını tanıdıkları gibi tanımalarına rağmen seni yalanlarsa üzülme! Elbette senden önce açık deliller, hikmetler, tavsiyeler ve öğütlerle dolu sahifeler ve aydınlatıcı bir kitap olan Tevrat ile gelen nebi ve rasuller de yalanlanmış, çeşitli iftira ve işkencelere maruz kalmışlardı. Tarih boyunca hakkı isteyenler daima az olmuştur. Bu yüzden bir davanın haklı olması bağlılarının sayısıyla orantılı değildir. Kafirlerin zulümleri müslümanı yıldırmamalıdır. O, hak bildiği davada dimdik ve kararlı bir şekilde yürümelidir.

185) İnsan, melek, cin gibi her nefis Allah'ın belirlediği bir gün ölümü mutlaka tadacaktır. Dünya hayatı ne kadar uzarsa uzasın bir gün sona erecektir. Dünya hayatı fanidir. Baki olan hayat ise ahiret hayatıdır. Kim açık deliller getirdiği halde rasule inanmayıp karşı gelirse büyük azaba uğrayacaktır. Rasule inanıp hayatını buna göre düzenleyenler ise Cehennemden kurtulacak ve sonsuza kadar mutlu bir hayat yaşayacaktır. Kıyamet günü ecirleriniz zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın tamamen ödenecektir. Her kim yakıtı insanlar ve taşlar olan o ateşten uzaklaştırılır ve Cennete konulursa muhakkak kurtulmuştur! Elbette ki dünya hayatı aldatıcı ve oyalayıcı bir metadan başka bir şey değildir. Dünya metaı ancak akılsız insanları aldatır. Dünya metaı, kabuğu güzel, içi çirkin veya acı olan bir meyveye benzer. Kabuğuna bakıp da içinin gerçeklerini düşünmeyen kişi aldanır.

186) Ey iman edenler! Andolsun ki mallarınız ve canlarınız hususunda imtihan edileceksiniz. Sizden önce kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlardan, putperest ve müşriklerden bir çok eziyete maruz kalacaksınız. Doğrusu Allah'ın emirlerine, yasaklarına ve Allah yolunda başınıza gelen sıkıntılara sabreder ve Allah'tan sakınılması gerektiği şekilde sakınırsanız işte bunlar yarışarak yapmaya değer işlerdendir

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا
تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ (١٨٧) لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا
أَتَوا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ
بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٨٨) وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٨٩)
إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ (١٩٠) الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا
وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ
النَّارِ (١٩١) رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (١٩٢) رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا
يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ (١٩٣) رَبَّنَا وَآتِنَا
مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا
تُخْلِفُ الْمِيعَادَ (١٩٤)

187) Hani Allah kitap verilenlerden: *“Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız ve nu gizlemeyeceksiniz!”* diye kesin bir söz almıştı. Onlar ise onu sırtlarının arkasına attılar ve ona karşılık az bir değer satın aldılar. Satın aldıkları o şey ne kötüdür!

188) Yaptıklarıyla sevinen, yapmadıklarıyla övülmekten hoşlananları sakın (kurtulmuş) sanma! Onların azaptan kurtulacaklarını zannetme! Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

189) Göklerin de yerin de mülkü Allah’ındır. Muhakkak ki Allah her şeye kadirdir.

190) Andolsun ki göklerin ve yerin yaratılışında, gecenin ve gündüzün ardarda gelmesinde, akıl sahipleri için ayetler vardır...

191) Onlar ki, ayakta iken, otururken, yanları üzerinde yatarken Allah’ı zikrederler ve gökler ile yerin yaratılışı hakkında düşünerek şöyle derler: *“Rabbimiz sen bunları b şuna yaratmadın, seni tesbih ederiz, artık bizi ateş azabından k ru!”*

192) *“Rabbimiz, d ğrusu sen kimi ateşe atarsan nu muhakkak hakir etmişsindir, elbette zalimlerin yardımcıları da y ktur.”*

193) *“Rabbimiz d ğrusu biz: “Rabbinize iman edin.” diye imana çağıran bir davetçi işittik ve hemen iman ettik. Rabbimiz artık bizim günahlarımızı bağışla, k tülüklerimizi rt ve bizi iyilerle beraber al!”*

194) *“Rabbimiz bize rasullerine vaad ettiğin şeyi bize ver ve bizi kıyamet günü rüsvay etme, elbette ki sen vadinden d nmezsin!”*

187) Hani Allah nebi ve rasulleri vasıtasıyla kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlardan: *“Tevrat’ı ve İncil’i mutlaka insanlara tam larak açıklayacaksınız, saptırmayacaksınız, tahrif etmeyeceksiniz ve nu asla gizlemeyeceksiniz! Gelecek lan Rasule ve getirdiklerine tabi lacaksınız!”* diye kesin bir söz almıştı. Onlar ise hakkı gizlemek, tahrif etmek, sapık tevillerle tevil etmek ve son Rasulü inkar etmek suretiyle kitabı sırtlarının arkasına attılar ve ona karşılık fani olan dünya malından az bir değer satın aldılar. Satın aldıkları o şey ne kötüdür! Satın aldıkları o şeyler, onları Cehennem azabından kurtaramayacaktır. Dünya ve içerisndeki tüm mallar ahiret nimeti yanında az hükmündedir. Asla kişiyi azaptan kurtarmaya fayda vermez.

Din adamlarının hakkı gizleme, saptırma ve tahrif etme sebepleri: **1-** Tağutların rızasını, memnuniyetini, verecekleri mevki, makam ve diğer maddi menfaatleri kazanma veya verecekleri ceza ve azaptan kurtulma gayesiyle tahrif etme. **2-** İnsanların sevgisini kazanmak, zenginleri şahsına bağlamak ve toplumda değer kazanmak gayesiyle tahrif etme. **3-** Din adamlarının birbirleri arasındaki cedelleşme ve tartışmalardan kaynaklanan tahrif etme. **4-** Bazı din alimleri, cahil olmalarına rağmen, insanların kendilerine Alîm demeleri veya cahilliklerinin ortaya çıkmaması için, manalarını bilmedikleri ayetleri, kafalarına göre yorumlayarak tahrif ederler.

188) Ey Muhammed! Gerçekleri bile bile gizleyen, saptıran ve bu yaptıklarıyla sevinen, aynı şekilde cihada katılmayıp bir takım bahaneler uydurup yapmadıkları şeyleri söyleyen ve bundan dolayı övülmekten hoşlanan kibirli ve riyakar münafıkları, Yahudileri sakın kurtulmuş, Cennet mutluluğunu elde etmiş sanma! Onların azaptan kurtulacaklarını zannetme! Onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap vardır.

189) Göklerin de yerin de mülkü ve hakimiyeti Allah’ındır. Muhakkak ki Allah her şeye kadirdir. Hiçbir şey O’na ağır gelmez.

190) Andolsun ki göklerin, yerin ve içindeki gezegenler, yıldızlar, dağlar, denizler, nehirler, bitkiler, ağaçlar, hayvanlar ve insanların yaratılışında, gecenin ve gündüzün düzenli olarak birbiri ardınca gelmesinde, akıl sahipleri için Allah’ın varlığını, birliğini, azametini, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığını isbat eden ayetler, ibretler ve deliller vardır...

191) Akıl sahibi olup iman edenler, imanın gereği olarak Allah’ın emirlerini yerine getirirler, yasakladıkları şeylerden kaçınırlar, ayakta iken, otururken, yanları üzerinde yatarken her halukarda Allah’ı zikrederler ve gökler ile yerin yaratılışı hakkında düşünerek şöyle derler: *“Rabbimiz sen bunları b şuna yaratmadın. Çünkü bunları yaratan varlık, b ş şeylerle uğraşmaz. Her yaptığı amelde bir hikmet vardır. Seni her türlü n ksan sıfatlardan tenzih ederek tesbih eder, layık lduğun şekilde yüceltiriz, artık bizi yakatı insanlar ve taşlar lan ateş azabından k ru! Bizleri rahmetinle Cennete girdir!”*

192) *“Rabbimiz, d ğrusu sen işledikleri şirk, küfür ve zulümleri nedeniyle kimi ateşe atarsan nu muhakkak hakir, zelil ve perişan etmişsindir, elbette Allah’ın emirlerini inkar eden, Allah’a şirk k şan, insanların haklarını gasbederek nlara zulmeden zalimlerin Allah’ın azabından kurtaracak yardımcıları da y ktur.”*

193) *“Rabbimiz d ğrusu biz: “Rabbinize iman edin ve bu imanın gereği salih amel işleyin.” diye imana çağıran bir davetçi işittik ve hemen na iman ettik, getirdiklerine kayıtsız şartsız teslim lduk. Rabbimiz artık bizim hatalarımızı ve günahlarımızı bağışla, k tülüklerimizi ve kusurlarımızı rt ve bizi iyi ve salih lan müminlerle beraber vefat ettir!”*

194) *“Rabbimiz bize rasullerine vaad ettiğin Cenneti bize ver ve bizi kıyamet günü rezil rüsvay etme, elbette ki sen vadinden d nmezsin! Bizim bu k nuda zerre kadar şüphemiz y k, bir an   nce bu nimete kavuşmak istiy ruz!”*

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُوا
وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ
(١٩٥) لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ (١٩٦)
مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٩٧) لَكِنِ
الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ
(١٩٨) وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ (١٩٩) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا
وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٢٠٠)

195) Rableri dualarına icabet etti: *"Şüphesiz ben erkek lsun kadın lsun –ki bazınız bazınızdandır- sizden hiçbir çalışanın amelini b şa çıkarmayacağım. Hicret eden, yurtlarından çıkarılan, y lumda eziyet edilen, savaşan ve ldürülen kimseler var ya; and lsun ki nların k tülüklerini rteceğim ve elbette nları altından nehirler akan Cennetlere k yacağım. Bu Allah'tan mükafattır. D ğrusu en güzel mükafat Allah katındandır."*

196) Kafirlerin beldelerinde dönüp durmaları seni aldatmasın!

197) Az bir geçimlik sonrasında onların varacakları yer Cehennemdir. Doğrusu orası ne kötü bir yataktır.

198) Rablerinden sakınanlar için de altından nehirler akan ve içlerinde kalıcı oldukları Cennetler vardır ki bu, Allah katındandır. İyilik yapanlar için Allah katında olan şeyler daha hayırlıdır.

199) Doğrusu kitap ehlinden, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene iman eden kimseler vardır. Allah'tan korktukları için Allah'ın ayetlerini az bir bedel ile değiştirmezler. İşte onlar var ya, onların ecirleri Rableri katındadır. Şüphesiz Allah hesabı çok çabuk görendir.

200) Ey iman edenler, sabredin, sabırda yarışın! Allah yolunda nöbet tutun ve Allah'tan sakının; umulur ki kurtuluşa erersiniz!..

195) Rableri bu ihlaslı mü'minlerin dualarına icabet etti ve şöyle buyurdu: *"Şüphesiz ben erkek lsun kadın lsun sizden hiçbir çalışanın amelini b şa çıkarmayacağım. Erkek ve kadın Allah'a karşı s rumluluk bakımından eşit lduğu için sevap ve ceza bakımından da eşittir. Çünkü kadınlar erkeklerden, erkekler de kadınlardan meydana gelmiştir. Erekekler bazı k nularda kadınlardan daha ç k s rumlu ldukları için kadınlardan bir derece daha üstündür. Allah'ın dinini daha iyi yaşamak için bulunduğu yerden daha uygun yere hicret eden, yurtlarından sürgün edilerek z rla çıkarılan, maddi ve manevi baskıya maruz kalan, y lumda işkence ve eziyet edilen, Allah'ın dinini rtadan kaldırmak isteyenlere karşı malıyla, canıyla ve diliyle savaşan ve bu uğurda ldürülerek şehid edilen kimseler var ya; and lsun ki nların k tülüklerini rteceğim ve elbette nları dalarının ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere k yacağım. Bu Allah'tan mükafattır. D ğrusu en güzel mükafat Allah katındandır."*

196) Ey İman edenler! Kafirlerin beldelerinde zahiren zevk sefa içerisinde dönüp durmaları, eğlenmeleri, ticaret yapmaları, sizler gibi imtihan edilerek sıkıntılara maruz kalmamaları sakın sizi aldatmasın, üzmesin! Bunlar geçicidir. Allah, onların ahirette daha çok azap görmeleri için günah işlediklerinde başlarına musibet vermemektedir.

197) Kafirler ne kadar yaşarsa yaşasınlar ahiret nimetlerine nazaran az bir geçimlik sonrasında onların varacakları yer, içlerinde ebedi olarak kalmak üzere Cehennemdir. Doğrusu orası ne kötü bir yatak ve barınacak yerdir! Kafirlerin tek düşüncesi ve uğruna mücadele verdikleri amaçları, dünyayı kazanmaktır. Bu amaçlarına ulaşabilmek için her şeyi, her yolu mübah görürler. Tek hedefleri; mal, mülk, mevkii ve şöhret elde etmektir. Bu yüzden onların ahirette hiçbir nasibi yoktur. Onlar için can yakıcı bir azap vardır.

198) Dünya hayatına fazla önem vermeyen, ahiret mutluluğunu elde etmek için Rablerinden gerçek manada sakınan, O'nun istediği ve razı olduğu bir şekilde yaşayan kimseler için de ahiret gününde odalarının ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan ve içlerinde ebedi olarak kalıcı oldukları Cennetler vardır. İyilik yapanlar için Allah katında olan nimet ve mükafatlar daha hayırlıdır.

199) Ey İman edenler! Doğrusu kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlardan Abdullah b. Selam ve Necaşi gibi bazı kimseler, Allah'ın uluhiyyet, rububiyyet, isim ve sıfat tevhidine, size indirilen Kur'an'ın tamamına, onun hükmühnün kıyamete kadar baki kalacağına, onu getiren Muhammed'in şeriatına bağlı kalacağına ve kendilerine indirilen Tevrat ve İncil'in Allah katından gelen gerçek hallerine iman ederler. Onlar, Allah'tan korktukları, Allah'a tam anlamıyla gönülden boyun eğdikleri için Allah'ın ayetlerini üç kuruşluk dünya menfaati karşılığında değiştirmezler, saptırmazlar, gizlemezler. Allah'ın razı olduğu bir hayat sürdürürler. İşte onlar var ya, onların ecirleri Rableri katındadır. Onlar Cennetlerde mutluluk ve refah içindedirler. Şüphesiz Allah hesabı çok çabuk gören ve herkese yaptıklarının karşılığını eksiksiz verendir. Hiçbir şey O'na ağır gelmez.

200) Ey iman edenler, Allah'ın emirlerin yerine getirme ve yasaklarından kaçınma konusunda, Allah yolunda başlarınıza gelen eziyetlere karşı sabredin, Allah'ın düşmanlarından daha sabırlı ve daha üstün olun, sabırda ve hayırlı işlerde Allah rızası için birbirinizle yarışın! Allah yolunda cihad edin, sınırlarda nöbet tutun, cihad yerlerinde devamlı hazır bulunun, kafirlerin İslam'ı yoketmek için uyguladıkları ve uygulayacakları planlara karşı daima alarmda bulunun, gevşeklik göstermeyin, namazı sabırla bekleyin ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının; umulur ki iman üzere ölüp Allah'ın rahmetiyle Cennete girip kurtuluşa erersiniz!..
Tasavvuf ehlinin iddia ettiği şeyhin ruhaniyetinden yardım isteme (rabıta) olayının bu ayetle bir ilgisi yoktur. Bu batıl bir yorumdur, şirktir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا
اللَّهَ الَّذِي تَتَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا
(١) وَآتُوا الْيَتَامَى أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا (٢) وَإِنْ
خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَى فَانكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ
النِّسَاءِ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَى أَلَّا تَعُولُوا (٣) وَآتُوا النِّسَاءَ
صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ
هَنِيئًا مَرِيئًا (٤) وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمْ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ
لَكُمْ قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا (٥) وَابْتَلُوا الْيَتَامَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ
آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا
إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ
كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا (٦)

4- en-NİSA SURESİ

(Medine'de inmiştir. 176 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla..

1- Ey insanlar, sizi tek bir nefisten yaratan ve ondan eşini yaratan ve her ikisinden pek çok erkek ve kadın türeten Rabbinizden sakının. Kendisiyle birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağını kesmekten de sakının. Muhakkak ki Allah sizi hakkıyla gözetlemekte olandır!

2- Yetimlere mallarını verin ve pisi temizle değiştirmeyin. Onların mallarını sizin mallarınızla beraber yemeyin. Muhakkak ki bu çok büyük bir günahtır.

3- Yetim kızlar hakkında adaletsizlikten korkarsanız, sizin için helal olan kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikahlayın. Yine adaletsizlikten korkarsanız bir tane veya sağ ellerinizin sahip olduğu vardır. İşte bu ayrılmamanız için daha uygundur.

4- Kadınlara mehirlerini bir hak olarak verin. Bununla beraber gönül hoşluğu ile ondan bir şey size bağışlarlarsa, onu da afiyet ve kolaylıkla yiyin.

5- Allah'ın sizin için kıyam sebebi kıldığı mallarınızı aklı ermeyenlere vermeyin de onlardan onları rızıklandırın, onları giydirin ve onlara güzel söz söyleyin.

6- Yetimleri nikah çağına ulaşıncaya kadar deneyin. Onlardan bir olgunluk sezerseniz onlara mallarını hemen teslim edin. Büyüyecekler diye onları israf ederek alel acele yemeyin. Zengin olan iffetli olsun fakir olan da meşru olarak yesin. Mallarını onlara teslim ettiğiniz zaman da onlara dair şahit bulundurun. Şüphesiz hesap görücü olarak Allah yeter.

1- Ey insanlar, dil, renk, şekil ve suret bakımından birbirinizden farklı olmanıza rağmen hepinizi yeryüzünün muhtelif yerlerindeki topraklardan yarattığı, tek bir nefis olan Adem'den yaratan, nimetleriyle terbiye eden, rızıklandıran, yaşatan, Adem'in kaburga kemiğinden de eşi Havva'yı yaratan ve her ikisinden pek çok erkek ve kadınlar türeten Rabbinizden emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakının! Kendisiyle yemin ederek birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'tan ve yemin etmeksizin istediğiniz rahimlerden, akrabalık bağını kesmekten de sakının. Her ne kadar dil, renk, şekil ve suret bakımından birbirinizden farklı iseniz de sonuçta hepiniz aynı anne ve babadan meydana geldiğiniz için kardeş sayılırsınız. Bu yüzden ırkçılık yapmayın, birbirinizi ezmeyin, zulmetmeyin. Allah'ın en son ve mükemmel dini olan İslam'a girin ve gerçek anlamda kardeş olun. Muhakkak ki Allah sizi hakkıyla gözetlemekte olup herkese yaptıklarının karşılığını zerre kadar eksikliğe uğratmaksızın verecektir! İnsanların maymun veya amipten türediğini iddia eden Darwin teorisi İslam itikadına ters olup, apaçık şirktir, küfürdür. İslam düşmanı olmayan kafir akrabaya iyilik yapmak caizdir.

2- Ey vasiler, vasisi olduğunuz yetimlere tasarrufunuz altında bulundurduğunuz mallarını, yetim buluğ çağına gelmemişse ihtiyaçlarını kendi mallarından adaletle giderin, buluğ çağına ermişse ona zulmetmeksizin eksiksiz bir şekilde verin ve yetimin malından iyi ve kaliteli olanı alıp yerine kötü ve kalitesiz olanı vermeyin. İhtiyacınız olmadığı halde onların mallarını kandırma ve aldatma yoluyla gasbedip sizin mallarınızla beraber haram yolla yemeyin. Muhakkak ki bu çok büyük bir günahtır. Bunun cezasını dünya ve ahirette mutlaka göreceksiniz. Aranızdaki akrabalık ve din kardeşliği bağını unutmayın.

3- Ey iman edenler, kendileriyle evlendiğiniz yetim kızlar hakkında adaletsizlik etmeyin, onların mihirlerini diğer kadınlara verdiğiniz gibi verin, onların malları konusunda gösterdiğiniz hassasiyeti namusları konusunda da gösterin, onlarla zina etmeyin, onlara merhametli olun. Eğer onlara adaletsizlik etmekten korkarsanız, sizin için helal ve temiz olan diğer kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikahlayabilirsiniz. İslam'da sınırsız evlilik yoktur. Bir nikah altında en fazla dört hanım bulundurabilirsiniz. Çoğul evlilik yaptığınızda hanımlar arasında yedirme, giydirme ve yanlarında geceleme konusunda adaletsizlik etmekten korkarsanız bir tane ile veya sağ ellerinizin sahip olduğu cariyeler ile yetinin. İşte bu adaletten ayrılmamanız için daha uygundur.

4- Evleneceğiniz kadınlara mehirlerini Allah'tan gelen bir hak olarak gönül hoşnutluğuyla verin. Bununla beraber maddi veya manevi baskı olmaksızın, kötü davranılmaksızın, kandırma ve aldatılmaksızın, hile yapılmaksızın gönül hoşluğu ile mehrin bir kısmını veya tamamını size bağışlarlarsa, onu da afiyet ve kolaylıkla yiyin.

5- Allah'ın sizin için geçiminize dayanak kıldığı mallarınızı aklı ermeyen, malını düşünmeden, rastgele harcayan kimselere, delilere, müflislere, buluğa ermemiş çocuklara vermeyin. Bu kimseler malları iyi bir şekilde değerlendiremeyeceği için malların çar çur edilmesine sebep olur. Aranıza kin ve düşmanlık girer. Siz o malları iyi bir şekilde değerlendirin ve o malların kazancından onları rızıklandırın, giydirin ve onlara şeytanın kalplerine vesvese vermemesi için güzel söz söyleyin, malların sahiplerinin kendileri olduğunu sizin sadece emanetçi olduğunuzu, onların menfaati için malı çalıştırdığınızı söyleyin.

Çocuk, deli, müflis, sefih erkek ve kadının malına el koyup, çoğalması veya çalıştırılması için başkasına vermek caizdir. Buna hacr denir.

6- Yetimleri nikah çağına ulaşıncaya kadar deneyin. Olgun olup mallarını israf etmeyeceğini anlarsanız onlara mallarını hemen teslim edin. Büyüyecekler ve geri alacaklar diye sizde emanet duran o malları israf ederek alel acele yemeyin. Zengin olan veli, yetimin malını yemekten sakınıp iffetli davransın, fakir olan da meşru ölçüler içerisinde ihtiyacı ve emeğine uygun olarak, israf etmeksizin yesin. Mallarını onlara tam olarak teslim ettiğiniz zaman ihtilaf çıkmaması için iki şahit bulundurun. Şüphesiz hesap görücü olarak Allah yeter.

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَفْرُوضًا (٧) وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُوا الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا
مَعْرُوفًا (٨) وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً
ضِعَافًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (٩)
إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا (١٠) يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي
أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ
اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ
وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ
وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِنْ
كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ
دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا
فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (١١)

7) Ana babanın ve yakın akrabaların bıraktıklarından erkekler için bir pay vardır. Kadınlar için de ana baba ve yakın akrabaların bıraktığından bir pay vardır ki ondan az veya çok farz kılınmış bir paydır.

8) Yakın akrabalar, yetimler ve yoksullar taksimde hazır bulundukları zaman onları ondan rızıklandırın ve onlara güzel söz söyleyin.

9) Arkalarında kendileri hakkında endişe edecekleri zayıf çocuklar bırakacak olanlar korksunlar. Allah'tan sakınsınlar da doğru söz söylesinler.

10) Muhakkak ki yetimlerin mallarını haksızlıkla yiyenler ancak karınlarında ateş yemiş olurlar ve yakında alevli bir ateşe gireceklerdir.

11) Allah size çocuklarınız hakkında vasiyet ediyor: Erkekler için iki kadın payı vardır. Kadınlar ikiden fazla ise bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Tek ise, o zaman yarısı onundur. Onun çocuğu varsa ana babanın her birine bıraktığının altıda biri vardır. Çocuğu olmayıp ona baba ile ana varis olduysa üçte biri anasınındır; kardeşleri de varsa altıda biri anasınındır. Vasiyet edenin vasiyetinden veya borçtan sonradır. Babalarınız ve oğullarınız, bilemezsiniz ki hangisi sizin için menfaatçe daha yakındır. Farzlar Allah tarafındandır. Muhakkak ki Allah Alîm ve Hakim olandır.

7) Ana babanın ve yakın akrabaların miras olarak bıraktıklarından erkekler için bir pay vardır. Aynı şekilde kadınlar için de ana baba ve yakın akrabaların bıraktıklarından az veya çok hem erkeğe hem kadına farz kılınmış belli bir pay vardır. Her birinin alacağı miktar farklı olmasına rağmen onlar, akrabalık bakımından eşittirler. Bu, Allah'ın farz kıldığı bir haktır. Bu hakkı kimse değiştiremez, engelleyemez.

8) Mirasta hissesi olmayan yakın akrabalar, yetimler ve yoksullar, miras taksiminde hazır bulundukları zaman onları mirastan az da olsa rızıklandırın ve onlara gönül alıcı, güzel söz söyleyin. Bu şekilde davranmak İslam kardeşliği açısından iyidir.

9) Öldüklerinde arkalarında gelecekleri hakkında endişe edecekleri zayıf ve güçsüz çocuklar bırakacak olanlar, yetimlerin geleceği için de aynı şekilde korksunlar. Allah'ın azabından sakınsınlar da doğru söz söylesinler, yetimleri eğitecek, terbiye edecek, düzeltecek söz söylesinler. Onları üzecek ve kıracak sözlerden kaçınsınlar. Onlara zulmetmesinler. Onların maslahatını kendi maslahatlarının önüne geçirsinler. Aynı şekilde ölmek üzere olan kişiyi ziyaret edenler, miras taksimi esnasında bir haksızlık görürlerse onu düzeltsinler. Miras dağıtımı esnasında miras düşmeyen yakın akrabalara, yetimlere ve miskinlere az da olsa gönüllerini almak için infakta bulunun. Allah'tan korktuğu için insanlara haksızlık yapmayan kimselere Allah yardım eder ve geriye bıraktıkları çocuklarını korur, onları muhafaza edecek kimselerin vesayetine sokar. İnsanlara, özellikle de zayıf ve yetimlere haksızlık yapan kişiye Allah yardım etmez, onun çocuklarını korumaz. Böyle kimselerin çocuklarını, aynı kendisi gibi zalim kimselerin eline bırakır.

10) Muhakkak ki yetimlerin mallarını haksızlıkla yiyenler ancak karınlarını ateşle doldurmuş olurlar ve yakında ahirette alevli bir ateşe girecekler ve orada ebedi bir şekilde azap göreceklerdir.

11) Allah, miras taksiminde size çocuklarınızdan erkeğe kadının payının iki mislini miras vermenizi emrediyor. Çünkü erkeğin kadına mehir verme ve ailenin geçimini temin etme zorunluluğu vardır. Ölenin anne, baba, hanım ve çocukları varsa önce onlar haklarını alır geri kalan erkeğe iki kadına bir şeklinde paylaştırılır. Ölenin sadece kız çocukları ve kız kardeşleri varsa bunlar ikiden fazlaysalar, ölen kimsenin bıraktığı mirasın üçte ikisini alırlar. Geriye kalanlar ise en yakınlara dağıtılır. Eğer geride tek bir kız çocuğu kalır, erkek çocuğu olmazsa, o zaman yarısı bu tek kızındır. Geriye kalanlar ise en yakınlara dağıtılır. Ölenin çocuğu varsa ana babanın her birine mirasın altıda biri vardır. Ölenin bir öz kızı, erkek çocuğunun da bir kız çocuğu varsa, önce öz kız mirasın yarısını alır. Erkek çocuğunun kızı ise kalan mirastan, üçte ikisini tamamlayacak kadar altıda bir miras alır. Eğer ölenin kızları ikiden fazlaysalar erkek çocuğun kızları mirastan pay almazlar. Çünkü öz kızlar mirasın üçte ikisinin tamamını alırlar. Erkek ve kız çocuğu olmayıp ona sadece baba ile ana varis olduysa üçte biri anasının, üçte ikisi de babasınındır; ölenin öz veya üvey kardeşleri de varsa altıda biri anasınındır. Fakat bu kardeşlere miras düşmez. Ölenin eşi ile anne ve babası var fakat çocukları yoksa, şayet eş kadınsa mirasın dörtte birini alır, eğer eş erkek ise yarısını alır, kalanın üçte biri anneye, üçte ikisi de babaya verilir. Ölen erkeğin sadece tek hanımı ve babası varsa, hanımı dörtte birini alır, kalanı ise baba alır. Ölen kadının sadece kocası ve babası varsa yarısını kocası, yarısını da babası alır. Şayet ölenin anne ve babası yok, sadece ninelerden bir tanesi varsa nine altıda birini alır. Ölenin annesi yok, babası ve anneannesi varsa anneanne mirasın altıda birini, kalanı da baba alır. Ölenin babası sağken dede miras alamaz. Ölenin annesi varsa nine miras alamaz. Mirası paylaştırma, ölenin yaptığı vasiyet veya borcun ödenmesinden sonradır. Borcun ödenmesi vasiyetten öncedir. Babalarınız ve oğullarınızın hangisinin size menfaat bakımından daha yakın olduğunu siz bilemezsiniz. Bunlar Allah tarafından farz kılınmış hükümlerdir. Muhakkak ki Allah kulların maslahatını, gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Bu yüzden size düşen O'nun hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olmaktır.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ
كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِنْ
بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ
كَلَالَةً أَوْ امْرَأَةٌ وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا
السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي
الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً
مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ (١٢) تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ
يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٣) وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ
مُهِينٌ (١٤)

12) Hanımlarınızın çocukları yoksa bıraktıklarının yarısı sizindir. Çocukları varsa bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Vasiyet eden kadınların vasiyetinden veya borçtan sonradır. Sizin çocuğunuz yoksa bıraktığınızın dörtte biri onlarındır. Çocuğunuz varsa o kadınlar için bıraktığınızın sekizde biri vardır. Vasiyet ettiğiniz vasiyetten veya borçtan sonradır. Varis olunan erkek veya kadın babası veya çocuğu bulunmayan ise ve onun için bir erkek veya kız kardeş varsa her ikisi için altıda biri vardır. Eğer onlar bundan daha fazla iseler üçte birde ortaktırlar. –Zarar verici olmaksızın- Vasiyet edenin vasiyetinden veya borçtan sonradır. Vasiyet Allah tarafındandır. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Halim'dir.

13) İşte bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Her kim Allah'a da Rasulü'ne de itaat ederse onu altından nehirler akan Cennetlere koyacaktır orada kalıcıdırlar. İşte bu çok büyük bir kurtuluştur.

14) Her kim Allah'a ve Rasulü'ne isyan edip O'nun sınırlarını aşarsa, onu içinde kalacağı ateşe girdirir. Ayrıca onun için alçaltıcı bir azap vardır.

12) Nikah akdi yaptığınız hanımların sizden veya daha önce evlenmiş ise başka birinden çocukları veya torunları yoksa bıraktıkları mirasın yarısı sizindir. Kalan kısım akrabalara dağıtılır. Kız veya erkek olsun ya da torunlardan olsun farketmez, en az bir çocuğu varsa bıraktıklarının dörtte biri sizindir. Kalanı ise çocuklara göre pay edilir. Mirasın dağıtılması ölen kadının vasiyetinden veya borcun ödenmesinden sonradır. Sizin ilk hanımınızdan veya varsa diğer hanımlarınızdan erkek veya kız çocuğunuz veya torununuz yoksa bıraktığınızın dörtte biri hanımlarınızındır. Hanımlarınız birden fazla ise bu dörtte bir oran aralarında eşit olarak paylaştırılır. Şeyet zikri geçen çocuklardan biri varsa o kadınlar için bıraktığınızın sekizde biri vardır. Mirasın dağıtılması vasiyet ettiğiniz vasiyetten veya borcun ödenmesinden sonradır. Varis olunan erkek veya kadın kelale yani babası veya çocuğu bulunmayan ise ve onun için aynı anneden bir erkek veya kız kardeş varsa her biri için altıda bir hisse vardır. Eğer kardeşler bundan daha fazla iseler kız erkek ayrımı gözetmeksizin mirasın üçte biri aralarında eşit bir şekilde paylaştırılır. Ölen kadın geride sadece kocası, annesi ve annesinden olan bir kardeşini bırakırsa, mirasının yarısını kocası, üçte birini annesi ve altıda birini de kardeşi alır. Şayet koca ve anneyle birlikte, anneden olan iki erkek ve iki kız kardeş bırakmışsa, mirasın yarısını kocası, altıda birini annesi alır, üçte birini de kardeşler aralarında eşit olarak paylaşırlar. Şayet koca, anadan kardeşler ve bir öz kardeş bırakırsa mirasın yarısını kocası, üçte birini anadan olan kardeşleri, geri kalanını da öz kardeşi alır. Mirasın dağıtılması vasiyet edenin vasiyetinden veya borcun ödenmesinden sonra kimseye zarar verilmeksizin yapılmalıdır. Allah rızası için değil de sırf mirasçılara zarar vermek için vasiyet etmek, malın üçte birinden fazlasını vasiyyet etmek, borçlu olmadığı halde, ölüm hastalığında mirasçıların hepsine veya bazılarına zarar vermek için kendisini borçlu olduğunu söylemekle, sahte borç uydurmakla mirasçılara zarar vermesinler. Bunlar Allah tarafından size vasiyyet edilen, farz kılınan hükümlerdir. Bu emirleri eksiltmeden, artırmadan, değiştirmeden hayatınıza tatbik edin. Şüphesiz Allah, kullarının maslahatını, onlara fayda ve zarar veren şeyleri, miras alacakları olanları, ne kadar alacaklarını ve miras alamayacakları çok iyi bilir. Günahkarların cezasını vermede acale etmez fakat er geç onlara hakkettikleri cezayı verecektir.

İslam'da miras düşme üç yolla olur: **1-** Neseb yoluyla **2-** Evlilik yoluyla **3-** Azad etme yoluyla. Mirası engelleyen sebepler: **1-** Miras bırakanı öldürmek **2-** Din ayrılığı **3-** Kölelik

13) İşte bunlar Allah'ın kulları için koyduğu helal haram sınırlarıdır. Her kim Allah'a ve Rasulü'ne itaat edip hayatını ona göre düzenlerse onu odalarının ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere koyacaktır, orada ebedi kalıcıdırlar. İşte bu çok büyük bir kurtuluştur. Dünya ve içerisindekiler Cennetin bir karış toprağına bile denk olamaz.

14) Her kim Allah'a ve Rasulü'ne isyan edip O'nun sınırlarını, emir ve hükümlerini aşarsa, bir tanesini dahi kabul etmezse ilahlık taslamış ve kafir olmuş olur. Allah ahiret gününde onu içinde ebedi kalacağı ateşe girdirir. Onun için orada alçaltıcı, elim bir azap vardır.

Rasulullah'ın koyduğu sınırlar aslında Allah'ın koyduğu sınırlardır. Kur'an'ın bildirdiği hükümlerle Rasulullah'ın bildirdiği hükümlerin hepsi Allah'tandır. Her ikisine de uymak gerekir. Allah bize Rasulullah'da güzel örnek olduğunu, onun hevasından konuşmadığını, onun getirdiği hükme kayıtsız şartsız teslim olmamızı bildiriyor.

وَاللَّاتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى
يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا (١٥) وَاللَّذَانِ
يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَآذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا (١٦) إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ
لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٧)
وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ
أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ
وَهُمْ كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (١٨) يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا
تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ
بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (١٩)

15) Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı içinizden dört şahit getirin. Artık şahitlik ederlerse onları ölüm alıp götürünceye veya Allah onlar için bir yol açıncaya kadar o kadınları evlerde tutun.

16) İçinizden onu işleyenlerin her ikisine de eziyet edin. Eğer tevbe eder ve düzeltirlerse onlardan vazgeçin. Muhakkak ki Allah Tevvab ve Rahim olandır.

17) Allah katında tevbe ancak cehalet sebebiyle kötülük işleyip sonra yakından tevbe edenler içindir. İşte onlar var ya Allah onların tevbelerini kabul eder. Şüphesiz Allah Alîm ve Hakim olandır.

18) Kötülükleri işleye durup onlardan birine ölüm geldiğinde: *"Muhakkak ki ben şimdi tevbe ettim."* diyenlerle kafir olarak ölenlerinki tevbe değildir. İşte onlar var ya onlar için çok acıklı bir azap hazırladık.

19) Ey iman edenler! Kadınlara zorla varis olmanız size helal değildir. Apaçık bir çirkinlik işlemedikleri takdirde verdiklerinizin bir kısmını almak için onları sıkıştırmayınız. Onlarla güzellikle geçinin. Onlardan hoşlanmazsanız da olabilir ki siz bir şeyden hoşlanmasanız da Allah onda pek çok hayır yaratabilir.

15) Kadınlarınızdan erkeklerle zina ederek veya kadınlarla lezbiyenlik yaparak fuhuş yapanlara karşı içinizden akıl, baliğ, adaletli, müslüman dört şahit erkek getirin. Bunlar onun zina ettiğini kovanın kuyuya girdiği gibi erkek ve kadının tenasül uzuvlarının birbirine girdiğini açıkça gördüklerine dair şahitlik ederlerse ölünceye veya Allah onlar hakkında başka bir hüküm verinceye kadar onları evlerinizde hapsedin.

Zina konusunda dört şahitin şart koşulması toplumu zina iftirasından kurtarmak içindir. Lezbiyen olan kadın düzelirse evlendirilir. Ebu Müslim el-İsfahani'ye göre bu ayet lezbiyenler hakkında inmiştir. Nesholunmamıştır.

16) İçinizden zina, homoseksüellik veya lezbiyenlik yapan erkek ve kadının her ikisine de hakaret edin, terlik, sopa gibi şeylerle eziyet edin. Eğer yaptıklarına pişman olur, bir daha yapmayacaklarına dair söz verir, Allah'tan bağışlanma diler ve hallerini düzelterek normal yaşantılarına dönerlerse onlara eziyet etmekten vazgeçin. Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının tevbelerini kabul eden, mü'minlere dünya ve ahirette merhameti bol olandır.

Zina eden erkek ve kadınların evlerde hapsedilmesi veya hakaret edilip, terlik, sopa gibi şeylerle eziyet edilmesi hükmü Nur: 24/2 ayetiyle neshedilmiştir. Bu ayetle zina eden bekar erkek ve kadına yüz sopa vurulur. Rasulullah'ın sahih hadisleri ve mütevatir uygulamasıyla da evli olan erkek ve kadın recmedilir. Alimlerin çoğuna göre zina eden evli kimseye recimden evvel sopa vurulmaz, zina eden bekara ise sopayla birlikte sürgün cezası verilir. Mücahid'e göre bu ayet, homoseksüeller hakkında inmiştir. Nesholunmamıştır.

17) Allah katında kabul gören tevbe, ancak şehvetin ve kızgınlığın akla hakim olduğu zaman işlenen suçun sonunu düşünmeden, cahilce bir değerlendirme yaparak kötülük işleyip sonra aklı başına gelince yaptıklarına pişman olup hemen Allah'a yönelerek tevbe istiğfar eden ve Allah korkusundan bir daha bu günahı işlemeyenlerinkidir. İşte Allah onların tevbelerini kabul eder. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerine koyandır.

Bir kimsenin işlediği amellerin günah olduğunu bildiği halde günah işlemesi, onun cahil olduğunu gösterir. Bu yüzden sahabeler şöyle derlerdi: *"Kulun işlediği her günah cehaletindendir."* Tevbe kapısı kıyamete kadar açıktır. Kulun ruhu boğazına gelmedikçe tevbe imkanı açıktır. Ölümün ne zaman geleceği bilinmediğinden tevbeyi geciktirmemek gerekir. Müslüman Allah'ın rahmetinden ümit kesmemeli, azabından da emin olmamalıdır. Daima tevbe istiğfar etmelidir.

18) Devamlı günah ve küfür ameller işleyip ölüm alametleri geldiğinde çaresizlik içerisinde: *"Muhakkak ki ben şimdi günahlarımdan tevbe ettim."* diyenlerle kafir olarak ölenlerin ölümden sonra tevbeleri makbul değildir. İşte onlar var ya onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap hazırladık. Firavun'un tevbesi bu yüzden kabul edilmemiştir. Büyük günah işleyip de tevbe etmeden ölen müslümanların durumu Allah'ın dilemesine kalmıştır. Allah ya onların günahlarını affeder, ya da günahları oranında onlara azap ettikten sonra Cennetine koyar.

19) Ey iman edenler! Cahiliyye döneminde olduğu gibi kadınlara zorla varis olmanız, mehir vermeden onlarla evlenmeniz veya başkasıyla evlendirip mehrini almanız veya mallarını almak için onları evlendirmeyip evlere hapsetmeniz size helal değildir. Zina, hırsızlık, edepsizlik, itaatsizlik gibi apaçık bir çirkinlik işlemedikleri müddetçe mehir olarak verdiklerinizin bir kısmını geri almak için onları evlere hapsedip sıkıştırmayınız. Onlarla güzellikle geçinin. Onlara zulmetmeyin. Nafaka ve geceleme konusunda haklarını verin. Onlardan hoşlanmazsanız da boşamada acele etmeyin. Şunu unutmayın ki Allah sizin hoşlanmadığınız bir şeyde pek çok hayır yaratmış olabilir.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ
قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا
(٢٠) وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ
وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (٢١) وَلَا تَنكِحُوا مَا نَكَحَ
آبَاؤُكُمْ مِنْ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً
وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا (٢٢) حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ
وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمْ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
مِنْ الرَّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمْ اللَّاتِي فِي
حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمْ اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنْ لَمْ تَكُونُوا
دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمْ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (٢٣)

20) Bir eşin yerine başka bir eş almak isterseniz onlardan birine yüklerle mal vermiş olsanız da ondan hiçbir şeyi almayın. Onu iftira ederek ve apaçık bir günah işleyerek mi alacaksınız?

21) Onu nasıl alırsınız ki andolsun siz birbirinizle tenhada kaldınız ve onlar sizden çok sağlam kesin söz aldılar.

22) Geçmişte olan müstesna babalarınızın nikahladığı kadınları nikahlamayın. Şüphesiz o kötü olan bir işti, bir çirkin davranıştı ve ne kötü bir yoldu.

23) Anneleriniz, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren anneleriniz, süt kardeşleriniz, eşlerinizin anneleri, kendileriyle (zifafa) girdiğiniz karılarınızdan olup himayelerinizde bulunan üvey kızlarınız, -onlarla (zifafa) girmemişseniz üzerinize bir günah yok- kendi öz oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi birden almanız –geçmişte olan müstesna- size haram kılındı. Muhakkak ki Allah Ğafur ve Rahim olandır.

20) Hanımlarınızın kötü ahlakına sabrettiğiniz halde bir sonuç elde edememiş, bu ailenin Allah'ın istediği şekilde yürümesinin imkansız olduğuna, Allah için ayrılmanın evliliğin devam etmesinden daha hayırlı ve tek çarenin boşanma olduğuna kanaat getirmişseniz, o takdirde, boşayacağınız kadına vermiş olduğunuz mehir ne kadar çok olursa olsun, onu geri almayın. Eğer bu mehri daha önce kendisine vermemişseniz eksiksiz bir şekilde verin. Mehrin bir kısmını veya tamamını almak için, açıkça işlemediği bir suç isnad edip, ona iftira atmayın. Böyle yaparsanız apaçık bir zulüm işleyerek günaha girersiniz.

21) Hanımlarınız evlilik akdi yaparak sizden kendilerine iyi davranma ya da iylikle bırakma karşılığında ferçlerini teslim ederek sağlam bir teminat aldıkları ve evlendikten sonra tenhada kalıp bir elbise gibi içli dışlı olduğunuz halde Allah'ın bildirdiği hiçbir şer'i sebep, günah ve kusur olmadan verdiğiniz mehrin tamamını veya bir kısmını nasıl geri almak istersiniz? Belki de çocuğunuzun annesi olacak bir kadına nasıl bu şekilde iftira atar ve onun hakkında kötü düşünülmesine sebep olursunuz? Halbuki siz güçlüsünüz mal elde edebilirsiniz. Fakat hanımlarınız zayıf kimselerdir. Onun hakkı olan malı nasıl ondan almaya kalkarsınız? Buna nasıl cesaret edersiniz?

Alimlerin çoğuna göre kadın, kocaya zulmetmemek, onu zor duruma düşürmemek şartıyla dilediği miktarda mehir alabilir. Bunun alt ve üst limiti yoktur. Kadınların hayırlısı mehri kolay olandır. Mehri az tutmak daha efdaldir. Fakat kişinin durumu iyiyse ve yüksek mehir verdiğinde sıkışmayacaksa, mehri yüksek tutması caizdir. Mehir, kadının faydalanabileceği veya başkasına hibe edebileceği birşey olmalıdır.

22) Geçmişte olan müstesna babalarınızın veya dedelerinizin -cima etmese bile- nikahladığı kadınları yani üvey annelerinizi nikahlamayın. Şüphesiz o edepsizlik, Allah'ın hışmına sebep olan iğrenç ve çirkin bir davranıştı, büyük bir suçtu ve aklı başında olan insanların adetlerine aykırı çok kötü bir yoldu. Bu ayetten evvel üvey anne ile yapılan evlilikten dolayı günah yoktur, fakat boşanmaları gerekir. Her kim Allah'ın apaçık haram kıldığı bir evliliği yaparsa bu insanı İslam dininden çıkarır. Çünkü zina haramdır, fakat yasak olan evlilik akdi yapmak zinayı meşrulaştırmak, helal görmek demektir. Zira yasak evliliği meşru gören kimse yaptığını zina değil, meşru cima olarak adlandıracak ve öyle inanacaktır.

23) Anneleriniz, nineleriniz, kızlarınız, torunlarınız, öz veya üvey kız kardeşleriniz çocukları ve torunları, öz veya üvey halalarınız ve onların halaları, öz veya üvey teyzeleriniz ve onların teyzeleri, öz veya üvey erkek kardeşlerinizin kızları, çocukları ve torunları, öz veya üvey kız kardeşlerinizin kızları, çocukları ve torunları, sizi emziren anneleriniz, süt kardeşleriniz, kendileriyle zifafa girmeseniz bile eşlerinizin anneleri yani kayın valideleriniz, kendileriyle zifafa girdiğiniz karılarınızdan olup himayelerinizde bulunan üvey kızlarınız, -anneleriyle zifafa girmemişseniz üzerinize bir günah yok- kendi öz oğullarınızın eşleri yani gelinleriniz, öz veya üvey iki kız kardeşi veya bir kızla halasını ya da bir kızla teyzesini aynı anda bir nikah altında tutmak –geçmişte olan müstesna- size haram kılındı. Fakat şimdi birini boşayın. Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahını bağışlayan, dünya ve ahirette onlara merhametli olandır.

Allah bu ayette kendileriyle evlenilmesi haram olan kadınları üç sınıfa ayırmıştır: **1-** Neseb (akrabalık) **2-** Süt emme **2-** Sıhriyyet (evlilik) Süt emmeyle haram kılınanlar da aynı neseble haram kılınanlar gibi ebedi olarak haram kılınmıştır. Bir çocuk bir kadından süt emerse artık o çocuk o kadının çocuğu hükmündedir. Fakat o çocuğun süt emmeyen kardeşlerinin bu kadınla bir haramlılığı söz konusu değildir. İki kız kardeşle veya bir kızla halası ya da teyzesiyle aynı anda evlenmek geçici olarak haramdır. Kadın ölür veya boşanma durumu olursa kız kardeşi, halası veya teyzesiyle evlenilebilir. Her konuda helal (serbest) ve haram (yasak) sınırını belirlemek yetkisi Allah'a aittir.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنْ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ
أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ
بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (٢٤) وَمَنْ لَمْ
يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنكِحَ الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ
مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَيَاتِكُمْ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ
بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَانكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ
وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ
وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ
فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنْ الْعَذَابِ ذَلِكَ
لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٥) يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٢٦)

24) Sağ ellerinizin sahip olduğu müstesna kadınlardan evli olanlar da. Bu Allah'ın size yazdığıdır. Bunların dışındakiler –iffetli olup zina etmeden- mallarınızla istemeniz için size helal kılındı. O halde onlardan kendisiyle faydalandığınızda onlara bir farz olarak ücretlerini verin. Takdir edilen şeyden sonra kendisinde karşılıklı anlaştığınız şey hususunda size bir günah yoktur. Muhakkak ki Allah Alîm ve Hakim olandır.

25) İçinizden hür olan mü'min kadınlarla nikahlanacak bolluğa güç yetiremeyen kimse sağ ellerinizin malik olduğu mü'min genç cariyelerinizden (alsın). Allah imanınızı çok iyi bilendir. Kiminiz kiminizdensiniz. O halde iffetli oldukları, zina etmedikleri, gizli dost da edinmedikleri halde onları velilerinin izni ile nikahlayın ve onlara ücretlerini güzellikle verin. Evlendikleri zaman fuhuş işlerlerse onlara hür kadınlara verilen cezanın yarısı vardır. Bu içinizden günaha düşmekten korkan kimse içindir. Sabretmeniz ise sizin için daha hayırlıdır. Şüphesiz Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

26) Allah size iyice açıklamak ve sizi sizden öncekilerin sünnetlerine iletmek ve sizin tevbelerinizi kabul etmek istiyor. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakim'dir.

24) Sağ ellerinizin sahip olduğu cariyeler müstesna kadınlardan evli olanlarla evlenmek de size haram kılındı. Kocasından boşanmış kadınla iddet müddeti bitmeden evlenmek de caiz değildir. Savaşta esir olarak ele geçirilen kafir kadınların kocalarıyla bir ilişkisi kalmadığı için onlarla hamile olup olmadığını anlamak için hayız gördükten sonra evlenmek caizdir. Evlenmek istemiyorsanız hamile kalıp kalmadığını beklemeden cariye olarak onlardan istifade edebilirsiniz. Bu Allah'ın size uymanız için yazdığı hükümdür. Bu hükümlere kayıtsız şartsız teslim olun. Bunların dışındaki kadınları gayrı meşru bir ilişkiye girmeksizin iffetli bir şekilde mallarınızla mehir vererek istemeniz helaldır. Onlardan yararlanmanıza karşılık mehirlerini bir yükümlülük olarak verin. Bu yükümlülüğü yerine getirdikten sonra mehrin bir kısmını veya tamamını gönül hoşluğuyla bağışlamaları halinde size bir günah yoktur. Muhakkak ki Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır.

"İhsan" kelimesi Kur'an'da şu manalarda kullanılır: **1-** Evli olma (4/24) **2-** İslam olma (4/25) **3-** İffetli (4/25, 24/4) **4-** Hür olma (4/25) Bunların hepsi korunma manasındadır. İnsan nefsini evlendiği zaman zinadan, müslüman olduğu zaman öldürülmekten, iffetli olduğu zaman fuhuştan, hür olduğu zaman esaretten korumuş olur. **Mut'a nikahı:** Belli bir para karşılığı belli bir süre için evlenmektir. Şiilere göre bu her halukarda caizdir. Ehli sünnete göre Rasulullah zamanında belli sebeplerden dolayı yapılmasına izin verilmiş fakat daha sonra kıyamete kadar yasaklanmıştır. Ubeyy b. Ka'b, Said b. Cübeyr ve Süddi'ye göre belli şartlarda caizdir. Şiiler ayetteki *"ücret"* ve *"faydalanmak"* kelimelerini delil alıyorlar. Ehli sünnet bunu mehir olarak yorumluyor.

25) İçinizden hür olan mü'min kadınlarla nikahlanmaya imkanı olmayan kimse zinaya düşmemek için sağ ellerinizin malik olduğu mü'min olan genç cariyelerinizden alsın. Eğer bu kimse bu cariyeden başkasıyla evlenemiyecek durumda ise bu cariyeyle evlenmesinde bir sakınca yoktur. Cariyenin müslüman olması da şart değildir. Kitap ehlinden de olabilir. Allah kalpleri bildiği için sizin gerçekten iman edip etmediğinizi en iyi bilendir. Kiminiz kiminizdensiniz. İnsanlık ve din bakımından aranızda bir fark yoktur. Cariye olduğu için onları azarlamayın, hor görmeyin. O halde iffetli yaşamaları, zina etmemeleri, gizli dost da tutmamaları şartıyla onları velileri olan sahiplerinin izni ile nikahlayın ve onlara mehirlerini güzellikle verin. Hatta imkanınız oranında onları özgürlüğüne kavuşturun. Müslüman olup evlendikleri zaman fuhuş yaparlarsa onlara hür kadınlara verilen cezanın yarısı uygulanır. Cariyelerle evlenme izni içinizden zinaya düşmekten korkan kimse içindir. Cariyenin tasarrufu sahibinde olduğu için onu hürriyetine kavuşturmadan evlenmeniz doğacak çocuğun köle olmasına neden olacaktır. Bu yüzden harama düşmemek için sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette mü'minlere merhametli olandır.

26) Allah size bilmediklerinizi iyice açıklamak ve sizi sizden öncekilerin sünnetlerine iletmek, durumlarını göstermek ve sizin tevbelerinizi kabul etmek istiyor. Allah sizi dünyada ve ahirette mutlu edecek kanunları, hayat nizamını size açıklamayı seviyor. Bu yüzden size rasuller göndermiştir ki hidayet yolunu bilesiniz ve samimi bir şekilde hidayete bağlanasınız. Allah ibret alıp rasullere tabi olanların yollarını takip edip onlar gibi olasınız diye sizden önceki rasullerine tabi olanlar ile karşı gelen ümmetlerin yollarını ve akibetlerini bildiriyor. Bütün nebilerin, rasullerin ve onlara tabi olan muvahhidlerin yolu sadece Allah'tan gelen emirlerin tamamına kayıtsız şartsız teslim olmaktır. Allah'ın emirlerinin bir kısmını uygulayıp diğer kısmını uygulamamak şeklinde olmamıştır. Allah hata yapmamanız ve yanlış yola sapmamanız için size rasulleri tarafından doğru yolu ve sapık yolu göstermiştir. Hata yaptığınızda Allah'ın bildirdiği şekilde tevbe ederseniz Allah sizi affeder. Allah dünyada ve ahirette kullarını mutlu edecek kanunları, hayat nizamını en iyi bilendir. Verdiği emirlerde, yaptığı fiillerde hikmet sahibidir. Yarattıklarını maslahatını ister. Onun için onlara dünya ve ahirette faydası olan şeyleri emreder.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا (٢٧) يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ
يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنسَانُ ضَعِيفًا (٢٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُمْ رَحِيمًا (٢٩) وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا
فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (٣٠) إِنْ
تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا (٣١) وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ
بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ وَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٣٢) وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ
مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ
فَآتُوهُمْ نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا (٣٣)

27) Allah sizin tevbe etmenizi ister. Şehvetlerine uyan kimseler de çok büyük bir meyille sapmanızı isterler.

28) Allah sizden hafifletmeyi istiyor, doğrusu insan zayıf olarak yaratılmıştır.

29) Ey iman edenler, mallarınızı sizden karşılıklı rızadan oluşan bir ticaret müstesna aranızda batıl ile yemeyin! Nefislerinizi de öldürmeyin. Muhakkak Allah size karşı Rahim olandır.

30) Her kim haddi aşıp zulmederek bunu yaparsa yakında onu ateşe atarız. Doğrusu bu Allah'a göre çok kolay olur!

31) Yasaklandığınız şeylerin büyüklerinden sakınırsanız sizden kötülüklerinizi örteriz ve sizi çok güzel bir yere girdiririz.

32) Allah'ın kendisiyle kiminizi kiminize üstün kıldığı şeyi temenni etmeyin. Erkekler için kazandıkları şeyden bir pay vardır. Kadınlar için de kazandıkları şeyden bir pay vardır. Allah'ın lütfundan isteyin. Muhakkak ki Allah her şeyi hakkıyla bilmekte olandır.

33) Her biri için ana babanın ve yakın akrabaların bıraktığından varisler kıldık. Yeminlerinizin bağladığı kimselere de paylarını verin. Muhakkak ki Allah her şeye hakkıyla şahiddir.

27) Allah gönderdiği rasullerin getirdiği şeriata uymanızı, günahlarınızdan tevbe edip Allah'a yönelmenizi ister. Ancak bu şekilde dünya ve ahiret mutluluğunu elde etmiş olursunuz. Şehvetlerine, heva ve heveslerine uyan kimseler de çok büyük bir meyille hak yoldan batıla sapmanızı isterler ve bu uğurda çalışırlar. Allah'ın kanunlarına uyanların varlığı onları rahatsız etmektedir.

28) Allah sizden yükünüzü hafifletmeyi istiyor. Bu yüzden önceki ümmetlere günahları yüzünden yüklediği ağır yükleri size rahmet olarak daha çok şükredesiniz diye sizden kaldırıp sorumluluğunuzu hafifletiyor. Doğrusu insan zayıf bir tabiatta yaratılmıştır. Korku onu heyecanlandırır, üzüntü yıpratır. Nefsine, şehvetine ve şeytanın vesveselerine uymaya meyyaldir. Nefsin arzu ve isteklerine karşı zayıftır. Ancak Allah'ın koruduğu kişi bunlardan müstesnadır. Allah bu ümmete kolaylık olsun diye yolculukta namazı kısaltmaya, su bulunmadığı zaman teyemmüme, hastalandığı zaman kolayına geldiği şekilde namaz kılmaya izin vermiştir.

Allah'ın istemesi iki şekilde olur: **1-** Allah'ın, kulun ameline bağlı olmayan istemesi: Bu istek Allah'ın hükmü ve kazası manasındadır. Muhakkak olacaktır. Allah insanlara şeriatını anlatacak bir rasul gönderecek, geçmiş ümmetler hakkında bilgi verecektir. Allah'ın bu ümmetten yükünü hafifletmesini istemesi de buna örnektir. **2-** Allah'ın kulun ameline bağlı olan istemesi: Bu istek kuldan talep etme yani yapmayı isteme manasındadır. Kul istenilen şeyleri yaptığında Allah'ın rızasını kazanmış, yapmadığında kazanmamış olur. Allah kullarından günahlarının bağışlanması için tevbe etmelerini istiyor. Kul tevbe ederse Allah onun günahını bağışlar.

29) Ey iman edenler, mallarınızı karşılıklı rızaya dayanan şeriatın uygun gördüğü bir ticaret, hibe, sadaka, vasiyyet, ikram gibi şeyler müstesna aranızda aldatma, hile, faiz, kumar, gasp gibi şeriatın yasakladığı batıl yollarla haksız yere yemeyin! Hem kendi nefislerinizi hem de başkalarını haksız yere öldürmeyin. Haksız yere kan dökmek çok büyük bir günahtır. Muhakkak ki Allah size karşı dünya ve ahirette merhametli olandır. Bu yüzden size dünya ve ahiret mutluluğunu elde edeceğiniz bir din göndermiştir. O'nun emir ve yasaklarına uyun ki kurtuluşa eresiniz.

30) Her kim haddi aşıp zulmederek haksız yere başkalarının malını yer, intihar eder veya adam öldürürse yakında ahiret günü onu Cehennem ateşine atarız. Doğrusu bu cezayı vermek Allah'a çok kolaydır! Hiçbir şey O'na ağır gelmez. Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz.

31) Eğer Allah'ın yasakladığı, yapana had uygulattığı, ceza verdiği veya lanet ettiği büyük günahlardan kaçnır ve Allah'ın farz kıldığı şeyleri yaparsanız umulur ki küçük günahlarınızı, ufak tefek kusurlarınızı affeder, günah işlemeye olan meylinizi ve sevginizi azaltır, günahlar üzerinde ısrar etmekten sizi kuntarır, güzel ve şerefli bir yer olan Cennete yerleştiririz.

Günahlar küfrün postasıdır. Günahlara karşı laubalilik, küçümseme, ısrar kişiye küfre kadar götürür. Elbette bazı günahlar diğer günahlara nazaran daha büyüktür. Fakat işlenen günahın büyük veya küçük oluşuna değil kime karşı geldiğimize bakmak gerekir.

32) Allah'ın hikmeti gereği sizi birbirinizden üstün kıldığı şeyleri temenni etmeyin. Bir kimseye Allah tarafından verilen mal, mevki, zeka, çocuktan dolayı haset etmeyin, kin ve düşmanlık beslemeyin. Erkekler ve kadınlar yaptıkları salih amellerden ve kötülüklerden aynı oranda sevap ve ceza alırlar. Allah'tan O'nun lütuf ve fazlını isteyin. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilen ve hesaba çekecek olandır.

33) Erkek ve kadınlardan her biri için ana babanın ve yakın akrabaların bıraktığı mallardan varisler kıldık. Kardeşlik, dostluk sebebiyle birbirinize mirasçı olacağınıza dair bu ayetten önce yeminle destekleyerek verdiğiniz sözleri yerine getirin, onlara yardımcı olun, destek olun ve nasihat edin. Artık bundan sonra böyle akitler yapmayın. Muhakkak ki Allah her şeye hakkıyla şahiddir, herkesi hesaba çekecektir.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ
حَافِظَاتٌ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ
فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ
أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا
(٣٤) وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنْ أَهْلِهِ
وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقْ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا (٣٥) وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنْبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا (٣٦) الَّذِينَ
يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمْ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (٣٧)

34) Allah'ın kimisini kimisine üstün kılması ve mallarından harcamaları sebebiyle erkekler kadınlar üzerine kaimdirler. Saliha kadınlar gönülden itaat edicidirler ve Allah'ın koruması sebebiyle gizli olanı koruyandırlar. Başkaldırmalarından korktuğunuz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın, onları dövün. Size itaat ederlerse onların aleyhine bir yol aramayın. Muhakkak ki Allah Aliyy ve Kebir olandır.

35) Aralarının açılmasından korkarsanız bir hakem erkeğin ailesinden bir hakem de kadının ailesinden gönderin. Eğer düzeltmek isterlerse Allah onların arasında uyum oluşturur. Muhakkak ki Allah Alîm ve Habir olandır.

36) Allah'a ibadet edin O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Ana babaya iyilik edin; akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşa, yolda kalmışa ve sağ ellerinizin sahip olduğu kimselere de... Muhakkak ki Allah kibirli ve böbürlenen kimseyi sevmez.

37) Onlar cimrilik ederler ve insanlara cimrilikle emrederler. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği şeyi gizlerler. Doğrusu biz o kafirler için alçaltıcı bir azap hazırladık!

34) Allah'ın insanlardan bir kısmını diğerlerine yaratılış itibarıyla üstün kılması ve mallarından harcama yapmaları sebebiyle erkekleri kadınlar üzerine reis, yönetici, hakim ve terbiye edici kılmıştır. Erkekler cins olarak kadınlardan üstün olmasına rağmen nice kadınlar vardır ki ilim, din ve zeka bakımından kocalarından üstündürler. Saliha kadınlar Allah'ın emirlerine ve kocalarının Allah'ın emirlerine aykırı olmayan emirlerine gönülden itaat ederler. Namuslarını ve kocalarının mallarını korur, kocalarının sırlarını ifşa etmez. Ve kocalarıyla kendileri arasında gizli halleri başkasına anlatmazlar Allah'tan korktukları için kocaları olmadığı zaman bile onların haklarını korurlar. Şirretlik edip başkaldırmalarından korktuğunuz kadınlara önce İslam'ın hükümlerine uymanın gerekliliği, uyulmadığı zaman dünya ve ahirette göreceği cezaları anlatarak öğüt verin, fayda vermezse onları yataklarında yalnız bırakın, onlarla cima yapmayın, yine fayda vermezse o zaman yüze vurmamak ve sakat bırakmamak şartıyla faydalı olacaksa onları dövebilirsiniz. Şirretliklerinden vazgeçip itaat ederlerse onun hakkını verin, onlara zulmetmeyin. Yaptıkları kötülükleri unutmaya çalışın, kin tutmayın. Onları affedin ki Allah da sizi affetsin. Unutmayın ki Allah sizi onlardan daha üstün özelliklerde yarattı. Sizin üstünlüğünüz olgunluğunuzla belirginleşsin. Muhakkak ki Allah herşeyden yüce ve büyüktür. Hiçbir şeye muhtaç değildir. Herkesi ahiret gününde hesaba çekecektir.

Şayet erkek kadının haklarını yerine getirmezse kadın ona nasihatta bulunur. Fakat hiçbir zaman yatak ayırma ve dövme cezaları veremez. Ona karşı itaatsizlik yapamaz. Müslüman hakime gidip kocasını şikayet edebilir. Hakim olayı araştırır. Kadının dediği doğru ise koca azarlanır. Gerekirse dövülür veya hapsedilir. İnfak etmiyorsa malından alınır kadına ve çocuklarına ihtiyaçları oranında verilir. Eğer kocanın infak edecek hiç malı yoksa kadın isterse ayrılırlar. Eğer haksızlık yapan kadın ise kocasına verilir ve nafakadan mahrum kalır.

35) Bütün metodlar kullanılmasına rağmen karı ile kocanın aralarının düzelmeyip açılmasından hatta boşanma safhasına gelmesinden korkarsanız bir hakem erkeğin ailesinden bir hakem de kadının ailesinden veya her ikisinin razı olacağı birini gönderin. Hakemlerin adil, Alîm ve takvalı olmasına gayret edin. Eğer hakemler karı ile kocanın arasını düzeltmek isterlerse, karı ile koca ve aileleri hepsi barışma konusunda samimi iseler Allah onların arasında uyum oluşturur. Hakemler ayrılığı uygun görürlerse onları ayırırlar. Hakemler ayrılığı uygun görmediği halde eşlerden biri ayrılmayı diğeri ayrılmamayı ister sonra eşlerden biri ölürse ayrılmayı isteyen mirasçı olamaz., ayrılmayı istemeyen diğerine mirasçı olur. Muhakkak ki Allah gizli açık herşeyi bilen, herşeyden haberdar olan ve herkese yaptıklarının karşılığını eksiksiz verecek olandır.

Karı kocanın rızası olmadan hakemin ayırma yetkisinin olup olmadığı alimler arasında ihtilaflıdır. Ali (r.a.) Muaviye ile aralarında ihtilaf çıkınca bu ayete binaen hakem olayını kabul etti. Müslümanlar arasındaki ihtilafları çözmek için en uygun metod budur.

36) Ey insanlar! Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin, hem gizli hem açık hallerinizle ihlasla O'na bağlanın. Hayatınızı O'nun hükümlerine uygun olarak düzenleyin. O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Allah'tan başka ibadet edilen şeyleri reddedin. Şirk ve şirk ehlinden uzak durun. İslam düşmanı olmayan ana babaya iyilik edin, ihtiyaçlarını giderin, onlara karşı saygılı olun; akrabaya, büluğ çağına ermeden babası ölen yetimlere, başkalarının malında gözü olmayan, iffet ve hayaları sebebiyle insanlardan birşey istemeyen, kanaatkar, sabırlı yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yolculuk, ticaret sebebiyle de olsa yanınızdaki arkadaşa, memleketine dönecek parası olmayan yolda kalmışa ve sağ ellerinizin sahip olduğu köle ve cariyelere de iylik edin. Muhakkak ki Allah kibirli ve böbürlenen kimseyi sevmez. Onları cezalandırır.

37) Onlar Allah yolunda infak etmezler, cimrilik ederler ve insanlara da cimriliği emrederler. Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği ilmi ve malı insanlardan gizlerler. Doğrusu Allah'ın nimetini gizleyen, inkar eden o kafirler için ahirette alçaltıcı ve ebedi bir azap hazırladık!

وَالَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنْ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا (٣٨)
وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنفَقُوا مِمَّا
رَزَقَهُمْ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا (٣٩) إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُنْ حَسَنَةً يُضَاعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا (٤٠) فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا (٤١) يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَعَصَوْا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمْ الْأَرْضُ وَلَا
يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا (٤٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا
الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا
إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى
سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنْ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمْ النِّسَاءَ فَلَمْ
تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ
وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا (٤٣) أَلَمْ تَرَ إِلَى
الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنْ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ
أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ (٤٤)

38) Onlar mallarını insanlara gösteriş için infak ederler ve Allah'a da ahiret gününe de iman etmezler. Şeytanın kendisine arkadaş olduğu kimse ne kötü arkadaştır!..

39) Allah'a ve ahiret gününe iman edip Allah'ın kendilerini rızıklandırdığı şeylerden infak etselerdi onlara ne olurdu? Allah onları hakkıyla bilmekte olandır!

40) Muhakkak ki Allah zerre kadar zulmetmez. Bir iyilik olursa onu katlar ve katından çok büyük bir ecir verir.

41) Her ümmetten birer şahit getirdiğimiz seni de onlar üzerine bir şahit olarak getirdiğimiz zaman nasıl olacak?

42) Kafirler ve rasule asi olanlar o gün yerle bir olmayı arzu ederler ve Allah'tan hiçbir haber de gizleyemezler.

43) Ey iman edenler! Sizler sarhoş iken ne dediğinizi bilinceye kadar cünüp iken de –yolculukta olmanız müstesna- gusledinceye kadar namaza yaklaşmayın. Eğer hasta olmuşsanız veya yolculukta iseniz veyahut sizden biriniz ihtiyaç yolundan gelmişse ya da kadınlara dokunup da su bulamamışsanız temiz toprakla teyemmüm edin ve yüzlerinizle ellerinize sürün. Muhakkak ki Allah Afuvv ve Ğafur olandır...

44) Kitaptan bir nasip verilen kimseleri görmedin mi? Sapıklığı satın alıyorlar da sizden de yolu sapıtmanızı istiyorlar.

38) Onlar mallarını insanlara gösteriş için infak ederler ve Allah'a da ahiret gününe de iman etmezler. Bunlar kendisine şeytanı dost edinmiştir. Şeytanın kendisine arkadaş olduğu kimse ne kötü arkadaştır!.. Şeytan onları muhakkak saptıracak ve Cehennemin yoluna sokacaktır. Kişi dostunun dini üzerinedir. Mallarını, insanlar tarafından övülmek, onlara gösteriş yapmak, makam ve mevkii elde etmek için harcayanlar kıyamet gününde Cehennemin ilk yakacağı kimselerdendir. Rasulullah'ın buyurduğu gibi kahraman desinler diye savaşan, cömert desinler diye malını harcayan, Alîm desinler diye ilim yapan kimse Cehenneme ilk girenler arasında olacaktır. Mü'min olmayan kimsenin yaptığı tüm harcamalar Allah katında geçersizdir.

39) Allah'a ve ahiret gününe hakkıyla iman edip Allah'ın kendilerini rızıklandırdığı şeylerin bir kısmını Allah yolunda infak etselerdi ne kaybederlerdi? Allah onların yaptıklarını hakkıyla bilmekte olandır! Onlara yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verecektir!

40) Muhakkak ki Allah kimseye zerre kadar dahi olsa zulmetmez. Allah adildir. Zulüm sıfatı O'na yakışmaz. Bir müslüman bir iyilik yaparsa onu katlar yediyüz kattan daha fazla karşılık verir ve katından çok büyük bir ecir olan Cenneti verir. Bir kafir iyilik yaparsa Allah onu dünyada yedirir, içirir. Ahirette onun için bir nasip yoktur. Azabı asgın kafirlere nazaran daha hafiftir.

41) Ey Muhammed! Kıyamet gününda her ümmetten nebi ve rasullerin hakkı getirdiklerini tasdik eden birer şahit getirdiğimiz seni de hem nebilerin ümmetlerine tebliğ ettiklerine hem de kendi ümmetine tebliğ ettiğine dair bir şahit olarak getirdiğimiz zaman hakkı inkar edenlerin hali nasıl olacak?

42) Kafirler ve rasule asi olanlar o gün utanç ve pişmanlıklarından toprak olup yerle bir olmayı arzu ederler ve Allah'tan hiçbir haber de gizleyemezler. Yalanlamak isteseler bile artık uzuvları herşeyi anlatmaya başlar, onun aleyhine şahit olurlar.

43) Ey Allah'a ve Rasulü'ne gerçek manada iman edenler! Namaz vaktinde, namaz kıldığınız yerlerde içki içmeyin. Sarhoşken namaza yaklaşmayın. Çünkü sarhoşken ne okuduğunuzu bilmezsiniz. Sizler sarhoş iken ne dediğinizi bilinceye kadar, hayız, nifas ve cünüp iken de –yolculukta olmanız müstesna- gusledinceye kadar namaza ve namaz kılınan yerlere yaklaşmayın. Eğer hasta olmuşsanız su kullanmanız ölümünüze veya hastalığın ilerlemesine sebep olacaksa, uzun veya kısa yolculukta olup su bulamamışsanız, veyahut sizden biriniz abdesti bozan küçük abdest, büyük abdest veya yellenme yapmışsa, ya da hanımlarınızla cima yapmışsanız veya çıplak elle vücutlarına dokunup da su bulamamışsanız veya suya ulaşma imkanınız yoksa temiz toprakla veya kum, taş, maden gibi şeylerle teyemmüm edin, onları yüzleriniz ve ellerinize sürün. Muhakkak ki Allah affedici ve bağışlayıcı olandır... Size kolay hükümler indirmiştir.

İçkiliyken namaza yaklaşma yasağı içki tamamen yasak kılınmadan evveldi. Artık hiçbir şekilde içki içmek yasaktır. Teyemmüm yapan kişi su bulduğu anda eski haline yani cünüp veya abdestsiz haline döner. Bu yüzden namaz kılabilmesi içinhemen suyla abdest ya da gusül alması gerekir. Su bulamadığından dolayı teyemmüm yapıp namaza başlamadan önce su bulan kişinin teyemmümü batıl olur. Namaz kılmak için su kullanması lazımdır. Bu kişi namazı bitirdikten sonra su bulursa namazı geçerlidir. Tekrar abdest alıp namazı iade etmesi gerekmez. Namazda iken su bulanın namazının bozulup bozulmayacağı, bir teyemmümle birden fazla namaz kılınıp kılınmayacağı konusunda alimler ihtilaf etmişlerdir.

44) Kendilerine kitaptan bir nasip verilen Yahudileri görmedin mi? Dünya metaını elde etmek için Rasulullah'ın sıfatlarını ve İslam'ın hak din olduğunu anlatan Tevrat'ın ayetlerini saptırarak, gizleyerek tahrif ederek sizin de hak yolu bırakıp kendileri gibi sapıtmanızı istiyorlar.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا
(٤٥) مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ
وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا
بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا
وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ
بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا (٤٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا
أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا (٤٧) إِنَّ اللَّهَ لَا
يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا (٤٨) أَلَمْ تَرَ إِلَى
الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَلَا
يُظْلَمُونَ فَتِيلًا (٤٩) انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُبِينًا (٥٠) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ
وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا
سَبِيلًا (٥١)

45) Doğrusu Allah düşmanlarınızı çok iyi bilendir. Elbette ki Allah veli olarak da yardımcı olarak da yeter.

46) Yahudi olanlardan kelimeleri yerlerinden değiştirerek: *"İşittik ve isyan ettik; dinle dinlemez olası!"* ve dillerini eğip dine saldırarak *"Raina"* derler!? Oysa ki onlar: *"İşittik ve itaat ettik dinle, bizi gözet!"* deselerdi muhakkak ki onlar için daha hayırlı ve daha sağlam olurdu. Fakat, Allah onlara küfürleri sebebiyle lanet etti. Artık pek azı hariç iman etmezler.

47) Ey kitap verilenler! Bir takım yüzleri silmeden ve onları arkalarına çevirmeden veya onları Cumartesi ashabını lanetlediğimiz gibi lanetlemeden önce beraberinizde bulunanı doğrulayıcı olarak indirdiğimize iman edin! Şüphesiz ki Allah'ın emri yerine gelmiştir.

48) Muhakkak ki Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz; ondan başkasını dilediği kimse için bağışlar. Her kim Allah'a şirk koşarsa gerçekten çok büyük bir günahla iftira etmiş olur.

49) Nefislerini temize çıkaran kimseleri görmedin mi? Bilakis Allah dilediğini temize çıkarır. Doğrusu onlar hurma çekirdeğinin ince ipliği kadar bile zulmedilmezler.

50) Bak nasıl da Allah üzerine yalan uyduruyorlar. Şüphesiz ki apaçık bir günah olarak bu yeter.

51) Kitaptan bir nasip verilenleri görmedin mi? Cibte ve tağuta inanıyorlar da kafirler için: *"Bunlar iman edenlerden daha doğru bir yoldadır."* diyorlar.

45) Doğrusu Allah dostlarınızı, düşmanlarınızı, hidayetinizi ve sapıtmanızı isteyenleri, planlarını çok iyi bilendir. Bu yüzden Kur'an ve sünnetten ayrılmayın. Elbette ki Allah veli olarak da yardımcı olarak da yeter. Allah'ın emirlerine uyarsanız sıkıntı çekmezsiniz.

46) Yahudi alimlerinden bazıları Tevrat ayetlerindeki kelimeleri yerlerinden değiştirerek hicretin ilk yıllarında müslümanların zayıf olduğu dönemlerde Rasulullah'a: *"Ey Muhammed! Senin söylediğini işittik ve isyan ettik; getirdiklerine tabi olmuyoruz, dinle dinlemez olası!"* ve dillerini eğip dine saldırarak *"Raina"* derler!? Onlar bir kaç manaya gelebilecek bu sözleriyle Rasulullah'la alay etmeyi amaçlamaktadır. Oysa ki onlar: *"Ey Muhammed! Sözlerini işittik ve getirdiklerine itaat ettik, söylemek istediğimiz şeyleri bizden dinle, hemen hakkımızda hüküm verme, bizi gözet, bizi kolla, söylediklerini anlamamız için bize bize fırsat ver! Çünkü bizim niyetimiz hakkı istemektir."* deselerdi muhakkak ki onlar için daha hayırlı ve daha sağlam olurdu. Fakat, Allah onlara hakkı bile bile inkar edip küfre girdikleri için lanet etti, onları rahmetinden uzaklaştırdı. Onlara nasihat da fayda vermez. Yahudi alimleri Abdullah b. Selam ve arkadaşları gibi pek azı hariç iman etmezler. Onlar kitabın bır kısmına iman ederlerken, neva ve heveslerine aykırı şeylerde hakkı bile bile inkar ederler, tahrif ederler. Bunlar makam, mevki ve dünya metaı elde etmek amacıyla ayetleri değiştirerek, heva ve heveslerine uygun olarak sapık ve fasit bir şekilde te'vil ederek tahrif ederler. Rasulullah'ın sıfatlarını, recim ve el kesme cezalarını tahrif ettiler, hadleri zayıf olanlara uygulayıp mevki sahibi kişilere uygulamadılar.

47) Ey kendilerine daha önce kitap verilen ve kendilerini Yahudi ve Hristiyanlığa nisbet edenler! Bir takım yüzleri silip dümdüz etmeden ve gözlerinizin yerlerini değiştirip onları arkalarına çevirerek görme ve duyma özelliklerini alıp şirk içerisinde bırakmadan veya onları Cumartesi günü balık avlama yasağına uymayanları maymuna ve domuza çevirerek lanetlediğimiz gibi lanetlemeden önce beraberinizde bulunan Tevrat ve İncil'in içerisindeki ilahi hakikatları doğrulayıcı olarak indirdiğimiz Kur'an'a ve onu getiren Muhammed'e iman edin! Hayatınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin. Şüphesiz ki Allah'ın emri mutlaka yerine gelecektir. Onun için bir an evvel gerçek imana dönün ve hayatınızı bu imana göre düzenleyin ki hem dünya hem ahiret mutluluğunu kazanasınız.

48) Muhakkak ki Allah kendisine şirk koşarak ölen kimseyi asla bağışlamaz; şirkin dışındaki diğer günahlarla Allah'ın huzuruna gelen kimselerden dilediği ve razı olduğunun günahlarını bağışlayabilir veya o kimseyi bir miktar Cehennemde yaktıktan sonra çıkarıp Cennetine koyar. Her kim Allah'a şirk koşarsa gerçekten çok büyük bir günahla iftira etmiş olur. Allah şirk koşan kimsenin dünyada tevbesini kabul eder. Şirk üzere ölen kimse ebedi cehennemliktir.

49) Ey Muhammed! Allah'a şirk koşmalarına ve her türlü günahı işlemelerine rağmen Allah'ın sevgili çocukları olduğu için Cennete gireceklerini, ateşin sayılı günler dışında kendilerine dokunmayacağını söyleyerek nefislerini temize çıkaran, haksız yere övünen kimseleri görmedin mi? Bilakis Allah mü'minlerden dilediği ve razı olduğu kimseyi temize çıkarır, onların hatalarını bağışlar. Doğrusu Allah kimseye hurma çekirdeğinin ince ipliği kadar bile zulmetmez, herkese hakettiği cezayı verir. Kişinin bir işe talip olurken kendini tanıtmak amacıyla özelliklerini abartmadan sayması, kendine yöneltilen haksız eleştirilere doğru olarak cevap vermesi haram değildir.

50) Bak nasıl da Allah üzerine iftira atarak yalan uyduruyorlar. Şüphesiz ki apaçık bir günah olarak bu onlara yeter.

51) Kendilerine kitaptan bir pay verilen Yahudileri görmedin mi? Put, sihirbaz, kahin ve Allah'tan başka kendisine ibadet edilen şeylere inanıyorlar da İslam'a olan kinlerinden dolayı dünya metaını elde etmek amacıyla putperest Kureyş kafirleri için: *"Bunlar iman eden Muhammed ve ashabından daha doğru bir yoldadır."* diyorlar.

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا
(٥٢) أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذًا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ
نَقِيرًا (٥٣) أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ
فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ
مُلْكًا عَظِيمًا (٥٤) فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ
عَنْهُ وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا (٥٥) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا
سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ
جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا
(٥٦) وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا (٥٧) إِنَّ اللَّهَ
يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ
النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا (٥٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي
شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (٥٩)

52) İşte onlar Allah'ın kendilerine lanet ettiği kimselerdir. Allah her kime lanet ederse artık onun için bir yardımcı bulamazsın.

53) Yoksa onların mülkten bir payı mı var? O taktirde insanlara çekirdeğin üzerindeki çukur kadar bile vermezlerdi.

54) Yoksa Allah'ın lütfundan verdiği şey için insanlara haset mi ediyorlar? Muhakkak ki biz İbrahim'in soyuna kitap ile hikmeti verdik. Ayrıca biz onlara çok büyük bir mülk verdik.

55) Onlardan kimisi ona iman etti, içlerinden kimi de yüz çevirdi. Doğrusu yalımlı bir ateş olarak Cehennem yeter.

56) Muhakkak ki ayetlerimizi inkar edenleri, yakında onları ateşe sokacağız. Derileri her piştiğinde azabı tatmaları için onları ondan başka derilerle değiştireceğiz. Muhakkak ki Allah Aziz ve Hakim olandır.

57) İman edip salih amel işleyenler; yakında onları altından nehirler akan; orada ebedi kalacakları Cennetlere girdireceğiz. Onlar için orada tertemiz eşler vardır ve onları koruyucu bir gölgeye girdireceğiz.

58) Muhakkak ki Allah size emanetleri sahiplerine vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor! Muhakkak ki Allah'ın size kendisiyle öğüt verdiği şey ne güzeldir. Muhakkak ki Allah Semi' ve Basir olandır.

59) Ey iman edenler, Allah'a itaat edin, Rasul'e itaat edin ve sizden olan emir sahiplerine de... Bir şey hakkında çekişirseniz –Allah'a ve ahiret gününe iman ediyorsanız- onu Allah'a ve Rasul'e götürün. İşte bu daha hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir.

52) İşte onlar Allah'ın kendilerine lanet ettiği, rahmetinden uzaklaştırdığı kimselerdir. Allah her kime lanet eder, onun rahmetinden uzaklaştırırık Cehenneme atarsa artık onun için bu azaptan kurtaracak bir yardımcı bulamazsın.

53) Yoksa onların mülkten bir payı mı var? Öyle olsaydı o zaman cimriliklerinden insanlara hurma çekirdeğinin üzerindeki filiz kadar birşey bile karşılıksız vermezlerdi. Elbetteki mülk Allah'ındır, O'nu kullarından dilediğine emanet olarak verir, ahirette de mülkü Allah'ın dilediği ve razı olduğu şekilde kullanıp kullanmadığından dolayı hesaba çeker.

54) Yoksa Allah'ın lütfundan kullarından dilediğine verdiği nübüvvet nimeti için Muhammed ve ashabına haset mi ediyorlar? Bu yüzden mi Muhammed'e ve getirdiklerine tabi olmuyorlar. Halbuki atalarına birçok nimetler verilmişti. Allah'ın emirlerine itaat etmeyip isyan ettikleri için Allah son rasulü Araplardan seçti. Lütuf Allah'ındır, dilediğine verir. Muhakkak ki biz İbrahim'in soyundan İshak, Yakup, Yusuf, Musa, Davud, Süleyman, Zekeriyya, Yahya, İsa gibi birçok nebi ve rasuller çıkarttık, onlara kitap ve sahifler ile bunları anlama ve anlatma kabiliyeti verdik. Ayrıca biz Davud ve Süleyman'a büyük bir mülk ve hükümranlık verdik. Bu yüzden hasedi bırakıp iman edin.

55) Yahudilerden çok azı İbrahim'e iman etti, içlerinden çoğu da yüz çevirdi. Doğrusu yalımlı bir ateş olarak Cehennem onlara yeter. Çünkü onlar bile bile hakkı inkar ettiler, te'vil ve tahrif ettiler, gizlediler, hakkı batıl ile karıştırdılar.

56) Muhakkak ki ayetlerimizi bile bile inkar edenleri, yakında Cehennem ateşine sokacağız ve onlara ebedi bir şekilde azap edeceğiz. Derileri pişip acı hissetmez hale geldiklerinde (üçüncü derece yanıklarda) azabı tatmaları için onları ondan başka derilerle değiştireceğiz. Muhakkak ki Allah galip ve güçlü olan, hiçbir şeye yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerine koyan, hiçbir şeyi rastgele yapmayandır. Kafirler azabı daha çok hissetsin diye vücutları büyütülür. Dişleri Uhud dağı kadar, derisinin kalınlığı üç günlük mesafe, kulak memesi ile omuzu arası 7.000 yıllık mesafedir.

57) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenleri yakında odalarının ve ağaçlarının altından tadı değişmeyen su, tadı bozulmayan süt, sarhoş etmeyen şarap ve saf baldan nehirler akan; orada ebedi kalacakları Cennetlere girdireceğiz. Onlar için orada hayız, nifas, tükrük, kıskançlık, hased, kin, öfke vb. her türlü maddi ve manevi pisliklerden tertemiz eşler vardır ve onları sıcaktan ve soğuktan koruyucu bir gölgeye girdireceğiz. Cennette öyle ağaçlar vardır ki atlı onun gölgesinde 1000 sene koşar, bitiremez.

58) Muhakkak ki Allah size emanetleri ehil olan kişilere vermenizi, yalnız Allah'a ibadet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmamanızı, Allah'ın emanet olarak verdiği organları Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde kullanmanızı, haramdan uzak durmanızı, mü'min kafir tüm insanlara karşı akitlerinizi ve sorumluluklarınızı yerine getirmenizi, sırları muhafaza etmenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman Allah'ın hükmüyle adaletle hükmetmenizi, taraf tutmamanızı, haksızlık etmemenizi emrediyor! Muhakkak ki Allah'ın size kendisiyle öğüt verdiği şey ne güzeldir. Muhakkak ki Allah gizli açık herşeyi işiten, gören ve hesaba çekecek olandır. Bu dünyada bir çok haksızlıklar olmakta, hak sahiplerini hakkını alamamaktadır, fakat Kıyamet günü boynuzsuz koyun bile boynuzlu koyundan hakkını alacaktır.

59) Ey iman edenler, Allah'ın indirdiği Kur'an'a itaat edin, Rasul'ün sahih sünnetine itaat edin ve müslüman olan Alîm, idareci, komutan ve liderlere de Allah ve Rasulü'nün hükümlerine bağlı kaldığı müddetçe itaat edin. Herhangi bir meselede ihtilafa düşüp çekişirseniz –Allah'a ve ahiret gününe gerçekten iman ediyorsanız- o meseleyi Allah'ın kitabı Kur'an'a ve Rasul'ünün sahih sünnetine götürün. Heva ve hevesinize göre hüküm vermeyin. İşte bu metod, sizin dünya ve ahiret mutluluğunuz için daha hayırlı ve sonuç bakımından daha güzeldir.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا (٦٠) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى
الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا (٦١)
فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ
يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا (٦٢) أُولَئِكَ
الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ
وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا (٦٣) وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ
رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا
اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا (٦٤) فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى
يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ
حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (٦٥)

60) Sana indirilene ve senden önce indirilene kesin olarak iman ettiklerini iddia edenleri görmüyor musun? Tağuta muhakeme olmak isterler; halbuki mutlaka onu tekfir etmekle emrolunmuşlardı. Şeytan da onları çok uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor.

61) Onlara: *“Allah’ın indirdiğine ve Rasul’e gelin!”* denildiği zaman münafıkların senden tam bir yüz çevirmekle yüz çevirdiklerini görürsün.

62) Onlara kendi elleriyle sundukları şey sebebiyle bir musibet geldiği zaman nasıl olacak?! Sonra sana gelerek: *“Biz ancak iyilik etmek ve ara bulmak istedik!?”* diye Allah’a yemin ederler.

63) İşte onlar öyle kimselerdir ki Allah onların kalplerindekini bilir. O halde onlardan yüz çevir, onlara öğüt ver ve kendilerine nefisleri hakkında etkileyici söz söyle.

64) Biz her bir rasulü Allah’ın izniyle ancak itaat edilmesi için gönderdik. Eğer onlar nefislerine zulmettikleri zaman sana gelerek Allah’tan bağışlanma dileseler, Rasul de onlar için bağışlanma dilese andolsun ki Allah’ı Tevvab ve Rahim bulacaklardı.

65) Hayır! Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlıklarda seni hakem yapıncaya ve sonra senin hükmünden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan tam bir teslimiyetle teslim oluncaya kadar iman etmiş olmazlar!

60) Ey Muhammed! Sana indirilen Kur’an’a ve senden önceki nebi ve rasullere indirilen kitap ve sahifelere kesin olarak iman ettiklerini boş yere iddia eden Cüllas b. Samit, Muattib b. Kuşeyr, Rafi b. Zeyd ve Bişr gibi münafıkları görmüyor musun? Allah’ın Rasulü’nün hükmüne başvurabileceği halde menfaatleri icabı Ebu Berzat el-Eslemi, Ka’b b. El-Eşref gibi kahinlere, tağuta muhakeme olmak isterler; halbuki mutlaka onu tekfir etmekle emrolunmuşlardı. Şeytan da yaptıklarını caiz göstererek onları çok uzak bir sapıklıkla saptırmak istiyor. Onlar gerçek manada iman etmiş olsalardı reddetmekle emrolundukları tağuta hiçbir surette muhakeme olmak istemezlerdi. Küfür olan bir ameli gerçek bir zorlama olmaksızın kalben istemek bile caiz değildir, küfürdür. Tağutu reddetmeyen bir kişi müslüman olamaz. Tağuta muhakeme olmak onu reddetmemek demektir. Bu da imana zıttır.

61) Onlara: *“Allah’ın indirdiği Kur’an’a ve Rasul’ün sahih sünnetinin hükmüne gelin!”* denildiği zaman münafıkların senden tam bir yüz çevirmekle yüz çevirdiklerini görürsün. Bu, onların kalplerinin hastalıklı olmasından dolayıdır.

62) Münafıklara yaptıkları küfür ameller sebebiyle başlarına bir musibet geldiği zaman halleri nasıl olacak?! Onlar kendi başlarına gelen musibetlerden ibret alacakları ve işledikleri suçları itirafedecekleri yerde suçlarına kılıf ararlar ve şöyle derler: *“Allah’a yemin ederiz ki biz senin hükümlerini inkar etmiyor, bilakis tasdik ediyoruz. Bizim tağutun hükmüne başvurmamızın sebebi kafirlerle aramızın iyi olması ve onları idare etmek içindir!? Böyle yapmakla imanımıza bir zarar gelmeyeceğini düşündük. Küfür olduğunu bilseydik tağuta muhakeme olmazdık.”*

63) Ey Muhammed! Allah onların kalplerini en iyi bilendir. Onlar yalan söylemektedir. O halde sen onlardan yüz çevir, onlara meyletme, onlara hakka dönmeleri için öğüt ver, yaptıklarının yanlış olduğunu, tevbe edip ihlasla İslam’a bağlanmalarını, aksi taktirde başlarına dünya ve ahirette birçok musibetler geleceğini söyle ve onlara kimsenin görmediği bir yerde özel olarak kalplerine girecek, onları düzeltecek söz söyle. Böyle yaparsan senin sözünü daha iyi anlarlar ve daha da etkili olur. Çünkü başkalarının yanında onlara öğüt verirsen belki nefisleri kabarır da duyan insanların kendileri hakkında ne düşüneceklerini, ne söyleyeceklerini düşünmekten senin sözünü anlayamazlar. Bundan dolayı senin sözlerin fazla etkili olmaz.

64) Ey Muhammed! Biz her bir rasulü Allah’ın izni ve emriyle ancak itaat edilmesi için gönderdik. Eğer onlar nefislerine zulmettikleri zaman hatalarını anlayıp hemen sana gelerek özür ve af dileyip bir daha yapmamak üzere tevbe edip Allah’tan bağışlanma dileseler, sen de onlar için Allah’tan bağışlanma dilesen andolsun ki onlar Allah’ı tevbeleri kabul edici ve merhametli bulacaklardı. Bu hüküm Rasulullah’ın sağlığında geçerlidir. Rasulullah’ın kabrine giderek onun vesilesiyle Allah’tan bağışlanma dilemek caiz değildir. Hiçbir sahabe böyle yapmamıştır.

65) Ey Muhammed! Hayır! Mesele onların iddia ettikleri gibi değildir! Rabbine andolsun ki aralarında çıkan küçük büyük tüm anlaşmazlıklarda seni hakem yapıncaya ve sonra senin verdiğin hükmünden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan zahiren ve batınen tam bir teslimiyetle teslim oluncaya kadar iman etmiş olmazlar! Bugün Rasulullah aramızda yoktur. Fakat onun getirdiği Kur’an ve sahih sünnet aramızdadır. Bu yüzden müslümanlar tüm ihtilaflarını bu iki kaynağa götürmeli ve ona göre çözüm bulmalıdır. Kişi verilen hükmün hak olduğunu kabul etmesine rağmen onu uygulamazsa veya uygulanmasına engel olursa hükme teslimiyet göstermemiş olur. Kur’an ve sünnete göre hükmeden hakim veya imamın heva ve hevesine uymayan, verdiği hükmü Kur’an ve sünnetten delillendiren, Kur’an ve sünnetten hüküm çıkartabilecek seviyeye ulaşmış bir kişi olması gerekir. Arapça ve usul ilimlerini bilmeli, taassub sahibi olmamalıdır.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ أَوْ اخْرُجُوا مِنْ
دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا
يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا (٦٦) وَإِذًا
لَآتَيْنَاهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا (٦٧) وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا (٦٨) وَمَنْ يُطِعْ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُوْلَئِكَ مَعَ
الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ
وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُوْلَئِكَ رَفِيقًا (٦٩) ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنْ
اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ عَلِيمًا (٧٠) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا
حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا (٧١) وَإِنَّ
مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ
عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ شَهِيدًا (٧٢) وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ
مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَالَيْتَنِي
كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧٣) فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (٧٤)

66) Eğer biz onlara: *“Nefislerinizi öldürün ya da yurtlarınızdan çıkın!”* diye yazacak olsaydık –içlerinden pek azı müstesna- bunu yapmazlardı. Eğer onlar kendilerine öğüt verilen şeyi yapsalardı andolsun ki onlar için daha hayırlı ve yerleştirme bakımından da daha sağlam olurdu.

67) O zaman andolsun ki kendilerine tarafımızdan çok büyük bir mükafat verirdik.

68) Ayrıca onları andolsun ki dosdoğru bir yola iletirdik.

69) Her kim Allah’a da Rasul’e de itaat ederse işte onlar Allah’ın kendilerine nimet verdiği nebiler, sıddıklar, şehidler ve salihlerden olan kimselerle beraberdir. İşte onlar ne güzel arkadaştır!

70) İşte bu Allah’tan bir lütuftur. Şüphesiz ki Alîm olarak Allah yeter.

71) Ey iman edenler! Tedbirinizi alın da bölükler halinde seferber olun veya topluca sefere çıkın!

72) Şüphesiz içinizden öylesi vardır ki muhakkak pek ağır davranır. Eğer size bir musibet gelirse: *“Muhakkak ki Allah bana nimet verdi çünkü onlarla beraber değildim.”* der.

73) Andolsun ki size Allah’tan bir lütuf erişirse sizinle onun arasında bir dostluk yokmuş gibi elbette diyecekti ki: *“Keşke ben de onlarla beraber olsaydım da çok büyük bir mükafatla mükafatlansaydım.”*

74) O halde dünya hayatını ahiretle satanlar Allah yolunda savaşsınlar! Her kim Allah yolunda savaşır da öldürülür ya da galip gelirse yakında ona çok büyük bir ecir vereceğiz.

66) Eğer biz münafıklara İsrailoğullarına ceza olarak verdiğimiz gibi: *“Nefislerinizi öldürün ya da yurtlarınızdan çıkın!”* diye bir hüküm yazacak, farz kılacak olsaydık –içlerinden pek azı müstesna- bu hükme uymazlardı. Eğer onlar kendilerine öğüt verilen şeyi yaparak şirk, küfür ve nifaklarını bırakarak hakka dönselerdi andolsun ki onların dünya ve ahiret mutlulukları için daha hayırlı ve iman üzerinde sabit kalmaları için büyük yardımcı olurdu. Bu şekilde Allah’ın ağır olan emirlerini daha kolay bulurlardı.

67) O zaman andolsun ki kendilerine tarafımızdan çok büyük bir mükafat olan Cennet ve nimetlerini verirdik. Allah emirlerine kayıtsız şartsız teslim olanlara dünyada da yardım eder. Onların sıkıntılarını giderir.

68) Ayrıca onları andolsun ki rasullerin gösterdiği dosdoğru bir yol olan İslam’a iletirdik. İslam üzere ölürlerse ebedi mutluluk olan Cenneti elde ederler.

69) Her kim Allah’ın kitabı Kur’an’a ve Rasul’ün sahih sünnetine itaat eder, hayatını buna göre düzenlerse işte onlar Cennette Allah’ın kendilerine nimet verdiği nebiler, sıddıklar, şehidler ve salihlerle beraberdir. İşte onlar ne güzel arkadaştır! Cennette üstünlük sırası ayette belirtildiği gibi en üstte nebi ve rasuller, onun altında şeksiz şüphesiz, tereddüt etmeden zahiren ve batınen dinin tamamını tasdik eden, fiili sözüne uygun olan sıddıklar, onun altında Allah yolunda şehid olan kimseler, onun altında niyetleri, sözleri ve amelleri İslam’a uygun olan salihler vardır, onun altında da diğer mü’minler bulunmaktadır. Ayette zikredilen mertebedeki kişiler birbirini ziyaret edecektir, fakat herkesin mertebesi ayrıdır, aksi taktirde mükafatın kıymeti olmaz.

70) İşte bu mükafat Allah’tan bir lütuftur, ikramdır, amellerin karşılığı değildir. Şüphesiz ki gizli açık herşeyi bilen olarak Allah yeter. Allah hiç kimseye haksızlık etmez.

71) Ey iman edenler! İç ve dış düşmanlarınıza karşı tedbirinizi alın, hazırlıklı olun, ihtiyatlı davranın, uyanık olun, düşmanlarınız hakkında iyi bir istihbarat yapın, gücünüzü ona göre ayarlayın, ihmalkar davranmayın. Bütün tedbirleri aldıktan sonra tedbirlerinize değil, sadece Allah’a güvenin, Allah’ın hakkınızda yazdığına razı olun. Gerektiğinde düzenli bölükler halinde, gerektiğinde topyekün savaşa katılın. Durum ne gerektiriyorsa ona göre davranın. Topyekün savaşa katılmanız gerektiğinde bir kısmınız savaşa katılıp, bir kısmınız katılmamazlık yapmasın. Her zaman aranızdaki iç düşmanlarınız olan münafıklara dikkat edin. Tıpkı dış düşmanlarınıza karşı dikkatli davranmanız gerektiği gibi...

72) Şüphesiz içinizden öyle kimseler vardır ki cihada çıkmak konusunda pek ağır ve yavaş davranır. Bazıları bununla da kalmayıp savaşa çıkanları vazgeçirmeye çalışır. Eğer başınıza bir musibet gelir, yenilgiye uğrarsanız: *“Muhakkak ki Allah bana lutfetti di onlarla beraber bulunmadım.”* der. Halbuki savaşa katılan kimse için ya şehadet ya da ganimet nimeti vardır. Şehadet, yokluk değil, bir diriliştir, kıyamdır.

73) Andolsun ki size Allah’tan bir lütuf erişir, savaşta galip gelir, ganimet elde ederseniz sanki sizinle onun arasında bir dostluk yokmuş gibi üzülerek şöyle der: *“Keşke ben de onlarla beraber olsaydım da çok büyük bir başarı kazansaydım, ganimet elde etseydim.”*Halbuki mü’min olsalardı dünya metaını kaybettikleri için değil nefislerine ve şeytana uydukları için üzülmeleri gerekirdi.

74) Dünya hayatını ahiret karşılığında satanlar Allah yolunda savaşssınlar! Her kim Allah yolunda savaşır da öldürülür ya da galip gelirse yakında ona çok büyük bir ecir olan Cenneti vereceğiz. İslam’ın değer verdiği savaş sırf toprak ve ganimet elde etmek, ırkçılık, kavimcilik, belli bir şahsın yükselmesi veya sırf insanların idaresini üstlenmek için değil, sadece İslam’ın hakim olması için yapılan savaştır.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنْ
الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ
هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا
وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا (٧٥) الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ
فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا (٧٦)
أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ
كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ
الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا
(٧٧) أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ
مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ
تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا (٧٨) مَا
أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ
نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (٧٩)

75) Size ne oluyor da Allah yolunda ve mustazaf erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda savaşmıyorsunuz? Onlar ki: *"Rabbimiz bizi halkı zalim olan bu şehirden çıkar, katından bize bir veli gönder, bize katından bir yardımcı gönder!"* demektedirler.
76) İman edenler Allah yolunda savaşırlar, kafir olanlar ise tağut yolunda savaşırlar. O halde şeytanın velileri ile savaşın! Muhakkak ki şeytanın hilesi zayıftır.
77) Kendilerine: *"Ellerinizi çekin, namazı dosdoğru kılın ve zekatı verin!"* denilen kimseleri görmedin mi? Onlara savaş yazıldığında içlerinden bir grup Allah'tan korkar gibi veya daha şiddetli bir korkuyla insanlardan korkarak: *"Rabbimiz niçin bize savaşı yazdın? Bizi yakın bir süreye kadar ertelesen olmaz mıydı?"* dediler. De ki: *"Dünya metaı pek azdır. Ahiret ise sakınan kimse için daha hayırlıdır. Doğrusu siz hurma çekirdeğinin ince ipliği kadar dahi zulmedilmezsiniz."*
78) Her nerede olsanız sağlamlaştırılmış yüksek kalelerde de olsanız ölüm size yetişir. Onlara bir iyilik gelse: *"Bu, Allah'tandır."* derler. Kendilerine bir kötülük dokununca: *"Bu, senin tarafındandır!"* derler. De ki: *"Hepsi Allah tarafındandır."* O halde bu topluma ne oluyor da hiç söz anlamaya yanaşmıyorlar?!
79) Sana iyilikten ne gelirse Allah'tandır. Kötülükten sana ne gelirse nefsindendir. Biz seni insanlara bir rasul olarak gönderdik. Şüphesiz ki hakkıyla şahit olarak Allah yeter!

75) Ey iman iddiasında bulunanlar! Size ne oluyor da Allah yolunda ve Mekke'de kalmış, müşriklerin arasından çıkamayan, çıkmak için her fırsatı kollayan, müşriklerin arasında kalmaktan dolayı zorlanan, zayıf erkekler, kadınlar ve çocukları müşriklerden kurtarmak için savaşmıyorsunuz? Onlar ki: *"Rabbimiz bizi halkı zalim ve müşrik olan bu Mekke şehrinden çıkar, katından bize bir veli gönder, bize katından bir yardımcı gönder!"* demektedirler. Mekke her ne kadar muhacirlerin doğup büyüdüğü yerler olsa da orada Allah'ın şeriatı hakim olmadığı için orası daru'l-İslam değil, daru'l-harp'tir. Bu yüzden müslümanlar oranın halkı ile savaşmışlardır. Müslümanın toprağı, vatanı ve bayrağı İslam'ın hakim olduğu toprak, vatan ve bayraktır. Doğup büyüdüğü yer değildir. Fakat bugün malesef asrı saadet modeli bir İslam devletiniden söz etmek çok güçtür. Allah nurunu mutlaka tamamlayacaktır. Buna inancımız tamdır.
76) Gerçek manada iman edenler İslam'ın hakim olması için Allah yolunda savaşırlar, kafir olanlar ise İslam'ın hakim olmadığı tağutun hükümlerinin yürürlükte olduğu komünist, sosyalist, faşist, kapitalist, laik nizamlar gibi batıl davalar uğrunda savaşırlar. O halde şeytani düzenlerin askerleri, dost ve yardımcıları ile savaşın! Muhakkak ki şeytanın ve yardımcılarının hilesi zayıftır. Onların tuzaklarından ve hilelerinden korkmayın. Onları asla dost edinmeyin.
77) Kendilerine Mekke'deyken: *"Ellerinizi şimdilik savaştan çekin, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamla eda edin ve zekatı zamanında verilmesi gereken yerlere verin!"* denilen kimseleri görmedin mi? Onlara ısrarla istedikleri savaş Medine'de farz kılındığında içlerinden münafık bir grup Allah'tan korkar gibi veya daha şiddetli bir korkuyla Mekke müşriklerinden korkarak: *"Rabbimiz niçin bize savaşı farz kıldın? Bizi yakın bir süreye kadar ertelesen, savaşı bir süre daha farz kılmasan olmaz mıydı?"* dediler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Dünya metaı ahiret nimetleri yanında pek azdır. Ahiret ise Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getiren ve yasaklarından kaçınarak Allah'ın azabından sakınan kimse için daha hayırlıdır. Doğrusu siz hurma çekirdeğinin ince ipliği kadar dahi zulmedilmezsiniz. Amellerinizin karşılığını alırsınız."*
Gerçek mü'minler savaş farz kılınınca sevindiler ve Rasulullah'a tam bir destek verdiler. Mekke'de cihadın farz kılınmamasının sebepleri: **1-** Allah o dönemde müslümanları sabırlı, nefislerine hakim, düşünerek hareket eden, düzenli bir kişi olarak eğitmek istedi. **2-** İşkence edenler genelde aileler olduğu için o zaman her aile ve evde savaş çıkardı, bu da müslümanların aleyhine bir propaganda unsuru olurdu. **3-** Kan davasına önem veren bir toplulukta savaş çıkmadan İslam'ı anlatmak daha yararlı idi. **4-** Ömer b. Hattab gibi mubarek ve değerli kimselerin müslüman olmasına vesile olmuştur **5-** Fıtratları tamamen körelmemiş İbn Değine gibi bazı müşrikler yapılan zulümlere itiraz ederek müslümanları himayelerine almışlar, boykotlara karşı çıkmışlardır. **6-** İslam'ın yayılması için belli bir süre sabretmek gerekirdi. **7-** Rasulullah dilediği gibi tebliğ yapabiliyordu. Savaş henüz erkendi. Müslümanlar kafirlere karşı koyabilecek güce henüz ulaşmamıştı.
78) Ey öldürülmek korkusuyla cihaddan geri kalan münafıklar! Her nerede olsanız sağlamlaştırılmış yüksek kalelerde de olsanız ölüm size yetişir. Savaşa katılıp katılmamanız birşeyi değiştirmez. Eceliniz geldiği an sizi bulur. Onlara emniyet, zenginlik, çocuk gibi bir iyilik gelse: *"Bu, Allah'tandır."* derler. Kendilerine kıtlık, fakirlik, hastalık, korku gibi bir kötülük dokununca: *"Bu, Muhammed'e tabi olduğumuzdan dolayıdır!"* derler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Bu kainatta vuku bulan her şey Allah'ın kaza ve kaderiyledir. Allah'ın izni ve dilemesi dışında hiçbir şey olmaz. Allah'ın izni ve dilemesi olmadan insanlar cüz'i iradelerini bile kullanamazlar."* O halde bu topluma ne oluyor da hiç söz anlamaya yanaşmıyorlar?! İman bu münafıkların kalplerine girmediğinden dolayı kainatta vukubulan herşeyin Allah'ın kaza ve kaderiyle olduğu kaidesini anlamıyorlar.
79) Ey insanlar! Size iyilikten ne gelirse Allah'ın lütfu ve rahmetindendir. Kötülükten ne gelirse Allah'ın dilemesiyle olsa da ellerinizin işlediği amellerden dolayıdır. Biz seni insanlara bir elçi olarak gönderdik. Şüphesiz ki hakkıyla şahit olarak Allah yeter! Onlara aldırma!

مَنْ يُطِعْ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ حَفِيظًا (٨٠) وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ
عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا
يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكِيلًا (٨١) أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ
اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا (٨٢) وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِنَ
الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى
أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمْ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا (٨٣)
فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضْ
الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ
أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنْكِيلًا (٨٤) مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً
يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ
كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا (٨٥) وَإِذَا
حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا (٨٦)

80) Kim Rasul'e itaat ederse muhakkak ki Allah'a itaat etmiş olur. Her kim de yüz çevirirse biz seni onlar üzerine muhafız olarak göndermedik.

81) *"İtaat!"* derler. Senin yanından ayrıldıkları zaman da onlardan bir grup geceleyin senin dediğinin aksini kurar. Halbuki Allah geceleyin ne kurduklarını yazıyor. O halde onlardan yüz çevir ve Allah'a tevekkül et! Şüphesiz vekil olarak Allah yeter!

82) Onlar hala Kur'an'ı gereği gibi düşünmeyecekler mi? O Allah'tan başkası tarafından olsaydı elbetteki onda pek çok çelişki bulurlardı...

83) Onlara güven ve korkuya dair bir haber gelse onu yayarlar. Oysa onu Rasul'e veya onlardan emir sahibi olanlara götürselerdi onun iç yüzünü araştırabilenler elbette ki onu bilirlerdi. Eğer Allah'ın lütfu ve rahmeti üzerinizde olmasaydı pek azınız müstesna kesinlikle şeytana uyardınız.

84) O halde sen Allah yolunda savaş. Sen kendinden başkası ile mükellef değilsin. Mü'minleri de teşvik et; umulur ki Allah kafirlerin baskısını önler. Şüphesiz ki Allah baskısı daha şiddetli olandır; cezası da daha şiddetlidir.

85) Her kim güzel bir şefaatla şefaat ederse, ondan kendisi için bir pay vardır. Her kim de kötü bir şefaatle şefaatte bulunursa onun için de ondan bir pay vardır. Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir.

86) Bir selamla selamlandığınız zaman ondan daha güzeliyle selamlayın veya onunla karşılık verin. Muhakkak ki Allah her şeyi hakkıyla hesaplayandır.

80) Kim Rasul'ün getirdiği Kur'an ve sahih sünnete itaat ederse muhakkak ki Allah'a itaat etmiş olur. Çünkü rasul Allah'ın elçisidir. Allah'ın dışında heva ve hevesine göre hareket edemez. Her kim de rasulün getirdiği Kur'an ve sahih sünnetten yüz çevirirse biz rasulü onlar üzerine muhafız olarak göndermedik. O'nun hesabı ve cezası Allah'a aittir. Başlarına gelecek musibetten dolayı rasulün bir sorumluluğu yoktur. Rasulün görevi insanları hidayete zorlamak, isyandan ve sapıklıktan korumak değildir. Sadece tebliğdir.

81) Ey Muhammed! Münafıklar senin yanına geldiklerinde: *"Başüstüne, sana itaat ediyoruz!"* derler. Senin yanından ayrılıp tek başına kaldıkları zaman da onlardan bir grup geceleyin senin dediğinin aksini gizlice kurar. Halbuki Allah geceleyin ne kurduklarını biliyor, yazıcı melekler de yazıyor. Allah onların planlarını boşa çıkaracak ve onları Cehennemde yakacaktır. O halde onlardan yüz çevir, aldırma, şimdilik onlara ceza verme ve Allah'a tevekkül et! Yalnızca O'na güven! Şüphesiz vekil olarak Allah yeter! Muhakkak Allah o münafıkların şerrinden seni koruyacak ve onlardan intikam alacaktır. Bil ki onlara karşı muzaffer olman için yardımcı olarak Allah sana yeter.

82) Kafir ve münafıklar hala Kur'an'ı gereği gibi düşünmeyecekler mi? Eğer Kur'an iddia ettikleri gibi Allah'tan başkası tarafından olsaydı elbetteki onda pek çok çelişki bulurlardı... Allah'ın bütün hükümlerinde muhakkak bir hikmet ve insanlar için bir maslahat vardır. Bu hikmetlerin ve maslahatların hepsini insan aklı kavrayamaz.

83) Münafıklar, müslümanları sevindiren veya üzen bir haber gelse doğruluğunu onu araştırmadan hemen yayarlar. Oysa onu Rasul'e, alimlere veya emir sahiplerine götürselerdi bu haberin iç yüzünü araştırabilenler elbette ki onu bilirler ve onları bu konuda bilgilendirirlerdi. Eğer Allah lütfu ve rahmeti sonucu rasulü vasıtasıyla size doğru yolu göstermeseydi pek azınız müstesna kesinlikle şeytana uyardınız.

84) Ey Muhammed! Başkaları savaşa katılmasa bile sen Allah yolunda savaş. Sen kendinden başkası ile sorumlu değilsin. Başkaları Allah'ın emrine itaat etmezse bundan dolayı sana bir sorumluluk yoktur. Mü'minleri de savaşa teşvik et; umulur ki Allah mü'minlere cesaret verip kafirlerin güçlerini kırarak baskısını önler. Böylece kafirler artık size zarar veremezler. Şüphesiz ki Allah baskısı daha çetin ve cezası daha şiddetli olandır. Hem dünyada hem de ahirette kafirleri yok etmeye ve onları cezalandırmaya kadirdir.

85) Her kim güzel, faydalı, hayırlı bir işe Allah rızası için aracılık ederse, mü'minleri kafirlere karşı cihada teşvik ederse onun sevabından kendisi için de bir pay vardır. Her kim de kötü, zararlı, şerli bir işe aracılık ederse, mü'minleri cihaddan vazgeçirmeye çalışırsa onun için de onun günahından bir pay vardır. Allah her şeyi koruyandır, herşeyi bilendir, herşeye şahittir ve herşeyin karşılığını vermeye hakkıyla gücü yetendir.

86) Eğer bir müslüman size selam vermişse onu ondan daha güzel bir selamla karşılayın veya aynısıyla karşılık verin. Muhakkak ki Allah her şeyi hakkıyla hesaplayan ve dünyada yapılan herşeyin hesabını ahirette görecek olandır.

Selam vermek ve verilen selamı fazlasıyla karşılamak sünnettir. Aynısı ile karşılamak ise farzı kifayedir. Geçen topluluk oturan topluluğa, binekli yürüyene, yaya oturana, az çoğa selam verir. Kadın ve çocuklara selam vermek caizdir. Kafirin de müslümanın da selamı alınır. Kafire selam vermek alimler arasında ihtilaflıdır.

اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا (٨٧) فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ
فِئَتَيْنِ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ
أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (٨٨) وَدُّوا
لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ
أَوْلِيَاءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ
وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا (٨٩) إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ
مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ
يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ
فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا
جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا (٩٠) سَتَجِدُونَ آخَرِينَ
يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّ مَا رُدُّوا إِلَى
الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ
وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ
وَأُولَٰئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا (٩١)

87) Allah ki kendisinden başka ilah yoktur. Andolsun ki kendisinde hiç şüphe olmayan kıyamet gününde sizi toplayacaktır. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?

88) Size ne oluyor ki münafıklar hakkında iki grup oluyorsunuz? Allah onları kazandıkları sebebiyle ters çevirdiği halde Allah'ın saptırdığını doğru yola iletmek mi istiyorsunuz? Her kimi Allah saptırırsa onun için asla bir yol bulamazsın.

89) İstediler ki kendilerinin küfre girdiği gibi siz de küfre giresiniz de bir olasınız. Artık Allah yolunda hicret edinceye kadar içlerinden veliler edinmeyin! Eğer yüz çevirirlerse onları yakalayın ve kendilerini bulduğunuz yerde öldürün. Onlardan veli de edinmeyin, yardımcı da.

90) Ancak kendileriyle aranızda anlaşma bulunan bir topluma sığınanlar veya sizinle de kendi toplumlarıyla da savaşmaktan sineleri daralarak size gelenler müstesna... Allah dileseydi elbette ki onları size musallat ederdi de sizinle savaşırlardı. Artık onlar sizden uzaklaşıp sizinle savaşmazlar ve sizinle barış yaparlarsa Allah sizin için aleyhlerine bir yol bırakmamıştır.

91) Hem sizden emin olmayı hem de kendi toplumlarından emin olmayı isteyen diğerlerini de bulacaksın ki her ne zaman fitneye çağrılsalar ona baş aşağı dalarlar. Şayet sizden uzak durmaz ve sizle barış yapmazlar ve ellerini çekmezlerse onları yakalayın ve kendilerini bulduğunuz yerde öldürün. İşte onlar ki size kendileri için apaçık bir yetki vermişizdir.

87) Allah ki kendisinden başka ibadete layık ilah yoktur. O'ndan başka varolduğu iddia edilen ilahlar sahte ilahlardır. Size fayda ve zarar verme gücüne sahip değildirler. Andolsun ki Allah kendisinde hiç şüphe olmayan kıyamet gününde sizi yaptıklarınızdan dolayı hesaba çekmek için biraraya toplayacaktır. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir? Allah'ın söylediği sözler, verdiği haberler, vadettigi şeyler mutlaka gerçekleşecektir. Çünkü Allah hiçbir zaman yalan söylemez. Ancak Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde amel eden kimseler kurtulacaktır.

88) Ey iman edenler! Size ne oluyor ki hicret etmeyip Mekke'de müşriklerin arasında kalan, istemeyerek dahi olsa onları destekleyen, sistemlerinin bir parçası olan, sayılarını çoğaltan veya Uhud savaşının başlangıcında savaşmaktan vazgeçip geri dönen münafıklar Allah ve Rasul'üne karşı geldikleri, kafirlere destek oldukları ve nifak içinde yüzdükleri halde hala onlar hakkında ihtilaf ediyorsunuz. Onların yaptıkları nifaktan başka birşey değildir. Allah onları işledikleri küfür amelleri sebebiyle başaşağı ters çevirdiği halde Allah'ın saptırdığını doğru yola iletmek mi istiyorsunuz? Her kimi Allah saptırırsa onun için asla doğru bir yol bulamazsın. Çünkü onlar hakkı bile bile inkar etmiş, şeytanın peşinden gitmişlerdir. Allah kimseyi küfre zorlamaz, bunlar kendi iradeleriyle küfrü seçmişlerdir. Kainattaki herşey Allah'ın yaratması, dilemesi ve takdiriyle olduğu için saptırma fiili Allah'a nispet edilmiştir. Yoksa sapmayı isteyen kendileridir. Allah da dileklerini yerine getirmiştir. Allah'ın hayra rızası vardır, fakat şerre rızası yoktur. Allah'ın dilemesi, sevmesi demek değildir.

89) Münafıklar istediler ki kendilerinin küfre girdiği gibi siz de küfre giresiniz de onlar gibi olasınız. Artık Allah yolunda hicret edinceye kadar münafıkları veliler edinmeyin! Eğer hicret etmekten ve küfürlerini bırakmaktan yüz çevirirlerse onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün. Onlardan kimseyi veli de edinmeyin, yardımcı da. Kafirlere karşı onlardan yardım da istemeyin.

90) Şayet münafıklar kendileriyle aranızda anlaşma bulunan bir topluma sığınırlarsa onlara sığındıkları toplumun hükmünü verin. Müslüman olduklarını iddia ettikleri halde sizinle de kendi toplumlarıyla da savaşmak istemeyenlerle de savaşmayın. Allah dileseydi elbette ki onları size musallat ederdi de kendi toplumlarının safında yer alarak sizinle savaşırlardı. Allah'ın lütuf ve merhameti sayesinde onlar sizinle savaşmıyorlar. Bu da sizin için iyi bir şeydir. Artık onlar sizden uzaklaşıp sizinle savaşmazlar ve barış yaparlarsa Allah sizin için oların aleyhlerine bir yol bırakmamıştır. Onlara ilişmeyin, anlaşmaya sadık kalın. İslam'ı kılıç zoruyla yaymaya kalkmayın. Eğer bir topluluk insanların İslam'ı hür iradeleriyle öğrenmelerine engel oluyorsa onlara karşı savaşın, hiçbir surette barış yapmayın. Eğer bu baskı yoksa insanlara İslam'ı güzelce anlatın, asla baskı yapmayın.

91) Müslüman olduklarını iddia ettikleri halde sizin safınızda bulunmadığı için hem sizden emin olmayı hem de kafirlerin safında olmadığı için kendi toplumlarından emin olmayı isteyen diğer bir grubu da bulacaksın ki onlar, müşrik ve kafirler tarafından her ne zaman şirke çağrılsalar ona baş aşağı dalarlar, sizin aleyhinize çalışırlar. Şayet sizden uzak durmaz ve sizle barış ve ateşkes anlaşması yapmazlar ve ellerini savaştan çekmeyip savaş ilan ederlerse onları yakalayıp esir alın veya bulduğunuz yerde öldürün. İşte onlara karşı size apaçık bir yetki vermişizdir. Dilediğinizi yapabilirsiniz. Şunu iyi biliniz ki Allah, sizi muhakkak onlara karşı muzaffer kılacaktır. Çünkü Allah onları sizin elinizle azaplandırmak istiyor.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَأً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا
خَطَأً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ
يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ فَدِيَةٌ
مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا
(٩٢) وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا
فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا (٩٣)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا
تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيْكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرَضَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ
فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا
(٩٤)

92) Yanlışlıkla olması müstesna bir mü'min için bir mü'mini öldürmek olamaz. Her kim de bir mü'mini yanlışlıkla öldürürse mü'min bir köle azad etmeli ve ailesine –sadaka olarak bağışlamaları müstesna- diyeti teslim etmelidir. Mü'min olduğu halde size düşman olan bir toplumdan ise mü'min bir köle azad etmelidir. Sizinle onlar arasında bir antlaşma bulunan bir toplumdan ise ailesine diyet teslim etmeli ve mü'min bir köle azad etmelidir. Her kim bulamazsa –Allah'ın tevbesini kabul etmesi için - aralıksız iki ay oruç tutmalıdır. Şüphesiz Allah Alîm ve Hakim olandır.

93) Her kim bir mü'mini kasten öldürürse, onun cezası orada kalacağı Cehennemdir. Allah ona gazap etmiştir. Onu lanetlemiş ve onun için çok büyük bir azap hazırlamıştır.

94) Ey iman edenler! Allah yolunda sefere çıktığınız zaman iyice araştırın da sizden selam verene dünya hayatının menfaatini gözeterek: *"Sen mü'min değilsin!"* demeyin. Allah katında nice ganimetler vardır. Önce siz de öyleydiniz de Allah size lutfetti. O halde iyice araştırın! Muhakkak ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdar olandır.

92) Yanlışlıkla olması müstesna Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir mü'min için bir mü'mini bilerek öldürmek asla doğru olamaz., asla imanına yakışmaz. Bu, ona asla helal değildir. Her kim de bir mü'mini istemeyerek, kazayla, yanlışlıkla öldürürse keffaret olarak mü'min bir köle azad etmeli ve ölenin ailesine –sadaka olarak bağışlamaları müstesna- diyeti zamanında ve tam olarak teslim etmelidir. Öldürülen kişi mü'min olduğu halde ailesi size düşman olan bir toplumdan ise keffaret olarak mü'min bir köle azad etmelidir. Eğer yanlışlıkla öldürülen kişi kafir olmasına rağmen sizinle onlar arasında bir antlaşma bulunan bir toplumdan ise öncelikle ailesine diyeti zamanında ve tam olarak teslim etmelidir ki İslam toplumu zarar görmesin. Ayrıca daha sonra mü'min bir köle azad etmelidir. Her kim köle azad edecek kadar para bulamazsa –Allah'ın tevbesini kabul etmesi için- hayız, nifas, hastalık gibi haller dışında aralıksız iki ay oruç tutmalıdır. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Allah öldürdüğünüz kişiyi kazayla mı yoksa bilerek mi öldürdüğünüzü en iyi bilendir. Dünyada iken hüküm zahire göre olduğundan belki bir takım yalan ve hilelerle ceza almamış veya suçsuz olduğunuz halde haksız yere ceza almış olabilirsiniz, fakat Allah herşeyi bildiği için ahirette sizi ona göre yargılayacaktır. Nefsi yaratn Allah olduğu için nefislerinizi ıslah edecek, sizi dünyada ve ahirette mutlu edecek şeriatı koyan hükümler veren yalnız O'dur. Koyduğu nizamlarda verdiği hükümlerde hikmet sahibidir.

93) Her kim bir mü'mini kasten öldürürse, onun cezası içinde uzun süre kalacağı Cehennemdir. Allah ona gazap etmiştir. Onu lanetlemiş ve kıyamet gününde onun için çok büyük bir azap hazırlamıştır.

Kasten adam öldüren kişi pişman olup Allah'tan korkar ve isteyerek halifeye veya öldürdüğü kişinin mirasçılarına teslim olursa hem Allah'ın hakkını hem de öldürdüğü kişinin mirasçılarının hakkını yerine getirmiş olur. Geriye sadece öldürdüğü mazlumun hakkı kalır. Geçerli bir şekilde tevbe ettiği için Allah kıyamet gününde zulmen öldürdüğü kişiyi hakkından feragat etmesi için razı eder. Böylece Allah ne müslümanın hakkını iptal etmiş, ne de tevbe eden kişinin tevbesini geçersiz kılmıştır. Kasten adam öldüren kişi, öldürülenin mirasçıları affetmezse kısas olarak öldürülür ve mirastan mahrum olur.

94) Ey iman edenler! Allah yolunda savaşmak amacıyla sefere çıktığınız zaman tanımadığınız bir kişi size selam verir, kelime-i tevhidi söyler veya benzeri İslam alameti gösterirse ona zahiren müslüman muamelesi yapın. İyice araştırmadan dünya hayatının menfaatini gözeterek: *"Sen mü'min değilsin! Öldürülmekten korktuğun için böyle söylüyorsun!"* deyip onu öldürmeye, malını ganimet olarak elde etmeye kalkmayın. Allah katında nice ganimetler vardır ki dünya mallarıyla kıyas bile edilemez. Bir kişinin sizin vesilenizle müslüman olması veya haksız yere bir mü'mini öldürmemeniz karşılığında Allah katında elde edeceğiniz nimetler daha hayırlıdır. Önceleri Mekke'deyken siz de korkudan imanınızı gizliyordunuz da Allah size lutfetti ve size Medine'de İslam Devlet'ini kurmayı nasip etti. O halde şüpheyle insanlar hakkında hüküm vermeyin, iyice araştırın! Zahiren İslam alameti gösteren, şirkini ve küfrünü görmediğiniz kişiye müslüman muamelesi yapın, kalbi durumunu Allah'a havale edin! Muhakkak ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdar olan ve karşılığını verecek olandır. Bu yüzden tüm amel ve niyetlerinizi Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde düzenleyin, heva ve hevesinize göre hareket etmeyin.

İslam'da hüküm zahire göre olduğundan insanların kalbi durumları Allah'a havale edilir. Sırf bizim mensup olduğumuz mezhep, cemaat, tarikat veya gruba bağlı olmadığı için insanları kendi manifestolarımızla, idefikslerimizle yargısız infaz etmemeliyiz. Bir çok ayet ve sahih hadisleri itikadi konular da dahil olmak üzere ulema farklı yorumlayabilmiş, buna rağmen hepsi birbirinin görüşüne saygı göstermiştir. Bugün bir takım konularda bizim gibi düşünmeyenleri tekfir etmek, mallarını ve canlarını helal kabul etmek büyük bir vebaldir.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُوْلِي الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا
وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا (٩٥) دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا (٩٦) إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي
أَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا
أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (٩٧) إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنْ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا
(٩٨) فَأُوْلَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا
غَفُورًا (٩٩) وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ
مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ
وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (١٠٠) وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ
عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنْ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا (١٠١)

95) Mü'minlerden –özür sahibi olanlar müstesna- oturanlarla, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenler bir değildir. Allah mallarıyla ve canları ile cihad edenleri derece bakımından oturanlardan çok üstün kıldı. Bununla beraber Allah hepsine de en güzeli vaad etmiştir; fakat yine de Allah cihad edenleri oturanlar üzerinde çok büyük bir ecirle üstün kılmıştır.

96) O'ndan dereceler, mağfiret ve rahmet vardır. Şüphesiz ki Allah Ğafur ve Rahim olandır.

97) Melekler onları nefislerine zulmeder oldukları halde alırken: *"Ne yapıyordunuz?"* derler. *"Biz yeryüzünde mustazaf olanlardık."* derler. Derler ki: *"Allah'ın arzı geniş değil miydi? Orada hicret etseydiniz ya!"* İşte onlar var ya; onların barınağı Cehennemdir, doğrusu ne kötü dönüş yeridir.

98) Ancak erkekler, kadınlar ve çocuklardan bir çare bulamayan ve bir yol bulamayan mustazaf olanlar müstesnadır.

99) İşte onlar ki Allah'ın onlardan affetmesi umulur. Şüphesiz Allah Afuv ve Ğafur olandır.

100) Her kim Allah yolunda hicret ederse yeryüzünde gidilecek çok yer de bulur genişlik de! Her kim Allah'a ve Rasulü'ne hicret etmek için evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse muhakkak ki onun ecri Allah'a aittir. Şüphesiz ki Allah Ğafur ve Rahim olandır.

101) Yeryüzünde sefere çıktığınız zaman kafirlerin size kötülük yapmasından korkarsanız namazı kısaltmanızda üzerinize bir günah yoktur. Muhakkak ki kafirler sizin için apaçık düşmandır.

95) Cihadın farzı kifaye olduğu zaman mü'minlerden –gerçek manada özür sahibi olanlar müstesna- oturanlarla, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenler derece bakımından bir değildir. Allah farzı kifaye olan cihadda mallarıyla ve canları ile Allah yolunda cihad edenleri derece bakımından savaşa katılmayıp yurtlarında oturanlardan çok üstün kıldı. Bununla beraber Allah, mü'min olup şirk koşmadan ölen herkese Cenneti vaad etmiştir; fakat yine de Allah, Allah yolunda cihad edenleri oturanlar üzerinde çok büyük bir ecirle üstün kılmıştır. Cennette bir arşın veya bir kamçı kadar yer dünya ve içerisindekilerden hayırlıdır. Bu yüzden şehidlerin sevabı çok büyüktür. Ne mutlu Allah yolunda şehid olan kimselere!

96) Allah'tan mü'min kullarına imanlarının kuvvetine göre dereceler, mağfiret ve rahmet vardır. Kul hakkı hariç onların bütün günahlarını affedecektir. Onlara hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği, hiçbir akla gelmeyen, her istediklerini elde edebilecekleri Cennetle mükafatlandıracaktır. Şüphesiz ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.

97) Ölüm melekleri, hicret etme imkanı olduğu halde yurtlarında kalan, daha sonra müslümanlara karşı istemeyerek de olsa kafirlerin safında savaşmak zorunda kalan, geri planda kalsalar bile kafirlerin sayısını çoğaltan kimselerin canlarını müslüman okların değmesiyle nefislerine zulmeder oldukları halde alırken: *"Niçin hicret etmediniz, de bu şekilde ölüyorsunuz, mazeretiniz var mı?"* derler. Onlar: *"Biz yeryüzünde mustazaf olanlardık, ezilmiştik, zayıf, güçsüz ve kimsesizdik."* diyerek yalan söylerler. Ölüm melekleri derler ki: *"Allah'ın arzı geniş değil miydi? Oradan çıkıp uygun bir yere hicret etseydiniz ya!"* İşte onlar var ya; onların barınağı Cehennemdir, doğrusu ne kötü bir dönüş yeridir.

98) Ancak erkekler, kadınlar ve çocuklardan oturmaktan başka bir çare, çıkış yolu bulamayan ve bütün gücünü kullandığı halde hicret etmeye bir yol bulamayan mustazaf, güçsüz, zayıf, kimsesiz olanlar müstesnadır.

99) İşte onlar iman üzere kalıp şirk koşmadıkları müddetçe Allah'ın onların günahlarını affetmesi umulur. Çünkü onların hicret edememeleri, hicret etmeyi istemediklerinden veya vatanlarını tercih ettiklerinden dolayı değildir. Allah gerçek bir mazeretle suç işleyenleri Allah'a ve Rasul'üne tam manasıyla iman ettikleri ve niyetlerinde halis oldukları müddetçe affedecektir. Şüphesiz Allah affedici ve bağışlayıcı olandır.

100) Her kim Allah yolunda hicret ederse yeryüzünde gidilecek çok yer de bulur genişlik de! Her kim Allah'ın kitabı Kur'an'ı ve Rasul'ün sahih sünnetini daha iyi yaşayabilmek amacıyla yaşadığı toprakları, rahatını bırakıp hicret etmek için evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse muhakkak ki onun ecri Allah'a aittir. Allah ona tam hicret sevabı verir ve onu Cennetine yerleştirir. Şüphesiz ki Allah tevbe eden mü'min kullarının günahlarını bağışlayıcı ve onlara dünya ve ahirette merhamet edicidir.

101) Ey Allah'a ve Rasul'üne iman edenler! Yeryüzünde sefere çıktığınız zaman kafirlerin size kötülük yapmasından korkarsanız size farz kılınan namazları kısaltmanızda üzerinize bir günah yoktur. Muhakkak ki kafirler sizin için apaçık düşmandır. Sizi yoketmek için her fısatı değerlendirirler.Dininize sımsıkı sarıldığınız müddetçe asla sizden razı olmazlar. Onun için onlara karşı devamlı tedbirli olun.

Her türlü yolculuk ve korku esnasında sabah, öğle, ikindi ve yatsı namazları ikişer rekat, akşam namazı üç rekat olarak kılınabilir. Yolculukta korku olduğu zaman hem namazın rekatlarında hem de rükunlarında (rüku, secde gibi) kısaltma yapılabilir.

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ
وَرَائِكُمْ وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ
تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً
وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ
كُنتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (١٠٢) فَإِذَا قَضَيْتُمُ
الصَّلَاةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا
اطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
كِتَابًا مَوْقُوتًا (١٠٣) وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ
تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ
اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٠٤) إِنَّا
أَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَاكَ
اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا (١٠٥)

102) Sen de aralarında bulunup onlara namaz kıldırırken onlardan bir kısmı seninle beraber dursun ve silahlarını da alsınlar. Secde ettikleri zaman arkanızda bulunsunlar. Namaz kılmamış olan diğer grup gelip seninle beraber namaz kılsınlar. Hazırlıklı olsun ve silahlarını alsınlar. Kafirler istediler ki silahlarınız ile eşyalarınızdan gafil olasınız da ansızın bir baskınla üzerinize gelsinler. Eğer yağmurdan dolayı size bir zorluk varsa veya hasta olmuşsanız silahlarınızı bırakmanızda sizin için bir günah yoktur. Yine de hazırlıklı bulunun. Muhakkak ki Allah kafirler için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır.

103) Namazı bitirdiğiniz zaman da ayakta iken, otururken ve yanlarınız üzerinde Allah'ı zikredin. Güvenlikte olduğunuz zaman da namazı dosdoğru kılın. Muhakkak ki namaz mü'minlere vakitleri belirlenerek yazılmıştır.

104) O topluluğu izlemekte gevşeklik göstermeyin! Siz acı duyuyorsanız muhakkak onlar da sizin acı duyduğunuz gibi acı duyuyorlar. Üstelik siz Allah'tan onların ummadığı şeyleri umuyorsunuz. Şüphesiz Allah Alîm ve Hakim olandır.

105) Muhakkak ki biz sana kitabı hak ile indirdik ki insanlar arasında Allah'ın sana gösterdiği şekilde hükmedesin. Hainlerin savunucusu olma!

102) Ey Muhammed! Eğer müslümanlarla beraber bulunur da onlara namaz kıldırmak istersen müslümanlar iki gruba ayrılsınlar. Birinci grup silahlarını taşır vaziyette arkanda bir rekat kılsın. Diğer grup ise arkanızda sizi korumak için hazır bulunsun. İlk grup ile beraber birinci rekatı bitirip ayağa kalktığında ayakta durmuş olarak beklersin. Seninle beraber bir rekat kılan grup ise tek başlarına ikinci rekatı kılarlar. Selam verdikten sonra sizi korumak için arkanızda bekleyen ikinci grubun yerine geçerler. Kafirler ilk rekatta namaz kıldığınızı farketmeyebilir. İkinci rekatta size Onlar da ihtiyat tedbirlerini ve silahlarını alsınlar. İkinci grup gelip seninle beraber bir rekat kılarlar. Bu senin ikinci rekatın olur. Sonra bu rekatında secdesinden kalkıp oturduğunda oturur vaziyette beklersin. Fakat seninle beraber kılan ikinci grup ayağa kalkar ve ikinci rekatı tek başlarına kılarlar. Sonra otururlar ve birlikte selam verirsiniz. Sizler namazla meşgul iken kafirler, silahlarınız yanınızda olmadığı, eşya ve azlığınızdan uzak olduğunuz için size topyekün saldırıp sizi yoketmek isterler. Onun için daima uyanık olun, ihmalkar davranmayın. Eğer aşırı yağmur yağmış veya yaralanıp hasta olmuşsanız silahlarınızı namazda yanınıza almanız zor olacaksa kenara bırakmanızda sizin için bir günah yoktur. Her şeye rağmen kafirlerin saldırabileceğini düşünerek yine de hazırlıklı bulunun. Allah ve Rasulü'nün emirlerine bağlı kaldığınız müddetçe Allah kafirlere karşı size yardım edecektir. Muhakkak ki Allah kafirler için kıyamet gününde alçaltıcı ve ebedi bir azap hazırlamıştır.

Korku namazının şekli kıblenin durumuna göre değişir. Korku namazı kıyamete kadar geçerlidir. Alimlerin çoğuna göre savaş esnasında kafirlerle çarpışıldığı sırada kişi ister ayakta, ister binek üzerinde dilediği şekilde namaz kılabilir.

103) Ey iman edenler! Korku namazı kıldıktan sonra her halinizde Allah'ı zikredin. Allah'ın dinine yardım edenlere dünyada vaadettiği zaferi ve ahirette hazırladığı sevabı düşünün. Savaşırken, otururken, yaralanıp da yatağa düştüğünüzde Allah'a dilinizle bolca hamdedin. Tekbir getirin. O'nu tesbih edin. Allah'ı her halukarda zikredin ki kalpleriniz mutmain olsun, moraliniz artsın, manen gücünüz fazlalaşsın. Korkudan güvenlikte olduğunuz zaman da namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamla eda edin. Muhakkak ki namaz mü'minlere vakitleri belirlenerek sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı olmak üzere günde beş vakit olarak farz kılınmıştır. Beş vakit namaz, kişinin zorluklara maruz kaldığında sabretmek veya sabrını artırmak için uğradığı ve enerji takviyesi yaptığı istasyonlar gibidir. Ayrıca müslümanların namazı sınırlı vakitlerde kılmaya mecbur olmaları onları düzene alıştırır.

104) Ey iman edenler! Kafirler topluluğunu izlemekte asla gevşeklik göstermeyin! Siz savaşta yaralanmak suretiyle acı duyuyorsanız muhakkak ki onlar da sizin acı duyduğunuz gibi acı duyuyorlar. Üstelik siz Allah'tan onların ummadığı şeyleri, Allah'ın rahmetini, Cennetini umuyorsunuz. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Allah dünya ve ahirette mü'minlerin maslahatını, onları mutlu edecek şeyleri bilen, onlara kaldıramayacakları yükü yüklemeyendir. Onları imtihan etmesi, onlara ağır şeyler yüklemesi, imanlarının derecesini ölçmek içindir.

105) Ey Muhammed! Muhakkak ki biz sana Kur'an'ı hak ile indirdik ki müslüman olsun kafir olsun insanlar arasında tüm meselelerde Allah'ın sana gösterdiği, vahyettiği ve öğrettiği şekilde adaletle hükmedesin. Başkalarının mallarını çalan, günah işleyen ve o günahları başkalarının üzerine atmak suretiyle nefislerine ve insanlara hıyanet edenlerin savunucusu olma, onları müdafaa etme! Gerçi böyle bir şey yapmış değilsin ama yine de tedbirli ol!

Rasulullah Allah'ın kendisine vahiy indirmediği meselelerde ictihadla hükmederdi. İctihadında bir yanılma olursa Allah onu düzeltirdi. Bedir esirleri durumunda olduğu gibi.

وَاسْتَغْفِرْ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (١٠٦) وَلَا
تُجَادِلْ عَنْ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ
كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا (١٠٧) يَسْتَخْفُونَ مِنْ النَّاسِ وَلَا
يَسْتَخْفُونَ مِنْ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنْ
الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا (١٠٨) هَاأَنْتُمْ
هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلُ اللَّهَ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا (١٠٩)
وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرْ اللَّهَ يَجِدْ اللَّهَ
غَفُورًا رَحِيمًا (١١٠) وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ
عَلَى نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١١١) وَمَنْ
يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ احْتَمَلَ بُهْتَانًا
وَإِثْمًا مُبِينًا (١١٢) وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ
لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ أَنْ يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ
وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ
عَلَيْكَ عَظِيمًا (١١٣)

106) Allah'tan bağışlanma dile. Muhakkak ki Allah Ğafur ve Rahim olandır.

107) Nefislerine hainlik eden kimselerden yana mücadele etme. Muhakkak ki Allah çok hain olan günahkar olan kimseyi sevmez.

108) İnsanlardan gizlenirler de Allah'tan gizlenmezler. Halbuki geceleyin O'nun razı olmayacağı şeyleri kurarlarken O onlarla beraberdi. Şüphesiz Allah onların yaptıklarını kuşatmakta olandır.

109) İşte siz öyle kimselersiniz ki dünya hayatında onlardan yana mücadele ettiniz; ya kıyamet günü kim onlardan yana Allah ile mücadele edecek yahut kim onlar için vekil olacak?

110) Her kim bir kötülük işler veya nefsine zulmeder de sonra Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı Ğafur ve Rahim bulur.

111) Her kim de bir günah kazanırsa onu ancak aleyhine kazanır. Şüphesiz Allah Alîm ve Hakim olandır.

112) Her kim bir hata veya bir günah kazanır da sonra onu bir suçsuza atarsa muhakkak büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmiş olur.

113) Allah'ın senin üzerindeki lütfu ve rahmeti olmasaydı, andolsun ki onlardan bir grup seni şaşırtmayı amaçlamıştı. Oysa kendilerinden başkasını saptıramazlar ve sana hiç bir şekilde zarar veremezler. Çünkü Allah sana kitap ile hikmeti indirmiş ve sana bilmediğin şeyleri bildirmiştir. Şüphesiz ki Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür!..

106) Ey Muhammed! Nebi ve rasul olduğun için günah işlemesen bile beşer olduğun için zahire göre verdiğin hükümlerde ve vahyin gelmediği konularda yaptığın ictihadlarda yanılabilirsin. Bu yüzden Allah'tan genel olarak bağışlanma dile! Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde mü'minlerin günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhametli olandır.

107) Ey iman edenler! Günah işleyerek nefislerine hainlik eden kimseleri temize çıkarmak için onlardan yana mücadele etmeyin. Muhakkak ki Allah hainliği meslek edinmiş ve çokça günah işleyen kimseleri sevmez, onları dünya ve ahirette cezalandırır. Bu yüzden onları severseniz zulümlerinde onlara ortak olmuş olursunuz.

108) Bu kimseler yaptıkları suçlardan dolayı kınanmasınlar diye utandıkları ve korktukları için insanlardan gizlenirler de Allah'tan gizlenmezler. Halbuki geceleyin veya kimsenin görmediği zamanlardas Allah'ın razı olmayacağı şeyleri planlarken Allah ilmiyle onlarla beraberdi, onları görmekte idi. Şüphesiz Allah onların yaptıklarını kuşatmakta olan ve ahirette onları hesaba çekecek olandır.

109) Ey dünyada hainlere destek olmaya çalışanlar! Onları savunanlar! Suçlu olduklarını bildikleri halde onları suçsuz çıkarmaya çalışanlar! İşte siz öyle kimselersiniz ki dünya hayatında hainlerden yana mücadele ederek onları savundunuz; ya kıyamet gününda Allah katında kim onları savunacak yahut kim onlar için vekil olacak? Herşeyi bilen Allah'ın huzurunda onları savunmaya, onlara destek olmaya cesaret edebilecek misiniz?

110) Her kim başkasına zarar vererek bir kötülük işler veya yalan yere yemin ederek nefsine zulmeder de sonra pişman olup tevbe eder ve Allah'tan bağışlanma dilerse Allah'ı günahları bağışlayıcı ve merhametli bulur.

111) Her kim de bir kötülük veya günah işlerse gerçek manada zarar gören kendisidir. Hiç kimse kimsenin günahından sorumlu tutulmaz. Hiç kimse kimsenin günahını yüklenemez. Günah işleyen kişi sadece nefsine zarar verir. Allah'a hiçbir zarar veremez. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerine koyandır.

112) Her kim bir hata veya bir günah kazanır da sonra onu bir suçsuza atarsa muhakkak büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmiş olur. Suçsuz olan kişi hakkını bağışlamadıkça iftira eden kişi tevbe etse bile günahı affedilmeyecektir.

113) Ey Muhammed! Allah seni fazlından nübüvvetle şereflendirmeseydi, seni günah işlemekten korumasaydı ve gerçekleri bildirerek sana rahmet etmeseydi andolsun ki münafıklardan bir grup (Tuame ve arkadaşları hırsızlık cezasını haksız yere yahudiye vermeni isteyerek) seni doğru yoldan şaşırtmayı amaçlamıştı. Oysa kendilerinden başkasını saptıramazlar ve sana hiç bir şekilde zarar veremezler. Çünkü yaptıklarının günahı ve cezası onlara ait olacaktır. Onların tuzakları sana hiçbir zarar vermeyecektir. Çünkü Allah seni sapmaktan, günah işlemekten korumuştur. Bu yüzden cinlerden ve insanlardan olan şeytanlar seni doğru yoldan asla saptıramazlar. Allah sana Kur'an ile sünneti indirmiş, keskin ve ince anlayış kabiliyetini vermiş ve sana geçmiş ve gelecek olan ümmetlerin haberlerini, dünya ve ahiret ile ilgili senin ve kavminin bilmediği şeyleri bildirmiştir. Şüphesiz ki Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür!.. Allah seni bütün insanlara ve cinlere rasul olarak göndermiş ve seni en son nebi ve rasul kılmıştır. Kıyamet gününde seni bütün insanlar ve cinler için şahit kılacaktır. İnsanların ve cinlerin şerrinden seni korumuştur. Senin ümmetini en hayırlı ümmet kılmıştır. İşte böylece Allah'ın lütfu sana çok olmuştur. Sen ve ümmetin bunlar ve başka nimetlerden dolayı Allah'a bolca şükredin.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ
مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ
مَرْضَاةِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (١١٤) وَمَنْ
يُشَاقِقْ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا (١١٥) إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا
دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا (١١٦) إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِنْ يَدْعُونَ
إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا (١١٧) لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ
عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا (١١٨) وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ
وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ
اللَّهِ وَمَنْ يَتَّخِذْ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ
خُسْرَانًا مُبِينًا (١١٩) يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ وَمَا يَعِدُهُمْ
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا (١٢٠) أُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا
يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا (١٢١)

114) Bir sadaka veya bir iyilik yahut insanlar arasını düzeltmeyi emreden kimse müstesna onların fısıldaşmalarının bir çoğunda hayır yoktur. Her kim bunu Allah'ın rızasını gözeterek yaparsa biz yakında ona çok büyük bir ecir vereceğiz.

115) Her kim kendisine doğru yol apaçık belli ettikten sonra Rasul'e aykırı davranır ve mü'minlerin yolundan başkasına uyarsa onu döndüğü halde bırakırız ve kendisini Cehenneme atarız; o ne kötü dönüş yeridir.

116) Muhakkak ki Allah kendisine şirk koşulmasını asla bağışlamaz. Bundan başkasını dilediği kimse için bağışlar. Her kim de Allah'a şirk koşarsa muhakkak ki o çok uzak bir sapıklıkla sapmıştır.

117) Onların O'ndan başka dua ettikleri ancak dişilerdir. Halbuki ancak inatçı şeytana dua ederler.

118) Allah ona lanet etti; dedi ki: *"Andolsun ki senin kullarından belirli bir pay edineceğim."*

119) *"Andolsun ki onları saptıracağım ve muhakkak onları kuruntulara düşüreceğim. Elbette onlara emredeceğim de kesinlikle hayvanların kulaklarını yaracaklar. Elbette onlara emredeceğim de muhakkak ki Allah'ın yarattığını değiştirecekler."* Her kim Allah'ı bırakıp ta şeytanı veli edinirse muhakkak apaçık bir hüsran ile hüsrana düşmüştür.

120) Onlara vaad eder, onları kuruntulara düşürür. Oysa şeytan onlara aldatmadan başka bir şey vaad etmez.

121) İşte onlar var ya, onların varacakları yer Cehennemdir; ondan kaçacak bir yer de bulamazlar.

114) Fakire veya miskine bir sadaka verme veya insanlar arasında iyiliği yaymak ve insanların hayrı için çalışmak yahut dargın olan, anlaşamayan insanların arasını düzeltmeyi emreden kimse müstesna onların gizli tuzak ve planlarının bir çoğunda hayır yoktur. Her kim bunu şan, şöhret, makam ve mevkii elde etmek için değil sadece Allah rızası için yaparsa biz yakında ona çok büyük bir ecir vereceğiz. Dünyada onları muzafferkılacağız, ahirette de onlara Cenneti vereceğiz. Mübah olan iş görüşmelerini gizli olarak yapmak caizdir.

115) Her kim Allah'ın rasulleri vasıtasıyla gönderdiği hakikatler kendisine apaçık belli olduktan sonra Rasul'ün risaletini kabul etse bile getirdiklerine karşı gelir, ona düşmanlık yapar ve mü'minlerin yolu olan İslam'dan başkasına uyarsa onu döndüğü yolda şaşkın vaziyette bırakırız ve kendisini ahirette Cehenneme atarız; orası ne kötü bir dönüş yeridir.

Bazı alimlere göre bu ayet icmanın dinde delil oluşuna bir delildir. Rasullerin hak olan kitaplarla geldiğini duyduğu halde ihmal edip araştırma yapmayan kişi mazur değildir. Kişi hakkı öğrenmek için bütün gücünü kullandığı halde hakkı bulamazsa Allah ona azab etmez. İnsanların hidayete tabi olup olmama bakımından sınıfları: **1-** Sahih delillerle hakka ulaşıp şeksiz şüphesiz bu hakka tabi olanlar. **2-** Güvendiklerinden dolayı dedelerini, babalarını ve liderlerini taklit ederek hakka tabi olanlar. **3-** Sapıkları taklit ettikleri için doğru yola tabi olmayanlar. **4-** Sapık olan kavminin çoğunluğunu taklit edenler. **5-** Eksik bilgilere sahip olup hem kendilerini hem de toplumlarını saptıran din alimleri. **6-** Hidayetin kendilerine doğru bir şekilde değil, eksik ve saptırılmış bir şekilde ulaştığı kimseler. **7-** Kendilerine hidayet tam olarak ulaştığı ve hidayeti anlamak istedikleri halde anlayamadıklarından dolayı onu terkedip ondan uzaklaşanlar. **8-** Kendilerine hiç İslam ulaşmadığı için hidayet üzere olmayanlar.

116) Muhakkak ki Allah kendisine şirk koşarak ölen kimseyi asla bağışlamaz; şirkin dışındaki diğer günahlarla Allah'ın huzuruna gelen kimselerden dilediği ve razı olduğunun günahlarını bağışlayabilir veya o kimseyi bir miktar Cehennemde yaktıktan sonra çıkarıp Cennetine koyar. Her kim de Allah'a şirk koşarsa muhakkak ki o çok uzak bir sapıklıkla haktan batıla sapmıştır. Şirki bilmeyen kişi her an şirke düşebilir. Eğer kişi, şirki öğrenme imkanı olduğu halde tembellik yapıp öğrenmediyse işlediği şirkten sorumlu tutulur.

117) Müşriklerin Allah'dan başka dua ettikleri ancak Lat, Uzza ve Menat gibi putlar, ruhu olmayan insn, tahta, taş gibi ölüler, Allah'ın kızları olduğuna inandıkları melekler ve her putun yanındaki dişi cinlerdir. Halbuki onlar ancak inatçı şeytana dua (ibadet) ederler. Şeytana ibadet etmek; ona itaat etmek, Allah'ın şeriatını bir kenara atıp onun dışındaki sistem ve ideolojilere uymakla olur.

118) Allah şeytanların başı İblis'e lanet etti, rahmet yurdu olan Cennetten kovdu. Bunun üzerine İblis dedi ki: *"Andolsun ki senin kullarından bir kısmını saptıracağım. Onları hükmüm altına alıp onlar vasıtasıyla diğer insanları da saptıracağım."*

119) *"Andolsun ki onları saptıracağım ve muhakkak onları boş vaadlerle, yalan ümitlerle dolduracağım. Elbette onlara emredeceğim de kesinlikle hayvanların kulaklarını yarıp putlara kurban edecekler ve Allah'ın yarattığını helalı haram, haramı helal yaparak değiştirecekler."* Her kim Allah'ı bırakıp ta şeytan ve yandaşlarını dost ve yardımcı edinirse muhakkak apaçık bir şekilde hüsrana düşmüştür. Saçın bir kısmını traş etmek, saç ekletmek, peruk takmak, dövme yaptırmak, kaşları inceltmek, dişleri sivriltmek haramdır.

120) Şeytan onlara mutlu olacaklarını vaad eder, onları boş hayallere düşürür. Oysa şeytan onlara aldatmadan başka bir şey vaad etmez.

121) İşte şeytan ve dostları var ya, onların ahirette varacakları yer Cehennemdir; ondan kaçacak bir yer de bulamazlar.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا (١٢٢) لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا
أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (١٢٣) وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ
الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا (١٢٤) وَمَنْ أَحْسَنُ
دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا (١٢٥) وَلِلَّهِ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا
(١٢٦) وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ
وَمَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَامَى النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا
تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَى بِالْقِسْطِ
وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا (١٢٧)

122) İman edip salih amel işleyenleri yakında altından nehirler akan Cennetlere koyacağız; orada ebedi kalıcıdırlar.

123) Sizin kuruntularınıza ve ehli kitabın kuruntularına göre değildir. Her kim bir kötülük yaparsa onunla cezalandırılır ve kendisi için Allah'tan başka bir veli de bulamaz yardımcı da.

124) Ayrıca her kim erkek veya kadın mü'min olarak salih amellerden işlerse; işte onlar Cennete girerler ve hurma çekirdeğinin çukurcuğu kadar zulmedilmezler.

125) Din bakımından muhsin olarak yüzünü Allah'a teslim eden ve İbrahim'in hanif milletine uyan kimseden daha güzel kim olabilir? Allah İbrahim'i dost edinmiştir.

126) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Şüphesiz Allah her şeyi ihata edici olandır.

127) Kadınlar hakkında senden fetva istiyorlar. De ki: *"Onlar hakkındaki fetvayı Allah size veriyor. Haklarında yazılmış olanı kendilerine vermeyip nikahlamak istediğiniz yetim kızlar hakkında, mustazaf çocuklar hakkında ve yetimlere adaletli davranmanız hakkında kitapta size okunan vardır."* Hayırdan her ne yaparsanız muhakkak Allah onu hakkıyla bilir.

122) Allah ve Rasulü'nün bildirdiği şeyleri tasdik edip, şeksiz şüphesiz iman eden ve hayatını bu inanca göre düzenleyerek salih amel işleyenleri yakında odalarının ve ağaçlarının altından oluksuz ve kanalsız sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere koyacağız; orada her istediğini bulabileceği, ondan başka hiçbir şey arzu etmeyeceği, içinde hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın duymadığı ve hiç kimsenin aklına gelmeyen nimetler içerisinde ebedi olarak kalıcıdırlar.

123) Şeytan ve yandaşlarının boş kuruntuları sonucu müşrikler, taptıkları putların Allah katında kendilerine şefaatçi olacağını, fayda vereceğini zannediyorlardı. Yahudiler Allah'ın sevgili çocukları oldukları için sayılı günler dışında Cehennemde kalmayıp Cennete girieceklerini, diğer din mensuplarının ise asla Cennete giremeyeceğini iddia ediyorlardı. Hristiyanlar da Cennete sadece kendilerinin gireceğini iddia ediyorlardı. Müslüman olduğunu iddia ettiği halde Allah'a şirk koşan kimseler de sırf "Lailahe illallah" dedikleri için Cennete yalnız kendilerinin gireceğini iddia ettiler. Durum hiç te öyle değildir. Mesele sizin kuruntularınıza ve ehli kitabın kuruntularına göre değildir. Hak din sadece Allah'ın rasulü Muhammed'e indirdiği kitaptadır. İnsanların ceza ve mükafatı Allah katında O'nun koyduğu ölçülere göre verilir. Kim kendisine tebliğ ulaştığı halde Allah'a eş koşar ve tevbe etmeden bu şekilde ölürse, kıyamet gününde ceza görecek ve Cehennemde ebedi olarak kalacaktır. Kimse ona yardım etmeyecek ve şefaatçi olmayacaktır. Bu yüzden nefsinizi hesaba çekin, ölümden sonrası içi hazırlık yapın. Şeytan Allah'ın affını hatırlatarak sizi günaha çağırır. Sakın ona uymayın. Mü'min bir kimse günah işlerse dünyada hastalık, açlık, bela ve musibetlerle cezalandırılır. Bu onun için günahlarına keffaret olur. Allah'tan başka mü'mine yardım edecek, dost olacak kimse yoktur.

124) Erkek olsun kadın olsun her kim mü'min olarak Allah'a şirk koşmadan salih amellerden işler, hakkı ve sabrı tavsiye ederse; işte onlar Cennete girerler ve hurma çekirdeğinin çukurcuğu kadar bile zulmedilmezler.

125) Din bakımından muhsin olarak yüzünü Allah'a teslim eden, bütün hayatını Allah'ın ve Rasulü'nün istediği şekilde düzenleyen ve İbrahim'in her türlü şirkten uzak olan tün nebi ve rasullerin dini olan İslam'a uyan kimseden daha güzel kim olabilir? İbrahim Allah'ın emirlerine uygun hareket ettiği ve Allah'ın sevdiği şeyleri elinden geldiği kadar yaptığından dolayı Allah'ın dostluğuna ulaşmıştır. Ey Mü'minler! Sizler de Allah'ın razı olduğu amelleri işleyin ve Allah'ı herşeyden üstün tutun ki Allah sizi veli edinsin.

126) Allah hiçbir şeye muhtaç değildir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Tüm mahlukat O'nun kullarıdır. Mülkte ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Yalnız O'na yönelinmesi gerekir. Şüphesiz ki O, ne olmuş, ne oluyor ve ne olacaksa herşeyi en ince teferruatıyla bilir. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Şüphesiz Allah her şeyi ilmiyle kuşatıcı olan ve herkese yaptıklarının karşılığını verecek olandır.

127) Ey Muhammed! Allah'tan korkan, kadınlara haksızlık yapmak istemeyen müslümanlar kadınlar hakkındaki İslam'ın hükümlerini öğrenmek ve senden fetva almak istiyorlar. Onlara de ki: *"Kadınlarla ilgili kapalı olan hükümleri size Allah açıklıyor: Velileri olduğunuz halde kendileri için yazılmış bir hak olan mirası kendilerine vermediğiniz bununla beraber güzel olmaları ve çok malları bulunmaları halinde kendileriyle evlenmek istediğiniz yetim kızlar hakkında, keza miras hakkını vermediğiniz küçük çocuklar hakkında ve yetimlere karşı adaletli davranmanız hakkında bu kitapta okuyageldiğiniz ayetler bu fetvalardandır."* Yetimlerin menfaatini artırmak için ve genel anlamda hayır olarak her ne yaparsanız muhakkak Allah onu hakkıyla bilir ve gereken mükafatı size verir.

وَإِنْ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتْ
الْأَنفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (١٢٨) وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ
النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا
كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا (١٢٩) وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ
اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا (١٣٠) وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا (١٣١)
وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا
(١٣٢) إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا (١٣٣) مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ
الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا (١٣٤)

128) Bir kadın kocasının geçimsizliğinden veya yüz çevirmesinden korkarsa barış yolu ile aralarını düzeltmelerinde onlar için günah yoktur –ki düzeltmek daha hayırlıdır- nefisler ise cimriliğe hazır kılınmıştır. İyilik eder ve sakınırsanız muhakkak ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

129) Ne kadar çabalasanız da kadınlar arasında adaletli davranmaya asla güç yetiremezsiniz. O halde tam bir meyille yönelip onu askıya alınmış gibi bırakmayın. Eğer düzeltir ve sakınırsanız muhakkak Allah Ğafur ve Rahim olandır.

130) Ayrılırlarsa da Allah her birini genişliği ile zengin kılar. Şüphesiz Allah Vasi' ve Hakim olandır.

131) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Andolsun muhakkak ki sizden önce kitap verilenlere de size de: *"Allah'tan sakının!"* diye vasiyet ettik; eğer kafir olursanız muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Şüphesiz Allah Ğaniyy ve Hamid olandır.

132) Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Şüphesiz vekil olarak Allah yeter.

133) Ey insanlar, eğer dilerse sizi giderip başkalarını getirir. Şüphesiz Allah buna hakkıyla kadir olandır.

134) Her kim dünya sevabını istiyorsa dünyanın ve ahiretin sevabı Allah katındadır. Şüphesiz Allah Semi' ve Basir olandır.

128) Bir kadın çirkinliği, yaşlılığı veya başka bir sebepten dolayı kocasının kendisini önemsemediğini, kendisinden yüz çevirdiğini, iyi muamele yapmadığını görür ve kendisini boşayacağından endişelenirse bu kötü durumu düzeltmek ve mukaddes olan yuvanın yıkılmaması için aralarında bir anlaşma yapmalarında onlar için günah yoktur. Bu anlaşmada kadın kendi günlerinden, nafakasının bir kısmından veya hepsinden kocasının zulmü olmaksızın kendi rızasıyla vazgeçebilir, mehrin bir kısmını veya tamamını bağışlayabilir. Evlilik müessesesini muhafaza edip karı-kocanın birbirleriyle anlaşmaları her zaman boşanmaktan daha hayırlıdır. Zaten insan fıtratı hakkını muhafaza etmeye, menfaatini gözetmeye meyillidir. Eğer İslam'a göre hareket edip aranızdaki problemleri çözer iyi bir şekilde geçinirseniz, birbirinize karşı merhametli olur, hata yaptığınız zaman birbirinize iyi niyetle davranırsanız ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınırsanız Allah muhakkak yaptığınız bu iyi şeylerden haberdardır. O'na hiçbir şey gizli kalmaz. Allah iyi iş yapanları iyilikle karşılar, kötülük yapanları ise cezalandırır.

129) Ey erkekler! Ne kadar çabalasanız da kadınlar arasında elinizde olmayan sevgi, istek ve cima konusunda adaletli davranmaya asla güç yetiremezsiniz. Sizler ancak elinizde olan geceleme ve maişet konusunda adaletli davranabilirsiniz. O halde hanımılarınızdan birini diğerinden daha çok sevmeniz sebebiyle diğerine zulmederek onu evli mi boşanmış mı olduğu belli olmayan bir vaziyette bırakmayın. Eğer bütün işlerinizde ve hanımlarınız arasında adaletli davranırsanız düzeltir ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınırsanız muhakkak Allah tevbe etmeleri halinde mü'minlerin günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhametli olandır. Allah kullarına taşıyamayacakları yükü yüklemez.

130) Karı-koca yuvalarını muhafaza etmek için ellerinden geleni yaptıkları halde bunu başaramazlar ve Allah'ın istediği bir şekilde birbirlerine zulmetmeyerek ayrılırlarsa muhakkak Allah her birine diğerini aramayacak şekilde eş verir. Allah'ın lütfu geniştir. Hikmeti büyüktür. Herşeya kadirdir. İnsana hakettiği şeyi muhakkak verir. Fakat karı-koca yuvalarını koruyabilecekleri halde sırf nefisleri için ayrılırlarsa Allah onları nimetiyle zenginleştirmez, bilakis onları cezalandırır.

131) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. O, hudutsuz zengindir, hiç kimseye muhtaç değildir. Andolsun muhakkak ki sizden önce kitap verilen Yahudi ve Hristiyanlara da size de: *"Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının! Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın, tağutların her çeşidinin reddedin!"* diye emrettik; eğer Allah'a şirk koşar veya inkar ederek kafir olursanız muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. O hiçbir şeye muhtaç değildir. Şüphesiz Allah hiçbir şeye muhtaç olmayan ve her türlü övgüye layık olandır.

132) Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Tüm mahlukat O'nun kullarıdır. Mülkte ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Yalnız O'na ibadet edilmesi, O'na hiçbir şekilde şirk koşulmaması gerekir. Şüphesiz Allah kullarını idare etme, onları koruma, onlara rızık verme konusunda koruyucu ve düzenleyici olarak yeter.

133) Ey bile bile hakkı reddeden insanlar, eğer şirk ve küfürlerinizden vazgeçmezseniz Allah dilerse sizi giderip yerinize yalnızca Allah'a ibadet eden, O'na hiçbir şeyi ortak koşmayan kimseleri getirir. Şüphesiz Allah herşeye kadirdir. Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz.

134) Her kim dünya metaı, makam, mevki gibi şeyleri istiyor ve bu amaçla çalışıyorsa bunu elde eder. Şunu unutmamak gerekir ki dünyanın ve ahiretin mükafatı Allah katındadır. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi işiten, gören ve hesaba çekecek olandır.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ
عَلَى أَنفُسِكُمْ أَوْ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا
فَاللَّهُ أَوْلَى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَى أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلْوُوا أَوْ
تُعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (١٣٥) يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى
رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنزَلَ مِنْ قَبْلُ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
بَعِيدًا (١٣٦) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا ثُمَّ
كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنْ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا (١٣٧) بَشِّرْ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا (١٣٨) الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ أَيَبْتَغُونَ عِنْدَهُمْ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا (١٣٩)
وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ
يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا
فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذًا مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ
وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا (١٤٠)

135) Ey iman edenler, kendiniz, ana babanız ve yakınlarınız aleyhinde bile olsa, Allah için şahidler olarak adaleti ayakta tutun. İster zengin olsun; ister fakir olsun. Çünkü Allah her ikisine de daha yakındır. Öyleyse adaletten vazgeçerek hevanıza uymayın. Eğer dilinizi eğip büker veya yüz çevirirseniz şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

136) Ey iman edenler, Allah'a, Rasulü'ne, Rasulü'ne bölüm bölüm indirdiği kitaba ve bundan önce toptan indirdiği kitaba iman edin. Her kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, rasullerini ve ahiret gününü inkar ederse muhakkak ki çok uzak bir sapıklıkla sapmıştır.

137) Muhakkak ki iman eden, sonra kafir olan yine iman eden ve sonra kafir olarak küfürlerini artıranlar var ya Allah onları bağışlayacak değildir. Onları yola iletecek de değildir!

138) Münafıklara müjdele ki onlar için çok acıklı bir azap vardır!..

139) Onlar ki mü'minlerden başka kafirleri veli edinirler. İzzeti onların yanında mı arıyorlar? Oysa muhakkak ki izzet bütünüyle Allah'a aittir.

140) Halbuki muhakkak O size kitapta indirmiştir ki: *"Allah'ın ayetlerinin inkar edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman onlar başka bir söze dalıncaya kadar onlarla beraber oturmayın; yoksa o zaman muhakkak siz de onlar gibisinizdir."* Muhakkak Allah münafıkları da kafirleri de hep beraber Cehennemde toplayacaktır.

135) Ey gerçek manada iman edenler, kendiniz, ana babanız ve yakınlarınız aleyhinde bile olsa, hiç kimseden çekinmeden insanlar arasındaki davranışlarınızda, işlerinizde, ticaretlerinizde, evlerinizde, çocuklarınız ve hanımlarınız arasında, hakimlik yaptığınızda kısacası her konuda Allah rızası ve hakkın ortaya çıkması için şahidlik edin. Gördüğünüzü, duyduğunuzu olduğu gibi anlatın, anladığınız gibi anlatmayın. Zengin olan kişinin aleyhine şahitlik ederken onun zenginliğini önemsemeyin. Ondan korkmayın. Fakirin de fakirliğine acıyıp onun aleyhine şahitlik yapmaktan kaçınmayın. Bunların durumunu Allah'a havale edin. Allah onların maslahatını sizden daha iyi bilir. Öyleyse adaletten vazgeçerek heva ve hevesinize uyarak yalan yere şahitlik yapmayın. Şahitliği değiştirmek ve saptırmak kastıyla eğip bükmeyin. Hakkı gizlemek için şahitlikten kaçınmayın. Hakkı ortaya çıkarmaya sebep olacaksanız çağrılmadan şahitlik yapın. Biliniz ki eğer şahitliği saptırır veya gizlerseniz şüphesiz Allah yaptığınızdan haberdardır ve muhakkak bundan dolayı sizi cezalandıracaktır.

136) Ey iman edenler! Allah'a, tüm insan ve cinlere gönderilen son rasul Muhammed'e, Muhammed'e bölüm bölüm indirdiği Kur'an'a ve bundan önce toptan indirdiği kitap ve sahifelere imanda sebat gösterin. Ey kalpleriyle iman etmedikleri halde zahiren iman edenler! Allah'a, Rasulü'ne, Rasulü'ne indirdiği Kur'an'a ve ondan önceki rasullere indirilen bütün kitaplara tam anlamıyla, ihlaslı bir şekilde zahiren ve batınen iman edin. Çünkü ancak bu şekilde ahiret gününde kurtuluşa erersiniz. Ey Lat'a, Uzza'ya ve tağuta iman edenler! Bunları bırakın ve Allah'a, Rasulü Muhammed'e, ona indirilen Kur'an'a ve ondan önceki rasullere gönderilen bütün kitaplara tam anlamıyla ihlaslı bir şekilde iman edin. Her kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, rasullerini ve ahiret gününü inkar ederse muhakkak ki çok uzak ve derin bir sapıklıkla sapmıştır.

137) Muhakkak ki iman edenler, sonra imanında sabit kalmayıp tekrar küfre dönenler, sonra tekrar iman edip tekrar küfre girenler ve küfürlerini artıranlar ve bu şekilde ölenler var ya Allah onları kıyamet gününde bağışlayacak değildir. İmanı bırakıp bile bile küfre girdiklerinden, imanı ciddiye almadıklarından, tevbelerinde ihlaslı olmadıklarından dolayı Allah onları doğru yola iletecek de değildir! Gerçek manada iman eden kişi için küfre girmek ateşe atılmaktan daha zordur. Ancak münafıklar gibi belli menfaatlerinden dolayı İslam'a giren veya imanı anlamadan güvendiği bir kişiyi taklit ederek iman edenler defalarca irtidat ederler. İmanı anlamadan, sırf güvendiği birini taklit ederek iman eden kişi küfre girdiğinde o da küfre girer.

138) Ey Muhammed! Münafıklara nifaklarından vazgeçip ihlaslı bir şekilde tevbe etmemeleri halinde ahiret gününde çok acıklı bir azabın onlar için hazırlandığını müjdele!..

139) Münafıklar mü'minlerle dostmuş gibi gözükseler de gerçekte kafirleri veli edinirler, onları dost edinerek yardım edip destek olurlar, müslümanların sırlarını onlara anlatırlar. İzzeti, gücü ve şerefi kafirlerin yanında mı arıyorlar? Oysa muhakkak ki izzet, güç, şeref, zafer ve yardım bütünüyle Allah'ın, Allah'ın dostlarının ve Allah'ın dostlarını dost edinenlerin yanındadır. Müslüman topluluktaki gerçek bağ akide bağıdır. Kafir atalarla övünmek caiz değildir.

140) Allah siz Kur'an'da şu hükmü bildirmiştir: *"Allah'ın ayetlerinin inkar edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman onlar başka bir söze geçinceye kadar onlarla beraber oturmayın, elinizle ve dilinizle karşı çıkın, buna da gücünüz yetmiyorsa kalben buğzederek o meclisi terkedin; yoksa küfre rıza gösterdiğiniz için aksini iddia etseniz bile siz de onlar gibi kafir olursunuz. Ancak gerçek bir zorlama söz konusu olursa kalben buğzetmeniz şartıyla Allah sizi bağışlar."* Muhakkak Allah münafıkları da kafirleri de hep beraber Cehennemde toplayacaktır. Münafıkları Cehennemin en alt tabakasına koyacaktır.

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنْ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ
نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا (١٤١) إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى
الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا
قَلِيلًا (١٤٢) مُذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى
هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلْ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا (١٤٣) يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا (١٤٤) إِنَّ
الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ مِنْ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
نَصِيرًا (١٤٥) إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ
وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُوْلَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ
اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا (١٤٦) مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا (١٤٧)

141) Onlar sizi gözetlerler de eğer size Allah'tan bir fetih gelse: *"Biz sizinle beraber değil miydik?"* derler. Kafirlerin nasibi olursa da: *"Biz size galip gelemez miydik? Sizi mü'minlerden korumadık mı?"* derler. Artık Allah kıyamet gününde aranızda hükmedecektir. Doğrusu Allah kafirlere mü'minler aleyhine asla bir yol vermeyecektir.

142) Muhakkak münafıklar Allah'ı aldatmak isterler. Halbuki O onları aldatandır. Namaza kalktıkları zaman tembelce kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar ve Allah'ı ancak pek az anarlar.

143) Bunların arasında bocalamışlardır ki bunlara da onlara da. Her kimi de Allah saptırırsa sen onun için asla bir yol bulamazsın!

144) Ey iman edenler, mü'minlerden başka kafirleri veliler edinmeyin! Allah'a aleyhinize apaçık bir delil mi olsun istiyorsunuz?!

145) Muhakkak ki münafıklar ateşin en alt tabakasındadırlar. Sen onlar için asla bir yardımcı bulamazsın!

146) Ancak tevbe edip düzeltenler, Allah'a sımsıkı sarılıp dinlerini yalnız Allah'a has kılanlar müstesna... İşte onlar mü'minlerle beraberdir. Allah da yakında mü'-minlere çok büyük bir ecir verecektir.

147) Şükreder ve iman ederseniz Allah size ne diye azab etsin? Şüphesiz Allah Şakir ve Alîm olandır.

141) Ey iman edenler! Dikkat edin münafıklar sizi gözetlerler de eğer size Allah'tan bir fetih gelse: *"Biz sizinle beraber değil miydik, sizin sayınızı çoğaltmadık mı? Ganimeten bize de pay verin!"* derler. Kafirlerin zaferden bir nasipleri olursa bu sefer de onlara: *"Biz sizi yenip öldürebileceğimiz halde öldürmedik ve bundan dolayı siz daha kuvvetli olup mü'minleri yendiniz. Mü'minleri de sizi yenmesinler diye korkuttuk, aralarına fitne soktuk!"* deyip onlardan menfaat beklerler. İşte onlar kendi menfaatlerinden başka bir şey düşünmeyen iki yüzlü kimselerdir. Ey Münafıklar! Biliniz ki Allah içinizdeki küfrü ve müslümanlara karşı olan kin ve nefretinizi çok iyi bilmektedir. Kıyamet gününde bunları açığa çıkaracak ve buna göre sizi cezalandıracaktır. Müslümanlar zahiren size müslüman muamelesi yaptıklarından ve böylece kanınızı koruduğunuzdan dolayı fazla sevinmeyin. Kıyamet gününde kafirlerin mü'minlere asla bir üstünlüğü olmayacaktır. Kafirler dünyada hiçbir zaman müslümanları yok edemeyecektir. Kafirler ancak müslümanlar emri bilmaruf nehyi anil münker yapmadıkları ve günahlarından tevbe etmedikleri zaman onlardan üstün olacaklardır. Ne akli ne de şeri delil bakımından kafirlerin hüccetleri hiçbir zaman mü'minlerin hüccetinden daha kuvvetli olmayacaktır. Kendi görüşlerini ispat etmek için her ne kadar delil getirirlerse getirsinler, Allah o delillerini samimi müslümanların vasıtasıyla boşa çıkaracaktır.

142) Münafıklar küfürlerini gizleyip kendilerini imanlı göstererek Allah'ı ve mü'minleri aldatmak isterler. Halbuki Allah onları aldatır. Şüphesiz Allah'ı kimse kandıramaz. Çünkü O herşeyi en ince noktasına kadar bilendir. Müslümanların katında nasıl İslam'ları geçerli oluyorsa, kıyamet gününde Allah katında da geçerli olacağını zannederler. O münafıklar Allah'ı kandırmaya çalıştıkları için Allah bundan dolayı onlara gereken cezayı kıyamet gününde muhakkak verecektir. O münafıklar namaza kalktıkları zaman üşenerek tembelce kalkarlar. Namaz onlar için bir yüktür. Namazı ancak gösteriş olsun diye şuursuzca ve sadece müslümanların yanında kılarlar, karanlık olduğu için ve nefislerine daha ağır geldiği için yatsı ve sabah namazlarına gelmezler, namazı son vakitlerine bırakıp hızlı hızlı kılarlar. Allah'ı da ancak pek az anarlar. Ancak riya olsun diye başkalarının yanında anarlar. Yalnız kaldıklarında namaz da kılmazlar, Allah'ı da anmazlar.

143) Münafıklar müslümanlarla kafirlerin arasında bocalayıp durmaktadırlar. Ne tam anlamıyla ihlaslı bir şekilde müslüman olup müslümanlara bağlanırlar. Ne de tam manasıyla kafirlere bağlanırlar. Zahirleri mü'minlerle beraber, içleri ise kafirlerle beraberdir. Kötü amellerinden ve ihlassızlığından dolayı Allah'ın ceza olarak hidayet yolundan saptırdığı kimseyi hiç kimse doğru yola iletemez.

144) Ey gerçek manada iman edenler, münafıkların yaptıkları gibi mü'minleri bırakıp kafirleri veliler, dostlar, yardımcılar, sırdaşlar edinmeyin! Onlara sevgi ve saygı göstermeyin! Onları önemli görevlere geçirmeyin! Onların adet ve alışkanlıklarını taklit etmeyin! Onların heva ve heveslerine uymayın! Aksi takdirde kafir ve münafık olduğunuza dair apaçık bir delil ortaya atmış olursunuz.

145) Muhakkak ki münafıklar nifaklarından tevbe etmeyip bu hal üzere ölürlerse Cehennem ateşinin en alt tabakasında ebedi olarak kalmaktır. Sen onları o azaptan kurtarmak için asla bir yardımcı bulamazsın!

146) Ancak yaptıklarına pişman olup, bir daha yapmamak üzere karar alıp, gerçek manada tevbe ederek hallerini düzeltenler, Allah'a sımsıkı sarılıp dinlerini yalnız Allah'a has kılanlar müstesna... İşte onlar mü'minlerle beraberdir. Allah da yakında ahiret gününde mü'minlere çok büyük bir ecir olan Cennet ve nimetlerini verecektir.

147) Verdiği nimetlerden dolayı Allah'a şükreder ve Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iiman edip salih amel işlerseniz Allah size ne diye azab etsin? Şüphesiz Allah emirlerini yerine getiren ve yasaklarından kaçınan kimselere mükafat veren, gizli açık herşeyi bilen ve herkese yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verendir .

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنْ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظُلِمَ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا عَلِيمًا (١٤٨) إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ
فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا (١٤٩) إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ
بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا (١٥٠) أُوْلَئِكَ هُمْ
الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا (١٥١) وَالَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُوْلَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ
أُجُورَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (١٥٢) يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ
أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِنْ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ
فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمْ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا
الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَآتَيْنَا مُوسَى
سُلْطَانًا مُبِينًا (١٥٣) ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاسًا
يَغْشَى طَائِفَةً مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنْ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ
كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا
مِنْ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ
كُتِبَ عَلَيْهِمْ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ
وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٥٤)

148) Allah kötü sözün açıklanmasını sevmez; ancak zulme uğrayan müstesna. Şüphesiz Allah Semi' ve Alim olandır.

149) Bir hayrı açıklarsanız veya onu gizlerseniz, yahut bir kötülüğü affederseniz muhakkak Allah Afuvv ve Kadir olandır.

150) Muhakkak ki Allah'ı ve rasullerini inkar edenler Allah ile rasullerinin arasını ayırmak isterler de: *"Bir kısmına iman ederiz bir kısmını inkar ederiz."* diyerek bunlar arasında bir yol tutmak isterler.

151) İşte onlar hakiki kafirlerin ta kendileridir ve biz kafirler için alçaltıcı bir azap hazırladık.

152) Allah'a ve rasullerine iman edenler onlardan hiç birisinin arasını ayırmazlar. İşte onlar ki kendilerine ecirlerini verecektir. Şüphesiz Allah Ğafur ve Rahim olandır.

153) Kitap ehli senden kendilerine gökten bir kitap indirmeni isterler. Muhakkak ki Musa'dan da bundan daha büyüğünü isteyerek: *"Allah'ı bize açıkça göster!"* demişlerdi de böylece zulümleri sebebiyle onları yıldırım çarptı. Sonra onlara apaçık deliller gelmesinin ardından buzağıyı (ilah) edindiler. Ona rağmen biz onu affettik; çünkü biz Musa'ya apaçık delil ve yetki vermiştik.

154) Kesin söz vermiş oldukları için Tur'u onların üzerine kaldırmıştık. Onlara: *"O kapıdan secde ederek girin!"* dedik. Ayrıca onlara: *"Cumartesi gününde taşkınlık etmeyin!"* diyerek onlardan kuvvetli, sağlam bir söz aldık.

148) Allah kötü sözün açıklanmasını, insanlara yayılmasını, insanların ayıplarının, kötü huy ve günahlarının açık bir şekilde söylenmesini sevmez; ancak zulme uğrayan müstesna. Bu kimse uğradığı zulmü ortadan kaldırmak ve toplumu zalimden korumak amacıyla abartmadan, zulmetmeden kendisine yardım edebileceği kimselere anlatabilir. Beddua etmesi caiz olmakla birlikte Allah'tan yardım dileyerek sabretmesi daha hayırlıdır. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını adaletle verecektir.

149) Ey iman edenler! Yaptığınız bir hayrı, iyiliği riyadan kaçınmak şartıyla, insanlara örnek olmak ve teşvik etmek amacıyla açıklarsanız veya onu riya endişesiyle gizlerseniz, yahut toplumu ifsat etmeyecek bir kötülüğü, zulmü açıklamayıp affederseniz muhakkak Allah tevbe edenleri ziyadesiyle affeden ve herşeye gücü yetendir.

150) Muhakkak ki Allah'ı ve rasullerini inkar edenler Allah ile rasullerinin arasını ayırmak isterler de: *"Bir kısmına iman ederiz bir kısmını inkar ederiz."* diyerek iman ile küfür arasında bir yol tutmak isterler. Bu kimseler, heva ve heveslerine uyarak atalarınının dinine körü körüne bağlı olan Yahudi, Hristiyan vb. kimselerdir. Yahudiler kin ve hasetlerinden İsa'yı ve Muhammed'i, Hristiyanlar ise Muhammed'i inkar ederler.

151) İşte onlar ve onların durumunda olanlar rasullerin bir kısmına iman edip bir kısmını inkar ettikleri için hakiki kafirlerin ta kendileridir ve biz kafirler için ahiret gününde alçaltıcı ve ebedi bir azap hazırladık. Onların yapmış oldukları tüm ameller boşa gitmiştir.

152) Allah'a ve rasullerine gerçekten iman edenler rasullerden hiç birisinin arasını ayırmazlar. İşte Allah onlara ecirlerini zerre miktarı eksikliğe uğratmaksızın verecektir. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhamet edendir.

153) Ey Muhammed! Kitap ehli olan Yahudiler, seni zor durumda bırakmak ve şaşırtmak amacıyla senden rasul olduğunu ispatlaman için kendilerine gökten Tevrat gibi toplu bir kitap indirmeni isterler. Onlar bu konuda samimi değillerdir. Samimi olsalardı Allah onların isteklerine icabet ederdi. Onların bu istekleri cahil olduklarını, dinin temelini bilmediklerini, nübüvvet ve risaletin gerçek mahiyetinden habersiz olduklarını, Allah'ın dilemesini ve ilahi hikmetini idrak edemediklerini göstermektedir. Kendilerine kağıtta yazılı bir kitap indirilse ve elleriyle ona dokunsalar bile bunun apaçık bir sihir olduğunu söylerlerdi. Muhakkak ki onlardan yetmiş kişi Musa'dan da bundan daha büyüğünü isteyerek: *"Allah'ı bize açıkça göster!"* demişlerdi de böylece zulümleri sebebiyle onları yıldırım çarptı ve öldüler, sonra Allah onlara merhamet edip onları tekrar diriltti. Sonra onlara Musa'nın Allah'ın Rasulü olduğuna dair apaçık deliller gelmesine rağmen Musa'nın Allah'la konuşmak ve Tevrat'ı almak için Tur dağına gitmesinin ardından Samiri'nin altından yapmış olduğu buzağıyı ilah edindiler. Bütün bunlara rağmen yine de biz onları affettik; çünkü biz Musa'ya Allah tarafından gönderilen bir rasul olduğuna dair asa, elinin bembeyaz olması, onun için denizin yarılması, kafirlere kurbağa ve çekirgelerin musallat olması gibi apaçık deliller ve yetki vermiştik.

154) Yahudiler Tevrat'a sımsıkı bağlanacaklarına dair kesin söz vermiş olmalarına rağmen sözlerini yerine getirmedikleri için Tur dağını onların üzerine bir gölgelik gibi kaldırmıştık. Eğer verdikleri sözleri yerine getirmeseydiler Tur dağı onların üzerine düşecekti. İşte bu sebeple korktular ve Allah'ın emirlerine boyun eğerek onları hayatlarına aktardılar. Allah'ın nimetlerine şükretsinler diye onlara: *"Beyt-i Makdis'e o kapıdan boyun egerek, secde ederek, zelil bir şekilde girin! Ey Rabbimiz, biz cihadı terkettiğimizden dolayı kırk sene çölde kaybolduk. Bundan dolayı günahlarımızı bağışla, bizleri affet! "* dedik. Onlar kıçları üzerinde girip 'Arpa istiyoruz.' diyerek bu emre de muhalefet ettiler. Ayrıca onlara: *"Cumartesi gününde avlanmak suretiyle taşkınlık etmeyin!"* diyerek bu konularda onlardan kuvvetli, sağlam bir söz almıştık. Onlar hile yaparak Allah'ın bu emrine de muhalefet ettiler.

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ
حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا
يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا (١٥٥) وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا (١٥٦) وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا (١٥٧) بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا (١٥٨) وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا (١٥٩) فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ
هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ
اللَّهِ كَثِيرًا (١٦٠) وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
(١٦١) لَكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ
بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا (١٦٢)

155) Onların o sağlam sözlerini bozmaları, Allah'ın ayetlerini inkar etmeleri, nebileri haksızca öldürmeleri ve: *"Bizim kalplerimizde perdeler vardır."* demeleri, aksine küfürleri sebebiyle Allah onları mühürledi de pek azı hariç iman etmezler.

156) Ayrıca onların küfürleri ve Meryem'in aleyhinde çok büyük iftira atmaları sebebiyledir.

157) Bir de onların: *"Muhakkak biz Allah'ın rasulü Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük!?"* demeleri sebebiyledir. Halbuki onu ne öldürdüler ne de onu astılar fakat onlara benzer gösterildi. Muhakkak onun hakkında ihtilafa düşenler ondan şüphe içindedirler. Onların buna dair bir bilgileri yoktur, ancak zanna uymaktadırlar. Doğrusu onu kesin olarak öldürmediler.

158) Aksine Allah onu kendisine doğru yükseltti. Şüphesiz Allah Azîz ve Hakîm olandır.

159) Kitap ehlinden her biri andolsun ki ona ölümünden önce iman edecektir. Kıyamet gününde de onlara şahit olacaktır.

160) Yahudilerin zulümleri sebebiyle ve çok kimseleri Allah yolundan alıkoymaları nedeniyle kendilerine helal kılınan temiz şeyleri onlara haram kıldık.

161) Ayrıca yasaklandıkları halde riba almaları ve insanların mallarını batıl ile yemeleri sebebiyledir. Onlardan kafir olanlara çok acıklı bir azap hazırladık.

162) Fakat onlardan ilimde derinleşmiş olanlar ve mü'minler sana indirilene de senden önce indirilenlere de iman ederler. Özellikle namazı dosdoğru kılanlar, zekatı verenler, Allah'a ve ahiret gününe iman etmiş olanlardır. İşte onlar ki kendilerine çok büyük bir ecir vereceğiz.

155) Onların o sağlam sözlerini bozmaları, Allah'ın ayetlerini, mucizeleri bile bile inkar etmeleri, Zekeriyya, Yahya gibi nebi ve rasulleri haksızca öldürmeleri ve: *"Ey Muhammed! Bizim kalplerimizde perdeler vardır. Bu yüzden söylediklerini anlayamıyoruz."* diyerek bahane uydurmaları ve sürekli olarak işledikleri şirk, küfür ve günahları sebebiyle Allah onların kalplerini mühürledi, kör etti de Abdullah b. Selam ve arkadaşları Useyd b. Say'e, Salebe b. Say'e, Esad b. Ubeyd ve Ka'b b. el-Ahbar gibi pek azı hariç çoğu iman etmezler. İman etmeyen bu kimseler İslam'dan çok az bir şeye -sadece Allah'ın varlığına- iman ederler.

156) Onların kalplerinin mühürlenmesinin bir başka sebebebi de onların İsa'yı ve İncil'i inkar etmeleri ve İsa'nın annesi iffetli Meryem'in aleyhinde marangoz Yusuf ile zina ettiği şeklinde çok büyük bir iftira atmalarıdır.

157) Onların kalplerinin mühürlenmesinin bir başka sebebebi de onların alayvari bir şekilde: *"Muhakkak biz Allah'ın rasulü Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük!?"* demeleridir. Allah onlara lanet etsin! İsa'yı öldürdüklerini ve astıklarını nasıl da utanmadan söyleyebiliyorlar? Halbuki onu ne öldürdüler ne de onu astılar, hatta yakalayamadılar bile... Fakat onlar öyle yaptıklarını sandılar. Allah İsa'yı hem ruh hem de cesediyle göğe, Allah'ın sevdiği kişilere ikram ettiği yere yükselterek onlardan kurtardı. Fakat İsa'yı öldürmek isteyenlere ve İsa'nın asıldığını duyan kimselere İsa'nın yerini gösteren yahudi veya İsa'nın havarilerinden biri İsa'ya benzer gösterildi. Onlar da İsa zannederek o kişiyi öldürdüler. Muhakkak öldürülen kişi hakkında ihtilafa düşen Yahudi ve Hristiyanlar İsa'nın durumu hakkında da şüphe içindedirler. Öldürülen kişinin yüzü İsa'ya benziyor, fakat vücudu benzemiyordu. Ayrıca İsa'yı Şam'ın yıldızlara tapan putperest kralına ispiyonlayıp öldürmek için eve giren kişinin cesedi ortalıkta yoktu, adam kayıplara karışmıştı. Bu yüzden İsa'nın öldürülüp öldürülmediği konusunda şüphe içerisindedirler. Hatta İsa'nın ilah, sihirbaz veya zina çocuğu olup olmadığı konularında da şüphe içerisindedirlir. Onların bu konulara dair kesin ve doğru bir bilgileri yoktur, ancak zanna uymaktadırlar. Doğrusu onlar İsa'yı kesin olarak öldürmediler. Allah onu, onların elinden kurtardı.

158) Aksine Allah İsa'yı ruhu ve cesediyle kendisine doğru yükseltti. Şüphesiz Allah galip ve güçlü olan, hüküm ve hikmet sahibi olandır. İsa (a.s.) Kıyamete yakın bir zamanda inecek, insanları İslam dinine davet edecek ve İslam şeriatıyla hükmedecektir. İsa ayrıca Deccal'i ve domuzu öldürecek, haçı kıracak ve cizyeyi kaldıracaktır.

159) Kitap ehlinden her biri andolsun ki İsa'ya ölümünden önce mutlaka iman edecektir. Fakat bu iman onlara fayda vermeyecektir. İsa'ın Kıyamete yakın bir zamanda Deccal'i öldürmek için indiği zaman bütün Yahudi ve Hristiyanlar ona ve getirdiği İslam şeriatına iman edeceklerdir. İsa, Kıyamet gününde de gerek göğe yükselmeden önce olsun gerek göğe yükseldikten sonra tekrar gökyüzüne indiğinde olsun onların yaptıkları tüm amellere şahitlik edecektir.

160) Yahudilere, her çeşit zulümleri işlemeleri ve hakkı isteyen bir çok kimseleri iftira, tahrif, te'vil, hakkı gizleme vb. her türlü hile ve oyunlarla Allah yolundan alıkoymaları nedeniyle kendilerine önceden helal kılınan bütün tırnaklı hayvanları, sığır ve koyunların sırtları, bağırsakları ve kemiğe karışan hariç iç yağları gibi temiz ve helal şeyleri haram kıldık.

161) Onlara daha önce helal olan bazı yiyeceklerin haram kılınmasının bir başka sebebebi de yasaklandıkları halde riba-faiz alıp vermeleri ve insanların mallarını rüşvet gibi haksız ve batıl yollarla yemeleridir. Onlardan Muhammed'e iman etmeyip onu ve getirdiklerini inkar edenler için çok acıklı ve ebedi bir azap hazırladık.

162) Fakat onlardan sahih Tevrat ve İncil'deki ilimde derinleşmiş olanlar ve mü'minler sana indirilene de senden önce indirilenlerin tahrif edilmemiş hallerine de iman ederler. Özellikle namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde devamla kılarlar, zekatı gönül hoşluğuyla zamanında verirler, Allah'a ve ahiret gününe de iman ederler. İşte onlara ahiret gününde cennette çok büyük bir ecir vereceğiz.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا (١٦٣) وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
تَكْلِيمًا (١٦٤) رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا (١٦٥) لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ
بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا (١٦٦)
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا
بَعِيدًا (١٦٧) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ
لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا (١٦٨) إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (١٦٩)
يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا
خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (١٧٠)

163) Muhakkak ki biz Nuh'a ve ondan sonraki nebilere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, torunlara, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik.

164) O rasuller ki onları elbette sana daha önce anlattık. Öyle rasuller de var ki onları sana anlatmadık ve Allah Musa ile doğrudan doğruya konuştu.

165) Müjdeleyici ve korkutucu olan rasuller ki insanlar için rasullerden sonra Allah'a karşı bir delil olmasın. Şüphesiz Allah Aziz ve Hakim olandır.

166) Oysa Allah sana indirdiğine şahitlik eder ki onu kendi ilmi ile indirmiştir. Melekler de şahitlik ederler. Şahit olarak Allah yeter.

167) Muhakkak ki küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ve Allah'ın yolundan alıkoyanlar gerçekten çok uzak bir sapıklıkla sapmışlardır.

168) Muhakkak ki küfürlerinde bilinçli olarak ısrar ederek zulmedenler var ya Allah onları bağışlamaz, onları doğru bir yola da iletmez.

169) Ancak cehennem yoluna ki orada ebedi kalıcıdırlar. Doğrusu bu Allah'a çok kolaydır.

170) Ey insanlar, muhakkak ki rasul size Rabbinizden hak ile geldi. O halde kendi hayrınıza olarak iman edin. Kafir olursanız da muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. Şüphesiz Allah Alîm ve Hakîm olandır.

163) Ey Muhammed! Muhakkak ki biz insanların ikinci babası ve ilk rasul olan Nuh'a ve ondan sonraki nebi ve rasullere vahyettiğimiz gibi sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, on iki torununa, İsa'ya, Eyyub'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyettik. Davud'a da Zebur'u verdik.

164) O rasullerin kıssalarını elbette sana daha önce anlattık. Öyle rasuller de var ki kıssaları pratikte sana bilgi vermeyeceği için onları anlatmadık. Allah Musa ile doğrudan doğruya, keyfiyetini ve mahiyetini bilemeyeceğiniz bir şekilde konuştu.

Allah yüz yirmi dört bin nebi, üçyüz on üç rasul göndermiştir. Kur'an'da yirmi beş nebi ve rasulün ismi geçmektedir. Kelam, Allah'ın sıfatıdır. Bu ıfata da diğer sıfatlar gibi teşbih, te'vil, ta'til, tekyif ve temsil göstermeden iman etmeliyiz.

165) İnsanların Allah'a karşı ileri sürecekleri bir bahaneleri, mazeretleri, delilleri olmasın diye iman edenleri cennetle müjdeleyici, inkar edenleri ise cehennem azabıyla korkutucu rasuller gönderilmiştir. Allah rasul göndermedikçe hiç bir topluluğa azap etmez. Şüphesiz Allah galip ve güçlü, hüküm ve hikmet sahibi olandır.

Fetret ehli denilen kendilerine tebliğ ulaşmayan kişilere Allah dünyada azap etmez. Ahirette ise imtihan edileceklerdir. Bu kimselere işledikleri şirk ve küfür amelleri yüzünden dünyada müslüman hükmü verilemez. Onlar için istiğfar dilenmez. Çünkü İslam'da dünyadaki hüküm zahire göredir. Bize düşen zahire göre hükmetmektir. Ahiretteki durumları ise Allah'ın dilemesine kalmıştır. İnsanları tekfir etmek bir hastalık haline gelmemelidir. Biz Münker ve Nekir meleği değiliz. Kafir sayım memuru da değiliz. Elbette ki şirki, küfrü ve imanı birbirinden ayıracağız. Bize düşen görev önce nefsimizi, ailemizi ve yakınlarımızı, sonra tüm insanları hakka davet etmektir.

166) Ey Muhammed! Senin risaletini tasdik etmeyen Yahudi, Hristiyan ve müşriklerin yaptıklarına üzülme, aldırış bile etme! Onların seni yalanlamaları sana hiçbir zarar vermez. Allah Kur'an'ı sana kendi ilmi ile indirdiğine ve Kur'an'ın içinde kendi ilmi olduğuna, kullar için gerekli olan tüm bilgilerin özünün Kur'an'da mevcut olduğuna, senin Allah'ın rasulü ve mahlukatın en hayırlısı olduğuna şahitlik eder. Melekler de Kur'an'ın Allah katından sana indirildiğine ve senin hakkı söylediğine şahitlik ederler. Şahit olarak Allah yeter. Zira O. Rasulün doğru söylediğine dair sağlam deliller gösterdi ve doğru söylediğini ortaya koyan yolları da gösterdi.

167) Muhakkak ki kin ve hasetlerinden, atalarının dinine körü körüne bağlılıktan dolayı Allah'ı, rasulünü ve ona inen Kur'an'ı inkar etmek suretiyle küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ve bir takım hilelerle kalplere şüphe sokarak insanları Allah'ın yolundan alıkoyanlar gerçekten haktan çok uzak ve derin bir sapıklıkla sapmışlardır.

168) Muhakkak ki kin ve hasetlerinden, atalarının dinine körü körüne bağlılıktan dolayı Allah'ı, rasulünü ve ona inen Kur'an'ı inkar etmek suretiyle küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ve bir takım hilelerle kalplere şüphe sokarak insanları Allah'ın yolundan alıkoymak suretiyle zulmedenler var ya şirk ve zulümlerinden tevbe etmedikleri müddetçe Allah onları asla bağışlamaz, bile bile haktan yüz çevirdikleri için onları doğru bir yola da iletmez.

169) Allah onları ancak cehennem yoluna iletir ki orada ebedi olarak azap içerisinde kalıcıdırlar. Doğrusu bu kimselere hakettikleri cezaları vermek Allah'a çok kolaydır. Hiç bir şey O'na ağır gelmez. O, her şeye gücü yetendir.

170) Ey insanlar, muhakkak ki rasul Muhammed size Rabbinizden hak delilleri içeren Kur'an ve sahih sünnet ile geldi. O halde kendi hayrınıza olarak, dünya ve ahiret mutluluğunuz için ona ve getirdiklerine iman edin. Hayatınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin. Muhammed'i ve getirdiklerini inkar etmek suretiyle kafir olursanız da şunu iyi bilin Allah sizin ibadetinize muhtaç değildir. Muhakkak ki göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Mülkte Allah'ın ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecek olandır.

يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا
الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ
أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا
ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ
يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا (١٧١) لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ
عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ
عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا (١٧٢) فَأَمَّا
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا (١٧٣) يَاأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ
رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا (١٧٤) فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا
بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ
وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا (١٧٥)

171) Ey kitap ehli, dininizde haddi aşmayın da Allah'a dair haktan başkasını söylemeyin! Meryem oğlu İsa Mesih Allah'ın rasulü, onu Meryem'e ulaştırdığı kelimesi ve O'ndan bir ruhtur. O halde Allah'a ve Rasullerine iman edin de *"üçtür"* demeyin. Kendi hayrınıza olarak vazgeçin. Allah ancak tek bir ilahtır. Çocuğunun olmasından münezzehtir. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Şüphesiz vekil olarak Allah yeter.

172) Mesih de mukarreb melekler de Allah'a kulluk etmekten asla çekinmezler. Her kim O'na kulluk etmekten çekinir ve kibirlenirse, onların hepsini kendisine toplayacaktır.

173) İman edip salih amel işleyenlere gelince onlara ecirlerini tam olarak verecek ve lütfundan onlara artıracaktır. Ama çekinip kibirlenenler var ya, onlara da çok acıklı bir azap ile azap edecektir ve onlar kendileri için Allah'tan başka veli de bulamayacaklar yardımcı da.

174) Ey insanlar, muhakkak ki size Rabbinizden bir burhan geldi ve biz size apaçık bir nur indirdik.

175) Allah'a iman edip O'na sımsıkı sarılanlara gelince; Allah onları kendisinden bir rahmetin ve lütfun içine girdirecektir; onları kendisine dair dosdoğru bir yola iletecektir.

171) Ey kitap ehli, Allah'a oğul isnad ederek ve Allah'ın sınırlarını aşarak dininizde haddi aşmayın, O'na iftira atmayın. Çünkü Allah, sizin bu iddia ettiğiniz şeyden münezzeh ve yücedir. Allah'ın isimleri, sıfatları, fiilleri, şeriatı ve rasulleri hakkında haktan başkasını söylemeyin, bilmeden konuşmayın! Meryem oğlu İsa Mesih Allah'ın rasulü, 'Ol' kelimesiyle Meryem'den babasız olarak Allah'ın yarattığı ruhlardan bir ruhtur. Kesinlikle Allah'tan bir parça değildir. O halde Allah'a ve Rasullerine O'nun istediği ve razı olduğu şekilde iman edin. Allah hakkında *"üçtür"* demeyin. Baba, oğul, Ruhu'l-Kudüs'ten oluşan teslis inancından vazgeçin. Kendi hayrınıza olarak böyle şirk sözler söylemeyin. Allah ancak tek bir ilahtır. Allah birdir, eşi, ortağı, dengi ve benzeri yoktur. Hiç bir şeye benzemez. Çocuğunun olmasından münezzehtir. İbadete layık tek ilah O'dur. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Herşey ister istemez O'na ibadet eder, emrine boyun eğer. O, kimseye muhtaç değildir. Bilakis herşey O'na muhtaçtır. Bu sebeple yarattıklarından ortak veya oğul edinmesi imkansızdır. Şüphesiz vekil olarak Allah yeter. O halde nasıl olur da bir eş ve oğul edinme ihtiyacı hisseder? Bu hiç mümkün müdür?

172) Ey İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu iddia edenler! Şunu iyi bilin ki, İsa Allah'ın oğlu değildir. O, Allah'ın kulu ve rasulüdür. Babasız olarak yaratılan Mesih de annesiz ve babasız olarak yaratılan ve yaratılış bakımından ondan daha üstün olan yakın melekler de Allah'a kulluk etmekten asla çekinmezler ve büyüklük taslamazlar. Her kim O'na kulluk etmekten çekinir, şirk koşar ve kibirlenirse, şüphesiz Allah ahiret gününde onların hepsini kendi huzurunda toplayacak ve hesaba çekecektir.

173) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenlere gelince Allah onlara ecirlerini eksikliğe uğratmaksızın tam olarak verecek ve lütfundan onlara artıracaktır. Ama Allah'a ibadet etmekten çekinip, şirk koşanlar ve Allah'ın hükmüne teslim olmayıp itiraz etmek suretiyle kibirlenenler var ya, onlara da ahiret gününde çok acıklı bir azap ile azap edecektir ve onlar kendileri için Allah'tan başka veli de bulamayacaklar yardımcı da. Onları Allah'ın azabından kurtaracak hiç kimse olmayacaktır. Çünkü dünyadaki dostluklar ve arkadaşlıklar o gün kimseye fayda vermez. Kimse kimseye zerre kadar bir fayda sağlayamaz.

174) Ey insanlar, muhakkak ki size Rabbinizden bir burhan geldi. Bu burhan; size gönderilen, sizi hakka davet eden, her türlü günahtan arınmış, Arap olan, okuma-yazma bilmeyen, son rasul Muhammed'dir. O'na ve getirdiklerine uyun! Ayrıca biz size apaçık bir nur indirdik. İşte bu nur; size gelen rasule bir mucize olarak verdiğimiz, size hakkı gösteren, hükümlerine bağlandığınızda dünya ve ahirette mutlu olacağınız hayat sistemini içeren Kur'an'dır. Kur'an, hükümleri çok açık, üslubu çok kuvvetli olan ve insanlara doğru yolu gösteren bir nurdur. Bu Kur'an'ı okuyan, manalarını ve üslubunu anlayan kimse, onun insan sözü değil, Allah'ın sözü olduğunu kolaylıkla anlar. İnsanlık koyu bir cehalet, şirk ve küfür bataklığında yüzerken Kur'an insanlığı aydınlattı. İnsanlara gerçek ilahları olan Allah'ı tanıttı.

175) Allah'a O'nun istediği ve razı olduğu şekilde iman edip İslam'ın hükümlerine sımsıkı sarılan, hayatının her yönünü ona göre düzenleyenlere gelince; Allah ahiret gününde onları kendisinden bir rahmetin ve lütfun içine, cennetine girdirecektir; dünyada da onları kendisine ulaşan dosdoğru bir yola, İslam'a, hidayete iletecektir.

Hidayet: Lügat manası olarak; göstermek ve açıklamak demektir. Hidayet iki çeşittir:

1) Doğru yolu gösterme ve hakkı açıklama hidayeti: Bu hidayet türü rasullere ve onlara bağlı olan mü'minlere aittir. Onlar, insanlara hakkı anlatarak onların hidayeti bulmalarına vesile olurlar.

2) Doğru yolu bulmak için yardım etme, doğru yolu ilham etme ve sevketme hidayeti: Bu ise sadece Allah'ın elinde olan bir şeydir. Allah dilediğine hidayet eder, dilediğine etmez. Allah'ın elinde olan hidayet iki çeşittir:

a) Genel olan hidayet: Allah'ın bütün insanlara ve cinlere, onları dünya ve ahirette onları mutlu edecek doğru yolu göstermesidir.

b) Özel olan hidayet: Allah'ın, kullarından hak eden kimseleri, ihlaslı kimseleri doğru yol üzerinde sabit kılmasıdır.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ
لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ
وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٧٦)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ
إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ (١) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا
شَعَائِرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا
آمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنْ رَبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا
حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ
عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ
وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢)

176) Senden fetva istiyorlar. De ki: *"Allah size kelaleye dair fetva veriyor. Çocuğu bulunmadığı bir kız kardeşi bulunduğu halde ölürse bırakılanın yarısı onun içindir. Onun çocuğu yoksa onun tamamına mirasçı olur. Eğer iki kız kardeşi varsa bu ikisine mirasın üçte ikisi düşer. Onlar erkek ve kız kardeşler ise erkeğe iki kadın payı vardır. Allah sapmayasınız diye size iyice açıklıyor. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir."*

5- el-MAİDE SURESİ

(Medine'de inmiştir, 120 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla…

1) Ey iman edenler, akidleri yerine getirin. Siz ihramda iken avlanmayı helal saymamak üzere size okunacak olanlar hariç behime denilen hayvanlar size helal kılındı. Muhakkak ki Allah dilediğini hükmeder.

2) Ey iman edenler, Allah'ın alametlerini, haram ayı, kurbanlıkları, gerdanlıkları, Rablerinden bir lütuf ve rızayı isteyerek Beyt-i Haram'a yönelmeyi amaçlayanlara helal saymayın! İhramdan çıktığınız zaman avlanın. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoydukları için bir topluma olan kininiz sizi haddi aşmaya sevketmesin! İyilik etmek ve sakınmak üzere yardımlaşın; günah ve haddi aşmak üzere yardımlaşmayın. Allah'tan sakının, muhakkak ki Allah azabı çok şiddetli olandır.

176) Ey Muhammed! Senden kelale hakkında yani öldüğü zaman, geride kendisine mirasçı olacak babası ve çocuğu olmayan kimsenin mirasının nasıl pay edileceği konusunda fetva istiyorlar, bu konuya açıklık getirmeni istiyorlar. Onlara de ki: *"Allah size geride kendisine mirasçı olacak babası ve çocuğu olmayan kimse hakkında fetvasını işte şöyle veriyor: Bir kimse öldüğü zaman, geride kendisine mirasçı olacak babası ve çocuğu yoksa ve sadece babadan olan üvey veya öz bir kız kardeşi varsa, mirası pay edilirken malının yarısnı bu kız kardeş alır. Şayet ölen kimsenin, geride mirasını alabilecek sadece bir erkek çocuğu varsa, kız kardeş mirastan bir şey alamaz. Aynı şekilde ölen kişinin geride sadece babası kalmışsa yine kız kardeş mirastan birşey alamaz. Şayet ölenin, geride sadece bir kızı varsa işte o zaman kız kardeş mirasın yarısını alır. Şayet ölenin geride bir kızı, bir kız kardeşi ve bir hanımı kalmışsa; kızı mirasın yarısını, hanımı mirasın sekizde birini, kız kardeşi ise mirasın kalan kısmını alır. Şayet ölen kadın ise, geride bir kızı, bir erkek kardeşi ve kocası kalmış ise; kız mirasın yarısını alır, erkek kardeşi mirasın dörtte birini ve kocası mirasın dörtte birini alır. Ölen kimse kız kardeş olur ve geride ona mirasçı olacak babası ve hiçbir çocuğu olmaz, sadece babadan olan öz veya üvey erkek kardeşi olursa, bu erkek kardeş mirasın tamamını alır.Anneden olan üvey erkek kardeşin mirastan alacağı pay ise altıda birdir. Ölen kız kardeşin, geride kendisine mirasçı olarak hem babası, hem erkek kardeşi varsa baba tüm mirası alır, erkek kardeş ise bir şey alamaz. Ölen kimsenin, geride kendisine mirasçı olacak babası ve çocuğu yok, iki veya daha fazla kız kardeşi varsa mirasın üçte ikisini bu kimseler alırlar. Ölen kimse, geride hem erkek, hem de kız kardeş bırakmışsa, mirastan erkek kardeş iki hisse, kız kardeş ise bir hisse alır. Şayet kardeşler, babadan olan öz ve üvey kardeşler iseler, babadan olan üvey kardeşler mirastan pay almaz, fakat babadan olan öz kardeşlere mirastan pay verilir. Allah sapmayasınız diye hükümlerini size iyice açıklıyor. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir. Kulların maslahatını ve adaletin nasıl sağlanacağını en iyi bilen O'dur.O'nun hükümleri kıyamete kadar geçerlidir. Kulara düşen O'nun hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olmaktır."*

MAİDE SURESİ

1) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler, gerek Allah'la O'nun emirlerine bağlanacağınıza dair, gerekse insanlarla yaptığınız alışveriş, evlilik, mehir, nafaka, emanet, rehin, eman vb. her türlü meşru akdi-anlaşmayı yerine getirin. Siz ihramda iken avlanmayı helal saymamak üzere size okunacak olanlar hariç behime denilen hem karada hem de denizde yaşayan dört ayaklı deve, inek, koyun, keçi gibi hayvanlar size helal kılındı. Onların etinden, sütünden, derisinden, kemiğinden vb. şeylerinden faydalanabilirsiniz. Muhakkak ki Allah dilediğini hükmeder. Yaratma işinde O'nun ortağı olmadığı gibi hüküm verme işinde de O'nun ortağı yoktur. Hiç kimsenin O'nun verdiği hükme itiraz etme hakkı yoktur.
Hac ve umre ihramında, Mekke ve Medine Harem'inde avlanmak haramdır. Bunun dışında helaldir.

2) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler, Allah'ın hükümlerini yerine getirin! İhramda iken haram kıldığı avlanmayı, kendinize helal kılmayın! Hac ibadetlerini yerine getirin, onları ihlal etmeyin! Haram aylar olan Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Receb ayının hürmetini ihlal etmeyin! Cahiliyye araplarının yaptığı gibi haram aylarının yerlerini değiştirmeyin! Hac aylarında hac etmek için gelen kimseleri engellemeyin! Allah'ın rızasını kazanmak gayesiyle Harem'de kesilecek olan kurbanlıkları ve onlara takılan gerdanlığı çalmayın, öldürmeyin, eziyet etmeyin, Ka'be'ye ulaşmasına engel olmayın! Rablerinden ticari bir kazanç ve rıza aramak maksadıyla Mescid-i Haram'a yönelmeyi amaçlayanlara eziyet etmeyi helal saymayın! İhramdan çıktığınız zaman isterseniz avlanabilirsiniz. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoydukları için bir topluma olan kininiz sizi haddi aşmaya, zulmetmey sevketmesin! İyilik etmek ve sakınmak üzere birbirinizle yardımlaşın, birbirinizi teşvik edin; günah ve haddi aşmak üzere, Allah'ın emirlerine karşı gelme konusunda yardımlaşmayın. Allah'tan sakının, O'nun emirlerini yerine getirin. Muhakkak ki Allah azabı çok şiddetli olandır.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ
اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا
أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ
تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ
دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ
دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣) يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ
الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا
عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ
عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (٤) الْيَوْمَ أُحِلَّ
لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ
وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ
وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا
آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي
أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٥)

3) Ölü, kan, domuz eti, Allah’tan başkası adına kesilenler, boğulmuş, vurulmuş, yuvarlanmış, boynuzlanmış ve yırtıcı hayvan tarafından yenilmiş olanlar –kestiğiniz müstesna- dikili taşlar üzerinde boğazlananlar ve fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılındı. İşte bunlar yoldan çıkmaktır. Bu gün küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler dininizden ümitlerini kestiler. O halde onlardan korkmayın, benden korkun! Bu gün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinize olan nimetimi tamamladım ve sizin için din bakımından İslam’dan razı oldum. Her kim son derece açlık halinde çaresiz kalırsa –günaha meyletmediği halde- Muhakkak ki Allah Ğafûr ve Rahîm’dir.

4) Sana kendileri için neyin helal kılındığını soruyorlar. De ki: *“Temiz olan şeyler size helal kılındı. Allah’ın size öğrettiğinden onlara öğreterek yetiştirdiğiniz avcı hayvanların sizin için tuttuklarından da yiyin ve üzeriüzerine Allah’ın adını anın. Allah’tan sakının; muhakkak ki Allah hesabı çok çabuk görendir.”*

5) Bu gün, temiz olanlar size helal kılındı. Kitap verilenlerin yemeği sizin için helâldir, sizin yemeğiniz de onlar için helâldir. Mü’min kadınlardan iffetli olanlar ile sizden önce kitap verilenlerden iffetli kadınlar kendilerine ücretlerini verdiğiniz taktirde zinaya sapmadan ve gizli dostlar edinmeden iffetli olmak üzere sizin için helâldir. Her kim de imanı inkâr ederse muhakkak onun ameli boşa gitmiştir ve o ahirette de hüsrana uğrayanlardandır.

3) Ey Allah’ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Şer’i kesim yapılmadan veya avlanma yapılmaksızın kendiliğinden ölen hayvan eti, az veya çok olsun akan kan, domuz eti, yağı, kanı, derisi, Allah’ın ismi zikredilmeyip veya Allah’ın ismi zikredilse bile Allah’tan başkasının da ismi zikredilen veya put, melek, insan vb. Allah’tan başkası adına kesilen hayvanların etleri, gerek kasıtlı gerekse kasıtsız olarak, hayvanın veya avcını kendi ipiyle, iki dal arasına takılarak veya suda boğularak, kısacası her ne suret ve şekilde olursa olsun boğularak ölmüş, sivri olmayan taş, ağaç, ok, demir gibi ağır maddelerle vurularak veya dövülerek öldürülmüş, dağ veya çatı gibi yerlerden düşerek veya kuyuya düşerek ölmüş, bir başka hayvan tarafından boynuzlanarak öldürülmüş ve aslan, kaplan, çıta, kurt gibi yırtıcı hayvanlar tarafından parçalanarak öldürülmüş hayvanların etini yemek de haramdır. Bu hayvanları henüz ölmeden yetişip şer’i kesim kurallarına uygun olarak keserseniz etlerini yiyebilirsiniz. Dikili taşlar üzerinde boğazlanan hayvanların etlerini –Allah’ın adı anılmış olsa bile- yemeniz haramdır. Çünkü bu, putlar için kesilmiştir. Ayrıca hayrı ve şerri öğrenmek amacıyla fal oklarıyla kısmet aramanız da size haram kılınmıştır. Aynı şekilde tesbihe, Kur’an ayetlerine, iskambil kağıtlarına, fal taşına veya fincana bakarak bir takım şeyleri öğrenmeye çalışmak da haramdır. İşte bütün bu haram kılınanlar fısk olup insanı İslam yolundan çıkartır. Ey iman edenler! Bu gün (Hicretin 10. yılı Veda haccının arefe günü olan Cuma günü) küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler dininize bağlı kaldığınız sürece sizi yenmekten, dininizi terkedip putlara tapmaktan artık ümitlerini tamamen kestiler. O halde onlardan korkmayın, yalnızca benden korkun! Allah’ın size bildirmiş olduğu şeriate bağlanma ve hayatınızı o şeriate göre düzenleme konusunda asla kimseden çekinmeyin! Bu gün sizin için dininizi kemale erdirdim, üzerinize olan nimetimi tamamladım ve sizin için din bakımından İslam’dan razı oldum. İslam’ın hükümleri Kıyamete kadar geçerlidir. Her çağa hitap eder. Onda ilaveyi veya çıkarmayı gerektirecek hiç bir şey yoktur. Mükemmel bir dindir. Bu gün Allah katında geçerli tek şeriat Muhammed’in şeriatıdır. Diğer şeriatların hükmü kaldırılmıştır. Onlara asla itibar etmeyin. Her kim son derece açlık halinde olup çaresiz kalırsa –günaha meyletmediği halde, ölmemek için zaruret miktarınca- haram olan o etlerden yiyebilir. Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü’minlere dünya ve ahirette merhamet edendir.
Dalakta ve ciğerde biriken veya kesildikten sonra ette kalan kan haram değildir. Sivri taş, ağaç, ok, demir veya kurşunla öldürülen hayvanın eti helaldir. Rasulullah bu ayet indiktenseksen bir gün sonra ölmüştür. Bu ayetten sonra neshedici bir hüküm inmemiştir.
4) Ey Muhammed! Sana kendileri için neyin helal kılındığını soruyorlar. Onlara de ki: *“İyi ahlak sahibi, akılı, mert ve temiz fıtrat sahibi kimselerin güzel ve temiz gördüğü her şey size helal kılındı. Allah’ın size öğrettiğinden onlara öğreterek yetiştirdiğiniz köpek, aslan, kaplan, çita, doğan, atmaca ve şahin gibi avcı hayvanların sizin için tuttuklarından da yiyin ve üzerine Allah’ın adını anın. Şayet avladığı hayvandan yerse ondan yemeyin. Çünkü onu kendisi için tutmuştur. Allah’a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O’nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah’ın azabından sakının. Muhakkak ki Allah hesabı adaletli bir şekilde çok çabuk görendir. Dünyada iken yaptıklarınızın hepsinin hesabını O’na vereceğinizi unutmayın.”*
5) Bu gün, temiz olanlar size helal kılındı. Kitap verilenlerin kestikleri hayvanların etleri sizin için helaldir, sizin kestiğiniz hayvanların etleri de onlar için helaldir. Bu etlerden onlara yedirmenizde bir sakınca yoktur. Mü’min kadınlardan iffetli olanlar ile sizden önce kitap verilenlerden iffetli kadınlar kendilerine mehirlerini verdiğiniz taktirde zinaya sapmadan ve gizli dostlar edinmeden iffetli olmak üzere evlenmeniz sizin için helaldir. Fakat bir müslüman kadın kitap ehli bir erkekle evlenemez. Her kim de iman ettikten sonra İslamın hükümlerini inkar eder, helalleri haram, haramları helal kubul eder, imanın asıllarını, şartlarını ve teferruatlarını inkar eder, bile bile küfre girerse muhakkak onun dünyadayken yaptıkları iyilikler ahirette boşa gitmiştir ve o hem dünyada hem de ahirette kaybedenlerden olacaktır. Ahirette onu bekleyen ise, içinde sonsuza kadar kalacağı cehennem ateşidir.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ
أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْوَلَكِنْ يُرِيدُ
لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٦)
وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ
قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ (٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ
بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَى أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا
هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٨)
وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ عَظِيمٌ (٩)

6) Ey iman edenler, namaza kalktığınız zaman yüzlerinizi, dirseklere kadar ellerinizi ve başınızı meshederek her iki topuğa kadar ayaklarınızı yıkayın. Cünüp olduysanız iyice temizlenin! Hasta veya seferde olursanız yahut sizden biri ayak yolundan geldiyse ya da kadınlara dokunup da su bulamamışsanız temiz toprakla teyemmüm edin de ondan yüzlerinize ve ellerinize sürün. Allah size güçlük çıkarmak istemez; ancak sizi tertemiz etmek ve size nimetini tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz...

7) Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve *"İşittik ve itaat ettik."* dediğiniz zaman sizi onunla bağladığı kesin sözü hatırlayın ve Allah'tan sakının! Muhakkak Allah sinelerin özünde olanı hakkıyla bilendir.

8) Ey iman edenler, Allah için hakkı ayakta tutan kimseler, adaletle şahitlik edenler olun! Bir topluluğa olan kininiz sizi adaletsizliğe sevketmesin. Adaletli olun bu takvaya daha yakındır ve Allah'tan sakının! Muhakkak ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

9) Allah, iman eden ve salih amel işleyenlere vaad etti ki onlar için bağışlanma ve çok büyük bir ecir vardır.

6) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Namaz kılmak için yerinizden kalktığınız zaman abdestiniz yoksa yüzlerinizi, dirseklerle beraber ellerinizi en az bir kere yıkayın. Başınızın az bir kısmını dahi olsa meshedin. Her iki topuğuyla beraber ayaklarınızı en az bir kere yıkayın. İhtilam, cima vb. nedenlerle cünüp olduysanız tüm vücudunuzu ıslak bir yer kalmamak üzere iyice yıkayıp kirlerden temizlenin! Hasta veya seferde olursanız yahut sizden biri sidik, dışkı, yel, mezi, vedi vb. şeyleri çıkarmak amacıyla ayak yolundan geldiyse ya da kadınlara dokunup da abdest veya gusül almak için su bulamamışsanız temiz temiz toprakla veya kum, taş, maden gibi şeylerle teyemmüm edin de ondan yüzlerinize ve ellerinize sürün. Allah size güçlük çıkarmak istemez; ancak sizi maddi ve manevi yönden tertemiz etmek ve size olan nimetini tamamlamak ister. Umulur ki şükredersiniz, O'na olan ibadet görevinizi tam olarak yerine getirirsiniz.
İbn Abdul Ber dedi ki: "Abdest daha önce farz olmasına rağmen, bu ayetle tekrar zikredilmesinin sebebi, abdestin farz oluşunun Kur'an'da okunan bir ayet olması içindir."
7) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Allah'ın size verdiği sayısız nimetleri hatırlayın! Özellikle dünyada ve ahirette mutluluğun sesesi olan, her zaman ve mekan için geçerli, nimetlerin en büyüğü Allah'ın şeriatini muhafaza edin! Bu şeriatten sakın vazgeçmeyin, ona daima bağlı kalın! Allah'ın emirlerine her zaman ve zeminde, kayıtsız-şartsız, zahiren ve batınen itaat etmeye ve şirksiz olarak sadece O'na ibadet etmeye dair Allah'a verdiğiniz sözü hiçbir zaman unutmayın, onu asla bozmayın! Verdiğiniz bu söze ölene kadar sadık kalın! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının.! Muhakkak Allah sinelerin özünde olanı en ince ayrıntısına kadar hakkıyla bilen ve herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verendir.
8) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Sizin sahip olduğunuz iman her zaman, herkese, hatta nefsinize ağır gelse bile düşmanlarınıza ve sevmediklerinize dahi adil olmanızı gerektirir. Dünyada suçlu duruma düşseniz, zararlı çıksanız ve düşmanınız haklı çıksa bile imanınızın ve Allah'ın emri gereği olarak gerek Allah'ın hükümleriyle hükmeden müslüman hakim ve gerekse insanlar karşısında her zaman hakkı söyleyerek adaleti ayakta tutun! Böyle yapmak takvaya, Allah'tan korkmaya ve imana en çok yakışan meziyettir. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının! Muhakkak ki Allah yaptıklarınızdan en ince ayrıntısına kadar hakkıyla haberdardır. Ahiret gününde herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.
Gerçek adalet, ancak insanların yaratıcısı olan ve onların ihtiyaçlarını en iyi bilen Allah'ın bildirdiği hükümlerdedir. Bu hükümler, her zaman ve her mekanda kıyamete kadar geçerlidir. İşte bu hükümler, İslam şeriatının hükümleridir. Ancak Allah'tan gelen haktır, onun dışındakiler batıldır. İnsanlığın kurtuluşu en son ve en mükemmel din olan İslam Şeriatını hakkıyla uygulamadadır.
9) Allah, istediği ve razı olduğu şekilde iman eden ve bu imanın gereği olarak salih amel işleyenlere vaad etti ki onlar için müslüman olmadan evvel işledikleri şirk, küfür ve günahlarından dolayı bağışlanma ve ahiret gününde de dünya nimetleriyle kıyaslanmayacak derecede çok büyük ve güzel bir ecir olan cennet ve Allah'ın rızası vardır.
O'nun sözü, vaadi, muhakkak gerçekleşecektir. Çünkü bu söz; her şeye kadir olan, her şeyi bilen, hiç bir şeye muhtaç olmayan, aciz olmayan, unutmayan, cimri olmayan, rızkı ve nimeti tükenmeyen Allah tarafından verilen bir sözdür.
İman: Kur'an ve sahih sünnette zikredilen ve inanılması zaruri olan şeyleri şeksiz süphesiz bir şekilde kesin olarak kalple tasdik, dille ikrar etmek, bu bildirilen şeyler gereğince amel edip aksine hareket etmemek ve bunları bozacak söz ve hareketlerden uzak durmaktır.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ
(١٠) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ
قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلْ الْمُؤْمِنُونَ (١١) وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ
مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ
إِنِّي مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمْ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمْ الزَّكَاةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي
وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمْ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ (١٢)
فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ
وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ
عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (١٣)

10) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edip ayetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar cahim-cehennem ashabıdır.
11) Ey iman edenler, Allah'ın üzerinizdeki nimetini düşünün. Hani bir topluluk üzerinize ellerini uzatmayı kastetmişti de onların ellerini sizden çekmişti. Allah'tan sakının! Mü'minler ancak Allah'a tevekkül etsinler.
12) Andolsun ki Allah muhakkak İsrailoğullarından kesin söz almıştı. Biz içlerinden on iki nakib göndermiştik. Allah buyurdu ki: *"Muhakkak ben sizinle beraberim, andolsun ki namazı dosdoğru kılar ve zekâtı verir, rasullerime iman eder, onları destekler ve güzel bir ödünçle Allah'a borç verirseniz andolsun ki sizden günahlarınızı örterim ve sizi altlarından nehirler akan cennetlere koyarım. Artık sizden her kim bundan sonra küfre girerse muhakkak doğru yoldan sapmıştır."*
13) Ardından kesin sözlerini bozmaları sebebiyle onları lanetledik ve kalplerini kaskatı yaptık. Onlar kelimeleri yerlerinden değiştirirler. Kendisiyle hatırlatılanların büyük bir kısmını unuttular. İçlerinden pek azı müstesna onlardan hainlik görmekten uzak olmazsın. O halde onlardan affet ve aldırma. Muhakkak ki Allah iyilik edenleri sever.

10) Muhammed'i ve ona indirdiğimiz Kur'an'ı inkar eden, yalanlayan ve reddeden, Allah'a itaatten yüz çevirip O'na şirk koşan, hayatlarına O'nun şeriatini tamamen hakim kılmayan ve bu sebeple onu yalanlayanlar, işte bunlar cehennem halkıdır. Onlar orada ebedi olarak azap içerisinde kalacaklardır.
11) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetlerini düşünün. Hani bir zamanlar Yahudiler, bir başka zaman müşrikler size kötülük yapmak için plan kurmuşlardı da Allah onların kalplerine korku salıp, sizleri kurtararak, onların pis emellerini boşa çıkarmıştı. Böylece Allah dinini, Rasulünü ve mü'minleri aziz kılmıştı. Allah bu ikramını dilediği zamanda, dilediği kullarına verir. Nitekim daha önce Nuh'u ve beraberindeki müslümanları tufandan, İbrahim'i ateşten, Musa ve beraberindeki müslümanları Firavun ve askerlerinden, Yusuf'u kuyudan ve hapisten, Yakub'u körlükten, Yunus'u balığın karnından, Eyyub'u hastalıktan, Lut ve beraberindeki müslüman ailesini azgınların elinden, Davud'u ve beraberindeki cihada sabırlı az sayıdaki müslümanları büyük bir ordudan, İsa'yı hain yahudilerin saldırısından, Muhammed'i bir çok kere müşriklerin ve yahidilerin suikastlerinden kurtarmıştı. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının! Mü'minler her konuda meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra ancak Allah'a tevekkül etsinler, tedbirlerine değil, sadece Allah'a güvensinler.
12) Andolsun ki Allah muhakkak İsrailoğullarından nebileri Musa vasıtasıyla Tevrat'a sımsıkı bağlanacaklarına dair kesin söz almıştı. Biz içlerinden kavminin ileri geleni, onları idare eden, maslahatlarını gözeten, onlara kefil olan on iki nakib-temsilci göndermiştik. Bunlar, Beytü'l-Makdis'te bulunan güçlü, kuvvetli, iri yapılı Kenanilerle ilgili haberleri gizlice araştıracak, onlarla gerekirse savaşacak ve onları oradan çıkaracaktı. Allah buyurdu ki: *"Muhakkak ben sizinle beraberim, sizi koruyacak ve size yardım edecek ve sizi gözeteceğim. Öyleyse Allah için Beyt-i Makdis'e girin ve korkmayın! Bana karşı gelmekten de sakının! Çünkü bütün yaptıklarınızı görmekteyim. Yaptıklarınızın karşılığında ceza vermekten aciz değilim. Bu sebeple benden korkun, emrime itaat edin ve benden başka hiç kimseden korkmayın. Andolsun ki siz rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde ve devamla namazı eda eder ve zekatı eksiksiz bir şekilde zamanında verilmesi gereken yerlere verir, rasullerime gerektiği şekilde iman eder, onları bütün gücünüzle destekler ve Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine borç vermek suretiyle güzel bir ödünçle Allah'a borç verirseniz andolsun ki sizin günahlarınızı örterim, onları bağışlarım ve sizi odalarının ve ağaçlarının altlarından sudan, sütten, şaraptan ve baldan, oluksuz ve kanalsız olarak nehirler akan cennetlere koyarım. Artık sizden her kim söz verdikten sonra sözünü yerine getirmez, hükmüme karşı çıkmak suretiyle küfre girerse muhakkak doğru yoldan sapmıştır."* Kefiller, Beyt-i Makdis'te iri yarı vücutlu, dev cüsseli ve çok güçlü kimseleri görünce korktular, geri döndüler iki kişi hariç sözlerini bozdular ve gördüklerini kavimlerine anlattılar. Rasulullah ümmi olmasına rağmen Yahudilerin tarihiyle ilgili bu hakikatleri bildirmesi onun Allah'ın Rasulü olduğunun açık bir delilidir. Yahudiler samimi olsalardı bunları bilen rasule iman ederlerdi.
13) Ey Muhammed! Seninle ve müslümanlarla sözleşme yapmalarına rağmen, bu sözleşmelerine uymayarak sana tuzak hazırlayan yahudilere asla şaşırma! Zira onların geçmiş baba ve dedelerinin adetleri de böyleydi. Bu onların karakteridir. Onları baba ve dedeleri emrime itaat edeceklerine dair kesin olarak söz vermelerine rağmen sözlerini bozmaları sebebiyle onları lanetledik, rahmetimizden uzaklaştırdık, kalplerini kaskatı, vaazu nasihatten istifade etmeyen, bir hale getirdik. Onlar kelimeleri yerlerinden değiştirirler, lafızlarını ve manalarını tahrif ederler, sapık bir şekilde te'vil ederler. Allah'a, rasulleri Musa'ya ve geleceği bildirilen rasule uyacaklarına dair zikredilen hükümlere uymadılar. Anlayışları ve davranışları bozuldu. İçlerinden pek azı müstesna onlardan daima ihanet görürsün. O halde onları şimdilik affet ve yaptıklarına aldırma. Belki onlar hakka dönerler. Muhakkak ki Allah iyilik edenleri sever, onları mükafatlandırır.

وَمِنْ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمْ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (١٤)
يَاأَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنْ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ
مِنْ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ (١٥) يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنْ اتَّبَعَ
رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنْ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٦) لَقَدْ كَفَرَ
الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ
مِنْ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٧)

14) *“Biz elbette hristiyanız.”* diyenlerden de kesin sözlerini almıştık da kendisiyle hatırlatılanlardan büyük kısmını unuttular. Biz da aralarında kıyamet gününe kadar düşmanlık ve kin yerleştirdik. Allah da onlara yapmakta oldukları şeyleri haber verecektir.

15) Ey kitap ehli! Muhakkak kitaptan gizlediklerinizin pek çoğunu açıklayan rasulümüz size gelmiştir ki pek çoğundan vaz geçiyor. Muhakkak size Allah’tan bir nur ve apaçık bir kitap gelmiştir.

16) Allah kendi rızasına uyan kimseyi onunla selamet yollarına iletir ve onları izniyle karanlıklardan nura çıkarır ve onları dosdoğru bir yola iletir.

17) Andolsun ki *“Allah elbette Meryemoğlu Mesih’in kendisidir.”* diyenler muhakkak kafir olmuşlardır. De ki: *“O halde Allah Meryem oğlu Mesih’i, annesini ve yeryüzündeki kimseleri hep birden helak etmek isterse kim Allah’tan bir şeye sahip olabilir? Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah’ındır. Allah dilediğini yaratır. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.”*

14) *“Biz elbette hristiyanız.”* diyenlerden de bana itaat edeceklerine, onlara farz kıldığım bütün amelleri yerine getireceklerine, bütün yasaklarımdan kaçınacaklarına, onlara gönderdiğim rasule ve son rasul olan Muhammed’e bağlanacaklarına dair rasulleri İsa vasıtasıyla kesin sözlerini almıştık da Fakat onlar da yahudilerin yaptığı gibi yaparak kendisiyle hatırlatılanlardan büyük kısmını unuttular, sözlerinde durmadılar, dinlerini değiştirdiler ve emirlerimi unuttular. Bu sebeple gerçek imanı kaybettiler. Biz da kıyamet gününe kadar aralarına düşmanlık ve kin yerleştirdik. Sonunda birbirleriyle uğraşan, birbirlerini tekfir eden, birbirlerine lanet eden taifeler haline gelmişlerdir. Allah ahiret gününde onlara yapmakta oldukları şeyleri haber verecek ve onları yaptıklarından dolayı zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın hesaba çekecektir.

15) Ey kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar! Rasulümüz Muhammed’i size gönderdik. O, kitabınız Tevrat’ta bulunduğu halde insanlardan gizlediğiniz zinakar evlinin recmedilmesi, Muhammed’in sıfatları gibi pek çok şeyi açıklıyor, pratikte bir önemi olmadığı için pek çok şeyi açığa çıkarmayıp sadece size bildiriyor. Muhammed’in okuma yazma bilmemesine, kitabınızda yazılanlardan haberi olmamasına rağmen, bütün bunları size bildirmesi, şüphesiz Allah’ın Rasulü olduğunun büyük bir delilidir. Muhakkak size Allah’tan doğru yolu bulmak isteyenler için bir nur olan Muhammed ve apaçık bir kitap olan, hükmü Kıyamete kadar geçerli olan ve ancak ona bağlananların kurtuluşa ereceği Kur’an gelmiştir. Eğer gerçekten hakkı, adaleti ve Allah’ın rızasını istiyorsanız, hak olan bu kitaba ve nur olan bu rasule hemen tabi olun! Hayatınızı onun getirdiği prensiplere göre düzenleyin!

16) Allah, Kur’an ve sahih sünnete tabi olmak suretiyle kendi rızasına uyan kimseyi onunla selamet yollarına iletir ve onları izniyle şirk, küfür ve zulüm karanlıklarından iman, islam ve hidayet nuruna çıkarır ve onları dosdoğru bir yola iletir, bu yolda sabit kılar.

Doğru yol tektir, sapık yollar çok ve çeşitlidir. Kur’an’a zıt bütün hüküm, düzen ve fikirler kimden gelirse gelsin, karanlıktır, zulümdür, batıldır, sapıklıktır. Allah’ın gazabını hak etmeye, dünya ve ahirette mutsuz olmaya sebeptir. Kurtuluş yolu, İslam’ın hükümlerinin eksiksiz olarak uygulanmasındadır.

17) Andolsun ki *“Allah elbette Meryemoğlu Mesih’in kendisidir.”* diyen yakubi, ortadoks, protestan ve katolik hristiyanlar muhakkak ki kâfir olmuşlardır. Ey Muhammed! Onlara de ki: *“O halde Allah Meryem oğlu Mesih’i, annesini ve yeryüzündeki kimseleri öldürerek hep birden helak etmek isterse kim Allah’tan kurtaracak bir güce sahip olabilir? İsa ve annesi bile kendilerinden ölümü kaldırma gücüne sahip değillerken ilah olmaları nasıl mümkün olabilir? Hiç akletmiyor musunuz? İsa, Meryem’den doğmuş, yemek yiyen, acı duyan, üzülen, sevinen, ağlayan, gülen, ve hacet gideren bir insandır. Oysa Allah doğmamış ve doğurmamıştır. Hiç bir şeye ihtiyacı yoktur. Bilakis her şey O’na muhtaçtır. O’nun sıfatları mahlukatın sıfatlarına benzemez. O’nun eşi, dengi ve benzeri yoktur. Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah’ındır. Mülkte ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Allah dilediğini yaratır. Adem’i annesiz ve babasız olarak yaratmıştır. Havva’yı da annesiz yaratmıştır. Bütün bunları yapmaya güç yetiren Allah İsa’yı da babasız yaratmaya elbette güç yetirebilir. Eğer ilahlık, annesiz ve babasız olarak yarıtlmaya bağlı bir özellik olsaydı, o zaman Adem ve Havva’nın daha öncelikli olarak ilah sayılmaları gerekirdi. Hiç kimse O’na hesap soramaz. O’nun iradesinin üzerinde hiç bir irade ve hükmünün üzerinde hiçbir hüküm belirleyici yoktur. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. O’na hiç bir şey ağır gelmez. Bir şeyin olmasını dilediği zaman ona: ‘Ol!’ der, o da hemen oluverir.”*

Gökleri, yeri ve bunların içindekileri yaratmamış olan, dilediği gibi davranamayan, eziyetleri kendisinden defedemeyen ve hatta annesinin ölümüne bile engel olamayan bir kimse nasıl ilah olabilir? İsa’nın ilah olduğunu söyleyenler, hiç bir akli ve nakli delile dayanmadan, sadece heva ve heveslerine uyarak Allah’a büyük bir iftira atmışlardır.

وَقَالَتْ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ فَلِمَ
يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (١٨) يَاأَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ
جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنْ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا
مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٩) وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ
يَاقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ
وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنْ الْعَالَمِينَ
(٢٠) يَاقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ
لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ (٢١)
قَالُوا يَامُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّى
يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ (٢٢) قَالَ
رَجُلَانِ مِنْ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمْ
الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ
كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٢٣)

18) Yahudiler de Hristiyanlar da: *"Biz Allah'ın oğulları ve O'nun dostlarıyız."* dediler. De ki: *"O halde günahlarınız sebebiyle size niçin azabediyor? Hayır siz yaratıklarından olan beşersiniz. O dilediğine bağışlar dilediğine de azabeder. Şüphesiz göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah'ındır, dönüş yalnız O'nadır."*

19) Ey Kitap ehli, muhakkak size rasullerin arasının kesilmesi üzerine sizin için açıklayan rasulümüz size geldi ki *"Bize bir müjdeci ve korkutucu gelmedi."* demeyesiniz. Muhakkak işte size müjdeleyici ve korkutucu geldi. Şüphesiz Allah herşeye kadirdir.

20) Hani Musa kavmine şöyle demişti: *"Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetini düşünün ki sizden nebiler kıldı, sizi melikler yaptı ve alemlerden hiç birine vermediğini size verdi."*

21) *"Ey kavmim, Allah'ın sizin için yazdığı mukaddes yere girin ve arkalarınıza dönmeyin ki o halde hüsrana uğrayanlar olarak dönmüş olursunuz."*

22) Dediler ki: *"Ey Musa doğrusu orada zorbalar topluluğu var ve onlar oradan çıkıncaya kadar biz kesinlikle oraya giremeyiz, oradan çıkarlarsa biz hemen girenler oluruz."*

23) Korkan kimselerden Allah'ın kendilerine nimet verdiği iki adam da dedi ki: *"Onların üzerine kapıdan girin oradan girdiğiniz takdirde şüphesiz siz galiplersiniz. Mü'minler iseniz ancak Allah'a tevekkül edin!"*

18) Yahudiler de Hristiyanlar da: *"Biz Allah'ın sevgili oğulları, halis kulları ve O'nun dostlarıyız. Bu yüzden cehennemde sayılı günler dışında kalmayacağız!"* dediler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"O halde günahlarınız sebebiyle size niçin dünyada azabediyor? Size ahirette de şiddetli bir azap hazırlamıştır. Hayır siz yarattıklarından olan beşersiniz. Diğer insanlardan hiç bir ayrıcalığınız yoktur. Eğer iyilik yaparsanız mükafatını alır, kötülük yaparsanız cezasını görürsünüz. Allah mü'min kullarından dilediğinin günahını tevbe etmese bile bağışlar dilediğine de günahları oranında azabeder. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Herkese layık olduğu şekilde muamele eder. Şüphesiz göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü Allah'ındır. Yaratma işinde ortağı olmadığı gibi hüküm vermede de ortağı yoktur. Dönüş yalnız O'nadır. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre kadar zulmetmeksizin verecektir."*
19) Ey Kitap ehli olan Yahudiler! İsa'dan sonra fetret dönemi de denilen rasulsüz geçen uzun bir müddetin ardından *"Bize cennetle müjdeleyici ve cehennem azabıyla korkutucu bir rasul gelmedi."* demeyesiniz diye sizi ve tüm insanları ve cinleri yalnızca Allah'a ibadet etmeye, O'na hiç bir şeyi ortak koşmamaya, tüm tağutları reddetmeye davet eden, size hakkı ve batılı açıklayan rasulümüz Muhammed geldi. Sizin kitaplarınızda ona dair haberler vardır. Nebileriniz de o rasul hakkında size bilgi vermişlerdi. Muhakkak ki size iman edenleri cennetle müjdeleyici ve inkar edenlere cehennemle korkutucu bir rasul olan Muhammed hükmü Kıyamete kadar geçerli olan Kur'an ile geldi. Ona ve getirdiklerine uyun! Bu rasul geldikten ve sizlere hakkı delilleri ile sunduktan sonra hala batıl inanç ve amellerinizde ısrar eder, şirk üzerinde yaşamaya devam ederseniz biliniz ki; Allah'a sunabileceğiniz bir mazeretiniz olmayacaktır. Hem dünyada hem de ahirette azabı hak edeceksiniz. Şüphesiz Allah herşeye kadirdir. Hiç bir şey O'na ağır gelmez.
Rasul gelmeden, deliller gösterilmeden evvel şirk işleyene insanlar zahiren müşrik sıfatı verseler bile Allah bu kimselere azab etmez.
20) Hani Musa kavmine: *"Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetlerini hatırlayın ki babanız İbrahim'den bana kadar sizden kesintisiz nebi ve rasuller kıldı, daha önce köle iken sizi hür kıldığı, denizi yarıp Firavun ve askerlerini boğarak sizleri onların zulmünden kurtardı, bulutları size gölge yaptı,size gökten men ve selva indirdi,sizi melikler yaptı, size eş, evlat, ev ve hizmetçi verdi ve kendi zamanınızdaki alemlerden hiç birine vermediği nimetleri size verdi."*
21) *"Ey kavmim, Allah'ın sizin için takdir edip yazdığı Nil ile Fırat arasındaki mukaddes topraklara girin, oradaki zorba kavim olan Kenanlılar ile savaşın! Allah için cihad edin ve orada Allah'ın hükmünü ikame edin! Sakın savaştan kaçarak arkalarınıza dönmeyin. Şayet bana itaat etmez, emrime karşı gelir ve böylece dininizden dönerseniz, şüphesiz hem dünyada hem de ahirette hüsrana uğrayanlardan olursunuz."* Filistin'in gerçek sahibi yalnızca Allah'a ibadet eden, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayan mü'minlerdir.
22) Musa'nın mukaddes topraklarda bulunan kavim hakkında araştırma yapmak için gönderdiği on iki temsilciden on tanesi Musa'ya gelerek dediler ki: *"Ey Musa doğrusu orada dev cüsseli, iri yarı, güçlü ve kuvvetli zorba insanlar var. Onlar oradan çıkıncaya kadar biz kesinlikle oraya giremeyiz, oradan çıkarlarsa biz hemen gireriz."* Onların böyle yapmaları; Musa'nın risaleti, nübüvveti ve Allah'ın verdiği söz hakkında şüphe ettiklerini göstermektedir. Yine bu ayet, yahudilerin ne derece korkak olduklarını da ortaya koymaktadır. Onlar ancak sinsi olarak surlar arkasından savaşırlar. Düşmanlarını gözlerine kestirdiklerinde her türlü yöntemle saldırırlar.
23) Allah'ın kendilerine hidayet, iman ve taat nimet verdiği Allah'tan korkan Yuşa b. Nun ve Kalib b. Yusna adındaki iki temsilci Musa'ya itaat ederek emirlerini yerine getirdi ve edindikleri haberleri halktan gizli tutup sadece Musa'ya aktardı. Onlar kavimlerine de şöyle dedi: *"Rasulümüz Musa'nın emirlerine itaat edin! O zorba kavmin üzerine kapıdan girin, onlardan asla korkmayın. O kapıdan girdiğiniz ve onlarla cesurca savaştığınız takdirde Allah'ın izniyle şüphesiz siz galipl gehleceksiniz. Eğer gerçek manada iman etmiş kimseler iseniz tüm tedbirleri aldıktan sonra ancak Allah'a tevekkül edin! O'ndan başkasına güvenmeyin"*

قَالُوا يَامُوسَى إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ (٢٤) قَالَ رَبِّ إِنِّي
لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ (٢٥) قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٢٦)
وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ
أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (٢٧) لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ
لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ
رَبَّ الْعَالَمِينَ (٢٨) إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ
فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ (٢٩)
فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ
(٣٠) فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ
يُوَارِي سَوْأَةَ أَخِيهِ قَالَ يَاوَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ
هَذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْأَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ (٣١)

24) Dediler ki: *"Ey Musa! Muhakkak ki onlar orada bulundukça biz oraya asla girmeyiz. O halde git de sen ve Rabbin savaşın!? Elbette biz burada oturucuyuz."*

25) Dedi ki: *"Rabbim, muhakkak ki ben kendim ve kardeşimden başkasına malik değilim. Artık sen bizim aramızla fasıklar toplumunun arasını ayır!"*

26) *"Muhakkak ki orası kırk yıl onlara haram kılınmıştır; yeryüzünde şaşkın olarak dolaşacaklar. Artık sen fasıklar topluluğu için üzülme!"*

27) Onlara Adem'in iki oğlunun haberini hak ile anlat. Hani onlar bir kurbanı sunduklarında birinden kabul edilmiş, diğerinden kabul edilmemişti de: *"Andolsun seni öldüreceğim!"* demişti. Dedi ki: *"Allah ancak muttakilerden kabul eder."*

28) *"Andolsun ki sen öldürmek için bana elini uzatırsan ben seni öldürmek için sana elimi uzatmam. Muhakkak ben alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım."*

29) *"Ben istiyorum ki benim günahım ve kendi günahınla dönesin de ateş halkından olasın. İşte budur zalimlerin cezası!"*

30) Nihayet nefsi ona kardeşini öldürmeyi kolaylaştırdı da onu öldürdü. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.

31) Derken Allah ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstersin diye yeri eşeleyen bir kargayı gönderdi. *"Yazıklar olsun bana; bir karga gibi kardeşimin cesedini gömmekten aciz mi oldum!?"* dedi de pişman olanlardan oldu.

24) İsrail oğulları Allah'a gerçek manada iman etmeş iki temsilcinin nasihatlarına itibar etmeyip ukala bir şekilde dediler ki: *"Ey Musa! Muhakkak ki Kenanlılar o topraklarda bulunduğu müddetçe biz oraya asla girmeyiz. O halde sen git de Rabbinle birlikte onlarla savaş!? Elbette biz burada oturucuyuz. Bizim savaşmaya niyetimiz yok."* Bu ayet yahudilerin ne kadar bozuk bir karektere sahip olduğunu göstermektedir. Kendilerini Firavun ve askerlerinin zulmünden kurtaran Musa'ya ve Allah'a karşı kullandıkları üslup çok çirkindir.

25) Musa nankör kavminin bu sözlerini duyunca çok üzüldü, çok kızdı ve Allah'a yönelerek duygulu bir şekilde dedi ki: *"Rabbim, muhakkak ki ben,senin istediklerini yapma ve emirlerine itaat etme konusunda kendim ve kardeşim Harun'dan başkasına malik değilim. Şu nankör ve asi kavmim bana itaat etmiyor. Onları senin emirlerine itaat ettirmeye gücüm yok. Çünkü onlar bile bile hak yoldan çıkmışlardır. Artık sen bizim aramızla fasıklar toplumunun arasını ayır! Onlarla beraberliğimizi sonlandır.Onlar bizden uzak dursunlar. Onlar her türlü mucizeyi görmelerine rağmen senin emirlerine karşı geldiler. Onlara hakettikleri cezayı ver!"*

26) Allah Musa'nın duasına icabet etti ve dedi ki: *"Ey Musa! Muhakkak ki Verdiğim cihad emrine itaat etmeyerek sana karşı gelen şu nankör ve fasıklara o kutsal topraklar kırk yıl haram kılınmıştır; yeryüzünde, çölde şaşkın olarak dolaşacaklar, nerede olduklarını bilemeyeceklerdir. Artık sen bu hüküm sebebiyle fasıklar topluluğu için sakın üzülme!"* Bu süre zarfında İsrail oğullarından 20 yaşın üstündekiler öldü. Musa ve Harun (a,s,) da öldü. İtaatkar temsilcilerden Yuşa b. Nun, onlardan geriye kalanlarla birlikte Beyt-i Makdis'e giderek dev cüsseli, zorba kavimle savaştı ve Beyt-i Makdis'i fethetti. Bazı alimlere göre; Beyt-i Makdis'e girmek istemeyenlerin hepsi, büyüğü ve küçüğü bu kırk sene içerisinde öldü. Fakat bu kırk sene içerisinde doğanlar, Musa ve ayette zikredilen iki kişiyle birlikte Beyt-i Makdis'i fethettiler. Kenanlıların lideri İvac b. Ulak'ı Musa (a.s.) öldürdü. Belam b. Baura da bu kavimdendi ve kavmiyle beraber savaştı.

27) Ey Muhammed! Onlara Adem'in Habil ile Kabil adındaki iki oğlu arasında geçen hadiseyi hak ile, olduğu gibi anlat ki, insanların hased sebebiyle ne hale düştükleri ve hasedin sonuçlarının ne kadar tehlikeli ve çirkin olduğu bilinsin. Hani onlar Allah'a yaklaşmak için bir kurban sunduklarında ihlaslı olduğu için Habil'in kurbanı olan koç kabul edilmiş, Kabil'in kurbanı olan yiyecekler ise ihlassız olduğu için kabul edilmemişti. Bunun üzerine Kabil hasedinden kardeşi Habil'e sinirlenerek: *"Andolsun seni öldüreceğim!"* demişti. Habil dedi ki: *"Ben sana ne yaptım ki beni öldürüyorsun!? Allah ancak Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan kimselerin kurbanını kabul eder. Sen suçu kendinde ara!"*

28) *"Andolsun ki sen öldürmek için bana elini uzatırsan ben seni öldürmek için sana elimi uzatmam. Muhakkak ben alemlerin Rabbi olan Allah'ın azabından korkarım. Bu sebeple sana karşılık vermeyeceğim ve sabrederek sevabımı Allah'tan bekleyeceğim. Zira haksız yere bir kimseyi öldürmek, en büyük günahlardan birisidir. Üstelik böyle bir günahı işlemek, hem ahlakıma hem de imanıma zıttır."*

29) *"Ben seni öldürmekten uzak dururken ve sana karşılık vermezken eğer beni öldürürsen dilerim ki Allah'ın huzuruna hem beni öldürme günahın hem de önceki günahlarınla dönesin de cehennem ateşinin halkından olasın. İşte budur zalimlerin cezası!"* Zulmen öldürülen kişinin, duyduğu acı sebebiyle günahlarının bir kısmı affolunur. Katil, öldürdüğü kimsenin tüm günahlarını yüklenmez. Kıyamet gününde hesaba çekileceği zaman sevaplarından alınır, öldürelen kişiye verilir, sevabı kalmamışsa öldürdüğü kişinin günahlarından alır.

30) Nihayet nefsi Kabil'e öz kardeşi Habil'i öldürmeyi kolaylaştırdı da onu öldürdü. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldu. Haksız yere öldürülen tüm insanların günahından Kabil'e de bir pay vardır. Çünkü haksız yere öldürme işini ilk kez başlatan odur.

31) Kabil, Habil'in cesedini ne yapacağını bilemedi. Derken Allah ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstersin diye yeri eşeleyen bir kargayı gönderdi. Karga, yemek aramak için toprağı ayağıyla kazdı. Kabil ne yapacağını anladı. Kendi kendine: *"Yazıklar olsun bana; şu karga kadar olmaktan ve kardeşimin cesedini gömmekten aciz mi oldum."* dedi ve yaptığına pişman oldu. Allah için tevbe etmedi.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا
بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ (٣٢) إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ
أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٣٣)
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٤) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا
إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٣٥)
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ (٣٦)

32) İşte bu sebeple İsrailoğullarına şöyle yazdık: *"Her kim bir nefse karşılık yahut yeryüzünde bir fesat olmaksızın öldürürse bütün insanları öldürmüş gibi olur. Her kim de onu diri tutarsa bütün insanları diriltmiş gibi olur."* Andolsun ki muhakkak rasul onlara apaçık delillerle geldi sonra muhakkak onlardan bir çoğu bunun ardından yeryüzünde taşkınlık edicidirler.

33) Allah ve Rasulü ile harbeden ve yeryüzünde fesat için çalışanların cezası ancak öldürülmeleri veya asılmaları yahut ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi ya da bulundukları yerden sürülmeleridir. İşte bu onlar için dünyada bir rezilliktir. Ahirette de onlar için çok büyük bir azap vardır.

34) Ancak kendilerine gücünüz yetmeden önce tevbe edenler müstesna. Bilin ki muhakkak Allah Ğafûr ve Rahîm'dir.

35) Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve O'na vesile arayın. O'nun yolunda cihad edin ki kurtuluşa eresiniz.

36) Muhakkak yeryüzünde ne varsa hepsi ve bir o kadar daha kâfirlerin olsa da kıyamet gününün azabından kurtulmak için onu feda etseler yine de onlardan kabul edilmez. Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

32) İşte bu sebeple İsrailoğullarına Tevrat'ta şöyle yazdık: *"Bir kimseyi haksız yere öldürmediği, evli olduğu halde zina etmediği, yeryüzünde fesat çıkarmadığı, İslam'dan dönerek irtidat etmediği, Allah'a ve Rasul'üne savaş açmadığı veya yol kesmediği halde bir kimseyi haksız yere öldürmek, bütün insanları öldürmek gibidir. Zira sayılan bu meşru sebepler olmaksızın haksız yere bir nefsi öldüren, suçsuz bütün insanları da öldürebilir. Aynı şekilde kim bir nefsi ölümden kurtarırsa, bütün suçsuz insanları kurtarmış gibidir. Çünkü bu karektere sahip bir insan, bütün insanları helaktan kurtarmak için hazırdır."* Andolsun ki Musa'dan sonra gelen bütün nebi ve rasuller onlara apaçık delillerle geldi ve onlara haksız yere adama öldürmemelerini, insanlara iyilik etmelerini emretti. Buna rağmen onların bir çoğu haksız yere adam öldürerek, insanlara zulmederek yeryüzünde taşkınlık ettiler, fesat çıkardılar.
33) Allah ve Rasulü ile harbeden, Kur'an ve sahih sünnetin hükümlerine karşı çıkan, İslam devletinde Allah'ın şeriatini tatbik eden müslüman imama karşı ayaklanan, emirlerine itaat etmeyen, İslam devletini yıkmak isteyen; müslümanlara, zımmilere ve müslümanlarla eman ahdi yapanlara zarar veren, onların yollarını kesen, öldürüp mallarını gasbeden, onlara korku salan, müslümanlara savaş açan ve müslüman toplumu ifsat etmek için çalışanların yani bağilerin cezası yaptıkları suçlara uygun olarak cezalandırılır. Bu kimse eğer bir kimseyi öldürmüşse öldürülenin velisi affetse bile öldürülür: Hem öldürmüş hem de mal gasp etmişse önce öldürülür sonra asılır. Hiç kimseyi öldürmemiş sadece mal gasp etmişse sağ el ve sol ayakları çaprazlama kesilir. Hiç kimseyi öldürmemiş, mal da gasp etmemiş fakat sadece korku salmışsa bulundukları yerden sürgün edilir. İşte bu onlar için dünyada bir rezilliktir. Ahirette de onlar için çok büyük bir azap vardır. Bu hükümler İslam şeriatının yürürlükte olduğu yerlerde uygulanır. Daru'l-Harb'de hadler tatbik edilmez.
34) Ancak kendilerini yakalamadan önce kendi istekleriyle teslim olup yaptıklarından dolayı Allah'a tevbe ederlerse o zaman yukarıdaki cezaları uygulamayın. Fakat kul hakkı baki kaldığından bu kimse eğer adam öldürmüşse öldürülenin velisinin isteği üzere ya öldürülür, ya diyet öder ya da affedilir, yaralama yapmışsa kısas uygulanır, hırsızlık yapmışsa malı iade eder, zina etmiş veya içki içmişse had tatbik edilir. Bilin ki muhakkak Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette onlara merhamet edendir.
35) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, Allah'a karşı sorumluluğunzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının ve O'na yaklaşmak, O'nun rızasını elde etmek için Allah'ın caiz kıldığı, razı olduğu şeyleri yaparak, salih ameller işleyerek, günahlardan kaçınarak, dua ederek, diri olan salih bir kimsenin dua etmesini isteyerek vesile arayın. Vesile ararken asla Allah'ın caiz kılmadığı şeyleri yapmayın, ölü kimseleri aracı kılmayın, Allah'a eş koşmayın. Allah'ın şeriatını hakim kılmak ve insanları birbirine kul olmaktan kurtarıp sadece Allah'a ibadet ettirmek amacıyla Allah yolunda, O'nun rızasını elde etmek için O'nun gösterdiği metod çerçevesinde mallarınızla, canlarınızla ve dillerinizle cihad edin ki Allah'ın rahmeti sonucu dünya ve ahirette kurtuluşa eresiniz.
Sahabeler Rasulullah'ın sağlığında iken onun vesilesiyle Allah'tan yağmur istemişlerdir. Rasulullah'ın vefatından sonra, ölü olan Rasulullah'tan değil, diri olan amcası Abbas vesilesiyle Allah'tan yağmur istemişlerdir. Dua sırasında "Ey Allahım, filan kişinin hakkı için..." veya "Ey Allah'ım, filan kulunun yüzü suyu hürmetine..." sözünü kullanmak velev ki melek, rasul, nebi, şehid, salih ve veli kişiler de olsa caiz değildir. Bazı alimler bunun haram olduğunu söylemişlerdir. Bazıları da sadece Rasulullah için caiz olabileceğini söylemişlerdir.
36) Muhakkak yeryüzünde ne varsa hepsi ve bir o kadar daha kâfirlerin ve müşriklerin olsa da kıyamet gününün azabından kurtulmak için onu feda etseler yine de onlardan kabul edilmez. Onlar için çok acıklı ve ebedi bir azap vardır. Kafir, bu azaptan kurtulmak için çoluk-çocuğunu, eşini, akrabalarını dahi fidye olarak vermek isteyecektir, fakat nafile...

يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنْ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ (٣٧) وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنْ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
(٣٨) فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٩) أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤٠) يَاأَيُّهَا الرَّسُولُ لَا
يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنْ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا
بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنْ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّاعُونَ
لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ
مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ
تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدْ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنْ اللَّهِ
شَيْئًا أُوْلَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدْ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي
الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ (٤١)

37) Ateşten çıkmak isterler ama onlar oradan çıkacak değillerdir. Onlar için sürekli bir azap vardır.

38) Hırsızlık eden erkekle hırsızlık eden kadının kazandıklarına karşılık Allah'tan ibret verici bir ceza olarak ellerini kesin. Şüphesiz Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

39) Her kim de zulmünden sonra tevbe ederse ve düzeltirse muhakkak ki Allah onun tevbesini kabul eder. Muhakkak Allah Ğafûr ve Rahîm'dir.

40) Bilmez misin ki göklerin ve yerin mülkü kendisine ait olan muhakkak ki Allah'tır. Dilediğine azab eder, dilediği kimse için bağışlar. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.

41) Ey Rasul! Küfür içinde koşuşturanlar seni mahzun etmesin. Kalpleri iman etmediği halde ağızlarıyla *"iman ettik."* diyenlerden ve yahudilerden küfür içinde koşanlar seni mahzun etmesin! Onlar yalancılık etmek için dinlerler ve sana gelmeyen başka bir kavmi dinlerler. Kelimeleri yerlerinden değiştirirler: *"Şu verilirse onu hemen alın o verilmezse sakının."* derler. Allah her kimin fitnesini dilerse, sen onun için Allah'tan hiçbir şeye sahip olamazsın. İşte onlar o kimselerdir ki Allah onların kalplerini temizlemek istememiştir. Onlar için dünyada bir rezillik, ahirette ise çok büyük bir azap vardır.

37) Kafir ve müşrikler dünya dolusu hatta onun iki misli altını verip cehennem ateşinden çıkmak isterler ama onlar oradan çıkacak değillerdir. Onlar için sürekli bir azap vardır. Onların azabı bir an olsun hafifletilmez. Derileri kavruldukça yerlerine yeni deri gelir.

38) Ey iman edenler! İçinizden hırsızlık eden, yani başkasına ait olan belli miktardaki malı, ev, kilitli kasa, sandık, bekçisi olan bir yer gibi saklı olduğu yerden gizlice ve haksız yere alan erkek olsun kadın olsun suçlunun yapmış olduğu bu kötülüğe karşılık Allah'tan ibret verici bir ceza olarak elini kesin. Şüphesiz Allah galip ve güçlü olan, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Kulların maslahatını en iyi bilen O'dur. Allah'ın şeriatının hakim olmadığı, buna hazır olmayan bir topluluğa hadler tatbik edilemez. Aksi taktirde İslam şeriatı insan nefsine ağır gelir. Öncelikle yapılması gereken nefislerin Kur'an ve sahih sünnete kayıtsız şartsız teslim olmalarıdır. Hırsıza verilen el kesme cezası İslam toplumu için caydırıcı özellik taşır. Gerek kendi acısı gerekse insanların onun başına geleni görmeleri bu fiili yapmaktan insanları çekindirir. Bütün ihtiyacı sağlandığı halde hırsızlık yapmayı düşünen kimse; başkasının kazandığını kolayca elde etmeye çalışan, helal yoldan kazandığıyla yetinmeyen, malını haram yoldan artırmak isteyen, kazandığını az gören, daha çok harcama yapmak ve rahat para kazanmak isteyen bir kişidir. İşte İslam bu kimselere savaş açarak işlediği suça uygun bir ceza olarak hırsızın elini kestirmiştir. Hırsıza hapis cezasının verildiği ülkelerde bu cezanının caydırıcı bir özellik taşımadığı herkesin malumudur. Fakat Asr-ı Saadet döneminde bir kaç kişi dışında kimse hırsızlık yapmamıştır. Bir takım kimseler ayetteki el kesmeyi Yusuf'un (a.s.) güzelliğini gören kadınların elma yerine yanlışlıkla ellerini çizmelerini delil alarak hırsızın eli çizilir diyorlar. Bu düşünce Rasulullah'ın pratikteki uygulamasına zıttır.

39) Her kim de yapmış olduğu hırsızlık zulmünden sonra hakime getirilmeden samimi bir şekilde tevbe eder, çaldığı malları sahiplerine iade eder ve halini düzeltirse şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Ahiret gününde ona ceza vermez. Muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette onlara merhamet edendir. Bu kimseye dünyada ceza verilip verilmeyeceği alimler arasında ihtilaflıdır. Cumhura göre ceza verilir. Hanbelilere göre ceza verilmez.

40) Ey iman edenler! Bilmez misiniz ki göklerin, yerin ve içindekilerin mülkü kendisine ait olan muhakkak ki Allah'tır. Yaratmada, mülkte O'nun ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Herkese dünyada iken yaptıklarının karşılığını zerre miktarı zulmetmekszin verecektir. Günah işleyen müslümanlardan dilediğine günahları oranında azab eder, dilediğini ise bağışlar. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz. Emrine karşı gelerek hırsızlık yapana azab etmeye ve bundan vaz geçip halis bir şekilde tevbe edene rahmet edip onu bağışlamaya kadirdir. Çünkü Allah, kullarına kendi nefislerinden daha merhametlidir. O'nun kullarına olan merhameti, annenin çocuğuna olan merhametinden daha fazladır.

41) Ey Rasul! Küfür içinde çaba harcayıp koşuşturan, Allah ve Rasulüne boyun eğmekten çekinen, kendi görüş ve hevalarını öncelikli görerek Allah'ın şeriatından daha üstün görenler seni mahzun etmesin. Kalpleri iman etmediği halde ağızlarıyla *"iman ettik."* diyen münafıklardan ve yahudilerden küfür içinde koşanlar da seni mahzun etmesin! Allah seni onlara karşı muzaffer kılacak ve onların şerrinden koruyacaktır. Onlar yalancılık etmek, laf taşımak, İslam'ı karalamak için seni dinlerler ve sana gelmeyen başka bir kavmi, yahudi din adamlarını dinlerler, onların adına casusluk yaparlar. Bu yahudi alimleri Tevrat'ı ya kelimelerini eksilterek ya da fasit teviller yaparak bile bile tahrif ederler. Casus olarak kullandıkları münafık ve yahudilere ise şöyle tenbih ederler: *"Eğer Muhammed evli olduğu halde zina yapan kişi hakkında ceza olarak yüzü kömürle boyama ve dayak hükmü verirse onu hemen kabul edin, fakat recim hükmü verirse kabul etmeyin!"* Ey Muhammed! Allah her kimi imtihan etmek isterse, sen onun için Allah'tan hiçbir şeye sahip olamazsın, küfürlerini ortaya koymalarına engel olamazsın. Bu kimseleri hidayete de sevkedemezsin. İşte onlar, bilinçli küfürleri nedeniyle Allah'ın kalplerini temizlemek istemediği kimselerdir. Onlar için dünyada aşağılanma ve zillet, ahirette ise çok büyük, acıklı ve ebedi bir azap vardır.

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُمْ
بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ
شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ
الْمُقْسِطِينَ (٤٢) وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَاةُ
فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ
بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٣) إِنَّا أَنزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ
يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ
شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوْا النَّاسَ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي
ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمْ
الْكَافِرُونَ (٤٤) وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ
وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنفَ بِالْأَنفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ
بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ
وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمْ الظَّالِمُونَ (٤٥)

42) Onlar yalanı çokça dinleyicidirler ve haram yiyendirler. Sana gelirlerse aralarında hükmet ya da onlardan yüz çevirir. Onlardan yüz çevirirsen sana hiçbir şeyle zarar veremezler. Hükmedersen aralarında adaletle hükmet. Muhakkak Allah adaletli olanları sever.

43) Kendisinde Allah'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarında olduğu halde seni nasıl hakem yapıyorlar da bundan sonra dönüyorlar, yüz çeviriyorlar. Doğrusu onlar mü'minler değillerdir.

44) Muhakkak Tevrat'ı biz indirdik ki onda bir hidayet ve nur vardır. Teslim olmuş nebiler yahudilere onunla hükmederdi. Rabbaniler ve bilginler de... Çünkü Allah'ın kitabını korumaları istendi ve buna şahid idiler. O halde insanlardan korkmayın, benden korkun da ayetlerimi az bir değere satmayın. Her kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse işte onlar kâfirlerin ta kendileridir.

45) Biz onda kendileri için yazdık ki: Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş... Yaralar da birbirine karşılıktır. Artık her kim bunu bağışlarsa, o kendisi için bir keffaret olur. Her kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse işte onlar zalimlerin ta kendileridir.

42) Ey Muhammed! Yahudiler senin hakkında yalan uydurmak için seni dinlerler. Onlar yalan sözleri dinler ve nefislerinin hoşuna gideni kabul ederler. Yahudi zenginleri, kendilerinden fakir olan kimselere para vererek hem onların yahudilik dininde kalmalarını sağlar hem de uydurdukları yalanları bu kimseler vesilesiyle yayarak İslam'a laf atarlardı. Bu kimseler rüşvet, içki ve domuz satışı, fuhuş, kumar ve sahibini zillete düşüren, mertliğini gideren, utanç verici haramlar vesilesiyle kazanılan malları yerler. Yahudiler menfaatleri icabı ihtilaflarını çözmen için sana gelirlerse hükmetmek istersen aralarında Allah'ın hükmüyle hükmet ya da onlardan yüz çevir. Onlardan yüz çevirirsen sana hiçbir şeyle zarar veremezler. Çünkü Allah seni onlara karşı koruyacaktır. Hükmedersen aralarında adaletle, İslam'ın hükümleriyle hükmet. Muhakkak Allah adaletli olanları sever. İslam'ın dışındaki tüm sistemler zulümdür.
Vehb b. Münebbih dedi ki: "Kişinin malını, kanını ve ırzını korumak amacıyla zalime, zulmünü engellemesi için verilen rüşvet haram değildir. Haram olan, senin olmayan şeylerin senin olması için rüşvet vermendir." Zimmet ehline öldürme, gasb gibi cinai meselelerde hüküm verme konusunda muhayyerlik yoktur. Cumhura göre had meselelerinde kafirin müslüman aleyhine şahidliği kabul edilmez.
43) Ey Rasulüm! Kendisinde Allah'ın hükmü bulunan Tevrat yanlarında olduğu ve onun içerisinde zina edenin hükmü bulunduğu halde seni nasıl hakem tayin ediyorlar da bundan sonra nefislerinin hoşuna gitmeyen bir hüküm verdiğin için haktan dönüp yüz çeviriyorlar. Doğrusu onlar mü'min değillerdir. Eğer onlar iman iddialarında samimi olsalardı hevalarına değil, Allah'ın hükmüne uyarlardı.
44) Muhakkak Tevrat'ı biz İsrail oğullarına indirdik ki onda doğru yolu gösteren bir hidayet kaynağı ve karanlıkları aydınlatan bir nur vardır. Allah'ın hükümlerine gerçek manada teslim olmuş nebi ve rasuller yahudilere onunla hükmederdi. İnsanlar ve hayatla ilgili durumları iyi bilen, Rabbaniyyun adı verilen hikmet sahibi ve anlayışlı kimseler, Ahbar adı da verilen salih ve takvalı fıkıh alimleri ve hükümdarlar da Tevrat'ın hükümlerini önce kendi nefislerine sonra da İsrail oğullarına uygularlardı. Çünkü bunlardan Allah'ın kitabını pratik hayatta uygulamak suretiyle korumaları istendi. Onlar, Tevrat'ın hükümlerinin Allah katından hak olarak indirildiğine şahitlik etmişlerdir. Abdullah b. Selam gibi bazı yahudi alimleri de recm, Rasulullah'ın sıfatları gibi Tevrat'taki hakikatlere şahitlik etmiştir. O halde ey Yahudi alimleri hakkı istemeyen, batılın yayılmasına çalışan insanlardan korkmayın, benden korkun da ayetlerimi ne kadar çok olursa olsun ahiret nimetleri karşısında az bir değer ifade eden dünya menfaati karşılığında satmayın, tahrif etmeyin, gizlemeyin, sapık tevillerle saptırmayın. Muhammed'in Tevrat'ta geçen sıfatlarını, recm hadisesini herkese korkusuzca anlatın. Her kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, onun yerine heva ve hevesine dayalı hükümlerle hükmederse işte onlar hakkı inkar eden inatçı kâfirlerin ta kendileridir.
Küfür: Kelime manası; bir şeyi örtmek ve gizlemektir. Şer'i manası; Allah'ı ve nimetlerini inkâr etmek, imana zıt inanç, söz ve ameldir.
Küfrün Türleri: A) Büyük küfür: Sahibini İslam milletinden çıkaran küfürdür. **1)** Cehalet küfrü **2)** Yalanlama küfrü **3)** Reddetme küfrü **4)** Yüz çevirme küfrü **5)** Haktan şüphe etme küfrü **6)** İnkâr ve hakkı gizleme küfrü **7)** İnat küfrü **8)** Kibir küfrü **9)** Nifak küfrü **10)** Helalleştirme ve haramlaştırma küfrü **11)** Allah'ın şeriatından herhangi bir şeyi sevmeme küfrü **12)** Alay küfrü **13)** Taklid küfrü **B)** Küçük küfür: Sahibini İslam milletinden çıkarmayan küfürdür. Nimete teşekkür etmemek, soya svmek, ölü arkasından bağırıp-çağırmak gibi.
45) Biz Tevrat'ta İsrail oğulları için kısas konusu ile ilgili olarak şu hükümleri farz kıldık: Haksız yere kıyılan cana karşılık can, çıkarılan göze karşılık göz, kırılan, kesilen buruna karşılık burun, kesilen kulağa karşılık kulak, kırılan dişe karşılık diş... Yaralamaların da mümkün olduğu oranda birbirine eşit karşılığı vardır. Artık her kim kendisini yaralayanı affedip kısas hakkından vazgeçerse, o kendisi için bir mükafat ve günahların affedilmesine vesile olur. Her kim Allah'ın indirdiği ile hükmetmezse, heva ve hevesine dayalı hükümlerle hükmederse işte onlar, insanlara zulmeden zalimlerin ve hakkı inkar eden inatçı kafirlerin ta kendileridir.
Zulüm: Haddi aşmak, bir şeyi yerli yerine koymamaktır. Şirk gibi zulümler sahibini dinden çıkarır. Hırsızlık gibileri ise büyük günahtır.

وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
مِنْ التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ (٤٦)
وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ
بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُوْلَئِكَ هُمْ الْفَاسِقُونَ (٤٧) وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا
جَاءَكَ مِنْ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ
شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا
آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٤٨) وَأَنْ احْكُمْ بَيْنَهُمْ
بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ
بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنْ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ
(٤٩) أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنْ اللَّهِ
حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٥٠)

46) Onların izleri üzerine kendinden önceki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak Meryem oğlu İsa'yı gönderdik ve biz ona kendisinde bir hidayet ve nur bulunan kendinden önceki Tevrat'ı doğrulayıcı, muttakiler için bir hidayet ve öğüt olan İncil'i verdik.

47) İncil sahipleri de Allah'ın onda indirdiğiyle hükmetsin. Her kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse işte onlar fasıkların ta kendileridir.

48) Biz sana kitabı hak ile kendinden önceki kitabı doğrulayıcı ve ona şahit olarak indirdik. O halde aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet. Sana gelen haktan onların hevalarına uyma! Sizden her biri için bir şeriat ve apaçık bir yol tayin ettik. Allah dileseydi elbette sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat size verdiği ile sizi imtihan etmek istedi. O halde hayırlarda yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'adır. Artık ihtilaf ettiğiniz şeyleri size haber verecektir.

49) Onların aralarında Allah'ın indirdiğiyle hükmet de onların arzularına uyma. Ayrıca Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından seni fitneye düşürmelerinden sakın. Yüz çevirirlerse artık bil ki Allah onlara bir takım günahları sebebiyle musibet vermek istiyor. Muhakkak ki insanların pek çoğu fasıktırlar.

50) Cahiliyyenin hükmünü mü arıyorlar. Yakînen inanan bir toplum için Allah'ın hükmünden daha güzel kim olabilir!?

46) İsrail oğullarının nebilerinin ardından nların izleri üzerine giden kendinden önceki Tevrat'ın içindeki hakikatleri doğrulayıcı olarak onunla hükmeden ve Ahmed ismindeki son rasulü müjdeleyen Meryem oğlu İsa'yı İsrail oğullarına gönderdik ve biz ona kendisinde insanlara Allah'ın hükümlerini gösteren bir hidayet ve hayat düzeni, aynı zamanda tevhidi, nübüvveti ve ahireti açıklayan bir nur bulunan, kendinden önceki Tevrat'ın içindeki hakikatleri doğrulayıcı, ihtilafları çözen, şüpheleri kaldıran, Tevrat'ın bazı hükümlerini nesheden ve ancak Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınan kimseler için bir hidayet ve selamet rehberi ve hakkı tavsiye eden bir öğüt ve nasihat olan İncil'i verdik.

Cumhura göre geçmiş ümmetlerle alakalı olarak bildirilen hükümler nesholunmadığı müddetçe bizim şeriatımızda da geçerlidir.

47) İncil sahipleri olan hristiyanlar da Allah'ın onlara indirdiği İncil'le hükmetsin. Her kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse onun yerine heva ve hevesine dayalı hükümlerle hükmederse, işte onlar bile bile hak yoldan çıkan, hakkı inkar eden inatçı fasıkların ta kendileridir.

Fısk: Allah'a itaatten çıkmaktır. Fısk, bazen İslam'dan çıkaran büyük küfür, bazen de İslam'dan çıkarmayan günah ameller için kullanılır. Her küfür şirk, her şirk küfürdür. Her şirk ve küfür zulüm ve fısktır. Fakat her zulüm ve fısk büyük küfür ve büyük şirk değildir. Büyük küfür, büyük şirk, büyük zulüm ve büyük fıskın kelime anlamları her ne kadar farklıysa da hükümleri birdir. Aralarındaki fark, sadece kelime farkıdır. Her kim Yahudiler gibi zina, kısas vb. Allah'ın hükümlerini değiştir başka hükümlerle hükmederse kâfir, zalim ve fasık hükmünü alır. Halkın Allah'ın şeriatına aykırı bir hüküm üzerinde ittifak etmiş olması o hükmün doğru ve geçerli olduğunu göstermez.

Allah ve Rasulü'nün hükmünü reddetmek, uygulanmasının gerekli olmadığına, başka hükümlerin de uygulanabileceğine inanmak, bu çağda uygulanamayacağını, uygulanırsa müslümanların gerilemesine sebep olacağını, dinin siyasi, iktisadi ve beşeri konularda hüküm veremeyeceğini söylemek, hüküm koyma yetkisini kendisinde görmek ve beşeri kanunlarla hükmetmek büyük küfürdür.

48) Ey Muhammed! Biz sana Kur'an'ı hak ile kendinden önceki rasullere indirilen kitap ve sahifelerin bozulmamış hallerinin Allah katından geldiğini doğrulayıcı ve onlara şahit olarak indirdik. O halde insanların anlaşmazlığa düştükleri her konuda aralarında Allah'ın sana indirdiğiyle hükmet. Geçmiş şeriatların nesholunan hükümlerine itibar etme! Sana gelen haktan sonra onların hevalarına, arzu ve isteklerine uyma! Ey iman edenler! Siz de bu tavsiyelere kulak verin! Biz tüm rasulleri tevhid akidesini anlatmak için gönderdik. Fakat insanlardan her bir ümmet için bir şeriat, yol, dini hükümler, hayat nizamı ve apaçık bir yol, minhac, sünnet tayin ettik. Allah dileseydi elbette sizi tek bir ümmet yapar, hepinize aynı dini verdiği gibi aynı şeriatı da verirdi. Fakat size verdiği ile sizi imtihan etmek istedi. Kendisine itaat edenlerle isyan edenleri ortaya koymak istedi ki insanların ahiret günüde mükafat ve cezalara itirazı olmasın. Ey iman edenler! O halde her türlü hayırlı işlerde yarışın. Hayatınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin. Hepinizin dönüşü Allah'adır. Artık ihtilaf ettiğiniz şeyleri size tek tek haber verecektir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.

49) Ey Muhammed! Onların aralarında ihtilaf ettikleri meselelerde Allah'ın indirdiğiyle hükmet, sakın onların arzularına, heva ve heveslerine uyma. Ayrıca Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmını menfaatleri icabı uygulamaman suretiyle sana vadettiği şeylere kanma! Seni fitneye düşürüp dinden irtidat etmene sebep olmalarından sakın. Onlara asla güvenmeyin! Allah'ın hükümlerinden yüz çevirirlerse artık bil ki Allah onlara Allah'ın hükümlerine bağlanmama ve boyun eğmeme günahları sebebiyle musibet vermek, hidayetten uzaklaştırıp dünya ve ahirette cezalandırmak istiyor. Muhakkak ki insanların pek çoğu bile bile hak yoldan çıkmış fasıktırlar.

50) Onlar hala İslam'dan evvelki cahiliyye döneminin hükmünü mü arıyorlar. Allah'a ve ahiret gününe yakînen, şeksiz-şüphesiz inanan bir toplum için Allah'ın hükmünden daha güzel hüküm veren kim olabilir!? Allah'ın hükümleri kıyamete kadar geçerlidir. Her ne sebeple olursa olsun bir müslümanın Allah'ın hükümleri dışında bir hükmü arzu etmesi imana zıttır.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥١) فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ
أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَى مَا أَسَرُّوا فِي
أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ (٥٢) وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ
أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ (٥٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ
عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
عَلِيمٌ (٥٤) إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ
يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (٥٥) وَمَنْ
يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْغَالِبُونَ (٥٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا
دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ
وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٥٧)

51) Ey iman edenler, yahudileri de hristiyanları da veliler edinmeyin. Onların bir kısmı bir kısmının velileridir. Sizden her kim onları veli edinirse muhakkak o da onlardandır. Muhakkak ki Allah zalim bir toplumu hidayete erdirmez.

52) Kalplerinde bir hastalık bulunanların: *"Durumunuzu çevirecek şeylerin bize gelmesinden korkuyoruz."* diyerek içlerinde koşuştuklarını görürsün. Umulur ki Allah bir fetih veya katından bir emir getirir de onlar içlerinde gizlediklerine dair pişman olurlar.

53) İman edenler diyecekler ki: *"Sizinle kesinlikle beraber olduklarına dair büyük bir gayretle Allah'a yemin edenler bunlar mı?"* Onların amelleri boşa gitti ve hüsrana uğrayanlardan oldular.

54) Ey iman edenler! İçinizden her kim dininden dönerse mü'minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı aziz, Allah yolunda cihad eden ve kınayıcının kınamasından korkmayan bir toplum getirir ki O onları sever, onlar da O'nu severler. İşte bu, Allah'ın lütfudur, onu dilediğine verir. Şüphesiz Allah Vasi'dir, Alîm'dir.

55) Sizin veliniz ancak Allah'tır. O'nun Rasulü'dür ve iman edenlerdir ki namazı dosdoğru kılarlar ve rüku edici olarak zekâtı verirler.

56) Her kim Allah'ı, Rasulü'nü ve iman edenleri veli edinirse muhakkak Allah'ın hizbi onlardır ki galip olanlardır.

57) Ey iman edenler, sizden önce kitap verilenlerden dininizi eğlence ve oyun edinenleri ve kâfirleri veliler edinmeyin. Mü'minler iseniz Allah'tan sakının!

51) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler, yahudileri de hristiyanları da veliler, dostlar, yardımcılar edinmeyin. Onları sevmeyin, onlara güvenmeyin, onları sırdaş edinmeyin, müslümanların aleyhine onlarla anlaşma yapmayın. Onların size dostluk ve sevgi göstermelerine aldanmayın. Siz dininizi terketmedikçe onlar asla sizden razı olmazlar. Küfür tek millettir. Yahudi ve hristiyanların aralarında ihtilaf olsa bile size karşı birleşirler. Onların bir kısmı bir kısmının velileri ve dostlarıdır. Sizden her kim onları veli-dost edinirse muhakkak o da onların dinindendir. Çünkü kişi sevdiğiyle beraber haşrolunur, kişi dostunun dini üzerinedir. Muhakkak ki Allah kâfirleri bile bile dost edinmek suretiyle nefsine, Allah'ın dinine ve insanlara zulmeden zalim bir toplumu hidayete erdirmez.

52) Kalplerinde bir hastalık bulunan Abdullah b. Ubeyy b. Selül ve Ebu Lübabe b. Abdulmünzir gibi kimseler: *"Durumunuzun iyi hallerini kötü hale çevirecek musibetlerin, felaketlerin başımıza gelmesinden korkuyoruz. Bu yüzden onlarla iyi geçiniyoruz. Biz bunu, onları sevdiğimiz için değil, müslümanların maslahatı için yapıyoruz. Çünkü onlar, ileride belki müslümanlara galip gelirler de bizlere bu sebeple fazla eziyet etmezler."* diyerek kâfirlere doğru koşuştuklarını görürsün. Umulur ki Allah yakın bir zamanda müslümanlara bir fetih ve zafer verir, yahudi ve hristiyanları mağlup eder veya katından bir emir, hüküm getirir de onlar içlerinde gizlediklerine dair pişman olurlar, üzüntünün şiddetinden parmak uçlarını ısırırlar. Allah'ın bu va'di kısa zamanda gerçekleşmiş, Mekke fetholmuş, insanlar İslam'a bölük bölük girmiş ve kısa bir zaman içinde İslam bayrağı dünyanın her köşesinde dalgalanmıştır.

53) Allah'a gerçek manada iman edenler kâfirleri dost edinen münafıklara diyecekler ki: *"Bütün güçlerini kullanarak sizinle beraber olduklarını söyleyen ve bu konuda Allah'a yemin edenler bunlar mıdır? Onlar Allah'a karşı nasıl da bu suçu işliyorlar?"* Fakat işledikleri bu küfür ameller sebebiyle sevinmesinler. Çünkü Allah, onların kalplerinde gizlediklerini ortaya çıkarmıştır. Onların dünyada iken yaptıkları iyi amelleri boşa gitti ve dünyada rezil bir hayat, ahirette ise ebedi azaba uğramak suretiyle hüsrana uğrayanlardan oldular.

54) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! İçinizden her kim irtidat edip dininden dönerse size hiç bir şekilde zarar veremezler. Allah onların yerine mü'minlere karşı mütevazi, alçak gönüllü, kibirlenmeyen, yumuşak huylu, kâfirlere karşı aziz, güçlü, şerefli, sert ve onurlu olan, Allah yolunda malları, canları ve dilleriyle cihad eden ve hakkı söylemekten dolayı kınayıcının kınamasından korkmayan, nefislerinin aleyhine bile olsa hakkı çekinmeden söyleyen, hayatını Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyen bir toplum getirir ki Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler. İşte bu, Allah'ın lütfudur, onu kullarından dilediğine ve razı olduğuna verir. Şüphesiz Allah rahmeti ve lütfu bol olan, her şeyi en iyi bilendir.

İrtidat: Kelime manası bir şeyden dönmek demektir. Şer'i manası: Bir müslümanın ister şaka isterse de gerçek zorlama dışındaki bir baskıyla olsun, açık bir ifade ile yahut irtidatı gerektiren bir söz, niyet veya hareketle İslam'dan yüz çevirip kâfir olmasıdır.

55) Ey iman edenler! Sizin veliniz-dostunuz ancak Allah'tır. O'nun Rasulü'dür ve iman edenlerdir. Bu yüzden bunların dışında kimseyi dost edinmeyin. O mü'minler namazı ve rükuu rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamla eda ederler, zekâtı da vaktinde verilmesi gereken yerlere Allah rızası için tam olarak, gönül hoşluğuyla verirler ki malları arınsın.

56) Her kim Allah'ı, Rasulü'nü ve iman edenleri veli-dost edinirse muhakkak Allah'ın hizbi, taraftarı onlardır. Allah onlara yardım edecektir. Onlar dünya ve ahirette galip geleceklerdir. Allah'ın hizbi dışındaki hizibler, renkleri ve fikirleri değişik olsa da şeytanın hizbidirler. Her kim müşrik ve kâfirleri veli-dost edinirse o kimse şeytanın hizbindendir.

57) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Sizden önce kitap verilen yahudi ve hristiyanlardan dininizi eğlence ve oyun edinen, mü'minlere eziyet edenleri ve diğer müşrik ve kâfirleri veliler-dostlar edinmeyin. Onlara sert davranın! Mü'minler iseniz yalnızca Allah'tan sakının! O'nun azabı çok şiddetlidir.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَعْقِلُونَ (٥٨) قُلْ يَاأَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ
آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ
فَاسِقُونَ (٥٩) قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ
مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ
وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَنْ سَوَاءِ
السَّبِيلِ (٦٠) وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ
وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ (٦١)
وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ
السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٦٢) لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ (٦٣) وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ
وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا
بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا
لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ (٦٤)

58) Namaza çağırdığınız zaman onu eğlence ve oyun edinirler. İşte bu onların akıllarını kullanamayan bir toplum olmalarındandır.

59) De ki: *"Ey Kitap ehli! Yalnızca Allah'a, bize indirilene ve daha önce indirilene iman ettiğimiz için mi bizden hoşlanmıyorsunuz? Muhakkak ki çoğunuz fasıksınız."*

60) De ki: *"Allah katında cezası bundan daha kötü olanı haber vereyim mi? Allah'ın lanetlediği ve ona gazab ettiği, içlerinden maymunlar, domuzlar yaptığı ve tağuta ibadet edenlerdir. İşte onlar yerleri daha kötü olanlar ve doğru yoldan daha çok sapanlardır."*

61) Size geldikleri zaman: *"İman ettik!"* derler. Oysa onlar muhakkak ki küfür ile girmişlerdir ve muhakkak onunla çıkmışlardır. Şüphesiz Allah gizlemekte oldukları şeyi hakkıyla bilendir.

62) Onlardan pek çoğunu günahta, düşmanlıkta ve haram yemede yarışır görürsün. Yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

63) Rabbaniler ve bilginleri onları günah olan konuşmalardan ve haram yemelerinden alıkoysalardı ya! Yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

64) Yahudiler: *"Allah'ın eli bağlıdır!?"* dediler. Söyledikleri sebebiyle elleri bağlansın ve lanetlensinler. Bilakis O'nun iki eli de açıktır; dilediği gibi infak eder. Andolsun ki Rabbinden sana indirilen onlardan pek çoğunun küfrünü artırır. Biz de onların arasına kıyamet gününe kadar bir düşmanlık ve kin saldık. Her ne zaman harp için bir ateş yaksalar Allah onu söndürür. Yeryüzünde bozgunculuk için yarışırlar. Oysa Allah bozguncuları sevmez.

58) Müşrik ve kâfirler, mü'minleri namaza çağırdığınız zaman ezanı ve namaz hareketlerini eğlence ve oyun edinirler. İşte bu onların akıllarını kullanamayan, Allah'a yapılan ibadetlerin mahiyetini algılayamayan ve gerçek imana sahip olmayan bir toplum olmalarındandır. Ezan, namaza çağrıdır, bir paroladır. Orjinalliği bozulmadan okunmalıdır. İslam'ın ilk zamanlarında sadece mü'minler ezan okuduğu için bir topluluğun müslüman olup olmadığı ezanla anlaşılırdı. Fakat günümüzde müşrikler de ezan okuduğu için bu özellik kalmamıştır.
59) Ey Muhammed! Sizin dininizle alay eden, onu oyun ve eğlence konusu haline getiren kitap ehline de ki: *"Ey Kitap ehli! Yalnızca Allah'a, bize indirilen Kur'an'a ve daha önceki rasullere indirilen kitap ve sahifelere iman ettiğimiz için mi bizden hoşlanmıyor ve bize düşmanlık ediyorsunuz? Muhakkak ki çoğunuz Allah'ın emirlerine karşı gelen fasıklarsınız."* Bu ayet; kitab ehlinden bazı kimselerin dinin aslına bağlı olduklarını, İslam diniyle alay etmediklerini ve İslam dini onlara sunulduğunda hemen bu dine girdiklerini göstermektedir. Gerçek iman sahipleri, her zaman şerli ve imansız kimselerin eziyetine maruz kalacaklardır. Bu yüzden daima uyanık olmalıdır.
60) Ey Muhammed! Sizin dininizle alay eden, onu oyun ve eğlence konusu haline getiren kitap ehline de ki: *"Siz bizim dinimizle alay ediyor, onu oyun eğlence ediniyorsunuz. Sizin bu yaptığınız şerdir. Fakat sizin dedeleriniz bundan daha şerli şeyler yapmışlardı. Bu sebeple, sizden bize böyle bir şerrin gelmesi normaldir. Zira dedelerinizin bozuk karekterleri size de geçmiştir. Allah katında cezası bundan daha kötü olanı haber vereyim mi? Allah'ın lanetlediği, onu rahmetinden uzaklaştırdığı ve yaptıkları kötülüklerden dolayı ona gazab ettiği, içlerinden maymunlar, domuzlar yaptığı ve Allah'tan başka kendisine itaat edilen tağutlara ibadet edenler kıldığı kimselerdir. İşte bu sıfatları üzerinde taşıyan dedelerinizin ahiretteki yerleri sizden daha kötüdür. Onlar size nispetle doğru yoldan daha çok sapanlardır."* Cumartesi günü hürmetini çiğneyenler maymuna, İsa'ya gökten sofra indirilmesini inkâr edenler ise domuza çevrildiler. Bunlar çok yaşamadan üremeksizin öldüler. Mücahid'e göre bunlar manevi olarak, karakter bakımından çevrilmişlerdir.
61) Ey Muhammed! Kalpleri küfürle dolu olduğu halde iman ettiklerini iddia eden o münafıkar size geldikleri zaman: *"İman ettik!"* derler. Oysa onlar senin yanına muhakkak ki küfürleri ile girmişlerdir ve muhakkak onunla çıkmışlardır. Onlara vaazu nasihat fayda vermez. Sahip oldukları ilim, kalplerindeki küfürleri gidermez. Allah'ın ayetleri onları asla etkilemez. Şüphesiz Allah kalplerinde gizlemekte oldukları şeyi hakkıyla bilen ve yartıklarının karşılığını verek olandır.
62) Onlardan pek çoğunu günahta, düşmanlıkta ve faiz, rüşvet gibi haram yemede yarışır görürsün. Kendilerine haram kılındığı halde iç yağlarını helal kılarlar. Yapmakta oldukları şey ne kötüdür! İşte böyle kimselerin hidayeti ve hak yolu bulmaları çok zordur. Çünkü onlar kötü ameller yapmayı kendilerine alışkanlık edinmişlerdir. Bu sebeple onların durumları dünya ve ahirette çok kötü olacaktır.
63) Yüksek din alimleri ve bilgin yöneticileri onları günah olan konuşmalardan ve haram yemelerinden alıkoysalardı ya! Fakat onlar böyle yapmadılar. Günahkâr yahudileri, yaptıkları kötü amellerden sakındırmadılar. Günahta ısrar edenlere tavır almadılar bilakis, onlara bu amelleri yapmamaları gerektiğini söyledikten sonra onlarla birlikte oturup haşir neşir oldular. Yapmakta oldukları şey ne kötüdür!
64) Yahudiler: *"Allah'ın eli sıkıdır, bağlıdır, cimridir!?"* dediler. Söyledikleri sebebiyle elleri bağlansın ve lanetlensinler, Allah'ın rahmetinden uzaklaşsınlar. İşte bu sebepledir ki yahudiler; insanların en cimrisi, en hasedçisi, en korkağı, en zelili, en nankörü ve en aç gözlüsü olmuşlardır. Bilakis O'nun iki eli de açıktır, cömerttir; dilediği gibi infak eder. Allah, hikmeti gereği bazı insanlara bol, bazı insanlara ise az verir. Ey Muhammed! Andolsun ki Rabbinden sana indirilen Kur'an, hased ve kibirlerinden onlardan pek çoğunun küfrünü artırır. Biz de kötü karekterleri ve amelleri sebebiyle onların arasına kıyamet gününe kadar sürecek bir düşmanlık ve kin saldık. Bu yüzden daima birbirlerine düşmandırlar. Her ne zaman harp için bir ateş yaksalar Allah onu söndürür, planlarını boşa çıkarır. Yeryüzünde bozgunculuk için yarışırlar. Oysa Allah bozguncuları sevmez, onları dünya ve ahirette cezalandırır.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٦٥) وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَاةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ
تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا
يَعْمَلُونَ (٦٦) يَاأَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ
النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٦٧) قُلْ يَاأَهْلَ
الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّى تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ (٦٨) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ
وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا
خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٩) لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ
بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ
بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ (٧٠)

65) Kitap ehli iman edip sakınsaydı elbette onların kötülüklerini örterdik ve onları Naîm cennetlerine girdirirdik.

66) Onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirileni ikame etselerdi elbette üstlerinden ve ayaklarının altlarından yerlerdi. Onlardan orta yolu tutanlar da vardır. Buna rağmen onların pek çoğunun yapmakta oldukları şey ne kötüdür!

67) Ey Rasul, Rabbinden sana indirileni tebliğ et; eğer yapmazsan O'nun risaletini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Muhakkak Allah kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez!

68) De ki: *"Ey kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni uygulayıncaya kadar hiçbir şey üzerinde değilsiniz. Andolsun ki Rabbinizden size indirilen muhakkak ki onlardan pek çoğunun azgınlığını ve küfrünü artıracaktır. Artık kâfirler topluluğu için üzülme."*

69) İman edenler, yahudiler, sabîîler ve hristiyanlardan her kim Allah'a ve ahiret gününe iman eder ve salih ameller işlerse onlar için korku yoktur, onlar üzülecek değillerdir.

70) Andolsun ki elbette biz İsrailoğullarından kesin söz aldık ve onlara rasuller gönderdik. Her ne zaman bir rasul onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şey getirirse bir kısmını yalanladılar bir kısmını da öldürdüler.

65) Kitap ehli gerçek manada iman edip tevbe ederek şirk ve günahlardan sakınsaydı elbette onların işledikleri geçmiş kötülüklerini örter ve onları içinde her türlü nimetin bulunduğu, sonsuza kadar mutlu olacakları Naîm cennetlerine girdirirdik. Allah'tan ümit kesilmez.

66) Onlar Tevrat'ı, İncil'i tahrif etmeden, saptırmadan gerçek manada tatbik etmiş olsaydılar ve kıyamete kadar baki kalacak olan, bütün şeriatleri nesheden Rablerinden kendilerine indirilen Kur'an'ın hükümlerini ikame etselerdi elbette gökten gelen ve yerden biten sayısız nimetlerden faydalanırlardı. Onlardan aşırıya kaçmayıp, ifrat ve tefritten uzak bir şekilde orta yolu tutan Abdullah b. Selam ve Necaşi gibileri de vardır. Buna rağmen onların pek çoğunun yapmakta ve söylemekte oldukları "İsa Allah'ın oğludur, Uzeyir Allah'ın oğludur, Allah üçün ücüncüsüdür, Allah'ın eli sıkıdır ..." gibi şeyler ne kötüdür!

67) Ey Allah'ın Rasulü Muhammed, Rabbinden sana indirilen Kur'an ve sünneti eksiksiz bir şekilde, hikmet ve öğütle, güzel bir üslupla, taviz vermeden tebliğ et; eğer az bir kısmını dahi olsa gizlersen O'nun risaletini tebliğ etmemiş olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Hiç kimse sana zarar verebilecek veya seni öldürebilecek bir güce asla sahip olamayacaktır. Allah hidayeti hakedene verir. Muhakkak Allah küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez!
Rasulullah müslümanların en büyük toplantısı olan Veda Haccı'nda, yaklaşık kırk bin kişilik bir topluluğa, Allah'tan kendisine indirilenlerin hepsini, hiç eksik bırakmaksızın insanların tamamına tebliğ ettiğine dair şahit tuttu.

68) Ey Muhammed de ki: *"Ey kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i tahrif etmeden, saptırmadan, gizlemeden iman edinceye ve Rabbinizden size indirilen Kur'an ve sünneti eksiksiz bir şekilde uygulayıncaya kadar mü'min olduğunuzu iddia etseniz bile hiçbir şey üzerinde değilsiniz. Sizlerin de diğer kâfir ve müşriklerden bir farkınız yoktur. Andolsun ki Rabbinizden kitaplarınızda geleceği bildirilen son nebi ve rasul olan Muhammed vasıtasıyla size indirilen Kur'an ve sünnet onların gerçek durumlarını ortaya koyacağı için muhakkak ki onlardan pek çoğunun azgınlığın, inadını, müslümanlara karşı düşmanlığını ve küfrünü artıracaktır. Allah bunu çok iyi bilmektedir. Dolayısıyla onlardan göreceğin bu tavırlar, senin gerçeği haykırmana engel olmasın.! Sen hakkı eksiksiz olarak haykırmaya devam et! Ta ki hidayet bulan bilerek hidayet bulsun, helak olan da bilerek helak olsun! Ey Muhammed! Sen hakkı eksiksiz bir şekilde açıkladığın halde hakkı beğenmeyen, küfürde inat eden ve hatta daha ileri giden kâfirler topluluğu için üzülme. Çünkü bile bile hakkı reddeder kimseler hidayeti haketmezler.Fakat mazeretleri kalmasın diye sen onlara yine de hakkı açıkla! Kâfirlerin sayısının çokluğu sakın seni üzmesin!"*

69) Muhammed'e (s.a.v.) ve getirdiklerine inananlardan, Muhammed'den önce gönderilmiş olan Musa'ya ve getirdiklerine inanan yahudilerden, İsa'ya ve getirdiklerine inanan hristiyanlardan, sabiilerden veya Muhammed'e ve getirdiklerine inanmadığı halde diliyle inandığını söyleyen münafıklardan her kim Allah'ın uluhiyyet, rububiyyet, isim ve sıfat tevhidine, ahiret gününe ve bu günde gerçekleşecek olaylara şeksiz-şüphesiz iman eder, bu imanın gereklerini yerine getirir, Allah'ın rızasını elde etmek için rasullerin gösterdiği şekilde salih amel işlerse, kıyamet gününde yaptıklarının karşılığını hiç bir eksikliğe uğratılmaksızın alacaktır. O günde onlar için hiç bir korku olmayacak ve dünyada iken kaybettiklerinden dolayı üzülmeyeceklerdir. Çünkü onlar Cennet'e girmişlerdir.

70) Andolsun ki elbette biz İsrailoğullarından Allah ve rasullerinin emirlerini dinlemek ve itaat etmek üzere kesin söz aldık ve onlara bir çok nebi ve rasuller gönderdik. Fakat onlar kendilerinden alınan bu kesin sözü bozdular. Heva ve heveslerine tabi oldular. İnsanların sözünü Allah'ın ayetlerine tercih ettiler. Allah'ın ayetlerinden hoşlarına gideni, heva ve heveslerine uygun olanı tatbik ettiler. Heva ve heveslerine uygun olmayanları ise tatbik etmediler. Her ne zaman bir nebi ve rasul onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şey getirirse bir kısmını yalanladılar Zekeriyya, Yahya gibi bir kısmını da öldürdüler. Ey Muhammed! Bu kaypak milletin iman etmediğine üzülme! Senin görevin insanlara hakkı açık bir şekilde anlatmaktır.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُّوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
ثُمَّ عَمُوا وَصَمُّوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (٧١)
لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ
الْمَسِيحُ يَابَنِي إِسْرَائِيلَ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَنْ
يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ (٧٢) لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنْ لَمْ يَنْتَهُوا عَمَّا
يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٣)
أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧٤)
مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ
وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ انْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ
الْآيَاتِ ثُمَّ انْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٧٥) قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ (٧٦)

71) Buna rağmen bir fitne olmayacağını sandılar da kör ve sağır oldular. Sonra Allah onların tevbelerini kabul etti de ardından onların pek çoğu yine kör ve sağır oldular. Şüphesiz Allah yaptıklarını hakkıyla görendir.

72) Andolsun ki: *"Gerçekten de Allah Meryem oğlu Mesih'in kendisidir!?"* diyenler elbette kâfir olmuştur. Oysa Mesih: *"Ey İsrailoğulları! Benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin. Her kim Allah'a şirk koşarsa muhakkak ki Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun varacağı yer ateştir. Zalimlerin yardımcıları yoktur."* dedi.

73) Andolsun ki: *"Şüphesiz Allah üçün üçüncüsüdür!?"* diyenler elbette kâfir olmuşlardır. Oysa tek bir ilahtan başka hiçbir ilah yoktur. Söylediklerinden vazgeçmezlerse andolsun ki içlerinden kâfir olanlara çok acıklı bir azap dokunacaktır.

74) Hala Allah'a tevbe etmeyecek ve O'ndan bağışlanma dilemeyecekler mi? Oysa Allah Ğafûr'dur, Rahîm'-dir.

75) Meryem oğlu Mesih bir rasulden başka bir şey değildir. Muhakkak ki ondan önce de rasuller geçmiştir. Onun annesi de dosdoğru bir kadındı. İkisi de yemek yerlerdi. Bak onlara ayetleri nasıl açıklıyoruz. Sonra bak ki nasıl döndürülüyorlar?!

76) De ki: *"Allah'ın yanısıra sizin için bir zarara da bir faydaya da gücü yetmeyen şeylere ibadet mi ediyorsunuz? Şüphesiz Allah O'dur ki Semî'dir, Alîm'dir."*

71) Heva ve heveslerini din edinen ve böylece Allah'ın hak olan dininden yüz çevirenler o kadar cahil kimseler ki, Allah'ın onları imtihan etmeyeceğini sandılar. Bu sebeple Allah'a karşı kesin olarak vermiş oldukları sözü yerine getirmeleri gerektiğini idrak edemediler. Allah'a ibadet konusunda ihlaslı olmaları ve Allah'ın emirlerine itaat edip yasaklarından uzak durmaları gerektiğini bilemediler. Allah onların basiretlerini adeta kör etmiştir, bu sebeple gördüklerini, okuduklarını ve verilen nasihatları anlayamazlar. Yine onların kulaklarını sağırlaştırmıştır, duyduklarından hiçbir şey istifade edemezler.. Allah'a karşı gelme suçunu işleyen bu kimseler bir müddet sonra işledikleri günahlarından tevbe ettiler Allah rahmeti gereği onların tevbelerini kabul etti de ardından kısa bir müddet sonra onların pek çoğu yine haktan yüz çevirdiler ve hakkı yaşamaktan vazgeçtiler. O zaman yine hakkı görmez ve duymaz hale geldiler. Şüphesiz Allah tüm mahlukatın gizli-açık yaptıklarını hakkıyla gören ve herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecek olandır.

72) Andolsun ki: *"Gerçekten de Allah Meryem oğlu Mesih'in kendisidir!?"* diyen katolik, ortodoks ve protestan hristiyanları elbette kâfir olmuştur. Oysa İsa Mesih beşikte iken: *"Ben Allah'ın kuluyum."* diyordu. Büyüdüğünde ise: *"Ey İsrailoğulları! Benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan, eşi, ortağı, dengi ve benzeri bulunmayan Allah'a yalnızca ibadet edin. O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Her kim Allah'a herhangi bir şeyi şirk koşar ve tevbe etmeden ölürse muhakkak ki Allah ona cenneti haram kılmıştır. Onun varacağı yer cehennem ateşidir. Orada ebedi bir şekilde azaba uğrayacaktır. Onu bu azaptan kimse kurtaramaz. Zalimlerin yardımcıları yoktur."* dedi.

Hristiyanlar şöyle diyorlar: "Allah üç asıldan oluşmuştur. Bunlar; baba, oğul, kutsal ruhtur. Baba; Allah, oğul; Meryem oğlu Mesih'tir. Baba, oğul olan Mesih'e birleşmiş ve kutsal ruh olmuştur. Onlara göre bu üç şeyin herbiri diğerinin aynısıdır."

Şirk: Kelime manası; ortak koşmak demektir. Şer'i manası ise; Allah'ın uluhiyyetinde, rububiyyetinde veya isim, sıfat ve özelliklerinden birinde Allah'a ait olan hak, sıfat ve yetkiyi Allah'tan başka bir varlığa veya Allah ile beraber bir başka varlığa vererek Allah'a ortak kılmaktır. Şirk üç türlüdür: **1)** Büyük şirk: Tevbe edilmeden ölünmesi halinde sahibini ebedi olarak cehenneme sokacak olan şirktir. **a)** Dua yapmada şirk **b)** Niyet ve istemede şirk **c)** İtaatte şirk **d)** Sevgide şirk **2)** Küçük şirk: Büyük günahlardan daha büyük olup sahibini dinden çıkarmaz. Riya, Allah'tan başkası adına yemin etmek vb. **3)** Gizli şirk: Gizli olduğu için daima Allah'a şirke düşmemek için dua etmeliyiz.

73) Andolsun ki: *"Şüphesiz Allah üçün üçüncüsüdür!?"* diyen katolik, ortodoks ve protestan hristiyanları elbette kâfir olmuşlardır. Oysa eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmayan tek bir ilah olan Allah'tan başka ibadete layık gerçek hiçbir ilah yoktur. Söyledikleri iftiralardan vazgeçmez ve halis bir şekilde tevbe etmezlerse andolsun ki içlerinden kâfir olanlara ahirette çok acıklı ve ebedi bir azap dokunacaktır.

74) Tüm kâfir ve müşrikler hala işledikleri günahlardan pişman olup, bir daha yapmamak üzere karar verip, ihlaslı bir şekilde Allah'a tevbe etmeyecek ve O'ndan bağışlanma dilemeyecekler mi? Oysa Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.

75) Meryem oğlu Mesih, kendisinden önceki rasuller gibi bir rasulden başka bir şey değildir. Muhakkak ki ondan önce de rasuller geçmiştir. Kendinden önceki rasullere, risaletlerini ispat etmeleri için nasıl mucize verilmişse ona da mucizeler verilmiştir. Gösterdiği mucizeler sebebiyle İsa'ya ilah deniyorsa, o halde ondan önceki rasuller de birer ilah olurdu. Onun annesi de dosdoğru bir kadındı. İkisi de yemek yerlerdi. Bunlar nasıl ilah olabilir? Bak onlara ayetleri nasıl açıklıyoruz. Sonra bak ki nasıl haktan döndürülüyorlar?!

76) Ey Muhammed! Allah'tan başkasına ibadet eden tüm müşrik ve kâfirlere de ki: *"Allah'ın yanısıra sizin için bir zarara da bir faydaya da gücü yetmeyen şeylere ibadet mi ediyorsunuz? Şüphesiz Allah O'dur ki gizli-açık herşeyi işiten ve herşeyi bilendir. Bu sebeple size ölüm gelmeden evvel Allah'a tevbe edip O'na yönelin. Tüm ibadetlerinizi yalnızca O'na yapın, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın!"*

قُلْ يَاأَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا
تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَأَضَلُّوا كَثِيرًا وَضَلُّوا
عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ (٧٧) لُعِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي
إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُودَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا
عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ (٧٨) كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ
فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (٧٩) تَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ
سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ (٨٠) وَلَوْ
كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ
أَوْلِيَاءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (٨١) لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ
النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ
أَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى ذَلِكَ
بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ (٨٢)

77) De ki: *“Ey kitap ehli dininizde hakka aykırı olmak suretiyle haddi aşmayın ve daha önce kesin olarak sapan ve pek çoğunu saptıran ayrıca yolun doğrusundan sapan bir toplumun arzularına uymayın!”*

78) İsrailoğullarından kâfir olanlar Davud’un ve Meryem oğlu İsa’nın lisanıyla lanetlenmişlerdir. İşte bu isyan etmeleri ve haddi aşmaları sebebiyledir.

79) Onlar birbirlerini yaptıkları kötülükten vazgeçirmeye çalışmazlardı. Yapmakta oldukları şey gerçekten ne kötüydü.

80) Onların pek çoğunun kâfirleri veli edindiklerini görürsün. Andolsun ki nefislerinin kendileri için sunduğu şey ne kötüdür ki Allah onlara gazab etmiştir ve onlar azapta sürekli kalıcıdırlar.

81) Onlar Allah’a, nebi’ye ve ona indirilene iman etmiş olsalardı onları veliler edinmezlerdi. Fakat onların pek çoğu fasıklardır.

82) Yahudilerle şirk koşanları iman edenlere düşmanlık bakımından insanların en şiddetlisi olarak bulacaksın. İman edenlere sevgi bakımından da: *“Biz hristiyanız.”* diyenleri onların en yakını olarak bulacaksın. İşte bunun sebebi onlardan keşişlerin ve rahiplerin olması ve onların kesinlikle büyüklük taslamamalarıdır.

77) Ey Muhammed! De ki: *“Ey kitap ehli dininizde hakka aykırı olmak suretiyle haddi aşmayın ve aşırı gitmeyin. Ey Yahudiler! İsa’nın gayr-ı meşru olduğu iftirasından vazgeçin! Ey hristiyanlar! İsa’nın Allah’ın oğlu olduğu iftirasını terkedin! Daha önce kesin olarak haktan sapan ve pek çoğunu da saptıran ayrıca yolun doğrusundan sapan yahudilerin hevalarına ve arzularına uymayın!”*
Heva ve heves: Sevmek, aşık olmak, bir şeyi istemek, temenni etmek anlamlarına gelir. Kur’an’da hep kötü manada kullanılmıştır. Hevaya uymak, bazen küfür, bazen de büyük günahtır.
78) İsrailoğullarından kâfir olanlar Davud’un ve Meryem oğlu İsa’nın lisanıyla, yani Zebur ve İncil ile Allah’ın rahmetinden ve hidayetinden uzaklaşması için lanetlenmişler, maymun ve domuza çevrilmişlerdir. İşte bu, onların Allah ve Rasulü’nün emirlerine isyan etmeleri, Cumartesi hürmetini ihlal etmeleri, İsa’ya gökten inen sofra mucizesini inkâr etmeleri ve haddi aşmaları sebebiyledir.
79) Onlar birbirlerini yaptıkları kötülükten vazgeçirmeye çalışmazlardı. Yapmakta oldukları şey gerçekten ne kötüydü. Mücrim ve günahkar kimselerle oturmak, onları terketmemek, onların suçlarına ses çıkarmamak caiz değildir. Günahkar ve asi kimselerin de birbirlerini münkerden sakındırmaları üzerlerine farzdır. Gücü yeten kimsenin münkeri eliyle değiştirmesi gerekir. Buna gücü yetmiyorsa diliyle değiştirmesi gerekir. Buna da gücü yetmiyorsa kalbiyle buğzetmesi gerekir. Bir toplum işlenen suçlara karşı çıkar, o suçlara caydırıcı ve ıslah edici cezalar verirse o toplumda şerri yapmak, hayrı yapmaktan daha zor olur. Böylece şer siner ve onu teşvik eden unsurlar azalır. İşte o zaman toplumdaki fertlerin bağlılıkları kuvvetlenir ve şer yayılmaz. Bu, ancak gerçek İslam toplumlarında olur.
80) Ey Muhammed! İsrailoğullarının pek çoğunun, hem geçmişte, hem senin zamanında hem de gelecek diğer zamanlarda kâfirleri velidost edindiklerini, müslüman cemaat aleyhine onlarla yardımlaştıklarını görürsün. Andolsun ki bozuk nefislerinin kendileri için sunduğu şey ne kötüdür ki Allah onlara gazab etmiştir ve onlar cehennem ateşinde, azapta sürekli kalıcıdırlar.
Bazı ameller vardır ki bunlar, o amelleri işleyenin kalbinde iman olmadığını gösterir. Bunlardan bazıları: **1)** Allah’la, Rasulüyle ve İslam diniyle şaka yoluyla olsa da alay etmek. **2)** Böyle bir ortamda ikrah olmaksızın ses çıkarmadan oturmak. **3)** İkrah olmaksızın küfrü işlemek veya söylemek **4)** Allah’ın şeriatı dışındaki kanunlara muhakeme olmak. **5)** Allah’ın şeriatına muhakeme olmayı kabul etmemek **6)** Küfür konusunda müşriklere itaat etmek. **7)** Allah’ın hükmünü kabul etmemek ve ona rıza göstermemek. **8)** İhtilaf halinde Allah ve Rasulünün hükümlerine başvurmamak. **9)** Allah’ın indirdiğiyle hükmetmeyip, Allah’ın indirdiği dışındakilerle hükmetmek. **10)** Kâfirleri müslümanlara karşı desteklemek ve onlarla dost olmak. **11)** Kâfirlere karşı cihad yapmamak, müslümanların kâfirlere karşı cihad yapmasını engellemek, onları bundan sakındırmak. **12)** Sihir yapmak.
81) Yahudiler Allah’a, nebisi Muhammed’e ve ona indirilen Kur’an ve sünnete gerçekten iman etmiş olsalardı kâfirleri gizli ve aşikar bir şekilde veliler-dostlar edinmezler, onları müslümanlara karşı desteklemezlerdi. Fakat onların pek çoğu Allah’a itaatten çıkan fasıklardır.
Bu ayetlerden çıkan sonuçlar: **1)** Rasulullah’a iman edenler dışında kitab ehlinin çoğu Allah’a iman etmiş değildir. **2)** Kitab ehlinin hepsi, Allah’ın dini olan İslam’a muhataptır. Şayet İslam dinine girer ve Muhammed’e iman ederlerse işte o zaman mü’min ve Allah’ın dininden olurlar. **3)** Kitab ehli ile müslümanlar arasında kesinlikle hiçbir meselede vela ve dostluk olamaz.
82) Ey Muhammed! Yemin ederim ki yahudilerle şirk koşanları iman edenlere düşmanlık bakımından insanların en şiddetlisi olarak bulacaksın. İman edenlere sevgi bakımından da: *“Biz hristiyanız.”* diyenleri onların en yakını olarak bulacaksın. İşte bunun sebebi onlardan alim keşişlerin ve rahiplerin olması ve onların ağır başlı ve alçak gönüllü olup, kibirli yahudiler gibi kesinlikle büyüklük taslamamalarıdır. (Beydavi şöyle der: “Bu ayet gösteriyor ki; alçak gönüllülük, ilim ve amele yönelme ve şehvetlerden yüz çevirme gibi davranışlar, kâfir tarafından da yapılsa, övülen davranışlardır.”)

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنْ
الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنْ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ (٨٣) وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنْ
الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ (٨٤)
فَأَثَابَهُمْ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (٨٥) وَالَّذِينَ
كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (٨٦)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا
تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ (٨٧) وَكُلُوا مِمَّا
رَزَقَكُمْ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ
(٨٨) لَا يُؤَاخِذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمْ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ
مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ
تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ
أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٨٩)

83) Rasul'e indirileni duydukları zaman hakkı anladıklarından onların gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsün. Derler ki: *"Ey Rabbimiz, biz iman ettik; artık bizi şahitlerle beraber yaz!"*

84) *"Rabbimizin bizi salihler topluluğuyla birlikte girdirmesini umud ettiğimiz halde biz niçin Allah'a ve bize gelen hakka iman etmeyelim?"*

85) Allah da söyledikleri sebebiyle onları altlarından nehirler akan cennetlerle mükafatlandırdı ki orada sürekli kalıcıdırlar. İşte bu iyilik edenlerin mükafatıdır.

86) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ve bizim ayetlerimizi yalanlayanlar var ya; işte onlar cehennem ashabıdırlar.

87) Ey iman edenler! Allah'ın size helal kıldığı temiz şeyleri haram kılmayın ve haddi aşmayın! Muhakkak ki Allah haddi aşanları sevmez!

88) Allah'ın size rızık olarak verdiği helal ve temiz olan şeyleri yiyin de kendisine iman ettiğiniz Allah'tan sakının!

89) Allah sizi yeminlerinizdeki lağvden dolayı sorumlu tutmaz. Ancak bağlandığınız yeminler sebebiyle sorumlu tutar. Keffareti de ailenize yedirdiğinizin orta hallisinden on fakiri yedirmek veya onları giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Her kim bulamazsa üç gün oruç tutmalıdır. İşte bu yeminlerinizin keffaretidir. Yeminlerinizi koruyun. Allah size ayetlerini işte böyle açıklıyor; umulur ki şükredersiniz.

83) Ey iman edenler! Allah'ın son rasulü Muhammed''e indirilen, İsa ile annesi Meryem'in onurlu kişiler olduklarını belirten Kur'an ayetlerini ve sahih sünneti duydukları zaman hakkı anladıklarından, kalplerinin yumuşaklığı ve Allah kelamından etkilenmesi sebebiyle, Allah korkusundan Habeşistan kralı Necaşi gibi samimi ve dürüst kimselerin, alim keşişlerin ve rahiplerin gözlerinin yaşla dolup taştığını görürsünüz. Onlar derler ki: *"Ey Rabbimiz, biz hiçbir şeyi şirk koşmaksızın sana iman ettik. Muhammed de dahil olmak üzere nebi ve rasullerinin tamamını tasdik ettik ve indirdiğin tüm ilahi kitap ve sahifelere, son kitabın Kur'an'a da inandık; artık bizi kıyamet gününde diğer ümmetlere şahitlik edecek Muhammed ümmetiyle beraber yaz! Bize cenneti nasip et!"*
84) İslamı kabul etmelerinden dolayı onları ayıplayan yahudilere cevap olarak şöyle derler: *"Doğru yolu ve parlak gerçeği gördüğümüz, Rabbimizin bizi Allah'a inanarak, O'nun nimetlerine ibadetle karşılık vererek Allah'a karşı olan görevlerini; ve insanlara karşı iyi davranarak, kötülük etmekten sakınarak insanlara karşı olan görevlerini eksiksiz biçimde yerine getiren salihler topluluğuyla birlikte cennete girdirmesini umud ettiğimiz halde biz niçin Allah'a ve bize gelen hakka iman etmeyelim ve ona tabi olmayalım? Yüce Allah'ın Rab ve ortaksız tek ilah olduğuna, evladı ve ana babası olmadığına, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığına, Muhammed'in O'nun kulu ve rasulü olduğu hakkında bize gelen gerçeklere neden inanmayalım? "*
85) Allah da inanmaları, tasdik etmeleri, hakka kayıtsız şartsız teslim olmaları, şirkten ve şirk ehlinden uzak bir hayat sürdürmeleri sebebiyle onları köşklerinin ve ağaçlarının altlarından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetlerle mükafatlandırdı ki orada sürekli kalıcıdırlar. İşte bu iyilik eden, ihlaslı kimselerin mükâfatıdır.
86) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, Muhammed'i, O'na indirdiğimiz Kur'an ayetlerini ve sahih sünneti yalanlayanlar var ya; işte onlar cehennem ashabıdırlar. Onlar ateş içerisinde ebedi olarak azaba uğrayacaklardır.
87) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Zühd ve takva amacıyla Allah'ın size helâl kıldığı temiz ve lezzetli şeyleri haram kılmayın, kendinizi bu nimetlerden mahrum bırakmayın ve Allah'ın helâl-haram sınırlarını çiğneyerek haddi aşmayın! Hadım olmayın, kadınlarla cinsi münasebeti kesmeyin, et vb. yemek yemeyi terketmeyin, ara vermeksizin devamlı nafile oruç tutmayın, gece sabahlara kadar namaz kılmayın! Muhakkak ki Allah haddi aşanları sevmez, onlara buğzeder! Onları cezalandırır. İnsanları ifrat ve tefritten uzak tutup, onlara dengeli bir hayat sürdürmeyi tavsiye eder.
88) Allah'ın size rızık olarak verdiği helal ve temiz olan şeyleri yiyin, kadınlardan ve diğer yiyeceklerden meşru şekilde yararlanın, ara vermeksizin nafile oruç tutmayın, gecenin bir kısmını uykuyla, bir kısmını da ibadetle geçirin. Kendisine iman ettiğiniz Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle azabından sakının!
89) Ey iman edenler! Allah sizi *"Evet vallahi, hayır vallahi"* gibi yemin kastı olmaksızın, düşünmeden, istemiyerek, ağız alışkanlığıyla söylediğiniz yeminlerden dolayı sorumlu tumaz. Fakat bilerek, kalben inanarak yapılan yeminlerden sorumlu tutar. Bu yemini bozduğunuz taktirde keffareti, eşiniz ve çocuklarınızdan oluşan ailenize yedirdiğinizin en üst ve en alt derecesinden değil de orta hallisinden, halk arasında en yaygın olanından on fakiri yedirmek veya onları giydirmek ya da Allah rızası için mü'min bir köle azat etmektir. Her kim bu anlatılanlardan hiçbirini yapma imkânı bulamazsa peşpeşe veya aralıklı olarak toplam üç gün oruç tutmalıdır. İşte bu bozduğunuz yeminlerinizin şer'i keffaretidir, vicdanlarınıza binen günah yükünü kaldırma yollarıdır. Yalan yere yemin etmek büyük günah olup tevbe istiğfar dilemek, eğer bu yeminle kul hakkına girilmişse onu telafi etmek gerekir. Yeminlerinizi koruyunuz ve zaruret olmaksızın rastgele yemin etmeyiniz, eğer yemininizi bozmak zorunda kalırsanız keffaretini ödeyiniz. Allah size ayetlerini işte böyle açıklıyor ve izah ediyor; umulur ki size hidayet verdiği ve o yolda muvaffak kıldığı için ona şükredersiniz.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنصَابُ وَالْأَزْلَامُ
رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٩٠)
إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنْ الصَّلَاةِ فَهَلْ
أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ (٩١) وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا
فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٩٢)
لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا
إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثُمَّ
اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (٩٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِنْ الصَّيْدِ تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ
لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنْ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ
أَلِيمٌ (٩٤) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ
وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنْ النَّعَمِ يَحْكُمُ
بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ
أَوْ عَدْلُ ذَلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ
وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ (٩٥)

90) Ey iman edenler! Muhakkak ki içki, kumar, putlar ve fal okları şeytanın pis işlerindendir. O halde onlardan kaçınınız ki kurtuluşa eresiniz.

91) Muhakkak ki şeytan içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin sokmak sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyorsunuz değil mi?

92) Allah'a itaat edin, Rasul'e de itaat edin ve sakının! Yüz çevirirseniz bilin ki şüphesiz Rasulü'müze düşen apaçık bir tebliğdir.

93) İman edip salih ameller işleyenlere, sakınır, iman eder ve salih amel işlerler de sonra sakınıp iman eder ardından sakınarak iyilik ederlerse tattıklarından dolayı bir günah yoktur. Şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.

94) Ey iman edenler! Allah gıyaben kendisinden korkanları ortaya çıkarmak için ondan ellerinizin ve mızraklarınızın erişebileceği şey ile sizi muhakkak ki deneyecektir. Bundan sonra her kim aşırı giderse onun için çok acıklı bir azap vardır.

95) Ey iman edenler! Siz ihramda iken avı öldürmeyin. İçinizden her kim onu kasten öldürürse cezası öldürdüğü hayvanın benzeridir ki bunu Ka'be'ye ulaştırılacak bir hayvanı kurban etmek üzere içinizden adaletli iki kişi karar verir veya onun keffareti fakirlere yemek yedirmektir ya da bunun dengi oruç tutmaktır. Böylece yaptığının vebalini tatsın. Allah geçmiştekileri bağışlamıştır. Fakat kim onu yaparsa Allah ondan intikam alır. Şüphesiz Allah Azîz'dir, intikam sahibidir.

90) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Muhakkak ki hammaddesi ne olursa olsun, sarhoşluk veren az olsun çok olsun şarap, rakı, cin, tonik, bira vb. her türlü içki, yenen kazanır yenilen kaybeder ilkesine dayanan at yarışları, spor toto, loto, piyango vb. her türlü kumar oyunları, Allah'tan başkasına ibadet, itaat ve saygı amacıyla dikilmiş olup yanlarında kurbanların kesildiği, adakların adandığı, törenlerin düzenlendiği putlar, anıtlar, heykeller ve tağutlar, Beytullah'ın ve putların hizmetçilerinin yanında bulunan kısmet için çekilen, herhangi bir işin iyi mi, yoksa kötü mü; kârlı mı, yoksa zararlı mı olacağını anlamak amacı ile atılan fal okları, kâhinlerin çektikleri kurâlar, kum falı ve parmak hesabına dayanan tahminler akılların hoşlanmadığı, şeytanın insanları yoldan çıkarmak için süslediği, sevdirdiği ve özendirdiği maddi ve manevi anlamda habis-pis işlerdendir. O halde onlardan kalbi ve fiili olarak kaçınınız ki kurtuluşa eresiniz. Dünya ve ahiret mutluluğunu elde edesiniz.
91) Muhakkak ki şeytan içki ve kumarla aranıza düşmanlık ve kin sokmak, sizi Allah'ı anmaktan ve dininizin direği olan namaz kılmaktan alıkoymak ister. Artık bunlardan ve bunun gibi olan şeylerden vazgeçiyorsunuz değil mi? Yoksa eskisi gibi devam mı edeceksiniz? (Bütün sahabeler bu emre uyarak ellerindeki kadehleri fırlatmışlardır. İşte bu, teslimiyetin en güzel örneğidir.)
92) Allah'ın emirlerine, Kur'an'ın hükümlerine itaat edin, Rasul'ün emirlerine, sünnetlerine de itaat edin, onlara muhalefetten kaçının ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının! Eğer yüz çevirir de Allah ve Rasulü'nün emriyle amel etmezseniz biliniz ki, sizi hidayete iletmek veya itaat etmediğiniz taktirde size azab etmek ona ait değildir. Şüphesiz Rasulü'müze düşen apaçık bir tebliğdir. Size yaptıklarınızın karşılığını vermek ise bize aittir.
93) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenlere, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınır, Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman eder ve salih amel işlerler de sonra haram kılınanlardan sakınıp iman eder ardından Allah'ın haram kıldıklarından sakınarak Allah rızası için iyilik ederlerse bu haram hükmü yasaklanmadan evvel tattıkları içkilerden ve oynadıkları kumarlardan dolayı onlara bir günah yoktur. Şüphesiz Allah salih amel işleyerek iyilik edenleri ve kendisine yaklaşmak isteyenleri sever, onları cennet nimetleriyle mükafatlandırır.
94) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Hacc veya umre için ihrama girdiğiniz zaman Allah, imanı kuvvetli olduğu için, görmediği halde kendisinden korkan ile, imanı zayıf olduğu için korkmayanı birbirinden ayırıp ortaya çıkarmak için küçüklerine ellerinizle, büyüklerine de mızraklarınızla yetişebileceğiniz av hayvanlarıyla, daha önce İsrailoğullarını cumartesi günü balık avlama yasağı ile denediği gibi muhakkak ki sizi de imtihan edip deneyecektir. Bu uyarı ve bildiriden sonra her kim aşırı gider, avlanmaya yeltenirse, bilsin ki onun için çok acıklı, elem verici, şiddetli bir azap vardır. Yılan, alaca karga, fare, kuduz köpek, doğan, akrep, arslan, kaplan, kurt ve sırtlan gibi hayvanları ihramlı iken de öldürebilirsiniz.
95) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Siz hacc veya umre için ihramda iken av hayvanını öldürmeyin. İçinizden her kim ihramlı iken av hayvanını kasten öldürürse onun cezası öldürdüğü hayvana denk gelecek deve, sığır ve koyun cinsinden bir hayvandır ki -Ka'be'ye ulaştırılacak, orada kesilecek ve fakirlerine sadaka olarak dağıtılmak üzere gönderilecek bu kurbanı- bunun hangi hayvan olacağına müslümanlardan adaletli iki kişi karar verir veya ihramlı kimse öldürdüğü hayvanın dengini bulamazsa, onun keffareti öldürülen hayvanın değeri takdir edilerek bir miktar yiyecek satın alınır ve ondan bir miktar fakirlere yemek yedirmektir ya da bunun dengi oruç tutmaktır. Böylece ihramın hürmetini ihlal etmenin vebalini tatsın. Allah haram kılınmadan önce öldürdüğünüz hayvanlardan dolayı meydana gelen günahı bağışlamıştır. Fakat kim, ihramlı iken tekrar av hayvanını öldürürse, Allah ahirette onun cezasını verir. Şüphesiz Allah galib ve güçlü olan, kendilerine isyan edenlere karşı intikam sahibi olandır.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٩٦) جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ
قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ذَلِكَ
لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٩٧) اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٩٨) مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا
الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ (٩٩) قُلْ لَا
يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ
فَاتَّقُوا اللَّهَ يَاأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (١٠٠)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ
تَسُؤْكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ
عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ (١٠١) قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ
مِنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ (١٠٢) مَا جَعَلَ
اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَأَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ (١٠٣)

96) Hem size hem de yolcuya bir fayda olmak üzere deniz avı ve onu yemek size helâl kılındı. Kara avı da ihramda olduğunuz sürece size haram kılındı. Allah'tan sakının ki O'nun huzurunda toplanacaksınız.

97) Allah Kabe'yi, Beyt-i Haram'ı insanlar için bir kıyam sebebi kıldı, o haram ayı da... O kurbanı ve boyunları gerdanlıklı kurbanlıkları da... Bunlar Allah'ın göklerde ve yerde her ne varsa bildiğini sizin de bilmeniz içindir. Şüphesiz Allah herşeyi hakkıyla bilendir.

98) Bilin ki muhakkak ki Allah, cezası çetin olandır ve muhakkak ki Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

99) Rasul'e düşen ancak tebliğdir. Şüphesiz Allah her ne açıkladığınızı ve her ne gizlediğinizi bilir.

100) De ki: *"Pis ile temiz bir değildir, pis olanın çokluğu hoşunuza gitse bile!.."* O halde ey akıl sahipleri, Allah'tan sakının; umulur ki kurtuluşa erersiniz!

101) Ey iman edenler! Öyle şeylerden sormayın ki size açıklanınca hoşunuza gitmez. Onları Kur'an indirilirken sorarsanız onlar size açıklanır. Allah onu affetti. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Halîm'dir.

102) Muhakkak ki sizden önce bir toplum onları sordu da sonra o yüzden onları inkâr eden kimseler oldular.

103) Allah, bahire, saibe, vasile, ham diye bir şey belirlememiştir. Halbuki kâfirler yalan söyleyerek Allah'a iftira ediyorlar. Çünkü onların pek çoğunun aklı ermez.

96) Ey insanlar! İster ihramlı, ister ihramsız olun, hem size menfaat ve azık hem de yolculara yolculuklarında yiyecekleri bir azık olmak üzere balık ve benzeri yenilebilen deniz hayvanlarını avlamak ve onları yemek size helâl kılındı. Kara avı da ihramda olduğunuz sürece size haram kılındı. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının ki, kıyamet gününde O'nun huzurunda toplanacaksınız ve tüm yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz.
97) Allah Ka'be'yi, Beyt-i Haram'ı insanların din ve dünya işlerini yürütebilmeleri için bir kıyam sebebi, bir fayda sağlama ve maişet temin etme yeri, zalimlere başkaldırı yeri kıldı, Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Receb adlı o haram aylarını da... Bu aylarda savaş korkusundan emin oldukları için, maişetlerini temin zamanı kıldık. Aynı zamanda Harem'e gönderilen kurbanlık hayvanları, hem kendilerinin hem de sahiplerinin emniyet içinde olmaları için, keza Harem'in bitkilerinden boyunlarına gerdanlık takılmış olan deve vb. kurbanlıkları da... Allah bunları da insanların maişet temin etmelerine sebep kıldı. Ey insanlar! Allah'ın Beyt-i Haram, Haram aylar, Hareme gönderilen kurbanlar ve gerdanlık asılmış kurbanlıklar için gösterilmesini istediği bu hürmet, O'nun, göklerin ve yerin işlerini tafsilatı ile bildiğini, sizin yararınıza olan şeylerden haberdar olduğunu, dolayısıyla Harem-i Şerif'i, içinde her şeyin barındığı emniyetli bir yer kıldığını bilmeniz içindir. İnkârlarına ve sapıklıklarına rağmen, O'nun, kullarına yaptığı lütfa bir bakınız.
98) Ey insanlar! Bilesiniz ki muhakkak ki Allah, kendisine isyan edenler için cezası çetin, azabı şiddetli olandır ve muhakkak ki Allah tevbe etmeleri halinde mü'min kullarının günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhamet edendir. Öyleyse O'nun azabı sizi ümitsizliğe düşürmesin, rahmeti de sizi şımartmasın. Daima korku ile ümit arasında yaşayın.
99) Rasul'e düşen ancak tebliğdir. Risalet görevini eda ve şeriatı tebliğ etmekten başka bir görevi yoktur. O da, üzerine vacip olanı tebliğ etmiştir. Artık, görevini yerine getirmede kusur eden kimsenin hiçbir özrü yoktur. Şüphesiz Allah her ne açıkladığınızı ve her ne gizlediğinizi bilir. Amellerinizden ve hallerinizden hiç bir şey O'na gizli kalmaz. O, amellerinizin karşılığını tastamam verecektir.
100) Ey Muhammd! De ki: *"Ey insanlar! Pis ile temiz bir değildir, pis olanın çokluğu hoşunuza gitse, hayrete düşseniz bile!.."* O halde ey akıl sahipleri, Allah'ın azabından sakının; umulur ki kurtuluşa erersiniz, Allah'ın rızasını ve ebedi nimeti olan cenneti kazanasınız!
Allah (c.c.) bu ayette, helal ile haramı, itaatkâr ile âsiyi, âdi olan şeyle iyi olan şeyi birbirinden ayırmak için darb-ı mesel getirdi. Bu lafız bütün işlere şamildir. Kazançlarda, işlerde, insanlarda, ilimde ve diğer hususlarda düşünülebilir. Bütün bunlardan pis olan, çok olsa da, fayda vermez, değersizdir ve sonu güzel olmaz. İyi olanlar, az da olsa, faydalıdır, değerlidir ve sonu güzeldir.
101) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Size açıklanınca hoşunuza gitmeyecek, sizi üzecek şeyleri Rasul'e sormayın. Eğer bu zor mükellefiyetleri vahiy-Kur'an indirildiği zaman sorarsanız, sizi üzecek bu zor şeyler size açıklanır. Öyleyse bunları sormayın. Allah, daha önce zaruret olmadan sorduğunuz soruları affetti ve ahirette sizi cezalandırmaktan vazgeçti. Artık tekrar böyle şeyler yapmayın. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, onlara yumuşaklıkla muamele edendir.
102) Muhakkak ki sizden önceki bir toplum olan İsrailoğulları, gereksiz, kurcalama amaçlı sorular sordular da sonra kendilerine ağır mükellefiyetler yüklenince onları yapamadılar ve bu yüzden onları inkâr eden kimseler oldular.
103) Allah, bahire, saibe, vasile, ham diye bir şey meşru kılmamıştır. Halbuki kâfirler bunları Allah'ın haram kıldığını söylemek suretiyle yalan söyleyerek Allah'a iftira ediyorlar. Çünkü onların pek çoğu, atalarını taklit ettikleri için bunun bir iftira olduğuna aklı ermez.
Bahîra: Sonuncusu erkek olmak üzere beş doğum yaptıktan sonra kulakları yarılan, serbest bırakılan, binilmeyen ve sağılmayan devedir. **Sâibe:** Adak vb. sebeplerle kendisinden faydalanılmamak üzere salıverilen devedir. **Vasîle:** Sonuncusu bir erkekle bir dişi olmak üzere yedi doğum yapan, böylece kuzularıyla beraber serbest bırakılan koyundur. **Hâm:** Dölünden on batın doğan, serbest bırakılan erkek devedir.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ (١٠٤) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ
أَنفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ
مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (١٠٥)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ
غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ
الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ
ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَلَا نَكْتُمُ
شَهَادَةَ اللَّهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْآثِمِينَ (١٠٦) فَإِنْ عُثِرَ عَلَى
أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ
اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ
شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (١٠٧)
ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ
تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ أَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (١٠٨)

104) Onlara: *"Allah'ın indirdiğine ve Rasul'üne gelin!"* denildiği zaman: *"Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter!?"* dediler. Ya ataları bir şey bilmeyen ve doğru yolda olmayan kimseler idiyse?

105) Ey iman edenler! Siz kendinize bakın! Siz doğru yolda olduğunuz taktirde o sapanlar size zarar vermez. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O size yaptıklarınızı haber verecektir.

106) Ey iman edenler, sizden birinize ölüm gelip çattığı zaman, vasiyet anında içinizden adaletli iki kişi veya sefere çıktığınız zaman sizden olmayan başka iki kişi şahitlik yapar. Haklarında şüphelenecek olursanız onları namazdan sonra alıkoyarsınız. Onlar da: *"Akraba dahi olsa onu hiçbir bedele satmayacağız ve Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz. O takdirde muhakkak günahkarlardan oluruz."* diye Allah'a yemin ederler.

107) O ikisinin bir vebali hakettikleri gerçekten ortaya çıkarsa haksızlığa uğrayanlardan en yakın iki kişi bunların yerine geçerek: *"Bizim şahitliğimiz o kişinin şahitliğinden elbette daha doğrudur. Biz haddi aşmadık yoksa muhakkak zalimlerden oluruz."* diye Allah'a yemin ederler.

108) Bu, şahitliği gerektiği şekilde yerine getirmelerine veya yeminlerinden sonra yeminlerin döndürilmesinden korkmalarına daha yakındır. Allah'tan sakının ve dinleyin! Şüphesiz Allah fasıklar topluluğuna hidayet etmez.

104) Bu sapıklara: *"Gelin, helal ve haram kıldığınız hususlarda, Allah'ın indirdiği Kur'an'ın ve Rasul'ünün sünnetinin hükmüne gidelim!"* denildiği zaman: *"Atalarımızı üzerinde bulduğumuz dinin hükümleri bize yeter! Biz ondan başkasına uymayız!"* dediler. Ya ataları din hususunda bir şey bilmeyen ve doğru yolda olmayan kimseler idiyse yine de onların üzerinde bulundukları sapıklığa körü körüne tabi mi olacaklar?! Doğrusu bunlar, hak yoldan sapmış, ölçüsü olmayan kimselerdir.

105) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Ey Allah'ı Rabb, İslam'ı din, Muhammed'i rasul olarak benimseyenler! Ey Allah'ın Kur'an ve sahih sünnette iman edilmesi gereken şeylerin neler olduğunu bilerek, şeksiz şüphesiz bir şekilde kalple tasdik, dil ile ikrar eden, hayatını bu iman esaslarına göre düzenleyen, insanı İslam dininden çıkaracak söz, fiil ve inançlardan uzak tutarak yaşayan samimi mü'minler! Siz kendinizi düzeltmeye bakın! Kendinizi isyanlara dalmaktan ve ısrarla günah işlemekten koruyun ve nefislerinizi ıslahtan ayrılmayın! Siz doğru yolda olduğunuz taktirde o hak yoldan sapanların sapıklığı size zarar vermez. Çünkü hiç kimsenin günahı başkasının sırtına yüklenmez. Herkes başkasının yaptıklarının değil, kendi yaptıklarının cezasına çarptırılır. Herkesin sorumluluğu ayrıdır. Kim doğru yolda olursa kendi faydasına doğru yolda olmuş olur. Kim yoldan çıkarsa kendi zararına doğru yoldan çıkmış olur. Onların iman etmemelerine üzülmeyin. Hidayet Allah'ın elindedir. O, hakedeni hidayete erdirir. Siz emri bil ma'ruf nehyi anil münker görevinizi yapın. Bu konuda ihmalkârlık yapmayın. Kötlüğe karşı gücünüz yetiyorsa elinizle müdahale edin, ona gücünüz yetmiyorsa dilinizle karşılık verin, ona da gücünüz yetmiyorsa kalbinizle buğzedin ve o topluluğu terkedin. Aksi taktirde doğru yolda olmuş sayılmazsınız. Aksi taktirde Allah, hepinizi ortak bir cezaya çarptırır. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O size yaptıklarınızı haber verecektir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.

106) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Sizden birinize ölüm belirtileri gelip çattığı zaman, onun vasiyetine içinizden adaletli iki kişi veya sefere çıktığınız zaman iki müslüman bulamazsanız sizin dininizden olmayan başka iki kişi şahitlik yapsın. Şahitlerin adaletli olup olmadıkları hakkında şüphelenecek olursanız onları insanların en çok toplandıkları vakit olan ikindi namazından sonra minberin yanında alıkorsunuz. İmkânınız yoksa zamanı şartlara göre ayarlayın. Onlar da: *"Akrabalarımızın aleyhine dahi olsa şahitliğimizi hiçbir bedele satmayacağız ve Allah'ın şahitliğini hiçbir şekilde gizlemeyeceğiz. Aksi takdirde muhakkak günahkârlardan oluruz."* diye Allah'a yemin ederler.

107) Onlar yemin ettikten sonra, hainlikleri veya yalancı şahitlikleri gerçekten ortaya çıkarsa haksızlığa uğrayanlardan, terekede hak sahibi olan varislerden mirasa hak kazananların en layıklarından iki kişi bunların yerine geçerek: *"Bizim şahitliğimiz o kişinin şahitliğinden, bizim yeminimiz onların yemininden elbette daha doğru, dinlenmeye ve dikkate alınmaya daha layıktır. Çünkü onlar hainlik ettiler. Biz onlar hakkında hain demekle haddi aşmadık. Biz onların aleyhinde yalan söylersek muhakkak zalimlerden oluruz."* diye Allah'a yemin ederler. Ölünün mirasçıları bu yemini ettikleri zaman, üzerine yemin ettikleri malı almayı hakederler, yani ölüm olayı sırasında vasiyete şahitlik edenlerin gizledikleri, inkâr ettiklerimal kendilerine geri verilir.

108) Bu hüküm, gerçeği değiştirmeden şahitliği gerektiği şekilde yerine getirmelerine veya kendilerinden sonra bir başkasının yemin etmesi böylece yeminleri reddedilerek rezil duruma düşmekten korkmalarını sağlamaya daha uygundur, en kestirme yol budur. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının ve emirlerini dinleyin, itaat edin! Şüphesiz Allah emirlerine itaatten çıkan fasıklar topluluğuna hidayet etmez, onları rahmetine ve cennetine iletmez. (Sahabelerden Ebu Musa el-Eş'ari, Abdullah b. Kays ve Abdullah b. Abbas, Tabiinden Said b. Müseyyeb, Said b. Cübeyr ve İbrahim en-Nehai ve mezhep imamlarından Ahmed b. Hanbel'e göre ayet muhkemdir, bu gibi durumlarda kâfirin şahitliği geçerlidir.)

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (١٠٩) إِذْ قَالَ اللَّهُ يَاعِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلى وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ
كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ
الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ
كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (١١٠) وَإِذْ أَوْحَيْتُ
إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ
بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ (١١١) إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَاعِيسَى ابْنَ
مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (١١٢) قَالُوا نُرِيدُ أَنْ
نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ
عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ (١١٣)

109) Allah rasulleri toplayacağı gün: *"Size ne cevap verildi?"* buyuracak. Onlar da: *"Bizim ilmimiz yok. Muhakkak ki gaybları en iyi bilen sensin, yalnız sen!"* diyecekler.

110) O zaman Allah buyuracak ki: *"Ey Meryem oğlu İsa! Sana ve annene olan nimetimi hatırla! Hani ben seni Ruhu'l-Kudüs ile desteklemiştim, beşikte iken de, yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun. Hani sana kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Hani iznimle çamurdan kuş biçiminde bir şey yapıyordun, ona üfürüyordun da iznimle bir kuş oluveriyordu. Doğuştan kör olanı ve alacalıyı benim iznimle iyileştiriyordun. Yine benim iznimle ölüleri çıkarıyordun. Hani kendilerine apaçık mucizelerle geldiğinde İsrailoğullarını senden çekmiştim de onlardan kâfir olanlar: "Bu apaçık bir sihirdir!?" demişlerdi."*

111) Hani havarilere: *"Bana ve Rasul'üme iman edin!"* diye vahyetmiştim de onlar: *"İman ettik, gerçekten müslümanlar olduğumuza sen de şahit ol!"* demişlerdi.

112) Hani havariler: *"Ey Meryem oğlu İsa! Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?"* demişlerdi. O da: *"Eğer mü'minler iseniz Allah'tan sakının!"* demişti.

113) Dediler ki: *"Biz istiyoruz ki, ondan yiyelim de kalplerimiz yatışsın. Senin gerçekten bize doğru söylediğini bilelim hem de ona şahitlik edenlerden olalım."*

109) Ey insanlar! Allah'ın hesap ve ceza için rasulleri ve bütün mahlukatı toplayacağı o korkunç kıyamet gününü hatırlayın o gün Allah – olup bitenleri onlardan daha iyi bildiği halde- rasullere: *"Ümmetleriniz size ne cevap verdi? Kavminizi imana ve tevhide çağırdığınızda size ne cevap verdiler?"* buyuracak. Yüce Allah'ın bu sıkıştırması üzerine bildiklerini unutan rasuller de işi O'na havale ederek: *"Senin ilminin yanında bizim ilmimiz bir hiçtir. Muhakkak ki gaybları en iyi bilen sensin, yalnız sen! Sen bizim bilmediğimiz açık ve kapalı şeylerin hepsini bilirsin!"* diyecekler. O gün rasullerin durumu bu ise, diğer insanların durumunu siz düşünün!

110) O zaman Allah buyuracak ki: *"Ey Meryem oğlu İsa! Sana ve annene verdiğim nimetimi hatırla! Hani ben seni Ruhu'l-Kudüs ile yani mukaddes ve temiz Ruh Cebrail ile desteklemiştim, beşikte iken de, yetişkin iken de insanlarla konuşuyordun. Rabbinin hakikatlerini insanlara anlatıyordun. Hani sana kitabı, yazı yazmayı, hikmeti, ilmi, Tevrat'ı ve İncil'i, şeriatın sırlarını, her konuda doğruyu bulma yeteneğini öğretmiştim. Hani iznim, emrim ve kolaylaştırmamla çamurdan kuş biçiminde bir şey yapıyordun, ona üfürüyordun da iznim, emrim ve dilememle bir kuş oluveriyordu. Doğuştan kör olanı ve alacalıyı benim iznim, emrim ve dilememle iyileştiriyordun. Yine benim iznim, emrim ve dilememle ölüleri diriltiyordun. Hani kendilerine apaçık hüccet ve mucizelerle geldiğinde seni öldürmek isteyen İsrailoğullarını senden çekmiştim, çarmıha gererek seni öldürmelerini engellemiştim. Bu kadar acık delillere rağmen İsrailoğullarından sana ve getirdiklerine iman etmeyip kâfir olanlar: "Bu harikulade olaylar apaçık bir sihirdir!?" demişlerdi."*

111) Hani bir zamanlar İsa'nın yardımcıları olan havarilere: *"Bana ve Rasul'üm Meryem oğlu İsa'ya iman edin! Onun getirdiklerini tasdik edin!"* diye vahyetmiştim, emir ve ilham etmiştim de onlar: *"Ey Rabbimiz! Sana, Rasul'üne ve getirdiklerine iman ettik, hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olduk, gerçekten müslümanlar olduğumuza sen de şahit ol!"* demişlerdi.

112) Hani bir zamanlar İsa'nın yardımcıları olan havariler: *"Ey Meryem oğlu İsa! Şayet sakıncası yoksa Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi? Bunu bizim için Rabbinden isteyebilir misin? Sen, Rabbinden üzerimize bir sofra indirmesini isteyecek olursan, Rabbin sana itaat eder mi? Eğer bu gerçekleşirse Rabbimize olan imanımız kemale erecek, kalplerimiz huzur ve sükunet bulacaktır."* demişlerdi. İsa da: *"Eğer Allah'a ve benim getirdiklerime gerçekten iman etmiş ve kayıtsız şartsız teslim olmuş kimseler iseniz Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının da böyle garip, yanlış anlaşılmaya müsait sorular sormayın. Aksi taktirde iman ettikten sonra farkında olmadan şirke ve küfre girerek dinden çıkarsınız da yaptıklarınız tüm hayırlı ameller boşa gider."* demişti.

Kurtubi şöyle der: "Havariler rasullerin en yakın ve gözde adamları, onların en samimi ve onlara en yakın yardımcı olan kimselerdir. Bu yüzden Allah'ın kudreti hakkında şüphelerinin olması imkansızdır. Belki de bu soru başlangıç dönemlerinde Allah hakkındaki bilgileri tam olarak oturmadan önce idi. Bu sözün onlarla beraber bulunan cahiller tarafından söylenmiş olması da mümkündür. Nitekim Musa'nın kavminden bazıları da: *"Onların ilahları gibi bize de ilah yap!" (A'raf: 7/138)* demişlerdi." Ebu Hayyan şöyle der: "Bu lafzın zahiri, onların, Allah'ın gökten bir sofra indirmeye kadir olması hususunda şüpheye düştüklerini ifade eder." Zemahşeri'nin görüşü de budur. Diğer tefsircilere gelince, bunlar, Havarilerin mü'min ve İsa'nın yakın arkadaşları olduklarında ve Allah'ın gökten bir sofra indirebileceklerinde şüphe etmediklerinde ittifak etmişlerdir. Hasan-ı Basri şöyle der: "Onlar Allah'ın kudreti hususunda şüphe etmediler. Sadece indirip indiremeyeceğine dair bilgi isteyen kimsenin sorusu gibi soru sordular. Eğer indirecekse, onu bizim için iste, dediler."

113) Havariler İsa'ya dediler ki: *"Biz istiyoruz ki, o indirilen sofradan teberrüken yiyelim de kalplerimizin yakînî artsın, imanımızın kemale ermesiyle gönlümüz yatışsın, sükuna ersin. Senin gerçekten bize doğru söylediğini etrafında şaibe bulunmayan bir ilim ile bilelim hem de hak bir rasul olduğuna şahitlik edenlerden olalım. Onu görmeyen insanların yanında onun hakkında şahitlik edelim."*

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ (١١٤) قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ
مِنْكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ (١١٥)
وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَاعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
وَأُمِّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ
مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي
وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (١١٦) مَا
قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنتُ
عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنتَ أَنْتَ
الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (١١٧) إِنْ
تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (١١٨) قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١١٩) لِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
(١٢٠)

114) Meryem oğlu İsa: *"Allah'ım, Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir ki bize öncekilerimiz ve sonrakilerimiz için bir bayram ve senden bir ayet olsun! Bizi rızıklandır, çünkü sen rızıklandıranların en hayırlısısın!"* demişti.

115) Allah buyurmuştu ki: *"Muhakkak ki ben size onu indireceğim. Her kim de bundan sonra kâfir olursa; onu alemlerden hiç birine azaplandırmayacağım bir azapla azaplandıracağım."*

116) Allah: *"Ey Meryem oğlu İsa insanlara: "Beni ve annemi Allah'ın yanısıra iki ilah edinin diye sen mi söyledin?"* dediği zaman der ki: *"Seni tenzih ederim, hakkım olmayan bir sözü söylemek bana yakışmaz. Ben onu söylemiş isem muhakkak sen onu bilirsin. Sen nefsimde olanı bilirsin, ben senin nefsinde olanı bilmem. Muhakkak ki gaybları en çok iyi bilen sensin, yalnız sen!"*

117) *"Ben onlara bana emrettiğini "Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibadet edelim." diye söyledim. Aralarında bulunduğum sürece ben onlar üzerine şahit idim. Beni vefat ettirince onlar üzerinde gözetleyici Sen'din, Sen her şeye hakkıyla şahitsin."*

118) *"Onları azaplandırırsan muhakkak ki onlar senin kullarındır, onları bağışlarsan muhakkak ki sen Aziz'-sin, Hakîm'sin."*

119) Allah buyurdu ki: *"Bu, doğruların doğruluklarının fayda vereceği gündür. Onlar için altından nehirler akan cennetler vardır. Orada ebedi kalıcıdırlar. Allah onlardan razı olmuştur; onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte bu en büyük kurtuluştur."*

120) Göklerin, yerin ve onların içinde ne varsa hepsinin mülkü Allah'ındır. Şüphesiz O her şeye kadirdir.

114) Meryem oğlu İsa havarilerin bu istekleri karşısında Allah'a dua ederek: *"Allah'ım, Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir ki bize öncekilerimiz ve sonrakilerimiz için, her yıl tekrarlanan, içinde seni andığımız ve sana şükrettiğimiz bir bayram, ferah ve sevinç günü ve senin Rasulü'nün doğruluğuna şahit, hüccet ve delil olsun! Ey Allahım! Bizi rızıklandır, çünkü sen nimet ve rızık verenlerin en hayırlısısın! Çünkü sen zengin ve övgüye layıksın."* demişti.

115) Allah İsa'nın duasını kabul ederek şöyle buyurmuştu: *"Muhakkak ki ben size gökten sofrayı indireceğim. Her kim de bu açık mucizeden sonra kim birliğimi inkâr ederek, rasulümün risaletini tanımayarak, ya da gücümün üstünlüğünü kabul etmeyerek kâfir olursa; onu alemlerden, kendi döneminizde yaşadığınız toplumlardan hiç birine azaplandırmayacağım bir azapla azaplandıracağım."* Havarilere gökten ekmek ve etle donanmış sofra indirildi. İsrailoğullarına ertesi güne saklamamaları ve hainlik etmemeleri emredildi. Fakat onlar hainlik etti ve ertesi gün için kaldırıp sakladılar. Bunun üzerine maymun ve domuzlara çevrildiler.

116) Allah İsa'nın ilah olduğunu iddia eden kâfirleri kınamak, ayıplamak, onlara sert bir şekilde muamele etmek için kıyamet gününde: *"Ey Meryem oğlu İsa insanlara: "Beni ve annemi Allah'ın yanısıra iki ilah edinin diye sen mi söyledin?"* dediği zaman İsa der ki: *"Ey Rabbim! Seni layık olmayan şeylerden tenzih ederim, hakkım olmayan bir sözü söylemek bana yakışmaz. Ben onu söylemiş isem muhakkak sen onu bilirsin. Çünkü sana hiç bir şey gizli kalmaz. Benim söylemediğimi sen biliyorsun. Çünkü sen nefsimde olanı bilirsin, ben ise senin nefsinde olan kemal sıfatları bilemem. Ancak senin bildirdiğin kadarını bilirim. Muhakkak ki gaybları en iyi bilen sensin, yalnız sen! Senin ilmin, olmuş ve olacakları kuşatır."*

117) *"Ben onlara ancak bana emrettiğini "Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibadet edelim. Ben de sizin gibi bir kulum. O'na hiç bir şeyi şirk koşmayalım. O'ndan başka ibadet edilenleri reddedelim!" diye söyledim. Aralarında bulunduğum sürece ben onların yaptıklarına şahit idim. Beni İsrailoğullarının çarmıha germelerinden kurtardıktan sonra vefat ettirip semaya kaldırarak kendine çekince onların amellerinin gözetleyicisi ve yaptıklarının şahidi yalnız sen oldun. Sen her şeye hakkıyla şahitsin, her şeyi görensin. Senden hiç bir şey gizli kalmaz. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin vereceksin."*

118) *"Onların müşrik olanlarını cehenneme atarak azaplandırırsan muhakkak ki onlar senin kullarındır, sen onların malikisin, onlar hakkında istediğin gibi tasarrufta bulunursun. Sana asla itiraz edilmez. Sen ancak adaletle hükmedersin. Kimseye zerre miktarı zulmetmezsin. Eğer onlardan senin birliğine iman ederek şirk, küfür ve günahlarından tevbe edenleri bağışlarsan muhakkak ki sen her şeye galip olan, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olansın, herşeyi yerli yerine koyarsın; bunun sonucu olarak ne sana ortak koşanlara nimet sunar ve ne de senin birliğini onaylayıp emirlerine uyanları azaba çarptırırsın."*

119) Kıyamet günü Allah şöyle buyuracak: *"Bugün, dünyada iken doğru olanlara doğruluklarının fayda vereceği gündür. Onlar, yalnızca Alah'a ibadet ettiler, O'na hiçbir şeyi şirk koşmadılar, Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddettiler. O gün onlara dünyada iken yaptıklarının karşılığı zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın verilecektir. Onlar için odalarının ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetler vardır. Orada ebedi kalıcıdırlar. Allah onlardan razı olmuştur; onlar da verdiği nimetlerden dolayı O'ndan razı olmuşlardır. İşte bu en büyük kurtuluştur."*

120) Göklerin, yerlerin ve onların içinde ne varsa hepsinin mülkü, yönetimi Allah'ındır. Allah kâinatın idaresiyle ilgili hükümler, kanunlar koyduğu gibi insanların yaşantıları ile ilgili de genel hükümler koymuştur. Kullara düşen bu hükümlere kayıtsız şartsız teslim olmaktır. Tali konularda kullar Allah'ın genel kanunlarına aykırı olmamak üzere ictihad yaparak kanun koyabilirler. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ
الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (١) هُوَ
الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى
عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ (٢) وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَفِي
الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ (٣)
وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ (٤) فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ
يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون (٥) أَلَمْ يَرَوْا كَمْ
أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ
نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ
بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ (٦) وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي
قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا
سِحْرٌ مُبِينٌ (٧) وَقَالُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنزَلْنَا
مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ (٨)

5- el-EN'AM SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 165 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla…

1) Hamd gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve nuru var eden Allah'ındır. Sonra da küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler Rablerine eş tutuyorlar.

2) Sizi çamurdan yaratan, sonra bir ecel belirleyen O'dur. O'nun katında belirli bir ecel daha vardır. Sonra siz yine de şüphe edersiniz.

3) Göklerde ve yerde Allah yalnız O'dur. Gizlinizi de açığınızı da bilir. Ne kazandığınızı da bilir.

4) Onlara Rablerinin ayetlerinden bir ayet gelse, mutlaka ondan yüz çevirirler.

5) Elbette onlar hak kendilerine geldiğinde yalanladılar. Fakat yakında onlara alaya aldıkları şeyin haberleri gelecektir.

6) Görmediler mi ki biz kendilerinden önce nice nesilleri helak ettik. Biz, sizi yerleştirmediğimiz bir şekilde onları yerleştirmiş, gökten üzerlerine bol bol yağmur indirmiş, altlarından nehirler akıtmıştık. Ardından günahları sebebiyle onları helak ettik ve arkalarından başka bir nesil yarattık.

7) Biz sana kâgıt üzerinde yazılmış olarak bir kitap indirseydik ve onlar elleriyle ona dokunsalardı, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler yine de: *"Bu ancak apaçık bir sihirdir."* derlerdi.

8) *"Ona bir melek indirilmeli değil miydi?"* dediler. Biz bir melek indirseydik elbette iş bitirilmiş olurdu sonra kendilerine mühlet de verilmezdi.

1) Hamd, şükür, sena ve övgü gökleri, yerleri ve içerisindekileri yoktan yaratan, karanlıkları ve nuru, geceyi ve gündüzü, küfrü ve imanı var eden Allah'ın hakkıdır. Allah'ı, noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak, layık olduğu şekilde, kemal sıfatlarıyla yücelterek hamd etmek gerekir. Allah'ın varlığını ve birliğini gösteren açık ve kesin delillerden sonra küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, Rablerine bile bile bir takım sahte ilahları, elleriyle yonttukları putları ve hayallerinin ürünleri olan bir takım kuruntu ve vehimleri eş-denk tutuyorlar, Allah ile beraber onlara da tapıyorlar.
Bu ayet, Mecusilerin ateşe ve benzeri aydınlıklara tapmalarını ve hayrın nurdan, şerrin de karanlıktan olduğuna dair inançlarını reddeder. Çünkü yaratılan şey, ne ilah olabilir, ne de sonradan olan şeylerin yaratıcısı olabilir. Dalâlet yolları çok ve çeşitli olduğu için zulumat kelimesi çoğul olarak getirilmiştir. Nurun kaynağı ise, kainatı aydınlatan bir olan Allah olduğu için tekil getirilmiştir.
2) Sizi, yani atanız Adem'i çamurdan, topraktan yaratan, sonra hepinizi ondan yaratan, sonra da sizin için bir ecel, müddet belirleyen O'dur. O müddet sona erince ölürsünüz. O'nun katında belirli bir ecel, müddet daha vardır ki o kıyametin kopuşudur. Birinci ecel ölümdür, ikinci ecel ise, öldükten sonra dirilme ve haşrdir. İnsanların hayat unsuru olan besin maddeleri de topraktan elde edilir. Ölümün ve kıyametin ne zaman kopacağını yalnızca Allah bilir. Bu konuda kimse bir şey bilemez. Sonra siz ey kâfirler, bu kadar açık ve kesin delillere rağmen yine de öldükten sonra dirilme ve hesap hususunda şüphe edersiniz.
3) Göklerde ve yerde ibadet edilmeye layık Allah yalnız O'dur. O'ndan başka ilahlar batıldır. Göklerde ve yerde ne varsa O'na şirk koşmaz, tevhid eder, O'na ibadet eder, ilahlığını ikrar eder, korku ve ümitle O'na dua eder ve O'na 'Allah' diye isim verirler. Allah sizin gizlinizi de açığınızı da, hayır ve şerden ne kazandığınızı da bilir ve size ona göre karşılığını tastamam verir. (Allah, yaratıklarından ayrı olarak, yedi göklerin üstünde, Arş'ının üzerine istiva etmiştir.)
4) Onlara Rablerinin ayetlerinden bir ayet, delil, mucize gelse, düşünmeden mutlaka ondan yüz çevirirler, şirklerinde bile bile ısrar ederler.
5) Elbette onlar Allah tarafından kendilerine gelen rasulü ve getirdiği Kur'an'ı yalanladılar, alaya aldılar. Fakat yakında onlara alaya aldıkları şeyin haberleri gelecektir. Er veya geç cezalandırılacaklardır. (Nitekim dünyada Bedir savaşı yenilgisi ve yedi yıl süren kıtlıkla karşılaştılar. Ahirette de şirk üzere ölenler ebedi bir şekilde cehennem azabıyla cezalandırılacaklardır.)
6) Mekke müşrikleri görmediler mi ki biz kendilerinden önce Allah'ın rasullerini ve getirdiklerini yalanlayan ve alaya alan nice nesilleri helak ettik. Bunların başına gelen şeylerden ibret almıyorlar mı? Bunu bilmiyorlar mı? Ey Mekke halkı! Biz, sizi yerleştirmediğimiz bir şekilde onları yeryüzüne yerleştirmiş, gökten üzerlerine bol bol yağmur indirmiş, evlerinin ve ağaçlarının altlarından nehirler akıtmış, onlara türlü türlü nimetler vermiştik. Onlar her türlü refah ve bolluk içerisinde yaşıyorlardı. Fakat bütün bunlardan sonra şirk ve küfürlerinde inad edip Allah'ın elçilerini yalanlamaları ve günahlarında ısrar etmeleri sebebiyle onları helak ettik ve arkalarından başka bir nesil yarattık. Bu bizim için çok kolay bir işti. Aynı şekilde siz de Muhammed'e ve getirdiği Kur'an ile sahih sünnete uymazsanız onların başına gelen belaların benzeri sizin de başınıza gelir.
7) Ey Muhammed! Biz sana onların teklif ettikleri gibi kâgıt veya deri üzerinde yazılmış olarak gökle yer arasında asılı duran bir kitap indirseydik ve onlar bunu açık açık görseler ve bütün şüphelerinin gitmesi için elleriyle ona dokunsalardı, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler inat ve kibirlerinden dolayı yine de: *"Bu ancak apaçık bir sihirdir. Muhammed sizi büyüledi"* derlerdi.
8) Bu kimseler *"Muhammed'in doğruluğuna şahitlik edecek, bizim de onu görebileceğimiz bir melek indirilmeli değil miydi?"* dediler. Biz onların teklif ettikleri gibi bir meleklerden bir rasul indirseydik ve onlar onu açık açık görüp de inkâr etselerdi mutlaka helak olurlardı sonra kendilerine mühlet de verilmez, cezaları ertelenmezdi. Çünkü melekler sadece çiğnenen bir hakkı almak için yeryüzüne inerler.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَا
يَلْبِسُونَ (٩) وَلَقَدْ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (١٠) قُلْ
سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ
(١١) قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ
عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (١٢) وَلَهُ مَا
سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١٣) قُلْ
أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ
وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٤) قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥) مَنْ يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ (١٦) وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ
بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٧) وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ
الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (١٨)

9) Biz onu bir melek kılsaydık elbette onu bir adam yapardık da düşürmekte oldukları şeye düşürürdük.

10) Andolsun elbette ki senden önceki rasullerle de alay ederlerdi de alaya aldıkları şey onlardan alay edenleri çepeçevre kuşatıverirdi.

11) De ki: *"Yeryüzünde gezip dolaşın, sonra da yalanlayanların sonu nasıl olmuş görün!"*

12) De ki: "*Göklerde ve yerde olanlar kimindir?"* De ki: *"Allah'ındır."* O rahmeti kendi üzerine yazdı. Kendisinde şüphe olmayan kıyamet gününde elbette sizi toplayacaktır. Nefislerini hüsrana uğratanlar, işte onlar iman etmezler.

13) Gecede ve gündüzde barınan her ne varsa O'nundur. Şüphesiz O, Semî'dir, Alîm'dir.

14) De ki: *"Gökleri ve yeri yoktan var eden, kendisi yedirdiği halde yedirilmeyen Allah'tan başkasını mı veli edinecek mişim?"* De ki: *"Ben İslam'a girenlerin ilki olmakla ve asla müşriklerden olmamakla emrolundum."*

15) De ki: *"Muhakkak ki ben Rabbime isyan edersem o büyük günün azabından korkarım."*

16) O gün kim ondan çevrilirse muhakkak ona rahmet edilmiştir. İşte bu apaçık bir kurtuluştur.

17) Allah sana bir zarar dokundurursa onu O'ndan başka giderecek yoktur. Sana bir hayır dokundurursa da O her şeye kadirdir.

18) O, kulları üzerinde kahir olandır. Şüphesiz O, Hakîm'dir, Habîr'dir.

9) Biz Muhammed'i bir melek kılsaydık elbette o da bir erkek şeklinde olacaktı. Çünkü onların, meleği kendi şeklinde görmeye takatleri yoktur. Zira melekler nurdan yaratılmışlardır. Ve mutlaka onları, hem kendilerini hem de kendilerinden zayıf olanları düşürdükleri şüpheye düşürürdük. Çünkü onlar meleği insan şeklinde gördükleri zaman: *"Bu bir insandır, melek değildir, şayet melekse biz insanız meleğin dediklerini nasıl anlarız?"* derler. Çünkü Yüce Allah'ın yasasına göre anlaşma, konuşma ve ilişki kurma aynı türden iki canlı arasında olabilir. İnsan ile insan, hayvan ile hayvan gibi. Buna göre melek ile insan arasında anlaşma, konuşma ve ilişki olmaz.
Allah'ın meleği erkek şeklinde kılması, Cibril'in Rasulullah'a ashabtan Dıhye isimli bir erkeğin suretinde gelmesi, müşriklerin meleklerin Allah'ın kızları şeklindeki batıl iddialarına reddiye niteliği taşır. Gerçekte meleklerin cinsiyeti yoktur.
10) Ey Muhammed! Onların alayları karşısında üzülme! Andolsun elbette ki senden önceki kavimler de rasulleriyle alay ederlerdi. Alaya aldıkları şey, onlardan alay edenleri çepeçevre kuşatıverirdi de Allah'ın azabından kurtulamadılar.
11) Ey Muhammed! O alay edenlere de ki: *"Geçmiş milletlerin kalıntılarından ibret almanız için yeryüzünde gezip dolaşın, yolculuk yapın da sizden önceki kafirlerin ve hakkı yalanlayanların sonu nasıl olmuş, başına ne gibi musibetler gelmiş görün! Ad ve Semud kavminin yıkık ülkelerini gezin, Lut gölünün çevresinde ibret almak amacıyla dolaşın. Eğer siz de onlar gibi rasulü ve getirdiklerini yalanlarsanız aynen onlar gibi helak olursunuz. Bir an önce Allah'a ve Rasulüne iman edin!"*
12) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: "*Göklerde ve yerde olanlar kimindir? Bu kainatın tümü kimindir? Onu kim yarattı, kimin mülkü ve kimin tasarrufu altındadır?"* Zihinlerine iyice yerleştirmek ve uyarmak için onlara de ki: *"Onlar Allah'ındır."* Zaten onlar bunu kabul ettikleri için itiraz etmezler. Allah, bir lütuf ve ihsan olarak merhamet etmeyi kendi nefsine gerekli kıldı, merhametli olmayı üstlendi. Allah sizi, amellerinizin karşılığını vermek için kendisinde şüphe olmayan kıyamet gününde elbette sizi kabirlerinizden çıkarıp mahşer meydanında toplayacaktır. Dünyada inkârları ve kötü amelleri sebebiyle nefislerini hüsrana uğratanlar var ya, işte onlar iman etmezler. Bundan dolayı onlar için ahirette bir mizan kurulmaz, orada onların cehennem ve elem verici bir azaptan başka bir payları yoktur.
13) Gecede ve gündüzde barınan her ne varsa O'nundur. Hepsi O'nun kulu ve mahlukudur. O'nun hükmü ve tasarruf altındadır. Şüphesiz O, gizli açık her şeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.
14) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Gökleri ve yeri, tüm mahlukatı bir örneğe ihtiyaç duymaksızın yoktan var eden, kendisi ihtiyaç sahiplerini rızıklandırıp yedirdiği, tüm ihtiyaçlarını sağladığı halde yedirilmeye ihtiyacı olmayan Allah'tan başkasını mı veli, dost ve yardımcı edinecek mişim?"* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Ben bu ümmetten İslam'a girenlerin ilki olmakla ve asla müşriklerden olmamakla emrolundum. Rabbim bana bunu açıkça emretti. Siz de yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın!"*
15) Ey Muhammed! Yine o müşriklere de ki: *"Muhakkak ki ben emirlerine karşı gelmek suretiyle Rabbime isyan eder ve O'ndan başkasına ibadet edersem o büyük günün, yani kıyamet gününün azabından korkarım. Beni o azaptan kimse kurtaramaz."*
16) Kıyamet günü kim dünyada iken imanı, işlemiş olduğu salih amelleri ve Allah'ın rahmetiyle o büyük azaptan çevrilir de cennete girerse muhakkak ona merhamet edilmiştir. İşte bu apaçık bir kurtuluştur.
17) Ey Muhammed! Eğer Allah sana fakirlik ve hastalık gibi bir zarar dokundurursa, onu O'ndan başka giderecek yoktur. Sana sıhhat ve refah gibi bir hayır dokundurursa da ona kimse engel olamaz. Çünkü hayır ve şer vermeye gücü yeten tek varlık O'dur. O her şeye kadirdir. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz.
18) Allah, kulları üzerinde kahir olan, her türlü tasarrufa sahip olandır. Şüphesiz Allah, hüküm ve hikmet sahibi olan ve gizli açık her şeyden haberdar olandır. Allah herkese yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verecektir.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ
إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ
اللَّهِ آلِهَةً أُخْرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَإِنَّنِي
بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ (١٩) الَّذِينَ آتَيْنَاهُمْ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ
كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ (٢٠) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (٢١) وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمْ الَّذِينَ كُنتُمْ
تَزْعُمُونَ (٢٢) ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا
كُنَّا مُشْرِكِينَ (٢٣) انظُرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٤) وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ
وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ
يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٢٥) وَهُمْ
يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْأَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا
يَشْعُرُونَ (٢٦) وَلَوْ تَرَى إِذْ وُقِفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَالَيْتَنَا
نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ (٢٧)

19) De ki: *"Hangisi şahitlik bakımından daha büyüktür?"* De ki: *"Benimle sizin aranızda Allah şahittir. Sizi ve her kime ulaşırsa onunla uyarmam için bana bu Kur'an vahyolundu. Allah ile beraber başka ilahların olduğuna siz gerçekten de şahitlik ediyor musunuz?"* De ki: *"Ben şahitlik etmem."* De ki: *"O ancak tek bir ilahtır, muhakkak ki ben sizin ortak koşmakta olduklarınızdan uzağım."*
20) Kendilerine kitap verdiklerimiz öz oğullarını tanır gibi tanırlar. Kendilerini hüsrana uğratanlar... işte onlar iman etmezler.
21) Allah'a bir yalanı iftira edenlerden veya ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir. Muhakkak ki zalimler kurtuluşa eremezler!
22) O gün onların hepsini toplayacağız, sonra da şirk koşanlara: *"İddia ettiğiniz ortaklarınız nerede?"* diyeceğiz.
23) Sonra onların: *"Rabbimiz olan Allah'a andolsun ki biz müşriklerden değildik!"* demelerinden başka bir fitneleri olmayacak!
24) Bak kendilerine karşı nasıl yalan söylediler ve uydurdukları şeyler onlardan kaybolup gitti.
25) Onlardan seni dinleyenler vardır; halbuki biz onu anlamalarına engel kalpleri üzerine perdeler koyduk, kulaklarına ağırlık yerleştirdik. Onlar her ayeti görseler de onlara iman etmezler. Hatta küfre girenler sana geldikleri zaman: *"Bu öncekilerin masallarıdır."* diye seninle mücadele ederler.
26) Onlar hem ondan alıkoyarlar, hem de kendileri ondan uzaklaşırlar. Onlar yalnızca kendilerini helak ederler de farkında değillerdir.
27) Onları ateşin üstünde durdurulduklarında bir görsen *"Keşke biz geri döndürülseydik de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasak ve mü'minlerden olsak."* diyecekler.

19) Ey Muhammed! Kendilerine senin Allah'ın rasulü olduğunu ispatlayacak şahit getirmeni isteyen müşriklere de ki: *"Hangisi benim nübüvvet iddiamdaki doğruluğuma şahitlik bakımından daha büyüktür?"* Ey Muhammed! Sana cevap vermezlerse onlara cevap olarak de ki: *"Benimle sizin aranızda Allah şahittir. Benim nebi ve rasul olduğuma O şahitlik ediyor. Beni mucizelerle destekliyor. O'nun şahitliği bana yeter. Ey Mekke halkı! Sizi ve kıyamet gününe kadar her kime ulaşırsa tüm insanları onunla uyarmam için bana bu Kur'an vahyolundu. Ey Müşrikler! Allah'ın varlığına ve birliğine dair bu kadar açık ve kesin deliller getirildikten sonra Allah ile beraber ibadete layık başka ilahların olduğuna siz gerçekten de şahitlik ediyor musunuz?"* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Ben buna şahitlik etmem."* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"O ancak tek bir ilahtır, ortağı, eşi, dengi ve benzeri yoktur. Hiç bir şeye muhtaç değildir. Muhakkak ki ben sizin ortak koşmakta olduklarınızdan, putlardan uzağım."*
20) Kendilerine kitap verdiklerimiz olan yahudi ve hristiyanlar Tevrat ve İncil'de geçtiği üzere Muhammed'i şekil ve şemalinden öz oğullarını tanır gibi tanırlar. Kendilerini hüsrana uğratanlar... işte onlar kendilerine apaçık ayetler geldiği halde Muhammed'e ve getirdiği Kur'an'a iman etmezler, şirk ve kufürlerinde bile bile ısrar ederler.
21) Allah'a karşı bir yalanı iftira eden müşriklerden veya apaçık Kur'an ayetlerinin sihir olduğunu söyleyerek mucizeleri yalanlayan kitap enlinden daha zalim kim olabilir. Muhakkak ki iftiracı ve yalancı zalimler, şirk, küfür ve zulümlerinden tevbe edip Allah'a yönelmedikçe kurtuluşa eremezler!
22) Kıyamet günü zalimlerin hepsini kabirlerinden çıkarıp mahşer meydanında hesaba çekmek için toplayacağız, sonra da şirk koşanlara tüm insanların huzurunda: *"Allah'ın ortakları olduğunu, sizi Allah'a yaklaştıracağını, Allah katında size şefaatçi olacaklarını, delilsiz bir şekilde boş yere iddia ettiğiniz ilahlarınız nerede?"* diyeceğiz.
23) Bu soruyla imtihana çekildikleri, mü'minlerin günühlarının affedilip cennete girdiklerini ve hakikatleri gördükleri zaman müşriklerin cevabı ancak: *"Rabbimiz olan Allah'a andolsun ki biz müşriklerden değildik, biz sadece günah işlemiştik!"* demelerinden başka bir fitneleri, yalanları olmayacak! Oysa tüm vücut organları onların aleyhine şahitlik edecektir.
24) Ey Muhammed! Bak şirk koşmadıklarını söyleyerek gizli açık her şeyi en iyi bilen Allah'ın huzurunda kendilerine karşı nasıl yalan söylediler ve şefaatlerini umdukları ilahları dağıldı ve yok olup gitti ve Allah'a iftira edip ortağı olduğunu uydurdukları şeyler de onlardan kaybolup gitti., onlara hiç bir fayda sağlamadı. Onları Allah'ın azabından kurtaramadılar.
25) Ey Muhammed! Kur'an okurken müşriklerden seni dinleyenler vardır; samimi olmadıkları, küfür ve şirklerinde bilinçli olarak ısrar ettikleri için Kur'an'ı anlamalarına engel olacak kalpleri üzerine perdeler koyduk, kulaklarına da ağırlık ve sağırlık yerleştirdik. Onlar her ayeti, delili, mucizeyi görseler de kibir ve inatlarından dolayı onlara iman etmezler. Hatta küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden Nadir b. Haris gibi müşrikler sana geldikleri zaman: *"Bu Kur'an önceki kavimlerin hurafeleri ve masallarıdır. Tıpkı benim sizlere anlattığım eski çağlara ait hikâyeler gibi."* diye seninle mücadele ederler.
26) O inatçı kâfir ve müşrikler hem insanları Kur'an'a ve Muhammed'e inanmaktan alıkoyarlar, hem de kendileri ondan uzaklaşırlar. Onlar bu yaptıklarıyla aslında yalnızca kendilerini helak ederler de farkında değillerdir. Kıyamet gününde ateşe atıldıkları zamanki pişmanlıkları fayda vermeyecektir. Keşke bunu bilselerdi.
27) Ey Muhammed! Kıyamet günü o inatçı müşrik ve kâfirleri cehennem ateşinin üstünde durdurulduklarında bir görsen. O gün onlar büyük bir pişmanlık içerisinde, uğradıkları azabın şokunun ve cehennem ateşinin korkusunun baskısı ile: *"Ah ne olur keşke biz dünyaya geri döndürülseydik de Rabbimizin ayetlerini yalanlamasak ve ihlaslı mü'minlerden olsak."* diyecekler.

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا
لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٢٨) وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا
حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (٢٩) وَلَوْ تَرَى إِذْ
وُقِفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا
قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ (٣٠) قَدْ خَسِرَ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً
قَالُوا يَاحَسْرَتَنَا عَلَى مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ
أَوْزَارَهُمْ عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ (٣١) وَمَا
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ
يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٣٢) قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي
يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ
يَجْحَدُونَ (٣٣) وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا
عَلَى مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ
لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَإِ الْمُرْسَلِينَ (٣٤) وَإِنْ
كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا
فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ (٣٥)

28) Hayır önceden gizledikleri karşılarına çıktı. Geri döndürülseler bile kendilerine yasaklanan şeylere yine döneceklerdir. Çünkü onlar muhakkak ki yalancılardır.

29) Onlar: *“Ancak dünya hayatımız vardır, biz diriltilecek de değiliz.”* dediler.

30) Rablerinin huzurunda durdurulduklarında onları bir görsen... O: *“Bu hak değil miymiş?”* buyuracak. Onlar da: *“Rabbimize andolsun ki, evet...”* dediler. O da: *“O halde küfre girdiğiniz için azabı tadın!”* buyurdu.

31) Allah’a kavuşmayı yalanlayanlar muhakkak ki hüsrana uğramışlardır. Nihayet o an onlara ansızın geliverince günahlarını sırtlarına yüklenerek: *“Orada yaptığımız kusurlardan dolayı yazıklar olsun bize!”* diyeceklerdir. Dikkat edin, yüklendikleri ne kötüdür...

32) Dünya hayatı bir oyun ve bir oyalanmadan başka bir şey değildir. Ahiret yurdu ise takva sahipleri için elbette daha hayırlıdır. Hala akletmeyecek misiniz?

33) Onların söylediklerinin seni mahzun ettiğini muhakkak biliyoruz. Onlar elbette seni yalanlamıyorlar, fakat o zalimler gerçekten de Allah’ın ayetlerini yalanlıyorlar.

34) Andolsun senden önceki rasuller de yalanlanmıştı. Onlara yardımımız gelinceye kadar yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine sabrettiler. Allah’ın kelimelerini değiştirebilecek yoktur! Andolsun ki rasullerin haberlerinden bir kısmı sana gelmiştir.

35) Onların yüz çevirmeleri sana ağır geliyorsa gücün yeterse yerin içine bir tünel ya da göğe bir merdiven ara ki onlara bir mucize getiresin! Allah dileseydi elbette onların hepsini hidayet üzere toplardı. O halde sakın cahillerden olma!

28) Hayır bilakis onların önceden dünyada iken gizledikleri kusur ve kabahatleri kıyamet günü karşılarına çıktı, kendilerine gösterildi. Onun için dünyaya döndürülmek isterler. Ölümden sonra dünyaya geri dönmek yoktur ama farzedelim ki dünyaya geri döndürülseler bile kendilerine yasaklanan şeylere, şirk ve inkâra yine döneceklerdir. Çünkü onlar muhakkak ki yalancılardır. İman edeceklerine dair sözlerinde samimi değillerdir.

29) O inatçı müşrik ve kâfirler: *“Ancak dünya hayatımız vardır, hayat bu dünyadan ibarettir, biz öldükten sonra hesaba çekilmek için diriltilecek de değiliz.”* dediler.

30) Suçlu kölenin, cezalandırılmak için efendisinin huzurunda durdurulduğu gibi onları alemlerin Rabbi olan Allah’ın huzurunda hesap için durduruldukları zamanki hallerini bir görsen... Allah onları kınamak amacıyla: *“Öldükten sonra dirilmek hak değil miymiş?”* buyuracak. Onlar da: *“Rabbimize andolsun ki, evet öldükten sonra dirilmek haktır.”* dediler. O da: *“O halde hakkı yalanlamak ve inkâr etmek suretiyle şirke ve küfre girdiğiniz için azabı tadın!”* buyurdu.

31) Allah’a kavuşmayı, öldükten sonra dirilmeyi yalanlayanlar muhakkak ki hüsrana, ziyana uğramışlardır. Nihayet o kıyamet anı onlara ansızın geliverince günahlarını sırtlarına yüklenerek: *“Dünyada salih amelleri terkedip yaptığımız kusurlardan, şirk, küfür ve günahlardan dolayı yazıklar olsun bize!”* diyeceklerdir. Dikkat edin, yüklendikleri günah ne kötüdür...

32) Dünya hayatının müddeti kısa ve lezzeti de geçici olduğu için bir oyun ve bir oyalanmadan başka bir şey değildir. Ahiret yurdundaki cennet ise takva sahipleri için elbette daha hayırlıdır. Çünkü orada akla hayale gelmeyen türlü türlü nimetler vardır. Hala akletmeyecek misiniz? Ahiret günüdeki cennetin dünyadan daha hayırlı olduğunu hala anlamayacak mısınız? Allah’ın rızasını elde edip cenneti kazanmak için ibadet etmeyecek misiniz?

33) Ey Muhammed! Onların senin hakkındaki sihirbaz, şair, kâhin, deli vb. yalan ve iftiralarının seni mahzun ettiğini muhakkak biliyoruz. Onlar elbetteki senin Allah’ın rasulü olduğuna kalben inanıyorlar, kibir ve inatlarından dolayı seni inkâr ediyorlar. Çünkü onlar sana emin sıfatını vermişlerdi. Onların bu hareketlerine üzülme! Onlar aslında seni yalanlamıyorlar, fakat o zalimler gerçekten de Allah’ın ayetlerini bile bile yalanlıyorlar.

34) Ey Muhammed! Andolsun senden önceki nebi ve rasuller de kavimlerinin azgın inkârcıları tarafından yalanlanmıştı. Onlara yardımımız gelinceye kadar yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine sabrettiler. Allah’tan yardım istediler, gevşemediler, üzülmediler. Allah’ın kelimelerini, mü’minlere olan vaadlerini değiştirebilecek yoktur! Allah kendi yolunda cihad eden mü’minlerin mallarını ve canlarını cennet karşılığı satın almıştır. Ey Muhammed! Andolsun ki senden evvelki nebi ve rasullerin haberlerinden, tebliğ mücadelelerinden, başlarına gelen işkence ve eziyetlerden bir kısmı sana anlattık ki bunlardan ibret alasın da kavminin işkence ve eziyetlerine sabredesin. Sen bunlarla kendini teselli et ve üzülme. Çünkü Allah, onlara yardım ettiği gibi, sana da yardım edecektir. Onları helak ettiği gibi iman etmedikleri taktirde müşrikleri de helak edecektir. Allah’ın, dostlarına yardım vaadini, düşmanlarına da helak tehdidini içeren sözlerini değiştirecek kimse yoktur.

35) Ey Muhammed! Eğer onların İslam’dan yüz çevirmeleri sana zor ve ağır geliyorsa gücün yeterse yerin içine bir tünel ya da göğe yükselmen için bir merdiven ara ki onlara istedikleri mucizeyi getiresin! Buna gücün yetiyorsa hemen yap! Şunu unutma ki hidayet yalnızca Allah’ın elindedir. Sen ancak doğru yola davet edebilirsin. Kimseyi hidayete erdiremezsin. Allah dileseydi elbette onların hepsini hidayet üzere toplardı, onlara imanı nasip ederdi. Fakat Allah, hidayeti hakedene verir. Ey Muhammed! O halde sakın Allah’ın hikmetini ve ezeli dilemesini bilmeyen cahillerden olma! Rabbinin istemediğini sen de arzu etme!

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ
إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ (٣٦) وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنَزِّلَ آيَةً وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
(٣٧) وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ
إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَى
رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ (٣٨) وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ
فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَأِ اللَّهُ يُضْلِلْهُ وَمَنْ يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٣٩) قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ
أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٠)
بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنسَوْنَ
مَا تُشْرِكُونَ (٤١) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ
فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ (٤٢)
فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٤٣) فَلَمَّا نَسُوا
مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذَا
فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ (٤٤)

36) Ancak dinleyenler icabet eder. Ölüler –Allah onları diriltir- sonra O'na döndürülürler.

37) *"Ona Rabbinden bir ayet indirilmeli değil miydi?"* dediler. De ki: *"Muhakkak ki Allah ayet indirmeye kadirdir. Fakat onların çoğu bilmezler."*

38) Yeryüzünde yürüyen hiç bir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki sizin gibi ümmetler olmasın. Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonra onlar ancak Rablerine toplanacaklardır.

39) Ayetlerimizi yalanlayanlar karanlıklar içinde sağırdırlar, dilsizdirler. Allah dilediğini saptırır, dilediğini de dosdoğru yolda bulundurur.

40) De ki: *"Bana haber verin, size Allah'ın azabı gelirse ya da saat gelip çatarsa Allah'tan başkasını mı çağıracaksınız? Eğer doğru kimselerseniz..."*

41) Hayır yalnız O'na yalvarırsınız. O da dilerse yalvardığınız şeyi giderir ve şirk koşmakta olduklarınızı unutursunuz.

42) Andolsun ki senden önceki ümmetlere de gönderdik de belki yalvarırlar diye darlık ve sıkıntıya uğrattık.

43) Onlara azabımız geldiği zaman yalvarsalardı ya! Fakat onların kalpleri katılaştı ve şeytan onlara yaptıklarını süslü gösterdi.

44) Kendilerine hatırlatılanı unuttuklarında biz de üzerlerine her şeyin kapılarını açtık. Nihayet kendilerine verilenler ile şımardıklarında onları ansızın yakalayıverdik. Böylece onlar ümitlerini kestiler.

36) Ancak samimiyetle ve kabul edecek bir şekilde dinleyenler hakka icabet eder, iman edip hakka teslim olurlar. Ölülere, yani hakka karşı sağır, dilsiz ve kör olduğu, bu yüzden iman etmediği için kalpleri ölü olan kâfirlere gelince, Allah onları kıyamet günü diriltecektir. Sonra yaptıklarının hesabını vermek üzere Allah'a döndürülürler.

37) Mekke kâfirleri Kur'an'ın üslup, belağat ve beyan bakımından bir benzerini getirmekten aciz kalınca kibir ve inatlarından şöyle dediler: *"Daha önceki rasullere deve, asa, sofra mucizeleri verildiği gibi Muhammed'e de Rabbinden bir ayet, alamet, mucize indirilmeli değil miydi?"* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Muhakkak ki Allah sizin teklif ettiğiniz ayet, deli ve mucizeyi indirmeye, getirmeye elbette kadirdir. Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz. Fakat onların çoğu, o mucizenin indirilmesinin kendileri için bela ve musibet getireceğini bilmezler."*

38) Yeryüzünde yürüyen hiç bir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki sizin gibi yaratılmış ümmetler, topluluklar olmasın. Allah onları yarattı, hallerini, rızıklarını ve ecellerini takdir etti. Bütün bu varlıklar Allah'ın kudretinin kemalini, ilminin ve tedbirinin genişliğini göstermektedir. O'nun için mucize göstermek zor bir şey değildir. Din hususunda insanların muhtaç olduğu ne varsa hepsini Kur'an'da açıkladık, onları eksik bırakmadık ve onlardan gafil davranmadık. Biz levh-i Mahfuz'daki kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık, her şeyi yazdık, tesbit ettik. Sonra kıyamet günü onlar ancak Rablerinin huzurunda hesap vermek üzere toplanacaklardır. Allah herkese yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verecektir. Kıyamet gününde hayvanlar da dirilecektir. Boynuzsuz koyun boynuzlu koyundan hakkını aldıktan sonra hepsi ölüp toprak olacaktır.

39) Ayetlerimizi bile bile yalanlayanlar şirk ve küfür karanlıkları içinde olup sağırdırlar, hakkı duymazlar, dilsizdirler, hakkı söyleyemezler. Çünkü onlar hakkı bile bile inkâr ederler. Onlar heva ve heveslerini ilah edinmişlerdir. Allah dilediğini saptırır, dilediğini de dosdoğru yolda bulundurur. Allah kimseye zerre kadar haksızlık etmez. Hidayeti hak edene, hakkı bulmak için mücadele edene hidayeti verir. Bile bile hakkı reddedeni ise öyle bir saptırır ki içerisinde bulunduğu yolun batıl olduğunun bile farkına varmaz.

40) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Bana haber verin, sizden öncekilere geldiği gibi size de Allah'ın azabı gelirse ya da kıyamet saati ansızın gelip çatarsa Allah'tan başkasını mı çağıracaksınız, kime dua edeceksiniz? Eğer putların size yardım edeceği iddianızda doğru kimselerseniz, söyleyin bakalım, hangisine dua edersiniz?"*

41) Hayır, bilakis sıkıntı anlarında yalnız Allah'a dua eder, O'na yalvarırsınız. O da dilerse giderilmesi için dua edip yalvardığınız sıkıntıyı giderir ve Allah'a şirk koşmakta olduklarınız ilahları terkedip unutursunuz. Onlara dua etmezsiniz. Çünkü artık sıkıntıyı, başkası değil, sadece Allah'ın kaldırabileceğine inandınız. Ey müşrikler! O halde niçin yalnızca Allah'a ibadet etmiyorsunuz, putları Allah'a ortak koşuyorsunuz, onların Allah katında size şefaat edeceğine, sizi Allah'a daha çok yaklaştıracağına inanıyorsunuz?

42) Ey Muhammed! Andolsun ki senden önceki ümmetlere de bir çok nebi ve rasuller gönderdik de, onlar bu nebi ve rasulleri yalanladılar. Belki içerisinde bulundukları şirk, küfür ve isyandan iman, tevhid ve itaate dönüp Allah'a yalvarırlar diye darlık, fakirlik, harp, hastalık, ağrı ve sıkıntıya uğrattık, bunlarla cezalandırdık.

43) Hiç olmazsa onlara azabımız geldiği zaman Allah'a dua edip yalvarsalardı ya! Fakat onlar bunun tam tersini yaptılar. Bu yüzden onların kalpleri katılaştı, iman için yumuşamadı. Şeytan onlara yaptıklarını, isyanı ve dalâlette ısrar etmeyi süslü ve güzel gösterdi.

44) Kendilerine hatırlatılan öğüt ve nasihatları unutup gereklerini yapmayınca biz de üzerlerine her şeyin kapılarını açtık ve derece derece nimetlerini ve mallarını çoğalttık. Nihayet kendilerine verilen nimetler sebebi ile sevindiler ve aşırı derecede şımardılar. Bu yüzden azabımızla onları ansızın yakalayıverdik. Böylece bir de baktık ki onlar, her türlü iyilikten ümitlerini kestiler.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
(٤٥) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ
عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ انْظُرْ كَيْفَ
نُصَرِّفُ الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ (٤٦) قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ
أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ
الظَّالِمُونَ (٤٧) وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ
وَمُنْذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ (٤٨) وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (٤٩) قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ
اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا
مَا يُوحَى إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَفَلَا
تَتَفَكَّرُونَ (٥٠) وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا
إِلَى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ
(٥١) وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ
حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ
(٥٢)

45) Böylece zalimler topluluğunun arkası kesildi. Hamd alemlerin Rabbi olan Allah'adır.

46) De ki: *"Bana haber verin Allah sizin işitmenizi ve görmenizi alıverir, kalplerinizi de mühürlerse onları size getirebilecek Allah'tan başka ilah kimdir?"* Bak ayetlerimizi nasıl çeşitli olarak açıklıyoruz, sonra da onlar yüz çeviriyorlar.

47) De ki: *"Bana haber verin, Allah'ın azabı size ansızın ya da açıkça gelse zalimler topluluğundan başkası helak olur mu?"*

48) Biz rasulleri ancak müjdeleyici ve uyarıcılar olarak gönderiyoruz. O halde kim iman ederse ve düzeltirse onlar için korku yoktur, onlar üzülecek de değillerdir.

49) Ayetlerimizi yalanlayanlara fasıklık ettikleri için azap dokunacaktır.

50) De ki: *"Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum. Ben gaybı da bilmem. Size ben gerçekten bir meleğim de demiyorum. Ben ancak bana vahyolunana uyarım."* De ki: *"Görmeyen ile gören bir olur mu? Hala düşünmez misiniz?"*

51) Rablerinin huzuruna toplanacaklarından korkanları onunla uyar ki onların O'ndan başka ne bir velileri vardır, ne de şefaatçileri... umulur ki sakınırlar.

52) O'nun yüzünü isteyerek sabah akşam Rablerine dua edenleri kovma! Onların hesabından senin üzerine bir şey yoktur. Senin hesabından da onlar üzerine bir şey yok ki onları kovup ta zalimlerden olasın.

45) Böylece haksızlık eden müşrik, kâfir ve zalimler topluluğunun arkası kesildi, son ferdine kadar helak oldular. Hamd, nebi ve rasullere yardımı ve kâfirleri helak etmesine karşılık alemlerin Rabbi olan Allah'adır. Bu sebeple ey Muhammed, bu olayları kavmine hatırlat. Umulur ki onlar Allah'ın dosdoğru yoluna dönerler; kendisine yalvardıkları hakka dönerler.

46) Ey Muhammed! Mekkelilerden o inatçı yalanlayıcılara de ki: *"Bana haber verin Allah sizin duyu organlarınızı yok ederek işitmenizi ve görmenizi alıverir, akıl erdiremeyecek ve anlayamayacak bir şekilde kalplerinizi de mühürlerse onları size getirebilecek Allah'tan başka ilah kimdir?"* Elbette ki hiçbiridir. Öyleyse sizin duyma ve işitme duyularınıza ve yanınızda olana sahip olan Allah'a ibadeti nasıl terkediyor ve bunlardan hiçbirine sahip olmayanlara ibadet ediyorsunuz!? Ey Rasulüm, bak birliğimize delalet eden ayetlerimizi nasıl çeşitli üsluplarla açıklıyoruz. Bütün bunlardan sonra yine de onlar ayetlerimizden yüz çeviriyor ve ibret almıyorlar.

47) Ey Muhammed! O yalanlayıcılara de ki: *"Bana haber verin, Allah'ın acil azabı size gece veya gündüz, ansızın ya da açıkça gelirse Allah'tan başka ilahlara ibadet eden zalimler topluluğundan başkası helak olur mu? Elbetteki olmaz. Çünkü siz inkâr ve inat ettiniz."*

48) Biz rasulleri ancak iman edenleri cennetle müjdeleyici ve inkâr edenleri cehennem azabıyla uyarıcılar olarak gönderiyoruz. O halde kim Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işler ve halini düzeltirse onlar için ahirette hiç bir korku yoktur, onlar cennete elde ettikleri nimetler sonucu dünyada iken elde edemediklerinden dolayı üzülecek de değillerdir.

49) Ayetlerimizi yalanlayanlara fasıklık ettikleri, Allah'a itaatten çıktıkları ve bile bile hakkı inkâr ettikleri için ahiret gününde acıklı bir azap dokunacaktır.

50) Ey Muhammed! Sana mucizeler ve harikulade şeyler indirmeyi teklif eden o kâfirlere de ki: *"Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum ki benden mucizeler indirmemi, bol rızık vermemi, fakirliğinizi gidermemi istiyorsunuz. Ben gaybı da bilmem. Bu yüzden azabın ne zaman geleceğini, zararınıza ve yararınıza olan gizli şeyleri de bilemem. Ben sadece Allah'ın bana bildirdiği gaybi şeyleri bilebilirim. Size ben gerçekten bir meleğim de demiyorum ki bana göklere yükselmemi, çarşı ve pazarlarda yürümememi, yemememi ve içmememi teklif ediyorsunuz. Bunların hiç biri benim elimde değildir. Ben bu üç şeyden hiçbirini iddia etmiyorum ki, bunlara cevap vermemem, risaletimin doğru olmadığına delil sayasınız. Ben ancak Allah tarafından bana vahyolunana uyarım. Ben Allah'ın emrine bağlıyım. O'nun emrinin dışına çıkamam."* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Görmeyen ile gören, kâfir ile mü'min, sapıkla doğru yolda giden bir olur mu? Hala dinleyip de düşünmez misiniz?"*

51) Ey Muhammed! Kıyamet koptuktan sonra ahiret gününde dünyada iken yaptıklarının hesabını vermek için Rablerinin huzurunda toplanacaklarından korkanları, iman etmesi ümit edilen kimseleri Kur'an'la uyarıp korkut. Yüz çeviren kâfirlere gelince, onları kendi görüşleri ile başbaşa bırak. Onların Allah'tan başka kendilerine yardım edecek ne bir velileri, dostları vardır, ne de şefaatçileri... Kıyamet gününde kâfirler için şefaat yoktur. Umulur ki müşrik ve kâfirler, Allah'a karşı sorumluluklarının bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınırlar da sana ve getirdiklerine itaat ederler.

52) Ey Muhammed! Allah'ın ahiret gününde yüzünü görmeyi arzulayarak, rızasını isteyerek, Allah'a yakın olmak maksadıyla, sabah akşam devamlı olarak Rablerine dua ve ibadet eden İbn Mesud, Suheyb, Habbab, Bilal ve Ammar gibi zayıf mü'minleri, müslüman olabilecekleri ümidiyle dahi olsa müşriklerin isteğine uyarak meclisinden kovma! O müşrik ve inkârcıların amelleri ve günahları yüzünden sana bir sorumluluk yoktur. Senin hatalarından da onlar üzerine bir sorumluluk yoktur. Ne onların rızkı senin üzerine, ne senin rızkın onların üzerinedir. Senin rızkını da onların rızkını da, ancak alemlerin Rabbi olan Allah verir. Bu yüzden sakın onları kovma. Aksi taktirde zalimlerden olursun. (Rasulullah (s.a.v.) müşriklerin dediklerini yapmadı.)

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ (٥٣) وَإِذَا
جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا
بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥٤
) وَكَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ (
٥٥) قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ
(٥٦) قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا
تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ
الْفَاصِلِينَ (٥٧) قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ
لَقُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ (٥٨)
وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي
ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
(٥٩)

53) Böylece: *“Allah içimizden bunlara mı lutfetti?”* demeleri için biz onların bazısını bazısıyla denedik. Allah şükredenleri daha iyi bilen değil midir?

54) Ayetlerimize iman edenler sana geldiklerinde onlara de ki: *“Size selam olsun. Rabbiniz rahmeti kendi üzerine yazdı ki içinizden her kim cehaletle bir kötülük işler de sonra arkasından tevbe eder ve düzeltirse, muhakkak ki O Ğafûr’dur, Rahîm’dir.”*

55) Günahkârların yolu apaçık ortaya çıksın diye ayetleri böylece açıklıyoruz.

56) De ki: *“Muhakkak ki ben sizin Allah’ın yanısıra dua ettiklerinize ibadet etmekten nehyedildim.”* De ki: *“Ben sizin arzularınıza uymam. O takdirde muhakkak sapmış olurum da doğru yola erenlerden olmam.”*

57) De ki: *“Muhakkak ben Rabbimden apaçık bir delil üzerindeyim. Fakat siz onu yalanladınız. Sizin acele gelmesini istediğiniz şey benim yanımda değildir. Hüküm yalnızca Allah’ındır. O hakkı anlatır. O, ayırdedenlerin en hayırlısıdır.”*

58) De ki: *“O acele istediğiniz şey benim yanımda olsaydı elbette benimle aranızda iş bitirilmiş olurdu. Allah zulmedenleri, hakkıyla bilendir.”*

59) Gaybın anahtarları O’nun katındadır. Onları O’ndan başkası bilmez. Karada ve denizde her ne varsa O bilir. Bir yaprak düşmeye görsün mutlaka onu bilir. Yeryüzünün karanlıklarında tek bir tane, yaş ve kuru müstesna olmamak üzere hepsi apaçık bir kitaptadır.

53) Böylece: asilzade ve zenginler ayıplama ve alay etme amacıyla: *“Allah içimizden bu zayıf ve fakirlere mi lutfetti, hidayet ve bizden önce müslüman olma şerefini bunlara mı ihsan etti?”* demeleri için biz onların bazısını bazısıyla, zengini fakir ile, asilzadeyi asilzade olmayan ile, şerefli olanı zelille, kuvvetliyi zayıfla denedik, imtihan ettik. Allah şükredenleri, iman edip salih amel işleyerek Allah’ın lütuf ve fazlını hakedenleri daha iyi bilen değil midir? Elbetteki Allah, kimin şükredeceğini daha iyi bilir ve ona hidayet verir, kimin inkâr edeceğini bilir, onu da rezil eder.

54) Ey Muhammed! Ayetlerimize iman eden o fakir müslümanlar günah işleyerek sana geldiklerinde kalplerini hoş tutmak ve değer vermek için onlara de ki: *“Size selam olsun. Rabbiniz, kendisinden bir lütuf ve ihsan olarak merhamet etmeyi kendi üzerine farz kıldı ki içinizden her kim cehaletle, günahının sonucunu düşünemeden, Rabbinin büyüklüğünü unutarak bir kötülük işler de sonra arkasından pişman olarak Allah’a yönelip tevbe eder ve amelini düzeltirse, muhakkak ki Allah, tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette onlara merhamet edendir.”*

55) Kâfilerin, müşriklerin, suçlu günahkârların yolu apaçık ortaya çıksın, iman edenlerin kalbine kimin mü’min kimin kâfir olduğuna dair bir şüphe girmesin diye ayetleri böylece açıklıyoruz. Kur’an ve sahih sünnette mü’minlerin ve kâfirlerin özellikleri birbirinden ayrılmıştır. Müslüman, mü’minleri dost edinir, kâfirleri dost edinmez. Bu yüzden kimin mü’min kimin kâfir olduğunu bilmesi gerekir. Allah’ın mü’min olarak vasıflandırdığı bir kimseyi kâfir, kâfir olarak vasıflandırdığı bir kimseyi mü’min kabul etmek imana aykırıdır. Hüküm zahire göredir. Apaçık bir delil olmadıkça bir mü’mini zanna dayalı delillerle tekfir etmek te sahibini büyük bir vebal altında bırakır.

56) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *“Muhakkak ki ben sizin ilah olduğunu zannederek Allah’ın yanısıra dua ettiklerinize ibadet etmekten nehyedildim. Ben yalnızca Allah’a ibadet ederim. O’na hiç bir şeyi şirk koşmam. Allah’tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları reddederim.”* Ey Muhammed! O müşriklere de ki *“Ben sizin Allah’tan başkasına ibadet etme husussundaki arzularınıza uymam. Aksi takdirde muhakkak sapmış olurum da doğru yola erenlerin zümresinden olmam.”*

57) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *“Muhakkak ben Rabbimden apaçık bir delil üzerindeyim, Rabbimin bana vahyettiği şeriat deliline ve yapmak veya yapmamakla hüküm vermeyi gerekli kılan akla dayalı apaçık delile dayanmaktayım. Fakat siz, Allah katından bana gelen bu hakkı geçerli hiçbir delile dayanmaksızın yalanladınız. Sizin acele gelmesini istediğiniz ve çabucak size getireceğim azab benim elimde değildir. Gerek azab işinde ve gerekse tüm konularda hüküm yalnızca Allah’ındır. Allah doğruyu haber verir ve yeterli açıklama yapar. O, ayırdedenlerin en hayırlısıdır, kulları arasında en iyi hüküm verendir.”*

58) Ey Muhammed! O müşriklere de ki *“Gelmesini acele istediğiniz o azab benim elimde olsaydı işkence ve eziyetlerinizden kurtulmak için, sizi acele cezalandırırdım ve elbette benimle aranızdaki iş bitirilmiş olurdu. Fakat o Allah’ın elindedir. Allah zulmedenleri, hakkıyla bilendir. Dilerse onlara acele ceza verir, dilerse, cezalarını erteler.”*

59) Gaybın anahtarları, hazineleri Allah’ın katındadır. Bunlar gizli olan gayb işleridir. Onları Allah’tan başkası bilmez. O’ndan başka hiçkimsenin ilmi onları kuşatamaz. Karada ve denizde her ne varsa en ince ayrıntısına kadar yalnızca Allah bilir. O’nun ilmi ve kudreti, bütün alemlerde olan acaip ve garip şeyleri kuşatır. Bir yaprak dalından düşmeye görsün mutlaka düştüğü yeri ve zamanı bilir. Yeryüzünün karanlıklarında tek bir tane, yaş ve kuru müstesna olmamak üzere hepsi Allah katındaki apaçık bir kitapta, Levh-i Mahfuz’da kayıtlıdır. Toprak içinde bulunan küçük bir tohumun yerini, bitip bitmeyeceğini, bu tohumdan ne kadar ürün meydana geleceğini ve bunu kimin yiyeceğini bilir. Allah bunların hepsini ezeli ilminden dolayı bilmiş ve Levh-i Mahfuz’a yazmıştır.
Bu ayet bize Allah’ın külliyatı ve cüz’iyyatı bildiğini, O’na niç bir şeyin gizili kalmadığını göstermektedir.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَى أَجَلٌ مُسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ
يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٦٠) وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ
وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ
تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ (٦١) ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ
مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ (٦٢)
قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا
وَخُفْيَةً لَئِنْ أَنْجَانَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٦٣)
قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ
(٦٤) قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ
فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ
بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ انْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَفْقَهُونَ (٦٥) وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ
عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ (٦٦) لِكُلِّ نَبَإٍ مُسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
(٦٧) وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ
عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنْسِيَنَّكَ
الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٦٨)

60) Sizi geceleyin öldüren ve gündüz ne kazandığınızı bilen, sonra belirlenmiş bir ecel tamamlanıncaya kadar sizi onda dirilten O'dur. Sonra dönüşünüz yalnız O'nadır. Ardından yapmakta olduğunuz şeyleri size haber verecektir.

61) O kulları üzerinde kahir olandır. Üzerinize koruyucular gönderiyor ki nihayet birinize ölüm gelip çattığında elçilerimiz onun ruhunu alırlar, onlar kusur etmezler.

62) Sonra gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülürler. Dikkat edin hüküm yalnız O'nundur ve O, hesap görenlerin en süratlisidir.

63) De ki: *"Bizi bundan kurtarırsan andolsun şükredenlerden olacağız!" diye gizli ve açık yalvararak dua ettiğiniz zaman karanın ve denizin karanlıklarından sizi kim kurtarır?"*

64) De ki: *"Ondan ve her türlü sıkıntıdan sizi kurtaran Allah'tır. Sonra da siz şirk koşarsınız."*

65) De ki: *"O, size üstünüzden ya da ayaklarınızın altından azap göndermeye veya sizi birbirinize kıydırıp kiminizin baskısını kiminize tattırmaya kadirdir."* Bak iyice anlamaları için ayetleri nasıl açıklıyoruz!

66) Kavmin de onu yalanladı. Halbuki o haktır. De ki: *"Ben sizin üerinize vekil değilim."*

67) Her bir haberin kararlaştırılmış bir zamanı vardır. Yakında siz de bileceksiniz.

68) Ayetlerimiz hakkında dalanları gördüğün zaman onlar başka bir söze geçinceye kadar onlardan yüz çevir. Şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra o zalimler topluluğu ile beraber oturma!

60) Sizi geceleyin öldüren, yani uyutmak suretiyle ruhlarınızı alan ve gündüz ne kazandığınızı bilen, sonra hayatınızın sona ermesi için belirlenmiş bir ecel, süre tamamlanıncaya kadar sizi onda dirilten, yani gündüz vakti uykunuzdan uyandıran Allah'tır. Sonra kıyamet günü dönüşünüz yalnız Allah'adır. Allah o gün size dünyada iken yapmakta olduğunuz hayır şer tüm amelleri haber verecek ve herkesi dünyada iken yaptıklarından dolayı hesaba çekecektir.

61) O kulları üzerinde kahir olandır, her şeye hükmedicidir. Her şey O'nun azamet ve büyüklüğüne boyun eğmiştir. Sizin üzerinize hayır şer tüm amellerinizi tesbit edecek kiramen katibin melekleri ve sizi kaza ve belalardan koruyucu muhafaza melekleri gönderir. Nihayet birinize ölüm gelip çattığında elçilerimiz onun ruhunu alırlar. Melekler görevlerinde asla kusur etmezler, Allah'ın emrine kayıtsız şartsız itaat ederler. Kiramen katibin melekleri, nsanın yapmadığı bir şeyi yazmaz, yaptığı bir şeyi de yazmamazlık etmez. Hafaza melekleri de Allah'ın izni dahilinde insanı kaza ve belalardan korur. İnsanın başına bir kaza gelirse bu meleğin hatası değil, Allah'ın takdiridir. Ölüm melekleri de insanın eceli geldiği vakit, bir saniye dahi ne önce hareket eder, ne de te'hir eder. Onlar Allah'ın emirlerine harfiyyen uyarlar.

62) Sonra kullar, ahirette diriltildikten sonra yaratıcıları, malikleri ve gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülürler. O, öyle bir Allah'tır ki, hüküm ve tasarruf yalnız O'na aittir. O, sadece adaletle hükmedendir. Dikkat edin, iyi bilin ki, gökyüzünde olduğu gibi yeryüzünde de, dünyada olduğu gibi ahirette de hüküm vermek yalnızca Allah'a aittir. Allah, ahiret gününde sizi dünyada iken yaptıklarınız amellerden dolayı hesaba çekecektir. O, hak ile batılı ayıracak ve hasımlar arasında hükmünü verecektir. Allah hesap görenlerin en süratlisidir. Onu hiçbir hesap diğer hesaptan ve hiçbir iş diğer işten alıkoyamaz. Dünya günlerinden bir günün yarısı kadar bir zaman içerisinde, bütün mahlukatın hesabını görür.

63) Ey Muhammed! Sıkıntı anında yalnızca Allah'a dua eden, rahat hallerde ise Allah'la beraber başka ilahlara da ibadet eden o müşriklere de ki: *"Bizi bu karanlıklardan ve şiddetlerden kurtarırsan andolsun sana şükreden mü'minlerden olacağız!" diye kalbinizle gizli olarak ve dilinizle açıkça yalvararak dua ettiğiniz zaman yolculuklarınızda karanın ve denizin şiddet, korku ve karanlıklarından sizi kim kurtarır?"*

64) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Karanın ve denizin karanlığından ve her türlü sıkıntıdan sizi kurtaran yalnızca Allah'tır. İbadet yalnızca O'nun hakıdır. Siz bütün bunları bildikten ve Allah'ın sizi kurtardığını gördükten sonra halâ Allah'ın yanısıra başka şeylere de ibadet etmek suretiyle Allah'a şirk koşarsınız."*

65) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Allah, gökten yıldırımlar göndermekle, volkanların attığı taşlar ve lavlarla, üzerinize taş yağdırmakla, tufan, gök gürültüsü ve kasırgalarla helak etmeye veya Karun ve Medyen halkına yapıldığı gibi sizi de yere batırmak, deprem ve yer sarsıntısı gibi, ayaklarınızın altından gelecek azaplar ile cezalandırmaya veya sizi her biri farklı isteğe sahip olan farklı fırkalar haline getirerek birbirinize kıydırıp kiminizin baskısını kiminize tattırmaya kadirdir."* Ey Rasulüm, bak iyice anlamaları ve düşünmeleri için ayetleri, hüccetleri ve delilleri nasıl açıklayıp izah ediyoruz!

66) Ey Muhammed! Senin kavmin Kureyş de bu Kur'an'ı yalanladı. Halbuki o Allah tarafından hak olarak gelmiş apaçık bir kitaptır. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Ben sizin üerinize vekil, kontrolcü, başınıza musallat olmuş biri değilim. Ben ancak bir uyarıcıyım."*

67) Allah'ın verdiği her bir haberin kararlaştırılmış, meydana geleceği bir zamanı vardır. O, söylediğinden vazgeçmez ve ertelemez de. Yakında yalanlamanıza ve şirkinize mukabil başınıza gelecek bu azabı siz de bileceksiniz.

68) Ey Muhammed! Ayetlerimiz hakkında tenkit, yalanlama ve alay etmek suretiyle münasebetsizliğe dalanları gördüğün zaman onlar başka bir söze geçinceye kadar onlardan yüz çevir, onları protesto ederek yanlarından kalk. Şeytan sana onlarla oturmanın yasak olduğunu unutturursa, hatırladıktan sonra o kâfir, müşrik, zalim ve fasıklar topluluğu ile beraber oturma! Çünkü küfre rıza da küfürdür.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ
ذِكْرَى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (٦٩) وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ
لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ
بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ
تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذْ مِنْهَا أُولَئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا
كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا
يَكْفُرُونَ (٧٠) قُلْ أَنَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا
يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي
اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ
إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَأُمِرْنَا
لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٧١) وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوهُ
وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٧٢) وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلُهُ
الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (٧٣)

69) Sakınanlar üzerine onların hesabından birşey yoktur. Ancak sakınırlar diye hatırlatmak gerekir.

70) Dinlerini bir oyun ve bir eğlence edinenleri ve dünya hayatının aldatmış olduğu kimseleri bırak. Onunla hatırlat ki bir nefis kendi kazandıklarıyla helake düşmesin. O taktirde onun Allah'tan başka ne bir velisi vardır ne de şefaatçisi. Her türlü fidyeyi verse de kabul edilmez. İşte onlar, kazandıkları sebebiyle helake uğrayanlardır. İnkâr ettikleri için onlara kaynar sudan bir içecek ve can yakıcı bir azap vardır.

71) De ki: *"Bize yararı ve zararı olmayan Allah'tan başka şeylere mi ibadet edelim? Allah bizi doğru yola ilettikten sonra şeytanların saptırıp şaşkın şaşkın dolaştırdığı, arkadaşlarının "Bize gel!" diye doğru yola çağırdıkları kimse gibi ökçelerimiz üzerinde gerisin geriye mi döndürüleceğiz?"* De ki: *"Muhakkak ki Allah'ın hidayeti doğru yolun ta kendisidir. Biz de alemlerin Rabbine teslim olmakla emrolunduk."*

72) Ayrıca: *"Namazı dosdoğru kılın ve O'ndan sakının!"* Yalnız O'nun huzuruna toplanacaksınız.

73) O, gökleri ve yeri hak ile yaratandır. O'nun "ol" diyeceği gün o da oluverir. O'nun sözü haktır. Sur'a üfürüleceği günde mülk yalnız O'nundur. Görüneni de görünmeyeni de hakkıyla bilendir. Şüphesiz O Hakîm'dir, Habîr'dir.

69) Kâfirlerden uzaklaşıp onlarla beraber oturmaktan sakınan mü'minler üzerine, kâfirlerin Kur'an'la alay etmeleri ve insanları Allah yolundan saptırmaları sebebiyle herhangi bir sorumluluk yoktur. Fakat mümkün olduğu kadar öğüt ve nasihat yoluyla, mü'minlerin onları uyarmaları ve yaptıkları çirkin fiillere güçleri nisbetinde engel olmaya çalışmaları ve hoşlanmadıklarını göstermeleri gerekir. Böyle yaptıkları takdirde belki onlar, mü'minlerden utanarak Kur'an hakkında dedikoduya dalmaktan, ileri geri konuşmaktan uzak dururlar. Çünkü mü'minler onları bu halde gördüklerinde meclislerini terkedeceklerdir.

70) Hürmet ve saygı gösterilmesi gereken İslam Dinini, onunla alay ederek bir oyun ve bir eğlence haline getirenleri ve fani dünya hayatının aldatmış olduğu, öldükten sonra dirilmenin olmayacağını zanneden kimseleri bırak, onları terket. Hiçbir nefsin, kötü amelinden dolayı helake sürüklenmemesi ve rehin alınmaması için Kur'an ile insanlara öğüt ver. Aksi taktirde o nefsin Allah'ın azabından kurtaracak Allah'tan başka ne bir velisi, dostu ve yardımcısı vardır ne de şefaatçisi. Bu nefis Allah'ın azabından kurtulmak için her türlü fidyeyi, isterse dünya dolusu altın verse de ondan kabul edilmez. İşte onlar, kazandıkları çirkin amelleri ve kötü inançları sebebiyle helake uğrayanlardır. İnkâr ettikleri için onlara karınlarında gurultu edecek ve barsaklarını parçalayacak kaynar sudan bir içecek, şarap ve can yakıcı, elem verici sürekli bir azap vardır. Bu, onların işledikleri suçlara karşılık verilecek en uygun cezadır.

71) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Allah'ı bırakıp da, kendilerine dua ettiğimiz takdirde bize fayda vermeyen ve kendilerini terkettiğimiz takdirde bize bir zararı dokunmayan Allah'tan başka şeylere mi ibadet edelim? Allah bizi şirk ve küfürden kurtarıp doğru yol olan İslam'a ilettikten sonra şeytanların çarpıp saptırdığı, çöllerde ve helak yerlerinde, nereye gideceğini bilemeyecek kadar şaşkın şaşkın dolaştırdığı ve derin bir çukura attığı, bu esnada müslüman arkadaşlarının "Bize gel!" diye doğru yola çağırdıkları halde onlara uymayan kimse gibi ökçelerimiz üzerinde gerisin geriye dalâlete, şirke ve küfre mi döndürüleceğiz?"* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Muhakkak ki Allah'ın bizi hidayet ettiği İslam dini doğru yolun ta kendisidir. Bunun ötesinde ne varsa sapıklıktır. Biz de bütün hal ve hareketlerimizle alemlerin Rabbi olan Allah'a teslim olmakla emrolunduk. Yalnızca O'na ibadet eder, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayız. Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddederiz. Şirkten ve şirk ehlinden uzaklaşırız. Bizi İslam dininden çıkaracak her türlü söz, fiil ve inançtan uzak dururuz. Allah ve Rasulü'nün hükümlerine kayıtsız şartsız teslim oluruz."*

72) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Müslüman olduktan sonra namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde devamlı kılın ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının!"* Ey insanlar! Ahiret gününde kabirlerinizden çıkarılıp mahşer meydanında, dünyada iken yaptıklarınızın hesabını vermek üzere yalnız Allah'ın huzurunda toplanacaksınız. Dünyada iken bu şuurla hareket edin.

73) Allah, yedi gökleri, yedi yerleri ve içerisindekileri hak ile yaratan, onların sahibi ve onları idare edendir. Onları boş yere yaratmadı. Aksine orada anılması ve kendisine şükredilmesi için yarattı. Allah'ın "ol" demesiyle her şeyin olacağı gün O'nun azab ve cezasından korkun. O'nun sözü haktır, doğrudur, şüphesiz meydana gelecektir. Sur'a ilk kez üfürüleceği gün olan kıyamet gününde, insanların hesaba çekilmek için kabirlerinden çıkarılacağı Sur'a ikinci kez üfürüleceği ahiret gününde de mülk yalnız O'nundur. Allah gizliyi, açığı, duyu organlarının ve gözlerin idrak edemediği şeyleri ve gece ve gündüz gördüklerinizi de hakkıyla bilendir. Şüphesiz O hüküm ve hikmet sahibidir, herşeyi yerli yerinde yapar, gizli açık her şeyden haberdardır, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.

Ebu Hayyan şöyle der: "Bu, bir şeyi yokluk aleminden varlık alemine çıkarmayı ve bunun süratini gösteren bir temsildir. Yoksa burada kendisine emir verilen bir şey yoktur. Her şey Allah istediği an meydana gelir, bir saniye bile beklemez."

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا آلِهَةً إِنِّي أَرَاكَ
وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٧٤) وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ
مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ (٧٥)
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أُحِبُّ الْآفِلِينَ (٧٦) فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ
هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ
الْقَوْمِ الضَّالِّينَ (٧٧) فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا
رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَاقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِمَّا
تُشْرِكُونَ (٧٨) إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٧٩)
وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ قَالَ أَتُحَاجُّونِّي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِي وَلَا
أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا وَسِعَ رَبِّي
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (٨٠) وَكَيْفَ أَخَافُ مَا
أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ
عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ (٨١)

74) Hani İbrahim babası Azer'e: *"Sen bir takım putları ilah mı ediniyorsun? Gerçekten de ben seni ve kavmini apaçık bir sapıklık içinde görüyorum."* demişti.

75) Biz İbrahim'e yakîn sahiplerinden olsun diye göklerin ve yerin mülkünü böylece gösteriyorduk.

76) Gece onu örtünce bir yıldız görmüş ve demişti ki: *"Bu imiş benim Rabbim!?"* O sönünce de: *"Ben böyle sönenleri sevmem."* demişti.

77) Ardından ayı doğarken görünce: *"Bu imiş benim Rabbim!?"* demişti. O da kaybolunca: *"Andolsun ki Rabbim beni doğru yola iletmezse elbette sapanlardan olurdum."* demişti.

78) Sonra güneşi doğarken görünce: *"Bu daha büyük olduğu için bu imiş benim Rabbim!?"* demişti. O da batınca: *"Ey kavmim! Ben sizin şirk koştuğunuzdan uzağım."* demişti.

79) *"Muhakkak ki ben hanif olarak yüzümü gökleri ve yeri yaratana çevirdim ve ben müşriklerden değilim."*

80) Kavmi onunla mücadeleye girişti. O da dedi ki: *"O beni doğru yola iletmişken Allah hakkında benimle mücadele mi ediyorsunuz? Ben sizin O'na ortak koştuklarınızdan korkmam ancak Rabbim'in dilemesi müstesna. Rabbim'in ilmi her şeyi kuşatmıştır. Hala düşünmeyecek misiniz?"*

81) *"Allah'ın size hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi siz O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da ben sizin ortak koştuklarınızdan nasıl korkarım. Şu halde bu iki gruptan hangisi güven duymaya daha layıktır? Eğer bilirseniz..."*

74) Ey Muhammed! İbrahim'in dini üzere olduğunu iddia eden putperest kavmine şu kıssayı hatırlat: Hani bir zamanlar Allah'ın dostu İbrahim babası veya amcası olan Sam b. Nuh'un oğullarından Azer'i ayıplayarak: *"Seni yoktan yaratan, sana iyi bir şekil ve rızık veren Allah'ı bırakıp da bir takım putları, taştan yapılan heykelleri ilah mı ediniyorsun? Onlara mı ibadet ediyorsun? Gerçekten de ben seni ve kavmini haktan uzak, apaçık bir sapıklık içinde görüyorum."* demişti.

75) İşte biz İbrahim'e yakîn sahiplerinden olsun, Allah'a şeksiz şüphesiz iman etsin diye babasının putlara tapmasının batıl olduğu hakkında gerçeği ona gösterdiğimiz gibi, göklerin ve yerin mülkünü, engin saltanatını da böylece gösteriyorduk. Ona yerler ve gökler açıldı. En üstte ve en altta bulunan hükümranlığı gözleriyle gördü.

76) Gece, bütün aydınlıkları karanlığı ile örtünce, İbrahim gökyüzünde parlayan bir yıldız, Zühre veya Müşteri gezegeni görmüş ve kavminin, Allah'ı bırakıp putlara ve yıldızlara tapma hususundaki cehalet ve hatalarını görme ve delil getirme yöntemiyle kendilerine göstermek, onları reddetmek kınamak ve derece derece onları helake götüren bu sapıklıktan kurtarmak amacıyla, mutaassıp olmayıp insaf ile hareket ederek demişti ki: *"Sizin iddianıza göre bu imiş benim Rabbim!?"* Yıldız batınca İbrahim: *"Ben böyle batan şeylere tapmayı sevmem."* demişti. Çünkü ma'budun durumunun değişmesi ve bir yerden başka bir yere intikali doğru değildir. Esasen bunlar, cisimlerin niteliklerindendir. (İbrahim'in (a.s.) bir an olsun yıldızı, ayı ve güneşı Rabbi diye düşünmesi haşâ cehaleti sebebiyle onları rab olarak düşünmesi değildir. İbrahim (a.s.) bir rasuldür. Rasuller de masumdurlar.)

77) Ardından ayı doğarken görünce, kavminin taptıkları şeylerin batıl olduğuna dikkatleri çekmek ve beyinsiz olduklarını göstermek amacıyla önce dediği gibi: *"Sizin iddianıza göre bu imiş benim Rabbim!?"* demişti. Ay da batıp gözden kaybolunca: *"Andolsun ki Rabbim sizin taptığınız şeylerin batıl olduğunu gösterip, beni doğru yol olan İslam'a iletmezse elbette hak yoldan sapanlardan olurdum."* demişti.

78) Sonra güneşi doğarken görünce: *"Bu daha büyük olduğu için sizin iddianıza göre herhalde bu imiş benim Rabbim!?"* demişti. Güneş de batınca: *"Ey kavmim! Ben sizin Allah'a şirk koştuğunuz ilahlardan uzağım."* demişti.

79) İbrahim, müşrik babasına ve Allah'a daha çok yaklaştıracağına inandıkları için yıldızlara tapan kavmi Keldanilere dedi ki:*"Muhakkak ki ben hanif olarak, her türlü şirkten uzaklaşarak yüzümü, kendimi gökleri, yerleri ve içerisinde bulunan yıldızları, ayı, güneşi, her şeyi bir örneğe ihtiyaç duymaksızın yaratan, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmayan Allah'a çevirdim ve ben asla Allah'a şirk koşan müşriklerden değilim. Bütün hayatımı Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde düzenleyeceğim. Yalnızca O'na ibadet edeceğim. O'na hiçbir şeyi şirk koşmayacağım. O'ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddedeceğim. Her konuda yalnızca Allah'a güveneceğim."*

80) Tevhid konusunda, ilahları hakkında kavmi onunla mücadele ve münazaraya girişti. İlahları ile onu korkutmaya çalıştı. İbrahim de onları kınayarak dedi ki: *"Allah bana basiret vermiş ve beni doğru yol olan İslam'a iletmişken Allah'ın varlığı ve birliği hakkında benimle mücadele mi ediyorsunuz? Ben sizin Allah'ı bırakıp da ibadet etmek suretiyle O'na ortak koştuklarınız ilahlardan korkmam. Çünkü onlar ne zarar verebilir, ne de menfaat sağlayabilirler. Ne görebilir ne de işitebilirler. Sizin iddia ettiğiniz hiçbir şeyi yapamazlar. Ancak Rabbim, hoşa gitmeyen bir şeyin benim başıma gelmesini isterse bu olur. Rabbim'in ilmi her şeyi kuşatmıştır. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz. Hala düşünmeyecek, ibret almayacak mısınız?"*

81) *"Allah'ın size hakkında hiçbir delil ve hüccet indirmediği şeyi siz O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz da ben sizin Allah'a ortak koştuklarınız ilahlardan nasıl korkarım. Şu halde bu iki gruptan hangisi güven duymaya, emniyet içerisinde olmaya daha layıktır? Biz mi siz mi? Biz, Allah'ı delillerle tanıdık ve sadece ona ibadet ettik. Siz ise putları ona ortak koştunuz ve tek hesaba çekici olan Allah'ı inkâr ettiniz. Eğer biliyorsanız söyleyin."*

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ
وَهُمْ مُهْتَدُونَ (٨٢) وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (٨٣)
وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ
قَبْلُ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
وَمُوسَى وَهَارُونَ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٨٤)
وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَى وَعِيسَى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِنَ الصَّالِحِينَ (٨٥)
وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
الْعَالَمِينَ (٨٦) وَمِنْ آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ
وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٨٧) ذَلِكَ
هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا
لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٨٨) أُولَئِكَ الَّذِينَ
آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ
فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ (٨٩) أُولَئِكَ
الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا
إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ (٩٠)

82) İman edenler ve imanlarına zulüm karıştırmayanlara gelince işte güven onlar içindir; hidayete erenler de onlardır.

83) İşte bu kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz hüccetimizdir. Biz dilediğimizi derece derece yükseltiriz. Muhakkak Rabbin Hakîm'dir, Alîm'dir.

84) O'na İshak'ı ve Yakub'u verdik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce de Nuh'u ve onun soyundan Davud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yusuf'u, Musa'yı ve Harun'u da hidayete erdirdik. Biz iyilik yapanları işte böyle mükafatlandırırız.

85) Zekeriyya'yı, Yahya'yı, İsa'yı ve İlyas'ı da... Hepsi de salihlerdendi.

86) İsmail'i, Elyesa'yı, Yunus'u ve Lut'u da. Hepsini alemlere üstün kıldık.

87) Babalarından, soylarından ve kardeşlerinden kimini de... Onları seçtik ve onları dosdoğru yola ilettik.

88) Bu, Allah'ın hidayetidir. Kullarından dilediğini onunla hidayete erdirir. Eğer onlar da şirk koşsalardı yaptıkları boşa giderdi.

89) Onlar kendilerine kitap, hikmet ve nübüvvet verdiğimiz kimselerdir. Onları inkâr ediyorlarsa, onları inkâr etmeyen bir topluluğu onlara vekil kılmışızdır.

90) İşte bunlar Allah'ın hidayet ettiği kimselerdir. O halde sen de onların doğru yoluna uy. De ki: *"Ben bunun için bir ücret istemiyorum. O ancak alemler için öğüttür."*

82) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler ve imanlarına zulüm, şirk karıştırmayanlara gelince işte dünyada mutlu olmak, ahirette de cehennem azabından emin olmak onlar içindir; hidayete erenler ve dosdoğru yol üzerinde olanlar da onlardır.

83) İşte bu İbrahim'in Allah'ın birliğine dair getirdiği, güneşin, ayın ve yıldızların batması gibi deliller, kavmine karşı onun için kesin bir delil olsun diye ona verdiğimiz hüccet ve delillerimizdir. Biz dilediğimize ilim, anlayış ve risalet vererek makamını derece derece yükseltiriz. Muhakkak Rabbin hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyi yerli yerine koyar, gizli açık her şeyi bilir, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.

84) Yalnızca Allah'a ibadet edip O'na hiç bir şeyi şirk koşmamak amacıyla yıldızlara tapan kavmini terkedip hicret eden İbrahim'e ihtiyarlayıp çocuktan kesildikten sonra soyunun devamıyla mesut olsun diye, eşi Sara'dan doğan oğlu İshak'ı ve torunu Yakub'u verdik. Hepsini hidayete erdirdik. Onların her birine saadet yolunu gösterdik, risalet ve hikmet verdik. İbrahim'den önce de insanlığın ikinci atası olan Nuh'a doğru yolu gösterdik ve onu kavmine rasul olarak gönderdik. İbrahim'in soyundan hükümdar ve rasul olan Davud'u ve yine hem hükümdar hem de rasul olan onun oğlu Süleyman'ı, imtihan ve belalara katlanmada sabır örnekleri olan Eyyub'u ve Yusuf'u, Allah'ın kendisiyle konuşma nimetine eren Musa'yı ve kardeşi Harun'u da hidayete erdirdik. Bunların hepsini kavimlerine rasul olarak gönderdik. Biz Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyen ve Allah'ı görüyormuşcasına O'na ibadet eden, O'nun huzurunda hesaba çekileceğinin şuuruyla hareket eden insanları İbrahim'i mükâfatlandırdığımız gibi işte böyle mükafatlandırırız.

85) Allah, Zekeriyya'yı, Zekeriyya'nın oğlu Yahya'yı, Yahya'nın kuzeni İsa'yı ve İlyas'ı da kavimlerine rasul olarak gönderdi. Hepsi de salihlerdendi. Dünya malına önem vermeyen, zühd ve takva sahibi kimselerdi.

86) Allah, İbrahim'in eşi Hacer'den doğan oğlu İsmail'i, Elyesa'yı, Metta oğlu Yunus'u ve İbrahim'in yeğeni Haran oğlu Lut'u da kavimlerine rasul olarak gönderdi. Risalet vererek hepsini kendi zamanlarındaki alemlere üstün kıldık.

87) Bu rasullerin babalarından, soylarından ve kardeşlerinden bir çoğunu da hidayete ilettik. Onları seçtik ve onları dosdoğru yol olan İslam'a ilettik ve bu yolda sabit kıldık.

88) İşte bu yola ulaşmak, Allah'ın hidayetidir, dosdoğru yoludur. Allah, kullarından dilediğini, hakeden kimseleri onunla hidayete erdirir. Eğer o rasuller, faziletlerine ve derecelerinin yüksekliğine rağmen Allah'a şirk koşsalardı yaptıkları salih ameller boşa giderdi. Hal böyle olunca başkalarının durumu nasıl olur?!

89) İşte onlar kendilerine semavi kitapları indirmek, rabbani hikmet, nübüvvet ve risalet vermek suretiyle ihsanda bulunduğumuz kimselerdir. Ey Muhammed! Senin zamanındaki kâfirler eğer ayetlerimizi inkâr ediyorlarsa, bilsinler ki onları inkâr etmeyen bir topluluğu, Medine'deki ensar ve muhacirleri onlara vekil kılmışızdır, onların korunmasını ve gözetilmesini nebi ve rasullerimize vermişizdir.

90) İşte yukarıda adı geçen nebi ve rasuller Allah'ın kendilerine hidayet nasip ettiği, doğru yolu gösterdiği kimselerdir. O halde sen de onları kendine örnek al ve onların doğru yoluna uy. Ey Muhammed! Kavmine de ki: *"Kur'an'ı tebliğ etmeye karşılık ben sizden bir ücret, mal, para, mevki istemiyorum. Ben bu işi sadece Allah rızası için yapıyorum. Bu Kur'an, ancak alemler için bir öğüt ve nasihattır. Kıyamete kadar tüm insanlar ve cinler bu davete muhataptır. Dileyen iman eder, dileyen inkâr eder. Ben kimseyi iman etmeye zorlamam. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler cennete, şirk ve küfür işleyenler ise tevbe etmeden ölürlerse cehenneme gireceklerdir. Orada ebedi bir şekilde can yakıcı bir azaba uğrayacaklardır. "*

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَى بَشَرٍ
مِنْ شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى نُورًا
وَهُدًى لِلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا
وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ
فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ (٩١) وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ
مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا
وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ
يُحَافِظُونَ (٩٢) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ
مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَى إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ
الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ (٩٣) وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا
فُرَادَى كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ
وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَى مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا
كُنتُمْ تَزْعُمُونَ (٩٤)

91) Allah'ı hakkıyla O'nun kadrini gereği gibi takdir edemediler de: *"Allah beşere hiçbir şey indirmemiştir."* dediler. De ki: *"O halde Musa'nın insanlar için bir nur ve hidayet olarak getirdiği kitabı kim indirdi, ki siz onu parça parça kâğıtlar haline getirip kimini açıklıyor, pek çoğunu da gizliyorsunuz? Üstelik sizin bilmediğiniz atalarınızın da bilmediği şeyler size öğretilmiştir."* Sen: *"Allah'tır."* de sonra onları bırak daldıkları batakta oynayadursunlar.

92) İşte bu da kendisinden öncekileri doğrulayıcı olmak üzere şehirlerin anası ile çevresindekileri uyarman için bizim gönderdiğimiz mübarek bir kitaptır. Ahirete iman edenler ona da iman ederler. Onlar namazlarını da muhafaza ederler.

93) Allah'a yalan iftira edenden yahut kendisine hiçbir şey vahyolunmamışken *"Bana da vahyolundu."* Diyenden, bir de: *"Allah'ın indirdiğinin benzerini ben de indiririm."* diyenden daha zalim kim olabilir? Sen zalimleri ölümün sıkıntıları içinde meleklerin de ellerini uzatarak: *"Canlarınızı çıkarın! Allah'a karşı hak olmayanı söylediğiniz ve O'nun ayetlerine karşı kibirlendiğiniz için bugün alçaltıcı bir azapla cezalandırılacaksınız.!"* derlerken bir görsen!

94) Andolsun ki bize sizi ilk defa yarattığımız gibi tek başına geldiniz ve size bağışladığımız şeyleri arkanızda bıraktınız. İçinizden gerçekten ortak olduklarını boş yere iddia ettiğiniz şefaatçilerinizi de yanınızda görmüyoruz. Andolsun, onlarla aranızdaki bağlar kopmuş ve iddia ettikleriniz sizden uzaklaşıp gitmiştir.

91) Yahudiler, Allah'ı hakkıyla bilemediler ve O'nun kadrini gereği gibi takdir ve ta'zim edemediler. O'na layık olan saygıyı gösteremediler. Çünkü onlar vahyi ve rasullerin gönderilişini inkar ederek: *"Allah bir beşere, Adem oğullarından bir insana hiçbir şey indirmemiştir."* dediler. Muhammed'e Kur'an'ın inişini şiddetle inkâr etmek için bu çok çirkin şeyi ağızlarıyla söylediler. Ey Muhammed! O inatçı Yahudilere de ki: *"O halde Musa'nın insanlar için bir nur ve hidayet olarak getirdiği kitabı, Tevrat'ı kim indirdi, ki siz onu parça parça kâğıtlar, yapraklar haline getirip kimini açıklıyor, menfaatinize aykırı gelenlerden pek çoğunu da gizliyorsunuz? Üstelik Tevrat'ta sizin daha önceden bilmediğiniz atalarınızın dahi bilmediği Allah'ın bir oluşu, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığı, ahiret yurdu, cennet ve cehennem vb. bir çok faydalı şeyler size öğretilmiştir."* Ey Muhammed! Sen onlara cevap olarak: *"Tevrat'ı Allah indirmiştir."* de sonra bu batıla dalışla, kendilerine dönecek hiçbir fayda elde edemeyip, tıpkı oynayan çocuklar gibi onları bırak daldıkları batakta oynaya dursunlar. Yakında cehennem azabını gördüklerinde akılları başlarına gelir. O gün pişmanlıkları kendilerine hiçbir fayda vermeyecektir.

92) İşte Muhammed'e indirilen bu Kur'an da kendisinden önce inen Tevrat ve İncil'in Allah katından gelen bozulmamış hallerini doğrulayıcı olmak üzere şehirlerin anası olan Mekke ile çevresindekileri, tüm yeryüzündeki insanları ve cinleri, hatta Kıyamete kadar gelecek olan tüm insanları ve cinleri Allah'ın azabıyla korkutarak uyarman için bizim gönderdiğimiz fayda ve menfaati çok, mübarek bir kitaptır. Allah'ın izniyle İsrafil tarafından Sur'a ilk kez üfürmeyle başlayacak olan kıyamet koptuktan sonra İsrafil'in ikinci kez Sur'a üfürmesiyle insanların kabirlerinden kalkıp dünyada iken yaptıkları heyır şer tüm amellerin hesabını vermek üzere mahşer meydanında toplanacakları Ahiret gününe iman edenler Kur'an'a iman ederler, hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olurlar. Hayatlarını Kur'an ve sahih sünnete göre düzenlerler. Çünkü bu kitap vaad ve tehdit, müjde ve korkutma ihtiva eder. Onlar namazlarını da muhafaza ederler, rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde, vaktinde devamlı bir şekilde eda ederler.

93) Nadr, b. Haris, Müseylemetü'l-Kezzab, Esvedü'l-Ansi gibi Allah'a karşı yalan yere iftira edenden, uzak olduğu şeyi O'na nisbet edenden yahut kendisine hiçbir şey vahyolunmamışken *"Bana da vahyolundu. Aklıma şu geldi. Kalbim bana şunu haber verdi. Kalbim bana Allah'tan şunu haber verdi."* diyenden, bir de: *"Allah'ın indirdiğinin benzerini ben de indiririm. İstesek Muhammed'e gelen Kur'an'ın bir benzeri biz de söyleyebiliriz."* diyenden daha zalim kim olabilir? Elbetteki böyle bir kimseden daha zalim yoktur. Sen o zalimleri ölümün sarhoşluğu, sıkıntıları ve şiddeti içinde azab meleklerinin de ruhlarını cesetlerinden bir an evvel çıkarması için ellerini uzatıp yüzlerine ve kıçlarına vurarak: *"Haydi canlarınızı azaptan kurtarın! Ruhlarınızı bedenlerinizden çıkarıp getirin. Allah'a karşı hak olmayanı söylediğiniz, iftira attığınız, O'na çocuk ve ortak nisbet ettiğiniz ve O'nun ayetlerine karşı iman etmeyip kibirlendiğiniz için bugün alçaltıcı, küçültücü bir azapla cezalandırılacaksınız.!"* derlerken bir görsen! Yeryüzünde haksız yere büyükleniyor. Çünkü o, insan dışkısı taşıyan, aslı pis bir nutfe ve sonu pis bir leş olan varlıktır. Gerçekte, yeryüzünde büyüklük taslama, hiç bir durumda yapan için doğru olmayan boş ve anlamsız kendini beğenmişlikten kaynaklanmaktadır.

94) Andolsun ki bize sizi ilk defa yarattığımız gibi tek başına hesap vermek için aile, mal ve çocuktan ayrı olarak teker teker, yalınayak, çıplak ve sünnetsiz olarak geldiniz ve dünyada size bağışladığımız malları bu zor günde size bir faydası olmayacağı için arkanızda bıraktınız. O gün herkesin kendine yetecek işi olacağı için kimse kimsenin çıplak haliyle ilgilenmeyecek. İçinizden gerçekten Allah'a ibadette ortak olduklarını boş yere iddia ettiğiniz ilahlarınızı, şefaatçilerinizi de yanınızda göremiyoruz. Andolsun, onlarla aranızdaki ilişkiler, bağlar kopmuş, birliğiniz bozulmuş, ortak ve şefaatçi olduğunu boş yere iddia ettikleriniz sizden uzaklaşıp gitmiştir. O gün onların kendilerine bile faydaları olmayacaktır. Ancak sizin -kendileri razı olmadığı halde- taptığınız melek, nebi, rasul ve salih kimseler, Allah'ın izniyle razı olduğu mü'minlere şefaat edecektir. Şirk ve küfür işleyenlere ise şefaat yoktur. Onlar ebedi olarak cehennemdedirler.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٩٥)
فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (٩٦) وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ
لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ
فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٩٧) وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ
مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ (٩٨) وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ
مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ
وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ إِنَّ فِي ذَلِكُمْ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٩٩) وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ
وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يَصِفُونَ (١٠٠) بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٠١)

95) Şüphesiz ki Allah taneyi ve çekirdeği yaran; ölüden diriyi, diriden de ölüyü çıkarandır. İşte Allah budur. O halde nasıl döndürülüyorsunuz?

96) Sabahı yaran, geceyi sükunet kılan, güneşi ve ayı da birer hesap ölçüsü yapan O’dur. İşte bu Azîz ve Alîm olan Allah’ın takdiridir.

97) Karanın ve denizin karanlıklarında onlarla yolunuzu bulasınız diye sizin için yıldızları yaratan O’dur. Muhakkak biz ayetleri bilen bir topluluk için genişçe açıkladık...

98) Sizi tek bir nefisten meydana getiren O’dur. Sonra bir yerleşme yeri bir de emanet yeri vardır. Muhakkak biz ayetleri kavrayabilen bir topluluk için genişçe açıkladık.

99) Gökten su indiren de O’dur. Biz bununla her türlü bitkiyi çıkardık. Ondan bir yeşillik çıkardık. Ondan da birbiri üzerine binmiş taneler çıkardık. Hurma tomurcuğundan yere sarkmış salkımlar, birbirine hem benzeyen, hem benzemeyen üzüm bağları, zeytin ve nar bahçeleri... Meyvesine bir meyve verdiği zaman, bir de olgunlaştığı zaman bakıverin. Şüphesiz bütün bunlarda iman eden bir toplum için ayetler vardır.

100) Cinleri Allah’a ortak koştular; halbuki onları O yaratmıştır. Bir de bilgisizce O’na oğullar ve kızlar uydurdular. O ise onların nitelemelerinden münezzehtir.

101) Gökleri ve yeri örneksiz olarak yaratan O’dur. O’nun bir eşi yokken nasıl çocuğu olabilir?! Her şeyi yaratan O’dur. Şüphesiz O herşeyi hakkıyla bilendir.

95) Şüphesiz ki Allah, bitkinin çıkması için toprağın altındaki tohumu, taneyi ve yeşil ağacın çıkması için de ölü çekirdeği yaran; ölüden diriyi, kuru tohumdan yumuşak ve taze bitkiyi, yumurtadan tavuğu, kâfirden mü’mini, diriden de ölüyü, gelişmekte olan canlı bitkiden kuru tohumu, tavuktan yumurtayı, mü’minden kâfiri çıkarandır. İşte kainatı yaratan ve idare eden Allah budur. O halde, bu açıklamalardan sonra nasıl haktan batıla döndürülüyor, Allah’tan başka varlıklara ibadet ediyorsunuz!?

96) Allah gecenin siyahlığını ve karanlığını yarıp sabahın aydınlığını çıkaran, insanların istirahata çekilip dinlenmeleri için geceyi sükunet kılan, güneşi ve ayı da insanların menfaatleri ile ilgili ince birer hesap ölçüsü kılan O’dur. Zamanın, gece ve gündüzün hesabı onlarla bilinir. İşte bilinen hesap ile bunları yürütmek, galip ve güçlü olan, asla mağlup edilmeyen, yaratıklarına faydalı olanı ve onların tedibirini kısacası gizli açık her şeyi bilen ve herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecek olan Allah’ın takdiridir.

97) Karanın ıssız çöllerinde ve denizin karanlıklarında geceleyin onlarla yolunuzu rahat bulasınız diye sizin için yıldızları yaratan O’dur. Muhakkak biz varlığımıza ve birliğimize delalet eden ayet ve delilleri düşünebilen bir topluluk için şüphe ve teredüte yer bırakmaksızın genişçe açıkladık...

98) Sizi tek bir nefisten, yani Adem’den meydana getiren O’dur. Sonra annelerinizin karnında bir yerleşme yeri bir de babalarınızın sulblerinde veya ahiret gününe kadar kabirlerde emanet olarak bırakılma yeri vardır. Muhakkak biz varlığımıza ve birliğimize delalet eden ayet ve delilleri sırları ve incelikleri anlayıp kavrayabilen bir topluluk için şüphe ve teredüte yer bırakmaksızın genişçe açıkladık.

99) Gökteki bulutlardan su, yağmur indiren de O’dur. Biz bununla size faydalı olmak üzere her türlü bitkiyi, meyveleri, ürünleri, sebzeleri, otları ve ağaçları çıkardık. O bitkilerden bir yeşillik çıkardık. O yeşillikten de buğday, arpa, pirinç, mısır başakları gibi birbiri üzerine binmiş taneler çıkardık. Hurma tomurcuğundan yere sarkmış, toplanması kolay salkımlar çıkardık. O yağmur suyuyla görünüşte birbirine benzeyen, fakat tatları farklı olan üzüm bağları, zeytin ve nar bahçeleri bitirdik. Ey insanlar! Bu meyvelerin çıkmaya başlamasından olgunlaşmasına kadar nasıl yetiştiğine, renklerinin, kokularının, küçüklük ve büyüklüklerinin nasıl değiştiğine ibret ve basiret gözüyle bir bakın. Meyvelerin ilk hallerini bir düşünün. Bu halde onların bazıları acı, bazıları ise ekşidir. Bunların hiç bir şeyinden faydalanılmaz. Sonra yetişip olgunlaştığında tatlı, güzel, faydalı ve yenmesi kolay bir hale gelir. Her şeye gücü yeten ve her şeyi yaratan Yüce Allah noksan sıfatlardan uzaktır. Şüphesiz cinsleri, şekilleri ve renkleri farklı olarak bu meyvelerin ve ekinlerin yaratılmasında, Allah’ın varlığına ve birliğine iman eden bir toplum için ayet ve deliller vardır.

100) Müşrikler cinleri Allah’a ortak koştular, putlara ibadet hususunda onlara itaat ettiler, şeytana uydular; halbuki cinleri de, her şeyi de Allah’ın yarattığını çok iyi bilmekteydiler. Durum böyleyken cinleri Allah’a nasıl ortak koşuyorlar! Bu son derece cahilliktir. Bir de bilgisizce, cahilce Allah’a iftira ederek “Yahudiler, Uzeyir Allah’ın oğludur; Hristiyanlar İsa Allah’ın oğludur; Müşrikler, Melekler Allah’ın kızlarıdır.” diyerek Allah’a oğullar ve kızlar uydurdular, nisbet ettiler. Allah ise zalim, müşrik ve kâfirlerin hiç bir delile dayanmaksızın kendi nefsi hakkındaki nitelemelerinden münezzehtir, uzak ve yücedir.

101) Yedi gökleri, yedi yerleri ve içerisindekileri hiç bir örneğe ihtiyaç duymaksızın yaratan Allah’dır. O’nun bir eşi yokken nasıl çocuğu olabilir?! Allah bu tür şeylerden münezzehtir. Allah, zatında, sıfatlarında ve fiillerinde birdir. O’nun eşi, ortağı, dengi, benzeri yoktur. Allah, kemal sıfatlara sahiptir. Bu sıfatlar, mahlukatın sıfatlarına benzemez. Her şeyi yaratan O’dur. Tüm mahlukat O’nun kuludur. İsteyerek istemeyerek O’na boyun eğmiştir. O’nun hiç bir şeye ihtiyacı yoktur. Herşey O’na muhtaçtır. Şüphesiz O, gizli açık herşeyi hakkıyla bilen ve ahiret günü herkesi dünyada iken yapmış oldukları şeylerden dolayı hesaba çekecektir. Bu yüzden aklınızı başınıza alın, iman edip salih amel işleyin.

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (١٠٢) لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ
وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (١٠٣) قَدْ
جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ
فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (١٠٤) وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ
الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (١٠٥)
اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ (١٠٦) وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا
جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (١٠٧)
وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا
بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٠٨) وَأَقْسَمُوا
بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا
الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ
(١٠٩) وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ
أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (١١٠)

102) İşte sizin Rabbiniz olan Allah! O’ndan başka ilah yoktur. Her şeyin yaratıcısıdır. O halde yalnız O’na ibadet edin. Şüphesiz O herşeye vekildir.

103) Gözler O’nu idrak edemez. O, ise bütün gözleri idrak eder. Şüphesiz O Latîf’tir, Habîr’dir.

104) Muhakkak ki size Rabbinizden basiretler gelmiştir. Artık kim görürse kendi lehine kim de görmezse kendi aleyhinedir. Ben üzerinize bir koruyucu değilim.

105) İşte biz ayetleri böylece çeşitli biçimlerde açıklıyoruz ki onlar: *“Sen okumuşsun”* desinler ve biz de bilen bir topluluğa onu apaçık gösterelim.

106) Rabbinden sana vahyedilene uy. O’ndan başka ilah yoktur. Müşriklerden de yüz çevir!

107) Allah dileseydi onlar şirk koşmazlardı. Biz seni onlar üzerine bir gözetleyici kılmadık; sen onlar üzerine bi vekil de değilsin.

108) Onların Allah’tan başka yalvardıklarına sövmeyin ki onlar da bilgisizce haddi aşarak Allah’a söverler. İşte biz her ümmete yaptıklarını böyle süsledik. Sonra nihayet onların dönüşleri yalnız Rabblerinedir. O yapmakta oldukları şeyleri onlara haber verecektir.

109) Kendilerine bir ayet gelse mutlaka ona iman edeceklerine dair kuvvetlice Allah adına yemin ettiler. De ki: *“Ayetler ancak Allah katındandır ki onlara geldiği zaman da kesinlikle iman etmeyeceklerinin farkında değil misiniz?”*

110) Biz onların kalplerini ve gözlerini ilkinde iman etmedikleri gibi tersine çeviririz de onları azgınlıkları içinde kör ve şaşkın bırakırız.

102) İşte sizin Rabbiniz, yaratanınız, sahibiniz ve işleriniz yürüten Allah! O’ndan başka ibadete layık ilah yoktur. O her şeyin yaratıcısıdır. O halde yalnız O’na ibadet edin. O’na hiç bir şeyi şirk koşmayın. O’ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilah ve tağutları reddedin. Şüphesiz O herşeye vekildir, her şeyi koruyan ve idare edendir. O halde işlerinizi Allah’a havale edin. İbadet ederek O’na yaklaşmaya çalışın.

103) Gözler Yüce Allah’ın azamet ve celalini mahiyetiyle idrak edemez, O’nu göremez ve O’nu kuşatamaz. O, ise bütün gözleri idrak eder, görür ve kuşatır. Çünkü Yüce Allah’ın ilmi, gizli olanları bile kuşatır. Şüphesiz O, kullarına lütuf ile muamele eden ve onların yararına olan şeyleri bilendir, gizli açık her şeyden haberdardır. Ahiret gününde herkese dünyada iken hayır şer tüm yaptıklarının karşılığını eksikliğe uğratmaksızın verecektir.

İbn Kesir diyor ki: “Aişe (r.a.) bu ayeti delil getirerek, Allah’ın ahirette görüleceğini, dünyada ise görülemiyeceğini savunmuştur.”

104) Muhakkak ki size Rabbinizden basiretler, kendisiyle hidayeti dalâletten ve hakkı batıldan ayıracağınız hüccet ve delilleri içeren Kur’an gelmiştir. Artık kim hakkı görür ve ona iman edip salih amel işlerse kendi lehine kim de hakkı görmezlikten gelip onu inkâr ederse kendi aleyhinedir. Ben sizin üzerinize bir gözetleyici ve koruyucu değilim. Ben sadece bir uyarıcıyım. Üzerinizde koruyucu olan Allah’tır.

105) Ey Muhammed! İşte biz ayetleri böylece çeşitli biçimlerde açıklıyoruz ki müşrikler: *“Kitaplarda okudun, ders aldın, müzakere ettin ve bu Kur’an’ı getirdin.”* diyerek risaletini inkâr etsinler ve biz de hakkı bilen bir topluluğa Kur’an’ı apaçık izah edelim ki ibret alsınlar.

106) Ey Muhammed! Rabbinden sana vahyedilen Kur’an’a uy. Kalbini ve zihnini onlarla meşgul etme. Bilakis Allah’a ibadetle meşgul ol. O’ndan başka ibadete layık ilah yoktur. Müşriklerden de yüz çevir! Onlarla oturup kalkma, onların görüşlerine iltifat etme.

107) Allah onların hidayete ermelerini dileseydi onlara bunu nasip ederdi de onlar Allah’a şirk koşmazlardı. Fakat Allah ne dilerse onu yapar. Allah kimseye imanı ve şirki zorlamaz. Herkese cüz’i irade vermiştir. Hayrı emretmiş, şerri yasaklamıştır. Hayra rızası vardır, şerre rızası yoktur. Hidayeti hakedene verir. Allah, kâfirin küfrünü dilemiştir, fakat buna rızası yoktur. Kul, kendi iradesiyle küfrü seçtiği için Allah onu küfre sokmuştur. Bunun için de klu sorumlu tutmuştur. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Allah yaptığından sorumlu tutulmaz; onlar ise sorguya çekileceklerdir. Yaptıklarının karşılığını vermen için biz seni onların amellerini gözetleyici kılmadık; sen onların maişetlerine ve işlerine vekil de değilsin. Sen zorlayıcı değilsin. Sen ancak bir uyarıcısın.

108) Ey Allah’ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler! Müşriklerin Allah’tan başka yalvardıkları, dua ettikleri, sığındıkları putlarına ve ilahlarına sövmeyin ki onlar da bilgisizce haddi aşarak Allah’a sövmesinler. İşte onlara amellerini güzel gösterdiğimiz gibi biz her ümmete yaptıklarını güzel bir şekilde süsledik. İtaat edenlere itaatlarını, inkâr edenlere de inkârlarını güzel gösterdik. Sonra nihayet onların dönüşleri yalnız Rabblerinedir. Allah ahiret gününde dünyada iken yapmakta oldukları şeyleri onlara haber verecek ve onlara yaptıklarının karşılığını eksiksiz verecektir.

109) Mekke kâfirleri kendilerine istedikleri türden bir ayet, mucize, delil gelse mutlaka Kur’an’a iman edeceklerine dair kuvvetlice Allah adına yemin ettiler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Ayetler, deliller, mucizeler ancak Allah katındandır, onları getirebilecek olan ben değil, ancak Allah’tır. Ey iman edenler! Müşriklere meyletmeyin onlar samimi değildir. Onlara istedikleri mucizeler gelse bile kesinlikle iman etmeyeceklerinin farkında değil misiniz? Uyanık olun!”*

110) Şirk ve küfürlerindeki ısrarları sebebiyle, Biz onların kalplerini ve gözlerini inen Kur’an’a ilk defa iman etmedikleri gibi tersine çeviririz de onları azgınlıkları içinde kör ve şaşkın, şeytan çarpmış ve mütereddit bir halde dalâletleri içerisinde bırakırız. Hidayet yalnızca Allah’ın elindedir. Allah kime hidayet dilerse onun kalbini hidayete çevirir; kimin de bedbaht olmasını isterse, onun da kalbini o tarafa çevirir. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Hidayeti hakeden kimseyi hidayete erdirir. Sapıklığı tercih edeni de saptırır.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمْ الْمَلَائِكَةَ وَكَلَّمَهُمْ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا
عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ (١١١) وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ
نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى
بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (١١٢) وَلِتَصْغَى إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ
مُقْتَرِفُونَ (١١٣) أَفَغَيْرَ اللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي
أَنزَلَ إِلَيْكُمْ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمْ الْكِتَابَ
يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنْ
الْمُمْتَرِينَ (١١٤) وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا
مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (١١٥) وَإِنْ تُطِعْ
أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا
الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (١١٦) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (١١٧) فَكُلُوا
مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنتُمْ بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ (١١٨)

111) Biz onlara gerçekten de melekleri indirseydik, onlarla ölüler konuşsaydı ve her şeyi karşılarına toplasaydık –Allah’ın dilemesi müstesna- onlar yine de iman etmeyeceklerdi. Fakat onların pek çoğu bilmez.

112) Biz böylece her nebiye insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. Onlardan kimisi kimini aldatmak için yaldızlı sözler fısıldar. Rabbin dileseydi bunu yapamazlardı. Artık sen de onları iftiraları ile başbaşa bırak.

113) Ahirete iman etmeyenlerin kalpleri de ona meyletsin, ondan hoşlansınlar ve yüklenebildiklerini yüklensinler.

114) *“O size kitabı açıklanmış olarak indirdiği halde Allah’tan başka bir hakem mi arayayım?”* Kendilerine kitap verdiklerimiz bunun kesinlikle Rabbinden bir hak olarak indirildiğini bilirler. O halde sakın şüphelenenlerden olma!

115) Rabbinin kelimeleri doğruluk ve adalet bakımından tamamlanmıştır. O’nun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. Şüphesiz O Semî’dir, Alîm’dir.

116) Yeryüzünde bulunanların çoğunluğuna itaat edecek olursan seni Allah yolundan saptırırlar. Çünkü onlar ancak zanna uyarlar; onlar ancak yalan söylerler.

117) Muhakkak Rabbin kendi yolundan sapanları daha iyi bilir. O hidayete erenleri de hakkıyla bilir.

118) O’nun ayetlerine iman edenlerseniz üzerlerine Allah’ın adı anılanları yiyin.

111) Eğer Biz onlara gerçekten de istedikleri mucizelerden bir tanesini dahi eksik bırakmadan hepsini getirseydik hatta onlara melekleri indirseydik, istedikleri gibi ölüleri diriltseydik onlarla ölüler konuşsaydı da Muhammed’in doğruluğunu haber verselerdi ve bütün mahlukatı karşılarına toplasaydık, istedikleri bütün mucizeleri fazlasıyla verseydik –Allah’ın dilemesi müstesna- onlar yine de iman etmeyeceklerdi. Çünkü onlar mucize istemeleri konusunda samimi değillerdi. Onlar işi savsaklama amacıyla bu teklifi yapmışlardı. Fakat müşriklerin pek çoğu hidayetin yalnızca Allah’a ait olduğunu, Allah dilemedikçe kimsenin iman edemeyeceğini bilmez. Onlar imanın ve inkârın kendi ellerinde olduğunu, diledikleri zaman iman edebileceklerini, diledikleri zaman da inkâr edebileceklerini zannederler. Oysa onlar bu konuda büyük bir gaflet içerisindedirler. Çünkü hidayet Allah’ın elindedir. O’nu hakeden kullarına verir. Allah’ın izni, dilemesi ve yaratması olmadıkça hiçbir şey olmaz.

112) Biz bu müşrikleri sana düşmanlık ve muhalefet edecek düşmanlar kıldığımız gibi, senden önceki nebilere de insan ve cin şeytanlarını düşman kıldık. Eziyetlere, onlar nasıl sabrettiyse sen de öyle sabret. O şeytanlar birbirlerine dalâlet ve şer işlemeleri, birbirlerini aldatmaları için yaldızlı sözler fısıldar, çeşitli vesveseler verir. İnsanları aldatmak ve onlara tuzak kurmak için yaldızlı batıl sözler söylerler. Rabbin dileseydi rasullere düşmanlık yapamazlardı. Fakat Allah’ın hikmeti bu imtihanı gerektiriyordu. Bunların hepsi Allah’ın takdiri, kazası, iradesi ve her bir rasulün bunlardan bir düşmanının olmasını dilemesiyle olmuştur. Ey Muhammed! Artık sen de onları kurmakta oldukları tuzakları ve iftiraları ile başbaşa bırak. Allah sana yeter ve onlara karşı senin yardımcındır.

113) Ahirete iman etmeyen müşrik ve kâfirlerin kalpleri de bu yaldızlı sözlere meyletsin, bu batıl şeylere razı olsunlar, ondan hoşlansınlar ve yüklenebildiklerini yüklensinler, kazanmakta oldukları günahları kazanmaya devam etsinler.

114) Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Allah sizeson ilahi kitap olan Kur’an’ı, hakkı batıldan ve hidayeti dalâletten ayırıcı olarak en açık bir şekilde indirdiği halde sizinle benim aramda hükmedecek olan Allah’tan başka bir hakem mi arayayım? Ben her konuda Allah’ın kitabı Kur’an’a teslim oldum. Allah’ın hükümleri dışında hiçbir hükme muhakeme olmam. Tağuti hükümler beni bağlamaz.”* Kendilerine kitap verdiğimiz Yahudi ve Hristiyan alimleri, Kur’an’ın kesinlikle Rabbinden bir hak olarak indirildiğini bilirler. Çünkü Kur’an onların elinde bulunan kitapları tasdik eder. Ey iman edenler! O halde sakın şüphelenenlerden olmayın!

115) Rabbinin kelimeleri, haberlerinde doğruluk, hüküm ve takdir ettiklerinde de adalet bakımından tamamlanmıştır. O’nun kelimelerini, hükmünü değiştirebilecek ve verdiği hükmü geri çevirecek hiçbir güç yoktur. Şüphesiz O gizli açık her şeyi işiten ve bilendir. Allah ahiret gününde dünyada iken hayır şer tüm yaptıklarınızın karşılığını vermek üzere sizi hesaba çekecektir.

116) Ey Muhammed! Yeryüzünde bulunan insanların çoğunluğuna itaat edecek olursan –ki onların çoğu kâfirdir- seni Allah yolundan, İslam dininden saptırırlar. Çünkü onlar din konusunda ancak zanna ve evhama uyarlar, atalarının doğru yolda olduklarını zannederek onları körükörüne taklit ederler; onlar ancak tahminin sebep olduğu bir yalan söylüyorlar.

Çoğunluk hakkın ölçüsü değildir. İman edenlerin sayısı müşrik ve kâfirlere nazaran azdır. Bir davaya inananların sayısının çok olup olmaması önemli değildir. Önemli olan ihlasla o davaya bağlı kalmaktır.

117) Ey Muhammed! Muhakkak Rabbin kendi yolundan sapanları da kendi yolunda olanları da, yani her iki grubu da daha iyi bilir. Allah hidayete erenleri de hakkıyla bilir. Allah herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.

118) Ey iman edenler! Allah’ın ayetlerine Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde, samimiyetle iman eden kimselerseniz kesilirken üzerlerine Allah’ın adı anılan, besmele çekilen hayvanların etini yiyin. Şer’i kesimle kesilmeyen, kendiliğinden ölen veya Allah’tan başkası adına, putlar adına kesilen hayvanların etlerini yemeyin.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ
لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ كَثِيرًا
لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ
(١١٩) وَذَرُوا ظَاهِرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ
الْإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ (١٢٠) وَلَا تَأْكُلُوا
مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ
لَيُوحُونَ إِلَى أَوْلِيَائِهِمْ لِيُجَادِلُوكُمْ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ
لَمُشْرِكُونَ (١٢١) أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ
نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ
بِخَارِجٍ مِنْهَا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
(١٢٢) وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَا
لِيَمْكُرُوا فِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
(١٢٣) وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ
مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ
سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ
بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ (١٢٤)

119) Size ne oluyor da üzerine Allah'ın adı anılanlardan yemiyorsunuz? Halbuki O, şüphesiz –onlara zaruret sebebiyle ihtiyaç duymanız müstesna- haram kıldığı şeyleri size ayrı ayrı açıklamıştır. Buna rağmen pek çoğu arzularına uyarak bilgisizce saptırıyorlar. Muhakkak ki Rabbin haddi aşanları hakkıyla bilir.

120) Günahın açığını da gizlisini de bırakın! Muhakkak günah kazananlar yüklendikleri sebebiyle cezalandırılacaklardır.

121) Üzerine Allah'ın adı anılmayanları yemeyin, çünkü bu elbette fısktır! Muhakkak ki şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için dostlarına telkinde bulunurlar. Onlara itaat ederseniz, muhakkak siz de müşriklerden olursunuz!

122) Ölü iken kendisini dirilttiğimiz ve insanlar arasında yürümesi için kendisine bir nur verdiğimiz kimse karanlıklarda kalıp çıkış yolu bulamayan kimse gibi midir? İşte kâfirlere yaptıkları şeyler böyle süslü gösterilmektedir.

123) Böylece biz her ülkenin önde gelenlerini –orada hileli düzenler kursunlar diye- günahkârları kıldık. Oysa onlar hileli düzeni ancak kendilerine kurarlar da farkına varmazlar!..

124) Onlara bir ayet geldiği zaman: *"Allah'ın rasullerine verilenin benzeri bize de verilinceye kadar biz asla iman etmeyiz!?"* derler. Allah risaletini kime vereceğini daha iyi bilir. Günahkârlara hileleri sebebiyle Allah tarafından bir alçaklık ve şiddetli bir azap erişecektir.

119) Ey iman edenler! Size ne oluyor da kesilirken üzerine Allah'ın adı anılan, besmele çekilen, hayvanların etinden yemiyorsunuz? Şer'i usule uygun olarak kesilen hayvanların etinden yemenize engel olan ne? Halbuki Allah, şüphesiz –onlara şiddetli açlık gibi zaruret sebebiyle ihtiyaç duymanız müstesna- helâl ve haram kıldığı şeyleri size ayrı ayrı açıklamıştır. Leşi, akan kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına, putlar, dikili taşlar, heykeller, tağutlar adına kesilenleri haram kılmıştır. Durum böyle iken kâfrlerin tahrik ettiği şüphelere nasıl kulak veriyorsunuz? Buna rağmen şüphesiz mücadeleci kâfirlerden birçoğu Allah'ın koyduğu kanunla değil de, sırf arzularına uyarak bilgisizce haramları helâl, helâlleri haram kılarak insanları saptırıyorlar. Muhakkak ki Rabbin kitap ve sünnetten şer'i bir delil olmaksızın, kendi isteklerine göre bazı şeyleri helâl, bazı şeyleri haram kılarak haddi aşanları hakkıyla bilir. Onlara yaptıklarının karşılığını er geç verecektir.

120) Ey iman edenler! Günahın açıktan olanını da gizli olanını da, zahirini de batınını da, fuhşu da metres hayatını da bırakın! Çünkü günah, çirkin, kötü ve zararlı olan her şeydir. Muhakkak şirk ve küfür işleyenler günahlarda ısrar edenler, masiyet işleyenler, Allah'ın haram kıldığı şeyleri yapanlar, şüphesiz ahirette yüklendikleri günahlar sebebiyle cezalandırılacaklardır, yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın göreceklerdir.

121) Ey iman edenler! Kesilirken üzerine Allah'ın adı anılmayan, besmele çekilmeyen, şer'i usullere göre kesilmeyen, Allah'tan başkası adına, putlar, heykeller ve tağutlar adına kesilen hayvanların etini yemeyin, çünkü böyle bir hayvanın etini yemek elbette fısktır, Allah'ın yolundan ve O'na itaatten çıkmayı gerektiren bir günahtır! Muhakkak ki şeytanlar, size karşı batıl bır şekilde mücadele etmeleri için sapıklık arkadaşları olan müşrik dostlarına vahyederler, vesvese verirler, telkinde bulunurlar. Laşeyi kastederek onlara: *"Kendi öldürdüğünüz hayvanların etini yiyorsunuz da, Allah'ın öldürdüğü hayvanların etini niçin yemiyorsunuz?"* derler. Haramları helâl sayma hususunda o müşriklere itaat eder ve batıl amellerinde onlara yardımcı olursanız, hiç şüphesiz bu durumda siz de onlar gibi olursunuz. Çünkü Allah'ın dini hususunda kim haktan başkasına uyarsa şüphesiz Allah'a ortak koşmuş olur.

122) Sapık, kâfir, basireti kapalı, cahil ve ölü gibi olup da, iman ile gönlünü canlandırdığımız ve Kur'an ile dalâletten kurtardığımız ve bu hidayetle birlikte insanlar arasında yürümesi için kendisine, eşyayı düşünebileceği ve hakkı batıldan ayırabileceği büyük ve parlak bir nur verdiğimiz kimse inkâr ve sapıklık karanlıklarında kalıp çıkış ve kurtuluş yolu bulamayan, ne yaptığını bilmeyen, devamlı yalpalayan kimse gibi midir? İşte inanmayan kimse, nasıl karanlıklarda kalıp yalpalıyorsa, bunun gibi, kâfirlerin yaptıkları şirk ve günahları onlara güzel ve süslü gösterdik. Bu yüzden iman etmezler.

123) Mekke'de, oranın ileri gelenlerini, tuzak kurmaları için günahkârlar kıldığımız gibi böylece biz her ülkenin önde ve ileri gelenlerini başkanlık ve zenginlik sebebiyle inkâra daha yakın oldukları için –orada hileli düzenler kursunlar, fesat çıkarsınlar diye- günahkârları kıldık. Oysa onlar hileli düzeni ancak kendilerine kurarlar da farkına varmazlar, bilmezler ve anlamazlar!.. Bilmiyorlar ki, bu tuzağın vebali kendilerini kuşatacaktır. Dünya ve ahirette azap onları bulacaktır. Zaten kötü tuzak ancak sahibine isabet eder.

124) Bu müşriklere, Muhammed'in doğruluğuna dair katî bir ayet, hüccet ve kesin delil geldiği zaman alay ve eğlence tarzında şöyle derler: *"Allah'ın rasullerine verilen mucizelerin benzeri mucizeler bize de verilinceye kadar biz asla onun rasullüğüne iman etmeyiz!?"* Eğer onlar şirk ve küfürlerinde inat etmeyip de samimi davransalardı, şüphesiz Allah'ın rasulüne uyarlardı. Allah risaletini kime vereceğini, kimin bu göreve daha layık olduğunu elbetteki daha iyi bilir ve ona verir. Şüphesiz o, risaletini, Ebu Cehil ve Velid b. Muğire gibi, Mekke'nin ileri gelenlerine değil, onların içinden bu göreve seçtiği Muhammed'e vermiştir. Müşrik, kâfir ve günahkârlara kibirleri ve sürekli hileleri sebebiyle, kıyamet gününde Allah tarafından önce bir zillet, horluk, alçaklık sonra da şiddetli ve ebedi bir azap erişecektir.

فَمَنْ يُرِدْ اللَّهُ أَنْ يَهدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ
أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي
السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
(١٢٥) وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (١٢٦) لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ
وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٢٧) وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا
يَامَعْشَرَ الْجِنِّ قَدْ اسْتَكْثَرْتُمْ مِنْ الْإِنسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنْ
الْإِنسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي
أَجَّلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوَاكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ
إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (١٢٨) وَكَذَلِكَ نُوَلِّي بَعْضَ
الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٢٩) يَامَعْشَرَ
الْجِنِّ وَالْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى
أَنفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ
كَانُوا كَافِرِينَ (١٣٠) ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ
الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ (١٣١)

125) Allah kimi hidayete erdirmek isterse onun sinesini İslam’a açar; kimi de saptırmak isterse onun sinesini göğe çıkıyormuşcasına daraltır. Allah iman etmeyenlerin üzerine işte böyle rics çökertir.

126) İşte bu da Rabbinin dosdoğru yoludur. Muhakkak biz iyice düşünen bir topluluk için ayetleri geniçce açıkladık.

127) Onlar için Rableri katında selamet yurdu vardır. Yaptıkları sebebiyle O kendilerinin velisidir.

128) O gün onların hepsini bir araya toplayacak: *“Ey cin topluluğu! İnsanlardan bir çoğunu kendinize uydurdunuz.”* Onların dostları olan insanlar şöyle diyecek: *“Rabbimiz, kimimiz kimimizden faydalandı ve bizim için belirlediğin süreye ulaştık.”* Buyuracak ki: *“Allah’ın dilediği müstesna sizin barınağınız içinde ebedi kalacağınız ateştir.”* Muhakkak ki Rabbin Hakîm’dir, Alîm’dir.

129) Biz kazanmakta oldukları sebebiyle zalimlerin kimini kimine işte böyle musallat ederiz.

130) *“Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size ayetlerimi okuyan ve sizi bu gününüzün gelip çatacağı ile uyaran rasullerimiz gelmedi mi?”* Onlar: *“Biz nefislerimize karşı şahitlik ederiz.”* derler. Dünya hayatı onları aldattı ve gerçekten kâfir olduklarına dair nefislerine karşı şahitlik ettiler.

131) Bu şu sebepledir ki, Rabbin halkı habersiz iken ülkeleri zulmederek helak edici değildir.

125) Hidayet de saptırma da Allah’ın elindedir. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Herkese hakettiğini verir. Allah kimi hidayete erdirmek, doğru yola iletmek isterse onun sinesine, göğsüne, kalbine bir nur verir, kalbini tevhid ve iman için genişletir, dolayısıyla o kalp İslam’a açılır. Bu kişi ebedilik yurduna dönmek, aldanma yurdundan uzaklaşmak için ölünceye kadar çalışır. İşte bu İslam’a kavuşmanın alametidir. Allah, şirk, küfür ve günahlardaki ısrarları sebebiyle kimi de saptırmak ve bedbaht etmek isterse onun sinesini, göğsünü ve kalbini göğe çıkıyormuş, mümkün olmayan bir işi yapıyormuşcasına daraltır, onun kalbini, içine hidayet giremiyecek kadar iyice sıkar. Artık oraya hiçbir şekilde iman giremez. O kalbe hayrın girebileceği hiçbir yol yoktur. Allah kâfirin kalbini iyice daralttığı gibi, ayetlerine iman etmeyenleri yardımsız bırakacak ve onları cezalandıracaktır. Onlar için dünyada lanet, ahirette ise ebedi ve şiddetli bir azap vardır.

126) Ey Muhammed! İşte bu senin dinin, kendisinde eğrilik bulunmayan Rabbinin dosdoğru yoludur. Ona iyice tutun. Bu yol seni cennete götürür. Muhakkak biz akıllarını kullanıp iyice düşünen bir topluluk için ayetleri izah ettik ve delilleri geniçce açıkladık.

127) Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler için Rableri katında selamet yurdu olan cennet vardır. Hoşa gitmeyen şeylerden selamette olmak bunlara mahsustur. Onlar için Rablerinden bir ziyafet ve ikram olarak hazırlanmış dünya nimetleriyle kıyaslanmayacak ebedi nimetler vardır. İyi işlerine karşılık olarak Allah onların velisidir, koruyucusu, yardımcısı ve destekçisidir.

128) Allah, kıyamet günü hesaba çekmek için insanların ve cinlerin hepsini bir araya toplayacak ve cinlere, kınama ve azarlama yoluyla şöyle buyuracak: *“Ey cin topluluğu! İnsanlardan bir çoğunu kendinize uydurdunuz, aldattınız ve dalâlete düşürdünüz.”* Cinlerin dostları olan, onlara itaat eden insanlar, yaptıklarından dolayı büyük bir pişmanlık içerisinde olacaklar, günahlarını itiraf ederek, özür dileyerek şöyle diyecekler: *“Rabbimiz, kimimiz kimimizden faydalandı. Cinler bizlere nefislerimizin arzu ettiği şeyleri ve bunlara götüren yolları gösterdi, biz de onlara itaat ettik. Nihayet bizim için belirlediğin süreye ulaştık, ölüme ve kabre vardık, şimdi de hesap vermeye geldik.”* Allah onların özürlerini kabul etmeyecek ve şöyle buyuracak: *“Allah’ın kalmamalarını dilediği zaman ve günahkâr mü’minler müstesna sizin barınağınız içinde ebedi kalacağınız ateştir.”* Muhakkak ki Rabbin hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyi yerli yerinde yapar, gizli açık her şeyi bilir, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verir.

Taberi şöyle der: “Allah’ın dilediği bu süre, toplandıktan sonra cehenneme gidinceye kadar geçen zamandır.” Zemahşeri de şöyle der: “Allah’ın dilediği süre, ateş azabından zemherir (soğuk) azabına nakledilirken geçen vakittir. Rivayete göre onlar soğuk cehennem vadisine sokulurlar, burada bağrışır ve alev dolu cehenneme döndürülmek isterler.”

129) Biz, insanlarla cinleri birbirlerinden faydalandırdığımız gibi, sürekli olarak işledikleri masiyetler ve kazanmakta oldukları günahlar sebebiyle zalimlerin kimini kimine işte böyle musallat ederiz. Şüphesiz Allah bir kavimden razı olursa, onların başına en hayırlılarını getirir. Bir kavme de kızarsa, onların başına en şerlilerini getirir. İnsanlar layık oldukları şekilde idare olunurlar.

130) Allah, kıyamet günü hesaba çekmek için insanların ve cinlerin hepsini bir araya toplayacak ve onlara, kınama ve azarlama yoluyla şöyle buyuracak: *“Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size ayetlerimi okuyan ve sizi bu şiddetli gününüzün gelip çatacağı ile uyarıp korkutan rasullerimiz gelmedi mi?”* Onlar kusurlarını itiraf etmekten, inkârlarını ikrar etmekten başka bir yol bulamayarak şöyle derler: *“Evet, senin rasullerinin bize geldiğine ve bugünü göreceğimizi bize haber verdiklerine şahitlik ederiz.”* Dünya hayatı, nimetleri ve aldatıcı güzelliği ile onları aldattı da ahiretten tamamen yüz çevirdiler. Böylece gerçekten kâfir olduklarına, ebedi bir şekilde şiddetli azabı hakettiklerine dair kendi aleyhlerine şahitlik ettiler. Fakat bu itiraf ve şahitlik onlara bir yarar sağlamadı.

131) Biz onlara, sonucun kötü olduğunu haber vermeleri için rasuller gönderdik. Çünkü Rabbin adildir, halkı habersiz, cahil, rasul gönderilerek uyarılmamış, ayetler tebliğ edilmemiş, mucize ve ibretlerle nasihat edilmemiş iken ülkeleri zulmederek helak edici değildir.

وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ
(١٣٢) وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةِ
قَوْمٍ آخَرِينَ (١٣٣) إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ (١٣٤) قُلْ يَاقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي
عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا
يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (١٣٥) وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ
وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا
فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (١٣٦) وَكَذَلِكَ
زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ
لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ
فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ (١٣٧)

132) Herkes için yaptıklarına göre dereceler vardır; Rabbin onların yaptıklarından gafil değildir.

133) Rabbin Ğaniyy'dir, rahmet sahibidir. Dilerse sizi giderir ve sizden sonra yerinize dilediğini getirir. Tıpkı sizi başka bir kavmin soyundan yarattığı gibi...

134) Muhakkak size vaad edilen kesinlikle gelecektir. Siz aciz bırakacak değilsiniz!

135) De ki: *"Ey kavmim gücünüz yettiğince yapacağınızı yapın. Ben de yapıyorum. Bu yurdun sonunun kimin olacağını yakında bileceksiniz! Muhakkak zalimler kurtuluşa eremezler..."*

136) O'nun yarattığı ekin ve hayvanlardan Allah için bir pay ayırdılar da kendilerinin boş iddialarına göre: *"Bu Allah'ın, bu da ortaklarımızındır!?"* dediler. Ortaklarına ait olan Allah'a ulaşmıyor, Allah'a ait olan ise ortaklarına ulaşıyor. Ne kötü hüküm veriyorlar!..

137) Bunun gibi, müşriklerden pek çoğuna çocuklarını öldürmeyi kendi ortakları süslü göstermiştir ki hem onları helak etsinler hem de dinlerini karıştırsınlar. Allah dileseydi bunu yapamazlardı. O halde sen onları iftiraları ile başbaşa bırak.

132) Çalışan herkes için Allah'a itaat ve masiyetine karşılık, ahirette alacağı dereceler, makam ve mertebeler vardır. Ameli iyi ise makamı da iyi, ameli kötü ise makamı da kötüdür. İyilerin ve kötülerin makamı da takvasına veya günahlarına göre derece derecedir. Muttaki mü'minlerin cennetteki makamı normal mü'minlerin makamından daha üstün olacaktır. Aynı şekilde cehennemde tağutların cezası normal müşriklerin ve kâfirlerin cezasından daha ağır olacaktır. Münafıklar ise cehennemin en alt tabakasını oluşturacaktır. Rabbin kulların yaptıklarından gafil değildir. Onlara yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.
133) Rabbin Yüce Allah'ın mahlukata ve onların ibadetlerine ihtiyacı yoktur. İtaat O'na fayda vermediği gibi, masiyet de O'na zarar vermez. O, tam bir lutuf sahibidir. O'nun zenginliği zatındandır, insanlarınki gibi sonradan kazanma değildir. O, dostlarına ve kendisine itat edenlere karşı merhametli olduğu gibi bütün mahlukatına karşı da merhametlidir. Kendisine muhalefet edenlerden, intikam almayı ertelemesi onun merhametindendir. Kullara olan merhametinden dolayı nebi ve rasuler göndermiştir. Ey asiler! Eğer yaptıklarınızdan vazgeçmeyecek olursanız Allah dilerse kökünüzü kesecek bir azapla sizi yok eder ve sizden sonra yerinize daha itaatli dilediği başka bir toplum meydana getirir. Tıpkı sizi sizden evvel yaşamış başka bir kavmin soyundan yarattığı gibi...
134) Ey müşrikler! Muhakkak size vaad edilen kıyametin gelmesi, haşir, hesap ve ceza kesinlikle gelecektir. Bundan kurtuluş yoktur. Kaçmak için, zor ve kolay, her türlü yolu deneseniz de, bizim kudretimizden ve azabımızdan kurtulamazsınız.
135) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Ey kavmim inkârınıza ve bana karşı düşmanlığınıza gücünüz yettiğince devam edin ve yapacağınızı yapın. Ben de Rabbimin, bana emrettiğini yapacağım ve onun dini üzerine devam edeceğim. Ahiret yurdunda övülen sonun, sizin mi yoksa bizim mi, hangimizin olacağını anlayacaksınız! Muhakkak Allah'a şirk koşan zalimler kurtuluşa eremezler, başaramazlar ve istediğini elde edemezler. Cehennem azabından kurtulup cennete giremezler..."*
136) Kureyş müşrikleri, Allah'ın yarattığı ekin ve hayvanlardan Allah için, fakirlere verecekleri; ortak koştukları şeyler için de, onların hizmetçilerine verecekleri bir pay ayırdılar, bid'atler icat ettiler. Allah herşeyin yaratıcısı olduğu halde O'na ortak koştular. Allah'ın yarattığı ekin, meyve ve hayvanlardan bir pay ayırarak boş, delilsiz ve meşru olmayan söz ve iddialarına göre: *"Bu Allah'ın payıdır, şu pay da ortaklarımızın, ilahlarımızın ve putlarımızındır!?"* dediler. Putların payından olan ekin, meyve veya başka ne varsa onu sayar ve korurlardı. Eğer Allah'a ayrılan paydan bir şey düşer veya dökülürse, onu putlara ayırdıkları paya katar ve: *"Allah zengindir, putların ihtiyacı var."* derlerdi. Aynı şekilde ekinden bir kısmına "Bu Allah'ındır. diyorlar. Bir kısmına da, "Bu ortakların ve putlarındır." diyorlardı. Rüzgarın, Allah'ın payından putların payına götürdüğünü orada bırakıyorlar, putların payından Allah'a götürdüğünü ise geri alıyorlardı. Onlara bir kıtlık yılı geldiğinde Allah'ın payını yiyorlar, putların payına dokunmuyorlardı. Böylece ortaklarına ait olan paydan hiçbir şey Allah'a ulaşmıyor, Allah'a ait olan pay ise ortaklarına ulaşıyordu. Onların bu haksız hükümleri ne kötü bir hükümdür. Çünkü onlar putları Allah'a tercih etmişlerdi.
137) Allah ile ilahları arasında yaptıkları sadaka taksimi kendilerine güzel gösterildiği gibi, müşriklerden pek çoğuna diri diri toprağa gömmek veya ilahları için kurban kesmek amacıyla çocuklarını öldürmeyi kendi ortakları olan insan ve cin şeytanları süslü ve güzel göstermiştir ki hem onları yoldan çıkararak helak etsinler hem de bağlı oldukları İsmail'in dinini karıştırsınlar. Allah dileseydi, engellemek isteseydi onlara engel olurdu da bu çirkin işi yapamazlardı. Ey Muhammed! O halde sen onları Allah'a yaptıkları bu çirkin, batıl ve cahillik eseri olan hükümlerinde iftiraları, uydurdukları yalanları ile başbaşa bırak. Allah onlara azap edecektir.
Zemahşeri şöyle der: "Cahiliyye döneminde kişi, şu kadar oğlum olursa, birini kurban keseceğim, diye yemin ederdi. Nitekim Abdulmuttalib böyle bir yemin etmiştir."

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَامٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَامٌ لَا يَذْكُرُونَ اسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (١٣٨)
وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ لِذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ
عَلَى أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُنْ مَيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ
وَصْفَهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (١٣٩) قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا
أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً
عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (١٤٠) وَهُوَ
الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ
وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (١٤١) وَمِنَ الْأَنْعَامِ
حَمُولَةً وَفَرْشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ
الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا
كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ
لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (١٤٢)

138) Kendi zanlarınca dediler ki: *"Bu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır. Onları dilediğimiz kimselerden başkası yiyemez. Bazı hayvanların da sırtları haram kılınmıştır."* Öyle hayvanlar da vardır ki –O'na iftira etmek suretiyle- üzerlerine Allah'ın adını anmazlar. O, onların iftira ettikleri şeyler sebebiyle cezalandıracaktır.

139) Bir de dediler ki: *"Bu hayvanların karınlarında olan sadece erkeklerimize aittir, kadınlarımıza ise haramdır. Eğer ölü doğarsa onlar da buna ortaktır."* O, onlara yakıştırmalarının cezasını yakında verecektir. Muhakkak ki O, Hakîm'dir, Alîm'dir.

140) Çocuklarını bilgisizlik sebebiyle akılsızca öldürenler ve O'nun rızkını Allah'a iftira ederek haram sayanlar muhakkak hüsrana uğramışlardır. Elbette ki onlar sapmış ve doğru yolu da bulamamışlardır.

141) Asmalı ve asmasız bağları, tadları farklı hurmaları, ekinleri, hem birbirine benzeyen hem de benzemeyen zeytinleri, narları meydana getiren O'dur. Her biri meyve verdiği zaman meyvelerinden yiyin. Hasad günü de hakkını verin israf etmeyin. Muhakkak ki O, israf edenleri sevmez.

142) Davarlardan yük taşıyanı ve döşek yapılanı da. Allah'ın size verdiği rızıktan yiyin ve şeytanın adımlarına uymayın çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır.

138) Müşrikler hiçbir geçerli delile dayanmaksızın, kendi zanlarınca dediler ki: *"İlahlarımıza, şeyhlerimize tahsis ettiğimiz bu hayvanlar ve ekinler dokunulmazdır. Bunlar, ilahlarımızdan, şeyhlerimizden başkalarına haram ve yasaktır. Bunları putların, türbelerin hizmetçileri veya dilediğimiz ve izin verdiğimiz kimselerden başkası yiyemez. Bahira, saibe, vasile ve ham gibi bazı hayvanların da sırtları haram kılınmıştır. Bu hayvanlara binmek yasaktır."* Öyle hayvanlar da vardır ki keserlerken üzerlerine Allah'ın adını anmazlar. Bunlar Allah'a karşı yalan söyleyerek ve iftira ederek sadece putların adlarını anarlar. Onlar bu hayvanlara binerler, yük ve eşya taşıtırlarda. Keserken üzerine Allah'ın adını anacakları hayvanları ise bu amaçla kullanmazlardı. Allah, geçerli hiçbir delile dayanmaksızın Allah'ın haram kılmadığı bir şeyi Allah haram kıldı diyerek iftira ettikleri, bid'at icad ettikleri şeyler sebebiyle onları ahirette cezalandıracaktır.
Dinin aslında olmayan bir şeyi sonradan dindenmiş gibi ortaya çıkarmak ve Allah'ın koyduğu hükme ters hüküm koymak ve bu hükmü Allah'a isnad ettirmek Allah'a karşı bir iftiradır. Dinde olmadığı halde sonradan ortaya atılan ve dindenmiş gibi gösterilen her şey bid'attir. Her bid'at te dalâlettir, sapıklıktır. Bid'atin iyisi kötüsü yoktur. Din kemale ermiştir. İlaveyi veya eksiltmeyi gerektirecek bir şey yoktur. Allah ve Rasulü'nün emretmediği, hayırlı üç nesil olan sahabelerin, tabiunun ve etbau't-tabiunun yapmadığı şeyleri din adına yapmak, bu şeyler yapıldığı taktirde büyük sevaplar geleceğine inanmak sakıncalıdır. Uçak, bilgisayar gibi teknolojik gelişmeleri kullanmak, istifade etmek caizdir. Bid'atin türleri: ***1) Şirk olan bid'at:*** Allah'tan başkasına kurban kesmek, adak adamak, ölülerden yardım istemek, fena fillah makamına ulaştığına inanılan bir şeyhin ruhaniyetinden istimdad dilemek. ***2) Haram olan bid'at:*** Kabirleri yükseltmek, türbe haline getirmek, ışıklandırmak, kabirleri mescit edinmek, mezarlara yazı yazmak. ***3) Tahrimen mekruh olan bid'at:*** Mevlid, Regaib, Berat, Mirac kandilini kutlamak, doğum günü kutlamaları. ***4) Tenzihen mekruh olan bid'at:*** Ezanda "Hayya ala hayru'l-amel, eşhedu enne aliyyen veliyyullah." demek, farz namazdan sonra tesbih yapmadan sünnet kılmak, belli günlerde fakirlere yemek vermek.

139) Bir de dediler ki: *"Bu bahire ve saibelerin karınlarında olan yavrular sadece erkeklerimize helâldir, kadınlarımıza ise haramdır. Bu hayvanlardan doğacak yavru eğer ölü olarak doğarsa o zaman kadınlar da erkekler de buna ortaktır."* Allah, helâl ve haram kılma hususunda kendisine karşı yalan uydurmalarının, bid'at icad etmelerinin cezasını yakında verecektir. Muhakkak ki Allah, hüküm ve hikmet sahibidir, herşeyi yerli yerinde yapar. Gizli açık herşeyi bilir, herkese yaptıklarının karşılığını verecektir.

140) Kendilerinin de çocuklarının da rızkını Allah'ın verdiğini bilmeyen, düşman eline geçer, namusuna leke sürülür korkusuyla ve akılsızlık, beyinsizlik ve bilgisizlikleri yüzünden çocuklarını diri diri toprağa gömerek veya putlara kurban keserek öldürenler, nüfus planlaması adı altında kürtaj yoluyla çocuklarını katledenler ve yalan söyleyerek ve Allah'a iftira ederek, onun verdiği rızkı yani bahira, saibe, vasile ve ham gibi bazı hayvanların etini kendilerine haram sayanlar muhakkak ziyandadırlar, hüsrana uğramışlardır. Elbette ki onlar bu çirkin işleri sebebiyle sapmış, şirk, küfür ve isyanlarındaki ısrarları sebebiyle bir daha doğru yolu da bulamamışlardır.

141) Sadece Allah'a kulluk edesiniz diye, size türlü türlü nimetleri veren O'dur. O, sizin için çardaklı olup yüksek ağaçlar üzerine konmuş veya çardaksız olarak, tarladaki haliyle bırakılmış üzüm bağları ve bahçeleri, tadları farklı hurma ağaçları, rengi, tadı, kokusu ve hacmi farklı ekinleri, rengi, şekli ve tadı hem birbirine benzeyen hem de benzemeyen zeytinleri, narları meydana getirdi. Bu ve diğer ürünlerden her biri olgunlaşıp meyve verdiği zaman hoşunuza giden iyi meyvelerden yiyin. Hasad günü de iyi ürünlerden fakirlerin ve yoksulların hakkını verin, her konuda israf etmeyin. Muhakkak ki Allah, israf edenleri sevmez. Onları cezalandırır.

142) Allah sizin için, yük taşıyan ve yatırılıp kesilen hayvanlar yarattı.. Allah'ın size verdiği rızıktan, meyve, ekin ve hayvanlardan yiyin ve cahiliye halkının yaptığı gibi helâl ve haram kılma hususunda şeytanın adımlarına, yollarına ve emirlerine uymayın çünkü o, sizin için apaçık bir düşmandır. Şu halde onun tuzağından sakının!

ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ
أَٰالذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأُنْثَيَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٤٣) وَمِنَ
الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ أَٰالذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ
أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ
وَصَّاكُمُ اللَّهُ بِهَٰذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
(١٤٤) قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ
يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ
فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ
بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٤٥) وَعَلَى
الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفُرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَا أَوِ
الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَٰلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ (١٤٦)

143) Sekiz eş; koyundan iki, keçiden de iki. De ki: *"Onların erkeklerini mi, dişilerini mi, yoksa bu iki dişinin rahimlerinde barındırdıklarını mı haram kıldı? Doğru kimseler iseniz bana bir ilimle haber verin."*

144) Deveden de iki, sığırdan da iki... De ki: *"Onların erkeklerini mi, dişilerini mi yahut bu iki dişinin rahimlerinde barındırdıklarını mı haram kıldı? Yoksa Allah bunu size tavsiye ettiği zaman şahit miydiniz? Bilgisizce insanları saptırmak için bir yalanı Allah'a iftira eden kimseden daha zalim kim olabilir? Muhakkak ki Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez."*

145) De ki: *"Bana vahyolunanlar arasında onları yiyecek olan kimseye haram kılınmış bir yiyecek bulamıyorum. Ancak ölü veya akan kan, domuz eti –ki o gerçekten de murdardır- yahut Allah'tan başkası adına ses yükselti-lerek kesilen-ler bir fısk olması müstesna. Her kim de çaresiz, haddi aşmamak ve taşkınlık etmemek üzere mecbur kalırsa muhakkak Rabbin Ğafûr'dur, Rahîm'dir."*

146) Yahudilere de tırnaklı hayvanların hepsini haram kıldık. Sığır ve koyunun sırtlarına veya bağırsaklarına yapışan ya da kemiğe karışanlar müstesna iç yağlarını da onlara haram kıldık. Taşkınlık ettikleri için onları işte bununla cezalandırdık. Muhakkak biz sadık olanlarız.

143) Allah sizin için, yenilmesini helâl kıldığı sekiz tür hayvan yarattı. Elbetteki bunların dışında da bir çok hayvan türlerinin yenilmesini helâl kılmıştır. Fakat burada müşriklerin kendi kafalarına göre haram kıldığı şeyleri zikretmektedir. Koyundan bir erkek ve dişi, keçiden de bir erkek ve dişi. Ey Muhammed! Kınama ve engelleme üslubuyla onlara de ki: *"Ey müşrikler! Allah size, koyunun ve keçinin erkeklerini mi, dişilerini mi, yoksa bu iki dişinin rahimlerinde barındırdıkları erkek veya diş yavrularını mı haram kıldı? Bunları, Allah'ın haram kıldığı iddianızda doğru kimseler iseniz, yalan ve iftirayı değil de, Allah'tan geldiği bilinen bir emri bana haber verin."*

144) Allah sizin için erkek ve dişi iki deve, erkek ve dişi iki de sığır yarattı. Ey Muhammed! Kınama ve engelleme üslubuyla onlara de ki: *"Ey müşrikler! Allah size, devenin ve sığırın erkeklerini mi, dişilerini mi, yoksa bu iki dişinin rahimlerinde barındırdıkları erkek veya diş yavrularını mı haram kıldı? Yoksa Allah bunu haram kılmayı size emrettiğinde siz şahit miydiniz,orada hazır mı bulunuyordunuz? Bunları, Allah'ın haram kıldığı iddianızda doğru kimseler iseniz, yalan ve iftirayı değil de, Allah'tan geldiği bilinen bir emri bana ilimle, şeytanın vesvesesi ile değil de doğru bilgiyle haber verin. Bilgisizce insanları saptırmak için bir yalanı Allah'a iftira eden, hüccetsiz ve delilsiz olarak, O'nun haram kılmadığı şeyleri haram kıldığını söyleyen Amr b. Luhay gibi kimseden daha zalim kim olabilir? Muhakkak ki Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez. Onlar zulüm, şirk ve küfürlerinden vazgeçmediği müddetçe hidayete eremezler."*

Cahiliyye devrine ait helâl ve haram kılma hükmü iptal edilmiştir. Helâl Allah'ın helâl kıldığı, haram da Allah'ın haram kıldığıdır. Allah'ın serbest bıraktığını kimse yasaklayamaz, yasakladığını da kimse serbest bırakamaz. İslam'da hüküm koyma yetkisi yalnızca Allah'a aittir. Rasulullah (s.a.v.) Allah'ın ona vahyettiği Kur'an ve sahih sünnetle hükmetmiştir. Sahabeler Kur'an ve sahih sünnette bulamadıkları hükümleri ictihad ve kıyas yoluyla çözmeye çalışmışlardır. Asla Kur'an ve sahih sünnete aykırı hüküm koymamışlardır. Müslüman olduğunu iddia eden kimsenin yapması gereken Allah ve Rasulü'nün hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olmaktır. Kur'an ve sünnete aykırı olmamak şartıyla hüküm koymasında veya koyulan hükümlere itaat etmesinde bir sakınca yoktur.

145) Ey Muhammed! Mekke kâfirlerine de ki: *"Allah'ın bana vahyettiği Kur'an ve sahih sünnet arasında şimdilik onları yiyecek olan kimseye haram kılınmış bir yiyecek bulamıyorum. Ancak kendi kendine ölen veya şer'i kesimle kesilmeyen hayvan leşi veya akan, ciğer ve dalakta olduğu gibi kemik ve etle içiçe olmayan, karışık durumda olmayan kan, domuz eti –ki o gerçekten de murdardır, pis ve necistir- yahut Allah'tan başkası adına, dikili taşlar, heykeller, putlar ve tağutlar adına ses yükseltilerek kesilenlerin, Allah'ın ismi anılmadan kesilenlerin etleri de bir fısk olup, insanı Allah'a itaatten ve O'nun yoluna bağlanmaktan uzaklaştırdığı için yenilmesi haramdır. Şimdilik bunların dışındaki tüm hayvanları yiyebilirsiniz. Daha ileride Allah bazı şeyleri haram kılarsa onu da size bildiririm. Her kim de mecbur kalırsa, zarurete düşer de, bu haram kılınanlardan yemek zorunda kalırsa, zaruret dışında, lezzet almak kastıyla yemediği ve kendisini telef olmaktan kurtaracak zaruri miktarı geçmediği taktirde ona bir günah yoktur. Muhakkak Rabbin tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'minlere dünya ve ahirette merhamet edendir."*

146) Sadece Yahudilere tırnaklı hayvanların hepsini haram kıldık. Bu hayvanlar, deve ve sığır gibi çatal tırnaklı olan ve kaz ve ördek gibi açık parmaklı olmayan hayvanlardır. Sığır ve koyunun sırtlarına veya bağırsaklarına yapışan ya da kuyruk yağı gibi kemiğe karışan ilik, kulak ve göz yağları müstesna iç yağlarını da onlara haram kıldık. Nebi ve rasullerini öldürdükleri, faiz yedikleri, insanların mallarını batıl yollarla yemeği helâl gördükleri, kadınların açık saçık kırıtarak yürümeleri vb. zulüm ve taşkınlıkları sebebiyle onları işte bununla cezalandırdık. Ey Muhammed! Muhakkak biz sana anlattıklarımızda gerçekten doğru söylüyoruz. Müşrikler yalan söyleyenlerdir. Çünkü müşrikler: *"Bu İsrail'e haram kılındı. Biz onun peşinden gidenleriz. Bize hiçbir şey haram kılınmadı."* derler. Şüphesiz onlar yalan söyleyenlerdir.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ (١٤٧) سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ
شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ
عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ
أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ (١٤٨) قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ
شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ (١٤٩) قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ
يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ (١٥٠) قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا
حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ
وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا
تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (١٥١)

147) Seni yalanlarlarsa de ki: *“Rabbiniz geniş bir rahmet sahibidir. Fakat buna rağmen O’nun azabı günahkârlar topluluğundan geri çevrilmez.”*

148) Müşrikler: *“Allah dileseydi biz de atalarımız da Allah’a şirk koşmaz ve hiçbir şeyi haram kılmazdık.”* diyecekler. Onlardan öncekiler de azabımızı tadıncaya kadar işte böyle yalanladılar. De ki: *“Yanınızda bize çıkarabileceğiniz bir bilgi var mı? Siz ancak zanna uyuyorsunuz ve siz yalnızca yalan söylüyorsunuz.”*

149) De ki: *“Apaçık delil Allah’ındır. O dileseydi elbette hepinizi hidayete erdirirdi.”*

150) De ki: *“Allah bunu haram kıldı diye şahitlik edecek şahitlerinizi getirin.”* Eğer onlar şahitlik ederlerse sen onlarla birlikte şahitlik etme. Ayetlerimizi yalanlayanların ve ahirete iman etmeyenlerin arzularına uyma ki onlar Rablerine eş tutmaktadırlar.

151) De ki: *“Gelin Rabbinizin neleri haram kıldığını okuyayım. O’na hiçbir şeyi şirk koşmayın, ana babaya iyilik edin. Yoksulluk endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin; çünkü sizin de onların da rızkını biz veririz. Çirkinliğin açığına da gizlisine de yaklaşmayın, Allah’ın haram kıldığı canı öldürmeyin –ancak hak ile olması müstesna- işte bunlar Allah’ın size kendisiyle tavsiyede bulunduğu şeylerdir, umulur ki akledersiniz.”*

147) Ey Muhammed! O Yahudiler kendilerine haram kılındığını açıkladığın şey hususunda seni yalanlarlarsa, onların haline hayret ederek de ki: *“Rabbiniz geniş bir rahmet sahibidir. Ağır suçunuza rağmen sizi cezalandırmakta acele etmemesi bunu göstermektedir. Fakat buna rağmen O’nun azabı müşrik, kâfir ve günahkârlar topluluğundan geri çevrilmez. O’nun merhametli olduğuna aldanmayın. Çünkü O, merhametli olduğu kadar, azabı da şiddetlidir. Şüphesiz, günah ve kötülük işleyenleri cezalandırmasına engel olunamaz.”*

148) Arap müşrikleri, şirk, küfür ve günah işlemelerine mazeret olarak hiç bir delile dayanmaksızın: *“Allah dileseydi ve isteseydi biz de atalarımız da Allah’a şirk koşmaz ve hiçbir şeyi haram kılmazdık. Allah’a şirk koşmamız ve bazı şeyleri haram kılmamız Allah’ın dilemesi ve istemesiyledir. Bizim suçumuz yok, kaderimiz böyleymiş ne yapalım!? Bu, Allah’ın takdiridir. Bundan kaçış ve kurtuluş yoktur.”* diyorlar. Onlardan öncek müşrikiler de azabımızı tadıncaya kadar Allah’ın kaderini işte böyle yalanladılar. Ey Muhammed! Alay maksadıyla onlara de ki: *“Sözünüzün doğru olduğunu gösterecek bir hüccet ve deliliniz var mı ki, onu bize açıklayasınız? Siz bu hususta ancak zanna ve evhamlara uyuyorsunuz ve gerçekte siz yalnızca Allah’a karşı yalan söylüyorsunuz.”*

Şüphesiz herşey Allah’ın dilemesi, istemesi, takdiri ve yaratmasıyla olmaktadır. Allah kâfirin küfrünü dilemiş ve yaratmıştır. Fakat kâfire bu küfrü işlemesi için bir baskı yapmamıştır. Bilakis insana hür bir irade vermiş, ona iyliği emretmiş, kötülükten sakındırmıştır. İman edip salih amel işlediği taktirde cennete gireceğini, inkâr edip günah işlediği taktirde cehenneme gideceğini söylemiştir. Allah’ın hayra rızası vardır, şerre rızası yoktur. Allah hayrı sever, şerri sevmez. Allah’ın şerri dilemesi, istemesi, takdir etmesi, yaratması onu sevmesi, onu yapandan razı olması demek değildir. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Allah’ın bir kimseye, o kişi istemediği halde şirk ve küfür işletip onu cehenneme atması olacak şey değildir. Hiç kimse Levh-i mahfuz’da yazılanları bilemez, bu yüzden benim kaderim böyleymiş şeklindeki mazeretler batıldır. Kaderinin öyle olduğunu nereden biliyor, Levh-i mahfuz’u açıp baktı mı?

149) Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Eğer sizin bir deliliniz yoksa, bilesiniz ki bu hususta Allah’ın, apaçık ve ikna edici delili vardır. Allah dileseydi elbette hepinizi hidayete erdirirdi. Fakat O, iman ve küfür hususunda tercih işini kullara bıraktı ki, sorumluluk tam olsun. Dileyen iman etsin, dileyen de inkâr etsin. İman eden cennete, inkâr eden cehenneme gitsin.”*

150) Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Bahira, saibe, vasile ve ham gibi şeyleri, Allah’ın haram kıldığına dair iddialarınızın doğruluğuna şahitlik edecek kim varsa onu bana getirin.”* Eğer onlar gelir de yalancı şahitlik ederlerse sen onlar gibi yalancı şahitlik etme ve onları tasdik etme. Çünkü onların yaptığı sırf yalandır. Sakın ayetlerimizi yalanlayanların ve ahirete iman etmeyenlerin arzularına uyma ki onlar putları Rablerine eş tutmaktadırlar. Allah’la birlikte putlara da ibadet etmektedirler.

151) Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Gelin, zan ve tahminle değil, gerçek bir delille Rabbinizin kesin olarak size neleri haram kıldığını okuyayım, söyleyeyim. Yalnızca O’na ibadet edin, O’ndan başkasına bir saniye bile olsa ibadet etmeyin. O’na hiçbir şeyi asla şirk koşmayın, Allah düşmanı olmadığı müddetçe kâfir dahi olsa ana babaya iyilik edin, asla onlara kötülük etmeyin. Yoksulluk ve fakirlik endişesiyle veya savaşta başkalarının eline esir geçer düşüncesiyle kız çocuklarınızı diri diri öldürmeyin, putlara ibadet maksadıyla çocuklarınızı öldürmeyin; çünkü sizin de onların da rızkını biz veririz. Allah’tan başka kimse rızık veremez. Şüphesiz Allah, kullarına bolca rızık verendir. Çirkinliğin, büyük günahların açığına da gizlisine de yaklaşmayın, fahişelerle veya gizli dostlar edinerek zina etmeyin. Allah’ın haram kıldığı suçsuz canı haksız yere sebepsiz öldürmeyin. Ancak evli bir kimsenin zina etmesi sonucu recmedilmesi, öldürdüğü cana karşılık kısas edilmesi ve İslam cemaatini terkedip küfür safında yer alarak müslümanlara savaş açmması gibi durumlarda ve savaşta bir kimseyi öldürmek caizdir. İşte bunlar Allah’ın size kendisiyle korunmasını tavsiyede bulunduğu ve yerine getirilmesini kuvvetle emrettiği şeylerdir, umulur ki akledersiniz, bu sorumlulukların din ve dünya işlerinde size vereceği fayda ve menfaatleri anlarsınız.”*

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ
أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَبِعَهْدِ اللَّهِ
أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (١٥٢) وَأَنَّ
هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ
بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (١٥٣)
ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا
لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ
(١٥٤) وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ (١٥٥) أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى
طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ (١٥٦)
أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ
جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ
كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ
عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ (١٥٧)

152) *"Yetimin malına yaklaşmayın. Ancak rüşdüne erişinceye kadar en güzel bir şekilde olması müstesna. Ölçüyü ve tartıyı adaletle tam yapın. Biz hiçbir nefse gücünün yettiğinden başkasını yüklemeyiz. Konuştuğunuz zaman –akrabanız da olsa- adaletli olun, Allah'ın ahdine vefa gösterin. İşte bunlar Allah'ın size kendisiyle tavsiyede bulunduğu şeylerdir. Umulur ki düşünürsünüz..."*

153) Muhakkak ki benim dosdoğru yolum budur; o halde ona uyun; sizi O'nun yolundan ayıracak yollara uymayın. İşte bu size kendisiyle tavsiyede bulunulan şeydir. Umulur ki sakınırsınız...

154) Sonra biz Musa'ya, iyi davrananlara nimetimi-tamamlamak ve her şeyi ayrı ayrı açıklamak üzere bir hidayet ve rahmet olan Kitabı verdik. Umulur ki Rablerine kavuşacaklarına iman ederler.

155) İşte bu da indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. O halde ona uyun ve sakının ki merhamet olunasınız.

156) "*Bizden önce kitap yalnız iki topluluğa indirildi ve biz onların öğrendiklerinden habersizdik."* demeyesiniz.

157) Ayrıca: *"Bize de kitap indirilseydi muhakkak onlardan daha fazla doğru yolda olurduk."* demeyesiniz diye işte size Rabbinizden apaçık bir belge, bir hidayet ve rahmet gelmiştir. Allah'ın ayetlerini yalanlayan ve onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir? Ayetlerimizden yüz çevirenleri, yüz çevirmeleri sebebiyle yakında çok kötü bir azapla azaplandıracağız.

152) *"Kendisi için en güzel ve en faydalı bir şekilde olması, malını artıracak bir ticaret durumu müstesna rüşdüne, erginlik çağına erişinceye kadar yetimin malına hiçbir şekilde, asla yaklaşmayın, menfaatiniz için o malı kullanmayın. Yetimin malını faydalı bir ticaretle artırırsanız bir miktar yemenizde bir sakınca yoktur. Alırken de, verirken de, ölçüyü ve tartıyı adaletle ve eşitlikle tam olarak yapın. Biz hiçbir nefse gücünün yettiğinden başkasını yüklemeyiz. Biz herkesi sadece yapmaktan aciz kalmayacağı, gücünün yeteceği kadarıyla sorumlu tutarız. Bundan ötesi bağışlanmıştır. Hüküm verirken de, şahitlik ederken de konuştuğunuz zaman –aleyhinde şahitlik ettiğiniz kişi akrabanız da olsa- adaletli olun, Allah'ın ahdine vefa gösterin. Söz verdiğinizde sözünüzde durun. Anlaşmalara uyun. İşte bunlar Allah'ın size kendisiyle tavsiyede bulunduğu şeylerdir. Umulur ki iyice düşünüp öğüt alırsınız..."*

153) Muhakkak ki benim dosdoğru dinim, yolum, kanunum budur; o halde Kur'an ve sahih sünnete uyun, sımsıkı sarılın. Hayatınızı Allah ve Rasulü'nün hükümlerine göre düzenleyin. En hayırlı nesil olan ilk üç asırdaki müslümanların yolunu takip edin. Sahabeleri, tabiunu ve etbau't-tabiunu kendinize örnek alın. İslam cemaatinden ayrılmayın. Sizi Allah ve Rasulü'nün yolundan ayıracak, parçalayacak ve uzaklaştıracak farklı din ve eğri yollara, sapık mezheplere, sapık cemaatlere ve sapık tarikatlara uymayın, şeytan ve yandaşlarına karşı uyanık olun. Unutmayın ki hak yol tektir, batıl yollar çoktur. Allah'tan yardım dileyerek hak yolda yürümeye çalışın. İşte bu size kendisiyle tavsiyede bulunulan, emredilen şeydir. Umulur ki Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınırsınız...

154) Sonra biz Musa'ya, iyi davrananlara, salih olan ve güzel amel işleyen kimselere, emir ve yasaklarımızı yerine getirmesi hususunda lütuf ve nimetimi tamamlamak ve İsrailoğullarına din hususunda muhtaç oldukları her şeyi ayrı ayrı, geniş geniş açıklamak üzere bir hidayet ve rahmet olan Tevrat'ı verdik. Umulur ki Rablerine kavuşacaklarına, öldükten sonra dirilmeye, haşre, hesap ve cezaya iman ederler.

155) İşte Muhammed'e indirdiğimiz bu Kur'an da mübarek, şanı büyük, yararları çok olan bir kitaptır. Çeşitli dini ve dünyevi faydaları ihtiva etmektedir. O halde ona uyun, sımsıkı sarılın ve onu kendinize önder edinin. Hayatınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin. Allah'ın rahmetine nail olmayı, cennete girmeyi ümit edenlerden olabilmeniz için, ona muhalefet etmekten sakının. Kur'an'ın bir harfini, bir hükmünü dahi inkâr eder veya bu çağda uygulanamayacağını iddia ederseniz dinden çıkarsınız.

156) Kıyamet gününde: *"Bize herhangi bir kitap gelmedi ki ona uyalım. Mukaddes kitaplar sadece bizden önceki Yahudi ve Hristiyanlara indi. Şüphesiz biz onların kitaplarında bulunan şeylerden ve okuduklarından habersizdik. Onlarda ne olduğunu bilmiyorduk. Onlar bize ulaşmamıştı. Bu yüzden biz mazuruz."* demenizi istemediğimiz için bu büyük vasfı taşıyan, içinde dünya ve ahiret hayırlarını toplamış olan kitabı, Kur'an'ı indirdik.

157) Yahut: *"Yahudi ve Hristiyanlara Tevrat, Zebur ve İncil indirildiği gibi bize de ilahi bir kitap indirilseydi muhakkak onlardan daha fazla doğru yolda olurduk, rasulün emrine daha çabuk icabet ederdik. Çünkü biz daha zekiyiz ve daha ciddi çalışıyoruz."* demeyesiniz diye işte size Rabbinizden apaçık bir belge, bir hidayet ve rahmet olan Kur'an gelmiştir. O'na ve elçi Muhammed'e uyun. Hayatınızı ve yaşantınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin. Allah'ın ayetlerini yalanlayan, Kur'an'ın bir ayetini, bir hükmünü dahi olsa inkâr eden, bazı hükümlerinin bu çağda uygulanamayacağını söyleyen, Kur'an ve sahih sünnetin hükmünden yüz çevirenden daha zalim, müşrik ve kâfir kim olabilir? Ayetlerimizden ve kesin delillerden yüz çeviren ve başkalarının da yüz çevirmesine vesile olanları kimseleri, yaptıkları fitne ve fesatları sebebiyle yakında çok kötü bir azapla cezalandıracağız.
Kur'an son ilahi kitaptır. Hükmü kıyamete kadar geçerlidir. Ancak Kur'an'a ve Rasulullah'ın sünnetine bağlı olanlar kurtuluşa ereceklerdir.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ
بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا
إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلْ
انتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ (١٥٨) إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا
شِيَعًا لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَفْعَلُونَ (١٥٩) مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
(١٦٠) قُلْ إِنَّنِي هَدَانِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا
مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٦١) قُلْ إِنَّ
صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٢)
لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ (١٦٣) قُلْ
أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ
إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (١٦٤) وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ
خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ
لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ
رَحِيمٌ (١٦٥)

158) Onlar ancak kendilerine meleklerin gelmesini veya Rabbinin gelmesini ya da Rabbinin ayetlerinden bir kısmının gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin ayetlerinden geldiği gün daha önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye imanı fayda vermez. De ki: *“Bekleyin, elbette biz de beklemekteyiz.”*

159) Gerçekten de dinlerini parça parça edip gruplara ayrılanlar var ya, sen hiçbir şeyde onlardan değilsin. Onların işi ancak Allah’a aittir. Sonra O, yaptıklarını onlara haber verecektir.

160) Her kim iyilikle gelirse kendisine onun on misli vardır. Her kim de bir kötülükle gelirse ancak onun misli ile cezalandırılır ve onlar zulmolunmazlar.

161) De ki: *“Muhakkak ki Rabbim beni dosdoğru bir yola, dimdik ayakta duran bir dine, İbrahim’in dinine iletti. O müşriklerden olmadı.”*

162) De ki: *“Muhakkak ki benim namazım, kurbanım, ibadetlerim, hayatım ve ölümüm alemlerin Rabbi olan Allah içindir.”*

163) *“O’nun hiçbir ortağı yoktur, ben böyle emrolundum ve ben müslümanların ilkiyim.”*

164) De ki: *“Allah her şeyin Rabbi iken ben Allah’tan başka bir rab mi arayayım? Her bir nefis ancak kendi aleyhine kazanır. Günahkâr olan, başkasının günahını yüklenmez. Sonra dönüşünüz ancak Rabbinizedir. O size bakarak anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri haber verecektir.”*

165) Sizi yeryüzünün halifeleri yapan ve size verdikleriyle sizi denemek için kiminizi kiminize derecelerle üstün kılan O’dur. Muhakkak ki Rabbin cezalandırması çok çabuk olandır. Muhakkak ki O, elbette Ğafûr’dur, Rahîm’dir.

158) O müşrikler, ancak tevbelerinin kabul edilmediği bir sırada ruhlarını alıp kendilerini cezalandırmak için meleklerin gelmesini veya kıyamet gününde mahlukatı arasında hükmetmek için Rabbinin gelmesini, onların öldürülmesi veya başka bir muameleye tabi tutulması hususundaki emrinin gelmesi ya da güneşin batıdan doğması gibi Rabbinin ayetlerinden bir kısmının gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin ayetlerinden bazıları, yani kıyametin büyük alametleri geldiği gün daha önce iman etmemiş veya imanında bir hayır kazanmamış olan kimseye imanı fayda vermez. Çünkü onların bu imanı, Allah’ın emriyle kendilerine gelen şiddetli korkudan dolayı olmuştur. Onların imanlarının hükmü kıyametin kopması anında iman etmenin hükmü gibidir. Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Başınıza gelecek olanı bekleyin, elbette biz de helak olacağınız vakti beklemekteyiz.”* (Kıyametin büyük alâmetleri: Güneşin batıdan doğması, duman, dabbetü’l-arz, Ye’cüc ve Me’cüc’ün çıkması, İsa’nın gökten inmesi, Deccal’in çıkması, doğuda, batıda, Arap yarımadasında toprağın yerin dibine geçmesi, Aden tarafından insanları sürükleyip bir raya toplayan, onlar uyurken ve geceledıği zaman onlarla geceleyen bir ateşin çıkması.)
159) Gerçekten de heva ve heveslerine dayalı şeylerle dinlerini parça parça edip çeşitli gruplara ve hiziplere ayrılanlar var ya, sen hiçbir şeyde onlardan değilsin, onlardan uzaksın, onlarla hiçbir bağlantın yoktur. Onların işi, cezası ancak Allah’a aittir. Onları cezalandırmayı O üzerine almıştır. Sonra Allah, yaptıkları çirkin işleri onlara haber verecek ve onlara fitne, fesat ve bölücülüklerinden dolayı azap edecektir.
160) Kıyamet gününde her kim bir iyilikle gelirse, Allah’tan bir lütuf ve ihsan olarak kendisine onun on misli mükâfat vardır. Allah dilerse bu iyliği 700 veya daha fazla katına çıkarır. Her kim de bir kötülükle gelirse ancak onun misli ile cezalandırılır, daha fazla ceza verilmez veya Allah onu da bağışlar. Onlar hiçbir şekilde zulmolunmazlar, yaptıklarının karşılığından hiçbir şey eksik verilmez. İyiliklerin karşılığının fazla verilmesi Allah’ın bir lütfudur. Kötülüklerin misli ile muamele edilmesi ise Allah’ın adil oluşundandır.
161) Ey Muhammed! Müşriklere de ki: *“Muhakkak ki Rabbim beni dosdoğru bir yola, dimdik ayakta duran, hiçbir eğriliği olmayan bir dine, İbrahim’in hanif dinine, İslam’a iletti. İbrahim hiçbir zaman müşriklerden olmadı. Oysa siz ona bağlı olduğunuzu iddia ettiğiniz halde Allah’a şirk koşuyorsunuz.”*
162) Ey Muhammed! Müşriklere de ki: *“Muhakkak ki benim Rabbimin emrine itaat olarak kılmış olduğum namazım, Allah rızası için kestiğim kurbanım, tüm ibadetlerim, hayatım ve ölümüm ve bu hayatta yapmış olduğum hayır ve itaatlerimin tamamı ve ölürken üzerinde buyunduğum ibadet ve iyi işler sadece alemlerin Rabbi olan Allah rızası içindir. Bundan başka hiçbir gayem yoktur.”*
163) *“Allah’ın hiçbir ortağı yoktur, ben O’ndan başkasına ibadet etmem. Bana sadece Allah’a ibadet etmem emredildi ve ben bu ümmetten, Allah’ın emirlerine kayıtsız şartsız teslim olan, hayatını Kur’an ve sahih sünnete göre düzenleyen müslümanların ilkiyim.”*
164) Ey Muhammed! Seni Allah’tan başka ilahlara ibadet etmeye çağıran müşriklere de ki: *“Allah her şeyin Rabbi, sahibi, yaratıcısı ve terbiye edicisi iken ben Allah’tan başka bir rab mi arayayım, Allah’tan başkasına mı ibadet edeyim? Her bir nefis ancak kendi aleyhine günah kazanır. Günahkâr olan, başkasının günahını yüklenmez. Herhangi bir insan başkasının suçundan dolayı cezalandırılmaz. Sonra kıyamet gününde dönüşünüz ancak Rabbinizedir. O size bakarak anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri haber verecektir, O, iyilik yapanı kötülük yapandan ayıracak ve size amellerinizin karşılığını verecektir.”*
165) Sizi yeryüzünün halifeleri yapan, sizi geçmiş ümmetlere ve toplumlara halef kılan, onların helak olmalarının ardından sizi onların yerine geçiren ve size verdikleriyle sizi şükredip şükretmediğinizi denemek için kiminizi kiminize derecelerle üstün kılan, zenginlik-fakirlik, ilim-cehalet, güçlülük-güçsüzlük ve kullar arasında üstünlüğe sebep olan diğer hallerinizi farklı yapan O’dur. Muhakkak ki Rabbin cezalandırması çok çabuk olandır. Kendisine isyan edenleri süratle cezalandırır. Muhakkak ki Allah, elbette tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü’min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

المص (١) كِتَابٌ أُنزِلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ
مِنْهُ لِتُنذِرَ بِهِ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (٢) اتَّبِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (٣)
وَكَمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ
(٤) فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا
كُنَّا ظَالِمِينَ (٥) فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ
الْمُرْسَلِينَ (٦) فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ (٧)
وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ (٨) وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ (٩) وَلَقَدْ
مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا مَا
تَشْكُرُونَ (١٠) وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ
السَّاجِدِينَ (١١)

7- el-A’RAF SURESİ

(Mekke’de inmiştir, 206 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla…

1) Elif, lam, mim, sad.

2) Kitap sana indirildi ki ondan dolayı kalbine bir sıkıntı gelmeden onunla uyarasın ve mü’minlere öğüt veresin.

3) Rabbinizden size indirilene uyun. O’ndan başka velilere uymayın! Ne kadar da az öğüt alıyorsunuz.

4) Biz nice yurtları helak etmişizdir ki, geceleyin ya da onlar gündüz uyurlarken azabımız onlara geliverdi.

5) Azabımız kendilerine geldiği zaman onların yalvarışları ancak: *“Biz gerçekten de zalimlermişiz.”* demeleri olmuştur.

6) Andolsun kendilerine rasul gönderdiklerimize de soracağız, gönderilen rasullere de soracağız.

7) Andolsun onlara ilimle anlatacağız. Biz gaibler değiliz.

8) O gün tartı haktır. Tartıları ağır gelenler var ya; işte onlar kurtuluşa erenlerdir.

9) Kimin de tartısı hafif gelirse işte onlar ayetlerimize zulmettikleri için nefislerini hüsrana uğratanlardır.

10) Andolsun sizi yeryüzünde yerleştirdik ve size orada pek çok geçimlik yarattık... Ne kadar da az şükrediyorsunuz!?

11) Andolsun sizi yarattık sonra da size şekil verdik. Sonra meleklere: *“Adem’e secde edin!”* dedik. Onlar hemen secde ettiler. İblis müstesna; o secde edenlerden olmadı.

1) İbn Abbas’a göre “Ben Allah’ım, bilirim ve hükmederim.” anlamındadır. Ebu’l-Aliye şöyle der: “Elif Allah isminin, lam Latif isminin, mim Mecid isminin, sad ise Sadık isminin anahtarı (ilk harfi)dir. Hurufu Mukatta’a hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.
2) Ey Muhammed! Allah’ın ilahi bir kitabı olan bu Kur’an, sana indirildi ki kavminin yalanlaması korkusuyla, onu tebliğ etme hususunda kalbine bir sıkıntı ve darlık gelmeden onunla Allah’tan korkanları uyarasın ve mü’minlere öğüt ve nasihat veresin. Şüphesiz Kur’an tüm insanlar için bir öğüt kaynağı olmasına rağmen, ondan ancak gerçek manada iman edenler faydalanırlar. Bu yüzden inkar edenlerin çokluğu seni üzmesin. Hidayet Allah’ın elindedir. Onu hakeden kullarına verir.
3) Ey insanlar! Rabbinizden size indirilen Kur’an ve sahih sünnete uyun. Kur’an’da hidayet, nur ve Rabbinizden size indirilen bir beyan vardır. Allah’ı bırakıp da kâhinler, rahipler, liderler, zenginler ve putlar gibi şeyleri, işlerinizi havale edeceğiniz ve koydukları kanunlar hususunda kendilerine itaat edeceğiniz veliler ve dostlar edinmeyin! Uyarı ve tavsiyelerden ne kadar da az öğüt alıyorsunuz.
4) Biz nice yurtları, şehirleri ve orada yaşayan insanları helak etmişizdir ki, geceleyin ya da onlar gündüz öğle vakti uyurlarken azabımız onlara onlar gaflet halindeyken ansızın geliverdi.
5) Azabımız ve alâmetleri kendilerine geldiği zaman onların yalvarışları, dua ve yardım istemeleri ancak hasret ve pişmanlık duygularıyla günahlarını itiraf ederek: *“Yazıklar olsun bize! Biz gerçekten de zalimlermişiz.”* demeleri olmuştur.
6) Andolsun kendilerine rasul gönderdiğmiz ümmetlere kınama ve azarlama usulüyle: *“Nebi ve Rasuller size tebliğde bulundu mu? Siz ne cevap verdiniz?”* diye mutlaka soracağız. Gönderilen nebi ve rasullere de risaleti tebliğ ederek, emaneti yerine getirip getirmediklerini soracağız. Bunun peşinden nebi ve rasulleri ve onlara uyanları mükafatlandıracağız, ionları nkâr edenleri ise cezalandıracağız.
7) Andolsun Kıyamet gününde kitabı ortaya koyarak onlara büyük küçük yaptıklarının hepsini ilimle, tam bilgimizle anlatacağız, haber vereceğiz. Biz onlardan uzak değildik ki, hallerinden herhangi bir şey bize gizli kalsın. Allah, herşeyi gösterecektir. Hiçbir şey O’na gizli kalmaz. Bilakis O hain gözleri ve kalplerin gizlediklerini bilir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre kadar haksızlık etmeden verecektir.
8) Kıyamet gününde amellerin tartısı adaletle olacak, Rabbin hiç kimseye zulmetmeyecektir. İman ve çokça iyilikler sebebiyle amellerinin tartıları ağır gelenler var ya; işte onlar azaptan kurtuluşa eren cennet ehli mü’minlerdir. Onlar için daimi mükâfaatlar vardır.
9) Kimin de inkârı ve işlediği günahları sebebiyle amellerinin tartısı hafif gelirse işte onlar küfürleri, inkârları ve ayetlerimize zulmettikleri için nefislerini ziyana ve hüsrana uğratanlardır. Mutluluklarını kaybeden onlardır.
İbn Kesir şöyle diyor: “İbn Abbas’a göre kıyamet gününde teraziye konulup tartılan şey amellerdir. Onlar her ne kadar cisim olmayıp a’raz iseler de, kıyamet günü Allah onları cisim haline getirecektir. Bir başka görüşe göre de, amel defterleri tartılır. Nitekim Bitaka hadisinde böyle bildirilmiştir. Bir başka görüşe göre amelin sahibi tartılır. Kıyamet gününde şişman adamın tartılması sonucu Allah katında sivrisineğin kanadının ağırlığı kadar bir değerinin olmaması hadisi buna delildir.”
10) Ey insanlar! Andolsun sizi yeryüzünde yerleştirdik, sizin için orada yerleşecek ve duracak yer yarattık. Size yeryüzünün meskenlerine yerleşme, tarlalarını ekme ve orada tasarrufta bulunma imkânı verdik. Size orada pek çok geçimlik yarattık, yenilecek içilecek ve hayat sebebi olan diğer yaşama vasıtalarını varettik. Bu kadar lütuf ve ihsana rağmen Rabbinize ne kadar da az şükrediyorsunuz!? Allah ile beraber başka ilahlara tapıyorsunuz. Allah’ın nimetlerine karşı nankörlük ediyorsunuz.
11) Ey insanlar! Andolsun babanız Adem’i şekilsiz bir çamur olarak yarattık sonra da en güzel bir şekil ve biçim verdik. Sonra meleklere ibadet kastı olmaksızın ta’zim ve selamlamak amacıyla: *“Adem’e secde edin!”* dedik. Bütün melekler hemen secde ettiler. Yalnız melek olmadığı halde onların arasında bulunan cinlerden İblis kibir ve inadından dolayı secde etmekten kaçındı.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي
مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (١٢) قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ
لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ (١٣) قَالَ
أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤) قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (١٥)
قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ (١٦) ثُمَّ
لَآتِيَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ
شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ (١٧) قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا
مَذْءُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ
أَجْمَعِينَ (١٨) وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ
حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ
(١٩) فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا
مِنْ سَوْآتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ
تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ (٢٠) وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي
لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ (٢١) فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا
الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ
وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ
وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ (٢٢)

12) *“Sana emrettiğim halde seni secde etmekten alıkoyan nedir?”* buyurduğu zaman, *“Ben ondan daha hayırlıyım, çünkü beni ateşten yarattın onu ise çamurdan yarattın.”* dedi.
13) *“O halde hemen in oradan, senin için orada büyüklenmek yoktur! Hemen çık, çünkü sen aşağılıklardansın!”* buyurdu.
14) *“Bana diriltilecekleri güne kadar mühlet ver.”* Dedi.
15) *“Muhakkak sen mühlet verilenlerdensin.”* buyurdu.
16) Dedi ki: *“O halde beni azdırdığından dolayı onlar için mutlaka senin dosdoğru yolunda oturacağım.”*
17) *“Sonra andolsun önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından onlara sokulacağım da sen onların pek çoğunu şükredenlerden bulmayacaksın.”*
18) Buyurdu ki: *“Kınanmış ve kovulmuş olarak çık oradan! Andolsun ki onlardan her kim sana uyarsa cehennemi hep sizinle dolduracağım.”*
19) Ey Adem! Sen ve eşin cennete yerleşin ikiniz de dilediğiniz yerden yiyin; ama bu ağaca yaklaşmayın! O taktirde zalimlerden olursunuz!
20) Şeytan kendilerine gizlenmiş olan avret yerlerini onlara göstermek için onlara vesvese verdi de: *“Rabbiniz size bu ağacı sadece siz iki melek olursunuz veya ebedi olursunuz diye yasakladı!?”* dedi.
21) Ayrıca: *“Muhakkak ki ben size öğüt verenlerdenim!”* diye ikisine de yemin etti.
22) Böylece ikisini de aldatarak düşürtüp ağacı tattıklarında avret yerleri kendilerine göründü ve üzerlerine cennet yapraklarından üst üste yapıştırmaya başladılar. Rableri de o ikisine: *“Ben size bu iki ağacı yasaklamadım mı? Muhakkak ki şeytan sizin için apaçık bir düşmandır, demedim mi?”* buyurdu.

12) Yüce Allah İblis’e kınama ve azarlama üslubuyla: *“Sana emrettiğim halde seni Adem’e secde etmekten alıkoyan nedir?”* buyurduğu zaman, lanetli şeytan Allah’ın Adem’e secde etmeyi emreden emrini nazar-ı itibara almayarak, kendi kafasına göre batıl bir kıyas yaparak şöyle dedi: *“Ben Adem’den daha üstün, daha şerefli ve ondan daha hayırlıyım. Üstün olan, daha aşağı derecede olana nasıl secde eder? Benim aslım onun aslından üstün olduğu için ben ondan daha şerefliyim. Çünkü sen beni ateşten yarattın onu ise çamurdan yarattın. Ateş çamurdan daha üstündür.”* Halbuki çamur ateşten daha faziletlidir. Çünkü vakarlı ve ağır başlı olmak çamurun şanındandır. Yakmak ve hafiflik ise ateşin şanındandır. Çamur, bitme, gelişme, artma ve ıslah yeridir. Ateş ise işkence yeridir. İlk hatalı kıyas yapan İblis’tir.
13) Yüce Allah: *“O halde hemen in cennetten, emrime karşı kibirlilik gösterip de itaat etmeden mukaddes yurdumda oturman doğru değildir! Hemen çık, çünkü sen zelil, alçak ve aşağılıklardansın!”* buyurdu.
14) İblis ölümden kurtulmak için sözü değiştirerek: *“Bana insanların tekrar diriltilecekleri güne, ikinci Sur’a kadar mühlet ver.”* dedi. Allah’tan ba’s ve haşr gününe kadar yaşama izni istedi. Çünkü yeniden diriltildikten ve mahşerde toplandıktan sonra artık ölüm yoktur.
15) Yüce Allah ona cevap olarak: *“Muhakkak sen kıyametin kopacağı birinci Sur’a kadar yaşama izni verilenlerdensin.”* buyurdu.
16) İblis dedi ki: *“O halde beni azdırdığın ve saptırdığından dolayı, yol kesenlerin yolcunun yolunda oturdukları gibi, Adem’i ve zürriyetini aldatmak için mutlaka senin hak olan ve cennete ulaştıracak dosdoğru yolunda oturacağım.”*
17) *“Sonra andolsun dört taraftan, yani önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından kullarına sokulacağım, mutlaka onlara, hak ve batıl yolların tümünden geleceğim, onları mutlaka senin hak olan dininden çevireceğim ve onlara batılı güzel göstereceğim de sen onların pek çoğunu Allah’ın emirlerine itaat eden ve nimetine şükreden mü’minlerden bulmayacaksın.”*
İbn Abbas der ki: “İblis, Yüce Allah’ın rahmeti ile kulun arasına girmiş olmaması için, onların üstünden gelmeye imkan bulamaz.”
18) Allah buyurdu ki: *“Haydi, kınanmış ve kovulmuş olarak çık rahmet yurdum olan cennetten! Andolsun ki insanlardan ve cinlerden her kim sana uyarsa cehennemi mutlaka, aldanıp sana uyanların tümüyle dolduracağım.”*
19) İblis cennetten kovulup çıkarıldıktan sonra, Allah Adem ve eşini imtihan etmek ve denemek amacıyla şöyle buyurdu: *“Ey Adem! Sen ve eşin Havva cennete yerleşin ikiniz de cennetin meyvelerinden dilediğiniz yerden yiyin; ancak şu ağaca yaklaşmayın! Aksi taktirde zalimlerden olursunuz!”*
20) Şeytan Adem ve eşini kıskandı, onları aldatmak amacıyla, kendilerine gizlenmiş olan, açılması ayıp olan avret yerlerini onlara göstermek maksadıyla ağaçtan yemelerini teşvik için onlara vesvese verdi de: *“Rabbiniz size bu ağacın meyvesinden yemeyi sadece siz iki melek olursunuz veya cennette ebedi kalanlardan olursunuz diye yasakladı!?”* dedi.
21) Şeytan ayrıca: *“Allah’a andolsun ki muhakkak ki ben size öğüt verenlerdenim!”* diye ikisine de yemin etti.
22) Şeytan böylece vesevese vererek ve Allah adına yemin etmek suretiyle ikisini de hile ile aldatarak ayaklarını kaydırttı. Çünkü Adem, hiçkimsenin yalan yere Allah adına yemin edeceğini sanmıyordu. Adem ve eşi Allah’ın yasak emrini unutarak ağacın meyvesinden tattıklarında cennet elbiseleri yavaş yavaş düştü de avret yerleri birbirlerine göründü ve utançlarından üzerlerine cennet yapraklarından üst üste yapıştırmaya başladılar. Rableri de o ikisine kınama ve azarlama üslubuyla şöyle buyurdu: *“Ben size bu iki ağacın meyvesinden yemeyi yasaklamadım mı? Muhakkak ki lanetli şeytan sizin için apaçık bir düşmandır, demedim mi? Sana verdiğim cennet ağaçları yetmedi mi de bu ağaçtan yedin?”* Adem: *“Evet, izzetine yemin ederim ki yetti. Fakat senin mahlukatından herhangi birinin, senin adına yalan yere yemin edeceğini zannetmiyordum.”* dedi. Yüce Allah buyurdu ki: *“İzzetim hakkı için, seni mutlaka yeryüzüne indireceğim. Bundan sonra geçimini meşakkatle temin edeceksin.”*

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنْ الْخَاسِرِينَ (٢٣) قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ
وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ (٢٤) قَالَ
فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ (٢٥) يَابَنِي
آدَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ
التَّقْوَى ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (٢٦)
يَابَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمْ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنْ
الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ
هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ
لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ (٢٧) وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا
عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ
أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٢٨) قُلْ أَمَرَ رَبِّي
بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ (٢٩) فَرِيقًا
هَدَى وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمْ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ (٣٠)

23) Dediler ki: *“Rabbimiz biz nefsimize zulmettik bizi bağışlamaz, bize merhamet etmezsen muhakkak ki hüsrana uğrayanlardan oluruz.”*

24) Buyurdu ki: *“Kiminiz kiminize düşman olarak inin. Yeryüzünde belli bir süreye kadar yerleşme ve geçim vardır.”*

25) Buyurdu ki: *“Orada yaşayacaksınız ve orada öleceksiniz, yine oradan çıkarılacaksınız.”*

26) Ey Ademoğulları, sizin avret yerlerinizi örtecek bir elbise ve size süslenilecek giysi inidirdik. Takva elbisesi var ya, işte bu daha hayırlıdır. İşte bu Allah’ın ayetlerindendir; umulur ki öğüt alırlar.

27) Ey Ademoğulları! Şeytan ana-babanızın avret yerlerini kendilerine göstermek için elbiselerini sıyırarak onları cennetten çıkardığı gibi sakın sizi de fitneye düşürmesin! Çünkü gerçekten o ve taraftarları sizi sizin onları göremeyeceğiniz yerden görürler. Muhakkak ki biz şeytanları iman etmeyenlerin velileri kıldık.

28) Onlar bir hayasızlık yaptıkları zaman: *“Biz atalarımızı bunun üzerinde bulduk. Allah da bize bunu emretti!?”* derler. De ki: *“Allah elbette ki hayasızlığı emretmez. Allah hakkında bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz!?”*

29) De ki: *“Rabbim adaleti emretti. Her secde yerinde yüzlerinizi doğrultun ve dini yalnız kendisine has kılarak O’na dua edin. Başlangıçta sizi yarattığı gibi döneceksiniz.”*

30) O, kimini hidayete erdirdi kimi de sapıklığı haketti. Çünkü onlar Allah’ı bırakıp şeytanları veliler edindiler. Buna rağmen kendilerini doğru yolda sanırlar.

23) Adem ile eşi Rablerinden bir takım kelimeler belleyip alarak dediler ki: *“Ey Rabbimiz biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize merhamet etmezsen muhakkak ki hüsrana uğrayanlardan oluruz.”* Böylece hatalarını itiraf ederek tevbe ettiler ve Allah’tan mağfiret ve rahmet istediler. Allah da onların tevbelerini kabul etti.

24) Allah, Adem’e, eşine ve İblis’e buyurdu ki: *“Birbirinize düşman olarak cennetten yeryüzüne inin. Yeryüzünde sizin için ölünceye, kıyamet kopuncaya kadar yerleşme, faydalanma ve geçim vardır.”*

25) Allah buyurdu ki: *“Yeryüzünde yaşayacaksınız ve orada ölüp kabre gömüleceksiniz, amellerinizin karşılığını almak için yine oradan çıkarılacaksınız.”*

Allah, Adem’i yeryüzünde halife olmak için yaratmıştı. Adem tevbe ettikten sonra yeryüzüne indirilmiştir. Suçunun cezası olarak indirilmemiştir. Allah Adem’in işleyeceği suça ceza olarak değil de ilahi takdir gereği onu halifelik görevini yapmak amacıyla yeryüzüne indirmiştir. İblis, işlediği suçtan dolayı tevbe etmedi, bilakis emre itiraz etti, kibirlilik gösterip yüz çevirdi. Bu yüzden küfre girdi. Adem ise hata etti, hatasını anlayıp tevbe etti. Bu yüzden küfre girmedi.

26) Ey Ademoğulları, sizin avret yerlerinizi örtecek atlet, külot gibi bir iç elbise ve size süslenilecek elbise, kılık kıyafet gibi bir dış giysi indirdik. Takva ve Allah korkusu elbisesi var ya, işte bu kişinin süslendiği elbiseden daha hayırlıdır. Çünkü iç temizliği dış güzellikten daha önemlidir. Allah korkusuna sahip olan kimse avret yerlerini namahremlerine karşı örter, kin, haset gibi kötülükleri defeder, haya, iffet ve vakar gibi yüce değerleri korur. İşte onlara bu elbiseleri vermek, Allah’ın kullarına karşı lütuf ve merhametini gösteren büyük ayet, delil ve alâmetlerindendir; umulur ki bu nimetleri hatırlayıp öğüt alırlar da Allah’a şükrederler.

27) Ey Ademoğulları! Şeytan ana-babanızın avret yerlerini kendilerine göstermek için elbiselerini sıyırarak, bütün hissi ve manevi faziletlerden yoksun bırakarak onları aldatıp o yasak ağaçtan yemeleri suretiyle cennetten çıkardığı gibi sakın sizi de saptırarak fitneye düşürmesin! Bir takım batıl kıyaslar yaptırarak kadınların başlarını açmanın caiz olduğunu, bayanlarla tokalaşmakta bir sakınca olmadığını satın aldığı kimseler vasıtasıyla söyletmesin. Çünkü gerçekten şeytan ve ordusu sizin kendisini göremeyeceğiniz bir taraftan sizi görür. O sizi pusuda gözetlemektedir. Onun hile ve tuzağından sakının. Çünkü düşman, görünmeyen bir taraftan geldiğinde daha şiddetli ve daha korkulu olur. Muhakkak ki biz şeytanları iman etmeyen müşrik ve kâfirlerin velileri, yardımcıları ve arkadaşları kıldık.

28) Müşrik ve kâfirler çıplak olarak Ka’be’yi tavaf etmek gibi bir kötülük ve hayasızlık yaptıkları zaman mazeret olarak şöyle derler: *“Biz atalarımızı bu yol üzerinde bulduk. Biz onlara tabi olan kimseleriz. Allah da bize elbiselerden soyunmayı, çıplak olarak Ka’be’yi tavaf etmeyi emretti!? Çünkü içinde Allah’a isyan ettiğimiz elbiselerle nasıl Ka’be’yi tavaf ederiz!?”* Ey Muhammed! Müşriklere de ki: *“Allah noksan sıfatlardan münezzehtir. Allah elbette ki kullarına hayasızlığı, çirkin fiilleri ve kötü hasletleri emretmez. Allah’a karşı yalan söyleyerek O’nun hakkında bilmediğiniz bir şeyi mi söylüyorsunuz!? Bilgisizce ve doğru düşünmeksizin çirkin fiili ona mı nisbet ediyorsunuz!?”*

29) Ey Muhammed! Müşriklere de ki: *“Rabbim adaleti ve doğruluğu emretti. Her secde yerinde yüzlerinizi doğrultun, bütün benliğinizle Allah’a yönelin ve dini yalnız kendisine has kılarak O’na dua edin. İbadet ve itaati O’na tahsis ederek Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde kulluk ediniz. O’na hiçbir konuda şirk koşmayınız. Başlangıçta sizi topraktan yarattığı gibi yine toprağa döneceksiniz.”*

30) Allah, sizden samimi ve ihlaslı olan bir grubu hidayete erdirdi, samimi ve ihlaslı olmayan, şirk, küfür ve günahta ısrar eden bir başka grup da sapıklığı haketti. Çünkü onlar Allah’ı bırakıp şeytanları veliler edindiler. Bu yüzden Allah onları saptırdı. Allah, dilediğini yapar, O yaptığından sorumlu tutulmaz. Buna rağmen onlar kendilerinin doğru ve aydınlık yolda olduklarını zannederler.

يَابَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ (٣١) قُلْ مَنْ حَرَّمَ
زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ
لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَلِكَ
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٣٢) قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ
الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ
تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٣٣) وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا
جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (٣٤)
يَابَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي
فَمَنِ اتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٣٥)
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٣٦) فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ أُولَئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ
الْكِتَابِ حَتَّى إِذَا جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا
كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَى
أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ (٣٧)

31) Ey Ademoğulları, her mescid yanında ziynetlerinizi alın. Yiyiniz, içiniz fakat israf etmeyiniz. Çünkü O israf edenleri sevmez.

32) De ki: *“Allah’ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmış?”* De ki: *“Bunlar dünya hayatında iman edenler içindir, kıyamet gününde ise yalnız onlaradır.”* İşte biz ayetleri bilenler için böyle açıklıyoruz.

33) De ki: *“Rabbim ancak hayasızlıkları, onlardan hem açık olanı, hem de gizli olanı, her türlü günahı, haksız yere isyanı, hakkında hiçbir delil indirmediği bir şeyi Allah’a ortak koşmanızı ve Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi haram kılmıştır.”*

34) Her ümmet için bir ecel vardır. Onların ecelleri gelince ne bir an ertelenirler ne de öne alınırlar.

35) Ey Ademoğulları size içinizden ayetlerimi haber veren rasuller geldiğinde her kim sakınır ve düzeltirse onlar için korku yoktur, onlar üzülecek değillerdir.

36) Ayetlerimizi yalanlayanlar ve onlara karşı büyüklenenler var ya; işte onlar ateş halkıdır ve orada daimi kalıcıdırlar.

37) Allah’a bir yalanı iftira edenden veya O’nun ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Onlara kitaptaki nasipleri erişecektir. Nihayet elçilerimiz ruhlarını almak için kendilerine gittiklerinde onlara diyecekler ki: *“Allah’tan başka ibadet ettikleriniz nerede?” “Onlar bizden uzaklaştılar.”* diyecekler de gerçekten de kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine şahitlik edeceklerdir.

31) Ey Ademoğulları, her türlü namaz ve tavaf sırasında elbiselerinizin en iyisini ve en temizini giyiniz. Yırtık pırtık ve kaba saba elbiseler giymeyin. Allah, kulu üzerinde verdiği nimeti görmek ister. Müşriklerin yaptıkları gibi Ka’be’yi çıplak olarak tavaf etmeyin, bu şekilde namaz kılmayın. Size bu şekilde vesvese veren şeytan ve yandaşlarıdır. Onların vesveselerine kapılmayın. Allah’ın caiz kıldığı şeylerden dilediğiniz gibi yiyiniz, içiniz, giyininiz fakat mala ve cana zarar verecek şekilde israf etmeyiniz. Çünkü Allah, helâl ve haram kıldığı hususlarda israf edenleri, koyduğu hükümlere aykırı hüküm verenleri sevmez. Adaletli olarak O’nun sevgisini isteyin; O’na ve Rasulü’ne itaat ederek, gazabından sakının.

32) Ey Muhammed! Beytullah’ı çıplak olarak tavaf eden, namaz kılan ve benim onlar için helâl kıldığım temiz rızıkları bahire, saibe, vasile ve ham adını verdikleri bir takım hayvanları kendilerine haram kılan o cahil Arap müşriklerine inkâr ve kınama üslubuyla de ki: *“Allah’ın sizin faydalanmanız içinpamuk, keten gibi bitkilerden yaratmış olduğu elbiselerle süslenmeyi ve yenilecek içilecek tatlı şeylerden ve demir gibi cevherlerden, kömür, petrol gibi madenlerden yararlanmayı size kim haram kıldı?”* Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Bu zinet ve temiz rızıklara, her ne kadar dünyada kâfirler ortak olsalar da onlar mü’minler için yaratılmışlardır. Kıyamet gününde ise sadece mü’minlerin olacaklardır. Hiçkimse onlara ortak olmayacaktır. Çünkü Allah cenneti kâfirlere haram kılmıştır.”* İşte biz Allah’ın hikmetini düşünen ve koyduğu kanunları anlayan bir kavme, ahkâm ayetlerini böyle açıklıyoruz. Cahil ve sapıklar ise bu açıklamadan faydalanamazlar. Çünkü onlar küfür ve şirk karanlığıyla, nefsin arzu ve isteğinin dumanıyla engellenirler.

33) Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Rabbim ancak son derece çirkin ve zararlı olan hayasızlıkları, onlardan hem açık olanı, hem de gizli olanı, hem fuhşu hem de gizli dost edinmeyi, büyük küçük her türlü günahı, zulmü, fıskı, haksız yere isyanı, hırsızlığı, gaspı, adam öldürmeyi, mala tecavüzü, hakkında hiçbir delil ve hüccet indirmediği bir şeyi Allah’a ortak koşmanızı ve helâl haram kılma hususunda Allah hakkında bilmediğiniz şeyleri söylemenizi, Allah’a iftira atmanızı haram kılmıştır.”*

34) Nebi ve rasullerini yalanlayan her ümmetin helak olması için tayin edilmiş bir ecel, bir müddet vardır. Onların ecelleri, takdir edilen helak vakitleri gelince ne bir an ertelenirler ne de öne alınırlar. Ey Allah’ın emirlerine muhalefet eden müşrikler! Allah’ın azabı gelmeden Muhammed’e ve getirdiklerine iman edin.

35) Ey Ademoğulları, ey milletler! Eğer size içinizden ayetlerimi, hükümlerimi ve emirlerimi haber veren, açıklayan rasuller geldiğinde sizden her kim itaat etmek ve haram kılınanları terketmek suretiyle Rabbinden korkup sakınır ve amellerini Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde düzeltirse onlar için ahirette herhangi bir korku yoktur, onlar cennette elde edecekleri nimetler sonucu dünyada iken kaybettiklerine üzülecek de değillerdir.

36) Nebi ve rasullerimiz vasıtasıyla gelen ayetlerimizi bile bile yalanlayanlar ve ona iman etmeyi gururlarına yediremeyenler var ya; işte onlar ateş halkıdır ve cehennemde ebedi olarak kalıcıdırlar. Oradan asla çıkamazlar.

37) Allah’a eş, çocuk isnad ederek, haram kılmadığı şeyi haram kıldı diyerek bir yalanı bile bile iftira edenden veya O’nun nebi ve rasulleri vasıtasıyla indirilmiş ayetlerini yalanlayandan daha zalim, çirkin ve âdî kim olabilir? Levh-i Mahfuz’da onlar için yazılan ve takdir edilen ecel ve rızıklardan, hayır ve şerden paylarını alacaklardır. Nihayet elçilerimiz olan ölüm melekleri ve yardımcıları ruhlarını almak için kendilerine gittiklerinde onlara susturmak ve kınamak amacıyla diyecekler ki: *“Allah’tan başka ibadet ettikleriniz ilahlar nerede? Onları çağırın da sizi azaptan kurtarsın!”* Yalancı bedbahtlar içinde bulundukları hüsran ve ziyan sebebiyle, hasret ve itiraf yoluyla şöyle diyecekler: *“Onlar bizden uzaklaştılar, bizi terkettiler. Onların ne faydalarını ne hayırlarını umuyoruz.”* Gerçekten de kâfir ve sapık olduklarına dair kendi aleyhlerine ikrar ve itiraf ederek şahitlik edeceklerdir.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا
ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ
أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ
وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ (٣٨) وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا
كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ
تَكْسِبُونَ (٣٩) إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا
لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ
الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ (٤٠)
لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الظَّالِمِينَ (٤١) وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا
نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ (٤٢) وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا
وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا
بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ (٤٣)

38) Buyuracak ki: *“Cin ve insanlardan sizden öne geçmiş ümmetlerle birlikte ateşe girin.”* Her ümmet girdikçe kardeşini lanetler. Hepsi birbiri ardınca orada toplanınca sonrakileri öncekileri için: *“Rabbimiz bizi işte bunlar saptırdı, o halde onlara iki kat azap ver.”* Diyecekler. Buyuracak ki: *“Herkes için iki kattır, fakat siz bilmezsiniz.”*

39) Öncekileri de sonrakilerine: *“Sizin bize bir üstünlüğünüz yoktur, o halde kazandıklarınıza karşılık azabı tadın!”* diyecekler.

40) Ayetlerimizi yalanlayıp da onlara karşı kibirlenenlere göğün kapıları açılmayacaktır. Onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete giremezler, biz suçluları işte böyle cezalandırırız.

41) Onlar için cehennemden bir yatak, üstlerinde örtüler vardır. Biz zalimleri işte böyle cezalandırırız.

42) İman edip salih amel işleyenler var ya –ki bir nefse ancak gücünün yettiğini yükleriz- işte onlar cennetliktirler; onlar orada daimi kalıcıdırlar.

43) Biz onların sinelerinde kinden her ne varsa söküp atmışızdır. Altlarından nehirler akar. Derler ki: *“Allah’a hamdolsun ki bizi buna iletti. Allah bize hidayet vermeseydi bunu bulamazdık. Andolsun ki Rabbimizin rasulleri hak ile geldiler*.” Onlara: *“İşte bu, yaptıklarınıza karşılık mirasçı olduğunuz cennettir!”* diye seslenilir.

38) Yüce Allah ayetlerini yalanlayan, bile bile Allah’a iftira eden bu kişilere kıyamet günü şöyle der: *“Cin ve insanlardan sizden önce gelip geçmiş müşrik, kâfir ve günahkâr olan ümmetlerle birlikte cehennem ateşine girin. Orada ebedi bir şekilde kalacaksınız.”* Onlardan bir grup ateşe girdikçe önceki kardeşlerini, yoldaşlarını lanetler. Çünkü onların yüzünden dalâlete düşmüşlerdi. Tabi olanlar önderleri lanetleyerek şöyle derler: *“Bizi buralara siz getirdiniz. Allah size lanet etsin.”* Nihayet hepsi birbiri ardınca ateşte toplanınca tabi olanlar, kendilerini saptıran liderler ve başkanlar hakkında: *“Ey Rabbimiz bizi senin yolundan işte bunlar saptırdı, şeytana itaati bunlar bize süslü gösterdi, o halde onlara iki kat azap ver, onlara azabı kat kat tattır. Onları büyük bir lanetle rahmetinden kov. Çünkü bizim kâfir olmamıza onlar sebep oldular.”* derler. Yüce Allah: *“Liderler, hem kendileri saptıkları hem de diğerlerini saptırdıkları için, tabiler de hem kâfir oldukları hem de liderleri taklit ettikleri için lider ve tâbilerden her birine bir kat fazla azap vardır, fakat siz o azabın şiddetini bilmezsiniz. Dolayısıyla onlar için kat kat azap istiyorsunuz.”*
39) Liderler tâbilere derler ki: *“Azabın hafifletilmesi hususunda sizin bize bir üstünlüğünüz yoktur. Sapıklık ve elem verici azaba müstehak olma hususunda eşitiz. Çünkü biz sizi zorlamadık, sadece davet ettik, siz ise bize körü körüne tabi oldunuz. Aslında siz bizi şımarttınız. Sizin gibileri olmasaydı biz azmazdık. Etrafımızda kimse olmayınca mecburen dağılırdık. O halde dünyada iken işlemiş olduğunuz şirk, küfür ve günahlara karşılık bugün cehennem azabını tadın!”* Liderler bunu tâbilere yürek soğutma yoluyla söylerler. Çünkü onlar, liderlerin azaplarının iki kat olmasını istemişlerdi.
40) Apaçık olmasına rağmen ayetlerimizi yalanlayıp da onlara iman etmeyi ve gerekleri ile amel etmeyi kibirlerine yediremeyenler var ya, işte onlara göklerin kapıları açılmaz, yani onların salih amelleri ve duaları göklere yükselmez. Mahlukatından ayrı olarak, yedi kat göklerin üstünde, Arş’ının üzerine istiva eden Allah’a ulaşmaz. Allah onların amellerini kabul etmez. Tevbe etmedikleri müddetçe onları bağışlamaz. Öldükleri zaman da melekler onların ruhunu göğe çıkaracak, göğün kapıları açılmayacak, onun dönüş yeri cehennem olacaktır. Onlar, kıyamet günü iri cüsseli deve iğne deliğinden geçinceye kadar, yani hiçbir zaman cennete giremezler. İşte bu korkunç ceza gibi, biz suçluları, müşrik, kâfir ve günahkârları cezalandırırız.
Bu ayet bize kabir sorgusunun ve kabir azabının var olduğunu bildirmektedir.
41) Onların altlarında ateşten yatakları vardır, üstlerinde de ateşten örtüleri vardır. Biz müşrik, kâfir ve zalimleri, Allah’ın koyduğu sınırları aşan herkesi işte böyle şiddetli bir ceza ile cezalandırırız.
42) Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler, Allah’ı rab, İslam’ı din, Muhammed’i rasul olarak kabul edenler var ya –ki biz zaten hiçbir kimseye gücünün üstünde veya yapamayacağı bir sorumluluk yüklemeyiz. Bilakis, gücünün yettiği ile mükellef kılarız- işte o bahtiyar mü’minler, Allah’ın rahmetiyle naîm cennetlerinde ebedi kalmaya hak kazanmışlardır. Oradan asla çıkarılamazlar; onlar orada daimi olarak nimetler içerisinde kalıcıdırlar.
43) Biz onların aralarında sevgi ve şefkatten başka bir şey bulunmaması için kalplerini haset ve kinden temizledik. Kalplerinde, birbirlerine karşı herhangi bir kin ve haset olmaksızın cennete girerler. Onların içinde bulundukları nimetlerin artması için, köşklerinin ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan, oluksuz ve kanalsız nehirler akar. Onlar iman etmedikleri taktirde gireceği cehennemdeki yerlerini görünce şöyle derler: *“Allah’a hamdolsun ki bizi cehennemden kurtardı ve bu büyük nimetleri elde etmeye muvaffak kıldı. Allah bize hidayet ve başarı nasip etmeseydi biz bu saadete ulaşamazdık. Andolsun ki Rabbimizin rasulleri Allah’tan bize getirdikleri haberlerde doğruyu söylemişlerdir*.” Melekler onlara: *“İşte bu, dünyada iken işlemiş olduğunuz iyi amellere karşılık, Allah’ın lütfu ve rahmeti ile mirasçı olduğunuz cennettir!”* diye seslenir.

وَنَادَى أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا
رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ
مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (٤٤) الَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ (٤٥)
وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ
وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ
يَطْمَعُونَ (٤٦) وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ
قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٤٧) وَنَادَى
أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَى
عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ (٤٨) أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ
أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ
وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (٤٩) وَنَادَى أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ
اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠) الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا
وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنْسَاهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ
يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (٥١)

44) Cennetlikler de cehennemliklere: *“Rabbimizin bize vaadettiğini gerçek bulduk; siz de Rabbinizin vaadettiğini gerçek buldunuz mu?”* diye seslenirler. Onlar da: *“Evet.”* derler ve bir münadi: *“Allah’ın laneti zalimlerin üzerine olsun.”* diye seslenir.

45) Onlar ki Allah yolundan alıkoyanlar, onu eğriltmek isteyenlerdir. Onlar ahireti de inkâr ederlerdi.

46) Onların arasında perde vardır ve a’raf üzerinde hepsini yüzlerinden tanıyan adamlar vardır. Cennet ehline: *“Selamun aleykum.”*diye seslenirler ki bunlar unutul - mamakla birlikte henüz oraya girememişlerdir.

47) Gözleri ateş halkına çevrildiği zaman da: *“Rabbimiz bizi zalimler topluluğuyla birlikte bulundurma!”* derler.

48) A’raf halkı simalarından tanıdıkları adamlara derler ki: *“Topladıklarınızın ve kibirlenmenizin size bir faydası olmadı.”*

49) *“Bunlar mıydı kendilerini Allah’ın rahmetine eriştirmeyeceğine yemin ettiğiniz kimseler? Girin cennete, sizin için hiçbir korku yoktur; siz üzülecek de değilsiniz.”*

50) Cehennemlikler cennetliklere: *“Bize biraz su ya da Allah’ın size verdiği rızıktan aktarın!”* diye nida ederler. Onlar da: *“Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır.”* derler.

51) Onlar ki dinlerini bir eğlence ve bir oyun edinirlerdi de dünya hayatı kendilerini aldatmıştır. Onların bu günleriyle kavuşacaklarını unuttukları ve ayetlerimizi yalanladıkları gibi biz de bugün onları unuturuz.

44) Cennetlikler cennete, cehennemlikler de cehenneme girdikten sonra cennetlikler, sevinç ve memnuniyetlerini ifade etmek, onların kederlerini artırmak için cehennemliklere şöyle seslenirler: *“Gerçekten biz Rabbimizin, nebi ve rasulleri vasıtasıyla bize vaadettiği nimetleri ve ikramları doğru bulduk; siz de Rabbinizin size vaadettiği rezillik, horluk ve azabı gerçek buldunuz mu?”* Cehennem ehli de: *“Evet, onu gerçek bulduk.”* derler. Bu iki grup arasındaki bir münadi, tellal: *“Allah’ın laneti insanları Allah’ın rızasına ve cennetine ulaştıran İslam yolundan meneden ve onun saptırılmasını isteyen müşrik, kâfir ve zalimlerin, kısacası O’na karşı haksızlık eden herkesin üzerine olsun.”* diye seslenir.

45) Cehennem ehlini oluşturan bu zalimler, dünyada insanları Allah yolundan, Allah’ın dinine tabi olmaktan alıkoyanlar, hiçkimsenin İslam’a girmemesi için yolun dosdoğru olmayıp eğri olmasını, kendi fesatları içinde dönerlerken onlarla beraber İslam’ın da eğilip bükülmesini isteyenlerdir. Onlar ahirette Allah’la karşılaşmayı yalanlayıp inkâr edenlerdir.

46) Bu iki grup arasında bir perde, kapılı bir sur vardır. Bu sur, cehennem ehlinin cennete girmesine engel olur. Bu surun üzerindekiler cennetlik ve cehennemliklerden herbirini Allah’ın üzerine koyduğu alâmetle tanırlar. Cehennem ehlini yüzlerinin siyahlığından, cennet ehlini de yüzlerinin beyazlığından tanırlar. Sevapları ve günahları eşit olan, sevapları cehenneme girmeye günahları ise cennete girmeye engel olan A’raf ehli cennet ehlini gördüklerinde onlara: *“Selamun aleykum.”* diye seslenirler. A’raf ehli cennete girmeyi istedikleri halde oraya giremezler, fakat cennete girmeye umutludurlar. Bunlar, Allah haklarında hüküm verinceye kadar orada sur üzerinde tutulurlar. Allah’ın hükmetmesi sonucu onlar da cennete gireceklerdir.

47) A’raf ehlinin gözleri kendi iradeleri dışında cehennem ehli tarafına döndürülünce, yani onlara bakınca, onları yüzlerinin kararmış, gözleri fırlamış ve her taraftan azabın kuşatmış olduğunu görürler. Şöyle seslenirler: *“Ey Rabbimiz bizi zalimler topluluğuyla birlikte bulundurma! Bizi cehennem azabından koru!”*

48) A’raf ehli, simalarından tanıdıkları cehennem ehline kınama üslubuyla derler ki: *“Dünyada iken mal biriktirmeniz, savşmak için adam toplamanız ve iman etmeyi kibrinize yedirmemeniz size ne fayda sağladı?”*

49) *“Dünyada kendileri ile alay ettiğiniz ve Allah onları rahmetine eriştirmeyecek, cennete sokmayacak diye yemin ettiğiniz kimseler, bu zayıf mü’minler miydi?”* A’raf ehli cennet ehline de şöyle derler: *“ Ey iman edenler! Kâfirlerin burunları yere sürte sürte girin cennete, sizin için orada hiçbir korku ve tasa yoktur; son derece sevinçli ve tam bir ikram içerisinde devamlı kalın. Siz cennette elde edeceğiniz nimetlerden ötürü dünyada iken kaybettiklerinize üzülecek de değilsiniz.”*

50) Kıyamet gününde her iki grubun yerleşmesinden ve ortalığın sakinleşmesinden sonra cehennemlikler cennetliklere: *“Bize biraz su ya da Allah’ın size rızık olarak verdiği diğer içeceklerden verin de onunla ateşin ve susuzluğun hararetini giderelim. Şüphesiz susuzluk bizi öldürüyor!”* diye seslenirler. Cennetlikler de en yakın akrabaları da olsa: *“Allah cennetin yiyeceklerini ve içeceklerini kâfirlere yasakladı. Size bir iyilik yapamayız.”* derler.

51) Cehennem ehli olan müşrik, kâfir ve zalimler, dünyada iken Allah’ın dinini bir eğlence ve bir oyun edinirlerdi. Dünya hayatı, geçici yaldızları ve öldürücü şehvetleri ile onları aldatmıştı. İşte dünyanın, dünya halkına karşı durumu budur. Aldatır ve zarar verir. Hile yapar ve yıkar. Onlar, bu günleriyle karşılaşacaklarını unuttukları, yani bugüne ulaşmak için iman edip salih amel işlemeyi terkettikleri, önemsemedikleri, ayetlerimizi inkâr edip yalanladıkları ve onlarla alay ettikleri gibi biz de bugün onları azap içinde unuturuz. Ebedi olarak orada kalırlar. Şüphesiz Allah unutmak gibi eksik sıfatlardan münezzehtir. Allah bunlara unuttuğu kimseler gibi muamele eder. Zira Allah’ın ilminden hiçbir şey hariç değildir. Allah hiçbir şeyi unutmaz.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَى عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥٢) هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي
تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا
بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ
الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا
كَانُوا يَفْتَرُونَ (٥٣) إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ
مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ (٥٤) ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ (٥٥) وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
(٥٦) وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنزَلْنَا بِهِ
الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ
الْمَوْتَى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٥٧)

52) Andolsun biz onlara kitap gönderdik onu ilimle açıkladık ki iman eden bir topluluğa hidayet ve rahmettir.

53) Onlar sadece onun tevilini mi gözetiyorlar? O’nun tevilinin geleceği gün daha önce onu unutanlar diyecekler ki: *“Gerçekten de Rabbimizin rasulleri bize hakkı getirmişler. Şimdi bize şefaatçilerden kimse var mı ki bize şefaat etsinler ya da geri döndürülür müyüz ki yaptıklarımızdan başkasını yapsak?”* Muhakkak ki onlar kendilerini hüsrana uğratanlardır, uydurmakta oldukları şeyler de onlardan uzaklaşıp kaybolmuştur.

54) Muhakkak sizin Rabbiniz Allah’tır ki altı günde gökleri ve yeri yarattı sonra Arş’a istiva etti. Gündüzü süratle kendisini kovalayan geceyle örten, güneşe, aya ve yıldızlara emriyle başeğdiren O’dur. Dikkat edin, yaratmak da emretmek de yalnız O’na aittir. Alemlerin Rabbi olan Allah ne yücedir!..

55) Rabbinize yalvara yalvara ve gizlice dua edin. Muhakkak O haddi aşanları sevmez.

56) Orası ıslah edildikten sonra yeryüzünde fesat çıkarmayın. Korkarak ve umarak O’na dua edin. Muhakkak Allah’ın rahmeti güzel davrananlara yakındır.

57) Rahmetinin üzerinde rüzgarları müjde olarak gönderen O’dur. Bunlar ağır yüklü bulutları kaldırdığında onları ölmüş bir yere sürükleriz ve bununla oraya su indiririz. Böylece her türlü ürünü çıkartırız. Biz ölüleri de işte böyle çıkarırız, umulur ki ibret alırsınız.

52) Andolsun biz Mekke halkına kitabı, yani Kur’an-ı Kerim’i gönderdik onun manalarını ve hükümlerini ilmimizle öyleaçıkladık ki eğri büğrü olmaksızın dosdoğru bir kitap olarak size geldi. Kur’an, iman eden bir topluluğa hidayet ve rahmettir. Mutluluk ve selamet rehberidir. Kur’an’ın hükmü kıyamete kadar geçerlidir. Kur’an’ın bir harfini bile inkâr etmek, hükümlerinden bazılarının bu çağda uygulanamayacağını söylemek küfürdür, kişiyi İslam milletinden çıkarır.

53) Mekke halkı kendilerine vaad edilen azabın ve işkencenin sonucundan başka bir şey beklemiyorlar. O’nun tevilinin geleceği kıyamet günü daha önce onu unutanlar, dünyada iken Kur’an’la amel etmeyenler diyecekler ki: *“Gerçekten de Rabbimizin rasulleri bize hakkı getirmişler, doğru haber vermişler, onların doğruluğunu anladık. Fakat onlara iman edip tabi olmamıştık. Şimdi bize şefaatçilerden kimse var mı ki bize şefaat etsinler ya da bizim için dünyaya bir dönüş olur mu ki, işlemiş olduğumuz masiyet ve çirkin amellerden tevbe edelim de onların yerine salih amel işleyelim?”* Muhakkak ki onlar kendilerine zarar verdiler. Zira fani olan değersiz dünyayı, baki olan değerli ahirete tercih ettiler. Uydurmakta oldukları putlar da onlardan uzaklaşıp kaybolmuştur. Putların ve ilahların yapacaklarını umdukları şefaat boşa çıktı. Kendilerine hiçbir faydaları olmadı.

54) Muhakkak sizin Rabbiniz, sahibiniz, efendiniz, yaratıcınız kendisine ibadet ettiğiniz Allah’tır. Allah, dünya günleri ile altı günlük bir zaman içerisinde gökleri ve yeri yoktan yarattı sonra şanına layık bir şekilde yedi göklerin üstünde bulunan Arş’a istiva etti. Gündüzü süratle kendisini kovalayan geceyle örten, aydınlığını gideren, güneşe, aya ve yıldızlara kudreti, dilemesi ve emriyle hükmüne boyun eğdiren O’dur. Dikkat edin, iyi bilin ki yoktan yaratmak da emretmek ve hüküm vermek de yalnız O’na aittir. Kâinatta yalnız O’nun hükmü geçerlidir. Kullara düşen O’nun hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olmaktır. Alemlerin Rabbi, yaratıcısı, efendisi, sahibi olan Allah ne yüce ve ne şereflidir!..

İmam Malik şöyle dedi: “İstiva malumdur. Keyfiyeti meçhuldür, ona inanmak farzdır. Onun hakkında soru sormak bid’attir.” İmam Ahmed de şöyle der: “Sıfatlarla ilgili haberler, bir şeye benzetilmeden ve inkâr edilmeden, nasıl gelmişse öyle devam eder. Nasıl ve niçin böyledir diye sorulmaz. Biz, Allah nasıl dilerse, o şekilde Arş üzerinde olduğuna inanırız. O, hiçkimsenin anlatamıyacağı ve tarif edemiyeceği bir şekilde, dilediği gibi Arş’a istiva etmiştir. Biz ayet ve hadisleri okur, onlarda olanlara inanırız. Sıfatların nasıllığı hususunu Allah’ın ilmine havale ederiz.” Kurtubi şöyle der: “Selef-i salihten hiç kimse, Allah’ın Arş’a hakikaten istiva ettiğini inkâr etmemiştir. Ancak istivanın nasıl olduğunu bilememişlerdir. Çünkü onun hakikati bilinmez.”

Kurtubi şöyle der: “Allah isteseydi gökleri ve yeri altı günde değil de bir anda yaratırdı. Fakat O, kullarına işlerinde aceleci olmamalarını öğretmek istedi.”

55) Rabbiniz olan Allah’a yalvara yakara, huşu içerisinde boyun eğerek gizlice dua edin. Şüphesiz Allah, avurdunu çatlatmak ve sesini yükseltmek suretiyle duada haddi aşanları, kendisine yaklaşmak için bir takım kimseleri aracı kılanları, caiz olmayan şeyleri isteyenleri sevmez, onları cezalandırır. Gerçekten siz ne sağıra ne de yanınızda olmayan birine dua ediyorsunuz. Allah gizli açık herşeyi işitir.

56) Allah, nebi ve rasuller göndermek suretiyle yeryüzünü ıslah ettikten sonra, siz orada şirk, küfür ve günah işleyerek fesat çıkarmayın. Azabından korkarak ve rahmetini umarak O’na dua edin. Tüm ibadetleri O’na yapın. O’na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Muhakkak Allah’ın rahmeti onun emirlerine sarılan ve yasakladıklarını bırakan itaatlı kullara yakındır.

57) Rahmetinin üzerinde rüzgarları yağmurların müjdecisi olarak gönderen O’dur. Nihayet rüzgarlar yağmur dolu bulutları yüklendiğinde , o bulutları bitkisiz, çorak, ölü bir arazi üzerine gönderip yağmur indiririz. Böylece o yağmurla orada her türlü ürünü, meyveyi bitiririz. İşte böyle ölü topraktan çeşitli bitkiler çıkardığımız gibi, ölüleri de kabirlerinden çıkaracağız. Belki bundan ibret alır da iman edersiniz.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ (٥٨) لَقَدْ
أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ
إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٥٩) قَالَ
الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٦٠) قَالَ يَاقَوْمِ
لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٦١)
أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ (٦٢) أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى
رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٦٣)
فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ (٦٤) وَإِلَى عَادٍ
أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
أَفَلَا تَتَّقُونَ (٦٥) قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا
لَنَرَاكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٦٦) قَالَ يَاقَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٦٧)

58) Rabbinin izniyle iyi şehrin bitkisi çıkar, kötü olandan ise zorluktan başka bir şey çıkmaz. Biz şükreden bir topluluk için ayetleri işte böyle çeşitli şekillerde açıklıyoruz.

59) Andolsun biz Nuh'u kavmine gönderdik de: *"Ey kavmim Allah'a ibadet edin, sizin O'ndan başka ibadete layık ilahınız yoktur. Doğrusu ben sizin için büyük bir günün azabından korkmaktayım."* dedi.

60) Kavminin ileri gelenleri: *"Gerçekten de biz seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz."* dediler.

61) O şöyle dedi: *"Ey kavmim, bende hiçbir sapıklık yoktur, fakat ben alemlerin Rabbinden bir rasulüm."*

62) *"Size Rabbimin risaletini tebliğ ediyorum ve size öğüt veriyorum. Çünkü ben Allah'tan sizin bilmediğinizi biliyorum."*

63) Sakınırsınız ve belki rahmete erersiniz diye uyarılmak için Rabbinizin içinizden bir adama zikir gelmesine mi şaşırdınız.

64) Onu yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla beraber bulunanları kurtardık, ayetlerimizi yalanlayanları ise boğduk. Çünkü onlar görmeyen bir topluluktu.

65) Ad'a da kardeşleri Hud'u... Dedi ki: *"Ey kavmim, Allah'a ibadet edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur! Halâ sakınmayacak mısınız?"*

66) Kavminin ileri gelenlerinden kâfirler dediler ki: *"Gerçekten de biz seni akılsızlık içinde görüyoruz doğrusu biz seni yalancılardan sanıyoruz."*

67) Dedi ki: *"Ey kavmim! Bende akıl yetersizliği yoktur, fakat ben gerçekten de alemlerin Rabbinden bir rasulüm."*

58) Toprağı kıymetli arazide, Rabbiniz olan Allah'ın izni, dilemesi ve kolaylaştırması ile bol, güzel ve faydalı bitkiler çıkar. Taşlı veya tuzlu arazi gibi, toprağı değersiz olan araziye gelince, orada bitkiler zorluk ve meşakkatle az biter, onda hayır yoktur. Bu, öğüt dinleyip ondan faydalanan mü'min ile öğütten faydalanmayan kâfirin misalidir. Biz Allah'ın nimetlerine şükreden, yalnızca O'na ibadet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmayan bir topluluk için ayetleri, hüccet ve delilleri işte böyle çeşitli şekillerde açıklıyoruz.

59) Andolsun biz rasullerin şeyhi, en uzun ömürlü, İdris'ten sonraki ilk nebi ve ilk rasul olan Nuh'u kavmine gönderdik de şöyle dedi: *"Ey kavmim yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın, sizin O'ndan başka ibadete layık ilahınız yoktur. Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddedin. Eğer Allah'a şirk koşar ve iman etmezseniz doğrusu ben sizin için büyük bir gün olan kıyamet gününde başınıza bir azab gelmesinden korkarım."*

Kur'an'da geçen bu kıssaların amacı Mekke müşriklerinin baskıları sonucu bunalan mü'minlere teselli vermek, bu davada yalnız olmadıklarını, tüm nebi ve rasullerin davasının Tevhid davası olduğunu hatırlatmak, sabrettikleri taktirde Allah'ın onlara ya zaferi ya da şehadeti vereceğini bildirmek, azgın Mekke müşriklerine ise şirk, küfür ve isyanlarından vazgeçip iman etmedikleri takdirde kendi akibetlerinin de helak olan önceki kavimler gibi olacağını hatırlatmaktır. Bu kıssalar aynı zamanda Rasulullah'ın risaletine mucizedir. Çünkü okuma yazma bilmeyen bir rasulün gaybtan haber vermesi bir mucizedir.

60) Kavminin eşrafı ve ileri gelenleri dedi ki: *"Ey Nuh! Gerçekten de biz seni apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz. Sen hak, doğru ve açık bir yol olan atalarının yolundan uzaklaşmışsın."*

61) Nuh şöyle dedi: *"Ey kavmim, siz de biliyorsunuz ki bende hiçbir sapıklık yoktur, fakat ben sizin bütün iş ve hallerinize sahip olan, sizin menfaatinizi gözeten alemlerin Rabbi olan Allah katından size gönderilmiş bir rasulüm."*

62) *"Rabbimin benim vasıtamla size gönderdiği risaletini eksiksiz bir şekilde tebliğ ediyorum ve size öğüt veriyorum. Sizin iyiliğinizi ve hayrınızı istiyorum. Çünkü ben vahye muhatap olduğum için Allah'ın izniyle sizin bilmediğiniz şeyleri biliyorum."*

63) İçinizden bir adam vasıtasıyla size bir zikir gelmesine şaştınız mı? Buna şaşmayın. Çünkü, size bir rahmet, bir lütuf ve ihsan olarak, içinizden bir adama Allah'ın vahyetmesi şaşılacak bir şey değildir. İman etmediğiniz taktirde sizi azaptan sakındırması, Rabbinizden korkmanız ve bu sayede rahmete nail olmanız için Allah bu rasule vahyeder.

64) 950 yıl gibi uzun süre aralarında kalmasına, gece gündüz gizli açık sürekli tebliğ etmelerine rağmen onlar Nuh'u yalanladılar. Biz de onu ve gemide onunla beraber bulunan mü'minleri ve diğer canlıları kurtardık, ayetlerimizi yalanlayanları ise boğarak helak ettik. Çünkü onlar kalpleri kör olan bir kavimdi, hakkı göremiyorlar ve ona yol bulamıyorlardı. Tevhidi, nübüvveti ve ahireti anlamıyorlardı.

65) Ad kavmine de neseb yönünden kardeşleri olan Hud'u gönderdi. Ondan fazla kabile idi. Onlar Yemen'in Ahkâf bölgesinde Hadramut'tan Umman'a kadar olan bölgede yaşıyorlardı. Hud, kavmine şöyle dedi: *"Ey kavmim, Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur! Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddedin. Halâ Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınmayacak mısınız?"*

66) Kavminin eşraf ve ileri gelenlerinden kâfirler dediler ki: *"Gerçekten de biz seni akılsızlık, beyinsizlik ve hafif meşreplik içerisinde görüyoruz doğrusu biz seni rasullük iddiasında yalancılardan olduğunu sanıyoruz."*

67) Hud, kavminin kendisine yönelik ithamları karşısında, sözlerine aynıyla karşılık vermeden, ağır başlı ve yumuşak bir şekilde dedi ki: *"Ey kavmim! Bende sizin iddia ettiğiniz gibi herhangi bir akıl noksanlığı yoktur, fakat ben gerçekten de alemlerin Rabbi tarafından hidayetle size gönderilmiş bir rasulüm."*

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ (٦٨)
أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَسْطَةً فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ (٦٩) قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا
كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ
(٧٠) قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أَتُجَادِلُونَنِي فِي أَسْمَاءٍ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ
اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ
(٧١) فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٧٢) وَإِلَى ثَمُودَ
أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ
قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا
تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ (٧٣)

68) *“Size Rabimin risaletini tebliğ ediyorum. Ben sizin için güvenilir bir nasihatçıyım.”*

69) *“Sizi uyarmak için Rabbinizden içinizden bir adama zikir gelmesine mi şaşırdınız? Düşünün ki O sizi Nuh kavminden sonra halifeler kıldı, size yaratılışça genişlik verdi. O halde Allah’ın nimetlerini düşünün, umulur ki kurtuluşa erersiniz.”*

70) Dediler ki: *“Sen bize yalnızca Allah’a ibadet etmemiz ve atalarımızın ibadet etmekte olduklarını terketmemiz için mi geldin? O halde doğru kimselerden isen bize vaad ettiğin şeyi getir!”*

71) Dedi ki: *“Andolsun gerçekten de size Rabbinizden bir azap ve gazap gelecektir. Allah’ın, haklarında hiçbir delil indirmediği, sizin ve atalarınızın onları adlandırdığı isimler hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? O halde bekleyin. Muhakkak ben de sizlerle beraber bekleyenlerdenim.”*

72) Ardından onu ve onunla beraber olanları katımızdan bir rahmet ile kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayarak iman etmeyenlerin kökünü kestik.

73) Semud’a da kardeşleri Salih’i... Dedi ki: *“Ey kavmim! Allah’a ibadet edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur. Rabbinizden size apaçık bir delil gelmiştir. İşte Allah’ın dişi devesi size bir delildir. Onu bırakın da Allah’ın arzında otlasın. Ona bir kötülükle dokunmayın, sonra sizi acıklı bir azap yakalar.”*

68) *“Size Rabimin risaletini, Allah’ın emirlerini eksiksiz bir şekilde tebliğ ediyorum. Herhangi bir ilave veya eksiltme yapmıyorum. Sizi kendisine çağırdığım şey hakkında size nasihat ediciyim, sizin iyiliğinizi istiyorum, bu konuda size baskı yapmıyorum, ben sadece Rabbimin risalet görevini yerine getirmeye çalışan bir uyarıcıyım. Bana gelen ve size tebliğ etmiş olduğum konularda güvenilir bir kişiyim, sizi aldatmam, ihanet etmem, asla yalan söylemiyorum. Bu konuda sizden herhangi bir ücret de istemiyorum, bir beklentik de yoktur. Ben sadece Allah’ın emirlerini size bildiriyorum.”*

69) *“Öldükten sonra diriltilerek Allah ile karşılaşacağınızı ve dünyada iken yaptıklarınızdan dolayı hesaba çekileceğinizi size haber vermek ve O’nun azabından korkutmak için Rabbinizden içinizden bir adama zikir, öğüt, risalet gelmesine mi şaşırdınız? Allah’ın nimetlerini düşünün ve hatırlayın. Hani O, şirk, küfür ve isyanda ısrar etmeleri sebebiyle Nuh kavmini tufan ile helak ettikten sonra sizi yeryüzünde halifeler kıldı, size yaratılışça genişlik verdi, bedenlerinizi büyük ve kuvvetli kıldı. O halde Allah’ın size verdiği nimetlerini düşünün, hatırlayın. Umulur ki Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde iman eder ve bu imanın gereği olarak salih amel işler de kurtuluşa eripdünya ve ahiret mutluluğunu elde etmiş olursunuz.”*

70) Hud’un kavmi dediler ki: *“Ey Hud! Sen bize yalnızca Allah’a ibadet etmemiz, O’na hiçbir şeyi ortak koşmamamız, Allah’tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddetmemiz ve atalarımızın ibadet etmekte olduklarını terketmemiz için mi geldin? Sana ve getirdiklerine iman etmediğimiz tekdirdi bizi dünyada kum yığınlarıyla ahirette de cehennem azabıyla mı tehdit ediyorsun? O halde doğru kimselerden isen bize vaad ettiğin azabı getir! Yoksa sana asla inanmayız.”*

71) Hud, kavmine dedi ki: *“Andolsun gerçekten de size Rabbinizden bir azap ve gazap gelecektir. Allah’ın, haklarında fayda veya zarar vereceğine dair hiçbir bir hüccet ve delil indirmediği, sizin ve atalarınızın hiçbir delile dayanmaksızın onları ilah olarak adlandırdığı, onların fayda ve zarar verebileceklerini iddia ettiği isimler hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? O halde Allah’tan gelecek azabı bekleyin. Muhakkak ben de sizlerle beraber sizin başınıza gelecek olanları bekleyenlerdenim.”*

72) Ardından Hud’u ve onunla beraber olan mü’minleri katımızdan bir rahmet ile kurtardık. Ayetlerimizi yalanlayarak iman etmeyenlerin kökünü kestik, tek kişi bırakmadık. Hud kavmi inkâr ve yalanlamada ısrar ettiler. Allah da onları yedi gün sekiz gece süren, ortalığı kasıp kavuran, şiddetli, uğultulu debur adlı bir rüzgarla helak etti. Onların artık sadece yurtları görülür. İşte zalimlerin cezası böyledir.

73) Semud kavmine de neseb yönünden kardeşleri olan Salih’i gönderdik. Salih onlara dedi ki: *“Ey kavmim, Allah’a ibadet edin, O’na hiçbir şeyi şirk koşmayın, tüm tağutları reddedin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur! Şüphesiz Rabbinizden size benim risaletimin doğruluğunu gösteren apaçık bir delil ve mucize gelmiştir. İşte Allah’ın düz bir kayadan vasıtasız olarak yarattığı dişi devesi size bir delil ve mucizedir. Onu bırakın da Allah’ın arzında dilediği gibi otlasın ve su içsin. Ona hürmet edin. Sakın ona bir kötülük etmeyin. Çünkü o, Allah’ın bir mucizesidir. Sonra sizi elem verici, can yakıcı, acıklı ve ebedi bir azap yakalar.”* Bu azap, devenin ayaklarını kestiklerinde başlarına gelen azaptır.

Bu kabile, babaları Semud b. Amr b. İrem b. Süm b. Nuh olduğundan Semud ismini almıştır. Bu deveyi Salih’in rasullüğüne delil olması için onlar istemişlerdi. Deve onlara gelince de inkâr etmişlerdi. Devenin Allah’a nisbet edilmesişereflendirmek ve ait kılmak içindir. Yoksa her şey Allah’ın mülküdür.

Tüm nebi ve rasullerin daveti Tevhid’dir. Nebi ve rasuller arasında akide konusunda bir farklılık yoktur. Farklılık kısmi olarak şeriat konusunda olmuştur. Nebi ve rasuller toplumlarını yalnızca Allah’a ibadet etmeye, O’na hiçbir şeyi şirk koşmamaya, tüm sahte ilahları ve tağutları reddetmeye çağırmışlardır. Kavimlerinin tepkileri de hep aynı olmuştur. Büyük bir kısmı inkâr ettiği için helak olmuştur.

وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي
الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ
بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (٧٤)
قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ
آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا إِنَّا
بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ (٧٥) قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٧٦) فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ
أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَاصَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنتَ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ (٧٧) فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ (٧٨) فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ
(٧٩) وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ (٨٠) إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ (٨١)

74) *"Düşünün ki Ad'dan sonra sizi halifeler yaptı ve sizi yeryüzünde yerleştirdi. Ovalarında köşkler kuruyor, dağlarında evler yontuyordunuz. O halde Allah'ın nimetlerini düşünün de bozguncular olup yeryüzünde taşkınlık yapmayın."*

75) Kavminin ileri gelenlerinden büyüklük taslayanlar içlerinden iman edenlere onlarca zayıf bırakılanlara dediler ki: *"Salih'in gerçekten Rabbi tarafından gönderildiğini biliyor musunuz?"* Onlar da: *"Biz gerçekten onunla gönderilene iman edenleriz."* dediler.

76) Büyüklenenler de dediler ki: *"Elbette biz de sizin iman ettiğiniz şeyi inkâr edenleriz!"*

77) Ardından o dişi deveyi kestiler de Rablerinin emirlerine karşı isyan ederek: *"Ey Salih, sen gerçekten rasullerden isen bize vaadettiğin şeyi getir!"* dediler.

78) Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı yakalayıverdi de yurtlarında diz üstü çöke kaldılar.

79) O da onlardan yüz çevirerek şöyle dedi: *"Ey kavmim, muhakkak ki ben size Rabbimin risaletini tebliğ ettim ve size nasihat ettim; fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz."*

80) Lut'u da... Hani kavmine demişti ki: *"Sizden önce alemlerden hiç kimsenin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz?"*

81) *"Siz gerçekten de kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Hayır, siz haddi aşan bir topluluksunuz."*

74) *"Düşünün ki Allah, Ad kavminden sonra sizi yeryüzünde halifeler kıldı ve sizi Arap yarımadasının kuzeyinde Hicaz'la Şam arasında bulunan Hicr bölgesine yerleştirdi. Yazın oturmak için oranın ovalarında yüksek saraylar, köşkler yapıyor, kışın uzun süreli oturmak için evler yapmak amacıyla dağları oyuyordunuz. O halde Allah'ın size verdiği nimetleri düşünün de yalnızca O'na ibadet ederek O'nun lütfuna şükredin. Bozguncular ve fesatçılar olup yeryüzünde şirk işleyerek ve isyan ederek taşkınlık yapmayın."*

75) Salih'in kavminin ileri gelenlerinden büyüklük taslayanlar, içlerinden Salih'e ve getirdiklerine iman eden zayıf mü'minlere alay ve eğlence yoluyla dediler ki: *"Salih'in gerçekten Rabbi tarafından bize ve size rasul olarak gönderildiğini biliyor musunuz?"* Onlar da korkmadan son derece samimi ve kararlı bir şekilde: *"Biz gerçekten Salih'e ve onunla gönderilene iman edenleriz. Bu konuda bizim hiçbir şüphemiz yoktur."* dediler.

76) Büyüklenenler de mü'minlere dediler ki: *"Elbette biz de sizin iman ve tasdik ettiğiniz Salih'in rasullüğünü ve getirdikleri şeyleri inkâr edenleriz!"*

77) Salih'in kavminden büyüklenen kâfirler, bu olayın ardından Allah'ın Salih'e verdiği bir mucizesi olan o dişi deveyi gururlarına yediremiyerek ayaklarından kestiler ve yere yatırarak öldürdüler. Rablerinin emirlerine karşı isyan ederek Salih ile alay etmek ve onu aciz düşürmek amacıyla ukala bir şekilde: *"Ey Salih, sen gerçekten hak olarak gönderilen rasullerden isen bize vaadettiğin, bizi korkuttuğun azabı getir! Bak, Allah'ın devesini de kestik. Haydi durma, ne yapacaksan yap! Eğer gerçekten bir rasulsen bizi tehdit ettiğin azabı getirirsin."* dediler.

78) Bunun üzerine onları şiddetli bir titreme, sarsıntı, deprem yakalayıverdi. Cumartesi günü sabahı Allah'ın yarattığı uğultu sonucu yurtlarında diz üstü çöke kaldılar, evlerinde hareketsiz sakin ölüler haline geldiler. Onları, göklerde ve yerlerdeki bütün gürültülerin şiddetine eşit bir gök gürültüsü yakaladı da kalpleri parçalandı ve helak oldular.

79) Salih onların helakini ve başlarına geleni gördükten sonra onlardan yüz çevirdi ve düştükleri bu kötü durumdan duyduğu üzüntüyü belirterek cesetlerinin karşısına geçip dedi ki: *"Ey kavmim, muhakkak ki ben size Rabbimin risaletini tebliğ ettim, sizi Allah'ın azabından sakındırdım ve size elimden geldiği kadar nasihat ettim; fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz. Sizin işiniz, devamlı olarak, nasihatçılara kin gütmek ve düşmanlıkta bulunmaktır. Allah'ın mucize olarak size gönderdiği, iyi davranmanızı istediği deveyi öldürmekle kalmadınız, üstelik Allah'tan size azap göndermesini acele istediniz. Şimdi Allah sizi helak etti. Muradınıza erdiniz mi? Keşke şirk, küfür ve isyanda ileri gitmeyip Allah'a iman etseydiniz de bunlar başınıza gelmeseydi."*

80) Sodom ve Gomore halkına da Lut'u gönderdik. Hani Lut kavmine kınama yoluyla demişti ki: *"Sizden önce alemlerden hiç kimsenin hiçbir zaman yapmadığı apaçık bir hayasızlığı mı yapıyorsunuz?"*

Lut (a.s.), amcası İbrahim ile birlikte Irak'ın Babil kentinden Ürdün'ündeki ölü deniz adı da verilen Lut Gölü'nün yakınındaki Sodom ve Gomore halkına rasul olarak gönderilmişti. Lut bu kavimden değildi.

81) *"Ey kavmim! Siz gerçekten de Allah'ın sizlere helâl kıldığı kadınlarla meşru bir şekilde cinsi münasebette bulunmayı bırakıp şehvetlerinize uyarak erkeklere yaklaşıyorsunuz, onlarla Allah'ın caiz kılmadığı cinsel ilişkiye giriyorsunuz. Sizin bu konuda herhangi bir özrünüz de yoktur. Hayır, bilakis siz israf ve her hususta haddi aşan, şehvetperest bir topluluksunuz."*

Bugün Lut'un (a.s.) kavminin yaptığı bu günah malesef çok yaygınlaşmış durumdadır. İnsanlar eşcinsel olmaktan utanmaz hale gelmişler. Hatta bir çok batılı ülkelerde parti, dermek kurmalarına, evlenmelerine bile izin verilmektedir. Bir çok ünlü şarkıcı, artist, devlet adamı eşcinsel olduğunu gizlememektedir. Tıbbın da ilerlemesiyle şekil olarak da kadına benzemek için ameliyat olmaktadırlar.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ
إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ (٨٢) فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (٨٣) وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَانظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (٨٤) وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
شُعَيْبًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ
جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا
تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (٨٥) وَلَا
تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ
آمَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاذْكُرُوا إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ
وَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (٨٦) وَإِنْ كَانَ
طَائِفَةٌ مِنْكُمْ آمَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا
فَاصْبِرُوا حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (٨٧)

82) Kavminin cevabı; yalnızca: *“Onları ülkenizden çıkarın, çünkü bunlar çok temiz insanlarmış.”* demeleri oldu.

83) Nihayet biz onu ve ehlini kurtardık, ancak karısı müstesna. O geride kalıp helak olanlardan oldu.

84) Onların üzerine bir sağanak yağdırdık. Günahkârların sonunun nasıl olduğuna bir bak!

85) Medyene’de kardeşleri Şuayb’ı... Dedi ki: *“Ey kavmim, Allah’a ibadet edin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur. Size Rabbinizden apaçık bir belge gelmiştir. Ölçüyü ve tartıyı tam yapın. İnsanların eşyasını eksiltmeyin. Islah edildikten sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın. İman edenler iseniz bu sizin için daha hayırlıdır.”*

86) *“O’na iman edenleri tehdit ederek ve doğruluk yolunda eğrilik arayarak Allah’ın yolundan alıkoymak için her yolun başında oturmayın! Hatırlayın ki siz çok az idiniz de sizi çoğalttı. Bozgunculuk yapanların sonunun nasıl olduğuna bir bakın!”*

87) *“İçinizden bir grup kendisiyle gönderildiğim şeye iman etmiş, bir grup da iman etmediğine göre artık Allah bizim aramızda hüküm verinceye kadar sabredin. Şüphesiz Allah hüküm verenlerin en hayırlısıdır.”*

82) Lut, kavminin bu çirkin fiillerini kınadığında, onlar birbirlerine şöyle diyerek cevap verdiler: *“Lut’u ve onların peşinden giden mü’minleri ülkenizden çıkarın, çünkü bunlar çok temiz insanlarmış. Bizim yapmış olduğumuz fiilden uzak duran kimselerdir. Onların burada bulunması bize zararlıdır. Bizim rahat hareket etmemize engel oluyorlar. Bizi rahatsız ediyorlar. Onların bu tavırlarından hoşlanmıyoruz. Derhal bu şehri terketsin. Zaten o bu şehire sonradan gelmişti. Geldiği yere gitsin.”*

83) Nihayet biz Lut’u ve kendisine iman eden ehlini, kızlarını ve mü’minleri kavminin başına inen azaptan kurtardık. Allah onlara gece, kavmin başına azap gelmeden önce bölgeyi terketmelerini emretti; onlar da çıktılar. Daha bölgeyi göremeyecek kadar uzaklaşmamışlardı ki, Allah oranın altını üstüne getirdi. Ancak Lut’un karısı kurtarılmadı. O yurtlarında kalıp helak olanlardan oldu. Çünkü Lut’un karısı kocasına ihanet etti. Allah’a inanmıyordu. Mü’minleri kâfirlere ihbar ediyordu. Lut’un yanına gelen erkek şeklindeki melekleri de kâfir dostlarına ihbar etti.

84) Sodom ve Gomore halkının üzerine çamur ve balçıktan pişirilmiş ve istif edilmiş sağanak halinde taşlar yağdırdık. Azab yağmur gibi başlarına yağdı. Ey insan! Günahkârların sonunun nasıl olduğuna bir bak! Sonları ne hale geldi?! Sonları musibet ve helaktan başka bir şey mi oldu?! Bundan ibret al da aynı suçu işlemeye kalkma!

İslam’da homoseksüellik büyük günahlardan olup, sahibinin taşlanarak veya bir uçurumdan atılarak öldürülmesi gerekir.

85) Medyen’e de nesep bakımından kardeşleri olan Şuayb’ı gönderdik. Şuayb onlara dedi ki: *“Ey kavmim, Allah’a ibadet edin, O’na hiçbir şeyi şirk koşmayın, tüm sahte ilahları ve tağutları reddedin, sizin O’ndan başka ilahınız yoktur! Şüphesiz Rabbinizden size benim risaletimin doğruluğunu gösteren apaçık bir delil ve mucize gelmiştir. Ölçtüğünüz ölçülerde ve tarttığınız tartılarda insanların hakkını tam olarak verin. İnsanların haklarını eksik vererek onlara zulmetmeyin. Nebi ve rasuller gönderilerek ıslah edildikten sonra yeryüzünde bozgunculuk yapmayın, masiyetler işlemeyin. Eğer benim söylediklerime iman edenler iseniz size emrettiğim şeyleri yapmanız, yani Allah’a ihlas ile ibadet etmeniz, insanların haklarını gözetmeniz, onlara zulmetmemeniz ve yeryüzünde fesat çıkarmayı terketmeniz sizin için daha hayırlıdır.”*

İbn Kesir şöyle der: “Medyen kelimesi, hem kabile hem de şehre verilen isimdir. Burası Hicaz yolu üzerinde Maan yakınlarında bir yerdir. Buranın sakinleri Eyke halkıdır.” Bazı alimlere göre Medyen ve Eyke farklı iki kabiledir. Şuayb (a.s.) her iki kabileye de gönderilmiştir.

86) *“Allah’a O’nun istediği ve razı olduğu şekilde iman eden ve bu imanın gereği olarak salih amel işleyenleri ölümle tehdit ederek ve doğruluk yolunda eğrilik arayarak insanları Allah’ın yolundan alıkoymak için hiç bir yolun başında oturmayın! Entirkalar hazırlamayın. Allah’ın dinini tahrif etmeyin. Hatırlayın ki siz çok zayıf ve az idiniz de sizi çoğalttı, izzetiniz arttı.Öyleyse nimetinden dolayı Allah’a ibadet ederek O’na şükredin. Allah’a ve Rasullerine isyan ederek bozgunculuk yapan geçmiş kavimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bakın! Allah’ın onlardan nasıl intikam aldığını görerek ibret alın!”*

İbn Abbas, Mücahid ve Katade diyor ki: “Onlar, Şuayb’ın bulunduğu yere giden yollara oturuyor, girmek isteyeni tehdit ediyor ve geri çeviriyorlardı. Onlar şöyle diyorlardı: “O yalancıdır, yanına gitmeyin.” Aynı şekilde bunu Kureyş de Rasulullah’a (s.av.) yapıyorlardı.”

Tarih boyunca tüm nebi ve rasullerin davası Tevhid daveti olduğu gibi bu davaya karşı koyan müşriklerin tavırları da hep aynı olmuştur. Alay, hakaret, yalanlama, iftira, aleyhte propoganda, uzlaşma arayışları, boykot, işkence, hapis, sürgün, ölüm tehdidi ve nihayet öldürme. Rasullere inananlar genelde fakir ve ezilmş kimselerdir. Zengin ve güçlü kimseler ise genellikle inkâr yolnu seçmişlerdir.

87) *“İçinizden bir grup kendisiyle gönderildiğim şeye iman etmiş, bir grup da iman etmediğine göre artık Allah bizim aramızda adil hükmü ile hüküm verinceye kadar sabredin. Şüphesiz Allah hüküm verenlerin en hayırlısıdır.”*

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَاشُعَيْبُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ
أَوَلَوْ كُنَّا كَارِهِينَ (٨٨) قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ
عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ
نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ
خَيْرُ الْفَاتِحِينَ (٨٩) وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ (٩٠) فَأَخَذَتْهُمُ
الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٩١) الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ
الْخَاسِرِينَ (٩٢) فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى عَلَى قَوْمٍ
كَافِرِينَ (٩٣) وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا
أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ (٩٤) ثُمَّ بَدَّلْنَا
مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا
الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٩٥)

88) Kavminin ileri gelenlerinden büyüklenenler: *“Ey Şuayb, seni ve seninle birlikte iman edenleri ya ülkemizden çıkaracağız ya da mutlaka bizim dinimize döneceksiniz?”* dediler. Dedi ki: *“Biz istemesek de mi?”*

89) *“Allah bizi ondan kurtardıktan sonra sizin dininize dönersek Allah’a yalan iftira etmiş oluruz. Bizim için sizin dininize dönmek yoktur, ancak Rabbimizin dilemesi müstesna. Rabbimizin ilmi herşeyi kuşatmıştır. Biz yalnız Allah’a tevekkül ettik. Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında sen hak ile hüküm ver! Şüphesiz sen hüküm verenlerin en hayırlısısın.”*

90) Kavminin ileri gelenlerinden kâfir olanlar dediler ki: *“Andolsun Şuayb’a uyarsanız mutlaka hüsrana uğrayanlardan olursunuz.”*

91) Nihayet onları şiddetli bir sarsıntı yakalayıverdi de yurtlarında diz üstü çöke kaldılar.

92) Şuayb’ı yalanlayanlar sanki orada oturmadılar. Şuayb’ı yalanlayanlar var ya, işte onlar hüsrana uğrayanlar oldular.

93) O da onlardan yüz çevirerek dedi ki: *“Ey kavmim, andolsun ben size Rabbimin risaletini tebliğ ettim ve size öğüt verdim, artık ben kâfir bir topluluğa nasıl acırım.?!”*

94) Biz hangi memlekete bir rasul gönderdiysek, oranın halkını mutlaka sıkıntı ve zorlukla yakalamışızdır ki yalvarıp yakarsınlar.

95) Sonra kötülüğü iyilikle değiştirdik ta ki onlar çoğalarak: *“Atalarımıza da şiddetli sıkıntılar ve genişlik dokunmuştu.”* dediler. Nihayet biz de kendileri farkında değillerken onları ansızın yakalayıverdik.

88) Kavminin ileri gelenlerinden Allah ve Rasulüne iman etmeyi büyüklüklerine yediremeyenler tehdid ederek şöyle dediler: *“Ey Şuayb, seni ve seninle birlikte iman eden fakir ve zayıf kimseleri ya ülkemizden çıkaracağız ya da mutlaka bizim dinimize döneceksiniz? Biz sizinle aynı ülkede yaşamak istemiyoruz. Bu ülke bizim, beğenmiyorsanız çekip gidin, ya bu ülkeyi ve bu ülkenin sahipleri olan bizleri seversiniz ya da beğenmiyorsanız çekip gidersiniz.”* Şuayb bu tehdid karşısında onlara cevap olarak dedi ki: *“Biz bu doğup büyüdüğümüz ülkeyi terketmeyi istemesek de mi siz bizi vatanımızdan çıkmaya veya temeli şirke dayalı dininize dönmeye zorlayacaksınız?”*
89) *“Allah bizi iman etmekle şirk ve küfürden kurtardıktan ve doğru yolu gösterdikten sonra sizin batıl dininize dönersek Allah’a yalan iftira etmiş oluruz. Çünkü biz biliyoruz ki Allah’tan başka ibadete layık ilah yoktur, ibadet türlerinden herhangi birini Allah’tan başkasına veya Allah ile beraber bir başkasına yapmak şirktir. Allah’tan başka ibadet edilen sahte ilahları ve tağutları reddetmedikçe iman etmiş olamayız. Şirkten ve şirk ehlinden uzaklaşmadıkça tevhidi bilince ulaşamayız. Bütün bu hakikatleri bildikten sonra bizim için artık sizin batıl dininize ve milletinize dönmek asla yoktur, ancak Rabbimizin dilemesi müstesna. Eğer Allah bizim mahcup olmamızı ve yardımsız kalmamızı isterse, o zaman hakkımızda hüküm uygulanır. Rabbimizin ilmi herşeyi kuşatmıştır. Fakat şunu da iyi biliyoruz ki Allah adildir, kimseye zulmetmez. Biz hakkı istemede samimi olursak bizi lütfuyla hidayete ulaştırır, bu yolda ihlasla yürürsek iman üzere ölmeyi nasip eder ve ahirette rahmetiyle cennete yerleştirir. Biz yalnız Allah’a tevekkül ettik. Her konuda meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra sonucu Allah’tan bekleriz, sadece O’na güveniriz. O, kendisine güvenenlere yeter. Ey Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında sen içinde zulüm ve haksızlık bulunmayan, hak olan, adil kükmün ile hüküm ver! Hakkın hak, batılın da batıl olduğunu ortaya koy. Şüphesiz sen hüküm verenlerin en hayırlısısın. Kimseye zerre kadar haksızlık etmezsin.”*
90) Kavminin ileri gelenlerinden kâfir olanlar, içerisinede bulundukları dinin hak din olduğuna inanarak birbirlerine dediler ki: *“Bizim yolumuz hak yoludur. Şuayb’ın yolu ise batıl yoldur. Biz hidayete ermişizdir. Andolsun eğer Şuayb’a uyar da onun size yaptığı daveti kabul ederseniz, o halde hidayeti dalaletle değiştirdiğiniz için mutlaka ziyan edenlerden, hüsrana uğrayanlardan, kaybedenlerden olursunuz.”*
91) Nihayet Şuayb’ı ve getirdiklerini yalanlayan bu inkârcı kavme önce aşırı bir sıcaklık vererek hepsini bir bulutun gölgesine topladı sonra şiddetli bir sarsıntı, zelzele yakalayıverdi, bu esnada üstlerine de buluttan yıldırım düştü ve onları yaktı. Yurtlarında diz üstü çöke kaldılar, ölüler haline geldiler. Eyke halkı gölge azabıyla, Medyen halkı ise zelzele ve çığlık azabıyla helak olmuşlardır.
92) Allah, Şuayb’ı yalanlayanları helak etti. Şuayb’ı yalanlayanlar sanki ülkelerinde nimetler içerisinde yaşamamış hale geldiler. Şuayb’ı yalanlayanlar var ya, işte onlar hüsrana, ziyana uğrayanlar oldular. Onlar, helak olarak dünya ve ahiret mutluluğunu kaybettiler.
93) Şuayb da helak olan kavminin yaptıklarından yüz çevirdi onların haline üzülerek dedi ki: *“Ey kavmim, andolsun ben size Rabbimin risaletini tebliğ ettim ve size öğüt verdim, size elimden geleni yaptım, artık ben üzülmeye değmeyecek, Allah’ın birliğini inkâr eden kâfir bir topluluk için nasıl üzülürüm ve onların helakinden dolayı nasıl acı duyarım.?! Ey mü’minler! Siz de ölen akrabalarınıza acımayın!”*
94) Biz hangi ülkeye bir rasul göndermiş ve o ülke halkı onu yalanlamışsa, oranın halkını mutlaka sıkıntı, yoksulluk, fakirlik, hastalık, savaş vb. kötü durumlarla cezalandırmışızdır. Bunu, Allah’a yalvarıp yakarsınlar, boyun eğsinler ve günahlarına tevbe etsinler diye yaptık.
95) Sonra onların fakirlik ve hastalıklarını zenginlik ve sıhhate çevirdik. Allah’a sığınsınlar diye onları kötü durumlarla imtihan ettik, fakat sığınmadılar. Şükretsinler diye iyiliklerle imtihan ettik, fakat bunu da yapmadılar. Nihayet çoğalıp arttılar, nimet onları şımarttı, kötülüğe daldılar ve nimete nankörlük ederek: *“Dünyanın hali budur. Babalarımız da böyle musibetli ve müreffeh dönemler yaşamıştı. Bu Allah’tan gelen bir azap değildir. Biz dinimizde kalalım.”* dediler. Nihayet biz de kendileri farkında değillerken onları ansızın yakalayıp cezalandırdık ve helak ettik.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ
مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ (٩٦) أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا
وَهُمْ نَائِمُونَ (٩٧) أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ (٩٨) أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ
مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ (٩٩) أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ
يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (١٠٠)
تِلْكَ الْقُرَى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَائِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ
كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ (١٠١) وَمَا
وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ
(١٠٢) ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ
وَمَلَئِهِ فَظَلَمُوا بِهَا فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ
(١٠٣) وَقَالَ مُوسَى يَافِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ (١٠٤)

96) O ülkelerin halkı iman edip sakınsalardı elbette onların üzerine gökten de yerden de bereketler açardık, fakat onlar yalanladılar, biz de onları kazanmakta oldukları sebebiyle yakalayıverdik.

97) O ülkelerin halkı geceleyin uyurlarken kendilerine azabımızın gelmeyeceğinden emin mi oldular?

98) Ya da o ülkelerin halkı kuşluk vakti eğlenirlerken kendilerine azabımızın gelmeyeceğinden emin mi oldular?

99) Yoksa onlar Allah’ın tuzağından emin mi oldular? Hüsrana uğrayanlar topluluğundan başkası Allah’ın tuzağından emin olamaz!

100) Sakinlerinden sonra yeryüzüne mirasçı olanları doğruya erdirmeye mi? Eğer biz dilemiş olsaydık onlara günahları nedeniyle bir musibet isabet ettirirdik; ve kalplerine damgalar vururduk da onlar böylelikle işitmeyenler olurlardı.

101) İşte o memleketler ki biz onların haberlerinden bir kısmını sana anlatıyoruz. Doğrusu rasulleri onlara apaçık delillerle gelmişlerdi, fakat daha önce yalanladıkları için iman etmediler. Allah kâfirlerin kalplerini işte böyle mühürler.

102) Onların pek çoğunda ahde vefa görmedik. Onların pek çoğunu fasıklar olarak gördük.

103) Sonra onların ardından Musa’yı ayetlerimizle Firavun’a ve ileri gelenlerine gönderdik, fakat onlar zulmettiler. Bak fesatçıların sonu nasıl oldu?

104) Musa dedi ki: *“Ey Firavun, muhakkak ben alemlerin rabbinden bir rasulüm.”*

96) Eğer nebi ve rasulleri yalanlayıp da helak edilen ülkelerin halkı Allah’a ve Rasullerine iman edip inkâr ve masiyetlerden sakınsalardı elbette onların üzerine gökten de yerden de, her taraftan bereketler açardık, bol bol nimetler verirdik, göklerin ve yerin kapılarını açardık, gökten yağmur, yerden bitki verirdik. Fakat onlar rasulleri ve onlara indirilen hakkı yalanladılar, biz de onları yapmakta oldukları şirk, küfür ve isyan sebebiyle yakalayıverdik, yaptıkları bu kötü işten dolayı helâk ederek cezalandırdık.
97) Nebi ve rasulleri yalanlayan o ülkelerin halkı geceleyin uyurlarken kendilerine azabımızın ansızın gelmeyeceğinden emin mi oldular?
98) Ya da o ülkelerin halkı gündüzleyin, kuşluk vakti eğlenirlerken ve sanki oyun oynuyorlarmış gibi faydasız şeylerle meşgul olurken kendilerine azabımızın açıkça gelmeyeceğinden emin mi oldular? Daha önceki kavimlerin helak oluşlarına ibret gözüyle bakmıyorlar mı?
99) Yoksa onlar Allah’ın tuzağından, kendilerine nimet verip de, gaflet içerisinde oldukları halde yavaş yavaş helake sürüklemesinden emin mi oldular? Bundan ancak akıllarını ve insanlıklarını yitirmiş, neticede hayvanlardan daha aşağı seviyeye düşmüş kimseler emin olur. Mü’min Allah’ın azabından korkarak ve çekinerek itaat eder. Kâfir ise, kendinden emin bir şekilde günah işler.
100) Daha önce yeryüzünü imar etmiş kimselerin helakinden sonra yeryüzüne varis olan Mekke kâfirleri ve etrafında bulunanlar, hâlâ açık ve seçik olarak anlamadılar mı ki, eğer biz dilemiş ve istemiş olsaydık, öncekileri helâk ettiğimiz gibi onlara da günahları nedeniyle bir musibet isabet ettirirdik. Ey Mekke müşrikler! Sizden evvelki kavimlerin başına gelenleri gördünüz. Onların başına gelenin, sizin başınıza da gelebileceğinden sakınmıyor musunuz? İstesek bunu yapmak bizim için imkânsız değildir. Şirk, küfür ve isyanlarından vazgeçmezlerse biz o müşriklerin kalplerini ve kulakların mühürleriz, gözlerine perde çekeriz de artık hakkı göremez, işitemez ve anlayamazlar. Öğüt ve nasihat onlara fayda vermez. İman kalplerine girecek yol bulamadığı gibi küfür de kalplerinden çıkmaz. Şirk, küfür ve isyan içerisinde bocalayıp dururlar.
101) Ey Muhammed! İşte adı geçen bu ülkelerin bazı haberlerini ve halklarının başına gelen tufan, çığlık, yere batırma, deprem ve başlarına taş yağdırma gibi olayları sana anlatıyoruz ki, işiten ibret alsın. Halbuki meydana gelen olaylar bundan daha şiddetli ve daha korkunçtur. Doğrusu rasulleri onlara apaçık delillerle, mucizelerle gelmişlerdi, fakat rasulleri mucize getirmeden önce de sonra da yalanladıkları için, onların getirdiklerine iman etmediler. Kibir ve sapıklıkta onların durumları aynıdır. Kendilerine rasullerin gelmesinden itibaren, ölünceye kadar ısrarlı bir şekilde yalanlamaya devam ettiler. Kendilerine tekrar tekrar nasihat edilmesine ve arka arkaya mucizeler gelmesine rağmen, bu cahilce inatlarından dönmediler. İşte bu sağlam ve kuvvetli mühürleme gibi, kâfirlerin kalplerini öyle mühürleriz ki, artık onlara uyarılar ve mucizeler tesir etmez.
102) Nuh, Hud, Salih, Lut ve Şuayb kavminde ahde vefa görmedik. Bilakis onların, fasıklık ettiklerini, Allah’ın emrine sarılma ve O’na itaatten çıktıklarını gördük.
İbn Kesir şöyle der: “Allah’ın insanlardan aldığı ahd, onları yaratırken ve onlar babalarının sulblerinde iken, kendisinin onların rabbi ve meliki olduğuna dair aldığı sözdür. Onlar ise bu söze muhalefet etmiş, aklî ve şer’i bir delil ve hüccet olmaksızın Allah ile birlikte başka şeylere de ibadet etmişlerdir.”
103) Yukarıda adı geçen rasullerden sonra İmran oğlu Musa’yı da ayetlerimizle, parlak mucizeler ve güçlü delillerle Mısır kralı Firavun’a ve Kıbt kavminin ileri gelenlerine gönderdik, fakat onlar zulüm ve inatla mucizeleri inkâr ettiler, insanları Allah yolundan alıkoydular. Ey insan! Bak fesatçıların ve zalimlerin sonu nasıl oldu? Onları, Musa’nın ve kavminin gözleri önünde son neferine kadar nasıl boğduk?
104) Musa dedi ki: *“Ey Firavun, muhakkak ben alemlerin ve herşeyin rabbi, yaratıcısı ve sahibi olan Yüce Allah tarafından sana gönderilmiş bir rasulüm.”*

حَقِيقٌ عَلَى أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ
مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٠٥) قَالَ إِنْ كُنتَ
جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (١٠٦) فَأَلْقَى
عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ (١٠٧) وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ
بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ (١٠٨) قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا
لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (١٠٩) يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
فَمَاذَا تَأْمُرُونَ (١١٠) قَالُوا أَرْجِهِ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي
الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (١١١) يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (١١٢)
وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ
الْغَالِبِينَ (١١٣) قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (١١٤)
قَالُوا يَامُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ
(١١٥) قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ
وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرٍ عَظِيمٍ (١١٦) وَأَوْحَيْنَا إِلَى
مُوسَى أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (١١٧)
فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١١٨) فَغُلِبُوا هُنَالِكَ
وَانقَلَبُوا صَاغِرِينَ (١١٩) وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ (١٢٠)

105) *“Benim yükümlülüğüm Allah hakkında haktan başkasını söylememektir. Gerçekten de size Rabbinizden apaçık bir delil ile geldim. Artık İsrailoğullarını benimle gönder.”*
106) Dedi ki: *“Sen bir ayet ile gelmişsen eğer doğru söyleyenlerden isen o halde onu getir!”*
107) Bunun üzerine asasını bıraktı da o hemen açıkça ejderha oluverdi.
108) Elini çıkardı, o da hemen bakanlara bembeyaz parlayıverdi.
109) Firavun kavminin ileri gelenleri dediler ki: *“Doğrusu bu gerçekten de bilgili bir sihirbazdır.”*
110) *“Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. O halde ne buyurursunuz?”*
111) Dediler ki: *“Onu ve kardeşini alıkoy. Şehirlere de toplayıcılar yolla.”*
112) *“Bilgili sihirbazların hepsini sana getirsinler.”*
113) Sihirbazlar Firavun’a gelerek: *“Galip gelirsek mutlaka bize bir mükâfat var değil mi?”* dediler.
114) *“Evet, ayrıca gerçekten de siz yakınlaşanlardan olacaksınız.”* dedi.
115) Dediler ki: *“Ey Musa! Önce sen mi atacaksın, yoksa biz mi atalım?”*
116) *“Siz atın.”* dedi. Onlar atınca insanların gözlerini büyülediler ve onları dehşete düşürdüler de büyük bir sihir getirdiler.
117) Biz de Musa’ya: *“Asanı atıver!”* diye vahyettik. Bir de baktılar ki onların uydurduklarını yakalayıp yutuyor.
118) Böylece hak ortaya çıktı; onların yapmakta oldukları da boşa çıktı.
119) Artık orada yenilmiş oldular ve küçülerek döndüler.
120) Sihirbazlar secdeye kapandılar.

105) *“Benim yükümlülüğüm, bana layık olan ve üzerime borç olan şey, Allah hakkında haktan başkasını söylememektir, gerçeği ve doğruyu sölemektir. Çünkü O’nun azametini ve şanının yüceliğini ben bilirim. Gerçekten de size Rabbinizden doğruluğuma şahitlik eden apaçık bir delil ile geldim. Artık İbrahim, İshak ve Yakub’un torunları olan İsrailoğullarını serbest bırak da, benimle birlikte, babalarının vatanı olan, Allah’ın onlar için yazdığı mukaddes topraklara, Suriye, Filistin, Ürdün ve Lübnan’a gitsinler.”*
106) Firavun Musa’yı aciz bırakmak amacıyla dedi ki: *“Sen iddia ettiğin gibi Rabbinden bir ayet, delil, mucize ile gelmişsen, davanda doğru olduğunu isbatlamak için o halde onu bana getir!”*
107) Bunun üzerine Musa asasını bıraktı, yere attı da o hemen, birdenbire açıkça ejderha oluverdi. Asa, ağzı açık ve Firavun’a doğru hızla koşan büyük ve uzun bir yılan haline geldi.
108) Musa elini cebinden çıkardı, o da hemen,bakanlara bembeyaz parlayıverdi, birdenbire enteresan, bembeyaz nurani bir el haline geldi. Onun nuru güneşin nurundan daha parlaktı. Onun eli, göklerle yerler arasındaki şeyleri aydınlatacak kadar nurluydu.
109) Firavun bir an için afalladı ve rablik iddiasını unutarak danışmanları ile istişare etti. Firavun kavminin ileri gelenleri -ki bunlar Firavun’un danışmanları idi- dediler ki: *“Doğrusu bu adam gerçekten de bilgili bir sihirbazdır. Sadece iddiacı değildir. O bu hususta mütehassıstır. Onu ciddiye almamız gerekir. O, bir şarlatan değil.”*
110) *“Sizi sihri ile yurdunuzdan, Mısır topraklarından çıkarmak istiyor. O halde ne buyurursunuz? Onunla ilgili ne yapmamızı emredersiniz? Bu konudaki tavsiyeleriniz nedir? Emir ve görüşlerinize hazırız.”*
111) Firavun’un danışmanları Firavun’a dediler ki: *“Musa’yı ve kardeşi Harun’u haklarında görüşün ortaya çıkıncaya kadar alıkoy. Ülkenin tüm şehirlerine de sihirbazları toplayıp sana getirecek görevlileri yolla.”*
112) *“Onun gibi bilgili, maharetli sihirbazların hepsini sana getirsinler. Sihirbazlar onu yenerse onun işi biter, rezil olur. Böylece sen de ondan kurtulmuş olursun.”* Baş sihirbazlar Yukarı Mısır’ın en uzak bölgelerinde bulunuyorlardı. Bunlar bulunup Firavun’a getirildiler.
113) Firavun yaklaşık 70 kişi olan sihirbazlara adam gönderdi ve yanında toplanmalarını istedi. Sihirbazlar Firavun’a gelerek: *“Eğer biz Musa’ya galip gelirsek, onun sihrini boşa çıkarırsak mutlaka bize bir mükâfat var değil mi?”* dediler.
114) Firavun: *“Evet sizin için mükâfat var. Ben sizi müsteşarlarım ve en yüksek yakınlarımdan kılmak suretiyle, size umduğunuzdan daha fazlasını da vereceğim.”* dedi.
115) Sihirbazlar galip gelme hayaline kapılarak büyük bir gururla Musa’ya dediler ki: *“Ey Musa! Önce sen mi atacaksın, yoksa biz mi atalım? Tercihini yap.”*
116) Musa sihirbazlara: *“Siz atacağınızı atın.”* dedi. Onlar asalarını ve iplerini atınca insanların gözlerini büyülediler, gerçekte olmayan şeyi onlara gösterdiler, ipleri ve sopaları Musa’ya gerçekten koşan yılan gibi göründü ve onları dehşete düşürdüler, aşırı derecede korkuttular. Görenlerin korkacağı büyük bir sihir ortaya koydular. Hatta Musa bile korktu. Yenileceğini zannetti.
117) Biz de Musa’ya: *“Asanı atıver!”* diye vahyettik. O da attı. Bir de baktılar ki asa onların uydurdukları yalan şeyleri, yılan şeklindeki ipleri ve sopaları yakalayıp yutuyor.
118) Böylece orada bulunan ve onu görenler için hak ortaya çıktı; onların yapmakta oldukları sihrin yalanı ve verdiği hayaller de boşa çıktı.
119) Artık bu büyük toplantıda Firavun ve kavmi orada yenilmiş oldular ve küçülerek döndüler.
120) Sihirbazlar ise gördükleri hakikatler karşısında Musa’ya ve getirdiklerine iman ederek Allah için secdeye kapandılar.

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (١٢١) رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ
(١٢٢) قَالَ فِرْعَوْنُ آمَنتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَذَا
لَمَكْرٌ مَكَرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ (١٢٣) لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ
ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ (١٢٤) قَالُوا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ
(١٢٥) وَمَا تَنقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا
رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ (١٢٦) وَقَالَ
الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَآلِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِ
نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ (١٢٧) قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ
اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (١٢٨) قَالُوا أُوذِينَا مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ
عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ
(١٢٩) وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنْ
الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (١٣٠)

121) Dediler ki: *“Alemlerin Rabbine iman ettik.”*

122) *“Musa’nın ve Harun’un Rabbine...”*

123) Firavun da dedi ki: *“Ben size izin vermeden önce O’na iman mı ettiniz? Mutlaka bu ahalisini oradan çıkarmak için şehirde kurduğunuz bir düzendir. O halde yakında bileceksiniz.”*

124) *“Elbette ki ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim sonra da hepinizi astıracağım.”*

125) Dediler ki: *“Muhakkak ki biz Rabbimize döneceğiz.”*

126) *“Sen bizden ancak onlar bize geldiğinde Rabbimizin ayetlerine iman ettiğimiz için intikam alıyorsun. Rabbimiz, üzerimize sabır yağdır ve canımızı müslümanlar olarak al.”*

127) Firavun kavminin ileri gelenleri dediler ki: *“Musa ile kavmini yeryüzünde bozgunculuk yapmaları, seni ve ilahlarını terketmeleri için mi bırakacaksın?”* O da: *“Oğullarını öldürür, kadınlarını sağ bırakırız. Elbette biz onlar üzerinde kahredici bir güce sahibiz.”* dedi.

128) Musa kavmine dedi ki: *“Allah’tan yardım isteyin ve sabredin. Elbette ki yeryüzü Allah’ındır; kullarından dilediğini ona varis kılar. Güzel sonuç muttakiler içindir.”*

129) Dediler ki: *“Sen bize gelmeden önce de geldikten sonra da eziyete uğratıldık.”* Dedi ki: *“Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helak eder ve sizi yeryüzünde halifeler kılar. Böylece nasıl davranacağınıza bakacaktır.”*

130) Andolsun biz Firavun hanedanını belki düşünürler diye yıllarca kuraklık ve ürün darlığına uğrattık.

121) Sihirbazlar dediler ki: *“Alemlerin Rabbi, sahibi, yaratıcısı ve idare edicisi olan Allah’a O’nun istediği ve razı olduğu şekilde iman ettik. Bu imanın gereği olarak da salih amel işleyeceğiz.”*

122) *“Musa’nın ve Harun’un Rabbi olan Allah’a ibadet eder, O’na hiçbir şeyi şirk koşmayız. Biz Firavun’u tanımıyoruz. Onun ilah ve rab olduğunu inkâr ediyoruz. Ondan ve onun dinine tabi olanlardan uzaklaşıyoruz. Allah’tan başka kimseden de korkmuyoruz.”*

123) Diktatör Firavun da kınama üslubuyla sihirbazlara dedi ki: *“Ben size izin vermeden önce Musa’nın Rabbine iman mı ettiniz?”* Firavun halkın sihirbazlara uyarak iman etmelerini önlemek amacıyla şöyle dedi: *“Mutlaka bu Kıptileri Mısır’dan çıkarıp oraya İsrailoğullarını yerleştirmek için Musa ile Mısır’da kurduğunuz bir düzendir, tuzaktır. O halde yakında başınıza gelecek olanı bilecek ve öğreneceksiniz.”*

124) *“Elbette ki ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama, sağ el ve sol ayağı veya sol el ve sağ ayağı kestireceğim sonra da hepinizi aleme ibret olsun diye dar ağacında astıracağım.”*

125) Sihirbazlar dediler ki: *“Muhakkak ki biz şehid olarak Rabbimiz olan Allah’a döneceğiz. O bize rahmetiyle cenneti verecektir. Ey zalim Firavun! Bizi tehdit ettiğin şeyden asla korkmayız. Ölüme zerre kadar aldırış etmeyiz. Allah yolunda ölmek, şehid olmak ne güzel şeydir. Keşke tekrar dirilebilsek de yine şehid olsak!”*

126) *“Sen bizden ancak Musa ve Harun’un bize getirdiği dine tabi olduğumuz, Rabbimizin ayetlerine iman ettiğimiz, O’nun hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olduğumuz için intikam alıyorsun. Bu yüzden bizi ayıplıyor ve bizden hoşlanmıyorsun. Bunu çok iyi biliyoruz.”* Sonra Allah’a yönelerek şöyle dua ettiler: *“Ey Rabbimiz! Firavun bize işkence ederken üzerimize sabır yağdır ve bizi fitneye düşürmeden canımızı müslümanlar olarak al.”* Musa’nın zafer kazanmasından sonra ona yaklaşık altı yüz bin İsrailoğlu tabi oldu.

127) Firavun kavminin ileri gelenleri Firavun’a, Musa ve kavmi İsrailoğullarına işkence etmesi ve onları öldürmeye teşvik amacıyla dediler ki: *“Musa ile kavmini yeryüzünde bozgunculuk yapmaları, sana itaat etmeyip senin dininiden çıkmaları ve ilahlarına ibadeti terketmeleri için mi sağ bırakacaksın?”* Firavun adamlarına cevap vererek dedi ki: *“Onlara daha önce yaptığımız gibi oğullarını öldürür, kadınlarını bize hizmet etmeleri için sağ bırakırız. Elbette biz onlar üzerinde kahredici bir güce sahibiz. Kuvvet ve saltanatımızla onları ezecek güce sahibiz.”*

128) Musa’nın kavmi, duydukları bu sözlerden endişeye düşünce, Musa onları teselli için dedi ki: *“Size yapacakları eziyetler hususunda Firavun ve kavmine karşı Allah’tan yardım isteyin ve Allah’ın hükmüne sabredin. Elbette ki bütün yeryüzü Allah’ındır; kullarından dilediğini ona varis kılar. Güzel sonuç Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O’nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah’ın azabından sakınan mü’minler içindir.”*

129) Musa’nın kavmi İsrailoğulları Musa’ya ümitsizlik ve çaresizlik içerisinde dediler ki: *“Sen bize rasul olarak gelmeden önce de, geldikten sonra da çeşitli şekillerde işkence ve eziyete uğratıldık. Bu bizim kaderimizmiş!”* Musa dedi ki: *“Üzülmeyin, umulur ki Rabbiniz düşmanınız olan Firavun ve kavmini helak eder ve sizi yeryüzünde halifeler kılar, onların helak olmasından sonra yurtlarında yerlerine sizi geçirir. Böylece sizi onların yerine geçirdikten sonra nasıl davranacağınıza bakacaktır. Bu yüzden Allah’a itaat edin.”* Yüce Allah Musa’nın bu ümidini gerçekleştirerek Firavun’u ve askerlerini suda boğdu, İsrailoğullarını ise Mısır yurduna sahip kıldı.

130) Andolsun ki, şüphesiz biz Firavun’u ve ona bağlı olan hanedanını, ordusunu, tâbilerini belki düşünürler, öğüt alırlar da kalpleri yumuşar diye yıllarca kıtlık ve kuraklıkla imtihan ettik. Birçok afetle meyvelerini yok etmek suretiyle onları imtihan ettik. Çünkü şiddet onların Allah’a dönmelerini, O’ndan korkmalarını ve kalplerinin yumuşamalarını sağlar.

فَإِذَا جَاءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَطَّيَّرُوا بِمُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَلَا إِنَّمَا طَائِرُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (١٣١) وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ
لِتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ (١٣٢) أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ آيَاتٍ
مُفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ (١٣٣)
وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَامُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا
عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ
مَعَكَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٣٤) فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ
إِلَى أَجَلٍ هُمْ بَالِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ (١٣٥) فَانْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا
غَافِلِينَ (١٣٦) وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ
مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَةُ
رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا
كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ (١٣٧)

131) Onlara bir iyilik geldiği zaman: *“Bu bizim içindir.”* dediler, onlara bir kötülük isabet ettiğinde de onu Musa ve beraberindekilerin bir uğursuzluğu sayarlardı. Dikkat edin uğursuzluk ancak Allah katındandır, fakat onların çoğu bilmezler.

132) Bir de: *“Sen bizi büyülemek için her ne mucize getirirsen biz sana asla iman edecek değiliz.”* dediler.

133) Bunun üzerine biz onlara ayrı ayrı ayetler olmak üzere onlara tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağalar ve kan gönderdik. Buna rağmen böbürlendiler de günahkârlar topluluğu oldular.

134) Ne zaman ki üzerlerine azap çöktü, *“Ey Musa! Bizim için Rabbine dua et de sana olan ahdi hürmetine bizden bu azabı kaldırırsan andolsun ki sana iman edeceğiz ve İsrailoğullarını muhakkak seninle beraber göndereceğiz.”* dediler.

135) Erişebilecekleri bir süreye kadar azabı kendilerinden giderince derhal ahitlerini bozdular.

136) Biz de ayetlerimizi yalanladıkları ve onlardan gafil oldukları için kendilerinden intikam aldık da hepsini boğduk.

137) Zayıf düşürülmüş olan topluluğu da kendisini bereketli kıldığımız yerin doğusuna da batısına da varis kıldık. Rabbinin İsrailoğullarına olan o güzel vaadi sabrettikleri için tamamlandı. Firavun ve kavminin yapmakta olduklarını ve yükselttiklerini harap ettik.

131) Firavun ve ordusuna Allah katından belki hakka dönerler diye bir iyilik, bolluk ve refah geldiği zaman: *“Bu bizim ve mutluluğumuz içindir. Biz buna layığız. Buna layık olmasak bu bize verilmezdi.”* dediler, onlara bir kötülük, kuraklık ve şiddet isabet ettiğinde de onu Musa ve beraberindeki mü’minlerin bir uğursuzluğu sayarlardı. ‘*Bu, onların uğursuzluğu yüzündendir.’* derlerdi. Dikkat edin, iyi bilin ki uğursuzluk ancak Allah katındandır, onlara isabet eden hayır veya şer, Allah’ın izni, emri, hükmü ve takdiri iledir. Musa’nın ve mü’minlerin uğursuzluğu yüzünden değildir. Fakat onların çoğu bilmezler ki, başlarına gelen kıtlık ve şiddetler Musa ve mü’minler tarafından değil, kendi şirk, küfür ve isyanlarından dolayı Allah katından gelmiştir..
İslam dininde uğura ve uğursuzluğa inanmak şirktir. Müslüman olduğunu iddia eden bazı kimseler, başlarına gelen iyi veya kötü olayları bir takım sayıların, günlerin, hayvanların; yani hiçbir güce sahip olmayan canlı veya cansız varlıkların uğur veya uğursuzluğuna yorarlar. Bu tür kimseler doğru bir ölçüye sahip olmayan müşrikler gibi düşünmektedirler. Uğursuz olduğuna inanarak bir işi yapmaktan vazgeçmek şirktir. Olaylara iyimser yaklaşarak hayır tarafını araştırmak gerekir. Bir kişinin kalbine bir sıkıntı gelirse veya kötü bir şeyle karşılaşırsa Allah’a şöyle dua etmesi gerekir: *“Allah’ım, senin takdir ettiğin hayırdan başka hayır yoktur. Senin verdiğin uğurdan başka uğur olmaz. Senden başka ibadete layık ilah yoktur. Rabbim, iyiliği ancak sen ihsan edersin, kötülüğü ancak sen giderirsin, üstün gelmek ve başarmak ancak senin elindedir.”* Uğursuzluk inancı hiçbir zaman müslümanın cesaretini kırıp onu yapması gereken işten geri bırakmaması gerekir. Müslüman Allah’a tam manasıyla güvenirse, istemeyerek kalbine gelen kötü duyguları Allah ondan giderir.
132) Bir de Firavun’un kavmi Musa’ya alay ve eğlence yoluyla dedi ki: *“Sen bizi büyülemek için her ne ayet, delil ve mucize getirirsen getir, biz dinimizi terkedip sana asla iman edecek değiliz.”*
133) Bunun üzerine biz Firavun’un kavmine ayrı ayrı, apaçık ayetler, ibretler ve nasihatlar olmak üzere onlara boğucu, ekin ve meyveleri yok edici çok yağmur içeren tufan, ekinlerini, hatta meyvelerini dahi yiyen çekirge, çekirgelerden geri kalan hububatları çürütecek olan ekin biti-buğday güvesi, elbiseleri ve bedenleri arasına giren ve kanlarını emen bit, evleri, yemekleri her yeri istila eden hatta konuşurken bile ağızlarına düşen kurbağalar gönderdik ve sularına varıncaya kadar heryeri kan gölüne çevirdik. Buna rağmen mucizelere iman etmeyip böbürlendiler, kibirlendiler. Şirk, küfür ve isyanları sebebiyle suçlu günahkârlar topluluğu oldular.
134) Ne zaman ki Firavun’un kavminn üzerlerine anlatılan azap çöktü, *“Ey Musa! Bizim için Rabbine dua et de sana olan ahdi, risaleti hürmetine bizden bu azabı kaldırtırsan andolsun ki sana ve getirdiğin kitaba mutlaka iman edeceğiz ve İsrailoğullarını muhakkak seninle beraber gitmeleri için serbest bırakacağız. Gitmek istemeyenleri ağır işlerde çalıştırmayacağız.”* dediler.
135) Allah, Musa’nın duasını kabul ederek vaadlerini gerçekleştirebilecekleri bir süreye kadar azabı kendilerinden giderince, Firavun’un kavmi derhal ahitlerini bozdular, verdikleri sözleri inkâr ettiler, şirk, küfür ve isyanlarında bile bile ısrar ettiler.
136) Biz de ayetlerimizi bile bile yalanladıkları, iman etmeyip yüz çevirdikleri, aldırış etmedikleri ve onlardan gafil oldukları için Firavun ve kavmini suda boğarak intikam aldık.
137) Onların hizmetinde ağır işlerde çalışmak suretiyle zayıf düşürülmüş olan İsrailoğulları topluluğunu da kendisini bir çok mal ve meyve ile bereketli kıldığımız yerin, Şam bölgesinin doğusuna da batısına da, köşe bucak her tarafına, Suriye, Filistin, Ürdün ve Lübnan’a varis, sahip kıldık. Rabbin olan Allah’ın İsrailoğullarına, onları yeryüzünde yerleştireceğine ve düşmanlarına karşı onlara yardım edeceğine dair olan o güzel vaadi eziyetlere Allah rızası için sabırlarından dolayı tamamlandı. Firavun ve kavminin yapmakta oldukları sarayları, binaları ve yetiştirdikleri tarla ve bahçeleri yıkıp harap ettik. Mısır topraklarını İsrailoğullarına mirasçı kıldık. Musa’nın ve kardeşi Harun’un vefatından sonra nebi olan Yuşa b. Nun zamanında Filistin topraklarına girmişlerdir.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَامُوسَى اجْعَل لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ (١٣٨) إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَبَّرٌ مَا
هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٣٩) قَالَ أَغَيْرَ اللَّه
أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (١٤٠) وَإِذْ
أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ
عَظِيمٌ (١٤١) وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتْمَمْنَاهَا
بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ
هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ
الْمُفْسِدِينَ (١٤٢) وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ
قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنْ انظُرْ إِلَى
الْجَبَلِ فَإِنْ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ
لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ
سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ (١٤٣)

138) İsrailoğullarını denizden geçirdik. Putları üzerinde kararlı olan bir topluluğa rastladılar: *“Ey Musa! Bize onların ilahları gibi bir ilah yap!”* dediler. Dedi ki: *“Siz gerçekten de cahillik eden bir topluluksunuz!”*

139) *“Çünkü onların içinde bulundukları kesinlikle yıkılmaya mahkûmdur, yapmakta oldukları da boşadır.”*

140) *“Ben size Allah’tan başka bir ilah mı arayayım? Halbuki O sizi alemlere üstün kıldı.”*

141) Hani size işkencelerin en kötüsünü yaparak, oğullarınızı öldürüp kadınlarınızı sağ bırakan Firavun hanedanından kurtarmıştık. Bunda sizin için Rabbinizden büyük bir imtihan vardı.

142) Musa ile otuz gece için sözleştik de ona bir on daha ekledik. Böylece Rabbinin belirlediği süre kırk geceye tamamlandı. Musa kardeşi Harun’a: *“Kavmim içinde benim yerime geç, ıslah et de bozgunculara uyma!”* dedi.

143) Musa belirlediğimiz vakitte gelip de Rabbi onunla konuşunca dedi ki: *“Rabbim, bana görün de sana bakayım.”* O buyurdu ki: *“Beni asla göremezsin, fakat şu dağa bak! O yerinde durabilirse sen de beni görebileceksin.”* Rabbi dağa tecelli edince onu parça parça ediverdi. Musa da baygın düştü. Ne zaman ki ayıldı, *“Seni tenzih ederim, sana tevbe ettim ve ben iman edenlerin ilkiyim.”* dedi.

138) İsrailoğullarını Firavun ve ordusunun zulmünden kurtararak Süveyş Kanalı’nın bitişiğindeki Kızıldeniz’den suları yararak geçirdik. Onları takip etmekte olan Firavun ve ordusunu ise Kızıldeniz’de boğduk. İsrailoğulları, putları üzerinde kararlı olan, onlara ibadet eden bir topluluğa rastladılar. Onların Allah’a yaklaşmak amacıyla taptıkları sığır heykelleri hoşlarına gitti. Dediler ki: *“Ey Musa! Şayet sakıncası yoksa bize onların ibadet ettikleri ilahları, putları gibi ibadet edebileceğimiz, onun vesilesiyle Allah’a yaklaşabileceğimiz bir ilah, put yapabilir misin, bunu yapmak caiz mi!?”* Musa bu teklif karşısında hayret etti, şaşırdı ve kınama üslubuyla dedi ki: *“Siz gerçekten de cahillik eden, Allah’ın büyüklüğünü ve onun ortaktan ve benzerden uzak tutulması gerektiğini bilmeyen, istenmemesi gereken şeyleri isteyen bir topluluksunuz! Anlaşılan henüz iman kalplerinize tam olarak yerleşmemiş, neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmiyorsunuz.”* İbn Atıyye şöyle der: “Görünen o dur ki, İsrailoğulları gördüklerini beğenmişler, bunun Musa’nın dininde ve kendisiyle Allah’a yaklaşılan her şeyde olmasını istemişlerdir. Yoksa onlar Musa’ya: *“Bize bir ilah yap da sadece O’na ibadet edelim.”* demiş olmaları uzak bir ihtimaldir.” İsrailoğullarının Musa’ya *“Bize bir ilah yap!”* demesini iki şekilde yorumlayabiliriz. İyi niyetli olursak bu sözü cahil kimseler söylemişlerdir, onlar tevessülün caiz olduğunu zannetmiş olabilirler, bu sözü emir anlamında değil de uygunsa yapalım türünden danışma olarak söylemişlerdir. Ya da bu kimseler, itikadı bozuk olan, saygısız, kaba kimselerdir. İman bunların kalbine girmemiştir.

139) *“Çünkü onların içinde bulundukları batıl din olan putperestlik kesinlikle yıkılmaya mahkûmdur, yapmakta oldukları da boşadır. Çünkü bunlar ibadete layık olmayan şeylere tapıyorlar.”*

140) *“Ben size ibadete layık olan Allah’tan başka bir ilah mı arayayım? Halbuki Allah, Firavun ve ordusunun zulmünden kurtarmak, güzel nimetler vermek suretiyle sizi alemlere, zamanınızda ve asrınızda yaşayan tüm insanlara üstün kıldı. Bunu ne zaman unuttunuz!? Niyetiniz ne olursa olsun bir daha böyle isteklerde bulunmayın. Sizin bu teklifiniz apaçık bir şirktir. Allah ise tevbe edilmeden ölündüğü taktirde şirki asla affetmez, şirk koşan kimseyi ebedi olarak cehennemede yakar. Yaptıklarınızdan pişman olarak Allah’a tevbe edin!”*

141) Hani bir zamanlar size işkencelerin en kötüsünü yaparak, oğullarınızı öldürüp kadınlarınızı hizmette kullanmak için sağ bırakan Firavun hanedanından, ordusundan, kavminden kurtarmıştık. Bu işkencede sizin için Rabbinizden büyük bir imtihan ve deneme vardı. Sizi bu zulümden kurtaran Allah’a ibadet ederek O’na şükretmeyecek misiniz!? Oysa siz şükredeceğiniz yerde O’na yaklaşmak gayesiyle dahi olsa Allah’a şirk koşmayı düşünüyorsunuz!

142) Musa ile bize otuz gece Tur dağında Zilkade ayında ibadet etmesi için sözleştik de otuz gece geçtikten sonra Zilhicce ayından ona bir on gece daha ilave ettik. Böylece Rabbinin belirlediği ibadet süresi kırk geceye tamamlandı. Musa kardeşi Harun’a: *“Ben Tur dağından dönünceye kadar kavmim içinde benim yerime geç, benim halifem ol, onların durumunu ıslah ıslah et, Allah’a isyan ederek yeryüzünde fesat çıkaranların ve bozguncuların yolundan gitme, onlara engel ol!”* dedi.

143) Musa belirlediğimiz vakitte Tur dağına gelerek Rabbine münacatta bulunup Rabbi de vasıtasız olarak onunla konuşunca Musa Rabbini görmeyi arzuladı ona bakmak için izin isteyerek dedi ki: *“Rabbim, Mukaddes zâtını bana gösterebilir misin ki sana bakayım.”* Allah ona cevap vererek buyurdu ki: *“Ey Musa! Beni dünyada asla göremezsin. Çünkü insan bünyesinin buna gücü yetmez. Fakat senden daha kuvvetli olan dağa tecelli edeceğim, eğer dağ sarsılmaz da yerinde kalabilirse sen de beni görebilirsin. Aksi takdirde sen buna tahammül edemezsin.”* Rabbinin nurundan serçe parmağının ucunun yarısı kadar dağa tecelli edince onu parça parça ediverdi, dağ yere battı. Musa da gördüğü olayın şiddetinden baygın düştü. Ne zaman ki ayıldı, *“Rabbim, seni noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten tenzih ederim, herhangi bir kimsenin seni dünyada iken görmesinden de tenzih ederim. Seni dünyada iken görmek istediğim için sana tevbe ettim. Ben senin azamet ve büyüklüğüne iman edenlerin ilkiyim.”* dedi.

قَالَ يَامُوسَى إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَاتِي
وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ (١٤٤)
وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ (١٤٥) سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ
الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ
لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ
يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ (١٤٦) وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ
الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
(١٤٧) وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَى مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا
جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ (١٤٨) وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ
وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا
لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (١٤٩)

144) Buyurdu ki: *“Ey Musa risaletimle ve konuşmamla seni insanlara üstün kıldım. Sana verdiklerimi al da şükredenlerden ol.”*

145) Ona levhalarda her şeye dair bir öğüt ile her şeyin açıklamasını yazdık. *“Artık bunları kuvvetle tut ve kavmine emret ki bunlara en güzeliyle sarılsınlar. Yakında fasıkların yurdunu size göstereceğim!”*

146) Yeryüzünde haksızca büyüklenenleri ayetlerimden uzak tutacağım. Onlar bütün ayetleri görseler de onlara iman etmezler. Dosdoğru yolu görseler de, o yolu tutmazlar, azgınlık yolunu gördüklerinde ise onu yol edinirler. Bu onların ayetlerimizi yalanlamaları ve onlardan gafil olmaları nedeniyledir.

147) Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanlar var ya, onların amelleri boşa çıkmıştır. Onlar yaptıklarından başkasıyla mı cezalandırılacaklar?

148) Musa’nın kavmi onun ardından ziynet eşyalarından böğüren bir buzağı heykeli edindiler. Onun kendileriyle konuşmadığını ve kendilerine bir yol göstermediğini görmediler mi? Onu ilah-edinmekle zalimlerden oldular.

149) Ne zaman ki başları ellerinin üzerine düşürüldü ve gerçekten sapmış olduklarını gördüler, *“Rabbimiz bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsan muhakak ki hüsrana uğrayanlardan olacağız!”* dediler.

144) Allah, Musa’nın Allah’ı görme isteğinin kabul edilmemesinden dolayı onu teselli mahiyetinde şöyle buyurdu: *“Ey Musa! Sana kendimi göstermedimse bilesin ki ben sana ilahî risaleti vermek ve vasıtasız olarak konuşmakla seni zamanındaki insanlara üstün kıldım. Sana verdigim risaleti ve üstün bilgi şerefini al da verdiği güzel nimetlerden dolayı Rabbine ibadet ederek şükredenlerden ol.”*

145) Musa’ya Tevrat levhalarında İsrailoğullarının dinleri hususunda muhtaç oldukları her türlü öğüt ve nasihatı yazdık. Helâl ve haramı açıklayan hükümleri genişçe anlattık. Öğüt alsınlar ve günahlardan sakınsınlar diye, bir de her türlü şer’i yükümlülükleri açıklamak için bunları yazdık. *“Artık bunları kuvvetle tut, azim sahiplerine yakışır bir şekilde gayret ve ciddiyetle al. Kararlı bir şekilde bunları uygula. Hayatını buna göre düzenle. Kavmin İsrailoğullarına da teşvik ederek en faziletlisini, yani ruhsatları değil azimetleri almasını emret. Mesela affetmek kısas yapmaktan daha faziletli, sabretmek te intikam almaktan daha üstündür. Yakında fasıkların, Allah’ın emirlerine itaatten ayrılan Firavun ve kavminin yurdunu veya Şam ve Kudüs’ü size göstereceğim! İbret alasınız da onlar gibi olmayasınız diye yurtlarının nasıl ıssız kaldığını, fasıklıklarından, Allah’a itaatten yüz çevirdiklerinden dolayı nasıl helak edildiklerini göreceksiniz. Çünkü o yurdu halkından ıssız bir şekilde görmek, ibret alma ve günahlardan sakınmayı gerektirir.”*

146) Yeryüzünde haksızca büyüklenenleri, kibirlenenleri ayetlerimden uzak tutacağım, onlara ayetleri anlama imkânı vermeyeceğim. Onlar kendilerine indirilen bütün Kur’an ayetlerini veya her türlü Rabbanî mucizeleri görseler de onlara iman etmezler. Dosdoğru yolu, hidayet ve kurtuluş yolunu görseler de, o yola girmezler, azgınlık, sapıklık ve fesat yolunu gördüklerinde ise hemen oraya girerler ve kendilerine onu yol edinirler. Onların Allah’ın hidayeti ve şeriatından dönmeleri, ayetlerimizi kibir, zulüm, taklid ve inatları sebebiyle yalanlamaları ve onlardan gafil olmaları nedeniyledir. Zira onlar, Allah’ın ayetlerini düşünüp de ibret almazlar. Şirk, küfür ve isyanlarında bile bile ısrar ederler.

147) Ayetlerimizi ve ahirete kavuşmayı yalanlayanlar, öldükten sonra dirilmeyi, hesap ve cezayı, cennet ve cehennemi inkâr edenler var ya, onların dünyada iken işledikleri tüm hayırlı amelleri boşa çıkmıştır. İman etmedikleri için sevapları yok olup gitmiştir. Onlar dünyada iken yaptıklarından başkasıyla mı mükâfatlandırılacaklar veya cezalandırılacaklar!? Elbette ki ahiret gününde herkes dünyada iken yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratılmadan görecektir. Allah iman eden kullarına ikram olarak yaptıkları bir iyliğe karşılık on, yediyüz hatta daha fazla sevap vermeyi vaadetmişken, kötülüğe ise ancak misliyle ceza verir. Kâfirlerin iyilikleri sadece cezalarının hafiflemesine sebep olur. Cehennemden çıkmasına sebep olamaz. Kötülükleri de Allah’ın adaleti gereği misliyle cezalandırılır.

148) Musa’nın kavmi olan İsrailoğulları, Musa’nın Rabbi ile görüşmek, O’na ibadet etmek, kavmini idare edeceği ve gereğince hüküm vereceği şeriatı ihtiva eden kitabı getirmek için kırk günlüğüne Tur dağına gitmesinin ardından Samiri’nin, kadınların Kıpti kadınlardan ödünç olarak aldığı altın gibi ziynet eşyalarından eriterek yaptığı, içinden rüzgarın geçmesiyle böğürtü şeklinde ses çıkaran bir buzağı heykelini ilah edindiler. Buzağıda yaratıcı ve rızık vericinin sıfatlarından hiçbiri bulunmadığı, onun kendileriyle konuşmadığını , kendilerine fayda ve zarar vermediğini ve kendilerine bir mutluluk yolu göstermediğini gördükleri halde onu nasıl ilah edinip de taptılar!? Buzağıyı ilah edinip ona tapmakla kendilerine zulmedenlerden oldular. Çünkü onlar eşyayı konulması gereken yerden başka yere koydular. Yalnızca Allah’a ait olan ibadeti Allah’tan başkasına yaparak Allah’a şirk koştular. Şirk ise en büyük zulümdür.

149) Ne zaman ki başları ellerinin üzerine düşürüldü ve gerçekten sapmış olduklarını gördüler, işledikleri günahlara pişman olup buzağıya ibadet etmelerinden dolayı duydukları pişmanlık ve üzüntü şiddetlenince ve kendilerinin dalâlete düştükleri, gözleriyle görüyorlarmış gibi apaçık ortaya çıkınca dediler ki: *“Rabbimiz günahlarımızdan tevbe ederek sana sığınıyoruz. Eğer bize merhamet etmez ve bizi bağışlamazsan muhakak ki hüsrana uğrayanlardan ve helak olanlardan olacağız!”*

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا
خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ
وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ
اسْتَضْعَفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا
تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (١٥٠) قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي
وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
(١٥١) إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ
رَبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ
(١٥٢) وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا
وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١٥٣) وَلَمَّا
سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ وَفِي نُسْخَتِهَا
هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ (١٥٤) وَاخْتَارَ
مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِيَّايَ أَتُهْلِكُنَا بِمَا
فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَاءُ
وَتَهْدِي مَنْ تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْغَافِرِينَ (١٥٥)

150) Musa kavmine öfkeli ve kederli bir halde dönünce onlara: *“Benim ardımdan geldikten sonra ne kötü işler yaptınız! Rabbinizin emrine acele mi ettiniz?”* dedi. Levhaları bırakarak kardeşinin başından tutup onu kendisine doğru çekti. O dedi ki: *“Ey anamın oğlu! Bu topluluk beni güçsüz bıraktı. Neredeyse beni öldüreceklerdi. Sen de bana düşmanları sevindirecek bir şey yapma ve beni bu zalimler topluluğuyla bir tutma.”*

151) Dedi ki: *“Rabbim, beni de kardeşimi de bağışla! Bizi rahmetine al; şüphesiz sen merhamet edenlerin en merhametlisisin!”*

152) Doğrusu buzağıyı ilah-edinenlere Rablerinden bir gazap dünya hayatında da alçaklık erişecektir. Biz iftira edenleri işte böyle cezalandırırız.

153) Kötülükleri yaptıktan sonra tevbe ederek iman edenler... Muhakkak ki Rabbin bunun ardından elbette ki Ğafûr’dur, Rahîm’dir.

154) Musa sakinleşince levhaları aldı, onun nüshasında Rablerinden korkanlar için hidayet ve rahmet vardır.

155) Musa belirlediğimiz vakitte kavminden yetmiş adam seçti. Onları o şiddetli sarsıntı tutunca dedi ki: *“Rabbim, dileseydin onları da beni de daha önce helak ederdin. Aramızdaki akılsızların yaptıkları yüzünden bizi helak mı edeceksin? O ancak senin imtihanındır. Sen onunla dilediğini saptırır, dilediğini de hidayete erdirirsin. Bizim velimiz sensin. O halde bizi bağışla, bize merhamet et. Çünkü Muhakkak ki sen bağışlayanların en hayırlısısın!”*

150) Musa kavmine buzağıya tapmalarından dolayı öfkeli ve kederli bir halde dönünce onlara: *“Benim Tur dağına gitmemim ardından ben yokken buzağıya ibadet etmekle ne kötü işler yaptınız! Rabbinizin benim vasıtamla göndereceği emrini beklemeyip acele mi ettiniz? Benim öldüğüme dair bir şaia mı ortaya attınız!?”* dedi. Musa kavminin buzağıya tapmasına Allah rızası için aşırı derecede kızarak ve üzülerek Tevrat levhalarını bıraktı, yere attı, hükümleri topluma anlatmadı. Çünkü toplumda şirk ihtilali başgöstermişti. Levhalardaki ahlaki ve ameli hükümlerden ancak müslümanlar sorumlu tutulurlardı. Bu yüzden kavmini tekrar tevhid akidesine davet etmeden levhalardaki hükümlerin anlatılmasını bıraktı. Kardeşi Harun’un, kavmini buzağıya tapmaktan engelleme hususunda kusur ettiğini zannederek başından tutup onu kendisine doğru çekti. Harun, Musa’ya şefkat ve merhametle dedi ki: *“Ey anamın oğlu! Bu topluluk beni güçsüz bıraktı. Beni zayıf gördü ve bana baskı yaparak galip geldiler. Onlara buzağıya tapmayı yasaklayınca neredeyse beni öldüreceklerdi. Ben onlara nasihatta kusur etmedim. Sen de bana düşmanları sevindirecek bir şey yapma, bana kötülük etme, beni küçümseyip de düşmanları güldürme. Beni cezalandırarak veya kusur ettiğimi kabul ederek beni bu zalimler topluluğuyla bir tutma.”*

151) Musa, kardeşi Harun’un görevde kusur etmediğini ve suçsuz olduğunu anlayınca, hem kardeşini incitecek sözler söylediği için kendisi hem de yerine halifesi olarak görev yapan kardeşinin görev esnasında meydana gelen muhtemel kusurlarından dolayı kardeşi için Allah’tan mağfiret dileyerek dedi ki: *“Rabbim, beni de kardeşimi de bağışla! Bizi rahmetine kabul et; şüphesiz sen merhamet edenlerin en merhametlisisin!”*

152) Doğrusu erkek sığır olan buzağıyı kendilerine ilah edinip ona ibadet edenlere Rablerinden bir gazap dünya hayatında da alçaklık, zillet ve horluk erişecektir. Buzağıya tapmayanlar tapanları öldürmedikçe ve gerçek manada tevbe edip nefislerindeki kötü huyları öldürmedikçe tevbeleri kabul edilmeyecektir. Biz İsrailoğullarını gazap ve zilletle cezalandırdığımız gibi iftira edenleri de işte böyle cezalandırırız. Bütün bid’at sahiplerini zelil ederiz.

153) Kötülük ve masiyetleri yaptıktan sonra tevbe ederek Allah’a dönen, imanı üzere devam eden ve imanında ihlas sahibi olanlara gelince Ey Muhammed! Muhakkak ki Rabbin bu tevbeden sonra elbette ki onların günahlarını bağışlar. Çünkü Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü’minlere dünya ve ahirette merhamet edendir. Günahlar ne kadar çok ve ne kadar büyük olursa olsun Yüce Allah’ın afvı ve keremi daha çok ve daha büyüktür.

154) Musa’nın, kardeşine ve kavmine karşı olan kızgınlığı sükunet bulunca atmış olduğu, hükümlerini anlatmayı ve uygulamayı tehir ettiği Tevrat levhalarını aldı. İnsanları dünya ve ahiret mutuluğuna ilettiği için o levhaların nüshasında, onda yazılı olan ayetlerde günahları sebebiyle Rablerinden korkan ve ahiret günü için hazırlık yapan mü’minler için hakka hidayet ve mahlukata rahmet vardır.

155) Musa belirlediğimiz vakitte buzağıya tapanlar adına özür dilemek için kavminden buzağıya tapmayan yetmiş adam seçti. Bu kişiler belirlenen yere gelince Musa Allah ile konuştu. Buzağıya tapmayan güya akıllı zannedilen bu kimseler: *“Ey Musa biz Allah’ı apaçık görmedikçe sana inanmayız. Senin Allah ile mi yoksa bir başkasıyla mı konuştuğunu nereden bilelim?”* dediler. Bunun üzerine onları o şiddetli sarsıntı tuttu, yıldırım çarparak hepsi öldü. Musa ağlamaya ve Allah’a dua etmeye başladı ve dedi ki: *“Ey Rabbim! İsrailoğullarına gittiğim zaman onlara ne diyeyim? Sen onların ileri gelenlerini helak ettin. Dileseydin onları ve beni daha önce helak ederdin. Aramızdaki akılsızların yaptıkları yüzünden bizi helak mı edeceksin? Onların başına gelen bu fitne, senin kendisiyle kullarını imtihan ettiğin bela ve musibetinden başka bir şey değildir. Sen bu musibetle şirk, küfür ve isyanda ileri giden kullarından dilediğini saptırır, iman ve islama yönelen samimi insanlardan dilediğini de hidayete erdirirsin. Bizim velimiz, sahibimiz, yardımcımız ve koruyucumuz sensin. O halde bizim günahlarımızı bağışla, geniş ve engin rahmetinle bize merhamet et. Muhakkak ki sen günahları bağışlayanların en hayırlısısın!”*

وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا
إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ
هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ (١٥٦) الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ
الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ
يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ
الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ
وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ
وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ (١٥٧) قُلْ يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ
إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا
هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥٨)
وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ (١٥٩)

156) *“Bize dünyada da ahirette de iyilik yaz, muhakkak ki biz sana yöneldik.”* Buyurdu ki: *“Azabımı dilediğime isabet ettiririm, rahmetim ise herşeyi kuşatmıştır. Onu sakınanlara, zekâtı verenlere, ayetlerimize iman edenlere yazacağım.”*

157) Onlar ki yanlarındaki Tevrat’ta ve İncil’de yazılı bulacakları ümmi bir nebi olan rasule uyarlar, ki o onlara iyiliği emreder, kötülüğü yasaklar, temiz şeyleri helâl, pis olanları da haram kılar, sırtlarındaki yükü ve üzerlerindeki zincirleri indirir. Ona iman edenler, onu yüceltenler, ona yardım edenler ve onunla indirilen nura tabi olanlar var ya, işte kurtuluşa erenler onlardır.

158) De ki: *“Ey insanlar, ben Allah’ın hepinize gönderdiği rasulüyüm.”* Göklerin ve yerin mülkü yalnız O’nundur, O’ndan başka ilah yoktur. Dirilten ve öldüren O’dur. O halde Allah’a ve ümmi nebi olan Rasulü’ne iman edin ki o da O’nun kelamına iman etmektedir. Ona uyun ki hidayete eresiniz.

159) Musa’nın kavminden hakka ileten ve onunla adil davranan bir topluluk vardır.

156) Musa duasına şöyle devam etti: *“Bize dünyada da ahirette de iyilik yaz, iyilik ver. Muhakkak ki biz bütün günahlarımızdan tevbe ederek sana yöneldik.”* Allah buyurdu ki: *“Azabımı şirk, küfür ve isyanları sebebiyle hakeden kullardan dilediğime isabet ettiririm, rahmetim ise dünyada tüm mahlukatı, herşeyi kuşatmıştır. Bu rahmeti ahirette, dünyada iken şirk, küfür ve masiyetlerden sakınanlara, Allah rızası için zekâtı zamanında verilmesi gereken yerlere verenlere, ayetlerimize, diğer ilahi kitaplara, nebi ve rasullere iman edenlere yazacağım. Onları rahmetimle cennete koyacağım.”*

Allah, Rahman sıfatı gereği dünyada hem mü’minlere hem de kâfirlere merhamet eder. Rahîm sıfatı gereği ise dünya ve ahirette mü’minlere merhamet eder. Ahiret gününde müşrik, kâfir, mürted ve münafıklar Allah’ın rahmetinden faydalanamayacaklardır. İlahi adalet gereği dünyada iken yaptıklarına karşılık ebedi olarak cehennemde azap içerisinde kalacaklardır.

157) Allah’ın rahmetinin kapsadığı bu kimseler, yanlarındaki Tevrat’ta ve İncil’de vasıflarını yazılı bulacakları okuma-yazma bilmeyen, ümmi, Arap toplumundan bir nebi olan Allah’ın rasulü Muhammed’e uyarlar. O rasul Muhammed, onlara her türlü iyiliği emreder, her türlü kötülüğü yasaklar, zulümleri sebebiyle kendilerine haram kılınan temiz ve güzel şeyleri helâl, kan, leş, domuz eti, Allah’tan başkası adına kesilen gibi pis olanları da haram kılar, tevbe hususunda kendini öldürme, elbiseden necaset yerini kesme, kasten olsun hataen olsun öldürme olayında katilden kısas alma, cumartesi günü çalışma vb. boyna vurulan zincirlere benzeyen, yükümlü bulundukları güç mükellefiyetleri hafifletir. Muhammed’i tasdik edip onun Allah’ın elçisi olduğuna ve hükmü kıyamete kadar geçerli olan Kur’an’a iman edenler, onu yüceltenler, ona hürmet ve saygı gösterenler, onun dinine yardım edenler ve onunla indirilen nurlu Kur’an’a ve yüce şeriatına tabi olanlar, hayatını ve yaşantısını Kur’an ve sahih sünnete göre düzenleyenler var ya, işte kurtuluşa erenler, ebedi mutluluğu kazananlar onlardır. Allah onlara ahiret gününde dünya nimetleriyle kıyaslanmayacak derecede güzel nimetlere sahip olan cenneti verecektir.

158) Ey Muhammed! İnsanlara de ki: *“Ey insanlar, ben Allah’ın hepinize, kıyamete kadar bütün dünya halkına hatta cinlere de gönderdiği rasulüyüm. Benden sonra nebi ve rasul gelmeyecektir. Kur’an’ın hükmü kıyamete kadar geçerlidir. Ancak bana ve geirdiğim Kur’an ve sahih sünnete bağlı kalanlar kurtulacaklardır. ”* Göklerin ve yerin mülkü yalnız O’nundur, mülkte ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Kullara düşen Allah’ın hükümlerine kayıtsız şartsız itaattir. Allah’ın hükümlerine aykırı hüküm koyan kimse kâfir, zalim ve fasıktır. Allah’ın hükümlerine aykırı olmamak şartıyla hüküm koymak veya konan hükümlere itaat etmek caizdir. Allah’tan başka ibadete layık ilah yoktur. Tüm ibadetler O’nun hakkıdır. İbadet türlerinden herhangi birini Allah’tan başkasına veya allah ile beraber bir başkasına yapmak şirktir. Allah’tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddetmek, şirk ve şirk ehlinden uzaklaşmak gerekir. Dirilten ve öldüren O’dur. O halde Allah’a ve kıyamate kadar gelecek olan tüm insanlar ve cinler için gönderilmiş, okuma-yazma bilmeyen, Arap toplumundan ümmi bir nebi olan Allah’ın Rasulü Muhammed’e iman edin, Kur’an ve sahih sünnetin hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olun. Zira Allah’ın elçisi Muhammed de Allah’ın kelamına, kendisinden evvel indirilen ilahi kitapların Allah katından gelen bozulmamış hallerine, nebi ve rasullere iman etmektedir. Onun ahlakını da Kur’an belirlemektedir. O, hevasından konuşmaz. Onun söyledikleri Allah’ın ona vahyettiği şeylerdir. O, vahye tabidir. Onun mubarek yoluna uyun ki hidayete eresiniz. Dünya ve ahiret mutluluğunu elde edesiniz. Allah’ın Rasulü Muhammed’de sizin için güzel bir örnek vardır.

159) Musa’nın kavmi İsrailoğullarının hepsi bozuk tabiatlı, dönek insanlar değildi. Onların içerisinde samimi olan hakka yönelen, Allah’ın şeriatında dosdoğru giden, imanında sebat eden, haksöz ile insanlara doğru yolu gösteren ve onunla adil davranan, insanlara zulmetmeyen bir topluluk da vardır. Allah bu salih mü’minlerden razı olmuştur. Onların sayısı az da olsa bu kimseler ölünceye kadar imanlarını muhafaza etmişlerdir. Nitekim Rasulullah’ın zamanında da Abdullah b. Selam gibi samimi kimseler müslüman olmuşlardı.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى
إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانبَجَسَتْ
مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا
عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كُلُوا مِن
طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ (١٦٠) وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ
وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ (١٦١)
فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ (١٦٢)
وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ
فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كَذَلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
(١٦٣)

160) Biz onları ayrı ayrı ümmetler halinde on iki kola ayırdık. Kavmi ondan su istediği zaman Musa’ya: *“Asan ile taşa vur!”* diye vahyettik de ondan on iki pınar fışkırdı. Böylece hepsi de su içeceği yeri bildi. Üzerlerine de bulutla gölge çektik. *“Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yeyin!”* diye kendilerine kudret helvası ve bıldırcın indirdik. Onlar bize zulmetmediler fakat kendi nefislerine zulmediyorlardı.

161) Hani onlara: “*Bu şehirde yerleşin ve orada dilediğiniz yerden yiyin de hıtta: bağışlanma dileriz deyin ve kapısından secde ederek girin ki günahlarınızı bağışlayalım. Biz iyilik yapanlara daha da artıracağız!”* demiştik.

162) Onlardan zulmedenler ise sözü kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Biz de zulümleri sebebiyle gökten bir azap indirdik.

163) Onlara deniz kıyısındaki şehrin durumunu sor. Hani onlar cumartesi gününde haddi aşıyorlardı. Cumartesi tutmadıkları gün balıkları akın akın geliyor. Cumartesi günü dışında ise gelmiyorlardı. Fıskları sebebiyle biz onları işte böyle imtihan ediyorduk.

160) Biz İsrailoğullarını parçalayıp ayrı ayrı ümmetler halinde on iki kola ayırdık ki her kabilenin reisi o kabilenin işini görsün de Musa’nın işi hafiflesin. Birbirlerini kıskanmasınlar da aralarında kargaşa çıkmasın. Yakub’un on iki çocuğundan on iki kabile meydana getirdik. İsrailoğulları emrimiz uymayap o zalim halkla savaşmayınca onları Sina (Tih) Çölü’nde kırk yıl kalmaya mahkûm ettik. Bu süre zarfında susuz kalıp da Musa’dan su istediği zaman, onlara acıyarak Musa’ya: *“Asan ile taşa vur!”* diye vahyettik, bildirdik. Musa asası ile taşa vurunca taştan, kavga edip su için birbirlerini öldürmesinler diye kabilelerin sayısı kadar, on iki pınar fışkırdı. Böylece her kabile su içeceği yeri bildi. Hiçbir kabile su içmek için diğer kabileye gitmezdi. Her kabileye bir yönetici verdi ki, işlerinde ona baş vursunlar. Üzerlerine de onları güneşin sıcağından ve onun eziyetinden koruyacak bulutla gölge çektik. Gölge onlarla birlikte yürür, onlar durduğunda o da dururdu. İsrailoğullarına, hiçbir zahmet çekmeksizin lezzetli bir yiyecek olan, ağaç üzerine inen, kudret helvası ve eti bıldırcına benzeyen lezzetli bir kuş indirdik. Onlara: *“Size verdiğimiz rızıkların helâl, lezzetli ve temiz olanlarından yeyin!”* dedik. Onlar bu güzel nimetlere şükredecekleri yerde nankörlük etmekle gerçekte bize zulmetmediler, fakat kendi nefislerine zulmediyorlardı. Çünkü nimetleri veren Allah’a ibadet ederek şükretmeyip nankörlük etmele kendilerini Allah’ın azabına sürüklediler. Allah onları dünya hayatında rezil etti. Onlar için ahirette de şiddetli bir azap vardır.

161) Hani bir zamanlar İsrailoğullarını Sina Çölü’nden kurtardıktan, Musa ve Harun’un vefatından sonra Yûşa zamanında: “*Beyt-i Makdis’e, Kudüs’e yerleşin ve orada dilediğiniz yerden dilediğiniz yiyecekleri yiyin de ‘hıtta: Ey Allah’ım günahlarımızdan bağışlanma dileriz’ deyin ve kapısından secde ederek girin ki geçmiş günahlarınızın hepsini bağışlayalım, silelim. Biz iyilik yapanlara, Allah’ın emrine sarılıp ona itaat etmek suretiyle güzel amel edenlere bağıştan da öte, cennete girme hakkını vereceğiz.”* demiştik.

162) İsrailoğullarından nefislerine zulmeden müşrikler, bu emir karşısında itaat etmeyip Allah’ın emrini kendilerine söylenenden başkasıyla değiştirdiler. Hıtta: Bizi bağışla yerine hınta: Arpa içinde buğday dediler. Beyt-i Makdis’e Allah’a secde ederek girecekleri yerde, Allah’ın emirlerini alay ve eğlenceye alarak, kıçları üzerinde sürünür halde girdiler. Biz de hem geçmişteki hem de şimdiki zulümleri ve taşkınlıkları sebebiyle üzerlerine gökten bir azap indirdik. Onlara taun hastalığı indirdik. Bir saatte onlardan yirmi dört bin kişi öldü.

Selef uleması Allah’ın istiva, yed, ayn, vech, nüzul gibi sıfatlarını tevil eden kimselerin halini İsrailoğullarının hıtta kelimesini hınta diye te’vil etmesine benzetmektedir. Selef uleması, Allah’ın isim ve sıfatlarını teşbih, te’vil, ta’til, tekyif ve temsil yapmaksızın olduğu gibi kabul eder. Allah’ın zatını bilemediğimiz için sıfatlarının da mahiyetini bilemeyiz, der.

163) Ey Muhammed! Yahudilere atalarının haberlerini, Kızıldeniz kenarında bulunan Eyle şehrinin durumunu, ora halkının Allah’ın emrine isyan edip yasak olan cumartesi günü avlanınca başlarına geleni sor. Allah onları maymunlara ve domuzlara çevirmedi mi? Hani onlar cumartesi günü avlanmak suretiyle Allah’ın o gün için koyduğu yasağı çiğniyorlardı. Hani, Cumartesi günü balıklar su yüzünde çokça geliyorlardı. O gün ise avlanmak onlara haram kılınmıştı. Cumartesi gününün dışında ise gelmiyorlar, kaybolup gizleniyorlardı. İşte bu hayret verici imtihan gibi, yani avlanmaları haram kılınmış bir günde balıkları su yüzüne çıkarmak, helâl kılınan günde ise onları gizlemek suretiyle onları imtihan ettiğimiz gibi sizleri de imtihan ederiz. Bu imtihanı, onların yoldan çıkmaları ve Allah’ın haram kıldığı şeyleri çiğnemeleri sebebiyle yaparız.

Kurtubi şöyle der: “Rivayete göre bu olay Davud (a.s.) zamanında oldu. Şeytan onlara vesvese vererek dedi ki: “Size sadece cumartesi günü balık tutmak yasaklandı. Havuzlar yapıp balıkları oraya doldurun.” Havuzlar yaptılar. cumartesi günü balıkları havuzlara sevkediyorlardı. Havuzda su az olduğu için, balıklar orada kalıyor, ordan çıkmaları mümkün olmuyordu. Dolayısıyla pazar günü onları yakalayıp alıyorlardı. Böylece balıkları yakalamada hile yapıyorlardı.”

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ (١٦٤) فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ
يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ (١٦٥) فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا
لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ (١٦٦) وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ
عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ
رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١٦٧)
وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ
ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
(١٦٨) فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ
الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ
وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٦٩)
وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ
أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ (١٧٠)

164) Onlardan bir topluluk: *“Allah’ın kendilerini helak edeceği ya da şiddetli bir azap ile uğratacağı bir topluluğa ne diye öğüt veriyorsunuz?”*dedikleri zaman onlar: *“Rabbinize karşı bir mazeret olur ve belki onlar sakınırlar.”* demişlerdi.

165) Ne zaman ki onlar kendilerine hatırlatılanı unuttular biz de kötülükten sakındıranları kurtardık, zulmedenleri ise işledikleri fısk sebebiyle şiddetli bir azapla yakaladık.

166) Onlar o sakındırıldıkları şeylerde ısrar edince onlara: *“Aşağılık maymunlar olun!”* dedik.

167) O zaman Rabbin onlara kıyamet gününe kadar üzerlerine, kendilerini en kötü azaba uğratacak kimseler göndereceğini bildirdi. Muhakkak ki Rabbin azabı çabuk olandır. Muhakkak ki O, elbette Ğafûr’dur, Rahîm’dir.

168) Onları yeryüzünde ayrı ayrı topluluklar haline getirdik. Salih olanlar vardı. İçlerinden bunlardan uzak olanlar da vardı. Dönsünler diye onları hem iyiliklerle hem de kötülüklerle imtihan ettik.

169) Onların ardından, kötü kimseler yerlerine geçti. Kitaba varis oldular da bu dünyanın değersiz malını alarak: *“Biz bağışlanacağız.”* diyorlardı. Kendilerine onun gibi bir şey yarar gelse onu da alırlar. Onlardan Allah hakkında haktan başkasını söylemeyeceklerine dair o kitabın misakı alınmamış mıydı? Oysa onun içindekileri okumaktadırlar. Ahiret yurdu sakınanlar için daha hayırlıdır, hala akletmeyecek misiniz?

170) Kitaba sımsıkı sarılanlar ve namazı dosdoğru kılanlar var ya, muhakkak ki biz salih olanların mükâfatını boşa çıkarmayız.

164) İsrailoğullarının içlerinden bir topluluk: *“Allah’ın kendilerini helak edeceği ya da şiddetli bir azap ile uğratacağı bir topluluğa ne diye öğüt veriyorsunuz? Onlara bu işi yapmamalarını öğütlemenizin hiçbir faydası yoktur.”*dedikleri zaman öğüt verenler dediler ki: *“Biz sadece, nasihat ve hatırlatma görevini yerine getirdiğimize dair, Allah katında mazeret beyan etmek için onlara öğüt veriyoruz. Belki de onlar işledikleri bu günahtan vazgeçerler. Belki de Allah’tan korkarlar da O’na itaate dönerler ve O’na karşı işledikleri günahtan, Cumartesi gününün hürmetini ihlal etmelerinden tevbe ederler.”*
165) Ne zaman ki onlar kendilerine hatırlatılan öğüt ve nasihatı unuttular, ciddiye almadılar, yüz çevirdiler biz de kötülükten, yeryüzünde fesat çıkarmaktan sakındıranları kurtardık, isyankâr zalimleri ise yoldan çıkmaları ve Allah’ın emrine isyan etmeleri sebebiyle şiddetli bir azapla cezalandırdık.
166) İsyan edip kibirlerinden dolayı o sakındırıldıkları şeylerde ısrar edince onlara: *“Aşağılık, zelil, hor ve hakir maymunlar ve domuzlar olun!”* dedik. Bu kimselerin soyu ürememiştir. Üç gün yaşadıktan sonra ölmüşlerdir.
167) Ey Muhammed! Allah’a isyanları, emrine muhalefetleri ve yasakları çiğnemede hile yapmaları sebebiyle Rabbin onlara kıyamet gününe kadar üzerlerine, kendilerini en kötü azaba uğratacak, en kötü işkenceyi tattıracak kimseler göndereceğini, onları başlarına musallat kılacağını yahudilere bildirdiği zamanı hatırla. Allah yahudilere Buhtunnasır’ı musallat kıldı. Buhtunnasır onları öldürdü ve esir aldı. Sonra hristiyanları musallat kıldı. Hristiyanlar onları ezdiler ve onlardan cizye aldılar. Daha sonra Muhammed’i musallat etti. Rasulullah ülkeyi onlardan temizledi ve onları Arap yarımadasının dışına sürdü. Son olarak da Hitler’i onlara musallat etti. Hitler onların korunması gereken mal, can ve ırz emniyetlerini çiğnedi, öldürmek ve yeryüzünde sürgün etmek suretiyle neredeyse onları helak ediyordu. Allah’ın İsrailoğullarına azap musallat etme vaadi, inşaallah, işi kökünden halledecek bir savaşta müslümanların onları öldürmesine kadar devam edecektir. İşte o gün, Allah’ın yardımıyla mü’minler sevinecekler. Muhakkak ki Rabbin kendisine isyan edenlere karşı azabı çabuk olandır. Muhakkak ki Allah, elbette tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü’minlere dünya ve ahirette merhamet edendir.
168) İsrailoğullarını yeryüzünde ayrı ayrı topluluklar haline getirdik, çeşitli fırkalara ayırdık. Her ülkede onlardan bir grup vardır. Onların sahip olacakları kendilerine ait bir bölge yoktur. Onun için onların kudretleri olmaz. Bugünlerde mukaddes arzda toplanmaları ihşaallah mü’minlerin elleriyle kesilmeleri içindir. Onlardan bir kısmı mü’min ve salih kimselerdi. Bunlar çok azdır. Onların bir kısmı da inkârları ve yoldan çıkmaları sebebiyle, salih olma derecesinden düşmüşlerdir. Bunlar büyük çoğunluktur. İnkâr ve masiyetlerinden dönsünler diye onları hem iyiliklerle, nimetlerle, bollukla hem de kötülüklerle, belalarla, sıkıntılarla imtihan ettik.
169) İsrailoğullarının ardından, kötü kimseler yerlerine geçti. Tevrat’a varis oldular da bu dünyanın değersiz malını helâl haram demeden alıyor ve övünerek: *“Biz ne yaparsak yapalım Allah’ın sevgili çocukları olduğumuz için bağışlanacağız.”* diyorlardı. Bu, onların aldanmaları ve Allah’a karşı iftiralarıdır. Onlar ısrarla günah işledikleri halde bağış bekliyorlar. Dünya malından herhangi bir şey gördüklerinde helâl veya haram oluşuna bakmadan onu alırlar. Tevrat’ta Allah hakkında doğru söyleyeceklerine, haktan başkasını söylemeyeceklerine dair onlardan yeminle desteklenmiş sağlam bir söz alınmamış mıydı? Masiyetlerde ve haram yemede ısrar etmelerine rağmen bağışlanacaklarını nasıl iddia ediyorlar? Oysa onlar Tevrat’ın içindekileri okumaktadırlar ve batıl sözlerle Allah’a iftiraya verilecek cezayı tam olarak öğrenmişlerdi. Ahiret yurdu Allah’ın emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah’ın azabından sakınanlar için daha hayırlıdır, hala akletmeyecek misiniz? Eğer onlar akıllı olsalardı fani olanı baki olana tercih etmezlerdi.
170) Hayatını Allah’ın indirdiği son ilahi kitap olan Kur’an’a sımsıkı sarılarak düzenleyenler ve namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde vaktinde kılanlar var ya, muhakkak ki biz salih olanların mükâfatını boşa çıkarmayız. Onlar için cennet vardır.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ
(١٧١) وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ
ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى
شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ
(١٧٢) أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً
مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ (١٧٣) وَكَذَلِكَ
نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (١٧٤) وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ
الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانسَلَخَ مِنْهَا فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ
الْغَاوِينَ (١٧٥) وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى
الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ
يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (١٧٦) سَاءَ
مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ
(١٧٧) مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضْلِلْ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْخَاسِرُونَ (١٧٨)

171) Hani biz dağı bir gölgelik gibi üzerlerine kaldırmıştık da onlar üstlerine düşecek sanmışlardı. *“Size verdiğimize kuvvetle sarılın ve ondakileri düşünün, umulur ki sakınırsınız.”*

172) Hani Rabbin Ademoğullarının sırtlarından zürriyetlerini almış ve kıyamet günü *“Bizim bundan haberimiz yoktu.”* dememeniz için onları nefislerine karşı: *“Ben sizin Rabbiniz değil miyim?”* diye şahit tutmuştu da onlar: *“Evet, şahit olduk.”* demişlerdi.

173) Ya da: *“Daha önce atalarımız şirk koşmuştu, biz ise onlardan sonra gelen bir nesildik. O halde batıla sapanların yaptıklarından dolayı bizi mi helak edecek-sin?”* demeyesiniz.

174) Biz ayetleri ayrı ayrı işte böyle açıklarız, umulur ki dönerler.

175) Sen onlara kendisine ayetlerimizi verdiğimiz halde onlardan sıyrılan, böylece şeytanın kendisine uydurduğu ve nihayet azgınlardan olan kimsenin haberini oku.

176) Biz dileseydik onu bunlarla yükseltirdik, ama o yere meyletti de hevasına uydu. Onun durumu o köpeğin haline benzer ki, üzerine varsan da dilini sarkıtıp solur, kendi haline bıraksan da solur. Ayetlerimizi yalanlayan topluluğun durumu işte budur. O halde sen kıssayı anlat, umulur ki iyice düşünürler.

177) Ayetlerimizi yalanlayarak yalnızca nefislerine zulmetmekte olanların durumu ne kötüdür!

178) Allah kimi hidayete erdirirse artık o doğru yolu bulmuştur. Her kimi de saptırırsa işte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

171) Hani biz bir zamanlar Tevrat’ın hükümlerine uyma hususunda gevşeklik gösterdikleri için Tur Dağı’nı bir tavan veya bulut gölgesi gibi İsrailoğullarının üzerlerine kaldırmıştık da onlar Allah’ın emirlerine kayıtsız şartsız teslim olmadıkları taktirde dağın üstlerine düşeceğini kesin olarak anlamışlardı. Onlara: *“Size verdiğimiz Tevrat’a kuvvetle sarılın, ciddiyet ve azimetle alın ve içindeki emir ve nehiyleri düşünün, hükümleriyle amel edin umulur ki Allah’ın azabından sakınırsınız.”* demiştik. İsrailoğulları iman etmedikleri taktirde dağın üzerlerine çökeceğinden korktukları için hemen iman edip Allah’a secde ettiler.
Bu olay bize müslüman olan kimselerin dinin emirlerini tatbik hususunda zorlanabilceğini göstermektedir.

172) Ey Muhammed! Hani bir zamanlar Rabbin Ademoğullarını babalarının sulbünden çıkarttı. Allah Adem’in sırtını meshetti de oradan kıyamete kadar yaratacağı her nefsi çıkarttı. Onlar zerreler gibiydi. Kendisinin bir olduğunu onlara ikrar ettirdi. Bu hususta onları birbirlerine şahit tuttu. Hesap gününde *“Bizim bu misaktan ve senin ilahlığını ikrardan haberimiz yoktu, biz bundan gafildik.”* demeyesiniz diye onları nefislerine karşı: *“Ben sizin Rabbiniz değil miyim?”* diye şahit tutmuştu da onlar: *“Evet, şahit olduk ya Rabbi! Sen bizim Rabbimizsin.”* demişlerdi.
Zemahşeri, Ebu Hayyan ve Ebussuud’a göre bu misak temsil ve hayal ettirme kabilindendir. Yani Yüce Allah ilahlığını ve birliğini gösteren delilleri onların gözü önüne serdi. Allah’ın onlara lutfettiği ve sapıklıkla hidayeti birbirinden ayırıcı güç kıldığı akılları ve basiretleri buna şahitlik etti. Allah, sanki onları kendi aleyhlerine şahit tutmuş oldu.

173) Veya kıyamet gününde: *“Ey Allah’ım! Daha önce atalarımız şirk koşmuştu, biz ise onlardan sonra gelen bir nesildik. Biz asla sana hiçbir şeyi şirk koşmadık. Biz sadece atalarımı taklit ettik ve onların yolundan gittik. Bizim bir suçumuz yok. Biz bu hususta mazeretliyiz. O halde hakkı bilmeden kendilerini takip ettiğimiz batıla sapan müşrik atalarımızın şirkleri yüzünden bizi mi helak edeceksin?”* demeyesiniz diye sizi birbirinize şahit tuttuk. (Dinde körü körüne taklit yasaklanmıştır. Tahkik veya delilleriyle tabi olmak tavsiye edilmiştir.)

174) Biz misakı açıkladığımız gibi ayetleri de ayrı ayrı işte böyle açıklarız, umulur ki insanlar hakkı düşünürler de batılda ve babalarını taklitte ısrardan vazgeçip hakka dönerler.

175) Ey Muhammed! Sen o yahudilere kendisine Allah’ın kitaplarından bazısının ilmini öğrettiğimiz, Allah’ın ismi a’zamını bildiği halde dünya menfaati karşılığında inkâr etmek ve yüz çevirmek suretiyle yılanın derisinden sıyrıldığı gibi onlardan sıyrılan, böylece şeytanın kendisine uydurduğu, emri ve kontrolü altına aldığı ve nihayet, daha önce hidayete ermiş kişilerden iken, iyice dalâlete düşen azgınlardan ve sapıklardan olan Bel’am b. Baura, Ümeyye b. Ebi Salt ve Ebu Amir b. Sayti’nin haberini ve kıssasını oku, anlat.

176) Biz dileseydik ve isteseydik onu iyi alimler derecesine yükseltirdik, ama o dünyaya meyletti ve ona bağlandı, onun lezzet ve zevklerini ahirete tercih etti ve nefsinin isteklerine boyun eğdi. Böylece aşağıların aşağı derecesine indi. Onun durumu o köpeğin haline benzer ki, üzerine varıp kovalasan da koşarak dilini sarkıtıp solur, kendi haline bıraksan da solur. Tebliğ etsen de etmesen de sonuç değişmez. Geçici dünya menfaati karşılığında ayetlerimizi bile bile yalanlayan topluluğun durumu işte budur. Yahudiler de seni öz oğullarını tanıdıkları gibi tanımalarına rağmen geçici dünya menfaati gereği sana tabi olmuyorlar. Ey Muhammed! O halde sen bu kıssayı ümmetine de anlat, umulur ki iyice düşünürler, ibret ve öğüt alırlar da Allah’ın ayetlerini gizlemezler, saptırmazlar, tahrif etmezler.

177) Geçici dünya menfaati gereği ayetlerimizi bile bile yalanlayarak yalnızca nefislerine zulmetmekte olanların durumu ne kötüdür! Onlar için ahiret gününde can yakıcı, acıklı ve ebedi bir azap vardır.

178) Şüphesiz Allah kendisine yönelen kullarından kimi hidayete erdirirse artık o doğru yolu bulmuştur, mutlu, huzurlu ve kazançlıdır. Allah’a isyan eden kimselerden her kimi de saptırırsa işte onlar hüsrana ve ziyana uğrayanların ta kendileridir.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا
يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا
يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ
الْغَافِلُونَ (١٧٩) وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا
وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ (١٨٠) وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْدِلُونَ (١٨١) وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ
حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (١٨٢) وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ
(١٨٣) أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا
نَذِيرٌ مُبِينٌ (١٨٤) أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَدِ
اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (١٨٥) مَنْ يُضْلِلِ
اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (١٨٦)
يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي
لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا
تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا
عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (١٨٧)

179) Andolsun, cinlerden ve insanlardan pek çoğunu cehennem için yarattık ki onların kalpleri vardır onunla anlamazlar, gözleri vardır fakat onlarla görmezler; kulakları vardır ama onlarla işitmezler. Bunlar hayvan gibidirler, hatta daha da şaşkındırlar. İşte onlar gafillerin ta kendileridir.
180) En güzel isimler Allah’ındır. O halde O’na bunlarla dua edin. O’nun isimlerinde ayrılığa düşenleri bırakın. Onlar yapmakta olduklarının cezasını yakında göreceklerdir.
181) Yarattıklarımızdan bir ümmet de vardır ki hak ile yol gösterirler ve onunla adaletli davranırlar.
182) Ayetlerimizi yalanlayanlar var ya, biz onları bilmeyecekleri bir yönden derece derece azaba yaklaştıracağız.
183) Ben onlara mühlet veriyorum. Muhakkak ki benim düzenim sağlamdır.
184) Onlar arkadaşlarında hiçbir deliliğin olmadığını düşünmüyorlar mı? O ancak apaçık bir uyarıcıdır.
185) Onlar, göklerin ve yerin hükümranlığına, Allah’ın yarattığı herhangi bir şeye ve ecellerinin yaklaşmış olma ihtimaline hiç bakmıyorlar mı? Artık bundan sonra hangi söze inanacaklar?
186) Allah her kimi saptırırsa artık onu hidayete erdirecek yoktur, onları taşkınlıkları içerisinde şaşkın bir halde bırakıverir.
187) Sana kıyamet-saatinin ne zaman çatacağını sorarlar. De ki: *“Onun bilgisi yalnızca Rabbimin katındadır. Onun zamanını O’ndan başkası açıklayamaz. O göklerde ve yerde ağırdır ve size ansızın gelir. Ondan haberdarmışsın gibi sana soruyorlar.”* De ki: *“Onun ilmi yalnızca Allah katındadır, fakat insanların çoğu bilmezler.”*

179) Andolsun, cehenneme odun olsunlar diye cinlerden ve insanlardan birçok halkı cehennem için yarattık ki onların kalpleri vardır onunla hakkı anlamazlar, gözleri vardır fakat onlarla Allah’ın kudretini gösteren delilleri ibret gözüyle görmezler; kulakları vardır ama onlarla ayetleri ve nasihatları düşünüp de ibret alacak şekilde dinlemezler. Bunlar anlamama, görmeme ve işitmeme hususunda hayvan gibidirler, hatta hayvanlardan daha da kötü durumdadırlar. Çünkü hayvanlar yararlarını ve zararlarını idrak ederler. Bunlar ise yarar ile zararı birbirinden ayıramazlar. Dolayısıyla kendilerini cehenneme atarlar. İşte onlar gaflet içerisinde boğulanların ta kendileridir.
Bu kimselerden maksat, Allah’ın ezeli ilmiyle bedbaht olacağını takdir ettiği kimselerdir. Yani Allah insanların büyük bir çoğunluğunun şirk, küfür ve isyanları sebebiyle cehenneme gireceğini bilmiş ve bunu takdir ederek Levh-i Mahfuz’a yazmıştır. Yoksa istemedikleri halde bir takım insanlara şirk, küfür veya isyan etmeye zorlamamıştır. Allah, adildir, kimseye zulmetmez.
180) En güzel en şerefli ve en mükemmel isimler ve sıfatlar Allah’ındır. O halde Allah’a bu isim ve sıfatlarla dua edin. O’nun isim ve sıfatları hususunda müşriklerin yaptıkları gibi Allah’tan Lat, Azîz’den Uzza, Mennân’dan Menat isimlerini türeterek ilahlarına veren, Allah’ın isim ve sıfatlarını tahrif eden, sapık bir şekilde tevil eden, mahlukata benzetmek suretiyle ilhad edenleri, haktan ayrılanları, batıla meyledenleri, aşırılığa gidenleri bırakın. Onlar yapmakta olduklarının cezasını yakında hem dünyada hem de ahirette göreceklerdir.
181) Yarattığımız milletlerden, Allah’ın şeriatına söz ve amel ile sarılan bir ümmet, millet de vardır ki, onlar insanları hakka çağırır ve hak ile amel ve hükmederler, insanlara adaletli davranırlar. Bu ümmet son rasul olan ve hükmü kıyamete kadar geçerli olacak olan Kur’an’ın kendisine indirildiği Muhammed ümmetidir. Bu grup her zaman ve her yerde küfür ehline nisbetle sayıları az da olsa kıyamete kadar mevcut olacaktır. Batıl ehli onlara zarar veremeyecektir.
182) Mekke halkı ve diğer insanlardan ayetlerimizi yalanlayanlar var ya, biz onları bilmeyecekleri bir yönden derece derece, yavaş yavaş azaba, helâke yaklaştıracağız. Şöyle ki: Onlara bolca nimetler verilir. Onlar bunu, Allah’ın kendilerine bir lütfu zannederler. Böylece iyice şımarır ve taşkınlığa dalarlar. Nihayet azaba müstehak olurlar.
183) Ben onlara mühlet verir, sonra çok kuvvetli ve kudretli bir şekilde yakalarım. Muhakkak ki benim düzenim, yakalamam ve ceza vermem çok kuvvetli, şiddetli ve sağlamdır.
184) O Allah’ın ayetlerini inkâr edenler, doğmunu, çocukluğunu, gençliğini, dürüstlüğünü, ahlakını bildikleri ve emin bir kişi olarak kabul ettikleri arkadaşları olan Muhammed’de hiçbir deliliğin olmadığını düşünmüyorlar mı? Nasıl oluyor da böyle bir iftira atıyorlar!? Muhammed, Allah’ın kulu ve rasulüdür. Allah onu insanların hidayeti için göndermiştir. Muhammed ancak apaçık bir uyarıcıdır. Anlayan ve belleyen bir kalbi veya aklı olan kimse için onun durumu açık ve seçiktir.
185) Onlar, göklerin ve yerin hükümranlığına, Allah’ın büyük küçük yarattığı herhangi bir şeye ve ecellerinin yaklaşmış olup her an ölme ihtimaline hiç delil getirme gözüyle bakmıyorlar mı? Bütün bunlar yalnızca Allah’ın kudretindedir. Yaratan, yartıklarının sahibi, terbiye edicisi ve yöneticisi olan, dilediği zaman kullarının canını alan Allah ibadete layık tek ilahtır. Tüm ibadetler O’nun hakkıdır. Bu insanlar, son derece açık ve seçik olan Kur’an’a inanmadıktan sonra artık hangi söze inanacaklar?!
186) Gerçek şu ki, Allah şirk, küfür ve isyanları sebebiyle azgınlaşan kullarından her kimi saptırırsa artık onu hidayete erdirecek yoktur, onları taşkınlıkları, azgınlıkları, inkâr ve inatları içerisinde şaşkın bir halde bırakıverir.
187) Ey Muhammed! Sana kıyamet saatinin ne zaman çatacağını sorarlar. Onlara de ki: *“Onun bilgisi yalnızca Rabbimin katındadır. Onun zamanını O’ndan başkası açıklayamaz. Yer ve gök ehli kıyametin şiddetinden korktuğu için kıyamet onlara ağır geldi. O size ansızın gelecektir. Ondan haberdarmışsın gibi sana soruyorlar.”* De ki: *“Onun ilmi yalnızca Allah katındadır, fakat insanların çoğu bilmezler.”*

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ
كُنتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ
السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (١٨٨) هُوَ
الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ
فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا صَالِحًا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الشَّاكِرِينَ (١٨٩) فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ
شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (١٩٠)
أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ (١٩١) وَلَا
يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ (١٩٢) وَإِنْ
تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ
أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَامِتُونَ (١٩٣) إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ
كُنتُمْ صَادِقِينَ (١٩٤) أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ
أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ آذَانٌ
يَسْمَعُونَ بِهَا قُلِ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِي فَلَا
تُنظِرُونِي (١٩٥)

188) De ki: *“Ben kendim için Allah’ın dilediğinden başka bir yarara da bir zarara da sahip değilim. Eğer gaybı bilseydim elbetteki hayrı artırırdım ve bana hiçbir kötülük dokunmazdı. Ben ancak bir uyarıcı ve iman eden bir topluluk için müjdeleyiciyim.”*

189) O ki, sizi tek bir nefisten yarattı, ondan da kendisiyle sükun bulması için eşini yarattı. Onu bürüyünce hafif bir yük yüklendi de bununla gezindi. Nihayet ağırlaşınca her ikisi de Rableri olan Allah’a şöyle dua etti: *“Eğer bize salih-evlat verirsen andolsun ki şükredenlerden olacağız.”*

190) Onlara salih-evlat verdiğinde ise kendisi hakkında O’na şirk koşmaya başladılar. Allah ise onların şirk koştuklarından yücedir.

191) Kendileri yaratılmış oldukları halde hiçbir şey yaratamayanları mı şirk koşuyorlar!?

192) Halbuki onlar kendilerine yardım edemezler, onlar kendilerine bile yardım edemezler.

193) Onları doğru yola çağırırsanız size uymazlar; onları çağırsanız da suskun kalsanız da sizin için aynıdır.

194) Allah’tan başka ibadet ettikleriniz elbette ki sizin gibi kullardır. Eğer doğru kimselerseniz onları çağırın da size karşılık versinler.

195) Onların kendileriyle yürüyecek ayakları mı var, ya da kendileriyle tutabilecekleri elleri mi var, veya görecek gözleri mi var, yoksa işitecek kulakları mı var? De ki: *“Çağırın şirk koştuklarınızı da sonra bir düzen kurun da bana göz açtırmayın!”*

188) Ey Muhammed! De ki: *“Ben kendim için Allah’ın dilediğinden başka bir yarara da bir zarara da sahip değilim. Bu yüzden kıyametin ne zaman kopacağını bilemem. Bu gaybi bir hadisedir. Onu da ancak Allah bilir. Ben ancak Allah’ın bana bildirdiği şeyleri bilirim. Bunun dışında benim birşeyler bilmem mümkün değildir. Eğer gaybı bilseydim elbetteki hayrı artırırdım, dünya menfaatleri ve mallarından birçok şeyi elde ederdim. Dünyanın afetlerini ve zararlarını kendimden savardım. Eğer gerçekten gaybı bilseydim tedbir alacağım için bana hiçbir kötülük dokunmazdı. Fakat onu bilmiyorum. Dolayısıyla benim için takdir edilen hayır da şer de beni bulur. Ben ancak iman etmeyenleri cehennem azabıyla korkutan bir uyarıcı ve iman eden bir topluluk için ise cennetle müjdeleyiciyim.”*

189) Ey insanlar! Allah, yardımcısız, tek başına hepinizi tek bir nefisten, Adem’den yarattı, ondan da kendisiyle gönlü sükun bulması, yatışması için eşi Havva’yı yarattı. Adem, eşi Havva ile cinsel ilişkiye girince hafif bir yük, cenin yüklendi de bununla doğuma kadar gezindi. Nihayet cenin büyüyüp yük ağırlaşınca Adem ile Havva Rableri olan Allah’a şöyle dua etti: *“Eğer bize yaratılışı düzgün salih evlat verirsen andolsun ki senin nimetine şükredenlerden olacağız.”*

190) Allah, Adem ve Havva’ya salih evlat verince her ikisi de Allah’a şükrettiler. Adem ile Havva’nın soyundan gelen insanlar da aynı şekilde ürediler. Allah, Adem ve Havva’nın soyundan gelen insanların bir kısmına salih-evlat verdiğinde ise bunlar ataları Adem ve Havva gibi Allah’a şükredecekleri yerde putlara ve heykellere taparak, Allah’a ait hak, sıfat ve yetkileri kullara vererek veya Allah’a çocuk isnad ederek O’na şirk koşmaya başladılar. Allah ise müşriklerin şirk koştukları şeylerden münezzehtir, yücedir.

Bazı kimseler bu konuda rivayet edilen zayıf ve mevzu hadislere binaen Adem ile Havva’nın, doğan çocuklarının sürekli ölmesi sonucu şeytanın telkiniyle yaşaması için çocuklarına Abdulharis: Şeytanın kulu ismini vererek Allah’a şirk koştuğunu iddia etmişlerdir. Bu düşünce yanlıştır, hatta iftiradır. Çünkü nebi ve rasuller masumdur. Şirk bir yana günah dahi işlemezler. Ancak konumları gereği işledikleri hatalar büyük gösterilir.

191) Kendileri yaratılmış oldukları halde hiçbir şey yaratamayan putları, ilahları ve heykelleri mi Allah’a şirk koşuyorlar!? O halde Allah ile beraber onlara nasıl ibadet ediyorlar?

192) Halbuki taptıkları putlar, ilahlar ve heykeller kendilerine tapanlara yardım edemezler, onlar kendilerine kötülük yapmak isteyenlere karşı da kendilerini koruyamazlar. Onlar, ölüdürler, son derece acziyet ve zillet içindedirler. Nasıl ilâh olurlar?

193) O taptığınız putları, ilahları ve heykelleri doğru yola çağırsanız, onlara dua etseniz, onlardan yardım isteseniz size uymazlar, icabet etmezler. Çünkü onlar cansız varlıklardır. Onları çağırsanız da suskun kalsanız da sizin için aynıdır. İkisi de bir şey ifade etmez.

194) Allah’tan başka, Allah’ı bırakıp da veya Allah ile birlikte ibadet ettikleriniz, sizi Allah’a yaklaştıracağına, size şefaat edeceğine inandığınız dua-ibadet ettiğiniz putlar, ilahlar ve heykeller elbette ki sizin gibi kullardır. Hatta siz onlardan daha mükemmel yaratılmışsınızdır. Çünkü siz işitir, görür, konuşur, yürür, tutabilirsiniz. Siz akıl ve duyulara sahipsiniz. Onlarda ise bu özellikler yoktur. Daha şerefli ve daha mükemmel olan bir varlığın daha adi ve basit bir varlığa ibadetle meşgul olması nasıl uygun olur? Eğer onların size fayda veya zarar verebileceği iddianızda doğru kimselerseniz taptıklarınızı çağırın da size karşılık versinler.

195) Onların kendileriyle yürüyebilecek ayakları mı var? Ya da kötülük yapmak istedikleri kimseleri yakalayıp öldürebilecek elleri mi var? Veya eşyayı görebilecek gözleri mi var? Yoksa sesleri işitebilecek kulakları mı var? Ey Muhammed! Seni ilahları ile korkutan müşriklere de ki: *“Çağırın Allah’a şirk koştuklarınız putları, ilahları ve heykelleri de sonra bir düzen kurun, bana karşı onlardan yardım ve zafer dileyin, bana tuzak kurma ve eziyet edip zarar verme hususunda siz ve putlarınız bütün gücünüzü harcayın. Bana, göz açıp kapayacak kadar mühlet vermeyin. Ben Allah’a güvendiğim için size aldırış etmem!”*

إِنَّ وَلِيِّيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ
(١٩٦) وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ
وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ (١٩٧) وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى
لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (١٩٨)
خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ (١٩٩)
وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ
عَلِيمٌ (٢٠٠) إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَائِفٌ مِنَ
الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ (٢٠١) وَإِخْوَانُهُمْ
يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ (٢٠٢) وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ
بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَى إِلَيَّ مِنْ
رَبِّي هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
(٢٠٣) وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنصِتُوا لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ (٢٠٤) وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا
وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ
مِنَ الْغَافِلِينَ (٢٠٥) إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ (٢٠٦)

196) Muhakkak ki benim velim kitabı indiren Allah’tır ve O salihlerin velisidir.

197) Sizin O’nun yanısıra ibadet ettikleriniz ise size de yardım edemezler, kendilerine de yardım edemezler.

198) Onları doğru yola çağırsanız da işitmezler, onları sana bakar görürsün, fakat onlar görmezler.

199) Sen affetmeyi benimse, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir.

200) Sana şeytandan bir vesvese gelirse hemen Allah’a sığın. Şüphesiz O, Semî’dir, Alîm’dir.

201) Sakınanlara şeytandan bir vesvese geldiğinde iyice düşünürler ve o takdirde hemen görürler.

202) Kardeşlerine gelince onları da sapıklığa sürüklerler sonra da yakalarını bırakmazlar.

203) Onlara bir ayet getirmediğin zaman: *“Onu kendin derleseydin ya!”* derler. De ki: *“Ben ancak Rabbimden bana vahyolunana uyarım. Bu, Rabbinizden gelen basiretler, iman eden bir topluluk için hidayet ve rahmettir.”*

204) Kur’an okunduğu zaman onu dinleyin ve susun; umulur ki merhamet olunursunuz.

205) Kendi kendine yüksek olmayan bir sesle yalvararak ve ürpererek sabah akşam Rabbini an da gafillerden olma!

206) Doğrusu Rabbinin katındaki olanlar O’na ibadet etmekten asla büyüklenmezler, O’nu tesbih ederler ve yalnız O’na secde ederler.

196) Muhakkak ki benim velim, bana yardımı ve beni korumayı üzerine alan Kur’an’ı bana indiren Allah’tır. Allah, dünya ve ahirette salih kulların velisi, koruyucusu ve destekleyicisidir.

197) Sizin Allah’tan başka, Allah’ı bırakıp da veya Allah ile birlikte dua-ibadet ettiğiniz ilahlar, putlar, hekeller size de yardım edemezler, kendilerine de yardım edemezler. Bunu kafanıza iyice yerleştirin!

198) O putları, ilahları ve heykelleri hidayete ve doğru yola çağırsanız da işitmezler. Nerede kaldı yardım ve imdada koşmaları. Onları yapma gözlerle sana bakar görürsün, fakat onlar görmezler. Çünkü onlar cansız varlıklardır.

Bu ayetler bize rasul bile olsa ölülerden yardım istemenin, onların aracılığıyla Allah’a dua etmenin, onlardan direkt olarak şefaat istemenin caiz olmadığını gösteriyor. Bugün malesef bir çok insan başta Rasulullah (s.a.v.) olmak üzere bir çok nebi, rasul, şehid, salih ve velilerin kabirlerine gidip el, yüz sürmekte, çaput, kâğıt asmakta, kurban kesmekte, adak adamakta, kimisi direkt onlardan kimisi de onların vesilesiyle Allah’tan yardım istemektedir. Ramazan’da mahyalarda ‘Şefaat ya Rasulallah’ sözü yazılmaktadır. Bütün bunlar bid’attir, kimisi dinden çıkarır, kimisi ise haramdır. İbadetlerden herhangi birini Allah’tan başkasına yapmak şirktir. Allah’tan başkasına dua etmek, kurban kesmek, adak adamak, yardım istemek, sığınmak, yönelmek şirktir. Rasulullah’ın şefaati haktır. Fakat Allah’ın izni ile Allah’ın dilediği kullarına edecektir. Bu yüzden ondan değil de Allah’tan istemek gerekir. Çünkü o da ölüdür. Fayda veya zarar veremez.

199) Ey Muhammed! Sen affetmeyi benimse, insanlarla olan muamelelerinde kolaylık yolunu tut, sana zulmedeni affet, sana vermeyene ver, sana gelmeyene git. Sözlerde ve fiillerde iyiyi, güzeli ve beğenileni emret. İnsanları Allah’ın dinine en güzel şekilde çağır. Cahillerden yüz çevir, beyinizlere beyinsizce karşılık verme. Bilakis onlara yumuşak davran. Ey mü’minler, siz de rasulünüzü örnek alın!

200) Ey Muhammed! Eğer sana şeytandan bir vesvese gelir de seni hak hususunda şüpheye düşürürse onu defetme hususunda hemen Allah’a sığın ve O’ndan aman dile. Şüphesiz Allah gizli açık söylenenleri işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını verecektir.

201) Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O’nun emirlerini yerine getirip yazaklarından kaçınmak suretiyle Allah’ın azabından sakınanlara şeytandan bir vesvese geldiğinde, Allah’ın azabını ve sevabını iyice düşünürler ve hemen basiret nuru ile hakkı görür ve şeytanın vesveselerinden kurtulurlar.

202) Şeytanların Allah’tan korkmayan kâfir kardeşlerine gelince, şeytanlar onları da aldatarak, şirki, küfrü ve isyanı güzel göstererek sapıklığa sürüklerler sonra da yakalarını bırakmazlar, onları aldatmaktan geri durmazlar.

203) Ey Muhammed! Müşriklere istedikleri bir ayeti, mucizeyi getirmediğin zaman alay ederek: *“Onu kendin derleseydin, uydursaydın ya!”* derler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *“İş benim elimde değil ki, kendimden bir şey getireyim. Ben sadece bir kulum. Ben ancak Rabbimden bana vahyolunana uyarım. Bu Yüce Kur’an, Rabbinizden gelen basiretler, parlak deliller ve hüccetlerdir. Bu varken diğer mucizelere ihtiyaç yoktur. Kur’an, kalplerin basiretleri menzilesindedir. Hak onunla görülür ve idrak edilir. Kur’an, mü’minler için bir hidayet ve rahmettir. Çünkü onun nurları ile aydınlanan ve hükümlerinden yararlananlar onlardır.”*

204) Kur’an ayetleri okunduğu zaman onları düşünerek dinleyin ve ona hürmet ve saygı için, o okunurken susun; umulur ki merhamet olunursunuz.

205) Rabbini, O’nun azamet ve celalini görüyormuşsun gibi, kendi kendine, gizlice yüksek olmayan orta bir sesle, yalvarıp yakararak ve ürpererek korkarak sabah akşam an. Allah’ı anmaktan gafil olma!

206) Doğrusu Rabbinin katında bulunan tertemiz melekler O’na ibadet etmekten asla büyüklenmezler, kibirlenmezler, devamlı O’nu tesbih ederler, O’nu layık olmayan şeylerden tenzih ederler ve yalnız O’na secde ederler.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

يَسْأَلُونَكَ عَنْ الْأَنفَالِ قُلْ الْأَنفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (١) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٢) الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (٣) أُوْلَئِكَ هُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٤) كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنْ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ (٥) يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ (٦) وَإِذْ يَعِدُكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ (٧) لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (٨)

7- el-ENFAL SURESİ

(Medine'de inmiştir, 75 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla…

1) Sana ganimetler hakkında soruyorlar. De ki: *"Ganimetler yalnız Allah'a ve Rasulüne aittir. O halde Allah'tan korkun da birbirinizle aranızı düzeltin. Eğer mü'minler iseniz Allah'a da Rasulüne de itaat edin."*

2) Gerçekten mü'minler o kimselerdir ki Allah anıldığı zaman yürekleri ürperir, O'nun ayetleri okunduğunda, onların imanını artırır ve onlar yalnızca Rablerine tevekkül ederler.

3) Onlar namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan infak ederler.

4) İşte onlar gerçekten mü'min olanlardır. Rableri katında onlar için dereceler, bağışlanma ve kerim bir rızık vardır.

5) Nitekim Rabbin seni hak uğrunda evinden çıkardığında gerçekten de mü'minlerden bir grup isteksizdi.

6) Açıkça ortaya çıktıktan sonra dahi göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi hakka dair seninle mücadele ediyorlardı.

7) O zaman ki Allah size iki topluluktan birinin muhakkak sizin olacağını vaadetmişti de siz güçsüz olanın sizin olmasını isitiyordunuz. Allah ise kelimeleriyle hakkı gerçekleştirmek ve kâfirlerin arkasını kesmek istiyordu.

8) Ta ki -günahkârlar istemese de- hakkı gerçekleştirsin ve batılı yok etsin.

1) Ey Muhammed! Ashabın sana, Bedir'de aldığın ganimetlerin kime ait olduğunu, onları nasıl taksim edeceğini ve bazı mücahidlere neden fazla ganimet verildiğin hakkında soruyorlar. Onlara de ki: *"Ganimetler hakkında hüküm vermek size değil, yalnız Allah'a ve Rasulüne aittir. O halde Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakının da birbirinizle aranızı düzeltin, ihtilafa düşmeyin, karşılıklı rızaya dayanarak anlaşın. Eğer gerçek manada iman etmiş kimseler iseniz ganimet hususunda olduğu gibi her konuda Allah'a da Rasulüne de itaat edin. Hayatınızı ve yaşantınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin. Allah ve Rasulünün hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olun."*

2) Gerçekten ihlaslı mü'minler o kimselerdir ki Allah adı müjde veya tehdit olarak anıldığı zaman, sadece anmadan dolayı yürekleri ürperir, kalpleri titrer. Onlara Allah'ın ayetleri okunduğunda, onların imanını, yakînini artırır, imanları kemale erer. Onlar yalnızca Rablerine tevekkül ederler. Her konuda meşru olan tedbirleri aldıktan sonra tedbirlere değil, yalnızca Allah'a güvenirler. Allah'tan başkasından korkmadıkları gibi bir şey de ummazlar. İmanın aslı değil de kemali artar ve eksilir.

3) Onlar namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde devamlı olarak kılarlar ve kendilerine verdiğimiz yiyecek, içecek, giyecek, çocuk gibi maddi, bilgi, erdem, ilim gibi manevi rızıklardan bir kısmını Allah yolunda zekât ve sadaka olarak infak ederler.

4) İşte bu özelliklere sahip olan kimseler gerçekten mü'min olanlardır. Çünkü onların imanı kalplerine yerleşmiş ve pratik hayatlarına salih amel olarak yansımıştır. Rableri katında onlar için yüksek makam ve dereceler, günahları için bir bağışlanma ve ikram ve hürmetle sunulan ebedi bir rızık vardır.

5) Ey Muhammed! Ashabının ganimetlerin taksimindeki hoşnutsuzlukları, senin harp için evinden çıkma esnasındaki durumları gibidir. Mü'minlerden bir grubun hoşnutsuzluğuna rağmen, Rabbinin seni hak ile, izni ile sefere çıkardığı zaman mücadele ettikleri gibi hak olan savaşma emri ortaya çıktıktan sonra, o konuda seninle mücadele ediyorlardı. Halbuki mü'minlerden bir grup öldürülmekten korktukları veya hazırlıksız oldukları için düşmanla savaşa çıkmayı istemiyorlardı.

6) Ey Muhammed! Ashabından bir takım kimseler hak kendilerine apaçık göründükten sonra dahi göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi hoşnutsuz bir şekilde 'Bizim çıkışımız sadece kervanın önünü kesmek, Mekke'de iken bizden gasbettikleri mallarımızı ganimet olarak geri almak içindi. Eğer savaşacağımızı bilseydik, elbette savaşa hazırlanırdık.' diyerek Bedir savaşına çıkma hususunda seninle mücadele ediyorlardı. Bu, sayılarının azlığından, hazırlıksız olmalarından ve aşırı derecede korkmalarından ileri geliyordu.

7) Ey Muhammed ashabı! O zaman Allah size iki topluluktan, fırkadan yani kervan veya ordudan birinin muhakkak sizin için ganimet olacağını vaadetmişti de siz güçsüz olanın, yani silahsız grup olan kervanın sizin olmasını, onlarla karşılaşmayı isitiyordunuz. Çünkü Ebu Süfyan başkanlığındaki otuz kişilik kervan Şam'dan Mekke'ye Kureyş'in ticaret mallarını taşıyordu. Allah ise Bedir gününde kâfirleri öldürmek ve yok etmek suretiyle hak din olan İslam'ı üstün kılmak ve kâfirlerin hepsini yok ederek köklerini kazımak istiyordu.

Müslümanlar kervanın haberini alınca önünü kesmek amacıyla apar topar Medine'den çıktılar. Bu haber Ebu Cehil'e ulaşınca o da halkı galeyana getirirek müslümanların üç misli büyüklüğündeki bir ordu ile Mekke'den çıktı. Kervan müslümanların elinden kurtuldu iki ordu hicretin ikinci yılında Bedir'de karşılaştılar. Bazı müslümanlar kervanı takip etmeyi önerirken Sa'd b. Ubade ile Sa'd b. Muaz Rasulullah'a: *"Ya Rasulallah! Bizi istediğin yere götür, biz senin arkandayız. Seni hak ile gönderen Allah'a andolsun ki, sen bizi denize daldırsan biz seninle beraber ona dalarız. Allah'ın bereketi ile bizi götür."* dedi. Rasulullah 's.a.v.) buna çok sevindi. Savaşmayı emretti.

8) Allah, müşrik, kâfir ve suçlu günahkârlar istemese de, hoşlanmasa da hakkı gerçekleştirsin ve batılı yok etsin diye İslam'ı üstün kıldı, küfrü yok etti.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِأَلْفٍ
مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ (٩) وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ (١٠) إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِيُطَهِّرَكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ
الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ (١١)
إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
آمَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (١٢) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ (١٣) ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
عَذَابَ النَّارِ (١٤) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ (١٥) وَمَنْ يُوَلِّهِمْ
يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَى فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ
بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٦)

9) O zaman ki siz Rabbinizden yardım istiyordunuz da O: *"Muhakkak ben size birbiri ardınca bin melek ile yardım ederim."* diye karşılık vermişti.

10) Allah bunu yalnızca bir müjde olsun ve kalpleriniz yatışsın diye yapmıştı, yardım ise yalnız Allah katındandır. Muhakkak Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

11) Hani kendisinden bir emniyet olmak üzere sizi bir uyuklama bürüyordu. Ve üzerinize gökten bir su indiriyordu. Ki onunla sizi tertemiz yapsın sizden şeytanın pisliğini gidersin, kalplerinizi pekiştirsin ve onunla ayaklarınızı sağlamlaştırsın.

12) O zaman Rabbin meleklere şöyle vahyediyordu: *"Muhakkak ben sizinle beraberim iman edenlere sebat verin." "Ben kâfirlerin kalplerine korku salacağım. O halde onların boyunlarının üstüne vurun, onların bütün parmaklarına vurun."*

13) Bu, onların Allah'a ve Rasulüne aykırı davranmaları sebebiyledir. Her kim Allah'a ve Rasulüne aykırı davranırsa muhakkak Allah cezası pek şiddetli olandır.

14) İşte bu sizin; tadın bunu. Doğrusu kâfirler için bir de ateş azabı vardır.

15) Ey iman edenler, toplu olarak kâfirlerle karşılaştığınız zaman onlara arkanızı dönmeyin!

16) Her kim çarpışmak için bir yana çekilme veya bir başka bölüğe katılma hali müstesna onlara böyle bir günde onlara arkasını çevirirse muhakkak o Allah'tan bir gazaba uğramıştır, onun barınağı cehennemdir. Orası ne kötü dönüş yeridir.

9) Ey Muhammed! Hani Bedir savaşındayken Rabbinden, sayınızın azlığından dolayı müslümanların tamamen yok olacağından endişe ederek müşriklere karşı zafer kazanmak için *"Ey Allah'ım, bana verdiğin sözü yerine getir. Ey Allah'ım! Şu müslüman cemaat helak olursa, yeryüzünde sana ibadet eden bulunmaz."* diyerek yardım istiyordun, mü'minler de aynı şekilde dua ederek Allah'tan yardım istiyorlardı da Allah: *"Muhakkak ben size birbiri ardınca, peşpeşe gelen bin melek ile yardım ederim."* diye karşılık vermişti, duanızı kabul buyurmuştu. (Sıkıntı anında Allah'tan başka fayda veya zarar veremeyecek birinden, rasul bile olsa ölüden yardım istemek şirktir.) Cibril beş yüz melekle ordunun sağ kanadnda, Mikail de beşyüz melekle ordunun sol kanadında savaştı. Melekler sadece Bedir'de savaşmışlardır. Diğer savaşlarda melekler, müslümanların sayısını çok göstermek için inerlerdi, bizzat savaşmazlardı.

10) Allah bu yardımı, yalnızca düşmanlarınıza karşı elde edeceğiniz zaferi müjdelemek ve bu zaferle kalpleriniz yatışsın, sükunet bulsun, endişe ve tereddüt gitsin diye yapmıştı. Gerçek yardım ve zafer ise yalnız Yüce Allah katındandır. O'nun yardımına güvenin. Kendi kuvvetinize ve silahınıza güvenmeyin. Muhakkak Allah galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerinde yapandır.

11) Ey iman edenler! Hatırlayın ki, Bedir savaşında sayınızın azlığı nedeniyle korkmuştunuz da Allah savaş korkusunu ve endişesini sizden almak için kendi katından bir güven olarak sizin uykunuzu getiriyordu. Rasulünüz ise sabaha kadar bir ağacın altında namaz kılıp dua ediyordu. Abdestsizlikten temizlenmeniz, cünüplükten gusletmeniz, şeytanın vesvesesini ve susuzlukla korkutmasını sizden gidermek, ayaklarınızın kaymaması ve yere batmaması için bastığınız yumuşak kumları sertleştirmek ve Allah'ın yardımına güvenmek suretiyle kalplerinizi kuvvetlendirmek için üzerinize gökten yağmur yağdırıyordu.

12) O zaman Rabbin meleklere şöyle vahyediyordu: *"Muhakkak ben yardımım ve zaferimle birlikte sizinle beraberim. Haydi iman edenlere sebat verin, destek olun, onlara, kendilerini savaş alanında tutacak coşturucu sözler söyleyin ve onları düşmanlarına karşı takviye edin."* Allah mü'minlere hitaben de şöyle buyurdu*: "Ben kâfirlerin kalplerine korku ve dehşet salacağım da hezimete uğrayacaklar. O halde onların başlarının, boyunlarının ve boğazlarının üstüne vurun, öldürün. Ya da onların bütün parmaklarına, kılıç ve kargı tutan el ve ayak parmak uçlarına vurun da kılıç sallayamasınlar, ayaklarıyla kaçamasınlar. Bu durumda onları esir etmek veya öldürmek sizin için kolay olur."*

13) Mekke müşriklerinin başlarına gelen bu korkunç azap, onların Allah ve Rasulünün emirlerine aykırı davranmaları, muhalefet ve isyan etmeleri sebebiyledir. Her kim inkâr ve inatla Allah'a ve Rasulünün emirlerine aykırı davranırsa, muhalefet ederse, şunu iyi bilsin ki muhakkak Allah cezası pek şiddetli olandır. Onu kıskıvrak yakalayıp tahmin edemeyeceği derecede can yakıcı bir azaba uğratır.

14) Ey müşrik ve kâfirler topluluğu! Bu yenilgi, bozgun, hezimet, esaret ve öldürülme azabını tadın. Bu sizin dünyadaki azabınızdır. Bununla beraber sizin için ahirette cehennem azabı da vardır. Cehennem azabını dünya azabıyla kıyaslayamazsınız. Son derece şiddetlidir.

15) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, toplu olarak kâfirlerle karşılaştığınız zaman, çokluklarından dolayı ağır ağır üzerinize geldiklerinde onlara arkanızı dönüp kaçmayın, önlerinde durup da hezimete uğramayın. Bilakis sabır ve sebat edin. Allah'tan yardım isteyin, direnin, yılmayın. Allah size mutlaka yardım edecektir.

16) Her kim başka bir grupla çarpışmak için bir yana çekilme veya 'harp hiledir.' esasına dayanarak düşmana mağlup olduğunu zannettirerek onu aldatıp tuzağa düşürmek için kaçıp geri dönme, ya da müslümanlardan bir başka bölüğe katılıp onlardan yardım alma hali müstesna savaş günü kim mağlup olarak sırtını düşmana çevirirse muhakkak o Allah'tan, büyük bir gazabı hak etmiş olarak döner, tevbe etmediği taktirde onun kalacağı yer cehennem ateşidir. Orası ne kötü varılacak yerdir. (Savaştan kaçmak büyük günahtır.)

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٧) ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ
(١٨) إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ
خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا
وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ (١٩) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ
(٢٠) وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
(٢١) إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا
يَعْقِلُونَ (٢٢) وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ وَلَوْ
أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ (٢٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٤)
وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢٥)

17) Onları siz öldürmediniz; fakat onları Allah öldürdü. Attığın zaman da sen atmadın fakat Allah attı ki mü'minleri kendinden güzel bir imtihan ile denemek için. Muhakkak ki Allah Semî'dir, Alîm'dir.

18) İşte bu sizin içindir. Muhakkak ki Allah kâfirlerin düzenlerini boşa çıkarır.

19) Siz fetih istiyorsanız muhakkak ki size fetih gelmiştir. Vazgeçerseniz bu sizin için daha hayırlıdır, eğer siz dönerseniz biz de döneriz. Topluluğunuz çok da olsa size hiçbir şey sağlamaz. Çünkü Allah mü'minlerle beraberdir.

20) Ey iman edenler, Allah'a da Rasulüne de itaat edin. İşitip durduğunuz halde ondan yüz çevirmeyin.

21) Dinlemedikleri halde *"işittik"* diyenler gibi olmayın.

22) Doğrusu Allah katında yeryüzündeki canlıların en kötüsü akletmeyen sağırlar ve dilsizlerdir.

23) Çünkü Allah onlarda bir hayır olduğunu bilseydi onlara mutlaka işittirirdi, onlara işittirse bile yüz çevirerek arkalarını dönerlerdi.

24) Ey iman edenler, size hayat verecek şeylere sizi çağırdıkları zaman Allah'a ve Rasulüne icabet edin ve bilin ki Allah kişi ile kalbi arasına girer, elbette O'nun huzuruna toplanacaksınız.

25) Öyle bir fitneden de sakının ki yalnızca içinizden zulmedenlere dokunmaz. Bilin ki Allah'ın azabı pek şiddetli olandır.

17) Ey iman edenler! Bedir savaşında müşrikleri aslında siz güç ve kuvvetinizle öldürmediniz; fakat onlara karşı size yardım etmek ve kalplerine korku atmak suretiyle onları Allah öldürdü. Allah size onları öldürme işinde yardım etti, sizi meleklerle destekledi, size onları öldürme cesareti verdi. Şayet Allah dilemeseydi ne bir kimse öldürülür, ne de ölürdü. Bnu bilin ki, onları tek başına öldürdüğünüz hatırınıza bile gelmesin. Ey Muhammed! Müşriklere doğru attığın bir avuç toprağı da aslında sen atmadın fakat onu, onlara ulaştırmak suretiyle Allah attı, isabet ettirdi. Çünkü bir avuç toprağın tüm müşriklerin gözlerine isabet etmesi mümkün değildir. O bir avuç toprağı Allah'ın izni ve dilemesiyle attın. O toprağı tüm müşriklerin gözlerine isabet ettiren de Allah'tır. Allah bunu kâfirleri kahretmek, mü'minleri kendinden güzel bir imtihan ile denemek, mükâfat, zafer ve ganimet elde etmek için yaptı. Muhakkak ki Allah gizli açık herşeyi işiten ve bilendir. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Allah, herkese yaptıklarının karşılığını haksızlık etmeksizin verecektir.
Rasulullah (s.a.v.) Medine'ye hicret ederken, Bedir, Uhud, Hayber ve Huneyn savaşlarında müşriklere toprak, kum ve ok atmış, bunlar Allah'ın izni ile hedefini bulmuştur. Bu ayette kastedilen irade-i cüz'iyyenin üstünde olan külli iradenin herşeyi kapsadığını, isabet ettirenin, öldürenin Allah olduğunu, O'nun izni, iradesi ve dilemesi olmadan bir yaprağın bile kımıldamadığının bilinmesidir. Bu yüzden elde edilen başarıdan dolayı şımarmayıp, kibirlenmeyip bu başarıyı veren Allah'a ibadet ederek O'na hamdetmek ve şükretmek gerekir.
18) İşte bu müşriklerin öldürülmesi ve mü'minlerin zaferi haktır. Muhakkak ki Allah kâfirlerin düzenlerini, tuzaklarını boşa çıkarır.
19) Ey kâfirler topluluğu! Eğer mü'minlere karşı fetih ve zafer istiyorsanız muhakkak ki size fetih gelmiştir (!) O da mağlubiyet ve hezimettir. Ey Ebu Cehil! Bedir gününde: *"Allah'ım! Hangimiz daha günahkâr ve sıla-ı rahimi daha çok terkeden isek, bugün onu helak et."* diyordun. İstediğin oldu mu? Ey Kureyş topluluğu! Muhammed'e karşı savaşmaya, ona düşmanlık yapmaya, Allah'ı ve Rasulünü inkâr etmeye son verirseniz, bu sizin için dünyada da ahirette de daha hayırlıdır, eğer siz ona karşı savaşa ve mücadeleye dönerseniz biz de ona tekrar zafer nasip ederiz. Kendilerinden yardım beklediğiniz topluluğunuz çok da olsa, dünya azabından herhangi bir şey sizden savamazlar. Çünkü Allah yardım ve desteği ile mü'minlerle beraberdir.
20) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edenler, Allah'a da Rasulüne de kayıtsız şartsız itaate devam edin ki Bedir'de size gelen izzet de sizin için devam etsin. Kur'an'ı ve nasihatları dinlediğiniz halde onun emrine muhalefet ederek ondan yüz çevirmeyin.
21) Kulakları ile işitip de, kalpleri ile işitmeyen, düşünmeyen, öğüt almayan kâfirler gibi olmayın.
22) Doğrusu Allah katında yeryüzündeki canlıların, yaratıkların en kötüsü hatta köpek, domuz, eşek gibi hayvanlardan bile en adi olan varlık, akletmeyen, doğru ile yanlışı ayırdetme gücü olan akıllarını kaybeden, hakkı işitmeyen sağırlar ve hakkı söylemeyen dilsizlerdir.
23) Eğer Allah onlarda hayırdan bir şey görseydi, elbette onlara, düşünecek ve anlayacak şekilde dinleme kabiliyeti verirdi. Farzedelim ki Allah, onlarda hayır olmadığını bildiği halde, onlara bu şekilde işitme kabiliyeti verdi, elbette inat ve inkârlarından dolayı Kur'an'dan yine yüz çevirerek arkalarını dönerlerdi. Ey Muhammed! Bu yüzden onların haline üzülme, kendini suçlama!
24) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edenler! Allah'ın Rasulü Muhammed sizi kalplere hayat verecek imana ve Kur'an'a çağırdığı zaman onun davetini kabul ediniz. Ebedi hayatı onunla yaşarsınız, onun vesilesiyle dünya ve ahiret mutluluğunu elde edersiniz. Şunu iyi bilin ki Allah herşeyde tasarruf sahibidir. Kişi ile kalbi arasına girer. Kalpleri, sahibinin gücü yetmeyeceği bir şekilde, istediği gibi değiştirir. Onun azmettiği şeyleri bozar, gayelerini değiştirir, doğru yola girmesi için ona ilham verir veya onun kalbini doğru yoldan çevirir. Yine bilesiniz ki, dönüşünüz sadece Allah'adır. O, size amellerinizin karşılığını zerre kadar haksızlık etmeden verecektir.
25) Allah'ın emrine isyan ettiğiniz takdirde, onun ansızın yakalayıp cezalandırmasından sakının. Öyle bir fitneden de sakının ki yalnızca içinizden zulmedenlere dokunmaz. Zulme sessiz kalanları da etkiler. Bilin ki Allah'ın azabı isyan edenler için pek şiddetlidir.

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ مِنَ
الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٢٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا
تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
(٢٧) وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (٢٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ
يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩) وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ
اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (٣٠) وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا
قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ (٣١) وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ
عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ (٣٢) وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ
اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (٣٣)

26) Düşünün ki o zaman siz yeryüzünde mustazaf olan bir azınlıktınız. İnsanların sizi yakalamalarından korkuyordunuz da O sizi barındırdı, sizi yardımıyla destekledi. Size temiz rızık verdi ki şükredesiniz...

27) Ey iman edenler, Allah'a ve Rasulüne ihanet etmeyin ki o halde bile bile kendi emanetlerinize ihanet etmiş olursunuz.

28) Bilin ki mallarınız da evlatlarınız da ancak bir imtihandır. Büyük mükâfat ise muhakkak ki Allah katındadır.

29) Ey iman edenler, Allah'tan sakınırsanız o size hak ile batılı ayırdedecek bir anlayış verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Şüphesiz Allah büyük lütuf sahibidir.

30) Hani bir zaman kâfirler seni tutuklamak, ya da öldürmek, yahut seni sürgün etmek için tuzak kuruyorlardı. Onlar düzen kurarlardı ama Allah da düzen kuruyordu. Şüphesiz Allah düzen kuranların en hayırlısıdır.

31) Onlara ayetlerimiz okunduğu zaman: *"İşittik, dilesek biz de bunun benzerini söyleriz. Bu ancak eskilerin masallarıdır."* demişlerdi.

32) Hani bir zaman *"Allah'ım, senin katından olan hak eğer bu ise hemen üzerimize gökten taş yağdır ya da bize daha acıklı bir azap gönder!?"* demişlerdi.

33) Halbuki sen aralarındayken Allah onlara azap edecek değildir ve onlar bağışlanma dilemekte iken de Allah onlara azap edecek değildir.

26) Ey iman edenler! Siz yeryüzünde mustazaf olan, ezilmiş, zayıf bir azınlık olduğunuz zaman Allah'ın size vermiş olduğu nimeti hatırlayın. Hani o zaman kâfirler Mekke'de sizi zayıf buluyor, sizi dininizden döndürmeye çalışıyorlar ve size çeşitli eziyet ve işkencede bulunuyorlardı. Müşriklerin sizi yakalayıp öldürmelerinden ve soymalarından korkuyordunuz da O size, düşmanlarınızdan korunacağınız bir barınak olan Medine-i Münevvere'yi verdi. Bedir savaşında, büyük yardımıyla sizi destekledi de müşrikleri mağlup ettiniz. Size tertemiz helâl rızık olarak onların ganimetlerini nasip etti. Ganimetler daha önceki ümmetlerden hiçkimseye helâl değildi. Allah, ganimetleri bu ümmete helâl kıldı. Bütün bunları, verdiği bu yüce nimetlerden dolayı Allah'a ibadet ederek O'na şükredesiniz diye yaptı.

27) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, ey Allah'ı rab, Muhammed'i rasul, İslam'ı din olarak kabul edenler, mü'minlerin sırlarını müşriklere bildirmek, farzları ve sünnetleri terketmek suretiyle, İslam dinine, Allah'a ve Rasulüne ihanet etmeyin. Sonra size emanet ettiği şer'i mükellefiyetlere bile bile ihanet etmiş olursunuz. Bunun da cezası çok büyüktür.

28) Biliniz ki mallarınız ve evlatlarınız ancak Allah'tan bir fitnedir, imtihandır. Onlara rağmen Allah'ın kanunlarını nasıl koruyacağınıza dair sizi imtihan etmek için verilmiştir. Allah katında bulunan sevap ve mükâfat ise mallardan ve çocuklardan daha hayırlıdır. Şu halde hırs ve arzu ile Allah'a itaat edin. Emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçının.

29) Ey iman edenler, Allah'a itaat eder ve günahlardan sakınırsanız, O sizin için bir hidayet ve kalplerinizde nur yaratır, hak ile batılı ayırdedecek bir anlayış verir, geçmiş günahlarınızı siler, örter, onları bağışlar ve sizi onlardan sorumlu tutmaz. Şüphesiz Allah büyük lütuf ve bağış sahibidir. (Bu ayet, takvanın kalbi aydınlattığına, gönülleri açtığına, ilim ve marifeti artırdığına delildir.)

30) Ey Muhammed! Hani bir zaman kâfirler seni zincirlere vurarak ölünceye kadar tutuklayıp hapsetmek, veya -kavmin diyete razı olsun diye- kanından bütün kabilelerin sorumlu olması için bir tek kişi seni öldürüyormuş gibi hep birden öldürmek, yahut seni Mekke'den sürgün etmek için Daru'n-Nedve'de tuzak, düzen, plan, komplo kuruyorlardı. Şeytan da Necid'li yaşlı bir ihtiyar kılığına girerek onlara akıl veriyordu. Hapis ve sürgün planının aleyhte propogandaya dönüşeceğini, Ebu Cehil'in teklif ettiği her kabileden güçlü gençlerin keskin kılıçlarla hep birden saldırarak öldürme planının çok iyi olduğunu tavsiye ediyordu. Onlar hile yapıp düzen, tuzak kurarlardı ama Allah da onların tuzağını boşa çıkaracak ve onları rezil edecek bir tedbir alıyordu. Şüphesiz Allah düzen kuranların en hayırlısıdır. Allah'ın tuzağı onlarınkinden daha etkili ve tesirlidir. Ey Muhammed! Allah'ın seni onlardan kurtardığını hatırla. Cibril bu olayı sana bildirmişti de sen yatağına Ali'yi yatırarak geceleyin Ebubekir ile birlikte Allah'ın izniyle müşriklerin içerisinden yüzlerine toprak saçarak geçip sağ salim Medine'ye hicret etmiştin. Sana olan nimetinden dolayı Allah'a ibadet ederek O'na şükret.

31) Müşriklere apaçık ayetlerimiz okunduğu zaman Nadr b. Haris, Kelile Dimne, Kayser ve Kisra'nın hikâyelerini anlatarak kibir ve inatla: *"Biz bu sözü önceden işitmiştik, dilesek, istesek biz de bunun benzerini elbette söyleriz. Bize okuduğun bu Kur'an ancak geçmiş milletilerin uydurduğu masallar, hikayeler, hurafe ve yalanlardan ibaret olup Allah kelâmı değildir."* demişlerdi. Halbuki bu Kur'an'ın üslup, belağat ve beyan bakımından benzeri bir sure meydana getirmekten aciz kalmışlardı da kılıçla karşı koymak zorunda kalmışlardı.

32) Hani bir zaman Nadr b. Haris ve Ebu Cehil gibi azılı kâfirler aşırı derecede inatçı ve yalancı oldukları için, alay ve eğlence yoluyla şöyle demişlerdi: *"Allah'ım, eğer bu Kur'an senin katından indirilmiş bir gerçek ise Lut kavmi üzerine yağdırdığın gibi, hemen üzerimize gökten taş ve dolu yağdır ya da bize daha acıklı, elem verici, can yakıcı bir azap getir de, bizi onunla helak et!?"*

33) Onlar bu sözleriyle aslında çoktan azabı hakettiler. Ancak ey Muhammed! Sen onların içinde iken, sana hürmeten Allah onların helak edecek değildir ve onların içlerinde Allah'tan bağışlanma dileyen mü'minler bulundukça, ya da tavaf esnasında bağışlanma dileyenler olduğu müddetçe Allah onlara azap edecek, onları helak edecek değildir. Onların kafası çalışsaydı azabı değil de hidayeti isterlerdi.

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٣٤) وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ
إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ
(٣٥) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ (٣٦) لِيَمِيزَ اللَّهُ
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَى بَعْضٍ
فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ
(٣٧) قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ
وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ (٣٨) وَقَاتِلُوهُمْ
حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ
اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٣٩) وَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ (٤٠)

34) Hem onlar Mescid-i Haram'dan alıkoydukları halde Allah onlara niçin azab etmesin ki? Çünkü O'nun velileri değillerdir. O'nun velileri ancak muttakilerdir, fakat onların pekçoğu bilmez.

35) Onların Beyt'in yanında duaları ıslık çalmak ve el çırpmaktan başka bir şey değildir. O halde küfrünüz sebebiyle azabı tadın.

36) Doğrusu küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler mallarını Allah yolundan alıkoymak için harcarlar. Onlar harcayacaklar ama sonra onlara bu hasret olacaktır. Ardından yenilecekler de kâfirler cehenneme toplanacaklardır.

37) Allah pisi temizden ayırsın ve pis olanları birbiri üstüne koyup hepsini yığsın ve onları cehenneme atsın diye. İşte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

38) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere de ki: *"Vazgeçerlerse geçmiştekiler kendilerinden bağışlanacaktır, yine dönerlerse öncekilerin sünneti elbette devam eder."*

39) Hiçbir fitne kalmayıp din bütünüyle Allah için oluncaya kadar onlarla savaşın; vazgeçerlerse elbette Allah yaptıklarını hakkıyla görendir.

40) Yüz çevirirlerse bilin ki sizin mevlanız Allah'tır. O ne güzel mevla, ne güzel yardımcıdır.

34) Hem onlar mü'minlerin Mekke'de Ka'be'de namaz kılmalarını ve tavaf etmelerini engelledikleri ve Hudeybiye yılında da umre amacıyla gelen Rasulullah'ı ve mü'minleri Mescid-i Haram'ı ziyaretten alıkoydukları halde Allah onlara niçin azab etmesin ki? Onlara azap edilmemesini gerektiren neler var? Onlar kibir ve sapıklık içerisinde bulundukları halde onlara nasıl azap edilmez?! Müşrik oldukları için Mescid-i Haram'a mütevelli olmaya ehil de değillerdi. Oraya ancak Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan kimseler mütevelli olurlar. Onlar oranın bakımını ve onarımını üstlenirler. Fakat müşriklerin pekçoğu inatçı, kibirli, beyinsiz cahillerdir. Çünkü şöyle diyorlardı: *"Biz Beytullah'ın ve Harem'in mütevellisiyiz. İstediğimizi oraya sokar, istediğimizi engelleriz."* Bugünkü zalim suud rejimi de buna layık değildir.

35) Müşriklerin Beyt-i Harem'in yanında duaları, ibadetleri ıslık çalmak ve el çırpmaktan başka bir şey değildir. Müslümanlar namaz kılarken, onların namazlarını bozmak için bunları yapıyorlardı. Beytullah'ı çıplak vaziyette, ıslık çalarak ve el çırparak tavaf ediyorlardı. O halde ey müşrikler! Şirk, küfür ve isyanlarınız sebebiyle öldürülme ve esir alma azabını tadın. (Bu olay Bedir harbinde başlarına gelmiştir.) Bugün bazı tasavvuf ehli de şeyhinin türbesini ziyaret ederken velinin gelmesini kutlamak için ıslık çalıyor, el çırpıyor ve dans ediyor.

36) Doğrusu Ebu Süfyan gibi küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, Bedir savaşında hezimete uğrayınca Mekke'ye dönerek mallarını, Bedir savaşının intikamını almak, insanları İslam dinine girmesini engellemek, Allah yolundan alıkoymak ve Muhammed'e karşı harp etemek için harcıyor ve sarfediyorlar. Onlar bu malı harcayacaklar ama sonra yaptıklarına pişman olacaklar. Çünkü malları gidecek, fakat umdukları zaferi elde edemeyeceklerdir. Yani Allah'ın nurunu söndürüp küfür kelimesini yüceltemeyeceklerdir. Onların sonu hezimet ve mağlubiyettir. Uhud'da zafer elde etmelerine rağmen Allah onları perişan etti. Ebu Süfyan bile Mekke'nin fethinde müslüman oldu. Onlardan kâfir olarak ölenler, cehenneme sevkedileceklerdir. Onlardan yaşayanlar için de helak olanlar için de, bu ne büyük pişmanlık ve üzüntüdür.

37) Allah pisi temizden, hak ordusu ile şeytan ordusunu, iyi mü'minlerle kötü kâfirleri birbirinden ayırsın ve pis olanları, kâfirleri birbiri üstüne koyup hepsini yığsın ve onları cehenneme atsın diye toplanacaklardır. İşte onlar tam manasıyla hüsrana uğrayanların ta kendileridir. Çünkü onlar hem canlarını, hem de mallarını kaybetmişlerdir.

38) Ey Muhammed! Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden Mekke müşriklerine de ki: *"Şirk, küfür ve isyanlarından vazgeçer, mü'minlere karşı savaşmayı bırakır, Allah ve Rasulünün hükümlerine kayıtsız şarsız teslim olurlarsa geçmişteki günahlarının bağışlanacaktır. Bu kimseler müslüman olduktan sonra yine eski hallerine dönerlerse, bilsinler ki, ben daha önce nebi ve rasullerimi yalanlayanları helak etmişimdir. Bu, benim adetimdir. Onlara da aynı şeyi yaparız."*

39) Ey iman edenler topluluğu! Hiçbir fitne ve şirk kalmayıp, batıl dinler tamamen yok olup, Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahlar ve tağutlar reddedilip din bütünüyle Allah için oluncaya, İslam'dan başka din kalmayıncaya kadar, kısacası Lailahe illallah Muhammedun Rasulullah'a şehadet edinceye kadar müşriklerle savaşın;. Eğer müşrikler, şirk, küfür ve isyanlarından vazgeçip de müslüman olurlarsa, Allah ve Rasulünün hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olurlarsa, elbette Allah yaptıklarını hakkıyla görendir. Onların kalbi durumlarını bilen O'dur. Onlara yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.

40) Müşrikler eğer inkârlarına son vermez de imandan yüz çevirirlerse biliniz ki, ey mü'minler topluluğu! Onlara karşı sizin mevlanız, yardımcınız ve destekçiniz Allah'tır. O'nun yardımına ve dostluğuna güvenin. Kâfirlerin size olan düşmanlıklarına aldırış etmeyin. Allah ne güzel mevla, ne güzel yardımcıdır. O'nun size dost olması ne güzel şeydir. Çünkü O, dost edindiği kimseyi yardımsız bırakmaz. O, sizin için ne güzel yardımcıdır. Şüphesiz Allah'ın yardım ettiği kimse mağlup olmaz.

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ
آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى
الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤١) إِذْ أَنْتُمْ
بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى وَالرَّكْبُ أَسْفَلَ
مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ
اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَا مَنْ
حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (٤٢) إِذْ يُرِيكَهُمُ
اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ
فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٤٣)
وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي
أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ (٤٤) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا
وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٤٥)

41) Allah'a, hak ile batılın birbirinden ayrıldığı gün olan iki topluluğun karşılaştıkları gün kulumuza indirdiğimize inanıyorsanız bilin ki ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri Allah'a, Rasulüne, akrabaya, yetimlere, yoksullara ve yolculara aittir. Şüphesiz Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir.

42) O vakit siz vadinin yakın kenarında idiniz. Onlar uzak kıyısında idiler. Kervan sizden daha aşağıda idi. Eğer sözleşmiş olsaydınız miad vakti hususunda anlaşmazlığa düşerdiniz. Ancak Allah'ın gerçekleşmesi gereken bir emri yerine getirmesi içindir ki böylece helak olan apaçık delili ile helak olsun, dinini yaşayan da apaçık delili ile yaşasın. Muhakkak Allah Semî'dir, Alîm'dir.

43) Hani Allah onları sana rüyanda az gösteriyordu. Eğer onları sana çok gösterseydi muhakkak kaçacaktınız ve iş hakkında çekişecektiniz. Fakat Allah selamet verdi. Muhakkak Allah sinelerin sahibini hakkıyla bilendir.

44) Hani karşılaştığınız zaman onları gözlerinize az gösteriyordu sizi de onların gözlerinde azaltıyordu ki Allah gerçekleşecek olan emri yerine getirsin. Şüphesiz işler yalnızca Allah'a döndürülür.

45) Ey iman edenler, bir toplulukla karşılaştığınız zaman sebat edin ve Allah'ı çokça anın ki kurtulasınız!

41) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Eğer Allah'a, hak ile batılın, mü'minlerle kâfrlerin, Allah'ın ordusu ile şeytanın ordusunun birbirinden ayrıldığı gün olan iki topluluğun, yani mü'minlerle Kureyşli müşriklerin Bedir'de karşılaştıkları gün kulumuz ve rasulümüz Muhammed'e indirdiğimiz Kur'an ve sahih sünnete gerçek manada inanıyorsanız bilin ki ister az olsun, ister çok olsun, savaşta müşriklerden ganimet olarak aldığınız malların beşte biri Allah yoluna, Rasulün ailesine, kendilerine zeât verilmeyen Rasulullah'ın Haşimoğulları ile Muttaliboğullarından olan akrabalarına, henüz büluğ çağına gelmeden babaları ölmüş olan yetimlere, ihtiyaç içerisinde olan yoksullara ve yolda kalmış olan müslümanlara aittir. Geri kalan beşte dört, yayaya bir pay ve savaşa katkısından dolayı süvariye iki pay olmak üzere size aittir. Çünkü süvarinin atı beslenme harcamalarına muhtaçtır. Şüphesiz Allah her şeye hakkıyla gücü yetendir. Hiçbir şey O'nu aci bırakamaz. Sizin azlığınıza ve düşmanlarınızın çokluğuna rağmen size zafer nasip etmesi, kadir olduğu şeylerden biridir.

42) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! O vakit siz vadinin Medine'ye yakın kenarında idiniz. Müşrikler ise Medine'den uzak kıyısında idiler. Kureyş'in Şam'dan dönen tivaret kervanı ise sizden daha aşağıda, deniz kıyısına yakın bir yerde idi. Eğer siz ve müşrikler savaş için sözleşmiş olsaydınız mutlaka sizin azlığınız onların da çokluğu yüzünden, birbirinizle muhalefet ederek anlaşmazlığa düşerdiniz. Fakat Allah kudreti ile, muradını yerine getirmek için zaman anlaşması olmaksızın sizi bir araya getirdi. Allah, İslamı ve müslümanları aziz, şirki ve müşrikleri zelil kılmak istiyordu. Böylece Allah'ın muradı kesin olarak gerçekleşmiş oldu. Allah böyle yaptı ki kâfir olan, helak olan apaçık delili gördükten sonra kâfir olsun, müslüman olup dinini yaşamak isteyen de apaçık delili ile iman etsin. Muhakkak Allah gizli açık herşeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

43) Ey Muhammed! Uykuda Allah'ın sana düşmanlarını az gösterdiğini hatırla. O zaman sen bu rüyayı arkadaşlarına haber verdin de, kalpleri kuvvetlendi ve onlara karşı savaşma cesareti buldular. Eğer Rabbin sana düşmanını çok gösterseydi ashabın mutlaka korkar, savaşmadan kaçarlar ve savaş hususunda ihtilafa düşerdiniz. Fakat Allah size selamet verdi, korkaklık ve ihtilafa düşmekten kurtulmayı lutfetti. Muhakkak Allah kalplerde olanı hakkıyla bilendir. Kalplerin hallerini değiştirecek şeyi, yani cesareti, korkaklığı, sabrı ve sabırsızlığı bilir.

44) Ey mü'minler topluluğu! Savaşta karşılaştığınız zamanı hatırlayın. O zaman onlara karşı cesaretiniz artsın diye Allah, savaşın başlangıcında düşmanınızı gözlerinize az gösteriyordu sizi de onların gözlerine az gösteriyordu ki sizinle savaşmak için bir hazırlık yapmasınlar. Bu görme uykuda değil, uyanıklık halinde idi. Savaş başlayınca, Allah mü'minleri, kâfirlerin gözüne çok gösterdi. Kendilerinin iki misli büyüklüğünde gösterdi. Kâfirler apışıp kaldılar ve korkuya kapıldılar. Güçleri kırıldı ve hesap etmedikleri şeyleri gördüler. Bu, Allah'ın Bedir savaşındaki büyük mucizelerindendir. Allah kâfirlere karşı mü'minlere cesaret verdi, mü'minlere karşı da kâfirlere cesaret verdi ki, savaş yapılsın ve Allah kendi ordusuna yardım etsin, batılı ve ordusunu hezimete uğratsın, üstün olan Allah'ın kelimesi, alçak olan da kâfirlerin kelimesi olsun. Şüphesiz bütün işler yalnızca Allah'a döndürülür. Allah dilediği gibi o işlerde tasarrufta bulunur. O'nun verdiği hükmü bozacak kimse yoktur. Allah'ın izin olmadıkça bir yaprak dahi yerinden kımıldamaz. O, hikmet sahibi ve yücedir.

45) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, kâfirlerden bir toplulukla savaşmak için karşılaştığınız zaman onlarla savaşta sebat edin, bozulmayın ve Allah'ı çokça zikredip anın ki O'nun yardım ve desteğine nail olasınız ve düşmanlara karşı zafer elde edip kurtulasınız!

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (٤٦) وَلَا تَكُونُوا
كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ (٤٧) وَإِذْ زَيَّنَ
لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ
النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى
عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي
أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٤٨) إِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ دِينُهُمْ
وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٩) وَلَوْ
تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٥٠) ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ
أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (٥١) كَدَأْبِ آلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٥٢)

46) Allah'a da Rasulüne de itaat edin ve birbirinizle çekişmeyin; o takdirde korkuya düşersiniz de gücünüz gider. Sabredin, muhakkak ki Allah sabredenlerle beraberdir.

47) Yurtlarından çalım satarak ve insanlara gösteriş yaparak çıkan ve Allah yolundan alıkoyan kimseler gibi olmayın! Allah yaptıklarını kuşatıcıdır.

48) O zaman şeytan onlara yaptıklarını süslemiş ve demişti ki: *"Bugün insanlardan sizi yenebilecek yoktur. Muhakkak ben de sizin yardımcınızım."* Ne zaman ki iki topluluk birbirini gördü o, iki topuğu üstünde gerisin geri dönerek: *"Ben sizden uzağım, çünkü gerçekten ben sizin göremediklerinizi görüyorum. Muhakkak ben Allah'tan korkuyorum. Çünkü Allah, cezası çok şiddetli olandır."* demişti.

49) O vakit kalplerinde hastalık olanlar: *"İşte onları dinleri aldattı."* diyorlardı. Oysa her kim Allah'a tevekkül ederse muhakkak Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

50) Meleklerin o kâfirlerin yüzlerine ve sırtlarına vururken: *"Yakıcı azabı tadın!"* diyerek canlarını aldıkları zaman bir görsen!..

51) İşte bu, ellerinizle sunduğumuz şeyler sebebiyledir. Muhakkak ki Allah kullarına zulmedici değildir.

52) Tıpkı Firavun hanedanının ve onlardan öncekilerin gidişi gibi onlar da Allah'ın ayetlerini inkâr ettiler de Allah da onları günahları yüzünden yakaladı. Muhakkak ki Allah Kaviyy'dir, cezası şiddetli olandır.

46) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Bütün söz ve hareketlerinizle Allah'a ve Rasulüne kayıtsız şartsız itaat edin, hayatınızı ve yaşantınızı Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyin, hiçbir konuda bu iki kaynağa muhalefet etmeyin. Birbirinizle çekişmeyin, ayrılığa düşmeyin, sonra zayıflar ve düşmanla savaşmaktan korkarsınız, gücünüz ve kuvvetiniz gider, zaafa uğrarsınız. Savaşın şiddet ve zorluklarına sabredin, muhakkak ki Allah yardım ve zaferiyle sabredenlerle beraberdir.
47) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Yurtlarından çalım satarak, kibirlenerek ve insanlara gösteriş yaparak, onların övgü ve senasını kazanmak amacıyla Bedir savaşına çıkan ve insanların İslam dinine girmesini engelleyerek Allah yolundan alıkoyan Kureyş müşrikleri gibi olmayın! Cihada Allah rızası için çıkın, ihlaslı olun! Hani o müşriklerin liderlerinden Ebu Cehil şöyle söylüyordu: *"Vallahi Bedir'e varmadan geri dönmeyeceğiz. Orada içki içecek, deve keseceğiz, şarkıcı kızlar bize şarkı söyleyecek. Araplar bizim şanımızı duyacak ve sürekli olarak bizden korkup saygı gösterecekler."* Yüce Allah onların bütün yaptıklarını bilir ve onlara karşılığını verecektir. Nitekim şarap yerine kâselerden ölüm şerbeti içtiler. Kızlar şarkı söyleme yerine onlara ağıt yaktılar.
48) O zaman şeytan Bekiroğullarından Süraka b. Malik b. Cu'şum suretinde bir orduyla müşriklere yardıma gelerek onlara yaptıkları şirk, küfür, putlara ibadet, Rasulullah'a karşı savaşmak gibi çirkin amellerini süsleyip güzelleştirmiş ve demişti ki: *"Bugün insanlardan sizi yenebilecek yoktur. Muhammed ve arkadaşları asla sizi yenemeyecek. Muhakkak ben de sizin yardımcınızım."* Kureyş müşrikleri ve müslümanlar savaşmak için karşı karşıya gelince, şeytan melekler safında Cibril'i görünce, iki topuğu üstünde gerisin geri dönerek kaçmaya başladı. Haris b. Hişam ona: *"Ey Süraka! Niçin sen ve ordun kaçıyor? Bir şey mi oldu?"* deyince, o şöyle demişti: *"Ben sizden uzağım, size verdiğim yardım sözünü yerine getiremiyeceğim, çünkü gerçekten ben sizin göremediklerinizi görüyorum. Ben, mü'minlere inen melekleri görüyorum. Siz ise onları görmüyorsunuz. Muhakkak ben Allah'ın bana azap etmesinden korkuyorum. Çünkü Allah, cezası çok şiddetli olandır."* Allah düşmanı yalancı olduğu halde hakkı söylemişti fakat İblis bu sözlerinde samimi değildi.
49) O vakit Allah'a olan inançlarının zayıflığından dolayı, imanlarını açıklayıp inkârlarını gizleyen ve kalplerinde hastalık olan münafıklar: *"Müslümanlar dinlerine aldandı da güçlerinin yetmeyeceği şeyi yapmaya kalkıştılar. Kendilerinden sayı ve techizat bakımından güçlü oldukları halde Kureyşlilerle savaşmak istemelerinin anlamı ne?"* diyorlardı. Zayıf imanlıların ve imanlarının sahteliğinin gereği olarak , münafıkların böyle laflar etmesi normal sayılır. Bunlar sizin moralinizi bozmasın. Oysa her kim Allah'a tevekkül ederse, tüm işlerde meşru olan tedbirleri aldıktan sonra Allah'a sığınır, O'na güvenirse bilsin ki Allah O'nun yardımcısıdır. Muhakkak Allah galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapandır.
50) Ey insan! Azap meleklerinin, Bedir'de o suçlu kâfirlerin önlerinden ve arkalarından gelerek demir kamçılarla yüzlerine ve sırtlarına vururken: *"Ey kâfirler topluluğu! Yakıcı azabın ateşini tadın! Cehennemde bundan daha şiddetli azaba uğrayacaksınız!"* diyerek canlarını aldıkları zaman hallerini bir görsen!.. Hayatında böyle korkunç ve dehşet verici bir olay görmemişsindir!
51) İşte bu azap, dayak ve işkence dünyada iken ellerinizle ve diğer vücut organlarınızla işlediğiniz şirk, küfür ve isyanlarınız sebebiyledir. Muhakkak ki Allah adildir, kullarına zulmedici değildir. Suçsuz yere kimseyi cezalandırmaz. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre kadar haksızlık etmeden verir.
52) Suç işlemede bu Kureyş kâfirlerin adet haline getirdikleri işleri ve tuttukları yol, Firavun hanedanının ve onlardan önce gelen Nuh, Ad ve Semud kavimlerinin iş ve yolları gibidir ki, bunlar inat, yalanlama, inkâr ve suç işlemede birbirlerine benzerler. Onlar, Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr ettiler. Allah da inkârları ve yalanlamaları yüzünden onları helak etti. Muhakkak ki Allah kuvvetle yakalar ve şiddetle azap eder. Hiç kimse O'nu mağlup edemez. Hiç kimse O'ndan kaçıp kurtulamaz.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى
يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٥٣) كَدَأْبِ
آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَكُلٌّ كَانُوا
ظَالِمِينَ (٥٤) إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٥٥) الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ
عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ (٥٦) فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ
فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ (٥٧)
وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ (٥٨) وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا
إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ (٥٩) وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ
مِنْ دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ (٦٠) وَإِنْ
جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦١)

53) İşte bunun sebebi, bir toplum nefislerinde olanı değiştirmedikçe Allah onlara olan nimetini asla değiştirmez. Muhakkak Allah Semî'dir, Alîm'dir.

54) Tıpkı Firavun hanedanının ve onlardan öncekilerin gidişi gibi onlar da Rablerinin ayetlerini yalanlamışlardı da biz de onları günahları sebebiyle helak etmiş, Firavun hanedanını boğmuştuk. Çünkü onların hepsi zalimler idiler.

55) Muhakkak Allah katında canlıların en kötüsü kâfirlerdir. Çünkü onlar iman etmezler.

56) Bunlar, içlerinden anlaşma yaptığın kimselerdir ki, sonra her defasında ahidlerini bozarlar. Onlar sakınmazlar.

57) Bundan dolayı, savaşta onları yakalarsan, ibret almaları için onlar ile arkalarında bulunan kimseleri de dağıt.

58) Bir kavmin ihanet etmesinden endişe edersen sen de onlara aynı şekilde davran. Muhakkak ki Allah hainleri sevmez.

59) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler kaçabileceklerini sanmasınlar, elbette ki onlar bizi aciz bırakamazlar.

60) Onlara karşı gücünüz yettiğince, kuvvet ve besili atlar hazırlayın ki bununla Allah'ın düşmanını ve sizin düşmanınızı ve bunların dışında sizin bilmediğiniz Allah'ın bildiği başkalarını korkutasınız. Allah yolunda her ne infak ederseniz size tastamam ödenir ve siz zulme uğratılmazsınız.

61) Şayet barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş ve Allah'a tevekkül et. Şüphesiz Semî' ve Alîm olan O'dur, O!

53) İşte onların başına gelen bu azap, Allah'ın, hükmünde adil oluşu sebebiyledir. Bir toplum nefislerinde olanı değiştirmedikçe Allah onlara olan nimetini asla değiştirmez. O, herhangi bir kimseye verdiği nimeti, ancak işlediği günah sebebiyle değiştirir. İnsanlar, Allah'ın verdiği zenginlik, bolluk, emniyet ve afiyet gibi nimetleri şirk, küfür, inkâr, isyan, Allah yolundan alıkoyma ve müslümanlarla savaşma gibi şeylerle değiştirmedikçe, Allah nimeti azapla değiştirmez. Kureyş müşrikleri Allah'ın kendilerine gönderdiği en büyük nimet olan Muhammed'i ve Kur'an'ı yalanlayıp inkâr ettiler. Allah da onu Medine'ye nakletti ve müşriklere azap indi. Muhakkak Allah gizli açık herşeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

54 Suç işlemede bu kâfirlerin adet haline getirdikleri işleri ve tuttukları yol, Firavun hanedanının ve onlardan önce gelen Nuh, Ad ve Semud kavimlerinin iş ve yolları gibidir ki, bunlar inat, yalanlama, inkâr ve suç işlemede birbirlerine benzerler. Onlar, Allah'ın ayetlerini bile bile inkâr ettiler. Biz de inkârları ve yalanlamaları yüzünden onları helak ettik. Bazılarını depremle, bazılarını yere batırmakla, bazılarını taşla, bazılarını da suda boğmakla helak etmiştik. Firavun hanedanını da suda boğmuştuk. Yalanlayan grupların hepsi inkâr ve masiyetlerle kendilerine zulmettiler. Çünkü kendilerini azaba sevkediyorlardı.

55) Muhakkak Allah katında, Allah'ın ilim ve hükmünde canlıların, yeryüzünde yürüyenlerin en kötüsü inkârda isyan eden ve onda derinleşen, sözlerine sadık kalmayan kâfirlerdir. Çünkü onlar iman etmezler. Bundan dolayı onlardan artık iman beklenmez.

56) Ey Muhammed! Bunlar, müşriklere yardım etmemek üzere sözleştiğin sonra da her defasında ahidlerini bozmaya devam eden Beni Kureyza yahudilerinden Ka'b b. el-Eşref ve arkadaşlarıdır. Onlar ahdi bozma hususunda Allah'tan korkup sakınmazlar. Bu kimseler, Bedir savaşında Rasulullah'a karşı Mekke kâfirlerine silah yardımında bulundular. Sonra da: *"Unuttuk ve hata ettik."* dediler. Rasulullah onlarla bir daha anlaşma yaptı. Fakat onlar bu anlaşmayı da bozdular ve Hendek savaşında kâfirlerin tarafını tuttular.

57) Bundan dolayı, savaşta onları yakalarsan, onlara karşı zafer kazanırsan, vereceğin ceza ile, onlar ile birlikte arkalarında bulunan kimseleri de dağıt. Yani onları öldür ve o şekilde şiddetli bir cezaya çarptır ki, o ceza diğer suçlu kâfirleri de dağıtsın. Belki gördüklerinden ibret alırlar da suç işlemeyi bırakırlar. Yani, onları başkalarına ibret kıl ki, onlarda sana karşı savaşacak bir güç kalmasın.

58) Ey Muhammed! Seninle anlaşma yapan bir kavmin ihanet etmesinden endişe edersen, anlaşmayı bozma emareleri görürsen sen de onlara aynı şekilde davran, açıkça onlarla yaptığın ahdi üzerlerine at, aranızda bir anlaşma kalmadığını açıkça bildir. Muhakkak ki Allah hainleri, sözünde durmayan vefasızları sevmez. Onları cezalandırır.

59) Bedir savaşında ölümden kurtulan küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden o kimseler, elimizden kaçıp kurtulabileceklerini, kendilerine bir şey yapmayacağımızı zannetmesinler. Bilakis onlar bizim elimizde, kuvvet ve irademizin altındadırlar. Elbette ki onlar Rablerini aciz bırakamazlar. Bilakis O, her an onlardan intikam alabilir. Ne yerde ne gökte hiç kimse O'nu aciz bırakamaz.

60) Ey iman edenler! Hazırlıksız olduğunuz için Allah size Bedir'de yardım etti ama bundan sonra düşmanlarınıza karşı gücünüz yettiğince, her türlü maddi ve manevi kuvvet ve Allah yolunda bağlanıp beslenen atlar, mızraklar, kılıçlar, toplar, füzeler, tanklar, savaş uçakları, denizaltılar, savaş gemileri hazırlayın ki bununla Allah'ın düşmanını ve sizin düşmanınızı ve bunların dışında sizin bilmediğiniz Allah'ın bildiği başkalarını, münafıkları, yahudileri, mecusuleri, cinleri korkutasınız. Allah yolunda her ne infak ederseniz ahiret gününde size tastamam ödenir ve siz zulme uğratılmazsınız. Bu mükâfatınızdan hiçbir şey eksiltilmez. Karşılığını fazlasıyla alırsınız.

61) Eğer onlar sulh ve barışa yanaşırlarsa sen de ona yanaş, istedikleri şeyde fayda varsa onların teklifini kabul et. Allah'a tevekkül et., meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra yalnızca Allah'a güven. O'na sığın ve O'na dayan. O'ndan başka kimse sana fayda veremez Şüphesiz gizli açık herşeyi işiten ve bilen O'dur, O!

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي
أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ (٦٢) وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ
أَنفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ
اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٦٣) يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ
حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنْ اتَّبَعَكَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ (٦٤) يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ
حَرِّضْ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ
صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا
مِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (٦٥) الْآنَ
خَفَّفَ اللَّهُ عَنكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ
مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا
أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ (٦٦) مَا كَانَ لِنَبِيٍّ
أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ
عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٦٧)
لَوْلَا كِتَابٌ مِنْ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ (٦٨) فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٦٩)

62) Seni aldatmak isterlerse muhakkak Allah sana yeter. O seni yardımıyla ve mü'minlerle destekledi.

63) Onların kalplerinin arasını birleştirdi ki yeryüzündeki her şeyi tamamıyla harcasaydın yine de onların kalplerinin arasını birleştiremezdin. Fakat Allah onların aralarını birleştirdi. Muhakkak Allah Azîz'dir, Hakîm'-dir.

64) Ey nebi, sana da sana tabi olan mü'minlere de Allah yeter.

65) Ey nebi! Mü'minleri savaşa teşvik et! Sizden sabreden yirmi kişi bulunursa iki yüz kişiye galip gelir, sizden yüz kişi bulunursa küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselerden bin kişiye galip gelir. Çünkü onlar akletmeyen bir topluluktur.

66) Şimdi Allah zaafınız olduğunu bildi de sizden hafifletti. O halde sizden yüz kişi olursa iki yüz kişiyi yener, sizden bin kişi olursa Allah'ın izniyle iki bine galip gelir. Şüphesiz Allah sabredenlerle beraberdir.

67) Hiçbir nebi için yeryüzünde ağır basıncaya kadar esir alması olamaz. Siz dünyanın geçici menfaatini istiyorsunuz. Allah ise ahireti istemektedir. Şüphesiz Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

68) Allah'ın geçmişteki yazısı olmasaydı, aldıklarınıza karşılık size büyük bir azap dokunurdu.

69) Artık aldığınız ganimetten helâl ve temiz olarak yiyin ve Allah'tan sakının. Muhakkak Allah Ğafûr ve Rahîm'dir.

62) Eğer barış ile sana karşı hazırlık yapmak için seni aldatmak isterlerse muhakkak Allah sana yeter, O kâfidir. O Allah seni kuvvetlendirdi, yardımıyla sana zafer nasip etti ve mü'minlerle seni destekledi, ensarla güçlendirdi.

63) Aralarında aşırı kin ve düşmanlık bulunmasına, hatta Allah'ın mahlukatının en gazaplılarından olmalarına rağmen Allah ensarın kalplerinin arasını birleştirdi ve onlara düşmanlık yerine sevgi ve birbirlerinden uzaklaşma yerine yakınlık nasip etti ki onların arasını bulmak için yeryüzünde bulunan malların tamamını harcasaydın yine de onların kalplerini birleştirmeye ve birbirlerini sevmeye gücün yetmezdi. Fakat Yüce Allah üstün kudretiyle onların aralarını birleştirdi. Zira O, kalplerin sahibidir. Onları dilediği gibi çevirir. Muhakkak Allah galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan ve herşeyi yerli yerinde yapandır.

64) Ey nebi, sana da sana tabi olan mü'minlere de sadece Allah yeter. O'ndan başka kimseye muhtaç olmazsınız. Siz yeter ki Allah ile olan bağlantınızı sağlam tutun. O'nun rızasını ve hoşnutluğunu kazanmaya çalışın. O'nu gazaplandıracak şeylerden kaçının. O'nun istediği ve razı olduğu şekilde iman edip balih amel işleyin.

65) Ey nebi! Mü'minleri bütün gücünle müşriklere karşı savaşa teşvik et! Ey mü'minler! Sizden savaşın sıkıntılarına sabreden yirmi kişi bulunursa Allah'ın yardımı ve desteği ile düşmanlarınızdan iki yüz kişiye galip gelir, sizden savaşın sıkıntılarına sabreden yüz kişi bulunursa Allah'ın yardımı ve desteği ile küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselerden bin kişiye galip gelir. Çünkü kâfirler akletmeyen, cahil bir topluluktur. Onlar Allah'ın hikmetini anlamazlar, zafere götürecek yolu ve sebebini bilmezler. Şehidlik nedir bilmezler. Allah yolunda şehid olmanın, Allah için infak etmenin karşılığında cenneti elde etmenin ne manaya geldiğini bilmezler. Onlar inanmaksızın ve sevabını beklemeksizin, sadece hamaset için, topraklarını korumak için savaşırlar. Onun için de mağlup olurlar.

66) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Şimdi Allah, sizin zaafınız olduğunu bildi de savaş işinde size acıyıp meşakkat veren şeyleri üzerinizden kaldırdı, yükünüzü hafifletti. O halde sizin içinizden savaş alanında sabırlı olan yüz kişi bulunursa, bunlar Allah'ın yardımı ve desteğiyle iki yüz düşmana galip gelir, sizden savaş alanında sabırlı olan bin kişi olursa Allah'ın izniyle düşmandan iki bin kişiye galip gelir. Şüphesiz Allah koruması, gözetmesi ve yardımıyla sabredenlerle beraberdir. Allah, kiminle beraber olursa galip gelecek olan O'dur. (Bir müslümanın bir topluluğun içerisine saldırması, intihar komandosu olarak kâfirlerin içine dalması caizdir. Bir çok savaşlarda mücahidler kâfirlerin arasına tek başına dalmıştır. Mute savaşında da üçbin kişilik İslam ordusu yüzelli bin kişilik bizans ordusuyla çarpışmıştır. Bu yüzden illa da sayının bire iki olması şart değildir. Bu bir ruhsattır.)

67) Hiçbir nebi için yeryüzünde ağır basıncaya, yani küfrün belini kıracak kadar savaşmadıkça esirleri olması ve esirlerden fidye alması yakışmaz. Ey mü'minler! Siz fidye almakla dünyanın geçici menfaatini istiyorsunuz. Halbuki Allah, dinini kuvvetli kılmanız ve düşmanlarını öldürmenize karşılık sizin için ebedi olan ahiret saadetini istemektedir. Şüphesiz Allah galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan ve herşeyi yerli yerinde yapandır.

68) İctihadında hata edenin azap edilmeyeceğine dair, Allah tarafından ezelde verilmiş bir hüküm olmasaydı, esirlerden fidye aldığınız için size büyük bir azap isabet ederdi. Eğer azap inmiş olsaydı, bu azaptan Ömer'den başkası kurtulamazdı. Çünkü o, esir alınması hükmüne karşı çıkmıştı. Kâfirlerin öldürülmesi taraftarı idi. Sa'd b. Muaz (r.a.) da Ömer (r.a.) ile aynı fikirde idi.

69) Ey Mücahidler topluluğu! Artık, savaşta düşmanlarınızdan aldığınız ganimetlerden helâl ve temiz olarak yiyin ve Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının. Muhakkak Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette mü'min kullarına merhamet edendir. (Allah Teala Bedir savaşına katılanların bir daha günah işlemeyeceklerini bildiği için: *"Dilediğini yapın, sizi bağışladım."* buyurmuştur.

يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَى إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ
فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧٠) وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ
خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٧١)
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ
شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ
النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ (٧٢) وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا
تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ (٧٣) وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا
وَنَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ (٧٤) وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ
فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧٥)

70) Ey Nebi! Elinizdeki esirlere de ki: *"Allah'ın ilmine göre kalplerinizde bir hayır varsa, sizden alınandan daha hayırlısını verir ve sizi bağışlar. Şüphesiz Allah Ğafûr ve Rahîm'dir."*

71) Sana ihanet etmek isterlerse, daha önce de Allah'a hainlik etmişlerdi de O da bozguna uğramaları için onlara karşı imkan vermişti. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

72) İman edip hicret eden ve Allah yolunda canlarıyla ve mallarıyla cihad edenler ile barındırıp yardım edenler var ya, işte onlar brbirlerinin velileridirler. İman edip hicret etmeyenler de hicret edinceye kadar sizin için onların velayetlerinden hiçbir şey yoktur. Fakat din konusunda sizden yardım isterlerse, yardım etmek sizin üzerinize borçtur. Ancak sizinle kendileri arasında anlaşma bulunan bir toplum aleyhine olması müstesna. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

73) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler de birbirlerinin velileridir. Siz de böyle yapmazsanız yeryüzünde fitne ve büyük bir fesat olur.

74) İman edip hicret edenler ve Allah yolunda cihad edenler ile, barındırıp yardım edenler var ya; işte onlar gerçek mü'minlerdir. Onlar için bağışlanma ve bol rızık vardır.

75) Sonradan iman edip hicret edenler ve cihad edenler, işte onlar da sizdendir. Akrabalar Allah'ın kitabına göre birbirlerine daha yakındır. Muhakkak ki Allah herşeyi hakkıyla bilendir.

70) Ey Nebi! Düşmanlardan elinize düşen Bedir esirlerine de ki: *"Eğer Allah sizin kalplerinizde iman ve ihlas görür, iman iddianızda doğru olduğunuzu bilirse, sizden alınan fidyeden daha hayırlısını size verir ve sizin geçmiş günahlarınızı bağışlar. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette mü'min kullarına merhamet edendir.."*
Bu ayet Abbas (r.a.) hakkında nazil olmuştur. Kendisini Allah'ın izni ile bir meleğin yardımıyla Ebu Seleme'nin kardeşi Ebu'l-Yusr Ka'b b. Amr esir almıştı. Bu kısa boylu bir insandı. Abbas ise iri yarı ve uzun boylu idi. Rasulullah amcası Abbas'a: *"Fidyeni öde!"* buyurdu. Abbas: *"Ben zaten müslüman olmuştum ya Rasulallah!"* dedi. Rasulullah: *"Müslüman olduğunu en iyi Allah bilir. Dediğin gibiyse Allah bunun sana ödülünü verecektir. Ama zahiren sen bizim aleyhimizdeydin. Hem kendi fidyeni, hem de yeğenlerin Nevfel ile Akil'in fidyelerini öde!"* buyurdu. Abbas da fidyeleri ödedi. Rasulullah'a Bahreyn'den mal gelince Abbas'a verdiği fidyeden fazla mal verdi.

71) Ey Muhammed! Eğer bu esirler, kalplerinde olmayanı söylemek ve mü'min olduklarını iddia etmek suretiyle sana ihanet etmek isterlerse, bil ki onlar bu Bedir savaşından önce de Allah'a hainlik etmişlerdi. Allah da bozguna uğramaları için onlara karşı sana kuvvet vermiş ve yardım etmiş, onlara karşı sana üstünlük nasip etmişti. Eğer tekrar hainlik ederlerse, aynı imkanı sana yine verir. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerinde yapandır.

72) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip, Allah ve Rasulüne olan sevgilerinden dolayı yurtlarını ve vatanlarını terkedip hicret eden muhacirler ve Allah yolunda canlarıyla ve mallarıyla cihad edenler ile yurtlarında muhacirleri barındırıp yardım eden ensarlar var ya, işte onlar birbirlerinin velileridirler, yardımcı ve dostlarıdırlar. İman edip de Mekke'de kalan, Medine'ye hicret etmeyenler de küfür diyarından İslam diyarına hicret edinceye kadar sizin için onların velayetlerinden hiçbir şey yoktur. Fakat dini yüceltmek konusunda sizden yardım isterlerse, düşmanlarına karşı onlara yardım etmek sizin üzerinize borçtur. Çünkü onlar sizin kardeşlerinizdir. Ancak sizinle kendileri arasında anlaşma ve sulh bulunan bir topluma karşı yardım isterlerse, o kavme karşı onlara yardım etmeyin. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir. O'nun emrine muhalefet etmeyin.
Rasulullah (s.a.v.) bu ayet inince ensar ile muhacirler arasında kardeşlik kurdu. Hatta ilk zamanlarda birbirlerinden miras bile alabiliyorlardı. Daha sonra miras ayetiyle (8/75) bu uygulama kalktı.

73) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler de birbirlerinin velileridir, dostlarıdır. Onlar, küfür ve sapıklık konusunda bir tek millettir. Birbirlerinden başkası onlara dost olmaz. Eğer size verilen, mü'minleri dost edinme ve kâfirlerle alakayı kesme emrini yerine getirmezseniz yeryüzünde fitne ve büyük bir fesat olur. Çünkü bu durumda kâfirler kuvvetli, mü'minler zayıf olur.

74) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip, Allah ve Rasulüne olan sevgilerinden dolayı yurtlarını ve vatanlarını terkedip hicret eden muhacirler ve Allah yolunda canlarıyla ve mallarıyla cihad edenler ile yurtlarında muhacirleri barındırıp yardım eden ensarlar var ya, işte onlar gerçek mü'minlerdir. Kâmil imana sahip olan ve ihsan mertebelerine hak kazananlar bunlardır. Onların günahları bağışlanmış ve kendilerine naîm cennetlerinde bol rızıklar hazırlanmıştır.

75) Sonradan iman edip ilk hicretten sonra hicret edenler ve size katılarak Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenler var ya, işte onlar da sizdendir. Sevap ve ecir konusunda onlar hakkında verilen hüküm, önceki mü'minler hakkında verilen hüküm gibidir. Allah'ın kitabına ve şeriatına göre, akrabalık bağı olanlar birbirlerine varis olmaya yabancılardan daha uygundur. Muhakkak ki Allah herşeyi hakkıyla bilendir. İlmiyle herşeyi kuşatmıştır. Allah'ın meşru kıldığı herşeyde, aklı olan veya hazır bulunup da kulak veren kimseler için bir hikmet, doğruluk ve salâh vardır.
Bu ayet, din kardeşliği ve yemin etmek suretiyle varis olmaları hükmünü kaldırmıştır.

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
(١) فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ
مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ (٢) وَأَذَانٌ مِنَ
اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَإِنْ
تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٣) إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا
إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَى مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٤) فَإِذَا
انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ
وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ
مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا
سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥) وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ
أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ (٦)

9- et-TEVBE SURESİ

(Medine'de inmiştir, 129 ayettir.)

1) Müşriklerden kendileriyle anlaşma imzaladıklarınıza Allah ve Rasulü tarafından ilişkilerin kesildiğine dair bir uyarı ve notadır!

2) Bundan böyle yeryüzünde dört ay rahat dolaşın. Ve bilin ki Allah'ı aciz bırakacak değilsiniz. Gerçekten Allah, kâfirleri hor ve aşağılık kılıcıdır.

3) Ve büyük hacc günü, Allah ve Rasulünden insanlara Allah ve Rasulünün, müşriklerden kesin olarak uzak olduklarına dair bir ilandır. Eğer tevbe ederseniz bu sizin için daha hayırlıdır. Yok eğer yüz çevirirseniz, bilin ki Allah'ı elbette aciz bırakacak değilsiniz. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenleri can yakıcı bir azapla müjdele.

4) Anlaşma imzaladığınız müşriklerden sonra size karşı bir eksiklik yapmamış, aleyhinizde kimseye yardım etmemiş olanlar müstesnadır. O halde onların anlaşmalarını, süreleri bitinceye kadar tamamlayın. Şüphesiz Allah muttakileri sever.

5) O haram aylar çıkınca artık müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün, onları tutuklayın, onları kuşatın ve onların bütün geçit yerlerini kesip-tutun. Eğer tevbe edip namaz kılar ve zekât verirlerse, yollarını serbest bırakın. Gerçekten Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

6) Eğer müşriklerden biri, senden eman isterse, ona eman ver; öyle ki Allah'ın sözünü dinlemiş olsun. Sonra onu güvenlik içinde olacağı yere ulaştır. Bu, onların elbette bilmeyen bir topluluk olmaları nedeniyledir.

1) Bu, müşriklerden kendileriyle anlaşma imzaladıklarınıza Allah ve Rasulü tarafından ahdi bozmalarına karşılık ilişkilerin kesildiğine dair bir uyarı, nota ve ültümatomdur!
Müşrikler Rasulullah ile yaptıkları anlaşmayı bozmaya başlayınca Yüce Allah, Rasulüne onların ahitlerini üzerlerine atmayı emretti. Rasulullah (s.a.v.), insanlara hac ibadetlerini yaptırmak üzere hicri 9. yılda Ebubekir'i (r.a.) hac emiri olarak göndermişti. Sonra, bu ültümatomu halka duyurması için arkasından Ali'yi (r.a.) gönderdi. Ali (r.a.) gidip insanlara şu dört şeyi duyurdu: **1)** Bu seneden sonra Ka'be'ye hiçbir müşrik yaklaşmayacak. **2)** Çıplak hiçkimse Ka'be'yi tavaf etmeyecek. **3)** Cennete müslümanlardan başkası giremiyecek. **4)** Rasulullah'la kimin arasında bir antlaşma varsa bu, süresi bitene kadar devam edecek. Allah ve Rasulü müşriklerden uzaktır.

2) Ey müşrikler! Bundan böyle yeryüzünde dört ay müddetle emniyet içinde, rahat bir şekilde dolaşın. Bizden size herhangi bir kötülük gelmez. İster iman edin, ister etmeyin. Ama müşrik olarak Arap yarımadasında kalamazsınız. Mekke ve Taif'in fethinden sonra nerede yakalarsanız öldürüleceksiniz. Şunu iyi bilin ki Allah'ı aciz bırakacak değilsiniz. O size mühlet verse de O'nun elinden, hakimiyetinden kurtulamazsınız. Gerçekten Allah, kâfirleri dünyada esaret ve öldürmekle, ahirette de şiddetli bir azapla hor ve aşağılık kılıcıdır.

3) Bu ültümatom ayrıca hacc-ı ekber denilen büyük hacc gününde, yani hacc ibadetinin en efdal günü olan kurban kesme gününde Allah ve Rasulünden insanlara Allah ve Rasulünün, müşriklerden ve onların ahitlerinden kesin olarak uzak olduklarına dair bir ilandır, bildiridir. Eğer şirk, küfür ve isyanınızdan tevbe eder ve Allah'ı birlemeye dönerseniz bu sizin için dalâlette kalmanızdan daha hayırlıdır. Yok eğer İslam'dan yüz çevirir ve delâlette kalmaktan başka bir şey kabul etmezseniz, bilin ki Allah'ı elbette kaçıp kurtularak aciz bırakacak değilsiniz. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenleri can yakıcı, elim ve acıklı bir azapla müjdele.

4) Anlaşma imzaladığınız müşriklerden sonra anlaşmalarına ihanet etmemiş, aleyhinizde kimseye yardım etmemiş, düşmanlarınızla birleşmemiş olanlar müstesnadır. Onların anlaşmalarını, süreleri bitinceye kadar tamamlayın, onları diğerleriyle bir tutmayın. Şüphesiz Allah, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınanları, ahitlerini yerine getirenleri sever. Onlara dünya nimetleriyle kıyaslanmayacak derecede güzel olan cennet nimetlerini verir.

5) İçerisinde müşriklerle savaş etmenin haram kılndığı o dört ay çıkınca artık müşrikleri ister Hill, ister Harem'de olsun, nerede ve ne zaman bulursanız bulduğunuz yerde öldürün, onları tutuklayın, yakalayıp esir edin, onları kuşatın, hapsedip ülkelerde dolaşmalarını engelleyin, kalelere sığınırlarsa, öldürülünceye veya müslüman olmaya mecbur oluncaya kadar onları kuşatın ve onların bütün geçit yerlerini kesip-tutun, onların girebilecekleri bütün yolları tutun, yolculuklarında geçebilecekleri her türlü geçitleri gözetleyin. Eğer şirk, küfür ve isyandan tevbe edip rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı olarak namaz kılar ve malın kirini temizleyici olarak verilen zekâtı Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine zamanında verirlerse, yollarını serbest bırakın, engel olmayın. Gerçekten Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette mü'minlere merhamet edendir.

6) Haram aylar, Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Receb ayları çıktıktan sonra, aranızda anlaşma bulunmayan müşriklerden herhangi birisi sana gelir de kendisine çağırdığın Kur'an ve Tevhidi dinlemek için, senden eman, sığınma hakkı, can güvenliği talebi isterse, Allah'ın kelamını dinleyip onun üzerinde düşününceye ve işin hakikatını anlayıncaya kadar ona eman ver. Sonra, eğer İslam'ı kabul etmezse, onu zulme ve hiyanete uğramadan malından ve canından emin olacağı kendi kavminin topraklarına ulaştır. onu güvenlik içinde olacağı yere ulaştır. Müşriklere eman verme emri, onların elbette İslam dininin hakikatın bilmeyen bir topluluk olmaları nedeniyledir. Bunun içindir ki, dinleyip tefekkür edene kadar onlara eman vermek lazımdır. (Bu ayet, zarurat-ı diniyye denilen herkesin bilmesi gereken İslam'ın temel meselelerinde cehaletin mazeret olmadığını gösterir. Bu kavmin cahil olmaları, onların müşrik olmalarına engel teşkil etmemiştir.)

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا
الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ
فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ (٧) كَيْفَ وَإِنْ
يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ (٨) اشْتَرَوْا
بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩) لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً
وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ (١٠) فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ (١١) وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ
وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ
لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ (١٢) أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ
وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٣)

7) Mescid-i Haram yanında kendileriyle anlaştıklarınız dışında, müşriklerin Allah katında ve Rasulü yanında nasıl bir ahdi olabilir? O halde onlar size karşı doğru davrandıkları sürece siz de onlara doğrulukla davranın. Şüphesiz ki Allah muttakileri sever.

8) Nasıl olabilir ki!.. Size karşı üstünlük sağlarlarsa, hakkınızda hiçbir yemin ve hiçbir ahid gözetmezler. Dilleriyle sizi hoşnut etmeye çalışırlar. Kalpleri ise isteksizdir. Onların çoğu fasık kimselerdir.

9) Allah'ın ayetlerine karşılık az bir değeri satın aldılar. Böylece O'nun yolundan alıkoydular. Onların yapmakta oldukları gerçekten ne kötüdür!

10) Onlar hiç bir mü'min hakkında hiç bir yemin ve hiç bir ahid gözetmezler. İşte onlar haddi aşanların ta kendileridir.

11) Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse, artık dinde kardeşlerinizdir. Bilen bir topluluk için ayetleri böyle uzun uzadıya açıklarız.

12) Eğer antlaşmalarından sonra, yine yeminlerini bozarlarsa ve dininize dil uzatırlarsa, bu durumda küfrün önderlerini hemen öldürün. Çünkü onların yeminleri yoktur. Olur ki vazgeçerler.

13) Yeminlerini bozan, o rasulü sürüp çıkarmaya kalkışan ve bununla beraber ilk olarak sizinle kendileri başlayan bir kavim ile savaşmaz mısınız? Onlardan korkuyor musunuz? Eğer mü'min kimseler iseniz, asıl korkmanız gereken Allah'tır.

7) Mescid-i Haram yanında kendileriyle yaptığınız anlaşmaya aykırı davranmayan Bekir b. Kinane oğulları dışında, müşriklerin Allah katında ve Rasulü yanında nasıl değeri olan bir ahdi olabilir? O halde onlar size karşı doğru davrandıkları, anlaşmaya ihanet etmedikleri sürece siz de onlara doğrulukla davranın, yaptığınız anlaşmaya sadık kalın, ahde vefa gösterin. Şüphesiz Allah, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınanları, ahitlerini yerine getirenleri sever. Onlara dünya nimetleriyle kıyaslanmayacak derecede güzel olan cennet nimetlerini verir.
8) Onların hali bu iken onların anlaşmaları nasıl olabilir ki!.. Size karşı bir üstünlük ve zafer sağlarlarsa, hakkınızda hiçbir yemin, söz, akrabalık bağı ve hiçbir ahid, sözleşme hükümleri gözetmezler. Siz onlara karşı bir üstünlük ve zafer sağlarsanız dilleriyle güzel sözler söyleyerek sizi hoşnut etmeye çalışırlar. Kalpleri ise isteksizdir, açığa vurdukları şeyleri anlamaya ve onlara vefa göstermeye yanaşmaz. Onlar size içlerinde gizledikleri kin ve düşmanlığın aksini söylerler. Kalpleri, dilleriyle size açıkladıkları şeyleri tasdik ederek anlamak istemez. Onların çoğu ahdi bozan ve Allah'a itaatten çıkan fasık kimselerdir.
9) Allah'ın ayetlerine karşılık ne kadar çok da olsa, cennet nimetleri karşısında az bir değeri olan geçici dünya malını satın aldılar. Böylece insanları İslam dinine girmelerini engelleyerek Allah yolundan alıkoydular. Onların yapmakta oldukları bu çirkin iş gerçekten ne kötüdür!
10) Güçleri yeterse, onlar hiç bir mü'mini öldürmede hiçbir yemin, söz, akrabalık bağı ve hiçbir ahid, sözleşme hükümleri gözetmezler. İşte bu kötü vasıfları taşıyan bu kimseler,zulüm ve taşkınlıkta haddi aşanların ta kendileridir.
11) Eğer şirk, küfür ve isyandan tevbe edip rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı olarak namaz kılar ve malın kirini temizleyici olarak verilen zekâtı Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine zamanında verirlerse, artık onlar sizin din kardeşlerinizdir. Sizin lehinize ne varsa onların lehine de o var; aleyhinize ne varsa onların aleyhine de o vardır. Bilen, ilim ve anlayış sahibi bir topluluk için ayetleri, hüccet ve delilleri böyle uzun uzadıya, birer birer açıklıyoruz.
12) Eğer yeminlerle desteklenmiş antlaşmalarından sonra, yine yeminlerini bozarlarsa ve kınamak ve kötülemek suretiyle dininize dil uzatırlarsa, hınç besleyip saldırırlarsa, bu durumda küfrün önderleriyle hemen çarpışmaya girin ve imkanınız varsa onları öldürün. Çünkü onların vefa gösterecekleri yeminleri ve ahitleri yoktur. Onlarla savaşın ki, suç işlemekten ve İslam'ı kötülemekten vazgeçsinler.
13) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Yeminlerini ve ahitlerini bozan, kınamak ve kötülemek suretiyle dininize dil uzatan, hınç besleyip saldıran, dinin aleyhine konuşan, Allah'ın rasulü Muhammed'e ve bir çok mü'mine alay, hakaret, yalanlama, işkence eden, ölüm tehditi yapan, bazı mü'minleri şehid eden, bir kısım mü'minleri Habeşistan'a, bir kısmını da Medine'ye hicrete zorlayan, mallarını mülklerini gasbeden, Allah'ın rasulü Muhammed'e suikast düzenleyen, Mekke'den Medine'ye hicret etmek zorunda kalan ve bununla beraber müttefikiniz olan Huzaalılara saldırmak suretiyle ilk olarak savaşa sizinle kendileri başlayan bir kavim ile savaşmaz mısınız? Sizi onlarla savaşmaktan alıkoyan ne? Yoksa onlardan korkup çekiniyor musunuz? Onlardan bir zarar geleceğinden mi endişe ediyorsunuz? Eğer Allah'ın azabına ve sevabına inanıyorsanız emrini terkettiğiniz takdirde, Allah'ın azabından korkmanız daha uygundur. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyen, Allah'ı Rab, Muhammed'i rasul, İslam'ı din kabul eden, Kur'an ve sahih sünnette iman edilmesi gereken esasların neler olduklarını bilip, şeksiz şüphesiz bir şekilde kalple tasdik edip, dille ikrar eden, hayatını ve yaşantısını bunlara uygun olarak düzenleyen, her türlü şirk, küfür, bid'at ve hurafelerden uzak yaşayan kimselerseniz, asıl korkmanız gereken Allah'tır. Hiç kimse Allah'ın azap ettiği gibi azap edemez. Dünya ve içerisinde bulunan tüm ısıları biraraya gelse cehennemin sıcaklığı bunun yetmiş katı büyüklüğündedir. Dünya azabı geçicidir, ahiret azabı ise daimidir.

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ
وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ (١٤) وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ
وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٥) أَمْ
حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ
وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً
وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٦) مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ
يَعْمُرُوا مَسَاجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُوْلَئِكَ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ (١٧) إِنَّمَا
يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى أُوْلَئِكَ أَنْ
يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ (١٨) أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ
وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٩) الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ
وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (٢٠)

14) Onlarla savaşın ki, Allah ellerinizle onları azaplandırsın. Onları rezil etsin ve onlara karşı size zafer versin ve mü'min bir topluluğun gönüllerine şifa versin.

15) Kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğine tevbe nasip eder. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

16) Yoksa siz, Allah içinizden cihad edenleri, Allah'-tan, Rasulünden ve mü'minlerden başkasını dost ve sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan bırakılıverileceğinizi mi sandınız? Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

17) Müşriklerin, kendi küfürlerine kendileri şahid iken, Allah'ın mescidlerini imar etme hakları yoktur. İşte bunlar yaptıkları boşa gitmiş olanlardır ve bunlar ateşte daimidirler.

18) Allah'ın mescidlerini, ancak Allah'a ve ahiret gününe iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte hidayete erenlerden oldukları umulanlar bunlardır.

19) Siz hacılara su vermeyi ve Mescid-i Haram'ı onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe iman eden, Allah yolunda cihad eden gibi mi saydınız? Allah katında bir olamazlar. Allah zulmedenler topluluğunu hidayete erdirmez.

20) İman edenler, hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerin Allah katında büyük dereceleri vardır. İşte kurtuluşa ve mutluluğa erenler bunlardır.

14) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Müşriklerle savaşın. Sizin onlarla savaşmanız, onlar için, Allah'ın dostlarının eliyle yapılmış bir azap ve onlarla savaşanlar için bir cihattır. Allah onları, esir düşürmek ve mağlup etmekle zelil kılar, onlara karşı size zafer ve üstünlük nasip eder. Allah'ın dinini yüceltmek, kâfirleri cezalandırmak ve onları rezil etmek suretiyle mü'minlerin kalplerine şifa verir.
Beni Bekir kabilesinden bir adam bir şiir okumuş ve şiirinde Rasulullah'a hakaret etmişti. Huzaa kabilesinden bazı adamlar: *"Eğer bu şiiri bir daha tekrarlarsan burnunu keseriz!"* demişlerdi. Adam şiiri bir kez daha okumuş, onlar da adamın burnunu kesmişlerdi. Bunun üzerine iki kabile arasında savaş patlak vermişti. Kureyşliler Beni Bekir kabilesine arka çıkmışlardı. Huzaa kabilesinden Amr bin Salim Rasulullah'a gelerek yardım istemişti. Bunun üzerine Rasulullah harekât emri vererek Mekke'yi fethetmişti.
15) Kalplerindeki kin, keder, öfke, sıkıntı ve gazabı gidersin. Allah kâfirlerden dilediğine, Ebu Süfyan gibi tevbe etmeyi ve İslam'a girmeyi nasip eder. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilendir, hiçbir şey O'na gizli kalmaz, hüküm ve hikmet sahibidir.
16) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Yoksa siz, Allah içinizden Allah yolunda malları ve canlarıyla cihad edenleri, Allah'tan, Rasulünden ve mü'minlerden başkasını dost ve sırdaş edinmeyenleri ezeli ilminden dolayıp bilip Levh-i mahfuz'a yazdığı şeyleri sizin de açıkça görmeniz için ortaya çıkarmadan, imanında samimi olan ile samimi olmayan belli olmadan, iyi ile kötü birbirinden ayrılmadan bırakılıverileceğinizi mi sandınız? Elbette ki bir çok imtihandan geçeceksiniz. Allah için bunlara sabreden kazanır. Allah gizli açık tüm yaptıklarınızdan haberdardır. O'na hiçbir şey gizli değildir. Dünyada iken yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin ahirette verecektir.
17) Müşriklerin, kendi küfürlerine kendileri söz ve hareketleriyle şahid iken, Allah'ın mescidlerini imar etme, yeniden mescid inşa etme hakları yoktur. Çünkü onlar bir taraftan Allah'a inandıklarını iddia ettikleri halde, Allah'tan başka şeylere tapıyorlar, onların kendilerini Allah'a daha çok yaklaştıracağını, Allah katında kendilerine şefaat edeceklerine inanıyorlar. Ka'be'nin dışına diktikleri putları çıplak olarak tavaf ediyorlar ve onlara secde ediyorlardı. Ayrıca onlar için kurban kesip adak adıyorlardı. Ka'be'yi tavaf ederken de şöyle diyorlardı: *"Allah'ım! Emrine hazırım. Senin ortağın yoktur. Ancak bir ortağın var ki o da sana aittir. Sen ona da onun sahip olduklarına da maliksin."* Onların Ka'be'yi onarmaya, bakımını üstlenmeye, hacılara su dağıtma işi gibi faziletli işleri sürdürmeye hakları yoktur. İşte bunlar şirk koştukları için yaptıkları iyi ameller de boşa gitmiş olanlardır ve bunlar cehennem ateşinde ebedidirler.
18) Allah'ın mescidlerini, ancak Allah'a ve ahiret gününe Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman eden, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı olarak kılan, malı kirden temizleyen zekâtı Allah rızası için verilmesi gereken yerlere zamanında veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar ederler. İşte hidayete erenlerden, dünya ve ahiret mutluluğunu elde edenlerden oldukları umulanlar bunlardır. Bunlar kesin olarak Allah'ın rahmetiyle kurtulmuştur. Müşrikler ise asla kurtuluşa eremezler.
19) Ey müşrikler topluluğu! Siz hacılara su vermeyi ve Mescid-i Haram'ı tamir edip onarmayı, Allah'a ve ahiret gününe Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman eden, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad eden kimselerin ameli gibi mi saydınız? Allah katında müşriklerle mü'minler ve onların amelleri ile makamları bir olamaz. Allah zulmedenler topluluğunu hidayete erdirmez. Allah, hidayeti ancak samimi olarak kendisine yönelenlere verir.
20) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, Allah'ın dinini hakim kılmak için şirk beldesinden İslam beldesine, bid'at beldesinden sünnet beldesine hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad edenlerin Allah katında büyük dereceleri vardır. İşte dünya ve ahirette kurtuluşa ve mutluluğa erenler bunlardır.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُقِيمٌ (٢١) خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ (٢٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ
يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٢٣) قُلْ إِنْ كَانَ
آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ
تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ
فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْفَاسِقِينَ (٢٤) لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ
حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ
عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ (٢٥) ثُمَّ
أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ
جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الْكَافِرِينَ (٢٦)

21) Rableri onları katından bir rahmet, hoşnutluk, içlerinde tükenmez ve kalıcı nimetler bulunan cennetler ile müjdeler.

22) Orada ebedi olarak kalıcıdırlar. Şüphesiz Allah, büyük mükâfat katında olandır.

23) Ey iman edenler, eğer imana karşı küfrü sevip-tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi veliler edinmeyin. Sizden kim onları veli edinirse; işte bunlar zalimlerin ta kendileridir.

24) De ki: *"Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, kazandığınız mallar, durgunluğa uğramasından korktuğunuz ticaret ve hoşunuza giden meskenler, sizlere Allah'tan, Rasulünden ve O'nun yolunda cihad etmekten daha sevimli ise, o halde Allah'ın emri gelinceye kadar bekleyedurun. Allah fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez."*

25) Andolsun, Allah birçok yerlerde ve Huneyn gününde size yardım etti. Hani çok sayıda oluşunuz sizi böbürlendirimişti de bunun size hiçbir faydası olmamıştı. Yeryüzü, genişliğine rağmen başınıza dar gelmişti, sonra arkanıza dönüp gerisin geri gitmiştiniz.

26) Sonra Allah, Rasulüne ve mü'minlere güven duygusu ve huzurunu indirmiş; görmediğiniz ordular da indirmiş ve küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenleri azablandırdı. Kâfirlerin cezası işte budur.

21) Rableri onları katından büyük bir rahmet, kendi rızası, içlerinde tükenmez ve kalıcı nimetler bulunan cennetler ile müjdeler.

22) Mü'minler cennette ebedi olarak kalıcıdırlar. Şüphesiz Allah, büyük mükâfat katında olandır. Onların sevabı Allah katında o derece büyüktür ki, akıllar onu anlatmaktan aciz kalır.

23) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, eğer imana karşı küfrü sevip-tercih ediyor ve küfür üzere yaşamada ısrar ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi veliler, dostlar, yardımcılar, sırdaşlar edinmeyin. Sizden kim onları veli, dost, yardımcı ve sırdaş edinirse; işte bunlar müşriklerin, kâfirlerin ve zalimlerin ta kendileridir.

Zalim, bir şeyi konulması gereken yere koymayandır. Bunlar da sevgiyi buğzun yerine, yardımı yardım etmemenin yerine koymuşlardır. İbn Abbas dedi ki: "Kim küfrü tercih eden baba ve kardeşlerini dost edinirse, müşrik olur. Çünkü şirke rıza da şirktir." Ancak kâfir akrabalara bağışta bulunmak, iyilik etmek, müşriklerle ilişkileri kesme ilkesinin kapsamına girmez. Çünkü Esma (r.a.) bir gün Rasulullah'a şöyle demiştir*: "Benim annem istekli olarak yanıma geliyor. Ama müşriktir. Ben onunla görüşüp iygileneyim mi?" Rasulullah: "Annenle ilgin bulunsun."* buyurdu. (Buhari)

24) Ey Muhammed! De ki: *"Eğer anneleriniz, babalarınız, oğullarınız, kızlarınız, erkek veya kız kardeşleriniz, eşleriniz, kendisinden yardım aldığınız aşiretiniz, kazandığınız mallarınız, durgunluğa uğramasından korktuğunuz ticaretiniz ve hoşunuza giden meskenleriniz, sizlere Allah'tan, Rasulünden, Allah ve Rasulü için hicret etmekten ve Allah'ın dinini hakim kılmak için Allah yolunda cihad etmekten daha sevimli ise, o halde Allah'ın sizler hakkındaki emri, hükmü gelinceye kadar bekleyedurun. Allah size dünyada da ahirette de ceza verecektir. Mekke ve Taif'in fethi gelince artık Arap yarımadasında kalamayacaksınız. Allah, Allah'a itaatten çıkan fasıklar, zalimler, müşrikler ve kâfirler topluluğunu hidayete erdirmez."*

Bu ayet bizlere aynı kalpte Allah sevgisi, hicret ve cihad ile kişiyi dünyaya bağlayan tüm etkenlerin sevgi bakımından eşit bir şekilde bir arada bulunmasının iman ile bağdaşmayacağını bildiriyor. Kişi, annesini, babasını, çocuklarını, kardeşlerini, eşlerini, mallarını, ticaretini, evlerini meşru ölçülerde sevebilir. Onlardan Allah'ın izin verdiği şekilde istifade edebilir. Fakat bu sevgi asla kişiyi Allah için hicret etmekten ve Allah'ın dinini hakim kılmak için Allah yolunda cihaddan alıkoymamalıdır. Eğer hicretten ve cihaddan alıkoyuyorsa bu o kişinin kalbine imanın yerleşmediğinin belirtisidir.

25) Andolsun, Allah Bedir, Nadir ve Kureyza oğulları seferlerinde ve Mekke'nin fethinde vb. birçok yerlerde olduğu gibi Huneyn gününde de size yardım etti. Hani çok sayıda oluşunuz sizi böbürlendirip-gururlandırmıştı *"Bugün sayımız çoktur, artık az olduğumuzdan dolayı mağlup olmayacağız."* demiştiniz. Fakat sayınızın çok olmasının size hiçbir faydası olmamıştı. Yeryüzü, olanca genişliğine rağmen, şiddetli korkudan dolayı başınıza dar gelmişti, sonra mağlup olarak arkanıza dönüp gerisin geri gitmiştiniz. Şunu unutmayın ki zafer Allah'ın katındandır. Sayının çok veya az olmasının bir önemi yoktur. (Müslümanlar on iki bin, müşrikler dört bin kişi idi.)

Rasulullah (s.a.v.) ve çok az bir topluluk dışında bir çok sahabi şiddetli korkudan dolayı savaştan kaçmış, sonra Allah'ın yardımıyla tekrar geri dönmüştür. Rasulullah (s.a.v.) bir avuç toprak alıp "*Yüzleri çirkin olasılar."* diyerek Hevazin kabilesine mensup müşriklerin yüzüne doğru serpmiştir. Bu toprak Allah'ın izniyle bir mucize olarak savaştaki bütün müşriklerin gözlerine isabet etmiştir.

26) Bu hezimetten sonra Allah, Rasulüne ve mü'minlere sekinet, emniyet, güven duygusu ve huzurunu indirdi, böylece Allah'ın rahmetiyle kalpler yatışıp rahatlamıştır. Allah mü'minlere yardım olsun diye meleklerden oluşan, görmediğiniz ordular da indirdi ve Hevazin kabilesine mensup olan küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenleri erkeklerini öldürmek ve esaretle, kadın ve çocuklarını esaretle azablandırdı. Allah düşmanı inkârcı kâfirlerin cezası işte budur. (Mü'minler bu savaşta on iki bin deve, sürülerce koyun ganimet elde etti.)

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ (٢٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ
فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا وَإِنْ خِفْتُمْ
عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ إِنْ شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ (٢٨) قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ
الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
وَهُمْ صَاغِرُونَ (٢٩) وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ
يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى
يُؤْفَكُونَ (٣٠) اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ
دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا
وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٣١)

27) Sonra Allah, bunun ardından dilediğinin tevbesini kabul eder. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

28) Ey iman edenler, müşrikler ancak bir pisliktir. Onun için bu yıllarından sonra artık Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer ihtiyaç içinde kalmaktan korkarsanız, Allah dilerse sizi kendi fazlından zengin kılar. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

29) Kendilerine kitap verilmiş olanlardan, Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen, Allah'ın ve Rasulünün haram kıldığını haram tanımayan ve hak dinini din olarak kabul etmeyenlerle küçük düşürülüp cizyeyi kendi elleriyle verinceye kadar savaşın.

30) Yahudiler: *"Uzeyr Allah'ın oğludur."* dediler. Hristiyanlar da: *"Mesih Allah'ın oğludur."* dediler. Bu, onların ağızlarında dolaşan sözleridir ki, bundan önceki küfürülerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselerin sözlerini taklid ediyorlar. Allah onları kahretsin! Nasıl da çevriliyorlar?

31) Onlar, Allah'ı bırakıp bilginlerini ve rahiplerini rabler edindiler ve Meryem oğlu Mesih'i de... Oysa onlar, tek olan bir ilaha ibadet etmekten başka bir şeyle emrolunmadılar. O'ndan başka ilah yoktur. O, bunların şirk koştukları şeylerden yücedir.

27) Sonra Allah, bu savaşın ardından savaşta ölmeyip esir edilen veya savaşa katılmayan Hevazin kabilesine mensup insanlardan samimi olarak Allah'a yönelen kişilerden dilediğinin tevbesini kabul eder ve onu müslüman olmaya muvaffak kılar. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir. (Hevazin kabilesi İslam'a girdi.)
28) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Müşrikler, kalpleri bozuk olduğu, Allah ve Rasulüne iman etmedikleri için ancak bir pislik gibidir. Onun için bu yıllarından sonra artık Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Berae (Tevbe) suresinin indiği bu seneki (Hicri 9. sene) hactan sonra bir daha hac ve umre yapmasınlar. Ey iman edenler! Eğer onların Harem bölgesine girmelerinin veya haccetmelerinin yasaklanması sebebiyle ticaret amacıyla getirdikleri yiyecekleri, ticaret mallarını alamadığınız için ihtiyaç içinde kalmaktan, fakir düşmekten korkarsanız, şunu iyi bilin ki Allah dilerse sizi kendi fazlından zengin kılar. Bir başka yoldan lütuf ve keremiyle, sizi onlara muhtaç olmaktan kurtaracaktır. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerinde yapandır. (Ali (r.a.) Berae (Tevbe) suresini, hac mevsiminde hacılara ilan etti. Bazı alimlere göre müşrikler zarar vermek amacıyla Mescid-i Haram'a giremezler, görmek ve bilgi edinmek için girebilirler.)
29) Her ne kadar da iman etmiş olduklarını iddia etseler de kendilerine kitap verilmiş olan yahudi ve hristiyanlardan, Allah'a ve ahiret gününe Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman etmeyen, Allah'a şirk koşan, Allah'ın ve Rasulünün Kur'an ve sahih sünnette haram kıldığını haram tanımayan, bilgin ve rahiplerine körü körüne itaatten vazgeçmeyen ve hak din olan İslam dinini en son ve en mükemmel din olarak kabul etmeyen, İslam dininden başka dine bağlananların kurtuluşa eremeyeceklerini, ebedi olarak cehennemde kalacaklarını kabul etmeyenlerle küçük düşürülmüş, İslam'ın kudretine mağlup olmuş, hakir ve zelil kılınmış, teslim olmuş ve boyun eğmiş bir halde kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın. (Kitap ehli ya müslüman olacak ya da cizye (vergi) verecek. Mecusiler de aynı hükümdedir.)
30) Allah bir olduğu, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığı, annesi, babası, çocuğu, hanımı bulunmadığı, her türlü eksik ve noksan sıfatlardan uzak, kemal sıfatlara sahip olduğu halde, Yahudiler: *"Uzeyr Allah'ın oğludur."* dediler. Hristiyanlar da: *"Mesih Allah'ın oğludur."* dediler. Bu, onların ağızlarında dolaşan delilsiz, hüccetsiz ve çirkin sözleridir ki, bundan önceki küfürülerinde bilinçli olarak ısrar eden müşriklerin *"Melekler, Allah'ın kızlarıdır."* şeklindeki sözlerini taklid ediyorlar. Onların kalpleri birbirine benziyor. Allah onları kahretsin, helak etsin! Bu açık delilden sonra nasıl da haktan batıla döndürülüyorlar da Allah'ın çocuğu olduğunu söylüyorlar!?
Yahudiler, hükümleriyle amel etmeyi terkettikleri için Allah Tevrat'ın içinde bulunduğu Tabut'u ortadan kaldırdı. Babil esaretinde iyi bir yazıcı olan kâhin Ezra, şifai ve kısmen yazılı levhaları topladı. Yahudiler Uzeyr için: *"Bunu, ancak Allah'ın oğlu olduğu için yapabildi."* dediler. Hristiyanlar da: *"İsa babasız doğdu. Babasız bir çocuğun olması mümkün değildir. O halde Allah'ın oğlu olması gerekir."* dediler.
31) Yahudi ve hristiyanlar, yalnızca Allah'a ibadet etmeyi bırakıp, yahudiler ahbar dedikleri din alimlerini, hristiyanlar da rahiplerini rabler edindiler. Din alimleri ve hahamları Allah'ın helâl kıldıklarının haram, haram kıldıklarını helâl kıldıklarında onlara körü körüne itaat ettiler. İşte bu itaat onları ilah ve rab edinmek anlamına gelmektedir. Hristiyanlar ayrıca Meryem oğlu Mesih'i de kendisine ibadet edilen bir rab ve ilah kabul ettiler. İsa onların kendisini ilahlaştırmalarından habersizdir. Kıyamet günü onları azarlayacaktır. Çünkü o da Allah'ın yarattığı ruhlardan bir ruhtur, Allah'ın kulu ve rasulüdür. Oysa yahudiler ve hristiyanlar rasulleri aracılığıyla, tek olan, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmayan bir ilaha, yani Allah'a ibadet etmekten, O'na hiçbir şeyi şirk koşmamaktan başka bir şeyle emrolunmadılar. Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. Allah, bunların şirk koştukları şeylerden münezzehtir, beridir, uzaktır, son derece yücedir.
Kur'an ve sünnete aykırı hüküm veren kimse *"Ben ilahım, ben rabbım. Benim hükümlerime uyun."* demese bile ilahlık ve rablık taslamış olur. Her kim de bu kanunlara itaat ederse o kişiyi veya kurumu ilahlaştırmış ve rableştirmiş olur.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (٣٢) هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ
رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ
كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (٣٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ
الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا
يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٣٤) يَوْمَ
يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ
وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا
كُنتُمْ تَكْنِزُونَ (٣٥) إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (٣٦)

32) Allah'ın nurunu ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Oysa kâfirler istemese de Allah, kendi nurunu tamamlamaktan başkasını istemiyor.

33) Müşrikler istemese de o dini bütün dinlere üstün kılmak için rasulünü hidayetle ve hak din ile gönderen O'dur.

34) Ey iman edenler, doğrusu bilginlerden ve rahiplerden çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler ve Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Altını ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar... Onlara acı bir azabı müjdele.

35) Bunların üzerlerinin cehennem ateşinde kızdırılacağı gün, onların, alınları, böğürleri ve sırtları bunlarla dağlanacak. *"İşte bu, kendiniz için toplayıp-sakladıklarınız! Öyleyse toplayıp-sakladıklarınızı tadın!"*

36) Gerçek şu ki, Allah katında ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah'ın kitabında on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır. İşte dosdoğru olan din budur. Öyleyse bunlarda kendinize zulmetmeyin ve onların sizlerle topluca savaşması gibi siz de müşriklerle topluca savaşın. Ve bilin ki Allah muttakilerle beraberdir.

32) Müşriklerden ve Ehl-i Kitap'tan olan o kâfirler, Allah'ın nurunu, İslam nurunu ve Muhammed'in şeriatını pis ağızlarıyla, sırf cedel ve iftiraları ile söndürmeye çalışıyorlar. Halbuki o, Allah'ın, mahlukatına ışık kaynağı olarak verdiği bir nurdur. Onların bu husustaki durumu, güneşin ışığını veya ayın nurunu, ağızlarıyla üfürerek söndürmek isteyen kimsenin durumuna benzer. Bu ise, mümkün değildir. Oysa kâfirler istemese de, hoşlanmasa da Allah, nurunu tamamlamaktan, onu yüceltmek ve şanını yükseltmekten başka bir şey istemez. Nitekim Yüce Allah bu vaadini gerçekleştirdi. Bütün dünyada İslam açık ve belirgindir. Yeryüzünün doğusu da batısı da İslam'ı duydu. Doğudan batıdan yüz milyonlarca insan İslam'a bağlandı. Bir milyarı geçen bu insanlar Allah'ın ve Rasulünün tarif ettiği anlamda müslüman olurlarsa İslam yeryüzüne egemen olacaktır inşaallah. Kendilerini İslama nisbet eden bu insanların büyük bir çoğunluğu Allah'a bilerek veya bilmeyerek şirk koşuyorlar. Bugün İslam düşmanları, İslam'ı yok etmek için adından başka herşeyi kendilerine benzeyen, sırf müslümanım dedikleri, adet üzere sünnet oldukları, ara sıra namaz kılıp oruç tuttukları, yaşlı erkekleri sakal bıraktıkları, yaşlı kadınları başını örttükleri ve cenazeleri camiden kaldırıldıkları için dünyanın dört bir yanındaki insanlara dininden dönmesi, şeklen, adeten, örfen dahi İsalam'a bağlı kalmaması için işkence ediyor. İslam ülkeleri denilen sözde laikliğin uygulandığı bir çok ülkelerde de müslümanlar başörtülü olarak okuyamıyor, resmi dairelerde görev alamıyor. Türban dedikleri bu başörtüsü güya çağdaşlığa aykırıymış. Müslümanlar şunu unutmasınlar ki bu din Allah'ındır. Allah dinini aziz kılacaktır, kâfirler istemese de. Bu yüzden sabırla yollarına devam etmelidirler.

33) Müşrikler onun üstünlüğünü istemese de İslam dinini bütün dinlere, Muhammed'in şeriatını bütün şeriatlara üstün kılmak için rasulü Muhammed'i hidayetle ve hak din ile gönderen Allah'tır.

34) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Doğrusu yahudi bilginlerden ve hristiyan rahiplerden bir çoğu, insanların mallarını haksızlıkla, haram ve batıl yollarla ele geçirerek yerler ve insanların İslam dinine girmelerini engelleyerek Allah'ın yolundan alıkoyarlar. Altını ve gümüşü, malları ve servetleri helâl haram demeden biriktirip de Allah'ın dinini yeryüzüne hakim kılmak için Allah yolunda zekât ve sadaka olarak harcamayanlar, ihtiyaç anında gerekli yardımı yapmayanlar... Onlara elem verici, can yakıcı, acı bir azabı müjdele. Cehennem azabından onlara haber ver. (Kenz, zekâtı verilmeyen maldır. Zekâtı verilen mal kenz değildir.)

35) Allah yolunda infak edilmeyip de biriktirilen bu mallar levha haline gelip üzerlerinin cehennem ateşinde kızdırılacağı gün, onların vücutları genişleyerek, alınları, böğürleri, yanları ve sırtları bunlarla dağlanacak. Susturmak ve azarlamak için onlara şöyle denir: *"İşte bu, kendiniz için toplayıp-sakladıklarınız, yığıp biriktirdikleriniz! Öyleyse Allah yolunda infak etmeyerek toplayıp-sakladıklarınızı, yığıp biriktirdikleriniz malların vebalini tadın!"* Allah yolunda infak edilmeyen, zekâtı ve sadakası verilmeyen bu mallar, kızgın ateşten levhalar haline getirildikten sonra, miktarı elli bin sene olan bir günde sahibinin alnına, yanlarına ve sırtlarına yapıştırılır. Bu dağlama, kullar arasında hüküm verilinceye kadar devam eder. Sonra o şahsa cennete veya cehenneme giden yol gösterilir.

36) Gerçek şu ki, Allah katında, O'nun şeriatında ve hükmünde muteber olan ayların sayısı, ayın menzillerine göre on ikidir. Bu hususta muteber olan kameri aylardır. Çünkü şer'i hükümler kameri aylara göre ayarlanır. Gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah'ın kitabı olan Levh-i Mahfuz'da da bu ayların sayısı on ikidir. Allah böyle takdir etmiştir. Bunlardan dördü haram aylardır. Bunlar Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Receb aylarıdır. Bu aylara hürmet ve saygı gösterildiği için "Haram" denilmiştir. Bu aylarda itaatlar kat kat yapılır. Bu aylarda savaş haramdır. İşte dosdoğru olan din, şeriat ve hesap budur. Öyleyse bu haram aylarda, onların hürmetini ihlal etmek ve Allah'ın haram kıldığı masiyet ve günahları işlemekte kendinize zulmetmeyin ve müşriklerin sizlerle topluca savaşması gibi siz de gruplara ayrılmadan müşriklerle topluca savaşın. Ve bilin ki Allah Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınanlarla beraberdir. (İslam egemen olunca yasak hükmü kalkmıştır.)

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ (٣٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ
إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ
أَرَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنْ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ (٣٨) إِلَّا تَنفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٩) إِلَّا تَنصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ
لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ
وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا
السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٤٠)

37) Ertelemek ancak küfürde bir artıştır. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler bununla şaşırtılıp-saptırılır. Allah'ın haram kıldığına sayı bakımından uymak için, onu bir yıl helâl, bir yıl haram kılıyorlar. Böylelikle Allah'ın haram kıldığını helâl kılmış oluyorlar. Yaptıklarının kötülüğü kendilerine çekici ve süslü gösterilmiştir. Allah, kâfirler topluluğunu asla hidayete erdirmez.

38) Ey iman edenler! Size ne oldu ki: *"Allah yolunda topluca savaşa çıkın!"* denildiği zaman ağırlaşıp yere çakıldınız? Ahirete karşılık dünya hayatına mı razı oldunuz? Fakat dünya hayatının faydası ahirete göre pek azdır.

39) Eğer topluca cihada çıkmazsanız Allah sizi can yakıcı bir azapla azaplandırır. Yerinize başka bir kavmi getirir ve siz O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Şüphesiz Allah herşeye gücü yetendir.

40) Eğer siz ona yardım etmezseniz, Allah ona yardım etmiştir. Hani küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler onu çıkardıklarında o, ikinin ikincisinden ibaretti. O zaman onlar mağaradaydılar. O vakit arkadaşına: *"Tasalanma, hiç şüphe yok ki Allah bizimle beraberdir."* Diyordu. Böylece Allah ona huzur ve güvenlik duygusunu indirmişti. Onu sizin göremediğiniz ordularla desteklemiş, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlerin sözünü alçaltmıştı. Allah'ın kelimesi ise, o, en yüce olandır. Şüphesiz Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

37) Müşriklerin yaptıkları gibi bir ayın hürmetini bir başka aya ertelemek (nesi' inancı) ancak küfürde, inkârda bir aşırılıktır. Çünkü böyle davranış, Allah'ın helâl kıldığını haram kılmak, haram kıldığını helâl kılmaktır. Bu da, onların inkârlarına ilave edilmiş başka bir inkârdır. Bu yüzden Allah küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenleri sapıklık üstüne sapıklığa düşürür. Allah'ın haram kıldığına sayı bakımından uymak için, onu bir yıl helâl, bir yıl haram kılıyorlar. Böylelikle Allah'ın haram kıldığını helâl kılmış oluyorlar. Yaptıklarının kötülüğü kendilerine çekici, süslü ve güzel gösterilmiştir. Allah, kâfirler topluluğunu asla hidayete erdirmez.
Araplar savaşçı ve yağmacı idiler. Haram aylarda savaşmak onlara haram kılınmıştı. Savaşırken haram ayı gelince, savaşı bırakmak onlara zor geliyordu. O ayda savaşmayı helâl kabul ediyorlar, onun yerine bir başka ayı haram ay sayıyorlardı. Sanki onlar bir ayın hürmetini başka bir ay için borç alıyorlardı. Bazen de Muharrem ayını helâl sayıyorlar, fakat bir yılda dört haram ayın tamamlanması için sefer ayını haram sayıyorlardı.

38) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Size ne oldu ki: *"Allah düşmanlarına karşı cihat için Allah yolunda topluca Tebuk Gazasına çıkın!"* denildiği zaman ağırlaşıp yere çakıldınız? Evlerinizde ve memleketlerinizde kalmaya razı olup, cihada çıkma hususunda ağır davrandınız. Dünya ve onun şehvetlerine meylettiniz de seferin zorluğunu ve yorgunluğunu istemediniz. Ahiretin nimetleri ve ebedi sevaplarına karşılık geçici dünya nimetleri ve fani metaına mı razı oldunuz? Fakat dünya hayatının faydası ahirete göre pek azdır. Dünya nimetlerinden faydalanmak, ahiretin yanında çok değersiz, kıymetsiz ve az bir şeydir.
Bu ayetler Tebük seferi hakkında nazil olmuştur.Rasulullah (s.a.v.) Roma kralı Herakliyus'un ordusunu toplayıp kendisiyle savaşmak üzere yola çıktığını haber aldı. Bunun üzerine Rasulullah (s.a.v.) genel seferberlik ilan etti. Mevsim yaz idi. Kavurucu bir sıcaklık, kuraklık ve açlık hüküm sürüyordu. Tarih hicretin 9. yılının Şevval ayını gösteriyordu. Bu sefere çetin sefer adı da verildi.

39) Eğer Rasulullahla birlikte topluca cihada çıkmazsanız Allah sizi can yakıcı, elem ve acı verici bir azapla azaplandırır. Dünyada sizi düşman istilasına uğratır, üzerinize yağmur yağdırmaz, ahirette de can yakıcı ateş ile yakar. Allah sizi yok eder, yerinize sizden daha hayırlı başka bir kavmi getirir. Onlar Allah'ın rasulünün davetine daha süratle icabet eder ve ona daha çok itaat ederler. Siz cihattan geri kalmakla Allah'a hiçbir zarar veremezsiniz. Çünkü O'nun alemlere ihtiyacı yoktur. Şüphesiz Allah herşeye gücü yetendir. Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz. Siz olmasanız bile O, düşmanları yener.

40) Eğer siz Allah'ın rasulüne yardım etmezseniz, bilin ki Allah onun yardımcısı ve koruyucusudur. Hani küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden Mekke müşrikleri, seçtikleri her kabileden bir genç ile onu öldürmek istediğinde o da yatağına Ali'yi koyarak geceleyin Ebubekir ile Medine'ye doğru yola çıkmıştı. Kureyşliler suikast için eve geldiklerinde yatakta Ali'yi görünce Rasulullah'ı aradılar, her yere bulunması için haber saldılar, amansız bir takip başlattılar. O zaman Rasulullah ve Ebubekir Sevr mağarasındaydılar. Ebubekir, kâfirlerin yaklaşmakta olduklarını görünce Rasulullah'a zarar geleceğinden korktu. "Şayet biri ayaklarının dibine baksa bizi görecek ya Rasulallah!" diyordu. Rasulullah sakin ve kendinden emin bir şekilde ona: *"Ey Ebubekir! Tasalanma, üzülme, kederlenme. Hiç şüphe yok ki Allah bizimle beraberdir. Bize her zaman yardım ettiği gibi mutlaka burada da yardım edecektir."* diyordu. Böylece Allah ona sekineti, huzur ve güvenlik duygusunu indirmişti. Onu sizin göremediğiniz ordularla, meleklerle desteklemişti. Gerçekten de Allah Rasulullah'ı ve Ebubekir'i korudu. Müşrikler mağaraya kadar geldikleri halde Allah'ın yardımıyla Rasulullah'ı ve Ebubekir'i göremediler. Allah, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlerin sözünü de alçaltmıştı, adi, hakir ve zelil kılmıştı. Allah'ın kelimesi, tevhid, lailahe illallah ise, o, en yüce olan, galip ve üstün gelen odur. Allah, onunla müslümanları aziz kıldı, şirki ve müşrikleri ise zelil kıldı. Şüphesiz Allah, galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerinde yapandır.

انفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (٤١) لَوْ
كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ
عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ
يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٤٢) عَفَا
اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ (٤٣) لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالْمُتَّقِينَ (٤٤) إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ
(٤٥) وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ
اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ (٤٦) لَوْ
خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ
يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ (٤٧)

41) Ağırlıklı ve ağırlıksız olarak savaşa çıkın ve Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihad edin. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

42) Eğer yakın bir menfaat, orta yollu bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Fakat bu kadar uzun bir mesafeyi katetmek onlara ağır geldi. *"Gücümüz yetseydi muhakkak seninle birlikte çıkardık."* diye Allah adına yemin edeceklerdir. Kendilerini helaka sürüklüyorlar. Onların muhakkak yalancı olduklarını Allah bilyor.

43) Allah seni affetsin; doğru söyleyenler sana açıkça belli oluncaya ve yalancıları da öğreninceye kadar niçin onlara izin verdin?

44) Allah'a ve ahiret gününe iman edenler mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten senden izin istemezler. Şüphesiz Allah muttakileri en iyi bilendir.

45) Senden, yalnızca Allah'a ve ahiret gününe iman etmeyen, kalpleri şüpheye düşüp de kendileri şüphelerinin içinde bocalayıp duran kimseler izin isterler.

46) Eğer çıkmak isteselerdi elbette bunun için bir hazırlık yaparlardı. Ancak Allah, gönderilmelerini çirkin gördü de ayaklarını doladı ve: *"Oturanlarla beraber oturun."* denildi.

47) Sizinle birlikte çıksalardı sizde şer ve fesadı artırmaktan başka bir şey yapmazlar ve aranıza mutlaka fitne sokmak üzere içinizde çaba yürütürlerdi. İçinizde onlara haber taşıyanlar vardır. Allah zulmedenleri bilir.

41) Ey mü'minler topluluğu! Ağırlıklı ve ağırlıksız olarak, hafif ve ağır, yoksul ve zengin, gönüllü ve gönülsüz, genç ve yaşlı, yaya ve süvarı, her türlü ahval ve şeraitte, kolaylık ve zorluk anlarında savaşa çıkın ve Allah'ın dinini yeryüzüne hakim kılmak için Allah yolunda mallarınızla ve canlarınızla cihad edin. Eğer bilirseniz, bu sefer ve cihad, yere çakılıp orada kalmaktan ve dünya metaından az bir şeye razı olmaktan sizin için daha hayırlıdır.
Ebu Hayyan şöyle der: "Dünyada hayırlılık düşmana galip gelmek ve yeryüzüne varis olmakla olur. Ahirette ise, büyük sevaba ve Allah'ın rızasına nail olmakla olur."

42) Ey Muhammed! Tebük seferinden geri kalanlar, eğer çağrıldıkları şey hemen kolayca elde edilir bir ganimet, gidecekleri sefer de uzak olmayan orta yollu bir sefer olsaydı, onlar Allah rızası için değil de ganimet arzusuyla mutlaka seninle beraber çıkarlardı. Fakat bu kadar uzun bir mesafeyi katetmek onlara ağır ve yorucu geldi. Kalplerinde nifak bulunmasından dolayı, sefere çıkmamak için yalan mazeret ileri sürdüler. *"Eğer maddi imkanımız veya bedeni kuvvetimiz olsaydı mutlaka sizinle birlikte cihada çıkardık, geri kalmazdık."* diye Allah adına yemin edeceklerdir. Yalan yere Allah adına yemin ederek kendilerini helaka sürüklüyorlar. Onların muhakkak yalancı olduklarını Allah elbette bilyor. Çünkü onların çıkmaya takatleri vardı, fakat çıkmadılar.

43) Ey Muhammed! Allah seni affetsin, sorumlu tutmasın, kusurlarını bağışlasın; gerçekten özür sahibi olup doğru söyleyenler sana açıkça belli oluncaya ve yalancıları da öğreninceye kadar niçin o münafıklara kuru bir mazeret ileri sürmekle seninle birlikte Tebük savaşına gitmeyip geride kalma hususunda hemen izin verdin? Onları kendi hallerine bıraksaydın da herşey açıkça ortaya çıksaydı. Bu kadar iyi niyetli, hüsnü zan sahibi olma, olayları tetkik et.

44) Ey Muhammed! Allah'a ve ahiret gününe Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten geri kalmak için senden izin istemezler. Bilakis bütün imkanlarını kullanarak cihada gitmek için mücadele ederler. Çünkü onlar cihadın ne kadar faziletli bir amel olduğunu çok iyi bilirler. Şüphesiz Allah, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine gektirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınanları en iyi bilendir.

45) Ey Muhammed! Senden, yalnızca Allah'a ve ahiret gününe gerçek manada iman etmeyen, kalplerine iman henüz yerleşmemiş olan, kalpleri Allah yolunda cihad edip de şehid olanlara cennette vereceği sevap ve gazilere vereceği zafer ve ganimet hususunda şüpheye düşüp de kendileri şüphelerinin içinde şaşkın şaşkın bocalayıp duran, ne yapacağını bilmeyen kimseler izin isterler.

46) Ey Muhammed! Eğer o münafıklar seninle birlikte Tebük savaşına çıkmak isteselerdi, bu konuda samimi olsalardı elbette silah ve erzak hazırlığı yaparlardı. Onların hiçbir hazırlık yapmamaları, seferden kendi istekleriyle geri kalmak istediklerinin delilidir. Ancak Allah, onların seninle birlikte sefere çıkmalarını hoş görmedi de ayaklarını doladı, azimlerini kırdı ve kalplerine tembellik verdi. Çünkü onlar fitneci oldukları için müslümanların azimlerini kırmak isteyeceklerdi. Evlerinde oturmayı cihada tercih etmelerinden dolayı onlara: *"Oturanlarla, savaştan geri kalan kadın, yaşlı, çocuk ve özürlülerle beraber oturun."* denildi.

47) Ey Muhammed! Onların sizinle birlikte sefere çıkmamasında hayır vardır. Eğer sizinle birlikte Tebük seferine çıksalardı sizde şer ve fesadı artırmaktan başka bir şey yapmazlar ve aranıza mutlaka fitne sokmak ve fesat çıkarmak üzere içinizde çaba yürütürlerdi. Maneviyat bozucu sözlerle içinizde uğraşırlardı. Birliğinizi parçalar, aranıza düşmanlık tohumlarını serperlerdi. İçinizde onlara haber taşıyanlar, onların söylediklerine itibar eden zayıf karekterli kimseler vardır. Bunlar fitnenin odağı haline gelirler. Allah zulmedenleri, münafıkların durumunu, dinini geçersiz kılmak ve dostlarını hezimete uğratmak için çaba yürütenleri, onların içlerini ve dışlarını kuşatan bir ilimle bilir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

لَقَدْ ابْتَغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ (٤٨) وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (٤٩) إِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوا وَهُمْ فَرِحُونَ (٥٠) قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلْ الْمُؤْمِنُونَ (٥١) قُلْ هَلْ تَتَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ (٥٢) قُلْ أَنفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْ إِنَّكُمْ كُنتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ (٥٣) وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَى وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ (٥٤)

48) Andolsun ki onlar bundan önce de fitne aramışlar, sana karşı da bir takım işler çevirmişlerdi. Nihayet hak geldi ve onlar istemedikleri halde Allah'ın emri üstün geldi.

49) Onlardan bir kısmı: *"Bana izin ver, beni fitneye düşürme!"* derler. Bilin ki onlar zaten fitnenin ortasına düşmüşlerdir. Hiç şüphesiz cehennem, kâfirleri mutlaka çepeçevre kuşatıcıdır.

50) Sana iyilik isabet ederse, bu onları fenalaştırır, bir musibet isabet edince ise: *"Biz önceden tedbirimizi almıştık."* derler ve sevinç içerisinde dönüp giderler.

51) De ki: *"Allah'ın bizim için yazdığından başkası asla bize isabet etmez. O, bizim mevlamızdır. Onun için mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler."*

52) De ki: *"Bizim için iki güzellikten birinin dışında başkasını mı bekliyorsunuz? Oysa biz de, Allah'ın ya kendi katından veya bizim elimizle size bir azap dokunduracağını bekliyoruz. Öyleyse siz bekleyedurun; muhakkak biz de sizinle beraber bekleyenleriz."*

53) De ki: *"İsteyerek veya istemeyerek infak edin; sizden asla kabul olunmayacaktır. Çünkü siz bir fasıklar topluluğu oldunuz."*

54) İnfak ettiklerinin kendilerinden kabulünü engelleyen şey, Allah'ı ve rasulünü tanımamaları, namaza ancak isteksizce gelmeleri ve hoşlarına gitmiyorken infak etmeleridir.

48) Ey Muhammed! Andolsun ki bu münafıklar Tebük seferinden önce, Medine'ye geldiğin günden beri arkadaşlarını dağıtmak ve durumunu bozmak suretiyle fitne aramışlar, sana kötülük yapmak istemişlerdi. Nitekim münafıkların başı Abdullah b. Ubeyy b. Selül, Uhud gününde arkadaşları ile birlikte ayrılıp gitmişti. Onlar sana karşı da bir takım işler çevirmişlerdi. Senin için hileler düşünmüş, tuzaklar kurmuşlar ve dinini yok etmek için görüş teatisinde bulunmuşlardı. Nihayet Allah'ın yardımı geldi ve onun dini diğer dinlere üstün ve galip geldi. Halbuki onlar münafık oldukları için bunu istemiyorlardı. Kâfirler istemese de Allah nurunu tamamlayacaktır.

49) O münafıklardan Cedd b. Kays şöyle dedi: *"Ya Rasulallah! Bana cihada gitmemek için izin ver, çünkü ben Rum kızlarını görünce dayanamam, zina edebilirim. Savaşa çıkmayı bana emretmekle beni kadınlardan dolayı fitneye düşürme!"* Bilin ki onlar sudan bahanelerle seferden kaçmakla zaten fitnenin ortasına düşmüşlerdir. Hatta daha da büyüğüne düşmüşlerdir. Bu da cihaddan geri kalma, şirk, küfür ve nifaklarının ortaya çıkış fitnesidir. Onlar için cehennemden kaçış yoktur. Hiç şüphesiz cehennem, kâfirleri mutlaka her taraftan, bileziğin bileği kuşattığı gibi çepeçevre kuşatmıştır.

50) Ey Muhammed! Bazı savaşlarda, ister zafer ister ganimet olsun, sana bir iyilik isabet ederse, gelirse, bu onları fenalaştırır, üzerer. Yok eğer sana bir musibet veya sıkıntı veya bir yenilgi ve hoşa gitmeyen bir şey isabet edince, gelince ise: *"Şüphesiz biz başımıza bela gelmeden önce ihtiyatlı davrandık, tedbir aldık ve gözümüzü açtık da savaşa çıkmadık."* derler ve sevinç içerisinde, böbürlenerek toplantılarından dağılıp giderler.

51) Ey Muhammed! De ki: *"Allah'ın bizim için yazdığından ve takdir ettiğinden başkası, ne hayır ne şer, ne korku, ne ümit, ne sıkıntı ne de bolluk asla bize isabet etmez, gelmez. O, bizim mevlamızdır, yardımcımız ve koruyucumuzdur. Onun için mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etmelidirler. Meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra yalnızca O'na güvenip dayanmalıdırlar. O'na sığınmalıdırlar."*

52) Ey Muhammed! De ki: *"Ey münafıklar topluluğu! Siz sadece başımıza iki güzel sonuçtan birinin ya zafer veya şehitliğin gelmesini bekliyorsunuz. Bunların her ikisi de güzeldir. Biz ise sizin için iki korkunç sonucun en kötüsünü bekliyoruz. Ya katından kökünüzü kesecek bir azap ile sizi helak etmesini veya bizim elimizle sizi öldürmesini bekliyoruz. Öyleyse siz bizim başımıza gelecek olanı bekleyedurun; muhakkak biz de sizinle beraber sizin başınıza gelenleri bekleyenleriz."*

53) Ey Muhammed! De ki: *"Ey münafıklar topluluğu! İsteyerek veya istemeyerek, gönüllü veya gönülsüz olarak infak edin; sizden asla kabul olunmayacaktır. Çünkü siz Allah'a itaatten ayrılan, inatçı, kibirli bir fasıklar topluluğu oldunuz."* Allah, ancak iman sahiplerinin amelini kabul eder. Şirk, küfür ve nifak ehlinin amellerini kabul etmez. Onların işledikleri salih amelleri sadece ahiretteki azaplarının hafiflemesine faydası olacaktır. Cehennemin en alt tabakasını münafıklar en üst tabakasını da günahlarından dolayı geçici olarak cehennemde yanacak günahkâr mü'minler oluşturacaktır. Kâfirlerin azabı en hafif olanı Rasulullah'a (s.a.v.) yaptıkları iyilikler sebebiyle Allah'ın izni, Rasulullah'ın (s.a.v.) şefaatiyle topuklarına varan bir ateşin içerisinde olup beyni kaynayacak olan Ebu Talib'tir. Diğer insanlar da şirk, küfür ve isyanlarının şiddetine göre değişik derecelerde azaba uğrayacaktır. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Azılı İslam düşmanları ile İslam düşmanı olmayan sıradan kâfiri aynı azaba uğratmaz.

54) O münafıkların yaptıkları harcamaların kabul edilmesini engelleyen şey, Allah'ı ve rasulünü tanımamaları, inkâr etmeleri, namaza ancak isteksizce, tembel tembel gelmeleri ve mallarını istemeyerek, gönülsüzce harcamalarıdır. Çünkü onlar bunlarla ne sevap bekliyorlar, ne de azaptan korkuyorlar.

Namaz bedeni ibadetlerin en şereflisi, zekât ta mali işlerin en iyisi olduğu için, Allah burada bu iki yüce ameli zikretmiştir. Ayrıca bu amellerin yapılıp yapılmadığı daha çok belli olur. Kur'an'da bir çok yerde namaz ve zekât birarada zikredilmiştir.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ (٥٥)
وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ
يَفْرَقُونَ (٥٦) لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلًا
لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ (٥٧) وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي
الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ (٥٨) وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ (٥٩) إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ
وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي
الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنْ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٦٠) وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ
وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ
لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ
رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦١)

55) Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin. Doğrusu Allah, bunlar yüzünden dünya hayatında onları azaba uğratmayı ve canlarının, kâfirler olarak, güçlükle çıkmasını ister.

56) Gerçekten sizden olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa onlar sizden değildirler. Ancak onlar korkak bir topluluktur.

57) Eğer sığınacak bir yer yahut mağaralar veya sokulacak bir delik bulsalardı serkeş bir at gibi süratle o tarafa yönelirlerdi.

58) Onlardan sadakalar konusunda seni yadırgayacaklar vardır. Ondan kendilerine verilirse hoşlanırlar, kendilerine verilmediği zaman bu sefer gazablanırlar.

59) Keşke onlar Allah'ın ve Rasulünün kendilerine verdiğine razı olsalardı da: *"Bize Allah yeter; Allah pek yakında bize fazlından verecek, rasulü de. Biz ancak Allah'tan umarız."* deselerdi!..

60) Sadakalar, -Allah'tan bir farz olarak- yalnızca fakirler, yoksullar, onu toplamakla görevlendirilenler, kalpleri ısındırılmak istenenler, köleler, borçlular, Allah yolunda ve yolda kalmış içindir. Şüphesiz Allah Alîm'-dir, Hakîm'dir.

61) İçlerinden nebiyi incitenler ve: *"O bir kulaktır."* diyenler vardır. De ki: *"O sizin için bir hayır kulağıdır. Allah'a iman eder, mü'minlere inanıp-güvenir ve sizden iman edenler için bir rahmettir. Allah'ın rasulüne eziyet edenler... Onlar için acı bir azap vardır."*

55) Ey insan! Şu halde onların malları ve çocuklarının çokluğu, güzelliği seni imrendirmesin, fitneye düşürmesin. Onlar görünüşte bir nimet, hakikatte ise azaptır. Ancak Allah onları dünyada cezalandırmak için, onlar farkına varmadan azaplarını artırmak istemektedir. Onların dünyadaki azapları, mallar için gördükleri bela ve musibetlerdir. Onlar ahireti düşünmeyi bırakıp dünya ziyneti ile faydalanmakla meşgul iken kâfir olarak ölürler. Böylece ahiretteki azapları da şiddetlenir.
56) Onlar, gerçekten sizin gibi mü'min olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Oysa kalpleri inkâr ettiği için onlar mü'min değildirler. Ancak onlar, müşrikleri öldürdüğünüz gibi, kendilerini öldürmenizden korkuyorlar. Dolayısıyla gerçek durumlarını gizleyerek müslüman olduklarını açıklıyor ve bunu yalan yeminlerle destekliyorlar.
57) Eğer onlar sığınacak bir kale yahut gizlenebilecekleri mağaralar veya dar da olsa sokulabilecekleri bir delik bulsalardı mutlaka serkeş bir at gibi süratle o tarafa yönelirlerdi. Bu yüzden münafıkların sözlerine ve yeminlerine aldanmayın.
58) Ey Muhammed! Münafıklardan sadakaların, ganimet mallarının taksimi konusunda seni yadırgayacaklar vardır. O sadakalardan kendilerine verilirse hoşlanırlar, hiç bir eleştiri getirmezler, bilakis yağcılık yaparlar. Sadakalardan kendilerine verilmediği veya az verildiği zaman bu sefer gazablanırlar, kızarlar, ayıplarlar, aleyhte propoganda yaparlar, adaletli davranmadığını söylerler.
Bu olay Rasulullah'ın Huneyn ganimetlerinin dağıtımı esnasında gerçekleşmiştir. Münafıklardan Zulhuveysıra ganimetlerin dağıtılma şekline itiraz etmiştir. Rasulullah'ı adaletsizlikle suçlamıştır.
59) Ey Muhammed! Seni ayıplayan o kimseler keşke Allah'ın ve Rasulünün kendilerine verdiği sadakalara, ganimetlere razı olsalar, az da olsa bu taksime kannat etselerdi bu onlar için daha iyi olurdu. Ayrıca: *"Bize Allah'ın lütuf ve ihsanı yeter; Allah pek yakında bize fazlından rızık olarak, başka bir sadaka veya ganimet verecek, rasulü de verecektir. Biz ihtiyaçlarımızı ancak Allah'tan umarız. Biz Allah'a itaat etmeye, O'nun lütuf ve ihsanına elbette istekliyiz."* deselerdi kendileri için daha iyi olurdu.
Ebussuûd şöyle der: Ayette *"Allah'ın ve Rasulünün verdiği"* denilerek Allah lafzının zikredilmesi ta'zim ifade eder ve Rasulullah'ın yaptıklarının, Allah'ın emriyle olduğuna dikkat çeker."
60) Sadakalar, zekâtlar -Allah'tan sınırları çizilmiş bir farz olarak- yalnızca yaşayacak kadar malı olan fakirler, hiçbir şeyi olmayan yoksullar, zekâtı toplamakla görevlendirilen memurlar, kalpleri İslam'a ısındırılmak istenen kimseler, kölelikten kurtulmak isteyen köleler, ağır bir yük altında ezilen borçlular, Allah yolunda cihad eden kimseler, vakıf, dermek, kurumlar ve yolda kalmış yolcular içindir. Bu sekiz sınıfın dışında bir kimseye zekât vermek caiz değildir. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi en iyi bilen, hüküm ve hiket sahibi olan, herşeyi yerli yerinde yapandır.
Zekât arınmak demektir. Zekâtı verilen mal kirden arınmıştır. Zekâtı verilmeyen mal sahibinin diğer mallarını da kirletir, bereketi giderir, ahiret gününde sahibinin alınları, yanları ve sırtları kızdırılan o mal ile dağlanır. Müslüman olmayan kimseye zekât verilmez, sadaka verilebilir. Kişinin bakmakla yükümlü olduğu birinci dereceden yakınlara zekât verilmez. Allah''ın dinini hakim kılmak için çalışan kimselere, kurum ve kuruluşlara zekât verilir. Ebubekir (r.a.) zekâtı vermeyen bir topluluğa, namaz ile zekâtın arasını ayırdığı, İslam toplumuna isyan ettiği için savaş açmıştır. Onların te'vilini ciddiye almamıştır.
61) Münafıklardan söz ve davranışları ile Allah'ın nebisi Muhammed'i incitenler ve: *"O, işittiği her haberi doğrulayan bir kulaktır."* diyerek üzenler vardır. Ey Muhammed! De ki: *"O sizin için bir hayır kulağıdır. Şer kulağı değildir. Hayrı dinler ve onunla amel eder. Şerri dinlediğinde onunla amel etmez. Allah'a iman eder, samimi mü'minlere inanıp-güvenir ve hidayetlerine vesile olduğundan iman edenler için bir rahmettir. Allah'ın rasulüne eziyet edenler, ona yakışmayan sözler söyleyenler... Onlar için acı ve ebedi bir azap vardır."*

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ
يُرْضُوهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ (٦٢) أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ
يُحَادِدْ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ
الْخِزْيُ الْعَظِيمُ (٦٣) يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ
سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ اسْتَهْزِئُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ
مَا تَحْذَرُونَ (٦٤) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا
نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ
(٦٥) لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ
طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ (٦٦)
الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ
وَيَنْهَوْنَ عَنْ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ
فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمْ الْفَاسِقُونَ (٦٧) وَعَدَ اللَّهُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا
هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمْ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ (٦٨)

62) Sizi hoşnut etmek için huzurunuzda Allah'a yemin ederler. Oysa mü'min iseler, hoşnut edilmeye Allah ve Rasulü daha layıktır.

63) Bilmiyorlar mı ki, kim Allah'a ve Rasulüne karşı koymaya çalışırsa, gerçekten onun için içinde daimi kalmak üzere cehennem ateşi vardır!? İşte en büyük aşağılanma budur.

64) Münafıklar, kalplerinde olanı kendilerine haber verecek bir sûrenin aleyhlerinde indirilmesinden çekiniyorlar. De ki: *"Siz alay edin bakalım! Şüphesiz Allah kaçınmakta olduklarınızı açığa çıkarandır."*

65) Onlara sorsan, elbette şöyle diyecekler: *"Biz sadece eğlenip şakalaşıyorduk."* De ki: *"Allah ile, O'nun ayetleriyle ve Rasulü ile mi eğleniyordunuz?"*

66) *"Özür belirtmeyiniz. Siz iman ettikten sonra küfre girdiniz. Sizden bir grubu affetsek bile, suçlu-günahkâr olmaları nedeniyle diğer bir grubu azablandıracağız."*

67) Münafık erkeklerle münafık kadınlar da birbirlerindendir; kötülüğü emrederler, iyilikten alıkoyarlar, ellerini de sımsıkı tutarlar. Onlar Allah'ı unuttular; O da onları unuttu. Şüphesiz münafıklar fasıkların ta kendileridir.

68) Allah erkek münafıklara da, kadın münafıklara da kâfirlere de, içinde daimi kalıcılar olmak üzere cehennem ateşini vadetti. Bu, onlara yeter. Allah onları lanetlemiştir ve onlar için bitip tükenmeyen bir azap vardır.

62) Münafıklar, sizi hoşnut etmek, tepkinizi çekmemek için Rasulullah'da bir kusur bulunduğunu ifade eden bir söz söylemediklerine dair huzurunuzda Allah adına yemin ederler. Eğer gerçekten iman etmiş kimseler ise, hoşnut edilmeye Yüce Allah ve onun Rasulü daha layıktır. Bu da ancak Allah ve Rasulünün emirlerine kayıtsız şartsız itaat etmekle, onlara iftira etmemekle olur.

63) O münafıklar bilmiyorlar mı ki, kim Allah'a ve Rasulüne düşmanlık ve muhalefet ederek karşı koymaya çalışırsa, gerçekten onun için içinde daimi ve ebedi olarak kalmak üzere cehennem ateşi vardır!? İşte en büyük aşağılanma, zillet, rüsvaylık, bedbahtlık budur. Çünkü onlar, milletin gözü önünde rezil edileceklerdir.

64) Münafıklar, kalplerinde olan nifakı kendilerine haber verecek, açığa çıkaracak, teşhir edecek, münafık olduklarını insanlara deşifre edecek bir sûrenin aleyhlerinde indirilmesinden çekiniyor ve korkuyorlar. Ey Muhammed! O münafıklara de ki: *"Siz Allah'ın dini ile istediğiniz gibi alay edin bakalım! Şüphesiz Allah gizlediğiniz ve meydana çıkmasından korktuğunuz nifakı açıklayacaktır."*

Kur'an'ın en büyük mucizelerinden biri de münafıkların gizledikleri şirk, küfür, nifak ve isyanları açığa çıkarması sonucu hiçbir münafığın aksini iddia edememesidir. Hepsi o sözü söylediklerine veya o çirkin fiili işlediklerine fakat şimdi pişman olduklarına dair özür beyanına geçmektedirler. Bu yüzden hallerinin deşifre edileceğinden dolayı daima tedirgindirler.

65) Ey Muhammed! Münafıklara Tebük seferine giderken İslam ve senin hakkında söyledikleri *"Şu adama bakın. Şam saraylarını ve kalelerini fethetmek istiyor. Bu olacak iş mi? Şu bizim okuyucularımızdan daha obur daha yalancı ve savaş anında daha korkak kimse görmedik."* şeklindeki o alaylı, boş ve yalan sözlerini soracak olsan, mutlaka sana şöyle diyecekler: *"Biz ciddi değildik, oyun ve eğlenceye dalmıştık, sadece dinlenmek için eğlenip şakalaşıyorduk."* Ey Muhammed! O münafıklara kınama üslubuyla de ki: *"Allah ile, O'nun ayetleriyle, dini, şeriatı, kitabı ile ve Rasulü ile mi eğleniyordunuz?"*

66) *"Bu yalan yeminlerle boşuna özür dilemeyin. Çünkü, durumunuz ortaya çıktıktan sonra, o yeminler size fayda vermez. Siz iman ettiğinizi açıkladıktan sonra, Rasulullah'a eziyet etmek suretiyle küfre girdiniz, kâfirliğinizi ortaya koydunuz. Mehşi b. Himer gibi tevbe ve ihlasları sebebiyle sizden bir grubu affetsek bile, suçlu-günahkâr olmaları, münafıklıkta ısrar etmeleri nedeniyle diğer bir grubu mutlaka cezalandıracağız."* Bu kişiler, sırt kısmında başlayan ağrısı göğüse doğru yayılma gösteren, kişiyi kesinlikle öldüren bir hastalıkla helak olup gider.

67) Münafık erkeklerle münafık kadınlar da bir tek sınıftır. Onlar bir şeyin cüzlerinin birbirine benzediği gibi, nifakta ve imandan uzak olma hususunda birbirlerine benzerler. Birbirlerinin tarafını tutarlar. Çünkü aralarında amaç ve hareket birliği vardır. İnanç, konuşma ve tavır olarak birbirlerinden ayrılmazlar. Dış görünüşleri itibarıyla zahiren İslam'ı kabul ediyor, namaz kılıyor, oruç tutuyor olsalar da asla mü'minler gibi iman etmediği için sizin kardeşleriniz değildir. Onlar kötülüğü, isyanı, inkârı emrederler, iyilikten, iman ve itaatten alıkoyarlar, cimriliklerinden ellerini de sımsıkı tutarlar, Allah yolunda infak etmezler. Onlar Allah'ı unuttular, Allah'a itaatı bıraktılar, isyana daldılar. Allah da onları unuttu, Allah da onları rahmetinden ve lütfundan uzaklaştırdı. Ve onları unutulmuş kimseler haline getirdi. Şüphesiz münafıklar, inat ve isyan içerisinde bulunan, Allah'a itaatten çıkan fasıkların ta kendileridir. Münafıklara engel olmak için Allah yeter.

68) Allah erkek münafıklara da, kadın münafıklara da kâfirlere de, içinde daimi ve ebedi kalıcılar olmak üzere cehennem ateşini vadetti. Azap hususunda cehennem ateşi onlara yeter. Çünkü orada ona denk gelecek hiçbir azap yoktur. Allah onları lanetlemiş, rahmetinden uzaklaştırmış ve onları hor düşürmüştür. Onlar için cehennemde kesilmeyen, bitip tükenmeyen, ebedi bir azap vardır. Münafıklar, İslam'a kâfirlerden daha zararlı oldukları için cehennemin en alt tabakasında cezalandırılacaklardır.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٦٩) أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ
مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ
لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٧٠)
وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٧١) وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٧٢)

69) Siz de kendinizden öncekiler gibisiniz. Halbuki onlar kuvvet bakımından daha güçlü, mal ve çocuklar bakımından daha çoktular. Onlar kendi paylarıyla yararlanmaya baktılar; siz de, sizden öncekilerin kendi paylarıyla yararlanmaya kalkışmaları gibi, kendi paylarınızla yararlanmaya baktınız ve siz de dalanlar gibi daldınız. İşte onların dünyada da ahirette de amelleri boşa çıkmıştır. İşte onlar zarara uğrayanların ta kendileridir.

70) Onlara kendilerinden öncekilerin; Nuh, Ad, Semud kavimlerinin, İbrahim kavminin, Medyen ahalisinin ve yerle bir olan şehirlerin haberi gelmedi mi? Rasulleri onlara apaçık delillerle gelmişlerdi. Demek ki Allah, onlara zulmediyor değildi, ama onlar kendi nefislerine zulmediyorlardı.

71) Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler, Allah'a ve Rasulüne de itaat ederler. İşte Allah'ın kendilerine rahmet edeceği bunlardır. Şüphesiz Allah Azîz'dir, Hakîm'dir.

72) Allah, mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara içinde daimi kalmak üzere, altından nehirler akan cennetler ve Adn cennetlerinde güzel meskenler vadetmiştir. Allah'ın rızası ise en büyüktür. En büyük kurtuluş işte budur!

69) Ey münafıklar topluluğu! Sizin durumunuz sizden önceki münafıkların durumu gibidir. Halbuki onlar vücutça sizden daha güçlü, kuvvet bakımından sizden daha fazla idiler. Onlar mal ve çocuklar bakımından da sizden daha çoktular. Buna rağmen Allah onları şirk, küfür, nifak ve isyanları sebebiyle helak etti. Onların başına gelenin sizin de başınıza gelmesinden sakının. Onlar dünyanın lezzetli nimetlerinden nasiplerini aldılar. Sizden öncekiler dünyanın lezzetli nimetlerinden nasiplerini aldıkları gibi, siz de dünya lezzetlerinden ve şehvetlerinden payınızı aldınız. Onların batıla ve sapıklığa daldıkları gibi siz de batıla ve sapıklığa daldınız, Allah'a isyan ettiniz. Şu halde Allah'ın azabından ve onların başına gelenlerin bir benzerinin sizin de başınıza gelmesinden sakının. İşte bu vasıfları taşıyan çirkin o kimselerin dünyada da ahirette de amelleri boşa çıkmıştır, toz zerrecikleri gibi uçuşup gitmiştir. O amellerin karşılığı sadece ateştir. İşte onlar zarara, ziyana, hüsrana uğrayanların ta kendileridir.

70) Ey münafıklar! Elçimiz Muhammed apaçık delillerle size geldiği gibi sizden önceki geçmiş ümmetlerin; Nuh, Ad, Semud kavimlerinin, İbrahim kavminin, Medyen ahalisinin ve yerle bir olan şehirlerin haberi size gelmedi mi? Rasulleri Nuh, Hud, Salih, İbrahim, Şuayb ve Lut onlara apaçık ayetlerle, mucizelerle, hüccet ve delillerle gelmişlerdi. Onlar rasullerini ve getirdiklerini yalanlayarak karşı geldikleri için Nuh kavmi tufan ile, Ad kavmi şiddetli rüzgar ile, Semud kavmi şiddetli gürültü ile, İbrahim'in kavmi ellerindeki nimetleri kaybetmekle ve türlü felaketle, Medyen ahalisi sarsıntı, karanlık ve yıldırım ile, Lut kavmi sel ve şehirleri altüst edilerek üzerlerine taş yağdırılmakla helak oldular. Demek ki Allah, onları helak ederken onlara zulmediyor değildi, ama onlar şirk, küfür ve isyanları nedeniyle kendi nefislerine zulmediyorlardı. Ey münafıklar! Sizden intikam alınması hususunda, önceki suçlu yalancılara uygulanan cezanın size de uygulanmayacağından emin misiniz? Bu rahatlık nereden geliyor? Bir an önce aklınızı başınıza toplayın. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde kalbinizde hiç bir şüphe olmaksızın İslam'ın hkümlerine teslim olun. İçiniz başka dışınız başka olmasın. Aksi takdirde Allah'ın azabından sizi kimse kurtaramaz.

71) Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velileri, dostları, yardımcıları ve destekleyicileridirler. Sevgi ve yardımlaşma hususunda dayanışma içerisindedirler, birbirlerine destek olurlar. Birbirlerini yalnız bırakmazlar. İnsanlara, Allah'ın razı olacağı her türlü iyiliği, hayır ve güzelliği emreder, Allah'ın kızacağı her türlü kötülükten, şerden ve çirkinlikten sakındırırlar. Onlar, kötülüğü emreden ve iyilikten nehyeden münafıkların aksidir. Namazı münafıklar gibi tembel tembel, hızlı değil, aksine rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı bir şekilde kılarlar. Münafıklar gibi Allah yolunda harcama hususunda cimrilik etmezler, aksine Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği maddi ve manevi şeylerin bir kısmını Allah yolunda zekât ve sadaka olarak verirler. Allah'a ve Rasulüne de kayıtsız şartsız itaat ederler. Hayatlarını ve yaşantılarını Kur'an ve sahih sünnete göre ayarlarlar. Allah ve Rasulünün hükümlerine karşı çıkmazlar, beğenmemezlik yapmazlar, 'işittik, itaat ettik.' derler. İşte Allah'ın cennetine koyarak kendilerine rahmet edeceği, nimetlerini bolca vereceği kimseler bunlardır. Şüphesiz Allah galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapandır. Dolayısıyla inanana azap edip münafığı ödüllendirmez. Aksine inananı nimetlerle ödüllendirir, münafığı ise ağır bir azaba çarptırır.

72) Allah, istediği ve razı olacağı şekilde iman edip salih amel işleyen erkeklere ve mü'min kadınlara içinde daimi ve ebedi olarak kalmak üzere, odalarının, köşklerinin ve ağaçlarının altından oluksuz ve kanalsız bir şekilde sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetler ve Adn cennetlerinde mutlu bir hayat süreceği inci, kırmızı yakut ve zebercedden yapılmış köşkler, güzel meskenler vadetmiştir. Allah'ın azıcık bir rızası ise bunların hepsinden daha büyüktür. Allah mü'minlere merhamet eder, onlara ebediyyen kızmaz. Onlar, sabah akşam Rabblerinin mübarek cemalini seyrederler. En büyük kurtuluş işte budur! Bundan daha büyük bir mutluluk yoktur.

يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٧٣) يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا
قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ
وَهَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ
وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُنْ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا
يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِي
الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٧٤) وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ
لَئِنْ آتَانَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥)
فَلَمَّا آتَاهُمْ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ (٧٦)
فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (٧٧) أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (٧٨)
الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٧٩)

73) Ey nebi, kâfirlerle ve münafıklarla cihad et ve onlara karşı sert ol! Onların barınma yerleri cehennemdir. O, ne kötü bir dönüş yeridir!

74) Söylemediklerine dair Allah'a yemin ederler. Şüphe yok ki o küfür sözünü söylediler, onlar müslümanlıklarından sonra küfre girdiler ve başaramadıkları bir şeye yetlendiler. Halbuki intikam almaya kalkışmaları için Allah'ın ve Rasulünün lütfuyla onları zenginleştirmiş olmasından başka bir sebep de yoktur. Eğer tevbe ederlerse kendileri için hayırlı olur, eğer yüz çevirirlerse Allah onları dünyada da, ahirette de acı azabla azablandırır. Onların yeryüzünde ne bir velileri vardır, ne de bir yardımcıları.

75) İçlerinden kimi de Allah'a şöyle söz vermişti: *"Eğer bize lütfundan ihsan ederse andolsun ki sadaka vereceğiz ve muhakkak ki salihlerden olacağız."*

76) Ama O, kendilerine lütfundan ihsan edince de cimrilik edip yüz çevirerek gerisin geriye döndüler.

77) Nihayet Allah'a verdikleri sözlerini tutmadıkları ve yalan söyleyegeldikleri için O da huzuruna çıkacakları güne kadar kalplerine bir nifak sokarak onları cezalandırdı.

78) Onlar bilmiyorlar mı ki, elbette Allah, onların gizli tuttuklarını da, fısıldaştıklarını da biliyor. Gerçekten Allah bütün gaybları en iyi bilendir.

79) Mü'minlerden bağışlarda bulunanları, kaşgöz işaretleriyle ayıplayanlarla, güçlerinin yetebildiğinden başkasını bulamayan kimselerle eğlenenleri Allah maskaraya çevirir ve onlar için pek acıklı bir azab vardır.

73) Ey nebi, kâfirlere karşı dil ve kılıçla, münafıklara karşı dil ile cihad et ve korkutmak suretiyle onlara karşı sert ol, caydırıcı davran! Sert ve etkili ifadeler kullan! Tavırların ve sözlerin sert ve kararlı olsun. Onların ahiretteki meskenleri ve barınma yerleri içlerinde ebedi olarak kalacakları cehennemdir. Cehennem, kendisine varılacak ne kötü bir dönüş yeridir!
Münafıklar zahiren müslüman oldukları için onlara karşı kılıç kullanmak doğru değildir. Ama münafıklıktan vazgeçip gerçek manada iman etmeleri için nasihat etmek gerekir. Allah'ı ve Rasulünü inkâr edenlerle, mü'minlere ve Rasule karşı iki yüzlü davranan, görünüşte inanmış, esasta ise kâfir olan münafıklarla uzlaşma olmaz; iyi ilişkiler, dostane tavırlar sergilenmez.
74) Ey Muhammed! Münafıkların lideri Abdullah b. Ubeyy b. Selül, kendisi hakkında sana ulaşan *"Muhammed'in durumu, besle köpeğini yesin seni, diyenin sözüne benziyor. Andolsun, eğer Medine'ye dönersek, en üstün olan, en alçak olanı mutlaka oradan çıkaracaktır."* şeklindeki küfür sözlerini söylemediğine dair Allah'a yemin ediyor. Aynı şekilde Cülas b. Süvey de, kendisi hakkında ulaşan *"Eğer Muhammed'in getirdiği din hak ise, biz eşeklerden daha kötüyüz!"* şeklindeki küfür sözlerini söylemediğine dair Allah'a yemin ediyor. Şüphe yok ki o küfür sözlerini elbette söylediler. O ikisi ve diğer münafıklar kalben iman etmedikleri halde bir takım menfaatleri gereği zahiren İslam'a girdikten sonra bu sözleri açıktan söyleyerek küfre girdiler ve başaramadıkları bir şeye yetlendiler. Münafıklardan on küsür kişi Tebük seferi dönüşünde kendilerine hiçbir kötülüğü olmadığı halde Rasulullah'ı yol üzerindeki dar bir geçitte öldürmeyi planlamışlardı. Allah, rasulünü korudu, planlarını başlarına geçirdi. Amaçları, devesinin sırtında bulunan Rasulullah'ı sözkonusu dar geçitte sıkıştırıp uçuruma yuvarlanmasını sağlamaktı. Rasulullah Allah'ın yardımıyla bunu farketti. Ammar b. Yasir'i üzerlerine gönderdi. O da develerine vurarak onları birbirinden ayırdı. Planları da boşa çıkmış oldu. Halbuki Rasulullah'ı öldürmek suretiyle intikam almaya kalkışmaları için Allah'ın ve Rasulünün lütfuyla onları zenginleştirmiş olmasından başka bir sebep de yoktur. Eğer nifaktan vazgeçip tevbe ederlerse kendileri için hayırlı olur, eğer tevbe etmekten yüz çevirir, nifakta ısrar ederlerse Allah onları dünyada öldürülmeleri ve esir edilmeleri şeklinde, ahirette de şiddetli, acı ve elem verici bir şekilde cehennem ateşinde ebedi olarak yanmakla azablandırır. Onları cehennem azabından kurtaracak veya hesap gününde onlara şefaat edecek olan yeryüzünde ne bir velileri vardır, ne de bir yardımcıları.
75) Münafıklardan kimi de Allah'a şöyle söz vermişti: *"Eğer Allah bize lütfundan ihsan ederse, rızkımızı genişletirse andolsun ki fakir ve yoksullara sadaka vereceğiz ve muhakkak ki salihlerden olacağız. Nimet içerisinde yaşarken hayır ve hasenat ehlinin yaptığı işleri biz de yapacağız."*
76) Fakat Allah, kendilerine lütfundan ihsan edince, rızık verip onları zengin kılınca, Allah yolunda harcamada cimrilik gösterdiler, verdikleri sözde durmadılar, Allah ve Rasulüne itaatten yüz çevirerek gerisin geriye şirk, küfür, nifak ve isyana döndüler.
77) Neticede sadaka vereceklerine, hayır ve hasenatta bulunacaklarına dair Allah'a verdikleri sözlerini tutmadıkları, bir de iman ve ihsan hususundaki iddialarında yalan söyleyegeldikleri için Allah da hesap ve ceza için huzuruna çıkacakları ahiret gününe kadar kalplerine bir nifak sokarak onları cezalandırdı. Onlar bile bile haktan yüz çevirdikleri için iman etmezler. Bu hal üzere ölürler.
78) O münafıklar bilmiyorlar mı ki, elbette Allah, onların sırlarını, hallerini, kalplerinde gizli tuttuklarını da, aralarında fısıldaştıklarını da biliyor. Gerçekten Allah bütün gaybları en iyi bilendir. Gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, duyu organlarının hissetmediği şeyler bile Allah'a gizli kalmaz.
79) Mü'minlerden bağışlarda bulunanları, gönüllü olarak sadaka verip teberruda bulunanları kaş-göz işaretleriyle ayıplayanlarla, güçlerinin yetebildiğinden başkasını bulamayan kimselerle eğlenenleri Allah dünyarda maskaraya çevirir, müslümanların gözünde düşürür. Ayrıca onlar için ahirette pek acıklı ve ebedi bir cehennem azabı vardır.

اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ
مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٨٠) فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ
بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا
بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي
الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ (٨١)
فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
(٨٢) فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ
لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ
عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ
الْخَالِفِينَ (٨٣) وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا
تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ
فَاسِقُونَ (٨٤) وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ
اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ
كَافِرُونَ (٨٥) وَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِاللَّهِ
وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا
ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ (٨٦)

80) Onlar için ister mağfiret dile, ister mağfiret dileme! Onlar için yetmiş defa mağfiret dilesen de yine Allah onları kesinlikle bağışlamayacaktır. Bunun sebebi, Allah ve Rasulüne küfr-inkâr etmeleridir. Şüphesiz Allah fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.

81) Allah'ın Rasulüne muhalefet için geri kalanlar oturmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad etmekten hoşlanmadılar ve: *"Bu sıcakta savaşa çıkmayın."* dediler. De ki: *"Cehennem ateşinin sıcaklığı daha şiddetlidir."* Keşke kavrayıp-anlayabilselerdi.

82) Öyleyse kazandıklarının cezası olarak az gülsünler çok ağlasınlar.

83) Bundan böyle, Allah seni onlardan bir topluluğun yanına döndürür de, çıkmak için senden izin isterlerse, de ki: *"Siz, ebediyyen benimle beraber asla çıkamazsınız ve kesin olarak benimle bir düşmana karşı savaşamazsınız. Çünkü siz ilkinden oturmaya razı oldunuz. Artık siz geri kalanlarla beraber oturun."*

84) Onlardan ölen hiçbir kimsenin namazını asla kılma, kabrinin başında da durma. Çünkü onlar Allah'a ve Rasulüne küfr-inkâr ettiler ve fasık olarak öldüler.

85) Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin. Allah onları dünyada bunlar sebebiyle ancak bir azaba çarptırmayı ve canlarının kâfir oldukları halde güçlükle çıkmasını ister.

86) *"Allah'a iman edin, Rasulü ile birlikte cihad edin."* diye bir sûre indirildiği zaman, içlerinden güç yetirenler senden izin isteyip: *"Bizi bırak da oturanlarla birlikte kalalım."* derler.

80) Ey Muhammed! Sen o münafıklar için Allah'tan ister bağışlanma dile, ister bağışlanma dileme! Onlar için yetmiş defa bağışlanma dilesen de, bu hususta ne kadar ileri gitsen de yine Allah onları kesinlikle bağışlamayacaktır. Bu kadar çok bağışlanma dilemene rağmen onların affedilmemelerinin sebebi, Allah ve Rasulünü çirkin bir şekilde yalanlamaları. Zira onlar iman etmediklerini açıkladılar ve inkârlarını gizlediler. Şüphesiz Allah şirk, küfür, nifak ve isyanları sebebiyle Allah'a itaatten ayrılan fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez. Allah, hidayeti samimi kullarına verir.

81) Allah'ın Rasulüne muhalefet için Tebük seferine çıkmaktan geri kalan münafıklar evlerinde oturmalarına sevindiler. Kalplerinde bulunan şirk, küfür, nifak ve isyanları sebebiyle ölümden korktukları için Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad etmekten hoşlanmadılar, rahatlarını, konforlarını bozmak istemediler ve birbirlerine: *"Bu sıcakta savaşa çıkmayın."* Diyerek savaşa gidilmemesi için propoganda yaptılar. Ey Muhammed! Savaştan geri kalan bu münafıklara de ki: *"Cihaddan geri kalmanızdan dolayı gideceğiniz cehennem ateşinin sıcaklığı, sakındığınız bu dünya ateşinin sıcaklığından daha şiddetlidir. Dünya ateşinin sıcaklığı geçici olduğu halde cehennem ateşinin sıcaklığı ebedidir. Niçin cehennem ateşinden sakınmıyorsunuz?"* Onlar keşke bunu kavrayıp-anlayabilselerdi de, kat kat fazlası olan cehennem azabından korunmak için bu sıcakta Rasulullah ile sefere çıksalardı. Fakat onlar, yağmurdan kaçarken doluya yakalanan kimse gibidir.

82) Öyleyse dünyada iken işledikleri şirk, küfür, nifak ve isyanların karşılığı olarak az gülsünler çok ağlasınlar. Geçici dünya nimetleri az olduğu için orada diledikleri kadar gülsünler. Dünya sona erip de Allah'ın huzuruna vardıklarında, cehenneme atılacakları için sonsuza kadar kesilmeyecek olan bir ağlamaya başlayacaklardır.

83) Ey Muhammed! Bundan böyle, Allah seni Allah seni Tebük gazasından döndürüp mazeretsiz olarak gazadan geri kalan münafıklardan bir topluluğun yanına döndürür de, seninle birlikte başka bir gazaya çıkmak için senden izin isterlerse, onlara de ki: *"Siz, ebediyyen benimle beraber asla cihada çıkamazsınız ve kesin olarak benimle birlikte Allah düşmanlarına karşı savaşma şerefi asla size nasip olmayacak. Çünkü siz daha önce, benimle birlikte Tebük seferine çıkmayıp oturmaya razı oldunuz. Artık siz gazaya gidemeyip geride kalan kadın ve çocuklarla beraber oturun."*

84) Ey Muhammed! Abdullah b. Ubeyy b. Selül gibi münafıklardan ölen hiçbir kimsenin namazını asla kılma. Çünkü senin namazın rahmettir. Onlar ise rahmete layık değillerdir. Defin işlemlerine karışma; kabir suali esnasında şaşırmaması için dua etme. Ziyaret ve dua için kabrinin başında da durma. Çünkü onlar menfaatleri gereği zahiren müslüman görünüyorlarsa da gerçekte bir çok yerde de itiraf ettikleri gibi Allah'a ve Rasulüne küfr-inkâr ettiler ve şirk, küfür, nifak ve isyanları sebebiyle Allah'a itaatten çıkarak, fasık olarak öldüler. Müslüman olmayan kimsenin cenaze namazı kılınmaz. Ona "Allah rahmet etsin, Allah razı olsun." gibi sözler söylenmez. Çünkü Allah imandan razıdır, mü'minlere merhamet eder. Kâfire ahirette merhamet yoktur.

85) Münafıkların mallarının ve evlatlarının çokluğu, güzelliği seni imrendirmesin. Bunlar, onlar için hayır değildir, bilakis şerdir. Allah münafıkları dünyada onlara verdikleri mal ve evlatları sebebiyle imtihan etmektedir. Allah ancak bunlar sebebiyle dünyada musibetlerle, sıkıntılarla onlara azap etmek istiyor. Onlar, akibetlerini düşünme ve tefekkür etme yerine, mal ve evlatlardan yararlanma ile meşgul iken, canlarının çıkıp kâfir olarak ölmelerini istiyor.

86) *"Allah'a O'nun istediği ve razı olduğu şekilde iman edin, Rasulü ile birlikte Allah'ın dinini yeryüzüne hakim kılmak için Allah yolunda cihad edin."* diye şanı yüce bir sûre indirildiği zaman, zengin ve çok malı olanlar geri kalmak için senden izin isteyip: *"Bizi bırak da mazeretleri sebebiyle savaşa çıkmayıp oturanlarla birlikte kalalım."* derler.

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ
لَا يَفْقَهُونَ (٨٧) لَكِنْ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمْ الْخَيْرَاتُ
وَأُولَئِكَ هُمْ الْمُفْلِحُونَ (٨٨) أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ
(٨٩) وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنْ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ
الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ (٩٠) لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى
وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا
لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ (٩١) وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ
لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنْ الدَّمْعِ
حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنفِقُونَ (٩٢) إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٩٣)

87) Geri kalanlarla birlikte olmaya razı oldular. Kalplerine de mühür vuruldu. Bundan dolayı onlar kavrayıp-anlamazlar.

88) Ama Rasul ve onunla birlikte olan mü'minler mallarıyla ve canlarıyla"cihad ettiler. İşte onlar için hayırlar vardır ve onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

89) Allah onlar için, daimi kalacakları, altından nehirler akan cennetler hazırlamıştır. İşte en büyük kurtuluş budur.

90) Bedevilerden özür belirtenler, kendilerine izin verilmesi için geldiler. Allah'a ve Rasulüne yalan söyleyenler de oturup kaldılar. İçlerinden küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere pek acıklı bir azap isabet edecektir.

91) Allah'a ve Rasulüne karşı samimi oldukları sürece, güçsüz-zayıflara, hastalara ve infak etmek için bir şey bulamayanlara bir sorumluluk yoktur. İyilik edenlerin aleyhine de bir yol yoktur. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

92) Bir de sana, kendilerine binek temin etmen için gelip de: *"Size bir binek bulamıyorum."* dediğin zaman harcayacak bir şey bulamadıklarından üzülerek gözleri yaş döke döke geri dönen kimselere de...

93) Yol, ancak, zengin oldukları halde senden izin isteyenlerin aleyhinedir. Onlar geri kalanlarla birlikte olmaya razı oldular. Allah da onların kalplerini mühürledi. Bundan dolayı onlar, bilmezler.

87) Bu münafıklar, korkaklığın, ruhsal hezimetin sonucu olarak, özürleri sebebiyle savaştan geri kalan kadınlar, hastalar, çocuklar ve acizlerle birlikte evde oturmaya razı oldular. Şirk, küfür, nifak ve isyanları sebebiyle kalplerine de mühür vuruldu. Bundan dolayı artık onlar hakkı kavrayıp-anlamazlar. Artık onlar cihatta ve Rasule itaatte bulunan mutluluğu ve ondan geri kalmadaki bedbahtlığı, utangaçlığı anlayamazlar. Utanmadan, sıkılmadan cihada çıkmamak için izin istiyorlar.

88) Bu münafıklar cihada gitmekten geri kaldılarsa bilinsin ki Rasul ve onunla birlikte olan gerçek mü'minler, Allah'ın dinini yeryüzüne hakim kılmak için Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad ettiler. İşte onlar için hem dünyada hem de ahirette faydalanacakları hayırlar vardır, dünyada zafer ve ganimet, ahirette ise cennet ve şeref vardır. İşte onlar, dünya ve ahiret mutluluğunu elde edip kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

89) Allah imanlarına ve cihatlarına karşılık, onlar için, içlerinde daimi ve ebedi olarak kalacakları, odalarının, köşklerinin ve ağaçlarının altından, oluksuz ve kanalsız, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetler hazırlamıştır. İşte en büyük kurtuluş budur. Bundan daha büyük kazanç yoktur.

90) Beni Esed ve Gatafan kabilelerine mensup olan bedevilerden fakirliklerini ve aile fertlerinin çokluğunu mazeret olarak ileri sürenler gelip cihadı terketme hususunda kendilerine izin verilmesini istediler. İman iddialarında Allah'a ve Rasulüne yalan söyleyenler de yerlerinde oturup cihaddan geri kaldılar. Bunlar cihad etmedikleri gibi, geri kalmalarından dolayı mazeret de ileri sürmeyen bir kavimdir. Gazadan geri kalan ve iman iddiasında yalancı olan küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden bu münafıklara dünyada öldürülmek ve esir edilmek, ahirette de ateşe atılmak suretiyle pek acıklı bir azap isabet edecektir.

91) Allah'a ve Rasulüne samimiyetle inandıkları, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde salih amel işledikleri, yalan haberler çıkararak müslümanları kösteklemedikleri, moral bozucu, yıkıcı faaliyetler yapmadıkları, fitne yaymadıkları ve tebliğ görevlerini yerine getirdikleri sürece, güçsüz-zayıflara, ihtiyarlara, hastalara, körlere, sakatlara ve savaş techizatı için harcayacak bir şey bulamayan fakirlere cihada çıkmadıklarından dolayı bir sorumluluk yoktur. İyilik edenlerin, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde salih ve güzel amel işleyenlerin meşru sebeplerden dolayı savaşa çıkmamalarında da aleyhlerine bir yol yoktur. Kınanmayı gerektirecek bir şey yapmamışlardır. Onların kalbi mü'minlerle beraberdir. Mü'minlerin başarıları için daima dua ederler. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'minlere dünya ve ahirette merhamet edendir.

92) Ey Muhammed! Bir de sana, savaşa gitmek amacıyla kendilerine binek temin etmen için gelip de: *"Size savaşa gitmeniz için bir binek bulamıyorum."* dediğin zaman binek temin etmek için harcayacak bir şey bulamadıklarından üzülerek gözleri yaş döke döke geri dönen ensardan yedi kişiye de savaşa çıkamadığından dolayı bir vebal yoktur. Çünkü bunlar cihada çıkmak için bütün gücünü kullanmışlar. Asıl önemli olan samimi niyet ve bu niyeti gerçekleştirmek için ihlasla çalışmaktır. Başarı ise yalnızca Allah'ın elindedir. Müslüman Allah yolunda Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde, İslami hareket metodundan taviz vermeden çalıştığı halde başarıya ulaşamazsa üzülmemesi gerekir. Ona düşen görev kulluk bilincinde olup Allah'a karşı olan sorumluluklarını yerine getirmektir.

93) Ey Muhammed! Savaşa katılmayıp geride kalanları cezalandırma yolu, ancak, zengin ve muktedir oldukları halde savaşa gitmemek, Allah yolunda infak etmemek için bir takım sudan bahaneler uydurarak senden izin isteyenler için sözkonusudur. Onlar mazeretleri sebebiyle savaştan geri kalan, kadınlar, hastalar, çocuklar ve acizlerle birlikte olmaya razı oldular. Allah da şirk, küfür, nifak ve isyanları nedeniyle onların kalplerini mühürledi. Bu yüzden, seninle birlikte sefere çıkmamış olmalarının kendilerine bir yarar sağlamayacağını, tam tersine güç yetiremiyecekleri musibetlere neden olacağını bilmezler. Bundan dolayı onlar doğru yolu bulamazlar.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ
لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٩٤) سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ
إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ
وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٩٥)
يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا
يَرْضَى عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ (٩٦) الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا
وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٩٧) وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا
يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٩٨) وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرُبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ
الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٩٩)

94) Onlara geri döndüğünüzde size özür beyan edeceklerdir. De ki: *"Özür belirtmeyiniz, size kesin olarak inanmıyoruz. Allah bize, durumunuzu haber vermiştir. Yaptıklarınızı Allah görecektir, O'nun rasulü de. Sonra gaybı da müşahade edilebileni de bilene döndürüleceksiniz. O da size yaptıklarınızı haber verecektir."*

95) Onlara geri döndüğünüzde kendilerinden vazgeçmeniz için Allah'a and içecekler. O halde siz de onlardan yüz çevirin. Onlar gerçekten pistirler. Kazandıklarının cezası olarak varacakları yer de cehennemdir.

96) Kendilerinden hoşnut olmanız için size yemin ederler. Siz onlardan hoşnut olsanız da, şüphesiz Allah, fasıklar topluluğundan hoşnut olmaz.

97) Bedeviler küfür ve nifak bakımından daha beterdir. Allah'ın Rasulüne indirdiği sınırları bilmemeye de onlar daha yatkın ve elverişlidir. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

98) Bedevilerden öyleleri de vardır ki, infak ettiğini zorla ödenmiş bir borç sayar ve başınıza musibetler gelmesini bekler dururlar. En kötü bela kendi başlarına olsun. Şüphesiz Allah Semî'dir, Alîm'dir.

99) Bedevilerden öyleleri de vardır ki, Allah'a ve ahiret gününe iman eder, infak ettiğini Allah katında bir yakınlaşmaya ve Rasulün dua ve bağışlanma dileklerine vesile-edinir. İyi bilin ki bu, onlar için gerçekten bir yakınlaşmadır. Allah onları rahmetine alacaktır. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

94) Tebük gazasından geri kalan münafıklar, cihad ve seferinizden sonra Medine'ye onların yanına geri döndüğünüzde size mazeret beyan edeceklerdir. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Özür beyan etmeyin, söylediğiniz şeylerde size kesin olarak inanmıyoruz. Şüphesiz Allah bize, durumunuzu, davranışlarınızı ve kalplerinizde bulunan pislik ve münafıklığı haber vermiştir. Yaptıklarınızı ve bundan sonraki amellerinizi de Allah ve Rasulü görecektir. Münafıklığınızdan tevbe mi edeceksiniz, yoksa öyle mi kalacaksınız? Öldükten sonra, gözlerden ve duyulardan gizli kalanı da açıkta olanı da bilen, hiçbir şey kendisine gizli kalmayan Allah'a döndürüleceksiniz. O da huzurunda durduğunuz zaman size dünyada iken iyi kötü tüm yaptıklarınızı haber verecektir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir."*

95) Münafıklar, Tebük gazasından Medine'ye onların yanına geri döndüğünüzde kendilerini cezalandırmayıp affetmeniz ve kınamaktan vazgeçmeniz için Allah adına yalan yere yemin edecekler. O halde siz de onlardan nefret ederek ve sakınarak yüz çevirin. Onları kendileri için tercih ettikleri inkâr ve nifakta başbaşa bırakın. Onlarla irtibat kurmayın, onlara ilişmeyin. Onlarla selamlaşmayın ve konuşmayın. Onlar gerçekten pis oldukları için pislik gibidirler. Dünyadaki münafıklıklarının ve kazandıkları şirk, küfür, nifak ve günahların cezası olarak varacakları yer de içerisinde ebedi olarak kalacakları cehennemdir.

96) Kendilerinden hoşnut olmanız için size kuvvetli bir şekilde yemin ederler, türlü bahaneler, mazeretler ileri sürerler. Siz onlardan hoşnut olsanız da, bunu onlara bir yarar sağlamayacaktır. Çünkü onlar fasıktırlar. Şüphesiz Allah, Allah'a itaatten çıkan fasıklar topluluğundan hoşnut olmaz. Bilakis onlara kızğındır. Onları mutlaka cezalandıracaktır.

97) Bedeviler, kendilerini beğendikleri, pervasız oldukları, yöneticisiz ve öğreticisiz büyüdükleri için küfür ve nifak bakımından şehir halkına nisbetle daha beterdir. Çünkü onlar, kaba ve kalpleri katı, hayır ve salah ehli ile az görüşen insanlardır. Allah'ın Rasulüne indirdiği sınırları, hükümleri ve kanunları bilmemeye, tanımamaya da onlar şehir halkına nisbetle daha yatkın ve elverişlidir. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyi yerli yerinde yapar. Allah, yarattıklarını ve özelliklerini herkesten daha iyi bilir; koyduğu yasalar bir hikmete dayanır. Bu yüzden O'nun haber verdiği şey hakkın ta kendisidir, verdiği hüküm, gerekli ve adildir. O'nun her yaptığı yerindedir.

98) O cahil bedevilerden öyleleri de vardır ki, Allah yolunda infak ettiğini ve sadaka olarak verdiğini zorla ödenmiş bir borç, yük, cereme, angarya, zarar ve ziyan sayar. Çünkü o sonunu düşünerek harcama yapmaz, bundan kendisi için sevap da beklemez. Ahiret gününe inanmaz. Ey iman edenler! Bu nifak ve küfürde, şehirlilere oranla çok daha ileride olan bedeviler, Allah yolunda harcama yükünden kurtulmak için, başınıza dünya musibetlerinin gelmesini bekler dururlar. Böylece sizden kurtulmuş olacaklar ve bir daha size infak etme durumunda kalmayacaklardır. En kötü bela, azap ve helak kendi başlarına olsun. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir. Bu yüzden fazla sevinmesinler.

99) Bedevilerden öyleleri de vardır ki, bu münafıkların aksine, Allah'a ve ahiret gününe, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman eder ve bu imanın gereği olarak salih amel işler. Allah yolunda zekât ve sadaka olarak harcadığını, kendisini Allah'ın sevgi ve rızasına yaklaştıracak bir vesile sayar ve onu, Rasulün, kendisine dua ve istiğfarda bulunmasına vesile edinir. İyi bilin ve dikkat edin ki bu harcama, onlar için gerçekten Rablerinin rızasına yaklaştıracak büyük bir sebeptir. Çünkü onlar samimiyetle harcadılar Allah onları takva sahibi kişiler için hazırlamış olduğu cennetine koyacaktır. Şüphesiz Allah işledikleri günahlardan dolayı pişman olup bir daha yapmamak üzere karar alan ve tevbe eden kullarının günahlarını bağışlayan, onlara dünya ve ahirette merhamet edendir. Allah, öncelikle günahlarını bağışlar, sonra onları cennetine koyar. Bu, O'nun dostlarına ilişkin yasasıdır. Önce onları arındırır, sonra katındaki yüce makamlara eriştirir.

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنْ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٠٠) وَمِمَّنْ حَوْلَكُمْ مِنْ الْأَعْرَابِ
مُنَافِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَى عَذَابٍ
عَظِيمٍ (١٠١) وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا
صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٠٢) خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ
وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١٠٣) أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ
عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
(١٠٤) وَقُلْ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ
وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (١٠٥) وَآخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ
إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٠٦)

100) İleriye geçen muhacir ve ensar ile onlara güzellikle uyanlardan Allah razı olmuştur. Onlar da O'ndan hoşnut olmuşlardır. Bunlar için orada ebediyyen kalmak üzere, altından nehirler akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur.

101) Çevrenizdeki bedevilerden münafık olanlar vardır ve Medine halkından da nifakı alışkanlığa çevirmiş olanlar vardır. Sen onları bilmezsin. Onları biz biliriz. Biz onları iki kere azaba uğratacağız. Sonra da büyük bir azaba döndürüleceklerdir.

102) Diğer bir kısmı da günahlarını itiraf ettiler. Onlar salih bir ameli bir başka kötüyle karıştırmışlardır. Umulur ki Allah tevbelerini kabul eder. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

103) Mallarından bir sadaka al ki, bununla kendilerini temizleyip arındırmış olasın. Onlara dua da et. Doğrusu senin duan onlara huzur ve güvendir. Şüphesiz Allah Semî'dir, Alîm'dir.

104) Onlar bilmiyorlar mı ki, gerçekten Allah kullarından tevbeleri kabul edecek ve sadakaları alacak olan O'dur. Şüphesiz Allah o, Tevvab'dır, Rahîm'dir.

105) De ki: *"Yapıp-edin. Allah sizin yapıp-ettiklerinizi görecektir. Rasulü ve mü'minler de. Yakında gaybı ve müşahade edilebileni bilene döndürüleceksiniz ve O, size yaptıklarınızı haber verecektir."*

106) Diğer bir kısmı da Allah'ın emri için ertelenmişlerdir. O, bunları ya azaba uğratacak yahut tevbelerini kabul edecektir. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

100) İslam'a bağlanmada, iman etmede ileriye ve öne geçen muhacir ve ensar ile, yani sahabeler ile onlara güzellikle uyan tabiuun, etbau't-tabiun ve kıyamete kadar selef-i salihinin yolundan gidenlerden Allah razı olmuştur. Çünkü onlar Allah'ın emirlerine kayıtsız şartsız teslim olmuş kimselerdir. Onlar da Allah'ın kendilerine verdikleri nimetlerden hoşnut olmuşlardır. Bunlar için orada ebediyyen kalmak üzere, odalarının, köşklerinin ve ağaçlarının altından oluksuz ve kanalsız, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetler hazırlamıştır. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. Bundan öte herhangi bir kazanç yoktur.

101) Ey Medine halkı! Çevrenizde, evleri sizin evlerinize yakın olan bedevi münafıklar vardır ve Medine halkından da nifakı alışkanlığa çevirmiş olup o yolda devam edenler vardır. Abdullah b. Ubeyy ibn Selül, Cülas ve Ebu Amir Rahip bunlardandır. Ey Muhammed! Sen onların münafıklıktaki becerilerini bilmezsin. Zira çokları, onların münafıklığının farkına varamaz. Onları biz bilir ve durumlarını sana bildiririz. Biz onları dünyada teşhir etmek, öldürmek ve esir etmek, öldükten sonra da kabir azabı çektirmek suretiyle iki defa ceza vereceğiz. Sonra onlar ahirette, Allah'ın kâfirler ve facirler için hazırlamış olduğu cehennem azabına sevkedileceklerdir.

102) Bir başka topluluk da (Ebu Lübabe ve yedi arkadaşı) günahlarını itiraf etmiş ve Tebük gazasından geri kalmalarına sebep olarak yalan yere mazeretler ileri sürmemişlerdir. Bunlar münafık oldukları için değil de, tembelliklerinden dolayı Tebük gazasından geri kalmış, sonra da yaptıklarına pişman olarak tevbe etmişlerdir. Bunlar geçmişteki cihadlarına ve Rasulullah ile birlikte çıktıkları diğer gazalara Tebük seferine geçerli bir mazeretleri olmaksızın katılmayarak kötü amel karıştırdılar. Samimi olarak Allah'a yöneldikleri için muhakkak ki Allah onların tevbelerini kabul edecektir. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'minlere dünya ve ahirette merhamet edendir. (Bunlar, Allah kendilerini affedinceye kadar mescidin direklerine kendilerini bağlamışlardır,)

103) Ey Muhammed! Tebük seferine geçerli bir mazeretleri olmaksızın katılmayıp günahlarını itiraf eden müslümanların mallarından bir miktar sadaka al ki, bununla kendilerini Allah'ın izniyle günahlardan temizleyip arındırmış olasın. Bu sadaka sayesinde onların iyiliklerini çoğaltırsın. Nihayet onlar bu sayede, iyi ve samimi mü'minler mertebesine yükselirler. Onların bağışlanması için Allah'a dua da et. Doğrusu senin duan ve istiğfarın onlara sekinettir, rahmettir, huzur ve güvendir. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi işiten ve bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

104) O tevbe edenler bilmiyorlar mı ki, gerçekten Allah, tevbe eden kullarının tevbeleri kabul edecek ve samimi niyetle verilen sadakaları edecek olan O'dur. Şüphesiz Allah, tevbe eden kullarının tevbelerini kabul eden, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.

105) Ey Muhammed! De ki: *"İstediğiniz ameli işleyin. Sizin ameliniz Allah'a gizli kalmaz. Allah sizin yapıp-ettiklerinizi görecektir. Rasulü ve mü'minler de. Yaptığınız ameller hesap gününde rasule ve mü'minlere arz olunacaktır. Öldükten sonra gözlerden ve duyulardan gizli kalanı da açıkta olanı da bilen, hiçbir şey kendisine gizli kalmayan Allah'a döndürüleceksiniz. O da huzurunda durduğunuz zaman size dünyada iken iyi kötü tüm yaptıklarınızı haber verecektir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir."*

106) Tebük seferinden geri kalanlardan bir grubun durumu da Allah'ın emri gelinceye kadar ertelenmiştir. Bunlar Ka'b b. Malik, Mirare b. Rabi ve Hilal b. Ümeyye'dir. Onlar hemen tevbe etmediler ve özür beyan etmediler. Bedir ashabından idiler. Rasulullah onlarla konuşmayı ve onlara selam vermeyi yasakladı. Böylece onlar, Allah günahlarını bağışlayıncaya kadar Allah'ın emrini bekler oldular. Kullarının tevbesini kabul eden başkası değil, sadece Yüce Allah'tır. Tevbe etmezlerse Allah, bunları ya azaba uğratacak yahut tevbe etmelerini nasip edecek de günahlarını bağışlayacaktır. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Her şeyi yerli yerinde yapandır. Allah'ın onlar hakkındaki hükmü elli gece ertelendi. Müslümanlar, eşleri de dahil olmak üzere onlardan uzak durdular, selam dahi vermediler. Sonunda tevbelerinin kabul edildiğini bildiren ayet indi.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَى وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
(١٠٧) لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَى مِنْ
أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا
وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ (١٠٨) أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى
تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى
شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠٩) لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١١٠)
إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ
الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا عَلَيْهِ
حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ
اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ (١١١)

107) Zarar vermek, küfr-inkâr etmek, mü'minler arasına ayrılık sokmak ve daha önce Allah'a ve Rasulüne karşı savaşanı gözlemek için mescid edinenler ve: *"Biz iyilikten başka bir şey istemedik."* diye yemin edenler, Allah onların şüphesiz yalancı olduklarına şahitlik etmektedir.

108) Sen bunun içinde hiç bir zaman durma. Daha ilk gününden takva temeli üzerine kurulan mescid, senin bunda durmana daha uygundur. Orada arınmayı içten-arzulayan adamlar vardır. Şüphesiz Allah arınanları sever.

109) Binasını Allah korkusu ve rızası üzerine kuran kimse mi hayırlıdır, yoksa binasını yıkılmaya yüz tutmuş bir yarın kenarına kurup da onunla birlikte kendisi de cehennem ateşine yuvarlanan kimse mi? Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.

110) Kalpleri parça parça olmadıkça kurdukları bina kalplerinde daimi bir kuşku kaynağı olmaya devam edecektir. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

111) Şüphesiz Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını –onlara cenneti vermek karşılığında- satın almıştır. Onlar Allah yolunda savaşır, öldürür ve öldürülürler. Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da yerine getirmeyi taahhüt ettiği hak bir vaaddir. Allah'tan daha çok ahdine vefa gösterecek olan kimdir? O halde yapmış olduğunuz bu alış verişe sevinin. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur.

107) Münafıklardan on iki kişilik bir grup da, Rasulullah'a ve müslümanlara zarar vermek, kalplerinde gizledikleri kâfirliğe yardım etmek, bu vesileyle mü'minler arasına ayrılık sokmak, fitne çıkararak İslam cemaatini parçalamak, onları Kuba mescidinden uzaklaştırmak ve daha önce Allah'a ve Rasulüne karşı savaşan, Rasulullah'a: *"Seninle savaşan hangi toplumu bulursam, onlarla birlikte sana karşı savaşacağım."* diyen fasık Ebu Amir'in gelmesini beklemek için Kuba'da Mescid-i Dırar adı verilen bir mescid yaptılar. Ebu Amir, kendisine bir sığınak olsun diye bu mescidin yapılmasını onlara emretti. Bu mescid onların şer planlarını yapacakları bir toplantı yeri idi. Bu kimseler utanmadan: *"Allah'a yemin olsun ki biz bu mescidi iyilik ve ihsandan başka bir maksatla yapmadık. Düşkünlere acıdığımız için namaz kılanların yerini genişletmek için yaptık. Yağmurlu gecelerde zayıflarımız ve hastalarımız için yaptık."* derler. Allah bu münafıkların şüphesiz yalancı olduklarına, yalan yere yemin ettiklerine şahitlik etmektedir. (Ebu Amir'in rahip diye anılmasının sebebi, hristiyanlığı benimsemiş olmasıdır. Hevazin savaşında Sahifoğulları yenilince Bizanslılara sığındı ve kâfir olarak Şam'da öldü.)

108) Ey Muhammed! Sen bu mescitte asla namaz kılma. Çünkü orası münafıklar için sığınak olmaktan başka bir gaye ile yapılmadı. Daha yapılmaya başlandığı ilk gününden itibaren takva ve itaat temeli üzerine kurulan, bina edilen Kuba Mescidi ve Mescid-i Nebevi, andolsun ki, içinde namaz kılmana Mescid-i Dırar'dan daha layık ve daha iyidir. Bu iki mescitte arınmayı içten-arzulayan, takva sahibi kimseler vardır. Bunlar Ensardır. Günahlardan ve masiyetlerden temizlenip arınmayı severler. Şüphesiz Allah arınanları, içini dışını temizleyenleri sever. Onlara dünyada ve ahirette mükâfat verecektir. (Bir mescidin, Mescid-i Dırar hükmünde olabilmesi için o mescidin İslam düşmanları tarafından İslam'ı yıkmak, zarar vermek amacıyla yapılmış olması gerekir. Bugün İslam ülkeleri denilen ülkelerdeki mescidlerin büyük bir çoğunluğu cehaletleri sebebiyle şirk içerisinde olmasına rağmen İslam düşmanı olmayan, bilakis İslamı seven insanlar tarafından inşa edilmektedir. Fakat malesef bu mescitler de asrı saadette fonksiyonunu yerine getirememektedirler.)

109) Binasını takva, Allah korkusu ve itaat ederek Allah rızasını gözetmek üzerine bina eden mi, yoksa binasını yıkılmaya yüz tutmuş bir yarın, vadinin çatlak ve düşmeye yüz tutmuş kenarına bina edip de onunla birlikte kendisi de cehennem ateşine yuvarlanan kimse mi daha hayırlıdır? Şüphesiz Allah zalimler , müşrikler, kâfirler ve münafıklar topluluğunu hidayete erdirmez, onları doğru yola iletmez. Allah, ancak cehaletleri sebebiyle şirk içerisinde olan, samimi olarak dinine yönelen kimseyi hidayete erdirir.

110) Mescid-i Dırar'ı yapan münafıkların kalpleri parça parça çatlayıp ölünceye kadar kurdukları bina kalplerinde daimi bir kuşku, şek, şüphe, nifak ve kin kaynağı olmaya devam edecektir. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibidir, herşeyi yerli yerinde yapar. Allah, münafıklara gereken cezayı mutlaka verecektir. (Rasulullah (s.a.v.) münafıkların yaptığı Mescid-i Dırar'ı yıkmak ve yakmak amacıyla Malik b. Duhşum, Aclanoğulları'nın akrabası Muin b. Adiy ve kardeci Asım'ı gönderdi ve onlara bu mescidi yapanlara hakaret için içine lâşe, pislik ve çöp atmalarını emretti. Dolayısıyla münafıkların kin ve nefretleri daha da arttı. Bu sahabeler, münafıkların da içinde bulunduğu bir saatte orayı yaktılar, herbiri bir yana kaçtı.)

111) Şüphesiz Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını –onlara cenneti vermek karşılığında- satın almıştır. Gerçekte kulu yaratan, ona mal mülk ikram eden Allah'tır. Lütfu bol olan Allah, ikram ettiği canları ve malları Allah'ın dininin hakim olması uğrunda cihad edip, infak edenleri cennetle müjdeliyor. Bu mü'minler, Allah'ın dinini yeryüzüne hakim kılmak amacıyla, Allah yolunda savaşır, ya kâfirleri öldürür zafer elde eder, veya öldürülerek şehadet şerbetini içerler. Bu, Allah'ın Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da yerine getirmeyi taahhüt ettiği hak bir vaaddir. Allah'tan daha çok ahdine vefa gösterecek olan kimdir? Elbetteki kimse yoktur. Ey iman edenler! O halde yapmış olduğunuz bu kârlı alış verişe sevinin, bu konuda birbirinizi müjdeleyin. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. Bundan daha büyük kazanç yoktur.

التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (١١٢) مَا كَانَ
لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا
أُولِي قُرْبَى مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ
(١١٣) وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَوْعِدَةٍ
وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ (١١٤) وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
هَدَاهُمْ حَتَّى يُبَيِّنَ لَهُمْ مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
(١١٥) إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (١١٦)
لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (١١٧)

112) Tevbe edenler, ibadet edenler, hamd edenler, seyahat edenler, rükû edenler, secde edenler, iyiliği emredenler, kötülükten sakındıranlar ve Allah'ın sınırlarını koruyanlardır. O mü'minleri müjdele!

113) Kendilerine onların çılgın ateşlikler oldukları açıklandıktan sonra –yakınları dahi olsa- müşrikler için bağışlanma dilemeleri Nebiye de iman edenlere de yaraşmaz.

114) İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi, yalnızca ona verdiği bir söz dolayısıyla idi. Kendisine, onun gerçekten Allah'a düşman olduğu açıklanınca ondan uzaklaştı. Şüphesiz İbrahim çok duygulu, yumuşak huyluydu.

115) Allah kendilerine hidayet verdikten sonra, korkup-sakınacakları şeyleri kendilerine açıklayıncaya kadar bir kavmi sapıklığa sürüklemez. Şüphesiz Allah her şeyi en iyi bilendir.

116) Şüphesiz göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Diriltir ve öldürür. Sizin Allah'tan başka bir veliniz de bir yardımcınız da yoktur.

117) Andolsun ki Allah nebiyi de içlerinden bir grubun gönülleri az kalsın eğrilmek üzere iken dar zamanda ona tabi olan muhacirlerle ensarı da tevbeye muvaffak etti. Sonra onların tevbelerini kabul buyurdu. Çünkü O, onlara karşi Raûf'tur, Rahîm'dir.

112) Her türlü günahlardan pişman olarak, bir daha işlememek üzere karar alan ve Allah'a ihlasla yönelerek tevbe edenler, yalnızca Allah'a ibadet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmayanlar, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, Allah'ı her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak layık olduğu şekilde yüceltenler, sıkıntı ve bolluk hallerinde O'na hamd edenler, cihad etmek, ilim tahsili yapmak, insanlara İslam'ı tebliğ etmek ve helak olan kavimlerin başlarına gelen şeylerden ibret almak, Allah'ın eşsiz gücünü tefekkür etmek için yeryüzünde seyahat edenler, Allah rızası için oruç tutanlar, rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı olarak namaz kılanlar, rükû edenler, secde edenler, insanlara iyiliği, hayrı, güzelliği, hidayeti emredenler, onları kötülükten, şerden, hayasızlıktan, sapıklıktan sakındıranlar ve Allah'ın helâl haram sınırlarını koruyanlar, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınanlarlar; işte bütün bunlar da cennetliktir. O mü'minleri naim cennetiyle müjdele! Onlar için cennetlerde dünya nimetleriyle kıyaslanmayan, gözlerin görmediği, kulakların işitmediği ve hiçbir beşerin aklına gelmeyen nimetler vardır.
113) Kendilerine onların gerçekten o çılgın ateşlikler, yani cehennemlik oldukları açıklandıktan, şirk üzere öldükleri belli olduktan, bu konuda herhangi bir tereddüt söz konusu olmadıktan sonra –yakınları, akrabaları dahi olsa- müşrik ve kâfirler için istiğfar, bağışlanma, af dilemeleri nebiye de iman edenlere de yaraşmaz, böyle bir şey yapmaları doğru olmaz. (Şirk üzere yaşayan ve tevbe etmeden öldüğüne şahit olduğumuz kişiler için 'Allah rahmet etsin.' demek caiz değildir. Çünkü Allah müşrikler için mağfiret dilemeyi yasaklamıştır. Rasulullah'ın (s.a.v.) amcası Ebu Talib için mağfiret dilemesi bu konuda yasak gelmeden önce idi.)
114) İbrahim'in babası Azer için *"Senin için Rabbimden mağfiret isteyeceğim. Çünkü O, bana pek lütufkârdır."* şeklinde bağışlanma dilemesi, yalnızca babasının şirk üzerinde ısrarı tahakkuk etmeden önce, iman edeceğini umduğu için ona verdiği bir söz dolayısıyla idi. İbrahim'e, babasının gerçekten şirk, küfür ve isyanda ısrar eden bir Allah düşmanı olduğu açıklanınca, belli olunca af dilemeyi bırakıp ondan uzaklaştı. Şüphesiz İbrahim çok duygulu, yumuşak huylu, aşırı merhamet ve yumuşak kalpliliğinden dolayı çok yalvarıp yakarandı, kendisine yapılan eziyetlere karşı çok sabırlı idi. (İbrahim'in babasının hidayetini umarak onun için Allah'tan af dilemesi özel bir durum olup örnek alınmayı gerektirmez.)
115) Allah bir kavmi hidayete erdirdikten, onlara doğru yolu gösterdikten, onlara imanı nasip ettikten sonra, korkup-sakınacakları şeyleri kendilerine açıklayıncaya kadar onları sapıklığa, dalâlete sürükleyecek, onları helak edecek değildir. Allah bir kavme korkup sakınacakları şeyleri açıklayan nebi, rasul ve kitap gönderdikten sonra onlara tabi olmayıp muhalefet ederlerse onları cezalandırır. Ey iman edenler! Siz müşrik akrabalarınız hakkında mağfiret dilediğiniz için üzülmeyin. Size bu konuda yasaklama hükmü gelmediği için mazursunuz. Şüphesiz Allah gizli açık her şeyi en iyi bilen, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecek olandır.
116) Şüphesiz göklerin ve yerin mülkü ve idaresi Allah'ındır. Oralarda bulunan her şey onun kulları ve mülkleridir. Dilediğini imanla diriltir, dilediğini de küfürle öldürür, onların hayatı ve ölümü sadece onun elindedir. Ey insanlar! Sizin Allah'tan başka ne bir veliniz, ne de bir yardımcınız vardır. O'ndan başka sizin sığınacağınız veya dayanacağınız hiç kimseniz yoktur. (Allah hidayeti hakeden kullarını hidayete erdirir, sapıklığı isteyen kimseyi zorlamaz, bu kimse kendi iradesi ile sapar. Kul ister Allah yaratır, zorlamaz.)
117) Andolsun ki Allah, Tebük gazasında münafıkların gazadan geri kalmasına izin verdiği için nebiyi de içlerinden bir grubun gönülleri çektikleri meşakkat ve sıkıntıdan dolayı az kalsın eğrilmek, haktan uzaklaşıp şüpheye düşmek üzere iken sıcağın şiddetli, azığın az olduğu, büyük bir susuzluğun çekimdiği, dar zamanda Rasule ve mü'minlere tabi olan, Tebük gazasına katılan muhacirlerle ensarı da tevbeye etmeye muvaffak etti. Allah, Tebük gazasına katılmayan veya çıkmada ağır davranan mü'minleri, samimi oldukları için tevbelerini kabul buyurdu. Çünkü Allah, mü'minlere karşı çok lütufkârdır, onlara yumuşaklıkla muamele eder, onlara dünya ve ahirette merhamet eder.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ (١١٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّادِقِينَ (١١٩) مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا
بِأَنفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا
نَصَبٌ وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطَئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ
الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ
صَالِحٌ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (١٢٠) وَلَا
يُنفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا
كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٢١)
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ
مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ (١٢٢)

118) Geri bırakılan üç de. Öyle ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti, vicdanları kendilerini sıktıkça sıkmıştı. Nihayet Allah'tan O'ndan başka sığınacak hiç bir şey olmadığını anlamışlardı. Sonra tevbe etsinler diye onları tevbeye muvaffak buyurdu. Şüphesiz Allah O, Tevvab'dır, Rahîm'dir.

119) Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve sadıklarla beraber olun.

120) Medine halkına ve çevresindeki bedevilere, Allah'ın Rasulünden geri kalmaları, kendi nefislerini onun nefsine tercih etmeleri yakışmaz. Çünkü Allah yolunda susuzluk, yorgunluk, açlık çekmeleri, kâfirleri kızdıracak bir yere ayak basmaları, bir düşmana karşı zafere ulaşmaları karşılığında mutlaka kendilerine salih bir amel yazılır. Şüphesiz Allah muhsinleri mükâfatsız bırakmaz.

121) Küçük, büyük infak ettikleri her nafaka ve aştıkları her vadi, mutlaka Allah'ın yaptıklarının daha güzeliyle onlara karşılığını vermesi için onlar adına yazılmıştır.

122) Mü'minlerin topluca çıkmaları gerekmez. Öyleyse onlardan her bir topluluktan bir grup, çıktığında, dinde derin bir kavrayış edinmek ve kavimleri kendilerine geri döndüğünde onları uyarmak için. Umulur ki onlar da kaçınıp-sakınırlar.

118) Allah, aynı şekilde, Tebük gazasından geri kalan üç kişinin de tevbesini kabul etti. Bunlar Ka'b b. Malik, Hilal b. Ümeyye ve Mürare b. Rebi'dir. Öyle ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti, çektikleri üzüntü ve kederden dolayı vicdanları kendilerini sıktıkça sıkmıştı. Öyle sıkıldılar ki, ruhları ne bir sevinç ne de bir ünsiyet duydular. Çünkü Allah'ın emri gereği tüm müslümanlar onlarla konuşmuyar, selamlarını almıyor, eşleriyle bile beraber olamıyorlardı. Nihayet Allah'a dönmek ve O'na sığınmaktan başka, kendileri için Allah'tan ve azbından sığınacakları hiç bir şey olmadığını kesin olarak anlamışlardı. Sonra Allah, günahlarından tevbe etsinler diye onları tevbe etmeye muvaffak buyurdu. Şüphesiz Allah, günahlarından pişman olup, bir daha yapmamak üzere karar alarak tevbe eden kullarının tevbelerini kabul eden, onlara dünyada ve ahirette merhamet edendir.

119) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler, Ey Allah'ı rab, İslam'ı din, Muhammed'i rasul olarak kabul edenler, Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından konkup sakının ve sadıklarla, niyet, söz ve amel bakımından samimi ve ihlaslı olan, hata yapsalar bile asla yalan söylemeyen kimselerle beraber olun. Böylece ahirette de doğrularla, nebi, rasul, şehid, salih ve velilerle birlikte olursunuz. (Sadıklarla beraber olmak, ölmüş olan nebi, rasul, şehid, salih ve velilerin yolunu takip etmek, canlı olan salih ve veli mü'minlerle dost olmak demektir. Yoksa bir takım tasavvuf ehlinin iddia ettiği gibi fenafillah makamına ulaştığı iddia edilen bir şeyhin ruhaniyetinden yardım istemek şeklindeki bir rabıta inancı değildir. Bu inancı sürdüren özellikle nakşibendi tarikatı mensuplarının delil olarak ileri sürdükleri şeylerin hiçbirisi sahih bir temele oturmamaktadır. Bu düşünce tarzı *"Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım isteriz"* (Fatiha: 1/5) ayetine tamamen zıttır. Mü'min her konuda yalnızca Allah'tan yardım ister. İnsanların gücü dahilinde olan konularda onlardan yardım istemek caizdir. Ölülerden yardım istemek asla caiz değildir. Hiçbir sahabe ve tabiun bunu yapmamıştır.)

120) Medine halkına ve Müzeyne, Cüheyne, Eşca ve Eslem kabileleri gibi çevresindeki bedevilere, Allah'ın Rasulü ile birlikte Tebük seferine çıkmaktan geri kalmaları, kötü şeyleri kendileri için hoş görmeyip Rasulullah için hoş görmek suretiyle, kendi nefislerini onun nefsine tercih etmeleri yakışmaz, doğru olmaz. Bilakis Rasulullah'ın uğrunda canlarını feda etmeleri ve onunla birlikte, katlandığı sıkıntı ve belalara katlanmaları gerekir. Çünkü Allah yolunda susuzluk, yorgunluk, açlık çekmeleri, kâfirleri kızdıracak bir yere ayak basmaları, düşman topraklarını ayağıyla çiğnemeleri, az olsun, çok olsun, öldürmek, esir etmek veya hezimete uğratmak suretiyle düşmanlarına karşı zafer elde etmeleri karşılığında mutlaka kendilerine salih bir amel yazar, bunlar Allah katında onlar için bir sevap ve yaklaşma vesilesi olur. Şüphesiz Allah muhsinleri, iyi, güzel ve hayırlı amel işleyenleri, Allah'ı görüyormuşçasına ibadet edenleri mükâfatsız bırakmaz.

121) Küçük, büyük Allah yolunda infak ettikleri her nafaka ve cihad esnasında yürürken aştıkları her vadi, mutlaka Allah'ın yaptıklarının daha güzeliyle onlara karşılığını vermesi için onlar adına sevap olarak yazılmıştır. Her kim Allah için dünyada ne yapmışsa Allah onu zayi etmez. Ahirette ona büyük bir sevap verir.

122) Tebük seferinden geri kalan mü'minlerin başlarına gelenler görüldükten sonra mü'minlerin, şehirleri boş bırakacak şekilde topluca savaşa çıkmaları gerekmez, böyle yapmaları doğru değildir. Herkesin savaşa çıkması mümkün olmadığına ve bunda da bir yarar bulunmadığına göre, her büyük topluluktan az bir grup çıkarak ilim yolunda meşakkate katlanıp ilim adamı olmalılar. Kavimleri savaştan yanlarına geri döndüğüklerinde onları uyarmak, irşad etmek, kötülüklerden sakındırmak için dinde derin bir kavrayış edinmelidirler. Umulur ki onlar da Allah'ın emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından kaçınıp-sakınırlar. (Bu ayet, zaruret olmadıkça ilim, bilim ve teknik adamların savaşa gitmesinin doğru omadığını göstermektedir. Çünkü bu insanların yokluğu geride kalan İslam toplumunu sıkıntıya sürükleyebilir. Böyle insanları yetiştirmek, İslam toplumuna farz-ı kifayedir.)

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ (١٢٣)
وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ
إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
(١٢٤) وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا
إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ (١٢٥) أَوَلَا يَرَوْنَ
أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا
هُمْ يَذَّكَّرُونَ (١٢٦) وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ
إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ
قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ (١٢٧) لَقَدْ جَاءَكُمْ
رَسُولٌ مِنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (١٢٨) فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
(١٢٩)

123) Ey iman edenler, kâfirlerden size en yakın olanlarla savaşın. Onlar sizde büyük bir azim ve şiddet bulsunlar. Ve bilin ki gerçekten Allah muttakilerle beraberdir.

124) Bir sûre indirildiği zaman içlerinden bazıları: *"Bu hanginizin imanını artırdı?"* derler. İman edenlere gelince; onların imanını artırmıştır ve onlar birbirleriyle müjdeleşirler.

125) Kalplerinde hastalık bulunanlara gelince; onların iğrençliklerine iğrençlik katıp artırdı ve onlar kâfir olarak öldüler.

126) Görmüyorlar mı ki, gerçekten onlar her yıl, bir veya iki defa belaya çarptırılıyorlar da sonra tevbe etmiyorlar ve öğüt alıp düşünmüyorlar.

127) Bir sûre indirilince de birbirlerine bakarlar: *"Sizi bir kimse görüyor mu?"* Sonra sıvışıp giderler. Allah onların kalplerini ters çevirmiştir. Çünkü onlar kavramayan bir topluluktürlar.

128) Andolsun size, içinizden sıkıntıya düşmeniz onun gücüne giden, size pek düşkün, mü'minlere şefkatli ve esirgeyici olan bir rasul gelmiştir.

129) Eğer yüz çevirirlerse de ki: *"Bana Allah yeter. O'ndan başka ilah yoktur. Ben ancak O'na tevekkül ettim ve büyük Arş'ın Rabbi O'dur."*

123) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler, kâfirlerden size en yakın olanlarla savaşın ve çevrenizi müşriklerden temizleyin. Onlar sizde büyük bir azim ve şiddet bulsunlar. Ve bilin ki gerçekten Allah Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınanlarla beraberdir, yardım ve zaferi onlara verecektir. (Rasulullah (s.a.v.) hayatının sonlarına doğru, Tebük seferinin sonucunda Arap yarımadası şirkten bütünüyle temizlendi; bir İslam yurdu (Daru'l-İslam) haline geldi. Ardından yüce Allah mü'minlere, Rasulullah'ın vefatından sonra da İslam devletine en yakın ülke olan Suriye ve Irak gibi ülkelerle cihadı sürdürmelerini emretti. Bunun için nasıl bir yol izleyeceklerini de bildirdi. Bu ülkelere yakın bir yerde karargâh kuracak, onları şu üç şeyden birini kabul etmeye çağıracaklardı: **a)** İslam dinine girmek. **b)** Müslümanların himayesini ve ülkelerine girişlerini kabul etmek; yani içlerinden gücü yetenlerin cizye vermesi. Buna karşılık müslümanların onları himaye etmesi, eğitimlerini üstlenmesi, kendilerini İslam'ın adalet ve rahmetiyle yönetmesi. **c)** Ya da savaş. Bir ülkeyi topraklarına kattıktan sonra, sıra bir başkasına gelecekti. Bu süreç, yeryüzünde müslümanlara yönelik dinden döndürme amaçlı baskı (fitne) kalmayıncaya ve egemenlik tümüyle Allah'ın dininin oluncaya kadardevam edecekti. Sonuçta insanlık âlemi dünya ve ahiret mutluluğuna kavuşacaktı.)

124) Kur'an sûrelerinden herhangi bir sûre, münafıkların bulunmadığı bir ortamda indirildiği zaman o münafıklardan bazıları kibirli bir şekilde, mü'minlerle alay ederek: *"Bu ayet hanginizin imanını artırdı? Bunda beğenilecek ne var? Bu hususta hangi delil var?"* derler. İman edenlere gelince; o sûre onların imanını artırmıştır. Çünkü her indikçe onların delilleri ve burhanları da yenilenir. Onlar bu surenin inmesine sevinirler. Çünkü Kur'an'dan her ne zaman bir şey inerse onların imanları artar. Onlar birbirlerine de müjde verirler.

125) Allah'ın dini hususunda kalplerinde nifak ve şüphe hastalığı bulunanlara gelince; bu inen sûre onların iğrençliklerine iğrençlik, şüphelerine şüphe, nifaklarına nifak, inkârlarına inkâr katıp artırdı. Böylece daha önce içinde bulundukları pislik ve sapıklıktan daha fazla pislik ve sapıklıkları arttı. Onlar kâfir olarak öldüler. Samimi olmadıkları için Allah onlara hidayet nasip etmedi.

126) Görmüyorlar mı ki, gerçekten o münafıklar her yıl, haklarında vahiy inerek gerçek durumları ortaya çıkmak suretiyle bir veya iki defa belaya çarptırılıyorlar, rezil ediliyorlar da sonra hala nifaklarından vazgeçip Allah'a yönelerek tevbe etmiyorlar, ibret ve öğüt alıp düşünmüyorlar.

127) Münafıklar, Rasulullah'ın meclisinde iken Kur'an'dan, içinde kendilerinin ayıplandığı bir sûre indirilince de birbirlerine bakarak: *"Müslümanlardan biri sizi görüyor mu, bakın da gidelim."* derler. *"Biz, o bizim sırlarımızı açığa vurup dururken, onu dinlemeye tahammül edemeyiz."* derler. Sonra kalkıp giderler. Allah şirk, küfür, nifak ve isyanları sebebiyle onların kalplerini ters çevirmiştir. Onlara iman etmeyi nasip etmemiştir. Çünkü onlar hakkı düşünemeyen, anlayamayan, kavrayamayan bir topluluktürlar. Onlar gafil ahmaklardır.

128) Ey kavim! Andolsun size, içinizden, kendi ırkınızdan, Arap, Kureyşli, kadri yüce, Allah'ın risaletini tebliğ eden, sıkıntıya düşmeniz, zorluklara katlanmanız onun gücüne giden, size pek düşkün, hidayete ermenizi çok arzulayan, sizin içinizdeki ve diğer kavimlerdeki mü'minlere şefkatli ve günahkârlara merhametli olan bir rasul gelmiştir. Şu halde ona inanın; onun sunduğu aydınlığa tabi olun ki, doğru yolu bulasınız; mutluluğa erişesiniz. Onu inkâr etmeyin; yoksa sapıklığa düşer, bedbaht olursunuz...

129) Ey Muhammed! Eğer onlar sana ve getirdiğin Kur'an ve sahih sünnete itaatten yüz çevirirlerse, onlara de ki: *"Bana Rabbim olan Allah yeter. O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur. Ben O'na hiçbir şeyi şirk koşmam. O'ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddederim. Ben ancak O'na tevekkül ettim. Her konuda meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra sadece O'na güvenirim. Eşyanın en büyüğü ve herşeyi kuşatan Arş'ın Rabbi O'dur. Ne dilerse olur. Dilemediği şey kesinlikle olmaz. O'nun gücü herşeye yeter."*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (١) أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرْ النَّاسَ وَبَشِّرْ الَّذِينَ
آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ
هَذَا لَسَاحِرٌ مُبِينٌ (٢) إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٣) إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعْدَ
اللَّهِ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ
مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (٤) هُوَ
الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا
بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٥) إِنَّ فِي اخْتِلَافِ
اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ (٦)

10- YUNUS SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 109 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Elif, Lam, Ra. Bunlar, hikmetli Kitabın ayetleridir.

2) İçlerinden bir adama: 'İnsanları uyar ve iman edenlere, Rableri katında kendileri için muhakkak gerçek bir makam olduğunu müjdele!' diye vahyetmemiz, insanlara şaşırtıcı mı geldi? Kâfirler: *"Gerçekten bu, apaçık bir sihirbazdır."* dediler.

3) Şüphesiz ki sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a istiva eden, işleri yerli yerince yöneten Allah'tır. O'nun izni olmadıkça hiç kimse şefaatçi olamaz. İşte Rabbiniz olan Allah budur. O halde O'na ibadet edin. Yine de öğüt alıp düşünmeyecek misiniz?

4) Hepinizin dönüşü O'nadır. Allah'ın va'di bir gerçektir. İlkin yaratan, sonra da iman edip salih amel işleyenleri adaletiyle mükâfatlandırmak için yaratmayı tekrarlayacak olan şüphesiz O'dur. Küfürlerinde ısrar edenlere gelince; küfürleri dolayısıyla, onlar için kaynar sudan bir içki ve acı bir azap vardır.

5) Güneşi bir aydınlık, ayı bir nur kılan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona konak yerleri belirleyen O'dur. Allah, bunları ancak hak ile yaratmıştır. O, bilen bir topluluk için ayetleri geniş geniş açıklar.

6) Gerçekten, gece ile gündüzün ardarda gelişinde ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde korkup-sakınan bir topluluk için elbette ayetler vardır.

1) Elif, Lam, Ra. Bunlar, hikmetli, muhkem, apaçık ve sağlam bir kitap olan Kur'an'ın ayetleridir. Ona herhangi bir şüphe giremez, herhangi bir yalan ve çelişki arız olamaz. Huruf-u Mukatta'a hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.

2) İçlerinden bir adam olan Muhammed'e: 'İnsanları şirk, küfür ve isyandan uzaklaşmaları için uyar, cehennem azabıyla korkut ve iman edenlere, önceden gönderdikleri salih amellerden dolayı Rableri katında kendileri için muhakkak yüksek bir makam olduğunu müjdele!' diye vahyetmemiz, iMekke müşriklerine şaşırtıcı ve tuhaf mı geldi? Bunda şaşılacak bir şey yok. Bu, Allah'ın geçmiş ümmetlere de uyguladığı kanunudur. Allah, ümmetlerine kendi risaletini tebliğ etmeleri için rasullerine vahyederler. Rasulullah'ın doğruluğunun açıklığına ve Kur'an'ın i'cazına rağmen müşrik ve kâfirler: *"Gerçekten Muhammed, apaçık bir sihirbaz, iddia ettiği hususta da yalancıdır. Allah bir beşeri rasul göndermekten yücedir. Allah, Ebu Talib'in yetiminden başka rasul gönderecek birini bulamadı mı?"* dediler.

3) Şüphesiz ki sizin Rabbiniz, efendiniz, sahibiniz, ibadet etmeniz gereken yüce varlık olan Allah, gökleri ve yeri drünya günleri ile altı günde, Pazar gününden başlayıp Cuma gününe kadar yaratan, sonra yedi göklerin üstünde bulunan Arş'a mahiyetini, keyfiyetini bilemiyeceğimiz, herhangi bir şeye benzetemediğimiz ve sıfatlarını da reddedemediğimiz, azametine uygun bir şekilde istiva eden, mahlukatın işlerini hikmet ve maslahatın gerektirdiği şekilde, yerli yerince yöneten Allah'tır. Mahlukatın işlerini yönetirken hiçbir kimse onu bundan alıkoyamaz. Kıyamet gününde O'nun katında O'nun izni olmadıkça nebi, melek, rasul, şehid, salih ve veli kimseler de dahil olmak üzere hiç kimse hiç kimseye şefaat edemez. Şefaat yetkisi tamamen Allah'a aittir. Allah, nebi, melek, rasul, şehid, salih ve veli kimselere mü'minlere şefaat etmeleri için izin verince şefaat edebilecekler. İşte şanı yüce Rabbiniz olan Allah budur. O'ndan başka gerçek rab ve ilah yoktur. O halde sadece O'na ibadet edin. O'na hiç bir şeyi şirk koşmayın. O'ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilah ve tağutları reddedin. Yine de öğüt ve ibret alıp düşünmeyecek misiniz? Siz O'nun mahlukatı tek başına yarattığını, idare ettiğini, yönettiğini bildiğiniz halde yine de Allah'a ibadette şirk, ortak koşuyorsunuz! (İbn Kesir şöyle der: "Bu makamda Selef-i salihinin yolunu tutarız. Onların yolu da Allah'ın sıfatlarını, benzetme ve reddetme olmaksızın geldiği gibi devam ettirmektir. Allah'ı bir şeye benzetmek isteyenlerin zihinlerine gelen şeylerden Allah uzaktır. Çünkü Allah'ın mahlukatından hiçbir şey kendisine benzemez. Kim Allah'ın sıfatlarını açık ayetlerde ve sahih hadislerde geldiği gibi, şanına yakışır bir şekilde kabul ederse doğru yola girmiş olur.")

4) Ey insanlar! Kıyamet günü hepinizin dönüşü yalnızca Rabbiniz olan Allah'adır. Allah'ın va'di bir gerçektir. Bu, Allah'ın değişmeyen bir va'didir. Tüm mahlukatı ilkin yoktan yaratan, sonra da Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenleri adaletiyle mükâfatlandırmak ve onların mükâfatını eksiksiz vermek için, öldükten sonra diriltmek suretiyle yaratmayı tekrarlayacak olan şüphesiz O'dur. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere gelince; şirk, küfür ve isyanları dolayısıyla, onlar için cehennemde kaynar sudan bir içki ve acı bir azap vardır.

5) Yüce Allah kudretiyle güneşi parlak bir kandil gibi gündüzün her tarafını aydınlatan, ısı ve ışık saçan bir ziya kıldı, ayı da geceleyin aydınlatıcı bir nur kıldı, yılların sayısını ve vakitlerin hesabını bilmeniz için ona konak yerleri, menziller, burçlar belirledi. Güneşle günler, ayın hareketiyle de aylar ve yıllar bilinir. Allah, bunları boş yere değil, ancak hak ile, büyük bir hikmetle ve yüce bir menfaate binaen yaratmıştır. Allah, kendisinin kudretini bilen ve kâinatın yoktan yaratılmasının hikmetini düşünen bir topluluk için kevni ayetleri geniş geniş açıklar, izah eder.

6) Gerçekten, gece ile gündüzün ardarda gelişinde, uzamasında ve kısalmasında ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı yıldız, rüzgâr, dağ, göl, vadi vb çeşitli varlıklarda. Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan bir topluluk için elbette yaratıcının varlığını, birliğini, ilminin ve kudretinin sonsuzluğunu gösteren ayetler, büyük alâmetler ve yüce deliller vardır.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنُّوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ (٧) أُوْلَئِكَ مَأْوَاهُمُ
النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٩) دَعْوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ
اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٠) وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ
اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرُ الَّذِينَ لَا
يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (١١) وَإِذَا مَسَّ
الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرٍّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ
لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٢) وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا
كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (١٣) ثُمَّ
جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ
تَعْمَلُونَ (١٤)

7) Muhakkak ki bizimle karşılaşmayı ummayanlar, dünya hayatına razı olanlar ve bununla tatmin olanlar ve ayetlerimizden habersiz olanlar;

8) İşte bunların, kazandıkları dolayısıyla barınma yerleri ateştir.

9) İman edip salih amel işleyenlere gelince; Rableri onları imanları sebebiyle altından nehirler akan, nimetlerle donatılmış cennetlere yöneltip-iletir.

10) Oradaki duaları: *"Allah'ım, seni tesbih ederim."* dir. Oradaki dirilik temennileri de: *"Selam."* dır. Dualarının sonu da: *"Gerçekten, hamd alemlerin Rabbi Allah içindir."*

11) Eğer Allah, onların hayra ulaşmak için çarçabucak davrandıkları gibi insanlara şerri de çabuklaştırsaydı, mutlaka ecellerine hüküm verilirdi. İşte bize kavuşmayı ummayanları biz böylece azgınlıkları içinde şaşkınca dolaşır bir durumda bırakırız.

12) İnsana bir zarar dokunduğunda, yan yatarken, otururken ya da ayaktayken bize dua eder, zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara bizi hiç çağırmamış gibi döner-gider. İşte ölçüyü taşıranlara yapmakta oldukları böylece süslü gösterilir.

13) Andolsun ki biz sizden önceki nesilleri, rasulleri kendilerine apaçık deliller getirdiği halde, zulmettikleri ve iman etmeyecekleri için helak ettik. İşte biz suçlu-günahkâr olan bir topluluğu böyle cezalandırırız.

14) Sonra nasıl işler yapacağınızı görmek için, onların ardından sizi yeryüzüne halifeler kıldık.

7) Muhakkak ki öldükten sonra diriltilerek bizimle karşılaşmayı, hesap ve cezayı ummayanlar, bunu akıllarına getirmeyenler, şehvetlerine uyup dünya hayatına razı olanlar, geçici, fani ve âdi olanı, ebedi, daimi ve değerli olana tercih edenler ve dünyayı sevip onda sükunet bulanlar ve ayetlerimizden, kâinat kitabının sahifelerine yayılıp yazılmış olan delillerden gafil, habersiz olanlar, onlardan ibret almayanlar ve onları düşünmeyenler;
8) İşte bunların, kazandıkları şirk, küfür ve isyanları dolayısıyla barınma yerleri cehennem ateşidir.
9) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyen, Allah'ı rab, İslam'ı din, Muhammed'i rasul kabul edenlere gelince; Rableri onları imanları sebebiyle odalarının, köşklerinin ve ağaçlarının altından, oluksuz ve kanalsız, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan, nimetlerle donatılmış cennetlere yöneltip-iletir.
10) Onların cennetteki duaları: *"Allah'ım, seni tesbih ederim, seni noksan sıfatlardan ve mahlukata benzetmekten tenzih ederim."* dir. Oradaki dirilik, sağlık temennileri de: *"Selam."* dır. Onlar birbirlerine: *"Selamun Aleykum."* diye selam verirler. Melekler de her kapıdan onların yanına girerek "Size selam olsun." diyecekler. Dualarının sonunda da: *"Gerçekten, hamd alemlerin Rabbi Allah içindir."* derler.
11) Eğer Allah, onların hayra ulaşmak için çarçabucak davrandıkları gibi insanlara şerri de çabuklaştırsaydı, yani insanların kendisinden hayır isteklerinde dualarını hemen kabul ettiği gibi, kendilerine şer ve zarar gelecek hususlardaki dualarını da çarçabuk kabul edecek olsaydı mutlaka ecellerine hüküm verilirdi, çabucak öldürülürler ve helak olurlardı. İşte öldükten sonra dirilmeyi, bize kavuşmayı ummayanları, hesap ve cezayı inkâr edenleri biz böylece azgınlıkları, taşkınlıkları, inat ve kibirleri içinde şaşkınca dolaşır bir durumda bırakırız. Yani inatlarına rağmen delilimizin onları susturması için, biz suçluları kendi hallerine bırakır, onlara mühlet hatta bol bol nimet veririz. (Mücahid şöyle der: *"Kişinin istediği şer, kızdığında kendisine veya çocuğuna beddua ederek: "Ey Allah'ım onu yok et, ey Allah'ım ona bereket verme."* demesidir.)
12) İnsana hastalık, yoksulluk vb. bir zarar dokunduğunda, bu zararın kendisinden giderilmesi için yan yatarken, otururken ya da ayaktayken, bütün hallerde bize dua eder, zararını üstünden kaldırdığımız zaman ise, sanki kendisine dokunan zarara bizi hiç çağırmamış gibi döner, isyanına gider, içinde bulunmuş olduğu sıkıntı ve belayı unutur veya unutmuş görünür. İşte o insana, sıkıntı anında dua etmek; refah anında da Allah'tan yüz çevirmik nasıl güzel gösterildi ise, suç işlemede haddi aşanlara, ölçüyü taşıranlara da yapmakta oldukları Allah'ı anmaktan yüz çevirmeleri ve şehvetlerine uymaları böylece süslü gösterilir.
13) Ey müşrikler! Andolsun ki biz sizden önceki nesilleri, ümmetleri, rasulleri kendilerine doğru söylediklerini isbatlayan apaçık deliller, parlak mucizeler getirdiği halde, zulmettikleri, şirk koştukları, inkâr ettikleri, azgınlık ve sapıklıkta devam ettikleri ve iman etmeyeceklerini bildiğimiz için helak ettik. İşte biz suçlu-günahkâr olan bir topluluğu böyle cezalandırırız. Eğer Mekke halkı da Muhammed'e ve getirdiği Kur'an ve sahih sünnete iman etmezse aynı ceza onlar için de geçerlidir.
14) Ey Mekke halkı! O ümmetleri helak ettikten sonra onların başına gelenleri işittiğiniz, kalıntılarını gördüğünüz halde, hayır mı yoksa şer mi nasıl işler yapacağınızı görmek ve amellerinizin karşılığını vermek için, onların ardından sizi yeryüzüne halifeler kıldık. (Aslında Allah ezeli ve kadim ilmi gereği olmuş ve olacak tüm olayları bilir ve bunları teferruatlı bir şekilde Levh-i Mahfuz'da yazmıştır. Fakat Allah adaleti gereği insanların Allah'a karşı mazeret olarak ileri sürebilecekleri bir delili olmasın diye onlara bildiği şeyleri bildirmez. Onlara baskı yapmaz, onları yönlendirmez. Bilakis insanlara iyiliği emreder, kötülükten sakındırır. İman edip salih amel işleyenlerin cennete, şirk, küfür işleyenlerin cehenneme gideceğini bildirir. Hayrı da şerri de O yaratır, hayra rızası vardır, şerre rızası yoktur. Allah'ın şerri dilemesi, yaratması onu sevmesi demek değildir. Allah hayrı sever, şerri sevmez. Ama şerri diler ve yaratır.)

وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
ائْتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ
مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ
عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥) قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ
قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٦) فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ (١٧)
وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ
هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ
(١٨) وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
(١٩) وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ (٢٠)

15) Onlara ayetlerimiz apaçık belgeler olarak okunduğunda, bizimle karşılaşmayı ummayanlar, derler ki: *"Bundan başka bir Kur'an getir veya onu değiştir."* De ki: *"Onu kendiliğimden değiştirmem benim için olacak şey değil. Ben, ancak bana vahyolunana uyarım. Eğer Rabbime isyan edersem, gerçekten ben büyük günün azabından korkarım."*

16) De ki: *"Eğer Allah dileseydi, onu size okumazdım ve onu size bildirmezdi. Ben bundan önce aranızda bir ömür geçirdim. Hâlâ akıllanmaz mısınız?"*

17) Allah'a yalan uydurarak iftira edenden yahut ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz O, suçlu-günahkârları kurtuluşa erdirmez.

18) Allah'ı bırakıp kendilerine zarar vermeyecek ve yararları dokunmayacak şeylere ibadet ederler ve: *"Bunlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir."* derler. De ki: *"Siz Allah'a göklerde ve yerde bilmeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Haşa, O, şirk koştuklarınızdan münezzeh ve yücedir."*

19) İnsanlar ancak tek bir ümmetti. Sonradan ayrılığa düştüler. Eğer Rabbinden geçmiş bir söz olmasaydı, anlaşmazlığa düştükleri şey konusunda mutlaka aralarında hüküm verilmiş olurdu.

20) Bir de derler ki: *"Rabbinden üzerine bir ayet indirilse ya!.."* De ki: *"Gayb yalnızca Allah'ındır. O halde bekleyedurun; ben de sizlerle birlikte bekleyenlerdenim."*

15) Müşriklere ayetlerimiz şüphesiz, herhangi bir karışıklık olmaksızın, apaçık belgeler olarak açık bir şekilde okunduğunda, öldükten sonra dirilmeyi, bizimle karşılaşmayı ummayanlar, hesap ve cezayı inkâr edenler alay ve eğlence yoluyla derler ki: *"Ey Muhammed! Bu Kur'an'dan başka bir kitap getir ki, onda tanrılarımızı ayıplamak ve düşüncelerimizi küçümsemek gibi hoşumuza gitmeyen şeyler bulunmasın. veya azap ayeti yerine rahmet ayeti, tanrılarımızı ayıplama yerine methedici şeyler ve haramların yerine helâlleri koymak suretiyle bu Kur'an'ı değiştir."* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Onu kendiliğimden değiştirmem, ona bir şeyler ilave etmem veya çıkarmam benim için olacak şey değil, bana yakışmaz, benim böyle bir yetkim yok. Ben, Allah değilim, Allah'ın kulu ve rasulüyüm. Ben, ancak bana vahyolunana uyarım. Benim din adına söylediklerim vahiyden başka bir şey değildir. Benim görevim size hakkı tebliğ etmektir. Allah'tan aldığım vahye müdahale etme hakkım yoktur. Eğer sizin teklifinize uyarak vahyi değiştirerek Rabbime isyan edersem, gerçekten ben büyük ve korkunç günün, kıyamet gününün azabından korkarım."*

16) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Eğer Allah dileseydi, ben bu Kur'an'ı size okumazdım. Ben bunu sırf onun dilemesiyle okudum. Allah da onu benim lisanımla size bildirmezdi, öğretmezdi. Çünkü Kur'an benim icadım değil, Allah'ın katından indirilmiştir. Şüphesiz ben Kur'an'dan önce aranızda kırk sene gibi uzun bir ömür geçirdim. Bu süre içerisinde ben Kur'an'ı ne biliyordum ne de size okuyordum. Hâlâ akıllanmaz mısınız? Böyle mucize bir kitabın Allah'tan başkası tarafından olmayacağını anlamanız için, aklınızı kullanıp da düşünüp tefekkür etmiyor musunuz?"* (Fahreddin er-Râzî şöyle der: "Kâfirler Rasulullah'ın (s.a.v.) doğuşundan o ana kadar ki davranışlarını görmüşlerdi. Onun bütün hallerini, hiçbir kitap mütalaa etmediği, herhangi bir hocanın talebesi olmadığını ve kimseden bir şey öğrenmediğini biliyorlardı. Kırk sene geçtikten sonra onlara bu yüce kitabı getirdi. Bu kitap usul ilminin en güzel kaidelerini, ahkâm ilminin inceliklerini, ahlâk ilminin güzel nüktelerini ve geçmiş milletlerin kıssalarındaki sırları ihtiva etmektedir. Alimler ve edebiyatçılar onun benzerini görmekten aciz kalmışlardır. Akl-ı selim sahibi herkes bilir ki, bu özellikleri taşıyan bir kitap, vahiyden başka bir yolla gelmez.")

17) Allah'a yalan uydurarak iftira edenden yahut ayetlerini yalanlayandan daha zalim kim olabilir? Şüphesiz Allah, rasulleri ve getirdiklerini inkâr eden suçlu-günahkârları kurtuluşa erdirmez. (Bu ayetten maksat, Rasulullah'ın (s.a.v.) yüce makamından yalan söz çıkmayacağını ifade etmektir. Çünkü müşrikler bu Kur'an'ın Rasulullah (s.a.v.) tarafından uydurulduğunu iddia etmişlerdi.)

18) Müşrikler, yalnızca Allah'a ibadet etmeyi bırakıp kendilerine zarar vermeyecek ve yararları dokunmayacak, görmeyen, işitmeyen, cansız şeylere, putlara, heykellere ibadet ederler, onlara taparlar ve: *"Bunlar Allah katında bizim şefaatçilerimizdir. Biz bunların şefaatini umuyoruz."* derler. Ey Muhammed! O müşriklere alay ve eğlence kasdıyla de ki: *"Siz Allah'a göklerde ve yerde bilmeyeceği, tanımayacağı bir ortağı veya şefaatçiyi mi haber veriyor ve bildiriyorsunuz? Halbuki Allah'ın bilgisi bütün kâinatı kuşatır, o gaybleri çok iyi bilir. Haşa, yüce Allah, zalim müşriklerin şirk koştukları ve O'na isnad ettikleri şeylerden münezzeh ve yücedir, uzak ve mukaddestir."*

19) İnsanlar ancak tek bir ümmetti. Adem'den Nuh'a kadar bir tek dine mensup idiler. O da İslam dini idi. Sonradan dinleri hususunda ihtilafa, ayrılığa düştüler ve gruplara ayrıldılar. Eğer Rabbinden geçmiş bir söz olmasaydı, cezanın kıyamet gününe kadar ertelenmesi şeklinde tecelli etmeseydi, dinde anlaşmazlığa düştükleri şey konusunda dünyada mutlaka aralarında hüküm verilmiş olurdu.

20) O inatçı kâfirler bir de derler ki: *"Geçmiş rasullere verilen deve, âsâ ve el mucizeleri gibi bir mucize, Rabbinden Muhammed'e indirilse ya!.."* Ey Muhammed! O kâfirlere de ki: *"Gaybla ilgili hüküm yalnızca Allah'ın elindedir. Mucizeleri ondan başka hiçkimse getiremez. Ben sadece bir tebliğciyim. O halde Allah'ın aramızda vereceği hükmü bekleyedurun; ben de sizlerle birlikte bekleyenlerdenim."*

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِنْ بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا
تَمْكُرُونَ (٢١) هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّى
إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا
جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ
أَنْجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ (٢٢) فَلَمَّا
أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَاأَيُّهَا النَّاسُ
إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا
مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٣) إِنَّمَا مَثَلُ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ
الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا
أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَمْ تَغْنَ بِالْأَمْسِ
كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٢٤) وَاللَّهُ يَدْعُو
إِلَى دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
(٢٥)

21) İnsanlara şiddetli bir sıkıntı dokunduktan sonra, bir rahmet dokundurduğumuz zaman, ayetlerimiz konusun-da hileli bir düzen kurmak onlar içindir. De ki: *"Düzen kurmada Allah daha hızlıdır. Şüphesiz elçilerimiz geliştirmekte olduğunuz düzenleri yazmaktadırlar."*

22) Karada ve denizde sizi gezdiren O'dur. Hatta siz gemilerde bulunduğunuz zaman, onlar da içindekileri güzel bir rüzgar ile götürüp kendileri de bununla sevindikleri sırada ona şiddetli bir fırtına gelip çatar. Her taraftan da şiddetli dalgalar onlara hücum etmeye başlayıp kendilerinin çepeçevre kuşatıldıklarını sanmışlarken, dinde O'na gönülden katıksız bağlılar olarak Allah'a dua etmeye başlarlar. *"Andolsun eğer bundan bizi kurtaracak olursan, muhakkak sana şükredenlerden olacağız."*

23) Ama onları kurtarınca, hemen haksız yere yeryüzünde taşkınlığa koyulurlar. Ey insanlar, sizin taşkınlığınız ancak kendi aleyhinizedir. Dünya hayatının geçici metaıdır. Sonra dönüşünüz ancak bizedir, biz de yaptıklarınızı size haber vereceğiz.

24) Dünya hayatının örneği, ancak gökten indirdiğimiz, onunla insanların ve hayvanların yediği yeryüzünün bitkisi karışmış olan bir su gibidir. Öyle ki yeryüzü, güzelliğini takınıp süslendiği ve ahalisi gerçekten ona güç yetirdiğini sanmışlarken gece veya gündüz ona emrimiz gelmiştir de, dün sanki hiç bir zenginliği yokmuş gibi, onu kökünden biçilip atılmış bir durumda kılmışız. Düşünen bir topluluk için biz ayetleri böyle birer birer açıklarız.

25) Allah ise barış yurduna çağırır ve kimi dilerse dosdoğru yola yöneltip-iletir.

21) İnsanlara, Mekke kâfirlerine yedi sene kıtlık gibi şiddetli bir sıkıntı dokunduktan sonra, bir rahmet, yağmur, bolluk dokundurduğumuz, tattırdığımız zaman, ayetlerimiz konusunda hileli bir düzen kurmak onlar içindir, iman edeceklerine söz verdikleri halde inkârlarında ısrar ederler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Düzen kurmada Allah daha hızlıdır. Allah onların düzenlerine karşılık daha çabuk ceza verir. Şüphesiz elçilerimiz, koruyucu meleklerimiz geliştirmekte olduğunuz düzenleri, tuzakları yazmaktadırlar, günahlarınızı kaydetmektedirler. Hiçbir şey bizden gizli kalmaz. Ahiret gününde herkese dünyada iken yaptıklarının karşılığı zerre miktarı haksızlık edilmeksizin verilecektir."*

22) Sizi kudretiyle, karada hayvanlar ve araçlar üzerinde ve denizde de su üzerinde yüzen gemilerde gezdiren, taşıyan O'dur. Hatta siz gemilerde bulunduğunuz zaman, gemiler de içindekileri güzel, tatlı ve hoş bir rüzgar ile götürüp yolcular da bu tatlı rüzgarla sevindikleri sırada ansızın onlara şiddetli ve helak edici bir fırtına gelip çatar. Her taraftan da şiddetli dalgalar onlara hücum etmeye başlayıp kendilerinin çepeçevre kuşatıldıklarını ve helak olacaklarını sanmışlarken, dinde ihlaslı olarak, O'na gönülden katıksız bağlılar olarak yalnızca Allah'a dua etmeye başlarlar, taptıkları şeyleri bırakırlar. Allah'a şöyle dua ederler: *"Andolsun eğer bizi bu sıkıntı ve belâlardan kurtaracak olursan, muhakkak verdiğin nimetlere karşı sana şükredenlerden ve sana itaat edip razı olduğun şeyleri yapanlardan olacağız."* (Kurtubi şöyle der: "Bu ayet gösteriyor ki insanlar sıkıntılı anlarda Allah'a dönecek bir şekilde yaratılmışlardır. Kâfir de olsa, darda kalan kimsenin duası kabul olunur. Çünkü sebepler kesilmiş ve o, Rablerin rabbine müracaat etmiştir.")

23) Ama Allah onları bu sıkıntı ve belâlardan kurtarınca, hemen haksız yere yeryüzünde taşkınlığa koyulurlar, fesat ve isyan çıkarırlar. Allah'tan başkasına dua ederler ve masiyet işlerler. İşte bu inkârcı insanın genel karekteridir. Ey insanlar, sizin taşkınlığınızın vebali ancak kendi aleyhinizedir. Onun meyvelerini sadece siz toplayacaksınız. Bu dünya hayatında, peşinden sonsuz pişmanlığın geldiği geçici şehvetlerden yararlanıyorsunuz. Ölümden sonra dönüşünüz ancak bizedir, biz de dünyada iken yaptıklarınızı size haber vereceğiz. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin vereceğiz.

24) Dünya hayatının örneği, ancak gökten indirdiğimiz bir yağmur suyu gibidir. Çünkü dünya hayatı geçici ve gidicidir, nimetleri zeval bulur, insanlar ona aldanır. Bu yağmur sayesinde yeryüzünün çeşitli bölgelerinde birbirine karışmış çeşitli bitkiler biter, insanların yediği hububat, meyve ve baklagiller ve hayvanların yediği ot, saman ve arpa gibi şeyler çıkar. Nihayet yeryüzü, hububat, meyve ve çiçeklerle güzelliğini takınıp süslendiği ve parlaklığını aldığında, yeryüzü ahalisi gerçekten ona güç yetirdiğini, o nimetlerden faydalanabileceklerini, meyve ve mahsulatını toplayabileceklerini sanmışlarken geceleyin veya gündüzleyin, yeryüzünde olan bitkilerin helak edileceğine dair ona emrimiz, hükmümüz gelmiştir de, dün sanki yeryüzünün hiç bir zenginliği yokmuş, o yerdeki bitkiler, daha önce yeryüzünde hiç bulunmamış ve yaşamamış gibi, onu tırpanlarla kökünden biçilmiş ve kesilmiş, üzerinde hiçbir şey kalmamış halde, bir kenara atılmış olarak bırakırız. Düşünen, misallerden ibret alan bir topluluk için biz ayetleri böyle birer birer açıklarız.

25) Allah ise Daru's-Selam'a, barış yurduna, sevinç ve ikâmet yurdu olan cennete çağırır ve hidayeti hakeden kullarından dilediğini dosdoğru yola, İslam dinine yöneltip-iletir. (Allah adildir, kimseye zulmetmez. İnsana cüz'i irade vermiş ve onu bununla mes'ul tutmuştur. Allah, hakka yönelen, hidayeti arzulayan, bildikleriyle amel eden, yanlışları hatırlatıldığında hemen hakka yönelen, hakkı bulmak için mücadele eden ihlaslı kimseleri mutlaka hidayete erdirir. Ona hidayete giden yolları açar. Hakkı bildiği halde ona yönelmeyen, bildikleriyle amel etmeyen, yanlışları hatırlatıldığında kibirlenen, yüz çeviren, hakkı bulduğunu, bir daha kaybetmesinin mümkün olmadığını zannederek rahat hareket eden, mücadele etmeyen, ihlassız kimseleri hidayete ulaştırmaz. Allah'ın dilemesi, insanlarınki gibi keyfilik değildir. Allah adildir, kimseye zulmetmez. Herkese layık olduğu şekilde muamele eder.)

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَى وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٦)
وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ
مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا
مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ
(٢٧) وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ
مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ (٢٨) فَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ (٢٩) هُنَالِكَ تَبْلُو
كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٣٠) قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ
السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٣١) فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ
(٣٢) كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ (٣٣)

26) İhsanda bulunanlara daha güzeli ve fazlası vardır. Yüzlerini ne bir karartı sarar, ne bir zillet. İşte onlar cennetin halkıdırlar; orada daimidirler.

27) Kötülükler kazanmış olanlar ise; her bir kötülüğün karşılığı, kendi misliyledir. Bunları bir zillet sarıp kaplar. Onları Allah'tan kurtaracak bir kimse de yoktur. Yüzleri karanlık bir gecenin parçalarına bürünmüş gibidir. İşte bunlar ateşin halkıdırlar; orada daimidirler.

28) O gün, onların tümünü bir araya toplayacağız, sonra şirk koşanlara: *"Yerinizden ayrılmayınız; siz de şirk koştuklarınız da."* diyeceğiz. Artık onların arasını açmışızdır. Şirk koştukları derler ki: *"Siz bize ibadet ediyor değildiniz."*

29) *"Bizimle sizin aranızda şahid olarak Allah yeter. Şüphesiz biz, sizin ibadetinizden habersizdik."*

30) İşte orada, her nefis önceden yaptıklarıyla imtihana çekilmiş olacak ve onlar asıl-gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülecekler. Uydurdukları da kendilerinden kaybolup uzaklaşacaklar.

31) De ki: *"Size gökten ve yerden rızık veren kimdir? Kulaklara ve gözlere malik olan kimdir? Ölüden diriyi çıkaran ve diriden ölüyü çıkaran kimdir? İşleri yerli yerince yöneten kimdir?"* Onlar: *"Allah"* diyeceklerdir. Öyleyse de ki: *"Peki siz yine de korkup-sakınmayacak mısınız?"*

32) İşte gerçek Rabbiniz olan Allah budur. Artık haktan sonra sapıklıktan başka ne var? O halde nasıl hâlâ çevriliyorsunuz?

33) Böylece Rabbinin sözü o fasık kimseler üzerinde gerçekleşmiştir ki: *"Onlar şüphesiz iman etmezler."*

26) İhsanda bulunanlara, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenlere ve Allah'ı görüyormuşcasına O'na ibadet edenlere, ahiret günüde yaptıklarından daha güzeli, cennet ve fazlası, Allah'ın rızasına ermeleri sonucu zatına bakmaları vardır. Onların yüzlerini cehennem ehlinin yüzlerine geldiği gibi ne bir toz ve karartı sarar, ne bir zillet, horluk ve hakirlik. İşte onlar cennetin halkıdırlar; orada daimi ve ebedidirler. Dünyanın ve dünya süslerinin aksine oranın nimetleri zeval bulmazlar, yok da olmazlar.

27) Dünyada kötülükleri işleyip, Allah'a isyan edenler ve inkâr edenler ise; işledikleri her bir kötülüğün karşılığı, Allah'ın adaleti gereği kendi misliyle veriliir. Ondan fazla ceza verilmez. İyiliklere gelince, onlar Allah'ın lütfuyla kat kat verilir. Bunları bir zillet ve horluk sarıp kaplar. Onları Allah'ın azabından ve hışmından kurtaracak bir kimse de yoktur. Onların yüzlerindeki şiddetli siyahlık ve karanlıktan dolayı, sanki yüzleri karanlık bir gecenin parçalarına bürünmüş gibidir. İşte bunlar cehennem ateşinin halkıdırlar; orada can yakıcı bir azap içerisinde daimi ve ebedidirler.

28) Ahiret günü, insanların, mü'minlerin ve müşriklerin tümünü hesap için bir araya toplayacağız, sonra şirk koşanlara: *"Yerinizden ayrılmayınız; siz de Allah'a şirk koştuklarınız da. Allah'ın size ne yapacağını görünceye kadar olduğunuz yerde durun!"* diyeceğiz. Artık müşriklerle mü'minlerin arasını açmışızdır, birbirlerinden ayrılmışlardır. Şirk koştukları onlardan uzaklaşarak derler ki: *"Siz bize ibadet ediyor değildiniz. Biz sizin, bize taptığınızı bilmiyorduk. Size, bize ibadet edin diye de emretmedik. Bizim sizinle bir ilgimiz yok, siz aslında şeytana ibadet ediyordunuz. Çünkü şeytan size bunu emretti."* O zaman kendilerine uyulup arkalarından gidilenler, onlara uyanlardan hızla uzaklaşırlar. O anda her iki taraf ta azabı görürler, aralarındaki bağ kopup parçalanır.

29) Kıyamet gününde putlar müşriklere: *"Bizimle sizin aranızda şahid olarak Allah bize yeter. Şüphesiz biz, sizin bize ibadet ettiğinizden habersizdik. Zira biz ne işitiyor, ne görüyor, ne de düşünüyorduk. Çünkü biz cansız varlıklardık, bizim ruhumuz yoktu."*

30) İşte orada, her nefis önceden hayır ve şer yaptıklarıyla imtihana çekilmiş olacak ve yaptıklarının karşılığını alacaklardır. Artık onlar asıl-gerçek mevlaları olan Allah'a döndürülecekler. Allah onlara yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir. Kendilerine şefaat edeceklerini zannettikleri putlar da kendilerinden kaybolup uzaklaşacaklar, onlara hiçbir yararı olmayacaklardır.

31) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Size gökten ve yerden rızık veren kimdir? Yağmuru kim yağdırıyor, ekinleri ve meyveleri kim bitiriyor? İşittiğiniz kulaklara ve gördüğünüz gözlerin sahibi kimdir? Allah onları sizden almak istediğinde, onları size kim geri verebilir? Ölüden diriyi, nutfeden insanı, yumurtadan tavuğu, taneden başağı, kâfirden mü'min çıkaran ve diriden ölüyü, insandan nutfeyi, tavuktan yumurtayı, başaktan taneyi, mü'minden kâfiri çıkaran kimdir? Mahlukatın işlerini idare eden, yerli yerince yöneten, kâinatı halden hale evirip-çeviren kimdir?"* Onlar: *"Şüphesiz bütün bunları yapan Alemlerin Rabbi olan Allah'tır."* diyeceklerdir. Mesele çok açık olduğu için kibirlenmelerine ve inat etmelerine imkân kalmamıştır. Öyleyse Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Peki siz Allah'tan başkasına ibadet etmeniz ve O'na şirk koşmanız yüzünden yine de Allah'ın azabından korkup-sakınmayacak mısınız?"* (Bu ve buna benzer bir çok ayet bize Arap müşriklerinin büyük bir çoğunluğunun Rububiyyet tevhidine inandıklarını fakat Uluhiyyeti kabul etmediklerini göstermektedir.)

32) İşte gerçek Rabbiniz olan Allah budur. O'nun ilahlığı ve birliği kesin delillerle sabittir. Artık haktan öteye sapıklıktan başka ne var ki? Kim Allah'a ibadetten ibaret olan haktan öte geçerse dalâlete düşmüş olur. O halde hâlâ nasıl Allah'a ibadet etmekten, yaratmayan, rızık veremeyen, diriltemeyen ve öldüremeyen şeylere ibadete çevriliyorsunuz?

33) İşte böylece itaatten çıkıp inkâra dalanlar ve yalanlayanlar üzerine Allah'ın kazası ve geçmiş hükmü, vacip oldu. Çünkü onlar Allah'ın birliğini, rasullerinin risaletini tasdik etmiyorlar. İşte bundan dolayı onlara azap vacip olur. Çünkü onlar şakî ve sapıktırlar.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ
الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٣٤) قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ
مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى
الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهِدِّي إِلَّا أَنْ يُهْدَى فَمَا لَكُمْ
كَيْفَ تَحْكُمُونَ (٣٥) وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ
لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (٣٦) وَمَا
كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ (٣٧) أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٣٨)
بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ كَذَلِكَ
كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ
(٣٩) وَمِنْهُمْ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ
أَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِينَ (٤٠) وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ
عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيئُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ
(٤١) وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ
كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ (٤٢)

34) De ki: *"Şirk koştuklarınızdan ilk kez yaratacak, sonra onu iade edecek olan var mı?"* De ki: *"Allah yaratmayı başlatır, sonra onu iade eder. Öyleyse nasıl çevriliyorsunuz?"*

35) De ki: *"Şirk koştuklarınızdan hakka ulaştırabilecek var mı?"* De ki: *"Hakka ulaştıracak Allah'tır. Öyleyse, hakka ulaştıran mı uyulmaya daha layıktır, yoksa doğru yola ulaştırılmadıkça kendisi hidayete ulaşmayan mı? Ne oluyor size? Nasıl hükmediyorsunuz?"*

36) Onların çoğu zandan başkasına uymaz. Zann ise hiç şüphesiz hak olan hiçbir şeyin yerini tutmaz. Şüphesiz ki Allah yaptıklarını çok iyi bilendir.

37) Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından uydurulmuş değildir. Ancak, önündekileri doğrulayan ve kitabı ayrıntılı olarak açıklayandır. Onda şüphe yoktur. Alemlerin Rabbi'ndendir.

38) Yoksa: *"Onu kendiliğinden uydurdu."* mu diyorlar? De ki: *"O halde onun benzeri bir sûre getirin ve eğer gerçekten doğru sözlüyseniz Allah'tan başka çağırabildiklerinizi çağırın."*

39) Hayır, onlar ilmini kavrayamadıkları ve te'vili kendilerine henüz gelmemiş bir şeyi yalanladılar. Onlardan öncekiler de böyle yalanlamışlardı. Zalimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak!

40) Aralarında ona iman eden kimseler de vardır, ona iman etmeyenler de vardır. Rabbin fesatçıları en iyi bilendir.

41) Eğer seni yalanlarlarsa, de ki: *"Benim yaptıklarım bana aittir, sizin yaptıklarınız size aittir. Siz benim yaptıklarımdan uzaksınız, ben de sizin yaptıklarınızdan uzağım."*

42) Onlardan sana kulak verenler de vardır. Fakat sağırlara –üstelik akıl da erdiremiyorlarsa- sen mi duyuracaksın.

34) Ey Muhammed! Kınayarak ve azarlayarak onlara de ki: *"Allah'a şirk koştuğunuz putlardan, heykellerden, reislerden, sapıklardan, tağutlardan mahlukatı yoktan varedecek, sonra yokedecek, sonra tekrar diriltecek biri var mı?"* Elbette ki yoktur. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Hayat veren ve öldükten sonra tekrar dirilten sadece Allah'tır. Bu ilah olduğunu iddia edenlerden hiçbiri bunu yapamaz. Öyleyse nasıl haktan batıla çevriliyorsunuz?"*

35) Ey Muhammed! Müşriklere de ki: *"Kendilerine ibadet etmek suretiyle Allah'a şirk koştuğunuz ilahlardan dalâlete düşmüş bir kişiyi irşad edecek veya şaşırmış bir kişiyi doğru yola iletecek veya ona doğru yolu gösterecek bir ilah var mı?"* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"İlahlarınız bundan aciz ise, bilin ki dalâlete düşmüş olanı irşad etmeye, yolu aydınlatmaya ve hakkı açıklamaya kadir olan sadece Allah'tır. Öyleyse, hak yola ileten yüce Allah mı kendisine uyulmaya daha layıktır, yoksa hiçkimseyi doğru yola ulaştıramayan, üstelik doğru yola ulaştırılmadıkça kendisi hidayete ulaşmayan bu putlar mı? Ey müşrikler! Ne oluyor size? Nasıl hükmediyorsunuz? Nasıl oluyor da putlarla rablerin Rabbini eşit tutuyorsunuz ve batıl olduğu açık olan şeyle hükmediyorsunuz?"*

36) Onların çoğu zandan başkasına uymaz, putların ilah olduğuna dair inançlarında, herhangi bir delile dayanmayan bilakis sadece batıl vehimlere ve fasit hurafelere dayanan bir inanca tabi olurlar. Evham ve hayallere dayanan bu tür inanç, kesin bilgiden hiçbir şey kazandırmayan yalancı bir zandan ibarettir. Zann ise hiç şüphesiz hak olan hiçbir şeyin yerini tutmaz. Çünkü kesin bilgi değildir. Şüphesiz ki Allah yaptıklarını, içinde bulundukları yalanlamayı ve inkârı çok iyi bilendir.

37) Bu Kur'an, Allah'tan başkası tarafından uydurulmuş değildir. Akl-ı selim sahibi bir kimsenin, bu Kur'an'ın uydurulup da Allah'a isnat edilmiş olduğuna inanması sahih, doğru ve makul olmaz. Çünkü Kur'an gibi bir kitap getirmek beşer gücünün üstündedir. Fakat o, Tevrat ve İncil gibi, kendisinden önce inen kitapları tasdik edici olarak geldi. Onda şeriatların, inançların ve hükümlerin açıklaması vardır. Onun Alemlerin Rabbi tarafından indirildiğinde şüphe yoktur.

38) Yoksa onlar: *"Bu Kur'an'ı Muhammed kendiliğinden uydurdu."* mu diyorlar? Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Eğer durum iddia ettiğiniz gibiyse o halde bu Kur'an'ın benzeri bir sûre getirin ve eğer gerçekten Muhammed'in onu uydurduğu sözünüzde doğru sözlüyseniz Allah'tan başka, yararlanmak için mahlukatından, insanlar ve cinlerden çağırabildiklerinizi çağırın."*

39) Hayır, bilakis bu müşrikler ilmini kavrayamadıkları ve te'vili, yorumu kendilerine henüz gelmemiş bir şeyi yalanladılar. Müşrikler, bu Kur'an'ı yalanladı ve onu iyice düşünüp anlamadan yalanlamaya koşuştular. İnsanlar daima, bilmediklerinin düşmanıdır. Halbuki onlara yapılmış olan tehdit henüz neticelenmedi. İşte bunların yalanladığı gibi, onlardan önce geçmiş olan milletler de yalanlamıştı. Zalimlerin sonunun nasıl olduğuna bir bak! Ey Muhammed! Zulümleri ve taşkınlıkları sebebiyle Allah onları nasıl helak etti. İşte onlara yaptığının benzerini bu azgın zalimlere de yapacaktır.

40) Ey Muhammed! Senin, kendilerine gönderildiğin o insanlardan bazıları bu Kur'an'a inanır, sana uyar ve sana gönderilenden faydalanır. Bazıları da ona inanmaz, inkâr üzere ölür ve o halde diriltilir. Rabbin, hidayete hak kazananı daha iyi bilir ve ona hidayet nasip eder. Sapıklığa hak kazananı da bilir ve onu saptırır. Rabbin fesatçıları en iyi bilen ve onlara yaptıklarının karşılığını verecek olandır.

41) Ey Muhammed! Eğer müşrikler seni yalanlarlarsa, onlara de ki: *"Benim yaptıklarım bana aittir, sizin yaptıklarınız size aittir. Siz benim yaptıklarımdan uzaksınız, ben de sizin yaptıklarınızdan uzağım. Hiç kimse diğerinin günahından sorumlu tutulmaz."*

42) Onlardan sana kulak verenler de vardır. Sen Kur'an okuduğun zaman seni dinler. Ancak senin okuduklarından hiçbir şeyi onların kalpleri kabul etmez. Ey Muhammed! Allah'ın kulaklarını sağır ettiği kimselere –üstelik sağırlıklarından dolayı akıl da erdiremiyorlarsa, düşünüp tefekkür edemiyorlarsa- sen mi duyuracaksın. Hidayet Allah'ın elindedir. O, hakeden kimseyi hidayete erdirir.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا لَا
يُبْصِرُونَ (٤٣) إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٤٤) وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَنْ لَمْ يَلْبَثُوا
إِلَّا سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ (٤٥) وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ
بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ
شَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ (٤٦) وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ فَإِذَا جَاءَ
رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٤٧)
وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤٨) قُلْ لَا
أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ
إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (٤٩)
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ
مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ (٥٠) أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ آلْآنَ وَقَدْ
كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ (٥١) ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا
عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٥٢)
وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ وَمَا أَنْتُمْ
بِمُعْجِزِينَ (٥٣)

43) Aralarından sana bakanlar da vardır. Ama kör olanları –üstelik basiretleri de yoksa- sen mi doğru yola ulaştıracaksın?
44) Şüphesiz Allah, insanlara hiç bir şeyle zulmetmez. Ancak insanlar, kendi nefislerine zulmediyorlar.
45) Onları, sanki günün bir saati kadar kaldıklarını zanneder vaziyette, bir arada toplayacağı gün, birbirlerini tanırlar. Allah'a kavuşmayı yalanlayanlar gerçekten hüsrana uğramışlardır. Onlar hidayete ermiş de değildi.
46) Onlara va'dettiğimizin bir kısmını sana göstersek yahut senin ruhunu alsak da yine onların dönüşü bize olacaktır. Sonra Allah yaptıklarına da şahittir.
47) Her ümmetin bir rasulü vardır. Rasulleri geldiği zaman aralarında adaletle hükmedilir ve onlara zulmedilmez.
48) Derler ki: *"Eğer doğru sözlüyseniz bu va'd ne zamanmış?"*
49) De ki: *"Allah'ın dilediğinden başka kendime ne bir zarar verebilirim ne de bir fayda sağlayabilirim. Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri gelince, artık ne bir saat ertelenebilirler, ne öne alınabilirler."*
50) De ki: *"Ya O'nun azabı geceleyin veya gündüzün size gelip çatarsa; söyleyin bana o suçlu-günahkârlar onun nesini acele isterler?"*
51) *"Gerçekleştikten sonra mı O'na iman edeceksiniz? Hemen şimdi mi? Oysa siz, onun erkence gelmesini istiyordunuz."*
52) Sonra zulmedenlere: *"Sürekli azabı tadın!"* denilecek. Kazandıklarınız dışında, bir başka şeyle mi cezalandırılacaktınız?
53) *"O gerçek midir?"* diye senden haber almak isterler. De ki: *"Evet, Rabbime andolsun ki, şüphesiz gerçektir ve sizler aciz bırakacak değilsiniz."*

43) Ey Muhammed! Onlardan sana bakan ve senin risaletinin açık delillerini görenler de vardır. Fakat onlar, gördüklerinden faydalanamayan körlerdir. Ey Muhammed! Eğer onların kalpleri körse, hakkı görmek istemiyorlarsa, bile bile haktan yüz çeviriyorlarsa –üstelik basiretleri de yoksa- sen mi doğru yola ulaştıracaksın? Sen kör için doğru yolu görebileceği bir göz yaratamayacağın gibi, onları inandırmaya da muvaffak olamazsın. Bu yüzden onlar iman etmedilerse üzülme. Hidayet Allah7ın elindedir.
44) Şüphesiz Allah, insanlara hiç bir şeyle zulmetmez, günahsız hiçbir kimseye ceza vermez. Yarattıklarına, hak etmedikleri şeyi yapmaz. Ancak insanlar, inkâr, masiyet ve Allah'ın emrine muhalefet ederek kendi nefislerine zulmediyorlardı.
45) O müşrikleri, hesap için bir araya toplayacağımız günü hatırla, o zaman onlar görecekleri korkunç olaylardan dolayı sanki dünyada gündüzün bir saati, miktarı kadar kalmış gibi olacaklar. Dünyada olduğu gibi, birbirlerini tanıyacaklar. Bu tanışma, kınama ve birbirini rezil etme tanışmasıdır. Biri diğerine: *"Beni sen aldattın ve saptırdın."* der. Yoksa bu tanışma sevgi ve muhabbet tanışması değildir. Öldükten sonra dirilip, Allah'a kavuşmayı, hesap ve ceza için toplanmayı yalanlayanlar gerçekten hüsrana, zarar ve ziyana uğramışlardır. Onlar hidayete ermiş de değildi. Bu hayatta hayra muvaffak olamamışlardır. Dünya hayatında doğru yolu bulamadıkları, hidayete eremedikleri için, bu hüsranla, bu acıklı azapla karşılaşırlar.
46) Ey Muhammed! Senin sevinmen için onların çekeceği azabın bir kısmını sana dünyada göstersek yahut bunu sana göstermeden senin ruhunu alsak da yine onların dönüşü bize olacaktır. İster dünyada olsun, ister ahirette olsun onlara mutlaka ceza verilecektir. Sonra Yüce Allah yaptıklarına ve işledikleri suça şahittir. Yaptıklarına karşılık onları cezalandıracaktır.
47) Her ümmetin hidayetleri için onlara gönderilmiş bir rasulü vardır. Rasuller insanları yalnızca Allah'a ibadet etmeye, O'na hiçbir şeyi şirk koşmamaya, tağutları reddetmeye davet etmişlerdir. İnsanların kimisi o rasule iman etmiş, kimisi de iman etmemiştir. Kıyamet gününde rasuller ve ümmetleri biraraya geldiği zaman aralarında adaletle hükmedilir ve onlara zulmedilmez, günahsız yere kimseye azap edilmez. Herkese yaptıklarının karşılığı zerre miktarı haksızlık edilmeksizin verilir.
48) Mekke kâfirleri alay ve eğlence tarzıyla Rasulullah'a derler ki: *Eğer doğru söylüyorsan bize va'd ettiğin bu azap ne zaman gelecek?"*
49) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Allah'ın dilediğinden başka kendime ne bir zarar verebilirim ne de bir fayda sağlayabilirim. O halde, sizin çabucak gelmesini istediğiniz azabı ben nasıl getirebilirim! Her ümmetin bir eceli, yok olması ve azaba uğraması için muayyen bir vakti vardır. Ecelleri, yok olma vakti gelince, artık ne bir saat ertelenebilirler, ne öne alınabilirler. Allah'ın hükmü zamanında uygulanır. Hiç kimse onu bozamaz."*
50) Ey Muhammed! O yalanlayanlara de ki: *"Ya Allah'ın azabı geceleyin veya gündüzün size gelip çatarsa onu önlemek için size ne faydası olur? Söyleyin bana o suçlu-günahkârlar onun nesini acele isterler? Acele olarak istedikleri ne büyük şeydir!"*
51) *"Ey müşrikler! Allah'ın azabı size geldikten sonra mı O'na iman edeceksiniz? O'na iman edinceye kadar size mühlet verilecek mi? Azap gelip de onu açık açık gördüğünüzde imanın faydası ne? Fayda vermediği bir zamanda iman etmek size ne fayda sağlar?! Yoksa hemen şimdi mi inanıyorsunuz? Oysa siz, daha önce alay ve eğlenceye alarak azabın çabucak inmesini istiyordunuz."*
52) Bundan sonra zulmedenlere: *"Sürekli, zeval bulmayan ve yok olmayan azabı tadın!"* denilecek. İnkâr ve yalanlamalarınız dışında, bir başka şeyle mi cezalandırılacaktınız? Böyle bir şey asla sözkonusu olamaz. Allah adildir, kimseye zulmetmez.
53) Ey Muhammed! Müşrikler: *"Bizi korkuttuğun azab ve öldükten sonra dirilme gerçek midir?"* diye senden haber almak isterler. Onlara de ki: *"Evet, Rabbime andolsun ki, şüphesiz o gerçektir, bunda herhangi bir şüphe yoktur. Siz azaptan kaçmak veya sakınmakla Allah'ı aciz bırakacak değilsiniz. Bilakis siz O'nun elinde ve kudreti altındasınız."*

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ
وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٥٤) أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
(٥٥) هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٥٦) يَاأَيُّهَا
النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي
الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (٥٧) قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ
وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ (٥٨)
قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا
وَحَلَالًا قُلْ أَاللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ (٥٩) وَمَا
ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ
لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (٦٠)
وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
(٦١)

54) Zulmeden her nefis, eğer yeryüzünde bulunan herşeye sahip olsaydı, elbette onu fidye olarak verirdi. Azabı görünce pişmanlıklarını gizlerler, oysa onlar haksızlığa uğratılmadan aralarında adaletle hükmedilmiştir.

55) İyi bilin ki; göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Şunu da iyi bilin ki Allah'ın va'di haktır. Fakat onların çoğu bilmezler.

56) O, diriltir ve öldürür. Ve O'na döndürüleceksiniz.

57) Ey insanlar, Rabbinizden size bir öğüt, sinelerde olana bir şifa ve mü'minler için bir hidayet ve rahmet geldi.

58) De ki: *"Allah'ın lütfu ve rahmetiyle ve yalnız bunlar ile sevinsinler. Bu, onların toplayıp yığmakta olduklarından hayırlıdır."*

59) De ki: *"Allah'ın sizin için indirdiği sizin bir kısmını haram ve helâl kıldığınız rızıktan, haber var mı? Söyler misiniz?"* De ki: *"Allah mı size izin verdi, yoksa Allah'a mı iftira ediyorsunuz?"*

60) Allah'a karşı iftira edenlerin kıyamet gününde zanları nedir? Şüphesiz ki Allah insanlara lütufkârdır. Fakat onların çoğu şükretmezler.

61) Senin içinde olduğun herhangi bir durum, onun hakkında Kur'an'dan okuduğun herhangi bir şey ve sizin işlediğiniz herhangi bir iş yoktur ki, o işe daldığınızda biz mutlaka üzerinize şahidiz. Yerde olsun gökte olsun zerre ağırlığınca bir şey Rabbinden gizli kalmaz. Bundan daha küçüğü ve daha büyüğü de muhakkak apaçık kitaptadır.

54) Zulmeden, şirk ve küfür işleyen her nefis, eğer yeryüzünde bulunan hazineler, mallar ve değerli olan herşeye sahip olsaydı, elbette onların hepsini Allah'ın azabından kurtulmak amacıyla fidye olarak verirdi. Fakat ne yazık ki bu onlardan kabul olunmaz. Şirk ve günah esaslı bir hayat sürdürmek suretiyle kendilerine zulmeden o zalimler, cehennem azabını görünce pişmanlıklarını saptırmış oldukları zayıf kişilerden gizlerler, içine atarlar, oysa onlar haksızlığa uğratılmadan aralarında adaletle hükmedilmiştir. Amellerinin karşılığında hiçbir şey eksik verilmez. Onlara sadece suçlarının karşılığında ceza verilir.

55) Haberiniz olsun, iyi bilin, size söyleyeceklerime dikkat edin ki; yedi göklerde, yedi yerlerde ve bu ikisi arasında ne varsa hepsi Allah'ın mülküdür. Oralarda Allah'tan başka hiçkimsenin bir şeyi yoktur. Mülkü yaratan da O'dur, sahibi de O'dur. Yaratmada ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. İbadet yalnızca O'nun hakkıdır. O'ndan başkasına ibadet etmek şirktir. Şunu da iyi bilin ki Allah'ın öldükten sonra dirilme ve ceza va'di haktır, şüphesiz olacaktır. Fakat insanların çoğunun akılları noksan olduğu ve kendilerini gaflet bürüdüğü için bunu bilmezler, mahiyetini anlamazlar. Dolayısıyla söylediklerini söylerler. Ahiret günü için hazırlık yapmazlar.

56) Allah, canlıları diriltir ve öldürür. Ve ahirette yalnızca O'nun huzuruna döndürüleceksiniz. O, herkese dünyada iken yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

57) Ey insanlar, Rabbiniz, yaratıcınız, efendiniz, sahibiniz, yöneticiniz olan Allah'tan size bir öğüt, sinelerde, kalplerde, göğüslerde bulunan cehalet ve şüphe hastalığına bir şifa ve mü'minler için bir hidayet ve rahmet kitabı olan Kur'an geldi. Hayatınızı ve yaşantınızı Kur'an'ın hükümlerine uygun olarak düzenleyin ki dünya ve ahiret mutluluğunu elde edesiniz.

58) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Ancak Allah'ın lütfu ve rahmetiyle, yani Kur'an ve İslâm dini ile sevinsinler. Kur'an, onların toplayıp yığmakta olduğu dünya malından, onun geçici zinetinden ve yok olacak nimetinden daha hayırlıdır. Çünkü dünya, Allah katında içinde bulunanlarla birlikte bir sivrisineğin kanadına bile eşit değildir."*

59) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Allah'ın sizin için indirdiği sizin bir bahire, saibe, vasile, ham, laşe, ekinler gibi bir kısmını haram ve helâl kıldığınız rızıktan, haber var mı? Söyler misiniz?"* Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Bana söyleyin bakalım: Helâl ve haram kılma hususunda dilediğiniz gibi hükmedeceğinize dair Allah mı size izin verdi, yoksa Allah'a mı iftira ediyorsunuz?"*

60) Allah'a karşı yalan uyduranların, iftira edenlerin, kendilerinden helâl ve haramlar koyanların fikri nedir? Kıyamet gününde Allah'ın kendilerini bağışlayacağını ve affedeceğini sanıyorlar. Hayır, bilakis Allah onları cehenneme sokacaktır. Şüphesiz ki Allah kullarına karşı büyük lütuf sahibidir. Zira acele azap etmemek, nebi ve rasuller göndermek ve kitaplar indirme lütfunda bulunmak suretiyle onlara merhamet etmiştir. Fakat onların çoğu nimete şükretmezler, hatta inkârda bulunur ve nankörlük ederler.

61) Ey Muhammed! Senin içinde olduğun herhangi bir durum, onun hakkında Kur'an'dan okuduğun herhangi bir şey ve ey insanlar! Sizin Hayır ve şerden işlediğiniz herhangi bir iş yoktur ki, o işe daldığınızda biz mutlaka üzerinize şahidiz, yaptığınız küçük büyük tüm amelleri kayda geçeriz. Yerde olsun gökte olsun zerre ağırlığınca bir şey Rabbiniz, yaratıcınız, sahibiniz, efendiniz, yöneticiniz olan Allah'tan gizli kalmaz. Allah'ın izni, dilemesi, iradesi, yaratması ve takdiri olmadan bir yaprak dahi kımıldamaz. Bundan daha küçüğü ve daha büyüğü de muhakkak apaçık kitap olan Levh-i Mahfuz'da kayıtlıdır. Bu yüzden Allah'ın istediği ve razı olduğu amelleri işleyin. Ahiret gününde dünyada iken yaptıklarınızın karşılığı zerre miktarı haksızlık edilmeksizin size verilecektir. (Allah'ın ilk yarattığı şey kalemdir. Ona kâinatta olacak tüm olayları yazmasını emretti o da bunları Levh-i Mahfuz'da yazdı. Şu an kâinatta olan, geçmişte olmuş ve gelecekte olacak tüm olaylar, en ince ayrıntısına kadar Allah'ın ezeli ve kadim ilmi gereği önceden bilinen, takdir edilen, yaratılan, yazılan şeylerdir. Allah insana irade-i cüziyye vermiş, onu yaptıklarından dolayı sorumlu tutmuştur. Ona kötülük yapmayı zorlamamıştır.)

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦٢)
الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (٦٣) لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ (٦٤) وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦٥) أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ
إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (٦٦) هُوَ
الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (٦٧) قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا
سُبْحَانَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
إِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ (٦٨) قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا
يُفْلِحُونَ (٦٩) مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ (٧٠)

62) Haberiniz olsun; şüphesiz Allah'ın velilerine hiçbir korku yoktur, onlar kederlenecek de değillerdir.

63) Onlar iman edip sakınanlardır.

64) Onlar için dünya hayatında da ahirette de müjde vardır. Allah'ın sözlerinde asla değişiklik olmaz. İşte bu, en büyük kurtuluşun ta kendisidir.

65) Onların söyledikleri seni üzmesin. Şüphesiz izzet ve gücün tümü Allah'ındır. O, Semî'dir, Alîm'dir.

66) Haberiniz olsun; şüphesiz göklerde kim var, yerde kim var tümü Allah'ındır. Allah'tan başkasına tapanlar bile, şirk koştukları şeylere uymuyorlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve ancak yalan söylerler.

67) Geceyi içinde dinlenmeniz için, gündüzü ise aydınlık olarak yaratan O'dur. Şüphesiz işitebilen bir topluluk için bunda gerçekten ayetler vardır.

68) *"Allah çocuk edindi."* dediler. O, yücedir. O, hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Yanınızda buna dair hiçbir delil yoktur. Allah'a karşı bilmeyeceğiniz bir şey mi söylüyorsunuz?

69) De ki: *"Allah'a karşı yalan uydurup iftira edenler, kurtuluşa eremezler."*

70) Dünyada bir süre faydalanmadan sonra dönüşleri ancak bize olacaktır. Sonra da küfür-inkâr etmeleri sebebiyle onlara en şiddetli azabı tattıracağız.

62) Ey insanlar! Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; şüphesiz Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyen velilerine, sevdiklerine, dost ve ahbaplarına ölüm anında, kabirde ve ahirette hiçbir azap korkusu yoktur, onlar kederlenecek de değillerdir, dünyada elde edemedikleri şeylere tasalanmazlar, üzülmezler. Çünkü onlar cennet nimetleri içindedir. Cennet nimetleri ise, dünya nimetleri ile kıyaslanmayacak derecede güzeldir.

63) Allah'ın veli kulları, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde Allah'a iman edip, bu imanın gereği olarak salih amel işleyen ve Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınan, harama düşme korkusuyla şüpheli gördüğü bir çok mübahı bile terkeden kimselerdir. (Bugün malesef Allah dostu kavramı çok değişmiş, fenafillah makamına ulaştığı iddia edilen bir çok şeyhe Allah'a ait birçok sıfat verilmiştir. Nüceba, nükeba, abdal, gavs inançları, rabıta, tevessül, şeyhin koruma perdesi altına girme, şeyhin müritlerini bir kibrit kutusuna koyup sırattan geçireceği, şefaati sayesinde cehennem azabı görülmeyeceği, öldükten sonra kınından çıkmış kılıç gibi aktif olup müridini koruyacağı, kainatı idare edeceği, dünyada iken sormadan sorulara cevap vereceği, kalplerden geçeni bileceği, yağmur yağdıracağı, hidayet edeceği vb. bir çok şirkler malesef Allah dostu olduğu iddia edilen kişilere yapılır olmuştur. Bir çok uydurma kerametler de anlatılmıştır. Dikkatli olmak gerekir.)

64) Allah'ın veli kulları için dünya hayatında da ahirette de onları sevindirecek müjdeli şeyler vardır. Çünkü melekler ölüm anında onlara Allah'ın rızasını ve rahmetini, ahirette ise cennet nimetini ve büyük kazancı müjdelerler. Onlara: *"Korkmayın, üzülmeyin, size va'dolunan cennetle sevinin"* derler. Allah'ın sözlerinde asla değişiklik olmaz. İşte bu, en büyük kurtuluşun ta kendisidir. İşte bu öyle bir kazançtır ki, ondan daha öteye bir kazanç yoktur. Bu, eşi ve benzeri olmayan bir gayeyi elde etmektir.

65) Onların seni yalanlamaları ve: *"Sen gönderilmiş bir rasul değilsin."* demeleri seni üzmesin. Şüphesiz izzet ve gücün tümü Allah'ındır. Tam kuvvet ve kapsamlı üstünlük, tek olan Allah'a mahsustur. O senin yardımcın, koruyucun ve destekçindir. İzzet sadece O'nundur. O dostlarına lutfeder, düşmanlarını ondan mahrum eder. Allah, gizli açık herşeyi işiten ve bilendir. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

66) Ey insanlar! Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; şüphesiz göklerde kim var, yerde kim varsa istisnasız tümü Allah'ın kulu, mülkü ve yarattıklarıdır. Allah'tan başkasına tapan, ibadet eden müşrikler bile, şirk koştukları şeylere, ilahlara, putlara, heykellere aslında uymuyorlar. Bilakis onların şefaat edeceğini veya fayda sağlayacağını sanıyorlar. Halbuki putlar onlara ne bir zarar verebilir, ne de bir fayda sağlayabilir. Onlar ancak boş bir zanna uyarlar ve ancak yalan söylerler. Vehimlerini gerçek sanıyorlar.

67) Ey insanlar! Geceyi bedenleriniz için dinlenme vakti, gündüzü ise geçiminizi sağlamanız için aydınlık olarak yaratan Allah'tır. Şüphesiz işitebilen, ibret alacak bir şekilde dinleyen bir topluluk için bunda gerçekten Allah'ın varlığına ve birliğine delâlet eden apaçık ayetler, alâmetler ve deliller vardır.

68) Yahudiler Uzeyr'i, Hristiyanlar İsa'yı, müşrikler melekleri Allah'a nispet ederek: *"Allah çocuk edindi."* dediler. Allah, onların bu iftiralarından münezzehtir, mukaddestir, yücedir. O, hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır. Dolayısıyla O'nun çocuğu olmaz. Göklerde ve yerde ne varsa O'nun kulu, mahluku ve mülküdür.. Yanınızda Allah'ın çocuk sahibi olduğuna dair hiçbir delil de yoktur. Allah'a karşı çocuk isnat etmekle bilmeyeceğiniz bir şey mi söylüyorsunuz? O'na iftira ediyor ve O'nun hakkında yalan mı söylüyorsunuz?

69) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Allah'a karşı yalan uydurup iftira edenler,asla kurtuluşa eremezler, başaramazlar."*

70) Dünyada ahiret nimetlerine oranla çok az bir süre faydalanmadan sonra hesap ve ceza için dönüşleri ancak bize olacaktır. Sonra da küfür ve inkâr etmeleri, şirk işlemeleri sebebiyle cehennemede ebedi olarak yakmak suretiyle onlara en şiddetli azabı tattıracağız.

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَاقَوْمِ إِنْ كَانَ كَبُرَ
عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ
غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِي (٧١) فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا
سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ
أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (٧٢) فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ
فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ (٧٣) ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ
بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا
لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ
الْمُعْتَدِينَ (٧٤) ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى
فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُجْرِمِينَ
(٧٥) فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ
مُبِينٌ (٧٦) قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ
أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ (٧٧) قَالُوا أَجِئْتَنَا
لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا وَتَكُونَ لَكُمَا الْكِبْرِيَاءُ فِي
الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ (٧٨)

71) Onlara Nuh'un haberini de oku. Hani kavmine demişti ki: *"Ey kavmim, eğer aranızda kalmam ve Allah'ın ayetleriyle öğüt verişim size ağır geliyorsa –ki ben ancak Allah'a tevekkül ederim- haydi işinizi sağlam tutun, şirk koştuklarınızı da çağırın, sonra işiniz size hiçbir tasa vermesin. Sonra da mühlet vermeksizin bana hükmünüzü uygulayın."*

72) *"Eğer yüz çevirirseniz zaten ben sizden bir ücret de istemedim. Benim ecrimi ancak Allah verecektir. Ve ben, müslümanlardan olmakla emrolundum."*

73) Fakat onu yalanladılar, biz de onu ve gemide onunla birlikte olanları kurtardık ve onları halifeler kıldık. Ayetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Uyarılanların sonunun nasıl olduğuna bir bak!

74) Sonra onun ardından kendi kavimlerine nice rasuller gönderdik; onlara apaçık belgeler getirmişlerdi. Ama daha önce yalanlamaları nedeniyle inanmadılar. İşte biz, haddi aşanların kalplerini böyle mühürleriz.

75) Sonra bunların ardından Firavun'a ve onun ileri gelenlerine Musa'yı ve Harun'u ayetlerimizle gönderdik. Fakat onlar büyüklendiler. Onlar suçlu-günahkâr bir kavimdi.

76) Onlara katımızdan hak geldiği zaman, dediler ki: *"Bu, kuşkusuz apaçık bir sihirdir."*

77) Musa: "*Size hak geldiğinde mi söylersiniz? Bu bir sihir midir? Oysa sihirbazlar kurtuluşa eremezler."* dedi.

78) Onlar: *"Siz ikiniz, bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuzdan döndürmek ve yeryüzünde de büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin ikinize inanacak değiliz."* dediler.

71) Ey Muhammed! Mekkeli müşriklere Nuh'un yalanlayıcı kavmiyle olan haberini oku, anlat, bildir. Belki bu olaylardan ibret alır da imana gelirler. Bu kıssalar aynı zamanda senin ve mü'minler için bir teselli kaynağıdır. Kâfirlerin zulüm ve işkencelerine sabretmeniz için bir moral kaynağıdır. Hani bir zamanlar Nuh, inatçı ve inkârcı kavmine demişti ki: *"Ey kavmim, eğer benim içinizde uzun süre kalmam ve sizi Rabbim olan Allah'ın ayetleriyle uyarıp korkutmam size ağır ve zor geliyorsa ve beni kovmaya ve öldürmeye niyet ettiyseniz şunu iyi bilin ki, ben ancak Allah'a tevekkül ederim, Meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra sadece O'na güvenir O'na sığınır ve O'na dayanırım. Size aldırış etmem. Haydi işinizi sağlam tutun, şirk koştuklarınızı da yardıma çağırın, sonra benim hakkımdaki tutumunuz size hiçbir tasa vermesin, örtülü kalmasın, bilakis açık seçik olsun. Sonra da azıcık dahi olsa mühlet vermeksizin bana istediğiniz hükmü uygulayın."*
72) *"Eğer benim nasihatım ve uyarılarımdan yüz çevirirseniz siz bilirsiniz. Kaybedecek olan sizler olursunuz. Zaten ben sizden bir ücret de istemedim. Benim ecrimi ancak Allah verecektir. Bu yüzden ben kazançlıyım. Ben risaleti tebliğ etmek için Allah'tan başka kimseden ücret ve karşılık istemem. Ben size dünyalık herhangi bir maksatla değil sadece Allah rızası için nasihat ettim. Ve ben, müslümanlardan, Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim olanlardan, hayatını ve yaşantısını Allah'ın hükümlerine uygun olarak uygun olarak yaşayanlardan olmakla emrolundum."* (Bir zorunluluk olmadıkça, insanları Allah'a davet eden, Allah'ın duyurusunu sunan davetçinin buna karşılık bir ücret alması doğru değildir.)
73) Nuh, gece gündüz gizli açık her türlü metodu deneyerek onlara İslam'ı anlatmasına rağmen onlar ısrarla Nuh'u yalanlamaya devam ettiler, biz de Nuh'u ve gemide onunla birlikte olan mü'minleri kurtardık ve onları halifeler, boğulanların yerine geçen yeryüzünün sakinleri kıldık. Ayetlerimizi yalanlayanları da tufanla suda boğduk, kabir azabına soktuk. Onlar için ayrıca ahiret gününde de cehannem azabı vardır. Ey Muhammed! Rasullerin uyarılarını yalanlayanların sonunun nasıl olduğuna bir bak! İman etmedikleri taktirde senin kavminin akibeti de bunlar gibi helak olacaktır. Ey iman edenler! Siz de Nuh'a iman eden mü'minler gibi rasulünüz Muhammed'e ve getirdiği Kur'an ve sahih sünnete uyarsanız Nuh kavminden iman edenlerin dünya ve ahiret mutluluğunu elde ettiği gibi siz de mutlu olursunuz. Onlara yardım ettiğimiz gibi size de yardım ederiz.
74) Sonra Nuh'un ardından kendi kavimlerine Hud, Salih, Lut, İbrahim, Şuayb gibi nice rasuller gönderdik; onlar kavimlerine apaçık belgeler, hüccetler, deliller, mucizeler getirmişlerdi. Ancak onlar, öncekilerin cezalarına çarptırılmadan rasullerinin kendilerine getirdiklerine inanacak değillerdi. İşte biz, inkâr, yalanlama ve inat etme hususunda haddi aşan, iman etmemede ısrar edenlerin kalplerini böyle mühürleriz. İman onların kalbine girecek yer bulamadığı gibi küfür de kalplerinden çıkmaz.
75) Sonra bu rasullerin ve ümmetlerinin ardından Firavun'a ve onun ileri gelenlerine Musa'yı ve kardeşi Harun'u ayetlerimizle, apaçık belge, hüccet, delil ve mucizelerimizle gönderdik. Fakat onlar kibirlendiler, mucizelere iman etmeyi büyüklüklerine yediremediler. Onlar müşrik, kâfir, suçlu-günahkâr, bozguncu bir kavimdi.
76) Onlara katımızdan hak olan beyaz el mucizesi geldiği zaman, aşırı kibir ve inatlarından dediler ki: *"Bu, kuşkusuz apaçık bir sihirdir. Musa bununla bizi büyülemek istedi."*
77) Musa dedi ki: "*Bu gerçeğin sihir olduğunu mu söylüyorsunuz? Bu size getirdiğim bir sihir midir? Öyleyse sizin sihirbazları nasıl yendim? Oysa gerçek şu ki sihirbazlar kurtuluşa eremezler, başaramazlar, kazanamazlar, umduklarını elde edemezler."*
78) Firavun ve ileri gelenleri şöyle dediler: *"Siz ikiniz, bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz dinden döndürmek ve Mısır topraklarında yönetim ve idareyi elinize alıp büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin ikinize ve getirdiğiniz dine inanacak değiliz."*

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ (٧٩) فَلَمَّا جَاءَ
السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (٨٠) فَلَمَّا
أَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ (٨١) وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ
بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (٨٢) فَمَا آمَنَ لِمُوسَى إِلَّا
ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَى خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ
وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ (٨٣)
وَقَالَ مُوسَى يَاقَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ
كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ (٨٤) فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا
تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٨٥) وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنْ
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ (٨٦) وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى وَأَخِيهِ أَنْ
تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَبَشِّرْ الْمُؤْمِنِينَ (٨٧) وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا إِنَّكَ
آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا
لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٨٨)

79) Firavun: *“Bütün bilgin sihirbazları bana getirin!”* dedi.

80) Nihayet sihirbazlar gelince Musa onlara: *“Atacağınızı atın!”* dedi.

81) Onlar atınca, Musa dedi ki: *“Sizin bu yaptığınız sihirdir. Şüphesiz Allah onu boşa çıkaracaktır. Elbette Allah, bozgunculuk çıkaranların işini düzeltmez.”*

82) Allah, suçlu-günahkârlar istemese de, hakkı kendi kelimeleriyle gerçekleştirecektir.

83) Sonunda Musa’ya kavminden bir takım gençler dışında –Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı. Çünkü Firavun, gerçekten yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı.

84) Musa dedi ki: *“Ey kavmim, eğer siz Allah’a iman edip müslüman olmuşsanız artık yalnızca O’na tevekkül edin.”*

85) Dediler ki: *“Biz yalnızca Allah’a tevekkül ettik. Rabbimiz, bizi zulmeden bir kavim için bir fitne kılma.”*

86) *“Ve rahmetinle bizi o kâfirler topluluğundan kurtar.”*

87) Musa ve kardeşine: *“Mısır’da kavminize evler hazırlayın, evlerinizi namaz kılınan yerler yapın ve namazı dosdoğru kılın. Mü’minleri de müjdele!”* diye vahyettik.

88) Musa dedi ki: *“Rabbimiz, şüphesiz sen Firavun ve ileri gelenlerine dünya hayatında bir zinet ve mallar verdin. Rabbimiz senin yolundan sapsınlar diye mi? Rabbimiz, mallarını yerin dibine geçir kalplerini mühürle. Çünkü onlar can yakıcı azabı görmedikçe iman etmeyeceklerdir.”*

79) Firavun, Musa ile kardeşi Harun’u ülkenin yönetimini ele geçirmeyi amaçlayan iki siyasetçi olmakla suçlamasının ardından onları kamuoyunda küçük düşürmek amacıyla üst düzey yöneticilerine: *“Sihir sanatını çok iyi bilen bütün usta sihirbazları bana getirin!”* diye emretti. Amacı Musa’yı sihirle altetmekti.

80) Nihayet Mısır’ın değişik bölgelerinden usta sihirbazlar gelince, Musa onlara: *“Atacağınız iplerinizi ve âsâlarınızı atın, maharetinizi gösterin!”* dedi.

81) Onlar iplerini atınca, ipleri yılan şeklinde hareket etmeye başladı. Musa dedi ki: *“Beni itham ettiğiniz şey sihir değil, asıl şimdi bu sizin yaptığınız sihirdir. Şüphesiz Allah onu yok edecek ve boşa çıkaracaktır, batıl olduğunu insanlara gösterecektir. Elbette Allah, bozgunculuk çıkaranların işini düzeltmez, amelini ıslah etmez.”* (Musa’nın sopası Allah’ın izniyle bir ejderha haline geldi ve sihirbazların yılan şeklinde görülen sopalarını yuttu. Sihirbazlar iman etti. Firavun ise sinirden çılgına döndü,)

82) Allah, suçlu-günahkârlar, müşrikler ve kâfirler istemese de, hoşlanmasa da, hakkı kendi kelimeleriyle gerçekleştirecektir, gerçeği ispatlayacak ve onu hüccet ve delilleriyle destekleyecektir.

83) Sonunda Musa’ya kavmi İsrailoğullarından bir takım gençler, Firavun’un karısı, hanedana mensup olup inancını gizleyen bir mü’min ve saray berberi dışında –Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları, işkence edip dinlerinden döndürmeleri korkusuyla- iman eden, Musa’nın dinine giren olmadı. Çünkü Firavun, gerçekten yeryüzünde büyüklenen, fesat çıkarıcı, gururlu, kibirli, zorba, zalim bir diktatördü ve gerçekten ilahlık iddiasında bulunmak suretiyle ölçüyü taşıranlardan, haddi aşanlardandı.

84) Musa iman edenlerin Firavun’un zulmünden korktuklarını görünce kavmi İsrailoğullarına dedi ki: *“Ey kavmim, eğer siz Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde O’na iman edip emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim olmuşsanız artık yalnızca O’na tevekkül edin. Meşru olan tedbirleri aldıktan sonra O’na güvenin, O’na dayanın, O’na sığının. Tüm işlerinizi O’nun iradesine teslim edin. Her türlü kötülüğe ve zarara karşı O size yeter.”*

85) Bunun üzerine dediler ki: *“Biz yalnızca Allah’a tevekkül ettik. Meşru olan tedbirleri aldıktan sonra yalnızca O’na güvendik, O’na dayandık, O’na sığındık. Rabbimiz, bizi zulmeden bir kavim için fitne kılma, onları bizim başımıza musallet etme ki bize işkence etmesinler ve bizim sebebimizle fitneye düşüp te, “Bunların dini doğru olsaydı başlarına bu bela gelmezdi.” demesinler.”*

86) *“Ve rahmetinle, lütuf ve ihsanınla bizi o kâfirler topluluğundan, Firavun ve yandaşlarından kurtar.”* dediler.

87) Musa ve kardeşi Harun’a şöyle vahyettik: *“Mısır’da kavminize, kapıları birbirine bakan evler hazırlayın, ayrı bir mahalle oluşturun, birbirinize sahip çıkın, müşriklerden ayrılın, baskına uğramamanız için özel mescitlerde toplanmayın, evlerinizi namaz kılınan yerler haline getirin, kıbleye yönelin ve rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde devamla namazı dosdoğru kılın. Ey Musa sana uyan mü’minleri düşmanlarına karşı galibiyet ve zaferle müjdele! Onlar için ahirette cennet vardır.”* (İsrailoğullarının ayrı bir mahallede oturmaları olayı, Mısır’dan çıkışın bir ön hazırlığıydı. Düşmandan korkulduğu dönemde evin bir bölümünü mescid edinmek caizdir.)

88) Musa Allah’tan aldığı vahiyle onların iman etmeyeceklerini bildiği için şöyle buddua etti: *“Ey Rabbimiz! Şüphesiz sen Firavun ve kavminin ileri gelenlerine ve eşrafına zinet olarak dünya metaı ve eşyası ile bir çok mal verdin. Ey Rabbimiz! Sonunda onlar insanları senin dininden, senin yolundan saptırsınlar, sana itaat ve seni birlemekten menetsinler diye mi onlara böyle çok mal verdin!? Ey Rabbimiz! Mallarını yerin dibine geçir, paramparça edip yok et! Onların kalplerini katılaştır, duyarlılığını yoket ve mühürle de iman etmesinler. Çünkü onlar can yakıcı, elem verici, acıklı azabı görmedikçe iman etmeyeceklerdir.”* (Musa’nın yaptığı bu bedduaya kardeşi Harun da *“Amin.”* diyordu. Allah Musa’nın ve kardeşi Harun’un da katıldığı bu bedduayı kabul etti.)

قَالَ قَدْ أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِّ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (٨٩) وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ
فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ
الْغَرَقُ قَالَ آمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو
إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنْ الْمُسْلِمِينَ (٩٠) أَالْآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ
قَبْلُ وَكُنْتَ مِنْ الْمُفْسِدِينَ (٩١) فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ
لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ آيَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِنْ النَّاسِ عَنْ آيَاتِنَا
لَغَافِلُونَ (٩٢) وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنْ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمْ الْعِلْمُ
إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ (٩٣) فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
فَاسْأَلْ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنْ الْمُمْتَرِينَ (٩٤) وَلَا تَكُونَنَّ مِنْ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنْ الْخَاسِرِينَ (٩٥) إِنَّ
الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ (٩٦) وَلَوْ
جَاءَتْهُمْ كُلُّ آيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٩٧)

89) Buyurdu ki: *"İkinizin de duası kabul olundu. O halde dosdoğru yürümeye devam edin. Sakın bilgisizlerin yoluna uymayın."*

90) İsrailoğullarını denizden geçirdik; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla peşlerine düştü. Nihayet boğulacağı anda şöyle dedi: *"İsrailoğullarının kendisine inandığından başka ilah olmadığına iman ettim. Ben de müslümanlardanım."*

91) Şimdi, öyle mi? Halbuki sen bundan önce isyan etmiş ve fesatçılardan olmuştun.

92) Senden sonrakilere bir ibret olman için bugün sadece senin bedenini kurtaracağız. Gerçekten insanların çoğu, ayetlerimizden habersizdirler.

93) Andolsun ki biz, İsrailoğullarını gerçekten çok güzel bir yere yerleştirdik. Onları hoş ve temiz şeylerle rızıklandırdık. Kendilerine ilim gelinceye kadar anlaşmazlığa düşmediler. Şüphesiz Rabbin, aralarında anlaşmazlığa düştükleri şey konusunda kıyamet günü hüküm verecektir.

94) Eğer sana indirdiğimizden şüphede isen, senden önce kitabı okuyanlara sor. Andolsun ki hak sana Rabbinden gelmiştir. O halde sakın şüphe edenlerden olma.

95) Sakın Allah'ın ayetlerini yalanlayanlardan da olma. Sonra zarara uğramışlardan olursun.

96) Doğrusu üzerlerine Rabbinin sözü hak olmuş bulunanlar iman etmezler;

97) Onlara her ayet getirilse bile... Acı azabı görünceye kadar.

89) Yüce Allah buyurdu ki: *"İkinizin de Firavun ve eşrafı için yapmış olduğu beddua kabul olundu. O halde Allah yolunda dosdoğru yürümeye, delil getirmeye, insanları yalnızca Allah'a ibadet etmeye, O'na hiçbir şeyi şirk koşmamaya davete devam edin. Kullarımı zalimlerin baskısından kurtarmaya yönelik çabanızı sürdürün. Sakın acele ederek veya Allah'ın va'dine güvenmeyerek bilgisizlerin, cahillerin yoluna uymayın."*

90) İsrailoğullarını Kızıl denizden geçirdik, Musa'nın asasını denize vurması sonucu denizi ikiye ayırarak karşıya geçmelerini sağladık; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla, haksız yere zulmetmek ve üstünlük sağlamak üzere peşlerine düştü, onları takip etti. Nihayet deniz Firavun'u çepeçevre kuşatıp da boğulacak ve helak olacağı anda şöyle dedi: *"Ben, İsrailoğullarının kendisine iman ve ikrar ettiği, alemlerin Rabbi olan Allah'tan başka ilah olmadığını ikrar ve tasdik ettim. Ben de müslümanlardan, Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim olanlardanım."* (Muhyiddini-i Arabi, bu ve benziri birkaç ayete dayanarak cumhur-u ulemaya karşı çıkarak Firvavun'un müslüman olarak öldüğünü iddia etmiştir. Bu görüş İbn Teymiyye, Aliyyu'l-kari, Sadreddin Taftazani, İbrahim Halebi vb. bir çok İslam alimi tarafından şiddetle reddedilmiştir. Zaten sonraki ayetler İbn Arabi'nin bu görüşünün batıl olduğunu ortaya koymaktadır. Güneş batıdan doğmadığı ve can boğaza gelmediği müddetçe tevbe makbuldür. Fakat Firavun can boğaza geldiği an tevbe etmiştir. Bu tavbe İslam inancına göre makbul değildir.)

91) Şimdi hayattan ümit kestiğin zaman mı iman ediyorsun? Oysa Allah'ın azabı sana gelmeden önce ona isyan etmiş ve fesatçılardan olmuştun. Sen sapma, saptırma ve Allah'ın dininden alıkoyma hususunda aşırı gidenlerdendin. Bu yüzden tevben makbul değildir.

92) Senden sonraki insanlara, zorba ve Firavunlara bir ibret olman, ilah ve rab olmadığını bilmeleri için bugün sadece senin ruhsuz bedenini denizden kurtarıp karaya çıkaracağız. Gerçekten insanların çoğu, ayetlerimizden habersizdirler, onları düşünmüyor ve ibret almıyorlar, aksine onlardan yüzçeviriyorlar.

93) Andolsun ki biz, düşmanlarını helak ettikten sonra İsrailoğullarını gerçekten çok güzel bir yere yerleştirdik. Onları hoş, faydalı, lezzetli, güzel ve temiz şeylerle rızıklandırdık. Din hususunda ancak kendilerine ilim, Tevrat geldikten sonra anlaşmazlığa, ihtilafa düştüler. Şüphesiz Rabbin, aralarında anlaşmazlığa düştükleri şey konusunda kıyamet günü hüküm verecektir. (Taberi şöyle der: "Muhammed (s.a.v.) gönderilmeden önce bu vasıfları taşıyan birinin risaleti hususunda ittifak etmişler ve böyle bir rasulün gönderileceğini ikrar etmişlerdi. İşte bu vasıflarını bildikleri rasul kendilerine gelince bazıları ona inandı bazıları ise inkâr etti. İhtilafları işte budur.")

94) Ey Muhammed! Eğer şeytanın vesvesesi sonucu sana indirdiğimiz Kur'an'dan şüpheye düşersen, senden önce Tevrat ve İncil'i okuyan yahudi ve hristiyan alimlere sor, onlar bunun Allah'tan geldiğini kesin olarak bilirler. Andolsun ki hak, açık gerçek ve doğru haber sana Rabbinden gelmiştir. O halde sakın şüphe edenlerden olma. (Rasulullah (s.a.v.) Kur'an'ın Allah'tan geldiği hususunda asla şüphe etmemiştir. Burada kastedilen Zemahşeri'ye göre: Mesela, faraza türündendir. Kurtubi'ye göre: Hitap Rasulullah'a olmasına rağmen kastedilen başkalarıdır.)

95) Ey Muhammed! Sakın Allah'ın ayetlerinin bir kısmını dahi olsa yalanlayanlardan da olma. Sonra hüsrana, zarara, ziyana uğramışlardan olursun. Dünya ve ahiret mutluluğunu kaybedersin. (Beyzavi der ki: "Bu teşvik tekit türünden olup müşriklerin Rasulullah'ı şüpheye düşürme ümitlerini ortadan kaldırmaya yöneliktir.")

96) Doğrusu haklarında, Allah'ın ezeli iradesiyle, Rabbinin azap hükmü vacip olanlar iman etmezler;

97) Onlara her türlü ayet, delil, mucize getirilse bile yine de katiyyen iman etmezler. Neticede, Firavun gibi, acıklı azabı görünce inanırlar. Fakat bu imanın onlara faydası olmaz.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ آمَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَانُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّا
آمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ (٩٨) وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَآمَنَ مَنْ فِي
الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا
مُؤْمِنِينَ (٩٩) وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ (١٠٠) قُلْ
انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ
وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ (١٠١) فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ
أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ قُلْ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُنْتَظِرِينَ (١٠٢) ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ
حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٣) قُلْ يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنْ
كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْ دِينِي فَلَا أَعْبُدُ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُمْ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ (١٠٤) وَأَنْ أَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٠٥) وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا
لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا مِنَ الظَّالِمِينَ
(١٠٦)

98) Ama iman edip imanı kendisine yarar sağlamış –Yunus kavminin dışında- bir ülke olsaydı ya! Onlar iman edince üzerlerinden dünya hayatındaki rüsvaylık azabını kaldırdık ve onları belli bir zamana kadar yararlandırdık.

99) Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzündekilerin tümü, topluca iman ederdi. Öyleyse, onlar mü'min oluncaya kadar insanları sen mi zorlayacaksın?

100) Allah'ın izni olmadan hiçbir kimsenin iman etmesi mümkün değildir. O, akıl erdiremeyenlerin üzerine iğrenç bir pislik kılar.

101) De ki: *"Göklerde ve yerde ne var? Bir bakıverin. İman etmeyen bir topluluğa apaçık ayetler ve uyarmalar bir şey sağlamaz."*

102) Onlar, kendilerinden önce geçmiş olanların günleri gibisinden başkasını mı bekliyorlar? De ki: *"Haydi bekleyin. Şüphesiz ben de sizlerle birlikte bekleyenlerdenim."*

103) Sonra biz, rasullerimizi ve iman edenleri böyle kurtarırız; mü'minleri kurtarmamız üzerimize bir haktır.

104) De ki: *"Ey insanlar, eğer benim dinimden yana bir şüphe içindeyseniz, ben sizin Allah'tan başka ibadet ettiklerinize ibadet etmiyorum, ancak sizin hayatınıza son verecek olan Allah'a ibadet ederim. Ben, mü'minlerden olmakla emrolundum."*

105) Ve: *"Hakka yönelerek yüzünü dine doğru yönelt ve sakın müşriklerden olma."*

106) *"Allah'tan başka, sana yararı da, zararı da olmayan şeylere dua etme. Eğer böyle yaparsan, o takdirde şüphesiz ki sen zalimlerden olursun."*

98) Keşke o halkını yok ettiğimiz beldelerden bir tek belde, azabı gördükleri zaman inkârlarından tevbe edip samimiyetle iman etselerdi de, o vakit bu imanları onlara fayda verseydi. Neden inanmıyorlar? Acaba inanmalarına mani olan bir engel mi var? Ancak Yunus'un kavmi inkârlarından tevbe ederek Allah'a inanınca, dünya hayatındaki rüsvay edici, horlayıcı ve rezil edici azabı üzerlerinden kaldırdık ve onları belli bir zamana, ecelleri gelinceye kadar dünya nimetlerinden yararlandırdık. Neden Mekke halkı da Yunus'un kavmi gibi iman etmiyor? (Yunus'un kavmi, Asurluların ve Buhtunnasır'dan sonra Babil'de tutsak olarak yaşayan Yahudilerin karışımıydı. Yunus (a.s.) miladdan önce ikinci yüzyılın başlarında gönderilmişti. Bu kavim Musul civarında Ninova adlı beldede yaşıyordu. Putlara tapıyorlardı.)
99) Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzündekilerin tümü, topluca iman ederdi. Lakin hikmete aykırı olduğu için bunu dilemedi. Çünkü Yüce Allah, kullarının kendi iradeleri ile iman etmelerini ister, zorla iman etmelerini istemez. Ey Muhammed! İnsanları iman etmeye ve senin dinine girmeye sen mi zorlayacaksın? Sana böyle bir görev verilmedi. Senin görevin insanları uyarmaktır. İman edip etmemede hürdürler. İnsanlar iman etmiyorlar diye üzülme. Hidayet Allah'ın elindedir. O, hakedeni hidayete erdirir.
100) Allah'ın izni olmadan, Allah istemedikçe ve muvaffak kılmadıkça hiçbir kimsenin iman etmesi mümkün değildir. Allah, ayetlerini düşünmeyenlere ve akıllarını fayda verecek şeylerde kullanmayanlar üzerine iğrenç bir pislik kılar, onlara azap eder. Allah, samimi olarak dine yönelen kimseyi mutlaka hidayete ulaştırır. Bildikleriyle amel etmeyen, hakka ulaşmak için gayret sarfetmeyen kimseleri ise hidayete ulaştırmaz. Allah adildir. Herkese layık olduğu ve hakettiği şekilde muamele eder. Allah'ın dilemesi, insanlarınki gibi keyfilik, duygusallık arzetmez.
101) Ey Muhammed! O kâfirlere de ki: *"Düşünme ve ibret alma bakışı ile şöyle bir bakın. Yedi göklerde yedi yerlerde ve bu ikisi arasında bulunanlarda, Allah'ın birliğine ve O'nun kudretinin kemaline delalet eden ne gibi ayet ve deliller var? Bunlar insanı yalnızca Allah'a ibadet etmeye, putları, ilahları, heykelleri terketmeye davet eder. Fakat iman etmeyen, Allah tarafından bedbaht olacakları ezelde yazılan bir topluluğa apaçık ayetler, deliller ve uyarmalar bir şey sağlamaz. Çünkü onlar bile bile hakkı reddederler."*
102) Mekke müşrikleri, kendilerinden önce gelip geçmiş olan Nuh, Ad, Semud vb. kavimlerin azap ve dehşet verici helak günleri, başlarına gelen olayların benzeri gibisinden ve onlara inen azap ve musibetten başkasını mı bekliyorlar? Bunlar rasullerin davetini yalanlamışlardı. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Haydi taşkınlığınızın ve yalanlamanızın sonunda başınıza gelecekleri bekleyin. Şüphesiz ben de sizlerle birlikte sizin helakinizi ve yok olmanızı bekleyenlerdenim."*
103) Sonra biz, yalanlayanlar üzerine azabımız indiği zaman rasullerimizi ve iman edenleri böyle kurtarırız; şüphesiz mü'minleri kurtarmamız üzerimize bir haktır, borçtur.
104) Ey Muhammed! Kavminden müşrik olan o kişilere de ki: *"Ey insanlar, eğer benim getirdiğim dinin gerçek ve doğru olduğundan yana bir şüphe içindeyseniz, bilin ki ben, sizin Allah'ı bırakıp da ibadet ettiğiniz, hiçbir fayda ve zararı dokunmayan, işitmeyen, görmeyen, rızıklandırmayan putlara ibadet etmiyorum, ancak herşeyi işiten, gören, bilen, fayda ve zarar verecek olan, yaratan, öldüren, hesaba çekmek için diriltecek olan Allah'a ibadet ederim. Ben, mü'minlerden olmakla emrolundum. Ben O'na hiçbir şeyi şirk, ortak koşmam."*
105) Ve bana: *"Hanif olarak, her türlü batılı terkedip hakka yönelerek yüzünü, tüm vücut organlarını, kendini İbrahim'in hanif dini olan İslam dine doğru yönelt, İslam dininde dosdoğru ol ve sakın ibadette Allah'a şirk, ortak koşan müşriklerden olma. "* diye emredildi.
106) *"Allah'tan başka, sana yararı da, zararı da olmayan şeylere, ilahlara, putlara, tağutlara dua etme. Eğer ilah olduğu iddia edilen şeylere ibadet edersen, o takdirde şüphesiz ki sen nefsine zulmeden zalimlerden olursun. Zira böyle yapmakla nefsini Allah'ın azabına sunmuş olursun."* (Burada hitap Rasulullah'a (s.a.v.) olmasına rağmen kastedilen ümmetidir.)

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (١٠٧) قُلْ يَاأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ (١٠٨)
وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّى يَحْكُمَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ (١٠٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الر كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ
خَبِيرٍ (١) أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنَّنِي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ
(٢) وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا
حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ
تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ (٣) إِلَى اللَّهِ
مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤) أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ
صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ
مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٥)

107) Allah sana bir zarar dokunduracak olsa, onu O'ndan başka kimse gideremez. Ve eğer sana bir hayır isterse, O'nun lütfunu geri çevirecek de yoktur. Kullarından dilediğine bundan isabet ettirir. O, Ğafûr'dur, Rahîm'dir.
108) De ki: *"Ey insanlar, şüphesiz size Rabbinizden hak gelmiştir. Artık kim hidayet bulursa o, ancak kendi nefsi için hidayet bulmuştur. Kim saparsa, o da kendi aleyhine sapmıştır. Ben sizin üzerinizde bir vekil değilim."*
109) Sana vahyolunana uy ve Allah hükmedinceye kadar sabret. Şüphesiz O, hükmedenlerin en hayırlısıdır.

11- HUD SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 123 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Elif, Lam, Ra. Ayetleri muhkem kılınmış, sonra Hakîm ve Habîr olan tarafından geniş geniş açıklanmış bir Kitap'tır.
2) Öyle ki, Allah'tan başkasına ibadet etmeyin. Şüphesiz ben, sizi O'nun tarafından uyaran ve müjdeleyenim.
3) Bir de Rabbinizden mağfiret dileyin; sonra O'na tevbe edin. O da sizi, adı konulmuş bir vakte kadar güzel bir meta ile metalandırsın ve her fazilet sahibine kendi lütfunu versin. Eğer yüz çevirirseniz muhakkak ben sizin için büyük bir günün azabından korkarım.
4) Dönüşünüz ancak Allah'adır. O, her şeye kadirdir.
5) Haberiniz olsun; gerçekten onlar, O'ndan gizlenmek için göğüslerini dürüp bükerler. Haberiniz olsun; onlar, örtülerine büründükleri zaman, gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir. Çünkü O, sinelerin özünde olanı bilendir.

107) Eğer Allah sana bir zarar dokunduracak, verecek, isabet ettirecek olsa, bu zararı O'ndan başka kimse geri gideremez, çeviremez. Ve eğer sana bir hayır, nimet, bolluk ihsan etmek isterse, O'nun lütfunu, bol fazlını geri çevirecek, sana gelmesini engelleyecek hiç kimse de yoktur. Allah, kullarından dilediğine bu lütuf ve ihsanından isabet ettirir, verir. Bu yüzden yalnızca Allah'ın elinde olan bir konuda Allah'tan başka bir varlığın fayda veya zarar vereceğine inanmak şirktir. Fakat Allah'ın izni dahilinde mahlukatın birbirlerine faydaları veya zararları olabilir. Bu sebeplere meşru ölçüde yapışmakta bir sakınca yoktur. Allah, tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.
108) Ey Muhammed! De ki: *"Ey insanlar, şüphesiz size Rabbinizden hak, güzel hükümleri kapsayan yüce Kur'an gelmiştir. Artık kim iman etmek suretiyle hidayeti, doğru yolu bulursa o, ancak kendi nefsi için hidayet bulmuştur, doğru yolu bulmasının yararı sadece kendisinedir. Kim inkâr etmek ve imandan yüzçevirmek suretiyle sapıklığa düşerse, o da kendi aleyhine sapmıştır, onun sapıklığa düşmesinin vebali yalnız ona aittir. Ben sizin üzerinizde, amellerinizin gözetleyen bir vekil, bekçi değilim. Ben sadece iman edenleri cennetle müjdeleyen, inkâr edenleri cehennem azabıyla korkutan bir elçiyim."*
109) Ey Muhammed! Bütün işlerinde Rabbinden sana vahyolunan Kur'an'a ve sahih sünnete uy ve Allah seninle müşrikler arasında hükmünü verinceye kadar, tebliğ görevini yaparken başına gelen sıkıntılara Allah için sabret. Şimdilik onların eziyetlerine karşılık verme. Şüphesiz Allah, hükmedenlerin en hayırlısıdır, doğru ile batılı en iyi ayıran O'dur.

HUD SURESİ

1) Elif, Lam, Ra. Bu Kur'an, ayetleri muhkem, sapasağlam, apaçık kılınmış, sonra hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapan ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından geniş geniş, uzun uzun, helâl, haram ve kulların dünya ve ahiret işlerinde muhtaç oldukları şeyler en güzel bir şekilde açıklanmış bir Kitap'tır. (İbn Abbas'a göre Elif, Lam, Ra: Ben Allah'ım görürüm, manasındadır. Huruf u Mukatta'a hakkında geniş bilgi için Bakara: 2/1 ayetine bakın.)
2) Bu Kur'an, Allah'tan başkasına ibadet etmemeniz için muhkem, sağlam, açık kılındı ve uzun uzun açıklandı. Şüphesiz ben, size Allah tarafından gönderilen, inkâr edenleri cehennem azabıyla uyaran ve iman edenleri ise cennet nimetleriyle müjdeleyen bir rasulüm.
3) Bu Kur'an, bir de günahlarınızdan dolayı Rabbinizden mağfiret, istiğfar, bağışlanma dilemeniz sonra yaptıklarınıza pişman olarak, samimiyet ve ihlasla O'na tevbe etmeniz, Allah'a yönelmek ve O'na itaat etmek suretiyle tevbenizde dosdoğru devam etmeniz için indirildi. Allah da sizi, adı konulmuş bir vakte, ömürleriniz sona erinceye kadar güzel bir meta ile metalandırsın, dünyada size, geniş rızık ve müreffeh bir hayat gibi yüce menfaatler sağlar ve her fazilet sahibine, güzel amel işleyen herkese kendi lütfunu, amelinin karşılığını versin. Eğer imandan ve Allah'a itaat etmekten yüz çevirirseniz muhakkak ben sizin için içerisinde cidden büyük sıkıntıların bulunduğu kıyamet gününün azabının gelmesinden korkarım.
4) Ölümden sonra dönüşünüz ancak Yüce Allah'adır. Allah, yaratmaya, öldürmeye, diriltmeye, hesaba çekmeye, ceza ve mükâfat vermeye, kısacası her şeye kadirdir. Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz.
5) Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; gerçekten onlar, Allah'tan gizlenmeleri için, rasule ve mü'minlere olan düşmanlıklarını kalplerinde gizliyorlar. Onlar bununla Allah'tan gizlenmek istiyorlar ki, onları rezil etmesin. Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; onlar, örtülerine büründükleri zaman, Allah onların gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir. Hallerinden hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Çünkü Allah, sinelerin, kalplerin, göğüslerin özünde olanı bilendir. (Kalplerden geçeni yalnızca Allah bilir. Kim kalplerden geçeni bildiğini iddia ederse yalnızca Allah'a ait olan gaybı bilme iddiasında bulunduğu için kâfir olur.)

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (٦) وَهُوَ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ
إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ
هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (٧) وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى
أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون (٨)
وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ
كَفُورٌ (٩) وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ
ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ (١٠) إِلَّا الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُوْلَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ
(١١) فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ
صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (١٢)

6) Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. Onların durdukları yerlerini de emanet edildikleri yerlerini de bilir. Tümü apaçık bir kitaptadır.

7) Arş'ı su üzerinde iken amel bakımından hanginizin daha iyi olduğunu denemek için gökleri ve yeri altı günde yaratan O'dur. Andolsun onlara: *"Ölümden sonra muhakkak diriltileceksiniz."* diye sorsan küfürlerinde ısrar edenler mutlaka: *"Bu, açıkça bir sihirden başkası değildir."* derler.

8) Andolsun, eğer onlardan azabı sayılı bir vakte kadar ertelesek, mutlaka: *"Onu alıkoyan nedir?"* derler. Haberiniz olsun; onlara bunun geleceği gün, onlardan geri çevrilecek değildir. Alay etmekte oldukları şey de onları çepeçevre kuşatacaktır.

9) Andolsun, biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırıp sonra bunu kendisinden çekip–alsak, şüphesiz o, ümidini kesmiş bir nankör olur.

10) Ve andolsun, kendisine dokunan bir sıkıntıdan sonra, ona bir rahmet taddırsak, kuşkusuz; *"Kötülükler benden gidiverdi."* der. Çünkü o, şımarıktır, böbürlenendir.

11) Sabredip salih amellerde bulunanlar müstesnadır. İşte onlara mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır.

12) Şimdi sen: *"Ona bir hazine indirilmeli veya onunla birlikte bir melek gelmeli değil miydi?"* demeleri dolayısıyla göğsün daralıp sana vahyolunanlardan bir kısmını terk mi edeceksin? Sen ancak bir uyarıcısın. Allah ise her şeye vekildir.

6) Yeryüzünde yürüyen insan olsun hayvan olsun, hiçbir canlı yoktur ki, rızkı Allah'a ait olmasın. Allah, hepsinin rızkını lütuf ve keremi ile üzerine almıştır. Yaratıcı O olduğu gibi, rızık veren de O'dur. Allah, onların durdukları, yeryüzünde barındığı yerlerini de emanet edildikleri, ölüp gömüldükleri yerlerini de bilir. Rızıklar, kader ve ömürler, hepsi Levh-i Mahfuz'da, apaçık bir kitapta yazılıdır. Kişinin rızkı bitmedikçe eceli gelmez. Allah, rızık ve ecel konubunda kullarını eşit kılmamıştır. Bir hikmete binaen bazılarınınkini fazla bazılarınınkini ise kısa tutmuştur. O, her şeyi yerli yerinde yapandır. Kimse O'na hesap soramaz. Adildir, kimseye zulmetmez.

7) Arş'ı, gökleri ve yeri yaratmadan önce hava gibi bir boşluğu dolduran su üzerinde iken amel bakımından hanginizin daha iyi olduğunu yüce bir hikmete binaen denemek, imtihan etmek, böylece iyi ile kötünün, mü'min ile kâfirin ortaya çıkması ve amellerinize göre sizi cezalandırması için gökleri ve yeri dünya günlerinden altı gün kadar bir zaman içerisinde yaratan Allah'tır. Ey Muhammed! Andolsun o Mekke kâfirlerine: *"Ölümden sonra muhakkak hesap için diriltileceksiniz."* diye sorsan küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden, öldükten sonra dirilmeyi ve haşri inkâr edenler mutlaka: *"Bu, açıkça bir sihirden başkası değildir."* derler. (Bu ayette, kulları işlerinde teenni ile hareket etmeye teşvik vardır. Zira kâinatı göz açıp kapayacak kadar bir zaman içinde yaratmaya kadir olan Allah onu altı günde yarattı. Ebussuud şöyle der: "Arş, diğer cisimleri kuşatan bir cisimdir. Yüksekliğinden dolayı veya Melik'in tahtına benzetildiği için bu isim verilmiştir. Arş üzerine istiva, Yüce Allah'ın keyfiyetsiz bir sıfatıdır." Zemahşeri şöyle der: "Onun altında mahlukat yoktu. Burada Arş'ın ve suyun göklerden ve yerden önce yaratılmış olduğuna delil vardır." Arş; mana olarak, idare etme makamı demektir. Dünya hayatına ilişkin her türlü mesele orada tamamlanır, planlanır.)

8) Andolsun, eğer onlardan onur kırıcı azabı, saatler, günler, aylar ve yıllarla nitelendirilen sayılı bir vakte kadar, kısa bir süre için ertelesek, o zaman mutlaka alay ederek: *"O azabın inmesine engel olan nedir?"* derler. Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; onlara azabın geleceği gün, azap onlardan geri çevrilecek, uzaklaştırılacak değildir. Alay etmekte oldukları şeyin cezası inerek onları çepeçevre kuşatacaktır.

9) Andolsun, biz insana tarafımızdan bir rahmet, sıhhat, emniyet, rızık vb. nimetler ihsan etsek sonra o nimetleri ondan çekip–alsak, şüphesiz o, Allah'ın rahmetinden ümidini ümidini kesmiş, şiddetli bir inkârcı ve bir nankör olur.

10) Ve andolsun, insanın başına daha önce sıkıntı ve fakirlik, hastalık ve darlık gibi belalar geldikten sonra, biz ona bir rahmet, nimet ihsan etsek, kuşkusuz; *"Fakirlik, yoksulluk, musibet gibi kötülükler artık kesildi. Bugünden sonra, asla onlar başıma gelmeyecek."* der. Şüphesiz ki o, nimetlere aldanmış ve şımarmıştır. Kendisine verilen nimetlerle insanlara büyüklük taslar.

11) Allah'ın emirlerini yerine getirmede ve yasaklarında kaçınmada direnen, Allah yolunda başına gelen eziyetlere Allah rızası için sabreden, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler müstesnadır. Onlar sıkıntılı hallerde de bolluk anlarında da salih amel işlerler. İşte bu güzel sıfatlara sahip olan kimseler için günahlarından dolayı mağfiret, bağışlanma ve büyük bir mükâfat olan cennet vardır.

12) Ey Muhammed! Şimdi sen, müşriklerin: *"Muhammed gerçek bir rasul ise ona gökten bir hazine indirilmeli, Mekke dağını altına çevirmeli, meyvelerini yiyeceği bir bahçesi olmalı veya onunla birlikteona destek olacak bir melek gelmeli değil miydi?"* diyerek Kur'an'la ve seninle alay etmeleri dolayısıyla, yalanlanır korkusuyla onlarla yüzleşmek istemediğin için göğsün daralıp Rabbinden sana vahyolunan ayetlerden bir kısmını önemsemiyorlar, yüz çeviriyorlar diye tebliğ etmeyip terk mi edeceksin? Sen böyle şeylere aldırış etme. Unutma ki sen, ancak insanları iman etmedikleri taktirde cehennem azabıyla korkutan bir uyarıcısın. Allah ise her şeye vekildir, kulların işlerini yürütür, onların amellerini gözetir, denetler, onları korur.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (١٣)
فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (١٤) مَنْ كَانَ يُرِيدُ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
لَا يُبْخَسُونَ (١٥) أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
(١٦) أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ
وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي
مِرْيَةٍ مِنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ
(١٧) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ
يُعْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا
عَلَى رَبِّهِمْ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (١٨) الَّذِينَ
يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
كَافِرُونَ (١٩)

13) Yoksa: *“Onu kendisi uydurdu.”* mu diyorlar? De ki: *“Haydi siz de onun benzeri uydurulmuş on sûre getirin ve eğer doğru sözlüyseniz, Allah’tan başka çağırabildiklerinizi çağırın.”*

14) Eğer buna rağmen size cevap vermezlerse, artık biliniz ki, o, gerçekten Allah’ın ilmiyle indirilmiştir ve O’ndan başka ilah yoktur. Artık müslüman oluyor musunuz?

15) Kim dünya hayatını ve onun çekiciliğini isterse, onlara amellerinin karşılığını orada tamamen öderiz ve onlar bunda hiç bir eksikliğe uğratılmazlar.

16) İşte bunların, ahirette kendileri için ateşten başkası yoktur. Orada işledikleri şeyler boşa çıkmıştır ve yapmakta oldukları şeyler de geçersiz olmuştur.

17) Böyle bir kimse, Rabbinden apaçık bir delil üzerinde bulunup da onu yine kendisinden bir şahid takip eden, daha önce Musa’nın bir önder ve rahmet olan kitabı bulunan kimse gibi midir? İşte onlar buna iman ederler. Artık bu gruplardan kim onu küfür-inkâr ederse bilsin ki ona va’dedilen yer ateştir. Öyleyse, bundan kuşkuda olma. Çünkü o, Rabbinden gelen haktır. Fakat insanların çoğu iman etmezler.

18) Allah’a karşı yalan uydurup iftira edenden daha zalim kim olabilir? İşte bunlar, Rablerine sunulacaklar. Şahidler de: *“İşte Rablerine karşı yalan söyleyenler bunlardır.”* derler. Haberiniz olsun ki Allah’ın laneti zalimlerin üzerinedir.

19) Bunlar Allah’ın yolundan engelleyenler ve onda çarpıklık arayanlardır. Onlar ahirete karşı kâfir olanların ta kendileridir.

13) Yoksa müşrikler: *“Bu Kur’an’ı Muhammed kendisi uydurdu.”* mu diyorlar? Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Eğer durum öyleyse haydi siz de üslüp, belağat, fesahat ve beyan bakımından Kur’an’ın benzeri uydurulmuş on sûre getirin ve eğer Kur’an’ın benim tarafımdan uydurulmuş olduğu hususunda doğru sözlüyseniz, Allah’tan başka çağırabildiklerinizi yardıma çağırın da bu iddianızı ispatlayın.”*

14) Eğer buna rağmen yardıma çağırdıklarınız size cevap vermezlerse, Kur’an’ın üslup, belağat, fesahat ve beyan bakımından benzerini meydana getirmekten aciz kalırlarsa, artık biliniz ki, ey müşrikler! Bu Kur’an, gerçekten Allah’ın ilmiyle, vahiyle indirilmiştir ve Allah’tan başka ibadete layık ilah yoktur. Bu kesin delil ortaya çıktıktan sonra artık müslüman, Allah’ın emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim oluyor musunuz? Çünkü sizin için buna mani olacak bir özür kalmadı. Bu sizin için hayırlıdır.

15) Kim ahirete inanmadığı için, iyi amelleri ile sadece dünya hayatını, nimetlerini ve onun çekiciliğini elde etmek isterse, onlara amellerinin karşılığını, dünyada sevdikleri şeylerle yani sıhhat, emniyet ve rızıkla tamamen eksiksiz olarak öderiz ve onlar dünyada hiç bir eksikliğe uğratılmazlar. (Katade şöyle der: “Kimin niyeti ve gayreti dünyayı elde etmeye yönelikse, Allah onun iyi işlerinin karşılığını dünyada verir. Sonra, karşılığı verilecek hiçbir iyiliği kalmaksızın ahirete gider. Mü’mine gelince, iyi amellerinin karşılığı dünyada ona verilir. Ahirette de ayrıca sevabı verilir.”)

16) İşte hedefleri sadece bu dünya olan, ahireti düşünmeyen o kimseler var ya, tevbe etmeden ölürlerse ahirette onlar için cehennem ateşi ve onun devamlı azabından başka bir şey yoktur. Orada dünyada iken işledikleri salih ameller boşa çıkmıştır ve yapmakta oldukları hayırlı ameller de geçersiz olmuştur. Çünkü onların hedefi sadece dünya nimetlerini elde etmek olduğu için, amellerinin karşılığını dünyada tam olarak almışlardır. (Allah, sadece kendi rızası için ve istediği şekilde yapılan ameli kabul eder. Niyet ve istemede şirk ile riya arasındaki fark; riyada Allah sevgisi, Allah korkusu, ahiret mutluluğunu elde etmeyi düşünmenin yanısıra, yapılan amel sırf Allah rızası için değil de bunun yanında kahraman, alim, cömert vb. şeyler denilsin diye dünyevi bir menfaat elde etmek gayesiyle yapılmış olur. Niyet ve istemede şirk ise bu iki ayetten de anlaşıldığı gibi kişinin sadece dünyevi menfaat elde etme gayesiyle amel işlemesidir.)

17) Sadece dünya hayatını elde etmek isteyen böyle bir kimse, apaçık bir nur ve Rabbinden Allah’ın birliğine, Muhammed’in Allah’ın rasulü olduğuna ve ahirete ilişkin apaçık bir delil ve belge üzerinde bulunan, Allah tarafından Rasulullah’ın doğruluğuna şahid olan kendi ahlakı ve Cibril’in takip ettiği, izlediği ve Kur’an’dan önce, Allah’ın şahit olarak indirdiği Musa’nın hayırda önder ve indiği kimseler için bir rahmet kitabı olan Tevrat bulunan rasuller ve ona tabi olan mü’minler gibi olur mu hiç? İşte, Rablerinden bir nur üzerinde bulunmakla nitelenmiş olan o kimseler, Kur’an’ın hükümlerine kayıtsız şartsız iman ederler ve teslim olurlar. Artık bu din mensuplarından kim onu küfür-inkâr ederse bilsin ki ona va’dedilen yer cehennem ateşidir. Öyleyse, sakın Kur’an’dan yana kuşkuda olma, şüpheye düşme. Çünkü o, Rabbinden gelen haktır, Allah tarafından indirilmiş değişmez gerçektir. Fakat insanların çoğu, onun âlemlerin Rabbi tarafından indirildiğine ve hükümlerinin kıyamete kadar geçerli olduğuna iman etmezler.

18) Allah’a karşı çocuk, eş ve ortak nisbet ederek O’na karşı yalan uydurup iftira edenden daha zalim ve daha azgın kim olabilir? İşte bunlar, kıyamet gününde, mahlukatla beraber, kendilerini yaratan ve onlara sahip olan Rablerine arzedilirler. Onların amellerine şahit olan mahlukat ve melekler: *“İşte Rablerine karşı yalan söyleyenler bunlardır.”* derler. Böylece onlar, teşhir edilerek cezalandırılır. Haberiniz olsun, dikkat edin, iy bilin ki Allah’ın laneti, rahmetinden uzaklaştırılması, cezalandırması, Allah’a karşı yalan ve iftiralarından dolayı zalimlerin üzerinedir.

19) Bunlar insanları Allah’ın yolundan engelleyenler ve onda çarpıklık, eğrilik arayanlardır. Bunlar Allah’ın dinini kafalarına göre yorumlarlar. Onlar ahiret günü ve o günde gerçekleşecek olaylara karşı kâfir olanların ta kendileridir.

أُولَٰئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا
يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ (٢٠) أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢١)
لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ (٢٢) إِنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰئِكَ
أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٢٣) مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ
كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٢٤) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي
لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٢٥) أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ (٢٦) فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ
هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ
نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ (٢٧) قَالَ يَاقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ
بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً مِنْ عِنْدِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ
أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ (٢٨)

20) Bunlar, yeryüzünde aciz bırakacak değildir ve bunların Allah'tan başka velileri yoktur. Onların azabları kat kat verilecektir. Bunlar işitmeye güç yetiremezlerdi ve görmezlerdi de.

21) İşte bunlar, kendilerine yazık edenlerdir, uydurmakta oldukları şeyler de onlardan uzaklaşıp-kaybolmuştur.

22) Hiç şüphesiz bunlar, ahirette en çok zarara uğrayacak kimselerdir.

23) İman edip salih amel işleyenler ve Rablerine gönülden boyun eğenler, işte bunlar da cennetin halkıdırlar. Orada daimidirler.

24) Bu iki grubun örneği, kör ve sağırla, gören ve işitenin haline benzer. Örnekçe bunlar eşit olur mu? Hâlâ iyice düşünmez misiniz?

25) Andolsun biz Nuh'u kavmine gönderdik: *"Şüphesiz ki ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım."*

26) *"Allah'tan başkasına ibadet etmeyin. Gerçekten ben sizin için acıklı bir günün azabından korkuyorum."*

27) Bunun üzerine kavminden küfürlerinde ısrar edenlerin ileri gelenleri dediler ki: *"Biz senin ancak kendimiz gibi bir insan olduğunu görüyoruz. Ve içimizden ancak ayak takımı kimselerin işin başından, düşünmeden sana tabi olduklarını görüyoruz. Sizin bize bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Aksine biz sizi yalancılar sanıyoruz."*

28) Dedi ki: *"Ey kavmim, görüşünüz nedir söyleyin? Eğer ben Rabbimden apaçık bir delil üzerinde isem ve Rabbim bana kendi katından bir rahmet vermiş de bunlar size gizli kalmışsa; siz onu istemediğiniz halde onu size zorla mı kabul ettireceğiz?"*

20) Allah mühlet verse de bunlar, yeryüzünde Allah'ı aciz bırakacak, etkisiz hale getirecek, Allah'ın azabından kurtulacak değildir. Ne kadar kaçmaya çalışsalar da Allah onları suçüstü yakalayacaktır. Ne zaman dilerse onları azabının kapsamına alacaktır. Bunların Allah'tan başka velileri, yardımcıları ve dostları da yoktur. Allah onlara azap etmeyi dilediğinde onları bu azaba karşı koruması altına alacak kimse de bulunmaz. Suçları ve taşkınlıkları yüzünden onların azabları kat kat verilecektir. Onların azaplarının şiddetli ve kat kat olmasının sebebi şudur: Yüce Allah onlara kulak ve göz verdi. Fakat onlar hakkı dinlememek için sağır, ona uymamak için de kör gibi davrandılar. Allah'ın kendilerine lutfetmiş olduğu duyu organlarından faydalanmadılar. Kendileri hak yoldan saptıkları gibi başkalarının da sapmaları için çalıştılar. Hiç kuşkusuz onlara verilen bu ceza, ilahi adaletin bir gereğidir.
21) İşte bunlar, kendilerine yazık edenlerdir, dünya ve ahiret saadetini kaybettiler, cehennem ateşine girdikleri için rahatlarını yitirdiler. uydurmakta oldukları şeyler, şefaat edeceklerini iddia ettikleri ilahlar, heykeller ve putlar da onlardan uzaklaşıp-kaybolmuştur, ortalıkta görünmez olmuşlardır. Onlara hiçbir fayda vermemiştir.
22) Hiç şüphesiz bunlar, ahirette en çok zarara uğrayacak kimselerdir. Ziyanları onlardan daha açık olan hiçkimse göremezsin. Çünkü onlar geçici olanı ebedi olana tercih ettiler ve cennetleri bırakıp onların yerine cehennem ateşini aldılar.
23) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler ve Rablerine taat ve tevazu ile, gönülden boyun eğenler, Allah'a güvenip sükunet bulanlar, yalnızca O'na ibadet edenler, hayatını ve yaşantısını Kur'an ve sahih sünnete göre düzenleyenler, işte bunlar da cennetin halkıdırlar. Orada daimi ve ebedi olarak nimetler içerisindedirler.
24) Bu iki grubun, yani mü'minlerle kâfirlerin örneği, kör ve sağırla, gören ve işitenin haline benzer. Örnekçe bunlar eşit olur mu? Elbette ki eşit değildir. Hakkın nurunu gören ve onun ziyasıyla aydınlanan kimsenin durumu, dalâlet karanlıklarında bocalayan ve saadet yolunu bulamayan kimsenin durumuna benzemez. Hâlâ iyice düşünmez misiniz, öğüt ve ibret almaz mısınız?
25) Yeryüzü kâfirlerin şirki ve kötülükleriyle dolduktan sonra andolsun biz Nuh'u kavmine rasul olarak gönderdik. Nuh, kavmine şöyle dedi: *"Şüphesiz ki ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım. İman etmediğiniz taktirde sizi Allah'ın azabıyla korkutucuyum."*
26) *"Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'ndan başkasına ibadet etmeyin. Allah'a hiçbir şeyi şirk koşmayın. Putlara, ilahlara, tağutlara ve heykellere ibadet etmeyin. Eğer Allah'tan başkasına ibadet etmeye devam ederseniz gerçekten ben sizin için acıklı bir günün azabından korkuyorum."*
27) Bunun üzerine Nuh kavminden küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlerin ileri gelenleri dediler ki: *"Biz senin ancak kendimiz gibi bir insan olduğunu görüyoruz. Senin bizden üstünlüğün yoktur. Biz bu göreve senden daha layıkız. Sen bize nasıl rasul olarak gönderilmiş olabilirsin? Ve içimizden ancak ayak takımı, fakir, düşük seviyeli kimselerin işin başından, hiç düşünmeden, tefekkür etmeden, görür görmez sana tabi olduklarını görüyoruz. Bizim size tabi olmamızı ve dinimizi bırakıp sizin dininize uymanızı gerektirecek olan sizin bize bir üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Aksine biz sizi iddianızda yalancılar sanıyoruz."* (İbn Cüzeyy şöyle der: "Kâfirler cahil oldukları ve şerefin mal ve makamla olduğuna inandıkları için, fakirliklerinden dolayı mü'minleri bu şekilde nitelendirdiler. Halbuki durum böyle değildir. Bilakis fakirliklerine ve zayıflıklarına rağmen mü'minler onlardan daha şereflidir."
28) Nuh, kavmini imana meylettirmek için onlara nezaketle dedi ki: *"Ey kavmim, görüşünüz nedir söyleyin bana? Eğer ben iddiamın doğruluğu hususunda Rabbimden apaçık bir delil üzerinde isem ve yaptığım iş apaçık ortada ise, Rabbim bana kendi katından bir hidayet, rahmet, nübüvvet vermiş de iman nuru ile sizin aranıza madde girdiği için bunlar size gizli kalmışsa; siz onu istemediğiniz halde onu size zorla mı kabul ettireceğiz? Biz onu asla yapmayız. Çünkü dinde zorlama yoktur. Dileyen iman eder, dileyen inkâr."*

وَيَاقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا
أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ (٢٩) وَيَاقَوْمِ مَنْ يَنصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ
طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٣٠) وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي
خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ
لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
فِي أَنفُسِهِمْ إِنِّي إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ (٣١) قَالُوا يَانُوحُ قَدْ
جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ (٣٢) قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا
أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ (٣٣) وَلَا يَنفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ
أَنصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ (٣٤) أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَيَّ
إِجْرَامِي وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تُجْرِمُونَ (٣٥) وَأُوحِيَ إِلَى
نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ
بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (٣٦) وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا
وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ (٣٧)

29) *"Ey kavmim, ben sizden buna karşılık bir mal istemiyorum. Benim ecrim yalnızca Allah'a aittir. Ben iman edenleri kovacak da değilim. Onlar gerçekten Rablerine kavuşacaktır. Ne var ki ben sizi cahillik eden bir kavim görüyorum."*

30) *"Ey kavmim, ben onları kovarsam Allah'a karşı bana kim yardım eder? Hiç düşünmez misiniz?"*

31) *"Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır demiyorum, gaybı da bilmiyorum, muhakkak ben bir melekim de demiyorum. Bununla beraber gözlerinizin hor gördüğü kimselere; Allah asla bir hayır vermeyecektir de demiyorum. Allah nefislerinde olanı en iyi bilendir. O takdirde ben şüphesiz zalimlerden olurum."*

32) Dediler ki: *"Ey Nuh, bizimle gerçekten mücadele ettin. Bizimle olan mücadeleni çok uzattın. Eğer doğru söylüyorsan, bize va'dettiğini getir."*

33) Dedi ki: *"Eğer dilerse, onu size ancak Allah getirir. Siz aciz bırakabilecekler değilsiniz."*

34) *"Eğer Allah sizi azdırmayı dilemişse, ben size öğüt vermek istesem de, öğüdümün size yararı olmaz. O, sizin Rabbinizdir ve ancak O'na döndürüleceksiniz."*

35) Yoksa: *"Onu kendisi uydurdu."* mu diyorlar? De ki: *"Eğer onu ben uydurduysam, günahı bana aittir. Ben de sizin kazanmakta olduğunuz günahlardan uzağım."*

36) Nuh'a vahyedildi: *"Kavminden daha evvel iman etmiş olanlardan başkası asla iman etmeyecektir. O halde işlediklerine tasalanma."*

37) *"Gözümüzün önünde ve vahyimizle gemiyi yap, Zulmedenler konusunda bana bir şey söyleme. Çünkü onlar suda boğulacaklardır."*

29) *"Ey kavmim, ben sizden daveti tebliğe karşılık bir mal istemiyorum ki beni itham edesiniz. Benim ecrim yalnızca Allah'a aittir. Çünkü bana sevap ve mükâfat verecek olan sadece O'dur. Ben iman eden bu zayıf mü'minleri meclisimden uzaklaştıracak ve kovacak da değilim. Onlar gerçekten Rablerine kavuşacaktır ve O'nun yakınlığını elde edeceklerdir. Ben onları nasıl kovarım? Ne var ki ben sizi cahillik eden, onların kıymetini bilmeyen, paradan, mevkiden başka bir şey düşünmeyen, duygusuz, kaba ve katı bir kavim görüyorum. Onların kovulmasını istiyor ve kendinizin onlardan daha hayırlı olduğunu sanıyorsunuz. Fakat Allah katında üstünlük ölçeği sadece takvadır, Allah korkusudur, Allah'ın hükümlerine kayıtsız şartsız bağlanmadır."*

30) *"Ey kavmim, ben fakir mü'minleri kovup da onlara zulmedersem, Allah'ın azabına karşı bana kim yardım eder? Hiç düşünüp de görüşünüzün yanlış olduğundan vazgeçmez misiniz? Doğruyu bulmak gibi bir alışkanlığınız yok mu? Rabbinize dönmeyi, tevbe etmeyi, O'na ve elçisine inanmayı, tek ilah olarak sırf O'na ibadet etmeyi akletmez misiniz?"*

31) *"Ben size Allah'ın hazineleri yanımdadır, çok mala sahibim demiyorum ki, zenginliğime bakarak bana uyasınız. Ben size gaybı, insanların içinde sakladıkları inançları bilyorum da demiyorum ki, bende bir ilahlık olduğu zannına kapılasınız. Ben size muhakkak ben bir melekim de demiyorum ki iddiamda yalancı olayım. Bununla beraber fakirliklerinden dolayı gözlerinizin hor gördüğü, küçümsediği bu zayıf kimselere; Allah asla bir hidayet, başarı ve hayır vermeyecektir de demiyorum. Allah onların nefislerinde, kalplerinde olanı, gizledikleri şeyleri en iyi bilendir. Doğru sözlülüklerini veya münafıklıklarını, beni sevip sevmediklerini ancak Allah bilebilir. Eğer zayıf ve yoksul mü'minler hakkında "Allah kesinlikle onlara hiç bir hayır vermez." diyecek olursam, bu durumda Allah'ın insana verdiği haklarını gözetmeyen, insanların onurunu kıran saldırgan zalimlerden olurum."*

32) Kavmi Nuh'a dediler ki: *"Ey Nuh, bizimle gerçekten mücadele ettin. Bizimle olan mücadeleni çok uzattın. Eğer doğru söylüyorsan, bize va'dettiğin, tehdit ettiğin azabı getir."*

33) Nuh dedi ki: *"Azabı acele getirme işi bana ait değildir. Eğer dilerse, onu size ancak Allah getirir. Siz kaçarak Allah'ı aciz bırakabilecek değilsiniz. Allah'ın azabından kurtulamazsınız. Çünkü O'nun mülkünde ve sultası altındasınız."*

34) *"Eğer Allah sizi azdırmayı, saptırmayı dilemişse, istemişse, ben size öğüt vermek istesem de, öğüdümün size yararı olmaz. O, sizin Rabbinizdir, yaratıcınız, terbiye ediciniz, yöneticinizdir ve ancak O'na döndürüleceksiniz. O, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir."* (Her şey Allah'ın yaratması, dilemesi, izni ve takdiri ile olur. Allah hayrı emreder ve razı olur. Şerri yasaklar ve razı olmaz, sevmez. Fakat şerri de yaratan, dileyen O'dur. Allah, insana cüz'i irade vermiştir. Bu yüzden insan yaptığından sorumlu tutulmuştur. Allah'ın saptırması kulu zorlaması, istemediği şeyleri ona yaptırması demek değil, kulun isteğine, hür iradesine uygun olarak dilemesi ve yaratmasıdır.)

35) Yoksa Kureyş kâfirleri: *"Muhammed bu Kur'an'ı kendisi uydurdu."* mu diyorlar? Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Eğer bu Kur'an'ı ben uydurduysam, günahı, vebali bana aittir. Benim suçumdan siz sorumlu tutulmazsınız. Ben de sizin kazanmakta olduğunuz yalan, inkâr ve günahlardan uzağım."* (Bu ayet Mekke müşrikleriyle alakalı durumun, inat ve yalanlama hususunda Nuh kavmi müşriklerinin durumuna benzediğine işaret etmek için, Nuh'un (a.s.) kıssası içinde bir ara cümlesi olarak gelmiştir.)

36) Nuh'a şöyle vahyedildi: *"Kavminden daha evvel iman etmiş olanlardan başkası asla iman etmeyecektir. O halde işlediklerine, inkârlarına ve yalanlamalarına tasalanma. Çünkü ben onları helak edeceğim."*

37) *"Gözümüzün önünde, gözetimimiz ve korumamız altında ve vahyimizle, sana öğrettiğimiz, emrettiğimiz şekilde gemiyi yap, Zulmedenler konusunda bana bir şey söyleme, şefaat talebinde bulunma. Çünkü onlar tufanda, suda boğulacaklardır."*

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ
قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ (٣٨)
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ
عَذَابٌ مُقِيمٌ (٣٩) حَتَّى إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا
احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ
عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ (٤٠) وَقَالَ
ارْكَبُوا فِيهَا بِاسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ
رَحِيمٌ (٤١) وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ
وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَابُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا
تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ (٤٢) قَالَ سَآوِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي
مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ
وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ (٤٣) وَقِيلَ
يَاأَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَاسَمَاءُ أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ
الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ
(٤٤) وَنَادَى نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ
وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ (٤٥)

38) Gemiyi yapıyordu. Kavminin ileri gelenleri kendisine her uğradığında onunla alay ediyordu. Dedi ki: *"Eğer bizimle alay ederseniz, alay ettiğiniz gibi biz de sizlerle alay edeceğiz."* dedi.

39) *"Artık kendisini rezil edecek azabın kime gelip çatacağını ve kalıcı azabın da kimin başına ineceğini yakında bileceksiniz."*

40) Nihayet emrimiz gelip de tandır feveran ettiğinde dedik ki: *"Her birinden iki çift ve –aleyhinde söz geçmiş olanlar hariç- aileni ve iman edenleri ona yükle."* Zaten onunla birlikte ancak çok az kimse iman etmişti.

41) Dedi ki: *"Binin içerisine! Onun yüzmesi de, demir atması da Allah'ın adıyladır. Şüphesiz benim Rabbim elbette ki Ğafûr'dur, Rahîm'dir."*

42) O, içindekilerle beraber dağlar gibi dalgalar arasından akıp giderken Nuh, bir kenara çekilmiş olan oğluna seslendi: *"Ey oğlum, bizimle birlikte bin ve kâfirlerle birlikte olma."*

43) Dedi ki: *"Ben bir dağa sığınacağım, o beni sudan korur."* Dedi ki: *"Bugün –rahmet ettiği kimselerden başka- Allah'ın emrinden kurtaracak hiçbir koruyucu yoktur."* Derken ikisinin arasına dalgalar girdi, böylece o da suda boğulanlardan oldu.

44) Denildi ki: *"Ey yer, suyunu yut ve ey gök, sen de tut."* Su çekildi, iş bitiriliverdi. Ve Cudi üzerinde durdu. Zalimler topluluğuna da: *"Uzak olsunlar."* denildi.

45) Nuh, Rabbine seslendi. Dedi ki: *"Rabbim, şüphesiz benim oğlum ailemdendir ve senin va'din de doğrusu haktır. Sen hakimlerin hakimisin."*

38) Nuh Rabbinin kendisine öğrettiği gibi gemiyi yapıyordu. Kavminin ileri gelenleri kendisine her uğradığında onunla alay ediyordu. Diyorlardı ki: *"Ey Nuh! Sen dün bir rasuldün, bugün bir marangoz oldun! Denizi mi buraya getireceksin yoksa gemiyi mi denize götüreceksin?"* Nuh onlara şöyle cevap verdi: *"Bugün eğer siz bizimle alay ederseniz, bilin ki, ileride boğulacağınız zaman, şimdi bizimle alay ettiğiniz gibi biz de sizlerle alay edeceğiz. Siz alay edilmeye bizden daha layıksınız."*

39) *"Artık yalanlamanın ve alay etmenin sonucu olarak kendisini rezil edecek, zelil kılacak, hor düşürecek, aşağılatacak, onur kıracak, burun sürtecek azabın kime gelip çatacağını ve kalıcı, devamlı ve kesilmeyen azabın da kimin başına ineceğini yakında bileceksiniz, ileride göreceksiniz."* (Rezil edecek azab boğulmadır. Kalıcı azab ise cehennem azabıdır.)

40) Nihayet müşriklerin helak edilmesine ilişkin emrimiz, va'dettiğimiz tufan gelip de tandır feveran, feryat ettiğinde, kaynadığında, yani içinde ateşin yandığı tandırdan su kaynayınca, yeryüzü fışkıran gözeler haline geldiğinde, olaylar başladığında, geminin motoru çalışmaya başladığında dedik ki: *"Mahlukatın her sınıfından erkek ve dişi olmak üzere iki çift ve –helak olacaklarına dair aleyhinde söz geçmiş, hüküm verilmiş olan kâfir oğlun Kenan ile kâfir karın Vâile hariç- aileni, ehlini, yakınlarını, hanımlarını, çocuklarını ve tüm iman edenleri gemiye yükle."* Zaten Nuh'la birlikte ancak çok az kimse iman etmişti. Halbuki Nuh onların arasında 950 yıl kalmıştı. (İman edenlerin sayısı İbn Abbas'a göre 80 kişi idi, Ka'b'a göre 72 kişi idi. Bir görüşe göre de 10 kişi idiler. Oğulları Sam, Ham ve Yafes iman etmişti. Rivayete göre 40 gün 40 gece yağmur yağdı. Yeryüzünden de sular kaynaklar halinde çıktı. Su kendisi için takdir edilen seviyeyi buldu. Yani su, en yüksek dağdan kırk zira' kadar daha fazla yükseldi ve nihayet herşeyi boğdu.)

41) Nuh kendisine iman edenlere dedi ki: *"Binin geminin içerisine! Onun hareket edip su üzerinde yüzmesi de, demir atıp durması da Allah'ın adıyla olacaktır. Şüphesiz benim Rabbim elbette ki günahlarından tevbe eden kullarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir. O, bazı günahlar işlemiş olmamızdan dolayı bizi helak etmeyecektir, bize merhamet edecek, bizi kurtaracak ve bizi onurlandıracak, bize ikramda bulunacaktır."*

42) Gemi, içindekilerle beraber dağlar gibi büyük ve yüksek dalgalar arasından, Allah'ın izni, lütfu ve yardımıyla akıp giderken Nuh, müslüman olmadığı için gemiye binmeyip bir kenara çekilmiş olan oğlu Kenan'a şöyle seslendi: *"Ey oğlum, bizimle birliktegemiye bin ve kâfirlerle birlikte olma, kendini helak etme, onların boğulacağı gibi boğulma.."*

43) Oğlu dedi ki: *"Ben bir dağın tepesine sığınacağım, o beni sudan korur. Su oralara kadar çıkamaz."* Nuh dedi ki: *"Bugün –Allah'ın rahmet ettiği kimselerden başka- Allah'ın emrinden, azabından kurtaracak hiçbir koruyucu yoktur."* Derken şefkatli Nuh ile isyankâr oğlunun arasına dalgalar girdi, böylece Nuh'un kâfir oğlu Kenan da suda boğulanlardan oldu.

44) Denildi ki: *"Ey yer, yarıl ve üzerindeki suyunu süzerek yut ve ey gök, sen de yağmuru tut, suyunu yağdırma."* Su arzın derinliklerine çekildi, su azaldı, seviyesi düştü, iş bitiriliverdi, Allah'ın boğulması gerekenin boğulması ve kurtulması gerekenin kurtulmasına dair emri tamamlandı. Ve gemi Musul yakınlarındaki, Mardin Cizre civarında bulunan Cudi dağı üzerine yerleşip kaldı. Allah'ın ayetlerini inkâr eden zalimler topluluğuna da: *"Hüsrana uğrayıp Allah'ın rahmetinden uzak olsunlar."* denildi. (Alusi şöyle der: "Ayet, kâfirlerin tümünün helak olduğunu açıkça gösterir. Hatta gemide olanlar dışında, yeryüzündekilerin hepsinin helak olduğuna delâlet eder." Bir rivayete göre tufan altı ay kadar sürdü.)

45) Nuh, gemiye binerken Rabbine yalvararak şöyle seslendi. Dedi ki: *"Ey Rabbim, şüphesiz benim oğlum Kenan aile efradımdandır, sen bana ailemin kurtulacağını va'detmiştin ve senin va'din de doğrusu haktır. Sen va'dinden dönmezsin. Sen hakimlerin hakimisin. Sen hak ile hükmedenlerin en adilisin. İsyankâr oğluma merhamet etmezsen o da kâfirlerle birlikte helak olacaktır."*

قَالَ يَانُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا
تَسْأَلْنِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنْ
الْجَاهِلِينَ (٤٦) قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا
لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنْ
الْخَاسِرِينَ (٤٧) قِيلَ يَانُوحُ اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ
عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِمَّنْ مَعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ
مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤٨) تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ
مَا كُنتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ
الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ (٤٩) وَإِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَاقَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ (٥٠)
يَاقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي
فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٥١) وَيَاقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ
تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلْ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى
قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ (٥٢) قَالُوا يَاهُودُ مَا جِئْتَنَا
بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ
بِمُؤْمِنِينَ (٥٣)

46) Buyurdu ki: *"Ey Nuh, kesinlikle o senin ailenden değildir. Çünkü o salih olmayan bir ameldir. Öyleyse hakkında bilgin olmayan şeyi benden isteme. Gerçekten ben cahillerden olmayasın diye sana öğüt veriyorum."*

47) Dedi ki: *"Rabbim, bilgim olmayan şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer beni bağışlamaz ve merhamet etmezsen, en büyük zarara uğrayanlardan olurum."*

48) Denildi ki: *"Ey Nuh, katımızdan selametle in. Sana ve seninle birlikte bulunan ümmetlere de hayır ve bereketler olsun. Ümmetleri de yararlandıracağız, sonra onlara bizden acı bir azab dokunacaktır."*

49) Bunlar sana vahy ettiğimiz gayb haberlerindendir. Onları bundan evvel ne sen biliyordun ne de kavmin. Şu halde sabret. Şüphesiz sonuç muttakilerindir.

50) Ad'a da kardeşleri Hud'u... Dedi ki: *"Ey kavmim, Allah'a ibadet edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Siz ancak yalan uyduranlarsınız."*

51) *"Ey kavmim, ben buna karşılık sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim ancak beni yaratana aittir. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"*

52) *"Ey kavmim, Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin ki, üzerinize gökten bol bol yağmur göndersin ve gücünüze güç katsın. Suçlu-günahkârlar olarak yüz çevirmeyin."*

53) Dediler ki: *"Ey Hud, sen bize apaçık bir belge ile gelmedin ve biz de senin sözünle ilahlarımızı terketmeyiz. Sana iman edecek de değiliz."*

46) Rabbi Nuh'a dedi ki: *"Ey Nuh, kesinlikle o senin kurtulacağını va'dettiğim aile efradından değildir. Çünkü o kâfir olup, salih olmayan bir amel işlemiştir. Mü'min ile kâfir arasında velayet yoktur. Öyleyse hakkında bilgin olmayan, doğru olup olmadığını bilmediğin şeyi benden isteme. Gerçekten ben cahillerden olmayasın diye sana öğüt ve nasihat veriyorum, seni uyarıyorum. Senin bir kâfirin kurtulmasını talep etmen de salih olmayan bir ameldir."* (İbn Cüzeyy şöyle der: "Bu, Nuh'un cahillikle tavsif edildiğini ifade etmez. Bilakis bunda, ona karşı iyi bir muamele ve ihsan vardır.")

47) Nuh, söylediği sözden dolayı Rabbinden özür dileyerek şöyle dedi: *"Rabbim, bilgim olmayan, istemesi bana yakışmayan bir şeyi senden istemekten sana sığınırım. Eğer benim hatamı bağışlamaz ve bana rahmetinle merhamet etmezsen, dünya ve ahiret mutluluğunu kaybederek en büyük zarara, ziyana, hüsrana uğrayanlardan olurum."*

48) Denildi ki: *"Ey Nuh, gözetimimiz altında yürüyen gemiden selamet, bereket ve emniyetle in. Sana ve seninle birlikte gemide bulunan diğer ümmetlere de kıyamete kadar gelecek olan mü'minlere de hayır ve bereketler olsun. Seninle beraber olanların zürriyetinden olan diğer topluluklar da vardır ki, onları dünya hayatının metaından yararlandıracağız, sonra İslam'dan saptıkları, şirk ve küfür esaslı bir hayat sürdürdükleri için onlara ahirette bizden acı ve elem verici bir cehennem azabı dokunacaktır."*

49) Ey Muhammed! Nuh, Hud, Salih vb. kıssalar sana vahy ettiğimiz, senin görmediğin gelmiş geçmiş gayb haberlerindendir. Onları Kur'an sana inmeden evvel ne sen ayrıntılı bir şekilde biliyordun ne de kavmin. Bu gaybi hadiseleri bildirmen senin rasullüğün için bir mucizedir. Şu halde Nuh'un kavminin yalanlamalarına sabrettiği gibi sen de tebliğ esnasındaki sıkıntılara, kavminin yalanlamalarına sabret. Moralinizi bozmayın, zafer sizin olacaktır. Bu kıssalarda müşrikler için iman etmedikleri takdirde helak olacaklarına dair bir tehdit de vardır. Şüphesiz iyi sonuç Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınanlarındır.

50) Ad kavmine de nesep ve soy bakımından kardeşleri Hud'u gönderdik. Hud, kavmine dedi ki: *"Ey kavmim, Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın, sizin O'ndan başka ibadete layık ilahınız yoktur. Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları, tağutları, putları, heykelleri reddedin. Siz Allah'tan başkasına ibadet etmekle, Allah'a şirk, ortak koşmakla, ancak yalan uyduranlarsınız, iftira etmektesiniz. Allah böyle bir şey emretmemiştir. Çünkü O'ndan başka ibadete layık ilah yoktur."* (Arap kökenli dört rasul vardır: Hud, Salih, Şuayb ve Muhammed (s.a.v.) Hud Arapça konuşan ilk rasuldür.)

51) *"Ey kavmim, ben bu tebliğime, nasihat ve öğüdüme karşılık sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ücretim ve amelimin karşılığı ancak beni yaratan Allah'a aittir. Hâlâ akıllanmayacak mısınız? Bundan gafil olup da, sizden ücret istemeksizin sizi iyiliğe, dünya ve ahiret mutluluğuna çağıran kimsenin, sizin için güvenilir bir nasihatçı olduğunu anlamıyor musunuz?"*

52) *"Ey kavmim, şirk, küfür ve isyanlarınızdan dolayı Rabbinizden mağfiret, bağışlanma dileyin, sonra yaptıklarınızdan pişman olup, bir daha yapmamak üzere karar alıp O'na tevbe edin, itaat etmek, O'nun dini üzerine dosdoğru yürümek, imana ve Allah'ı birlemeye sarılmak suretiyle O'na dönün ki, üzerinize gökten bol bol yağmur göndersin ve gücünüze güç katsın, kuvvetinize kuvvet katsın, şerefinize şeref katsın. Suçlu-günahkârlar olarak size çağırdığım şeylerden yüz çevirmeyin."*

53) Hud'un kavmi inkâr ve inatlarından dolayı dediler ki: *"Ey Hud, sen bize senin doğruluğunu gösteren apaçık bir belge, delil ile gelmedin ve biz de sırf senin sözünle ilahlarımıza tapmayı terketmeyiz. Senin dinine, hayat sistemine, sana ve getirdiklerine iman edecek de değiliz, senin sözlerini onaylamayız. Boş yere ümitlenme. Bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz bu dinden memnunuz. Senin söylediklerin kafamıza uymuyor. Bizimle uğraşmayı bırak."*

إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ
وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ (٥٤) مِنْ دُونِهِ
فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِي (٥٥) إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى
اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّي
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٥٦) فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا
أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُ
شَيْئًا إِنَّ رَبِّي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ (٥٧) وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا
نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَنَجَّيْنَاهُمْ مِنْ
عَذَابٍ غَلِيظٍ (٥٨) وَتِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ (٥٩) وَأُتْبِعُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ
أَلَا بُعْدًا لِعَادٍ قَوْمِ هُودٍ (٦٠) وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا
قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
قَرِيبٌ مُجِيبٌ (٦١) قَالُوا يَاصَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا
قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِمَّا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (٦٢)

54) *"Biz ancak şunu deriz: İlahlarımızdan biri seni fena çarpmış."* Dedi ki: *"Şüphesiz ben Allah'ı şahit tutarım, siz de şahitler olun ki, gerçekten ben, sizin şirk koştuklarınızdan uzağım."*

55) *"O'nun dışındakilerden. Artık hepiniz bana tuzak kurun. Bundan sonra bana bir mühlet de vermeyin."*

56) *"Şüphesiz ki ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. O'nun, alnından yakalayıp-denetlemediği hiç bir canlı yoktur. Benim Rabbim, gerçekten dosdoğru bir yol üzeredir."*

57) *"Buna rağmen yüz çevirirseniz, artık size kendisiyle gönderildiğim şeyi tebliğ ettim. Rabbim sizin yerinize başka bir kavim getirir ve siz O'na hiç bir zarar veremezsiniz. Şüphesiz ki Rabbim her şeyin üstünde gözetleyicidir."*

58) Emrimiz geldiğinde, tarafımızdan bir rahmet ile Hud'u ve O'nunla birlikte iman edenleri kurtuluşa erdirdik. Onları çok ağır bir azaptan da kurtardık.

59) İşte Ad! Rablerinin ayetlerini bilerek inkâr ettiler, rasullerine isyan ettiler ve her inatçı zorbanın emri ardınca gittiler.

60) Ve bu dünyada da, kıyamet gününde de lanete tabi tutuldular. Haberiniz olsun; gerçekten Ad Rablerine küfür-inkâr ettiler. Ve yine haberiniz olsun; Hud'un kavmi Ad uzak düştü.

61) Semud'a da kardeşleri Salih'i... Dedi ki: *"Ey kavmim, Allah'a ibadet edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. O, sizi yerden yaratıp sizi orada bir ömür boyu yaşattı. O halde O'ndan mağfiret dileyin. Sonra O'na tevbe edin. Şüphesiz ki Rabbim yakındır, kabul edendir."*

62) Dediler ki: *"Ey Salih, sen bundan evvel aramızda ümit beslenen bir kimseydin. Atalarımızın ibadet ettiği şeylere ibadet etmekten bizi engelleyecek misin? Doğrusu biz, senin bizi davet ettiğin şeyden kuşku verici bir tereddüt içindeyiz."*

54) *"Biz ancak şunu deriz: Sen ilahlarımıza sövdüğün ve onlara ibadet etmeyi engellemeye çalıştığın için, ilahlarımızdan biri seni fena çarpıp delirtmiş."* Hud dedi ki: *"Şüphesiz ben Allah'ı şahit tutarım, siz de şahitler olun ki, gerçekten ben, sizin Allah'a şirk koştuğunuz ilahlardan uzağım."* (Zemahşeri şöyle der: "Bu kavim kaba ve katı yüreklidir. Nasihata iltifat etmezler, tabiatları doğru yolu kabul etmez. Onlar cahil ve aptaldırlar. Çünkü onlar taşların kendilerine yardım edeceğine ve düşmanlarından intikam alacağına inanıyorlardı.")

55) *"Allah'ın dışındaki ibadet ettiğiniz şeylerden uzağım. Onlarla benim hiç bir ilgim yoktur. Artık siz ve ilahlarınız, hepiniz beni yoketmek için bana tuzak kurun. Bundan sonra bana göz açıp kapayacak kadar bile bir mühlet de vermeyin. Siz ve ortaklarınız toplanıp biraraya gelin ve ne yapacağınıza karar verin."* (Ebussuud şöyle der: "Bu, en büyük mucizelerdendir. Çünkü Hud (a.s.) Ad kavminin kibirli, kaba ve sert kimselerinden oluşan büyük bir topluluk içinde tek bir kişi idi. İlahlarını ayıplamak suretiyle onları küçümsedi, tahrik etti ve onları kendisine karşı çıkmaya teşvik etti, fakat onlar bir şey yapamadılar. Bu hususta çaresizlikleri açıkça ortaya çıktı.")

56) *"Şüphesiz ki ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a tevekkül ettim. Meşru olan tedbirleri aldıktan sonra yalnızca O'na güvendim, O'na dayandım, O'na sığındım. O'nun, alnından yakalayıp-denetlemediği, gücü ve kontrolü altında tutmadığı, dilediği gibi hükmetmediği hiç bir canlı yoktur. Benim Rabbim, gerçekten dosdoğru bir yol üzeredir, adaletlidir; iylik yapana iyiliğinin, kötülük yapana da kötülüğünün karşılığını verir. Hiç kimseye bir şey eksik vermez."*

57) *"Buna rağmen davetime icabet etmekten yüz çevirirseniz, artık size kendisiyle gönderildiğim şeyi tebliğ ettim. Rabbimin emrini ulaştırdım. Zaten rasullerin görevi, Allah'ın emrini ulaştırmaktan başka bir şey değildir. Rabbim sizi helak eder ve sizin yerinize başka bir kavim getirir ve siz Allah'a şirk koşarak O'na hiç bir zarar veremezsiniz. Şüphesiz ki Rabbim her şeyin üstünde gözetleyicidir. O, beni sizin kötülüğünüzden ve tuzağınızdan korur."*

58) Hud'un azgın olan kavmine şiddetli rüzgar olan azab emrimiz geldiğinde, tarafımızdan bir rahmet, lütuf ve ihsan ile Hud'u ve O'nunla birlikte iman edenleri kurtuluşa erdirdik. Onları çok ağır ve şiddetli bir azaptan da kurtardık. Bu azap, binaları yıkan, düşmanların burunlarından girip arkalarından çıkan ve onları yüzleri üzerine yıkıp da, içi boş hurma kütükleri haline getiren helak edici rüzgardır.

59) İşte bunlar Ad kavminin yalancılarının kalıntılarıdır! Kavminin ileri gelenleri ve reisleri Rablerinin ayetlerini, varlığına ve birliğine delâlet eden delilleri bilerek inkâr ettiler, rasulleri Hud'a, dolayısıyla tüm rasullere isyan ettiler ve Allah'a karşı kibirli davranan, haktan uzaklaşan, ona boyun eğmeyen ve kabul etmeyen her inatçı zorbanın emri ardınca gittiler.

60) Ve bu dünyada da, kıyamet gününde de lanete tabi tutuldular, Allah'ın rahmetinden ve her türlü hayırdan uzaklaştırıldılar. Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; gerçekten Ad kavmi Rablerine küfür-inkâr ettiler. Zira onlar Allah'tan başkasına ibadet ettiler ve rasullerini yalanlamakla nimetlerine nankörlük ettiler. Ve yine haberiniz olsun; Hud'un kavmi Ad Allah'ın rahmetinden ve hayrından uzak düştü.

61) Suriye ile Hicaz arasında bulunan Hicr adlı bölgede yaşayan Semud kabilesine de neseb ve soy bakımından kardeşleri olan Salih'i gönderdik. Salih, kavmine dedi ki: *"Ey kavmim, yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. O, sizi, atanız Adem'i yerden, topraktan yarattı, sonra Adem'in soyunu bir damla sudan yarattı. Sonra sizi yeryüzünde bir ömür boyu yaşattı. O halde şirk, küfür ve isyanlarınızdan dolayı O'ndan mağfiret, bağışlanma dileyin. Sonra günahlarınızdan pişman olarak O'na tevbe edin. O'nun emirlerine itaat edin, O'na dönün. Şüphesiz ki Rabbimin merhameti yakındır, O, duaları kabul edendir."*

62) Dediler ki: *"Ey Salih, sen bu sözü söylemeden evvel aramızda liderimiz olacağını ümit ettiğimiz bir kimseydin. Ancak sen bunu söyleyince, senin hakkındaki ümitlerimiz kesildi. Atalarımızın ibadet ettiği şeylere ibadet etmekten bizi engelleyecek misin? Doğrusu biz, senin bizi davet ettiğin şeyden kuşku verici bir tereddüt içindeyiz. Doğru söylediğine emin olamıyoruz."*

قَالَ يَاقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَآتَانِي مِنْهُ
رَحْمَةً فَمَنْ يَنصُرُنِي مِنْ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ فَمَا تَزِيدُونَنِي
غَيْرَ تَخْسِيرٍ (٦٣) وَيَاقَوْمِ هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا
تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ
قَرِيبٌ (٦٤) فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ
ذَلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ (٦٥) فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا
صَالِحًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ (٦٦) وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٦٧) كَأَنْ لَمْ
يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ أَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ (٦٨)
وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا سَلَامًا قَالَ
سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ (٦٩) فَلَمَّا رَأَى
أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا
تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ لُوطٍ (٧٠) وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ
فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ
(٧١)

63) Dedi ki: *“Ey kavmim, görüşünüz nedir? Eğer ben Rabbimden apaçık bir belge üzerindeysem ve bana tarafından bir rahmet vermişse, bu durumda O’na isyan edecek olursam Allah’a karşı kim bana yardım edecektir? Şu halde kaybımı artırmaktan başka bana bir katkınız olmaz.”*

64) *“Ey kavmim, işte size bir ayet olmak üzere Allah’ın dişi devesi! Artık onu bırakın da Allah’ın arzında otlasın. Ona kötülükle dokunmayın. Yoksa sizi yakın bir azab sarıverir.”*

65) Derken onu, ayaklarını keserek öldürdüler. Bunun üzerine dedi ki: *“Yurdunuzda üç gün daha yararlanın. Bu, yalanlanmayacak bir vaaddir.”*

66) Emrimiz gelince Salih’i ve onunla birlikte iman edenleri tarafımızdan bir rahmetle o günün aşağılatıcı azabından kurtardık. Şüphesiz senin Rabbin O, Kaviyy’dir, Azîz’dir.

67) O zulmedenleri korkunç bir ses sarıverdi de yurtlarında dizüstü çökmüş olarak sabahladılar.

68) Sanki orada hiç refah içerisinde yaşamamışlar gibi. Haberiniz olsun; Semud gerçekten Rablerine küfür-inkâr ettiler. Yine haberiniz olsun ki Semud kavmi uzak düştü.

69) Andolsun elçilerimiz İbrahim’e müjde ile geldiğinde; *“Selam.”* dediler. O da: *“Selam.”* dedi hemen gecikmeden kızartılmış bir buzağı getirdi.

70) Ellerinin buna uzanmadığını görünce, onlardan çekindi ve kalbine bir korku girdi. Dediler ki: *“Korkma! Şüphesiz biz Lut kavmine gönderildik.”*

71) Eşi de ayaktaydı, bunun üzerine güldü. Biz de ona İshak’ı ve İshak’ın ardından Yakub’u müjdeledik.

63) Salih dedi ki: *“Ey kavmim, görüşünüz nedir, söyler misiniz? Eğer ben yalnızca Allah’a ibadet edilip O’na hiç bir şeyi şirk, ortak koşmamak gerekir, O’ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilah, put, heykel ve tağutların reddedilmesi gerekir, şeklinde özetlenebilecek olan tebliğimde Rabbimden apaçık bir belge, delil ve hüccet üzerindeysem ve Allah, bana tarafından bir rahmet, nübüvvet ve risalet vermişse, bu durumda Allah’ın emirlerine isyan edecek olursam Allah’ın azabına karşı kim bana yardım edecektir? Hiç kimse... Şu halde size uymak ve Allah’ın emrine isyan etmekle siz beni sapıklığa düşürmek, hayırdan uzaklaştırmak, amellerimi boşa çıkarmak ve kaybımı artırmaktan başka bana bir katkınız olmaz.”* (Her ne şekilde olursa olsun, batıl düşünce sahiplerinin önerilerine olumlu yaklaşmamak, çağrılarını kabul etmemek gerekir. Çünkü batıl ehlinin çağrılarını kabul etmek, önerilerini olumlu bulmak kişinin hüsranını artırmaktan başka bir işe yaramaz.)

64) *“Ey kavmim, benim Allah’ın rasulü olduğuma dair, işte size bir ayet, alamet, delil ve mucize olmak üzere Allah’ın dişi devesi! Onun rızkı size ait değildir. Artık o deveyi bırakın da Allah’ın arzında, kimsenin mülkü olmayan yerlerde dilediği gibi otlasın, su içsin. Ona herhangi bir kötülükle dokunmayın. Yoksa sizi yakın bir azab çabucak sarıverir. Size mühlet vermez.”* (“Allah’ın devesi” şeklinde, devenin Allah’a izafeti, onun şerefli olduğunu göstermek içindir. Çünkü deve, onların isteği üzerine Allah’ın kudretiyle sert bir kayadan çıkmıştır.)

65) Derken Semud kavminden azılı bir kişi ileri atılarak devenin ayaklarını keserek öldürdüler. Bunun üzerine Salih dedi ki: *“Yurdunuzda üç gün daha yararlanın, hayatın tadını çıkarın. Sonra yok olacaksınız. Bu, yalanlanmayacak, gerçek bir vaaddir.”* (Kurtubi şöyle der: “Deveyi sadece bir kısmı kesti. Ancak diğerlerinin rızasıyla olduğu için bu suç hepsine isnat edildi. Deve çarşamba günü kesildi. Salih’in kavmi perşembe, cuma ve cumartesi yaşadılar. Pazar günü azap gelerek onları yok etti.”)

66) Semud kavminin yok edilmesiyle ilgili emrimiz gelince Salih’i ve onunla birlikte iman edenleri tarafımızdan bir rahmet, büyük lütuf ve ihsan ile o günün aşağılatıcı , hor ve zelil kılıcı azabından kurtardık. Şüphesiz senin Rabbin O, kuvvetle yakalayandır, galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyendir. Allah’ın baskısı karşısında duracak güç yoktur. O’nun iradesine kimse karşı koyamaz.

67) O zulmedenleri gökten gelen korkunç bir ses sarıverdi; bundan dolayı kalpleri parça parça oldu da, göğsünü yere yapıştıran kuş gibi yurtlarında dizüstü çökmüş olarak sabahladılar, hareketsiz sakin ölüler haline geldiler.

68) Sanki yurtlarında hiç refah içerisinde yaşamamışlar gibiydi. Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; Semud kavmi gerçekten Rablerine küfür-inkâr ettiler. Zira onlar Allah’tan başkasına ibadet ettiler ve rasullerini yalanlamakla nimetlerine nankörlük ettiler. Ve yine haberiniz olsun; ki Salih’in gönderildiği Semud kavmi Allah’ın rahmetinden ve hayrından uzak düştü.

69) Andolsun Cibril, İsrafil ve Mikâil adlı elçi-meleklerimiz İbrahim’e oğlu İshak’ı müjdelemek için yakışıklı gençler suretinde geldiğinde; *“Selam.”* dediler. İbrahim de: *“Selam size olsun.”* dedi. İbrahim hemen gecikmeden kızartılmış bir buzağı getirip onlara sundu. *“Yemez misiniz?”* dedi. (Misafire ikram etmek, güler yüzlü davranmak İslam ahlakındandır.)

70) İbrahim elçi-meleklerin ellerinin buna uzanmadığını görünce, yadırgadı, onlardan çekindi ve kalbine bir korku girdi. Çünkü onların adetine göre bu hayra alamet değildi. Elçi-melekler İbrahim’in endişesini anladılar, onu sakinleştirmek amacıyla dediler ki: *“Korkma! Sana kötülük etmek amacıyla gelmedik. Biz Rabbinin melekleriyiz, yemek yemeyiz. Şüphesiz biz işledikleri iğrenç cürümlerden dolayı Lut kavmini helak etmek için gönderildik.”*

71) İbrahim’in Sara adındaki eşi de ayaktaydı, perde arkasından kocasıyla birlikte konuklara hizmet ediyordu. Lut kavminin helak olacağını duyunca sevinçten güldü. Biz de elçi-meleklerimiz vasıtasıyla İbrahim ve eşi Sara’ya, İshak’ı ve İshak’ın oğlu, yani torunları Yakub’u müjdeledik.

قَالَتْ يَاوَيْلَتَا أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا
لَشَيْءٌ عَجِيبٌ (٧٢) قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَةُ
اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ (٧٣)
فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَى يُجَادِلُنَا
فِي قَوْمِ لُوطٍ (٧٤) إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (٧٥)
يَاإِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ
آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ (٧٦) وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا
سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ (٧٧)
وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ قَالَ يَاقَوْمِ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَلَا تُخْزُونِي فِي ضَيْفِي أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ (٧٨)
قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا
نُرِيدُ (٧٩) قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ (٨٠) قَالُوا يَالُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ
فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا
امْرَأَتَكَ إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ
الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ (٨١)

72) Dedi ki: *"Vay halime! Ben kocamış bir kadın ve şu eşim de bir ihtiyar iken, ben mi doğuracakmışım? Doğrusu pek şaşılacak bir şey!"*

73) Dediler ki: *"Allah'ın işine mi şaşıyorsun? Allah'ın rahmet ve bereketi sizin üzerinize olsun ey hane halkı! Şüphesiz O, Hamîd'dir, Mecîd'dir."*

74) İbrahim'in korkusu gidip kendisine müjde gelince, Lut kavmi hakkında bizimle tartışmaya koyuldu.

75) Çünkü İbrahim gerçekten yumuşak huylu, duygulu ve gönülden yönelen biriydi.

76) *"Ey İbrahim, bundan vazgeç. Çünkü gerçek şu ki, Rabbinin emri gelmiştir ve gerçekten onlara geri çevrilmeyecek bir azab gelmiştir."*

77) Elçilerimiz Lut'a geldiğinde, onlardan dolayı kaygılandı, göğsünü bir sıkıntı bastı ve: *"Bu, zorlu bir gün."* dedi.

78) Kavmi kendisine doğru koşarak geldi; onlar daha önceden kötülükler işlemekteydiler. Dedi ki: *"Ey kavmim, işte kızlarım. Onlar sizin için daha temizdir. Artık Allah'tan korkun ve beni misafirlerimin önünde küçük düşürmeyin. İçinizde hiç aklı başında olan bir adam yok mu?"*

79) Dediler ki: *"Sen de biliyorsun ki senin kızlarında hiçbir hakkımız yoktur. Sen bizim ne istediğimizi elbette bilirsin."*

80) Dedi ki: *"Size yetecek gücüm olsaydı veya sağlam bir yere sığınabilseydim."*

81) Dediler ki: *"Ey Lut, biz Rabbimizin elçileriyiz. Onlar sana asla ulaşamazlar. Gecenin bir parçasında ailenle birlikte yürü. Sakın, hiç biriniz dönüp arkasına bakmasın; fakat senin eşin başka. Çünkü onlara isabet edecek olan, ona da isabet edecektir. Onlara va'dolunan vakit sabahtır. Sabah da yakın değil mi?"*

72) Sara hayret içinde dedi ki: *"Vay halime, heyhat, şaşılacak şey! Ben kocamış bir kadın ve şu eşim İbrahim de bir ihtiyar iken, ben mi doğuracakmışım? Nasıl bizim çocuğumuz olur? Doğrusu pek şaşılacak bir şey! Bu, garip bir iştir. Şimdiye kadar böyle bir şey olmamıştır."* (Mücahid şöyle der: "Sara o gün 99; İbrahim ise 120 yaşında idi.)

73) Melekler dediler ki: *"İhtiyar eşlerden çocuk yaratması hususunda Allah'ın işine mi şaşıyorsun? Bu, Allah'ın kudreti karşısında şaşılacak bir şey değildir. Allah'ın rahmet ve bereketi sizin üzerinize olsun ey İbrahim'in hane halkı! Şüphesiz Yüce Allah, sıfatlarında ve zatında övülmüş ve yücedir. Kulları tarafından övülmeye ve yüceltilmeye layıktır."*

74) Misafirlerin melek olduğunu anladığında, daha önce İbrahim'in, kendisinde hissettiği korku gidip de kalbi misafirlerine ısınınca ve kendisine, çocuğu olacağına dair müjde gelince, Lut kavminin helak edilmesi hakkında meleklerimizle tartışmaya koyuldu. Maksadı iman ederler ümidiyle onların azabını ertelemekti.

75) Çünkü İbrahim gerçekten halim, yumuşak huylu, yufka yürekli, kendisine kötülük edenden intikam alma hususunda acele etmeyen, duygulu, kalbinin inceliğinden dolayı çok üzülen, ah vah diyen ve gönülden Allah'a yönelen, itaat eden biriydi.

76) Melekler dediler ki: *"Ey İbrahim, Lut kavmi hakkındaki mücadeleden vazgeç. Çünkü gerçek şu ki, Rabbinin onlara helak edileceğine dair emri, hükmü gelmiştir ve gerçekten onlara geri çevrilmeyecek büyük bir azab gelmiştir."*

77) Elçi-meleklerimiz Lut'a geldiğinde, onlardan dolayı kaygılandı, göğsünü bir sıkıntı ve fenalık bastı. Çünkü o melekleri insan olarak gördü ve kavminin onlara bir şey yapmasından korktu. Misafirlerin gelmesinden dolayı, ahlaksız kavminin onlara bir kötülük yapmasından korkarak üzüldü ve: *"Bu, çok kötü, şiddetli ve zorlu bir gün."* dedi.

78) Lut'un kâfir olan karısı misafirlerin güzelliklerine kâfir olan kavmine anlatınca, Lut'un kavmi misafirlere kötülük yapmak amacıyla kendisine doğru koşarak, itişip kakışarak geldi; onlar daha önceden de erkek erkeğe zina fiilini işlemekteydiler. Onun içindir ki, açıktan açığa fuhuş yapmak için koşarak gelmekten utanmadılar. Lut kapıları misafirlerin üzerine kilitleyerek onlara dedi ki: *"Ey kavmim, işte şunlar bu beldenin kızlarıdır. Sizi onlarla evlendireyim. Onlar sizin için daha temiz ve daha iyidir. Artık Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakının ve beni misafirlerimin önünde rezil edip küçük düşürmeyin. İçinizde bu iğrenç fiile engel olacak hiç aklı başında olan bir adam yok mu?"* (Her rasul, şefkat ve terbiye hususunda ümmetinin babası olduğu için, ümmetinin kadınlarına *'kızlarım'* derdi.)

79) Lut'un azgın kavmi dediler ki: *"Sen de biliyorsun ki senin kızlarında hiçbir hakkımız, ilgimiz, ihtiyacımız yoktur. Onlara karşı bir istek duymadığımızı biliyorsun. Şüphesiz sen bizim ne istediğimizi elbette bilirsin. Bizim amacımız erkek misafirlerinle zina etmektir."*

80) Lut dedi ki: *"Keşke size yetecek, eziyetlerinize karşı koyacak gücüm olsaydı veya sağlam bir yere, aşirete, yardımcılara sığınabilseydim, elbette sizi yakalayıp öldürürdüm."*

81) Allah'ın elçi-melekleri Lut'un zayıflığına ve yardımcısız kaldığına üzüldüğünü görünce ona dediler ki: *"Ey Lut, biz Rabbimizin elçileriyiz. Onları helak etmek için gönderildik. Kapıları aç, bizi onlarla başbaşa bırak, biz onların gözlerini kör ederiz. Onlar sana da asla ulaşamazlar, bir kötülük veya zarar veremezler. Gecenin bir bölümünde ailenle birlikte yürü, o beldeden çık. Sakın, hiç biriniz dönüp arkasına bakmasın; fakat senin eşin başka. Çünkü onlara isabet edecek olan, ona da isabet edecektir. Kâfir arkadaşlarıyla beraber helak olacaktır. Onların azap edilmeleri ve helak olmaları için va'dolunan vakit sabahtır. Sabah vakti azabın gelmesi için yakın değil mi?"* (Vatanlarını terketmelerine üzülmemeleri için geriye dönüp bakmaları yasaklandı. Kurtubi şöyle der: "Lut'un karısı azabın korkunç sesini işitince döndü ve: "Vah kavmim!" dedi. O anda bir taş gelip onu öldürdü.")

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ مَنْضُودٍ (٨٢) مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا
هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ (٨٣) وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا
قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا
الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ مُحِيطٍ (٨٤) وَيَاقَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ
بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ (٨٥) بَقِيَّةُ اللَّهِ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَمَا
أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ (٨٦) قَالُوا يَاشُعَيْبُ أَصَلَاتُكَ تَأْمُرُكَ
أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ (٨٧) قَالَ يَاقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ
كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَاكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا
الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَإِلَيْهِ أُنِيبُ (٨٨)

82) Böylece emrimiz geldiği zaman, oranın üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş, birbiri ardınca taşlar yağdırdık.

83) Rabbinin katında işaretlenmişti. Bunlar zalimlerden uzak değildir.

84) Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı... Dedi ki: *"Ey kavmim, Allah'a ibadet edin, sizin O'ndan başka ilahınız yoktur. Ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın. Ben, sizi gerçekten bir hayır içinde görüyorum. Doğrusu sizi çepeçevre kuşatacak olan bir günün azabından korkuyorum."*

85) *"Ey kavmim, ölçüyü ve tartıyı adaletle tastamam yerine getirin. İnsanlara eşyalarını eksik vermeyin. Yeryüzünde fesatçılar olarak karışıklık çıkarmayın."*

86) *"Eğer mü'min kimselerseniz Allah'ın bıraktığı sizin için daha hayırlıdır. Ben, sizin üzerinizde bir gözetleyici değilim."*

87) Dediler ki: *"Ey Şuayb, atalarımızın taptığı şeyleri bırakmamızı ya da mallarımız konusunda dilediğimiz gibi davranmaktan vazgeçmemizi senin namazın mı emrediyor? Çünkü sen, muhakkak yumuşak huylu, aklı başında bir kimsesin."*

88) Dedi ki: *"Ey kavmim görüşünüz nedir söyler misiniz? Ya ben Rabbimden apaçık bir belge üzerinde isem ve O da beni kendisinden güzel bir rızık ile rızıklandırmışsa? Size yasakladığım şeylere kendim uymayarak size aykırı davranmak istemiyorum. Benim istediğim, gücüm oranında yalnızca ıslah etmektir. Benim başarım ancak Allah iledir; Ben yalnız O'na tevekkül ettim ve yalnız O'na yöneldim."*

82) Böylece Lut kavmine azap emrimiz geldiği zaman, o şehri halkıyla beraber üstünü altına çevirdik ve üzerlerine balçıktan, ateşte pişirilmiş çamurdan oluşan, birbiri ardınca, arka arkaya sert taşlar yağdırdık.

83) O taşlar, Rabbinin katında bir işaretle işaretlenmişti. Her taşın üzerine, o taş kime atılacaksa onun ismi yazılmıştı. Bu taşlar zalimlerden uzak bir şey değildir. Böylesi azap, bu tür zulüm işleyenlerden uzak kalmaz. Ey Muhammed! O yok edilen Sodom ve Gomore şehri senin kavmin olan Kureyş kâfirlerinden uzakta değildir. Çünkü Kureyş, yolculuk yaparken o şehirlere uğruyorlar. Hâlâ ibret almıyorlar mı? (Kurtubi şöyle der: "Rabbin katında, ifadesi gösteriyor ki taşlar yeryüzü taşları değildir." Sodom ve Gomore şehrinin yeri, "Ölü Deniz" diye bilinen tuzlu bir deniz oldu. Sularından hiçbir canlı yararlanmadığı için buraya ölü deniz denilmiştir. Burası "Lut Gölü" adıyla bilinir. Bu gölün çevresindeki arazi de çorak olup hiçbir şey bitirmez.)

84) Medyen kabilesine de soy ve nesep bakımından kardeşleri olan Şuayb'ı gönderdik. Şuayb, kavmine dedi ki: *"Ey kavmim, yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın, sizin O'ndan başka ibadete layık ilahınız yoktur. O'ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddedin. Ölçüyü ve tartıyı eksik tutmayın. İnsanların hakkını tam olarak verin. Ben, sizi gerçekten ölçü ve tartıda hile yapmaya ihtiyaç duymayacak kadar bir hayır, bolluk ve bereket içinde görüyorum. Doğrusu sizi çepeçevre kuşatacak olan kıyamet gününün azabından korkuyorum."*

85) *"Ey kavmim, ölçüyü ve tartıyı adaletle tastamam yerine getirin. İnsanlara eşyalarını eksik vermeyin, haklarını yemeyen. Yeryüzünde fesatçılar, bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın. Allah'ın şeriatına uygun olarak yaşayın."*

86) *"Eğer Allah'a ve ahiret gününe gerçek manada iman eden kimselerseniz Allah'ın ticaret sonucunda size helâlinden bıraktığı kâr sizin için hileli yoldan kazandığınız çok maldan daha hayırlıdır. Allah'ın va'dine ve azabına inanıyorsanız bu böyledir. Allah'a itaat etmek sizin için daha hayırlıdır. Ben, sizin amellerinizi saklayıp da onların karşılığını size verecek bir gözetleyici değilim. Ben sadece bir nasihatçı ve uyarıcıyım. Uyarma görevini yapmış olan mazurdur."*

87) Şuayb onlara, putlara, heykellere, ilahlara ve tağutlara ibadeti bırakıp, yalnızca Allah'a ibadet etmelerini, ölçü ve tartıyı tam yapmalarını emredince, alay ve eğlence yoluyla ona cevap vererek dediler ki: *"Ey Şuayb, atalarımızın ibadet ettiği, taptığı şeyleri bırakmamızı ya da mallarımız konusunda dilediğimiz gibi davranmaktan vazgeçmemizi, yani ölçü ve tartıda hile yapmamızı senin çok kıldığın namazın ve bağlı olduğun dinin mi emrediyor? Bu akıllı bir insanın yapacağı bir iş değil. Şüphesiz sen, muhakkak yumuşak huylu, olgun, aklı başında bir kimsesin."*

88) Şuayb onlara dedi ki: *"Ey kavmim görüşünüz nedir söyler misiniz? Ya ben Rabbimden O'nun alemlerin Rabbi, yaratıcısı, terbiye edicisi, yöneticisi ve idare edicisi, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığı hususunda apaçık ve kesin bir belge, hüccet ve delil üzerinde isem, hidayet ve risaletle görevlendirilmiş isem ve O da beni kendisinden güzel bir rızık ile rızıklandırmışsa, bana helâl yoldan mal vermişse, bu hakkı ve hayrı inkâr edip sizin yanlışınızla birlik olmam bana yaraşır mı? Bu takdirde putlara ibadeti bırakmamanızı ve masiyetlerden vazgeçmemenizi söylemem doğru olur mu? Halbuki rasuller sırf bunun için gönderilirler. Size yasakladığım şeylere kendim uymayarak size aykırı davranmak istemiyorum. Benim özüm sözüm birdir. Hayatımda bir tezatlık yoktur. Ben bir şeyi kendim yaptığım halde onu size yasaklayacak değilim. Ben kendime neyi emrediyorsam size de onu emrediyorum. Ben, size emrettiğim ve yasakladığım şeylerde sadece gücüm oranında sizi ve işlerinizi düzeltmek istiyorum. Benim başarım ancak Allah'ın desteği ve yardımı ile olur; Ben bütün işlerimde yalnızca O'na tevekkül ettim. Meşru olan tedbirleri aldıktan sonra sadece O'na güvenip dayandım, O'na sığındım. Tevbe etmek suretiyle yalnız O'na yöneldim, O'na döndüm."*

وَيَاقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
بِبَعِيدٍ (٨٩) وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
رَحِيمٌ وَدُودٌ (٩٠) قَالُوا يَاشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا
تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا
أَنْتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ (٩١) قَالَ يَاقَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ
مِنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ (٩٢) وَيَاقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ
سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ
وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ (٩٣) وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا
شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٩٤) كَأَنْ لَمْ
يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ (٩٥) وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٩٦) إِلَى فِرْعَوْنَ
وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ (٩٧)

89) *“Ey kavmim, bana karşı gelişiniz, sakın Nuh kavminin ya da Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelen musibetlerin bir benzerinin başınıza gelmesine sebeb olmasın. Lut kavmi de sizden uzak değildir.”*

90) *“Rabbinizden mağfiret dileyin ve sonra O’na tevbe edin. Gerçekten benim Rabbim Rahîm’dir, Vedûd’dur.”*

91) Dediler ki: *“Ey Şuayb, biz senin söylediklerinden bir çoğunu kavrayıp anlamıyoruz. Doğrusu biz seni içimizde zayıf biri görüyoruz. Eğer aşiretin olmasaydı seni taşa tutardık. Zaten sen bize karşı güçlü ve üstün değilsin.”*

92) Dedi ki: *“Ey kavmim, sizce benim aşiretim Allah’tan daha mı üstündür ki, O’nu arkanızda-unutuluvermiş bir şey edindiniz. Şüphesiz Rabbim yaptıklarınızı çepeçevre kuşatıcıdır.”*

93) *“Ey kavmim, elinizden geleni yapın. Muhakkak ben de yapacağım. Yakında kendisini rüsvay edecek azabın kime geleceğini ve kimin yalancı olduğunu bileceksiniz. Gözetleyin, gerçekten ben de sizinle beraber gözetleyiciyim.”*

94) Emrimiz gelince, Şuayb’ı ve beraberindeki iman edenleri katımızdan bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri ise o korkunç ses yakalayıverdi de yurtlarında dizüstü çökmüş olarak sabahladılar.

95) Sanki orada yaşamış değillerdi. Haberiniz olsun; Semud’a nasıl uzaklık verildiyse Medyen de uzaklaştı.

96) Andolsun Musa’yı ayetlerimizle ve apaçık bir delille gönderdik.

97) Firavun’a ve ileri gelenlerine. Onlar Firavun’un emrine uymuşlardı. Firavun’un emri hiç te doğruya-götürücü değildi.

89) *“Ey kavmim, bana karşı gelişiniz, bana olan düşmanlığınız, muhalefetiniz, iman etmemede direnmeniz sakın Nuh kavminin boğularak ya da Hud kavminin kök söktüren bir rüzgarla, veya Salih kavminin çığlık ve depremle helak olmaları gibi başlarına gelen musibetlerin bir benzerinin başınıza gelmesine sebeb olmasın. Lut kavminden olan zalimlerin yurdu sizden uzak bir yerde de değildir. Onların nasıl helak olduğunu da bilmişsinizdir. Hâlâ öğüt ve ibret almıyor musunuz?”*

90) *“Günahlarınızdan dolayı Rabbinizden mağfiret, bağışlanma dileyin ve sonra günahlarınızdan pişman olarak O’na tevbe edin ve O’na itaat ederek yönelin. Gerçekten benim Rabbimin rahmeti büyük, tevbe edip O’na dönenler için sevgi ve muhabbeti çoktur.”*

91) Medyen halkı, rasulleri Şuayb’ı küçümseyerek ona dediler ki: *“Ey Şuayb, biz senin söylediklerinden bir çoğunu kavrayıp anlamıyoruz. Doğrusu biz seni içimizde zayıf biri olarak görüyoruz. Bizim aramızda senin güç ve kuvvetin yoktur. Eğer senin aşiretin ve yakın çevrenin hatırı olmasaydı mutlaka seni taşa tutarak öldürürdük. Zaten sen bize karşı güçlü ve üstün değilsin. Bizim katımızda senin değerin ve saygınlığın yoktur ki, seni taşlayarak öldürmekten sakınalım.”*

92) Şuayb onları kınayarak dedi ki: *“Ey kavmim, sizce benim aşiretim, yakın çevrem Allah’tan daha mı üstündür ki, Allah’tan korktuğunuz için değil de çevremden çekindiğiniz için bana kötülük yapmıyorsunuz? Beni Yüce Allah’ı ta’ziminizden dolayı değil de kavmim için mi bırakıyorsunuz? Aşiretim, sizin katınızda Allah’tan daha mı aziz ve değerlidir? Allah’ı arkaya atılan ve kendisine değer verilmeyen bir şey gibi sayıp arkanıza attınız. O’na ne itaat ediyorsunuz, ne de saygı gösteriyorsunuz. Şüphesiz Rabbim yaptığınız kötü amelleri ilmiyle çepeçevre kuşatıcıdır. Onların karşılığını size mutlaka verecektir.”*

93) *“Ey kavmim, elinizden geleni yapın. Muhakkak ben de yapacağım. Yolunuzda çalışmaya devam edin, ben de yolumda çalışacağım. İçinde bulunduğunuz inkâr ve düşmanlıkta devam edin. Ben de müslümanlık ve sabırda devam edeceğim. Yakında kendisini rüsvay edecek, zillete ve horluğa düşürecek azabın kime geleceğini ve kimin yalancı olduğunu bileceksiniz. İşinizin sonunu gözetleyin, bekleyin, gerçekten ben de sizinle beraber gözetleyiciyim, beklemekteyim.”* (Arap soyundan gelen, Allah’ın rasulü Şuayb etkileyici bir hitabete sahipti. Bu yüzden ona Rasullerin hatibi denilmiştir.

94) Medyen halkını yok etme emrimiz gelince, kendilerine olan merhametimiz sebebiyle Şuayb’ı ve beraberindeki iman edenleri katımızdan bir rahmetle kurtardık. Zulmedenleri ise o korkunç gürültülü ses yakalayıverdi de yurtlarında dizüstü çökmüş olarak sabahladılar, hareketsiz, sakin ölüler haline geldiler. (Kurtubi şöyle der: “Cibril onlara öyle bir bağırdı ki, ruhları bedenlerinden çıktı.” İbn Kesir şöyle der: “Yüce Allah bu surede onlara gürültü, A’raf suresinde deprem, Şuara suresinde ise gölge gününün azabı geldi dedi. Halbuki onlar bir tek ümmetti. Ancak kendilerine azap geldiği gün bu azapların hepsi onlarda toplandı. Her birinde, kelamın akışına uygun olarak anlatıldı.”)

95) Sanki onlar bundan evvel yurtlarında refah içerisinde yaşamış değillerdi. Ey Mekke müşrikleri! Haberiniz olsun, dikkat edin, iyi bilin ki; Semud kavmine Allah’ın rahmetinden nasıl uzaklık verildiyse Medyen kabilesi de Allah’ın rahmetinden uzaklaştı, böylece helak oldular. Aynı şekilde siz de rasulünüze karşı gelirseniz aynı akibet sizin için de geçerlidir.

96) Andolsun Musa’yı ayetlerimizle ve apaçık bir delille, şeriatlar, hükümler ve ilahi yükümlülüklerle gönderdik. Onu asa ve el gibi güçlü mucizeler ve apaçık delillerle destekledik.

97) Musa’yı Firavun’a ve kavminin ileri gelenlerine, generallerine, üst düzey yöneticilerine gönderdik. Onlar Firavun’un emrine itaat ettiler, Allah’ın emrine ise karşı çıktılar. Halbuki Firavun’un emri hiç te doğruya-götürücü değildi. Çünkü bu emirde bir doğruluk ve bir hidayet yoktu. O, sadece cahillik ve sapıklıktan ibaretti.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوِرْدُ
الْمَوْرُودُ (٩٨) وَأُتْبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ بِئْسَ
الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ (٩٩) ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْقُرَى نَقُصُّهُ عَلَيْكَ
مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ (١٠٠) وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ
(١٠١) وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى وَهِيَ ظَالِمَةٌ
إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ (١٠٢) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ
خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ
يَوْمٌ مَشْهُودٌ (١٠٣) وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ (١٠٤)
يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ
(١٠٥) فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ
وَشَهِيقٌ (١٠٦) خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ (١٠٧)
وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ
(١٠٨)

98) O, kıyamet günü kavminin önüne düşecek ve onları ateşe sürüklemiş olacaktır. O varacakları yer, ne kötü bir yerdir!
99) Onlar, burda da, kıyamet gününde de lanete tabi tutuldular. Yapılan bu bağış, ne kötü bir bağıştır.
100) İşte bunlar sana kıssa olarak anlattığımız ülkelere ait haberlerdendir. Onlardan kiminin izleri hâlâ duruyor, kimi de biçilmiştir.
101) Biz onlara zulmetmedik, ancak onlar kendi nefislerine zulmettiler. Böylece Rabbinin emri gelince, Allah'ı bırakıp da dua ettikleri ilahları, onlara hiç bir şey sağlamadı. Helak ve kayıplarını artırmaktan başka bir işe yaramadı.
102) Rabbin, zulüm yapan ülkeleri yakaladığında işte böyle yakalar. Gerçekten O'nun yakalaması pek acı, pek şiddetlidir.
103) Ahiret azabından korkan için bunda kesin ayetler vardır. O, bütün insanların kendisinde toplanacağı bir gündür ve o, gözlemlenebilen bir gündür.
104) Biz onu ancak sayısı belli bir zamana kadar geciktiririz.
105) O gün gelince, O'nun izni olmaksızın hiç kimse söz söyleyemez. Artık onlardan kimi bedbaht, kimi de bahtiyardır.
106) Bedbaht olanlar ateştedirler, onlar orada yüksek hırıltılarla ve inleyerek solurlar.
107) Onlar, Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, orada daimidirler. Şüphesiz Rabbin dilediğini yapandır.
108) O bahtiyar olanlara gelince; onlar da cennettedirler. Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, orada daimidirler. Kesintisi olmayan bir ihsandır.

98) Firavun dünyada olduğu gibi, kıyamet gününde de kavminin önüne düşecek ve onları cehennem ateşine sürüklemiş olacaktır. O varacakları yer olan cehennem, girilecek ne kötü bir yerdir!
99) Onlar, dünyada da, kıyamet gününde de lanete tabi tutuldular. Onlara yapılan bu yardım ve bağış, ne kötü bir bağıştır.
100) Ey Muhammed! İşte bu kıssalar sana doğru olarak anlattığımız şirk, küfür ve isyanları sebebiyle helak olan ülkelere ait haberlerdendir. Bu gaybi hadiseleri bildirmek senin için bir mucizedir. Bu kıssaları sana vahiy yoluyla anlatıyor ve haber veriyoruz. Bu şehirlerden, halkı yok olmuş fakat binaları ayakta kalanlar vardır. Yine onlardan harap olup içindekilerle beraber yok olan ve biçilmiş ekin gibi hiç bir izi kalmayanlar da vardır.
101) Biz günahları olmadığı halde onları helak ederek onlara zulmetmedik, ancak onlar inkârları ve masiyetleri sebebiyle kendi nefislerine zulmettiler. Böylece Allah'ın azabına ve musibetine müstehak oldular. Rabbinin onlara azap edilmesi ile ilgili emri, hükmü gelince, Allah'ı bırakıp da dua ettikleri, yalvarıp yakardıkları ilahları, onlara hiç bir şey fayda sağlamadı ve Allah'ın azabından hiçbir şeyi onlardan savamadı. O sahte ilahlar, helak ve kayıplarını artırmaktan başka bir işe yaramadı.
102) Rabbin, zulüm yapan, şirk ve küfür işleyen ülkeleri yakaladığında, helak ettiğinde işte böyle yakalar, azab eder. Şüphesiz Allah zalime mühlet verir. Nihayet onu yakaladığında, zalim onun elinden kurtulamaz. Gerçekten Allah'ın yakalaması pek acı, pek şiddetlidir.
103) Ahiret azabından korkan için bu kıssa ve haberlerde kesin ayetler, ibret, öğüt ve nasihatler vardır. O, bütün insanların hesap ve ceza için kendisinde toplanacağı bir gündür ve o, gözlemlenebilen bir gündür, o günü iyiler ve kötüler görür.
104) Biz kıyamet gününü ancak Allah'ın daha önce hükmettiği, sayısı belli bir zamana kadar geciktiririz. O zaman ne ileri geçer, ne de geri kalır.
105) O korkunç gün gelince, Allah'ın izni olmaksızın hiç kimse söz söyleyemez. Melek, nebi, rasul, şehid ve salih kimseler bile Allah izin vermedikçe kimseye şefaat edemez. Artık o toplantı yerindeki insanlardan kimi cehenneme gideceği için bedbaht-mutsuz, kimi de cennete gideceği için bahtiyar-mutludur.
106) Daha önce bedbaht olacakları yazılmış olanlar cehennem ateşindedirler, onlar orada şiddetli sıkıntılardan dolayı yüksek hırıltılarla ve inleyerek içlerini çekip şiddetle solurlar. Onların bağırışları eşeğin arpayı görmesi esnasındaki zırıltıya benzer.
107) Bedbaht-mutsuz olan kimseler, Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, devam ettikçe orada daimi ve ebedidirler. Şüphesiz Rabbin dilediğini, istediğini yapandır. İstediği gibi merhamet eder ve azap eder. O'nun hükmünü bozacak ve geri çevirecek hiç kimse yoktur. (Taberi şöyle der: "Araplar bir şeyin ebedi olarak sürekli olduğunu anlatmak istediklerinde: "Bu, göklerin ve yerin devamlı olması gibi devamlıdır, yani ebedi olarak devam eder." derler. Yüce Allah onlara kendi aralarında kullandıkları kelimelerle hitap etti. İbn Zeyd şöyle der: "Gök gök olarak, yer yer olarak devam ettiği sürece, yani ebediyyen orada kalacaklardır." Zemahşeri şöyle der: "Burada iki mana vardır: Bunlardan birisi, ahiret gökleri ve yerinin kastedilmiş olmasıdır. Bunlar mahluktur ve sonsuza kadar ebedidir. İkincisi, ebedi ve kesintisiz olduğunu anlatmaktır." Rabbinin dilemesi'nden kastedilen günahkâr mü'minlerin cehennemde ebedi olarak kalmaması, Allah'ın izni, melek, Rasulullah'ın şefaati sayesinde günahları oranında cehennemin en üst tabakasında yandıktan sonra cennete girmeleridir. Çünkü bedbaht-mutsuz-şaki kavramına günahkâr mü'minler de girer.)
108) O bahtiyar-mutlu olanlara gelince; onlar da cennettedirler. Rabbinin dilemesi dışında gökler ve yer sürüp gittikçe, devam ettikçe orada daimi ve ebedidirler. Bu, kesintisi olmayan, sonsuza kadar devam eden bir lütuf ve ihsandır. Çünkü Allah, cennet ve cehennemi ebedi kılmıştır.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ (١٠٩)
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ
مُرِيبٍ (١١٠) وَإِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ
بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١١١) فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ
مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١١٢) وَلَا
تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ (١١٣) وَأَقِمِ الصَّلَاةَ
طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ
السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ (١١٤) وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (١١٥) فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ
مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا
قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ
وَكَانُوا مُجْرِمِينَ (١١٦) وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى
بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ (١١٧)

109) Artık onların ibadet etmekte oldukları şeyler konusunda, sakın kuşkuda olma. Daha önceleri, ataları nasıl ibadet ediyor idiyseler, bunlar da ancak böyle ibadet ediyorlar. Şüphesiz biz, onların paylarını eksiltmeksizin onlara ödeyecek olanlarız.

110) Andolsun biz Musa'ya kitabı verdik, onda anlaşmazlığa düşüldü. Eğer Rabbinden bir söz geçmiş olmasaydı, mutlaka aralarında hüküm verilmiş olacaktı. Gerçekten onlar, bundan yana kuşku verici bir tereddüt içindedirler.

111) Şüphesiz Rabbin, herbirinin amellerinin karşılığını onlara tastamam ödeyecektir. Çünkü O, yaptıklarından haberdardır.

112) Artık sen de beraberindeki tevbe edenler de emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Ve aşırı gitmeyin. Şüphesiz O, yaptıklarınızı görendir.

113) Bir de zulmedenlere meyletmeyin, yoksa size ateş dokunur. Sizin Allah'tan başka velileriniz yoktur, sonra yardım göremezsiniz.

114) Gündüzün iki tarafında ve gecenin yakın saatlerinde namazı dosdoğru kıl. Şüphesiz iyilikler kötülükleri giderir. Bu, öğüt alanlara bir öğüttür.

115) Sabret! Çünkü Allah muhsinlerin mükafatını zayi etmez.

116) Sizden önceki nesillerden onlardan kurtardığımızdan pek azı dışında yeryüzünde fesadı engelleyecek fazilet sahibi kişiler bulunmalı değil miydi? Zulmedenler ise, içinde bulundukları refahın peşine düştüler. Onlar zaten suçlu-günahkârlar idi.

117) Halkı, ıslah eden kimseler iken, senin Rabbin o ülkeleri zulüm ile helak edecek değildi.

109) Ey Muhammed! Artık o müşriklerin ibadet etmekte, tapmakta oldukları şeylerin sapıklığı ve onların dinlerinin bozuk olduğu hususunda sakın kuşkuda, şüphe içinde olma. Daha önceleri, ataları nasıl ibadet ediyor idiyseler, bunlar da atalarını körü körüne taklit ettikleri için ancak böyle ibadet ediyorlar. Şüphesiz biz, onların paylarını, cezalarını, takdir edilen hayır ve şerri eksiltmeksizin onlara ödeyecek olanlarız. Müşrik ataları nasıl helak oldularsa iman etmedikleri takdirde kendileri de helak olacaktır.

110) Ey Muhammed! Kavminin seni yalanlamalarına üzülme! Sana Kur'an'ı indirdiğimiz gibi andolsun biz Musa'ya da Tevrat'ı verdik, o kitap hakkında da anlaşmazlığa, ihtilafa düştüler. Senin kavminin yaptığı gibi bazıları onu yalanladı, bazıları da tasdik etti. Eğer Rabbinden hesabın ve cezanın kıyamet gününe kadar erteleneceğine dair bir söz, hüküm geçmiş olmasaydı, mutlaka aralarında dünyada iken hüküm verilmiş olacaktı. İyiye iyiliğinin karşılığı, kötüye kötülüğünün karşılığı verilirdi. Fakat, daha önce cezanın kıyamet gününe erteleneceği takdir edildi. Gerçekten senin kavminin kâfirleri, Kur'an hakkında kendilerini şüpheye düşüren kuşku verici bir tereddüt ve endişe içindedirler. Çünkü onun hak mı, yoksa batıl mı olduğunu anlayamıyorlar.

111) Şüphesiz Rabbin, mü'min ve kâfirlerden herbirinin amellerinin karşılığını onlara ahirette tastamam ödeyecektir. Çünkü Allah, onların küçük büyük tüm yaptıklarından haberdardır. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

112) Ey Muhammed! Artık sen de beraberindeki tevbe edenler de Rabbinin sana emrettiği gibi Allah'ın emri üzerinde dosdoğru ol. Ebedi ve devamlı, bu istikamette yürü. İnkâr ve şirkten dönüp de, seninle beraber iman edenler de dosdoğru yürüsünler. Ve aşırı gitmeyin, haramları işlemek suretiyle Allah'ın koyduğu sınırları aşmayın, azıtmayın. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızı görendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

113) Bir de zulmedenlere, zalim idarecilere ve onların dışındaki fasıklara meyletmeyin, onlara azıcık dahi olsa yakınlık göstermeyin, yoksa onlara gösterdiğiniz bu yakınlık sebebiyle size cehennem ateşi dokunur. Sizin Allah'tan başka velileriniz, dostlarınız, yardımcılarınız yoktur, sonra bu belaya karşılık yardım edecek kimse de göremezsiniz, bulamazsınız. (Kurtubi şöyle der: "Bu ayet, kâfirlerden ve isyankârlardan uzak durmak gerektiğine delâlet eder. Çünkü onlarla beraber olmak, onlar gibi kâfir ve isyankâr olmaktır. Zia onlarla beraber olmak, onlara sevgiden ileri gelir. Mecburi hallerde zalimle zahiren dost olmak, bu yasaklamanın dışındadır.")

114) Gündüzün iki tarafında, evvelinde ve sonunda, sabah ve ikindi namazlarını ve gecenin gündüze yakın saatlerinde, akşam ve yatsı namazını, rükun ve şartlarını gözeterek, huşu içerisinde devamla dosdoğru kıl. Şüphesiz iman ile birlikte yapılan iyi ameller küçük günahları giderir, örter. Büyük günahlardan sakınıldığı müddetçe, beş vakit namaz, aralardaki günahları örter. Bu anlatılan doğru yolda bulunma ve namaza devam etme, öğüt alanlara bir öğüt, ibret, nasihat, doğruyu bulmak isteyenler için de bir yol göstermedir.

115) Ey Muhammed! Müşriklerden gördüğün eziyetlere ve kötülüklere sabret! Sakın paniğe kapılarak dosdoğru çizginin dışına çıkma. Çünkü Allah seninle beraberdir. O, muhsinlerin, güzel iş yapanların, Allah'ı görüyormuşçasına ibadet edenlerin ecrini, mükafatını, sevabını zayi etmez.

116) Ey iman edenler! Sizden önceki nesillerden, Nuh, Ad, Semud, Lut, Medyen gibi geçmiş milletlerden onlardan zulüm ve fesada engel olduğu için kurtardığımızdan pek azı dışında yeryüzünde fesat çıkmasını engelleyecek akıl ve fazilet sahibi seçkin bir toplum bulunmalı değil miydi? Zulmedenler ise, içinde bulundukları refahın peşine düştüler, şehevi arzularına uydular ve kendilerine ihsan edilen mal ve lezzetlerle uğraşmaya başladılar. Onları ahirete tercih ettiler. Onlar zaten ısrarla suç işleyen, suçlu-günahkâr bir kavim idi.

117) Halkı, ıslah eden, iyi amel işleyen kimseler iken, senin Rabbin o ülkeleri zulüm ile helak edecek değildi. Bu Allah'ın adaletine aykırıdır. Çünkü Allah zulümden uzaktır. Allah onları sadece, inkârları ve isyanları yüzünden helak eder.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
(١١٨) إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ
رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (١١٩)
وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ
وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ (١٢٠)
وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ
(١٢١) وَانتَظِرُوا إِنَّا مُنتَظِرُونَ (١٢٢) وَلِلَّهِ غَيْبُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ
عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (١٢٣)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (١) إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٢) نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا
أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنْ الْغَافِلِينَ
(٣) إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَاأَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ
كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ (٤)

118) Eğer Rabbin dileseydi, insanları elbette tek bir ümmet kılardı. Onlarsa hâlâ anlaşmazlık içerisindedirler.

119) Rabbinin rahmet ettikleri müstesna. Zaten onları bunun için yaratmıştır. Böylece Rabbinin: *"Andolsun, cehennemi cinlerden ve insanlardan, tümüyle dolduracağım."* sözü de tümüyle gerçekleşmiştir.

120) Sana rasullerin haberlerinden –kalbini sağlamlaştıracak- doğru haberler aktarıyoruz. Bunda da sana hak, mü'minlere de bir öğüt ve bir uyarı gelmiştir.

121) İman etmeyenlere de ki: *"Elinizden geleni yapın; biz de yapacağız."*

122) *"Ve gözleyip durun; gerçekten biz de gözleyip duruyoruz."*

123) Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır, bütün işler O'na döndürülür; öyleyse O'na ibadet et ve O'na tevekkül et. Rabbin yaptıklarınızdan asla gafil değildir.

12- YUSUF SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 111 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Elif, Lam, Ra. Bunlar apaçık Kitab'ın ayetleridir.

2) Gerçekten biz, akıl erdirirsiniz diye, onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik.

3) Biz sana bu Kur'an'ı vahyetmekle en güzel kıssayı sana anlatacağız. Oysa sen, daha önce, bundan haberi olmayanlardandın.

4) Hani Yusuf babasına: *"Babacığım, gerçekten ben onbir yıldız, güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana secde ediyorlardı."* demişti.

118) Eğer Rabbin dileseydi, insanları elbette tek bir ümmet kılardı. İnsanların hepsini İslam dinine inandırır ve onları İslama giden yola iletirdi. Fakat hikmetine binaen bunu yapmadı. Kullarına cüz'i irade vererek onları iman edip etmemede serbest bıraktı. Onlarsa hâlâ anlaşmazlık içerisindedirler. Onlar devamlı olarak, yahudilik, hristiyanlık ve ateşperestlik gibi çeşitli dinlere inanırlar.

119) Rabbinin rahmet ettikleri, lütfu ile doğru yola ilettikleri müstesna. Onlar hak yolda bulunanlardır. Zaten onları bunun için yaratmıştır. Allah onları yarattı ki, sonunda mutlu ile mutsuz birbirinden ayrılsınlar. Bedbahtlık ve mutlulukta farklı olmaları için onları yarattı. Onlardan bir grup cennette, bir grup da cehennemde olacaktır. Böylece Rabbinin: *"Andolsun, cehennemi cinlerden ve insanlardan, kendi istekleriyle İblis'in peşinden giden kâfirlerin tümüyle dolduracağım."* sözü de tümüyle gerçekleşmiştir.

120) Ey Muhammed! Sana senden önce yaşamış rasullerin haberlerinden –risalet görevini yerine getirmen için kalbini sağlamlaştıracak- doğru haberler aktarıyoruz. Onların sabrettikleri gibi sen de sabret. Allah'ın anlattığı bu haberlerde, sana doğru ve kesin bilgi gelmiştir. Yine bu haberlerde mü'minlere de bir öğüt ve bir uyarı gelmiştir.

121) Ey Muhammed! İman etmeyenlere de ki: *"Elinizden geleni yapın; biz de yapacağız. Siz kendi yol ve usulünüze göre amel edin. Biz de kendi yol ve usulümüze göre amel edeceğiz."*

122) *"Ve bizim başımıza gelecek olanı gözleyip durun, bekleyin; gerçekten biz de sizin başınıza gelecek olanı gözleyip duruyoruz, bekliyoruz. Biz inanıyoruz ki Allah iman edenleri muzaffer, kâfirleri ise mağlup edecektir."*

123) Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır, göklerde ve yerde gizli olan şeyleri bilmek yalnızca Allah'a aittir, bütün bunlar O'nun ilmi ve kudreti dahilindedir. Bütün işler, her şey ancak O'na döndürülür. O, karşı gelenlerden intikamını alır, itaat edenlerin de sevabını verir. Ey Muhammed! Öyleyse yalnızca O'na ibadet et, O'na hiç bir şeyi şirk koşma ve yalnızca O'na tevekkül et, meşru olan tedbirleri aldıktan sonra sadece O'na güven, O'na dayan, O'na sığın. Rabbin sizin yaptıklarınızdan asla gafil değildir. Kullarının yaptıklarından hiçbir şey O'na gizli kalmaz. O, herkese yaptığının karşılığını verir.

YUSUF SURESİ

1) Elif, Lam, Ra. Ey Muhammed! Sana indirilen bu ayetler, açıklamasında herkesi aciz bırakan, parlak hüccet ve delilleri bulunan, hakikatleri ve incelikleri birbirine karışmamış olan ve manaları açık bulunan, apaçık Kitab'ın ayetleridir. (İbn Abbas'a göre Elif, Lam, Ra: Ben Allah'ım görürüm, manasındadır. Huruf-u Mukatta'a hakkında geniş bilgi için Bakara: 2/1 ayetin tefsirine bakın.)

2) Gerçekten biz, bu basit kelimelerden i'cazlarla dolu böyle bir kitabı meydana getiren kimsenin bir insan olmadığını, onun herşeye gücü yeten bir ilah tarafından indirildiğini ve bu kitabın, alemlerin Rabbi tarafından indirilmiş bir gerçek olduğunu akıl erdirir, anlayıp idrak edersiniz diye, onu Arap harflerinden meydana gelen, Arapça bir Kur'an olarak indirdik.

3) Ey Muhammed! Biz sana bu Kur'an'ı vahyetmekle en güzel kıssayı, en doğru bir söz ve en güzel bir ifade ile geçmiş milletlerin haberlerini sana anlatacağız. O haberleri sana, bu i'cazlarla dolu Kur'an'ı vahyederek bildiriyoruz. Durum şu ki sen, biz sana bu Kur'an'ı vahyetmeden önce, bu kıssayı bilmeyenlerdendin. Çünkü hiç hatırından geçmemiş ve bunu hiç işitmemiştin. Çünkü sen, okuma yazma bilmeyen bir ümmisin.

4) Hani hatırla ki Yusuf babası Yakub'a şöyle demişti: *"Ey babacığım, gerçekten ben rüyamda onbir yıldız, güneşi ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana saygı ve selamla secde ediyorlardı."* (İbn Abbas şöyle der: "Rasullerin rüyası bir vahiydir." Bu onbir yıldız Yusuf'un kardeşleri, ay ve güneş ise anne ve babalarıdır. O zaman Yusuf oniki yaşındaydı. Bu rüya ile Mısır'da babası ve kardeşleriyle biraraya gelmesi arasında kırk sene vardır.)

قَالَ يَابُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ
كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ (٥) وَكَذَلِكَ
يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكَ وَعَلَى آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَى أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٦) لَقَدْ كَانَ
فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ آيَاتٌ لِلسَّائِلِينَ (٧) إِذْ قَالُوا لَيُوسُفُ
وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَى أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ (٨) اقْتُلُوا يُوسُفَ أَوِ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ
لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ (٩)
قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ
يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (١٠) قَالُوا يَاأَبَانَا
مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَاصِحُونَ (١١)
أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (١٢)
قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنْ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَنْ يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ
وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ (١٣) قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ
عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَخَاسِرُونَ (١٤)

5) Demişti ki: *“Yavrum, rüyanı kardeşlerine anlatma, yoksa sana bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan insanın apaçık bir düşmanıdır.”*

6) *“Rabbin seni böylece beğenip seçecek, sana rüya yorumuna dair bilgi öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak'a tamamladığı gibi senin ve Yakup ailesinin üzerindeki nimetini tamamlayacaktır. Şüphesiz ki Rabbin Alîm'dir, Hakîm'dir.”*

7) Andolsun, Yusuf ve kardeşlerinde soranlar için ayetler vardır.

8) Hani onlar şöyle demişlerdi: *“Doğrusu biz, güçlü bir topluluk olduğumuz halde, babamızın nezdinde Yusuf ile kardeşi bizden daha sevgilidir. Gerçekten babamız, açıkça bir şaşkınlık içindedir.”*

9) *“Yusuf'u öldürün. Yahut onu bir yere atıverin. Babanız yalnız size yönelsin, yalnız sizi sevsin, bundan sonra da salih bir topluluk olursunuz.”*

10) İçlerinden bir sözcü dedi ki: *“Yusuf'u öldürmeyin. Eğer yapacaksanız, onu kuyunun dibine bırakın da yolcu kafilesinden biri onu alsın.”*

11) Dediler ki: *“Ey babamız, sana ne oluyor da Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun? Oysa gerçekte biz, onun iyiliğini isteyenleriz.”*

12) *“Sen onu bizimle gönder de gönlünce gezsin, oynasın. Biz onu mutlaka koruruz.”*

13) Dedi ki: *“Sizin onu götürmeniz gerçekten beni üzer ve siz ondan habersiz iken onu kurdun yemesinden korkuyorum.”*

14) Dediler ki: *“Andolsun ki, biz güçlü bir topluluk iken onu kurt yerse, doğrusu biz zarara uğrayanlar oluruz.”*

5) Hani bir zamanlar hatırla ki Yakub oğlu Yusuf'a şöyle demişti: *“Yavrum, oğulcağızım, bu rüyanı sakın baba bir anneleriniz ayrı olan kardeşlerine anlatma, yoksa onlar sana seni yok etmek için önleyemeyeceğin büyük bir tuzak kurarlar. Çünkü şeytan insanın apaçık bir düşmanıdır. Nitekim yüce Allah'ın kendilerine yasakladığı ağacın meyvesinden yemeyi çekici kılarak Adem ile Havva'nın bu meyveden yeyip cennetten çıkmalarına sebep olmuştu.”* (Ebu Hayyan şöyle der: “Yakub (a.s.) Yusuf'un (a.s.) rüyasından, Yüce Allah'ın ona büyük bir hikmet vereceğini, onu risalet görevi için seçeceğini ve iki dünya şerefini ona ihsan edeceğini anladı da, kardeşlerinin kıskanmasından korktu. Dolayısıyla rüyasını onlara anlatmamasını istedi.”)

6) *“Rabbin seni böylece beğenip risalet görevine seçecek, sana rüya yorumuna dair bilgi öğretecek ve daha önce ataların İbrahim ve İshak'a tamamladığı gibi seni rasul yapmakla, senin ve Yakup ailesinin üzerindeki nimetini tamamlayacaktır. Şüphesiz ki Rabbin gizli açık her şeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapandır.”*

7) Andolsun, Yusuf ve onbir kardeşinin kıssasında, yaşadıkları birbirinden ilginç olaylarda, atlattıkları büyük badirelerde, onların haberlerini soranlar, bu husustaki gerçekleri öğrenmek isteyenler için ayetler, ibret verici dersler ve öğütler vardır.

8) Hani onlar şöyle demişlerdi: *“Doğrusu biz, güçlü, kuvvetli, sayılı bir topluluk olduğumuz halde, babamızın nezdinde Yusuf ile öz kardeşi Bünyamin bizden daha sevgilidir. Babamızın onları bizden daha çok sevdiği şüphe götürmez bir gerçektir. Bu iki küçüğün aksine biz, babamıza daha fayda sağlayabilir ve ondan zararı savabiliriz. Gerçekten babamız, Yusuf'u ve öz kardeşi Bünyamin'i bizden çok sevmekle açıkça bir şaşkınlık, hata ve yanılgı içindedir.”* (Kurtubi şöyle der: “Onlar babalarının dini sapıklığa düştüğünü kastetmediler. Çünkü böyle bir maksatları olsaydı kâfir olurlardı. Onlar babalarının iki oğlunu on oğuldan üstün tuttuğu için açık bir hataya düştüğünü ifade etmek istediler.”)

9) *“Yusuf'u öldürün. Yahut onu bilinmeyen uzak bir yere atıverin, kurda kuşa yem olsun, böylece ondan kurtulmuş olursunuz. İşte o zaman babanız yalnız size yönelir, yalnız sizi sever. O, şu an Yusuf'un sevgisinden dolayı size iltifat etmiyor. Bu günahtan sonra da Allah'a yönelir, tevbe eder ve salih bir topluluk olursunuz.”*

10) İçlerinden bir sözcü –en büyük ve en olgun abileri olan Yahuda veya Ureybil- dedi ki: *“Yusuf'u öldürmeyin. Çünkü haksız yere bir insanı öldürmek Allah katında çok büyük bir günahtır. Eğer mutlaka ondan kurtulmak istiyorsanız, ona kötülük yapacaksanız, onu Filistin'deki bir kuyunun dibine bırakın da yoldan geçen yolcu kafilesinden biri onu alsın.”* Bu karar üzerinde ittifak ettiler. Babaları Yakub'dan Yusuf'u gezdirmek için izin istediler. Yakub Yusuf'tan ayrılmak istemiyordu. Ona bir kötülük gelmesinden endişe ediyordu. Bu yüzden tekliflerine sıcak bakmadı.

11) Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub'u ikna etmek için şöyle dediler: *“Ey babamız, sana ne oluyor da kardeşimiz Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun? Halbuki biz hepimiz senin oğullarınız. Oysa gerçekte biz, ona karşı merhametliyiz ve onun iyiliğini isteyenleriz.”*

12) *“Sen onu bizimle sahraya gönder de gönlünce gezsin, eğlensin, yarış yapsın, diğer oyunları oynasın, hoşuna giden şeylerden bol bol yesin. Biz onu mutlaka her türlü hoşlanılmayan şeylerden koruruz.”*

13) Yakub Yusuf'un kardeşlerine dedi ki: *“Sizin onu götürmeniz gerçekten beni üzer, ben onun ayrılığına dayanamam.Ayrıca siz ondan habersiz durumda iken onu kurtların parçalayıp yemesinden korkuyorum.”* (Yakub (a.s.) sanki onlara ipucu vermiş gibi oldu.)

14) Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub'u ikna etmek için şöyle dediler: *“Andolsun ki, biz güçlü, kuvvetli, sayılı bir topluluk iken onu kurt yerse, doğrusu biz zarara uğrayanlar oluruz, hüsrana uğrama ve helak olma bedduasına müstehak kimseler oluruz. İtibarımız da yok olur.”*

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيَابَةِ الْجُبِّ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (١٥)
وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ (١٦) قَالُوا يَاأَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا
نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ
بِمُؤْمِنٍ لَنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ (١٧) وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ
بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ
جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (١٨) وَجَاءَتْ
سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَابُشْرَى هَذَا
غُلَامٌ وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ (١٩)
وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ
الزَّاهِدِينَ (٢٠) وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِامْرَأَتِهِ
أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ
وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٢١)
وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ (٢٢)

15) Nihayet onu alıp götürdükleri ve kuyunun dibine bırakmayı kararlaştırdıklarında, biz de ona: *"Andolsun, sen onlara kendileri farkında değilken bu yaptıklarını haber vereceksin."* diye vahyettik.

16) Akşam üstü babalarına ağlar vaziyette geldiler.

17) Dediler ki: *"Ey babamız, gerçek şu ki, biz gittik, yarışıyorduk. Yusuf'u da yiyeceklerimizin yanında bırakmıştık. Fakat onu kurt yemiş. Ne var ki biz doğruyu söylesek bile sen bize inanacak değilsin."*

18) Bir de, üstüne yalancıktan kanlı gömleğini getirdiler. Dedi ki: *"Hayır! Nefsiniz sizi aldatmış, bir işe sürüklemiş. Artık bana düşen güzel bir sabırdır. Sizin bu düzüp-uydurduklarınıza karşı yardım istenecek olan Allah'tır."*

19) Bir yolcu-kafilesi geldi, sucularını gönderdiler. O da kovasını sarkıttı. *"Hey müjde... Bu bir çocuk."* dedi. Onu bir ticaret malı gibi sakladılar. Oysa Allah, yapmakta olduklarını bilendi.

20) Onu düşük bir fiyata, sayısı belli dirheme sattılar. Onu pek önemsemediler.

21) Onu satın alan Mısırlı eşine: *"Buna kıymet ver, iyi bak. Belki bize faydası dokunur. Yahut onu evlat ediniriz."* dedi. İşte biz böylece Yusuf'a o yerde imkân hazırladık ve ona rüya yorumunu öğrettik. Allah, emrinde galip olandır, ancak insanların çoğu bilmezler.

22) Erginlik çağına erişince, kendisine hüküm ve ilim verdik. İşte biz, muhsinleri böyle ödüllendiririz.

15) Nihayet Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub'u ikna ettiler. Yusuf'u alıp götürdüler ve yapacaklarını yaptılar. Onlar Yusuf'u alıp götürdükleri ve kuyunun dibine bırakmayı hep beraber kararlaştırdıklarında, biz de Yusuf'a: *"Andolsun, sen bir gün kardeşlerine kendileri farkında değilken bu sana yaptıklarını haber vereceksin. O zaman onlar, senin Yusuf olduğunu bilmeyecekler."* diye vahyettik. (Razi şöyle der: "Bu vahyin faydası bu sıkıntıdan kurtulacağını bildirmek suretiyle onu rahatlatmak, teskin etmek, kalbinden üzüntü ve yalnızlık duygusunu gidermektir.")

16) Yusuf'un kardeşleri Yusuf'u kuyuya attıktan sonra bir koyun keserek kanını Yusuf'un gömleğine sürdüler, akşam üstü, gece yatsı vakti babalarına ağlar vaziyette geldiler. Yakub onların ağlamasını işitince korktu ve: "*Oğullarım, niçin ağlıyorsunuz? Yusuf nerede?"* dedi.

17) Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub'a kendilerini savunmak amacıyla dediler ki: *"Ey babamız, gerçek şu ki, biz koşu veya atma yarışı yapmak üzere gittik. Yusuf'u da koruması için yiyeceklerimizin ve elbiselerimizin yanında bırakmıştık. Fakat onu kurt parçalayıp yemiş. Ne var ki biz doğruyu söylesek bile sen bize inanacak değilsin. Sen bizi suçladığın ve sözümüze güvenmediğin halde nasıl inanacaksın? Emin ol ki durum anlattıklarımızdan ibarettir. Biz suçsuzuz ve Yusuf'un haline de çok üzüldük."*

18) Bir de, üstüne yalancıktan Yusuf'un kanlı gömleğini getirdiler. Yakub ince ferasetiyle oğullarına dedi ki: *"Hayır! Siz yalan söylüyorsunuz. Eğer onu kurt yeseydi gömleği mutlaka yırtardı. Bu kurt ne kadar yumuşak huylu imiş; oğlumu yemiş de gömleğini yırtmamış! Nefsiniz sizi aldatmış, kötü bir işe sürüklemiş. Artık bu hususta bana düşen şikayet ve sızlanma değil, güzel bir sabırdır. Sizin bu düzüp-uydurduklarınıza karşı yardım istenecek olan sadece Allah'tır."*

19) Medyen'den Mısır'a gitmekte olan bir yolcu-kafilesi geldi ve yolu kaybederek şaşkın şaşkın dolaştı. Nihayet Yusuf'un atıldığı kuyunun bulunduğu yerde konakladılar. Kuyu, yerleşim bölgesinden uzak, ıssız bir yerde idi. Yolcular sucularını suya gönderdiler. Sucu kovasını suya sarkıttı. Kuyunun bir köşesinde bulunan Yusuf ipe sarıldı ve çıktı. Sucu onun güzelliğini ve yakışıklılığını görünce sevinçten: *"Hey müjde... Bu bir çocuk."* dedi. Sucu ve arkadaşları onu Mısır'da satmak için bir ticaret malı gibi sakladılar, durumunu kafiledeki diğer insanlardan gizlediler. Oysa Allah, yapmakta olduklarını bilendi. Onların sırları ve Yusuf hakkındaki niyetleri Allah'a gizli kalmaz.

20) Yusuf'u kuyudan çıkaran sucu ve arkadaşları onu düşük, ucuz bir fiyata, sayısı belli, birkaç dirheme sattılar. Onu pek önemsemediler. Onlar Yusuf'a rağbet etmeyen, ona karşı ilgisiz kimselerdi. Çünkü onlar Yusuf'u bulmuşlardı. Kaçak bir köle olmasından ve efendisinin gelip ellerinden almasından korkuyorlardı. Dolayısıyla onu az bir kıymet karşılığında sattılar.

21) Onu satın alan Mısır Hazine bakanı aziz Kıftir, eşi Züleyha'ya: *"Buna kıymet ver, iyi bak. Belki ileride bize faydası dokunur. Yahut onu evlat ediniriz. Zaten bizim de çocuğumuz olmuyor."* dedi. İşte biz böylece Yusuf'a o yerde imkân hazırladık, onu kuyudan kurtardığımız gibi, izzet ve güven içinde yaşayacak şekilde onu Mısır diyarına yerleştirdik, Aziz'in ona sempati duymasını sağladık, bir süre sonra Mısır'a hükümdar oldu, ayrıca ona rüya yorumunu da öğrettik. Allah, emrinde galip olandır, yerine getirmeye kadirdir, hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz. Ancak insanların çoğu onun yaptığı güzel şeyleri ve gizli lütufları bilmezler. Eğer bu gerçeği bilselerdi, işlerini O'na havale ederlerdi, O'na güvenip dayanırlardı.O'na itaat etmenin sınırlarını aşıp günah işlemeye kalkışmazlardı.

22) Yusuf çocukluk yaşını geçip erginlik çağına, en güçlü ve kuvetli olduğu yaşa, otuz yaşına erişince, kendisine hüküm, hikmet, eşya ve olayları iyi değerlendirme becerisi ve dinde bilgili olma özelliğini verdik. İşte biz, muhsinleri, güzel iş yapanları, Allah'ı görüyormuşçasına O'na ibadet edenleri böyle ödüllendiririz.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتْ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (٢٣) وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا
لَوْلَا أَنْ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ
وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ (٢٤) وَاسْتَبَقَا
الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَى الْبَابِ
قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٥) قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ
شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ
وَهُوَ مِنْ الْكَاذِبِينَ (٢٦) وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ
فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنْ الصَّادِقِينَ (٢٧) فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ قُدَّ
مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ (٢٨)
يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ إِنَّكِ كُنتِ
مِنْ الْخَاطِئِينَ (٢٩) وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ
تُرَاوِدُ فَتَاهَا عَنْ نَفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ
مُبِينٍ (٣٠)

23) Evinde kalmakta olduğu kadın, ondan murad almak istedi ve kapıları sımsıkı kapatarak: *"İsteklerim senin içindir, gelsene."* dedi. Dedi ki: *"Allah'a sığınırım. Doğrusu o, benim efendimdir, yerimi güzel tutmuştur. Gerçekten zalimler kurtuluşa eremezler."*

24) Andolsun kadın onu arzulamıştı –eğer Rabbinin kesin kanıtını görmeseydi- o da onu arzulamıştı. Ondan fenalığı ve fuhşu giderelim diye böyle yaptık. Çünkü o, muhlis kullarımızdandı.

25) İkisi de kapıya doğru koştular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. Kapının yanında kadının efendisiyle karşılaştılar. Kadın dedi ki: *"Ailene kötülük isteyenin, zindana atılmaktan veya acı bir azabtan başka cezası ne olabilir?"*

26) Dedi ki: *"Benden murad almak isteyen odur."* Kadının yakınlarından bir şahid de şöyle şahitlik etti: *"Eğer gömleği ön taraftan yırtılmışsa kadın doğruyu söylemiştir, kendisi ise yalancılardandır."*

27) *"Yok , eğer gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan söylemiştir, kendisi ise doğru söyleyenlerdendir."*

28) Gömleğinin arkadan yırtıldığını görünce dedi ki: *"Şüphesiz ki bu sizin hilelerinizdendir. Gerçekten siz kadınların hilesi büyüktür."*

29) *"Yusuf, sen bundan vazgeç. Sen de günahının bağışlanmasını dile! Çünkü sen günahkârlardan oldun."*

30) Şehirde kadınlar: *"Aziz'in karısı kendi uşağının nefsinden murad almak istiyormuş. Öyle ki sevgi onun bağrına sinmiş. Biz onu gerçekten apaçık bir şaşkınlık içinde görüyoruz."* dediler.

23) Evinde kalmakta olduğu azizin, vezirin karısı Züleyha, Yusuf'un güzelliğinden murad almak, onunla cinsel ilişkiye girmek istedi ve evin bahçe kapıları da dahil tüm kapılarını sımsıkı kapatarak: *"İsteklerim senin içindir, çabucak yatağa gelsene, haydi korkulacak bir şey yok, tüm kapıları kapattım."* dedi. Yusuf dedi ki: *"Zina gibi kötü bir fiil işlemekten Allah'a sığınırım. Doğrusu Allah benim Rabbim, efendim, sahibim, yaratanım, terbiye edenim, yönetenimdir. Beni kuyudan kurtararak sizin yanınıza köle olarak O yerleştirdi. Sonra eşiniz benim efendimdir, yerimi güzel tutmuştur, bana iyi muamele etmiştir, lütuf ve ikramda bulunmuştur. Ben Allah'ın emrine ve azizin namusuna ihanet edersem zalimlerden olurum, Gerçekten zalimler kurtuluşa eremezler, Allah onlara dünya ve ahirette lanet eder."*

24) Andolsun azizin, vezirin karısı Züleyha Yusuf'u çok arzulamıştı. Yusuf'u elde etmek, tuzağa düşürmek için her yolu deniyordu, bu konuda çok azimliydi. Eğer Rabbinin burhanını, kesin kanıtını, zinanın cezasını, cehennem azabının büyüklüğünü, Allah'ın yardım ve desteğini görmeseydi Yusuf da insanın yaratılışı gereği o kadını arzulamıştı, meyletmişti, onun isteğine uymayı azim ve kasıt olmaksızın bir an aklından geçirmişti. Yusuf'tan kötülüğü, fenalığı ve fuhşu giderelim diye onu zina etmekten koruduk. Çünkü Yusuf, Allah'a ihlasla, samimiyetle bağlanan kullarımızdandı. Allah onu rasul olarak seçmişti. Rasuller de günah işlemekten masumdurlar. (Bazı kimseler bir takım zayıf ve uydurma rivayetlere dayanarak Yusuf'un (a.s.) zina etmeyi planladığını, güya babasının suretini görerek bu işten vazgeçtiğini, bu olayın aynı zamanda fenafillah makamına ulaştığına inanılan bir şeyhin ruhaniyetinden yardım isteme şeklindeki rabıta olayına ve samimi müridin şeyhin koruma perdesi altına girdiğine delil olduğunu iddia etmişlerdir. Bir rasulün zina gibi yüz kızartıcı bir fiili işleme planı yaptığını düşünmek caiz değildir. Rasuller masumdur, hata işleyebilirler ama büyük günah işlemeyi planlamaları caiz değildir. Yalnızca Allah'ın elinde olan bir konuda Allah'tan başka birinden yardım istemek şirktir. Yakub (a.s.) kendisinden çok uzakta olan, hayatta olduğunu bile tam bilmediği bir çocuğunu nasıl görüyor ve ona nasıl yardım ediyor?)

25) Yusuf kaçıp kurtulmak azizin karısı Züleyha da Yusuf'u yakalamak maksadıyla sarayın kapısına doğru koştular. Kadın Yusuf'un gömleğini, elbisesini arkadan çekip yırttı. Çünkü kadın onun arkasından koşuyordu. Sarayın kapısının yanında sürpriz bir şekilde kadının efendisiyle, kocasıyla karşılaştılar. Kadın alışılmamış bir saatte aniden eve gelen kocasına şaşkınlıkla dedi ki: *"Ailene kötülük etmek isteyenin, zindana, hapse atılmaktan veya sopa atarak acı ve can yakıcı bir azabtan başka cezası ne olabilir?"*

26) Yusuf dedi ki: *"Yalan söylüyor. Benden murad almak isteyen, beni zinaya zorlayan odur. Ben ona kötülük yapmak istemiş değilim. Aksine ben masumum."* Kadının yakın akrabalarından bir şahid (küçük bir çocuk) de şöyle şahitlik etti: *"Eğer Yusuf'un gömleği ön taraftan yırtılmışsa kadın doğruyu söylemiştir, Yusuf ise yalancılardandır."*

27) *"Yok, eğer Yusuf'un gömleği arkadan yırtılmışsa kadın yalan söylemiştir, Yusuf ise doğru söyleyenlerdendir. Çünkü, eğer Yusuf kaçtığı halde kadın onu yakalamak istemişse, mantığa uygun olan, elbisenin arkadan yırtılmasıdır."*

28) Kadının kocası Yusuf'un gömleğinin arkadan yırtıldığını görünce karısına dedi ki: *"Ey kadınlar! Şüphesiz ki bu iş sizin hile ve tuzaklarınızdandır. Gerçekten siz kadınların hilesi büyüktür."*

29) *"Ey Yusuf, sen bundan vazgeç, bu işi gizli tut, kimseye söyleme. Ey hanımım, sen de günahının bağışlanmasını Allah'tan dile, tevbe et, af dile! Çünkü sen günahkârlardan oldun."* (Burada, o toplumun aristokrat kesiminin ahlak anlayışı ortaya konuyor.)

30) Bu olay etrafa yayıldı. Şehirde bazı kadınlar (Saki, muhafız, hapisane müdürü, fırıncı ve seyisin karısı) dediler ki: *"Mısır Aziz'inin karısı kendi uşağının nefsinden murad almak istiyormuş, onu elde etmek için çeşitli hilelere başvuruyormuş. Öyle ki sevgi onun bağrına sinmiş, kalbinin zarını yararak içine girmiş, deli gibi aşık olmuş, ne yaptığını bilmiyormuş. Biz onu gerçektenne yaptığını bilmeyen, apaçık bir şaşkınlık içinde görüyoruz."*

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَأً
وَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ
فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا
بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ (٣١) قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي
لُمْتُنَّنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِنْ لَمْ
يَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِنَ الصَّاغِرِينَ (٣٢)
قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا
تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ
(٣٣) فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٤) ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ
لَيَسْجُنُنَّهُ حَتَّى حِينٍ (٣٥) وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ
أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي
أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْزًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا
نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٣٦) قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ
إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي
رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ
هُمْ كَافِرُونَ (٣٧)

31) O kadınların düzenlerini işitince, kendilerine haber gönderdi, oturup dayanacakları yerler hazırladı ve her birinin eline bıçak verdi ve: *"Çık karşılarına."* dedi. Böylece onlar onu görünce büyüttüler, ellerini kestiler ve dediler ki: *"Allah'ı tenzih ederiz. Bu, bir beşer değildir. Bu ancak çok şerefli bir melektir."*

32) Dedi ki: *"Kendisi dolayısıyla beni ayıpladığınız işte budur. Evet, andolsun ben ondan murad almak istedim, o ise korudu. Şayet kendisine emredeceğimi yapmazsa, andolsun zindana atılacak ve elbette küçük düşürülenlerden olacak."*

33) Dedi ki: *"Rabbim, zindan bunların beni kendisine çağırdıkları şeyden bana daha sevimlidir. Kurdukları düzeni benden uzaklaştırmazsan, onlara eğilim gösterir, cahillerden olurum."*

34) Böylece Rabbi, duasını kabul etti ve onların hileli düzenlerini kendisinden uzaklaştırdı. Şüphesiz Semî ve Alîm olan O'dur, O!

35) Sonra bütün delilleri gördükleri halde yine de onu bir süreye kadar zindana atmak onlarca uygun görüldü.

36) Onunla birlikte iki genç de zindana girmişti. Biri: *"Ben kendimi şarap sıkıyorken gördüm."* dedi. Öbürü: *"Ben de kendimi başımın üstünde ekmek taşıyorken gördüm; kuş da ondan yemekteydi."* dedi. *"Bize bunun yorumundan haber ver. Doğrusu biz seni muhsinlerden görüyoruz."*

37) Dedi ki: *"Size rızıklanacağınız bir yemek gelecek olsa, ben mutlaka size daha gelmeden önce onun ne olduğunu haber veririm. Bu, Rabbimin bana öğrettiklerindendir. Doğrusu ben Allah'a iman etmeyen ve kendileri ahireti inkâr eden bir kavmin dinini terkettim."*

31) Aziz'in karısı o kadınların kendisi ve Yusuf hakkındaki sözlerini, dedikodularını, düzenlerini, gizli gizli konuşmalarını, sitemlerini işitince, kendilerine haber gönderdi, onları saraya çağırdı. Onlar için bir ziyafet, oturacakları minderler ve yaslanacakları yastıklar hazırladı. Beşi o kadınlar toplam kırk kişi geldi. Çeşitli meyveler ikram etti ve her birinin eline meyveyi kesecekleri bir bıçak verdi. Kadınlar meyveleri soymakla meşgulken Yusuf'a: *"Onların huzuruna çık!"* dedi. Yusuf, onların arasından geçinceye kadar farkına varamadılar. Böylece kadınlar Yusuf'u görünce onun büyüklüğünü anladılar ve onu yücelttiler. Güzelliği karşısında apışıp kalarak dehşete düştüler. Bu, ansızın gelen aşırı şaşkınlıktan dolayı, bıçaklarla ellerini kestiler ve dediler ki: *"Allah'ı her türlü noksan sıfatlardan tenzih ederiz. Bunun gibilerini yaratabilme hususunda onun azameti yücedir. Bu, bir beşer, insan değildir. Bu ancak çok şerefli bir melektir. Çünkü bu üstün güzellik ve yakışıklılık, hemen hemen insan cinsinde bulunmayan şeylerdendir."*
32) İşte bu anda, Aziz'in karısı, Yusuf'a karşı olan kalbindeki sevgiyi açıkladı. Çünkü o, kadınlara karşı zafer kazandığını anladı, haya perdesini yırttı ve muzaffer bir kimsenin edasıyla dedi ki: *"Kendisine aşık olduğum için beni ayıpladığınız Kenan'lı köle işte budur. Onun karşısında düştüğünüz hayrete, dehşete ve meftunluğa bakınız!! Evet, andolsun ben ondan murad almak istedim, ona olan arzuma ulaşmak ve cinsel arzumu onunla tatmin etmek istedim. Fakat o nefsini korudu, bundan şiddetle sakındı ve buna asla yanaşmadı. Şayet kendisine emredeceğimi yapmazsa, emrime itaat etmezse, benimle beraber olmazsa, andolsun zindana atılacak ve elbette küçük düşürülenlerden, hor ve zelil kılınanlardan olacaktır."*
33) Yusuf Rabbine sığındı, yalvarıp yakararak dedi ki: *"Rabbim, zindan bu kadınların beni kendisine çağırdıkları şeyden, Aziz'in karısı ile zina etmekten bana daha sevimlidir. Kurdukları düzeni benden uzaklaştırmazsan, onların kötülüğünü benden savmaz ve beni onlardan korumazsan, ben beşer olmam sebebiyle onların arzularına eğilim gösterir, o çirkin fiili yaparak cahillerden olurum. Ya Rabbi beni kurtar, bana yardım et!"*
34) Böylece Rabbi, Yusuf'un duasını kabul etti ve kadınların hileli düzenlerini, tuzaklarını kendisinden uzaklaştırdı ve onun iffet ve namusunu korudu. Şüphesiz gizli açık herşeyi işiten ve bilen O'dur, yalnızca O! Allah, ahiret gününde herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.
35) Aziz, yakınları ve istişare ettiği kimseler, Yusuf'un suçsuz olduğuna dair bütün delilleri gördükleri halde, şehirde çıkan dedikodulardan kurtulmak ve kamuoyunu rahatlatmak için, Yusuf'u suçlu göstererek onu bir süreye kadar zindana atmayı uygun gördüler. Yusuf'u halkın içinde teşhir ettiler ki Aziz'in karısı hakkındaki dedikodular dağılsın.
36) Yusuf'la birlikte tesadüfen kralın özel hizmetçilerinden iki genç de zindana girmişti. Bunlardan biri kralın ekmekçisi, diğeri sâkîsi idi. Kralı zehirlemekle itham edildiler ve hapse atıldılar. Bu ikisi Yusuf'un rüya yorumundan anladığını görünce sâkî dedi ki: *"Ben rüyamda kendimi üzüm sıkıyorken gördüm. Üzüm şarap oluyor ve onu krala sunuyorum."* Ekmekçi de dedi ki: *"Ben de rüyamda kendimi başımın üstünde içinde ekmek bulunan bir tabak taşıyorken gördüm; kuş da bu ekmekten yemekteydi."* İkisi dedi ki: *"Bize bu rüyalarımızın yorumundan haber ver, tabirini bildir. Doğrusu biz seni muhsinlerden, iyi insanlardan, rüyanın yorumunu bilinlerden görüyoruz."*
37) Yusuf, bu olayı fırsat bilerek onlara İslam'ı tebliğ etmek amacıyla dedi ki: *"Size Allah tarafından rızıklanacağınız bir yemek gelecek olsa, ben mutlaka o rızık size daha gelmeden önce onun ne tür bir yiyecek olduğunu Allah'ın izniyle haber veririm. Yine Allah'ın izniyle rüyaların yorumunu da iyi yaparım. Bu, Rabbimin bana öğrettiği ilimlerdendir. Bu gaybtan haber verme ne kehanet, ne de müneccimliktir. O ancak, Allah'tan gelen bir ilham ve vahiyle olmaktadır. Çünkü ben Allah'ın rasulüyüm. Doğrusu ben Allah'a iman etmeyen ve ahireti inkâr eden müşrik ve kâfir bir kavmin dinini terkettim. Yalnızca Allah'a yöneldim. Yalnızca O'na ibadet ederim."*

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا
أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ (٣٨) يَاصَاحِبَيِ
السِّجْنِ أَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٣٩)
مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا
تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ (٤٠) يَاصَاحِبَيِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي
رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ
قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ (٤١) وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ
أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنْسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ
رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ (٤٢) وَقَالَ الْمَلِكُ
إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ
سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَاأَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي
رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ (٤٣)

38) *"Atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine uydum. Allah'a hiç bir şeyle şirk koşmamız bizim için olacak şey değildir. Bu, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur. Fakat insanların çoğu şükretmezler."*

39) *"Ey zindan arkadaşlarım, birbirinden ayrı Rabler mi daha hayırlıdır, yoksa kahhar olan bir tek Allah mı?"*

40) *"Sizin O'ndan başka ibadet ettikleriniz, kendinizin ve babalarınızın adlandırdığı bir takım isimlerden başkası değildir. Allah bunlara dair hiçbir delil indirmemiştir. Hüküm, yalnızca Allah'ındır. O, kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir. Dosdoğru din işte budur. Fakat insanların çoğu bilmezler."*

41) *"Ey zindan arkadaşlarım, ikinizden biri efendisine şarap sunacak, diğeri ise asılacak ve kuş onun başından yiyecek. İşte hakkında fetva istemekte olduğunuz iş olup bitmiştir."*

42) İkisinden kurtulacağını sandığı kişiye dedi ki: *"Beni efendinin yanında an."* Fakat şeytan ona kendisini efendisinin yanında anmasını unutturdu. Bu yüzden daha nice yıllar zindanda kaldı.

43) Hükümdar dedi ki: *"Yedi zayıf ineğin, yedi semiz ineği yediğini, yedi yeşil başak ve diğerleri ise kupkuru görüyorum. Ey ileri gelenler! Eğer rüya yorumunu biliyorsanız benim bu rüyamı çözüverin."*

38) *"Ben, atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine, İslam'a uydum. Biz yalnızca Allah'a ibadet ederiz, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayız. Biz rasuller, Allah'a hiç bir şekilde ve hiç bir şeyle şirk koşmamız bizim için olacak şey değildir. Halbuki Allah bizi bu göreve seçti ve bize nimetini ihsan etti. İşte bu iman ve Allah'ın birliğini kabul etmek, bize ve insanlara Allah'ın bir lütfudur. Çünkü O, bizi risaletle şereflendirdi. Bu, insanlar için de bir lütuftur. Çünkü onların doğru yolu bulmaları ve oraya irşad edilmeleri için rasuller gönderilmiştir. Fakat insanların çoğu Allah'ın kendilerine verdiği nimete şükretmezler ve başkalarını Allah'a ortak koşarlar."*

39) *"Ey zindan arkadaşlarım, sorarım size putlar gibi, hiçbir menfaat ve zarar veremeyen ve kendilerine dua edenlerin duasını yerine getiremeyen birbirinden ayrı Rabler ve ilahlar mı daha hayırlıdır, yoksa kahhar olan, azamet ve yücelikte eşsiz olan bir tek Allah'a ibadet etmek mi daha iyidir?! Elbette ki bir insanın sadece herşeyi gören, işiten, bilen, herşeye gücü yeten, rızıklandıran, hastalandığında şifa veren, yaratan, öldüren, dirilten alemlerin Rabbi olan Allah'a ibadet etmesi en güzelidir."*

40) *"Sizin Allah'tan başka ibadet ettikleriniz sahte ilahlar, putlar, tağutlar, heykeller, kendinizin ve babalarınızın adlandırdığı bir takım boş isimlerden, hurafelerden başkası değildir. Onların ne güçleri, ne de kudretleri vardır. Allah bunlara ibadet edilmesi gerektiğine dair hiçbir delil veya hüccet indirmemiştir. İbadet ve din konusunda hüküm vermek, yalnızca alemlerin Rabbi olan Allah'ın hakkıdır. O, sadece kendisine ibadet etmenizi, kendi hükümlerine teslimiyet göstermenizi, kendisinden başkasına ibadet etmemenizi, kendi hükümleri dışındaki hükümlere itaat etmemenizi emretmiştir. Çünkü azamet ve yücelik sahibinden başka hiçkimse ibadete layık değildir. Sadece Allah'a ibadet etmekten ibaret olan ve sizi kendisine çağırdığım, hiçbir eğriliği olmayan dosdoğru din işte budur. Fakat insanların çoğu hükmün yalnızca Allah'a ait olduğunu, Allah'tan başkasına ibadet edilemiyeceğini, Allah'tan başkasına ibadet etmenin şirk olduğunu, Allah'ın hükümlerine aykırı hükümler koyanlara itaat etmenin o kişiye ibadet etmek olduğunu, dosdoğru dinin yalnızca Allah'ın hakimiyetinin esas alındığı İslam dini olduğunu bilmezler."* (Bugün malesef ilah, rab, ibadet, din vb. kavramlarının tahrif edilmesi sonucu insanlar, Allah'tan başkasına namaz kılmanın şirk olduğunu biliyorlar da türbeler için kurban kesmenin, adak adamanın, ölülerden yardım istemenin, Allah'ın hükümlerine aykırı hüküm koyanların hükmüne itaat etmenin o kişileri ilahlaştırdığını, rableştirdiğini ve onlara ibadet ettiğini, İslam dininden çıktığını bilmiyorlar. Şirkin ismi de değişmiş: Rabıta, tevessül, vahdet-i vücud, vahdet-i şuhud, demokrasi, laiklik...)

41) *"Ey zindan arkadaşlarım, rüyasında üzüm sıkıp şarap yaptığını gören zindandan çıkacak ve daha önceki görevine yani efendisine şarap sunmaya devam edecek, rüyasında, başında ekmek olduğunu gören diğer arkadaş ise öldürülecek ve bir ağaca asılacak. Kuşlar onun başının etinden yiyecek. İşte hakkında fetva istemekte olduğunuz iş olup bitmiştir. İster rüya gördüğünüzü kabul edin, isterse istediğiniz gibi yorumlanmadığı için inkâr edin. Bu Allah'ın gerçekleşmesini va'dettiği hükmüdür. Çaresiz bu olacaktır."*

42) Yusuf rüyalarını yorumladığı iki kişiden kurtulacağını sandığı sâkîye dedi ki: *"Beni efendinin yanında an ve durumumu ona bildir. Umulur ki o, beni, uğradığım bu zulümden kurtarır."* Fakat şeytan ona Yusuf'un durumunu efendisinin, kralın yanında anmasını unutturdu. Bu yüzden Yusuf daha nice yıllar, yedi sene zindanda kaldı. (Yusuf Allah'a tevekkül hususunda biraz gevşeklik gösterdi. Kendisini kuyudan kurtaran Allah'tan değil de kraldan yardım umdu. Halbuki Allah dilemedikçe bir yaprak dahi kımıldamaz. Bu yüzden Allah, sâkîye Yusuf'un tenbihini unutturdu. Yusuf yedi sene zindanda kaldı.)

43) Bir gün Mısır hükümdarı dedi ki: *"Ben rüyamda kuru bir nehirden çıkan yedi zayıf ineğin, yedi semiz ineği yediğini, ayrıca daneleri teşekkül etmiş yedi yeşil başak ve yedi de biçilmiş kuru başak gördüm. Kurular, yeşillerin üzerine eğildi ve onları yedi. Ey benim ileri gelen adamlarım ve arkadaşlarım! Eğer rüya yorumunu biliyorsanız ve maksadını anlıyorsanız benim bu rüyamı çözüverin, tabirini bana anlatın."*

قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ (٤٤)
وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ
فَأَرْسِلُونِ (٤٥) يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ
بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنْبُلَاتٍ خُضْرٍ
وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ (٤٦)
قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي
سُنْبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَأْكُلُونَ (٤٧) ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا
تُحْصِنُونَ (٤٨) ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ
النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ (٤٩) وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا
جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ
اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ (٥٠) قَالَ
مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدْتُنَّ يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ
مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَةُ الْعَزِيزِ الْآنَ حَصْحَصَ
الْحَقُّ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (٥١)
ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ
الْخَائِنِينَ (٥٢)

44) Dediler ki: *"Karmakarışık düşlerdir. Biz böyle düşlerin yorumunu bilenler değiliz."*

45) O iki kişiden kurtulmuş olanı, nice zaman sonra hatırladı ve dedi ki: *"Ben bunun yorumunu size haber veririm, hemen beni gönderin."*

46) *"Yusuf, ey doğru sözlü, bize söyler misin; yedi semiz ineği yiyen yedi zayıf inek ile yedi yeşil başak ve diğerleri kuru olan ne demektir? Umarım ki insanlara da dönerim, belki onlar öğrenmiş olurlar."*

47) Dedi ki: *"Yedi yıl adetiniz üzere ekin, yediğinizin az bir kısmı dışında biçtiklerinizi başağında bırakın."*

48) *"Sonra bunun ardından zorlu yedi gelecektir, sakladığınız az bir miktar dışında, daha önce biriktirdiğinizi yiyip bitirecektir."*

49) *"Sonra bunun ardından da bir yıl gelecek ki, insanlar onda yağmura kavuşturulacak ve onda sıkacaklar."*

50) Hükümdar dedi ki: "*Onu bana getirin."* Bunun üzerine elçi gelince dedi ki: *"Efendine dön de o ellerini kesen kadınlara ne oldu, diye sor. Doğrusu benim Rabbim, onların hileli düzenlerini çok iyi bilendir."*

51) Dedi ki: *"Yusuf'un nefsinden murad almak istediğinizde sizin durumunuz neydi?"* Dediler ki: *"Hâşâ, Allah için biz onun hiçbir kötülüğünü bilmiyoruz."* Aziz'in karısı dedi ki: *"Şimdi gerçek ortaya çıktı; onun nefsinden ben murad almak istemiştim. O ise gerçekten doğruyu söyleyenlerdendir."*

52) *"Bu, gıyabında ona hıyanet etmediğimi ve Allah'ın, hainlerin hilesini şüphesiz hidayete erdirmeyeceğini onun da bilmesi içindi."*

44) Rüya tabircileri dediler ki: *"Bu, hakikatı olmayan, karmakarışık, yalancı düşlerdendir. Biz böyle yalancı düşlerin yorumunu, tabirini bilenler değiliz."* (Rüyalar ve ilhamlar dinde delil kaynağı değildir. Rüyalar, Rahmani de olabilir, şeytani de.)

45) Zindandaki o iki kişiden kurtulmuş olan sâkî, nice zaman sonra daha önce Yusuf'la geçen rüya meselesini ve Yusuf'un ona ricasını hatırladı ve hükümdara dedi ki: *"Ben bu rüyanın yorumunu size haber veririm, hemen beni şehrin dışında bulunan zindana gönderin. Orada Yusuf adlı bir mahkûm var. O rüya yorumunu çok iyi biliyor. Nitekim bizim rüyamızı da doğru bir şekilde yorumlamıştı. Biz ona inanmamıştık ama onun dediği çıkmıştı."*

46) Sâkî, zindana Yusuf'un yanına geldi ve ona dedi ki: *"Ey Yusuf, ey doğru sözlü kişi, bize söyler misin; yedi semiz ineği yiyen yedi zayıf inek ile yedi yeşil başak ve diğerleri kuru olan başaklar ne demektir? Bunun yorumu nedir? Umarım ki senden aldığım doğru yorum ile insanlara, kral ve arkadaşlarına dönerim, belki onlar senin doğru yorumunu, bu husustaki maharetini, ilmini ve üstünlüğünü öğrenmiş olurlar ve seni bu beladan kurtarırlar."*

47) Yusuf dedi ki: *"Yedi yıl adetiniz üzere, sürekli olarak, ciddiyet ve azimle ekin, yemek istediğinizin az bir kısmı dışında kurtlanmaması için biçtiklerinizi başağında bırakın. Yemek istediğiniz o az bir kısmı da döverek ufalayın."*

48) *"Bu bolluk yıllarından sonra zorlu, kurak yedi yıl gelecektir. Bu yıllarda insanlar şiddetli kıtlık ve sıkıntı çekecekler. Tohumluk olarak biriktirip sakladığınız az bir miktar dışında, daha önce bolluk yıllarında biriktirdiğiniz şeyleri o kıtlık yıllarında yiyip bitireceksiniz."*

49) *"Bu şiddetli kuraklık da bir yıl gelecek ki, insanlar onda bol bol yağmura kavuşacaklar. O yıl çok bolluk olacağı için, insanlar üzüm ve diğer meyveleri sıkacaklar."* (Zemahşeri şöyle der: "Yusuf'un yaptığı bu yorum ona vahiy yoluyla bildirilmişti." İhtiyaç fazlası ürünleri, uygun yerlerde korumak son derece önemli ve yararlı bir ekonomi ilkesidir.)

50) Sâkî, krala dönüp Yusuf'un rüya hakkındaki tabirini ona arzedince, kral bunu beğendi, Yusuf'un ilmine hayran kaldı ve dedi ki: "*O adamı bana getirin de rüyanın tabirini ondan bizzat kendim dinleyeyim. Bu enteresan bir insan. Onunla bizzat tanışmak isterim."* Bunun üzerine elçi sâkî zindana geldi, Yusuf'la görüştü. Ona kralın kendisiyle bizzat görüşmek istediğini söyledi. Yusuf krala gitmeyi kabul etmeden evvel dedi ki: *"Rabbine, efendine, krala dön de o ellerini kesen kadınlara ne oldu, diye sor. Doğrusu benim Rabbim, onların hileli düzenlerini çok iyi bilendir. Ben niçin bu zindana atıldım? Suçlu muyum, suçsuz muyum? İyice tahkik etsin! Hak ortaya çıksın. Bu şekilde bir zanlı olarak karşısına çıkmak istemiyorum."*

51) Kral Yusuf'un meselesini araştırmak amacıyla kadınları topladı, onlarla birlikte Aziz'in karısını da çağırdı. Yusuf'un durumunu onlara sordu ve dedi ki: *"Yusuf'un nefsinden murad almak, zina etmek istediğinizde sizin durumunuz, derdiniz neydi? Niçin böyle bir şeye yöneldiniz? Yusuf da size meyletmiş miydi? "* Kadınlar dediler ki: *"Hâşâ, Allah korusun, Allah için biz Yusuf'un hiçbir kötülüğünü bilmiyoruz. Yusuf, bu kötülüğü istemiş değildir."* Aziz'in karısı Zuleyha dedi ki: *"Daha önce hak gizli iken şimdi gerçek ortaya çıktı; onun nefsinden ben murad almak istemiştim. Onu bu işe teşvik eden ve kendime çağıran benim. O, hıyanetten uzaktır. Yusuf gerçekten doğruyu söyleyenlerdendir."*

52) *"Bunu, Aziz yok iken, benim ona hainlik etmediğimi bilsin diye yaptım."* Yusuf, kadınların kendisinin suçsuzluğunu kralın huzurunda itiraf ettiklerini, kralın da kendisinin suçsuz olduğunu anladığını haber alınca dedi ki: *"Artık kralla görüşebilirim. Kralla görüşmeden evvel suçsuz olduğumu ortaya çıkarmamın amacı, gıyabında efendim Aziz'e hıyanet etmediğimi, suçsuz olduğumu ve Allah'ın, hainlerin hilesini şüphesiz hidayete, başarıya erdirmeyeceğini ve hatasını düzeltmeyeceğini onun da bilmesidir. Ben Allah'ın rasulüyüm. Zina gibi yüz kızartıcı bir suçun zanlısı olarak nasıl insanları İslam'a davet edebilirim?!"*

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ
رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥٣) وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ
أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ
أَمِينٌ (٥٤) قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ
عَلِيمٌ (٥٥) وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا
حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ (٥٦) وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ (٥٧) وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ
فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنكِرُونَ (٥٨) وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ
قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ
وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ (٥٩) فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ
عِندِي وَلَا تَقْرَبُونِي (٦٠) قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ وَإِنَّا
لَفَاعِلُونَ (٦١) وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي
رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ (٦٢) فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَبِيهِمْ قَالُوا يَاأَبَانَا مُنِعَ
مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (٦٣)

53) *"Bununla beraber ben nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin rahmet ettiği müstesna- var gücüyle kötülüğü enredicidir. Şüphesiz benim Rabbim Ğafûr'dur, Rahîm'dir."*

54) Hükümdar dedi ki: *"Onu bana getirin, onu bana en yakınlardan kılayım."* Onunla konuştuğunda dedi ki: *"Sen bugün bizim yanımızda önemli bir yer sahibisin, güvenilirsin."*

55) Dedi ki: *"Beni ülkenin hazineleri üzerine tayin et. Çünkü ben bir koruyucuyum, bilenim."*

56) İşte böylece biz yeryüzünde Yusuf'a güç ve imkân verdik. Öyle ki, orada dilediği yerde konaklardı. Rahmetimizi dilediğimize veririz. Muhsinlerin de ecrini zayi etmeyiz.

57) Ahiretin karşılığı ise, iman edenler ve takvada bulunanlar için daha hayırlıdır.

58) Yusuf'un kardeşleri gelip onun huzuruna girdiler. O kendilerini tanıdığı halde onlar onu tanımadılar.

59) Onların erzak yüklerini hazırlayınca dedi ki: *"Bana babanızdan olan kardeşinizi getirin. Görmüyor musunuz, ben ölçüyü tam tutarım ve ben konukseverlerin en hayırlısıyım."*

60) *"Eğer onu bana getirmezseniz, artık benim katımda sizin için bir ölçek yoktur ve bana da yaklaşmayın."*

61) Dediler ki: *"Onu babasından istemeye çalışacağız ve herhalde yaparız."*

62) Yardımcılarına dedi ki: *"Sermayelerini yüklerinin içine koyun. Belki ailelerine dönünce bunun farkına varırlar da yine geri dönerler."*

63) Böylelikle babalarına döndüklerinde dediler ki: *"Ey babamız, ölçek bizden engellendi. Bu durumda kardeşimizi bizimle gönder de erzağı alalım. Onu mutlaka koruyacağız."*

53) *"Bununla beraber ben nefsimi temize çıkarmıyorum. Onu noksanlıklardan uzak tutmuyorum. Çünkü gerçekten insan nefsi, -Rabbimin rahmet ettiği, esirgediği, koruduğu müstesna- var gücüyle kötülüğü enredicidir, şehevi arzulara çok meyillidir. Şüphesiz benim Rabbim tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'minlere dünya ve ahirette merhamet edendir."*

54) Kral Reyyan b. Velid, Yusuf'un suçsuzluğunu, ilmini, iffetini, üstünlüğünü ve yüceliğini anlayınca dedi ki: *"Yusuf'u bana getirin, onu bana en yakınlardan kılayım, özel adamlarımın içine alayım, onu kendime bağlı kılayım, memleket işlerinde ona danışayım, ilminden istifade edeyim."* Kralın adamları Yusuf'u zindandan çıkararak kralın yanına getirdiler. Bir rasul olan Yusuf krala İslam'ı tebliğ etti, kralla uzun uzun konuştu. Sonunda kral İslam'ı kabul etti ve dedi ki: *"Sen bugün bizim yanımızda önemli bir yer sahibisin, rütbesi yüksek bir kimsesin, her hususta güvenilirsin."* (Taberi'nin bildirdiğine göre İmam Mücahid kralın müslüman olduğunu söylemiştir. Zaten Yusuf (a.s.) zindanda iken kendisine rüya yorumunu soranlara bile önce İslam'ın temel meselelerini anlatmıştır. Kralla konuşmasında da elbette ki İslam'ı anlatacaktır. Kralın Yusuf'u önemli bir konuma getirmesi de onun Yusuf'un tebliğine olumlu cevap verdiğini göstermektedir. Bu yüzden Yusuf'un (a.s.) küfür toplumunda maliye bakanlığı yaptığını, küfür kanunlarını uyguladığını iddia etmek mümkün değildir. Bu, Allah'ın hükümleri dışında hüküm koyanların hükümlerine itaat etmenin şirk olduğunu söyleyen Yusuf'a (a.s.) atılan apaçık bir iftiradır.)

55) Yusuf adalete, hakkı ve iyiliği uygulamaya düşkünlüğünden dolayı krala dedi ki: *"Beni ülkenin hazinelerinin başına getir. Çünkü ben bir koruyucuyum, bana emanet edeceğin şeyler hususunda güvenilir biriyim, tasarruf yollarını da bilirim."* (İslam devletinde dirayetli ve ehil kimselerin ihtiyaç anında göreve talip olması caizdir. Makam ve mevki elde etmek için göreve talip olmak ise caiz değildir.)

56) İşte böylece biz Mısır yurdunda Yusuf'a iktidar, güç ve imkân verdik, onu oraya sağlam bir şekilde yerleştirdik. Daha önce hapiste ve darlık içinde iken ona izzet ve kuvvet verdik. Öyle ki, orada dilediği yerde konaklardı, orada istediği yeri kendine ev ediniyor, ülkede dilediği gibi tasarruf ediyordu. Allah'ın hükmünü uygulamada hiçbir baskıyla karşılaşmıyordu. Rahmetimizi, nimetlerimizi, lütfumuzu kullarımızdan dilediğimize veririz, tahsis ederiz. Muhsinlerin, güzel iş yapanların ecrini zayi etmeyiz, bilakis ona kat kat mükâfat veririz.

57) Ahiretin ecri, karşılığı ve sevabı ise, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenenler ve Allah'ın emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınanlar için dünya ecrinden daha hayırlıdır.

58) Yusuf rüya yorumundaki gibi hareket ederek yedi yıl boyunca yiyecekleri stok etti. Ardından gelen yedi yıl sürecek kıtlık bütün ülkeyi sarmıştı, açlık felaketi baş göstermişti. Yusuf'un kardeşleri yirmi iki yıl evvel kuyuya attığı kardeşleri Yusuf'un stok ettiği gıda maddelerinden satın almak için Mısır'a gelip Yusuf'un huzuruna girdiler. Yusuf kardeşlerini tanıdığı halde onlar makamının heybeti, aradan uzun zaman geçmiş olması ve yüz hatlarının değişmiş olması sebebiyle onu tanımadılar.

59) Yusuf onların erzak yüklerini hazırlayınca dedi ki: *"Doğruluğunuzu kabul etmem için bana babanızdan olan kardeşiniz Bünyamin'i de getirin. Görmüyor musunuz, ben ölçüyü tam tutarım, eksiksiz yaparım ve ben konukseverlerin, misavirperverlerin en hayırlısıyım."*

60) *"Eğer Bünyamin'i bana getirmezseniz, artık benim katımda sizin için bir ölçek, yiyecek yoktur ve bir daha ülkeme de yaklaşmayın."*

61) Dediler ki: *"Bünyamin'i babamızdan istemeye çalışacağız, gerekirse hile yapacağız. Bunun çaresini mutlaka bulacağız."*

62) Yusuf, tahıl ölçen hizmetçilerine dedi ki: *"Sermayelerini, yiyecek almak için bize verdikleri malı yüklerinin, çuvallarının içine koyun. Belki ailelerine dönünce bunun farkına varırlar da yine bize vermek için geri dönerler."*

63) Böylelikle babalarına döndüklerinde eşyalarını açmadan dediler ki: *"Ey babamız, kardeşimizi götürmediğimiz takdirde bundan sonra bize tahıl verilmeyeceğine dair tehdit edildik. Mısır kralı bizim casus olduğumuzu sandı. Bu durumda kardeşimizi bizimle gönder de bize güvensin de ölçülüp bize verilecek hububattan hakettiğimizi alalım. Biz Bünyamin'i mutlaka kötülüklerden koruyacağız. Merak etme."*

قَالَ هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنتُكُمْ عَلَى أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ
فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٦٤) وَلَمَّا
فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَاأَبَانَا
مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ (٦٥) قَالَ لَنْ
أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى تُؤْتُونِي مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا
أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ
وَكِيلٌ (٦٦) وَقَالَ يَابَنِيَّ لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ
وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُونَ (٦٧) وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ
مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ
يَعْقُوبَ قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٦٨) وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى
إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
(٦٩)

64) Dedi ki: *"Daha önceden kardeşi hakkında size ne kadar güvendi isem bunun hakkında da ancak o kadar size güvenebilirim, değil mi? Allah en hayırlı koruyucudur. O, merhametlilerin en merhametlisidir."*

65) Erzak yüklerini açıp da sermayelerinin kendilerine geri verilmiş olduğunu gördüklerinde, dediler ki: *"Ey babamız, daha ne istiyoruz, işte sermayemiz bize geri verilmiş; ailemize erzak getiririz, kardeşimizi koruruz ve bir deve yükünü de ilave ederiz. Bu az bir ölçektir."*

66) Dedi ki: *"Bana etrafınızın çepeçevre kuşatılması dışında, onu ne olursa olsun mutlaka bana getireceğinize dair Allah adına kesin bir söz verinceye kadar, onu sizinle asla göndermem."* Artık ona kesin teminatlarını verince dedi ki: *"Allah, söylediklerimize vekildir."*

67) Ve dedi ki: *"Ey oğullarım, tek bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Ben size Allah'tan hiç bir şeyi sağlayamam. Hüküm yalnızca Allah'ındır. Ben yalnız O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnızca O'na tevekkül etmelidirler."*

68) Babalarının kendilerine emrettiği şekilde girdiler. Fakat bu, onlara Allah'tan gelecek olan hiç bir şeyi sağlamadı. Sadece Yakub'un içindeki bir dileği olup, o da bunu açığa çıkardı. Şüphesiz o, kendisine öğrettiğimiz için, bir ilim sahibiydi. Fakat insanların çoğu bilmezler.

69) Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, o, kardeşini bağrına bastı. *"Ben senin gerçekten kardeşinim. Artık onların yaptıklarına üzülme!"* dedi.

64) Yakub oğullarına dedi ki: *"Daha önceden kardeşi Yusuf hakkında size ne kadar güvendi isem Bünyamin hakkında da ancak o kadar güvenebilirim, değil mi? Kardeşiniz Yusuf'u koruyacağınıza dair bana garanti verdiğiniz halde verdiğiniz sözü tutmayıp ona yapacağınızı yaptıktan sonra artık Bünyamin'e kötülük yapmayacağınızdan nasıl emin olabilirim? Kardeşinize kurduğunuz tuzağı ona da kuracağınızdan korkarım. Ben ne size, ne de sizin korumanıza güvenirim. Ben sadece Allah'ın korumasına güvenirim. Allah'ın koruması sizin korumanızdan daha iyidir. Allah en hayırlı koruyucudur. O, merhametlilerin en merhametlisidir. Allah, onun ana, babası ve kardeşlerinden daha merhametlidir. Umarım ki, Bünyamin'i korumakla bana lütufta bulunur ve bana iki musibeti birden vermez."*

65) Yusuf'un kardeşleri erzak yüklerini, tahıllarını koydukları çuvalları açıp da sermayelerinin kendilerine geri verilmiş olduğunu gördüklerinde, dediler ki: *"Ey babamız, daha ne istiyoruz, Melikten, bundan daha büyük nasıl bir ikram isteriz!? İşte sermayemiz, aldığımız yiyecekler için verdiğimiz mal, farkında değilken bize geri verilmiş, bu erzaklar bize bedavaya gelmiş. Bu iyilikten daha büyük iyilik olur mu? Tahılı bize eksiksiz olarak verdi. Karşılığını da geri verdi. Bünyamin'i bize ver de tekrar gidelim de ailemize erzak, yiyecek ve gıda maddeleri getirelim. Kardeşimiz için endişelenme, biz Allah'ın izniyle onu koruruz. Onu beraberimizde götürdüğümüz taktirde bir deve yükü tahıl da fazladan alırız. Getirdiğimiz buğday azdır. Bünyamin'i götürürsek daha fazla alırız. Bunu vermek Melik için kolaydır. Çünkü o çok cömerttir. Melik ülkenin yaşadığı kıtlığı ve kurak yılları gözönünde bulundurarak ve herkesin ihtiyacına cevap vermek için, bir kişiye sadece bir ölçek erzak veriyor."*

66) Yakub oğullarına dedi ki: *"Bana etrafınızın çepeçevre kuşatılması sonucu mağlup ve çaresiz olmanız, öldürülmeniz ve yaralanmanız dışında, Bünyamin'i ne olursa olsun mutlaka bana getireceğinize dair Allah adına kesin bir söz verinceye kadar, onu sizinle asla Mısır'a göndermem."* Oğulları artık Yakub'a Allah adına yemin etmek suretiyle kesin teminatlarını verince, Yakub dedi ki: *"Allah, söylediklerimize vekildir, şahittir ve bunu gözetmektedir."*

67) Yakub ayrıca oğullarına dedi ki: *"Ey oğullarım, Mısır'a hepiniz tek bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Güzel ve görkemli olduğunuz için nazar değebilir. Bu tedbirimle ben size Allah'tan gelebilecek olan hiç bir kötülüğü önleyemem. Çünkü sakınmak kaderi engelleyemez. Fayda veya zarar verebilecek olan sadece Allah'tır. O'ndan yardım isteyin, O'na sığının. Hüküm yalnızca eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmayan, bir olan Allah'ındır. Hükmünde hiç bir ortağı yoktur. Allah'ın hükümlerine aykırı hüküm koymak şirktir. Hiç bir şey de O'nun takdirini engelleyemez. Ben yalnızca O'na tevekkül ettim, meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra sadece O'na güvendim, O'na sığındım, O'na dayandım. Tevekkül eden mü'minler de yalnızca O'na tevekkül etmelidirler, işlerini O'na havale etmelidirler."* (Nazar haktır. Kişiyi kabre, deveyi kazana sokar. Nazar boncuğundan yardım istemek, korunmak, sığınmak şirktir. Her konuda meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra yalnızca Allah'a güvenmek gerekir.)

68) Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub'un kendilerine emrettiği şekilde Mısır'a ayrı ayrı kapılardan girdiler. Fakat bu ayrı ayrı kapılardan girmeleri, onlara Allah'tan gelecek olan hiç bir zararı engelleyecek değildi. Ancak böyle girişleri, Yakub'un oğullarına karşı şefkatinden dolayı onlara göz değebileceğine dair korkusunu ortadan kaldırdı. Şüphesiz Yakub, kendisine vahiy yoluyla öğrettiğimiz için, geniş bir ilim sahibiydi. Fakat insanların çoğu Allah'ın rasullerine ve temiz kullarına tahsis ettiği, dünya ve ahirette faydalı olacak ilimleri bilmezler.

69) Yakub'un oğulları Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, Yusuf kardeşlerine ikram ve ihsanda bulundu, güzel bir şekilde ağırladı. İkişer ikişer odalarda yatırdı. Tek kalan Bünyamin'le birlikte kendisi kaldı. Yusuf, kardeşi Bünyamin'i kucakladı, bağrına bastı. *"Ben senin gerçekten kardeşin Yusuf'um. Artık geçmişte onların bize yaptıklarına üzülme! Allah bize lütfedip hayırlısıyla bizi biraraya getirdi."* dedi. Yusuf, Bünyamin'e ayrıca bir hile ile onu kendisinin yanında bırakacağını, bunu kardeşlerine bildirmemesini, gizli tutmasını emretti.

فَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ
أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ (٧٠) قَالُوا وَأَقْبَلُوا
عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ (٧١) قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ
وَلِمَنْ جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ (٧٢) قَالُوا تَاللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
(٧٣) قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ (٧٤) قَالُوا
جَزَاؤُهُ مَنْ وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَلِكَ نَجْزِي
الظَّالِمِينَ (٧٥) فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ
اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ
لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ
دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ (٧٦) قَالُوا
إِنْ يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَهُ مِنْ قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي
نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرٌّ مَكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ (٧٧) قَالُوا يَاأَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (٧٨)

70) Erzak yüklerini kendilerine hazırlayınca da, su kabını kardeşinin yükü içine bıraktı, sonra bir münadi seslendi: *“Ey kafile, sizler gerçekten hırsızsınız.”*

71) Onlara doğru yönelerek: *“Neyi kaybettiniz?”* dediler.

72) Dediler ki: *“Hükümdarın su kabını kaybettik. Onu getirene bir deve yükü vardır. Ben de buna kefilim.”*

73) Dediler ki: *“Allah’a andolsun ki, -sizin de bildiğiniz gibi- biz yere fesat çıkarmak için gelmedik ve biz hırsız değiliz.”*

74) Dediler ki: *“Öyleyse eğer yalan söylüyorsanız cezası nedir?”*

75) Dediler ki: *“Bunun cezası, yükünde bulunan kimsenin kendisinin karşılık olarak alınmasıdır. İşte biz zalimleri böyle cezalandırırız.”*

76) Bunun üzerine kardeşinin yükünden önce onların yüklerini aratmaya başladı. Sonra onu kardeşinin yükü arasından çıkardı. İşte biz Yusuf için böyle bir plan düzenledik. Yoksa o, hükümdarın dinine göre kardeşini alıkoyabilecek değildi. Bu, ancak Allah’ın dilemesiyle oldu. Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Her ilim sahibi üstünde daha iyi bir bilen vardır.

77) Dediler ki: *“Şayet çalmış bulunuyorsa, bundan önce onun kardeşi de çalmıştı.”* Yusuf bunu kendi içinde saklı tuttu ve bunu onlara açıklamadı ve dedi ki: *“Siz daha kötü bir konumdasınız. Sizin düzmekte olduklarınızı Allah daha iyi bilir.”*

78) Dediler ki: *“Ey Aziz, gerçek şu ki, bunun yaşlı büyük bir babası var; onun yerine bizden birisini alıkoy. Doğrusu biz seni muhsinlerden görmekteyiz.”*

70) Yusuf, kardeşlerinin ihtiyaçlarını temin edip erzak yüklerini, ihtiyaç ve gıda maddelerini kendilerine hazırlayınca, develerine yükleyince, su kabını, tası kardeşi Bünyamin’in eşya yükü içine konulmasını emretti. Bu, mücevherlerle süslenmiş altın bir tas idi. Sonra bir münadi, tellal seslendi: *“Ey yolcu kafilesi, ey deve sahipleri, sizler gerçekten hırsızsınız.”* (Burada Yusuf (a.s.) kardeşini yanında alıkoyma gibi faydalı bir işten dolayı onlara hırsızlık suçunu isnat etmeyi mübah saydı.)

71) Tellallar onlara ulaşınca, *“Biz size ikram etmedik mi? Sizi güzelce ağırlamadık mı? Size eksiksiz bir şekilde tahılı ölçüp vermedik mi? Başkalarına yapmadığımız iyiliği size yapmadık mı?”* dediler. Yakub’un oğulları: *“Evet bunları yaptınız. Bir şey mi var?”* dediler. Tellallar: *“Kralın su kabını yitirdik. Sizden başkasından da şüphelenmiyoruz?”* dediler. Yakub’un oğulları sakin bir şekilde tellallara doğru yönelerek: *“Neyi kaybettiniz? Neyiniz kayboldu?”* dediler.

72) Tellallar Yakub’un oğullarının bu edepli tavrı karşısında nazikleşerek dediler ki: *“Hükümdarın mücevherlerle süslenmiş su kabını, tasını , ölçeğini kaybettik. Onu getirene mükâfat olarak bir deve yükü yiyecek vardır. Ben de buna kefilim. Garanti veriyorum.”*

73) Yakub’un oğulları hayretle dediler ki: *“Allah’a andolsun ki, -sizin de bildiğiniz gibi- biz bu yere fesat çıkarmak için gelmedik ve biz kesinlikle hırsız değiliz. Çünkü biz Allah’ın rasulü Yakub’un çocuklarıyız. Biz böyle çirkin işleri yapmayız. Bizim nasıl bir insan olduğumuzu anlamış olmanız lazım. Yüklerimize yanlışlıkla koyduğunuz malı iade ettik, hayvanlarımız başkalarının malına ve yiyeceğine zarar vermesin diye ağzını bağlıyoruz.”*

74) Telallar dediler ki: *“Öyleyse eğer suçsuzluk iddianızda yalan söylüyorsanız, sizin şeriatınızda hırsızın cezası nedir?”*

75) Yakub’un oğulları dediler ki: *“Eşyası içinde tas bulunan hırsızın cezası, kimin malını çalmışsa onun kölesi olmasıdır. İşte biz hırsızlık vb. suçlarla Allah’ın kanunlarını çiğneyen zalimleri böyle cezalandırırız.”* (Yakub’un (a.s.) şeriatında hırsızın cezası bu idi. Rasulullah’ın (s.a.v.) şeriatında ise bu hüküm el kesme olarak kaldırılmıştır.)

76) Tellallar Yusuf’un kardeşlerini Yusuf’a getirdiler. Bunun üzerine Yusuf, dikkat çekmemek için kardeşi Bünyamin’in yükünden önce diğer kardeşlerinin yüklerini aratmaya başladı. Yusuf her yükü açtıkça attığı iftiradan dolayı Allah’tan af diliyordu. En son Bünyamin’in yüküne sıra gelince Yusuf: *“Ben bunun bir şey aldığını sanmıyorum.”* dedi. Kardeşleri: *“Vallahi onun yüküne de bakmadan seni bırakmayız. Çünkü bu senin için de bizim için de daha iyidir.”* dediler. Yusuf, tası kardeşi Bünyamin’in yükü arasından çıkardı. Kardeşleri utancından başlarını öne eğdiler ve Bünyamin’i kınadılar. İşte biz Yusuf için böyle bir plan düzenledik, ilham yoluyla ona bildirdik. Yoksa Yusuf, Mısır hükümdarının dinine, kanununa göre kardeşi Bünyamin’i yanında alıkoyabilecek değildi, böyle bir hakkı yoktu. Çünkü kralın kanunua göre hırsızın cezası, dövülmek ve çaldığının iki katını ödemekti. Bu, ancak Allah’ın izni ve dilemesiyle oldu. Biz Yusuf’u yücelttiğimiz gibi, ilim sayesinde kullarımızdan dilediğimizin makamlarını derecelerle yükseltiriz. Herşeyi bilen alemlerin Rabbine varıncaya kadar, her ilim sahibi üstünde, ondan daha iyi bilen birisi vardır.

77) Yakub’un oğulları, Yusuf’u kastederek dediler ki: *“Şayet Bünyamin çalmış bulunuyorsa, bundan önce onun öz kardeşi de dedesinin putunu –tapmasın diye- çalmıştı.”* Yusuf kardeşlerine olan merhametinden dolayı bunu sineye çekti, kendi içinde saklı tuttu, bunu onlara açıklamadı ve kendi kendine dedi ki: *“Siz daha kötü bir konumdasınız. Sizin yaptığınız daha kötüdür. Çünkü siz kardeşinizi babanızdan çaldınız, sonra da suçsuz kimseye iftira etmeye başladınız. Sizin düzmekte olduklarınız iftirayı Allah daha iyi bilir.”*

78) Yakub’un oğulları yalvararak dediler ki: *“Ey Aziz, ey yüce efendi, gerçek şu ki, Bünyamin’in yaşlı büyük bir babası var. Onun ayrılığına dayanamaz. Onun yerine bizden birisini alıkoy. Babamız bizi onun gibi sevmez ve bize acımaz. Doğrusu biz seni muhsinlerden, güzel iş yapanlardan, Allah’ı görüyormuşçasına O’na ibadet edenlerden görmekteyiz. Bize yaptığın iyliği tamamla. Bizi lütfa alıştırdın.”*

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ إِنَّا إِذًا
لَظَالِمُونَ (٧٩) فَلَمَّا اسْتَيْئَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ
كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ
اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ
حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ (٨٠) ارْجِعُوا إِلَى أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَاأَبَانَا إِنَّ
ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ
حَافِظِينَ (٨١) وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي
أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٨٢) قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ
جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٨٣) وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ
يَاأَسَفَى عَلَى يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ
كَظِيمٌ (٨٤) قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَأُ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ
حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ (٨٥) قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو
بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٨٦)

79) Dedi ki: *"Eşyamızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını alıkoymamızdan Allah'a sığınırız. Yoksa bu durumda kuşkusuz biz zalim oluruz."*

80) Ondan umutlarını kestikleri zaman, kendi aralarında görüşmek üzere bir yana çekildiler. Büyükleri dedi ki: *"Babanızın sizden Allah adına teminat almış olduğunu, daha evvel de Yusuf hakkında işlediğiniz kusuru bilmez misiniz? Artık ya babam izin verinceye yahut benim için Allah hükmedinceye kadar, katiyyen yerden ayrılmam. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır."*

81) *"Babanıza dönün ve deyin ki: Ey babamız, senin oğlun gerçekten hırsızlık etti. Biz bildiğimizden başkasına şahitlik etmedik. Biz gaybın bekçileri de değiliz."*

82) *"İçinde bulunduğumuz şehre, beraber geldiğimiz kafileye de sor. Biz gerçekten doğruyu söyleyenleriz."*

83) Dedi ki: *"Hayır, nefisleriniz sizi yanıltıp bir işe sürüklemiş. Bundan sonra güzel bir sabırdır. Umulur ki Allah onların tümünü bana getirir. Çünkü Alîm, Hakîm olan O'dur, O!"*

84) Onlardan yüz çevirip: *"Ey Yusuf'a karşı kahrım."* dedi ve kederinden gözlerine ak düştü. Artık o hüznünü açıklamayıp içinde saklıyordu.

85) Dediler ki: *"Allah'a andolsun ki hâlâ Yusuf'u anıp duruyorsun. Sonunda ya kederinden hastalanıp eriyeceksin yahut ölüp gidenlerden olacaksın."*

86) Dedi ki: *"Ben, dayanılmaz kahrımı ve üzüntümü yalnızca Allah'a şikayet ediyorum. Ben Allah'tan sizin bilmediğinizi de biliyorum."*

79) Yusuf kardeşlerine dedi ki: *"Eşyamızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını, suçsuz bir kimseyi alıkoymamızdan Allah'a sığınırız. Yoksa bu durumda kuşkusuz biz zalim oluruz."* (Alusi şöyle der: "Çalan yerine eşyamızı yanında bulduğumuz kimse denilmesi, hakikatı ortaya çıkarmak ve yalandan sakınmak içindir." Rasulullah'ın (s.a.v.) şeriatında hırsızın cezası elinin bileğinden kesilmesidir. Bu ceza kıyamete kadar geçerlidir. Bu cezadan daha ağır veya daha hafif ceza vermek caiz değildir. Allah'ın hükmüne uymak, bu hükümleri tatbik etmek her müslümanın görevidir. Bazı kimseler Yusuf'un (a.s.) güzelliğinden dolayı meyve yerine yalnışlıkla ellerini kesen kadınların örneğini delil alarak el kesmekten kasıt elin çizilerek kanatılmasıdır. Diyorlar. Fakat bu düşünce İslam şeriatının pratik uygulamasına zıttır. Çünkü Rasulullah (s.a.v.) zamanında hırsızlık yapan erkek olsun kadın olsun herkesin eli kesilmiştir. Zenginler için bu hükmü uygulatmak istemeyenlere Rasulullah (s.a.v.) çok büyük tepki göstermiştir. Kızı Fatıma bile hırsızlık yapsa hükmü uygulayacağını söylemiştir. Cezalarda aslolan caydırıcılıktır. Batı ülkeleri el kesme cezasını ilkel buluyor, fakat hırsıza uygulanan hapis cezasının da pek caydırıcı bir özelliği olmadığı herkesin malumudur. Allah adildir, kulları için neyin en yararlı olduğunu da en iyi bilen O'dur.)

80) Yusuf'un kardeşleri kesin bir şekilde isteklerine cevap almaktan umutlarını kesince ve rica etmenin bir faydası olmadığını anlayınca kendi aralarında görüşmek üzere gizlice bir yana çekildiler. En yaşlıları olan Rubil dedi ki: *"Bünyamin'i sağ salim götüreceğinize dair babanızın sizden Allah adına teminat almış olduğunu, daha evvel de Yusuf hakkında işlediğiniz kusuru bilmez misiniz? Şimdi babanıza nasıl döneceksiniz? Artık ya babam izin verinceye yahut benim için Allah kardeşimin kurtulmasına hükmedinceye kadar, katiyyen bu yerden, Mısır'dan ayrılmam. O, hüküm verenlerin en hayırlısıdır, adildir. Çünkü O, sadece hak ve adaletle hükmeder."*

81) *"Babanıza dönün, olup bitenlerin aslını ona bildirin ve deyin ki: Ey babamız, senin oğlun Bünyamin gerçekten hırsızlık etti. Biz kesin olarak bildiğimizden başkasına şahitlik etmedik. Biz, hükümdarın kıymetli tasını onun eşyası içinde gördük. Biz gaybın bekçileri de değiliz. Biz sana söz verdiğimiz zaman onun hırsızlık yapacağını da bilmiyorduk. Bilseydik zaten götürmezdik. Bize hırsızın cezası sizin şeriata göre nedir? dediler, biz de senden öğrendiğimiz hakikatı gizlemeden anlattık. Başımıza neler geleceğini bilemezdik."*

82) *"Olup bitenlerin aslını, içinde bulunduğumuz şehre, Mısır halkına, beraber geldiğimiz Kenan topluluğundan olan kafileye de sor. İstediğin araştırmayı yap. Biz onun hakkında gerçekten doğruyu söyleyenleriz."*

83) Yakub, oğullarına dedi ki: *"Hayır, nefisleriniz sizi yanıltıp kötü bir işe sürüklemiş, bu büyük işi ve tuzağı güzel ve kolay göstermiş. Daha önceden de ağabeyi Yusuf'a aynı oyunu oynamıştınız. Bundan sonra bana düşen sevabımı Allah'tan bekleyerek güzel bir şekilde sabretmektir. Sabırdan başka çarem yok. Umulur ki Allah onların tümünü, Yusuf'u, Bünyamin'i, Rubil'i bana geri getirir, gözümü aydın kılar. Çünkü gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, herşeyi yerli yerinde yapan O'dur, O!"*

84) Yakub, oğullarından işittiği sözlerden hoşlanmadığı için onlardan yüz çevirip: *"Ey benim Yusuf'a karşı kahrım, hasret ve üzüntüm."* dedi. İki çocuğuna karşı aşırı üzüntü, keder ve ağlamasından dolayı gözlerine ak düştü, gözleri görmez oldu. Artık o hüznünü açıklamayıp içinde saklıyordu. Kalbi üzüntü ve öfke doluydu. Fakat bunu nefsinde gizliyordu. O, bu şiddetli musibetten dolayı gam ve kederle dolmuştu.

85) Yusuf'un kardeşleri, babaları Yakub'a dediler ki: *"Allah'a andolsun ki sen hâlâ Yusuf'u anıp duruyorsun, onun için sızlanıyorsun. Sonunda ya üzüntü, hasret ve kederinden hastalanıp eriyeceksin yahut ölüp gidenlerden olacaksın. Artık Yusuf'u unut. Kendine iyi bak."*

86) Yakub, oğullarına dedi ki: *"Ben, dayanılmaz kahrımı ve üzüntümü yalnızca Allah'a şikayet ediyorum. Size şikayet etmiyorum. Ancak Allah'a yapılan şikayetin faydası olur. Ben Allah'ın rahmet ve ihsanı sayesinde, sizin bilmediğinizi de biliyorum. Allah'ın bana merhamet ve lutfedeceğini, beklemediğim bir taraftan bana sevinç vereceğini umuyorum."*

يَابَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيْئَسُوا مِنْ
رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْئَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ
(٨٧) فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَاأَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا
الضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ
عَلَيْنَا إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ (٨٨) قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ
مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ (٨٩) قَالُوا
أَئِنَّكَ لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي قَدْ مَنَّ
اللَّهُ عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ (٩٠) قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَإِنْ كُنَّا
لَخَاطِئِينَ (٩١) قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ
لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٩٢) اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا
فَأَلْقُوهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ
أَجْمَعِينَ (٩٣) وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ
رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ تُفَنِّدُونِي (٩٤) قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي
ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ (٩٥)

87) *"Oğullarım, gidin de Yusuf ile kardeşinden bir haber getirin ve Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez."*

88) Böylece onun huzuruna girdiklerinde dediler ki: *"Ey Aziz, bize ve ailemize şiddetli bir darlık dokundu; pek değeri olmayan bir sermaye ile geldik. Bize yine tam ölçek ver ve ayrıca bize tasadduk da et. Çünkü Allah sadaka verenleri mükâfatlandırır."*

89) Dedi ki: *"Sizler, cahiller iken Yusuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı biliyor musunuz?"*

90) Dediler ki: "*Sen gerçekten Yusuf musun, sensin öyle mi?"* Dedi ki: *"Ben Yusuf'um, bu da kardeşimdir. Doğrusu Allah bize lütufta bulundu. Gerçek şu ki, kim sakınır ve sabrederse, şüphesiz Allah muhsinlerin mükâfatlarını zayi etmez."*

91) Dediler ki: *"Allah'a andolsun ki, Allah seni gerçekten bizden üstün kılmıştır. Doğrusu biz hata işlemiştik."*

92) Dedi ki: *"Bugün size karşı sorgulama, kınama yoktur. Allah size mağfiret buyursun. O, merhamet edenlerin en merhametlisidir."*

93) *"Şu gömleğimi götürün de onu babamın yüzüne sürün! Hermen görmeye başlayacaktır. Bütün ailenizi de bana getirin."*

94) Kafile ayrılınca babaları dedi ki: *"Eğer beni bunamış saymıyorsanız, inanın Yusuf'un kokusunu buluyorum."*

95) Dediler ki: *"Allah'a andolsun ki, şüphesiz sen hâlâ eski yanlışlığındasın."*

87) Yakub oğullarına dedi ki: *"Ey oğullarım, geldiğiniz yere gidin de Yusuf ile kardeşinden hayırlı bir haber getirin, onların durumunu iyice araştırın, onlar hakkında bilgi toplayın. Allah'ın rahmetinden ve rahata kavuşturmasından ümit kesmeyin. Çünkü kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez."* (Mü'min, korku ile ümit arasında olmalıdır. Günahlarından dolayı Allah'ın azabından korkmalı, iman edip salih amel işlediği için Allah'ın rahmetinden de ümidini kesmemelidir. Cennete ancak Allah'ın rahmeti sonucu girilir. Kul, ne kadar büyük günah işlerse işlesin Allah'ın mağfireti geniştir. Samimi bir şekilde Allah'a yönelirse Allah onu affeder. Tevbe etse bile Allah'ın kendisini affetmeyeceğini düşünmek küfürdür. Ben müslümanım, ne yaparsam yapayım mutlaka cennete gireceğim, bana cehennem azıbı dokunmaz, demek de caiz değildir. Çünkü kişi bilmeden, farkına varmadan şirke girebilir, günahlarından dolayı Allah ona azab edebilir. Kısacası, Allah'ın azabından emin olmak ve rahmetinden ümit kesmek küfürdür.)

88) Yusuf'un kardeşleri babalarının sözünü dinleyerek tekrar Mısır'a geldiler. Böylece Yusuf'un huzuruna girdiklerinde sıkılarak, boyun bükerek, yalvararak ona dediler ki: *"Ey Aziz, ey vezir, kıtlık ve kuraklıktan dolayı bize ve ailemize şiddetli bir darlık dokundu, çeşitli sıkıntılara maruz kaldık; senin yanına pek değeri olmayan, basit ve ucuz bir sermaye ile gelebildik. Paramızın azlığından dolayı bize anlayışlı ol, bize yine eskisi gibi tam ölçek ver ve ayrıca bize kardeşimiz Bünyamin'i vererek tasadduk da et, bize ihsanda bulun. Çünkü Allah sadaka verenleri, iyilik edenleri mükâfatlandırır."*

89) Yusuf onların bu haline acıdı, merhamet etti, nasihat ve tevbeye teşvik amacıyla gizlediği şeyi açıklayarak dedi ki: *"Sizler, cahiller iken, genç ve kuvvetli olduğunuz dönemde Yusuf'a ve kardeşine neler yaptığınızı biliyor, hatırlıyor musunuz? Yusuf hakkında işledikleriniz ve ona yaptıklarınız ne kadar çirkin işlerdi."*

90) Kardeşleri hayret ve şaşkınlık içinde Yusuf'a dediler ki: "*Aa, sen, evet sen gerçekten Yusuf musun, sensin öyle mi?"* Yusuf dedi ki: *"Ben Yusuf'um, bu da benim öz kardeşim Bünyamin'dir. Doğrusu Allah bize lütufta bulundu. Belalardan kurtulma, ayrılıktan sonra bir araya gelme ve zelil düştükten sonra izzete kavuşmayı bize nasip etti. Gerçek şu ki, kim Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınır ve Allah yolunda başına gelen tüm sıkıntı ve belalara Allah için sabrederse, şüphesiz Allah muhsinlerin, güzel ve iyi amel işleyenlerin, Allah'ı görüyormuşçasına O'na ibadet edenlerin ecirlerini, mükâfatlarını, sevaplarını zayi etmez. Onlara kat kat fazlasını verir."*

91) Yusuf'un kardeşleri Yusuf'a dediler ki: *"Allah'a andolsun ki, Allah takva, sabır, ilim ve yumuşak huyluluk ile seni gerçekten bizden üstün kılmıştır. Doğrusu biz sana karşı çok büyük bir hata işlemiştik. Biz sana yaptıklarımızdan dolayı günahkârız. Bu sebeple Allah seni aziz, bizi ise zelil kıldı. Seni yüceltti, bizi hor ve hakir kıldı."*

92) Yusuf kardeşlerine dedi ki: *"Bugün size karşı sorgulama, kınama, ceza yoktur. Ben sizi bağışlıyorum Allah da size mağfiret buyursun, bağışlasın, affetsin. Şüphesiz Allah, tevbe eden kullarının günahlarını bağışlayandır, merhamet edenlerin en merhametlisidir."*

93) Yusuf, babasının durumunu öğrenince dedi ki: *"Şu gömleğimi götürün de onu babamın yüzüne sürün! Benim hayatta olduğumu öğrenince Allah'ın izniyle üzüntüsü sona erecek ve hermen görmeye başlayacaktır. Yakub soyundan olan bütün aile efradını ve çoluk çocuğu bana getirin."*

94) Kafile, Mısır'dan Şam'a doğru yola çıkınca babaları Yakub yanında bulunan yakınlarına dedi ki: *"Eğer beni bunamış, beyinsiz saymıyorsanız, inanın Yusuf'un kokusunu buluyorum, burnuma Yusuf'un gömleğinin kokusu geliyor. Yusuf ölmedi, yaşıyor."*

95) Torunları ve yanında bulunanlar dediler ki: *"Allah'a andolsun ki, şüphesiz sen Yusuf'u aşırı derecede sevdiğin, ona çok düşkünlük gösterdiğin ve onu göreceğini umduğun için hâlâ eski yanlışlığında, hatanda ve doğru yoldan uzaklığında devam ediyorsun."*

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ
أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٩٦) قَالُوا
يَاأَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ (٩٧) قَالَ
سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٩٨)
فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا
مِصْرَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ (٩٩) وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ
وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَاأَبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ
قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ
السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ
بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ
الْحَكِيمُ (١٠٠) رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ
تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (١٠١)
ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ
أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ (١٠٢) وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ
وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ (١٠٣)

96) Müjdeci gelip de onu onun yüzüne sürdüğü zaman derhal görmeye başladı ve dedi ki: *"Ben size sizin bilmeyeceğiniz şeyleri Allah'tan muhakkak biliyorum, dememiş miydim?"*

97) Dediler ki: *"Ey babamız, günahlarımızın bağışlanmasını dile. Biz gerçekten hataya düşenler idik."*

98) Dedi ki: *"Sizin için ileride Rabbimden mağfiret dileyeceğim. Şüphesiz Ğafûr, Rahîm olan O'dur,O!"*

99) Böylece onlar Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, anne ve babasını bağrına bastı ve dedi ki: *"Allah'ın dilemesiyle hepiniz emin olarak Mısır'a girin."*

100) Babasını ve annesini tahtın üzerine çıkartıp oturttu. Hepsi onun için secde ettiler. Dedi ki: *"Ey babacığım, işte bu önceleri gördüğüm rüyanın gerçekleşmesidir. Rabbim onu gerçek kıldı. Çünkü beni zindandan çıkardı. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra, çölden sizi getirdi. Şüphesiz benim Rabbim dilediği şeye karşı Latîf'dir. Şüphesiz Alîm, Hakîm olan O'dur, O!"*

101) *"Rabbim, sen bana mülkten verdin, sözlerin yorumundan öğrettin. Göklerin ve yerin yaratıcısı, dünyada ve ahirette benim velim sensin. Müslüman olarak benim hayatıma son ver ve beni salihlerin arasına kat."*

102) İşte bu, sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Yoksa onlar, o hileli-düzeni kurarlarken, yapacakları işe topluca karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin.

103) Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir.

96) Daha önce Yusuf'un kanlı gömleğini getirerek babasını üzen Yahuza şimdi onu sevindirmek amacıyla müjdeci olarak, sevinçli haberi getirip de Yusuf'un gömleğini babası Yakub'un yüzüne sürdüğü zaman, Yakub sevinç ve mutluluktan derhal görmeye başladı ve dedi ki: *"Ben size sizin bilmeyeceğiniz şeyleri, Yusuf'un hayatta olduğunu ve küçükken gördüğü rüyanın gerçekleşmesi için Allah'ın onu tekrar bana vereceğini size söylememiş miydim?"* Yakub müjdeciye: *"Yusuf nasıl?"* diye sordu. O da: *"Yusuf Mısır'ın hükümdarıdır."* dedi. Yakub: *"Ben hükümdarlığı ne yapayım? Sen gelirken o hangi din üzerinde idi?"* dedi. Müjdeci: *"İslam dini üzerinde idi."* dedi. Yakub: *"İşte şimdi nimet tamamlandı."* dedi.

97) Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub'a dediler ki: *"Ey babamız, bizim için Allah'tan günahlarımızın bağışlanmasını dile. Biz gerçekten kardeşimiz Yusuf konusunda hataya düşenler idik."*

98) Yakub oğullarına dedi ki: *"Sizin için ileride, gecenin sonu, Cuma günü ve seher vaktinde Rabbimden mağfiret, bağışlanma dileyeceğim. Şüphesiz tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet eden O'dur,O!"*

99) Böylece Yakub, oğulları ve bunların aile efradı Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, Yusuf anne ve babasını bağrına bastı, kucaklayarak boynuna sarıldı ve dedi ki: *"Allah'ın dilemesiyle hepiniz her türlü kötülükten emin olarak Mısır ülkesine girin."* (Hayır ve bereket dilemek maksadıyla *"İnşaallah."* dedi.)

100) Yusuf, babasını ve annesini hükümdar tahtının üzerine çıkartıp yanına oturttu. Hepsi, annesi, babası ve onbir kardeşi huzuruna girdiklerinde Yusuf için saygı ve selamlama amacıyla secde ettiler. Yusuf dedi ki: *"Ey babacığım, işte bu önceleri, küçüklüğümde gördüğüm rüyanın yorumudur, gerçekleşmesidir. Rabbim onu gerçek, doğru kıldı. Çünkü rüyada gördüğüm gibi çıktı. Rabbim beni zindandan çıkararak bana lütfetti. Şeytan benimle kardeşlerimin arasını açtıktan sonra, Filistin çölünden sizi getirdi. Şüphesiz Rabbimin tedbiri güzeldir. O dilediğini, insanların hissetmeyeceği ve anlamayacağı gizli bir incelik içinde gerçekleştirir. Şüphesiz gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapan O'dur, O!"* (Taberi şöyle der: "Yakub (a.s.) beraberinde oğulları ve torunları olduğu halde Mısır'a girdikleri zaman yüz kişiden az idiler. İsrailoğulları olarak Mısır'dan çıktıkları gün ise 600.000'den fazla idiler." Yusuf, kendisinden bir lütuf olarak, kardeşlerini utandırmamak ve onları affettikten sonra yaptıklarını tekrar onlara hatırlatmamak için kuyudan çıkarılma olayından bahsetmedi. Yakub (a.s.) Mısır'da oğlu Yusuf'la birlikte 24 sene kaldıktan sonra öldü. Şam bölgesinde, babası İshak'ın yanına gömülmesini vasiyet etmişti. Yusuf bizzat kendisi götürüp onu oraya gömdü. Babasını gömüp Mısır'a gömdükten sonra 23 sene daha yaşadı. Görevi tamamlayıp daha fazla yaşayamayacağını anlayınca, nefsi ebedi olan Melik'i arzu etti.)

101) Yusuf, Allah'a, salih olan babaları İbrahim ve İshak'a kavuşmayı isteyerek şöyle dua etti: *"Rabbim, sen bana mülkten, dünya nimetlerinden izzet, makam ve saltanat verdin, sözlerin yorumundan, rüya tabirinden öğrettin. Ey göklerin ve yerin bir örneği olmaksızın yoktan yaratıcısı olan Allah'ım, dünyada ve ahirette benim velim, işlerimin sahibi sensin. Müslüman olarak benim hayatıma son ver ve beni salih kulların arasına kat."*

102) Ey Muhammed! İşte bu Yusuf kıssası da, diğer nebi ve rasullerin kıssası gibi sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Bu kıssalar senin gibi ümmi olan, okuma yazması olmayan bir insanın Allah'ın rasulü olduğunun apaçık alametlerinden biridir, mucizedir. Mü'minler için bir moral kaynağı, kâfirler için ise bir hasret ve pişmanlık nedenidir. Yoksa Yusuf'un kardeşleri, o hileli-düzeni, Yusuf'u kuyuya atma planını kurarlarken, yapacakları işe topluca karar verdikleri zaman sen yanlarında değildin. Senin bunu bilmen mümkün değildin ki, kıssanın hakikatini bilesin. Bu kıssa sana, herşeyi bilen ve herşeyden haberdar olan Allah'tan vahy yoluyla geldi.

103) Ey Muhammed! Sen şiddetle arzu etsen, gayret etsen bile, insanların çoğu şirki, küfrü ve isyanı bırakıp iman edecek değildir. Üzülme!

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (١٠٤)
وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ (١٠٥) وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا
وَهُمْ مُشْرِكُونَ (١٠٦) أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ
عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (١٠٧)
قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي
وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٠٨) وَمَا أَرْسَلْنَا
مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٠٩)
حَتَّى إِذَا اسْتَيْئَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ (١١٠) لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي
الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ
يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
(١١١)

104) Oysa ki sen buna karşı onlardan bir ücret de istemiyorsun. O, alemler için yalnızca bir öğüt ve hatırlatmadır.

105) Göklerde ve yerde nice ayetler vardır ki, üzerinden geçerler de, ona sırtlarını dönüp giderler.

106) Onların çoğu şirk koşmaksızın Allah'a iman etmezler.

107) Şimdi bunlar, kendilerine Allah'ın azabından kapsamlı bir bürümenin gelivermesinden veya onların hiç haberleri yokken kıyametin onlara apansız gelmesinden kendilerini güvende mi buldular?

108) De ki: *"İşte bu, benim yolumdur. Ben Allah'a bir basiret üzere davet ediyorum; ben de bana uyanlar da. Allah'ı tenzih ederim, ben müşriklerden değilim."*

109) Biz senden önce, şehirler halkına kendilerine vahyettiğimiz kimseler dışında göndermedik. Hiç yeryüzünde dolaşmıyorlar mı, ki kendilerinden öncekilerin nasıl bir sona uğradıklarını görmüş olsunlar? Ahiret yurdu korkup-sakınanlar için elbette daha hayırlıdır. Siz yine de akıl erdirmeyecek misiniz?

110) Öyle ki rasuller, umutlarını kesip de, artık onların gerçekten yalanladıklarını sandıkları bir sırada onlara yardımımız gelmiştir; biz kimi dilersek o kurtulmuştur. Suçlu-günahkârlar topluluğundan zorlu azabımız kesin olarak geri çevrilmeyecektir.

111) Andolsun, onların kıssalarında olgun akıl sahipleri için ibretler vardır. O, düzüp uydurulan bir söz değildir, ancak kendinden öncekileri doğrulayıcı, her şeyin açıklayıcısı, iman edecek bir topluluk için de bir hidayet ve rahmettir.

104) Ey Muhammed! Oysa ki sen bu Kur'an'ı tebliğ etmene, öğüt ve hayra davet etmene karşılık Mekke müşriklerinden bir ücret de istemiyorsun ki bu onlara ağır gelsin. O Kur'an, alemler, Kıyamete kadar gelecek olan insanlar ve cinler için yalnızca bir öğüt, nasihat ve hatırlatmadır. Sen bunu okumana karşılık onlardan bir mal istemiyorsun. Eğer akılları olsaydı kabul eder, inat etmezlerdi.

105) Ey Muhammed! Yedi göklerde ve yedi yerlerde, güneş, ay yıldızlar, dağlar, denizler, bitkiler gibi Allah'ın varlığını, birliğini, eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmadığını, ibadetin yalnızca O'nun hakkı olduğunu, O'na hiç bir şeyin şirk koşulmaması gerektiğini gösteren nice ayetler, deliller vardır ki, insanlar gece gündüz bunları görür; sabah akşam üzerinden geçerler de, düşünüp ibret almazlar, onlara sırtlarını dönüp giderler. Bu yüzden onların senden yüz çevirmelerine şaşma. Zira onların, Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren bu delillerden yüz çevirmeleri daha garip ve daha şaşılacak bir iştir.

106) Senin kavminde bulunan o yalanlayıcıların çoğu şirk koşmaksızın Allah'a iman etmezler, ancak başkasını Allah'a ortak koştukları zaman iman ederler. Yani onlar, hem Allah ile beraber putlara ibadet ederler, hem de Allah'ın yaratıcı ve rızık verici olduğunu söylerler. Bu iman onlara hiç bir fayda sağlamayacaktır. (İbn Abbas şöyle der: "Onların telbiye yaparken şöyle demeleri bundandır: "Lebbeyk, senin hiç ortağın yoktur. Ancak bir ortağın vardır ki, o senindir. Sen hem onun, hem de onun sahip olduğu şeylerin de sahibisin.")

107) Şimdi bu yalancılar, kendilerine Allah'ın azabından kapsamlı bir bürümenin gelivermesinden veya onların hiç haberleri yokken beklemedikleri bir yerden kıyametin onlara bütün dehşetiyle apansız gelmesinden kendilerini güvende mi buldular?

108) Ey Muhammed! De ki: *"İşte bu, benim yolumdur. O, apaçık ve dosdoğru bir yoldur. Onda hiçbir eğrilik, hiçbir şek ve şüphe yoktur. Ben bir basiret üzere, tam bir açıklıkla ve kesin delille Allah'a ibadet ve itaate davet ediyorum; ben de bana uyanlar da bu metod üzere hareket ediyoruz. Allah'ı her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten tenzih ederim, ben Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız şartsız teslim oldum, şirken ve şirk ehlinden uzağım."*

109) Ey Muhammed! Biz senden önce, çoğunlukla cahil ve kaba oldukları için çölde yaşayan insanlardan değil de çoğunlukla bilgili ve yumuşak huylu oldukları için şehirlerde yaşayan insanlardan rasul olarak, sadece bazı erkekleri gönderdik, onları rasul olarak seçtik. Gökten melekleri ve cinleri nebi ve rasul olarak göndermedik. Kadınları da nebi ve rasul olarak göndermedik. Bu rasullere, insanları Allah'a davet etmeleri için vahyediyorduk. O yalanlayanlar hiç yeryüzünde dolaşmıyorlar mı, ki kendilerinden önceki hakkı inkâr eden ümmetlerin nasıl bir sona uğradıklarını, helak olduklarını görmüş olsunlar? Ahiret yurdu Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup-sakınanlar için elbette daha hayırlıdır. Siz yine de aklınızı kullanıp da iman etmeyecek misiniz?

110) Nihayet rasuller, kavimlerinin iman etmelerinden umutlarını kesip de, artık onların gerçekten hakkı yalanladıklarını anladıkları zaman sıkıntıların şiddetlendiği an onlara yardımımız gelmiştir. Sıkıntının hakim olduğu, ızdırapların gırtlaklara sarıldığı ve Allah'tan başka hiçbir yerde ümit kalmadığı bir anda tam manasıyla ve kesin olarak hakkı batıldan ayırarak yardım gelir. Biz kimi dilersek o kurtulmuştur. Rasuller ve onlara uyanlar kurtulmuş, inkârcı kâfirler ise helak olmuştur. Şirk, küfür ve isyan bataklığına yuvarlanan suçlu-günahkârlar topluluğundan zorlu azabımız kesin olarak geri çevrilmeyecektir.

111) Andolsun, Yusuf ve kardeşlerinin kıssalarında olgun, temiz akıl sahipleri için ibretler, öğüt ve nasihatlar vardır. Bu Kur'an, rivayet olunan haberler veya uydurulmuş sözler değildir, ancak kendinden önceki ilahi kitapların Allah katından gelen orjinal hallerini doğrulayıcı, şeriat ve hükümlerden, helal ve haramdan ihtiyaç duyulan her şeyin açıklayıcısı, Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyecek bir topluluk için de sapıklıktan kurtaran bir hidayet ve azaptan kurtaran bir rahmettir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
المر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (١) اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ
السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى يُدَبِّرُ
الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ (٢) وَهُوَ
الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٣) وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ
مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ
وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَى
بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٤)
وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَئِذَا كُنَّا تُرَابًا أَئِنَّا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ أُوْلَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُوْلَئِكَ الْأَغْلَالُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٥)

13- er-RA’D SURESİ

(Mekke’de inmiştir, 43 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla...
1) Elif, Lam, Ra. Bunlar Kitab’ın ayetleridir. Ve sana Rabbinden indirilen haktır. Fakat insanların çoğu iman etmezler.
2) Allah O’dur ki, gökleri gördüğünüz şekilde direksiz yükseltmiştir. Sonra Arş’a istiva etti. Güneşi ve ayı emrine boyun eğdirmiştir. Her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedirler. Her işi yerli yerince düzenler, ayetleri birer birer açıklar. Umulur ki, Rabbinize kavuşacağınıza kesin bilgiyle inanırsınız.
3) Ve O, yeri yayıp uzatan, onda sarsılmaz dağlar ve ırmaklar kılandır. Orada ürünlerin her birinden ikişer çift yaratmıştır; geceyi gündüze bürümektedir. Şüphesiz bunlarda düşünen bir topluluk için ayetler vardır.
4) Yeryüzünde birbirine yakın komşu kıtalar vardır; üzüm bağları, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalıklar da vardır ki, bunlar aynı su ile sulanır; ama ürünlerinde bazısını bazısına üstün kılıyoruz. Şüphesiz bunlarda aklını kullanan bir topluluk için gerçekten ayetler vardır.
5) Eğer şaşıyorsan asıl şaşılacak olan onların: *“Biz toprak iken mi, gerçekten biz mi yeniden yaratılacağız?”* demeleridir. İşte onlar Rablerine karşı küfürlerinde ısrar edenlerdir. Boyunlarında demir halkalar olanlar da bunlardır. İşte cehennemlikler de bunlardır. Onlar orada daimidirler.

RA’D SURESİ

1) Elif, Lam, Ra. Ey Muhammed! Sana indirilen bu ayetler, açıklamasında herkesi aciz bırakan, parlak hüccet ve delilleri bulunan, hakikatleri ve incelikleri birbirine karışmamış olan ve manaları açık bulunan, apaçık Kitab’ın ayetleridir. Ve sana Rabbinden indirilen haktır. Fakat insanların çoğu iman etmezler. (İbn Abbas’a göre Elif, Lam, Ra: Ben Allah’ım görürüm, manasındadır. Huruf-u Mukatta’a hakkında geniş bilgi için Bakara: 2/1 ayetin tefsirine bakın.)
2) Allah O’dur ki, gökleri gördüğünüz şekilde direksiz yükseltmiştir. Sonra Arş’a istiva etti. Güneşi ve ayı emrine boyun eğdirmiştir. Her biri adı konulmuş bir süreye kadar akıp gitmektedirler. Her işi yerli yerince düzenler, ayetleri birer birer açıklar. Umulur ki, Rabbinize kavuşacağınıza kesin bilgiyle inanırsınız.
3) Ve O, yeri yayıp uzatan, onda sarsılmaz dağlar ve ırmaklar kılandır. Orada ürünlerin her birinden ikişer çift yaratmıştır; geceyi gündüze bürümektedir. Şüphesiz bunlarda düşünen bir topluluk için ayetler vardır.
4) Yeryüzünde birbirine yakın komşu kıtalar vardır; üzüm bağları, ekinler, çatallı ve çatalsız hurmalıklar da vardır ki, bunlar aynı su ile sulanır; ama ürünlerinde bazısını bazısına üstün kılıyoruz. Şüphesiz bunlarda aklını kullanan bir topluluk için gerçekten ayetler vardır.
5) Eğer şaşıyorsan asıl şaşılacak olan onların: *“Biz toprak iken mi, gerçekten biz mi yeniden yaratılacağız?”* demeleridir. İşte onlar Rablerine karşı küfürlerinde ısrar edenlerdir. Boyunlarında demir halkalar olanlar da bunlardır. İşte cehennemlikler de bunlardır. Onlar orada daimidirler.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ
الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ (٦) وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ
عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ (٧) اللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنثَى وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ
وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ (٨) عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِي (٩) سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ
جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ (١٠)
لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَإِذَا
أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ
وَالٍ (١١) هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ
السَّحَابَ الثِّقَالَ (١٢) وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ
يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ (١٣)

6) Onlar, senden iyilikten önce kötülüğü çabucak istiyorlar. Halbuki onlardan önce ibret alınacak nice azap örnekleri gelip geçmiştir. Doğrusu insanlar kötülük ettikleri halde Rabbin onlar için mağfiret sahibidir. (Bununla beraber) Rabbinin azabı da çok şiddetlidir.
7) Kâfirler diyorlar ki: Ona Rabbinden bir mucize indirilseydi ya! (Halbuki) sen ancak bir uyarıcısın ve her toplumun bir rehberi vardır.
8) Her dişinin neye gebe kalacağını, rahimlerin neyi eksik, neyi ziyade edeceğini Allah bilir. Onun katında her şey ölçü iledir.
9) O, görüleni de görülmeyeni de bilir; çok büyüktür, yücedir.
10) Sizden, sözü gizleyenle onu açığa vuran, geceleyin gizlenenle gündüzün yürüyen (onun ilminde) eşittir.
11) Onun önünde ve arkasında Allah'ın emriyle onu koruyan takipçiler (melekler) vardır. Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirinceye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez. Allah bir topluma kötülük diledi mi, artık onun için geri çevrilme diye bir şey yoktur. Onların Allah'tan başka yardımcıları da yoktur.
12) O, size korku ve ümit içinde şimşeği gösteren ve (yağmur dolu) ağır bulutları meydana getirendir.
13) Gök gürültüsü Allah'ı hamd ile tesbih eder. Melekler de O'nun heybetinden dolayı tesbih ederler. Onlar, Allah hakkında mücâdele edip dururken O, yıldırımlar gönderip onlarla dilediğini çarpar. Ve O, azabı pek şiddetli olandır.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ
بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ
وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (١٤) وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُمْ بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ (١٥) قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ
قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا
ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي
الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ
فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ (١٦) أَنزَلَ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا
فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ
ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ
وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنفَعُ النَّاسَ
فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ (١٧)
لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ
أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُوْلَئِكَ
لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ (١٨)

14) El açıp yalvarmaya lâyık olan ancak O'dur. O'nun dışında el açıp dua ettikleri onların isteklerini hiçbir şeyle karşılamazlar. Onlar ancak ağzına gelsin diye suya doğru iki avucunu açan kimse gibidir. Halbuki (suyu ağzına götürmedikçe) su onun ağzına girecek değildir. Kâfirlerin duası kuşkusuz hedefini şaşırmıştır.

15) Göklerde ve yerde bulunanlar da onların gölgeleri de sabah akşam ister istemez sadece Allah'a secde ederler.

16) (Resûlüm!) De ki: "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" De ki: "Allah'tır." O halde de ki: "O'nu bırakıp da kendilerine fayda ya da zarar verme gücüne sahip olmayan dostlar mı edindiniz?" De ki: "Körle gören bir olur mu hiç? Ya da karanlıklarla aydınlık eşit olur mu?" Yoksa O'nun yarattığı gibi yaratan ortaklar buldular da bu yaratma onlarca birbirine benzer mi göründü? De ki: Allah her şeyi yaratandır. Ve O, birdir, karşı durulamaz güç sahibidir.

17) O, gökten su indirdi de vâdiler kendi hacimlerince sel olup aktı. Bu sel, üste çıkan bir köpüğü yüklenip götürdü. Süs veya (diğer) eşya yapmak isteyerek ateşte erittikleri şeylerden de buna benzer köpük olur. İşte Allah hak ile bâtıla böyle misal verir. Köpük atılıp gider. İnsanlara fayda veren şeye gelince, o yeryüzünde kalır. İşte Allah böyle misaller getirir.

18) İşte Rablerinin emrine uyanlar için en güzel (mükâfat) vardır. Ona uymayanlara gelince, eğer yeryüzünde olanların tümü ile bunun yanında bir misli daha kendilerinin olsa, (kurtulmak için) onu mutlaka feda ederler. İşte onlar var ya, hesabın en kötüsü onlaradır. Varacakları yer de cehennemdir. O ne kötü yataktır!

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَى
إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ (١٩) الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا
يَنقُضُونَ الْمِيثَاقَ (٢٠) وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ
يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ (٢١)
وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُوْلَئِكَ لَهُمْ
عُقْبَى الدَّارِ (٢٢) جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ
كُلِّ بَابٍ (٢٣) سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى
الدَّارِ (٢٤) وَالَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ
وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
أُوْلَئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ (٢٥) اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي
الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ (٢٦) وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ
آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ
(٢٧) الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ
تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (٢٨)

19) Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, (inkâr eden) kör kimse gibi olur mu? (Fakat bunu) ancak akıl sahipleri anlar.
20) Onlar, Allah'ın ahdini yerine getirenler ve verdikleri sözü bozmayanlardır.
21) Onlar Allah'ın gözetilmesini emrettiği şeyleri gözeten, Rablerinden sakınan ve kötü hesaptan korkan kimselerdir.
22) Yine onlar, Rablerinin rızasını isteyerek sabreden, namazı dosdoğru kılan, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli ve açık olarak (Allah yolunda) harcayan ve kötülüğü iyilikle savan kimselerdir. İşte onlar var ya, dünya yurdunun (güzel) sonu sadece onlarındır.
23) Adn cennetleridir; oraya babalarından, eşlerinden ve çocuklarından sâlih olanlarla beraber girecekler, melekler de her kapıdan onların yanına varacaklardır.
24) (Melekler:) Sabrettiğinize karşılık size selam olsun! Dünya yurdunun sonu (cennet) ne güzeldir! (derler).
25) Allah'a verdikleri sözü kuvvetle pekiştirdikten sonra bozanlar, Allah'ın riayet edilmesini emrettiği şeyleri (akrabalık bağlarını) terk edenler ve yeryüzünde fesat çıkaranlar; işte lânet onlar içindir. Ve kötü yurt (cehennem) onlarındır.
26) Allah dilediğine rızkını bollaştırır da daraltır da. Onlar dünya hayatıyla şımardılar. Oysa ahiretin yanında dünya hayatı, geçici bir faydadan başka bir şey değildir.
27) Kâfir olanlar diyorlar ki: Ona Rabbinden bir mucize indirilmeli değil miydi? De ki: Kuşkusuz Allah dilediğini saptırır, kendisine yöneleni de hidayete erdirir.
28) Bunlar, iman edenler ve gönülleri Allah'ın zikriyle sükûnete erenlerdir. Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur.

الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَى لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ
(٢٩) كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ
لِتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَانِ
قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ (٣٠)
وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ
كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَى بَلْ لِلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَيْئَسِ الَّذِينَ
آمَنُوا أَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ
كَفَرُوا تُصِيبُهُمْ بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِنْ
دَارِهِمْ حَتَّى يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ (٣١)
وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ
أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (٣٢) أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَى
كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ
تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بِظَاهِرٍ مِنَ الْقَوْلِ بَلْ
زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَنْ
يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٣٣) لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ (٣٤)

29) İman edip iyi işler yapanlara ne mutlu! Varılacak güzel yurt da onlar içindir.
30) (Ey Muhammed!) Böylece seni, kendilerinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği bir ümmete gönderdik ki, sana vahyettiğimizi onlara okuyasın. Onlar Rahman'ı inkâr ediyorlar. De ki: O benim Rabbimdir. O'ndan başka tanrı yoktur. Sadece O'na tevekkül ettim ve dönüş sadece O'nadır.
31) Eğer okunan bir Kitapla dağlar yürütülseydi veya onunla yer parçalansaydı, yahut onunla ölüler konuşturulsaydı (o Kitap yine bu Kur'an olacaktı). Fakat bütün işler Allah'a aittir. İman edenler hâla bilmediler mi ki, Allah dileseydi bütün insanları hidayete erdirirdi? Allah'ın vâdi gelinceye kadar inkâr edenlere, yaptıklarından dolayı ya ansızın büyük bir belâ gelmeye devam edecek veya o belâ evlerinin yakınına inecek. Allah, vâdinden asla dönmez.
32) Andolsun, senden önceki peygamberlerle de alay edildi de ben inkâr edenlere mühlet verdim, sonra da onları yakaladım. (Görseydin ki) azabım nasılmış!
33) Herkesin kazandığını gözetleyip muhafaza eden, (hiç böyle yapamayan gibi olur mu?). Onlar Allah'a ortaklar koştular. De ki: "Onlara ad verin (onlar necidir?). Yoksa siz Allah'a yeryüzünde bilemeyeceği bir şeyi mi haber veriyorsunuz? Yahut boş laf mı ediyorsunuz?" Doğrusu inkâr edenlere hileleri süslü gösterildi ve onlar doğru yoldan alıkonuldular. Allah kimi saptırırsa artık onu doğru yola iletecek yoktur.
34) Dünya hayatında onlara sadece bir azap vardır. Ahiret azabı ise daha şiddetlidir. Onları Allah'tan (onun azabından) koruyacak kimse de yoktur.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ (٣٥) وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمْ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا
أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ (٣٦)
وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَمَا
جَاءَكَ مِنْ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنْ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ (٣٧)
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ
كِتَابٌ (٣٨) يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ
الْكِتَابِ (٣٩) وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ
نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ (٤٠) أَوَلَمْ
يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا
مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (٤١) وَقَدْ مَكَرَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ
نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ (٤٢)

35) Takvâ sahiplerine vâdolunan cennetin özelliği (şudur): Onun zemininden ırmaklar akar. Yemişleri ve gölgesi süreklidir. İşte bu, (kötülüklerden) sakınanların (mutlu) sonudur. Kâfirlerin sonu ise ateştir.
36) Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, sana indirilene (Kur'an'a) sevinirler. Fakat (senin aleyhinde birleşen) guruplardan onun bir kısmını inkâr eden de vardır. De ki: "Bana, sadece Allah'a kulluk etmem ve O'na ortak koşmamam emrolundu. Ben yalnız O'na çağırıyorum ve dönüş de yalnız O'nadır.
37) Ve böylece biz onu Arapça bir hüküm (hikmetli bir söz) olarak indirdik. Eğer sana gelen bu ilimden sonra, onların arzularına uyarsan, (işte o zaman) Allah tarafından senin ne bir dostun ne de koruyucun vardır.
38) Andolsun senden önce de peygamberler gönderdik ve onlara da eşler ve çocuklar verdik. Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamber için mucize getirme imkânı yoktur. Her müddetin (yazıldığı) bir kitap vardır.
39) Allah dilediğini siler, (dilediğini de) sabit bırakır. Bütün kitapların aslı onun yanındadır.
40) Biz, onlara vâdettiğimizin (azabın) bir kısmını sana göstersek de veya (ondan önce) seni öldürürsek de sana ancak (Allah'ın emirlerini) tebliğ etmek düşer. Hesap yalnız bize aittir.
41) Bizim, yeryüzüne gelip, onu uçlarından eksilttiğimizi görmediler mi? Allah (dilediği gibi) hükmeder, O'nun hükmünü bozacak kimse yoktur. Ve O hesabı çabuk görendir.
42) Onlardan öncekiler de (peygamberlerine) tuzak kurmuşlardı; halbuki bütün tuzaklar Allah'a aittir. Çünkü O, herkesin ne kazanacağını bilir. Bu yurdun (dünyanın) sonunun kimin olduğunu yakında kâfirler bileceklerdir!

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ (٤٣)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الر كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنْ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ (١) اللَّهِ
الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ (٢) الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا
عِوَجًا أُوْلَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (٣) وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ
إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٤) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى
بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنْ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ
بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (٥)

43) Kâfir olanlar: Sen resûl olarak gönderilmiş bir kimse değilsin, derler. De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah ve yanında Kitab'ın bilgisi olan (Peygamber) yeter.

14- İBRAHİM SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 52 ayettir.)

Bismillâhirrahmânirrahîm
1) Elif. Lâm. Râ. (Bu Kur'an), Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa, yani her şeye galip (ve) övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.
2) O Allah ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Şiddetli azaptan dolayı kâfirlerin vay haline!
3) Dünya hayatını ahirete tercih edenler, Allah yolundan alıkoyanlar ve onun eğriliğini isteyenler var ya, işte onlar (haktan) uzak bir sapıklık içindedirler.
4) (Allah'ın emirlerini) onlara iyice açıklasın diye her peygamberi yalnız kendi kavminin diliyle gönderdik. Artık Allah dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Çünkü O, güç ve hikmet sahibidir.
5) Andolsun ki Musa'yı da: Kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara Allah'ın (geçmiş kavimlerin başına getirdiği felâket) günlerini hatırlat, diye mucizelerimizle gönderdik. Şüphesiz ki bunda çok sabırlı, çok şükreden herkes için ibretler vardır.

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَنجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ
مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ (٦) وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ
لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ (٧) وَقَالَ
مُوسَى إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ
لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ (٨) أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ
نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ
وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا
تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ (٩) قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ
فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ
ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (١٠)

6) Hani Musa kavmine demişti ki: "Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Çünkü O, sizi işkencenin en kötüsüne sürmekte ve oğullarınızı kesip, kadınlarınızı (kızlarınızı) bırakmakta olan Firavun ailesinden kurtardı. İşte bu size anlatılanlarda, Rabbinizden büyük bir imtihan vardır."
7) "Hatırlayın ki Rabbiniz size: Eğer şükrederseniz, elbette size (nimetimi) artıracağım ve eğer nankörlük ederseniz hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir! diye bildirmişti."
8) Musa dedi ki: "Eğer siz ve yeryüzünde olanların hepsi nankörlük etseniz, bilin ki Allah gerçekten zengindir, hamdedilmeye lâyıktır."
9) Sizden öncekilerin, Nuh, Âd ve Semûd kavimlerinin ve onlardan sonrakilerin haberleri size gelmedi mi? Onları Allah'tan başkası bilmez. Peygamberleri kendilerine mucizeler getirdi de onlar, ellerini peygamberlerinin ağızlarına bastılar ve dediler ki: Biz, size gönderileni inkâr ettik ve bizi kendisine çağırdığınız şeye karşı derin bir kuşku içindeyiz.
10) Peygamberleri dedi ki: Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında şüphe mi var? Halbuki O, sizin günahlarınızdan bir kısmını bağışlamak ve sizi muayyen bir vakte kadar yaşatmak için sizi (hak dine) çağırıyor. Onlar dediler ki: Siz de bizim gibi bir insandan başka bir şey değilsiniz. Siz bizi atalarımızın tapmış olduğu şeylerden döndürmek istiyorsunuz. Öyleyse bize, apaçık bir delil getirin!

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ (١١)
وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ
عَلَى مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ (١٢)
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ (١٣)
وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي
وَخَافَ وَعِيدِ (١٤) وَاسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ
(١٥) مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَى مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ (١٦)
يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ
وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ (١٧) مَثَلُ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي
يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ ذَلِكَ هُوَ
الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (١٨)

11) Peygamberleri onlara dediler ki: "(Evet) biz sizin gibi bir insandan başkası değiliz. Fakat Allah nimetini kullarından dilediğine lütfeder. Allah'ın izni olmadan bizim size bir delil getirmemize imkân yoktur. Müminler ancak Allah'a dayansınlar."
12) "Hem, bize yollarımızı göstermiş olduğu halde ne diye biz, Allah'a dayanıp güvenmeyelim? Sizin bize verdiğiniz eziyete elbette katlanacağız. Tevekkül edenler yalnız Allah'a tevekkülde sebat etsinler."
13) Kâfir olanlar peygamberlerine dediler ki: "Elbette sizi ya yurdumuzdan çıkaracağız, ya da mutlaka dinimize döneceksiniz!" Rableri de onlara: "Zalimleri mutlaka helâk edeceğiz!" diye vahyetti.
14) Ve (ey inananlar!) Onlardan sonra sizi mutlaka o yerde yerleştireceğiz. İşte bu, makamımdan korkan ve tehdidimden sakınan kimselere mahsustur.
15) (Peygamberler) fetih istediler (Allah da verdi). Her inatçı zorba da hüsrana uğradı.
16) Ardından da (o inatçı zorbaya) cehennem vardır; kendisine irinli su içirilecektir!
17) Onu yudumlamaya çalışacak, fakat boğazından geçiremeyecek ve ona her yandan ölüm gelecek, oysa o ölecek değildir (ki azaptan kurtulsun). Bundan ötede şiddetli bir azap da vardır.
18) Rablerini inkâr edenlerin durumu (şudur): Onların amelleri fırtınalı bir günde rüzgârın, şiddetle savurduğu küle benzer. Kazandıklarından hiçbir şeyi elde edemezler. İyiden iyiye sapıtma işte budur.

أَلَمْ تَرَى أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنْ يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (١٩) وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
بِعَزِيزٍ (٢٠) وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ
اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ
عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ
عَلَيْنَا أَجَزِعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحِيصٍ (٢١) وَقَالَ
الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ
وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا
أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوا أَنْفُسَكُمْ
مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا
أَشْرَكْتُمُونِي مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٢)
وَأُدْخِلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
سَلَامٌ (٢٣) أَلَمْ تَرَى كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ (٢٤)

19) Allah'ın gökleri ve yeri hak ile yarattığını görmedin mi? O dilerse sizi ortadan kaldırıp yepyeni bir halk getirir.
20) Bu, Allah'a güç değildir.
21) (Kıyamet gününde) hepsi Allah'ın huzuruna çıkacak ve zayıflar o büyüklük taslayanlara diyecekler ki: "Biz sizin tâbilerinizdik. Şimdi siz, Allah'ın azabından herhangi bir şeyi bizden savabilir misiniz?" Onlar da diyecekler ki: "(Ne yapalım) Allah bizi hidayete erdirseydi biz de sizi doğru yola iletirdik. Şimdi sızlansak da sabretsek de birdir. Çünkü bizim için sığınacak bir yer yoktur."
22) (Hesapları görülüp) iş bitirilince, şeytan diyecek ki: "Şüphesiz Allah size gerçek olanı vâdetti, ben de size vâdettim ama, size yalancı çıktım. Zaten benim size karşı bir gücüm yoktu. Ben, sadece sizi (inkâra) çağırdım, siz de benim davetime hemen koştunuz. O halde beni yermeyin, kendinizi yerin. Ne ben sizi kurtarabilirim, ne de siz beni kurtarabilirsiniz! Kuşkusuz daha önce ben, beni (Allah'a) ortak koşmanızı reddettim." Şüphesiz zalimler için elem verici bir azap vardır.
23) İman edip de iyi işler yapanlar, Rablerinin izniyle içinde ebedî kalacakları ve zemininden ırmaklar akan cennetlere sokulacaklardır. Orada (birbirleriyle) karşılaştıkça söyledikleri "selam" dır.
24) Görmedin mi Allah nasıl bir misal getirdi: Güzel bir sözü, kökü (yerde) sabit, dalları gökte olan güzel bir ağaca (benzetti).

تُؤْتِي أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٥) وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ
(٢٦) يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا
يَشَاءُ (٢٧) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَةَ اللَّهِ كُفْرًا
وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ (٢٨) جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ
الْقَرَارُ (٢٩) وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ (٣٠) قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ
آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ (٣١) اللَّهُ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ
لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ (٣٢)
وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ (٣٣)

25) (O ağaç), Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Öğüt alsınlar diye Allah insanlara misaller getirir.
26) Kötü bir sözün misali, gövdesi yerden koparılmış, o yüzden ayakta durma imkânı olmayan (kötü) bir ağaca benzer.
27) Allah Teâlâ sağlam sözle iman edenleri hem dünya hayatında hem de ahirette sapasağlam tutar. Zalimleri ise Allah saptırır. Allah dilediğini yapar.
28) Allah'ın nimetine nankörlükle karşılık veren ve sonunda kavimlerini helâk yurduna sürükleyenleri görmedin mi?
29) Onlar cehenneme girecekler. O ne kötü karargâhtır!
30) (İnsanları) Allah yolundan saptırmak için O'na ortaklar koştular. De ki: (İstediğiniz gibi) yaşayın! Çünkü dönüşünüz ateşedir.
31) İman eden kullarıma söyle: Namazlarını dosdoğru kılsınlar, kendisinde ne alışveriş, ne de dostluk bulunan bir gün gelmeden önce, kendilerine verdiğimiz rızıklardan (Allah için) gizli-açık harcasınlar.
32) (O öyle lütufkâr) Allah'tır ki, gökleri ve yeri yarattı, gökten suyu indirip onunla rızık olarak size türlü meyveler çıkardı; izni ile denizde yüzüp gitmeleri için gemileri emrinize verdi; nehirleri de sizin (yararlanmanız) için akıttı.
33) Düzenli seyreden güneşi ve ayı size faydalı kıldı; geceyi ve gündüzü de istifadenize verdi.

وَآتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا
تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ (٣٤) وَإِذْ قَالَ
إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ
الْأَصْنَامَ (٣٥) رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنْ النَّاسِ فَمَنْ
تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٦)
رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ
بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنْ النَّاسِ
تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنْ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ (٣٧)
رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ (٣٨) الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي
لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ (٣٩) رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ
ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ (٤٠) رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ (٤١) وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ
غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ
فِيهِ الْأَبْصَارُ (٤٢)

34) Size, kendisinden istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onları sayamazsınız. Gerçekten insan çok zulmedici ve çok nankördür.

35) Hani İbrahim şöyle demişti: *"Rabbim, şu şehri emniyetli kıl. Beni de oğullarımı da putlara kulluk etmekten uzak tut."*

36) *"Rabbim, gerçekten onlar insanlardan birçoğunu saptırdı. Artık kim bana uyarsa işte o, bendendir, kim bana isyan ederse gerçekten sen Ğafûr'sun, Rahîm'-sin."*

37) *"Rabbimiz, gerçekten ben zürriyetimden bir kısmını senin mukaddes evinin yanında ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz, namazı dosdoğru kılsınlar diye. Artık sen insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir ve onları bir takım ürünlerden rızıklandır. Umulur ki şükrederler."*

38) *"Rabbimiz, şüphesiz sen, bizim saklı tuttuklarımızı da, açığa vurduklarımızı da bilirsin. Yerde ve gökte hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz."*

39) *"Bana ihtiyarlığıma rağmen İsmail'i ve İshak'ı bağışlayan Allah'a hamd olsun. Şüphesiz Rabbim, gerçekten duayı işitendir."*

40) *"Rabbim, beni ve zürriyetimden gelecekleri namazı dosdoğru kılanlardan eyle! Rabbimiz, duamı kabul buyur!"*

41) *"Rabbimiz, hesabın yapılacağı gün, beni, anne babamı ve mü'minleri bağışla!"*

42) Sakın Allah'ı o zalimlerin işlediklerinden habersiz sanma, onları yalnızca gözlerin dehşetle belireceği bir güne ertelemektedir.

34) Size, kendisinden istediğiniz şeylerin hepsinden verdi. Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışırsanız, onları sayamazsınız. Gerçekten insan çok zulmedici ve çok nankördür.

35) Ey Muhammed! Hani İbrahim bir zamanlar şöyle dua etmişti: *"Rabbim, şu Mekke'yi, oranın halkının ve orada oturanların güven içinde olacakları emniyetli bir şehir kıl. Ey Rabbim! Beni de oğullarımı da putlara kulluk etmekten koru ve uzak tut."*

36) *"Ey Rabbim, gerçekten bu putlar insanlardan birçoğunu doğru yoldan ve imandan saptırdı. Artık kim Allah'ın birliği inancında bana uyar ve itaat ederse işte o, benim dinime mensup olanlardandır, kim emrime aykırı davranmak suretiyle bana isyan ederse, ey Rabbim! Şüphesiz sen tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edensin."*

37) *"Ey Rabbimiz, gerçekten ben aile efradımdan oğlum İsmail ile eşim Hacer'i senin mukaddes evin olan Ka'be'nin bulunduğu Beyti Hareminin yanında ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. Burası, Allah'ın şereflendirdiği Mekke vadisidir. Ey Rabbimiz, yalnızca sana ibadet etsinler, namazı dosdoğru kılsınlar diye onları bu vadiye yerleştirdim. Artık sen insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara hac yaptırmaya meylettir, onlara eğilimli ve şefkatli kıl ve bu vadide onları bir takım meyve ve ürünlerden rızıklandır. Umulur ki senin bu nimetlerine şükrederler."*

38) *"Ey Rabbimiz, şüphesiz sen, bizim kalplerimizde saklı tuttuklarımızı da, dil ve hareketlerimizle açığa vurduklarımızı da bilirsin. Yerde ve gökte, kainatta hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. O'na nasıl gizli kalır ki, O, bunları icat eden ve yaratandır."*

39) *"Bana yaşlılığıma ve ihtiyarlığıma rağmen İsmail'i ve İshak'ı bağışlayan Allah'a hamd olsun. Şüphesiz Rabbim, gerçekten duayı işiten, kendisine dua edenin duasını kabul edendir."*

40) *"Ey Rabbim, beni ve zürriyetimden gelecekleri namazı rükun ve şartlarını gözeterek huşu içerisinde devamlı kılanlardan eyle! Ey Rabbimiz, sana dua ettiğim hususlarda duamı kabul buyur!"*

41) *"Ey Rabbimiz, dünyada işlenen tüm amellerin hesabının görüleceği gün, beni, anne babamı ve mü'minleri bağışla!"*

42) Sakın Allah'ı o zalimlerin işlediklerinden habersiz sanma, onları yalnızca gözlerin dehşetle belireceği bir güne ertelemektedir.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ
هَوَاءٌ (٤٣) وَأَنذِرْ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمْ الْعَذَابُ فَيَقُولُ
الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُجِبْ دَعْوَتَكَ
وَنَتَّبِعْ الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِنْ
زَوَالٍ (٤٤) وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ (٤٥)
وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ (٤٦) فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ
رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ (٤٧) يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ
غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (٤٨)
وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ (٤٩)
سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهَهُمْ النَّارُ (٥٠)
لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
(٥١) هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهٌ
وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ (٥٢)

43) Zihinleri bomboş olarak kendilerine bile dönüp bakamaz durumda, gözleri göğe dikilmiş bir vaziyette koşarlar.
44) Kendilerine azabın geleceği, bu yüzden zalimlerin: "Ey Rabbimiz! Yakın bir müddete kadar bize süre ver de senin davetine uyalım ve peygamberlere tâbi olalım" diyecekleri gün hakkında insanları uyar. (Onlara denilir ki:) "Daha önce, sizin için bir zevâl olmadığına, yemin etmemiş miydiniz? "
45) "(Sizden önce) kendilerine zulmedenlerin yurtlarında oturdunuz. Onlara nasıl muamele ettiğimiz size apaçık belli oldu. Ve size misaller de verdik."
46) Hilelerinin cezası Allah katında (malum) iken, onlar, tuzaklarını kurmuşlardı. Halbuki onların hileleriyle dağlar yerinden gidecek değildi!
47) O halde, sakın Allah'ın peygamberlerine verdiği sözden cayacağını sanma! Çünkü Allah mutlak üstündür, kimsenin yaptığını yanına bırakmaz.
48) Yer başka bir yer, gökler de (başka gökler) haline getirildiği, (insanlar) bir ve gücüne karşı durulamaz olan Allah'ın huzuruna çıktıkları gün (Allah bütün zalimlerin cezasını verecektir).
49) O gün, günahkârların zincire vurulmuş olduğunu görürsün.
50) Onların gömlekleri katrandandır, yüzlerini de ateş bürümektedir.
51) Allah herkese kazandığının karşılığını vermek için (onları diriltecektir.) Kuşkusuz Allah, hesabı çabuk görendir.
52) İşte bu (Kur'an), kendisiyle uyarılsınlar, Allah'ın ancak bir tek Tanrı olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri iyice düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara (gönderilmiş) bir bildiridir.

15- el-HİCR SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 99 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُبِينٍ (١) رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ (٢) ذَرْهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا
وَيُلْهِهِمْ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٣) وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ
إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ (٤) مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا
يَسْتَأْخِرُونَ (٥) وَقَالُوا يَاأَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ
لَمَجْنُونٌ (٦) لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنْ
الصَّادِقِينَ (٧) مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا
مُنْظَرِينَ (٨) إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ (٩)
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ (١٠) وَمَا
يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (١١) كَذَلِكَ
نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (١٢) لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ
خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ (١٣) وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ
السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ (١٤) لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ
أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ (١٥)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Elif. Lâm. Râ. Bunlar Kitab'ın ve apaçık bir Kur'an'ın âyetleridir.
2) İnkâr edenler zaman zaman, keşke biz de müslüman olsaydık, diye arzu ederler.
3) Onları bırak; yesinler, eğlensinler ve boş ümit onları oyalayadursun. (Kötü sonucu) yakında bilecekler!
4) Helâk ettiğimiz hiçbir ülke yoktur ki hakkında (bizce) bilinen bir yazgı olmasın.
5) Hiçbir millet, ecelinin önüne geçemez, ve onu geciktiremez.
6) Dediler ki: "Ey kendisine Kur'an indirilen (Muhammed)! Sen mutlaka bir mecnunsun!"
7) "Eğer doğru söyleyenlerden idiysen, bize melekleri getirmeliydin."
8) Biz melekleri ancak hak ile indiririz. O zaman onlara mühlet verilmez.
9) Kur an'ı kesinlikle biz indirdik; elbette onu yine biz koruyacağız.
10) Andolsun, senden önceki milletler arasında da elçiler gönderdik.
11) Onlara bir peygamber gelmeyedursun, hemen onunla alay ederlerdi.
12) İşte böylece biz onu, suçluların kalplerine sokarız.
13) Öncekilerin başına gelenlerden ders almaları gerekirken onlar hala buna (Kur'an'a) inanmıyorlar.
14) Onlara gökten bir kapı açsak da oradan yukarı çıksalar,
15) "Gözlerimiz boyandı, daha doğrusu bize büyü yapılmıştır" derler.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ (١٦)
وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (١٧) إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ
السَّمْعَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ مُبِينٌ (١٨) وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا
فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ (١٩)
وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ (٢٠) وَإِنْ
مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (٢١)
وَأَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ
ع وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ (٢٢) وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ
وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ (٢٣) وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ
وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ (٢٤) وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ
إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ (٢٥) وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ
مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (٢٦) وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ
السَّمُومِ (٢٧) وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ
صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ (٢٨) فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (٢٩) فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ
كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (٣٠) إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ
السَّاجِدِينَ (٣١)

16) Andolsun, biz gökte birtakım burçlar yarattık ve seyr edenler için onu süsledik.
17) Onları, taşlanmış (kovulmuş) her şeytandan koruduk.
18) Ancak kulak hırsızlığı eden müstesna. Onun da peşine açık bir alev sütunu düşmüştür.
19) Yeri uzatıp yaydık, orada sabit dağlar yerleştirdik, yine orada miktarı ve ölçüsü belirli olan şeyler bitirdik.
20) Orada hem sizin için hem de rızıkları size ait olmayanlar için (gerekli) geçim vasıtaları yarattık.
21) Her şeyin hazineleri yalnız bizim yanımızdadır. Biz onu ancak belli bir ölçüyle indiririz.
22) Biz, rüzgârları aşılayıcı olarak gönderdik ve gökten bir su indirdik de onunla su ihtiyacınızı karşıladık. (Biz bunları yapmasaydık) siz onu (yeterli) suyu depolayamazdınız.
23) Şüphesiz biz diriltir ve biz öldürürüz! Ve her şeye biz vâris oluruz.
24) Andolsun biz, sizden önce gelip geçenleri de biliriz, geri kalanları da biliriz.
25) Şüphesiz Rabbin onları (kıyamette) toplayacaktır. Çünkü O, hakîmdir, alîmdir.
26) Andolsun biz insanı, (pişmiş) kuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan yarattık.
27) Cinleri de daha önce zehirli ateşten yaratmıştık.
28) Hani Rabbin meleklere demişti ki: "Ben kupkuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan bir insan yaratacağım."
29) "Ona şekil verdiğim ve ona ruhumdan ütlediğim zaman, siz hemen onun için secdeye kapanın!"
30) Meleklerin hepsi de hemen secde ettiler.
31) Fakat İblis hariç! O, secde edenlerle beraber olmaktan kaçındı.

قَالَ يَاإِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ (٣٢) قَالَ لَمْ
أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
(٣٣) قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٣٤) وَإِنَّ عَلَيْكَ
اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ (٣٥) قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ
يُبْعَثُونَ (٣٦) قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ (٣٧) إِلَى يَوْمِ
الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٣٨) قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٣٩) إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ
الْمُخْلَصِينَ (٤٠) قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ (٤١) إِنَّ
عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ
(٤٢) وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٣) لَهَا سَبْعَةُ
أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ (٤٤) إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي
جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٤٥) ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ (٤٦) وَنَزَعْنَا
مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ (٤٧)
لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ (٤٨) نَبِّئْ
عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٤٩) وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ
الْعَذَابُ الْأَلِيمُ (٥٠) وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ (٥١)

32) Ey İblis! Secde edenlerle beraber olmayışının sebebi nedir? dedi.
33) Ben kuru bir çamurdan, şekillenmiş kara balçıktan yarattığın bir insana secde edecek değilim, dedi.
34) Dedi ki: Öyle ise oradan çık! Artık kovuldun!
35) Muhakkak ki kıyamet gününe kadar lânet senin üzerine olacaktır!
36) (İblis:) Rabbim! Öyle ise, (varlıkların) tekrar dirileceği güne kadar bana mühlet ver, dedi.
37) Allah buyurdu ki: "Sen mühlet verilenlerdensin"
38) "Allah katında bilinen vaktin gününe kadar..."
39) (İblis) dedi ki: Rabbim! Beni azdırmana karşılık ben de yeryüzünde onlara (günahları) süsleyeceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracağım!
40) Ancak onlardan ihlâslı kulların müstesna.
41) Dedi ki: "İşte bana varan dosdoğru yol budur."
42) "Şüphesiz kullarım üzerinde senin bir hakimiyetin yoktur. Ancak azgınlardan sana uyanlar müstesna."
43) Muhakkak cehennem, onların hepsine vâdolunan yerdir.
44) Cehennemin yedi kapısı vardır. Onlardan her kapı için birer gurup ayrılmıştır.
45) Takvâ sahipleri, mutlaka cennetlerde ve pınar başlarında olacaklar.
46) "Oraya emniyet ve selâmetle girin"
47) Biz, onların gönüllerindeki kini söküp attık; onlar artık köşkler üzerinde karşı karşıya oturan kardeşler olacaklar.
48) Onlara orada hiçbir yorgunluk gelmeyecek ve onlar, oradan çıkarılmayacaklardır.
49) (Resûlüm!) Kullarıma, benim, çok bağışlayıcı ve pek esirgeyici olduğumu haber ver.
50) Benim azabımın elem verici bir azap olduğunu da bildir.
51) Onlara İbrahim'in konuklarından da haber ver.

51) Ey Muhammed! Onlara İbrahim'in misafirlerinin kıssasını da anlat. Bu misafirler, Allah'ın Lut kavmini yok etmek için gönderdiği meleklerdir. Bunlar, güzel oğlan suretinde on melek idi. Cebrail de bunlarla beraberdi.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ (٥٢)
قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ (٥٣) قَالَ
أَبَشَّرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ (٥٤) قَالُوا
بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ (٥٥) قَالَ وَمَنْ
يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ (٥٦) قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ
أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (٥٧) قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ
(٥٨) إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ (٥٩) إِلَّا امْرَأَتَهُ
قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَابِرِينَ (٦٠) فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ
الْمُرْسَلُونَ (٦١) قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ (٦٢) قَالُوا بَلْ
جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ (٦٣) وَأَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ (٦٤) فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ
أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ
(٦٥) وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ
مُصْبِحِينَ (٦٦) وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ (٦٧) قَالَ
إِنَّ هَؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ (٦٨) وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا
تُخْزُونِ (٦٩) قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ (٧٠)

52) Hani yanına girdiklerinde: *"Selam"* demişlerdi. O da: *"Gerçekten biz sizden korkmaktayız."* demişti.
53) Dediler ki: *"Korkma! Gerçekten biz sana bilgin bir çocuk müjdelemekteyiz."*
54) Dedi ki: *"Bana ihtiyarlık gelip çatmışken mi müjdeliyorsunuz!? Beni ne ile müjdelemektesiniz?"*
55) Dediler ki: *"Seni gerçekle müjdeledik; öyleyse sakın umut kesenlerden olma!"*
56) Dedi ki: *"Rabbinin rahmetinden sapıklardan başka kim ümit kesebilir?"*
57) Dedi ki: *"Ey elçiler! İşiniz nedir?"*
58) Dediler ki: *"Gerçekten biz, suçlu bir kavme gönderildik."*
59) *"Ancak Lût ailesi hariçtir; biz onların tümünü muhakkak kurtaracağız."*
60) *"Yalnız karısı müstesna. Biz onun geride kalanlardan olmasını takdir ettik."*
61) Melek olan elçiler Lût âilesine gelince,
62) Dedi ki: "Hakikaten siz tanınmayan kimselersiniz"
63) Dediler ki: "Bilakis, biz sana, onların şüphe etmekte oldukları şeyi (azabı ve helâkı) getirdik.
64) Sana gerçeği getirdik; biz, hakikaten doğru söyleyenleriz.
65) Gecenin bir bölümünde aile fertlerini yola çıkar, sen de arkalarından yürü. Sizden hiç kimse, sakın dönüp de ardına bakmasın, istenen yere gidin."
66) Ona şu hükmümüzü vahyettik: "Sabaha çıkarlarken mutlaka onların ardı kesilmiş olacaktır."
67) Şehir halkı, birbirlerini kutlayarak, geldiler.
68) Dedi ki: "Bunlar benim misafirimdir. Sakın beni utandırmayın."
69) Allah'tan korkun, beni rezil etmeyin!"
70) "Biz seni, elâlemin işine karışmaktan men etmemiş miydik?" dediler.

52) Hani elçi-melekler, İbrahim'in yanına girdiklerinde: *"Selam"* demişlerdi. İbrahim onlara sezdirmeden bir oğlak kesip ikram etti. Melekler yemek yemeyince İbrahim: *"Gerçekten biz sizden korkmaktayız."* demişti.
53) Melekler dediler ki: *"Korkma! Gerçekten biz sana bilgin, ilmi derin, üstün zekalı, bir çocuk olan İshak'ı müjdelemekteyiz."*
54) İbrahim hayretle dedi ki: *"Bana ihtiyarlık ve yaşlılık gelip çatmışken mi çocuk müjdeliyorsunuz!? Beni ne ile müjdelemektesiniz?!"*
55) Melekler dediler ki: *"Seni gerçekle, kesin bilgi ile müjdeledik; öyleyse sakın bunu uzak görme ve Allah'ın rahmetinden umut kesenlerden olma!"*
56) İbrahim dedi ki: *"Rabbinin rahmetinden sapıklardan, ilim ve doğruluk yolunu şaşıranlardan ve Rablerin Rabbini bilmeyenlerden başka kim ümit kesebilir? "*
57) İbrahim dedi ki: *"Ey değerli elçi-melekler! Mesele nedir? Buraya niçin geldiniz?"*
58) Melekler Lût kavmini kastederek dediler ki: *"Gerçekten biz, suçlu, günahkâr, sapık ve müşrik bir kavmi yok etmek için gönderildik."*
59) *"Ancak Lût'un mü'min olan aile efradı ile ona uyanlar hariçtir; biz onların tümünü muhakkak azaptan kurtaracağız."*
60) *"Yalnız Lût'un karısı müstesna. Küfretmesi ve şirk koşması nedeniyle biz onun geride kalanlardan olmasını takdir ettik. Allah onun helak olan kâfirlerle birlikte azap içinde kalmasını takdir etti."*

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ (٧١) لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي
سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ (٧٢) فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ (٧٣)
فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ سِجِّيلٍ
(٧٤) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْمُتَوَسِّمِينَ (٧٥) وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ
مُقِيمٍ (٧٦) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ (٧٧) وَإِنْ كَانَ
أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَظَالِمِينَ (٧٨) فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا
لَبِإِمَامٍ مُبِينٍ (٧٩) وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ
(٨٠) وَآتَيْنَاهُمْ آيَاتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٨١) وَكَانُوا
يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ (٨٢) فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
مُصْبِحِينَ (٨٣) فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٤)
وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ
السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ (٨٥) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (٨٦) وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي
وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ (٨٧) لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ
أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ
(٨٨) وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ (٨٩) كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى
الْمُقْتَسِمِينَ (٩٠)

71) Dedi ki: İşte kızlarım! Yapacaksanız.
72) (Resûlüm!) Hayatın hakkı için onlar, sarhoşlukları içinde bocalıyorlardı.
73) Güneş doğarken onları o korkunç ses yakaladı.
74) Böylece ülkelerinin üstünü altına getirdik. Üzerlerine de balçıktan pişirilmiş taşlar yağdırdık.
75) İşte bunda ibret alanlar için işaretler vardır.
76) Onlar hâla gözler önünde duran bir yol üzerindedirler.
77) Hakikaten bunda iman edenler için bir ibret vardır.
78) Eyke halkı da gerçekten zalim idiler.
79) Biz onlardan da intikam aldık. İkisi de (Eyke ve Medyen) açık bir yol üzerindedir.
80) Andolsun, Hicr halkı da rasulleri yalanlamıştı.
81) Biz onlara mucizelerimizi vermiştik; fakat onlardan yüz çevirmişlerdi.
82) Onlar, dağlardan emniyet içinde kalacakları evler oyarlardı.
83) Onları da sabaha çıkarlarken o korkunç ses yakaladı.
84) Kazanmakta oldukları şeyler onlardan hiçbir zararı savmadı.
85) Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri ancak hak ile yarattık. O saat (kıyamet), mutlaka gelecektir. Şimdilik onlara güzel muamele et.
86) Şüphesiz Rabbin hakkıyla yaratan pek iyi bilendir.
87) Andolsun ki, biz sana tekrarlanan yedi âyeti ve yüce Kur'an'ı verdik.
88) Sakın onlardan bazı sınıflara verdiğimiz dünya malına göz dikme, onlardan dolayı üzülme ve müminlere alçak gönüllü ol.
89) De ki: Şüphesiz ben apaçık bir uyarıcıyım.
90) Nitekim biz, (Kur'an'ı) kısımlara ayıranlara azabı indirmişizdir.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ (٩١) فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ
أَجْمَعِينَ (٩٢) عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩٣) فَاصْدَعْ بِمَا
تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنْ الْمُشْرِكِينَ (٩٤) إِنَّا كَفَيْنَاكَ
الْمُسْتَهْزِئِينَ (٩٥) الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ
فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٩٦) وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ
بِمَا يَقُولُونَ (٩٧) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنْ
السَّاجِدِينَ (٩٨) وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ (٩٩)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَتَى أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ
(١) يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ أَنْ أَنذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِي (٢) خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٣)
خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ (٤)
وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (٥)
وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ (٦)

91) Onlar, Kur'an'ı bölüp ayıranlardır.
92) Rabbin hakkı için, mutlaka onların hepsini sorguya çekeceğiz.
93) Yaptıklarından dolayı.
94) Sana emrolunanı açıkça söyle ve ortak koşanlardan yüz çevir!
95) (Seninle) alay edenlere karşı biz sana yeteriz.
96) Onlar Allah ile beraber başka bir tanrı edinenlerdir. (Kimin doğru olduğunu) yakında bilecekler!
97) Onların söyledikleri şeyler yüzünden senin canının sıkıldığını andolsun biliyoruz.
98) Sen şimdi Rabbini hamd ile tesbih et ve secde edenlerden ol!
99) Ve sana yakîn gelinceye kadar Rabbine ibadet et!

16- en-NAHL SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 128 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Allah'ın emri gelmiştir. Artık onu istemekte acele etmeyin. Allah, onların koştukları ortaklardan uzak ve yücedir.
2) Allah kendi emriyle melekleri, kullarından dilediği kimseye vahiy ile, "Benden başka tanrı olmadığına dair (kullarımı) uyarın ve benden korkun" diye gönderir.
3) Gökleri ve yeri hak ile yarattı. O, koştukları ortaklardan münezzehtir.
4) O, insanı bir damla sudan yarattı. Fakat bakarsın ki (insan) Rabbine apaçık bir hasım oluvermiştir.
5) Hayvanları da O yarattı. Onlarda sizin için ısıtıcı (şeyler) ve birçok faydalar vardır. Onlardan bir kısmını da yersiniz.
6) Sizin için onlardan ayrıca akşamleyin getirirken, sabahleyin salıverirken bir güzellik (bir zevk) vardır.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٧) وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ (٨)
وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ (٩) هُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ (١٠) يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ
الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (١١) وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (١٢) وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ (١٣)
وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (١٤)

7) Bu hayvanlar sizin ağırlıklarınızı, ancak güçlüklere katlanarak varabileceğiniz bir memlekete taşırlar. Şüphesiz Rabbiniz çok şefkatli, pek merhametlidir.
8) Atları, katırları ve eşekleri binmeniz ve (gözlere) zinet olsun diye (yarattı). Allah şu anda bilemeyeceğiniz daha nice (nakil vasıtaları) yaratır.
9) Yolun doğrusu Allah'ındır. Yolun eğrisi de vardır. Allah dileseydi hepinizi doğru yola iletirdi.
10) Gökten suyu indiren O'dur. Ondan hem size içecek vardır, hem de hayvanlarınızı otlatacağınız bitkiler.
11) (Allah) su sayesinde sizin için ekinler, zeytinler, hurmalar, üzümler ve diğer meyvelerin hepsinden bitirir. İşte bunlarda düşünen bir toplum için büyük bir ibret vardır.
12) O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı sizin hizmetinize verdi. Yıldızlar da Allah'ın emri ile hareket ederler. Şüphesiz ki bunlarda aklını kullananlar için pek çok deliller vardır.
13) Yeryüzünde sizin için rengârenk yarattıklarında da öğüt alan bir toplum için gerçek bir ibret vardır.
14) İçinden taze et (balık) yemeniz ve takacağınız bir süs (eşyası) çıkarmanız için denizi emrinize veren O'dur. Gemilerin denizde (suları) yara yara gittiklerini de görüyorsun. (Bütün bunlar) onun lütfunu aramanız ve nimetine şükretmeniz içindir.

وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٥) وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ (١٦)
أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (١٧) وَإِنْ تَعُدُّوا
نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١٨) وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ (١٩) وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ (٢٠) أَمْوَاتٌ غَيْرُ
أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (٢١) إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ
فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ
(٢٢) لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا
يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ (٢٣) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ
قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٢٤) لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ
الْقِيَامَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلَا سَاءَ مَا
يَزِرُونَ (٢٥) قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ
مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (٢٦)

15) Sizi sarsmaması için yeryüzünde sağlam dağları, yolunuzu bulmanız için de ırmakları ve yolları yarattı.
16) Daha nice alâmetler (yarattı). Onlar, yıldızlarla da yollarını doğrulturlar.
17) O halde, yaratan (Allah), yaratmayan (putlar) gibi olur mu? Hâla düşünmüyor musunuz?
18) Allah'ın nimetini saymaya kalksanız, onu sayamazsınız. Hakikaten Allah çok bağışlayan, pek esirgeyendir.
19) Allah, gizlediğinizi de açıkladığınızı da bilir.
20) Allah'ı bırakıp da taptıkları (putlar), hiçbir şey yaratamazlar. Çünkü onlar kendileri yaratılmışlardır.
21) Onlar diriler değil, ölülerdir. Ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.
22) İlâhınız bir tek Tanrıdır. Fakat ahirete inanmayanlar var ya, onların kalpleri inkârcı, kendileri de böbürlenen kimselerdir.
23) Hiç şüphesiz Allah, onların gizleyeceklerini de açıklayacaklarını da bilir. O, büyüklük taslayanları asla sevmez.
24) Onlara: Rabbiniz ne indirdi? denildiği zaman, "Öncekilerin masallarını" derler.
25) Kıyamet gününde kendi günahlarını tam olarak taşımaları ve bilgisizce saptırmakta oldukları kimselerin günahlarından da bir kısmını yüklenmeleri için (öyle derler). Bak ki yüklenecekleri şey ne kötüdür!
26) Onlardan öncekiler de (peygamberlere) hile yapmışlardı. Sonunda Allah da onların binalarını temellerinden söktü üstlerindeki tavan da tepelerine çöktü. Bu azap onlara, farkedemedikleri bir yerden gelmişti.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ
تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ
وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ (٢٧) الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوءٍ بَلَى
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٨) فَادْخُلُوا أَبْوَابَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٢٩) وَقِيلَ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا
فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ
الْمُتَّقِينَ (٣٠) جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ
(٣١) الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ
عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٢) هَلْ
يَنظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَلِكَ
فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِن كَانُوا
أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٣٣) فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا
وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٣٤)

27) Sonra kıyamet gününde (Allah), onları rezil eder ve der ki: "Kendileri hakkında (müminlere) düşman kesildiğiniz ortaklarım nerede?" Kendilerine ilim verilmiş olanlar derler ki: "Şüphesiz bugün rezillik ve kötülük kâfirleredir."
28) Kendilerine haksızlık ederlerken meleklerin canlarını aldıkları kimseler: Biz hiçbir kötülük yapmıyorduk, diyerek teslim olurlar. (Melekler onlara şöyle der:) "Hayır, Allah, sizin yaptıklarınızı elbette çok iyi bilendir."
29) "O halde, içinde ebedî kalacağınız cehennemin kapılarından girin! Kibirlenenlerin yeri ne kötüdür!"
30) (Kötülüklerden) sakınanlara: Rabbiniz ne indirdi? denildiğinde, "Hayır (indirdi)" derler. Bu dünyada güzel davrananlara, güzel mükâfat vardır. Ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Takvâ sahiplerinin yurdu gerçekten güzeldir!
31) (O yurt,) girecekleri, zemininden ırmaklar akan Adn cennetleridir. Onlar için orada kendilerine diledikleri her şey vardır. İşte Allah, takvâ sahiplerini böyle mükâfatlandırır.
32) (Onlar,) meleklerin, "Size selâm olsun. Yapmış olduğunuz (iyi) işlere karşılık cennete girin" diyerek tertemiz olarak canlarını aldıkları kimselerdir.
33) (Kâfirler) kendilerine meleklerin gelmesinden veya Rablerinin emrinin gelmesinden başka bir şey mi bekliyorlar? Onlardan öncekiler de böyle yapmışlardı. Allah onlara zulmetmedi, fakat onlar kendilerine zulmediyorlardı.
34) Sonunda yaptıklarının cezası onlara ulaştı ve alay etmekte oldukları şey onları çepeçevre kuşatıverdi.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ
شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ
كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ
الْمُبِينُ (٣٥) وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (٣٦) إِنْ تَحْرِصْ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٣٧)
أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى
وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٨)
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ
كَانُوا كَاذِبِينَ (٣٩) إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ
نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٤٠) وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ
بَعْدِ مَا ظُلِمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٤١) الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ (٤٢)

35) Ortak koşanlar dediler ki: "Allah dileseydi ne biz ne de babalarımız ondan başkasına tapardık. Onun emri olmadan hiçbir şeyi de haram kılmazdık." Onlardan öncekiler de böyle yapmışlardı. Peygamberlerin üzerine açık seçik tebliğden başka bir şey düşer mi!

36) Andolsun ki biz, "Allah'a kulluk edin ve Tâğut'tan sakının" diye (emretmeleri için) her ümmete bir peygamber gönderdik. Allah, onlardan bir kısmını doğru yola iletti. Onlardan bir kısmı da sapıklığı hak ettiler. Yeryüzünde gezin de görün, inkâr edenlerin sonu nasıl olmuştur!

37) (Resûlüm!) Sen, onların hidayete ermelerine çok düşkünlük göstersen de bil ki Allah, saptırdığı kimseyi (dilemezse) hidayete erdirmez. Onların yardımcıları da yoktur.

38) Onlar: "Allah ölen bir kimseyi diriltmez" diye olanca güçleriyle Allah'a and içtiler. Aksine, bu O'nun bizzat kendisine karşı gerçek bir vâdidir. Fakat insanların çoğu bilmez.

39) Hakkında ihtilaf ettikleri şeyi onlara açıklaması ve kâfir olanların da kendilerinin yalancılar olduklarını bilmeleri için (Allah onları diriltecek).

40) Biz, bir şeyin olmasını istediğimiz zaman, ona (söyleyecek) sözümüz sadece "Ol" dememizdir. Hemen oluverir.

41) Zulme uğradıktan sonra Allah yolunda hicret edenlere gelince, onları dünyada güzel bir şekilde yerleştireceğiz. Eğer bilirlerse ahiretin mükâfatı elbette daha büyüktür.

42) Sadece Rablerine tevekkül ederek sabredenlerdir.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٤٣) بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنزَلْنَا
إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
(٤٤) أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ
الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (٤٥) أَوْ
يَأْخُذَهُمْ فِي تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (٤٦) أَوْ يَأْخُذَهُمْ
عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٤٧) أَوَلَمْ يَرَوْا
إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّأُ ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ
سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ (٤٨) وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ (٤٩) يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ (٥٠) وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ
إِلَهٌ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ (٥١) وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ (٥٢) وَمَا بِكُمْ
مِنْ نِعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْأَرُونَ (٥٣)
ثُمَّ إِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ
(٥٤)

43) Senden önce de, kendilerine vahyettiğimiz kişilerden başkasını peygamber olarak göndermedik. Eğer bilmiyorsanız, bilenlere sorun.
44) Apaçık mucizeler ve kitaplarla (gönderildiler). İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman için ve düşünüp anlasınlar diye sana da bu Kur'an'ı indirdik.
45) Kötülük tuzakları kuranlar, Allah'ın, kendilerini yere geçirmeyeceğinden veya kendilerine bilemeyecekleri bir yerden azabın gelmeyeceğinden emin mi oldular?
46) Yahut onlar dönüp dolaşırlarken Allah'ın kendilerini yakalamayacağından emin mi oldular? Onlar (Allah'ı) âciz bırakacak değillerdir.
47) Yoksa Allah'ın kendilerini yavaş yavaş tüketerek cezalandırmayacağından (emin mi oldular)? Kuşkusuz Rabbin çok şefkatli, pek merhametlidir.
48) Allah'ın yarattığı herhangi bir şeyi görmediler mi? Onun gölgeleri, küçülerek ve Allah'a secde ederek sağa sola döner.
49) Göklerde bulunanlar, yerdeki canlılar ve bütün melekler, büyüklük taslamadan Allah'a secde ederler.
50) Onlar, üstlerindeki Rablerinden korkarlar ve kendilerine ne emrolunursa onu yaparlar.
51) Allah buyurdu ki: İki tanrı edinmeyin! O ancak bir Tanrı'dır. O halde yalnız benden korkun!
52) Göklerde ve yerde ne varsa, O'nundur, din de yalnız O'nundur. O halde Allah'tan başkasından mı korkuyorsunuz?
53) Nimet olarak size ulaşan ne varsa, Allah'tandır. Sonra size bir zarar dokunduğu zaman da yalnız O'na yalvarırsınız.
54) Sonra da sizden o zararı giderdiğinde, içinizden bir zümre, hemen Rablerine ortak koşarlar!

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٥٥)
وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ
عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ (٥٦) وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ
وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ (٥٧) وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنثَى ظَلَّ
وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ (٥٨) يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ
سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ
أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (٥٩) لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦٠)
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا
يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ (٦١) وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا
يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَى لَا
جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ (٦٢) تَاللَّهِ لَقَدْ
أَرْسَلْنَا إِلَى أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ
فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣) وَمَا أَنزَلْنَا
عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى
وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٦٤)

55) Kendilerine verdiklerimize karşılık nankörlük etmeleri için (öyle yaparlar). O halde bir süre daha faydalanın; fakat yakında hakikati bileceksiniz!

56) Bir de kendilerine rızık olarak verdiklerimizden, mahiyetini bilmedikleri şeylere pay ayırıyorlar. Allah'a andolsun ki, iftira etmekte olduğunuz şeylerden mutlaka sorguya çekileceksiniz!

57) Onlar, kızların Allah'a ait olduğunu iddia ediyorlar. Hâşâ! Allah bundan münezzehtir. Beğendikleri de kendilerinin oluyor.

58) Onlardan birine kız müjdelendiği zaman öfkelenmiş olarak yüzü kapkara kesilir.

59) Kendisine verilen müjdenin kötülüğünden dolayı kavminden gizlenir. Onu, aşağılık duygusu içinde yanında mı tutsun, yoksa toprağa mı gömsün! Bakın ki, verdikleri hüküm ne kadar kötüdür!

60) Kötü sıfat, ahirete inanmayanlar içindir. En yüce sıfatlar ise Allah'a aittir. Çünkü O, her şeyden üstün ve hikmet sahibidir.

61) Eğer Allah, insanları zulümleri yüzünden cezalandıracak olsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı bırakmazdı. Fakat onları takdir edilen bir müddete kadar erteliyor. Ecelleri geldiği zaman onlar ne bir saat geri kalabilirler ne de öne geçebilirler.

62) Kendilerinin hoşlarına gitmeyen şeyleri Allah'a isnat ediyorlar. En güzel sonucun kendilerinin olduğunu anlatan dilleri de yalanın örneğini veriyor. Hiç şüphesiz onlar için sadece ateş vardır ve onlar, terkolunacaklar.

63) Allah'a andolsun, senden önceki ümmetlere de göndermişizdir. Fakat şeytan onlara işlerini süslü gösterdi de (iman etmediler). işte o, bugün onların velisidir. Ve onlar için elem verici bir azap vardır.

64) Biz bu Kitab'ı sana sırf hakkında ihtilafa düştükleri şeyi insanlara açıklayasın ve iman eden bir topluma da hidayet ve rahmet olsun diye indirdik.

وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (٦٥) وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ
لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا
خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ (٦٦) وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ
وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٦٧) وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ
اتَّخِذِي مِنْ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنْ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ (٦٨)
ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ
مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٦٩) وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٧٠) وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ
فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (٧١) وَاللَّهُ
جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ
بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنْ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ
وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ (٧٢)

65) Allah gökten bir su indirdi ve onunla yeryüzünü ölümünden sonra diriltti. Şüphesiz ki bunda dinleyen toplum için bir ibret vardır.

66) Kuşkusuz sizin için hayvanlarda da büyük bir ibret vardır. Zira size, onların karınlarındaki fışkı ile kan arasından (gelen), içenlerin boğazından kolayca geçen hâlis bir süt içiriyoruz.

67) Hurma ve üzüm gibi meyvelerden hem içki hem de güzel gıdalar edinirsiniz. İşte bunlarda da aklını kullanan kimseler için büyük bir ibret vardır.

68) Rabbin bal arısına: Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları çardaklardan kendine evler (kovanlar) edin.

69) Sonra meyvelerin her birinden ye ve Rabbinin sana kolaylaştırdığı yaylım yollarına gir, diye ilham etti. Onların karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet (bal) çıkar ki, onda insanlar için şifa vardır. Elbette bunda düşünen bir kavim için büyük bir ibret vardır.

70) Sizi Allah yarattı; sonra sizi vefat ettirecek. Daha önce bilgili iken hiçbir şeyi bilmez hale gelsin diye sizden bazı kimseler ömrün en kötü çağına kadar yaşatılacak şüphesiz ki Allah bilgilidir, kudretlidir.

71) Allah kiminize kiminizden daha bol rızık verdi. Bol rızık verilenler, rızıklarını ellerinin altındakilere verip de bu hususta kendilerini onlara eşit kılmazlar. Durum böyle iken Allah'ın nimetini inkâr mı ediyorlar?

72) Allah size kendi nefislerinizden eşler yarattı, eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar yarattı ve sizi temiz gıdalarla rızıklandırdı. Onlar hâla bâtıla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ (٧٣) فَلَا
تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (٧٤)
ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَنْ
رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ
يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٧٥)
وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى
شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهُّ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
(٧٦) وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ
إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ (٧٧) وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا
تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ
لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٧٨) أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي
جَوِّ السَّمَاءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ (٧٩)

73) (Müşrikler) Allah'ı bırakıp da kendilerine göklerde ve yerde olan rızıktan hiçbir şey veremeyen ve buna asla güçleri yetmeyen şeylere (putlara) tapıyorlar.
74) Allah'a birtakım benzerler icat etmeyin. Çünkü Allah (her şeyi) bilir, siz ise bilemezsiniz.
75) Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının malı olmuş bir köle ile katımızdan kendisine verdiğimiz güzel rızıktan gizli ve açık olarak harcayan (hür) bir kimseyi misal verir. Bunlar hiç eşit olurlar mı? Doğrusu hamd Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu (bunu) bilmezler.
76) Allah, şu iki kişiyi de misal verir: Onlardan biri dilsizdir, hiçbir şey beceremez ve efendisinin üstüne bir yüktür. Onu nereye gönderse bir hayır getiremez. Şimdi, bu adamla, doğru yolda yürüyerek adaleti emreden kimse eşit olur mu?
77) Göklerin ve yerin gaybı Allah'a aittir. Kıyametin kopması ise, göz açıp kapama gibi veya daha az bir zamandan ibarettir. Şüphesiz Allah, her şeye kadirdir.
78) Siz, hiçbir şey bilmezken Allah, sizi analarınızın karnından çıkardı; şükredesiniz diye size kulaklar, gözler ve kalpler verdi.
79) Göğün boşluğunda emre boyun eğdirilmiş olarak uçuşan kuşları görmediler mi? Onları orada Allah'tan başkası tutamaz. Kuşkusuz bunda inanan bir toplum için ibretler vardır.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ جُلُودِ
الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ
أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ (٨٠)
وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْجِبَالِ
أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُمْ
بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ (٨١)
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٨٢) يَعْرِفُونَ نِعْمَةَ
اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ (٨٣) وَيَوْمَ نَبْعَثُ
مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ (٨٤) وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ (٨٥) وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ
أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا
نَدْعُو مِنْ دُونِكَ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ (٨٦)
وَأَلْقَوْا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ (٨٧)

80) Allah, evlerinizi sizin için bir huzur ve sükûn yeri yaptı ve sizin için davar derilerinden gerek göç gününüzde, gerekse konaklama gününüzde, kolayca taşıyacağınız evler; yünlerinden, yapağılarından ve kıllarından bir süreye kadar (faydalanacağınız) bir ev eşyası ve bir ticaret malı meydana getirdi.
81) Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler yaptı. Dağlarda da sizin için barınaklar yarattı. Sizi sıcaktan koruyacak elbiseler ve savaşta sizi koruyacak zırhlar yarattı. İşte böylece Allah, müslüman olmanız için üzerinize nimetini tamamlıyor.
82) (Ey Resûlüm!) Yine de yüz çevirirlerse, artık sana düşen ancak açık bir tebliğden ibarettir.
83) Onlar Allah'ın nimetini bilirler (itiraf ederler). Sonra da onu inkâr ederler. Onların çoğu kâfirdir.
84) Her ümmetten bir şahit göndereceğimiz gün, artık ne kâfir olanlara (özür dilemelerine) izin verilir ne de onların özür dilemeleri istenir.
85) O zulmedenler azabı gördüklerinde, artık onlardan azap hafifletilmez, onlara mühlet de verilmez.
86) (Allah'a) ortak koşanlar, ortak koştukları şeyleri gördükleri zaman derler ki: "Rabbimiz! İşte bunlar, seni bırakıp da tapmış olduğumuz ortaklarımızdır." Onlar da bunlara: "Siz mutlaka yalancılarsınız" diye söz atarlar.
87) O gün Allah'a teslim (bayrağını) çekerler ve uydurmakta oldukları şeyler onlardan kaybolup gider.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ (٨٨) وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ
أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى
هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ (٨٩) إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ
وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنْ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٩٠) وَأَوْفُوا
بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا
وَقَدْ جَعَلْتُمْ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (٩١)
وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَاثًا
تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَى
مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمْ اللَّهُ بِهِ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا
كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٩٢) وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً
وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ
عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٩٣)

88) İnkâr edip de (insanları) Allah yolundan alıkoyanlar var ya, işte onlara, yapmakta oldukları bozgunculuklar sebebiyle, azaplarını kat kat artıracağız.
89) O gün her ümmetin içinden kendilerine birer şahit göndereceğiz. Seni de hepsinin üzerine şahit olarak getireceğiz. Ayrıca bu Kitab'ı da sana, her şey için bir açıklama, bir hidayet ve rahmet kaynağı ve müslümanlar için bir müjde olarak indirdik.
90) Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.
91) Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'ın ahdini yerine getirin ve Allah'ı üzerinize şahit tutarak, pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın. Şüphesiz Allah, yapacağınız şeyleri pek iyi bilir.
92) Bir toplum diğer bir toplumdan (sayıca ve malca) daha çok olduğu için yeminlerinizi, aranızda bir fesat aracı edinerek ipliğini sağlamca büktükten sonra, çözüp bozan (kadın) gibi olmayın. Allah, bununla sizi imtihan etmektedir. Hakkında ihtilafa düşmekte olduğunuz şeyi kıyamet gününde mutlaka size açıklayacaktır.
93) Allah dileseydi hepinizi bir tek ümmet kılardı; fakat O, dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir. Yaptıklarınızdan mutlaka sorumlu tutulacaksınız.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ (٩٤) وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ
اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٩٥) مَا عِنْدَكُمْ
يَنفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩٦) مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٩٧) فَإِذَا قَرَأْتَ
الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (٩٨) إِنَّهُ لَيْسَ
لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٩٩)
إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ
(١٠٠) وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ
قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (١٠١) قُلْ
نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ (١٠٢)

94) Yeminlerinizi aranızda fesada araç edinmeyin, aksi halde (İslâm'da) sebat etmişken ayağınız kayar da (insanları) Allah yolundan alıkoymanız sebebiyle (dünyada) kötülüğü tadarsınız. Sizin için (ahirette de) büyük bir azap vardır.
95) Allah'ın ahdini az bir karşılığa değişmeyin! Şayet anlayan kimseler iseniz, şüphesiz Allah katında olan (sevap) sizin için daha hayırlıdır.
96) Sizin yanınızdaki (dünya malı) tükenir, Allah katındakiler ise bâkidir. Elbette sabırlı davrananlara yapmakta olduklarının en güzeliyle mükâfatlarını vereceğiz.
97) Erkek veya kadın, mümin olarak kim iyi amel işlerse, onu mutlaka güzel bir hayat ile yaşatırız. Ve mükâfatlarını, elbette yapmakta olduklarının en güzeli ile veririz.
98) Kur'an okuduğun zaman o kovulmuş şeytandan Allah'a sığın!
99) Gerçek şu ki: İman edip de yalnız Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) bir hakimiyeti yoktur.
100) Onun hakimiyeti, ancak onu dost edinenlere ve onu Allah'a ortak koşanlaradır.
101) Biz bir âyetin yerine başka bir âyeti getirdiğimiz zaman -ki Allah, neyi indireceğini çok iyi bilir- "Sen ancak bir iftiracısın" dediler. Hayır; onların çoğu bilmezler.
102) De ki: Onu, Mukaddes Rûh (Cebrail), iman edenlere sebat vermek, müslümanları doğru yola iletmek ve onlara müjde vermek için, Rabbin katından hak olarak indirdi.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ الَّذِي
يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ (١٠٣)
إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٠٤) إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ (١٠٥) مَنْ
كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ
بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ
اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٠٦) ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الْكَافِرِينَ (١٠٧) أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ
وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (١٠٨) لَا
جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (١٠٩) ثُمَّ إِنَّ
رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا
إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١١٠)

103) Şüphesiz biz onların: "Kur'an'ı ona ancak bir insan öğretiyor" dediklerini biliyoruz. Kendisine nisbet ettikleri şahsın dili yabancıdır. Halbuki bu (Kur'an) apaçık bir Arapçadır.
104) Allah'ın âyetlerine inanmayanlar yok mu, kuşkusuz Allah onları doğru yola iletmez ve onlar için elem verici bir azap vardır.
105) Allah'ın âyetlerine inanmayanlar, ancak yalan uydurur. İşte onlar, yalancıların kendileridir.
106) Kim iman ettikten sonra Allah'ı inkâr ederse -kalbi iman ile dolu olduğu halde (inkâra) zorlanan başka- fakat kim kalbini kâfirliğe açarsa, işte Allah'ın gazabı bunlaradır; onlar için büyük bir azap vardır.
107) Bu (azap), onların dünya hayatını ahirete tercih etmelerinden ve Allah'ın kâfirler topluluğunu hidayete erdirmemesinden ötürüdür.
108) İşte onlar Allah'ın, kalplerini, kulaklarını ve gözlerini mühürlediği kimselerdir. Ve onlar gafillerin kendileridir.
109) Hiç şüphesiz onlar ahirette ziyana uğrayanların ta kendileridir.
110) Sonra şüphesiz Rabbin, eziyet edildikten sonra hicret edip, ardından da sabrederek cihad edenlerin yardımcısıdır. Bütün bunlardan sonra Rabbin elbette çok bağışlayan, pek esirgeyendir.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ
مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (١١١) وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ
وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ (١١٢) وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
رَسُولٌ مِنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ
(١١٣) فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (١١٤) إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١١٥)
وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا
حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ
الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ (١١٦) مَتَاعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
(١١٧) وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ
قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (١١٨)

111) O gün, herkes gelip kendi canını kurtarmak için uğraşır ve herkese yaptığının karşılığı eksiksiz ödenir, onlara asla zulmedilmez.
112) Allah, (ibret için) bir ülkeyi örnek verdi: Bu ülke güvenli, huzurlu idi; ona rızkı her yerden bol bol gelirdi. Sonra onlar Allah'ın nimetlerine karşı nankörlük ettiler. Allah da onlara, yaptıklarından ötürü açlık ve korku sıkıntısını tattırdı.
113) Andolsun ki, onlara kendilerinden peygamber geldi de onu yalanladılar. Onlar zulmederlerken azap onları yakalayıverdi.
114) Artık, Allah'ın size verdiği rızıktan helâl ve temiz olarak yeyin, eğer (gerçekten) yalnız Allah'a ibadet ediyorsanız, onun nimetine şükredin.
115) (Allah) size, sadece ölü hayvanı kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilen hayvanı haram kıldı. Ancak kim mecbur kalırsa (başkalarının haklarına) saldırmaksızın, sınırı da aşmadan (bunlardan yiyebilir). Çünkü Allah çok bağışlayan, pek esirgeyendir.
116) Dillerinizin uydurduğu yalana dayanarak "Bu helâldir, şu da haramdır" demeyin, çünkü Allah'a karşı yalan uydurmuş oluyorsunuz. Kuşkusuz Allah'a karşı yalan uyduranlar kurtuluşa eremezler.
117) (Kazandıkları) pek az bir menfaattir. Halbuki onlar için elem verici bir azap vardır.
118) Sana anlattıklarımızı, daha önce, yahudi olanlara da haram kılmıştık. Biz onlara zulmetmedik, fakat, onlar kendilerine haksızlık ediyorlardı.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ (١١٩)
إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُنْ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ (١٢٠) شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (١٢١) وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ (١٢٢) ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ
مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (١٢٣) إِنَّمَا
جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (١٢٤) ادْعُ
إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (١٢٥) وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ
مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ (١٢٦)
وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي
ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ (١٢٧) إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا
وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ (١٢٨)

119) Sonra şüphesiz Rabbin, cahillik sebebiyle kötülük yapan, sonra da bunun ardından tevbe edip durumunu düzeltenleri (bağışlayacaktır). Çünkü onlar tevbe ettikten sonra Rabbin elbet çok bağışlayan, pek esirgeyendir.
120) Gerçekten İbrahim bir ümmetti. Allah'a itaatkârdı. Hanifdi. Müşriklerden de değildi.
121) O'nun nimetlerine şükrediciydi. Onu seçti ve doğru bir yola iletti.
122) Ve biz ona dünyada bir güzellik verdik. Şüphesiz o, ahirette de elbette salihlerdendir.
123) Sonra sana vahyettik: *"Hanif olan İbrahim'in dinine uy. O, müşriklerden değildi."*
124) Cumartesi tatili, ancak onda ihtilaf edenlere (farz) kılınmıştı. Kıyamet günü Rabbin, muhakkak onların ihtilafa düştükleri şey hakkında aralarında hüküm verecektir.
125) (Resûlüm!) Sen, Rabbinin yoluna hikmet ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et! Rabbin, kendi yolundan sapanları en iyi bilendir ve O, hidayete erenleri de çok iyi bilir.
126) Eğer ceza verecekseniz, size yapılan işkencenin misliyle ceza verin. Ama sabrederseniz, elbette o, sabredenler için daha hayırlıdır.
127) Sabret! Senin sabrın da ancak Allah'ın yardımı iledir. Onlardan dolayı kederlenme; kurmakta oldukları tuzaktan kaygı duyma!
128) Çünkü Allah, (kötülükten) sakınanlar ve güzel amel edenlerle beraberdir.

120) Gerçekten İbrahim başlı başına bir ümmetti, iyi hasletleri kendisinde toplayan önder ve örnek bir kimseydi. Bundan dolayı Yüce Allah onu kendisine dost seçti. Allah'a gönülden itaat ederdi. Emirlerine kayıtsız şartsız teslim olurdu. Hanifdi, her türlü batıl dinleri terkederek hak din olan İslam'a yönelirdi. İbrahim hiçbir zaman Allah'a şirk koşan müşriklerden de değildi.
121) İbrahim, Allah'ın nimetlerine şükrediciydi. Allah, onu peygamber olarak seçti ve dosdoğru bir yol olan İslam'a, Allah'a ibadete iletti.
122) Ve biz ona dünyada bir güzellik verdik, bütün din mensupları tarafından güzel anılmayı nasip ettik. Şüphesiz o, ahirette de elbette yüksek dereceyi elde edenlerden ve salihlerin makamlarının en yücesindedir.
123) Ey Muhammed! Sonra sana vahyettik: *"Hanif olan, her türlü batıl dinleri terkederek hak din olan İslam'a yönelen İbrahim'in dinine, İslam'a uy. İbrahim hiçbir zaman yahudi, hristiyan ve putperestler gibi Allah'a şirk koşan müşriklerden değildi."*

17- el-İSRA SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 111 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
سُبْحَانَ الَّذي أَسْرَى بِعَبْدِه لَيْلًا مِنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّه
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (١) وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا (٢)
ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا (٣)
وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا (٤) فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا
بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ
الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا (٥) ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمْ الْكَرَّةَ
عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا (٦)
إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا
دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا (٧)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Bir gece, kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (Muhammed) kulunu Mescid-i Harâm'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah noksan sıfatlardan münezzehtir; O, gerçekten işitendir, görendir.

2) Biz, Musa'ya Kitab'ı verdik ve İsrailoğullarına: "Benden başkasını dayanılıp güvenilen bir rab edinmeyin" diyerek bu Kitab'ı bir hidayet rehberi kıldık.

3) (Ey) Nuh ile birlikte (gemide) taşıdığımız kimselerin nesli! Şunu bilin ki Nuh, çok şükreden bir kul idi.

4) Biz, Kitap'ta İsrailoğullarına: Sizler, yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız ve azgınlık derecesinde bir kibre kapılacaksınız, diye bildirdik.

5) Bunlardan ilkinin zamanı gelince, üzerinize güçlü kuvvetli kullarımızı gönderdik. Bunlar, evlerin arasında dolaşarak (sizi) aradılar. Bu, yerine getirilmiş bir vaad idi.

6) Sonra onlara karşı size tekrar (galibiyet ve zafer) verdik; servet ve oğullarla gücünüzü arttırdık; sayınızı daha da çoğalttık.

7) Eğer iyilik ederseniz kendinize etmiş, kötülük ederseniz yine kendinize etmiş olursunuz. Artık diğer cezalandırma zamanı gelince, yüzünüzü kara etsinler, daha önce girdikleri gibi yine Mescid'e (Süleyman Mâbedi'ne) girsinler ve ellerine geçirdikleri her şeyi büsbütün tahrip etsinler (diye, başınıza yine düşmanlarınızı musallat kıldık).

عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدْتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ
لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا (٨) إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ
وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا
كَبِيرًا (٩) وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا (١٠) وَيَدْعُ الْإِنسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ
الْإِنسَانُ عَجُولًا (١١) وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا
آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ
تَفْصِيلًا (١٢) وَكُلَّ إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ
لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا (١٣) اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَى
بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا (١٤) مَنْ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَى وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا (١٥) وَإِذَا
أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا
الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا (١٦) وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ الْقُرُونِ مِنْ
بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَى بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (١٧)

8) Belki Rabbiniz size merhamet eder; fakat siz eğer yine (fesatçılığa) dönerseniz, biz de sizi yine cezalandırırız. Biz cehennemi kâfirler için bir hapishane yaptık.
9) Şüphesiz ki bu Kur'an en doğru yola iletir; iyi davranışlarda bulunan müminlere, kendileri için büyük bir mükâfat olduğunu müjdeler.
10) Ahirete inanmayanlara gelince, onlar için de elemli bir azap hazırlamışızdır.
11) İnsan hayrı istediği kadar şerri de ister. İnsan pek acelecidir!
12) Biz, geceyi ve gündüzü birer âyet (delil) olarak yarattık. Nitekim, Rabbinizin nimetlerini araştırmanız, ayrıca, yılların sayı ve hesabını bilmeniz için gecenin karanlığını silip (yerine, eşyayı) aydınlatan gündüzün aydınlığını getirdik. İşte biz, her şeyi açık açık anlattık.
13) Her insanın amelini (veya kaderini) boynuna bağladık. İnsan için kıyamet gününde, açılmış olarak önüne konacak bir kitap çıkarırız.
14) Kitabını oku! Bugün sana hesap sorucu olarak kendi nefsin yeter.
15) Kim hidayet yolunu seçerse, bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur; kim de doğruluktan saparsa, kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üslenmez. Biz, bir peygamber göndermedikçe (kimseye) azap edecek değiliz.
16) Bir ülkeyi helâk etmek istediğimizde, o ülkenin zenginlik sebebiyle şımarmış elebaşılarına (iyilikleri) emrederiz; buna rağmen onlar orada kötülük işlerler. Böylece o ülke, helâke müstahak olur; biz de orayı darmadağın ederiz.
17) Nuh'tan sonraki nesillerden nicelerini helâk ettik. Kullarının günahlarını bilen ve gören olarak Rabbin yeterlidir.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا (١٨) وَمَنْ أَرَادَ
الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ
مَشْكُورًا (١٩) كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ
وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا (٢٠) انظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا
(٢١) لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا
(٢٢) وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا
إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا (٢٣) وَاخْفِضْ
لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا
رَبَّيَانِي صَغِيرًا (٢٤) رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ
تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا (٢٥) وَآتِ ذَا
الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا (٢٦)
إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ
كَفُورًا (٢٧)

18) Her kim bu çarçabuk geçen dünyayı dilerse ona, yani dilediğimiz kimseye dilediğimiz kadarını dünyada hemen verir, sonra da onu, kınanmış ve kovulmuş olarak gireceği cehenneme sokarız.
19) Kim de ahireti diler ve bir mümin olarak ona yaraşır bir çaba ile çalışırsa, işte bunların çalışmaları makbuldür.
20) Hepsine, onlara da bunlara da (dünyayı isteyenlere de ahireti isteyenlere de) Rabbinin ihsanından (istediklerini) veririz. Rabbinin ihsanı kısıtlanmış değildir.
21) Baksana, biz insanların kimini kiminden nasıl üstün kılmışızdır! Elbette ki ahiret, derece ve üstünlük farkları bakımından daha büyüktür.
22) Allah ile birlikte bir ilâh daha tanıma! Sonra kınanmış ve kendi başına terkedilmiş olarak kalırsın.
23) Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine "of!" bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle.
24) Onları esirgeyerek alçakgönüllülükle üzerlerine kanat ger ve: "Rabbim! Küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi de sen onlara (öyle) rahmet et!" diyerek dua et.
25) Rabbiniz sizin kalplerinizdekini çok iyi bilir. Eğer siz iyi olursanız, şunu bilin ki Allah, kötülükten yüz çevirerek tevbeye yönelenleri son derece bağışlayıcıdır.
26) Bir de akrabaya, yoksula, yolcuya hakkını ver. Gereksiz yere de saçıp savurma.
27) Zira böylesine saçıp savuranlar şeytanların dostlarıdırlar. Şeytan ise Rabbine karşı çok nankördür.

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ
قَوْلًا مَيْسُورًا (٢٨) وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا
تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا (٢٩) إِنَّ رَبَّكَ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا
(٣٠) وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ
وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا (٣١) وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَى
إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (٣٢) وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي
حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ
سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا (٣٣) وَلَا
تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا (٣٤) وَأَوْفُوا الْكَيْلَ
إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ
تَأْوِيلًا (٣٥) وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ
وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (٣٦) وَلَا
تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا (٣٧) كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ
مَكْرُوهًا (٣٨)

28) Eğer Rabbinden umduğun (beklemek durumunda olduğun) bir rahmet için onların yüzlerine bakamıyorsan, hiç olmazsa kendilerine gönül alıcı bir söz söyle.
29) Eli sıkı olma; büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır, (kaybettiklerinin) hasretini çeker durursun.
30) Rabbin rızkı dilediğine bol verir, dilediğine daraltır. Şüphesiz ki O, kullarından haberdardır, (onları) çok iyi görür.
31) Geçim endişesi ile çocuklarınızın canına kıymayın. Biz, onların da sizin de rızkınızı veririz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir suçtur.
32) Zinaya yaklaşmayın. Zira o, bir hayâsızlıktır ve çok kötü bir yoldur.
33) Haklı bir sebep olmadıkça Allah'ın muhterem kıldığı cana kıymayın. Bir kimse zulmen öldürülürse, onun velîsine (hakkını alması için) yetki verdik. Ancak bu velî de kısasta ileri gitmesin. Zaten (kendisine bu yetki verilmekle) o, alacağını almıştır.
34) Yetimin malına, rüşdüne erinceye kadar, ancak en güzel bir niyetle yaklaşın. Verdiğiniz sözü de yerine getirin. Çünkü verilen söz, sorumluluğu gerektirir.
35) Ölçtüğünüz zaman tastamam ölçün ve doğru terazi ile tartın. Bu, hem daha iyidir hem de neticesi bakımından daha güzeldir.
36) Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur.
37) Yeryüzünde böbürlenerek dolaşma. Çünkü sen (ağırlık ve azametinle) ne yeri yarabilir ne de dağlarla ululuk yarışına girebilirsin.
38) Bütün bu sayılanların kötü olanları, Rabbinin nezdinde sevimsizdir.

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنْ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ
إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَدْحُورًا (٣٩) أَفَأَصْفَاكُمْ
رَبُّكُمْ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنْ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا
عَظِيمًا (٤٠) وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا
يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا (٤١) قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ
إِذًا لَابْتَغَوْا إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا (٤٢) سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا (٤٣) تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا
تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (٤٤) وَإِذَا قَرَأْتَ
الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ حِجَابًا
مَسْتُورًا (٤٥) وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي
آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَى
أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا (٤٦) نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ
يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَى إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ
إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا (٤٧) انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (٤٨) وَقَالُوا أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا
وَرُفَاتًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا (٤٩)

39) İşte bunlar, Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdir. Allah ile birlikte başka ilâh edinme; sonra kınanmış ve (Allah'ın rahmetinden) uzaklaştırılmış olarak cehenneme atılırsın.
40) Rabbiniz, erkek çocukları sizin için ayırdı da, kendisi meleklerden kız çocuklar mı edindi! Gerçekten siz, (vebali) çok büyük bir söz söylüyorsunuz.
41) Biz, onların akıllarını başlarına toplamaları için bu Kur'an'da türlü şekillerde tekrar ettik. Fakat bu, onlara, daha da kaçıp uzaklaşmaktan başka bir şey sağlamıyor.
42) De ki: Eğer söyledikleri gibi Allah ile birlikte başka ilâhlar da bulunsaydı, o takdirde bu ilâhlar, Arş'ın sahibi olan Allah'a ulaşmak için çareler arayacaklardı.
43) Allah, onların söyledikleri şeylerden münezzehtir; son derece yücedir ve uludur.
44) Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O'nu tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlamazsınız. O, halîmdir, bağışlayıcıdır.
45) Biz, Kur'an okuduğun zaman, seninle ahirete inanmayanların arasına gizleyici bir örtü çekeriz.
46) Ayrıca, onu anlamamaları için kalplerine bir kapalılık ve kulaklarına bir ağırlık veririz. Sen, Kur'an'da Rabbinin birliğini yâdettiğinde onlar, canları sıkılmış bir vaziyette, gerisin geri dönüp giderler.
47) Biz, onların seni dinlerken ne maksatla dinlediklerini, kendi aralarında fısıldaşırlarken de o zalimlerin: "Siz, büyülenmiş bir adamdan başkasına uymuyorsunuz!" dediklerini çok iyi biliriz.
48) Baksana; senin için ne türlü benzetmeler yaptılar! Bu yüzden, saptılar ki, artık yolu bulamayacaklardır.
49) Bir de onlar dediler ki: Sahi biz, bir kemik yığını ve kokuşmuş bir toprak olmuş iken, yepyeni bir hilkatte diriltileceğiz, öyle mi!

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا (٥٠) أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ
فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ
قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا (٥١) يَوْمَ يَدْعُوكُمْ
فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا (٥٢) وَقُلْ
لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ
إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُبِينًا (٥٣) رَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
عَلَيْهِمْ وَكِيلًا (٥٤) وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا
دَاوُودَ زَبُورًا (٥٥) قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا
يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا (٥٦) أُولَئِكَ
الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَى رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
مَحْذُورًا (٥٧) وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ
الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ
مَسْطُورًا (٥٨)

50) De ki: "İster taş olun, ister demir",
51) İsterse aklınıza (yeniden dirilmesi) imkânsız gibi görünen herhangi bir yaratık! (Bunlar, Allah'ın sizi yeniden diriltmesini güçleştirmez.) Diyecekler ki: "Bizi tekrar (hayata) kim döndürecek?" De ki: Sizi ilk kez yaratan. Bunun üzerine onlar sana alaylı bir tarzda başlarını sallayacak ve "Ne zamanmış o?" diyecekler. De ki: Yakın olsa gerek!
52) Allah sizi çağıracağı gün, kendisine hamdederek çağrısına uyarsınız ve (dirilmeden önceki halinizde) çok az kaldığınızı sanırsınız.
53) Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler. Sonra şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır.
54) Rabbiniz, sizi en iyi bilendir. Dilerse size merhamet eder; dilerse sizi cezalandırır. Biz, seni onların üstüne bir vekil olarak göndermedik.
55) Rabbin, göklerde ve yerde olan herkesi en iyi bilendir. Gerçekten biz, peygamberlerin kimini kiminden üstün kıldık; Davud'a da Zebur'u verdik.
56) De ki: "Allah'ı bırakıp da (ilâh olduğunu) ileri sürdüklerinize yalvarın. Ne var ki onlar, sizin sıkıntınızı ne uzaklaştırabilir, ne de değiştirebilirler."
57) Onların yalvardıkları bu varlıklar Rablerine -hangisi daha yakın olacak diye- vesile ararlar; O'nun rahmetini umarlar ve azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı, sakınılacak bir azaptır.
58) Ne kadar ülke varsa hepsini kıyamet gününden önce ya helâk edecek veya en çetin bir şekilde azaplandıracağız. Bu, Kitap'ta (levh-i mahfuz'da) yazılıdır.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا **(٥٩)** وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ
وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ
الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا
كَبِيرًا **(٦٠)** وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا
إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا **(٦١)** قَالَ
أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِي إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا **(٦٢)** قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ
تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا **(٦٣)**
وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ
بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ
وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا **(٦٤)** إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ
لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا **(٦٥)** رَبُّكُمُ
الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ
كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا **(٦٦)**

59) Bizi, âyetler (mucizeler) göndermekten alıkoyan tek şey, öncekilerin bu âyetleri yalanlamış olmasıdır. Nitekim Semûd kavmine, açık bir mucize olmak üzere bir dişi deve vermiştik. Onlar ise, (bu deveyi boğazladılar ve) bu yüzden zalim oldular. Oysa biz âyetleri ancak korkutmak için göndeririz.

60) Hani sana: Rabbin, insanları çepeçevre kuşatmıştır, demiştik. Sana gösterdiğimiz o görüntüleri ve Kur'an'da lânetlenen ağacı, ancak insanları sınamak için meydana getirdik. Biz onları korkuturuz da, bu onlara, büyük bir azgınlıktan başka bir şey sağlamaz.

61) Meleklere: Âdem'e secde edin! demiştik. İblis'in dışında hepsi secde ettiler. İblis: "Ben, dedi, çamurdan yarattığın bir kimseye secde mi ederim!"

62) Dedi ki: "Şu benden üstün kıldığına da bir bak! Yemin ederim ki, eğer beni kıyamete kadar yaşatırsan, pek azı dışında, onun neslini kendime bağlayacağım!"

63) Allah buyurdu: Git! Onlardan kim sana uyarsa, iyi bilin ki hepinizin cezası cehennemdir. Tam bir ceza!

64) Onlardan gücünün yettiği kimseleri dâvetinle şaşırt; süvarilerinle, yayalarınla onları yaygaraya boğ; mallarına, evlâtlarına ortak ol, kendilerine vaadlerde bulun. Şeytan, insanlara, aldatmadan başka bir şey vâdetmez.

65) Şurası muhakkak ki, benim (ihlâslı) kullarım üzerinde senin hiçbir ağırlığın olmayacaktır. (Onları) koruyucu olarak Rabbin yeter.

66) (Kullarım!) Rabbiniz, lütfuna nâil olmanız için denizde gemileri sizin için yüzdürendir. Doğrusu O, sizin için çok merhametlidir.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ فَلَمَّا
نَجَّاكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا (٦٧)
أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا (٦٨) أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ
يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ
فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا (٦٩)
وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا
تَفْضِيلًا (٧٠) يَوْمَ نَدْعُو كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ
فَتِيلًا (٧١) وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ
أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا (٧٢) وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ
الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ وَإِذًا لَاتَّخَذُوكَ
خَلِيلًا (٧٣) وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ
شَيْئًا قَلِيلًا (٧٤) إِذًا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَاةِ وَضِعْفَ
الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا (٧٥)

67) Denizde başınıza bir musibet geldiğinde, O'ndan başka bütün yalvardıklarınız kaybolup gider. O sizi kurtarıp karaya çıkardığında, (yine eski halinize) dönersiniz. İnsanoğlu çok nankördür.

68) O'nun, sizi kara tarafında yerin dibine geçirmeyeceğinden, yahut başınıza taş yağdırmayacağından emin misiniz? Sonra kendinize bir koruyucu da bulamazsınız.

69) Yahut O'nun, sizi bir kez daha oraya (denize) gönderip üzerinize bir kasırga yollayarak, inkâr etmiş olmanız sebebiyle sizi boğmayacağından emin misiniz? Sonra, bundan dolayı kendinize (intikamınızı almak için) bizi arayıp soracak bir destekçi de bulamazsınız.

70) Biz, hakikaten insanoğlunu şan ve şeref sahibi kıldık. Onları, (çeşitli nakil vasıtaları ile) karada ve denizde taşıdık; kendilerine güzel güzel rızıklar verdik; yine onları, yarattıklarımızın birçoğundan cidden üstün kıldık.

71) Her insan topluluğunu önderleri ile birlikte çağıracağımız o günde kimlerin amel defteri sağından verilirse, onlar, en küçük bir haksızlığa uğramamış olarak amel defterlerini okuyacaklar.

72) Bu dünyada kör olan kimse ahirette de kördür; üstelik iyice yolunu şaşırmıştır.

73) Müşrikler, sana vahyettiğimizden başka bir şeyi yalan yere bize isnat etmen için seni, nerdeyse, sana vahyettiğimizden saptıracaklar ve ancak o takdirde seni candan dost kabul edeceklerdi.

74) Eğer seni sebatkâr kılmasaydık, gerçekten, nerdeyse onlara birazcık meyledecektin.

75) O zaman, hiç şüphesiz sana hayatın ve ölümün sıkıntılarını kat kat tattırırdık; sonra bize karşı kendin için bir yardımcı da bulamazdın.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذًا
لَا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا (٧٦) سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا (٧٧) أَقِمْ
الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ
قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا (٧٨) وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ
نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا (٧٩)
وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ
صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا (٨٠) وَقُلْ
جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا (٨١)
وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ
الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا (٨٢) وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا (٨٣)
قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَى
سَبِيلًا (٨٤) وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ
رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا (٨٥) وَلَئِنْ شِئْنَا
لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا
وَكِيلًا (٨٦)

76) Yine onlar, seni yurdundan çıkarmak için nerdeyse dünyayı başına dar getirecekler. O takdirde, senin ardından kendileri de fazla kalamazlar.
77) Senden önce gönderdiğimiz peygamberler hakkındaki kanun (da budur). Bizim kanunumuzda hiçbir değişiklik bulamazsın.
78) Gündüzün güneş dönüp gecenin karanlığı bastırıncaya kadar (belli vakitlerde) namaz kıl; bir de sabah namazını. Çünkü sabah namazı şahitlidir.
79) Gecenin bir kısmında uyanarak, sana mahsus bir nafile olmak üzere namaz kıl. (Böylece) Rabbinin, seni, övgüye değer bir makama göndereceğini umabilirsin.
80) Ve şöyle niyaz et: Rabbim! Gireceğim yere dürüstlükle girmemi sağla; çıkacağım yerden de dürüstlükle çıkmamı sağla. Bana tarafından, hakkıyla yardım edici bir kuvvet ver.
81) Yine de ki: Hak geldi; bâtıl yıkılıp gitti. Zaten bâtıl yıkılmaya mahkumdur.
82) Biz, Kur'an'dan öyle bir şey indiriyoruz ki o, müminler için şifa ve rahmettir; zalimlerin ise yalnızca ziyanını artırır.
83) İnsana nimet verdiğimiz zaman (bizden) yüz çevirip yan çizer; ona bir de zarar ziyan dokunacak olsa iyice karamsarlığa düşer.
84) De ki: Herkes, kendi mizaç ve meşrebine göre iş yapar. Bu durumda kimin doğru bir yol tuttuğunu Rabbiniz en iyi bilendir.
85) Sana ruh hakkında soru sorarlar. De ki: Ruh, Rabbimin emrindendir. Size ancak az bir bilgi verilmiştir.
86) Hakikaten, biz dilersek sana vahyettiğimizi ortadan kaldırırız; sonra bu durumda sen de bize karşı hiçbir koruyucu bulamazsın.

إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا (٨٧)
قُلْ لَئِنْ اجْتَمَعَتْ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا
الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا (٨٨)
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى
أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا (٨٩) وَقَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى
تَفْجُرَ لَنَا مِنْ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا (٩٠) أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِنْ
نَخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا (٩١) أَوْ
تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ
وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا (٩٢) أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِنْ زُخْرُفٍ أَوْ
تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا
نَقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا (٩٣)
وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَى إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا (٩٤) قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ
مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِنْ السَّمَاءِ مَلَكًا
رَسُولًا (٩٥) قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ
كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا (٩٦)

87) Ancak Rabbinin rahmeti (sayesinde Kur'an bâki kalmıştır). Çünkü O'nun sana lütufkârlığı çok büyüktür.
88) De ki: Andolsun, bu Kur'an'ın bir benzerini ortaya koymak üzere insü cin bir araya gelseler, birbirlerine destek de olsalar, onun benzerini ortaya getiremezler.
89) Muhakkak ki biz, bu Kur'an'da insanlara her türlü misali çeşitli şekillerde anlattık. Yine de insanların çoğu inkârcılıktan başkasını kabullenmediler.
90) Onlar: "Sen, dediler, bizim için yerden bir kaynak fışkırtmadıkça sana asla inanmayacağız."
91) "Veya senin bir hurma bahçen ve üzüm bağın olmalı; öyle ki, içlerinden gürül gürül ırmaklar akıtmalısın."
92) "Yahut, iddia ettiğin gibi, üzerimize gökten parçalar yağdırmalısın veya Allah'ı ve melekleri gözümüzün önüne getirmelisin."
93) "Yahut da altından bir evin olmalı, ya da göğe çıkmalısın. Bize, okuyacağımız bir kitap indirmediğin sürece (göğe) çıktığına da asla inanmayız." De ki: Rabbimi tenzih ederim. Ben, sadece beşer bir elçiyim.
94) Zaten, kendilerine hidayet rehberi geldiğinde, insanların (buna) inanmalarını sırf, "Allah, peygamber olarak bir beşeri mi gönderdi?" demeleri engellemiştir.
95) Şunu söyle: Eğer yeryüzünde yerleşmiş gezip dolaşan melekler olsaydı, elbette onlara gökten, peygamber olarak bir melek gönderirdik.
96) De ki: Benimle sizin aranızda gerçek şahit olarak Allah kâfidir. Zira O, kullarını hakikaten bilip görmektedir.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى وُجُوهِهِمْ
عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ
سَعِيرًا (٩٧) ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا
أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا (٩٨)
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا (٩٩) قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ
رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
قَتُورًا (١٠٠) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي
لَأَظُنُّكَ يَامُوسَى مَسْحُورًا (١٠١) قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا
أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي
لَأَظُنُّكَ يَافِرْعَوْنُ مَثْبُورًا (١٠٢) فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ
الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا (١٠٣) وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ
لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ
لَفِيفًا (١٠٤)

97) Allah kime hidayet verirse, işte doğru yolu bulan odur; kimi de hidayetten uzak tutarsa, artık onlara, Allah'tan başka dostlar bulamazsın. Kıyamet gününde onları kör, dilsiz ve sağır bir halde yüzükoyun haşrederiz. Onların varacağı ve kalacağı yer cehennemdir ki, ateşi yavaşladıkça onun alevini artırırız.

98) Cezaları işte budur! Çünkü onlar, âyetlerimizi inkâr etmişler ve: "Sahi bizler, bir kemik yığını ve kokuşmuş toprak olduktan sonra yeni bir yaratılışla diriltilmiş mi olacağız?" demişlerdir.

99) Düşünmediler mi ki, gökleri ve yeri yaratmış olan Allah, kendilerinin benzerini yaratmaya da kadirdir! Allah, onlar için bir vâde takdir etti. Bunda şüphe yoktur. Ama zalimler, inkârcılıktan başkasını kabullenmediler.

100) De ki: Rabbimin rahmet hazinesine eğer siz sahip olsaydınız, harcanır korkusuyla kıstıkça kısardınız. İnsanoğlu da pek eli sıkıdır!

101) Andolsun biz, Musa'ya açık açık dokuz âyet verdik. Haydi İsrailoğullarına sor. Musa onlara geldiğinde Firavun ona, "Ey Musa! dedi, senin büyülenmiş olduğunu sanıyorum!"

102) (Musa Firavun'a:) "Pek âlâ biliyorsun ki, dedi, bunları, birer ibret olmak üzere, ancak, göklerin ve yerin Rabbi indirdi. Ey Firavun! Ben de senin hakikaten mahvolduğunu sanıyorum!"

103) Derken, Firavun onları ülkeden çıkarmak istedi. Bu yüzden biz onu ve maiyyetindekilerin hepsini (denizde) boğduk.

104) Arkasından da İsrailoğullarına: "O topraklarda oturun! Ahiret vâdi tahakkuk edince, hepinizi toplayıp bir araya getireceğiz" dedik.

وَبِالْحَقِّ أَنزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (
١٠٥) وَقُــرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ
تَنزِيلًا (١٠٦) قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
مِــنْ قَــبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا (١٠٧)
وَيَقُولُــونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا (١٠٨)
وَيَخِــرُّونَ لِلْأَذْقَــانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا (١٠٩) قُلْ
ادْعُــوا اللَّــهَ أَوْ ادْعُــوا الرَّحْمَانَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ
سَبِيلًا (١١٠) وَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنْ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا
(١١١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجَا
(١) قَيِّمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا (٢) مَاكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا
(٣) وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا (٤)

105) Biz Kur'an'ı hak olarak indirdik; o da hakkı getirdi. Seni de ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.
106) Biz onu, Kur'an olarak, insanlara dura dura okuyasın diye ayırdık; ve onu peyderpey indirdik.
107) De ki: Siz ona ister inanın, ister inanmayın; şu bir gerçek ki, bundan önce kendilerine ilim verilen kimselere o okununca, derhal yüz üstü secdeye kapanırlar.
108) Ve derlerdi ki: Rabbimizi tesbih ederiz. Rabbimizin vâdi mutlaka yerine getirilir.
109) Ağlayarak yüz üstü yere kapanırlar. (Kur'an okumak) onların saygısını artırır.
110) De ki: "İster Allah deyin, ister Rahman deyin. Hangisini deseniz olur. Çünkü en güzel isimler O'na hastır." Namazında yüksek sesle okuma; onda sesini fazla da kısma; ikisinin arası bir yol tut.
111) "Çocuk edinmeyen, hakimiyette ortağı bulunmayan, âcizlikten ötürü bir dosta da ihtiyacı olmayan Allah'a hamdederim" de ve tekbir getirerek O'nun şanını yücelt!

18- el-KEHF SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 110 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Hamd olsun Allah'a ki kuluna, Kitab 'ı indirdi ve ona hiçbir eğrilik koymadı.
2) Onu dosdoğru olarak indirdi ki katından gelecek şiddetli azaba karşı uyarmak ve yararlı işler yapan müminlere kendileri için güzel mükafat bulunduğunu müjdelemek için.
3) Onlar orada ebedî kalacaklardır.
4) Ve "Allah evlât edindi" diyenleri de uyarmak için.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ
أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا (٥) فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
عَلَى آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا (٦) إِنَّا
جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
(٧) وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا (٨) أَمْ
حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا
عَجَبًا (٩) إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ
لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا (١٠) فَضَرَبْنَا
عَلَى آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا (١١) ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ
لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَى لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا (١٢) نَحْنُ
نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ
هُدًى (١٣) وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا
رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا
إِذًا شَطَطًا (١٤) هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا
يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا (١٥)

5) Ne onların, ne de atalarının bu konuda hiçbir bilgisi yoktur. Ağızlarından çıkan bu söz ne büyük oldu! Yalandan başka bir şey söylemiyorlar.
6) Bu yeni Kitab'a inanmazlarsa (ve bu yüzden helâk olurlarsa) arkalarından üzüntüyle neredeyse kendini harap edeceksin.
7) Biz, insanların hangisinin daha güzel amel edeceğini deneyelim diye yeryüzündeki her şeyi dünyanın kendine mahsus bir zinet yaptık.
8) (Bununla beraber) biz mutlaka oradaki her şeyi kupkuru bir toprak yapacağız.
9) Yoksa sen, Kehf ve Rakîm ashabını bizim şaşılacak ayetlerimizden mi sandın?
10) O gençler mağaraya sığındıkları zaman demişlerdi ki: *"Rabbimiz! Bize tarafından rahmet ver ve işimizden bize doğruyu bulma başarısı ver!"*
11) Böylelikle mağarada nice yıllar kulaklarına vurduk.
12) Sonra iki guruptan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap ettiğini ayırdedelim diye onları uyandırdık.
13) Biz sana onların haberlerini gerçek olarak anlatıyoruz. Gerçekten onlar, Rablerine inanmış gençlerdi. Biz de hidayetlerini arttırmıştık.
14) Kalplerini metîn kıldık. Kıyam ettiklerinde demişlerdi ki: *"Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir. Biz, O'ndan başkasını ilah diye çağırmayız. Yoksa saçma sapan konuşmuş oluruz."*
15) *"Şu bizim kavmimiz Allah'tan başka ilahlar edindiler. Bari onlara dair açık bir delil getirselerdi. Öyle ise Allah hakkında yalan uydurandan daha zalim kimdir?"*

9) Ey Muhammed! Yoksa sen, Kehf ve Rakîm ashabını bizim en harikulade mucizemiz mi sandın? Garipliğine rağmen, Ashab-ı Kehf kıssasını sakın Allah'ın en harikulade mucizesi olduğunu sanma. Bu kainat sayfalarında, Ashab-ı Kehf kıssasından daha üstün, harikulade ve garip şeyler vardır.
10) Hani o gençler dağdaki geniş mağaraya sığınıp orayı kendilerine barınak edindikleri zaman demişlerdi ki: *"Ey Rabbimiz! Mağfiret ve rızık olarak bize özel rahmet hazinelerinden ver ve bizim bütün işlerimizi iyileştir, bize doğruyu bulma başarısı ver, bizi doğru yolu bulan ve hidayete eren kimselerden eyle!"*
11) Bunun üzerine biz de onların kulaklarına mağarada nice yıllar perde koyduk, uzun yıllar orada uyuttuk.
12) Sonra iki guruptan hangisinin kaldıkları süreyi daha iyi hesap ettiğini ayırdedelim diye onları uyandırdık.
13) Biz sana onların haberlerini gerçek olarak anlatıyoruz. Gerçekten onlar, Rablerine inanmış gençlerdi. Biz de hidayetlerini arttırmıştık.
14) Kalplerini metîn kıldık. Kıyam ettiklerinde demişlerdi ki: *"Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbidir. Biz, O'ndan başkasını ilah diye çağırmayız. Yoksa saçma sapan konuşmuş oluruz."*
15) *"Şu bizim kavmimiz Allah'tan başka ilahlar edindiler. Bari onlara dair açık bir delil getirselerdi. Öyle ise Allah hakkında yalan uydurandan daha zalim kimdir?"*

وَإِذْ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ
مِرفَقًا (١٦) وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَتَزَاوَرُ عَنْ
كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ
وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ
الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا (١٧)
وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوْ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا (١٨)
وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ
لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ
أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا
يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا (١٩) إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ
يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا
(٢٠)

16) (İçlerinden biri şöyle demişti:) "Madem ki siz onlardan ve onların Allah'ın dışında tapmakta oldukları varlıklardan uzaklaştınız, o halde mağaraya sığının ki, Rabbiniz size rahmetini yaysın ve işinizde sizin için fayda ve kolaylık sağlasın."
17) (Resûlüm! Orada bulunsaydın) güneşi görürdün: Doğduğu zaman mağaralarının sağına meyleder; batarken de sol taraftan onlara isabet etmeden geçerdi. (Böylece) onlar (güneş ışığından rahatsız olmaksızın) mağaranın bir köşesinde (uyurlardı). İşte bu, Allah'ın âyetlerindendir. Allah kime hidayet ederse, işte o, hakka ulaşmıştır, kimi de hidayetten mahrum ederse artık onu doğruya yöneltecek bir dost bulamazsın.
18) Kendileri uykuda oldukları halde sen onları uyanık sanırdın. Onları sağa sola çevirirdik. Köpekleri de mağaranın girişinde ön ayaklarını uzatmış yatmakta idi. Eğer onların durumlarına muttali olsa idin dönüp onlardan kaçardın ve gördüklerin yüzünden için korku ile dolardı.
19) Böylece biz, aralarında birbirlerine sormaları için onları uyandırdık: İçlerinden biri: "Ne kadar kaldınız?" dedi. (Kimi) "Bir gün ya da günün bir parçası kadar kaldık" dediler; (kimi de) şöyle dediler: "Rabbiniz, kaldığınız müddeti daha iyi bilir. Şimdi siz, içinizden birini şu gümüş paranızla şehre gönderin de, baksın, (şehrin) hangi yiyeceği daha temiz ise size ondan erzak getirsin; ayrıca, nâzik davransın (gizli hareket etsin) ve sakın sizi kimseye sezdirmesin."
20) "Çünkü onlar eğer size muttali olurlarsa, ya sizi taşlayarak öldürürler veya kendi dinlerine çevirirler ki, o zaman ebediyyen iflah olmazsınız."

وَكَذَلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ
السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا
ابْنُوا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَى
أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا (٢١) سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ
رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا
بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا (٢٢) وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ
إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا (٢٣) إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا
رَشَدًا (٢٤) وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ
وَازْدَادُوا تِسْعًا (٢٥) قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ
وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا (٢٦) وَاتْلُ مَا أُوحِيَ
إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ
دُونِهِ مُلْتَحَدًا (٢٧)

21) Böylece (insanları) onlardan haberdar ettik ki, Allah'ın vâdinin hak olduğunu, kıyametin şüphe götürmez olduğunu bilsinler. Hani onlar aralarında Ashâb-ı Kehfin durumunu tartışıyorlardı. Dediler ki: "Üzerlerine bir bina yapın. Rableri onları daha iyi bilir." Onların durumuna vâkıf olanlar ise: "Bizler, kesinlikle onların yanıbaşlarına bir mescit yapacağız" dediler.

22) (İnsanların kimi:) "Onlar üç kişidir; dördüncüleri de köpekleridir" diyecekler; yine: "Beş kişidir; altıncıları köpekleridir" diyecekler. (Bunlar) bilinmeyen hakkında tahmin yürütmektir. (Kimileri de:) "Onlar yedi kişidir; sekizincisi köpekleridir" derler. De ki: Onların sayılarını Rabbim daha iyi bilir. Onlar hakkında bilgisi olan çok azdır. Öyle ise Ashâb-ı Kehf hakkında, delillerin açık olması haricinde bir münakaşaya girişme ve onlar hakkında (ileri geri konuşan) kimselerin hiçbirinden malumat isteme.

23) Hiçbir şey için "Bunu yarın yapacağım" deme.

24) Ancak Allah dilerse (yapacağım de). Unuttuğun zaman Allah'ı an ve "Umarım Rabbim beni,doğruya daha yakın olana eriştirir."de.

25) Onlar,mağaralarında üçyüz yıl kadar kaldılar ve dokuz yıl da buna ilave etmişlerdir

26) De ki: Ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gizli bilgisi O'na aittir. O'nun görmesi de, işitmesi de şâyanı hayrettir. Onların (göklerde ve yerde olanların), O'ndan başka bir yöneticisi yoktur. O, kendi hükümranlığına kimseyi ortak etmez.

27) Rabbinin Kitabı'ndan sana vahyedileni oku. Onun kelimelerini değiştirebilecek yoktur. O'ndan başka bir sığınak da bulamazsın.

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا (٢٨) وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ
فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ
بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي
الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا (٢٩) إِنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ
عَمَلًا (٣٠) أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا
خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ
نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا (٣١) وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا
رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا (٣٢) كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ
أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا (٣٣)
وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ
مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا (٣٤)

28) Sabah akşam Rablerine, O'nun rızasını dileyerek dua edenlerle birlikte candan sebat et. Dünya hayatının süsünü isteyerek gözlerini onlardan çevirme. Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi gücü aşırılık olan kimseye boyun eğme.
29) Ve de ki: Hak, Rabbinizdendir. Öyle ise dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Biz, zalimlere öyle bir cehennem hazırladık ki, onun duvarları kendilerini çepe çevre kuşatmıştır. (Susuzluktan) imdat dileyecek olsalar imdatlarına, erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su ile cevap verilir. Ne fena bir içecek ve ne kötü bir kalma yeri!
30) İman edip de güzel davranışlarda bulunanlar (bilmelidirler ki) biz, güzel işler yapanların ecrini zâyi etmeyiz.
31) İşte onlara, alt taraflarından ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Onlar Adn cennetlerinde tahtlar üzerine kurularak orada altın bileziklerle bezenecekler; ince ve kalın dîbâdan yeşil elbiseler giyecekler. Ne güzel karşılık ve ne güzel kalma yeri!
32) Onlara, şu iki adamı misal olarak anlat: Bunlardan birine iki üzüm bağı vermiş, her ikisinin de etrafını hurmalarla donatmış, aralarında da ekinler bitirmiştik.
33) İki bağın ikisi de yemişlerini vermiş, hiçbirini eksik bırakmamıştı. İkisinin arasından bir de ırmak fışkırtmıştık.
34) Bu adamın başka geliri de vardı. Bu yüzden arkadaşıyla konuşurken ona şöyle dedi: "Ben, servetçe senden daha zenginim; insan sayısı bakımından da senden daha güçlüyüm."

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ
أَبَدًا (٣٥) وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي
لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنقَلَبًا (٣٦) قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ
يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
سَوَّاكَ رَجُلًا (٣٧) لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا
(٣٨) وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ إِنْ تُرَنِي أَنَا أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا (٣٩) فَعَسَى رَبِّي
أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ
السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا (٤٠) أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا
فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا (٤١) وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ
كَفَّيْهِ عَلَى مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَقُولُ
يَالَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا (٤٢) وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ
يَنصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا (٤٣) هُنَالِكَ
الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا (٤٤) وَاضْرِبْ
لَهُمْ مَثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ
نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا (٤٥)

35) Kendisine zulmederek bağına girdi. Şöyle dedi: "Bunun, hiçbir zaman yok olacağını sanmam."
36) "Kıyametin kopacağını da sanmıyorum. Şayet Rabbimin huzuruna götürülürsem, hiç şüphem yok ki, (orada) bundan daha hayırlı bir akıbet bulurum."
37) Karşılıklı konuşan arkadaşı ona hitaben: "Sen, dedi, seni topraktan, sonra nutfeden (spermadan) yaratan, daha sonra seni bir adam biçimine sokan Allah'ı inkâr mı ettin?"
38) "Fakat O Allah benim Rabbimdir ve ben Rabbime hiçbir şeyi ortak koşmam."
39) "Bağına girdiğinde: Mâşâallah! Kuvvet yalnız Allah'ındır, deseydin ya! Eğer malca ve evlâtça beni kendinden güçsüz görüyorsan (şunu bil ki):"
40) "Belki Rabbim bana, senin bağından daha iyisini verir; senin bağına ise gökten yıldırımlar gönderir de bağ kupkuru bir toprak haline gelir."
41) "Yahut, bağının suyu dibe çekilir de bir daha onu arayıp bulamazsın."
42) Derken onun serveti kuşatılıp yok edildi. Böylece, bağı uğruna yaptığı masraflardan ötürü ellerini oğuşturup kaldı. Bağın çardakları yere çökmüştü. "Ah, diyordu, keşke ben Rabbime hiçbir ortak koşmamış olsaydım!"
43) Kendisine Allah'tan başka yardım edecek destekçileri olmadığı gibi kendi kendini de kurtaracak güçte değildi.
44) İşte burada yardım ve dostluk, Hak olan Allah'a mahsustur. Mükâfatı en iyi olan O, en güzel âkıbeti veren yine O'dur.
45) Onlara şunu da misal göster: Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz bir su gibidir ki, bu su sayesinde yeryüzünün bitkisi (önce gelişip) birbirine karışmış; arkasından rüzgârın savurduğu çerçöp haline gelmiştir. Allah, her şey üzerinde iktidar sahibidir.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا **(٤٦)** وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ
وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا
(٤٧) وَعُرِضُوا عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا
خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا **(٤٨)**
وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ
وَيَقُولُونَ يَاوَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا
كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ
رَبُّكَ أَحَدًا **(٤٩)** وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ
فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ
لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا **(٥٠)** مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ
عَضُدًا **(٥١)** وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا **(٥٢)**
وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا
عَنْهَا مَصْرِفًا **(٥٣)**

46) Servet ve oğullar, dünya hayatının süsüdür; ölümsüz olan iyi işler ise Rabbinin nezdinde hem sevapça daha hayırlı, hem de ümit bağlamaya daha lâyıktır.
47) (Düşün) o günü ki, dağları yerinden götürürüz ve yeryüzünün çırılçıplak olduğunu görürsün. Hiçbirini bırakmaksızın onları (tüm ölüleri) mahşerde toplamış olacağız.
48) Ve hepsi sıra sıra Rabbinin huzuruna çıkarılmışlardır: Andolsun ki sizi ilk defasında yarattığımız şekilde bize geldiniz. Oysa size vâdedilenlerin tahakkuk edeceği bir zaman tayin etmediğimizi sanmıştınız, değil mi?
49) Kitap ortaya konmuştur: Suçluların, onda yazılı olanlardan korkmuş olduklarını görürsün. "Vay halimize! derler, bu nasıl kitapmış! Küçük büyük hiçbir şey bırakmaksızın (yaptıklarımızın) hepsini sayıp dökmüş!" Böylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlardır. Senin Rabbin hiç kimseye zulmetmez.
50) Hani biz meleklere: Âdem'e secde edin, demiştik; İblis hariç olmak üzere, onlar hemen secde ettiler. İblis cinlerdendi; Rabbinin emrinden dışarı çıktı. Şimdi siz, beni bırakıp da onu ve onun soyunu mu dost ediniyorsunuz? Oysa onlar sizin düşmanınızdır. Zalimler için bu ne fena bir değişmedir!
51) Ben onları ne göklerin ve yerin yaratılışına, ne de bizzat kendilerinin yaratılışına şahit tuttum. Ben yoldan çıkaranları yardımcı edinecek değilim.
52) Yine o günü: Benim ortaklarım olduklarını ileri sürdüğünüz şeyleri çağırın! buyurur. Çağırmışlardır onları; fakat kendilerine cevap vermemişlerdir. Biz onların arasına tehlikeli bir uçurum koyduk.
53) Suçlular ateşi görür görmez, orayı boylayacaklarını iyice anladılar; ondan kurtuluş yolu da bulamadılar.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
الْإِنسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا (٥٤) وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ
يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ
سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا (٥٥) وَمَا نُرْسِلُ
الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنْذِرُوا
هُزُوًا (٥٦) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ
عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً
أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى فَلَنْ
يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا (٥٧) وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ
يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ
لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا (٥٨) وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ
لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا (٥٩) وَإِذْ قَالَ
مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ
حُقُبًا (٦٠) فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا
فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا (٦١)

54) Hakikaten biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali sayıp dökmüşüzdür. Fakat tartışmaya en çok düşkün varlık insandır.
55) Kendilerine hidayet geldiğinde insanları iman etmekten ve Rablerinden mağfiret talep etmekten alıkoyan şey, sadece, öncekilerinin başına gelenlerin kendi başlarına da gelmesini, yahut azabın göz göre göre kendilerine gelmesini beklemeleridir!
56) Biz resulleri, sadece müjdeleyiciler ve uyarıcılar olarak göndeririz. Kâfir olanlar ise, hakkı bâtıla dayanarak ortadan kaldırmak için bâtıl yolla mücadele verirler. Onlar âyetlerimizi ve uyarıldıkları şeyleri alaya almışlardır.
57) Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatılıp da ona sırt çevirenden, kendi elleriyle yaptığını unutandan daha zalim kim vardır! Biz onların kalplerine, bunu anlamalarına engel olan bir ağırlık, kulaklarına da sağırlık verdik. Sen onları hidayete çağırsan da artık ebediyen hidayete eremeyeceklerdir.
58) Senin, bağışı bol olan Rabbin merhamet sahibidir; şayet yaptıkları yüzünden onları (hemen) muaheze edecek olsaydı, onlara azabı çarçabuk verirdi. Fakat kendilerine tanınmış belli bir süre vardır ki, artık bundan kaçıp kurtulacakları bir sığınak bulamayacaklardır.
59) İşte şu ülkeler; zulmettikleri zaman onları helâk ettik. Onları helâk etmek için de belli bir zaman tayin etmiştik.
60) Bir vakit Musa genç adamına demişti ki: "Durup dinlenmeyeceğim; tâ iki denizin birleştiği yere kadar varacağım, yahut senelerce yürüyeceğim."
61) Her ikisi, iki denizin birleştiği yere varınca balıklarını unuttular. Balık, denizde bir yol tutup gitmişti.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا
نَصَبًا (٦٢) قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ
الْحُوتَ وَمَا أَنْسَانِي إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ
فِي الْبَحْرِ عَجَبًا (٦٣) قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى
آثَارِهِمَا قَصَصًا (٦٤) فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً
مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا (٦٥) قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ
أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِي مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا (٦٦) قَالَ إِنَّكَ
لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (٦٧) وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ
تُحِطْ بِهِ خُبْرًا (٦٨) قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا
أَعْصِي لَكَ أَمْرًا (٦٩) قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ
شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا (٧٠) فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا
رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ
جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا (٧١) قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ
صَبْرًا (٧٢) قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ
أَمْرِي عُسْرًا (٧٣) فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ
أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا (٧٤)

62) Geçip gittiklerinde Musa genç adamına: Kuşluk yemeğimizi getir bize. Hakikaten şu yolculuğumuz yüzünden başımıza (epeyce) sıkıntı geldi, dedi.
63) (Genç adam:) Gördün mü! dedi, kayaya sığındığımız sırada balığı unuttum. Onu hatırlamamı bana şeytandan başkası unutturmadı. O, şaşılacak bir şekilde denizde yolunu tutup gitmişti.
64) Musa: İşte aradığımız o idi, dedi. Hemen izlerinin üzerine geri döndüler.
65) Derken, kullarımızdan bir kul buldular ki, ona katımızdan bir rahmet (vahiy ve peygamberlik) vermiş, yine ona tarafımızdan bir ilim öğretmiştik.
66) Musa ona: Sana öğretilenden, bana, doğruyu bulmama yardım edecek bir bilgi öğretmen için sana tâbi olayım mı? dedi.
67) Dedi ki: Doğrusu sen benimle beraberliğe sabredemezsin.
68) Kavrayamadığın bir bilgiye nasıl sabredersin?
69) Musa: İnşaallah, dedi, sen beni sabreder bulacaksın. Senin emrine de karşı gelmem.
70) Eğer bana tâbi olursan, sana o konuda bilgi verinceye kadar hiçbir şey hakkında bana soru sorma! dedi.
71) Bunun üzerine yürüdüler. Nihayet gemiye bindikleri zaman o gemiyi deldi. Musa: Halkını boğmak için mi onu deldin? Gerçekten sen büyük bir iş yaptın! dedi.
72) Ben sana, benimle beraberliğe sabredemezsin, demedim mi? dedi.
73) Musa: Unuttuğum şeyden dolayı beni muaheze etme; işimde bana güçlük çıkarma, dedi.
74) Yine yürüdüler. Nihayet bir erkek çocuğa rastladıklarında hemen onu öldürdü. Musa dedi ki: Tertemiz bir canı, bir can karşılığı olmaksızın katlettin ha! Gerçekten sen fena bir şey yaptın!

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِي صَبْرًا (٧٥) قَالَ
إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ
لَدُنِّي عُذْرًا (٧٦) فَانطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ
اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا
يُرِيدُ أَنْ يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا
(٧٧) قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ
تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (٧٨) أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ
يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ
يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا (٧٩) وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ
مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا (٨٠) فَأَرَدْنَا
أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا (٨١)
وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ
تَحْتَهُ كَنزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا (٨٢)
وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا
(٨٣)

75) (Hızır:) Ben sana, benimle beraber (olacaklara) sabredemezsin, demedim mi? dedi.
76) Musa: Eğer, dedi, bundan sonra sana bir şey sorarsam artık bana arkadaşlık etme. Hakikaten benim tarafımdan (ileri sürebilecek) mazeretin sonuna ulaştın.
77) Yine yürüdüler. Nihayet bir köy halkına varıp onlardan yiyecek istediler. Ancak köy halkı onları misafir etmekten kaçındılar. Derken orada yıkılmak üzere bulunan bir duvarla karşılaştılar. (Hızır) hemen onu doğrulttu. Musa: Dileseydin, elbet buna karşı bir ücret alırdın, dedi.
78) (Hızır) şöyle dedi: "İşte bu, benimle senin aramızın ayrılmasıdır. Şimdi sana, sabredemediğin şeylerin içyüzünü haber vereceğim."
79) "Gemi var ya, o, denizde çalışan yoksul kimselerindi. Onu kusurlu kılmak istedim. (Çünkü) onların arkasında, her (sağlam) gemiyi gasbetmekte olan bir kral vardı."
80) "Erkek çocuğa gelince, onun ana-babası, mümin kimselerdi. Bunun için (çocuğun) onları azgınlık ve nankörlüğe boğmasından korktuk."
81) (Devam etti:) "Böylece istedik ki, Rableri onun yerine kendilerine, ondan daha temiz ve daha merhametlisini versin."
82) "Duvara gelince, şehirde iki yetim çocuğun idi; altında da onlara ait bir hazine vardı; babaları ise iyi bir kimse idi. Rabbin istedi ki, o iki çocuk güçlü çağlarına erişsinler ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini çıkarsınlar. Ben bunu da kendiliğimden yapmadım. İşte, hakkında sabredemediğin şeylerin iç yüzü budur."
83) (Resûlüm!) Sana Zülkarneyn hakkında soru sorarlar. De ki: Size ondan bir hatıra okuyacağım.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا (٨٤)
فَأَتْبَعَ سَبَبًا (٨٥) حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ
فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَاذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ
تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا (٨٦) قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ
فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَى رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا (٨٧) وَأَمَّا
مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَى وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ
أَمْرِنَا يُسْرًا (٨٨) ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا (٨٩) حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ
الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا
سِتْرًا (٩٠) كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا (٩١) ثُمَّ أَتْبَعَ
سَبَبًا (٩٢) حَتَّى إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا (٩٣) قَالُوا يَاذَا الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ
وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَى
أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا (٩٤) قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي
خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا (٩٥) آتُونِي
زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّى إِذَا سَاوَى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا حَتَّى
إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ آتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا (٩٦) فَمَا
اسْطَاعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهُ نَقْبًا (٩٧)

84) Gerçekten biz onu yeryüzünde iktidar ve kudret saḥbi kıldık, ona) her şey için bir sebep verdik.
85) O da bir yol tutup gitti.
86) Nihayet güneşin battığı yere varınca, onu kara bir balçıkta batar buldu. Onun yanında (orada) bir kavme rastladı. Bunun üzerine biz: Ey Zülkarneyn! Onlara ya azap edecek veya haklarında iyilik etme yolunu seçeceksin, dedik.
87) O, şöyle dedi: "Haksızlık edeni cezalandıracağız; sonra o, Rabbine gönderilecek; sonra Allah da ona korkunç bir azap uygulayacak."
88) "İman edip de iyi davranan kimseye gelince, onun için de en güzel bir karşılık vardır. Ve buyruğumuzdan, ona kolay olanını söyleyeceğiz."
89) Sonra yine bir yol tuttu.
90) Nihayet güneşin doğduğu yere ulaşınca, onu öyle bir kavim üzerine doğar buldu ki, onlar için güneşe karşı bir örtü yapmamıştık.
91) İşte böylece onunla ilgili her şeyden haberdardık.
92) Sonra yine bir yol tuttu.
93) Nihayet iki dağ arasına ulaştığında onların önünde, hemen hiçbir sözü anlamayan bir kavim buldu.
94) Dediler ki: Ey Zülkarneyn! Bu memlekette Ye'cûc ve Me'cûc bozgunculuk yapmaktadırlar. Bizimle onlar arasında bir sed yapman için sana bir vergi verelim mi?
95) Dedi ki: "Rabbimin beni içinde bulundurduğu nimet ve kudret daha hayırlıdır. Siz bana kuvvetinizle destek olun da, sizinle onlar arasına aşılmaz bir engel yapayım."
96) "Bana, demir kütleleri getirin." Nihayet dağın iki yanı arasını aynı seviyeye getirince: "Üfleyin!" dedi. Artık onu kor haline sokunca: "Getirin bana, üzerine bir miktar erimiş bakır dökeyim" dedi.
97) Bu sebeple onu ne aşmaya muktedir oldular ne de onu delebildiler.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ
وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا (٩٨) وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي
بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا (٩٩) وَعَرَضْنَا
جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا (١٠٠) الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ
فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا (١٠١)
أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ إِنَّا
أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا (١٠٢) قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ
بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا (١٠٣) الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا (١٠٤) أُولَئِكَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ
لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا (١٠٥) ذَلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا
كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا (١٠٦) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا (١٠٧)
خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا (١٠٨) قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ
مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي
وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا (١٠٩) قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى
إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ
عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا (١١٠)

98) Zülkarneyn: Bu, Rabbimden bir rahmettir. Fakat Rabbimin vâdi gelince, O, bunu yerle bir eder. Rabbimin vâdi haktır, dedi.
99) O gün biz onları, birbirine çarparak çalkalanır bir halde bırakmışızdır; Sûr'a da üfürülmüş, böylece onları bütünüyle bir araya getirmişizdir.
100) Ve, gözleri beni görmeye kapalı bulunan, kulak vermeye de tahammül edemez olan kâfirleri o gün cehennemle yüz yüze getirmişizdir.
101) Ve, gözleri beni görmeye kapalı bulunan, kulak vermeye de tahammül edemez olan kâfirleri o gün cehennemle yüz yüze getirmişizdir.
102) Kâfirler, beni bırakıp da kullarımı dostlar edineceklerini mi sandılar? Biz cehennemi kâfirlere bir konak olarak hazırladık.
103) De ki: Size, (yaptıkları) işler bakımından en çok ziyana uğrayanları bildirelim mi?
104) (Bunlar;) iyi işler yaptıklarını sandıkları halde, dünya hayatında çabaları boşa giden kimselerdir.
105) İşte onlar, Rablerinin âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr eden, bu yüzden amelleri boşa giden kimselerdir ki, biz onlar için kıyamet gününde hiçbir ölçü tutmayacağız.
106) İşte, inkâr ettikleri, âyetlerimi ve resûllerimi alaya aldıkları için onların cezası cehennemdir.
107) İman edip iyi davranışlarda bulunanlara gelince, onlar için makam olarak Firdevs cennetleri vardır.
108) Orada ebedî kalacaklardır. Oradan hiç ayrılmak istemezler.
109) De ki: Rabbimin sözleri için derya mürekkep olsa ve bir o kadar da ilâve getirsek dahi, Rabbimin sözleri bitmeden önce deniz tükenecektir.
110) De ki: Ben, yalnızca sizin gibi bir beşerim. bana, İlâh'ınızın, sadece bir İlâh olduğu vahyolunuyor. Artık her kim Rabbine kavuşmayı umuyorsa, iyi iş yapsın ve Rabbine ibadette hiçbir şeyi ortak koşmasın.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
كهيعص (١) ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا (٢) إِذْ
نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا (٣) قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي
وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا (٤)
وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتْ امْرَأَتِي عَاقِرًا
فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا (٥) يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ
يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا (٦) يَازَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ
اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا (٧) قَالَ رَبِّ
أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتْ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنْ
الْكِبَرِ عِتِيًّا (٨) قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ
خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُنْ شَيْئًا (٩) قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي
آيَةً قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا (١٠)
فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنْ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا (١١)

19- MERYEM SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 98 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Kâf. Hâ. Yâ. Ayn. Sâd.
2) Rabbinin, kulu Zekeriyya'yı rahmetle anışıdır.
3) Hani o, Rabbine gizlice seslendiğinde:
4) Demişti ki: *"Rabbim, şüphesiz kemiklerim gevşedi ve baş yaşlılık aleviyle tutuştu. Rabbim, sana duam sayesinde hiç bedbaht olmadım."*
5) *"Doğrusu ben, arkamdan gelecek yakınlarım adına korkuya kapıldım. Hanımım da kısırdır. Bundan dolayı bana kendi katından bir veli bağışla!"*
6) *"Bana mirasçı olsun. Ya'kub Hanedanı'na da mirasçı olsun. Rabbim, onu rızana lâyık kıl!"*
7) *"Ey Zekeriyya! Şüphesiz biz seni, adı Yahya olan bir çocukla müjdelemekteyiz. Daha önce ona kimseyi adaş yapmadık."*
8) Dedi ki: *"Rabbim, hanımım kısır olduğu, ben de ihtiyarlığın son sınırına vardığım halde, benim nasıl oğlum olabilir?"*
9) Dedi ki: *"İşte böyle. Rabbin: 'Bu benim için kolaydır. Daha önce sen hiçbir şey değilken, seni de yaratmıştım.' buyurdu."*
10) Dedi ki: *"Rabbim, bana bir alâmet ver."* Buyurdu ki: *"Senin alâmetin, sapasağlam olduğun halde üç gece insanlarla konuşamamandır."*
11) Bunun üzerine, mâbetten kavminin karşısına çıkarak onlara: *"Sabah akşam tesbih edin"* diye işaret verdi.

1) Kâf. Hâ. Yâ. Ayn. Sâd. Huruf-u Mukattaa' hakkında Bakara: 2/1 ayetinin tefsirine bakın.
2) Bu, Rabbinin, kulu Zekeriyya'ya (a.s.) rahmetini anmasıdır. Ey Muhammed bunu sana anlatacağız.
3) Hani Zekeriyya (a.s.), Hz. Meryem'in ihlasını görünce, mabette, hemen hemen işitilmeyecek kadar gizli bir sesle Rabbine dua edip yalvarmıştı:
4) Zekeriyya (a.s.) riyadan uzak, ihlaslı bir şekilde boyun eğerek demişti ki: *"Rabbim, kuşkusuz yaşlılık sebebiyle kemiklerim zayıflayıp gevşedi, kuvvetim gitti ve kuru otlar üstünde ateşin yayıldığı gibi aklık başımda yayıldı. Rabbim, hiçbir zaman duamı reddetmedin, bilakis beni lütuf ve ihsana alıştırdın. Daha önce duamı kabul ettiğin gibi şimdi de duamı kabul buyur."*
5) *"Doğrusu ben, ölümümden sonra amcam oğulları ve aşiretimin dini inançlarını kaybetmelerinden, ilim ve peygamberliğe layıkıyla varis olamayacağından kırktum. Hanımım da yaşlı ve kısır bir kadındır. Bundan dolayı bana kendi katından, lütuf olarak salih bir veli, yardımcı, oğul armağan et!"*
6) *"Bu oğul, bana ve dedeleri Ya'kub oğullarına da ilim ve peygamberlikte mirasçı olsun. Rabbim, sen onu rızana lâyık kıl, onu rızanı kazanacak bir kişi eyle, onu senin katında kendisinden razı olunan kimse kı, hükmüne razı olanlardan eyle!"*
7) Allah (c.c.) buyurdu ki: *"Ey Zekeriyya! Şüphesiz melekler vasıtasıyla biz seni, adı Yahya olan bir çocukla müjdeliyoruz. Daha önce bu adı kimseye vermedik. Erdemlilik ve olgunlukta onun bir benzeri yoktur."*
8) Zekeriyya (a.s.) hayret ve sevinçle dedi ki: *"Rabbim, hanımım yaşlı ve kısır olduğu, ben de ihtiyarlığın son sınırına vardığım halde, kemiklerim yaşlılıktan kurumuşken benim nasıl oğlum olabilir? Bana hangi vasıta ile çocuk vereceksin!?"*
9) Zekeriyya'ya (a.s.) gelen melek dedi ki: *"Evet. İşte böyle. Allah (c.c.) bu çocuğu yaşlı olmanıza rağmen sizden yaratacaktır. Ey Zekeriyya! Rabbin şöyle buyurdu: 'Yaşlı bir erkek ile kısır ve yaşlı bir kadından çocuk yaratmak benim için pek kolaydır. Çünkü daha önce siz annelerinizin rahminde ve babalarınızın sulbünde anılmaya değer hiçbir şey değilken, sizi ben yaratmıştım. Bana göre kolay veya zor diye bir şey yoktur. Ben bir şeye "ol!" dersem o şey hemen oluverir."*
10) Zekeriyya (a.s.) dedi ki: *"Rabbim, bana karımın hamile olduğunu gösteren bir alâmet, işaret, delil ver."* Allah (c.c.) buyurdu ki: *"Senin alâmetin, sende dilsizlik, hastalık ve yaratılış bozukluğu olmadığı halde üç gün üç gece insanlarla işaretleşme dışında konuşamamandır."*
11) Zekeriyya (a.s.) bu halde iken mâbetten kavminin karşısına çıkarak onlara: *"Sabah akşam Allah'ı tesbih edin"* diye işaret verdi.

يَايَحْيَى خُذْ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا (١٢)
وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا (١٣) وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ
وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا (١٤) وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ
يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا (١٥) وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ
إِذْ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا (١٦) فَاتَّخَذَتْ مِنْ
دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا
(١٧) قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَانِ مِنْكَ إِنْ كُنتَ تَقِيًّا (١٨)
قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا (١٩)
قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُنْ
بَغِيًّا (٢٠) قَالَ كَذَلِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَلِنَجْعَلَهُ
آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَقْضِيًّا (٢١) فَحَمَلَتْهُ
فَانتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا (٢٢) فَأَجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى
جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَالَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنتُ نَسْيًا
مَنْسِيًّا (٢٣) فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ
تَحْتَكِ سَرِيًّا (٢٤) وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطْ
عَلَيْكِ رُطَبًا جَنِيًّا (٢٥)

12) *"Ey Yahya! Kitab'a vargücünle sarıl!"* Daha çocuk iken ona hikmet verdik.
13) Katmızdan ona bir kalp inceliği ve temizlik de. O, çok sakınan bir kimse idi.
14) Ana-babasına çok iyi davranırdı; o, isyankâr bir zorba değildi.
15) Doğduğu gün, öleceği gün ve diri olarak kaldırılacağı gün ona selam olsun!
16) Kitap'ta Meryem'i de an. Hani o, ailesinden ayrılıp doğu tarafında bir yere çekilmişti.
17) Sonra, onlarla kendi arasına bir perde çekmişti. Derken, biz ona ruhumuzu gönderdik de o, kendisine tastamam bir insan şeklinde görünmüştü.
18) Dedi ki: *"Gerçekten ben, senden, Rahman'a sığınırım! Eğer sakınan bir kimse isen."*
19) Dedi ki: *"Ben, yalnızca, sana tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için Rabbinin bir elçisiyim."*
20) Dedi ki: *"Bana bir insan eli değmediği, iffetsiz de olmadığım halde benim nasıl çocuğum olabilir?"*
21) Dedi ki: *"İşte böyle. Rabbin: 'Bu banim için kolaydır. Biz, onu insanlar için bir ayet ve bizden bir rahmet kılacağız.' buyurdu. Bu, hüküm ve karara bağlanmış bir iş idi."*
22) Böylelikle ona hamile kaldı, sonra onunla ıssız bir yere çekildi.
23) Derken doğum sancısı onu kuru bir hurma ağacına sürükledi. Dedi ki: *"Keşke, bundan önce ölseydim de unutulup gitseydim!"*
24) Aşağısından ona şöyle seslendi: *"Tasalanma! Rabbin senin altında bir ark kılmıştır."*
25) *"Hurma dalını kendine doğru silkele ki, üzerine taze, olgun hurma dökülsün."*

12) Zekeriyya'nın (a.s.) çocuğu Yahya (a.s.) doğup büyüdükten ve olgunluk çağına erdikten sonra Allah (c.c.) ona şöyle buyurdu: *"Ey Yahya! Tevrat'a kuvvetli ve ciddi bir şekilde sarıl, emirlerini yerine getir, yasaklarından kaçın!"* Biz Yahya'ya çocukluğundan itibaren hikmet ve akıl üstünlüğü verdik. Daha ergenlik yaşına ermeden, Allah'ın Kitab'ı Tevrat'ı anlatmayı ona nasip ettik.
13) Biz bunu, onun ana babasına, katımızdan bir rahmet; kendisine de bir şefkat olsun ve onu kötü huylardan arındıralım diye yaptık. Yahya, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerin yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından çok sakınan bir kimse idi. Yahya tertemizdi. Günah işlemeye asla yönelmedi.
14) Yahya'yı ana-babasına itaatli kıldık. Onlara çok iyi davranıyordu. Rabbine karşı isyankâr ve kibirli bir zorba değildi.
15) İnsanların son derece zayıf ve Allah'a muhtaç oldukları yerler olan doğduğu günde, öleceği günde ve diriltilip kabirden çıkartılacağı günde de Allah'ın selamı Yahya'nın üzerine olsun!
16) Ey Muhammed! Kitap'ta Allah'ın sonsuz gücünü gösteren enteresan Meryem kıssasını da hatırla. Bu kıssa, "Yahya'nın doğumu" kıssasından daha enteresandır. Çünkü bu olay, kocasız bekar bir kızın doğum yapmasıdır. Böyle bir doğum ise kısır bir kadının yaşlı kocasından gebe kalıp doğum yapmasından daha enteresandır. Hani bir zamanlar Meryem, zamanını Allah'a ibadete tahsis etmek için ailesinden ayrılıp Beytü'l-Makdis'in doğusunda bir yere çekilmişti.
17) Sonra, kendisiyle kavmi arasına, görünmesine engel olacak bir perde çekmişti. Derken, biz ona yarattığımız temiz ve kutsal ruhlardan biri olan Cebrail'i gönderdik. Cebrail kendisine yüzü beyaz, saçları kıvırcık ve azaları düzgün tastamam bir insan şeklinde göründü ki Meryem ona alışsın ve ondan kaçmasın. Eğer ona melek şeklinde görünseydi mutlaka ondan kaçar ve sözünü dinleyemezdi. Meryem'in bu son derece güzel insan şeklindeki melekten Allah'a sığınmış olması onun iffetli olduğunu gösterir.
18) Meryem onu görünce ürperdi, kendisine bir kötülük yapmak maksadıyla gelmiş olmasından korktu ve şöyle dedi: *"Gerçekten ben, senden, Rahman olan Allah'a ve onun korumasına sığınırım! Eğer* Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerin yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından *sakınan bir kimse isen beni bırak ve bana eziyet etme."*
19) Cebrail (a.s.) Meryem'de meydana gelen korkuyu gidermek için ona dedi ki: *"Korkma, benden sana zarar gelmez. Ben, yalnızca, sana her türlü günahtan arınmış, tertemiz bir erkek çocuk bağışlamam için gönderilmiş Rabbinin bir elçisiyim."*
20) Meryem hayretle dedi ki: *"Bana evlenmediğim için bir insan eli değmediği, iffetsiz de olmadığım halde benim nasıl çocuğum olabilir? Hangi sıfatla benim böyle bir çocuğum bulunur?!"*
21) Cebrail dedi ki: *"Durum böyledir. Her ne kadar senin eşin olmasa da Rabbin senin oğlan çocuğu olmasına hükmetmiştir. Rabbin: 'Bu banim için kolaydır. Biz, onu peygamber göndererek insanlar için bir ayet, mucize ve bizden bir rahmet kılacağız.' buyurdu. Bu, hüküm ve karara bağlanmış bir iş idi. Onun varlığına, dünyaya geleceğine önceden hükmedilmiştir. Bu ne değişir, ne de tebeddül eder. Çünkü bu önceden Allah'ın ezeli ilminde mevcuttur."*
22) Cebrail Meryem'in gömleğinin yakasına üfürdü. Üfürük Meryem'in içine girdi, bundan hamile kaldı ve eşi olmadığı halde çocuk doğurmasından dolayı ailesinin kendisini ayıplamasından korktuğu için, çocuk karnında olduğu halde, onlardan ayrılıp uzak bir yere gitti.
23) Derken doğum sancısı onu kuru bir hurma ağacına sığınmaya zorladı ki doğum anında o ağaca dayansın. Meryem, doğacak bu çocukla imtihan edileceğini anlayınca dedi ki: *"Keşke, bundan önce ölseydim de hafızalardan unutulup gitseydim!"*
24) Cebrail hurma ağacının altından ona şöyle seslendi: *"Tasalanma! Rabbin senin önünde akmakta olan küçük bir ark meydana getirdi."*
25) *"Kuru hurma dalını kendine doğru silkele ki, Allah'tan bir ikram olarak üzerine taze, lezzetli, olgun hurma dökülsün."*

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنْ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَانِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنسِيًّا (٢٦)
فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَامَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا
(٢٧) يَاأُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ
أُمُّكِ بَغِيًّا (٢٨) فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ
فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا (٢٩) قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ
وَجَعَلَنِي نَبِيًّا (٣٠) وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ
وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (٣١) وَبَرًّا
بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا (٣٢) وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ
وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا (٣٣) ذَلِكَ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ (٣٤) مَا كَانَ لِلَّهِ
أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ
فَيَكُونُ (٣٥) وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ (٣٦) فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٣٧) أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ
يَأْتُونَنَا لَكِنْ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٣٨)

26) *"Artık ye, iç, gözün aydın olsun! Eğer herhangi bir beşer görecek olursan de ki: Ben, Rahman'a oruç adadım; artık bugün hiçbir insanla konuşmayacağım."*
27) Böylece onu taşıyarak kavmine getirdi. Dediler ki: *"Ey Meryem! Hakikaten sen iğrenç bir şey yaptın!"*
28) *"Ey Harun'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kişi değildi; annen de iffetsiz değildi."*
29) Bunun üzerine ona işaret etti. dediler ki: *"Biz, beşikteki bir sabî ile nasıl konuşuruz?"*
30) Dedi ki: *"Ben Allah'ın kuluyum. Bana Kitab'ı verdi ve beni nebi kıldı."*
31) *"Nerede olursam olayım, beni mübarek kıldı; yaşadığım sürece bana namazı ve zekâtı emretti."*
32) *"Beni anneme saygılı kıldı; beni bedbaht bir zorba yapmadı."*
33) *"Doğduğum gün, öleceğim gün ve diri olarak kaldırılacağım gün selam banadır."*
34) İşte, hakkında şüphe ettikleri Meryem oğlu İsa -hak söz olarak- budur.
35) Allah'ın çocuk edinmesi, olacak şey değil. O, yücedir. Bir işe hükmettiğinde ona sadece *"Ol!"* der o da hemen oluverir.
36) *"Muhakkak ki Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse sadece O'na ibadet ediniz. Dosdoğru yol budur."*
37) Sonra guruplar kendi aralarında ayrılığa düştüler. Büyük güne şahit olunduğu zamanda vay o kâfirlerin haline!
38) Bize gelecekleri günde nasıl işitirler, ne biçim görürler! Fakat o zalimler bugün açık bir sapıklık içindedirler.

26) *"Ey Meryem! Artık bu lezzetli ve taze hurmadan ye ve bu selsebil denilen tatlı sudan iç. Bu doğan çocuktan dolayı gözün aydın olsun, gönlünü hoş tut, üzülme! Eğer insanlardan herhangi birini görürsen ve sana doğan çocuğun durumunu sorarsa de ki: "Ben, Rahman olan Allah rızası için sükut etme ve konuşmama orucu adadım; artık bugün hiçbir insanla asla konuşmayacağım. Bana konuşmamam emredildi."*
27) Meryem, nifastan temizlendikten sonra oğlu İsa'yı kucağına alarak kavmine geldi. Kavmi Meryem'i ve oğlunu görünce işi büyüttüler, yadırgadılar ve dediler ki: *"Ey Meryem! Hakikaten sen çok garip ve iğrenç bir şey yapmışsın!"*
28) *"Ey ibadet ve itaatte Harun'a benzeyen, adeta onun kız kardeşi olan Meryem! Senin baban kötü, günahkâr bir kişi değildi; annen de iffetsiz değildi, zina etmemişti. Sen bunu nasıl yaptın! Halbuki sen iyilik ve ibadeti ile tanınmış temiz bir evin çocuğusun."*
29) Meryem onlara cevap vermedi. Kendisiyle konuşmaları ve soru sormaları için İsa'ya işaret etti. Onlar hayretle dediler ki: *"Biz, beşikteki meme emen bir çocukla nasıl konuşuruz!? O henüz beşikte annesinin sütünden gıda alıyor."*
30) İsa (a.s.) o esnada annesinin memesini emiyordu. Konuşmaları işitince meme emmeyi bırakıp yüzünü onlara çevirdi. Ve onlarla konuştu, dedi ki: *"Ben Allah'ın bir kuluyum. Beni babasız olarak kudretiyle yarattı. Rabbim bana İncil'i verdi ve beni nebi olmaya hükmetti."*
31) *"Ben nerede olursam olayım ve nereye girersem gireyim Allah bende kullar için hayır, bereket ve menfaat yaratmıştır. Yaşadığım müddetçe bana namaz kılmayı ve zekât vermeyi emretti."*
32) *"Ve beni anneme karşı iyi davranan ve saygılı bir kimse kıldı; beni hayatımda hiçkimseye karşı bedbaht, gururlu, kibirli bir zorba kılmadı."*
33) *"Doğduğum gün, öleceğim gün ve kabrimden diri olarak kaldırılacağım gün Allah'ın selamı benim üzerime olsun."*
34) İşte, Meryem oğlu İsa hakkında söylenilen doğru söz budur. Yoksa Hristiyanların, "O Allah'ın oğludur" veya Yahudilerin "O veled-i zinadır" şeklindeki anlattıkları gibi değildir. Onlar İsa hakkında kuşku ve şüphe etmektedirler.
35) Allah'ın çocuk edinmesi, olacak şey değil. Çocuk edinmek Allah için caiz değildir. Ona yakışmaz da. Allah çocuktan ve ortaktan uzaktır. Çünkü çocuk edinmek hiçbirşeye gücü yetmeyen aciz, zayıf ve muhtaç kimselerin şanındandır. Allah bir şey yaratmak isteyip de bunun için hükmettiğinde ona sadece *"Ol!"* der o da hemen oluverir. Meşakkat çekmeye veya yarılmaya gerek duymaz. Bir şeye "Ol" demesiyle meydana getirme kudretine sahip ve zengin olan Yüce Allah çocuk edinmek için kadınları hamile kılmaya ihtiyacı yoktur. "Ol" emriyle meydana getirdiği kimseye ise onun oğlu denmez bilakis kulu denir. İşte bu hususiyete sahip olan birinin çocuğu olması nasıl düşünülebilir?!
36) Hz. İsa beşikte iken kavmine dedi ki: *"Muhakkak ki kendisinden başka ibadete layık olmayan Allah, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir. Öyleyse sadece O'na kulluk ediniz. O'ndan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları ve tağutları reddediniz. İşte kendisinde eğrilik bulunmayan dosdoğru dinin yolu budur. O'na uyun, başka yollara uymayın."*
37) Sonra Ehl-i Kitabın guruplar Hz. İsa hakkında ihtilaf e ttiler kendi aralarında birçok gruplara ayrıldılar. Onlardan bir kısmı Hz. İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu iddia eder. Bazıları da onun veled-i zina olduğunu iddia eder. O büyük ve korkunç güne şahit olunduğu zaman hesap ve ceza korkusu geldiğinde vay o kâfirlerin haline!
38) Onlar Bize gelecekleri o büyük ve korkunç günde nasıl işitirler, ne biçim görürler! Fakat o zalimler bu dünyada haktan uzak, açık bir sapıklık ve gaflet içindedirler.

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ (٣٩) إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ (٤٠) وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ
صِدِّيقًا نَبِيًّا (٤١) إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَاأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ
وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا (٤٢) يَاأَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي
مِنْ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا (٤٣)
يَاأَبَتِ لَا تَعْبُدْ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَانِ عَصِيًّا
(٤٤) يَاأَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنْ الرَّحْمَانِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا (٤٥) قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي
يَاإِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا (٤٦) قَالَ
سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا (٤٧)
وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسَى أَلَّا
أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا (٤٨) فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا
(٤٩) وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ
عَلِيًّا (٥٠) وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا
وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا (٥١)

39) Sen onları hasret günü hakkında uyar. Çünkü onlar bir gafletin içine dalmış oldukları halde ve henüz iman etmemişken iş olup bitmiştir.
40) Yeryüzüne ve üzerindekilere ancak biz mirasçı oluruz ve onlar ancak bize döndürülürler.
41) Kitab'ta İbrahim'i de an; çünkü o, doğru bir nebi idi.
42) Babasına demişti ki: *"Babacığım, işitmeyen, görmeyen ve sana hiçbir faydası olmayan şeylere niçin ibadet ediyorsun?"*
43) *"Babacığım, gerçek şu ki, bana sana gelmeyen bir bilgi geldi; artık bana uy ki, seni düzgün bir yola ileteyim."*
44) *"Babacığım, şeytana ibadet etme, çünkü şeytan Rahman'a isyan etmişti."*
45) *"Babacığım, gerçekten ben sana Rahman'dan bir azabın dokunmasından korkuyorum. O zaman, şeytanın dostu olursun."*
46) Dedi ki: *"Ey İbrahim! Sen benim ilahlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, andolsun seni taşlarım. Uzun süre benden ayrıl gi!"*
47) Dedi ki: *"Selam sana! Senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Çünkü O, bana çok lütufkârdır."*
48) *"Sizden de Allah'tan başka dua ettiklerinizden de ayrılıyor ve yalnız Rabbime dua ediyorum. Umarım ki Rabbime dua etmekle bahtsız olmam."*
49) İşte onlardan ve Allah'tan başka ibadet ettiklerinden ayrılınca biz ona İshak'ı ve Yakub'u armağan ettik ve hepsini de nebi kıldık.
50) Onlara rahmetimizden armağan ettik ve onlar için yüce bir doğruluk dili verdik.
51) Kitap'ta Musa'yı da an. Çünkü o ihlasa erdirilmiş bir rasul ve bir nebi idi.

39) Sen onları kötülük edenlerin, hayırda kusur edenlerin üzüntü ve pişmanlık duyacakları hasret günü adı da verilen kıyamet gününe karşı mahlukatı uyar. Çünkü o gün onlar, dünyada iken bir gafletin içine dalmış oldukları halde ve henüz öldükten sonra dirilmeye iman etmemişken iş olup bitmiş, Allah'ın emri yerine getirilmiştir. İman ehli cennette, şirk ve küfür ehli ise cehennemdedir.
40) Yeryüzüne ve üzerindeki hazine ve ensanlara ancak biz mirasçı oluruz ve onlar hesap ve ceza için ancak bize döndürülürler.
41) Ey Muhammed! Yüce Kitap olan Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın dostu İbrahim'i an, onun kıssasını insanlara anlat. Şüphesiz o, çok doğru bir peygamberdi, doğruluktan ayrılmazdı. Doğrulukla peygamberliği birleştirmişti. Sözünde, verdiği haberlerde ve uyarılarında doğru söyleyendi, yalancı değildi. Allah ona vahiy göndererek onu nebi (peygamber) yaptı.
42) Hani bir zaman İbrahim, nazik bir şekilde babasına hitap ederek, hidayet ve imana yönelmesini isteyerek şöyle seslendi: *"Ey babacığım! Hiçbir şeyi işitmeyen, hiçbir şeyi görmeyen, sana hiçbir şekilde fayda sağlamayan veya senden herhangi bir zararı savmayan taşa niçin tapıyorsun? Bunlara tapmakla ne kazandığını zannediyorsun? Sen, bunları bırak da duanı işiten, her halini görüp seni kuşatan, senden bütün zararları uzaklaştırmaya gücü yeten Allah'a kulluk et."*
43) *"Babacığım! Bana, Allah'tan vahiy yoluyla, senin bilemeyeceğin ilim ve Allah'ın mukaddes sıfatlarına dair bilgi geldi. Nasihatımı kabul et. Bana uy. Böyle yaparsan sana sapmayacağın doğru yolu gösteririm. Tehlikelerden kurtuluş bu yoldadır. Bu yol, Allah'ın yoludur, İslam dinidir. Onda eğrilik yoktur."*
44) *"Babacığım! Kâfirlik ve putlara tapma hususunda Şeytan'ın emrine uyma. Kuşkusuz Şeytan, Âdem'e secde etmeyerek Rahman olan Allah'a isyan etmiştir, emrine karşı gelmiştir. Rabbine ibadet etmeyi gururuna yedirememiştir. Kim Şeytan'a uyarsa, Şeytan onu saptırır."*
45) "Ey babacığım! Ben, senin inkârda ısrar etmek suretiyle kâfir olarak ölmenden, dolayısıyla Allah'ın elem verici azabına uğramandan ve ebediyyen cehennemde şeytanın arkadaşı olmandan korkuyorum."
46) Babası Azer ona dedi ki: *"Ey İbrahim! Sen benim tanrılarıma ibadet etmiyor ve onlardan yüz mü çeviriyorsun? Eğer ilahlarıma sövmeyi ve onları ayıplamayı bırakmazsan seni mutlaka taşlayarak öldüreceğim veya sana ağır sözler söyleyip hakaret ederek seni sözle taşlayacağım. Haydi, uzun bir süre, ebediyyen benden uzak ol! Yoksa seni cezalandırırım."*
47) İbrahim babasına şöyle cevap verdi: *"Selam sana, benim tarafımdan güven içinde ol. Benden sana bir eziyet ve bir kötülük gelmez. Babalık hakkına göstermem gereken saygıdan dolayı, bundan böyle sana rahatsız edecek herhangi bir şey söylemeyeceğim. Allah'tan, seni doğru yola iletmesini ve günahlarını bağışlamasını isteyeceğim. Şüphesiz O, bana çok lutfedici ve durumumla çok ilgilenicidir. Benim yaptığım duaları kabul etmektedir."*
48) *"Sizi, taptığınız putlarla başbaşa bırakıp yurdunuzdan ayrılıyorum. Ben, ihlaslı bir şekilde, sadece tek olan Rabbime ibadet ederim. Kendisine ibadet ederken gösterdiğim ihlas dolayısıyla, Rabbimin beni bedbaht kılmayacağını, dualarımı kabul edeceğini umuyorum."*
49) Nihayet onları, Allah'ı terkederek taptıkları putlarla başbaşa bırakıp onlardan ayrıldığında, ayrılık hasretini gidermek için ona İshak ile İshak'ın oğlu Yakub'u lutfettik. Onların her ikisini de nebi (peygamber) kıldık.
50) İbrahim'e, İshak'a, Yakub'a, hepsine mal, çocuk, ilim ve amel gibi, dini ve dünyevi her türlü iyi şeyi verdik. Onlara insanlar arasında güzel bir şan şöhret verdik. Çünkü beğenilen özellikleri olduğu için bütün din mensupları onları över. Kıyamete kadar Hz. İbrahim'e ve aile efradına selâtu selâm getirirler.
51) Ey Muhammed! Yüce Kitap olan Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın kelamullahı Musa'yı da an, onun kıssasını insanlara anlat. Allah, kendisiyle konumak için mahlukatı arasından sadece onu seçti. Çünkü o ihlasa erdirilmiş yüce bir rasul ve tertemiz bir nebi idi.

وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا (٥٢)
وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا (٥٣) وَاذْكُرْ فِي
الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا
(٥٤) وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ
مَرْضِيًّا (٥٥) وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا
نَبِيًّا (٥٦) وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا (٥٧) أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ
وَمِنْ ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَى
عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَانِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا (٥٨) فَخَلَفَ
مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ
يَلْقَوْنَ غَيًّا (٥٩) إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ
يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا (٦٠) جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي
وَعَدَ الرَّحْمَانُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا (٦١) لَا
يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً
وَعَشِيًّا (٦٢) تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ
تَقِيًّا (٦٣) وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا (٦٤)

52) Ona Tûr'un sağ yanından seslendik ve gizlice söyleşmek için yakınlaştırdık.
53) Ona rahmetimizden kardeşi Harun'u nebi olarak bağışladık.
54) Kitap'ta İsmail'i de an. Çünkü o doğru sözlü bir rasul ve bir nebi idi.
55) Ehline namazı ve zekâtı emrediyordu ve o, Rabbi katında kendisinden razı olunandı.
56) Kitap'ta İdris'i de an. Çünkü o doğru bir nebi idi.
57) Biz onu yüce bir mekâna yükselttik.
58) İşte bunlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği Âdem'in soyundan, Nûh ile taşıdıklarımızın soyundan, İbrahim ve İsrail soyundan olan nebilerdendir. Bizim doğru yola ilettiğimiz ve seçtiklerimizdendir. Onlara Rahmân'ın ayetleri okunduğunda ağlayarak secdeye kapanırlardı.
59) Nihayet onların peşinden öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı bıraktılar; nefislerinin arzularına uydular. Bu yüzden ileride sapıklıklarının cezasını çekecekler.
60) Ancak tevbe edip, iman eden ve iyi davranışta bulunan kimseler hariçtir. Bunlar, cennete, girecekler. Ve hiç bir haksığlağa uğratılmayacaklardır.
61) O cennet, çok merhametli olan Allah'ın, kullarına gıyaben vâdettiği Adn cennetleridir. Şüphesiz O'nun vâdi yerini bulacaktır.
62) Orada boş söz değil, hoş söz duyarlar. Ve orada, sabah-akşam kendilerine ait rızıkları vardır.
63) Kullarımızdan, takvâ sahibi kimselere verdiğimiz cennet işte budur.
64) Biz ancak Rabbinin emri ile ineriz. Önümüzde, arkamızda ve bunlar arasında olan her şey O'na aittir. Senin Rabbin unutkan değildir.

52) Biz Medyen'den gelmekte olan Musa'nın sağ yanında kalmakta olan Tûr dağından: *"Ey Musa! Şüphesiz ben Alemlerin Rabbi olan Allah'ım"* kavli ile seslendik ve onunla gizlice söyleşmek, münacatta bulunmak, kelamımızı duyurmak için onu melekut alemine yakınlaştırdık, perdeleri aradan kaldırdık, onunla vasıtasız konuştuk.
53) Ona rahmet ve nimetimizden ötürü *"Bana ailemden bir vezir, kardeşim Harun'u ver."* şeklindeki duasını kabul ederek kardeşi Harun'u kendisine yardımcı olsun diye nebi olarak bağışladık, lutfettik. Harun'u ona destek ve yardımcı yaptık.
54) Ey Muhammed! Yüce Kitap olan Kur'an-ı Kerim'de, İbrahim'in oğlu, deden kurbanlık İsmail'i de an, onun kıssasını da insanlara anlat. Çünkü o doğru sözlü, sözünde duran, verdiği sözü yerine getiren bir rasul ve bir nebi idi. Allah, nebilik ve rasullük sıfatlarını onda toplamıştı.
55) İsmail, ehline, ailesine, halkına, kavmine dinin direği olan namazı rükun ve şartlarına uyarak huşu içirisinde devamlı kılmayı ve toplumun mutluluğunun gerçekleşmesine vesile olan zekâtı vermeyi emrediyordu. İsmail Rabbi katında kendisinden razı olunan bir kimse idi.
56) Ey Muhammed! Yüce Kitap olan Kur'an-ı Kerim'de, İdris'i de an. onun kıssasını da insanlara anlat. Çünkü o bütün hallerinde doğruluktan ayrılmayan dürüst bir nebi idi. Kendisine Allah'tan vahiy geliyordu.
57) Biz onu yüce bir mekâna yükselttik, onun şanını ve itibarını, peygamberlik ve Allah'a yakınlık şerefiyle yücelttik.
58) İşte bu surede adları geçen nebi ve rasuller Allah'ın kendilerine nimet verdiği Âdem'in soyundan, Nûh ile gemide taşıdıklarımızın soyundan, İbrahim ve İsrail soyundan olan değerli nebi ve rasullerdendir. Bizim kendilerine iman nasip ettiğimiz, doğru yola ilettiğimiz ve vahiy için seçtiğimiz kimselerdendir. Onlara Rahmân olan Allah'ın ayetleri okunduğunda, Allah korkusundan ağlayarak secdeye kapanırlardı. Halbuki onların mertebeleri yüksek ruhları yüce ve Allah'a yakın idiler.

رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا (٦٥) وَيَقُولُ الْإِنسَانُ أَئِذَا مَا
مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا (٦٦) أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنسَانُ أَنَّا
خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُنْ شَيْئًا (٦٧) فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ
وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا (٦٨) ثُمَّ
لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَانِ عِتِيًّا (٦٩)
ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَى بِهَا صِلِيًّا (٧٠) وَإِنْ
مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا (٧١) ثُمَّ
نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا (٧٢) وَإِذَا
تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا (٧٣) وَكَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثًا وَرِئْيًا (٧٤) قُلْ
مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَانُ مَدًّا حَتَّى إِذَا
رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضْعَفُ جُنْدًا (٧٥) وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ
اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا
وَخَيْرٌ مَرَدًّا (٧٦)

65) (O) göklerin, yerin ve ikisi arasındaki şeylerin Rabbidir. Şu halde O'na kulluk et; O'na kulluk etmek için sabırlı ve metânetli ol. O'nun bir adaşı (benzeri) olduğunu biliyor musun? (Asla benzeri yoktur).
66) İnsan der ki: "Öldüğüm zaman sahi diri olarak (kabrimden) çıkarılacak mıyım?"
67) İnsan düşünmez mi ki, daha önce o hiçbir şey olmadığı halde biz kendisini yaratmışızdır?
68) Öyle ise, Rabbine andolsun ki, muhakkak surette onları şeytanlarla birlikte mahşerde toplayacağız; sonra onları diz üstü çökmüş vaziyette cehennemin çevresinde hazır bulunduracağız.
69) Sonra her milletten, rahman olan Allah'a en çok âsi olanlar hangileri ise çekip ayıracağız.
70) Sonra, orayı boylamaya daha çok müstahak olanları elbette biz daha iyi biliriz.
71) İçinizden, oraya uğramayacak hiçbir kimse yoktur. Bu, Rabbin için kesinleşmiş bir hükümdür.
72) Sonra biz, Allah'tan sakınanları kurtarırız; zalimleri de diz üstü çökmüş olarak orada bırakırız.
73) Kendilerine âyetlerimiz ayan beyan okunduğu zaman inkâr edenler, iman edenlere: İki topluluktan hangisinin (hangimizin) mevki ve makamı daha iyi, meclis ve topluluğu daha güzeldir? dediler.
74) Onlardan önce de, eşya ve görünüş bakımından daha güzel olan nice nesiller helâk ettik.
75) De ki: Kim sapıklıkta ise, çok merhametli olan Allah ona mühlet versin! Nihayet kendilerine vâdolunan şeyi -ya azabı veya kıyameti- gördükleri zaman, mevki ve makamı daha kötü ve askeri daha zayıf olanın kim olduğunu öğreneceklerdir.
76) Allah, doğru yola gidenlerin hidayetini artırır. Sürekli kalan iyi işler, Rabbinin nezdinde hem mükâfat bakımından daha hayırlı, hem de âkıbetçe daha iyidir.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا (٧٧)
أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَانِ عَهْدًا (٧٨) كَلَّا
سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا (٧٩) وَنَرِثُهُ مَا
يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا (٨٠) وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً
لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا (٨١) كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
عَلَيْهِمْ ضِدًّا (٨٢) أَلَمْ تَرَى أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى
الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا (٨٣) فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ
عَدًّا (٨٤) يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَانِ وَفْدًا (٨٥)
وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا (٨٦) لَا يَمْلِكُونَ
الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَانِ عَهْدًا (٨٧) وَقَالُوا
اتَّخَذَ الرَّحْمَانُ وَلَدًا (٨٨) لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا (٨٩) تَكَادُ
السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا
(٩٠) أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَانِ وَلَدًا (٩١) وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَانِ
أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا (٩٢) إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِلَّا آتِي الرَّحْمَانِ عَبْدًا (٩٣) لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا
(٩٤) وَكُلُّهُمْ آتِيهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَرْدًا (٩٥)

77) Âyetlerimizi inkâr eden ve "Muhakkak surette bana mal ve evlât verilecek" diyen adamı gördün mü?
78) O, gaybı mı bildi, yoksa Allah'ın katından bir söz mü aldı?
79) Kesinlikle hayır! Biz onun söylediğini yazacağız ve azabını uzattıkça uzatacağız.
80) Onun dediğine biz vâris oluruz, (malı ve evlâdı bize kalır); kendisi de bize yapayalnız gelir.
81) Onlar, kendilerine bir itibar ve kuvvet (vesilesi) olsun diye Allah'tan başka tanrılar edindiler.
82) Hayır, hayır! (Taptıkları), onların ibadetlerini tanımayacaklar ve onlara hasım olacaklar.
83) Görmedin mi? Biz, kâfirlerin üzerine, kendilerini iyice (isyankârlığa) sevkeden şeytanları gönderdik.
84) Öyle ise onlar hakkında acele etme. Biz onlar için (günlerini) teker teker sayıyoruz.
85) Takvâ sahiplerini heyet halinde çok merhametli olan Allah'ın huzurunda toplayacağımız gün.
86) Günahkârları da susuz olarak cehenneme süreceyiz.
87) O gün Rahmân (olan Allah)'ın nezdinde söz ve izin alandan başkalarının şefâata güçleri yetmeyecektir.
88) "Rahmân çocuk edindi" dediler.
89) Hakikaten siz, pek çirkin bir şey ortaya attınız.
90) Bundan dolayı, neredeyse gökler çatlayacak, yer yarılacak, dağlar yıkılıp düşecektir!
91) Rahmân'a çocuk isnadında bulunmaları yüzünden.
92) Halbuki çocuk edinmek Rahmân'ın şanına yakışmaz.
93) Göklerde ve yerde olan herkes istisnasız, kul olarak Rahmân'a gelecektir.
94) O, bunların hepsini kuşatmış ve sayılarını tesbit etmiştir.
95) Bunların hepsi de kıyamet gününde O'nun huzuruna tek başına (yapayalnız) gelecektir.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمْ الرَّحْمَانُ
وُدًّا (٩٦) فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ
بِهِ قَوْمًا لُدًّا (٩٧) وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هَلْ
تُحِسُّ مِنْهُمْ مِنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا (٩٨)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه (١) مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى (٢) إِلَّا تَذْكِرَةً
لِمَنْ يَخْشَى (٣) تَنزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَاوَاتِ
الْعُلَا (٤) الرَّحْمَانُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (٥) لَهُ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى
(٦) وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى (٧) اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى (٨) وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ
مُوسَى (٩) إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ
نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى (١٠)
فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِي يَامُوسَى (١١) إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ
نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِي الْمُقَدَّسِ طُوًى (١٢)

96) İman edip de iyi davranışlarda bulunanlara gelince, onlar için çok merhametli olan Allah, bir sevgi yaratacaktır.
97) Biz Kur'an'ı, sadece, onunla Allah'tan sakınanları müjdeleyesin ve şiddetle karşı çıkan bir topluluğu uyarasın diye senin dilinle kolaylaştırdık.
98) Biz, onlardan önce nice nesilleri helâk ettik. Sen, onlardan herhangi birinden hissediyor veya onlara ait cılız bir ses işitiyor musun?

20- TAHA SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 135 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Tâ. Hâ.
2) Biz, Kur'an'ı sana, güçlük çekesin diye değil, ancak Allah'tan korkanlara bir öğüt olsun diye indirdik.
3) Biz, Kur'an'ı sana, güçlük çekesin diye değil, ancak Allah'tan korkanlara bir öğüt olsun diye indirdik.
4) Yeri ve yüce gökleri yaratan Allah tarafından peyderpey indirilmiştir.
5) Rahmân, Arş'a istivâ etmiştir.
6) Göklerde, yerde ve ikisi arasında bulunan şeyler ile toprağın altında olanlar hep O'nundur.
7) Eğer sen, sözü açıktan söylersen, bilesin ki O, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilir.
8) Allah, kendisinden başka ilâh olmayandır. En güzel isimler O'na mahsustur.
9) Musa'nın haberi sana ulaştı mı?
10) Hani o, bir ateş görmüş ve ailesine: Bekleyin! Eminim ki bir ateş gördüm. Belki ondan size bir meş'ale getiririm veya ateşin yanında bir rehber bulurum, demişti.
11) Oraya vardığında kendisine: Ey Musa! diye seslenildi:
12) Muhakkak ki ben, evet ben senin Rabbinim! Hemen pabuçlarını çıkar! Çünkü sen kutsal vâdi Tuvâ'dasın!

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى (١٣) إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمْ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (١٤) إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ
أُخْفِيهَا لِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَى (١٥) فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا
مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَى (١٦) وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ
يَامُوسَى (١٧) قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَى
غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَى (١٨) قَالَ أَلْقِهَا يَامُوسَى
(١٩) فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى (٢٠) قَالَ خُذْهَا وَلَا
تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَى (٢١) وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَى
جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ آيَةً أُخْرَى (٢٢) لِنُرِيَكَ
مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَى (٢٣) اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (٢٤)
قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي (٢٥) وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي (٢٦)
وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي (٢٧) يَفْقَهُوا قَوْلِي (٢٨) وَاجْعَلْ
لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي (٢٩) هَارُونَ أَخِي (٣٠) اشْدُدْ بِهِ
أَزْرِي (٣١) وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي (٣٢) وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ
وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا (٣٣) وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا
(٣٤) إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا (٣٥) قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ
يَامُوسَى (٣٦) وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَى (٣٧)

13) Ben seni seçtim. Şimdi vahyedilene kulak ver.
14) Muhakkak ki ben, yalnızca ben Allah'ım. Benden başka ilâh yoktur. Bana kulluk et; beni anmak için namaz kıl.
15) Kıyamet günü mutlaka gelecektir. Herkes peşine koştuğu şeyin karşılığını bulsun diye neredeyse onu gizleyeceğim.
16) Ona inanmayan ve nefsinin arzularına uyan kimseler sakın seni ondan alıkoymasın; sonra mahvolursun!
17) Şu sağ elindeki nedir, ey Musa?
18) O, benim asamdır, dedi, ona dayanırım, onunla davarlarıma yaprak silkelerim; benim ona başkaca ihtiyaçlarım da vardır.
19) Allah: Yere at onu, ey Musa! dedi.
20) Onu hemen yere attı. Bir de ne görsün, hızla sürünen bir yılan değil mi!
21) Allah buyurdu: Al onu! Korkma! Biz onu şimdi ilk haline sokacağız.
22) Bir de elini koltuğunun altına sok ki, bir başka mucize olmak üzere o, kusursuz ve lekesiz beyazlıkta çıksın.
23) Ta ki, sana, (böylece) en büyük âyetlerimizden bazılarını gösterelim.
24) Firavun'a git. Çünkü o iyice azdı.
25) Musa: Rabbim! dedi, yüreğime genişlik ver.
26) İşimi bana kolaylaştır.
27) Dilimden (şu) bağı çöz.
28) Ki sözümü anlasınlar.
29) Bana ailemden bir de vezir (yardımcı) ver,
30) Kardeşim Harun'u.
31) Onun sayesinde arkamı kuvvetlendir.
32) Ve onu işime ortak kıl.
33) Böylece seni bol bol tesbih edelim.
34) Ve çok çok analım seni.
35) Şüphesiz sen bizi görmektesin.
36) Allah: Ey Musa! dedi, istediğin sana verildi.
37) Andolsun biz sana bir defa daha lütufta bulunmuştuk.

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا يُوحَى (٣٨) أَنْ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ
فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ
لَهُ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي (٣٩) إِذْ
تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى مَنْ يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ
إِلَى أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَاكَ
مِنْ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ
عَلَى قَدَرٍ يَامُوسَى (٤٠) وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي (٤١)
اذْهَبْ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي (٤٢) اذْهَبَا
إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (٤٣) فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ
أَوْ يَخْشَى (٤٤) قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا أَوْ أَنْ
يَطْغَى (٤٥) قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى (٤٦)
فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَا
تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ
الْهُدَى (٤٧) إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ
كَذَّبَ وَتَوَلَّى (٤٨) قَالَ فَمَنْ رَبُّكُمَا يَامُوسَى (٤٩) قَالَ
رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى (٥٠) قَالَ فَمَا
بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى (٥١)

38) Bir zaman, vahyedilecek şeyi annene (şöyle) vahyetmiştik:
39) Musa'yı sandığa koy; sonra onu denize bırak; deniz onu kıyıya atsın da, benim düşmanım ve onun düşmanı olan biri onu alsın. ve benim nezaretimde yetiştirilmen için sana kendimden sevgi verdim.
40) Hani, kız kardeşin gidip "Ona bakacak birini size bulayım mı?" diyordu. Böylece seni, gözü gönlü mutluluk dolsun ve üzülmesin diye annene geri verdik. Ve sen, birini öldürdün de seni endişeden kurtardık. Seni iyiden iyiye denemeden geçirdik. Bunun için yıllarca Medyen halkı arasında kaldın. Sonra takdire göre (bu makama) geldin ey Musa!
41) Seni, kendim için elçi seçtim.
42) Sen ve kardeşin birlikte âyetlerimi götürün. Beni anmayı ihmal etmeyin.
43) Firavun'a gidin. Çünkü o, iyiden iyiye azdı.
44) Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar.
45) Dediler ki: Rabbimiz! Doğrusu biz, onun bize aşırı derecede kötü davranmasından yahut iyice azmasından endişe ediyoruz.
46) Buyurdu ki: Korkmayın, çünkü ben sizinle beraberim; işitir ve görürüm.
47) Haydi, ona gidin de deyin ki: Biz, senin Rabbinin elçileriyiz. İsrailoğullarını hemen bizimle birlikte gönder; onlara eziyet etme! Biz, senin Rabbinden bir âyet getirdik. Kurtuluş, hidayete uyanlarındır.
48) Hakikaten bize vahyolundu ki: (Peygamberleri) yalanlayan ve yüz çevirenlere azap edilecektir.
49) Firavun: Rabbiniz de kimmiş, ey Musa? dedi.
50) O da: Bizim Rabbimiz, her şeye hılkatini (varlık ve özelliğini) veren, sonra da doğru yolu gösterendir, dedi.
51) Firavun: Öyle ise, önceki milletlerin hali ne olacak? dedi.

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى
(٥٢) الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا
سُبُلًا وَأَنزَلَ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ
شَتَّى (٥٣) كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِأُوْلِي النُّهَى (٥٤) مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا
نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى (٥٥) وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا
فَكَذَّبَ وَأَبَى (٥٦) قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا
بِسِحْرِكَ يَامُوسَى (٥٧) فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى
(٥٨) قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى
(٥٩) فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى (٦٠) قَالَ
لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ
بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى (٦١) فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ
بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى (٦٢) قَالُوا إِنْ هَذَانِ لَسَاحِرَانِ
يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا
بِطَرِيقَتِكُمْ الْمُثْلَى (٦٣) فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا
وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعْلَى (٦٤)

52) Musa: Onlar hakkındaki bilgi, Rabbimin yanında bir kitapta bulunur. Rabbim, ne yanılır ne de unutur, dedi.
53) O, yeri size beşik yapan ve onda size yollar açan, gökten de su indirendir. Onunla biz çeşitli bitkilerden çiftler çıkardık.
54) Yeyiniz; hayvanlarınızı otlatınız. Şüphesiz bunda akıl sahipleri için (Allah'ın kudretine) işaretler vardır.
55) Sizi ondan (topraktan) yarattık; yine sizi oraya döndüreceğiz ve bir kez daha sizi ondan çıkaracağız.
56) Andolsun biz ona (Firavun'a) bütün (bu) delillerimizi gösterdik; yine de yalanladı ve diretti.
57) Dedi ki: Bizi, yaptığın büyü ile yurdumuzdan çıkarasın diye mi geldin, ey Musa?
58) Öyle ise, muhakkak surette biz de sana, aynen onun gibi bir büyü getireceğiz. Şimdi sen, seninle bizim aramızda, ne senin, ne de bizim muhalefet etmeyeceğimiz uygun bir yerde buluşma zamanı ayarla.
59) Musa: Buluşma zamanınız, bayram günü, kuşluk vaktinde insanların toplanma zamanı olsun, dedi.
60) Bunun üzerine Firavun dönüp gitti. Hilesini (sihirbazlarını) topladı; sonra geri geldi.
61) Musa onlara: Yazık size! dedi, Allah hakkında yalan uydurmayın! Sonra O, bir azap ile kökünüzü keser! İftira eden, muhakkak perişan olur.
62) Bunun üzerine onlar, durumlarını aralarında tartıştılar; gizli gizli fısıldaştılar.
63) Şöyle dediler: "Bu ikisi, muhakkak ki, sihirleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve sizin örnek yolunuzu ortadan kaldırmak isteyen iki sihirbazdırlar sadece."
64) "Öyle ise hilenizi kurun; sonra sıra halinde gelin! Muhakkak ki bugün, üstün gelen kazanmıştır."

قَالُوا يَامُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى
(٦٥) قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ
سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى (٦٦) فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً
مُوسَى (٦٧) قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى (٦٨) وَأَلْقِ
مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا
يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى (٦٩) فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا
آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى (٧٠) قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ
لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ ع فِي جُذُوعِ النَّخْلِ
وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى (٧١) قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى
مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ
إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٧٢) إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا
خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى
(٧٣) إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا
وَلَا يَحْيَا (٧٤) وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَا (٧٥) جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى (٧٦)

65) Dediler ki: Ey Musa! Ya sen at veya önce atan biz olalım.
66) Hayır, siz atın, dedi. Bir de baktı ki, büyüleri sayesinde ipleri ve sopaları, kendisine gerçekten koşuyor gibi görünüyor.
67) Musa, birden içinde bir korku duydu.
68) "Korkma! dedik, üstün gelecek olan kesinlikle sensin."
69) "Sağ elindekini at da, onların yaptıklarını yutsun. Yaptıkları, sadece bir büyücü hilesidir. Büyücü ise, nereye varsa (ne yapsa) iflah olmaz."
70) Bunun üzerine sihirbazlar secdeye kapandılar; "Harun'un ve Musa'nın Rabbine iman ettik" dediler.
71) (Firavun) Şöyle dedi : Ben size izin vermeden önce ona inandınız öyle mi! Hakikat şu ki o, size büyü öğreten ulunuzdur. Şimdi elleriniz ile ayaklarınızı tereddüt etmeden çaprazlama keseceğim ve sizi hurma dallarına asacağım! Böylece, hangimizin azabının daha şiddetli ve sürekli olduğunu iyice anlayacaksınız.
72) Dediler ki: "Seni, bize gelen açık açık mucizelere ve bizi yaratana tercih edemeyiz. Öyle ise yapacağını yap! Sen, ancak bu dünya hayatında hükmünü geçirebilirsin."
73) "Bize, hatalarımızı ve senin bize zorla yaptırdığın büyüyü bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Allah, (mükâfatı) en hayırlı ve (cezası) en sürekli olandır."
74) Şurası muhakkak ki, kim Rabbine günahkâr olarak varırsa, cehennem sırf onun içindir. O ise orada ne ölür ne de yaşar!
75) Kim de iyi davranışlarda bulunmuş bir mümin olarak O'na varırsa, üstün dereceler işte sırf bunlar içindir.
76) İçinde ebedî kalacakları, zemininden ırmaklar akan Adn cennetleri! İşte arınanların mükâfatı budur.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ
طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى (٧٧)
فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ (٧٨)
وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَى (٧٩) يَابَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ
أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ
وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى (٨٠) كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا
رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحْلِلْ
عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى (٨١) وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ
وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى (٨٢) وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ
قَوْمِكَ يَامُوسَى (٨٣) قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَى أَثَرِي
وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى (٨٤) قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا
قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ (٨٥) فَرَجَعَ مُوسَى
إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَاقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا
حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ
غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي (٨٦) قَالُوا مَا
أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ
الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ (٨٧)

77) Andolsun ki biz Musa'ya: Kullarımla birlikte geceleyin yola çık da (size) yetişilmesinden korkmaksızın ve (boğulmaktan) endişe etmeksizin onlara denizde kuru bir yol aç, diye vahyetmiştik.
78) Bunun üzerine o, askerleri ile birlikte onların peşine düştü. Deniz onları gömüp boğuverdi.
79) Firavun, kavmini saptırdı, doğru yola sevketmedi.
80) Ey İsrailoğulları! Sizi düşmanınızdan kurtardık; Tûr'un sağ tarafına (gelmeniz için) size vâde tanıdık ve size kudret helvası ile bıldırcın eti lütfettik.
81) Size rızık olarak verdiklerimizin temiz olanlarından yeyiniz, bu hususta taşkınlık ve nankörlük de etmeyiniz; sonra sizi gazabım çarpar. Her kim ki kendisini gazabım çarparsa, hakikaten o, yıkılıp gitmiştir.
82) Şu da muhakkak ki ben, tevbe eden, inanan ve yararlı iş yapan, sonra (böylece) doğru yolda giden kimseyi bağışlarım.
83) Seni acele ile kavminden ayrılmaya sevkeden nedir, ey Musa!
84) Musa: İşte, dedi, onlar da benim peşimdeler. Ben, memnun olasın diye sana acele ile geldim Rabbim.
85) Allah buyurdu: Senden sonra biz, kavmini imtihan ettik ve Sâmirî onları yoldan çıkardı.
86) Bunun üzerine Musa, öfkeli ve üzüntülü olarak kavmine döndü. Ey kavmim! dedi, Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmamış mıydı? Şu halde size zaman mı çok uzun geldi, yoksa üstünüze Rabbinizin gazabının inmesini mi istediniz ki, bana olan vâdinizden döndünüz?
87) Dediler ki: Biz sana olan vâdimizden, kendi kudret ve irademizle dönmedik. Fakat biz, o kavmin (Mısır'lıların) zinet eşyasından bir takım ağırlıklar yüklenmiş, sonra da onları atmıştık; aynı şekilde Sâmirî de atmıstı.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ
مُوسَى فَنَسِيَ (٨٨) أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا (٨٩) وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ
مِنْ قَبْلُ يَاقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمْ الرَّحْمَانُ فَاتَّبِعُونِي
وَأَطِيعُوا أَمْرِي (٩٠) قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّى
يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَى (٩١) قَالَ يَاهَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ
رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا (٩٢) أَلَّا تَتَّبِعَنِي أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي (٩٣)
قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي إِنِّي خَشِيتُ أَنْ
تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي (٩٤)
قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَاسَامِرِيُّ (٩٥) قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ
يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا
وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي (٩٦) قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ
فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ
وَانظُرْ إِلَى إِلَهِكَ الَّذِي ظَلَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ
لَنَنسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا (٩٧) إِنَّمَا إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا (٩٨)

88) Bu adam, onlar için, böğürebilen bir buzağı heykeli icat etti. Bunun üzerine: İşte, dediler, bu, sizin de, Musa'nın da tanrısıdır. Fakat onu unuttu.
89) O şeyin, kendilerine hiçbir sözle mukabele edemeyeceğini, kendilerine ne bir zarar ne de bir fayda vermek gücünde olmadığını görmezler mi?
90) Hakikaten Harun, onlara daha önce: Ey kavmim! demişti, siz bunun yüzünden sadece fitneye uğradınız. Sizin Rabbiniz şüphesiz çok merhametli olan Allah'tır. Şu halde bana uyunuz ve emrime itaat ediniz.
91) Onlar: Biz, dediler, Musa aramıza dönünceye kadar buna tapmaktan asla vazgeçmeyeceğiz!
92) (Musa, döndüğünde)Dedi: Ey Harun! bunların dalâlete düştüklerini gördüğün vakit seni engelleğen ne oldu.
93) (Neden) benim yolumu takip etmedin? Emrime âsi mi oldun?
94) (Harun:) Ey annemin oğlu! dedi, saçımı sakalımı, yolma! Ben, senin: "İsrailoğullarının arasına ayrılık düşürdün; sözümü tutmadın!" demenden korktum.
95) Musa: Ya senin zorun nedir, ey Sâmirî? dedi.
96) O da: Ben, onların görmediklerini gördüm. Zira, o elçinin izinden bir avuç (toprak) alıp onu (erimiş mücevheratın içine) attım. Bunu böyle nefsim bana hoş gösterdi, dedi.
97) Musa: Defol! dedi, artık hayatın boyunca sen: "Bana dokunmayın!" diyeceksin. Ayrıca senin için, kurtulamayacağın bir ceza günü var. Tapmakta olduğun tanrına da bak! Yemin ederim, biz onu yakacağız; sonra da onu parça parça edip denize savuracağız!
98) Sizin ilâhınız, yalnızca, kendisinden başka ilâh olmayan Allah'tır. O'nun ilmi her şeyi kuşatmıştır.

كَذَلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ
لَدُنَّا ذِكْرًا (٩٩) مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وِزْرًا (١٠٠) خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا
(١٠١) يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
زُرْقًا (١٠٢) يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا (١٠٣)
نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا
يَوْمًا (١٠٤) وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي
نَسْفًا (١٠٥) فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا (١٠٦) لَا تَرَى فِيهَا
عِوَجًا وَلَا أَمْتًا (١٠٧) يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ
وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَانِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا (١٠٨)
يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَانُ وَرَضِيَ لَهُ
قَوْلًا (١٠٩) يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
بِهِ عِلْمًا (١١٠) وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ
مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا (١١١) وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا (١١٢) وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ
قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ
لَهُمْ ذِكْرًا (١١٣)

99) İşte böylece geçmiştekilerin haberlerinden bir kısmını sana anlatıyoruz. Şüphesiz ki, tarafımızdan sana bir zikir verdik.
100) Kim ondan yüz çevirirse, şüphesiz ki kıyamet gününde o, ağır bir günah yükünü yüklenecektir.
101) Bu kimseler, onda ebedî kalırlar. Onlar için kıyamet gününde bu ne kötü bir yüktür!
102) O günde Sûr'a üflenir ve biz o zaman günahkârları, gözleri gömgök bir halde mahşerde toplarız.
103) Aralarında birbirlerine gizli gizli şöyle derler: "Dünyada sadece on gün kaldınız."
104) Aralarında konuştukları konuyu biz daha iyi biliriz. Onların en olgun ve akıllı olanı o zaman: "Bir günden fazla kalmadınız" der.
105) Sana dağlar hakkında sorarlar. De ki: Rabbim onları ufalayıp savuracak.
106) Böylece yerlerini dümdüz, bomboş bırakacaktır.
107) Orada ne bir iniş, ne de bir yokuş görebileceksin.
108) O gün insanlar, dâvetçiye (İsrafil'e) uyacaklar. Ona karşı yan çizmek yoktur. Artık, çok esirgeyici Allah hürmetine sesler kısılmıştır. Bu yüzden, fısıltıdan başka bir ses işitemezsin.
109) O gün, Rahmân'ın izin verdiği ve sözünden hoşlandığından başkasının şefaati fayda vermez.
110) O, insanların geleceklerini de geçmişlerini de bilir. Onların ilmi ise bunu kapsayamaz:
111) Bütün yüzler, diri ve her şeye hakim olan Allah için eğilip boyun bükmüştür. Zulüm yüklenen ise, gerçekten perişan olmuştur.
112) Her kim, mümin olarak iyi olan işlerden yaparsa, artık o, ne zulümden ne de hakkının çiğnenmesinden korkar.
113) Biz onu böylece Arapça bir Kur'an olarak indirdik ve onda ikazları tekrar tekrar açıkladık. Umulur ki onlar korunurlar; yahut da o kendileri için bir ibret ortaya koyar.

فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا (١١٤) وَلَقَدْ
عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا (١١٥)
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى
(١١٦) فَقُلْنَا يَاآدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا
يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى (١١٧) إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ
فِيهَا وَلَا تَعْرَى (١١٨) وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَضْحَى
(١١٩) فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَاآدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى
شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَا يَبْلَى (١٢٠) فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ
لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ
وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى (١٢١) ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ
عَلَيْهِ وَهَدَى (١٢٢) قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ
لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا
يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى (١٢٣) وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ
مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى (١٢٤) قَالَ
رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنتُ بَصِيرًا (١٢٥)

114) Gerçek hükümdar olan Allah, yücedir. Sana O'nun vahyi tamamlanmazdan önce Kur'an'ı (okumakta) acele etme ve "Rabbim, benim ilmimi artır" de.
115) Andolsun biz, daha önce de Âdem'e ahit (emir ve vahiy) vermiştik. Ne var ki o, (ahdi) unuttu. Onda azim de bulmadık.
116) Bir zaman biz meleklere: Âdem'e secde edin! demiştik. Onlar hemen secde ettiler; yalnız İblis hariç. O, diretti.
117) Bunun üzerine: Ey Âdem! dedik, bu, hem senin için hem de eşin için büyük bir düşmandır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın; sonra yorulur, sıkıntı çekersin!
118) Şimdi burada senin için ne acıkmak vardır, ne de çıplak kalmak.
119) Yine burada sen, susuzluk çekmeyecek, sıcaktan da bunalmayacaksın.
120) Derken şeytan onun aklını karıştırıp "Ey Adem! dedi, sana ebedîlik ağacını ve sonu gelmez bir saltanatı göstereyim mi?"
121) Nihayet ondan yediler. Bunun üzerine kendilerine ayıp yerleri göründü. Üstlerini cennet yaprağı ile örtmeye çalıştılar. (Bu suretle) Âdem Rabbine âsi olup yolunu şaşırdı.
122) Sonra Rabbi onu seçkin kıldı; tevbesini kabul etti ve doğru yola yöneltti.
123) Dedi ki: Birbirinize düşman olarak hepiniz oradan (cennetten) inin! Artık benden size hidayet geldiğinde, kim benim hidayetime uyarsa o sapmaz ve bedbaht olmaz.
124) Kim de beni anmaktan yüz çevirirse şüphesiz onun sıkıntılı bir hayatı olacak ve biz onu, kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz.
125) O: Rabbim! Beni niçin kör olarak haşrettin? Oysa ben, hakikaten görür idim!, der.

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسَى
(١٢٦) وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى (١٢٧) أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى (١٢٨) وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ
رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى (١٢٩) فَاصْبِرْ عَلَى مَا
يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ
غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَى
(١٣٠) وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى
(١٣١) وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ
رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى (١٣٢) وَقَالُوا لَوْلَا
يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى
(١٣٣) وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَى
(١٣٤) قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنْ اهْتَدَى (١٣٥)

126) (Allah) buyurur ki: İşte böyle. Çünkü sana âyetlerimiz geldi; ama sen onları unuttun. Bugün de aynı şekilde sen unutuluyorsun!
127) Doğru yoldan sapanı ve Rabbinin âyetlerine inanmayanı işte böyle cezalandırırız. Ahiret azabı, elbette daha şiddetli ve daha süreklidir.
128) Bizim, onlardan önce nice nesilleri helâk etmiş olmamız kendilerini yola getirmedi mi? Halbuki onların yurtlarında gezip dolaşırlar. Bunda, elbette ki akıl sahipleri için nice ibretler vardır.
129) Eğer Rabbinden, daha önce sâdır olmuş bir söz ve tayin edilmiş bir vâde olmasaydı, (ceza onlar için de dünyada) kaçınılmaz olurdu.
130) (Resûlüm!) Sen, onların söylediklerine sabret. Güneşin doğmasından önce de batmasından önce de Rabbini övgü ile tesbih et; gecenin bir kısım saatleri ile gündüzün etrafında (iki ucunda) da tesbih et ki, sen, Allah'tan hoşnut olasın, (Allah da senden!).
131) Sakın, kendilerini denemek için onlardan bir kesimi faydalandırdığımız dünya hayatının çekiciliğine gözlerini dikme! Rabbinin nimeti hem daha hayırlı, hem de daha süreklidir.
132) Ailene namazı emret; kendin de ona sabırla devam et. Senden rızık istemiyoruz; (aksine) biz seni rızıklandırıyoruz. Güzel sonuç, takvâ iledir.
133) Onlar: (Muhammed) bize Rabbinden bir mucize getirmeli değil miydi? dediler. Önce gelen kitaplardakinin apaçık delili onlara gelmedi mi?
134) Eğer biz, bundan (Kur'an'dan) önce onları bir azapla helâk etseydik, muhakkak ki şöyle diyeceklerdi: Ya Rabbi! Bize bir elçi gönderseydin de, şu aşağılığa ve rüsvaylığa düşmeden önce âyetlerine uysaydık!
135) De ki: Herkes beklemektedir: Öyle ise siz de bekleyin. Yakında anlayacaksınız; doğru düzgün yolun volcuları kimmis ve hidavette olan kimmis!

21- el-ENBİYA SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 112 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ (١) مَا
يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ (٢) لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (٣)
قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ (٤) بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلْ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ
شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ (٥) مَا آمَنَتْ
قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ (٦) وَمَا أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ (٧) وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ
وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ (٨) ثُمَّ صَدَقْنَاهُمْ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ
وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ (٩) لَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا
فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٠)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) İnsanların hesaba çekilecekleri (gün) yaklaştı. Hal böyle iken onlar, gaflet içinde yüz çevirdiler.
2) Rablerinden kendilerine ne zaman yeni bir ihtar gelse, onlar bunu, hep alaya alarak dinlerler.
3) Kalpleri hep eğlencede(gaflette),hem o zalimler şu gizli fısıltıyı yaptılar: Bu (Muhammed), sizin gibi bir beşer olmaktan başka nedir ki! Siz şimdi gözünüz göre göre büyüye mi kapılıyorsunuz?
4) (Peygamber) dedi ki: Rabbim, yerde ve gökte (söylenmiş) her sözü bilir. O, hakkıyla işiten ve bilendir.
5) "Hayır, dediler, (bunlar) saçma sapan rüyalardır; bilakis onu kendisi uydurmuştur; belki de o, şairdir. (Eğer öyle değilse) bize hemen, öncekilere gönderilenin benzeri bir âyet getirsin."
6) Bunlardan önce helâk ettiğimiz hiçbir belde iman etmemişti; şimdi bunlar mı iman edecekler?
7) Biz, senden önce de, kendilerine vahiy verdiğimiz kişilerden başkasını peygamber olarak göndermedik. Eğer bilmiyorsanız bilenlerden sorunuz.
8) Biz onları (peygamberleri), yemek yemez birer (cansız) ceset olarak yaratmadık. Onlar (bu dünyada) ebedî de değillerdir.
9) Sonra onlara (verdiğimiz) sözü yerine getirdik; böylece, hem onları hem de dilediğimiz (başka) kimseleri kurtuluşa erdirdik; müsrifleri de helâk ettik.
10) Andolsun, size içinde sizin için öğüt bulunan bir kitap indirdik. Hâla akıllanmaz mısınız?

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
آخَرِينَ (١١) فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ
(١٢) لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ
وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ (١٣) قَالُوا يَاوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ (١٤) فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ
حَصِيدًا خَامِدِينَ (١٥) وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ (١٦) لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ
لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ (١٧) بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ
فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ (١٨)
وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ (١٩) يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ (٢٠) أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنْ الْأَرْضِ هُمْ
يُنشِرُونَ (٢١) لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا
فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (٢٢) لَا يُسْأَلُ
عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ (٢٣) أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً
قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ (٢٤)

11) Zalim olan nice beldeyi kırıp geçirdik; arkasından da nice başka topluluklar vücuda getirdik.
12) Azabımızı hissettiklerinde bir de bakarsın ki oralardan (azap bölgesinden) kaçıyorlar!
13) "Kaçmayın! İçinde bulunduğunuz refaha ve yurtlarınıza dönün! Çünkü size sorular sorulacak!"
14) "Vay başımıza gelenlere! dediler; gerçekten biz zalim insanlarmışız."
15) Biz kendilerini, kuruyup biçilmiş ekine, sönmüş ateşe çevirinceye kadar bu feryatları sürüp gider.
16) Biz, göğü, yeri ve bunlar arasındakileri, oyuncular olarak yaratmadık.
17) Eğer bir eğlence edinmek isteseydik, onu kendi tarafımızdan edinirdik. biz yapanlardan değiliz.
18) Bilakis biz, hakkı bâtılın tepesine bindiririz de o, bâtılın işini bitirir. Bir de bakarsınız ki, bâtıl yok olup gitmiştir. yakıştırdığınız sıfatlardan dolayı yazıklar olsun size!
19) Göklerde ve yerde kimler varsa O'na aittir. O'nun huzurunda bulunanlar, O'na ibadet hususunda kibirlenmezler ve yorulmazlar.
20) Onlar, bıkıp usanmaksızın gece gündüz tesbih ederler.
21) Yoksa, yerden birtakım tanrılar edindiler de, onlar mı diriltecekler?
22) Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar bulunsaydı, yer ve gök, (bunların nizamı) kesinlikle bozulup gitmişti. Demek ki Arş'ın Rabbi olan Allah, onların yakıştırdıkları sıfatlardan münezzehtir.
23) Allah, yaptığından sorumlu tutulamaz; onlar ise sorguya çekileceklerdir.
24) Yoksa O'ndan başka birtakım tanrılar mı edindiler? De ki: Haydi delillerinizi getirin! İşte benimle beraber olanların Kitab'ı ve benden öncekilerin Kitab'ı. Hayır, onların çoğu hakkı bilmezler; bu yüzden de yüz çevirirler.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ (٢٥) وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَانُ وَلَدًا
سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ (٢٦) لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ
وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ (٢٧) يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ
مُشْفِقُونَ (٢٨) وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَلِكَ
نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ (٢٩) أَوَلَمْ يَرَى
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا
وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ (٣٠) وَجَعَلْنَا
فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا
سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (٣١) وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا
مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ (٣٢) وَهُوَ الَّذِي
خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ
يَسْبَحُونَ (٣٣) وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ أَفَإِيْنْ
مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ (٣٤) كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
وَنَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (٣٥)

25) Senden önce hiçbir resûl göndermedik ki ona: "Benden başka İlâh yoktur; şu halde bana kulluk edin" diye vahyetmiş olmayalım.
26) Rahmân (olan Allah, melekleri) evlât edindi, dediler. Hâşâ! O, bundan münezzehtir. Bilakis (melekler), lütuf ve ihsana mazhar olmuş kullardır.
27) O'ndan (emir almazdan) önce konuşmazlar; onlar, sadece O'nun emri ile hareket ederler.
28) Allah, onların önlerindekini de, arkalarındakini de (yaptıklarını da, yapacaklarını da) bilir. Allah rızasına ulaşmış olanlardan başkasına şefaat etmezler. Onlar, Allah korkusundan titrerler!
29) Onlardan her kim: "Tanrı O değil, benim!" derse, biz onu cehennemle cezalandırırız. İşte biz, zalimlere böyle ceza veririz!
30) İnkâr edenler, göklerle yer bitişik bir halde iken bizim, onları birbirinden kopardığımızı ve her canlı şeyi sudan yarattığımızı görüp düşünmediler mi? Yine de inanmazlar mı?
31) Onları sarsmasın diye yeryüzünde bir takım dağlar diktik. Orada geniş geniş yollar açtık; ta ki maksatlarına ulaşsınlar.
32) Biz, gökyüzünü korunmuş bir tavan gibi yaptık. Onlar ise, gökyüzünün âyetlerinden yüz çevirirler.
33) O, geceyi, gündüzü, güneşi, ayı... yaratandır. Her biri bir yörüngede yüzmektedirler.
34) Biz, senden önce de hiçbir beşere ebedîlik vermedik. Şimdi sen ölürsen, sanki onlar ebedî mi kalacaklar?
35) Her canlı, ölümü tadar. Bir deneme olarak sizi hayırla da, şerle de imtihan ederiz. Ve siz, ancak bize döndürüleceksiniz.

وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي
يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَانِ هُمْ كَافِرُونَ (٣٦)
خُلِقَ الْإِنسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِي
(٣٧) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ (٣٨)
لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَنْ وُجُوهِهِمْ النَّارَ
وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ (٣٩) بَلْ تَأْتِيهِمْ
بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (٤٠)
وَلَقَدْ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون (٤١) قُلْ مَنْ يَكْلَؤُكُمْ
بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنْ الرَّحْمَانِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ
مُعْرِضُونَ (٤٢) أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا
يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِنَّا يُصْحَبُونَ (٤٣) بَلْ
مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمْ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ
أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمْ الْغَالِبُونَ (٤٤)

36) (Resûlüm!) Kâfirler seni gördükleri zaman: "Sizin ilâhlarınızı diline dolayan bu mu?" diyerek seni hep alaya alırlar. Halbuki onlar, çok esirgeyici Allah'ın Kitabını inkâr edenlerin ta kendileridir.
37) İnsan, aceleci (bir tabiatta) yaratılmıştır. Size âyetlerimi göstereceğim; benden acele istemeyin.
38) "Eğer, diyorlar, doğru iseniz, ne zaman (gerçekleşecek) bu tehdit?"
39) İnkâr edenler, yüzlerinden ve sırtlarından (saran) ateşi savamayacakları, kendilerine yardım dahi edilmeyeceği zamanı bir bilselerdi!
40) Bilâkis kendilerine o (kıyamet) öyle âni gelir ki, onları şaşırtır. Artık, ne reddedebilirler onu, ne de kendilerine mühlet verilir.
41) Andolsun, senden önceki peygamberlerle de alay edildi; ama onları alaya alanları, o alay konusu ettikleri şey kuşatıverdi.
42) De ki: Allah'a karşı sizi gece gündüz kim koruyacak? Buna rağmen onlar Rablerini anmaktan yüz çevirirler.
43) Yoksa kendilerini bize karşı savunacak birtakım ilâhları mı var? (O ilâh dedikleri şeyler) kendilerine bile yardım edecek güçte değildirler. Onlar bizden de alâka ve destek görmezler.
44) Evet, onları da, atalarını da barındırdık. Nihayet ömür kendilerine (hiç bitmeyecek gibi) uzun geldi. Oysa onlar, bizim gelip (kâfirlere ait) araziyi çevresinden eksilteceğimizi görmezler mi? Şu halde, üstün gelen onlar mı?

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا
يُنذَرُونَ (٤٥) وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ
يَاوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (٤٦) وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ
الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ
أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ (٤٧) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَ (٤٨) الَّذِينَ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ (٤٩)
وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنكِرُونَ (٥٠) وَلَقَدْ
آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ (٥١) إِذْ قَالَ
لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ (٥٢)
قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ (٥٣) قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنْتُمْ
وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٥٤) قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ
مِنَ اللَّاعِبِينَ (٥٥) قَالَ بَل رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَى ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ (٥٦) وَتَاللَّهِ
لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ (٥٧)

45) De ki: Ben, sadece, vahiy ile sizi ikaz ediyorum. Fakat, sağır olanlar, ikaz edildikleri zaman bu çağrıyı duymazlar.
46) Andolsun, onlara Rabbinin azabından ufak bir esinti dokunsa, hiç şüphesiz, "Vah bize! Hakikaten biz zalim kimselermişiz!" derler.
47) Biz, kıyamet günü için adalet terazileri kurarız. Artık kimseye, hiçbir şekilde haksızlık edilmez. (Yapılan iş,) bir hardal tanesi kadar dahi olsa, onu (adalet terazisine) getiririz. Hesap gören olarak biz (herkese) yeteriz.
48) Andolsun biz, Musa ve Harun'a, takvâ sahipleri için bir ışık, bir öğüt ve Furkan'ı verdik.
49) (O takvâ sahipleri ki) onlar, görmedikleri halde Rablerine candan saygı gösterirler. Yine onlar, kıyametten korkan kimselerdir.
50) İşte bu (Kur'an) da, bizim indirdiğimiz hayırlı ve faydalı bir öğüttür. Şimdi onu inkâr mı ediyorsunuz?
51) Andolsun ki İbrahim'e daha önceden, doğru yolu bulma imkanı vermiştik ve biz onu bilenlerdik.
52) Hani babasına ve kavmine demişti ki: *"İbadet edip durduğunuz bu heykeller de ne oluyor?"*
53) *"Atalarımızı bunlara ibadet ederken bulduk."* Dediler.
54) Dedi ki: *"Andolsun siz ve atalarınız apaçık bir sapıklık içindesiniz."*
55) *"Sen bize gerçeği mi getirdin, yoksa oyun oynayanlardan mısın?"* dediler.
56) Dedi ki: *"Hayır, sizin Rabbiniz göklerin ve yerin Rabbidir, onları kendisi yaratmıştır ve ben de buna şahitlik edenlerdenim."*
57) *"Andolsun Allah'a, sizler arkanızı dönüp gittikten sonra, ben sizin putlarınıza muhakkak bir tuzak kuracağım."*

51) Andolsun ki Biz İbrahim'e daha önceden, küçükken, din ve dünya hususunda doğru yolu bulma, çeşitli hayırlara ulaşma imkanı vermiştik. Onu Allah'ın birliğini düşünmeye ve delil getirmeye muvaffak kıldık. Biz onun kendisine verdiğimiz peygamberliğe ve üstünlüğe layık, ehil bir kimse olduğunu biliyorduk.
52) Hani bir zamanlar İbrahim babası Azer'e ve müşrik kavmine demişti ki: *"İbadet edip durduğunuz, tapındığınız, karşılarında bel büküp eğilmekte olduğunuz bu heykeller, putlar da ne oluyor?"*
53) *"Atalarımızı bunlara ibadet ederken bulduk, biz de onların yolundan gidiyoruz."* dediler.
54) İbrahim dedi ki: *"Andolsun siz ve atalarınız o putlara taptığınız için apaçık bir sapıklık içindesiniz. Çünkü onlar cansızdır. Ne yararları, ne zararları olur, ne de sizi duyabilirler."*
55) *"Sen bize gerçeği mi getirdin, söylediğinde ciddi misin? Yoksa bizimle eğlenip oyun oynayanlardan mısın? Bizimle dalga mı geçiyorsun? Söylediğin bu söz gerçek mi, yoksa şaka mı?"* dediler.
56) İbrahim dedi ki: *"Hayır, aksine sizin ibadete layık olan Rabbiniz, ilah oldukları iddia edilen bu putlar değil, göklerin ve yerin hiçbir örneğe ihtiyaç duymaksızın yaratıcısı olan Rabbiniz Allah'tır. Ben de şehadeti ile davaları sona erdiren bir şahit gibi, kesin ve açık delillerle Allah'ın birliğine şahitlik edenlerdenim."*
57) *"Andolsun Allah'a, sizler arkanızı dönüp bayram yerine gittikten sonra, ben sizin putlarınıza muhakkak bir tuzak kuracak ve onlara zarar verme yollarını arayacağım."*

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ (٥٨)
قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ (٥٩) قَالُوا
سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (٦٠) قَالُوا فَأْتُوا بِهِ
عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ (٦١) قَالُوا أَأَنْتَ
فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَاإِبْرَاهِيمُ (٦٢) قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ
هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنطِقُونَ (٦٣) فَرَجَعُوا إِلَى
أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ (٦٤) ثُمَّ نُكِسُوا
عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنطِقُونَ (٦٥) قَالَ
أَفَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ
(٦٦) أُفٍّ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
(٦٧) قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنتُمْ فَاعِلِينَ
(٦٨) قُلْنَا يَانَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى إِبْرَاهِيمَ (٦٩)
وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ (٧٠) وَنَجَّيْنَاهُ
وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ (٧١)
وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ
(٧٢)

58) Derken, ona başvururlar diye büyükleri dışında onların hepsini paramparça etti.

59) Dediler ki: *"İlahlarımıza bunu kim yaptı? Şüphesiz o zalimlerdendir."*

60) Dediler ki: *"Kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını işittik."*

61) Dediler ki: *"Öyleyse, onu insanların gözü önüne getirin ki ona şahid olsunlar."*

62) Dediler ki: *"Ey İbrahim, bunu ilahlarımıza sen mi yaptın?"*

63) Dedi ki: *"Hayır, bu yapmıştır, bu onların büyükleridir; eğer konuşabiliyorsa, siz onlara soruverin."*

64) Kendi vicdanlarına dönerek dediler ki: *"Muhakkak asıl zalimler sizlersiniz."*

65) Sonra başaşağı edildiler de: *"Sen de çok iyi bilirsin ki bunlar konuşamazlar."*

66) Dedi ki: *"O halde, Allah'ı bırakıp da sizlere yararı olmayan ve zararı dokunmayan şeylere mi ibadet ediyorsunuz?"*

67) *"Yuh size ve Allah'tan başka ibadet ettiklerinize. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"*

68) Dediler ki: *"Eğer yapacaksanız, onu yakın ve ilahlarınıza yardımda bulunun."*

69) *"Ey ateş, İbrahim'e karşı serin ve selamet ol!"* dedik.

70) Ona bir tuzak kurmak istediler, fakat biz onları daha çok hüsrana uğrayanlar kıldık.

71) Onu ve Lut'u kurtarıp içinde, alemler için bereketlendirdiğimiz yere çıkardık.

72) Ona İshak'ı bağışladık, üstüne de Yakub'u; her birini salihler kıldık.

58) Derken İbrahim, belki ona başvururlar, bu işi kimin yaptığını öğrenirler, putların aciz olduğu ortaya çıkar ve kavminin aleyhine delil olur diye büyükleri dışında putların hepsini balta ile paramparça etti, onları bir kırıntı haline getirdi. Sonra da baltayı büyük putun boynuna astı.

59) Bayramdan döndükten sonra ilahlarına bakıp onlara yapılanı gördüklerinde, bunu yapanı araştırıp kınayarak şöyle dediler: *"İlahlarımıza bunu kim yaptı? Şüphesiz o zalimlerden biridir. Çok büyük bir suç işlemiştir. Çünkü o, saygı ve hürmete layık olan ilahlara karşı gelmeye cüret etmiştir."*

60) İbrahim'in: "Vallahi, putlarınıza tuzak kuracağım" sözünü işiten şahıs dedi ki: *"Biz, kendisine İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını, onları yerdiğini, ayıpladığını ve onlara sövdüğünü işittik. Belki de ilahları parçalayan odur."*

61) Bunun üzerine Nemrut ve kavminin ileri gelenleri dediler ki: *"Öyleyse, İbrahim'i insanların, herkesin gözü önüne getirin, onu herkesin gözü önünde sorgulayalım ki, insanlar ona verilecek cezaya şahid olsunlar da bu olaydan ibret alıp bir daha aynı şeyi yapmasınlar."*

62) Nemrut ve kavminin ileri gelenleri İbrahim'i getirip ona dediler ki: *"Ey İbrahim, bunu ilahlarımıza sen mi yaptın? İlahlarımızı parçalayan sen misin?"*

63) İbrahim onları susturmak ve aleyhlerine delil getirmek amacıyla dedi ki: *"Hayır, bilakis onları bu büyük put parçalamıştır. Sizin kendisiyle beraber bu küçük putlara tapmanıza kızdı da onları kırdı. Eğer konuşabiliyorlarsa, bu putlara, kendilerini kimin kırdığını sorun."*

64) Kendi vicdanlarına dönerek olayı düşündüler ve şöyle dediler: *"Muhakkak asıl zalimler sizlersiniz. Çünkü siz, konuşamayan bir varlığa ibadet ediyorsunuz."*

65) Sonra bu gerçeği itiraftan vazgeçip, kibir ve taşkınlığa, eski inanç ve tartışmalarına dönerek başaşağı edildiler de ısrar ve inatla dediler ki: *"Ey İbrahim! Allah'a yemin ederiz ki, senin de çok iyi bildiğin gibi bu putlar konuşamaz ve cevap veremezler. Onlara sormamızı bizden nasıl istiyorsun?"*

66) İbrahim dedi ki: *"O halde, Allah'ı bırakıp da sizlere yararı olmayan ve zararı dokunmayan cansız şeylere mi ibadet ediyorsunuz, onlara mı tapıyorsunuz?"*

67) *"Yuh size ve Allah'tan başka ibadet ettiklerinize. Yaptığınız işin çirkinliğini, bu putların ibadete layık ve münasip olmadığını ve ibadetin ancak Allah'ın hakkı olduğunu anlamıyor musunuz? Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"*

68) Bu delil karşısında susup da cevap veremez hale geldiklerinde, kaba kuvvete ve işkenceye başvurdular. Dediler ki: *"İlahlarınıza yarım etmek ve intikamlarını almak için İbrahim'i ateşe atıp yakın. Siz, gerçekten putların yardımcıları iseniz, böyle yapın."*

69) Biz de dedik ki: *"Ey ateş, İbrahim'e karşı serin ve selamet, soğuk ve esenlikli ol!"*

70) Nemrut ve kavminin ileri gelenleri, ateşte yakmak suretiyle İbrahim'e bir tuzak kurmak istediler, fakat biz onları insanların en çok hüsrana uğrayanları kıldık. Çünkü Allah'ın peygamberine tuzak kurdular. Allah da tuzaklarını başlarına geçirdi.

71) İbrahim'i ve yeğeni Haran oğlu Lut'u kâfirlerin eziyetlerinin yapıldığı Irak bölgesinden kurtarıp içinde, alemler için nehir ve ağaçlarla bereketlendirdiğimiz, çok peygamberler gönderdiğimiz Şam bölgesine çıkardık.

72) İbrahim Rabbinden çocuk istedikten sonra ihtiyar ve yaşlı olmasına rağmen ona İshak'ı bağışladık, üstüne de o istemediği halde fazladan İshak'ın oğlu Yakub'u verdik; her birini, İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u salihler, hayırlı ve iyi kıldık.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَابِدِينَ
(٧٣) وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ
الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ
(٧٤) وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٧٥)
وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ
الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (٧٦) وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ (٧٧)
وَدَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ
غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ (٧٨) فَفَهَّمْنَاهَا
سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُودَ
الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ (٧٩) وَعَلَّمْنَاهُ
صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ
شَاكِرُونَ (٨٠) وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ (٨١)

73) Ve onları, emrimizle doğru yolu gösteren önderler kıldık. Onlara hayırlar yapmayı, namazı dosdoğru kılmayı ve zekâtı vermelerini vahyettik. Onlar yalnızca bize ibadet eden kimselerdi.
74) Lût'a gelince, ona da hüküm (hakimlik, peygamberlik, hükümdarlık) ve ilim verdik; onu, çirkin işler yapmakta olan memleketten kurtardık. Zira onlar (o memleketin halkı), gerçekten fena işler yapan kötü bir kavimdi.
75) Onu (Lût'u) rahmetimize kabul ettik; çünkü o, sâlihlerden idi.
76) Daha önce Nuh da dua etmiş, biz onun duasını kabul etmiştik. Böylece, kendisini ve (iman eden) yakınlarını büyük sıkıntıdan kurtarmıştık.
77) Onu, âyetlerimizi inkâr eden kavimden koruduk. Gerçekten onlar, fena bir kavim idi; bu yüzden topunu birden (suya) gömdük.
78) Davud ve Süleyman'ı da (an). Bir zaman, bir ekin konusunda hüküm veriyorlardı: bir gurup insanın koyun sürüsü, geceleyin başıboş bir vaziyette bu ekinin içine dağılıp ziyan vermişti. Biz onların hükmünü görüp bilmekte idik.
79) Böylece bunu (bu fetvayı) Süleyman'a biz anlatmıştık. Biz, onların her birine hüküm (hükümdarlık, peygamberlik) ve ilim verdik. Kuşları ve tesbih eden dağları da Davud'a boyun eğdirdik. (Bunları) biz yapmaktayız.
80) Ona, savaş sıkıntılarınızdan sizi koruması için zırh yapmayı öğrettik. Artık şükredecek misiniz?
81) Süleyman'ın emrine de kasırga (gibi esen) rüzgârı verdik; onun emriyle içinde bereketler yarattığımız yere doğru eserdi. Biz herşeyi biliriz.

73) İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u, emrimizle doğru yolu gösteren, kendilerine uyulan önder ve liderler kıldık. Allah'ın emriyle insanlara dine giden yolu gösterirler. Onlara ilimle ameli birleştirmek için hayırlar yapmayı, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı kılmalarını ve zekâtı vermelerini vahyettik. Onlar bizi birleyen ve yalnızca samimiyetle bize ibadet eden kimselerdir.

وَمِنْ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ
وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ (٨٢) وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي
مَسَّنِي الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (٨٣) فَاسْتَجَبْنَا لَهُ
فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً
مِنْ عِنْدِنَا وَذِكْرَى لِلْعَابِدِينَ (٨٤) وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ
وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنْ الصَّابِرِينَ (٨٥) وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي
رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنْ الصَّالِحِينَ (٨٦) وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ
مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنتُ مِنْ الظَّالِمِينَ (٨٧)
فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنْ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ
(٨٨) وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ
خَيْرُ الْوَارِثِينَ (٨٩) فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى
وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ (٩٠)

82) Şeytanlar arasından da, onun için dalgıçlık eden (ve inciler çıkaran) ve bundan başka işler görenler vardı. Biz onları gözetim altında tutuyorduk.
83) Eyyub'u da (an). Hani Rabbine: "Başıma bu dert geldi. Sen, merhametlilerin en merhametlisisin" diye niyaz etmişti.
84) Bunun üzerine biz, tarafımızdan bir rahmet ve kulluk edenler için bir hatıra olmak üzere onun duasını kabul ettik; kendisinde dert ve sıkıntı olarak ne varsa giderdik ve ona aile efradını, ayrıca bunlarla birlikte bir mislini daha verdik.
85) İsmail'i, İdris'i ve Zülkifi de (yâdet). Hepsi de sabreden kimselerdendi.
86) Onları rahmetimize kabul ettik. Onlar hakikaten iyi kimselerdendi.
87) Zünnûn'u da. O öfkeli bir halde geçip gitmişti; bizim kendisini asla sıkıştırmayacağımızı zannetmişti. Nihayet karanlıklar içinde: "Senden başka hiçbir tanrı yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum!" diye niyaz etti.
88) Bunun üzerine onun duasını kabul ettik ve onu kederden kurtardık. İşte biz müminleri böyle kurtarırız.
89) Zekeriyya'yı da (an). Hani o, Rabbine şöyle niyaz etmişti: Rabbim! Beni yalnız bırakma! Sen, vârislerin en hayırlısısın, (her şey sonunda senindir).
90) Biz onun da duasını kabul ettik ve ona Yahya'yı verdik; eşini de kendisi için (çocuk doğurmaya) elverişli kıldık. Onlar (bütün bu peygamberler), hayır işlerinde koşuşurlar, umarak ve korkarak bize yalvarırlardı; onlar, bize karşı derin saygı içindeydiler.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا
وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ **(٩١)** إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً
وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِي **(٩٢)** وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلٌّ
إِلَيْنَا رَاجِعُونَ **(٩٣)** فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ **(٩٤)** وَحَرَامٌ
عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ **(٩٥)** حَتَّى إِذَا
فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنسِلُونَ
(٩٦) وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ
الَّذِينَ كَفَرُوا يَاوَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ **(٩٧)** إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ
جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ **(٩٨)** لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ آلِهَةً مَا
وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ **(٩٩)** لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ
فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ **(١٠٠)** إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا
الْحُسْنَى أُولَئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ **(١٠١)**

91) Irzını iffetle korumuş olanı (Meryem'i de an.) Biz ona ruhumuzdan üfledik; onu ve oğlunu cümle âlem için bir ibret kıldık.
92) Hakikaten bu (bütün peygamberler ve onlara iman edenler) bir tek ümmet olarak sizin ümmetinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. Öyle ise bana kulluk edin.
93) (İnsanlar) kendi aralarında (din ve devlet) işlerinin birliğini bozdular. Halbuki hepsi bize döneceklerdir.
94) Bu durumda her kim mümin olarak iyi davranışlar yaparsa onun çabasını görmezlikten gelmek olmaz. Zira biz onu yazmaktayız.
95) Helâk ettiğimiz bir belde için artık (yeniden mâmur olmak) imkânsızdır; çünkü onlar geri dönemeyeceklerdir.
96) Nihayet Ye'cûc ve Me'cûc açıldığı ve onlar her tepeden akın ettiği zaman;
97) Ve gerçek vaad (ölüm, kıyamet) yaklaşınca, birden, inkâr edenlerin gözleri donakalır! "Yazıklar olsun bize! (derler), gerçekten biz, bu durumdan habersizmişiz; hatta biz zalim kimselermişiz."
98) Siz ve Allah'ın dışında taptığınız şeyler cehennem yakıtısınız. Siz oraya gireceksiniz.
99) Eğer onlar birer tanrı olsalardı oraya (cehenneme) girmezlerdi. Halbuki hepsi (tapanlar da tapılanlar da) orada ebedî kalacaklardır.
100) Orada onlara inim inim inlemek düşer. Yine onlar orada (hiçbir iyi haber) duymazlar.
101) Tarafımızdan kendilerine güzel âkıbet takdir edilmiş olanlara gelince, işte bunlar cehennemden uzak tutulurlar.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ
خَالِدُونَ (١٠٢) لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ
الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ (١٠٣) يَوْمَ
نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ
خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ (١٠٤) وَلَقَدْ
كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِي
الصَّالِحُونَ (١٠٥) إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ (١٠٦)
وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ (١٠٧) قُلْ إِنَّمَا يُوحَى
إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (١٠٨)
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَمْ
بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ (١٠٩) إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ
وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ (١١٠) وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ
وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ (١١١) قَالَ رَبِّ احْكُم بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا
الرَّحْمَانُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ (١١٢)

102) Bunlar onun uğultusunu duymazlar; gönüllerinin dilediği nimetler içinde ebedî kalırlar.
103) En büyük dehşet dahi onları tasalandırmaz. Melekler kendilerini şöyle karşılar: İşte bu size vâdedilmiş olan (mutlu) gününüzdür.
104) (Düşün o) günü ki, yazılı kâğıtların tomarını dürer gibi göğü toplayıp düreriz. Tıpkı ilk yaratmaya başladığımız gibi onu tekrar o hale getiririz. (Bu,) üzerimize aldığımız bir vaad oldu. Biz, (vâdettiğimizi) yaparız.
105) Andolsun Zikir'den sonra Zebur'da da: "Yeryüzüne iyi kullarım vâris olacaktır" diye yazmıştık.
106) İşte bunda, (bize) kulluk eden bir kavim için bir mesaj vardır.
107) (Resûlüm!) Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.
108) De ki: Bana sadece, sizin ilâhınızın ancak bir tek Allah olduğu vahyedildi. Hâla müslüman olmayacak mısınız?
109) Eğer yüz çevirirlerse de ki: (Bana emrolunanı) hepinize açıkladım. Artık size vâdolunan şey (mahşerde toplanma zamanınız) yakın mı uzak mı, bilmiyorum.
110) Şüphesiz Allah sözün açığını da bilir, gizli tuttuklarınızı da bilir.
111) Bilmiyorum, belki de o (azabın ertelenmesi), sizi denemek ve bir zamana kadar sizi (imkânlardan) faydalandırmak içindir.
112) (Muhammed:) Rabbim! (Onlar hakkında) adaletinle hükmünü ver. Bizim Rabbimiz Rahmân'dır. Sizin anlattıklarınıza karşı yardımı umulandır, dedi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (١)
يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ
ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ
بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ (٢) وَمِنَ النَّاسِ مَنْ
يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ (٣)
كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ
السَّعِيرِ (٤) يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ
فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ
مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ
مَا نَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا
أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ
الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً
فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ
زَوْجٍ بَهِيجٍ (٥)

22- el-HACC SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 78 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Ey insanlar! Rabbinizden korkun! Çünkü kıyamet vaktinin depremi müthiş bir şeydir!
2) Onu gördüğünüz gün, her emzikli kadın emzirdiği çocuğu unutur, her gebe kadın çocuğunu düşürür. İnsanları da sarhoş bir halde görürsün. Oysa onlar sarhoş değillerdir; fakat Allah'ın azabı çok dehşetlidir!
3) İnsanlardan, bilgisi olmaksızın Allah hakkında tartışmaya giren ve her inatçı şeytana uyan birtakım kimseler vardır.
4) Onun (şeytan) hakkında şöyle yazılmıştır: Kim onu yoldaş edinirse bilsin ki (şeytan) kendisini saptıracak ve alevli ateşin azabına sürükleyecektir.
5) Ey insanlar! Eğer yeniden dirilmekten şüphede iseniz, şunu bilin ki, biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra alakadan (aşılanmış yumurtadan), sonra uzuvları (önce) belirsiz, (sonra) belirlenmiş canlı et parçasından (uzuvları zamanla oluşan ceninden) yarattık ki size (kudretimizi) gösterelim. Ve dilediğimizi, belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde bekletiriz; sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra güçlü çağınıza ulaşmanız için (sizi büyütürüz). İçinizden kimi vefat eder; yine içinizden kimi de ömrün en verimsiz çağına kadar götürülür; ta ki bilen bir kimse olduktan sonra bir şey bilmez hale gelsin. Sen, yeryüzünü de kupkuru ve ölü bir halde görürsün; fakat biz, üzerine yağmur indirdiğimizde o, kıpırdanır, kabarır ve her çeşitten (veya çiftten) iç açıcı bitkiler verir.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَى وَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٦) وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ
يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ (٧) وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ (٨) ثَانِيَ عِطْفِهِ
لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ (٩) ذَلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ
اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (١٠) وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ
عَلَى حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ
انْقَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ
الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ (١١) يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ
وَمَا لَا يَنْفَعُهُ ذَلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ (١٢) يَدْعُوا لَمَنْ
ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَى وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ (١٣)
إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ (١٤)
مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَنْ لَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لِيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ
كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ (١٥)

6) Çünkü Allah hakkın ta kendisidir; O, ölüleri diriltir; yine O, her şeye hakkıyla kadirdir.
7) Kıyamet vakti de gelecektir; bunda şüphe yoktur. Ve Allah kabirlerdeki kimseleri diriltip kaldıracaktır.
8) İnsanlardan bazısı, bir bilgisi, bir rehberi ve aydınlatıcı bir kitaba dayanmaksızın, Allah hakkında tartışır.
9) Allah yolundan saptırmak için yanını eğip bükerek (kibir ve azamet içinde) Allah hakkında tartışmaya kalkar. Onun için dünyada bir rezillik vardır; kıyamet gününde ise ona yakıcı azabı tattıracağız.
10) İşte bu, önceden yapıp ettiklerin yüzündendir (denilir). Elbette Allah kullarına haksızlık edici değildir.
11) İnsanlardan kimi Allah'a yalnız bir yönden kulluk eder. Şöyle ki: Kendisine bir iyilik dokunursa buna pek memnun olur, bir de musibete uğrarsa çehresi değişir (dinden yüz çevirir). O, dünyasını da, ahiretini de kaybetmiştir. İşte bu, apaçık ziyanın ta kendisidir.
12) O, Allah'ı bırakıp, kendisine ne faydası, ne de zararı dokunacak olan şeylere yalvarır. Bu, (haktan) büsbütün uzak olan sapıklığın ta kendisidir.
13) O, zararı faydasından daha (akla) yakın olan bir varlığa yalvarır. O (yalvardığı), ne kötü bir yardımcı, ne kötü bir dosttur!
14) Muhakkak ki Allah, iman edip iyi davranışlarda bulunan kimseleri, zemininden ırmaklar akan cennetlere kabul eder. Şüphesiz Allah dilediği şeyi yapar.
15) Her kim, Allah'ın, dünya ve ahirette ona asla yardım etmeyeceğini zannetmekte ise, artık o kimse tavana bir ip atsın;; sonra da (ayağını yerden) kessin! Şimdi bu kimse baksın! Acaba, hilesi (bu yaptığı), öfke duyduğu şeyi gerçekten engelleyecek mi?

وَكَذَلِكَ أَنزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ (١٦)
إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (١٧) أَلَمْ تَرَى أَنَّ
اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ
وَكَثِيرٌ مِنْ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنْ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ (١٨) هَذَانِ
خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ
ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمْ الْحَمِيمُ (١٩)
يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ (٢٠) وَلَهُمْ مَقَامِعُ
مِنْ حَدِيدٍ (٢١) كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ
أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (٢٢) إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ
فِيهَا حَرِيرٌ (٢٣)

16) İşte böylece biz o Kur'an'ı açık seçik âyetler halinde indirdik. Gerçek şu ki Allah dilediği kimseyi doğru yola sevkeder.
17) Mümin olanlar, yahudi olanlar, sâbiîler, hıristiyanlar, mecûsîler ve müşrik olanlara gelince, muhakkak ki Allah, bunlar arasında kıyamet gününde (ayrı ayrı) hükmünü verir. Çünkü Allah her şeyi hakkıyla bilendir.
18) Görmez misin ki, göklerde olanlar ve yerde olanlar, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların birçoğu Allah'a secde ediyor; birçoğunun üzerine de azap hak olmuştur. Allah kimi hor ve hakir kılarsa, artık onu değerli kılacak bir kimse yoktur. Şüphesiz Allah dilediğini yapar.
19) Şu iki gurup, Rableri hakkında çekişen iki hasımdır: İmdi, inkâr edenler için ateşten bir elbise biçilmiştir. Onların başlarının üstünden kaynar su dökülecektir!
20) Bununla, karınlarının içindeki (organlar) ve derileri eritilecektir!
21) Bir de onlar için demir kamçılar vardır!
22) Izdıraptan dolayı oradan her çıkmak istediklerinde, oraya geri döndürülürler ve: "Tadın bu yakıcı azabı!" (denilir).
23) Muhakkak ki Allah, iman edip iyi davranışlarda bulunanları, zemininden ırmaklar akan cennetlere kabul eder. Bunlar orada altın bileziklerle ve incilerle bezenirler. Orada giyecekleri ise ipektir.

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ
(٢٤) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ
وَالْبَادِي وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ
(٢٥) وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي
شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ
(٢٦) وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ
ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ (٢٧) لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ
لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا
رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ
الْفَقِيرَ (٢٨) ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ
وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ (٢٩) ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ
اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى
عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ
(٣٠)

24) Ve onlar, sözün en güzeline yöneltilmişler, övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna iletilmişlerdir.
25) İnkâr edenler, Allah'ın yolundan ve -yerli, taşralı- bütün insanlara eşit (kıble veya mâbed) kıldığımız Mescid-i Harâm'dan (insanları) alıkoymaya kalkanlar (şunu bilmeliler ki) kim orada (böyle) zulüm ile haktan sapmak isterse ona acı azaptan tattırırız.
26) Hani biz İbrahim’e Evin yerini tayin etmiş ve şöyle demiştik: *“Bana hiçbir şeyi şirk koşma, tavaf edenler, kıyam edenler, rükû ve sucûd edenler için Evimi tertemiz tut.”*
27) *“Ve insanlar arasında haccı ilân et! Gerek yaya, gerekse uzak yollardan gelen yorgun düşmüş develer üstünde sana gelsinler.”*
28) Kendileri için bir takım yararlara şahid olsunlar ve kendilerine rızık olarak verdiği hayvanlar üzerine belli günlerde Allah’ın adını ansınlar. Artık bunlardan yiyin ve zorluk çeken yoksulu da doyurun.
29) Sonra kirlerini gidersinler, adaklarını yerlerine getirsinler ve Beyt-i Atik’i tavaf etsinler.
30) Durum böyle. Her kim, Allah'ın emir ve yasaklarına saygı gösterirse, bu, Rabbinin katında kendisi için daha hayırlıdır. Size okunanların dışında kalan hayvanlar size helâl kılındı. O halde, pislikten, putlardan sakının; yalan sözden sakının.

26) Hani bir zamanlar biz İbrahim’e inşa etmesi için Beytullah’ın yerini tayin etmiş ve ilham edip şöyle emretmiştik: *“Bana hiçbir şeyi şirk, ortak koşma, Ka’be’yi yalnızca Allah rızası için ve Allah adına yap, tavaf edenler, orada kıyama duranlar, ikamet edenler, kıyam edenler, rükû ve sucûd edenler için Evimi maddi ve manevi her türlü pisliklerden tertemiz tut.”*
27) *“Ve insanlar arasında haccı ilân et! İnsanları, Beytullah’ı haccetmeye davet ederek onlara seslen. Gerek yaya, gerekse uzak yollardan gelen yorgun düşmüş develer üstünde sana gelsinler.”*
28) Kendileri için dini ve dünyevi bir takım yararlara şahid olsunlar ve Allah’ın kendilerine rızık olarak verdiği nimetlere, deve, sığır, koyun, keçi gibi hayvanlardan dolayı şükretmek için bayram günlerinde, Zilhiccenin on gününde, yahut arefe gününden veya kurbanın birinci gününden itibaren teşrik günlerinin sonuna kadar olan günlerde Mekke’ye gönderilen kurbanları ve diğer kurbanlık ve hayvanları keserken üzerine Allah’ın adını ansınlar. Artık müstehab kurban oldukları takdirde bu kurbanların etlerinden yiyin ve zorluk çeken, eli darda olan, yoksulluğun zayıf düşürdüğü fakiri de doyurun.
29) Kurbanı kestikten sonra ihramlı iken kendilerine bulaşan kirleri gidersinler. Bu da traş olarak, saçları kısaltarak, saç kirlerini gidererek, bıyık ve tırnaklar kesilerek olur. Allah’a itaat maksadıyla, adadıkları ve kendilerine gerekli kıldıkları adakları yerlerine getirsinler, kurbanları kessinler ve Beyt-i Atik adı da verilen Kabe’nin etrafında ifada yani ziyaret tavafını yapsınlar.

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ
مِنْ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ
سَحِيقٍ (٣١) ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ
تَقْوَى الْقُلُوبِ (٣٢) لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى
ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ (٣٣) وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا
مَنْسَكًا لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ
الْأَنْعَامِ فَإِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا وَبَشِّرْ الْمُخْبِتِينَ (٣٤)
الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَى مَا
أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِ الصَّلَاةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (٣٥)
وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ
فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذَلِكَ سَخَّرْنَاهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٣٦) لَنْ يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا
دِمَاؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَى مِنْكُمْ كَذَلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ
لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَبَشِّرْ الْمُحْسِنِينَ (٣٧) إِنَّ
اللَّهَ يُدَافِعُ عَنْ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كَفُورٍ (٣٨)

31) Kendisine ortak koşmaksızın Allah'ın hanifleri. Kim Allah'a ortak koşarsa sanki o, gökten düşüp parçalanmış da kendisini kuşlar kapmış, yahut rüzgâr onu uzak bir yere sürüklemiş (bir nesne) gibidir.
32) Durum öyledir. Her kim Allah'ın hükümlerine saygı gösterirse, şüphesiz bu, kalplerin takvâsındandır.
33) Onlarda (kurbanlık hayvanlarda veya hac fiillerinde) sizin için belli bir süreye kadar birtakım yararlar vardır. Sonra bunların varacakları (biteceği) yer, Eski Ev'e (Kâbe'ye) kadardır.
34) Biz, her ümmete -(Kurban kesmeye uygun) hayvan cinsinden kendilerine rızık olarak verdiklerimiz üzerine Allah'ın adını ansınlar diye- kurban kesmeyi gerekli kıldık. İmdi, İlâhınız, bir tek İlah'tır. Öyle ise, O'na teslim olun. O ihlâslı ve mütevazi insanları müjdele!
35) Onlar öyle kimseler ki, Allah anıldığı zaman kalpleri titrer; başlarına gelene sabrederler, namaz kılarlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden (Allah için) harcarlar.
36) Biz, büyük baş hayvanları da sizin için Allah'ın (dininin) işaretlerinden (kurban) kıldık. Onlarda sizin için hayır vardır. Şu halde onlar, ayakları üzerine dururken üzerlerine Allah'ın ismini anınız. Yan üstü yere düştüklerinde ise, artık (canı çıktığında) onlardan hem kendiniz yeyin, hem de ihtiyacını gizleyen-gizlemeyen fakirlere yedirin. İşte bu hayvanları biz, şükredesiniz diye sizin istifadenize verdik.
37) Onların ne etleri ne de kanları Allah'a ulaşır; fakat O'na sadece sizin takvânız ulaşır. Sizi hidayete erdirdiğinden dolayı Allah'ı büyük tanıyasınız diye O, bu hayvanları böylece sizin istifadenize verdi. Güzel davrananları müjdele!
38) Allah, iman edenleri korur. Şu da muhakkak ki Allah, hain ve nankör olan herkesi sevgisinden mahrum eder.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَى نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ (٣٩) الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ
يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ
لَهُدِّمَتْ صَوَامِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا
اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ (٤٠) الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ
عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٤١) وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ (٤٢) وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ (٤٣)
وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَى فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ
أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٤٤) فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ
مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ (٤٥) أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ
فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا
فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي
الصُّدُورِ (٤٦)

39) Kendileriyle savaşılanlara (müminlere), zulme uğramış olmaları sebebiyle, (savaş konusunda) izin verildi. Şüphe yok ki Allah, onlara yardıma mutlak surette kadirdir.

40) Onlar, başka değil, sırf "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarılmış kimselerdir. Eğer Allah, bir kısım insanları (kötülüklerini) diğer bir kısmı ile defedip önlemeseydi, mutlak surette, içlerinde Allah'ın ismi bol bol anılan manastırlar, kiliseler, havralar ve mescidler yıkılır giderdi. Allah, kendisine (kendi dinine) yardım edenlere muhakkak surette yardım eder. Hiç şüphesiz Allah, güçlüdür, galiptir.

41) Onlar ki, eğer kendilerine yeryüzünde iktidar verirsek namazı kılar, zekâtı verirler, iyiliği emreder ve kötülükten nehyederler. İşlerin sonu Allah'a varır.

42) Eğer onlar seni yalanlıyorlarsa, onlardan önce Nuh'un kavmi, Ad, Semûd yalanladılar.

43) İbrahim'in kavmi ve Lût'un kavmi de.

44) Medyen halkı da yalanladılar. Musa da yalanlanmıştı. İşte ben o kâfirlere süre tanıdım, sonra onları yakaladım. Nasıl oldu benim onları reddim (cezalandırmam)!

45) Nitekim, birçok memleket vardı ki, o memleket (halkı) zulmetmekte iken, biz onları helâk ettik. Şimdi o ülkelerde duvarlar, (çökmüş) tavanların üzerine yıkılmıştır. Nice kullanılmaz hale gelmiş kuyular ve (ıssız kalmış) ulu saraylar vardır.

46) (Sana karşı çıkanlar) hiç yeryüzünde dolaşmadılar mı? Zira dolaşsalardı elbette düşünecek kalpleri ve işitecek kulakları olurdu. Ama gerçek şu ki, gözler kör olmaz; lâkin göğüsler içindeki kalpler kör olur.

43) Aynı şekilde İbrahim'in, Lût'un ve Şuayb'ın kavmi de rasulleri ve Allah'tan getirdikleri hakikatleri yalanlamışlardı.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ **(٤٧)** وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ **(٤٨)** قُلْ
يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ **(٤٩)** فَالَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ **(٥٠)**
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ **(٥١)** وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ
إِلَّا إِذَا تَمَنَّى أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي
الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ **(٥٢)**
لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ **(٥٣)**
وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ **(٥٤)** وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ **(٥٥)**

47) (Resûlüm!) Onlar senden azabın çabuk gelmesini istiyorlar. Allah vâdinden asla dönmez. Muhakkak ki, Rabbinin nezdinde bir gün sizin saymakta olduklarınızdan bin yıl gibidir.
48) Nice ülkeler var ki, zulmedip dururlarken onlara mühlet verdim. Sonunda onları yakaladım. Dönüş yalnız banadır.
49) De ki: Ey insanlar! Ben ancak sizin için apaçık bir uyarıcıyım.
50) İman edip sâlih ameller işleyen kimseler için mağfiret ve bol rızık vardır.
51) Ayetlerimiz hakkında (onları tesirsiz kılmak için) birbirlerini geri bırakırcasına yarışanlara gelince, işte bunlar, cehennemliklerdir.
52) (Ey Muhammed!) Biz, senden önce hiçbir resûl ve nebî göndermedik ki, o, bir temennide bulunduğunda, şeytan onun dileğine ille de (beşerî arzular) katmaya kalkışmasın. Ne var ki Allah, şeytanın katacağı şeyi iptal eder. Sonra Allah, kendi âyetlerini (lafız ve mana bakımından) sağlam olarak yerleştirir. Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.
53) (Allah, şeytanın böyle yapmasına müsaade eder ki) kalplerinde hastalık olanlar ve kalpleri katılaşanlar için, şeytanın kattığı şeyi bir deneme (vesilesi) yapsın. Zalimler, gerçekten (haktan) oldukça uzak bir ayrılık içindedirler.
54) Bir de, kendilerine ilim verilenler., onun (Kur'an'ın) hakikaten Rabbin tarafından gelmiş bir gerçek olduğunu bilsinler de ona inansınlar, bu sayede kalpleri huzur ve tatmine kavuşsun. Şüphesiz ki Allah, iman edenleri, kesinlikle dosdoğru bir yola yöneltir.
55) İnkâr edenler, kendilerine o saat ansızın gelinceye, yahut da (kendileri için hayır yönünden) kısır bir günün azabı gelinceye kadar onun (Kur'an) hakkında hep şüphe içindedirler.

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٥٦) وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (٥٧) وَالَّذِينَ
هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (٥٨) لَيُدْخِلَنَّهُمْ
مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ (٥٩) ذَلِكَ وَمَنْ
عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ (٦٠) ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٦١)
ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ
الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٦٢) أَلَمْ تَرَى أَنَّ اللَّهَ
أَنزَلَ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ (٦٣) لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٦٤)

56) O gün, mülk Allah'ındır. İnsanlar arasında hüküm verir. (Bu hüküm gereği) iman edip iyi davranışlarda bulunanlar Naîm cennetlerinin içindedirler.
57) İnkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, işte onlar için alçaltıcı bir azap vardır.
58) Allah yolunda hicret edip sonra öldürülen yahut ölenleri hiç şüphesiz Allah güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Şüphesiz Allah, evet O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.
59) Allah onları, herhalde memnun kalacakları bir girilecek yere sokacaktır. Allah, kesinlikle tam bir bilgi sahibidir, halîmdir.
60) İşte böyle. Her kim, kendisine verilen eziyetin dengi ile karşılık verir de, bundan sonra kendisine yine bir tecavüz ve zulüm vaki olursa, emin olmalıdır ki, Allah ona mutlaka yardım edecektir. Hakikaten Allah çok bağışlayıcı ve mağfiret edicidir.
61) Böylece (Allah, haksızlığa uğrayana yardım edecektir ve buna kadirdir). Çünkü Allah, geceyi gündüze katar, gündüzü geceye katar. Şu da muhakkak ki Allah, hakkıyla işiten ve görendir.
62) Böyledir. Çünkü Allah, hakkın ta kendisidir. O'nun dışındaki taptıkları ise bâtılın ta kendisidir. Gerçek şu ki Allah, evet O, uludur, büyüktür.
63) Görmedin mi, Allah, gökten yağmur indirdi de bu sayede yeryüzü yeşeriyor. Gerçekten Allah çok lütufkârdır. (her şeyden) haberdardır.
64) Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. Hakikaten Allah, yalnız O zengindir, övgüye değerdir.

أَلَمْ تَرَى أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ (٦٥) وَهُوَ الَّذِي
أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ (٦٦)
لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي
الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَى هُدًى مُسْتَقِيمٍ (٦٧)
وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ (٦٨) اللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ (٦٩)
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَلِكَ فِي
كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٧٠) وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ وَمَا
لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (٧١) وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ
تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ
بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذَلِكُمْ
النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٧٢)

65) Görmedin mi, Allah, yerdeki eşyayı ve emri uyarınca denizde yüzen gemileri sizin hizmetinize verdi. Göğü de, kendi izni olmadıkça yer üzerine düşmekten korur. Çünkü Allah, insanlara çok şefkatli ve çok merhametlidir.
66) O, (önce) size hayat veren, sonra sizi öldürecek, sonra yine diriltecek olandır. Gerçekten insan, çok nankördür.
67) Biz, her ümmete, uygulamakta oldukları bir ibadet tarzı gösterdik. Öyle ise onlar (ehl-i kitap) bu işte seninle çekişmesinler. Sen, Rabbine davet et. Zira sen, hakikaten dosdoğru bir yoldasın.
68) Eğer seninle münakaşa ve mücâdeleye girişirlerse: "Allah yaptığınızı çok iyi bilmektedir" de.
69) Allah kıyamet gününde, ihtilâf etmekte olduğunuz konulara dair aranızda hüküm verecektir.
70) Bilmez misin ki, Allah, yerde ve gökte ne varsa bilir? Bu, bir kitapta (levh-i mahfuzda) mevcuttur. Bu (eşya ve olayların bilgisine sahip olmak), Allah için çok kolaydır.
71) Onlar, Allah'ı bırakıp, Allah'ın kendisine hiçbir delil indirmediği, kendilerinin dahi hakkında bilgi sahibi olmadıkları şeylere tapıyorlar. Zalimlerin hiç yardımcısı yoktur.
72) Âyetlerimiz açık açık kendilerine okunduğunda, kâfirlerin suratlarında hoşnutsuzluk sezersin. Onlar, kendilerine âyetlerimizi okuyanların neredeyse üzerlerine saldırırlar. De ki: Size bundan (bu öfke ve huzursuzluğunuzdan) daha kötüsünü bildireyim mi? Cehennem! Allah, onu kâfirlere (ceza olarak) bildirdi. O, ne kötü sondur!

يَاأَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ
يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ
وَالْمَطْلُوبُ (٧٣) مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ
عَزِيزٌ (٧٤) اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٧٥) يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٧٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ (٧٧) وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ
اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ
إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ
الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ
فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ
فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ (٧٨)

73) Ey insanlar! (Size) bir misal verildi; şimdi onu dinleyin: Allah'ı bırakıp da yalvardıklarınız (taptıklarınız) bunun için bir araya gelseler bile bir sineği dahi yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa, bunu ondan geri de alamazlar. İsteyen de âciz, kendinden istenen de!

74) Onlar, (Bu âciz putları Allah'a ortak koşmak suretiyle) Allah'ın kadrini hakkıyla bilemediler. Hiç şüphesiz Allah, çok kuvvetlidir, çok üstündür.

75) Allah meleklerden de elçiler seçer, insanlardan da. Şüphesiz Allah işitendir, görendir.

76) Onların önlerindekini de, arkalarındakini de (yaptıklarını da, yapacaklarını da) bilir. Bütün işler Allah'a döndürülür.

77) Ey iman edenler! Rükû edin; secdeye kapanın; Rabbinize ibadet edin; hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz.

78) Allah adına gerektiği gibi cihad edin. O, sizleri seçmiş ve din konusunda size bir güçlük yüklememiştir. Atanız İbrahim'in milletine. Bundan daha önce de, bunda da sizi müslümanlar olarak adlandırdı. Ta ki rasul size şahid olsun, siz de insanlara karşı şahidlik edesiniz. Artık namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve Allah'a sarılın. Mevlanız O'dur. İşte, ne güzel mevla ve ne güzel yardımcı.

78) Allah'ın dinini yüceltmek için, elinizden gelen bütün güç ve kuvvetinizi harcayarak, mallarınız, canlarınız ve dillerinizle Allah yolunda hakkıyla cihad edin. Allah, yüce dini İslam'a yardım etmeniz için diğer milletler içerisinden sizleri seçmiş, en mükemmel dini ve en şerefli rasulü size göndermiştir. Bu din hususunda üzerinize hiç bir güçlük ve zorluk yüklememiş, sizi gücünüzün yetmediği şeylerle yükümlü kılmamıştır. Zaruret hallerinde size ruhsatı seçme izni vermiştir. Namazları kısaltmak, teyemmüm, ölmüş hayvan eti yemek, hastalık ve yolculuk durumlarında oruç tutmamak bunun örnekleridir. Bilakis bu din, yüce hanif dinidir. İşte kendisinde güçlük ve zorluk bulunmayan bu dininiz, atanız İbrahim'in dinidir. Ondan ayrılmayın. Çünkü o, dosdoğru bir dindir. Allah daha önceki kitaplarda da, Kur'an'da da size müslümanlar adını verdi. Sizin için din olarak İslam'ı seçti. Madem ki Yüce Allah bu şerefi sadece size verdi, öyleyse O'na ibadet edin ve emirlerini reddetmeyin. Ta ki risaletini tebliğ ettiğine dair rasul size şahid olsun, siz de rasullerin kavimlerine tebliğ ettiklerine dair insanlara karşı şahidlik edesiniz. Madem ki Allah, bu yüce mertebe için sizi seçti, o halde verdiği nimetlerden dolayı şükür olarak namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde devamlı olarak kılın, zekâtı verin ve Allah'ın sağlam ipine, Kur'an ve sahih sünnete sarılın, selefi salihinin yolundan ayrılmayın, yalnızca Allah'a güvenin ve bütün işlerinizde O'ndan yardım isteyin. Mevlanız, yardımcınız, destekciniz, işlerinizi omuzlayan O'dur. İşte Allah, ne güzel mevla ve ne güzel yardımcıdır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ (١) الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ
(٢) وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ (٣) وَالَّذِينَ هُمْ
لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ (٤) وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٥)
إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ (٦) فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمْ الْعَادُونَ
(٧) وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٨) وَالَّذِينَ
هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ (٩) أُوْلَئِكَ هُمْ الْوَارِثُونَ
(١٠) الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١١)
وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ (١٢) ثُمَّ جَعَلْنَاهُ
نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (١٣) ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً
فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا
الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ
الْخَالِقِينَ (١٤) ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ (١٥) ثُمَّ
إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ (١٦) وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ
طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنْ الْخَلْقِ غَافِلِينَ (١٧)

23- el-MU'MİNUN SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 118 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Gerçekten müminler kurtuluşa ermiştir;
2) Onlar ki, namazlarında huşû içindedirler;
3) Onlar ki, boş ve yararsız şeylerden yüz çevirirler;
4) Onlar ki, zekâtı verirler;
5) Ve onlar ki, iffetlerini korurlar;
6) Ancak eşleri ve ellerinin sahip olduğu (câriyeleri) hariç. kınanmış değillerdir.
7) Şu halde, kim bunun ötesine gitmek isterse, işte bunlar, haddi aşan kimselerdir.
8) Yine onlar (o müminler) ki, emanetlerine ve ahidlerine riayet ederler;
9) Ve onlar ki, namazlarına devam ederler.
10) İşte, asıl bunlar vâris olacaklardır;
11) (Evet) Firdevs'e vâris olan bu kimseler, orada ebedî kalıcıdırlar.
12) Andolsun biz insanı, çamurdan bir özden yarattık.
13) Sonra onu sağlam bir karargâhta nutfe haline getirdik.
14) Sonra nutfeyi alaka yaptık. Peşinden, alakayı, bir parçacık et haline soktuk; bu bir parçacık eti kemiklere çevirdik; bu kemikleri etle kapladık. Sonra onu başka bir yaratışla insan haline getirdik. Yapıpyaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir.
15) Sonra, muhakkak ki siz, bunun ardından elbet öleceksiniz.
16) Sonra da şüphesiz, sizler kıyamet gününde tekrar diriltileceksiniz.
17) Andolsun biz, sizin üstünüzde yedi yol yarattık. Biz yaratmaktan habersiz değiliz.

وَأَنزَلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا
عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ (١٨) فَأَنشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ
مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
(١٩) وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ
وَصِبْغٍ لِلْآكِلِينَ (٢٠) وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً
نُسقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ (٢١) وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ (٢٢)
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٢٣) فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ
عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي
آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (٢٤) إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ
حَتَّى حِينٍ (٢٥) قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونِي (٢٦)
فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعْ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَاءَ
أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ (٢٧)

18) Gökten uygun bir ölçüde yağmur indirip onu arzda durdurduk. Bizim onu gidermeye de elbet gücümüz yeter.
19) Böylece onun sayesinde sizin yararınıza hurma bahçeleri ve üzüm bağları meydana getirdik. Bunlarda sizin için birçok meyveler vardır ve siz onlardan yersiniz.
20) Tûr-i Sînâ'da da yetişen bir ağaç daha meydana getirdik ki, bu ağaç hem yağ hem de yiyenlerin ekmeğine katık edecekleri (zeytin) verir.
21) Hayvanlarda sizin için elbette ibretler vardır. Onların karınlarındakinden (sütlerinden) size içiririz. Onlarda sizin için birçok faydalar daha vardır; etlerinden de yersiniz.
22) Onların üzerinde ve gemilerde taşınırsınız.
23) Andolsun ki, Nuh'u kavmine gönderdik ve o: Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin için O'ndan başka bir tanrı yoktur. Hâla sakınmaz mısınız? dedi.
24) Bunun üzerine, kavminin inkarcı ileri gelenleri şöyle dediler: "Bu, tıpkı sizin gibi bir beşer olmaktan başka bir şey değildir. Size üstün ve hâkim olmak istiyor. Eğer Allah (peygamber göndermek) isteseydi, muhakkak ki melekler gönderirdi. Biz geçmişteki atalarımızdan böyle bir şey duymadık."
25) "Bu, yalnızca kendisinde delilik bulunan bir kimsedir. Öyle ise, bir süreye kadar ona katlanıp bekleyin bakalım."
26) Rabbim! dedi, beni yalanlamalarına karşı bana yardım et!
27) Bunun üzerine ona şöyle vahyettik: Gözlerimizin önünde ve bildirdiğimiz şekilde gemiyi yap. Bizim emrimiz gelip de sular coşup yükselmeye başlayınca her cinsten eşler halinde iki tane ve bir de, içlerinden, daha önce kendisi aleyhinde hüküm verilmiş olanların dışındaki aileni gemiye al. Zulmetmiş olanlar konusunda bana hiç yalvarma! Zira onlar kesinlikle boğulacaklardır.

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي نَجَّانَا مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢٨) وَقُلْ رَبِّ أَنزِلْنِي
مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ (٢٩) إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ (٣٠) ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا
آخَرِينَ (٣١) فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٣٢) وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ
وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ (٣٣) وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ
إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ (٣٤) أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنتُمْ
تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ (٣٥) هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا
تُوعَدُونَ (٣٦) إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا
نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ (٣٧) إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ
كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ (٣٨) قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا
كَذَّبُونِي (٣٩) قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ (٤٠)
فَأَخَذَتْهُمْ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ (٤١) ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ (٤٢)

28) Sen, yanındakilerle birlikte gemiye yerleştiğinde: "Bizi zalimler topluluğundan kurtaran Allah'a hamdolsun" de.
29) Ve de ki: Rabbim! Beni bereketli bir yere indir. Sen, iskân edenlerin en hayırlısısın.
30) Şüphesiz bunda birtakım ibretler vardır. Hakikaten biz deneriz.
31) Sonra onların ardından bir başka nesil meydana getirdik.
32) Onlar arasından kendilerine: "Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka bir tanrınız yoktur. Hâla Allah'tan korkmaz mısınız?" bir peygamber gönderdik.
33) Onun kavminden, kâfir olup ahirete ulaşmayı inkâr eden ve dünya hayatında kendilerine refah verdiğimiz varlıklı kişiler: "Bu, dediler, sadece sizin gibi bir insandır; sizin yediğinizden yer, sizin içtiğinizden içer."
34) "Gerçekten, sizin gibi bir beşere itaat ederseniz, herhalde ziyan edersiniz."
35) "Size, öldüğünüz, toprak ve kemik yığını haline geldiğinizde, mutlak surette sizin çıkarılacağınızı mı vâdediyor?"
36) "Bu size vâdedilen çok uzak!"
37) "Hayat, şu dünya hayatımızdan ibarettir. ölürüz, yaşarız; bir daha diriltilecek de değiliz."
38) "Bu adam, sadece Allah hakkında yalan uyduran bir kimsedir; biz ona inanmıyoruz."
39) O peygamber: Rabbim! dedi, beni yalanlamalarına karşılık bana yardımcı ol!
40) Allah şöyle buyurdu: Pek yakında onlar mutlaka pişman olacaklar!
41) Nitekim, vukuu kaçınılmaz olan korkunç bir ses yakalayıverdi onları! Kendilerini hemen sel süprüntüsüne çevirdik. Zalimler topluluğunun canı cehenneme!
42) Sonra onların ardından başka nesiller getirdik.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ (٤٣) ثُمَّ أَرْسَلْنَا
رُسُلَنَا تَتْرَى كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ
بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ (٤٤) ثُمَّ
أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٤٥)
إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ (٤٦)
فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عَابِدُونَ (٤٧)
فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ (٤٨) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (٤٩) وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً
وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ (٥٠) يَاأَيُّهَا الرُّسُلُ
كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
(٥١) وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِي
(٥٢) فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ
فَرِحُونَ (٥٣) فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّى حِينٍ (٥٤)
أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ (٥٥) نُسَارِعُ
لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ (٥٦) إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ
خَشْيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (٥٧) وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
يُؤْمِنُونَ (٥٨) وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ (٥٩)

43) Hiçbir ümmet, ecelini ne öne alabilir, ne de erteleyebilir.
44) Sonra biz peyderpey peygamberlerimizi gönderdik. Herhangi bir ümmete peygamberlerinin geldiği her defasında, onlar bu peygamberi yalanladılar; biz de onları birbiri ardından yok ettik ve onları ibret hikâyelerine dönüştürdük. Artık iman etmeyen kavmin canı cehenneme!
45) Sonra âyetlerimizle ve apaçık bir fermanla Musa ve kardeşi Harun'u gönderdik.
46) Firavun'a ve ileri gelenlerine de. Onlar ise kibire kapıldılar ve ululuk taslayan bir kavim oldular.
47) Bu yüzden dediler ki: Kavimleri bize kölelik ederken, bizim gibi olan bu iki adama inanır mıyız?
48) Böylece onları yalanladılar ve bu sebeple helâk edilenlerden oldular.
49) Andolsun biz Musa'ya, belki onlar yola gelirler diye, Kitab'ı verdik.
50) Meryem oğlunu ve annesini de (kudretimize) bir alâmet kıldık; onları, yerleşmeye elverişli, suyu bulunan bir tepeye yerleştirdik.
51) "Ey Peygamber! Temiz olan şeylerden yeyin; güzel işler yapın. Ben sizin yaptıklarınızı hakkıyla bilmekteyim."
52) "Şüphesiz bu (insanlar) bir tek ümmet olarak sizin ümmetinizdir; ben de sizin Rabbinizim. Öyle ise benden sakının" (denildi).
53) Ne var ki insanlar kendi aralarındaki işlerini parça parça böldüler. Her gurup kendilerinde bulunan (fikir ve davranış) ile sevinip böbürlenmektedirler.
54) Şimdi sen onları bir zamana kadar gaflet ve sapıklıkları ile başbaşa bırak!
55) Sanıyorlar mı ki, onlara verdiğimiz servet ve oğullar ile.
56) Kendilerine faydalar sağlamak için can atıyoruz? Hayır, onlar işin farkına varamıyorlar.
57) Rablerine olan saygıdan dolayı kötülükten sakınanlar;
58) Rablerinin âyetlerine inananlar;
59) Rablerine ortak tanımayanlar;

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ
رَاجِعُونَ (٦٠) أُوْلَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا
سَابِقُونَ (٦١) وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ
يَنطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٦٢) بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ
مِنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ (٦٣)
حَتَّى إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ (٦٤) لَا
تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصَرُونَ (٦٥) قَدْ كَانَتْ آيَاتِي
تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ (٦٦)
مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ (٦٧) أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ
جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ (٦٨) أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا
رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنكِرُونَ (٦٩) أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ
جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (٧٠) وَلَوْ اتَّبَعَ
الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتْ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ
أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ (٧١) أَمْ
تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (٧٢)
وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٧٣) وَإِنَّ الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ (٧٤)

60) Ve Rablerine dönecekleri için yapmakta oldukları işleri kalpleri çarparak yapanlar;
61) İşte onlar, iyiliklere koşuşurlar ve iyilik için yarışırlar.
62) Biz hiç kimseyi gücünün yettiğinden başkası ile yükümlü kılmayız. Nezdimizde hakkı söyleyen bir kitap vardır ve onlar haksızlığa uğratılmazlar.
63) Hayır, onların kalpleri bu hususta cehâlet içindedir. Ayrıca onların bundan öte birtakım işleri vardır ki, onlar bu işleri yapar dururlar.
64) En nihayet, refah ve bolluk içinde olanlarını sıkıntıya uğrattığımızda, bakarsın ki onlar feryadı basarlar.
65) Boşuna sızlanmayın bugün! Zira bizden yardım göremeyeceksiniz!
66-67) Çünkü âyetlerim size okunurdu da, siz, buna karşı kibirlenerek arkanızı döner, geceleyin hezeyanlar savururdunuz.
68) Onlar bu sözü (Kur'an'ı) hiç düşünmediler mi? Yoksa kendilerine, daha önce geçmişteki atalarına gelmeyen bir şey mi geldi?
69) Yoksa Peygamberlerini henüz tanımadılar da bu yüzden mi onu inkâr ediyorlar?
70) Yoksa onda bir cinnet olduğunu mu söylüyorlar? Hayır; o, kendilerine hakkı getirmiştir. Onların çoğu ise haktan hoşlanmamaktadırlar.
71) Eğer hak, onların kötü arzu ve isteklerine uysaydı, mutlaka gökler ve yer ile bunlarda bulunanlar bozulur giderdi. Hayır, biz onlara şan ve şereflerini getirdik; fakat onlar kendi şereflerine sırt çevirdiler.
72) Yoksa sen onlardan bir karşılık mı istiyorsun? Rabbinin vereceği daha hayırlıdır. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.
73) Gerçek şu ki sen onları doğru bir yola çağırıyorsun.
74) Ahirete inanmayanlar ise, ısrarla yoldan çıkmaktadırlar.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي
طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ (٧٥) وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا
اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ (٧٦) حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا
عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ (٧٧)
وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا
تَشْكُرُونَ (٧٨) وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ (٧٩) وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ
اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٨٠) بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ
الْأَوَّلُونَ (٨١) قَالُوا أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا
لَمَبْعُوثُونَ (٨٢) لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ
إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (٨٣) قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ
فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٤) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ (٨٥) قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ
الْعَرْشِ الْعَظِيمِ (٨٦) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (٨٧)
قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٨٨) سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ
(٨٩)

75) Eğer onlara acıyıp da içinde bulundukları sıkıntıyı giderseydik, iyice körleşerek azgınlıklarında direnirlerdi.
76) Andolsun, biz onları sıkıntıya düşürdük de yine Rablerine boyun eğmediler, tazarru ve niyazda da bulunmuyorlar.
77) En nihayet üzerlerine, azabı çok şiddetli bir kapı açtığımız zaman, bir de bakarsın ki onlar orada şaşkın ve ümitsiz kalmışlardır!
78) O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri yaratandır. Ne de az şükrediyorsunuz!
79) Ve O, sizi yeryüzünde yaratıp türetendir. Sırf O'nun huzurunda toplanacaksınız.
80) Ve O, yaşatan ve öldürendir; gecenin ve gündüzün değişmesi O'nun eseridir. Hâla aklınızı kullanmaz mısınız!
81) Buna rağmen onlar, öncekilerin dedikleri gibi dediler.
82) Dediler ki: Sahi biz, ölüp de bir toprak ve kemik yığını haline gelmişken, mutlaka yeniden diriltileceğiz öyle mi?
83) Hakikaten, gerek bize, gerekse daha önce atalarımıza böyle bir vaadde bulunuldu; (fakat) bu geçmiştekilerin masallarından başka bir şey değildir!
84) De ki: Eğer biliyorsanız, bu dünya ve onda bulunanlar kime aittir?
85) "Allah'a aittir" diyecekler. Öyle ise siz hiç düşünüp taşınmaz mısınız! de.
86) Yedi kat göklerin Rabbi, azametli Arş'ın Rabbi kimdir? diye sor.
87) "(Bunlar da) Allah'ındır" diyecekler. Şu halde siz Allah'tan korkmaz mısınız! de.
88) Eğer biliyorsanız, her şeyin melekûtu kendisinin elinde olan, kendisi her şeyi koruyup kollayan, fakat kendisi korunmayan kimdir? diye sor.
89) "Allah'ındır" diyecekler. Öyle ise nasıl olup da büyüye kapılıyorsunuz? de.

بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٩٠) مَا اتَّخَذَ اللَّهُ
مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا
خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ
(٩١) عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٩٢)
قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ (٩٣) رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي
فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٩٤) وَإِنَّا عَلَى أَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ
لَقَادِرُونَ (٩٥) ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ
بِمَا يَصِفُونَ (٩٦) وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ
الشَّيَاطِينِ (٩٧) وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِي (٩٨)
حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِي (٩٩)
لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا
وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٠٠) فَإِذَا نُفِخَ فِي
الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ (١٠١)
فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٠٢) وَمَنْ
خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ (١٠٣) تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا
كَالِحُونَ (١٠٤)

90) Doğrusu biz onlara gerçeği getirdik; onlar ise hakikaten yalancılardır.
91) Allah evlât edinmemiştir; O'nunla beraber hiçbir tanrı da yoktur. Aksi takdirde her tanrı kendi yarattığını sevk ve idare eder ve mutlaka onlardan biri diğerine galebe çalardı. Allah, onların yakıştırdıkları şeylerden münezzehtir.
92) Allah, gaybı da şehâdeti de bilendir. O, müşriklerin ortak koştukları şeylerden çok yüce ve münezzehtir.
93) De ki: "Rabbim! Eğer onlara yöneltilen tehdidi mutlaka bana göstereceksen.
94) Bu durumda beni zalimler topluluğunun içinde bulundurma, Rabbim!"
95) Biz, onlara yönelttiğimiz tehdidi sana göstermeye elbette ki kadiriz.
96) Sen, kötülüğü en güzel bir tutumla sav. Biz onların yakıştırmakta oldukları şeyi çok iyi bilmekteyiz.
97) Ve de ki: Rabbim! Şeytanların kışkırtmalarından sana sığınırım!
98) Onların yanımda bulunmalarından da sana sığınırım, Rabbim!
99) Nihayet onlardan birine ölüm gelip çattığında: "Rabbim! der, beni geri gönder;"
100) "Ta ki boşa geçirdiğim dünyada iyi iş yapayım." Hayır! Onun söylediği bu söz laftan ibarettir. Onların gerisinde ise, yeniden dirilecekleri güne kadar bir berzah vardır.
101) Sûra üflendiği zaman artık aralarında akrabalık bağları kalmamıştır; birbirlerini de arayıp sormazlar.
102) Artık kimlerin (sevap) tartılan ağır basarsa, işte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir.
103) Kimlerin de tartıları hafif gelirse, artık bunlar da kendilerine yazık etmişlerdir; ebedî cehennemdedirler.
104) Ateş yüzlerini yakar; orada suratları çirkin ve gülünç bir halde bulunurlar.

أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (١٠٥)
قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ (١٠٦)
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ (١٠٧) قَالَ
اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِي (١٠٨) إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ
عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الرَّاحِمِينَ (١٠٩) فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّى أَنسَوْكُمْ
ذِكْرِي وَكُنتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ (١١٠) إِنِّي جَزَيْتُهُمُ
الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ (١١١) قَالَ كَمْ
لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ (١١٢) قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ
بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلْ الْعَادِّينَ (١١٣) قَالَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا
لَوْ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (١١٤) أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ
عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ (١١٥) فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ
الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (١١٦) وَمَنْ
يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ
رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (١١٧) وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ
وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (١١٨)

105) Size âyetlerim okunurdu da, siz onları yalanlardınız değil mi?
106) Derler ki: Rabbimiz! Azgınlığımız bizi altetti; biz, bir sapıklar topluluğu idik.
107) Rabbimiz! Bizi buradan çıkar. Eğer bir daha (ettiklerimize) dönersek, artık belli ki biz zalim insanlarız.
108) Buyurur ki: Alçaldıkça alçalın orada! Bana karşı konuşmayın artık!
109) Zira kullarımdan bir zümre: Rabbimiz! Biz iman ettik; öyle ise bizi affet; bize acı! Sen, merhametlilerin en iyisisin, demişlerdi.
110) İşte siz onları alaya aldınız; sonunda onlar (ile alay etmeniz) size beni yâdetmeyi unutturdu, siz onlara gülüyordunuz.
111) Bugün ben onlara, sabrettiklerinin karşılığını verdim; onlar, hakikaten muratlarına erenlerdir.
112) "Yeryüzünde kaç yıl kaldınız?" diye sorar.
113) "Bir gün veya günün bir kısmı kadar kaldık. İşte sayanlara sor" derler.
114) Buyurur: Sadece az bir süre kaldınız; keşke siz (bunu) bilmiş olsaydınız!
115) Sizi sadece boş yere yarattığımızı ve sizin hakikaten huzurumuza geri getirilmeyeceğinizi mi sandınız?
116) Mutlak hakim ve hak olan Allah, çok yücedir. O'ndan başka tanrı yoktur, O, yüce Arş'ın sahibidir.
117) Her kim Allah ile birlikte diğer bir tanrıya taparsa, -ki bu hususla ilgili hiçbir delili yoktur- o kimsenin hesabı ancak Rabbinin nezdindedir. Şurası muhakkak ki kâfirler iflah olmaz.
118) (Resûlüm!) De ki: Bağışla ve merhamet et Rabbim! Sen merhametlilerin en iyisisin.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ (١) الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ
جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢)
الزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ
أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ (٣) وَالَّذِينَ يَرْمُونَ
الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ
جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٤)
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ (٥) وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا
أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ
الصَّادِقِينَ (٦) وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ
الْكَاذِبِينَ (٧) وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ (٨) وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا
إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٩) وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ (١٠)

24- en-NUR SURESİ

(Medine'de inmiştir, 64 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Bizim inzâl ettiğimiz ve farz kıldığımız bir sûredir. Belki düşünüp öğüt alırsınız diye onda açık seçik âyetler indirdik.
2) Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüz sopa vurun; Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dininde onlara acıyacağınız tutmasın. Müminlerden bir gurup da onlara uygulanan cezaya şahit olsun.
3) Zina eden erkek, zina eden veya müşrik olan bir kadından başkası ile evlenmez; zina eden kadınla da ancak zina eden veya müşrik olan erkek evlenir. Bu, müminlere haram kılınmıştır.
4) Namuslu kadınlara zina isnadında bulunup, sonra dört şahit getiremeyenlere seksener sopa vurun ve artık onların şahitliğini hiçbir zaman kabul etmeyin. Onlar tamamen günahkârdırlar.
5) Ancak bundan sonra tevbe edip ıslah olanlar müstesnadır. Allah çok bağışlayıcı ve merhametlidir.
6) Eşlerine zina isnadında bulunup da kendilerinden başka şahitleri olmayanlara gelince, onların her birinin şahitliği, kendisinin doğru söyleyenlerden olduğuna dair dört defa Allah adına yemin ederek şahitlik etmesidir.
7) Beşinci defa da: eğer yalan söyleyenlerden ise Allah'ın lânetinin kendi üzerine olmasını dilemesidir.
8) Kadının, kocasının yalan söyleyenlerden olduğuna dair dört defa Allah adına yemin ve şahitlik etmesi, kendisinden cezayı kaldırır.
9) Beşinci defa da, eğer doğru söyleyenlerden ise Allah'ın gazabının kendi üzerine olmasını diler.
10) Ya Allah'ın size bol lütfu ve merhameti bulunmasaydı ve Allah, tevbeleri kabul eden hüküm ve hikmet sahibi olmasaydı!

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا
لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ
الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١١)
لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنْفُسِهِمْ
خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُبِينٌ (١٢) لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ
بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ
الْكَاذِبُونَ (١٣) وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
(١٤) إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ
لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ (١٥)
وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا
سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ (١٦) يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا
لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧) وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٨) إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ
الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (١٩) وَلَوْلَا فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (٢٠)

11) Bu ağır iftirayı uyduranlar şüphesiz sizin içinizden bir guruptur. Bunu kendiniz için bir kötülük sanmayın, aksine o, sizin için bir iyiliktir. Onlardan her bir kişiye, günah olarak ne işlemişse vardır. Onlardan bu günahın büyüklüğünü yüklenen kimse için de çok büyük bir azap vardır.
12) Bu iftirayı işittiğinizde erkek ve kadın müminlerin, kendi vicdanları ile hüsnüzanda bulunup da: "Bu, apaçık bir iftiradır" demeleri gerekmez miydi?
13) Onların da bu konuda dört şahit getirmeleri gerekmez miydi? Mademki şahitler getiremediler, öyle ise onlar Allah nezdinde yalancıların ta kendisidirler.
14) Eğer dünyada ve ahirette Allah'ın lütuf ve merhameti üstünüzde olmasaydı, içine daldığınız bu iftiradan dolayı size mutlaka büyük bir azap isabet ederdi.
15) Çünkü siz bu iftirayı, dilden dile birbirinize aktarıyor, hakkında bilgi sahibi olmadığınız şeyi ağızlarınızda geveleyip duruyorsunuz. Bunun önemsiz olduğunu sanıyorsunuz. Halbuki bu, Allah katında çok büyük (bir suç) tur.
16) Onu duyduğunuzda: "Bunu konuşup yaymamız bize yakışmaz. Hâşâ! Bu, çok büyük bir iftiradır" demeli değil miydiniz?
17) Eğer inanmış insanlarsanız, Allah, bir daha buna benzer tutumu tekrarlamaktan sizi sakındırıp uyarır.
18) Ve Allah âyetleri size açıklıyor. Allah, (işin iç yüzünü) çok iyi bilir, hüküm ve hikmet sahibidir.
19) İnananlar arasında çirkin şeylerin yayılmasını arzulayan kimseler için dünyada da ahirette de çetin bir ceza vardır. Allah bilir, siz bilmezsiniz.
20) Ya sizin üstünüze Allah'ın lütuf ve merhameti olmasaydı, Allah çok şefkatli ve merhametli olmasaydı!

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (٢١) وَلَا
يَأْتَلِ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَى
وَالْمَسَاكِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا
وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ (٢٢) إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ لُعِنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
(٢٣) يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤) يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ
وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ (٢٥) الْخَبِيثَاتُ
لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ
وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٢٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا
بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَى أَهْلِهَا
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ (٢٧)

21) Ey iman edenler! Şeytanın adımlarını takip etmeyin. Kim şeytanın adımlarını takip ederse, muhakkak ki o, edepsizliği ve kötülüğü emreder. Eğer üstünüzde Allah'ın lütuf ve merhameti olmasaydı, içinizden hiçbir kimse asla temize çıkamazdı. Fakat Allah dilediğini arındırır. Allah işitir ve bilir.
22) İçinizden faziletli ve servet sahibi kimseler akrabaya, yoksullara, Allah yolunda göç edenlere (vermeyeceklerine yemin etmesinler; bağışlasınlar; feragat göstersinler. Allah'ın sizi bağışlamasını arzulamaz mısınız? Allah çok bağışlayandır, çok merhametlidir.
23) Namuslu, kötülüklerden habersiz mümin kadınlara zina isnadında bulunanlar, dünya ve ahirette lânetlenmişlerdir. Onlar için çok büyük bir azap vardır.
24) O gün dilleri, elleri ve ayakları, yapmış olduklarından dolayı aleyhlerinde şahitlik edecektir.
25) O gün Allah onlara gerçek cezalarını tastamam verecek ve onlar Allah'ın apaçık gerçek olduğunu anlayacaklardır.
26) Kötü kadınlar kötü erkeklere, kötü erkekler ise kötü kadınlara; temiz kadınlar temiz erkeklere, temiz erkekler de temiz kadınlara yaraşır. Bu sonuncular, söylediklerinden çok uzaktırlar. Kendileri için bağışlanma ve güzel bir rızık vardır.
27) Ey iman edenler! Kendi evinizden başka evlere, geldiğinizi farkettirip ev halkına selâm vermedikçe girmeyin. Bu sizin için daha iyidir; herhalde düşünüp anlarsınız.

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ (٢٨) لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا
غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ (٢٩) قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ
وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا
يَصْنَعُونَ (٣٠) وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ
وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا
لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ
بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّأَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُوْلِي الْإِرْبَةِ مِنْ الرِّجَالِ
أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (٣١)

28) Orada hiçbir kimse bulamadınızsa, size izin verilinceye kadar oraya girmeyin. Eğer size, "Geri dönün!" denilirse, hemen dönün. Çünkü bu, sizin için daha nezih bir davranıştır. Allah, yaptığınızı bilir.

29) İçinde kendinize ait eşyanın bulunduğu oturulmayan evlere girmenizde herhangi bir sakınca yoktur. Allah, sizin açığa vurduklarınızı da, gizlediklerinizi de bilir.

30) (Resûlüm!) Mümin erkeklere, gözlerini (harama) dikmemelerini, ırzlarını da korumalarını söyle. Çünkü bu, kendileri için daha temiz bir davranıştır. Şüphesiz Allah, onların yapmakta olduklarından haberdardır.

31) Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini (harama bakmaktan) korusunlar; namus ve iffetlerini esirgesinler. Görünen kısımları müstesna olmak üzere, zinetlerini teşhir etmesinler. Baş örtülerini, yakalarının üzerine (kadar) örtsünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi kadınları (mümin kadınlar), ellerinin altında bulunanlar (köleleri), erkeklerden, ailenin kadınına şehvet duymayan hizmetçi vb. tâbi kimseler, yahut henüz kadınların gizli kadınlık hususiyetlerinin farkında olmayan çocuklardan başkasına zinetlerini göstermesinler. Gizlemekte oldukları zinetleri anlaşılsın diye ayaklarını yere vurmasınlar (Dikkatleri üzerine çekecek tarzda yürümesinler). Ey müminler! Hep birden Allah'a tevbe ediniz ki kurtuluşa eresiniz.

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ
إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
(٣٢) وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُمْ مِنْ مَالِ
اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ
تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ
مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٣٣) وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ
آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً
لِلْمُتَّقِينَ (٣٤) اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ
كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ
كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا
شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ
نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ
الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٣٥) فِي بُيُوتٍ
أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ
وَالْآصَالِ (٣٦)

32) Aranızdaki bekârları, kölelerinizden ve cariyelerinizden elverişli olanları evlendirin. Eğer bunlar fakir iseler, Allah kendi lütfu ile onları zenginleştirir. Allah, geniş olan ve bilendir.

33) Evlenme imkânını bulamayanlar ise; Allah, lütfu ile kendilerini varlıklı kılıncaya kadar iffetlerini korusunlar. Ellerinizin altında bulunanlardan (köleler ve câriyelerden) mükâtebe yapmak isteyenlerle, eğer kendilerinde bir hayır (kabiliyet ve güvenilirlik). görüyorsanız, hemen mükâtebe yapın. Allah'ın size vermiş olduğu malından siz de onlara verin. Dünya hayatının geçici menfaatlerini elde edeceksiniz diye, namuslu kalmak isteyen câriyelerinizi fuhşa zorlamayın. Kim onları zor altında bırakırsa, bilinmelidir ki zorlanmalarından sonra Allah (onlar için) çok bağışlayıcı ve merhametlidir.

34) Andolsun ki biz size (gerekeni) açık açık bildiren âyetler, sizden önce yaşayıp gitmiş olanlardan örnekler ve takvâya ulaşmış kimseler için öğütler indirdik.

35) Allah, göklerin ve yerin nûrudur. O'nun nûrunun temsili, içinde lamba bulunan bir kandillik gibidir. O lamba kristal bir fanus içindedir; o fanus da sanki inciye benzer bir yıldız gibidir ki, doğuya da, batıya da nisbet edilemeyen mübarek bir ağaçtan, yani zeytinden (çıkan yağdan) tutuşturulur. Onun yağı, neredeyse, kendisine ateş değmese dahi ışık verir. (Bu,) nûr üstüne nûrdur. Allah dilediği kimseyi nûruna eriştirir. Allah insanlara (işte böyle) temsiller getirir. Allah her şeyi bilir.

36) birtakım evlerdedir ki, Allah yücelmesine ve içlerinde isminin anılmasına izin vermiştir. Orada sabah akşam O'nu tesbih eder ki;

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ
وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ
(٣٧) لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ (٣٨) وَالَّذِينَ كَفَرُوا
أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ
لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ
الْحِسَابِ (٣٩) أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ
مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ
إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا
فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ (٤٠) أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ
وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ (٤١) وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ (٤٢) أَلَمْ تَرَ أَنَّ
اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى
الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا
مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ
سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ (٤٣)

37) Onlar, ne ticaret ne de alış-verişin kendilerini Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoyamadığı insanlardır. Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar.
38) Çünkü (o günde) Allah, onları yaptıklarının en güzeli ile mükâfatlandıracak ve lütfundan onlara fazlasıyla verecektir. Allah, dilediğini hesapsız rızıklandırır.
39) İnkâr edenlere gelince, onların amelleri, ıssız çöllerdeki serap gibidir ki susayan onu su zanneder; nihayet ona vardığında orada herhangi bir şey bulamamış, üstelik yanıbaşında da (inanmadığı, kendisinden sakınmadığı) Allah'ı bulmuştur; Allah ise, onun hesabını tastamam görmüştür. Allah hesabı çok çabuk görür.
40) Yahut engin bir denizdeki yoğun karanlıklar gibidir; (öyle bir deniz) ki, onu dalga üstüne dalga kaplıyor; üstünde de bulut... Birbiri üstüne karanlıklar... İnsan, elini çıkarıp uzatsa, neredeyse onu dahi göremez. Bir kimseye Allah nûr vermemişse, artık o kimsenin aydınlıktan nasibi yoktur.
41) Göklerde ve yerde bulunanlarla dizi dizi kuşların Allah'ı tesbih ettiklerini görmez misin? Her biri kendi duasını ve tesbihini (öğrenmiş) bilmiştir. Allah, onların yapmakta olduklarını hakkıyla bilir.
42) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; dönüş de ancak O'nadır.
43) Görmez misin ki Allah bir takım bulutları (çıkarıp) sürüyor; sonra onları bir araya getirip üstüste yığıyor. İşte görüyorsun ki bunlar arasından yağmur çıkıyor. O, gökten, oradaki dağlardan (dağlar büyüklüğünde bulutlardan) dolu indirir. Artık onu dilediğine isabet ettirir; dilediğinden de onu uzak tutar; (bu bulutların) şimşeğinin parıltısı neredeyse gözleri alır!

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ
(٤٤) وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي
عَلَى بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٤٥) لَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي
مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤٦) وَيَقُولُونَ آمَنَّا بِاللَّهِ
وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا
أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ (٤٧) وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ (٤٨) وَإِنْ يَكُنْ
لَهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ (٤٩) أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمِ
ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ
أُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (٥٠) إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا
دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥١) وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (٥٢)
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ لَا
تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٥٣)

44) Allah, gece ile gündüzü birbirine çeviriyor. Şüphesiz bunda basiret sahipleri için mutlak bir ibret vardır.

45) Allah, her canlıyı sudan yarattı. İşte bunlardan kimi karnı üstünde sürünür, kimi iki ayağı üstünde yürür, kimi dört ayağı üstünde yürür... Allah dilediğini yaratır; şüphesiz Allah her şeye kadirdir.

46) Andolsun biz (bilmediklerinizi size) açık seçik bildiren âyetler indirdik. Allah, dilediğini doğru yola iletir.

47) (Bazı insanlar:) "Allah'a ve Peygamber'e inandık ve itaat ettik" diyorlar; ondan sonra da içlerinden bir gurup yüz çeviriyor. Bunlar inanmış değillerdir.

48) Onlar, aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Peygamber'e çağırıldıklarında, bakarsın ki içlerinden bir kısmı yüz çevirip dönerler.

49) Ama, eğer (Allah ve Resûlünün hükmettiği) hak kendi lehlerine ise, ona boyun eğip gelirler.

50) Kalplerinde bir hastalık mı var; yoksa şüphe içinde midirler, yahut Allah ve Resûlünün kendilerine zulüm ve haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar? Hayır, asıl zalimler kendileridir!

51) Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resûlüne davet edildiklerinde, müminlerin sözü ancak "İşittik ve itaat ettik" demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir.

52) Her kim Allah'a ve Resûlüne itaat eder, Allah'a saygı duyar ve O'ndan sakınırsa, işte asıl bunlar mutluluğa erenlerdir.

53) (Münafıklar), sen hakikaten kendilerine emrettiğin takdirde mutlaka (savaşa) çıkacaklarına dair, en ağır yeminleri ile Allah'a yemin ettiler. De ki: Yemin etmeyin. İtaatiniz malûmdur! Bilin ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا
حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى
الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٥٤) وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا
اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي
ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا
يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ (٥٥) وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٥٦) لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٥٧)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ
الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ
الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ
بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٥٨)

54) De ki: Allah'a itaat edin; Peygamber'e de itaat edin. Eğer yüz çevirirseniz şunu bilin ki, Peygamber'in sorumluluğu kendisine yüklenen (tebliğ görevini yapmak), sizin sorumluluğunuz da size yüklenen (görevleri yerine getirmeniz)dir. Eğer ona itaat ederseniz, doğru yolu bulmuş olursunuz. Peygamber'e düşen, sadece açık-seçik duyurmaktır.
55) Allah, sizlerden iman edip iyi davranışlarda bulunanlara, kendilerinden öncekileri sahip ve hakim kıldığı gibi onları da yeryüzüne sahip ve hakim kılacağını, onlar için beğenip seçtiği dini (İslâm'ı) onların iyiliğine yerleştirip koruyacağını ve (geçirdikleri) korku döneminden sonra, bunun yerine onlara güven sağlayacağını vâdetti. Çünkü onlar bana kulluk ederler; hiçbir şeyi bana eş tutmazlar. Artık bundan sonra kim inkâr ederse, işte bunlar asıl büyük günahkârlardır.
56) Namazı kılın; zekâtı verin; Peygamber'e itaat edin ki merhamet göresiniz.
57) İnkâr edenlerin, yeryüzünde (Allah'ı) âciz bırakacaklarını sanmayasın! Onların varacağı yer cehennemdir. Ne kötü varış yeri!
58) Ey müminler! Ellerinizin altında bulunan (köle ve cariyeleriniz) ve içinizden henüz ergenlik çağına girmemiş olanlar, sabah namazından önce, öğleyin soyunduğunuz vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza gireceklerinde) sizden üç defa izin istesinler. Bunlar, mahrem (kapanmamış) halde bulunabileceğiniz üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne sizin için ne de onlar için bir mahzur yoktur. Birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz. İşte Allah âyetleri size böyle açıklar. Allah, (her şeyi) bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ (٥٩) وَالْقَوَاعِدُ مِنْ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ
نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ
مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
(٦٠) لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ
وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ
مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًافَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى
أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ
لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٦١)

59) Çocuklarınız ergenlik çağına girdiklerinde, kendilerinden öncekiler (büyükleri) izin istedikleri gibi onlar da izin istesinler. İşte Allah, âyetlerini size böyle açıklar. Allah alîmdir, hakîmdir.

60) Bir nikâh ümidi beslemeyen, çocuktan kesilmiş yaşlı kadınların, zinetleri (yabancı erkeklere) teşhir etmeksizin (bazı) elbiselerini çıkarmalarında kendilerine bir vebal yoktur. İffetli davranmaları kendileri için daha hayırlıdır. Allah işitendir, bilendir.

61) Âmâya güçlük yoktur; topala güçlük yoktur; hastaya da güçlük yoktur. (Bunlara yapamayacakları görev yüklenmez; yapamadıklarından dolayı günahkâr olmazlar.) Sizin için de, gerek kendi evlerinizden, gerekse babalarınızın evlerinden, annelerinizin evlerinden, erkek kardeşlerinizin evlerinden, kız kardeşlerinizin evlerinden, amcalarınızın evlerinden, halalarınızın evlerinden, dayılarınızın evlerinden, teyzelerinizin evlerinden, veya anahtarlarını uhdenizde bulundurduğunuz yerlerden, yahut dostlarınızın evlerinden yemenizde bir sakınca yoktur. Toplu halde veya ayrı ayrı yemenizde de bir sakınca yoktur. Evlere girdiğiniz zaman, Allah tarafından mübarek ve pek güzel bir yaşama dileği olarak kendinize (birbirinize) selâm verin. İşte Allah, düşünüp anlayasınız diye size âyetleri böyle açıklar.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ
عَلَـــى أَمْـــرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّى يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْـــتَأْذِنُونَكَ أُوْلَـــئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ
لَهُـــمْ اللَّـــهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٦٢) لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ
الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا فَلْيَحْذَرْ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ
تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٦٣) أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا
فِـــي السَّـــمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
(٦٤)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ
نَذِيرًا (١) الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ
وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا (٢)

62) Müminler, ancak Allah'a ve Resûlüne gönülden inanmış kimselerdir. Onlar, o Peygamber ile ortak bir iş üzerindeyken ondan izin istemedikçe bırakıp gitmezler. (Resûlüm!) Şu senden izin isteyenler, hakikaten Allah'a ve Resûlüne iman etmiş kimselerdir. Öyle ise, bazı işleri için senden izin istediklerinde, sen de onlardan dilediğine izin ver; onlar için Allah'tan bağış dile; Allah mağfiret edicidir, merhametlidir.
63) (Ey müminler!) Peygamber'i, kendi aranızda birbirinizi çağırır gibi çağırmayın. İçinizden, birini siper edinerek sıvışıp gidenleri muhakkak ki Allah bilmektedir. Bu sebeple, onun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir belâ gelmesinden veya kendilerine çok elemli bir azap isabet etmesinden sakınsınlar.
64) Bilmiş olun ki, göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. O, sizin ne yolda olduğunuzu iyi bilir. İnsanlar O'nun huzuruna döndürüldükleri gün yapmış olduklarını onlara hemen bildirir. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir.

25- el-FURKAN SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 77 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Âlemlere uyarıcı olsun diye kulu Muhammed'e Furkan'ı indiren, Allah, yüceler yücesidir.
2) Göklerin ve yerin mülkü O'nundur.O bir çocuk edinmemiştir,mülkünde ortağı yoktur .Her şeyi yaratmış, ona ölçü , biçim ve düzen vermiştir.

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا
حَيَاةً وَلَا نُشُورًا (٣) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ
افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا
(٤) وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا (٥) قُلْ أَنزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (٦) وَقَالُوا مَالِ هَذَا
الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنزِلَ إِلَيْهِ
مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا (٧) أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ
لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا
مَسْحُورًا (٨) انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا (٩) تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ
خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ
لَكَ قُصُورًا (١٠) بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ
كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا (١١)

3) (Kâfirler) O'nu (Allah'ı) bırakıp, hiçbir şey yaratamayan, bilakis kendileri yaratılmış olan, kendilerine bile ne zarar ne de fayda verebilen, öldürmeye, hayat vermeye ve ölüleri yeniden diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen tanrılar edindiler.
4) İnkâr edenler: Bu (Kur'an), olsa olsa onun (Muhammed'in) uydurduğu biryalandır. Başka bir zümre de bu hususta kendisine yardım etmiştir, dediler. Böylece onlar hiç şüphesiz haksızlığa ve iftiraya başvurmuşlardır.
5) Yine onlar dediler ki: (Bu âyetler), onun, başkasına yazdırıp da kendisine sabah-akşam okunmakta olan, öncekilere ait masallardır.
6) (Resûlüm!) De ki: Onu göklerde ve yerdeki gizlilikleri bilen Allah indirdi. Şüphesiz O, çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.
7) Onlar (bir de) şöyle dediler: Bu ne biçim peygamber; (bizler gibi) yemek yiyor, çarşılarda dolaşıyor! Ona bir melek indirilmeli, kendisiyle birlikte o da uyarıcı olmalıydı!
8) Yahut kendisine bir hazine verilmeli veya içinden yeyip (meşakkatsizce geçimini sağlayacağı) bir bahçesi olmalıydı. (Ayrıca) o zalimler (müminlere): Siz, ancak büyüye tutulmuş bir adama uymaktasınız! dediler.
9) (Resûlüm!) Senin hakkında bak ne biçim temsiller getirdiler! Artık onlar sapmışlardır ve (hidayete) hiçbir yol da bulamazlar.
10) Dilerse sana bunlardan daha iyisini, altlarından ırmaklar akan cennetleri verecek ve sana saraylar ihsan edecek olan Allah'ın şanı yücedir.
11) Onlar üstelik kıyameti de yalan saydılar. Biz ise, kıyameti inkâr edenler için alevli bir ateş hazırladık.

إِذَا رَأَتْهُم مِنْ مَكَان بَعِيد سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا (١٢)
وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا
(١٣) لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا
(١٤) قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ
كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا (١٥) لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ
خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا (١٦) وَيَوْمَ
يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضْلَلْتُمْ
عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ (١٧) قَالُوا سُبْحَانَكَ
مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ
مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا (١٨)
فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا
وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا (١٩) وَمَا أَرْسَلْنَا
قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ
فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ وَكَانَ
رَبُّكَ بَصِيرًا (٢٠)

12) Cehennem ateşi uzak bir mesafeden kendilerini görünce, onun öfkelenişini (müthiş kaynamasını) ve uğultusunu işitirler.
13) Elleri boyunlarına bağlı olarak onun (cehennemin) dar bir yerine atıldıkları zaman, oracıkta yokoluvermeyi isterler.
14) (Onlara şöyle denir:) Bugün (yalnız) bir defa yok olmayı istemeyin; aksine birçok defalar yok olmayı isteyin!
15) De ki: Bu mu daha iyi, yoksa takvâ sahiplerine vâdedilen ebedilik cenneti mi? Orası, onlar için bir mükâfat ve (huzura kavuşacakları) bir varış yeridir.
16) Onlar için orada ebedî kalmak üzere diledikleri her şey vardır. İşte bu, Rabbinin üzerine (aldığı ve yerine getirilmesi) istenen bir vaaddir.
17) O gün Rabbin onları ve Allah'tan başka taptıkları şeyleri toplar da, der ki: Şu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yoldan çıktılar?
18) Onlar: Seni tenzih ederiz. Seni bırakıp da başka dostlar edinmek bize yaraşmaz; fakat sen onlara ve atalarına o kadar bol nimet verdin ki, sonunda (seni) anmayı unuttular ve helâki hak eden bir kavim oldular, derler.
19) (Bunun üzerine ötekilere hitaben şöyle denir:) İşte (taptıklarınız), söylediklerinizde sizi yalancı çıkardılar. Artık ne (azabınızı) geri çevirebilir, ne de bir yardım temin edebilirsiniz. İçinizden zulmedenlere büyük bir azap tattıracağız!
20) (Resûlüm!) Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberler de hiç şüphesiz yemek yerler, çarşılarda dolaşırlardı. (Ey insanlar!) Sizin bir kısmınızı diğer bir kısmınıza imtihan (vesilesi) kıldık; (bakalım) sabredecek misiniz? Rabbin her şeyi hakkıyla görmektedir.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَائِكَةُ أَوْ
نَرَى رَبَّنَا لَقَدْ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا
(٢١) يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ
وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَحْجُورًا (٢٢) وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا
مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا (٢٣) أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ مَقِيلًا (٢٤) وَيَوْمَ تَشَقَّقُ
السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنزِيلًا (٢٥) الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ
الْحَقُّ لِلرَّحْمَانِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا (٢٦)
وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَالَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ
الرَّسُولِ سَبِيلًا (٢٧) يَاوَيْلَتِي لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا
(٢٨) لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنْ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ
الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا (٢٩) وَقَالَ الرَّسُولُ يَارَبِّ إِنَّ
قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا (٣٠) وَكَذَلِكَ
جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنْ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَى بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا (٣١) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ
جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا (٣٢)

21) Bizimle karşılaşmayı (bir gün huzurumuza geleceklerini) ummayanlar: Bize ya melekler indirilmeliydi ya da Rabbimizi görmeliydik, dediler. Andolsun ki onlar kendileri hakkında kibire kapılmışlar ve azgınlıkta pek ileri gitmişlerdir.

22) (Fakat) melekleri görecekleri gün, günahkârlara o gün hiçbir sevinç haberi yoktur ve: (Size, sevinmek) yasaktır, yasak! diyeceklerdir.

23) Onların yaptıkları her bir (iyi) işi ele alırız, onu saçılmış zerreler haline getiririz (değersiz kılarız).

24) O gün cennetliklerin kalacakları yer çok huzurlu ve dinlenecekleri yer pek güzeldir.

25) O gün gökyüzü beyaz bulutlar ile yarılacak ve melekler bölük bölük indirileceklerdir.

26) İşte o gün, gerçek mülk (hükümranlık) çok merhametli olan Allah'ındır. Kâfirler için de pek çetin bir gündür o.

27) O gün, zalim kimse (pişmanlıktan) ellerini ısırıp şöyle der: Keşke o peygamberle birlikte bir yol tutsaydım!

28) Yazık bana! Keşke falancayı (bâtıl yolcusunu) dost edinmeseydim!

29) Çünkü zikir (Kur'an) bana gelmişken o, hakikaten beni ondan saptırdı. Şeytan insanı (uçuruma sürükleyip sonra) yüzüstü bırakıp rezil rüsvay eder.

30) Peygamber der ki: Ey Rabbim! Kavmim bu Kur'an'ı büsbütün terkettiler.

31) (Resûlüm!) İşte biz böylece her peygamber için suçlulardan düşmanlar peydâ ettik. Hidayet verici ve yardımcı olarak Rabbin yeter.

32) İnkâr edenler: Kur'an ona bir defada topluca indirilmeli değil miydi? dediler. Biz onu senin kalbine iyice yerleştirmek için böyle yaptık (parça parça indirdik) ve onu tane tane (ayırarak) okuduk.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا **(٣٣)**
الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَى وُجُوهِهِمْ إِلَى جَهَنَّمَ أُوْلَئِكَ شَرٌّ
مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا **(٣٤)** وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا **(٣٥)** فَقُلْنَا اذْهَبَا إِلَى
الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا **(٣٦)** وَقَوْمَ
نُوحٍ لَمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ آيَةً
وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا **(٣٧)** وَعَادًا وَثَمُودَ
وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا **(٣٨)** وَكُلًّا
ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَالَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا **(٣٩)** وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى
الْقَرْيَةِ الَّتِي أُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنَهَا بَلْ
كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا **(٤٠)** وَإِذَا رَأَوْكَ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا **(٤١)** إِنْ كَادَ
لَيُضِلُّنَا عَنْ آلِهَتِنَا لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا **(٤٢)** أَرَأَيْتَ مَنِ
اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا **(٤٣)**

33) Onların sana getirdikleri hiçbir temsil yoktur ki, (onun karşılığında) sana doğrusunu ve daha açığını getirmeyelim.
34) Yüzükoyun cehenneme (sürülüp) toplanacak olanlar; işte onlar, yerleri en kötü, yolları en sapık olanlardır.
35) Andolsun biz Musa'ya Kitab'ı verdik, kardeşi Harun'u da ona yardımcı yaptık.
36) "Ayetlerimizi yalan sayan kavme gidin" dedik. Sonunda, (yola gelmediklerinden) onları yerle bir ediverdik.
37) Nuh kavmine gelince, peygamberleri yalancılıkla itham ettiklerinde onları, suda boğduk ve kendilerini insanlar için bir ibret yaptık. Zalimler için acıklı bir azap hazırladık.
38) Ad'ı, Semûd'u, Ress halkını ve bunlar arasında daha birçok nesilleri de (inkârcılıklarından ötürü helâk ettik).
39) Onların her birine (uymaları için) misaller getirdik; (ama öğüt almadıkları için) hepsini kırdık geçirdik.
40) (Resûlüm!) Andolsun (bu Mekkeli putperestler), belâ ve felâket yağmuruna tutulmuş olan o beldeye uğramışlardır. Peki onu görmmüyorlar mıydı? Hayır, onlar öldükten sonra dirilmeyi ummamaktadırlar.
41) Seni gördükleri zaman: "Bu mu Allah'ın peygamber olarak gönderdiği!" diyerek hep seni alaya alıyorlar.
42) "Şayet tanrılarımıza inanmakta sebat göstermeseydik, gerçekten bizi neredeyse tanrılarımızdan saptıracaktı" diyorlar. Azabı gördükleri zaman, asıl kimin yolunun sapık olduğunu bilecekler!
43) Kötü duygularını kendisine tanrı edinen kimseyi gördün mü? Sen (Resûlüm!) ona koruyucu olabilir misin?

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا (٤٤) أَلَمْ تَرَى إِلَى رَبِّكَ
كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ
عَلَيْهِ دَلِيلًا (٤٥) ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا (٤٦) وَهُوَ
الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ
نُشُورًا (٤٧) وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ
رَحْمَتِهِ وَأَنزَلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا (٤٨) لِنُحْيِيَ بِهِ
بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا (٤٩)
وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا
(٥٠) وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا (٥١) فَلَا تُطِعْ
الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا (٥٢) وَهُوَ الَّذِي
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ
بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا (٥٣) وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
مِنْ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا
(٥٤) وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ
وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ ظَهِيرًا (٥٥)

44) Yoksa sen, onların çoğunun gerçekten (söz) dinleyeceğini yahut düşüneceğini mi sanıyorsun? Hayır, onlar hayvanlar gibidir, hatta onlar yolca daha da sapıktırlar.
45) Rabbinin gölgeyi nasıl uzattığını görmedin mi? Eğer dileseydi, onu elbet hareketsiz kılardı. Sonra biz güneşi, ona delil kıldık.
46) Sonra onu (uzayan gölgeyi) yavaş yavaş kendimize çektik (kısalttık).
47) Sizin için geceyi örtü, uykuyu istirahat kılan, gündüzü de dağılıp çalışma (zamanı) yapan, O'dur.
48) Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen O'dur. Biz, ölü toprağa can vermek, yarattığımız nice hayvanlara ve nice insanlara su vermek için gökten tertemiz su indirdik.
49) Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen O'dur. Biz, ölü toprağa can vermek, yarattığımız nice hayvanlara ve nice insanlara su vermek için gökten tertemiz su indirdik.
50) Andolsun bunu, insanların öğüt almaları için, aralarında çeşitli şekillerde anlatmışızdır; ama insanların çoğu ille nankörlük edip diretmiştir.
51) Şayet dileseydik, elbet her ülkeye bir uyarıcı gönderirdik.
52) O halde, kâfirlere boyun eğme ve bununla onlara karşı olanca gücünle büyük bir savaş ver!
53) Birinin suyu tatlı ve susuzluğu giderici, diğerininki tuzlu ve acı iki denizi salıveren ve aralarına bir engel, aşılmaz bir sınır koyan O'dur.
54) Sudan (meniden) bir insan yaratıp onu nesep ve sıhriyet (kan ve evlilik bağından doğan) yakınlığa dönüştüren O'dur. Rabbinin her şeye gücü yeter.
55) Allah'ı bırakıp kendilerine ne fayda ne de zarar verebilen şeylere kulluk ediyorlar. İnkârcı da Rabbine karşı uğraşıp durmaktadır.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (٥٦) قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا (٥٧)
وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى
بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا (٥٨) الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ
الرَّحْمَانُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا (٥٩) وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا
لِلرَّحْمَانِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَانُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ
نُفُورًا (٦٠) تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ
فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا (٦١) وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ
وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا (٦٢)
وَعِبَادُ الرَّحْمَانِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا
خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا (٦٣) وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ
لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا (٦٤) وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ
عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا (٦٥) إِنَّهَا
سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (٦٦) وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ
يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا (٦٧)

56) (Resûlüm!) Biz seni ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik.
57) De ki: Buna karşılık, sizden, Rabbine doğru bir yol tutmayı dileyen kimseler (olmanız) dışında herhangi bir ücret istemiyorum.
58) Ölümsüz ve daima diri olan Allah'a güvenip dayan. O'nu hamd ile tesbih et. Kullarının günahlarını O'nun bilmesi yeter.
59) Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde yaratan, sonra Arş'a istivâ eden (ona hükmeden) Rahmân'dır. Bunu bir bilene sor.
60) Onlara: Rahmân'a secde edin! denildiği zaman: "Rahmân da neymiş! Bize emrettiğin şeye secde eder miyiz hiç!" derler ve bu emir onların nefretini arttırır.
61) Gökte burçları var eden, onların içinde bir çerağ (güneş) ve nurlu bir ay barındıran Allah, yüceler yücesidir.
62) İbret almak veya şükretmek dileyen kimseler için gece ile gündüzü birbiri ardınca getiren de O'dur.
63) Rahmân'ın(has) kulları onlardır ki, yeryüzünde tevazu ile yürürler ve kendini bilmez kimseler onlara laf attığında (incitmeksizin) "Selam!" derler (geçerler);
64) Gecelerini Rablerine secde ederek ve kıyam durarak geçirirler.
65) Ve şöyle derler: Rabbimiz! Cehennem azabını üzerimizden sav. Doğrusu onun azabı gelip geçici değil, devamlıdır.
66) Orası cidden ne kötü bir yerleşme ve ikamet yeridir!
67) (O kullar), harcadıklarında ne israf ne de cimrilik ederler; ikisi arasında orta bir yol tutarlar.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا (٦٨) يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ
مُهَانًا (٦٩) إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأُوْلَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا (٧٠) وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى
اللَّهِ مَتَابًا (٧١) وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا
بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا (٧٢) وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا (٧٣) وَالَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا (٧٤) أُوْلَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا
وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا (٧٥) خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ
مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا (٧٦) قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ
فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا (٧٧)

68) Yine onlar ki, Allah ile beraber (tuttukları) başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, günahı (nın cezasını) bulur;
69) Kıyamet günü azabı kat kat arttırılır ve onda (azapta) alçaltılmış olarak devamlı kalır.
70) Ancak tevbe ve iman edip iyi davranışta bulunanlar başkadır; Allahı onların kötülüklerini iyiliklere çevirir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.
71) Kim tevbe edip iyi davranış gösterirse, şüphesiz o, tevbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner.
72) (O kullar), yalan yere şahitlik etmezler, boş sözlerle karşılaştıklarında vakar ile (oradan) geçip giderler.
73) Kendilerine Rablerinin âyetleri hatırlatıldığında ise, onlara karşı sağır ve kör davranmazlar;
74) (Ve o kullar): Rabbimiz! Bize gözümüzü aydınlatacak eşler ve zürriyetler bağışla ve bizi takvâ sahiplerine önder kıl! derler.
75) İşte onlara, sabretmelerine karşılık cennetin en yüksek makamı verilecek, orada hürmet ve selamla karşılanacaklardır.
76) Orada ebedî kalacaklardır. Orası ne güzel bir yerleşme ve ikamet yeridir.
77) (Resûlüm!) De ki: (Kulluk ve) yalvarmanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin? (Ey inkârcılar! Size Resûl'ün bildirdiklerini) kesinkes yalan saydınız; onun için azap yakanızı bırakmayacaktır!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
طسم (١) تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) لَعَلَّكَ بَاخِعٌ
نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٣) إِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ
السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ (٤) وَمَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَانِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ (٥)
فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون (٦)
أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ
(٧) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (٨) وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٩) وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَى أَنْ
ائْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠) قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلَا يَتَّقُونَ (١١)
قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِي (١٢) وَيَضِيقُ صَدْرِي
وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَى هَارُونَ (١٣) وَلَهُمْ عَلَيَّ
ذَنْبٌ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِي (١٤) قَالَ كَلَّا فَاذْهَبَا بِآيَاتِنَا إِنَّا
مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ (١٥) فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ (١٦) أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٧) قَالَ أَلَمْ
نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ (١٨)
وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (١٩)

26- eş-ŞUARA SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 227 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Tâ. Sîn. Mîm.
2) Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir.
3) Onlar iman etmiyorlar diye neredeyse kendine kıyacaksın!
4) Biz dilesek, onların üzerine gökten bir mucize indiririz de, ona boyunları eğilip kalır.
5) Kendilerine, o çok esirgeyici Allah'tan hiçbir yeni öğüt gelmez ki, ondan yüz çevirmesinler.
6) Üstelik (ona) "yalandır" derler; fakat alay edip durdukları şeylerin haberleri yakında onlara gelecektir.
7) Yeryüzüne bir bakmazlar mı! Orada her güzel çiftten nice bitkiler yetiştirdik.
8) Şüphesiz bunlarda bir nişâne vardır; ama çoğu iman etmezler.
9) Şüphe yok ki Rabbin, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir.
10-11) Hani Rabbin Musa'ya: O zalimler güruhuna, Firavun'un kavmine git. Hâla sakınmayacaklar mı onlar? diye seslenmişti.
12) Musa şöyle dedi: Rabbim! Doğrusu, beni yalancılıkla suçlamalarından korkuyorum.
13) (Bu durumda) içim daralır, dilim dönmez; onun için Harun'a da elçilik ver.
14) Onların bana isnad ettikleri bir suç da var. Bundan ötürü beni öldürmelerinden korkuyorum.
15) Allah buyurdu: Hayır! İkiniz mucizelerimizle gidin. Şüphesiz ki, biz sizinle beraberiz, işitmekteyiz.
16) Haydi Firavun'a gidip deyin ki: Gerçekten biz, âlemlerin Rabbi'nin elçisiyiz;
17) İsrailoğullarını bizimle beraber gönder.
18) (Kendisine Allah'ın emri tebliğ edilince Firavun) dedi ki: Biz seni çocukken himayemize alıp büyütmedik mi? Hayatının birçok yıllarını aramızda geçirmedin mi?
19) Sonunda o yaptığın (kötü) işi de yaptın. Sen nankörün birisin!

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنْ الضَّالِّينَ (٢٠) فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا
خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنْ الْمُرْسَلِينَ (٢١)
وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدْتَ بَنِي إِسْرَائِيلَ (٢٢) قَالَ
فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ (٢٣) قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنتُمْ مُوقِنِينَ (٢٤) قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ
أَلَا تَسْتَمِعُونَ (٢٥) قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمْ الْأَوَّلِينَ (٢٦)
قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ (٢٧) قَالَ
رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ (٢٨)
قَالَ لَئِنْ اتَّخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنْ الْمَسْجُونِينَ (٢٩)
قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ (٣٠) قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ
مِنْ الصَّادِقِينَ (٣١) فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ (٣٢)
وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ (٣٣) قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ
إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ (٣٤) يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ (٣٥) قَالُوا أَرْجِهِ وَأَخَاهُ
وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ (٣٦) يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ
عَلِيمٍ (٣٧) فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (٣٨)
وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ (٣٩)

20) Dedi ki: o işi o anda sonunun ne olacağını bilmeyerek yaptım.
21) Sizden korkunca da hemen aranızdan kaçtım. Sonra Rabbim bana hikmet bahşetti ve beni peygamberlerden kıldı.
22) O nimet diye başıma kaktığın ise, (aslında) İsrailoğullarını kendine kul köle etmendir.
23) Firavun dedi ki: Âlemlerin Rabbi dediğin de nedir?
24) Musa cevap verdi: Eğer işin gerçeğini düşünüp anlayan kişiler olsanız, (itiraf edersiniz ki) O, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin Rabbidir.
25) Dedi ki: Etrafında bulunanlara: İşitiyor musunuz?
26) Musa dedi ki: O, sizin de Rabbiniz, daha önceki atalarınızın da Rabbidir.
27) Dedi ki: Size gönderilen bu elçiniz mutlaka delidir,
28) Dedi ki:: Şayet aklınızı kullansanız, O, doğunun, batının ve ikisinin arasında bulunanların Rabbidir.
29) Firavun: Benden başkasını tanrı edinirsen, andolsun ki seni zindanlıklardan ederim! dedi.
30) Dedi ki: Sana apaçık bir şey getirmiş olsam da mı?
31) Firavun: Doğru söyleyenlerden isen, haydi getir onu! diye karşılık verdi.
32) Bunun üzerine Musa asâsını atıverdi; bir de ne görsünler, asâ apaçık koca bir yılan (oluvermiş)!
33) Elini de çıkardı; o da seyredenlere bembeyaz görünen!
34) Firavun, çevresindeki ileri gelenlere: Bu, dedi, doğrusu çok bilgili bir sihirbaz!
35) Sizi sihiriyle yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Şimdi ne buyurursunuz?
36) Dediler ki: Onu ve kardeşini eğle ve şehirlere toplayıcı görevliler gönder;
37) Ne kadar bilgisi derin sihirbaz varsa sana getirsinler.
38) Böylece sihirbazlar belli bir günün tayin edilen vaktinde biraraya getirildi.
39) Halka: Siz de toplanıyor musunuz (haydi hemen toplanın), denildi.

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (٤٠) فَلَمَّا جَاءَ
السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ
(٤١) قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٤٢) قَالَ لَهُمْ
مُوسَى أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ (٤٣) فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ
وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ (٤٤) فَأَلْقَى مُوسَى
عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ (٤٥) فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ
سَاجِدِينَ (٤٦) قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٧) رَبِّ مُوسَى
وَهَارُونَ (٤٨) قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ
الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ ع أَجْمَعِينَ (٤٩) قَالُوا لَا
ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ (٥٠) إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا
خَطَايَانَا أَنْ كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ (٥١) وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ
أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ (٥٢) فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ (٥٣) إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ (٥٤) وَإِنَّهُمْ لَنَا
لَغَائِظُونَ (٥٥) وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ (٥٦) فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِنْ
جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٥٧) وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ (٥٨) كَذَلِكَ
وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ (٥٩) فَأَتْبَعُوهُمْ مُشْرِقِينَ (٦٠)

40) (Firavun'un adamları:) Eğer üstün gelirlerse, herhalde sihirbazlara uyarız, dediler.
41) Sihirbazlar geldiklerinde Firavun'a: Şayet biz üstün gelirsek, muhakkak bize bir ücret vardır değil mi? dediler.
42) Firavun cevap verdi: Evet, o takdirde hiç şüphe etmeyin, gözde kimselerden de olacaksınız.
43) Musa onlara: Ne atacaksanız atın! dedi.
44) Bunun üzerine iplerini ve değneklerini attılar ve: Firavun'un kudreti hakkı için elbette bizler galip geleceğiz, dediler.
45) Sonra Musa asâsını attı; bir de ne görsünler, onların uydurduklarını yutuveriyor!
46) Sihirbazlar derhal secdeye kapandılar.
47) "Alemlerin Rabbine, iman ettik" dediler.
48) "Musa ve Harun'un Rabbine iman ettik" .
49) Firavun, (kızgınlık içinde) dedi ki: Ben size izin vermeden ona iman ettiniz ha! Demek ki size sihiri öğreten büyüğünüzmüş o! Ama şimdi bileceksiniz: Andolsun, ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireceğim, hepinizi astıracağım!
50) "Zararı yok, dediler, (nasıl olsa) biz şüphesiz Rabbimize döneceğiz."
51) "Biz, ilk iman edenler olduğumuz için Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umarız."
52) Musa'ya: Kullarımı geceleyin yola çıkar; çünkü takip edileceksiniz, diye vahyettik.
53) Firavun da şehirlere (asker) toplayıcılar gönderdi:
54) "Esasen bunlar, sayıları az, bölük pörçük bir cemaattır."
55) "(Böyle iken) kesinkes bizi öfkelendirmişlerdir."
56) "Biz ise, elbette uyanık bir cemaatız."
57) Ama biz onları, bahçelerden, pınarlardan, çıkardık.
58) Hazinelerden ve değerli bir yerlerden.
59) Böylece, bunlara İsrailoğullarını mirasçı yaptık.
60) Derken gün doğumunda onların ardına düştüler.

فَلَمَّا تَرَاءَى الْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرَكُونَ
(٦١) قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِي رَبِّي سَيَهْدِينِي (٦٢) فَأَوْحَيْنَا إِلَى
مُوسَى أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ فَانفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ
كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ (٦٣) وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ (٦٤) وَأَنْجَيْنَا
مُوسَى وَمَنْ مَعَهُ أَجْمَعِينَ (٦٥) ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ (٦٦)
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (٦٧) وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦٨) وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ
(٦٩) إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ (٧٠) قَالُوا نَعْبُدُ
أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَاكِفِينَ (٧١) قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ
تَدْعُونَ (٧٢) أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ (٧٣) قَالُوا بَلْ
وَجَدْنَا آبَاءَنَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (٧٤) قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ
تَعْبُدُونَ (٧٥) أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمُ الْأَقْدَمُونَ (٧٦) فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ
لِي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ (٧٧) الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِي (٧٨)
وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِي (٧٩) وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ
يَشْفِينِي (٨٠) وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ (٨١) وَالَّذِي
أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ (٨٢) رَبِّ هَبْ لِي
حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ (٨٣)

61) İki topluluk birbirini görünce, Musa'nın adamları: İşte yakalandık! dediler.
62) Dedi ki: Asla! Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir.
63) Bunun üzerine Musa'ya: Asân ile denize vur! diye vahyettik. derhal yarıldı, her bölük koca bir dağ gibi oldu.
64) Ötekilerini de oraya yaklaştırdık.
65) Musa ve beraberindekilerin hepsini kurtardık.
66) Sonra ötekilerini suda boğduk.
67) Şüphesiz bunda bir ibret vardır; ama çokları iman etmiş değillerdir.
68) Şüphesiz Rabbin, işte O, Aziz'dir, Rahim'dir.
69) Onlara İbrahim'in haberini de oku.
70) Hani, babasına ve kavmine: *"Siz neye ibadet ediyorsunuz?"* demişti.
71) Demişlerdi ki: *"Putlara ibadet ediyoruz, bunun için sürekli onların önünde bel büküp eğiliyoruz."*
72) Dedi ki: *"Peki, dua ettiğiniz zaman onlar sizi işitiyorlar mı?"*
73) *"Ya da size bir yararları veya zararları dokunuyor mu?"*
74) Dediler ki: *"Hayır, ama biz atalarımızı böyle yapar bulduk."*
75) Dedi ki: *"Şimdi neye ibadet ettiğinizi gördünüz mü?"*
76) *"Hem siz, hem de eski atalarınız?"*
77) *"İşte bunlar, gerçekten benim düşmanımdır; yalnızca alemlerin Rabbi hariç."*
78) *"Ki beni yaratan ve bana hidayet veren O'dur."*
79) *"Bana yediren ve içiren O'dur."*
80) *"Hastalandığımda bana şifa veren O'dur."*
81) *"Beni öldürecek, sonra diriltecek olan da O'dur."*
82) *"Din günü hatalarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur."*
83) *"Rabbim, bana hüküm bağışla ve beni salihlere kat."*

69) Ey Muhammed! O Mekke kâfirlerine İbrahim'in o önemli haberini de oku, aktar, anlat.
70) Hani İbrahim bir zamanlar, babasına ve kavmine: *"Siz neye ibadet ediyorsunuz? Neye tapıyorsunuz?"* demişti.
71) Sevinç ve iftiharla demişlerdi ki: *"Putlara ibadet ediyoruz, bunun için sürekli onların önünde bel büküp eğiliyoruz, onlara tapınmayı asla bırakmayacağız."*
72) İbrahim kınamak ve ayıplamak üzere dedi ki: *"Peki, dua ederek onlara sığındığınız zaman onlar sizi işitiyorlar mı?"*
73) *"Ya da size bir yararları veya zararları dokunuyor mu? Sizin için herhangi bir menfaat sağlıyorlar mı ya da herhangi bir zararı sizden savıyorlar mı?"*
74) Dediler ki: *"Hayır, ama biz atalarımızı onlara tapar bulduk, dolayısıyla biz de onlar gibi yapıyoruz."*
75) İbrahim dedi ki: *"Şimdi neye ibadet ettiğinizi, taptığınızı gördünüz mü?"*
76) *"Hem sizin, hem de önceki atalarınızın Allah'ı bırakarak kendilerine taptığınız bu putların ne olduğunu şimdi gördünüz mü?"*
77) *"İşte bu putlar, gerçekten benim düşmanımdır. Ben onlara asla tapmam. Tapmış olduğunuz şeylerin içinde yalnızca alemlerin Rabbi olan Allah'a ibadet ederim. O'na hiçbir şeyi şirk koşmam. O dünyada da ahirette de benim dostumdur."*
78) *"Ki beni yaratan ve bana doğru yolu gösteren ve beni hidayete ulaştıran bu putlar değil, Allah'tır."*
79) *"Bana yediren ve içiren O'dur. O, yaratıcı ve rızık vericidir. Yağmur dolu bulutlar göndererek yağmur yağdırır ve bu yağmurla, kullarına rızık olsun diye çeşit çeşit meyveler çıkarır."*
80) *"Hastalandığımda bana şifa veren O'dur. O'ndan başka kimse bana şifa veremez."*
81) *"Beni öldürecek, sonra diriltecek olan da O'dur. Buna O'ndan başka kimsenin gücü yetmez. Beni dilediği zaman öldürür, öldürdükten sonra da dilediği zaman tekrar diriltir."*
82) *"O'nun geniş rahmetine güvenerek, kulların, yaptıklarının karşılığını göreceği din günü de denilen hesap ve ceza günüde hatalarımı ve günahlarımı bağışlayacağını umduğum da O'dur."*
83) *"Rabbim, bana hüküm, ilim ve anlayış bağışla ve beni salihlere, iyi kullarının zümresine kat."*

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ (٨٤) وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ
جَنَّةِ النَّعِيمِ (٨٥) وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ (٨٦) وَلَا
تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ (٨٧) يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ (٨٨) إِلَّا
مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٩) وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ (٩٠)
وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ (٩١) وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ
(٩٢) مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ أَوْ يَنْتَصِرُونَ (٩٣)
فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ (٩٤) وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ
(٩٥) قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ (٩٦) تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ (٩٧) إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٩٨) وَمَا أَضَلَّنَا
إِلَّا الْمُجْرِمُونَ (٩٩) فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ (١٠٠) وَلَا صَدِيقٍ
حَمِيمٍ (١٠١) فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١٠٢)
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٠٣) وَإِنَّ رَبَّكَ
لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٠٤) كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ (١٠٥)
إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٠٦) إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ
أَمِينٌ (١٠٧) فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي (١٠٨) وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٠٩) فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِي (١١٠) قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ (١١١)

84) *"Sonrakiler arasında bana doğruluk dili ver."*
85) *"Beni Na'îm cennetinin mirasçılarından kıl."*
86) *"Babamı da bağışla. Çünkü o, sapıtanlardandır."*
87) *"Ve beni diriltilecekleri gün küçük düşürme."*
88) *"Malın da, çocukların da bir yarar sağlayamadığı bir günde."*
89) *"Allah'a selim kalb ile gelmiş olanlar müstesna."*
90) Cennet takva sahiplerine yaklaştırılır.
91) Cehennem de azgınlar için sergilenir.
92) Ve onlara denilir ki: *"İbadet etmekte olduklarınız nerede?"*
93) *"Allah'ın dışında olanlar; size yardımları dokunuyor mu veya kendilerine yardımları oluyor mu?"*
94) Artık onlar ve azgınlar onun içine dökülüverilmiştir.
95) Ve İblis'in bütün orduları da.
96) Onlar orada tartışarak derler ki:
97) *"Andolsun Allah'a, biz gerçekten apaçık bir sapıklık içindeymişiz."*
98) *"Çünkü sizi alemlerin rabbi ile eşit tutuyorduk."*
99) *"Bizi suçlulardan başkası saptırmadı."*
100) *"Artık bizim için ne bir şefatçi var."*
101) *"Ne de yakın bir dost."*
102) *"Bizim için bir kere daha dönüş olsaydı da iman edenlerden olabilseydik."*
103) Şüphe yok ki bunda bir âyet vardır. Fakat onların çoğu mü'min değillerdi.
104) Muhakkak Rabbin Azîz'dir, Rahîm'dir.
105) Nuh kavmi de peygamberleri yalancılıkla suçladılar.
106) Kardeşleri Nuh onlara şöyle demişti:sakınmaz mısınız?
107) Bilin ki ben, size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.
108) Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.
109) Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ecrimi verecek olan, ancak âlemlerin Rabbidir.
110) Onun için, Allah'tan korkun ve bana itaat edin.
111) Onlar şöyle cevap verdiler: Sana düşük seviyeli kimseler tâbi olup dururken, biz sana iman eder miyiz hiç!

84) *"Benden sonra kıyamet gününe kadar gelecek olanlar arasında bana doğruluk dili ver, güzel bir şekilde övülmeyi ve anılmayı bana nasip et ki öyle anılayım ve bana uyulsun."*
85) *"Beni ahirette ebedi olan Na'îm cennetinin mirasına hak kazanan mutlu kişilerden eyle."*
86) *"Babamı da bağışla, ona iman ve tevbe etmeyi nasip et. Çünkü o, doğru yolu şaşıranlardan, hak yoldan sapanlardandır."*
87) *"Ve beni yaratıkların, yaptıklarının karşılığını vermek için diriltilecekleri gün hor, küçük ve zelil düşürme."*
88) *"Malın da, çocukların da hiç kimseye bir yarar sağlayamadığı o zor günde."*
89) *"Allah'ın huzuruna selim, tertemiz, şirk, haset ve kinden arınmış bir kalb ile gelmiş olanlar müstesna."*
90) Cennet takva sahiplerine yaklaştırılır.
91) Cehennem de azgınlar için sergilenir.
92) Ve onlara denilir ki:*"İbadet etmekte olduklarınız nerede?"*
93) *"Allah'ın dışında olanlar; size yardımları dokunuyor mu veya kendilerine yardımları oluyor mu?"*
94) Artık onlar ve azgınlar onun içine dökülüverilmiştir.
95) Ve İblis'in bütün orduları da.
96) Onlar orada tartışarak derler ki:
97) *"Andolsun Allah'a, biz gerçekten apaçık bir sapıklık içindeymişiz."*
98) *"Çünkü sizi alemlerin rabbi ile eşit tutuyorduk."*
99) *"Bizi suçlulardan başkası saptırmadı."*
100) *"Artık bizim için ne bir şefatçi var."*
101) *"Ne de yakın bir dost."*
102) *"Bizim için bir kere daha dönüş olsaydı da iman edenlerden olabilseydik."*
103) Şüphe yok ki bunda bir âyet vardır. Fakat onların çoğu mü'min değillerdi.
104) Muhakkak Rabbin Azîz'dir, Rahîm'dir.

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١١٢) إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا
عَلَى رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ (١١٣) وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ (١١٤)
إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ (١١٥) قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَانُوحُ لَتَكُونَنَّ
مِنَ الْمَرْجُومِينَ (١١٦) قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِي (١١٧)
فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (١١٨)
فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (١١٩) ثُمَّ أَغْرَقْنَا
بَعْدُ الْبَاقِينَ (١٢٠) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ (١٢١) وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٢٢)
كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ (١٢٣) إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا
تَتَّقُونَ (١٢٤) إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٢٥) فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِي (١٢٦) وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي إِلَّا
عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٢٧) أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ
(١٢٨) وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ (١٢٩) وَإِذَا
بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ (١٣٠) فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي (١٣١)
وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ (١٣٢) أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ
وَبَنِينَ (١٣٣) وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (١٣٤) إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٣٥) قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ
تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ (١٣٦)

112) Nuh dedi ki: Onların yaptıkları hakkında bilgim yoktur.
113) Onların hesabı ancak Rabbime aittir. Bir düşünseniz!
114) Ben iman eden kimseleri kovacak değilim.
115) Ben ancak apaçık bir uyarıcıyım.
116) Dediler ki: Ey Nuh! (Bu davadan) vazgeçmezsen, iyi bil ki, taşlanmışlardan olacaksın!
117) Nuh: Rabbim! dedi, kavmim beni yalancılıkla suçladı.
118) Artık benimle onların arasında sen hükmünü ver. Beni ve beraberimdeki müminleri kurtar.
119) Bunun üzerine biz onu ve beraberindekileri, o dolu geminin içinde (taşıyarak) kurtardık.
120) Sonra da geri kalanları suda boğduk.
121) Doğrusu bunda büyük bir ders vardır; ama çokları iman etmezler.
122) Şüphesiz Rabbin, işte O, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir.
123) Âd (kavmi) de peygamberleri yalancılıkla suçladı.
124) Kardeşleri Hûd onlara şöyle demişti: sakınmaz mısınız?
125) Bilin ki, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.
126) Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.
127) Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ecrimi verecek olan, ancak âlemlerin Rabbidir.
128) Siz her yüksek yere bir alâmet dikerek eğleniyor musunuz?
129) Temelli kalacağınızı umarak sağlam yapılar mı ediniyorsunuz?
130) Yakaladığınız zaman, zorbalar gibi mi yakalıyorsunuz?
131) Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin.
132) Bildiğiniz şeyleri size bol bol veren, Allah'dan korkun.
133) "O size verdi : davarlar, oğullar".
134) "Bahçeler çeşmeler." (Allah'a karşı gelmek) den sakının.
135) Doğrusu sizin hakkınızda muazzam bir günün azabından endişe ediyorum.
136) (Onlar) şöyle dediler: Sen öğüt versen de, vermesen de bizce birdir.

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ (١٣٧) وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (١٣٨)
فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ (١٣٩) وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٤٠)
كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ (١٤١) إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ
أَلَا تَتَّقُونَ (١٤٢) إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٤٣) فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِي (١٤٤) وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٤٥) أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ
(١٤٦) فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (١٤٧) وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا
هَضِيمٌ (١٤٨) وَتَنْحِتُونَ مِنْ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ (١٤٩)
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي (١٥٠) وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ
(١٥١) الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ (١٥٢)
قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنْ الْمُسَحَّرِينَ (١٥٣) مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنْ الصَّادِقِينَ (١٥٤) قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا
شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (١٥٥) وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ
فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥٦) فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا
نَادِمِينَ (١٥٧) فَأَخَذَهُمْ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٥٨) وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٥٩)

137) Bu, öncekilerin geleneğinden başka bir şey değildir.
138) Biz azaba uğratılacak da değiliz.
139) Böylece onu yalancılıkla suçladılar; biz de kendilerini helâk ettik. Doğrusu bunda büyük bir ibret vardır; ama çokları iman etmezler.
140) Şüphesiz Rabbin, işte O, Aziz'dir, Rahim'dir.
141) Semûd da peygamberleri yalancılıkla suçladı.
142) Kardeşleri Sâlih onlara şöyle demişti: sakınmaz mısınız?
143) Bilin ki, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.
144) Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.
145) Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ecrimi verecek olan, ancak âlemlerin Rabbidir.
146) Siz burada, güven içinde bırakılacak mısınız?
147) "Böyle bahçelerde, çeşme başlarında ?"
148) "Ekinlerin, salkımları sarkmış hurmalıkların arasında?"
149) Dağlardan ustaca evler yontuyorsunuz
150) Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin.
151) "O aşırıların emrine uymayın."
152) "Yeryüzünde bozgunculuk yapıp dirlik düzenlik vermeyenler(in sözüyle hareket etmeyin).
153) Dediler ki: Sen, olsa olsa iyice büyülenmiş birisin!
154) Sen de ancak bizim gibi bir insansın. Eğer doğru söyleyenlerden isen, haydi bize bir mucize getir.
155) Salih: İşte bu dişi devedir; onun bir su içme hakkı vardır, belli bir günün içme hakkı da sizindir, dedi.
156) Ona bir kötülükle ilişmeyin, yoksa sizi muazzam bir günün azabı yakalayıverir.
157) Buna rağmen onlar deveyi kestiler; ama pişman da oldular.
158) Bunun üzerine onları azap yakaladı. Doğrusu bunda, büyük bir ders vardır; ama çokları iman etmezler.
159) Şüphesiz Rabbin, işte O, Aziz'dir, Rahim'dir.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ (١٦٠) إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ
أَلَا تَتَّقُونَ (١٦١) إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٦٢) فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِي (١٦٣) وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا
عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٦٤) أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنْ الْعَالَمِينَ
(١٦٥) وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ عَادُونَ (١٦٦) قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَالُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنْ
الْمُخْرَجِينَ (١٦٧) قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنْ الْقَالِينَ (١٦٨)
رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ (١٦٩) فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
أَجْمَعِينَ (١٧٠) إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ (١٧١) ثُمَّ دَمَّرْنَا
الْآخَرِينَ (١٧٢) وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ
(١٧٣) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ (١٧٤)
وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٧٥) كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ
الْمُرْسَلِينَ (١٧٦) إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ (١٧٧)
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٧٨) فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِي (١٧٩)
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ
(١٨٠) أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنْ الْمُخْسِرِينَ (١٨١)
وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ (١٨٢) وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ (١٨٣)

160) Lût kavmi de peygamberleri yalancılıkla suçladı.
161) Kardeşleri Lût onlara şöyle demişti: sakınmaz mısınız?
162) Bilin ki, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.
163) Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.
164) Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ecrimi verecek olan, ancak âlemlerin Rabbidir.
165) Rabbinizin sizler için yarattığı eşlerinizi bırakıp da, insanlar içinden erkeklere mi yaklaşıyorsunuz? Doğrusu siz sınırı aşmış (sapık) bir kavimsiniz!
166) Rabbinizin sizler için yarattığı eşlerinizi bırakıp da, insanlar içinden erkeklere mi yaklaşıyorsunuz? Doğrusu siz sınırı aşmış (sapık) bir kavimsiniz!
167) Onlar şöyle dediler: Ey Lût! vazgeçmezsen, iyi bil ki, sürgün edilmişlerden olacaksın!
168) Lût: Doğrusu, dedi, ben sizin bu işinizden tiksinmekteyim!
169) Rabbim! Beni ve ailemi, onların yapageldiklerinden (vebalinden) kurtar.
170) Bunun üzerine onu ve bütün ailesini kurtardık.
171) Ancak bir kocakarı müstesna. O, geride kalanlardan.
172) Sonra diğerlerini helâk ettik.
173) Üzerlerine öyle bir yağmur yağdırdık ki... Uyarılanların yağmuru ne de kötü!
174) Elbet bunda büyük bir ibret vardır; fakat çokları iman etmezler.
175) Şüphesiz Rabbin, işte O, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir.
176) Eyke halkı da peygamberleri yalancılıkla suçladı.
177) Şuayb onlara şöyle demişti: sakınmaz mısınız?
178) Bilin ki, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.
179) Artık Allah'a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin.
180) Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretimi verecek olan, ancak âlemlerin Rabbidir.
181) Ölçüyü tastamam yapın, (insanların hakkını) eksik verenlerden olmayın.
182) Doğru terazi ile tartın.
183) İnsanların hakkı olan şeyleri kısmayın. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın.

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ (١٨٤) قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ
مِنْ الْمُسَحَّرِينَ (١٨٥) وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ
لَمِنْ الْكَاذِبِينَ (١٨٦) فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنْ السَّمَاءِ إِنْ
كُنْتَ مِنْ الصَّادِقِينَ (١٨٧) قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ
(١٨٨) فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ
يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٨٩) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ (١٩٠) وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (١٩١) وَإِنَّهُ
لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٩٢) نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ (١٩٣)
عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنْ الْمُنْذِرِينَ (١٩٤) بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ
(١٩٥) وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ (١٩٦) أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً
أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ (١٩٧) وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ
الْأَعْجَمِينَ (١٩٨) فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ (١٩٩)
كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ (٢٠٠) لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ
حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٢٠١) فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ (٢٠٢) فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ (٢٠٣)
أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (٢٠٤) أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ
(٢٠٥) ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ (٢٠٦)

184) Sizi ve önceki nesilleri yaratandan korkun.
185) Onlar şöyle dediler: Sen, olsa olsa iyice büyülenmiş birisin!
186) Sen de, ancak bizim gibi bir beşersin. Bilki, biz seni ancak yalancılardan biri sayıyoruz.
187) Şayet doğru sözlülerden isen, üstümüze gökten azap yağdır.
188) Şuayb: Rabbim yaptıklarınızı en iyi bilendir, dedi.
189) Velhasıl onu yalancı saydılar da, kendilerini o gölge gününün azabı yakalayıverdi. Gerçekten o, muazzam bir günün azabı idi!
190) Doğrusu bunda büyük bir ders vardır; ama çokları iman etmezler.
191) Şüphesiz Rabbin, işte O, mutlak galip ve engin merhamet sahibidir.
192) Muhakkak ki o âlemlerin Rabbinin indirmesidir.
193) (Resûlüm!) Onu Rûhu'l-emîn (Cebrail) indirdi.
194) Senin kalbine; uyarıcılardan olman için,
195) Apaçık Arapça bir dille.
196) O, şüphesiz daha öncekilerin kitaplarında da vardır.
197) Benî İsrail bilginlerinin onu bilmesi, onlar için bir delil değil midir?
198) Biz onu Arapça bilmeyenlerden birine indirseydik de,
199) Bunu onlara o okusaydı, yine ona iman etmezlerdi.
200) Onu günahkârların kalplerine böyle soktuk.
201) Onun için, acıklı azabı görünceye kadar ona iman etmezler.
202) İşte bu onlara, kendileri farkında olmadan, ansızın geliverecektir.
203) O zaman: Bize mühlet verilir mi acaba? diyeceklerdir.
204) Onlar bizim azabımızı mı çarçabuk istiyorlardı?
205) Ne dersin! Eğer biz onları yıllarca yaşatsak.
206) Sonra tehdit edilmekte oldukları başlarına gelse!

مَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ (٢٠٧) وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ
قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنذِرُونَ (٢٠٨) ذِكْرَى وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ
(٢٠٩) وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ (٢١٠) وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ
وَمَا يَسْتَطِيعُونَ (٢١١) إِنَّهُمْ عَنْ السَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ (٢١٢)
فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنْ الْمُعَذَّبِينَ (٢١٣)
وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ (٢١٤) وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنْ
اتَّبَعَكَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ (٢١٥) فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ
مِمَّا تَعْمَلُونَ (٢١٦) وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (٢١٧)
الَّذِي يَرَاكَ حِينَ تَقُومُ (٢١٨) وَتَقَلُّبَكَ فِي السَّاجِدِينَ
(٢١٩) إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٢٢٠) هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَى
مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيَاطِينُ (٢٢١) تَنَزَّلُ عَلَى كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ (٢٢٢)
يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ (٢٢٣) وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمْ
الْغَاوُونَ (٢٢٤) أَلَمْ تَرَى أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ (٢٢٥)
وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ (٢٢٦) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا وَانتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا
ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ (٢٢٧)

207) Faydalandırıldıkları nimetler onlara hiç yarar sağlamayacaktır.
208) Bununla birlikte hangi memleketi, helak ettikse muhakkak onu uyarıcı (peygamberleri) olmuştur.
209) (Onlar)ihtar edilmiştir ve biz zülmetmiş değilizdir.
210) O'nu (Kur'an'ı) şeytanlar indirmedi.
211) Bu onlara düşmez; zaten güçleri de yetmez.
212) Şüphesiz onlar, vahyi işitmekten uzak tutulmuşlardır.
213) O halde sakın Allah ile beraber başka tanrıya kulluk edip yalvarma, sonra azap edilenlerden olursun!
214) (Önce) en yakın akrabanı uyar.
215) Sana uyan müminlere (merhamet) kanadını indir.
216) Şayet sana karşı gelirlerse de ki: Ben sizin yaptıklarınızdan muhakkak ki uzağım.
217) Sen O mutlak galip ve engin merhamet sahibine güvenip dayan.
218) O ki, (gece namaza) kalktığın zaman seni görüyor.
219) Secde edenler arasında dolaşmanı da (görüyor).
220) Çünkü her şeyi işiten, her şeyi bilen O'dur.
221) Şeytanların ise kime ineceğini size haber vereyim mi?
222) Onlar, günaha, iftiraya düşkün olan herkesin üstüne inerler.
223) Bunlar, (şeytanlara) kulak verirler ve onların çoğu yalancıdırlar.
224) Şairler(e gelince), onlara da sapıklar uyarlar.
225) Baksana onlar her vâdide şaşkın şaşkın dolaşırlar.
226) Ve onlar yapamayacakları şeyleri söylerler.
227) Ancak iman edip iyi işler yapanlar, Allah'ı çok çok ananlar ve haksızlığa uğratıldıklarında kendilerini savunanlar başkadır. Haksızlık edenler, hangi dönüşe döndürüleceklerini yakında bileceklerdir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طس تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُبِينٍ (١) هُدًى وَبُشْرَى
لِلْمُؤْمِنِينَ (٢) الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (٣) إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا
لَهُمْ أَعْمَالَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ (٤) أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ
الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ (٥) وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى
الْقُرْآنَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ (٦) إِذْ قَالَ مُوسَى لِأَهْلِهِ إِنِّي
آنَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ آتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ
لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (٧) فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي
النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٨) يَامُوسَى
إِنَّهُ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٩) وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ
كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَامُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا
يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُونَ (١٠) إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا
بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ (١١) وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ
تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ فِي تِسْعِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ
وَقَوْمِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (١٢) فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ آيَاتُنَا
مُبْصِرَةً قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (١٣)

27- en-NEML SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 93 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Tâ. Sîn. Bunlar Kur'an'ın, (gerçekleri) açıklayan Kitab'ın âyetleridir.
2) İman eden müminler için bir hidayet rehberi ve bir müjdedir.
3) Onlar ki, namazı kılarlar, zekâtı verirler ve ahirete de kesin olarak inanırlar.
4) Şüphesiz biz, ahirete inanmayanların işlerini kendilerine süslü gösterdik; o yüzden bocalar dururlar.
5) İşte bunlar, azabı en ağır olanlardır; ahirette en çok ziyana uğrayacaklar da onlardır.
6) (Resûlüm!) Şüphesiz ki bu Kur'an, hikmet sahibi ve her şeyi bilen Allah tarafından sana verilmektedir.
7) Hani Musa, ailesine şöyle demişti: Gerçekten ben bir ateş gördüm. (Gidip) size oradan bir haber getireceğim, yahut bir ateş parçası getireceğim, umarım ki ısınırsınız!
8) Oraya geldiğinde şöyle seslenildi: Ateşin bulunduğu yerdeki ve çevresindekiler mübarek kılınmıştır! Âlemlerin Rabbi olan Allah, eksikliklerden münezzehtir!
9) Ey Musa! İyi bil ki, ben, mutlak galip ve hikmet sahibi olan Allah'ım!
10) Asânı at! Musa onu yılan gibi deprenir görünce dönüp arkasına bakmadan kaçtı. Ey Musa! Korkma; çünkü benim huzurumda peygamberler korkmaz.
11) Ancak, kim haksızlık eder, sonra işlediği kötülük yerine iyilik yaparsa, bilsin ki ben Ğafur'um, Rahim'im.
12) Elini koynuna sok da kusursuz bembeyaz çıksın. Dokuz mucize ile Firavun ve kavmine (git). Çünkü onlar artık yoldan çıkmış bir kavim olmuşlardır.
13) Mucizelerimiz onların gözleri önüne serilince: "Bu, apaçık bir büyüdür" dediler.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ (١٤) وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ
وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ
مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ (١٥) وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ
يَاأَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ
هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ (١٦) وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ
مِنْ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (١٧) حَتَّى إِذَا
أَتَوْا عَلَى وَادِي النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَاأَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا
مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا
يَشْعُرُونَ (١٨) فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ
أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي
عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ (١٩) وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِي لَا أَرَى
الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنْ الْغَائِبِينَ (٢٠) لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا
أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٢١) فَمَكَثَ غَيْرَ
بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَإٍ
يَقِينٍ (٢٢)

14) Kendileri de bunlara yakînen inandıkları halde, zulüm ve kibirlerinden ötürü onları inkâr ettiler. Bozguncuların sonunun nice olduğuna bir bak!
15) Andolsun ki biz, Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. Onlar: Bizi, mümin kullarının birçoğundan üstün kılan Allah'a hamd olsun, dediler.
16) Süleyman Davud'a vâris oldu ve dedi ki: Ey insanlar! Bize kuş dili öğretildi ve bize her şeyden (nasip) verildi. Doğrusu bu apaçık bir lütuftur.
17) Süleyman'ın, cinlerden, insanlardan ve kuşlardan müteşekkil orduları toplandı; hepsi birarada (onun tarafından) düzenli olarak sevkediliyordu.
18) Nihayet Karınca vâdisine geldikleri zaman, bir karınca: Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin; Süleyman ve ordusu farkına varmadan sizi ezmesin! dedi.
19) (Süleyman) onun sözünden dolayı gülümsedi ve dedi ki: Ey Rabbim! Beni, gerek bana gerekse ana-babama verdiğin nimete şükretmeye ve hoşnut olacağın iyi işler yapmaya muvaffak kıl. Rahmetinle, beni iyi kulların arasına kat.
20) (Süleyman) kuşları gözden geçirdi ve şöyle dedi: Hüdhüd'ü niçin göremiyorum? Yoksa kayıplara mı karıştı?
21) Ya bana (mazeretini gösteren) apaçık bir delil getirecek ya da onun canını iyice yakacağım yahut onu boğazlayacağım!
22) Çok geçmeden (Hüdhüd) gelip: Ben, dedi, senin bilmediğin bir şeyi öğrendim. Sebe'den sana çok doğru (ve önemli) bir haber getirdim.

إِنِّي وَجَدتُّ امْرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا
عَرْشٌ عَظِيمٌ (٢٣) وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمْ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنْ
السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ (٢٤) أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي
يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ
وَمَا تُعْلِنُونَ (٢٥) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
(٢٦) قَالَ سَنَنظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنتَ مِنْ الْكَاذِبِينَ (٢٧)
اذْهَب بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقِه إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا
يَرْجِعُونَ (٢٨) قَالَتْ يَاأَيُّهَا المَلَأُ إِنِّي أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابٌ
كَرِيمٌ (٢٩) إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِاسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَانِ
الرَّحِيمِ (٣٠) أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ (٣١)
قَالَتْ يَاأَيُّهَا المَلَأُ أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا
حَتَّى تَشْهَدُونِي (٣٢) قَالُوا نَحْنُ أُوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ
شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ (٣٣) قَالَتْ إِنَّ
الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً
وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ (٣٤) وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ
بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ (٣٥)

23) Gerçekten, onlara (Sebe'lilere) hükümdarlık eden, kendisine her şey verilmiş ve büyük bir tahtı olan bir kadınla karşılaştım.
24) Onun ve kavminin, Allah'ı bırakıp güneşe secde ettiklerini gördüm. Şeytan, kendilerine yaptıklarını süslü göstermiş de onları doğru yoldan alıkoymuş. Bunun için doğru yolu bulamıyorlar.
25) (Şeytan böyle yapmış ki) göklerde ve yerde gizleneni açığa çıkaran, gizlediğinizi ve açıkladığınızı bilen Allah'a secde etmesinler.
26) (Halbuki) büyük Arş'ın sahibi olan Allah'tan başka tanrı yoktur.
27) (Süleyman Hüdhüd'e) dedi ki: Doğru mu söyledin, yoksa yalancılardan mısın, bakacağız.
28) Şu mektubumu götür, onu kendilerine ver, sonra onlardan biraz çekil de, ne sonuca varacaklarına bak.
29) (Süleyman'ın mektubunu alan Sebe' melikesi,) "Beyler, ulular! Bana çok önemli bir mektup bırakıldı" dedi.
30) "Mektup Süleyman'dandır, rahmân ve rahîm olan Allah'ın adıyla (başlamakta) dır."
31) "Bana baş kaldırmayın, teslimiyet gösterip bana gelin, diye (yazmaktadır)".
32) (Sonra Melike) dedi ki: Beyler, ulular! Bu işimde bana bir fikir verin. (Bilirsiniz) siz yanımda olmadan (size danışmadan) hiçbir işi kestirip atmam.
33) Onlar, şu cevabı verdiler: Biz güçlü kuvvetli kimseleriz, zorlu savaş erbabıyız; buyruk ise senindir; artık ne buyuracağını sen düşün.
34) Melike: Hükümdarlar bir memlekete girdiler mi, orayı perişan ederler ve halkının ulularını alçaltırlar. (Herhalde) onlar da böyle yapacaklardır, dedi.
35) Ben (şimdi) onlara bir hediye göndereyim de, bakayım elçiler ne (gibi bir sonuç) ile dönecekler.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ
مِمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ (٣٦) ارْجِعْ إِلَيْهِمْ
فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ
صَاغِرُونَ (٣٧) قَالَ يَاأَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ
أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ (٣٨) قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ
بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ (٣٩)
قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ
إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي
لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ
كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ (٤٠) قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا
نَنْظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ (٤١) فَلَمَّا
جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِنْ
قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ (٤٢) وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ
دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ (٤٣) قِيلَ لَهَا
ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَا
قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ
نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٤)

36) Süleyman'a gelince şöyle dedi: Siz bana mal ile yardım mı ediyorsunuz? Allah'ın bana verdiği, size verdiğinden daha iyidir. Hediyenizle siz sevinirsiniz.
37) (Ey elçi!) Onlara dön; iyi bilsinler ki, kendilerine asla karşı koyamıyacakları ordularla gelir, onları muhakkak surette hor ve hakir halde oradan çıkarırız!
38) (Sonra Süleyman müşavirlerine) dedi ki: Ey ulular! Onlar teslimiyet gösterip bana gelmeden önce, hanginiz o melikenin tahtını bana getirebilir?
39) Cinlerden bir ifrit: Sen makamından kalkmadan ben onu sana getiririm. Gerçekten bu işe gücüm yeter ve bana güvenebilirsiniz, dedi.
40) Kitaptan (Allah tarafından verilmiş) bir ilmi olan kimse ise: Gözünü açıp kapamadan ben onu sana getiririm, dedi. (Süleyman) onu (melikenin tahtını) yanıbaşına yerleşmiş olarak görünce: Bu, dedi, şükür mü edeceğim, yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni sınamak üzere Rabbimin (gösterdiği) lütfundandır. Şükreden ancak kendisi için şükretmiş olur, nankörlük edene gelince, o bilsin ki, Rabbimin hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, çok kerem sahibidir.
41) (Süleyman devamla) dedi ki: Onun tahtını bilemeyeceği bir hale getirin; bakalım tanıyacak mı, yoksa tanıyamayanlar arasında mı olacak.
42) Melike gelince: Senin tahtın da böyle mi? dendi. O şöyle cevap verdi: Tıpkı o! (Süleyman şöyle dedi): Bize daha önce bilgi verilmiş ve biz müslüman olmuştuk.
43) Onu, Allah'tan başka taptığı şeyler alıkoymuştu. Çünkü kendisi inkârcı bir kavimdendi.
44) Ona: Köşke gir! dendi. Melike onu görünce derin bir su sandı ve eteğini yukarı çekti. Süleyman: Bu, billûrdan yapılmış, şeffaf bir zemindir, dedi. Melike de di ki: Rabbim! Ben gerçekten kendime yazık etmişim. Süleymanla beraber âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا
هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ (٤٥) قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
(٤٦) قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ
اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ (٤٧) وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ
رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ (٤٨) قَالُوا
تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا
مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٤٩) وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا
مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٥٠) فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ (٥١) فَتِلْكَ
بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
(٥٢) وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (٥٣) وَلُوطًا
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ (٥٤)
أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ
تَجْهَلُونَ (٥٥)

45) Andolsun ki, "Allah'a kulluk edin!" (demesi için) Semûd kavmine kardeşleri Sâlih'i gönderdik. Hemen birbiriyle çekişen iki zümre oluverdiler.
46) Sâlih dedi ki: Ey kavmim! İyilik dururken niçin kötülüğe koşuyorsunuz? Allah'tan mağfiret dileseniz olmaz mı? Belki size merhamet edilir.
47) Şöyle dediler: Senin ve beraberindekilerin yüzünden uğursuzluğa uğradık. Sâlih: Size çöken uğursuzluk (sebebi), Allah katında (yazılı) dır. Hayır, siz imtihana çekilen bir kavimsiniz, dedi.
48) O şehirde dokuz kişi (elebaşı) vardı ki, bunlar yeryüzünde bozgunculuk yapıyorlar, iyilik tarafına hiç yanaşmıyorlardı.
49) Allah'a and içerek birbirlerine şöyle dediler: Gece ona ve ailesine baskın yapalım (hepsini öldürelim); sonra da velisine: "Biz (Sâlih) ailesinin yok edilişi sırasında orada değildik, inanın ki doğru söylüyoruz" diyelim.
50) Onlar böyle bir tuzak kurdular. Biz de kendileri farkında olmadan, onların planlarını altüst ettik.
51) Bak işte, tuzaklarının âkıbeti nice oldu: Onları da; (kendilerine uyan) kavimlerini de (nasıl) toptan helâk ettik!
52) İşte haksızlıkları yüzünden çökmüş evleri! Anlayan bir kavim için elbette bunda bir ibret vardır.
53) İman edip Allah'a karşı gelmekten sakınanları ise kurtardık.
54) Lût'u da (peygamber olarak kavmine gönderdik.) Kavmine şöyle demişti: Göz göre göre hâla o hayâsızlığı yapacak mısınız?
55) (Bu ilâhî ikazdan sonra hâla) siz, ille de kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşacak mısınız? Doğrusu siz, beyinsizlikte devam edegelen bir kavimsiniz!

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِنْ
قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ (٥٦) فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا
امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ (٥٧) وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا
فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ (٥٨) قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى
عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ (٥٩) أَمَّنْ
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْبِتُوا
شَجَرَهَا أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ (٦٠) أَمَّنْ
جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٦١) أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ
قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (٦٢) أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ أَئِلَهٌ مَعَ
اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٣)

56) Kavminin cevabı sadece: "Lût ailesini memleketinizden çıkarın; çünkü onlar uzak kalmak isteyen insanlarmış!" demelerinden ibaret oldu.
57) Bunun üzerine onu ve ailesini kurtardık. Yalnız karısı müstesna; onun geride (azaba uğrayanların içinde) kalmasını takdir ettik.
58) Onların üzerlerine müthiş bir yağmur indirdik. Bu sebeple, uyarılan (fakat aldırmayan) ların yağmuru ne kötü olmuştur!
59) (Resûlüm!) De ki: Hamd olsun Allah'a, selam olsun seçkin kıldığı kullarına. Allah mı daha hayırlı, yoksa O'na koştukları ortaklar mı?
60) (Onlar mı hayırlı) yoksa gökleri ve yeri yaratan, gökten size su indiren mi? O suyla, bir ağacını bile bitirmeye gücünüzün yetmediği güzel güzel bahçeler bitirdik. Allah'tan başka bir tanrı mı var! Doğrusu onlar sapıklıkta devam eden bir güruhtur.
61) (Onlar mı hayırlı) yoksa yeryüzünü oturmaya elverişli kılan, aralarından (yer altından ve üstünden) nehirler akıtan, arz için sabit dağlar yaratan, iki deniz arasına engel koyan mı? Allah'tan başka bir tanrı mı var! Doğrusu onların çoğu (hakikatleri) bilmiyorlar.
62) (Onlar mı hayırlı) yoksa darda kalana kendine yalvardığı zaman karşılık veren ve (başındaki) sıkıntıyı gideren, sizi yeryüzünün hakimleri kılan mı? Allah'tan başka bir tanrı mı var! Ne kadar da kıt düşünüyorsunuz!
63) (Onlar mı hayırlı) yoksa karanın ve denizin karanlıkları içinde size yolu bulduran, rahmetinin (yağmurun) önünde rüzgârları müjdeci olarak gönderen mi? Allah'tan başka bir tanrı mı var! Allah, onların koştukları ortaklardan çok yücedir, münezzehtir.

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
أَئِلَهٌ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٦٤) قُلْ
لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا
يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ (٦٥) بَلِ ادَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ
بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ مِنْهَا عَمُونَ (٦٦) وَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا أَئِذَا كُنَّا تُرَابًا وَآبَاؤُنَا أَئِنَّا لَمُخْرَجُونَ (٦٧)
لَقَدْ وُعِدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ (٦٨) قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ (٦٩) وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي
ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ (٧٠) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٧١) قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ
الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ (٧٢) وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ (٧٣) وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (٧٤) وَمَا مِنْ غَائِبَةٍ فِي السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (٧٥) إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَقُصُّ
عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (٧٦)

64) (Onlar mı hayırlı) yoksa ilk baştan yaratan, sonra yaratmayı tekrar eden ve sizi hem gökten hem yerden rızıklandıran mı? Allah'tan başka bir tanrı mı var! De ki: Eğer doğru söylüyorsanız siz kesin delilinizi getirin!
65) De ki: Göklerde ve yerde, Allah'tan başka kimse gaybı bilmez. Ve onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.
66) Hayır; onların ahiret hakkındaki bilgileri yetersiz kalmıştır. Dahası, bu hususta şüphe içindedirler. Bunun da ötesinde, onlar ahiretten yana kördürler.
67) İnkârcılar dediler ki: Sahi, biz ve atalarımız, toprak olduktan sonra, gerçekten (diriltilip) çıkarılacak mıyız?
68) Andolsun ki, bu tehdit bize yapıldığı gibi, daha önce atalarımıza da yapılmıştır. Bu, öncekilerin masallarından başka bir şey değildir.
69) De ki: Yeryüzünde gezin de, günahkârların âkıbeti nice oldu, görün!
70) (Resûlüm!) Onların yüzünden tasalanma, kurmakta oldukları tuzaklardan ötürü sıkıntı duyma.
71) Onlar: Eğer doğru sözlü iseniz (söyleyin bakalım) bu tehdit ne zaman gerçekleşecek? derler.
72) De ki: Çabucak gelmesini istediğiniz şeyin (azabın) bir kısmı herhalde yakında başınıza gelecektir.
73) Şüphesiz Rabbin, insanlara karşı lütuf sahibidir; fakat insanların çoğu şükretmezler.
74) Rabbin elbette onların kalplerinin gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.
75) Gökte ve yerde göze görünmeyen hiçbir şey yoktur ki, apaçık bir kitapta (levhi mahfuzda) bulunmasın.
76) Doğrusu bu Kur'an, İsrailoğullarına, hakkında ihtilâf edegeldikleri şeylerin pek çoğunu anlatmaktadır.

وَإِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ (٧٧) إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ
بِحُكْمِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ (٧٨) فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّكَ
عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ (٧٩) إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ
الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (٨٠) وَمَا أَنْتَ بِهَادِي
الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
مُسْلِمُونَ (٨١) وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً
مِنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ (٨٢)
وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ
يُوزَعُونَ (٨٣) حَتَّى إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ
تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٨٤) وَوَقَعَ الْقَوْلُ
عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ (٨٥) أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا
اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ (٨٦) وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ وَكُلٌّ أَتَوْهُ
دَاخِرِينَ (٨٧) وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ
السَّحَابِ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَفْعَلُونَ (٨٨)

77) Ve o, müminler için gerçekten bir hidayet rehberi ve rahmettir.

78) Rabbin şüphesiz, onlar arasında hükmünü verecektir. O, mutlak galiptir, her şeyi bilendir.

79) O halde sen Allah'a güvenip dayan. Çünkü sen apaçık hakikat üzeresin.

80) Bil ki sen ölülere işittiremezsin, arkalarını dönüp giderlerken sağırlara da dâveti duyuramazsın.

81) Sen körleri sapıklıklarından çevirip doğru yola getiremezsin. Ancak âyetlerimize inanıp da teslim olanlara duyurabilirsin.

82) O söz başlarına geldiği (kıyamet yaklaştığı) zaman, onlara yerden bir dâbbe (mahlûk) çıkarırız da, bu onlara insanların âyetlerimize kesin bir iman getirmemiş olduklarını söyler.

83) O gün, her ümmet içinden âyetlerimizi yalan sayanlardan bir cemaat toplarız da onlar toplu olarak (hesap yerine) sevkedilirler.

84) Nihayet, geldikleri zaman Allah buyurur: Siz benim âyetlerimi, ne olduğunu kavramadan yalan saydınız öyle mi? Değilse yaptığınız neydi?

85) Yaptıkları haksızlıktan ötürü, (azaba uğrayacaklarını bildiren) o söz gerçekleşmiştir; artık onlar konuşamazlar.

86) Dinlensinler diye geceyi ve gündüzü aydınlık kıldığımızı görmediler mi? İman eden bir kavim için elbette bunda birçok ibretler vardır.

87) Sûr'a üfürüldüğü gün, -Allah'ın diledikleri müstesna-, göklerde ve yerde bulunanlar hep dehşete kapılır. Hepsi boyunları bükük olarak O'na gelirler.

88) Sen dağları görürsün de, onları yerinde durur sanırsın. Oysa onlar bulutların yürümesi gibi yürümektedirler. (Bu,) her şeyi sapasağlam yapan Allah'ın sanatıdır. Şüphesiz ki O, yaptıklarınızdan tamamıyla haberdardır.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَهُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
آمِنُونَ (٨٩) وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي
النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٩٠) إِنَّمَا أُمِرْتُ
أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ
وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ (٩١) وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ
فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا
مِنَ الْمُنْذِرِينَ (٩٢) وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ
فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٩٣)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طسم (١) تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) نَتْلُو عَلَيْكَ
مِنْ نَبَإِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٣) إِنَّ
فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ
طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ
الْمُفْسِدِينَ (٤) وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي
الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (٥)

89) Kim iyilikle (ilâhî huzura) gelirse, ona daha iyisi verilir. Ve onlar o gün korkudan emin kalırlar.
90) (Rablerinin huzuruna) kötülükle gelen kimseler ise yüzükoyun cehenneme atılırlar. (Onlara) "Ancak yaptıklarınızın karşılığını görmektesiniz!" (denir).
91) (De ki:) Ben ancak, bu şehrin (Mekke'nin) Rabbine -ki O burayı dokunulmaz kılmıştır- kulluk etmekle emrolundum. Her şey de zaten O'na aittir. Bana müslümanlardan olmam " emredildi.
92) "Ve Kur'an'ı okumam (emredildi). Artık kim doğru yola gelirse, yalnız kendisi için gelmiş olur; kim de saparsa ona de ki: Ben sadece uyarıcılardanım.
93) Ve şöyle de: Hamd Allah'a mahsustur. O, âyetlerini size gösterecek, siz de onları görüp tanıyacaksınız (ama artk faydası olmayacaktır). Rabbin, yaptıklarınızdan habersiz değildir.

28- el-KASAS SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 88 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Tâ. Sîn. Mîm.
2) Bunlar, apaçık Kitab'ın âyetleridir.
3) İman eden bir kavim için (faydalı olmak üzere) Musa ile Firavun'un haberlerinden bir kısmını sana gerçek şekliyle nakledeceğiz.
4) Firavun, toprağında gerçekten azmış, halkını çeşitli zümrelere bölmüştü. Onlardan bir zümreyi güçsüz buluyor, bunların oğullarını boğazlıyor, kızlarını ise sağ bırakıyordu. Çünkü o bozgunculardandı.
5) Biz ise, o yerde güçsüz düşürülenlere lütufta bulunmak, onları önderler yapmak ve onları (mukaddes topraklara) vâris kılmak istiyorduk.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ
وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ (٦) وَأَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ
مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا
تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ (٧) فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا
وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ (٨)
وَقَالَتْ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ قُرَّةُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى
أَنْ يَنفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٩) وَأَصْبَحَ
فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا
عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ (١٠) وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ
قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (١١)
وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى
أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ (١٢) فَرَدَدْنَاهُ
إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (١٣)

6) Ve o yerde onları hakim kılmak; Firavun ile Hâmân'a ve ordularına, onlardan (İsrailoğullarından gelecek diye) korktukları şeyi göstermek (istiyorduk).
7) Musa'nın anasına: Onu emzir, kendisine zarar geleceğinden endişelendiğinde onu denize (Nil nehrine) bırakıver, hiç korkup kaygılanma, çünkü biz onu sana geri vereceğiz ve onu peygamberlerden biri yapacağız, diye bildirdik.
8) Nihayet Firavun ailesi onu yitik çocuk olarak (nehirden) aldı. O, sonunda kendileri için bir düşman ve bir tasa olacaktı. Şüphesiz Firavun ile Hâmân ve askerleri yanlış yolda idiler.
9) Firavun'un karısı (sepetin içinden erkek çocuk çıkınca kocasına:) Benim ve senin için göz aydınlığıdır! Onu öldürmeyin, belki bize faydası dokunur, ya da onu evlât ediniriz, dedi. Halbuki onlar (işin sonunu) sezemiyorlardı.
10) Musa'nın anasının yüreğinde yalnızca çocuğunun tasası kaldı. Eğer biz, (vâdimize) inananlardan olması için onun kalbini pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse işi meydana çıkaracaktı.
11) Annesi Musa'nın ablasına: Onun izini takip et, dedi. O da, onlar farkına varmadan uzaktan kardeşini gözetledi.
12) Biz daha önceden (annesine geri verilinceye kadar) onun süt analarını kabulüne (emmesine) müsaade etmedik. Bunun üzerine ablası: Size, onun bakımını namınıza üstlenecek, hem de ona iyi davranacak bir aile göstereyim mi? dedi.
13) Böylelikle biz onu, anasına, gözü aydın olsun, gam çekmesin ve Allah'ın vâdinin gerçek olduğunu bilsin diye geri verdik. Fakat yine de pek çoğu (bunu) bilmezler.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٤) وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ غَفْلَةٍ
مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا
مِنْ عَدُوِّهِ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ
فَوَكَزَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ (١٥) قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي
فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (١٦) قَالَ رَبِّ
بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ (١٧)
فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنصَرَهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ (١٨)
فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ
يَامُوسَى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ
تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ
مِنْ الْمُصْلِحِينَ (١٩) وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ
يَسْعَى قَالَ يَامُوسَى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ
فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنْ النَّاصِحِينَ (٢٠) فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا
يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢١)

14) Musa yiğitlik çağına erip olgunlaşınca, biz ona hikmet ve ilim verdik. İşte güzel davrananları biz böylece mükâfatlandırırız.
15) Musa, ahalisinin habersiz olduğu bir sırada şehre girdi. Orada, biri kendi tarafından, diğeri düşman tarafından olan iki adamı birbiriyle döğüşür buldu. Kendi tarafından olanı, düşmana karşı ondan yardım diledi. Musa da ötekine bir yumruk vurup ölümüne sebep oldu. (Bunun üzerine:) Bu şeytan işidir. O, gerçekten saptırıcı, apaçık bir düşman, dedi.
16) Musa: Rabbim! Doğrusu kendime zulmettim (başıma iş açtım). Beni bağışla dedi, Allah da onu bağışladı. Çünkü, çok bağışlayıcı, çok esirgeyici olan ancak O'dur.
17) Musa: Rabbim! Bana lütfettiğin nimetlere andolsun ki, artık suçlulara (ve suça itenlere) asla arka çıkmayacağım, dedi.
18) Şehirde korku içinde, (etrafı) gözetleyerek sabahladı. Bir de ne görsün, dün kendisinden yardım isteyen kimse, feryat ederek yine ondan imdat istiyor. Musa ona (yardım isteyene) dedi ki: Doğrusu sen, besbelli bir azgınsın!
19) Musa, ikisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince, o adam dedi ki: Ey Musa! Dün bir cana kıydığın gibi, bana da mı kıymak istiyorsun? Demek, düzelticilerden olmak istemiyor da, bu yerde ille yaman bir zorba olmayı arzuluyorsun sen!
20) Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi: Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında müzakere ediyorlar. Derhal (buradan) çık! İnan ki ben senin iyiliğini isteyenlerdenim, dedi.
21) Musa korka korka, (etrafı) gözetleyerek oradan çıktı. "Rabbim! Beni zalimler güruhundan kurtar" dedi.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ (٢٢) وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ
النَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ قَالَ مَا
خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ
كَبِيرٌ (٢٣) فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ
إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ (٢٤) فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا
تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ
مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا
تَخَفْ نَجَوْتَ مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (٢٥) قَالَتْ إِحْدَاهُمَا
يَاأَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (٢٦)
قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ
تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَةَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ الصَّالِحِينَ
(٢٧) قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا
عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ (٢٨)

22) Medyen'e doğru yöneldiğinde: Umarım, Rabbim beni doğru yola iletir, dedi.
23) Musa, Medyen suyuna varınca, orada (hayvanlarını) sulayan bir çok insan buldu. Onların gerisinde de, (hayvanlarını) engelleyen iki kadın gördü. Onlara: Derdiniz nedir? dedi. Şöyle cevap verdiler: Çobanlar sulayıp çekilmeden biz (onların içine sokulup hayvanlarımızı) sulamayız; babamız da çok yaşlıdır.
24) Bunun üzerine Musa, onların yerine (davarlarını) sulayıverdi. Sonra gölgeye çekildi ve: Rabbim! Doğrusu bana indireceğin her hayra (lütfuna) muhtacım, dedi.
25) Derken, o iki kadından biri utana utana yürüyerek ona geldi: Babam, dedi, bizim yerimize (hayvanları) sulamanın karşılığını ödemek için seni çağırıyor. Musa, ona (Hz. Şuayb'a) gelip başından geçeni anlatınca o: Korkma, o zalim kavimden kurtuldun, dedi.
26) (Şuayb'ın) iki kızından biri: Babacığım! Onu ücretle (çoban) tut. Çünkü ücretle istihdam edeceğin en iyi kimse, güçlü ve güvenilir olandır, dedi.
27) (Şuayb) dedi ki: Bana sekiz yıl çalışmana karşılık şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. Eğer on yıla tamamlarsan artık o kendinden; yoksa sana ağırlık vermek istemem. İnşallah beni iyi kimselerden (işverenlerden) bulacaksın.
28) Musa şöyle cevap verdi: Bu seninle benim aramdadır. Bu iki süreden hangisini doldurursam dolduraym, demek ki bana karşı husumet yok. Söylediklerimize Allah vekîldir.

فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ
مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ (٢٩)
فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِي الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَامُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ (٣٠) وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَامُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ
مِنَ الْآمِنِينَ (٣١) اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ
مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ
بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ (٣٢) قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
أَنْ يَقْتُلُونِي (٣٣) وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا
فَأَرْسِلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِي (٣٤)
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ (٣٥)

29) Sonunda Musa süreyi doldurup ailesiyle yola çıkınca, Tûr tarafından bir ateş gördü. Ailesine: Siz (burada) bekleyin; ben bir ateş gördüm, belki oradan size bir haber yahut ısınmanız için bir ateş parçası getiririm, dedi.
30) Oraya gelince, o mübarek yerdeki vâdinin sağ kıyısından, (oradaki) ağaç tarafından kendisine şöyle seslenildi: Ey Musa! Bil ki ben, bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'ım.
31) Ve "Asânı at!" (denildi). Musa (attığı) asâyı yılan gibi deprenir görünce, dönüp arkasına bakmadan kaçtı. "Ey Musa! Beri gel, korkma. Çünkü sen emniyette olanlardansın" (buyuruldu).
32) "Elini koynuna sok; kusursuz, bembeyaz çıkacaktır. Korkudan (açılan) kollarını kendine çek. İşte bu ikisi Firavun ve onun adamlarına karşı Rabbin tarafından iki kesin delildir. Çünkü onlar, yoldan çıkan bir kavim olmuşlardır" (diye seslenildi).
33) Musa dedi ki: Rabbim! Ben onlardan birini öldürmüştüm, beni öldürmelerinden korkuyorum.
34) Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da beni doğrulayan bir yardımcı olarak benimle birlikte gönder. Zira bana yalancılık ithamında bulunmalarından endişe ediyorum.
35) Allah buyurdu: Seni kardeşinle destekleyeceğiz ve size öyle bir kudret vereceğiz ki, âyetlerimiz (mucize yardımlarımız) sayesinde onlar size erişemiyecekler. Siz ve size tâbi olanlar üstün geleceksiniz.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ
مُفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ (٣٦) وَقَالَ
مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَى مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ
لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ (٣٧) وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَاأَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي
يَاهَامَانُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ
مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ (٣٨) وَاسْتَكْبَرَ هُوَ
وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا
يُرْجَعُونَ (٣٩) فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ (٤٠) وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً
يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ (٤١)
وَأَتْبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ
الْمَقْبُوحِينَ (٤٢) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا
أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَى بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٤٣)

36) Musa onlara apaçık âyetlerimizi getirince: Bu, olsa olsa uydurulmuş bir sihirdir. Biz önceki atalarımızdan böylesini işitmemiştik, dediler.
37) Musa şöyle dedi: Rabbim, kendi katından kimin hidayet (hakka rehberlik) getirdiğini ve hayırlı âkıbetin kime nasip olacağını en iyi bilendir. Muhakkak ki, zalimler iflâh olmazlar.
38) Firavun: Ey ileri gelenler! Sizin için benden başka bir ilâh tanımıyorum. Ey Hâmân! Haydi benim için çamur üzerine ateş yak (ve tuğla imal et), bana bir kule yap ki Musa'nın tanrısına çıkayım; ama sanıyorum, o mutlaka yalan söyleyenlerdendir, dedi.
39) O ve askerleri, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve gerçekten bize döndürülmeyeceklerini sandılar.
40) Biz de onu ve askerlerini yakalayıp denize atıverdik. Bak işte, zalimlerin sonu nice oldu!
41) Onları, (insanları) ateşe çağıran öncüler kıldık. Kıyamet günü onlar yardım görmeyeceklerdir.
42) Bu dünyada arkalarına lânet taktık. Onlar, kıyamet gününde de kötülenmişler arasındadır.
43) Andolsun biz, ilk nesilleri yok ettikten sonra Musa'ya, -düşünüp öğüt alsınlar diye- insanlar için apaçık deliller, hidayet rehberi ve rahmet olarak o Kitab'ı (Tevrat'ı) vermişizdir.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا
كُنتَ مِنْ الشَّاهِدِينَ (٤٤) وَلَكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ
عَلَيْهِمْ الْعُمُرُ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٤٥) وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ
إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ
نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٤٦) وَلَوْلَا أَنْ تُصِيبَهُمْ
مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا
رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ (٤٧) فَلَمَّا
جَاءَهُمْ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
مُوسَى أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ (٤٨) قُلْ فَأْتُوا
بِكِتَابٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِنْ كُنتُمْ
صَادِقِينَ (٤٩) فَإِنْ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ
أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنْ اللَّهِ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥٠)

44) (Resûlüm!) Musa'ya emrimizi vahyettiğimiz sırada, sen batı yönünde bulunmuyordun ve (o hadiseyi) görenlerden de değildin.
45) Bilakis biz nice nesiller var ettik de, onların üzerinden uzun zamanlar geçti. Sen, âyetlerimizi kendilerinden okuyarak öğrenmek üzere Medyen halkı arasında oturmuş da değilsin; aksine (onları sana) gönderen biziz.
46) (Musa'ya) seslendiğimiz zaman da, sen Tûr'un yanında değildin. Bilakis, senden önce kendilerıne uyarıcı (peygamber) gelmeyen bir kavmi uyarman için Rabbinden bir rahmet olarak (orada geçenleri sana bildirdik); ola ki düşünüp öğüt alırlar.
47) Bizzat kendi yaptıklarından dolayı başlarına bir musibet geldiğinde: Rabbimiz! Ne olurdu bize bir peygamber gönderseydin de, âyetlerine uysak ve müminlerden olsaydık! diyecek olmasalardı (seni göndermezdik).
48) Fakat onlara tarafımızdan o hak (Peygamber) gelince: "Musa'ya verilen (mucizeler) gibi ona da verilmeli değil miydi?" dediler. Peki, daha önce Musa'ya verileni de inkâr etmemişler miydi? "Birbirini destekleyen iki sihir!" demişler ve şunu söylemişlerdi: Doğrusu biz hiçbirine inanmıyoruz.
49) (Resûlüm!) De ki: Eğer doğru sözlüler iseniz, Allah katından bu ikisinden (bana ve Musa'ya inen kitaplardan) daha doğru bir kitap getirin de ben ona uyayım!
50) Eğer sana cevap veremezlerse, bil ki onlar, sırf heveslerine uymaktadırlar. Allah'tan bir yol gösterici olmaksızın kendi hevesine uyandan daha sapık kim olabilir! Elbette Allah zalim kavmi doğru yola iletmez.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمْ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٥١) الَّذِينَ
آتَيْنَاهُمْ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ (٥٢) وَإِذَا يُتْلَى
عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
مُسْلِمِينَ (٥٣) أُوْلَئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا
وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (٥٤)
وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ
أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ (٥٥) إِنَّكَ لَا
تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ (٥٦) وَقَالُوا إِنْ نَتَّبِعْ الْهُدَى مَعَكَ نُتَخَطَّفْ
مِنْ أَرْضِنَا أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَى إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ
كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٥٧)
وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ
لَمْ تُسْكَنْ مِنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ (٥٨)
وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا
ظَالِمُونَ (٥٩)

51) Andolsun ki biz, düşünüp öğüt alsınlar diye, sözü (vahyi) birbiri ardınca yetiştirmişizdir (aralıksız vahiylerimizi göndermişizdir).
52) Ondan (Kur an'dan) önce kendilerine kitap verdiklerimiz, ona da iman ederler.
53) Onlara (Kur'an) okunduğu zaman: Ona iman ettik. Çünkü o Rabbimizden gelmiş hakikattir. Esasen biz daha önce de müslüman idik, derler.
54) İşte onlara, sabretmelerinden ötürü, mükâfatları iki defa verilecektir. Bunlar kötülüğü iyilikle savarlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan da Allah rızası için harcarlar.
55) Onlar, boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve: Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz size. Size selam olsun. Biz kendini bilmezleri (arkadaş edinmek) istemeyiz, derler.
56) (Resûlüm!) Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin; bilakis, Allah dilediğine hidayet verir ve hidayete girecek olanları en iyi O bilir.
57) "Biz seninle beraber doğru yola uyarsak, yurdumuzdan atılırız" dediler. Biz onları, kendi katımızdan bir rızık olarak her şeyin ürünlerinin toplanıp getirildiği, güvenli, dokunulmaz bir yere (Mekke-i Mükerreme'ye) yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.
58) Biz, refahından şımarmış nice memleketi helâk etmişizdir. İşte yerleri! Kendilerinden sonra oralarda pek az oturulabilmiştir. Onlara biz vâris olmuşuzdur.
59) Rabbin, kendilerine âyetlerimizi okuyan bir peygamberi memleketlerin ana merkezine göndermedikçe, o memleketleri helâk edici değildir. Zaten biz ancak halkı zalim olan memleketleri helâk etmişizdir.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ (٦٠) أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ
وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ (٦١) وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ (٦٢) قَالَ
الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمْ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا
أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ
(٦٣) وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا
لَهُمْ وَرَأَوْا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ (٦٤) وَيَوْمَ
يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمْ الْمُرْسَلِينَ (٦٥) فَعَمِيَتْ
عَلَيْهِمْ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ (٦٦) فَأَمَّا مَنْ
تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَى أَنْ يَكُونَ مِنْ الْمُفْلِحِينَ
(٦٧) وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمْ الْخِيَرَةُ
سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٨) وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا
تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ (٦٩) وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
(٧٠)

60) Size verilen şeyler, dünya hayatının geçim vasıtası ve süsüdür. Allah katında olanlar ise, daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Hâla buna aklınız ermeyecek mi?
61) Şu halde, kendisine güzel bir vaadde bulunduğumuz ve ardından ona kavuşan kimse, (sırf) dünya hayatının geçici menfaat ve zevkini yaşattığımız, sonra kıyamet gününde (azap için) huzurumuza getirilenler arasında bulunan kimse gibi midir?
62) O gün Allah onları çağırarak: Benim ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz hani nerede? diyecektir.
63) (O gün) aleyhlerine söz (hüküm) gerçekleşmiş olanlar: Rabbimiz! Şunlar azdırdığımız kimselerdir. Biz nasıl azmışsak onları da öylece azdırdık (yoksa onları zorlayan bir gücümüz yoktu. Onların suçlarından) berî olduğumuzu sana arzederiz. Zaten onlar aslında bize tapmıyorlardı (kendi arzularına tapıyorlardı), derler.
64) "(Allah'a koştuğunuz) ortaklarınızı çağırın!" denir, onlar da çağırırlar; fakat kendilerine cevap vermezler ve (karşılarında) azabı görürler. Ne olurdu (dünyada iken) doğru yola girselerdi!
65) O gün Allah onları çağırarak: Peygamberlere ne cevap verdiniz? diyecektir.
66) İşte o gün onlara bütün haberler körleşmiştir (delilleri tükenmiş, söyleyecek sözleri kalmamıştır); onlar birbirlerine de soramayacaklardır.
67) Fakat tevbe eden, iman edip iyi işler yapan kimseye gelince, onun kurtuluşa erenler arasında olması umulur.
68) Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Onların seçim hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından münezzehtir ve şânı yücedir.
69) Rabbin, onların, sînelerinde gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.
70) İşte O, Allah'tır. O'ndan başka tanrı yoktur. Önünde de, sonunda da hamd O'nundur, hüküm O'nundur. Ve ancak O'na döndürüleceksiniz.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ (٧١)
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ أَفَلَا
تُبْصِرُونَ (٧٢) وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (٧٣)
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ
(٧٤) وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ
فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٧٥)
إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ
الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ
قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ (٧٦) وَابْتَغِ
فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا
وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي
الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (٧٧)

71) (Resûlüm!) De ki: Düşündünüz mü hiç, eğer Allah üzerinizde geceyi ta kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan başka size bir ışık getirecek tanrı kimdir? Hâla işitmeyecek misiniz?
72) De ki: Söyleyin bakalım, eğer Allah üzerinizde gündüzü ta kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan başka, istirahat edeceğiniz geceyi size getirecek tanrı kimdir? Hâla görmeyecek misiniz?
73) Rahmetinden ötürü Allah, geceyi ve gündüzü yarattı ki geceleyin dinlenesiniz, (gündüzün) O'nun fazlu kereminden (rızkınızı) arayasınız ve şükredesiniz.
74) O gün Allah onları çağırarak: Benim ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz hani nerede? diyecektir.
75) (O gün) her ümmetten bir şahit çıkarır, (kâfirlere): Kesin delilinizi getirin! deriz. O zaman bilirler ki hakikat Allah'a aittir ve uydurageldikleri şeyler (putlar) da kendilerinden ayrılıp kaybolmuşlardır.
76) Karun, Musa'nın kavminden idi de, onlara karşı azgınlık etmişti. Biz ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarlarını güçlükuvvetli bir topluluk zor taşırdı. Kavmi ona şöyle demişti: Şımarma! Bil ki Allah şımarıkları sevmez.
77) Allah'ın sana verdiğinden (O'nun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi, sen de (insanlara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِندِي أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ
أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ
جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ (٧٨) فَخَرَجَ
عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنيَا
يَالَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٧٩)
وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ
وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ (٨٠) فَخَسَفْنَا بِهِ
وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ (٨١) وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا
مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا
وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ (٨٢) تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ
نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ (٨٣) مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا
وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (٨٤)

78) Karun ise: O (servet) bana ancak kendimdeki bilgi sayesinde verildi, demişti. Bilmiyor muydu ki Allah, kendinden önceki nesillerden, ondan daha güçlü, ondan daha çok taraftarı olan kimseleri helâk etmişti. Günahkârlardan günahları sorulmaz (Allah onların hepsini bilir).

79) Derken, Karun, ihtişamı içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzulayanlar: Keşke Karun'a verilenin benzeri bizim de olsaydı; doğrusu o çok şanslı! dediler.

80) Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise şöyle dediler: Yazıklar olsun size! İman edip iyi işler yapanlara göre Allah'ın mükâfatı daha üstündür. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.

81) Nihayet biz, onu da, sarayını da yerin dibine geçirdik. Artık Allah'a karşı kendisine yardım edecek avanesi olmadığı gibi, o, kendini savunup kurtarabilecek kimselerden de değildi.

82) Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler: Demek ki, Allah rızkı, kullarından dilediğine bol veriyor, dilediğine de az. Şayet Allah bize lütufta bulunmuş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Vay! Demek ki inkârcılar iflâh olmazmış! demeye başladılar.

83) İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyi ve bozgunculuğu arzulamayan kimselere veririz. (En güzel) âkıbet, takvâ sahiplerinindir.

84) Kim bir iyilik getirirse ona bundan daha hayırlı karşılık vardır. Kim bir kötülük getirirse, o kötülükleri işleyenler, ancak yaptıkları kadar ceza görürler.

إِنَّ الَّـــذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ رَبِّي
أَعْلَـــمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٨٥)
وَمَـــا كُنتَ تَرْجُوا أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ (٨٦) وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ
آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَى رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ
مِـــنْ الْمُشْرِكِينَ (٨٧) وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ
إِلَّـــا هُـــوَ كُـــلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ (٨٨)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم (١) أَحَسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا
يُفْتَنُونَ (٢) وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ (٣) أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (٤) مَنْ
كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ (٥) وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ
عَنْ الْعَالَمِينَ (٦)

85) Kur'an'ı sana farz kılan Allah, elbette seni (yine) dönülecek yere döndürecektir. De ki: Rabbim, kimin hidayeti getirdiğini ve kimin apaçık bir sapıklık içinde olduğunu en iyi bilendir.
86) Sen, bu Kitab'ın sana vahyolunacağını ummuyordun. (Bu) ancak Rabbinden bir rahmettir. O halde sakın kâfirlere arka çıkma!
87) Allah'ın âyetleri sana indirildikten sonra, artık sakın onlar seni bu âyetlerden alıkoymasınlar. Rabbine davet et. Asla müşriklerden olma!
88) Allah ile birlikte başka bir tanrıya tapıp yalvarma! O'ndan başka tanrı yoktur. O'nun zâtından başka her şey yok olacaktır. Hüküm O'nundur ve siz ancak O'na döndürüleceksiniz.

29- el-ANKEBUT SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 69 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Elif. Lâm. Mîm.
2) İnsanlar, imtihandan geçirilmeden, sadece "İman ettik" demeleriyle bırakılıvereceklerini mi sandılar?
3) Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de imtihandan geçirmişizdir. Elbette Allah, doğruları ortaya çıkaracak, yalancıları da mutlaka ortaya koyacaktır.
4) Yoksa kötülükleri yapanlar bizden kaçabileceklerini mi sandılar? Ne kadar kötü (ne yanlış) hüküm veriyorlar!
5) Kim Allah'a kavuşmayı umuyorsa, bilsin ki Allah'ın tayin ettiği o vakit elbet gelecektir. O, her şeyi işiten ve bilendir.
6) Cihad eden, ancak kendisi için cihad etmiş olur. Şüphesiz Allah, âlemlerden müstağnîdir.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (٧) وَوَصَّيْنَا
الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ (٨) وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ
فِي الصَّالِحِينَ (٩) وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا
أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِنْ جَاءَ
نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ
بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ (١٠) وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ (١١) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا
اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَاكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ
خَطَايَاهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١٢) وَلَيَحْمِلُنَّ
أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا
كَانُوا يَفْتَرُونَ (١٣) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ
فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ
ظَالِمُونَ (١٤)

7) İman edip iyi işler yapanların (geçmiş) kötülüklerini elbette örteriz ve onlara, yaptıklarının daha güzeli ile karşılık veririz.

8) Biz, insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Eğer onlar, seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi (körü körüne) bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Dönüşünüz ancak banadır. O zaman size yapmış olduklarınızı haber vereceğim.

9) İman edip iyi işler yapanları, muhakkak sâlihler (zümresi) içine katarız.

10) İnsanlardan kimi vardır ki: "Allah'a inandık" der; fakat Allah uğrunda eziyete uğratıldığı zaman, insanların işkencesini Allah'ın azabı gibi tutar. Halbuki Rabbinden bir nusret gelecek olsa, mutlaka, "Doğrusu biz de sizinle beraberdik" derler. İyi de, Allah, herkesin kalbindekileri en iyi bilen değil midir?

11) Allah, elbette (O'na gönülden) iman edenleri de bilir, iki yüzlüleri de bilir (ortaya çıkaracaktır).

12) Kâfirler, iman edenlere: Bizim yolumuza uyun, sizin günahlarınızı biz yüklenelim, derler. Halbuki onların hiçbir günahını yüklenecek değillerdir. Gerçekte onlar, kesinlikle yalan söylemektedirler.

13) (Fakat gerçek şu ki) elbette kendi yüklerini (veballerini), kendi yükleriyle birlikte nice yükleri taşıyacaklar ve uydurup durdukları şeylerden kıyamet günü mutlaka sorguya çekileceklerdir.

14) Andolsun ki biz Nuh'u kendi kavmine gönderdik de o bin yıldan elli yıl eksik bir süre onların arasında kaldı. Sonunda onlar zulümlerini sürdürürken tufan kendilerini yakalayıverdi.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ (١٥)
وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١٦) إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ
وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (١٧) وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ
أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (١٨)
أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى
اللَّهِ يَسِيرٌ (١٩) قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ
الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢٠) يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ
وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ (٢١) وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا
فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٢٢)
وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَئِسُوا مِنْ
رَحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٣)

15) Fakat biz onu ve gemidekileri kurtardık ve bunu âlemlere bir ibret yaptık.
16) İbrahim de; hani kavmine demişti ki: *"Allah'a ibadet edin ve O'ndan sakının, eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır."*
17) *"Siz yalnızca Allah'tan başka birtakım putlara ibadet ediyor ve aslı olmayan yalanlar düzüyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah'tan başka ibadet ettikleriniz, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızkı Allah'ın katında arayın, O'na ibadet edin ve O'na şükredin. Yalnız O'na döndürüleceksiniz."*
18) *"Eğer yalanlarsanız, sizden önceki ümmetler de yalanlamışlardır. Rasule düşen ise, yalnızca açık bir tebliğdir."*
19) Allah'ın, yaratılanı ilk baştan nasıl yarattığını, (ölümden) sonra bunu(nasıl) tekrarladığını görmediler mi? Şüphesiz bu, Allah'a göre kolaydır.
20) De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da, Allah ilk baştan nasıl yaratmış bir bakın. İşte Allah bundan sonra (aynı şekilde) ahiret hayatını da yaratacaktır. Gerçekten Allah her şeye kadirdir.
21) O, dilediğine azabeder, dilediğini esirger. Ancak O'na döndürüleceksiniz.
22) Siz ne yeryüzünde ne de gökte (Allah'ı) âciz bırakamazsınız. Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da bulamazsınız.
23) Allah'ın âyetlerini ve O'na kavuşmayı inkâr edenler -işte onlar- benim rahmetimden ümitlerini kesmişlerdir ve onlar için acıklı bir azap vardır.

16) İbrahim'i de gönderdik; hani o kavmine demişti ki: *"Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın ve O'nun emirlerine karşı gelmekten sakının, eğer hayrı ve şerri tanıyıp onları birbirinden ayırabiliyorsanız bilin ki Allah'a ibadet edip O'ndan korkmak, sizin için putlara tapmaktan daha hayırlıdır."*
17) *"Siz fayda veya zarar verecek bir şeye tapmıyor, yalnızca Allah'tan başka kendi elinizle yapmış olduğunuz birtakım taştan putlara ibadet ediyor, onlara tapıyor ve "Bu putlar Allah'ın ortaklarıdır." diyerek aslı astarı olmayan yalanlar düzüyor, boş şeyler uyduruyorsunuz. Gerçek şu ki, sizin Allah'tan başka ibadet ettikleriniz, size rızık vermeye güç yetiremezler; öyleyse rızkı sadece Allah'ın katında arayın, size rızık verebilecek sadece O'dur. Sadece O'na ibadet, kulluk, O edin O'na hiçbir şeyi şirk, ortak koşmayın ve verdiği nimetlerden dolayı sadece O'na şükredin. Kıyamet gününde başkasına değil, sadece O'na döndürüleceksiniz. O, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir."*
18) *"Eğer beni yalanlarsanız, bu yalanlamanızla bana asla zarar veremezsiniz. Sadece kendinize zarar verirsiniz. Çünkü sizden önceki birçok ümmetler de nebi ve rasulleri yalanlamışlardı da başlarına Allah'ın azabı gelmişti. Onların başına gelen sizin de başınıza gelecektir. Rasule düşen ise, yalnızca Allah'ın emirlerini açık bir tebliğdir. İnsanları doğru yola iletmek onun görevi değildir."*

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ
اللَّهُ مِنْ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٢٤)
وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ
بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٢٥)
فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (٢٦) وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي
ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي
الْآخِرَةِ لَمِنْ الصَّالِحِينَ (٢٧) وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ
لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ الْعَالَمِينَ (٢٨)
أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي
نَادِيكُمْ الْمُنكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتِنَا
بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنتَ مِنْ الصَّادِقِينَ (٢٩) قَالَ رَبِّ
انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ (٣٠)

24) Bunun üzerine kavminin cevabı yalnızca: *“Onu öldürün ya da yakın.”* demek oldu. Böylece Allah onu ateşten kurtardı. Şüphesiz bunda, iman eden bir kavim için ayetler vardır.
25) Dedi ki: *“Siz ancak dünya hayatında kendi aranızda bir dostluk için, Allah’tan başka bir takım putları edindiniz. Sonra kıyamet gününde kiminiz kiminizi inkâr edecek ve kiminiz kiminize lanet edecektir. Barınağınız ateştir, yardımcılarınız da yoktur.”*
26) Bunun üzerine Lut ona iman etti ve dedi ki: *“Gerçekten ben Rabbime hicret edeceğim. Şüphe yok ki O, Azîz’dir, Hakîm’dir.”*
27) Biz ona İshak’ı ve Yakub’u bağışladık ve onun soyunda nebiliği ve kitabı kıldık. Ona mükâfatını dünyada verdik. Şüphesiz o, ahirette de elbette salihlerdendir.
28) Lût'u da (gönderdik). O, kavmine demişti ki: Gerçekten siz, daha önce hiçbir milletin yapmadığı bir hayâsızlığı yapıyorsunuz!
29) (Bu ilâhî ikazdan sonra hâla) siz, ille de erkeklere yaklaşacak, yol kesecek ve toplantılarınızda edepsizlikler yapacak mısınız! Kavminin cevabı ise, şöyle demelerinden ibaret oldu: (Yaptıklarımızın kötülüğü ve azaba uğrayacağımız konusunda) doğru söyleyenlerden isen, Allah'ın azabını getir bize!
30) (Lût:) Şu fesatçılar güruhuna karşı bana yardım eyle Rabbim! dedi.

24) İbrahim, kavmini Allah’a çağırıp onlara, putlara tapmalarını söylediğinde, kavminin ona cevabı yalnızca: *“Ondan kurtulmanız için onu öldürün ya da ateşe atıp cayır cayır yakın.”* demek oldu. Böylece onu ateşe attılar. Allah ise ateşi serin ve selametli kılarak onu ateşten kurtardı. Şüphesiz İbrahim’i ateşten kurtarmamızda, hiç kuşkusuz Allah’ın varlığına ve sonsuz gücüne iman eden bir kavim için O’nun gücünü gösteren ayetler, parlak deliller, açık deliller, ibretli alametler vardır.
25) İbrahim kavmini azarlayıp kınayarak onlara dedi ki: *“Siz ancak onlara ibadet için bir araya toplanmanız sayesinde, bu dünya hayatında kendi aranızda bir dostluk, sevgi ve muhabbetin devam etmesi için, Allah’tan başka bir takım putları Allah’la beraber ilahlar edindiniz, onlara tapındınız. Sonra kıyamet gününde durum değişir. Bu sevgi ve arkadaşlık düşmanlık kine dönüşür. Şöyle ki, orada birbirlerini tanımazlıktan gelirler. Önderler, kendilerine uyanlardan uzak durur. Onların peşinden gidenlerse, önderlere lanet ederler. Çünkü dünyadaki arkadaşlıkları Allah rızası için değildi. Hepinizin varacağı yer cehennem ateşidir. Sizi oradan kurtaracak hiç bir yardımcınız ve destekçiniz yoktur.”*
26) Bunun üzerine kardeşi Haran’ın oğlu olan Lut İbrahim’e iman etti, onu tasdik etti ve dedi ki: *“Gerçekten ben Allah’ın rızasını kazanma uğruna Rabbime hicret edeceğim, O’nun dinie hizmet etmek amacıyla yaşadığım Irak topraklarını terkedip ülkemden Suriye ve Filistin’e göç ediyorum. Şüphe yok ki Allah, galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan, her şeyi yerli yerinde yapandır.”*
27) İbrahim, Allah yolunda kavmini terkedip hicret edince biz ona salih bir oğul olan İshak’ı ve ardından da torunu Yakub’u bağışladık ve sadece ona mahsus olmak üzere böyle büyük bir lütufta bulunduk. İbrahim’den sonraki bütün peygamberleri onun soyundan getirdik ve semavi kitapları onun soyundan olan peygamberlere indirdik. Ona mükâfatını dünyada verdik. Onun, bütün dinlerde güzel bir şekilde anılmasını sağladık. Şüphesiz o, ahirette de elbette salih kimselerdendir. Kâmil kulların içindedir.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُو أَهْلِ
هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ (٣١) قَالَ إِنَّ فِيهَا
لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (٣٢) وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا
سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ
إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ (٣٣)
إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ (٣٤) وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ (٣٥) وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَاقَوْمِ
اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ (٣٦) فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي
دَارِهِمْ جَاثِمِينَ (٣٧) وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِنْ
مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ
السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ (٣٨)

31) Elçilerimiz İbrahim'e bir müjde ile geldiklerinde, dediler ki: *"Muhakkak ki biz şu kasaba halkını helâk edeceğiz. Çünkü onun halkı zalim oldular."*

32) Dedi ki: *"Onun içinde Lût da vardır."* Dediler ki: *"Onun içinde kimin olduğunu biz daha iyi biliriz. Kendi karısı dışında, onu ve ailesini muhakkak kurtaracağız. O, geride kalacaklardandır."*

33) Elçilerimiz Lût'a gelince, Lût onlar hakkında tasalandı ve (onları korumak için) ne yapacağını bilemedi. Ona: Korkma, tasalanma! Çünkü biz seni de aileni de kurtaracağız. Yalnız, (azapta) kalacaklar arasında bulunan karın müstesna, dediler.

34) "Biz, şüphesiz, bu memleket halkının üzerine, yoldan çıkmalarına karşılık gökten (feci) bir azap indireceğiz."

35) Andolsun ki, biz, aklını kullanacak bir kavim için oradan apaçık bir ibret nişânesi bırakmışızdır.

36) Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik ve Şuayb: Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, ahiret gününe umut bağlayın, yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın! dedi.

37) Fakat onu yalancılıkla itham ettiler. Derken, kendilerini bir sarsıntı yakalayıverdi ve yurtlarında diz üstü çöke kaldılar.

38) Âd ve Semûd'u da (helâk ettik). Sizin için, (onların başına nelerin geldiği) oturdukları yerlerden apaçık anlaşılmaktadır. Şeytan onlara yaptıkları işleri güzel gösterip onları doğru yoldan çıkardı. Oysa bakıp görebilecek durumdaydılar.

31) Elçi-meleklerimiz İbrahim'e, İshak isminde iyi huylu bir çocuğu müjdelemek için geldiklerinde, dediler ki: *"Ey İbrahim! Bizden korkma. Muhakkak ki biz Lût kavminin yaşadığı şu kasaba halkını helâk edeceğiz. Çünkü onun halkı zalim ve kâfir oldular, iyice zulüm ve bozgunluğa daldılar. Taşkınlık ve inat, onların tabii halleri olmuştur."*

32) İbrahim, kardeşinin oğlu Lût'u savunarak dedi ki: *"İçlerinde salih bir peygamber olan Lût da olduğu halde, o ülke halkını nasıl yok edeceksiniz?"* Elçi-meleklerimiz dediler ki: *"Onun içinde kimin olduğunu, kimlerin helak edilip edilmeyeceğini biz senden daha iyi biliriz. Çünkü Allah bizi bu konuyla görevlendirmiştir. Lût'un karısı dışında, onu ve ailesini muhakkak helak olmaktan kurtaracağız. Karısı Allah'a iman etmediği, asileri desteklediği için geride kalıp helak olacaklardandır."*

33) Sonra melekler, İbrahim'in yanından ayrılıp yakışıklı delikanlılar suretinde Lût'un yanına gittiler.

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَى بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ **(٣٩)** فَكُلًّا
أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ فَمِنْهُمْ مَنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُمْ مَنْ
أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَنْ
أَغْرَقْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ **(٤٠)** مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ
كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ
الْعَنْكَبُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ **(٤١)** إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ **(٤٢)**
وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ **(٤٣)**
خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِلْمُؤْمِنِينَ **(٤٤)** اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ
الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ
اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ **(٤٥)**

39) Karun'u, Firavun'u ve Hâmân'ı da (helâk ettik). Andolsun ki, Musa onlara apaçık deliller getirmişti de onlar yeryüzünde büyüklük taslamışlardı. Halbuki (azabımızı aşıp) geçebilecek değillerdi.

40) Nitekim, onlardan her birini günahı sebebiyle cezalandırdık. Kiminin üzerine taşlar savuran rüzgârlar gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı, kimini yerin dibine geçirdik, kimini de suda boğduk. Allah onlara zulmetmiyor, asıl onlar kendilerine zulmediyorlardı.

41) Allah'tan başka dostlar edinenlerin durumu, örümceğin durumu gibidir. Örümcek bir yuva edinir; halbuki yuvaların en çürüğü şüphesiz örümcek yuvasıdır. Keşke bilselerdi!

42) Allah, onlar'ın kendisini bırakıp da hangi şeye yalvardıklarını şüphesiz bilir. O, mutlak güç ve hikmet sahibidir.

43) İşte biz, bu temsilleri insanlar için getiriyoruz; fakat onları ancak bilenler düşünüp anlayabilir.

44) Allah, gökleri ve yeri hak olarak (yerli yerince) yarattı. Şüphesiz bunda, iman edenler için (Allah'ın varlık ve kudretine) bir nişâne bulunmaktadır.

45) (Resûlüm!) Sana vahyedilen Kitab'ı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar. Allah'ı anmak elbette (ibadetlerin) en büyüğüdür. Allah yaptıklarınızı bilir.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ (٤٦) وَكَذَلِكَ
أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ
(٤٧) وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ
بِيَمِينِكَ إِذًا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ (٤٨) بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ
فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
الظَّالِمُونَ (٤٩) وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ
إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥٠) أَوَلَمْ
يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥١) قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٥٢)

46) İçlerinden zulmedenleri bir yana, ehl-i kitapla ancak en güzel yoldan mücadele edin ve deyin ki: Bize indirilene de, size indirilene de iman ettik. Bizim Tanrımız da sizin Tanrınız da birdir ve biz O'na teslim olmuşuzdur.

47) (Resûlüm!) İşte böylece sana (önceki kitapları tasdik eden) bu Kitab'ı indirdik. Onun için, kendilerine kitap verdiklerimiz ona iman ediyorlar. Şunlardan (Araplardan) da ona iman eden nice kimseler vardır. Âyetlerimizi, ancak kâfirler (inatları yüzünden) bile bile inkâr eder.

48) Sen bundan önce ne bir yazı okur, ne de elinle onu yazardın. Öyle olsaydı, bâtıla uyanlar kuşku duyarlardı.

49) Hayır, o (Kur'an), kendilerine ilim verilenlerin sînelerinde (yer eden) apaçık âyetlerdir. Âyetlerimizi, ancak zalimler bile bile inkâr eder.

50) "Ona Rabbinden (başkaca) mucizeler indirilmeli değil miydi?" derler. De ki: Mucizeler ancak Allah'ın katındadır. Ben ise sadece apaçık bir uyarıcıyım.

51) Kendilerine okunmakta olan Kitab'ı sana indirmemiz onlara yetmemiş mi? Elbette iman eden bir kavim için onda rahmet ve ibret vardır.

52) De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. O, göklerde ve yerde ne varsa bilir. Bâtıla inanıp Allah'ı inkâr edenler (var ya), işte ziyana uğrayacaklar onlardır.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٥٣) يَسْتَعْجِلُونَكَ
بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ (٥٤) يَوْمَ
يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ
ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٥٥) يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ
أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِي (٥٦) كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ
الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ (٥٧) وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (٥٨) الَّذِينَ صَبَرُوا
وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٥٩) وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦٠) وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ
وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّا يُؤْفَكُونَ (٦١) اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
(٦٢) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ
الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (٦٣)

53) Senden, azabı çarçabuk (getirmeni) istiyorlar. Eğer önceden tayin edilmiş bir vade olmasaydı, azap elbette onlara gelip çatmıştı. Fakat onlar farkında değilken, o ansızın kendilerine geliverecektir.

54) (Evet) senden azabı çarçabuk (getirmeni) istiyorlar. Hiç şüpheleri olmasın, cehennem kâfirleri çepeçevre kuşatacaktır.

55) O günde azap, onları hem üstlerinden hem ayaklarının altından saracak ve Allah (onlara): "Yaptıklarınızı (cezasını) tadın!" diyecektir.

56) Ey iman eden kullarım! Şüphesiz, benim arzım geniştir. O halde (nerede güven içinde olacaksanız orada) yalnız bana kulluk edin.

57) Her can ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz.

58) İman edip güzel işler yapanları, (evet) muhakkak ki onları, içinde ebedî kalmak üzere altlarından ırmaklar akan cennet köşklerine yerleştireceğiz. (Böyle iyi) işler yapanların mükâfatı ne güzeldir!

59) Onlar, sabreden kimselerdir ve yalnız Rablerine güvenip dayanmaktadırlar.

60) Nice canlı var ki, rızkını taşımıyor. Onlara da size de rızık veren Allah'tır. O, her şeyi işitir ve bilir.

61) Andolsun ki onlara: "Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı buyruğu altında tutan kimdir?" diye sorsan, mutlaka, "Allah" derler. O halde nasıl (haktan) çevrilip döndürülüyorlar?

62) Allah rızkı kullarından dilediğine bol bol verir, dilediğine de kısar. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

63) Andolsun ki onlara: "Gökten su indirip onunla ölümünün ardından yeryüzünü canlandıran kimdir?" diye sorsan, mutlaka, "Allah" derler. De ki: hamd da Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu düşünmezler.

وَمَـــا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِـــيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٦٤) فَإِذَا رَكِبُوا فِي
الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
إِذَا هُـــمْ يُشْرِكُونَ (٦٥) لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا
فَسَـــوْفَ يَعْلَمُونَ (٦٦) أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا
وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ
يَكْفُرُونَ (٦٧) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ
كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ
(٦٨) وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ (٦٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الم (١) غُلِبَتِ الرُّومُ (٢) فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ
غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ (٣) فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ
وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ (٤) بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ
مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٥)

64) Bu dünya hayatı sadece bir eğlenceden, bir oyundan ibarettir. Ahiret yurduna (oradaki hayata) gelince, işte asıl yaşama odur. Keşke bilmiş olsalardı!
65) Gemiye bindikleri zaman, dini yalnız O'na has kılarak Allah'a yalvarırlar. Fakat onları sâlimen karaya çıkarınca, bir bakarsın ki, ortak koşmaktadırlar.
66) Kendilerine verdiklerimize karşı nankörlük etsinler ve sefa sürsünler bakalım! Ama yakında bilecekler!
67) Çevrelerinde insanlar kapılıp götürülürken, bizim (Mekke'yi) güven içinde kudsî bir yer yaptığımızı görmediler mi? Hâla bâtıla inanıp Allah'ın nimetine nankörlük mü ediyorlar?
68) Allah'a karşı yalan uyduran yahut kendisine hak gelmişken onu yalan sayandan daha zalimi kimdir? Cehennemde kâfirlere yer mi yok!
69) Ama bizim uğrumuzda cihad edenleri elbette kendi yollarımıza eriştireceğiz. Hiç şüphe yok ki Allah iyi davrananlarla beraberdir.

30- er-RUM SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 60 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Elif. Lâm. Mîm.
2) Rumlar, yenildi.
3) Arapların bulunduğu bölgeye en yakın bir yerde onlar, Halbuki onlar, bu yenilgilerinden sonra birkaç yıl içinde galip geleceklerdir.
4) Onların bu yenilgilerinden önce de sonra da emir Allah'ındır. O gün müminler de Allah'ın yardımıyla sevineceklerdir.
5) Allah, dilediğine yardım eder,galip kılar. O, mutlak güç sahibidir, çok esirgeyicidir.

وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَعْلَمُونَ (٦) يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنْ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنْ
الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ (٧) أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا
خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَأَجَلٍ مُسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِنْ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ
(٨) أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ
وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ (٩)
ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوءَى أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ
اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُون (١٠) اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (١١) وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ
الْمُجْرِمُونَ (١٢) وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ
وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ (١٣) وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ (١٤) فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ (١٥)

6) (Bu) Allah'ın vâdettiğidir. Allah vâdinden caymaz; fakat insanların çoğu bilmezler.
7) Onlar, dünya hayatının görünen yüzünü bilirler. Ahiretten ise, onlar tamamen gafildirler.
8) Kendi kendilerine, Allah'ın, gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları ancak hak olarak ve muayyen bir süre için yarattığını hiç düşünmediler mi? İnsanların birçoğu, Rablerine kavuşmayı gerçekten inkâr, etmektedirler.
9) Onlar, yeryüzünde gezip de kendilerinden öncekilerin âkıbetlerinin nice olduğuna bakmadılar mı? Ki onlar, kendilerinden daha güçlü idiler; yeryüzünü kazıp altüst etmişler, onu bunların imar ettiklerinden daha çok imar etmişlerdi. Peygamberleri, onlara da nice açık deliller getirmişlerdi. Zaten Allah onlara zulmedecek değildi; fakat onlar kendi kendilerine zulmetmekteydiler.
10) Sonunda, Allah'ın âyetlerini yalan sayarak ve onları alaya alarak kötülük yapanların âkıbetleri pek fena oldu.
11) Allah, ilkin mahlûkunu yaratır, (ölümden) sonra da bunu (yaratmayı), tekrarlar. Sonunda hep O'na döndürüleceksiniz.
12) Kıyametin kopacağı gün, günahkârlar (ümitsizlik içinde) susacaklardır.
13) (Allah'a koştukları) ortaklarından kendilerine hiçbir şefaatçı çıkmayacaktır. Zaten onlar, ortaklarını da inkâr edeceklerdir.
14) Kıyamet kopacağı gün, işte o gün (müminlerle inkârcılar) birbirlerinden ayrılacaklardır.
15. İman edip iyi işler yapanlara gelince, onlar, cennette nimetlere ve sevince mazhar olacaklardır.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُوْلَئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (١٦) فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُصْبِحُونَ (١٧) وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ (١٨) يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنْ
الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنْ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (١٩) وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ
مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ (٢٠) وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ
خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ
بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ
(٢١) وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ
أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ (٢٢)
وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ (٢٣) وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ
الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٢٤)

16) İnkâr edenler, âyetlerimizi ve ahiret buluşmasını yalan sayanlar ise, işte onlar azapla yüzyüze bırakılacaklardır.
17) Haydi siz, akşama ulaştığınızda (akşam ve yatsı vaktinde) sabaha kavuştuğunuzda, gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde Allah'ı tesbih edin (namaz kılın), ki göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur.
18) Haydi siz, akşama ulaştığınızda (akşam ve yatsı vaktinde) sabaha kavuştuğunuzda, gündüzün sonunda ve öğle vaktine eriştiğinizde Allah'ı tesbih edin (namaz kılın), ki göklerde ve yerde hamd O'na mahsustur.
19) Ölüden diriyi, diriden de ölüyü O çıkarıyor; yeryüzünü ölümünün ardından O canlandırıyor. İşte siz de (kabirlerinizden) böyle çıkarılacaksınız.
20) Sizi topraktan yaratması, O'nun (varlığının) delillerindendir. Sonra siz, (her tarafa) yayılan insanlar oluverdiniz.
21) Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peydâ etmesi de O'nun (varlığının) delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.
22) O'nun delillerinden biri de, gökleri ve yeri yaratması, lisanlarınızın ve renklerinizin değişik olmasıdır. Şüphesiz bunda bilenler için (alınacak) dersler vardır.
23) Gece olsun gündüz olsun, uyumanız ve Allah'ın lütfundan (nasibinizi) aramanız da O'nun (varlığının) delillerindendir. Gerçekten bunda, işiten bir kavim için ibretler vardır.
24) Yine O'nun delillerindendir ki, size korku ve ümit vermek üzere şimşeği gösteriyor, gökten su indirip ölümünün ardından arzı onunla diriltiyor. Doğrusu bunda, aklını kullanan bir kavim için (alınacak) dersler vardır.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ (٢٥) وَلَهُ مَنْ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلٌّ لَهُ قَانِتُونَ (٢٦) وَهُوَ الَّذِي
يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧)
ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ
تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٢٨) بَلْ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ
عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٢٩)
فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ
عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٠) مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ (٣١) مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ
وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ (٣٢)

25) Göğün ve yerin O'nun buyruğu ile durması da O'nun (varlığının) delillerindendir. Sonra sizi topraktan bir çağırdı mı hemen (kabirlerinizden) çıkıverirsiniz.
26) Göklerde ve yerde olanlar hep O'nundur. Hepsi O'na boyun eğmiştir.
27) İlkin mahlûkunu yaratıp (ölümden) sonra bunu (yaratmayı) tekrarlayan O'dur, ki bu, O'nun için pek kolaydır. Göklerde ve yerde (tecelli eden) en yüce sıfat O'nundur. O, mutlak güç ve hikmet sahibidir.
28) Allah size kendinizden bir temsil getirmektedir: Mülkiyetiniz altında bulunan köleler içinde, size verdiğimiz rızıklarda -birbirinizden çekindiğiniz gibi kendilerinden çekineceğiniz derecede sizinle eşit (haklara sahip)- ortaklarınız var mı? İşte biz âyetlerimizi, aklını kullanacak bir kavim için böylece açıklıyoruz.
29) Gel gör ki haksızlık edenler, bilgisizce kötü arzularına uydular. Allah'ın saptırdığını kim doğru yola eriştirebilir? Onlar için herhangi bir yardımcı yoktur.
30) (Resûlüm!) Sen yüzünü hanîf olarak dine, Allah insanları hangi fıtrat üzere yaratmış ise ona çevir. Allah'ın yaratışında değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler.
31) Hepiniz O'na yönelerek O'na karşı gelmekten sakının, namazı kılın; müşriklerden olmayın.
32) Dinlerini parçalayan ve bölük bölük olanlardan (olmayın. Bunlardan) her fırka, kendilerinde olan ile böbürlenmektedir.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ
مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ (٣٣)
لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٣٤) أَمْ
أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ
(٣٥) وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ (٣٦) أَوَلَمْ يَرَوْا
أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٣٧) فَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ
وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ
اللَّهِ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٣٨) وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رِبًا
لِيَرْبُوَا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ
زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ (٣٩)
اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ
مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ مِنْ ذَلِكُمْ مِنْ شَيْءٍ سُبْحَانَهُ
وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (٤٠) ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ
وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي
عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٤١)

33) İnsanların başına bir sıkıntı gelince, Rablerine yönelerek O'na yalvarırlar. Sonra Allah, katından onlara bir rahmet (nimet ve bolluk) tattırınca, bakarsınız ki onlardan bir gurup yine Rablerine ortak koşuyorlar.
34) Kendilerine verdiklerimize nankörlük etsinler bakalım! Haydi sefa sürün; ama yakında bileceksiniz!
35) Yoksa onlara bir kesin delil indirdik de, o delil, müşrik olmalarını mı söylüyor?
36) İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda ona sevinirler. Şayet yaptıklarından ötürü başlarına bir fenalık gelse hemen ümitsizlige düşüverirler.
37) Görmediler mi ki Allah, rızkı dilediğine bol bol vermekte, dilediğininkini de daraltmaktadır. Şüphesiz imanlı bir kavim için bunda ibretler vardır.
38) O halde sen, akrabaya, yoksula, yolda kalmışa hakkını ver. Allah'ın rızasını isteyenler için bu, en iyisidir. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.
39) İnsanların mallarında artış olsun diye verdiğiniz herhangi bir faiz, Allah katında artmaz. Allah'ın rızasını isteyerek verdiğiniz zekâta gelince, işte zekât veren o kimseler, evet onlar (sevaplarını ve mallarını) kat kat arttıranlardır.
40) Allah, (o yüce varlıktır) ki sizi yaratmış, sonra rızıklandırmıştır; sonra O, hayatınızı sona erdirecek, daha sonra da sizi (tekrar) diriltecektir. Peki sizin (Allah'a eş tuttuğunuz) ortaklarınız içinde bunlardan birini yapabilecek var mı? Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir ve yücedir.
41) İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu, ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın; belki de (tuttukları kötü yoldan) dönerler.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلُ كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ (٤٢) فَأَقِمْ وَجْهَكَ
لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ
يَصَّدَّعُونَ (٤٣) مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ (٤٤) لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ (٤٥) وَمِنْ
آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ (٤٦) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ
فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَانتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا
عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ (٤٧) اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ
سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا
فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (٤٨) وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ
أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ (٤٩) فَانظُرْ إِلَى آثَارِ
رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَلِكَ
لَمُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٥٠)

42) (Resûlüm!) De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın da, daha öncekilerin âkıbetleri nice oldu, görün. Onların çoğu müşrik idi.
43) Allah katından, dönüşü olmayan bir gün (kıyamet günü) gelmeden önce yönünü o gerçek dine çevir! O gün (insanlar) bölük bölük ayrılacaklardır.
44) Kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhine olur. İyi işler yapanlara gelince, onlar da kendileri için (cennetteki yerlerini) hazırlamış olurlar.
45) Zira Allah, iman edip iyi işler yapanlara kendi lütfundan karşılık verecektir. Şüphesiz O, kâfirleri sevmez.
46) Size rahmetinden tattırsın, emriyle gemiler yüzsün, fazlından (nasibinizi) arayasınız ve şükredesiniz diye (hayat ve bereket) müjdecileri olarak rüzgârları göndermesi de Allah'ın (varlık ve kudretinin) delillerindendir.
47) Andolsun ki, biz senden önce kendi kavimlerine nice peygamberler gönderdik de onlara açık deliller getirdiler. (Onları dinlemeyip) günaha dalanların ise cezalarını hakkıyla vermişizdir. Müminlere yardım etmek de bize düşer.
48) Allah O'dur ki, rüzgârları gönderir, bunlar da bulutu kaldırır. Derken, Allah onu gökte dilediği gibi yayar ve parça parça eder; nihayet arasından yağmurun çıktığını görürsün. Allah dilediği kullarına yağmuru nasip edince, onlar seviniverirler.
49) 0ysa onlar, daha önce, üzerlerine yağmur yağdırılmasından iyice ümitlerini kesmişlerdi.
50) Allah'ın rahmetinin eserlerine bir bak: Arzı, ölümünün ardından nasıl diriltiyor! Şüphesiz O, ölüleri de mutlaka diriltecektir. O, her şeye kadirdir.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ
(٥١) فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا
وَلَّوْا مُدْبِرِينَ (٥٢) وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ
إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ (٥٣) اللَّهُ
الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً
ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ (٥٤) وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ
مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ (٥٥) وَقَالَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى
يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
(٥٦) فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ (٥٧) وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ
إِلَّا مُبْطِلُونَ (٥٨) كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا
يَعْلَمُونَ (٥٩) فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ
الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ (٦٠)

51) Andolsun ki, bir rüzgâr göndersek de onu (ekini) sararmış görseler, ardından muhakkak nankörlüğe başlarlar.
52) (Resûlüm!) Elbette sen ölülere duyuramazsın; arkalarını dönüp giderlerken sağırlara o daveti işittiremezsin.
53) Körleri de sapıklıklarından (vazgeçirip) doğru yola iletemezsin. Ancak teslimiyet göstererek âyetlerimize iman edenlere duyurabilirsin.
54) Sizi güçsüz yaratan, sonra güçsüzlügün ardından kuvvet veren ve sonra kuvvetin ardından güçsüzlük ve ihtiyarlık veren, Allah'tır. O, dilediğini yaratır. O, hakkıyla bilendir, üstün kudret sahibidir.
55) Kıyamet koptuğu gün, günahkârlar, (dünyada) ancak pek kısa bir süre kaldıklarına yemin ederler. İşte onlar, (dünyada da haktan) böyle döndürülüyorlardı.
56) Kendilerine ilim ve iman verilenler şöyle derler: Andolsun ki siz, Allah'ın yazısında (hükmedildiği gibi) yeniden dirilme gününe kadar kaldınız. İşte bugün yeniden dirilme günüdür; fakat siz onu tanımıyordunuz.
57) Artık o gün, zulmedenlerin (beyan edecekleri) mazeretleri fayda vermeyeceği gibi, onlardan Allah'ı hoşnut etmeye çalışmaları da istenmez.
58) Andolsun ki biz, bu Kur'an'da insanlar için her çeşit misale yer vermişizdir. Şayet onlara bir mucize getirsen inkârcılar kesinlikle şöyle diyeceklerdir: Siz ancak bâtıl şeyler ortaya atmaktasınız.
59) İşte bilmeyenlerin (hakkı tanımayanların) kalplerini Allah böylece mühürler.
60) (Resûlüm!) Sen şimdi sabret. Bil ki Allah'ın vâdi gerçektir. (Buna) iyice inanmamış olanlar, sakın seni gevşekliğe sevketmesin!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الم (١) تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ (٢) هُدًى وَرَحْمَةً
لِلْمُحْسِنِينَ (٣) الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (٤) أُوْلَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ
رَبِّهِمْ وَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥) وَمِنْ النَّاسِ مَنْ
يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ
وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (٦) وَإِذَا تُتْلَى
عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّى مُسْتَكْبِرًا كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ
وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٧) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ (٨) خَالِدِينَ فِيهَا وَعْدَ اللَّهِ
حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٩) خَلَقَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ
تَرَوْنَهَا وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ
فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ
كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ (١٠) هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ
الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ بَلْ الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (١١)

31- LUKMAN SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 34 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Elif. Lâm. Mîm.
2) İşte bu âyetler, hikmet dolu Kitab'ın âyetleridir.
3) Güzel davrananlar için bir hidayet rehberi ve rahmet olmak üzere (indirilmiştir).
4) O kimseler, namazı kılarlar, zekâtı verirler; onlar ahirete de kesin olarak iman ederler.
5) İşte onlar, Rableri tarafından gösterilmiş doğru yol üzeredirler ve onlar kurtuluşa erenlerdir.
6) İnsanlardan öylesi var ki, herhangi bir ilmî delile dayanmadan Allah yolundan saptırmak ve sonra da onunla alay etmek için boş lafı satın alır. İşte onlara rüsvay edici bir azap vardır.
7) Ona âyetlerimiz okunduğu zaman, sanki bunları işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varrmış gibi büyüklük taslayarak yüz çevirir. Sen de ona acıklı bir azabın müjdesini ver!
8) Şüphesiz, iman edip de güzel davranışlarda bulunanlar için, nimetleri bol cennetler vardır.
9) Orada ebedi kalacaklardır. Bu, Allah'ın verdiği gerçek sözdür. O, mutlak güç ve hikmet sahibidir.
10) O, gökleri görebildiğiniz bir direk olmaksızın yarattı, sizi sarsmasın diye yere de ulu dağlar koydu ve orada her çeşit canlıyı yaydı. Biz gökyüzünden su indirip, orada her faydalı nebattan çift çift bitirdik.
11) İşte bunlar Allah'ın yarattıklarıdır. Şimdi (ey kâfirler!) O'ndan başkasının ne yarattığını bana gösterin! Hayır (gösteremezler)! Zalimler açık bir sapıklık içindedirler.

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (١٢) وَإِذْ
قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَابُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ
الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ (١٣) وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ
حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ
لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَيَّ الْمَصِيرُ (١٤) وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلى أَنْ
تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا
فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ
مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (١٥) يَابُنَيَّ إِنَّهَا إِنْ
تَكُنْ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ فِي
السَّمَاوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ
خَبِيرٌ (١٦) يَابُنَيَّ أَقِمْ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنْ
الْمُنكَرِ وَاصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ
(١٧) وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ
مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (١٨) وَاقْصِدْ
فِي مَشْيِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنكَرَ الْأَصْوَاتِ
لَصَوْتُ الْحَمِيرِ (١٩)

12) Andolsun biz Lokman'a: Allah'a şükret! diyerek hikmet verdik. Şükreden ancak kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük eden de bilsin ki, Allah hiçbir şeye muhtaç değildir, her türlü övgüye lâyıktır.
13) Lokman, oğluna öğüt vererek: Yavrucuğum! Allah'a ortak koşma! Doğrusu şirk, büyük bir zulümdür, demişti.
14) Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. (İşte bunun için) önce bana, sonra da ana-babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır.
15) Eğer onlar seni, hakkında bilgin olmayan bir şeyi (körü körüne) bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada iyi geçin. Bana yönelenlerin yoluna uy. Sonunda dönüşünüz ancak banadır. O zaman size, yapmış olduklarınızı haber veririm.
16) (Lokman, öğütlerine devamla şöyle demişti:) Yavrucuğum! Yaptığın iş (iyilik veya kötülük), bir hardal tanesi ağırlığında bile olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu (senin karşına) getirir. Doğrusu Allah, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır.
17) Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten vazgeçirmeye çalış, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir.
18) Küçümseyerek insanlardan yüz çevirme ve yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Zira Allah, kendini beğenmiş övünüp duran kimseleri asla sevmez.
19) Yürüyüşünde tabiî ol, sesini alçalt. Unutma ki, seslerin en çirkini merkeplerin sesidir.

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ
يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ (٢٠)
وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَى عَذَابِ
السَّعِيرِ (٢١) وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (٢٢)
وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ كُفْرُهُ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا
عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٣) نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا
ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَى عَذَابٍ غَلِيظٍ (٢٤) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٢٥) لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٦) وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ
شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ
كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ (٢٧) مَا خَلْقُكُمْ وَلَا
بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (٢٨)

20) Allah'ın, göklerde ve yerdeki (nice varlık ve imkânları) sizin emrinize verdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmediniz mi? Yine de, insanlar içinde, -bilgisi, rehberi ve aydınlatıcı bir kitabı yokken- Allah hakkında tartışan kimseler vardır.
21) Onlara "Allah'ın indirdiğine uyun" dendiğinde: Hayır, biz babalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız, derler. Ya şeytan; onları alevli ateşin azabına çağırıyor idiyse!
22) İyi davranışlar içinde kendini bütünüyle Allah'a veren kimse, gerçekten en sağlam kulpa yapışmıştır. Zaten bütün işlerin sonu Allah'a varır.
23) (Resûlüm!) İnkâr edenin inkârı seni üzmesin. Onların dönüşü ancak bizedir. İşte o zaman yaptıklarını kendilerine haber veririz. Allah kalplerde olanı şüphesiz çok iyi bilir.
24) Onları biraz faydalandırır, sonra kendilerini ağır bir azaba sürükleriz.
25) Andolsun ki onlara, "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, mutlaka "Allah..." derler. De ki: (Öyleyse) övgü de yalnız Allah'a mahsustur, ama onların çoğu bilmezler.
26) Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ındır. Bilinmeli ki, asıl ganî ve övülmeye lâyık olan Allah'tır.
27) Şayet yeryüzündeki ağaçlar kalem, deniz de arkasından yedi deniz katılarak (mürekkep olsa) yine Allah'ın sözleri (yazmakla) tükenmez. Şüphe yok ki Allah mutlak galip ve hikmet sahibidir.
28) (İnsanlar!) Sizin yaratılmanız ve diriltilmeniz, ancak tek bir kişinin yaratılması ve diriltilmesi gibidir. Unutulmasın ki, Allah her şeyi bilen ve görendir.

أَلَمْ تَرَى أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي
اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَى أَجَلٍ
مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٢٩) ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ
هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ
الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (٣٠) أَلَمْ تَرَى أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ
بِنِعْمَةِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ (٣١) وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا
اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ
مُقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ (٣٢)
يَاأَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ
وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ
(٣٣) إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا
فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا
تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (٣٤)

29) Bilmez misin ki Allah, geceyi gündüze ve gündüzü geceye katmaktadır. Güneşi ve ayı da buyruğu altına almıştır. Bunların her biri belli bir vâdeye kadar hareketine devam eder. Ve Allah, yaptıklarınızdan tamamen haberdardır.
30) Çünkü Allah, hakkın ta kendisidir; O'ndan başka taptıkları ise hiç şüphesiz bâtıldır. Gerçekten Allah çok yüce, çok uludur.
31) Size varlığının delillerini göstermesi için, Allah'ın lütfuyla gemilerin denizde yüzdüğünü görrmedin mi? Şüphesiz bunda, çok sabreden, çok şükreden herkes için ibretler vardır.
32) Dağlar gibi dalgalar onları kuşattığı zaman, dini tamamen Allah'a has kılarak (ihlâsla) O'na yalvarırlar. Allah onları karaya çıkararak kurtardığı vakit içlerinden bir kısmı orta yolu tutar. Zaten bizim âyetlerimizi, ancak nankör hâinler bilerek inkâr eder.
33) Ey İnsanlar! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Ne babanın evlâdı, ne evlâdın babası nâmına bir şey ödeyemeyeceği günden çekinin. Bilin ki, Allah'ın verdiği söz gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve şeytan, Allah'ın affına güvendirerek sizi kandırmasın.
34) Kıyamet vakti hakkındaki bilgi, ancak Allah'ın katındadır. Yağmuru O yağdırır, rahimlerde olanı O bilir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını bilemez. Yine hiç kimse nerede öleceğini bilemez. Şüphesiz Allah, her şeyi bilendir, her şeyden haberdardır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الم (١) تَنزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٢)
أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَا
أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ (٣) اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ
اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ
أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ (٤) يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنْ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ
يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ (٥)
ذَلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٦) الَّذِي
أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ (٧)
ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ (٨) ثُمَّ سَوَّاهُ
وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ
وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ (٩) وَقَالُوا أَئِذَا ضَلَلْنَا فِي
الْأَرْضِ أَئِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ
(١٠) قُلْ يَتَوَفَّاكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَى
رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (١١)

32- es-SECDE SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 30 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Elif. Lâm. Mîm.
2) Bu Kitab'ın, âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiş olduğunda asla şüphe yoktur.
3) "Onu Peygamber kendisi uydurdu" diyorlar öyle mi? Hayır! O, senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı (peygamber) gelmemiş bir kavmi uyarman için -doğru yolu bulalar diye- Rabbinden gönderilen haktır.
4) Gökleri, yeri ve bunların arasındakileri altı günde (devirde) yaratan, sonra arşa istivâ eden Allah'tır. O'ndan başka ne bir dost ne de bir şefaatçınız vardır. Artık düşünüp öğüt almaz mısınız?
5) Allah, gökten yere kadar her işi düzenleyip yönetir. Sonra (bütün bu işler) sizin sayageldiklerinize göre bin yıl tutan bir günde O'nun nezdine çıkar.
6) İşte, görülmeyeni de görüleni de bilen, mutlak galip ve merhamet sahibi O'dur.
7) O (Allah) ki, yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır.
8) Sonra onun zürryetini, dayanıksız bir suyun özünden üretmiştir.
9) Sonra onu tamamlayıp şekillendirmiş, ona kendi ruhundan üflemiştir. Ve sizin için kulaklar, gözler, kalpler yaratmıştır. Ne kadar az şükrediyorsunuz!
10) "Toprağın içinde kaybolduğumuz zaman, gerçekten (o vakit) biz mi yeniden yaratılacağız?" derler. Doğrusu onlar Rablerine kavuşmayı inkâr etmektedirler.
11) De ki: Size vekil kılınan ölüm meleği canınızı alacak, sonra Rabbinize döndürüleceksiniz.

وَلَوْ تَرَى إِذْ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ (١٢)
وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ (١٣) فَذُوقُوا
بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ
الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (١٤) إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ
إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا
يَسْتَكْبِرُونَ (١٥) تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنْ الْمَضَاجِعِ
يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (١٦)
فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٧) أَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا
لَا يَسْتَوُونَ (١٨) أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَى نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (١٩) وَأَمَّا
الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمْ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تُكَذِّبُونَ (٢٠)

12) O günahkârların, Rableri huzurunda başlarını öne eğecekleri, "Rabbimiz! Gördük duyduk, şimdi bizi (dünyaya) geri gönder de, iyi işler yapalım, artık kesin olarak inandık" diyecekleri zamanı bir görsen!

13) Biz dilesek, elbette herkese hidayetini verirdik. Fakat, "Cehennemi hem cinlerden hem insanlardan bir kısmıyla dolduracağım" diye benden kesin söz çıkmıştır.

14) (O gün onlara şöyle diyeceğiz:) Bu güne kavuşmayı unutmanızın cezasını şimdi tadın bakalım! Doğrusu biz de sizi unuttuk; yaptıklarınızdan ötürü ebedî azabı tadın!

15) Bizim âyetlerimize ancak o kimseler inanırlar ki, bunlarla kendilerine öğüt verildiğinde, büyüklük taslamadan secdeye kapanırlar ve Rablerini hamd ile tesbih ederler.

16) Korkuyla ve umutla Rablerine yalvarmak üzere (ibadet ettikleri için), vücutları yataklardan uzak kalır ve kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah yolunda harcarlar.

17) Yaptıklarına karşılık olarak, onlar için ne mutluluklar saklandığını hiç kimse bilemez.

18) Öyle ya, mümin olan, yoldan çıkmış kimse gibi midir? Bunlar elbette bir olamazlar.

19) İman edip de, iyi işler yapanlara gelince, onlar için yaptıklarına karşılık olarak varıp kalacakları cennet konakları vardır.

20) Yoldan çıkanlar ise, onların varacakları yer ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde geri çevrilirler ve kendilerine: Yalandır deyip durduğunuz cehennem azabını tadın! denir.

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ الْعَذَابِ الْأَدْنَى دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ (٢١) وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنْ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ (٢٢) وَلَقَدْ
آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ
هُدًى لِبَنِي إِسْرَائِيلَ (٢٣) وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ
بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ (٢٤) إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
(٢٥) أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ
(٢٦) أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ
فَنُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ أَفَلَا
يُبْصِرُونَ (٢٧) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِنْ كُنتُمْ
صَادِقِينَ (٢٨) قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ (٢٩) فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانتَظِرْ
إِنَّهُمْ مُنتَظِرُونَ (٣٠)

21) En büyük azaptan önce, onlara mutlaka en yakın azaptan tattıracağız; olur ki (imana) dönerler.
22) Kendisine Rabbinin âyetleri hatırlatıldıktan sonra onlardan yüz çevirenden daha zalim kim olabilir! Muhakkak ki biz, günahkârlara, lâyık oldukları cezayı veririz.
23) Andolsun biz Musa'ya Kitap verdik, -(Resûlüm!) sen ona kavuşacağından şüphe etme- ve onu İsrailoğullarına hidayet rehberi kıldık.
24) Sabrettikleri ve âyetlerimize kesinlikle inandıkları zaman, onların içinden, buyruğumuzla doğru yola ileten rehberler tayin etmiştik.
25) Muhakkak ki Rabbin, ihtilâf etmekte oldukları şeyler hakkında kıyamet günü onların aralarında hükmedecektir.
26) Halen yurtlarında gezip dolaştıkları kendilerinden önceki nice nesilleri helâk edişimiz onları doğru yola sevketmedi mi? Bunlarda elbette ibretler vardır. Hâla kulak vermezler mi?
27) Kupkuru yerlere suyu ulaştırdığımızı, onunla gerek hayvanlarının gerekse kendilerinin yiyegeldikleri ekini çıkarmakta olduğumuzu da görmediler mi? Hâla da göremeyecekler mi?
28) Eğer doğru söylüyorsanız, bu fetih (ve hüküm) günü hani ne zaman? derler.
29) De ki: Fetih (ve hüküm) gününde inkârcılara (o gün ettikleri) imanları fayda vermeyecek ve kendilerine mühlet de tanınmayacaktır!
30) Artık sen onları bırak ve bekle. Zaten onlar da beklemektedirler.

33- el-AHZAB SURESİ

(Medine'de inmiştir, 73 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعْ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا (١) وَاتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (٢) وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (٣) مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي
جَوْفِهِ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمْ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ
أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ
بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ (٤)
ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا
آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (٥) النَّبِيُّ أَوْلَى بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي
كِتَابِ اللَّهِ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَى
أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا (٦)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ey Peygamber! Allah'tan kork, kâfirlere ve münafıklara boyun eğme. Elbette Allah her şeyi bilmekte ve yerli yerince yapmaktadır.

2) Rabbinden sana vahyedilene uy. Şüphesiz Allah, bütün yaptıklarınızdan haberdardır.

3) Allah'a güven. Vekîl olarak Allah yeter.

4) Allah, bir adamın içinde iki kalp yaratmadığı gibi, "zıhâr" yaptığınız eşlerinizi de analarınız yerinde tutmadı ve evlâtlıklarınızı da öz oğullarınız olarak tanımadı. Bunlar sizin ağızlarınıza geliveren sözlerden ibarettir. Allah ise gerçeği söyler ve doğru yola O eriştirir.

5) Onları (evlât edindiklerinizi) babalarına nisbet ederek çağırın. Allah yanında en doğrusu budur. Eğer babalarının kim olduğunu bilmiyorsanız, bu takdirde onları din kardeşleriniz ve görüp gözettiğiniz kimseler olarak kabul edin. Yanılarak yaptıklarınızda size vebal yok; fakat kalplerinizin bile bile yöneldiğinde günah vardır. Allah bağışlayandır, esirgeyendir.

6) Peygamber, müminlere kendi canlarından daha yakındır. Eşleri, onların analarıdır. Akraba olanlar, Allah'ın Kitabına göre, (mirasçılık bakımından) birbirlerine diğer müminlerden ve muhacirlerden daha yakındırlar; ancak, dostlarınıza uygun bir vasiyet yapmanız müstesnadır. Bunlar Kitap'ta yazılı bulunmaktadır.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا (٧)
لِيَسْأَلَ الصَّادِقِينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا
(٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا (٩) إِذْ جَاءُوكُمْ مِنْ
فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتْ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتْ
الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَ (١٠) هُنَالِكَ
ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا (١١) وَإِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا (١٢) وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ يَاأَهْلَ
يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِنْهُمْ النَّبِيَّ
يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا
فِرَارًا (١٣) وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا
الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا إِلَّا يَسِيرًا (١٤) وَلَقَدْ كَانُوا
عَاهَدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ
مَسْئُولًا (١٥)

7) Hani biz nebilerden kesin sözlerini almıştık; senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'-dan. Biz onlardan sapasağlam bir söz almıştık.

8) Allah bu sözü doğruları doğruluklarıyla sorumlu kılmak için aldı. Kâfirler için de çok acıklı bir azap hazırladı.

9) Ey iman edenler! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın; hani size ordular saldırmıştı da, biz onlara karşı bir rüzgâr ve sizin görmediğiniz ordular göndermiştik. Allah ne yaptığınızı çok iyi görmekteydi.

10) Onlar hem yukarınızdan hem aşağı tarafınızdan (vâdinin üstünden ve alt yanından) üzerinize yürüdükleri zaman; gözler yıldığı, yürekler gırtlağa geldiği ve siz Allah hakkında türlü türlü şeyler düşündüğünüz zaman;

11) İşte orada iman sahipleri imtihandan geçirilmiş ve şiddetli bir sarsıntıya uğratılmışlardı.

12) Ve o zaman, münafıklar ile kalplerinde hastalık (iman zayıflığı) bulunanlar: Meğer Allah ve Resûlü bize sadece kuru vaadlerde bulunmuşlar! diyorlardı.

13) Onlardan bir gurup da demişti ki: Ey Yesribliler (Medineliler)! Artık sizin için durmanın sırası değil, haydi dönün! İçlerinden bir kısmı ise: Gerçekten evlerimiz emniyette değil, diyerek Peygamber'den izin istiyordu; oysa evleri tehlikede değildi, sadece kaçmayı arzuluyorlardı.

14) Medine'nin her yanından üzerlerine saldırılsaydı da, o zaman savaşmaları istenseydi, şüphesiz hemen savaşa katılırlar ve evlerinde pek eğlenmezlerdi.

15) Andolsun ki daha önce onlar, sırt çevirip kaçmayacaklarına dair Allah'a söz vermişlerdi. Allah'a verilen söz mesuliyeti gerektirir!

7) Hani biz bir zamanlar nebilerden üzerlerine aldıkları görevi yerine getireceklerine, birbirlerini tasdik edeceklerine ve hem birbirlerinin hem de Muhammed'in peygamberliğine iman edeceklerine dair yeminle pekiştirilmiş kesin sözlerini almıştık. Ey Muhammed! O sözü özellikle senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryem oğlu İsa'dan aldık. Bunlar azim sahibleri, ulu'l-azm olan meşhur peygamberlerdir. Biz onlardan üzerlerine aldıkları peygamberliği tebliğ görevini tam anlamıyla yerine getireceklerine dair nebilerden sapasağlam ve kesin bir söz almıştık.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا
لَا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا (١٦) قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِنَ
اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ
لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (١٧) قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ
الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ
الْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا (١٨) أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ
رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ تَدُورُ أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَى عَلَيْهِ
مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِأَلْسِنَةٍ حِدَادٍ
أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (١٩) يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ
يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي
الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا فِيكُمْ مَا قَاتَلُوا
إِلَّا قَلِيلًا (٢٠) لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ
حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا
(٢١) وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا
وَتَسْلِيمًا (٢٢)

16) (Resûlüm!) De ki: Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçmanın size asla faydası olmaz! (Eceliniz gelmemiş ise) o takdirde de, yaşatılacağınız süre çok değildir.

17) De ki: Allah size bir kötülük dilerse, O'na karşı sizi kim korur; ya da size rahmet dilerse (size kim zarar verebilir)? Onlar, kendilerine Allah'tan başka ne bir dost bulurlar ne de bir yardımcı.

18) Allah, içinizden (savaştan) alıkoyanları ve yandaşlarına: "Bize katılın" diyenleri gerçekten biliyor. Zaten bunların pek azı savaşa gelir.

19) (Gelseler de) size karşı pek hasistirler. Hele korku gelip çattı mı, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş gibi gözleri dönerek sana baktıklarını görürsün. Korku gidince ise, mala düşkünlük göstererek sizi sivri dilleri ile incitirler. Onlar iman etmiş değillerdir; bunun için Allah onların yaptıklarını boşa çıkarmıştır. Bu, Allah'a göre kolaydır.

20) Bunlar, düşman birliklerinin bozulup gitmedikleri evhamı içindedirler. Müttefikler ordusu yine gelecek olsa, isterler ki, çölde göçebe Araplar içinde bulunsunlar da, sizin haberlerinizi (uzaktan) sorsunlar. Zaten içinizde bulunsalardı dahi pek savaşacak değillerdi.

21) Andolsun ki, Resulullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir.

22) Müminler ise, düşman birliklerini gördüklerinde: İşte Allah ve Resûlü'nün bize vâdettiği! Allah ve Resûlü doğru söylemiştir, dediler. Bu (orduların gelişi), onların ancak imanlarını ve Allah'a bağlılıklarını arttırdı.

مِنْ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ
مَنْ قَضَى نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا (٢٣)
لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِنْ شَاءَ
أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا (٢٤) وَرَدَّ
اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا (٢٥) وَأَنْزَلَ
الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ
فِي قُلُوبِهِمْ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا (٢٦)
وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطَئُوهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (٢٧) يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ
لِأَزْوَاجِكَ إِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ
أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا (٢٨) وَإِنْ كُنْتُنَّ
تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ
لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا (٢٩) يَانِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ
يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا (٣٠)

23) Müminler içinde Allah'a verdikleri sözde duran nice erler var. İşte onlardan kimi, sözünü yerine getirip o yolda canını vermiştir; kimi de (şehitliği) beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde (sözlerini) değiştirmemişlerdir.
24) Çünkü Allah sadâkat gösterenleri sadâkatları sebebiyle mükâfatlandıracak, münafıklara -dilerse- azap edecek yahut da (tevbe ederlerse) tevbelerini kabul edecektir. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir.
25) Allah, o inkâr edenleri hiçbir fayda elde edemeden öfkeleri ile geri çevirdi. Allah (ın yardımı) savaşta müminlere yetti. Allah güçlüdür, mutlak galiptir.
26) Allah, ehl-i kitaptan, onlara (müşrik ordularına) yardım edenleri kalelerinden indirdi ve kalplerine korku düşürdü; bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da esir alıyordunuz.
27) Allah, onların yerlerine, yurtlarına, mallarına ve ayak basmadığınız topraklara sizi mirasçı yaptı. Allah'ın her şeye gücü yeter.
28) Ey Peygamber! Eşlerine şöyle söyle: Eğer dünya dirliğini ve süsünü (refahını) istiyorsanız, gelin size boşanma bedellerinizi vereyim de, sizi güzellikle salıvereyim.
29) Eğer Allah'ı, Peygamberini ve ahiret yurdunu diliyorsanız, bilin ki, Allah, içinizden güzel davrananlar için büyük bir mükâfat hazırlamıştır.
30) Ey peygamber hanımları! Sizden kim açık bir hayâsızlık yaparsa, onun azabı iki katına çıkarılır. Bu, Allah'a göre kolaydır.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا (٣١) يَانِسَاءَ النَّبِيِّ
لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا (٣٢)
وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى
وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا (٣٣) وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ
وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا (٣٤) إِنَّ الْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ
وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ
وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ
وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً
وَأَجْرًا عَظِيمًا (٣٥)

31) Sizden kim, Allah'a ve Resûlüne itaat eder ve yararlı iş yaparsa ona mükâfatını iki kat veririz. Ve ona (cennette) bol rızık hazırlamışızdır.

32) Ey Peygamber hanımları! Siz, kadınlardan herhangi biri gibi değilsiniz. Eğer (Allah'tan) korkuyorsanız, (yabancı erkeklere karşı) çekici bir eda ile konuşmayın; sonra kalbinde hastalık bulunan kimse ümide kapılır. Güzel söz söyleyin.

33) Evlerinizde oturun, eski cahiliye âdetinde olduğu gibi açılıp saçılmayın. Namazı kılın, zekâtı verin, Allah'a ve Resûlüne itaat edin. Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden, sadece günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.

34) Evlerinizde okunan Allah'ın âyetlerini ve hikmeti hatırlayın. Şüphesiz Allah, her şeyin iç yüzünü bilendir ve her şeyden haberi olandır.

35) Müslüman erkekler ve müslüman kadınlar, mümin erkekler ve mümin kadınlar, taata devam eden erkekler ve taata devam eden kadınlar, doğru erkekler ve doğru kadınlar, sabreden erkekler ve sabreden kadınlar, mütevazi erkekler ve mütevazi kadınlar, sadaka veren erkekler ve sadaka veren kadınlar, oruç tutan erkekler ve oruç tutan kadınlar, ırzlarını koruyan erkekler ve (ırzlarını) koruyan kadınlar, Allah'ı çok zikreden erkekler ve zikreden kadınlar var ya; işte Allah, bunlar için bir mağfiret ve büyük bir mükâfat hazırlamıştır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا
أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا **(٣٦)** وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ
عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ
وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ
أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا
لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ
إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا **(٣٧)** مَا
كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا **(٣٨)**
الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا
إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا **(٣٩)** مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا
أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ
اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا **(٤٠)** يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا
اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا **(٤١)** وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا **(٤٢)** هُوَ
الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا **(٤٣)**

36) Allah ve Resûlü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resûlüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.

37) (Resûlüm!) Hani Allah'ın nimet verdiği, senin de kendisine iyilik ettiğin kimseye: Eşini yanında tut, Allah'tan kork! diyordun. Allah'ın açığa vuracağı şeyi, insanlardan çekinerek içinde gizliyordun. Oysa asıl korkmana lâyık olan Allah'tır. Zeyd, o kadından ilişiğini kesince biz onu sana nikâhladık ki evlâtlıkları, karılarıyla ilişkilerini kestiklerinde (o kadınlarla evlenmek isterlerse) müminlere bir güçlük olmasın. Allah'ın emri yerine getirilmiştir.

38) Allah'ın, kendisine helâl kıldığı şeyde Peygamber'e herhangi bir vebâl yoktur. Önce gelip geçenler arasında da Allah'ın âdeti böyle idi. Allah'ın emri mutlaka yerine gelecek, yazılmış bir kaderdir.

39) O peygamberler ki Allah'ın gönderdiği emirleri duyururlar, Allah'tan korkarlar ve O'ndan başka kimseden korkmazlar. Hesap görücü olarak Allah (herkese) yeter.

40) Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resûlü ve peygamberlerin sonuncusudur. Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

41) Ey inananlar! Allah'ı çokça zikredin.

42) Ve O'nu sabah-akşam tesbih edin.

43) Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için üzerinize rahmetini gönderen O'dur. Melekleri de size istiğfar eder. Allah, müminlere karşı çok merhametlidir.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا (٤٤)
يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (٤٥)
وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا (٤٦) وَبَشِّرْ
الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمْ مِنْ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا (٤٧) وَلَا تُطِعْ
الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى
بِاللَّهِ وَكِيلًا (٤٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَكَحْتُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ
عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحًا
جَمِيلًا (٤٩) يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ اللَّاتِي
آتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ
وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ
خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ
نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ
وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ
غَفُورًا رَحِيمًا (٥٠)

44) Kendisine kavuştukları gün, Allah'ın onlara iltifatı, "selâm" dır. Allah onlara çok değerli mükâfat hazırlamıştır.
45) Ey Peygamber! Biz seni hakikaten bir şahit, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.
46) Allah'ın izniyle, bir davetçi ve nûr saçan bir kandil olarak (gönderdik).
47) Allah'tan büyük bir lütfa ereceklerini müminlere müjdele.
48) Kâfirlere ve münafıklara boyun eğme. Onların eziyetlerine aldırma. Allah'a güvenip dayan, vekîl ve destek olarak Allah yeter.
49) Ey iman edenler! Mümin kadınları nikâhlayıp da, henüz zifafa girmeden onları boşarsanız, onları sayacağınız bir iddet süresince bekletme hakkınız yoktur. O halde onları (bir bağışla) memnun edin ve onları güzel bir şekilde serbest bırakın.
50) Ey Peygamber! Mehirlerini verdiğin hanımlarını, Allah'ın sana ganimet olarak verdiği ve elinin altında bulunan cariyeleri, amcanın, halanın, dayının ve teyzenin seninle beraber göç eden kızlarını sana helâl kıldık. Bir de Peygamber kendisiyle evlenmek istediği takdirde, kendisini peygambere hibe eden mümin kadını, diğer müminlere değil, sırf sana mahsus olmak üzere (helâl kıldık). Kuşkusuz biz, hanımları ve ellerinin altında bulunan cariyeleri hakkında müminlere neyi farz kıldığımızı biliriz. (Bu hususta ne yapmaları lâzım geldiğini onlara açıkladık) ki, sana bir zorluk olmasın. Allah bağışlayandır, merhamet edendir.

تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ
ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ
أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَوْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا (٥١) لَا يَحِلُّ
لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ
أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا (٥٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا
بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَى طَعَامٍ غَيْرَ نَاظِرِينَ إِنَاهُ
وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا
مُسْتَأْنِسِينَ لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي
مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا
فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ
وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ
تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًاإِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ
عَظِيمًا (٥٣) إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (٥٤)

51) Onlardan dilediğini geriye bırakır, dilediğini de yanına alırsın. Boşadığın hanımlarından arzu ettiğini tekrar yanına almanda, senin üzerine bir günah yoktur. Böyle yapman onların mutlu olmalarına, üzülmemelerine ve hepsinin, senin verdiklerine razı olmalarına daha uygundur. Allah, kalplerinizde olanı bilir. Allah hakkıyle bilendir, halîmdir.
52) Bundan sonra artık başka kadınlarla evlenmen, elinin altında bulunan cariyeler hariç, güzellikleri hoşuna gitse bile, bunların yerine başka hanımlar alman sana helâl değildir. Allah her şeyi gözetler.
53) Ey iman edenler! Siz zamanını gözetlemeksizin, bir yemeğe davet edilmedikçe, Peygamber'in evlerine girmeyin. Ancak davet edildiğiniz vakit girin. Yemeği yediğinizde hemen dağılın, sohbete dalmayın. Çünkü bu hareketiniz Peygamber'i üzmekte, fakat o (size bunu söylemekten) utanmaktadır. Ama Allah, hakkı söylemekten çekinmez. Peygamber'in hanımlarından bir şey istediğiniz zaman perde arkasından isteyin. Bu, hem sizin kalpleriniz, hem de onların kalpleri için daha temiz bir davranıştır. Sizin Allah'ın Resûlünü üzmeniz ve kendisinden sonra onun hanımlarını nikâhlamanız asla caiz olamaz. Çünkü bu, Allah katında büyük (bir günah) tır.
54) Bir şeyi açığa vursanız da, gizleseniz de şüphe yok ki Allah, her şeyi gayet iyi bilmektedir.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا
أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا (٥٥) إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا (٥٦) إِنَّ الَّذِينَ
يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا (٥٧) وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا
مُبِينًا (٥٨) يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ
الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ
يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (٥٩) لَئِنْ لَمْ
يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي
الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا (٦٠)
مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا (٦١) سُنَّةَ اللَّهِ
فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا (٦٢)

55) Onlara (Peygamber'in hanımlarına), babaları, oğulları, kardeşleri, kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kadınları (mümin kadınlar) ve ellerinin altında bulunan câriyelerinden dolayı bir günah yoktur. (Ey Peygamber hanımları!) Allah'tan korkun; şüphesiz Allah, her şeye şahittir.
56) Allah ve melekleri, Peygamber'e çok salevât getirirler. Ey müminler! Siz de ona salevât getirin ve tam bir teslimiyetle selam verin.
57) Allah ve Resûlünü incitenlere Allah, dünyada ve ahirette lânet etmiş ve onlar için horlayıcı bir azap hazırlamıştır.
58) Mümin erkeklere ve mümin kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler, şüphesiz bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir.
59) Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına (bir ihtiyaç için dışarı çıktıkları zaman) dış örtülerini üstlerine almalarını söyle. Onların tanınması ve incitilmemesi için en elverişli olan budur. Allah bağışlayandır, esirgeyendir.
60) Andolsun, iki yüzlüler, kalplerinde hastalık bulunanlar (fuhuş düşüncesi taşıyanlar), şehirde kötü haber yayanlar (bu hallerinden) vazgeçmezlerse, seni onlara musallat ederiz (onlarla savaşmanı ve onları şehirden sürüp çıkarmanı sana emrederiz); sonra orada, senin yanında ancak az bir zaman kalabilirler.
61) Hepsi de lânetlenmiş olarak nerede ele geçirilirlerse, yakalanır ve mutlaka öldürülürler.
62) Allah'ın önceden geçenler hakkındaki kanunu budur. Allah'ın kanununda asla bir değişiklik bulamazsın.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنْ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا
يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا (٦٣) إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ
الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا (٦٤) خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا
يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (٦٥) يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي
النَّارِ يَقُولُونَ يَالَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ (٦٦)
وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ (٦٧)
رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنْ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا (٦٨)
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسَى فَبَرَّأَهُ
اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا (٦٩) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا (٧٠) يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعْ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ
فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا (٧١) إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا
وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا (٧٢) لِيُعَذِّبَ
اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا (٧٣)

63) İnsanlar sana kıyametin zamanını soruyorlar. De ki: Onun bilgisi Allah katındadır. Ne bilirsin, belki de zamanı yakındır.
64) Şu muhakkak ki, Allah kâfirleri rahmetinden kovmuş ve onlara çılgın bir ateş hazırlamıştır.
65) (Onlar) orada ebedî olarak kalacaklar, (kendilerini koruyacak) ne bir dost ne de bir yardımcı bulacaklardır.
66) Yüzleri ateşte evrilip çevrildiği gün: Eyvah bize! Keşke Allah'a itaat etseydik, Peygamber'e de itaat etseydik! derler.
67) Ey Rabbimiz! Biz reislerimize ve büyüklerimize uyduk da onlar bizi yolda saptırdılar, derler.
68) Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver ve onları büyük bir lânetle rahmetinden kov.
69) Ey iman edenler! Siz de Musa'ya eziyet edenler gibi olmayın. Nihayet Allah onu, dedikleri şeyden temize çıkardı. O, Allah yanında şerefli idi.
70) Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin.
71) (Böyle davranırsanız) Allah işlerinizi düzeltir ve günahlarınızı bağışlar. Kim Allah ve Resûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.
72) Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, (sorumluluğundan) korktular. Onu insan yüklendi. Doğrusu o çok zalim, çok cahildir.
73) (Allah bu emaneti insana vermek sûretiyle), münafık erkeklere ve münafık kadınlara, müşrik erkeklere ve müşrik kadınlara azap edecek, inanan erkeklerin ve inanan kadınların da tevbesini kabul buyuracaktır. Allah bağışlayandır, merhamet edendir.

34- SEBE SURESİ

(Mekke’de inmiştir, 54 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ (١) يَعْلَمُ مَا يَلِجُ
فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا
يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ (٢) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ لَا
يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا
أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ (٣) لِيَجْزِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ
كَرِيمٌ (٤) وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ (٥) وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي
أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ
الْحَمِيدِ (٦) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ
يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ (٧)

Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla...

1) Hamd, göklerde ve yerde bulunanların hepsinin sahibi olan Allah'a mahsustur. Ahirette de hamd O'na mahsustur. O, hikmet sahibidir, (her şeyden) haberi olandır.

2) Yerin içine gireni ve ondan çıkanı; gökten ineni, oraya çıkanı bilir. O, esirgeyendir, bağışlayandır.

3) İnkârcılar: Kıyamet bize gelmeyecek, dediler. De ki: Hayır! Gaybı bilen Rabbim hakkı için o, mutlaka size gelecektir. Göklerde ve yerde zerre miktarı bir şey bile O'ndan gizli kalmaz. Bundan daha küçük ve daha büyüğü de şüphesiz, apaçık kitaptadır (yazılıdır).

4) Allah, inanıp iyi işler yapanları mükâfatlandırmak için (her şeyi açık bir kitapta tesbit etmiştir). Onlar için büyük bir mağfiret ve güzel bir rızık vardır.

5) Âyetlerimizi hükümsüz bırakmak için yarışırcasına uğraşanlar için de, en kötüsünden, elem verici bir azap vardır.

6) Kendilerine bilgi verilenler, Rabbinden sana indirilenin (Kur'an'ın) gerçek olduğunu bilir; onun, mutlak galip ve övgüye lâyık olan (Allah'ın) yoluna ilettiğini görürler.

7) Kâfir olanlar (kendi aralarında) şöyle dediler: Çürüyüp paramparça olduğunuz vakit yeniden dirileceğinizi söyleyerek haber veren kişiyi gösterelim mi?

أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ (٨) أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنْ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ
نَخْسِفْ بِهِمْ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنْ السَّمَاءِ
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ (٩) وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ
مِنَّا فَضْلًا يَاجِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ (١٠)
أَنْ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (١١) وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ
وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنْ الْجِنِّ مَنْ
يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ
مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ (١٢) يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ
مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ
اعْمَلُوا آلَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِي الشَّكُورُ (١٣)
فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ
الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتْ الْجِنُّ أَنْ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ (١٤)

8) "Acaba o, yalan yere Allah'a iftira mı etmiştir? Yoksa onda delilik mi var?" (dediler). Hayır! Ahirete inanmayanlar azaptadırlar ve derin bir sapıklık içindedirler.

9) Onlar, gökte ve yerde önlerine ve arkalarına bakmıyorlar mı? Dilesek onları yere batırırız, ya da üzerlerine gökten parçalar düşürürüz. Şüphesiz bunda (Rabbine) yönelen her kul için bir ibret vardır.

10) Andolsun, Davud'a tarafımızdan bir üstünlük verdik. "Ey dağlar ve kuşlar! Onunla beraber tesbih edin" dedik. Ona demiri yumuşattık.

11) Geniş zırhlar imal et, dokumasını ölçülü yap. (Ey Davud hanedanı!) İyi işler yapın. Kuşkusuz ben, yaptıklarınızı görmekteyim, diye (vahyettik).

12) Sabah gidişi bir aylık mesafe, akşam dönüşü yine bir aylık mesafe olan rüzgârı da Süleyman'a (onun emrine) verdik ve onun için erimiş bakırı kaynağından sel gibi akıttık. Rabbinin izniyle cinlerden bir kısmı, onun önünde çalışırdı. Onlardan kim emrimizden sapsa, ona alevli azabı tattırırdık.

13) Onlar Süleyman'a kalelerden, heykellerden, havuzlar kadar (geniş) leğenlerden, sabit kazanlardan ne dilerse yaparlardı. Ey Davud ailesi! Şükredin. Kullarımdan şükreden azdır!

14) Süleyman'ın ölümüne hükmettiğimiz zaman, onun öldüğünü, ancak değneğini yiyen bir ağaç kurdu gösterdi. (Sonunda yere) yıkılınca anlaşıldı ki cinler gaybı bilselerdi, o küçük düşürücü azap içinde kalmazlardı.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ
(١٥) فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ
بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَى أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ
قَلِيلٍ (١٦) ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا
الْكَفُورَ (١٧) وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا
فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ
وَأَيَّامًا آمِنِينَ (١٨) فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا
أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (١٩) وَلَقَدْ صَدَّقَ
عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٢٠)
وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يُؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَفِيظٌ (٢١) قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا
يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا
لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ (٢٢)

15) Andolsun, Sebe' kavmi için oturduğu yerlerde büyük bir ibret vardır. Biri sağda, diğeri solda iki bahçeleri vardı. (Onlara:) Rabbinizin rızkından yeyin ve O'na şükredin. İşte güzel bir memleket ve çok bağışlayan bir Rab!
16) Ama onlar yüz çevirdiler. Bu yüzden üzerlerine Arim selini gönderdik. Onların iki bahçesini, buruk yemişli, acı ılgınlı ve içinde biraz da sedir ağacı bulunan iki (harap) bahçeye çevirdik.
17) Nankörlük ettikleri için onları böyle cezalandırdık. Biz nankörden başkasını cezalandırır mıyız!
18) Onların yurdu ile, içlerini bereketlendirdiğimiz memleketler arasında, kolayca görünen nice kasabalar var ettik ve bunlar arasında yürümeyi konaklara ayırdık. Oralarda geceleri, gündüzleri korkusuzca gezin dolaşın, dedik.
19) Bunun üzerine: Ey Rabbimiz! Aralarında yolculuk yaptığımız şehirlerin arasını uzaklaştır, dediler ve kendilerine yazık ettiler. Biz de onları, ibret kıssaları haline getirdik ve onları büsbütün parçaladık. Şüphesiz bunda, çok sabreden ve çok şükreden herkes için ibretler vardır.
20) Andolsun İblis, onlar hakkındaki tahminini doğruya çıkardı. İnanan bir zümrenin dışında hepsi ona uydular.
21) Halbuki şeytanın onlar üzerinde hiçbir nüfuzu yoktu. Ancak ahirete inananı, şüphe içinde kalandan ayırdedip bilelim diye (ona bu fırsatı verdik). Rabbin gerçekten her şeyi koruyandır.
22) (Müşriklere) de ki: Allah'tan başka tanrı saydığınız şeyleri çağırın! Onlar ne göklerde ne de yerde zerre ağırlığınca bir şeye sahiptirler. Onların buralarda hiçbir ortaklığı yoktur, Allah'ın onlardan bir yardımcısı da yoktur.

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا فُزِّعَ عَنْ
قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ (٢٣) قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنْ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ
اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَى هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٢٤)
قُلْ لَا تُسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٢٥)
قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ (٢٦) قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ
هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٧) وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً
لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٢٨)
وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ (٢٩) قُلْ
لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ
(٣٠) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا
بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَى إِذْ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ
رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ
اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ (٣١)

23) Allah'ın huzurunda, kendisinin izin verdiği kimselerden başkasının şefâati fayda vermez. Nihayet onların yüreklerinden korku giderilince: Rabbiniz ne buyurdu? derler. Onlar da: Hak olanı buyurdu, derler. O, yücedir, büyüktür.
24) (Resûlüm!) De ki: Göklerden ve yerden size rızık veren kimdir? De ki: Allah! O halde biz veya siz, ikimizden biri, ya doğru yol üzerinde veya açık bir sapıklık içindedir.
25) De ki: Bizim işlediğimiz suçtan siz sorumlu değilsiniz; biz de sizin işlediğinizden sorulacak değiliz.
26) De ki: Rabbimiz hepimizi bir araya toplayacak, sonra aramızda hak ile hükmedecektir. O, en âdil hüküm veren, (her şeyi) hakkıyla bilendir.
27) De ki: O'na (Allah'a) kattığınız ortaklarınızı bana gösterin. Hayır! Bilakis, yegâne galip ve her şeyi hikmetle idare eden ancak Allah'tır.
28) Biz seni bütün insanlara ancak müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik; fakat insanların çoğu bunu bilmezler.
29) Eğer sözünüzde doğru iseniz bu vâdettiğiniz (kıyamet) ne zaman kopacak? derler.
30) De ki: Size öyle bir gün vâdedilmiştir ki, ondan ne bir saat geri kalabilirsiniz, ne de ileri geçebilirsiniz.
31) Kâfir olanlar dediler ki: Biz hiçbir zaman bu Kur'an'a ve bundan önce gelen kitaplara inanmayacağız. Sen o zalimleri, Rablerinin huzurunda tutuklanmış, birbirlerine söz atarlarken bir görsen! Zayıf sayılanlar, büyüklük taslayanlara: Siz olmasaydınız, elbette biz inanan insanlar olurduk, derler.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنْ الْهُدَى بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنتُمْ مُجْرِمِينَ (٣٢)
وَقَالَ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَندَادًا
وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٣٣)
وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٣٤) وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ (٣٥) قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ
الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٣٦)
وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفَى إِلَّا
مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُوْلَئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ بِمَا
عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ (٣٧) وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ
فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُوْلَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ (٣٨)
قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
وَمَا أَنفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (٣٩)

32) Büyüklük taslayanlar, zayıf sayılanlara (kıyamet gününde): Size hidayet geldikten sonra sizi ondan biz mi çevirdik? Bilakis siz suç işliyordunuz, derler.
33) Zayıf sayılanlar da büyüklük taslayanlara: Hayır! Gece gündüz (işiniz) tuzak kurmaktı. Çünkü siz daima Allah'ı inkâr etmemizi, O'na ortaklar koşmamızı bize emrederdiniz, derler. Artık azabı gördüklerinde, için için yanarlar; biz de o inkâr edenlerin boyunlarına demir halkalar takarız. Onlar ancak yapmakta oldukları günahları yüzünden cezalandırılırlar.
34) Biz hangi ülkeye bir uyarıcı göndermişsek mutlaka oranın varlıklı ve şımarık kişileri: Biz, size gönderilmiş olan şeyi inkâr ediyoruz, demişlerdir.
35) Ve dediler ki: Biz malca ve evlâtça daha çoğuz, biz azaba uğratılacak da değiliz.
36) De ki: Rabbim, dilediğine bol rızık verir ve (dilediğinden) kısar; fakat insanların çoğu bilmezler.
37) Sizi huzurumuza yaklaştıracak olan ne mallarınızdır ne de evlâtlarınız. İman edip iyi amelde bulunanlar müstesna; onlara yaptıklarının kat kat fazlası mükâfat vardır. Onlar (cennet) odalarında güven içindedirler.
38) Ayetlerimizi boşa çıkarmaya çalışanlara gelince, onlar da azapla yüz yüze bırakılacaklardır.
39) De ki: Rabbim, kullarından dilediğine bol rızık verir ve (dilediğinden de) kısar. Siz hayıra ne harcarsanız, Allah onun yerine başkasını verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ (٤٠) قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ
دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ
(٤١) فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا
وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا
تُكَذِّبُونَ (٤٢) وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا
هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ
وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ (٤٣) وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ
كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ (٤٤)
وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ
فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٤٥) قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ
بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفُرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا
بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ
شَدِيدٍ (٤٦) قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ
أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٤٧) قُلْ
إِنَّ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (٤٨)

40) O gün Allah, onların hepsini toplayacak; sonra meleklere: Size tapanlar bunlar mıydı? diyecek.
41) (Melekler de:) Sen yücesi, bizim dostumuz onlar değil, sensin. Belki onlar cinlere tapıyorlardı. Çoğu onlara inanmıştı; diyecekler.
42) Bugün birbirinize ne fayda, ne de zarar vermeye gücünüz yeter. Biz zalim olanlara, yalanlamakta olduğunuz ateş azabını tadın! diyeceğiz.
43) Onlara apaçık âyetlerimiz okunduğu zaman demişlerdi ki: Bu, sizi babalarınızın taptığı (putlardan) çevirmek isteyen bir adamdan başkası değildir. Ve yine bu (Kur'an) da uydurulmuş bir yalandan başka bir şey değildir, dediler. Hak kendilerine geldiğinde onu inkâr edenler de: Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değildir, dediler.
44) Halbuki biz onlara okuyacakları kitaplar vermediğimiz gibi senden önce onlara bir uyarıcı (peygamber) de göndermemiştik.
45) Onlardan öncekiler de (peygamberlerini) inkâr etmişlerdi. Bunlar, öncekilere verdiklerimizin onda birine erişmemişlerdi. (Böyle iken), peygamberimi yalanladılar; ama benim karşılık olarak verdiğim nasıl olmuştu!
46) (Resûlüm! Onlara) de ki: Size bir tek öğüt vereceğim: Allah için ikişer ikişer ve teker teker ayağa kalkın, sonra da düşünün! Arkadaşınızda (peygamberde) hiçbir delilik yoktur! O ancak şiddetli bir azap gelip çatmadan evvel sizi uyaran bir peygamberdir.
47) De ki: Ben sizden bir ücret istemişsem, o sizin olsun. Ücretim yalnız Allah'a aittir. O, her şeye şahittir.
48) De ki: Kuşkusuz, Rabbim gerçeği ortaya koyar. Çünkü O, gaybı çok iyi bilendir.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ (٤٩) قُلْ إِنْ
ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِي
إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ (٥٠) وَلَوْ تَرَى إِذْ فَزِعُوا فَلَا
فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ (٥١) وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ
وَأَنَّى لَهُمْ التَّنَاوُشُ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ (٥٢) وَقَدْ كَفَرُوا
بِهِ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ (٥٣)
وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ
قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ (٥٤)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ
رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ
مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) مَا يَفْتَحْ اللَّهُ
لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ
لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢) يَاأَيُّهَا النَّاسُ
اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ
مِنْ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ (٣)

49) De ki: Hak geldi; artık bâtıl ne bir şeyi ortaya çıkarabilir ne de geri getirebilir.
50) De ki: Eğer saparsam, kendi aleyhime sapmış olurum. Eğer doğru yolu bulursam, bu da Rabbimin bana vahyettiği sayesindedir. Şüphesiz O, işitendir, yakındır.
51) Telaşa düştükleri zaman, bir görsen! Artık kurtuluş yoktur, yakın bir yerden yakalanmışlardır.
52) "Ona inandık" demişlerdir, ama uzak yerden (dünya hayatı gelip geçtikten sonra) imana kavuşmak onlar için nasıl mümkün olur?
53) Halbuki daha önce onu (hakkı) inkâr etmişlerdi. Uzak bir yerden gayb hakkında atıp tutuyorlardı.
54) Artık, bundan önce benzerlerine yapıldığı gibi, kendileriyle arzu ettikleri şey arasına perde çekilmiştir. Şüphesiz onlar, kendilerini endişeye düşüren bir korku içindeydiler.

35- FATIR SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 45 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler yapan Allah'a hamdolsun. O, yaratmada dilediği arttırmayı yapar. Şüphesiz Allah, her şeye gücü yetendir.
2) Allah'ın insanlara açacağı herhangi bir rahmeti tutup hapseden olamaz. O'nun tuttuğunu O'ndan sonra salıverecek de yoktur. O, üstündür, hikmet sahibidir.
3) Ey insanlar! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın; Allah'tan başka size gökten ve yerden rızık verecek bir yaratıcı var mı? O'ndan başka tanrı yoktur. Nasıl oluyor da (tevhidden küfre) çevriliyorsunuz!

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
الْأُمُورُ (٤) يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ (٥) إِنَّ الشَّيْطَانَ
لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ
أَصْحَابِ السَّعِيرِ (٦) الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ
(٧) أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ
إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ (٨) وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ
فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا كَذَلِكَ النُّشُورُ (٩) مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ
وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَئِكَ
هُوَ يَبُورُ (١٠) وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا
يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (١١)

4) Eğer seni yalanlıyorlarsa (üzülme); senden önceki peygamberler de yalanlanmıştır. Bütün işler yalnızca Allah'a döndürülecektir.
5) Ey insanlar! Allah'ın vâdi gerçektir, sakın dünya hayatı sizi aldatmasın ve o aldatıcı (şeytan) da Allah hakkında sizi kandırmasın!
6) Çünkü şeytan, sizin düşmanınızdır, siz de onu düşman sayın. O, kendi taraftarlarını ancak ateş ehlinden olmaya çağırır.
7) İnkâr edenler için şüphesiz çetin bir azap var, iman edip iyi işler yapanlara da mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır.
8) Kötü işi kendisine güzel gösterilip de onu güzel gören kimse (kötülüğü hiç istemeyen kimseye benzer) mi? Allah dilediğini sapıklığa yöneltir, dilediğini doğru yola iletir. O halde onlar için üzülerek kendini helak etme. Allah onların ne yaptıklarını biliyor.
9) Rüzgârları gönderip de bulutu harekete geçiren Allah'tır. Biz onu ölü bir bölgeye göndeririz de ölümünden sonra toprağa onunla hayat veririz. Ölülerin yeniden dirilmesi de böyle olacaktır.
10) Kim izzet ve şeref istiyor idiyse, bilsin ki, izzet ve şerefin hepsi Allah'ındır. O'na ancak güzel sözler yükselir (ulaşır). Onları da Allah'a amel-i sâlih ulaştırır. Kötülüklerle tuzak kuranlara gelince, onlar için çetin bir azap vardır ve onların tuzağı bozulur.
11) Allah sizi (önce) topraktan, sonra meniden yarattı. Sonra sizi çiftler (erkek-dişi) kıldı. O'nun bilgisi olmadan hiç bir dişi ne gebe kalır ne de doğurur. Bir canlıya ömür verilmesi de, onun ömründen azaltılması da mutlaka bir kitaptadır. Şüphesiz bunlar, Allah'a kolaydır.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (١٢) يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُسَمًّى ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ (١٣) إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا
يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ (١٤)
يَاأَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
(١٥) إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ (١٦) وَمَا
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ (١٧) وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى
وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ
ذَا قُرْبَى إِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا
الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّى فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ
(١٨)

12) İki deniz birbirine eşit olmaz. Bu tatlıdır, susuzluğu keser, içilmesi kolaydır. Şu da tuzludur, acıdır (boğazı yakar). Hepsinden de taze et (balık) yersiniz ve giyeceğiniz süs eşyası çıkarırsınız. Allah'ın lütfundan (nasibinizi) arayıp da şükretmeniz için gemilerin, denizi yarıp gittiğini görürsün.
13) Allah, geceyi gündüzün içine sokar, gündüzü de gecenin içine sokar; güneş ve ayı emri altına almıştır. Her biri belirtilmiş bir süreye kadar akıp gider. İşte (bütün bunları yapan) Rabbiniz Allah'tır. Mülk O'nundur. O'nu bırakıp da kendilerine taptıklarınız ise, bir çekirdek kabuğuna bile sahip değillerdir.
14) Eğer onları (putları) çağırırsanız, sizin çağırmanızı işitmezler. Faraza işitseler bile, size cevap veremezler. Kıyamet günü de sizin ortak koşmanızı reddederler. (Bu gerçeği) sana, her şeyden haberi olan (Allah) gibi hiç kimse haber veremez.
15) Ey insanlar! Allah'a muhtaç olan sizsiniz. Zengin ve övülmeye lâyık olan ancak O'dur.
16) Allah dilerse sizi yok eder ve yerinize yeni bir halk getirir.
17) Bu da Allah'a güç bir şey değildir.
18) Hiçbir günahkâr başkasının günahını yüklenmez. Yükü (günahı) ağır gelen kimse onu taşımak için (başkasını) çağırsa, bu çağırdığı akrabası da olsa, onun yükünden bir şey yüklenmez. Sen ancak görmeden Rablerinden korkanları ve namazı kılanları uyarabilirsin. Kim temizlenirse o, kendi menfaatine temizlenmiş olur. Dönüş Allah'adır.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ (١٩) وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا
النُّورُ (٢٠) وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ (٢١) وَمَا يَسْتَوِي
الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ
بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ (٢٢) إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ (٢٣) إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلَّا خلَا فِيهَا
نَذِيرٌ (٢٤) وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ (٢٥)
ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (٢٦) أَلَمْ
تَرَى أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ
مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ (٢٧) وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ
وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ
الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ (٢٨) إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ
اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
يَرْجُونَ تِجَارَةً لَنْ تَبُورَ (٢٩) لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ (٣٠)

19) Körle, gören bir olmaz.
20) Karanlıkla aydınlık da bir olmaz.
21) Gölge ile sıcak da bir olmaz.
22) Dirilerle ölüler de bir olmaz. Şüphesiz Allah, dilediğine işittirir. Sen kabirlerdekilere işittiremezsin!
23) Sen sadece bir uyarıcısın.
24) Biz seni müjdeleyici ve uyarıcı olarak hak ile gönderdik. Her millet için mutlaka bir uyarıcı (peygamber) bulunmuştur.
25) Eğer seni yalanlıyorlarsa (üzülme), onlardan öncekiler de yalanlamışlardı. (Oysa ki) peygamberleri onlara açık âyetler (mucizeler), sahifeler ve aydınlatıcı kitap getirmişlerdi.
26) Sonra ben, o inkâr edenleri yakaladım. (Bak ki) cezam nasıl oldu!
27) Görmedin mi Allah gökten su indirdi. Onunla renkleri çeşit çeşit meyveler çıkardık. Dağlardan (geçen) beyaz, kırmızı, degişik renklerde ve simsiyah yollar (yaptık).
28) İnsanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da yine böyle türlü renkte olanlar var. Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan (gereğince) korkar. Şüphesiz Allah, daima üstündür, çok bağışlayandır.
29) Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı kılanlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan (Allah için) gizli ve açık sarfedenler, asla zarara uğramayacak bir kazanç umabilirler.
30) Çünkü Allah, onların mükâfatlarını tam öder ve lütfundan onlara fazlasını da verir. Şüphesiz O, çok bağışlayan, şükrün karşılığını bol bol verendir.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنْ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ (٣١) ثُمَّ أَوْرَثْنَا
الْكِتَابَ الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ
وَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ
هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (٣٢) جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ
فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (٣٣)
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ (٣٤) الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا
يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ (٣٥) وَالَّذِينَ
كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ (٣٦)
وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ
الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ
وَجَاءَكُمْ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (٣٧)
إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ (٣٨)

31) Sana vahyettiğimiz kitap, kendinden öncekini (semavi kitapları) doğrulayıcı olarak gelen gerçektir. Allah, kullarının (her halinden) haberdardır, görendir.
32) Sonra Kitab'ı, kullarımız arasından seçtiklerimize verdik. Onlardan (insanlardan) kimi kendisine zulmeder, kimi ortadadır, kimi de Allah'ın izniyle hayırlarda öne geçmek için yarışır. İşte büyük fazilet budur.
33) (Onların mükâfatı), içine girecekleri Adn cennetleridir. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada giyecekleri elbiseleri de ipektir.
34) (Cennette şöyle) derler: Bizden tasayı gideren Allah'a hamdolsun. Doğrusu Rabbimiz çok bağışlayan, çok nimet verendir.
35) O (Rab) ki lütfuyla bizi asıl oturulacak yurda (cennete) yerleştirdi. Artık orada bize ne bir yorgunluk dokunacak ne de orada bize bir usanç gelecektir.
36) İnkâr edenlere de cehennem ateşi vardır. Öldürülmezler ki ölsünler, cehennem azabı da onlara biraz olsun hafifletilmez. İşte biz, küfürde ileri giden her nankörü böyle cezalandırırız.
37) Onlar orada: Rabbimiz! Bizi çıkar, (önce) yaptığımızın yerine iyi işler yapalım! diye feryad ederler. Size düşünecek kimsenin düşünebileceği kadar bir ömür vermedik mi? Size uyarıcı da gelmedi mi? (Niçin inanmadınız?) Şimdi tadın (azabı)! Zalimlerin yardımcısı yoktur.
38) Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. O, kalplerin içinde ne varsa onu da hakkıyla bilendir.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا
يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا **(٣٩)** قُلْ أَرَأَيْتُمْ
شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا
مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا
فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْهُ بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا
غُرُورًا **(٤٠)** إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ
تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ
حَلِيمًا غَفُورًا **(٤١)** وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَى مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا
جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا **(٤٢)** اسْتِكْبَارًا فِي
الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا
وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلًا **(٤٣)** أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي
السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا **(٤٤)**

39) Sizi yeryüzünde halifeler yapan O'dur. Onun için kim inkâr ederse, inkârı kendi zararınadır. Kâfirlerin küfrü, Rableri katında kendileri için ancak gazabı arttırır. Kâfirlerin küfrü, kendilerine ziyandan başka bir şey getirmez.

40) De ki: Allah'ı bırakıp da taptığınız, ortaklarınızı gördünüz mü? Gösterin bana! Onlar yerdeki hangi şeyi yarattılar! Yoksa onların göklerde mi bir ortaklıkları var! Yahut biz onlara, (bu hususta) bir kitap mı verdik de onlar, o kitaptaki bir delile dayanıyorlar? Hayır! O zalimler birbirlerine, aldatmadan başka bir şey vâdetmiyorlar.

41) Şüphesiz Allah gökleri ve yeri, nizamları bozulmasın diye tutuyor. Andolsun ki onların nizamı eğer bir bozulursa, kendisinden başka hiç kimse onları tutamaz. Şüphesiz O, halîmdir, çok bağışlayıcıdır.

42) Kendilerine bir uyarıcı (peygamber) gelirse, herhangi bir milletten daha çok doğru yolda olacaklarına dair bütün güçleriyle Allah'a yemin etmişlerdi. Fakat onlara uyarıcı (Muhammed) gelince, bu, onların haktan uzaklaşmalarından başka bir şeyi arttırmadı.

43) Çünkü onlar yeryüzünde büyüklük taslıyor ve kötü tuzaklar kuruyorlardı. Halbuki kişi kazdığı kuyuya kendi düşer. Onlar öncekilerin kanunundan (onlara uygulanandan) başkasını mı bekliyorlar? Allah'ın kanununda asla bir değişme bulamazsın, Allah'ın kanununda kesinlikle bir sapma da bulamazsın.

44) Bunlar yeryüzünde gezip de kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görmediler mi? Halbuki onlar, bunlardan daha güçlü idiler. Ne göklerde ne de yerde Allah'ı âciz bırakacak bir güç vardır. O, bilendir, güçlüdür.

ِلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ
َابَّــةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ.
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا (٤٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس (١) وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (٢) إِنَّكَ لَمِنْ الْمُرْسَلِينَ (٣)
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤) تَنزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (٥) لِتُنذِرَ
قَوْمًا مَا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (٦) لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ
عَلَى أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٧) إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ
أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ (٨) وَجَعَلْنَا مِنْ
بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا
يُبْصِرُونَ (٩) وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا
يُؤْمِنُونَ (١٠) إِنَّمَا تُنذِرُ مَنْ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ
الرَّحْمَانَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ (١١) إِنَّا
نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ
شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ (١٢)

45) Eğer Allah, yaptıkları yüzünden insanları (hemen) cezalandırsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı yaratık bırakmazdı. Fakat Allah, onları belirtilmiş bir süreye kadar erteliyor. Vakitleri gelince (gerekeni yapar). Kuşkusuz Allah, kullarını görrmektedir.

36- YASİN SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 83 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Yâsîn,
2) Hikmet dolu Kur'an hakkı için,
3) Sen şüphesiz peygamberlerdensin.
4) Doğru yol üzerindesin.
5) Üstün ve çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir.
6) Ataları uyarılmamış, bu yüzden kendileri de gaflet içinde kalmış bir toplumu uyarman için indirilmiştir.
7) Andolsun ki onların çoğu gafletlerinin cezasını hak etmişlerdir. Çünkü onlar iman etmiyorlar.
8) Biz, onların boyunlarına halkalar geçirdik. O halkalar çenelere kadar dayanmaktadır. Bu yüzden kafaları yukarı kalkıktır.
9) Önlerinden bir set ve arkalarından bir set çektik de onları kapattık, artık göremezler.
10) Onları uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, inanmazlar.
11) Sen ancak zikre uyan ve görmeden Rahmân'dan korkan kimseyi uyarabilirsin. İşte böylesini, bir mağfiret ve güzel bir mükâfatla müjdele.
12) Şüphesiz ölüleri ancak biz diriltiriz. Onların yaptıkları her işi, bıraktıkları her izi yazarız. Biz, her şeyi apaçık bir kitapta sayıp yazmışızdır.

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ
(١٣) إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ
فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ (١٤) قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ
مِثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ الرَّحْمَانُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ
(١٥) قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ (١٦) وَمَا
عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (١٧) قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِنْ لَمْ
تَنتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (١٨) قَالُوا
طَائِرُكُمْ مَعَكُمْ أَئِنْ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ (١٩)
وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا
الْمُرْسَلِينَ (٢٠) اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ
مُهْتَدُونَ (٢١) وَمَا لِي لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ (٢٢) أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِي الرَّحْمَانُ
بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنقِذُونِي (٢٣) إِنِّي
إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٢٤) إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِي
(٢٥) قِيلَ ادْخُلْ الْجَنَّةَ قَالَ يَالَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ (٢٦)
بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنْ الْمُكْرَمِينَ (٢٧)

13) Onlara, şu şehir halkını misal getir: Hani onlara elçiler gelmişti.

14) İşte o zaman biz, onlara iki elçi göndermiştik. Onları yalanladılar. Bunun üzerine üçüncü bir elçi gönderdik. Onlar: Biz size gönderilmiş Allah elçileriyiz! dediler.

15) Dediler ki: Siz de ancak bizim gibi birer insansınız. Rahmân, herhangi bir şey indirmedi. Siz ancak yalan söylüyorsunuz.

16) Dediler ki: Rabbimiz biliyor; biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz.

17) "Bizim vazifemiz, açık bir şekilde Allah'ın buyruklarını size tebliğ etmekten başka bir şey değildir" dediler.

18) Doğrusu siz bize uğursuz geldiniz. Eğer bu işten vazgeçmezseniz, andolsun sizi taşlarız. Ve bizden size mutlaka fena bir kötülük dokunur, dediler.

19) Elçiler şöyle cevap verdi: Sizin uğursuzluğunuz sizinle beraberdir. Size nasihat ediliyorsa bu uğursuzluk mudur? Bilakis, siz aşırı giden bir milletsiniz.

20) Derken şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi. "Ey kavmim! dedi, bu elçilere uyunuz!"

21) "Sizden herhangi bir ücret istemeyen bu kimselere tâbi olun, çünkü onlar hidayete ermiş kimselerdir."

22) "Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibadet etmeyecekmişim! Halbuki, hepiniz O'na döndürüleceksiniz."

23) "O'ndan başka tanrılar mı edineyim? O çok esirgeyici Allah, eğer bana bir zarar dilerse onların şefâati bana hiçbir fayda vermez, beni kurtaramazlar."

24) "İşte o zaman ben apaçık bir sapıklığın içine gömülmüş olurum."

25) "Şüphesiz ben, Rabbinize inandım, beni dinleyin."

26) Ona: Cennete gir" denilince. "Keşke, dedi, kavmim bilseydi!"

27) "Rabbimin beni bağışladığını ve beni ikrama mazhar olanlardan kıldığını !"

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُندٍ مِنْ السَّمَاءِ وَمَا
كُنَّا مُنزِلِينَ (٢٨) إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ
خَامِدُونَ (٢٩) يَاحَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ
رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون (٣٠) أَلَمْ يَرَوْا كَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ (٣١)
وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ (٣٢) وَآيَةٌ لَهُمْ
الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ
(٣٣) وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا
فِيهَا مِنْ الْعُيُونِ (٣٤) لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ
أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (٣٥) سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ
كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ
(٣٦) وَآيَةٌ لَهُمْ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ
(٣٧) وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ (٣٨) وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَ كَالْعُرْجُونِ
الْقَدِيمِ (٣٩) لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا
اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (٤٠)

28) Biz ondan sonra, onun milletini helâk etmek için üzerlerine gökten herhangi bir ordu indirmedik ve indirecek de değildik.
29) (Onları helâk eden) korkunç sesten başka bir şey değildi. Birdenbire sönüverdiler.
30) Ne yazık şu kullara! Onlara bir peygamber gelmeyegörsün, ille de onunla alay etmeye kalkışırlar.
31) Müşrikler görmüyorlar mı ki, onlardan önce nice kavimler helâk ettik. Onlar tekrar dönüp de bunlara gelmezler.
32) Elbette onların hepsi (kıyamet gününde) karşımızda hazır bulunacaklar.
33) (Bu hususta) ölü toprak onlar için mühim bir delildir. Biz ona yağmurla hayat verdik ve ondan dane çıkardık. İşte onlar bundan yerler.
34) Biz, yeryüzünde nice nice hurma bahçeleri, üzüm bağları yarattık ve oralarda birçok pınarlar fışkırttık.
35) Ta ki, onların meyvelerinden ve elleriyle bunlardan imal ettiklerinden yesinler. Hâla şükretmeyecekler mi?
36) Yerin bitirdiklerinden, insanların kendilerinden ve henüz mahiyetini bilmedikleri şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah'ı tesbih ve takdis ederim.
37) Gece de onlar için bir ibret alâmetidir. Biz ondan gündüzü sıyırıp çekeriz de onlar karanlıklara gömülürler.
38) Güneş, kendisi için belirlenen yerde akar (döner). İşte bu, azîz ve alîm olan Allah'ın takdiridir.
39) Ay için de birtakım menziller (yörüngeler) tayin ettik. Nihayet o, eğri hurma dalı gibi (hilâl) olur da geri döner.
40) Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzerler.

Sınırlarını tam olarak bilemediğimiz bu muazzam fezada sayılamayacak kadar galaksilerden biri, güneş sistemimizin de içinde bulunduğu Samanyolu Galaksisi'dir ki, bir milyar yıldızı kapsamaktadır. Bütün bu yıldızlar, ucu bucağı bilinmeyen bir yörüngede birbirlerine çarpmadan , bir ahenk içerisinde yüzüp giderler. Elbetteki bu düzeni sağlayan Allah'tır.

وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (٤١)
وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ (٤٢) وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ
فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ (٤٣) إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا
وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ (٤٤) وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ
أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٤٥) وَمَا تَأْتِيهِمْ
مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (٤٦)
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ (٤٧) وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنتُمْ
صَادِقِينَ (٤٨) مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ
وَهُمْ يَخِصِّمُونَ (٤٩) فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَى
أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ (٥٠) وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ
الْأَجْدَاثِ إِلَى رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ (٥١) قَالُوا يَاوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا
مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَانُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (٥٢)
إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا
مُحْضَرُونَ (٥٣) فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٥٤)

41) Onların zürriyetlerini dopdolu bir gemide taşımamız da onlar için büyük bir ibrettir.
42) Onlar için, bunun gibi binecekleri başka şeyler de yarattık.
43) Dilesek onları suda boğarız. O zaman ne onların imdadına koşan olur, ne de onlar kurtarılırlar.
44) Ancak bizim tarafımızdan bir rahmet ve belli bir zamana kadar dünyadan faydalandırmamız müstesnadır.
45) Onlara yapmakta olduğunuz ve yapıp arkada bıraktığınız işlerde Allah'tan korkun; umulur ki size merhamet olunur denildiğinde (aldırmazlar).
46) Onlara Rablerinin âyetlerinden bir âyet gelmeyedursun, ille de ondan yüz çevirmişlerdir.
47) Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden hayra sarfediniz, denildiğinde, kâfirler müminlere dediler ki: Allah'ın dilediği takdirde doyuracağı kimseleri biz mi doyuracağız? Siz gerçekten apaçık bir sapıklık içindesiniz.
48) Onlar: Eğer gerçekten doğru söylüyorsanız, bu tehdit ne zaman gerçekleşecektir? derler.
49) Onlar, birbirleriyle çekişip dururken kendilerini ansızın yakalayacak korkunç bir sesi bekliyorlar.
50) İşte o anda onlar ne bir vasiyyette bulunabilirler, ne de ailelerine dönebilirler.
51) Nihayet Sûr'a üfürülecek. Bir de bakarsın ki onlar kabirlerinden kalkıp koşarak Rablerine giderler.
52) (İşte o zaman:) Eyvah, eyvah! Bizi kabrimizden kim kaldırdı? Bu, Rahmân'ın vâdettiğidir. Peygamberler gerçekten doğru söylemişler! derler.
53) Olan müthiş bir sesten ibarettir. Bunun üzerine onların hepsi hemen huzurumuzda hazır bulunurlar.
54) O gün hiçbir kimse en ufak bir haksızlığa uğramaz. Siz orada ancak yaptıklarınızın karşılığını alırsınız.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغُلٍ فَاكِهُونَ (٥٥) هُمْ
وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ (٥٦) لَهُمْ
فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدَّعُونَ (٥٧) سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبٍّ
رَحِيمٍ (٥٨) وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ (٥٩) أَلَمْ
أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَابَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ
عَدُوٌّ مُبِينٌ (٦٠) وَأَنِ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦١)
وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ (٦٢)
هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (٦٣) اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٦٤) الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا
أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٦٥) وَلَوْ
نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّى
يُبْصِرُونَ (٦٦) وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَانَتِهِمْ فَمَا
اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ (٦٧) وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ
فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ (٦٨) وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا
يَنْبَغِي لَهُ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ (٦٩) لِيُنْذِرَ مَنْ
كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧٠)

55) O gün cennetlikler, gerçekten nimetler içinde safa sürerler.
56) Onlar ve eşleri gölgeler altında tahtlara kurulurlar.
57) Orada onlar için her çeşit meyve vardır. Bütün arzuları yerine getirilir.
58) Onlara merhametli Rabb'in söylediği selam vardır.
59) "Ayrılın bir tarafa bugün, ey günahkârlar!"
60) "Ey Adem oğulları! Size şeytana tapmayın, çünkü o sizin apaçık bir düşmanınızdır" demedim mi?
61) "Ve bana kulluk ediniz, doğru yol budur" demedim mi?
62) Şeytan sizden pek çok milleti kandırıp saptırdı. Hâla akıl erdiremiyor musunuz?
63) İşte, bu size vâdedilen cehennemdir.
64) İnkârınız sebebiyle bugün oraya girin!
65) O gün onların ağızlarını mühürleriz; yaptıklarını bize elleri anlatır, ayakları da şahitlik eder.
66) Dilesek onların gözlerini büsbütün kör ederdik. O zaman doğru yolu bulmaya koşuşurlar, ama nasıl göreceklerdi?
67) Eğer dilesek oldukları yerde onların şekillerini değiştirirdik de ne ileriye gitmeye güçleri yeterdi ne de geri gelmeye!
68) Kime uzun ömür verirsek biz onun gelişmesini tersine çeviririz. Hiç düşünmüyorlar mı?
69) Biz ona (Peygamber'e) şiir öğretmedik. Zaten ona yaraşmazdı da. Onun söyledikleri, ancak Allah'tan gelmiş bir öğüt ve apaçık bir Kur'an'dır.
70) Diri olanları uyarsın ve kâfirler cezayı hak etsinler diye.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا
مَالِكُونَ (٧١) وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا
يَأْكُلُونَ (٧٢) وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ
(٧٣) وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ (٧٤)
لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُحْضَرُونَ (٧٥)
فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (٧٦)
أَوَلَمْ يَرَ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُبِينٌ (٧٧) وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِ
الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ (٧٨) قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ
مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ (٧٩) الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ
الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ (٨٠)
أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ
يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (٨١) إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا
أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٨٢) فَسُبْحَانَ الَّذِي
بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٨٣)

71) Görmüyorlar mı ki, biz kudretimizin eseri olmak üzere onlar için birçok hayvan yarattık. Bu sayede onlar bunlara sahip olmuşlardır.
72) Bu hayvanları onların emrine verdik. Onların bazısını binek olarak kullanırlar, bazısını besin olarak yerler.
73) Bu hayvanlarda onlar için nice faydalar ve içilecek sütler vardır. Hâla şükretmezler mi?
74) Onlar, yardım göreceklerini umarak Allah'tan başka ilâhlar edindiler.
75) Halbuki ilâhların onlara yardım etmeye güçleri yetmez. Aksine kendileri bunlar için yardıma hazır askerlerdir.
76) (Resûlüm!) O halde onların sözleri sakın seni üzmesin. Kuşkusuz biz, onların gizlemekte olduklarını da, açığa vurduklarını da biliyoruz.
77) İnsan görmez mi ki, biz onu meniden yarattık. Bir de bakıyorsun ki, apaçık düşman kesilmiş.
78) Kendi yaratılışını unutarak bize karşı misal getirmeye kalkışıyor ve: "Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?" diyor.
79) De ki: Onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Çünkü O, her türlü yaratmayı gayet iyi bilir.
80) Yeşil ağaçtan sizin için ateş çıkaran O'dur. İşte siz ateşi ondan yakıyorsunuz.
81) Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerlerini yaratmaya kadir değil midir? Evet! Elbette kadirdir. O, her şeyi hakkıyla bilen yaratıcıdır.
82) Bir şey yaratmak istediği zaman Onun yaptığı "Ol" demekten ibarettir. Hemen oluverir.
83) Her şeyin mülkü kendi elinde olan Allah'ın şanı ne kadar yücedir! Siz de O'na döneceksiniz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالصَّافَّاتِ صَفًّا (١) فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا (٢) فَالتَّالِيَاتِ
ذِكْرًا (٣) إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ (٤) رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ (٥) إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ
الْكَوَاكِبِ (٦) وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ (٧) لَا
يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَى وَيُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ (٨)
دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ (٩) إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ
فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ (١٠) فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ
خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ (١١) بَلْ عَجِبْتَ
وَيَسْخَرُونَ (١٢) وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ (١٣) وَإِذَا
رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ (١٤) وَقَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ
(١٥) أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (١٦)
أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (١٧) قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ (١٨) فَإِنَّمَا
هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ (١٩) وَقَالُوا يَاوَيْلَنَا هَذَا
يَوْمُ الدِّينِ (٢٠) هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ
(٢١) احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ
(٢٢) مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ (٢٣)
وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ (٢٤)

37- es-SAFFAT SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 182 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Saf saf dizilenlere,
2) O haykırıp sürenlere,
3) Ve o zikir okuyanlara,
4) Yemin ederim ki, ilâhınız birdir.
5) O, hem göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin Rabbi, hem de doğuların Rabbidir.
6) Biz yakın göğü, bir süsle, yıldızlarla süsledik.
7) Ve itaat dışına çıkan her şeytandan koruduk.
8) Onlar, artık mele-i a'lâ'ya kulak veremezler. Her taraftan taşlanırlar.
9) Kovulup atılırlar. Ve onlar için sürekli bir azap vardır.
10) Ancak bir söz kapan olursa, onu da delip geçen bir parlak ışık takip eder.
11) Şimdi sor onlara! Yaratma bakımından onlar mı daha zor, yoksa bizim yarattığımız mı? Şüphesiz biz kendilerini yapışkan bir çamurdan yarattık.
12) Hayır, sen şaşıyorsun. Halbuki onlar alay ediyorlar.
13) Kendilerine öğüt verildiği vakit öğüt almazlar.
14) Bir mucize görseler alay ederler.
15) Bu ancak açık bir büyüdür, derler.
16) "Gerçekten biz öldüğümüz, toprak ve kemik olduğumuz zaman mı, diriltileceğiz?"
17) "İlk atalarımızda mı?"
18) De ki: Evet, hem de hor ve hakir olarak.
19) O korkunç. bir sesten ibaret olacak, o anda hemen onların gözleri açılıp etrafa bakacaklar.
20) Eyvah bize! Bu ceza günüdür, derler.
21) İşte bu; yalanlamış olduğunuz hüküm günüdür.
22) "Zalimleri, onların aynı yoldaki arkadaşlarını ve tapmış olduklarını toplayın".
23) "Allah'tan başka . Onlara cehennemin yolunu gösterin".
24) "Onları tutuklayın, çünkü onlar sorguya çekilecekler!

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ (٢٥) بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ (٢٦)
وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٢٧) قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ
تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ (٢٨) قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (٢٩)
وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ (٣٠)
فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ (٣١) فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا
غَاوِينَ (٣٢) فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ (٣٣) إِنَّا
كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (٣٤) إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا
إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ (٣٥) وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَجْنُونٍ (٣٦) بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ
(٣٧) إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ (٣٨) وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (٣٩) إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (٤٠) أُوْلَئِكَ
لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ (٤١) فَوَاكِهُ وَهُمْ مُكْرَمُونَ (٤٢) فِي
جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٤٣) عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ (٤٤) يُطَافُ عَلَيْهِمْ
بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ (٤٥) بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ (٤٦) لَا فِيهَا
غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ (٤٧) وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ
عِينٌ (٤٨) كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَكْنُونٌ (٤٩) فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ (٥٠) قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ
(٥١)

25) Size ne oldu ki birbirinize yardım etmiyorsunuz?
26) Evet, onlar o gün zilletle boyun eğeceklerdir.
27) Onlardan bir kısmı, diğerlerine yönelir, birbirlerini sorumlu tutmaya çalışırlar.
28) Siz bize sağdan gelirdiniz derler.
29) "Bilâkis, derler, siz inanan kimseler değildiniz".
30) "Bizim sizi zorlayacak bir gücümüz yoktu. Fakat siz kendiniz azgın bir toplum idiniz."
31) "Onun için Rabbimizin hükmü bize hak oldu. Biz mutlaka tadacağız."
32) "Biz sizi azdırdık. Çünkü kendimiz de azmıştık."
33) Şüphesiz o gün onlar azapta ortaktırlar.
34) İşte biz, suçlulara böyle yaparız.
35) Çünkü onlara: Allah'tan başka tanrı yoktur, denildiği zaman kibirle direnirlerdi.
36) "Mecnun bir şair için biz tanrılarımızı bırakacak mıyız?" derlerdi.
37) Hayır! O, gerçeği getirdi ve peygamberleri de doğruladı.
38) Kuşkusuz siz acı azabı tadacaksınız.
39) Çekeceğiniz ceza yapmakta olduğunuzdan başka bir şeyin cezası değildir.
40) Ancak Allah'ın hâlis kulları istisnâ edilecek.
41) Bunlar için bilinen bir rızık vardır.
42) (Türlü türlü) meyveler vardır. Ve onlar ağırlanırlar.
43) Naîm cennetlerinde .
44) Tahtlar üzerinde karşılıklı otururlar.
45) Onlara pınardan (doldurulmuş) kadehler dolaştırılır.
46) Berraktır, içenlere lezzet verir.
47) O içkide ne sersemletme vardır ne de onunla sarhoş olurlar.
48) Yanlarında güzel bakışlarını yalnız onlara tahsis etmiş, iri gözlü eşler vardır.
49) Onlar, gün yüzü görmemiş yumurta gibi bembeyazdır.
50) İşte o zaman, birbirlerine dönerek (dünyadaki hallerini) soracaklar.
51) İçlerinden biri: "Benim, bir arkadaşım vardı" der.

يَقُولُ أَئِنَّكَ لَمِنْ الْمُصَدِّقِينَ (٥٢) أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَدِينُونَ (٥٣) قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ (٥٤)
فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ (٥٥) قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ
لَتُرْدِينِي (٥٦) وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنتُ مِنْ الْمُحْضَرِينَ (٥٧)
أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ (٥٨) إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ
(٥٩) إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٦٠) لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلْ
الْعَامِلُونَ (٦١) أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ (٦٢) إِنَّا
جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ (٦٣) إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ
الْجَحِيمِ (٦٤) طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ (٦٥) فَإِنَّهُمْ
لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (٦٦) ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا
لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ (٦٧) ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ (٦٨)
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ (٦٩) فَهُمْ عَلَى آثَارِهِمْ
يُهْرَعُونَ (٧٠) وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ (٧١) وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ (٧٢) فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ
(٧٣) إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (٧٤) وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
الْمُجِيبُونَ (٧٥) وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنْ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (٧٦)

52) Derdi ki: Sen de (dirilmeye) inananlardan mısın?
53) Biz ölüp kemik, sonra da toprak haline geldiğimiz zaman (diriltilip) cezalanacak mıyız?
54) Siz işin gerçeğine vâkıf mısınız? dedi.
55) (İşte o zaman konuşan baktı, arkadaşını cehennemin ortasında gördü.
56) "Yemin ederim ki, sen az daha beni de helâk edecektin.
57) Rabbimin nimeti olmasaydı, şimdi ben de (cehenneme) getirilenlerden olurdum" dedi.
58) Birinci ölümümüz hariç, bir daha biz ölmeyecek miyiz?
59) Yalnız ilk ölümümüz, başka ölüm yok ve biz azâba da uğratılmayacağız ha?!"
60) Şüphesiz bu, büyük kurtuluştur.
61) Çalışanlar, böylesi bir kurtuluş için çalışsınlar.
62) Şimdi ziyafet olarak, cennet ehli için anılan bu nimetler mi daha hayırlı, yoksa zakkum ağacı mı?.
63) Biz onu (zakkumu) zalimler için bir fitne (imtihan) kıldık.
64) Zira o, cehennemin dibinde bitip yetişen bir ağaçtır.
65) Tomurcukları sanki şeytanların başları gibidir.
66) Ondan yerler ve karınlarını ondan doldururlar.
67) Sonra zakkum yemeğinin üzerine onlar için, kaynar su karıştırılmış bir içki vardır.
68) Sonra kesinlikle onların dönüşü, çılgın ateşe olacaktır.
69) Kuşkusuz onlar atalarını dalâlette buldular .
70) Şimdi de kendileri onların peşlerinden koşturuyorlar.
71) Andolsun ki, onlardan önce eski milletlerin çoğu dalâlete düştü.
72) Kuşkusuz, biz onlara uyarıcılar göndermiştik.
73) Uyarılanların âkıbetinin ne olduğuna bir bak!
74) Allah'ın ihlâslı kulları müstesna.
75) Andolsun, Nuh bize yalvarıp yakardı. Biz de duayı ne güzel kabul ederiz!
76) Kendisini ve ailesini büyük felâketten kurtardık.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمْ الْبَاقِينَ (٧٧) وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ
(٧٨) سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ (٧٩) إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ (٨٠) إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (٨١) ثُمَّ أَغْرَقْنَا
الْآخَرِينَ (٨٢) وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ (٨٣) إِذْ جَاءَ رَبَّهُ
بِقَلْبٍ سَلِيمٍ (٨٤) إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ (٨٥)
أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ (٨٦) فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ
(٨٧) فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ (٨٨) فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ (٨٩)
فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ (٩٠) فَرَاغَ إِلَى آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ
(٩١) مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ (٩٢) فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ
(٩٣) فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ (٩٤) قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ
(٩٥) وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ (٩٦) قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا
فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ (٩٧) فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمْ
الْأَسْفَلِينَ (٩٨) وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِي (٩٩)
رَبِّ هَبْ لِي مِنْ الصَّالِحِينَ (١٠٠) فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ
(١٠١) فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَابُنَيَّ إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ
أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَى قَالَ يَاأَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ
سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنْ الصَّابِرِينَ (١٠٢)

77) Biz yalnız Nuh'un soyunu kalıcı kıldık.
78) Sonradan gelenler içinde ona iyi bir nam bıraktık
79) Bütün âlemlerden Nuh'a selam olsun!
80) İşte biz iyileri böyle mükâfatlandırırız.
81) Zira o, bizim inanmış kullarımızdan idi.
82) Nihayet ötekileri (inanmayanları) suda boğduk.
83) Doğrusu İbrahim de onun bir kolundandır.
84) Çünkü o, Rabbine selim bir kalp ile gelmişti.
85) Hani babasına ve kavmine demişti ki: *"Nelere ibadet ediyorsunuz?"*
86) *"Bir takım uydurma yalanlar için mi Allah'tan başka ilahlar istiyorsunuz?"*
87) *"Alemlerin Rabbi hakkındaki zannınız nedir?"*
88) Derken yıldızlara bir göz attı.
89) *"Ben, doğrusu hastayım."* dedi.
90) Hemen ondan yüz çevirip uzaklaştılar.
91) Sonra gizlice putlarına varıp: *"Yemez misiniz?"* dedi.
92) *"Size ne oluyor ki konuşmuyorsunuz?"*
93) Derken onların üstüne yürüyüp sağ eliyle bir darbe indirdi.
94) Hızlıca ona yönelip geldiler.
95) *"Yonttuğunuz şeylere mi ibadet ediyorsunuz?"*
96) *"Oysa sizi de yapmakta olduklarınızı da Allah yaratmıştır."*
97) Dediler ki: *"Onun için bir bina yapın da onu alevli ateşin içine atın."*
98) Böylelikle ona bir tuzak hazırlamak istediler. Biz de onları en aşağılıklar kıldık.
99) Dedi ki: *"Şüphesiz ben, Rabbime gidiciyim; pek yakında beni hidayete erdirecektir."*
100) *"Rabbim, bana salihlerden bağışla."*
101) Biz de onu itaatkâr bir çocukla müjdeledik.
102) Böylece onun yanında koşabilecek çağa erişince dedi ki: *"Oğlum, gerçekten ben rüyamda seni boğazladığımı görüyorum. Bak artık, sen ne düşünürsün?"* Dedi ki: *"Babacığım, emrolunduğun şeyi yap! İnşaallah beni sabredenlerden bulacaksın."*

83) Doğrusu İbrahim de Nuh'un yardımcı ve taraftarlarından, onun yolu ve izinden gidenlerden ve ona uyanlardan biriydi.
84) Çünkü İbrahim, Rabbine selim, şek ve şirkten arınmış, tertemiz, saf bir kalp ile gelmişti.
85) Hani İbrahim bir zamanlar babası Azer'e ve kavmine demişti ki: *"Nelere ibadet ediyorsunuz? Taptığınız bu putlar da nedir?"*
86) *"Bir takım uydurma yalan ve iftiralar için mi Allah'tan başka ilahlara tapıyorsunuz?"*
87) *"Alemlerin Rabbini ne sanıyorsunuz? Allah'tan başkasına ibadet ettiğiniz halde, Sizi cezasız bırakacağını mı sanıyorsunuz?!"*
88) Müneccim bir kavim oldukları için, adetleri üzere yıldızlara inandığını kendilerine vehmettirmek maksadıyla yıldızlara bir bakış baktı.
89) İbrahim böylece: *"Ben, doğrusu sizinle beraber çıkarsam hastalanacağım."* dedi.
90) Kavmi, hemen İbrahim'den yüz çevirip uzaklaşarak bayram yerlerine gittiler.
91) Onlar çıkıp gittikten sonra İbrahim gizlice kavminin taptığı putlara varıp: *"Sizin için sunulan bu kurban etinden yemez misiniz?"* dedi.
92) *"Size ne oluyor ki konuşmuyorsunuz? Soruma niçin cevap vermiyorsunuz?"*
93) Derken cevap vermeyince gizlice putların üstüne yürüyüp sağ elindeki baltayla kuvvetli bir darbe indirdi.
94) Müşrikler hızlıca, birbirlerini itercesine İbrahim'e doğru yönelip geldiler. *"Yazık sana! Biz onlara tapıyoruz, sen kırıyorsun."* dediler.
95) İbrahim onları kınayarak şöyle cevap verdi: *"Taş vb. şeylerden ellerinizle yontup yaptığınız putlara mı tapıyorsunuz?"*
96) *"Oysa sizi de amelinizi de, yaptığınız putları da Allah yaratmıştır. Her şey O'nun yaratmasıdır. O halde yaratanı bırakıp yaratılana nasıl ibadet ediyorsunuz? Ey insanlar! Sizin aklınız yok mu?"*
97) İbrahim getirdiği delillerle onları mağlup edince, onlar kaba kuvvetle galip gelme yoluna baş vurdular. Aralarında istişare yaptıktan sonra, putlarına ve ilahlarına yardım maksadıyla onu ateşe atmaya karar verdiler. Dediler ki: *"İbrahim için bir bina inşa edin de orada bir ateş yakın ve onu alevli ateşin içine atın."*
98) Böylelikle İbrahim'e bir tuzak hazırlamak istediler ve onu yok etme çarelerini aradılar. Biz onu ateşten kurtardık ve ateşi ona soğuk ve selamet kıldık. Onları zelil ve mağlup ettik. Çünkü İbrahim'e hazırlamış oldukları tuzak ve hilelerinin ona bir etkisi olmadı.
99) Yüce Allah İbrahim'i ateşten ve kâfirlerin tuzaklarından kurtarınca kavminden ayrılıp hicret etti ve dedi ki: *"Şüphesiz ben, kavmimin ülkesinden Rabbimin bana emrettiği yere, Şam'a hicret ediyorum; pek yakında beni hidayete erdirecektir."*
100) *"Ey Rabbim, bana salihlerden, iyilerden, gurbette yalnızlığımı giderecek bir çocuk bağışla."*
101) Biz de onun duasını kabul ettik ve ona, büyüdüğünde olgun ve itaatkâr olacak bir erkek çocuk olan İsmail ile müjdeledik.
102) Böylece İsmail, babası İbrahim'in yanında koşabilecek, ihtiyaçlarını giderebilecek çağa, yedi veya onüç yaşına gelince babası ona dedi ki: *"Yavrum, gerçekten ben rüyamda seni boğazladığımı görüyorum. Bu işi bir düşün, bu konuda ne dersin?"* İsmail dedi ki: *"Babacığım, benim boğazlamamla ilgili olarak Allah'ın sama emrettiği şeyi yap! İnşaallah beni sabredenlerden bulacaksın."*

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ (١٠٣) وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَاإِبْرَاهِيمُ (١٠٤)
قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٠٥) إِنَّ
هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ (١٠٦) وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ (١٠٧)
وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٠٨) سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ (١٠٩)
كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١١٠) إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ
(١١١) وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ (١١٢)
وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ
لِنَفْسِهِ مُبِينٌ (١١٣) وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ (١١٤)
نَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ (١١٥) وَنَصَرْنَاهُمْ
فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ (١١٦) وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ
(١١٧) وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (١١٨) وَتَرَكْنَا
عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ (١١٩) سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ
(١٢٠) إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٢١) إِنَّهُمَا مِنْ
عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٢٢) وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٢٣)
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ (١٢٤) أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ
أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ (١٢٥) اللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ
(١٢٦)

103) Böylece ikisi de teslim olup onu alnı üzerine yatırdı.
104) Biz ona: *"Ey İbrahim!"* diye seslendik.
105) *"Gerçekten sen, rüyayı doğruladın. Şüphesiz biz, ihsanda bulunanları böyle ödüllendiririz."*
106) *"Doğrusu bu, apaçık bir imtihandı."*
107) *"Ve ona büyük bir kurbanı fidye olarak verdik."*
108) Sonra gelenler arasında ona bıraktık.
109) İbrahim'e selâm olsun.
110) Biz, ihsanda bulunanları böyle ödüllendiririz.
111) Şüphesiz o, mü'min kullarımızdandı.
112) Biz ona, salihlerden bir nebi olarak İshak'ı bağışladık.
113) Ona ve İshak'a bereketler verdik. İkisinin soyundan, ihsanda bulunan da var; açıkça kendi nefsine zulmeden de.
114) Andolsun biz Musa'ya da Harun'a da nimetler verdik.
115) Onları ve kavimlerini o büyük sıkıntıdan kurtardık.
116) Kendilerine yardım ettik de galip gelen onlar oldu.
117) Her ikisine de apaçık anlaşılan bir kitabı verdik.
118) Her ikisini de doğru yola ilettik.
119) Sonra gelenler içinde, namlarına şunu bıraktık.
120) Musa ve Harun'a selam olsun.
121) Doğrusu biz, iyileri böylece mükâfatlandırırız.
122) Şüphesiz, ikisi de mümin kullarımızdandı.
123) İlyas da şüphe yok ki, peygamberlerdendi.
124) Milletine: sakınmaz mısınız?
125) Yaratanların en iyisini bırakıp da Ba'l'e mi taparsınız? demişti.
126) "Sizin de Rabbiniz, sizden önce gelen atalarınızın da Rabbi olan Allah'ı?"

103) Böylece İbrahim ve İsmail Allah'ın emrine teslim olup İbrahim, oğlu İsmail'i boğazlamak üzere yıkıp, yüzü koyun, alnı ve şakağı üzerine yatırdı.
104) Biz ona: *"Ey İbrahim!"* diye seslendik.
105) *"Gerçekten sen, rüyayı doğruladın. Sana emrolunanı yerine getirdin. Çocuğunu kesmek için yatırmakla, gördüğün rüyadan maksat hasıl oldu. Şüphesiz biz, ihsanda bulunanları böyle ödüllendiririz. Ey İbrahim senin sıkıntılarını giderdiğimiz gibi, güzel amel işleyenlerin de sıkıntılarını gidermek suretiyle bu şekilde mükafatlandırırız. Onlar için, içinde bulundukları durumlardan bir çıkış ve ferahlık nasip ederiz."*
106) *"Doğrusu bu kesme işi, bir deneme ve samimi kişilerin münafıklardan ayrıldığı apaçık ve zor bir imtihandır."*
107) *"Ve İbrahim'e, oğlunun yerine fidye olarak, büyük bir kurbanlık hayvanı fidye olarak verdik."*
108) Sonra gelenler arasında ona şöhret bıraktık, kıyamete kadar onun güzel bir şekilde anılmasını sağladık.
109) İbrahim'e bizden güzel ve kıymetli bir selâm olsun.
110) Biz, onu mükafatlandırdığımız gibi, ihsanda bulunanları, güzel iş yapanları böyle ödüllendiririz, mükâfatlandırırız.
111) Şüphesiz o, bizim mü'min kullarımızdandı.
112) Bu olaydan sonra biz İbrahim'e, salihlerden bir nebi olacak olan İshak adlı çocuğu bağışladık.
113) İbrahim'e ve İshak'a din ve dünya bereketleri yağdırdık. İkisinin soyundan, ihsanda bulunan, mü'min, iyi kişiler de var; açıkça kendi nefsine zulmeden, kâfir, kötü kişiler de.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (١٢٧) إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ
(١٢٨) وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ (١٢٩) سَلَامٌ عَلَى إِلْ
يَاسِينَ (١٣٠) إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (١٣١) إِنَّهُ مِنْ
عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ (١٣٢) وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٣)
إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ (١٣٤) إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ
(١٣٥) ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ (١٣٦) وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ
مُصْبِحِينَ (١٣٧) وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٣٨) وَإِنَّ يُونُسَ
لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (١٣٩) إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (١٤٠)
فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ (١٤١) فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ
مُلِيمٌ (١٤٢) فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ (١٤٣) لَلَبِثَ
فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (١٤٤) فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ
(١٤٥) وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ (١٤٦) وَأَرْسَلْنَاهُ
إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ (١٤٧) فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ
(١٤٨) فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ (١٤٩) أَمْ
خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ (١٥٠) أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ
إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ (١٥١) وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١٥٢)
أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ (١٥٣)

127) Bunun üzerine İlyas'ı yalanladılar. Onun için onların hepsi (cehenneme) götürüleceklerdir.
128) Ancak Allah'ın ihlâslı kulları müstesna.
129) Sonra gelenler içinde, kendisine bir ün bıraktık,
130) "İlyas'a selâm!" dedik.
131) Şüphesiz biz, iyileri işte böyle mükâfatlandırırız.
132) Çünkü o, bizim mümin kullarımızdandı.
133) Lût da elbette peygamberlerdendi.
134) Hani biz Lût'u ve ailesinin hepsini kurtardık.
135) Ancak geridekiler arasında kalan yaşlı bir kadın dışında,
136) Sonra diğerlerini yok ettik.
137) Siz onların yanlarından geçip gidiyorsunuz: sabahleyin
138) Ve geceleyin. Hâla akıllanmayacak mısınız?
139) Doğrusu Yunus da gönderilen peygamberlerdendi.
140) Hani o, dolu bir gemiye binip kaçmıştı.
141) Gemide olanlarla karşılıklı kur'a çektiler de kaybedenlerden oldu.
142) Yunus kendini kınayıp dururken onu bir balık yuttu.
143) Eğer Allah'ı tesbih edenlerden olmasaydı,
144) Tekrar diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalırdı.
145) Halsiz bir vaziyette kendisini dışarı çıkardık.
146) Ve üstüne kabak türünden geniş yapraklı bir nebat bitirdik.
147) Onu, yüz bin veya daha çok kişiye peygamber olarak gönderdik.
148) Sonunda ona iman ettiler, bunun üzerine biz de onları bir süreye kadar yaşattık.
149) Putperestlere sor: Kızlar Rabbinin de erkekler onların mı?
150) Yoksa biz melekleri onların gözü önünde kız olarak mı yarattık?
151) Dikkat edin, kesinlikle yalan uydurup söylüyorlar ki;
152) "Allah doğurdu" diyorlar. Onlar şüphesiz yalancıdırlar.
153) Allah, kızları oğullara tercih mi etmiş!

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (١٥٤) أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (١٥٥) أَمْ
لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ (١٥٦) فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ
(١٥٧) وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتْ الْجِنَّةُ
إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ (١٥٨) سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ (١٥٩)
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (١٦٠) فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ (١٦١)
مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ (١٦٢) إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِي الْجَحِيمِ
(١٦٣) وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ (١٦٤) وَإِنَّا لَنَحْنُ
الصَّافُّونَ (١٦٥) وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ (١٦٦) وَإِنْ كَانُوا
لَيَقُولُونَ (١٦٧) لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنْ الْأَوَّلِينَ (١٦٨)
لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ (١٦٩) فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ (١٧٠) وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ
(١٧١) إِنَّهُمْ لَهُمْ الْمَنصُورُونَ (١٧٢) وَإِنَّ جُندَنَا لَهُمْ
الْغَالِبُونَ (١٧٣) فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ (١٧٤) وَأَبْصِرْهُمْ
فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (١٧٥) أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ (١٧٦) فَإِذَا
نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ (١٧٧) وَتَوَلَّ عَنْهُمْ
حَتَّى حِينٍ (١٧٨) وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ (١٧٩)
سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ (١٨٠) وَسَلَامٌ عَلَى
الْمُرْسَلِينَ (١٨١) وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (١٨٢)

154) Ne oluyor size? Nasıl hükmediyorsunuz?
155) Hiç düşünmüyor musunuz?
156) Yoksa sizin açık bir deliliniz mi var?
157) Doğru sözlülerden iseniz, kitabınızı getirin!
158) Allah ile cinler arasında da bir soy birliği uydurdular. Andolsun, cinler de kendilerinin hesap yerine götürüleceklerini bilirler.
159) Allah, onların isnat edegeldiklerinden yücedir, münezzehtir.
160) Allah'ın ihlâsa erdirilmiş kulları müstesnadır.
161) Sizler ve taptığınız şeyler!
162) Hiçbiriniz, Allah'a karşı azdırıp saptıramazsınız.
163) Cehenneme girecek kimseden başkasını.
164) "(Melekler şöyle derler:) Bizim her birimiz için, bilinen bir makam vardır."
165) " Şüphesiz biz,orada sıra sıra dururuz."
166) "Ve şüphesiz Allah'ı tesbih ederiz."
167) "Putperestler şöyle diyorlardı".
168) "Eğer öncekilere verilenlerden bizde de bir kitap olsaydı",
169) "Mutlaka Allah'ın ihlâslı kulları olurduk!" .
170) İşte şimdi onu inkâr ettiler. Ama ileride bileceklerdir!
171) Andolsun ki, peygamber kullarımıza söz vermişizdir:
172) Onlar mutlaka zafere ulaşacaklardır.
173) Bizim ordumuz şüphesiz üstün gelecektir.
174) Onun için sen bir süreye kadar onlara aldırma.
175) Onların halini gör, onlar da görecekler.
176) Azabımızı acele mi istiyorlar?
177) Azap yurtlarına indiğinde, uyarılanların (fakat yola gelmeyenlerin) sabahı ne kötü olur!
178) Sen bir zamana kadar onlara aldırma.
179) Onların halini gör, onlar da göreceklerdir.
180) Senin izzet sahibi Rabbin, onların isnat etmekte oldukları vasıflardan yücedir, münezzehtir.
181) Gönderilen bütün peygamberlere selam olsun!
182) Alemlerin Rabbi olan Allah'a da hamd olsun!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ (١) بَلْ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ
وَشِقَاقٍ (٢) كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَلَاتَ
حِينَ مَنَاصٍ (٣) وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (٤) أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا
إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ (٥) وَانطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امْشُوا
وَاصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ (٦) مَا سَمِعْنَا
بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ (٧) أَؤُنزِلَ عَلَيْهِ
الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا
عَذَابِ (٨) أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ (٩)
أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي
الْأَسْبَابِ (١٠) جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنْ الْأَحْزَابِ (١١)
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ (١٢)
وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الأَيْكَةِ أُوْلَئِكَ الْأَحْزَابُ (١٣)
إِنْ كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ (١٤) وَمَا يَنظُرُ هَؤُلَاءِ
إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ (١٥) وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ
لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ (١٦)

38- SAD SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 88 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Sâd. Öğüt veren Kur'an'a yemin ederim ki,
2) Küfredenler, aksine, birgurur ve tefrika içindedirler.
3) Onlardan önce nice nesilleri helâk ettik. O zaman feryat ettiler. Halbuki artık kurtulma zamanı değildi.
4) Aralarından kendilerine bir uyarıcının gelmesine şaştılar ve kâfirler: Bu pek yalancı bir sihirbazdır!
5) Tanrıları, tek tanrı mı yaptı? Doğrusu bu tuhaf bir şeydir! dediler.
6) Onlardan ileri gelenler: Yürüyün, tanrılarınıza bağlılıkta direnin, sizden istenen şüphesiz budur.
7) Son dinde de bunu işitmedik. Bu, ancak bir uydurmadır.
8) Kur'an aramızdan Muhammed'e mi indirildi? diyerek kalkıp yürüdüler. Belki, bunlar Kur'an'ım hakkında şüphe içine düştüler. Hayır! Azabımı henüz tatmadılar.
9) Yoksa azîz ve lütufkâr olan Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mıdır!
10) Yahut göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların hükümranlığı onların elinde midir? Öyleyse yollarında yükselsinler!
11) Onlar, çeşitli guruplardan oluşmuş bir ordudur; işte şurada bozguna uğratılacaklardır.
12) Onlardan önce Nuh kavmi, Âd kavmi, kazıklar sahibi Firavun da, yalanladılar.
13) Semûd, Lût kavmi ve Eyke halkı da yalanladılar. İşte bunlar da birleşen topluluklardır.
14) Onların her biri gönderilen peygamberleri yalanladılar da bu yüzden azabım hak oldu.
15) Bunlar da ancak, bir an gecikmesi olmayan korkunç bir ses beklemektedirler.
16) Rabbimiz! Bizim payımızı hesap gününden önce ver, dediler.

اصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ
(١٧) إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ
(١٨) وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ (١٩) وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ
وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ (٢٠) وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ
الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ (٢١) إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُودَ
فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ بَغَى بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ
فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ
(٢٢) إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ
وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ (٢٣) قَالَ لَقَدْ
ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَى نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنْ الْخُلَطَاءِ
لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
وَقَلِيلٌ مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا
وَأَنَابَ (٢٤) فَغَفَرْنَا لَهُ ذَلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى وَحُسْنَ
مَآبٍ (٢٥) يَادَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُمْ
بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعْ الْهَوَى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ
الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ
الْحِسَابِ (٢٦)

17) Onların söylediklerine sabret, kulumuz Davud'u, o kuvvet sahibi zatı hatırla. O, hep Allah'a yönelirdi.
18) Biz, dağları onun emrine vermiştik.Akşam sabah onunla beraber tesbih ederlerdi.
19) Kuşları da toplu halde onun emri altına vermiştik. Hepsi de ona uyarak zikir ve tesbih ederlerdi.
20) Onun hükümranlığını kuvvetlendirmiş; ona hikmet ve güzel konuşma vermiştik.
21) Sana davacıların haberi ulaştı mı? Mâbedin duvarına tırmanmışlardı.
22) Davud'un yanına girmişlerdi de Dâvud onlardan korkmuştu. "Korkma! Biz birbirine hasım iki davacıyız, aramızda adaletle hükmet, haksızlık etme; bize doğru yolu göster" dediler.
23) Bu, kardeşimdir. Onun doksan dokuz koyunu var. Benimse bir tek koyunum var. Böyle iken "Onu da bana ver" dedi ve tartışmada beni yendi.
24) Davud: Andolsun ki, senin koyununu kendi koyunlarına katmak istemekle sana haksızlıkta bulunmuştur. Doğrusu ortakçıların çoğu, birbirlerinin haklarına tecâvüz ederler. Yalnız iman edip de iyi işler yapanlar müstesna. Bunlar da ne kadar az! dedi. Davud, kendisini denediğimizi sandı ve Rabbinden mağfiret dileyerek eğilip secdeye kapandı, tevbe edip Allah'a yöneldi.
25) Sonra bu tutumundan dolayı onu bağışladık. Kuşkusuz yanımızda onun yüksek bir makamı ve güzel bir geleceği vardır.
26) Ey Davud! Biz seni yeryüzünde halife yaptık. O halde insanlar arasında adaletle hükmet. Hevâ ve hevese uyma, sonra bu seni Allah'ın yolundan saptırır. Doğrusu Allah'ın yolundan sapanlara, hesap gününü unutmalarına karşılık çetin bir azap vardır.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ (٢٧) أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ
الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ (٢٨) كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا
آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ (٢٩) وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ
نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٣٠) إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ
الْجِيَادُ (٣١) فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي
حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ (٣٢) رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا
بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ (٣٣) وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى
كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ (٣٤) قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي
مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (٣٥)
فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ (٣٦)
وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ (٣٧) وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي
الْأَصْفَادِ (٣٨) هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ
(٣٩) وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَى وَحُسْنَ مَآبٍ (٤٠) وَاذْكُرْ
عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ
وَعَذَابٍ (٤١) ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ
(٤٢)

27) Göğü, yeri ve ikisi arasındakileri biz boş yere yaratmadık. Bu, inkâr edenlerin zannıdır. Vay o inkâr edenlerin ateşteki haline!
28) Yoksa biz, iman edip de iyi işler yapanları, yeryüzünde bozgunculuk yapanlar gibi mi tutacağız? Veya korkanları yoldan çıkanlar gibi mi sayacağız?
29) Sana bu mübarek Kitab'ı, âyetlerini düşünsünler ve aklı olanlar öğüt alsınlar diye indirdik.
30) Biz Davud'a Süleyman'ı verdik. Süleyman ne güzel bir kuldu! Doğrusu o, daima Allah'a yönelirdi.
31) Akşama doğru kendisine, üç ayağının üzerine durup bir ayağını tırnağının üzerine diken çalımlı ve safkan koşu atları sunulmuştu.
32-33) Süleyman: Gerçekten ben mal sevgisini, Rabbimi anmak için istedim, dedi. Nihayet güneş battı. Onları tekrar bana getirin, dedi. Bacaklarını ve boyunlarını sıvazlamaya başladı.
34) Andolsun biz Süleyman'ı imtihan ettik. Tahtının üstüne bir ceset bırakıverdik, sonra o, yine eski haline döndü.
35) Süleyman: Rabbim! Beni bağışla; bana, benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir hükümranlık ver. Şüphesiz sen, daima bağışta bulunansın, dedi.
36) Bunun üzerine biz rüzgarı onun emrine verdik.Onun emriyle istediği yere yumuşacık akardı.
37) Dalgıç ve yapı ustası şeytanları da.
38) Ve daha diğerlerini de zincirlerde bağlı olarak.
39) "İşte bu bizim bağışımızdır. İster ver, ister tut; hesapsızdır" dedik.
40) Doğrusu onun, bizim katımızda büyük bir değeri ve güzel bir yeri vardır.
41) Kulumuz Eyyub'u da an. O, Rabbine: Doğrusu şeytan bana bir yorgunluk ve eziyet verdi, diye seslenmişti.
42) Ayağını yere vur! İşte yıkanacak ve içilecek soğuk bir su.

وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَذِكْرَى لِأُولِي
الْأَلْبَابِ (٤٣) وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنَثْ إِنَّا
وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ (٤٤) وَاذْكُرْ عِبَادَنَا
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولِي الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ (٤٥) إِنَّا
أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ (٤٦) وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ
الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ (٤٧) وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا
الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ (٤٨) هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ
لَحُسْنَ مَآبٍ (٤٩) جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ (٥٠)
مُتَّكِئِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ (٥١)
وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ (٥٢) هَذَا مَا تُوعَدُونَ
لِيَوْمِ الْحِسَابِ (٥٣) إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ (٥٤)
هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ (٥٥) جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ
الْمِهَادُ (٥٦) هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ (٥٧) وَآخَرُ مِنْ
شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ (٥٨) هَذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ
إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ (٥٩) قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ
قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ (٦٠) قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا
فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ (٦١)

43) Bizden bir rahmet ve olgun akıl sahipleri için de bir ibret olmak üzere ona hem ailesini hem de onlarla beraber bir mislini bağışladık.
44) Eline bir demet sap al da onunla vur, yeminini böyle yerine getir. Gerçekten biz Eyyub'u sabırlı bulmuştuk. O, ne iyi kuldu! Daima Allah'a yönelirdi.
45) Güçlü ve basiretli kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da an.
46) Gerçekten biz onları, katıksızca yurdu düşünen ihlas sahipleri kıldık.
47) Ve gerçekten onlar, bizim katımızda seçkinlerden ve hayırlı olanlardandır.
48) İsmail'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de an. Hapsi de hayırlılardan idi.
49) İşte bu, bir hatırlatmadır. Doğrusu Allah'a karşı gelmekten sakınanlara güzel bir gelecek vardır.
50) Kapıları yalnızca kendilerine açılmış Adn cennetleri vardır.
51) Onlar koltuklara yaslanıp kurularak orada bir çok meyveler ve içecekler isterler.
52) Yanlarında, eşlerinden başkasına bakmayan, kendilerine yaşıt güzeller vardır.
53) İşte, hesap günü için size vâdolunan şeyler bunlardır.
54) Şüphesiz bu, bizim verdiğimiz rızıktır. Ona bitmek ve tükenmek yoktur.
55) Bu böyle; ama azgınlara kötü bir gelecek vardır.
56) Onlar cehenneme girecekler. Orası ne kötü bir kalma yeridir.
57) İşte bu; kaynar su ve irindir. Onu tatsınlar
58) Buna benzer daha türlü türlü başkaları da vardır.
59) İşte bu sizinle beraber cehenneme girecek topluluktur Onlar rahat yüzü görmesin. Onlar mutlaka ateşe gireceklerdir.
60) Hayır, asıl siz rahat yüzü görmeyin! Onu bize siz sundunuz! Ne kötü bir yerdir! derler.
61) Dediler ki: Rabbimiz! Bunu bizim önümüze kim getirdiyse onun ateşteki azabını iki kat artır!

45) Ey Muhammed! İbadette güçlü ve kuvvetli, dinde basiretli, akıllı, seçkin kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da hatırla ve onlara uy.
46) Gerçekten biz onları, katıksızca, ihlaslı olarak, ahiret yurdunu düşünen, onu hatırda tutup elde etmeye çalışan, bundan başka dertleri olmayan, ihlas sahipleri kıldık.
47) Ve gerçekten onlar, bizim katımızda seçilmiş ve diğer insanlara tercih edilmişlerdir. Çünkü onlar seçkin ve iyi kimselerdir.
48) Ey Muhammed! İsmail'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de an, hatırla. Onların hapsi de Allah'ın seçkin ve hayırlı kulllarından idi. Allah yolunda sabırda ve eziyetlere katlanma hususunda onlara uy.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ (٦٢)
أَتَّخَذْنَاهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ (٦٣) إِنَّ ذَلِكَ
لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ (٦٤) قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنْ إِلَهٍ
إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٦٥) رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا
بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (٦٦) قُلْ هُوَ نَبَأٌ عَظِيمٌ (٦٧) أَنْتُمْ عَنْهُ
مُعْرِضُونَ (٦٨) مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَى إِذْ
يَخْتَصِمُونَ (٦٩) إِنْ يُوحَى إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٧٠)
إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ (٧١) فَإِذَا
سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ (٧٢)
فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ (٧٣) إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ
وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٧٤) قَالَ يَاإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ
لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ أَاسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْعَالِينَ (٧٥) قَالَ
أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (٧٦) قَالَ
فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ (٧٧) وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ
الدِّينِ (٧٨) قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ (٧٩) قَالَ
فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ (٨٠) إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ (٨١)
قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ (٨٢) إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ
الْمُخْلَصِينَ (٨٣)

62) Derler ki: Kendilerini dünyada iken kötülerden saydığımız kimseleri burada niçin görmüyoruz?
63) Alaya aldığımız onlar değil miydi? Yoksa (buradalar da) onları gözden mi kaçırdık?
64) İşte bu, cehennem ehlinin tartışması, şüphesiz bir gerçektir.
65) De ki: Ben sadece bir uyarıcıyım. Tek ve kahhâr olan Allah'tan başka bir tanrı yoktur.
66) Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbi üstündür, çok bağışlayıcıdır.
67) De ki: "Bu büyük bir haberdir."
68) "Ama siz ondan yüz çeviriyorsunuz."
69) Onlar orada tartışırken benim mele-i a'lâ hakkında hiçbir bilgim yoktu.
70) Ben ancak apaçık bir uyarıcı olduğum için bana vahyolunuyor.
71) Rabbin meleklere demişti ki: Ben muhakkak çamurdan bir insan yaratacağım.
72) Onu tamamlayıp, içine de ruhumdan üfürdüğüm zaman, derhal ona secdeye kapanın!
73) Bütün melekler toptan secde ettiler.
74) Yalnız İblis secde etmedi. O büyüklük tasladı ve kâfirlerden oldu.
75) Allah! Ey İblis! İki elimle yarattığıma secde etmekten seni meneden nedir? Böbürlendin mi, yoksa yücelerden misin? dedi.
76) İblis: Ben ondan hayırlıyım! Beni ateşten yarattın, onu çamurdan yarattın, dedi.
77) Allah: Çık oradan! Sen artık kovulmuş birisin.
78) Ve ceza gününe kadar lânetim senin üzerindedir! buyurdu.
79) İblis: Ey Rabbim! O halde tekrar diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver, dedi.
80) Allah: "Haydi, sen mühlet verilenlerdensin."
81) "O bilinen güne kadar" buyurdu.
82) İblis: Senin mutlak kudretine andolsun ki, onların hepsini mutlaka azdıracağım."
83) "Ancak onlardan ihlâslı kulların hariç" dedi.

قَـــالَ فَالْحَـــقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ (٨٤) لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ
وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ (٨٥) قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنْ الْمُتَكَلِّفِينَ (٨٦) إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ
لِلْعَالَمِينَ (٨٧) وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ (٨٨)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنْ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (١) إِنَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدْ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (٢) أَلَا لِلَّهِ
الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ
إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ
فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (٣)
لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٤) خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ
عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ (٥)

84) Dedi ki, "O doğru ben hep doğruyu söylerim."
85) "Mutlaka sen ve sana uyanların hepsiyle cehennemi dolduracağım!."
86) De ki: Buna karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum. Ve ben olduğundan başka türlü görünenlerden de değilim.
87) Bu Kur'an, ancak âlemler için bir öğüttür.
88) Onun verdiği haberin doğruluğunu bir zaman sonra çok iyi öğreneceksiniz.

39- ez-ZÜMER SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 75 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Bu Kitap izzet ve hikmet sahibi Allah katından indirilmiştir.
2) Şüphesiz ki Kitab'ı sana hak olarak indirdik. O halde sen de dini Allah'a has kılarak kulluk et.
3) Dikkat et, hâlis din yalnız Allah'ındır. O'nu bırakıp kendilerine bir takım dostlar edinenler: Onlara, bizi sadece Allah'a yaklaştırsınlar diye kulluk ediyoruz, derler. Doğrusu Allah, ayrılığa düştükleri şeylerde aralarında hüküm verecektir. Şüphesiz Allah, yalancı ve inkârcı kimseyi doğru yola iletmez.
4) Eğer Allah bir evlât edinmek isteseydi, elbette yarattıklarından dilediğini seçerdi. O yücedir. O, tek ve kahhâr olan Allah'tır.
5) Allah, gökleri ve yeri hak ile yarattı. Geceyi gündüzün üzerine örtüyor, gündüzü de gecenin üzerine sarıyor. Güneşi ve ayı emri altına almıştır. Her biri belli bir süreye kadar akıp gider. Dikkat et! O, azîzdir, ve çok bağışlayandır.

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ
لَكُمْ مِنَ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَلِكُمُ اللَّهُ
رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ (٦) إِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ
تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَى
رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ (٧) وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا
إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ
قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ
قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ (٨) أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ آنَاءَ
اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ
هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ
أُولُو الْأَلْبَابِ (٩) قُلْ يَاعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ
إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ (١٠)

6) Allah sizi bir tek nefisten (Âdem'den) yarattı, sonra ondan da eşini yarattı. Sizin için hayvanlardan sekiz eş meydana getirdi. Sizi de annelerinizin karınlarında üç katlı karanlık içinde çeşitli safhalardan geçirerek yaratıyor. İşte bu yaratıcı, Rabbiniz Allah'tır. Mülk O'nundur. O'ndan başka tanrı yoktur. Öyleyken nasıl oluyor da (O'na kulluktan) çevriliyorsunuz?

7) Eğer inkâr ederseniz, şüphesiz Allah, size muhtaç değildir. Bununla beraber O, kullarının küfrüne razı olmaz. Eğer şükrederseniz sizden bunu kabul eder. Hiçbir günahkâr diğerinin günahını çekmez. Nihayet hepinizin dönüp gidişi, Rabbinizedir. Yaptıklarınızı O size haber verir. Çünkü O, kalplerde olan herşeyi hakkıyla bilendir.

8) İnsanın başına bir sıkıntı gelince, Rabbine yönelerek O'na yalvarır. Sonra Allah kendisinden ona bir nimet verince, önceden yalvarmış olduğunu unutur. Allah'ın yolundan saptırmak için O'na eşler koşar. (Ey Muhammed!) De ki: Küfrünle biraz eğlenedur; çünkü sen, muhakkak cehennem ehlindensin!

9) Yoksa geceleyin secde ederek ve kıyamda durarak ibadet eden, ahiretten çekinen ve Rabbinin rahmetini dileyen kimse (o inkarcı gibi) midir? (Resûlüm!) De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu ancak akıl sahipleri bunları hakkıyla düşünür.

10) (Resûlüm!) Söyle: Ey inanan kullarım! Rabbinize karşı gelmekten sakının. Bu dünyada iyilik yapanlara iyilik vardır. Allah'ın (yarattığı) yeryüzü geniştir. Yalnız sabredenlere, mükâfatları hesapsız ödenecektir.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ (١١) وَأُمِرْتُ
لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ (١٢) قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٣) قُلْ اللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي
(١٤) فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ
الْمُبِينُ (١٥) لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنْ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ
ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ يَاعِبَادِ فَاتَّقُونِي (١٦) وَالَّذِينَ
اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمْ الْبُشْرَى
فَبَشِّرْ عِبَادِي (١٧) الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
أُوْلَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمْ اللَّهُ وَأُوْلَئِكَ هُمْ أُوْلُوا الْأَلْبَابِ (١٨)
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ (١٩)
لَكِنْ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَبْنِيَّةٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ
(٢٠) أَلَمْ تَرَى أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنْ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِأُوْلِي الْأَلْبَابِ
(٢١)

11) De ki: Bana, dini Allah'a hâlis kılarak O'na kulluk etmem emrolundu.
12) Bana müslümanların ilki olmam emrolundu.
13) De ki: Rabbime karşı gelirsem, doğrusu büyük günün azabından korkarım.
14) De ki: Ben dinimde ihlâs ile ancak Allah'a ibadet ederim.
15) (Ey Allah'a eş koşanlar!): Siz de O'ndan başka dilediğinize tapın! De ki: Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendilerini, hem de ailelerini ziyana sokanlardır. Bilesiniz ki, bu apaçık hüsrandır.
16) Onların üstlerinde ateşten tabakalar, altlarında da (öyle) tabakalar var. İşte Allah kullarını bununla korkutuyor. Ey kullarım! Yalnızca benden korkun.
17) Tâğut'a kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele:
18) O kullarımı ki, onlar sözü dinlerler,sonra da en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. Gerçek akıl sahipleri de onlardır.
19) (Resûlüm!) Hakkında azap hükmü gerçekleşmiş kimseyi ve ateşte olanı sen mi kurtaracaksın!
20) Fakat Rablerinden sakınanlara, üstüste yapılmış, altlarından ırmaklar akan köşkler vardır. Bu, Allah'ın verdiği sözdür. Allah, verdiği sözden caymaz.
21) Görmedin mi? Allah gökten bir su indirdi, onu yerdeki kaynaklara yerleştirdi, sonra onunla türlü türlü renklerde ekinler yetiştiriyor. Sonra onlar kurur da sapsarı olduklarını görürsün. Sonra da onu kuru bir kırıntı yapar. Şüphesiz bunlarda akıl sahipleri için bir öğüt vardır.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ
فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
(٢٢) اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِيَ
تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ
وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ
يَشَاءُ وَمَنْ يُضْلِلْ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٢٣) أَفَمَنْ يَتَّقِي
بِوَجْهِهِ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا
كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ (٢٤) كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمْ
الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ (٢٥) فَأَذَاقَهُمْ اللَّهُ
الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ (٢٦) وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ
كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٢٧) قُرآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي
عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ (٢٨) ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ
شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ
مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٢٩) إِنَّكَ مَيِّتٌ
وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ (٣٠) ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ
تَخْتَصِمُونَ (٣١)

22) Allah kimin gönlünü İslâm'a açmışsa o, Rabbinden bir nûr üzerinde değil midir? Allah'ı anmak hususunda kalpleri katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık bir sapıklık içindedirler.
23) Allah sözün en güzelini, birbiriyle uyumlu ve bıkılmadan tekrar tekrar okunan bir kitap olarak indirdi. Rablerinden korkanların, bu Kitab'ın etkisinden tüyleri ürperir, derken hem bedenleri ve hem de gönülleri Allah'ın zikrine ısınıp yumuşar. İşte bu Kitap, Allah'ın, dilediğini kendisiyle doğru yola ilettiği hidayet rehberidir. Allah kimi de saptırırsa artık ona yol gösteren olmaz.
24) Kıyamet gününde yüzünü azabın şiddetinden korumaya çalışan kimse (kendini ondan emin kılan gibi) midir? Zalimlere "Kazandığınızı tadın!" denilir.
25) Onlardan öncekiler (peygamberleri) yalanladılar da farkına varmadıkları bir yerden onlara azap çattı.
26) Bu suretle Allah, dünya hayatında onlara rezilliği tattırdı. Ahiret azabı daha büyüktür. Keşke bunu bilselerdi!
27) Andolsun ki biz, öğüt alsınlar diye, bu Kur'an'da insanlara. her türlü misali verdik.
28) Korunsunlar diye, pürüzsüz Arapça bir Kur'an indirdik.
29) Allah, çekişip duran birçok ortakların sahip olduğu bir adam (köle) ile yalnız bir kişiye bağlı olan bir adamı misal olarak verir. Bu ikisi eşit midir? Hamd Allah'a mahsustur. Fakat onların çoğu bilmezler.
30) Muhakkak sen de öleceksin, onlar da ölecekler.
31) Sonra şüphesiz, siz de kıyamet günü, Rabbinizin huzurunda davalaşacaksınız.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ إِذْ
جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ (٣٢) وَالَّذِي
جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ (٣٣) لَهُمْ
مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ (٣٤)
لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (٣٥) أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلْ اللَّهُ فَمَا لَهُ
مِنْ هَادٍ (٣٦) وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ
بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ (٣٧) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ
أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ
عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ (٣٨) قُلْ يَاقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى
مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ (٣٩) مَنْ يَأْتِيهِ
عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ (٤٠)

32) Allah'a karşı yalan uyduran, kendisine gelen gerçeği (Kur'an'ı) yalan sayandan daha zalim kimdir? Kâfirlerin yeri cehennemde değil mi?
33) Doğruyu getiren ve onu tasdik edenler var ya, işte kötülükten sakınanlar onlardır.
34) Onlar için Rableri yanında diledikleri her şey vardır. İşte bu, iyilik edenlerin mükâfatıdır.
35) Böylece Allah, onların geçmişte yaptıkları en kötü hareketleri bile örtecek ve yaptıklarının en güzeline denk olarak mükâfatlarını verecektir.
36) Allah kuluna kâfi değil midir? Seni O'ndan başkalarıyla korkutuyorlar. Allah, kimi saptırırsa artık onun yolunu doğrultacak biri yoktur.
37) Allah kime de hidayet ederse, artık onu saptıracak yoktur. Allah, mutlak güç sahibi ve intikam alıcı değil midir?
38) Andolsun ki onlara: Gökleri ve yeri kim yarattı? diye sorsan, elbette "Allah'tır" derler. De ki: Öyleyse bana söyler misiniz? Allah bana bir zarar vermek isterse, Allah'ı bırakıp da taptıklarınız, O'nun verdiği zararı giderebilir mi? Yahut Allah, bana bir rahmet dilerse, onlar O'nun bu rahmetini önleyebilirler mi? De ki: Bana Allah yeter. Tevekkül edenler, ancak O'na güvenip dayanırlar.
39) De ki: "Ey kavmim! Elinizden geleni yapın; doğrusu ben de yapacağım! Artık yakında bileceksiniz!".
40) "Kendisini rezil edecek azap kime geleceğini, ve sürekli bir azabın kimin üzerine konacaını."

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ اهْتَدَى
فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ (٤١) اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ
تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَى عَلَيْهَا الْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ الْأُخْرَى إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٤٢) أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ
أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ (٤٣) قُلْ لِلَّهِ
الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ (٤٤) وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ
الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا
هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ (٤٥) قُلْ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (٤٦) وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ (٤٧)

41) (Resûlüm)! Şüphesiz biz bu Kitab'ı sana, insanlar için hak olarak indirdik. Artık kim doğru yolu seçerse kendi lehinedir; kim de saparsa ancak kendi aleyhine sapmış olur. Sen onların üzerinde vekil değilsin.

42) Allah, ölenin ölüm zamanı gelince, ölmeyenin de uykusunda iken canlarını alır da ölümüne hükmettiği canı alır, ötekini muayyen bir vakte kadar bırakır. Şüphe yok ki, bunda iyi düşünecek bir kavim için ibretler vardır.

43) Yoksa onlar Allah'tan başkasını şefaatçılar mı edindiler? De ki: Onlar hiçbir şeye güç yetiremezler ve akıl erdiremezlerse de mi (Şefaatçı edineceksiniz)?

44) De ki: Bütün şefâat Allah'ındır. Göklerin ve yerin hükümranlığı O'nundur. Sonra O'na döndürüleceksiniz.

45) Allah, tek olarak anıldığı zaman, ahirete inanmayanların içlerine sıkıntı basar. Ama Allah'tan başkası anıldığı zaman hemen yüzleri güler.

46) De ki: Ey gökleri ve yeri yaratan, gizliyi de aşikârı da bilen Allah! Kullarının arasında, ayrılığa düştükleri şeyin hükmünü ancak sen vereceksin.

47) Eğer yerde ne varsa hepsi ve onunla birlikte bir misli daha o zulmedenlerin olsaydı, kıyamet gününde azabın fenalığından (kurtulmak için) elbette bunları fedâ ederlerdi. Halbuki (o gün) onlar için, Âllah tarafından, hiç hesaba katmadıkları şeyler ortaya çıkmıştır.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُون (٤٨) فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا
خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٤٩) قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٥٠) فَأَصَابَهُمْ
سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ
سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ (٥١) أَوَلَمْ يَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (٥٢) قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا
عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٥٣) وَأَنِيبُوا إِلَى
رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا
تُنْصَرُونَ (٥٤) وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ العَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ (٥٥)
أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَاحَسْرَتَا عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ (٥٦)

48) Onların kazandıkları kötülükler (o gün) açığa çıkmış, alaya aldıkları şey, kendilerini sarmıştır.
49) İnsana bir zarar dokunduğu zaman bize yalvarır. Sonra, kendisine tarafımızdan bir nimet verdiğimiz vakit, "Bu bana ancak bilgimden dolayı verilmiştir" der. Hayır o, bir imtihandır, fakat çokları bilmezler.
50) Bunu onlardan öncekiler de söylemişti; ama kazandıkları şeyler onlara fayda vermedi.
51) Bunun için yaptıkları kötülüklerin vebali onları yakaladı. Bunlardan da zulmedenlerin işledikleri kötülükler, başlarına gelecektir. Bu hususta Allah'ı âciz bırakamazlar.
52) Bilmiyorlar mı ki Allah, rızkı dilediğine bol bol verir, dilediğinden de kısar. Şüphesiz bunda inanan bir kavim için ibretler vardır.
53) De ki: Ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin! Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki O, çok bağışlayan, çok esirgeyendir.
54) Size azap gelip çatmadan önce Rabbinize dönün, O'na teslim olun, sonra size yardım edilmez.
55) Siz farkında olmadan, ansızın başınıza azap gelmezden önce, Rabbinizden size indirilenin en güzeline (Kur'an'a) tâbi olun.
56) Kişinin: Allah'a karşı aşırı gitmemden dolayı bana yazıklar olsun! Gerçekten ben alay edenlerdendim (diyeceği günden sakının)!

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ (٥٧) أَوْ
تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ (٥٨) بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا
وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ (٥٩) وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ (٦٠) وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا
بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (٦١) اللَّهُ
خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ (٦٢) لَهُ
مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٦٣) قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِّي
أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ (٦٤) وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ (٦٥) بَلِ اللَّهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ
(٦٦) وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَالسَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى
عَمَّا يُشْرِكُونَ (٦٧)

57) Yahut şöyle diyecektir:" Allah bana hidayet verseydi, elbette sakınanlardan olurdum".

58) Veya azabı gördüğünde: Keşke benim için bir kez (dönmeye) imkân bulunsa da iyilerden olsam!" demesinden.

59) Hayır (dönemeyeceksin)! Âyetlerim sana gelmişti de sen onları yalanlamış, büyüklük taslamış ve inkârcılardan olmuştun.

60) Kıyamet gününde Allah hakkında yalan söyleyenlerin yüzlerinin kapkara olduğunu görürsün. Kibirlenenlerin kalacağı yer cehennemde değil midir?

61) Allah, takvâ sahiplerini kurtuluşa erdirir. Onlara hiçbir fenalık dokunmaz. Onlar mahzun da olmazlar.

62) Allah her şeyin yaratıcısıdır. O, her şeye vekîldir.

63) Göklerin ve yerin anahtarları (mutlak hükümranlığı) O'nundur. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler var ya, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

64) De ki: Ey cahiller! Bana Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz?

65) (Resûlüm!) Şüphesiz sana da senden öncekilere de şöyle vahyolunmuştur ki: Andolsun (bilfarz) Allah'a ortak koşarsan, işlerin mutlaka boşa gider ve hüsranda kalanlardan olursun!

66) Hayır! Yalnız Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol.

67) Onlar Allah'ı hakkıyla tanıyıp bilemediler. Kıyamet günü bütün yeryüzü O'nun tasarrufundadır. Gökler O'nun kudret eliyle dürülmüş olacaktır. O, müşriklerin ortak koşmalarından yüce ve münezzehtir.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ
يَنْظُرُونَ (٦٨) وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ
الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٦٩) وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ (٧٠) وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى
جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ
وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ
كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ (٧١) قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٢) وَسِيقَ
الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا
وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ
فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ (٧٣) وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا
وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ
أَجْرُ الْعَامِلِينَ (٧٤)

68) Sûr'a üflenince, Allah'ın diledikleri müstesna olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa hepsi ölecektir. Sonra ona bir daha üflenince, bir de ne göresin, onlar ayağa kalkmış bakıyorlar!
69) Yeryüzü, Rabbinin nûru ile aydınlanır, kitap konulur, peygamberler ve şahitler getirilir ve aralarında hakkaniyetle hüküm verilir. Onlara asla zulmedilmez.
70) Herkes ne yaptıysa, karşılığı tastamam verilir. Allah, onların yaptıklarını en iyi bilendir.
71) O küfredenler, bölük halinde cehenneme sürülür. Nihayet oraya geldikleri zaman kapıları açılır, bekçileri onlara: Size, içinizden Rabbinizin âyetlerini okuyan ve bugüne kavuşacağınızı ihtar eden peygamberler gelmedi mi? derler. "Evet geldi" derler ama, azap sözü kâfirlerin üzerine hak olmuştur.
72) Onlara: İçinde ebedî kalacağınız cehennemin kapılarından girin; kibirlenenlerin yeri ne kötü! denilir.
73) Rablerine karşı gelmekten sakınanlar ise, bölük bölük cennete sevk edilir, oraya varıp da kapıları açıldığında bekçileri onlara: Selam size! Tertemiz geldiniz. Artık ebedî kalmak üzere girin buraya, derler.
74) Onlar: Bize verdiği sözde sadık olan ve bizi, dilediğimiz yerinde oturacağımız bu cennet yurduna vâris kılan Allah'a hamdolsun. İyi amelde bulunanların mükâfatı ne güzelmiş! derler.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٧٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم (١) تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (٢) غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ (٣) مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ (٤) كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ (٥) وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (٦) الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (٧)

75) Melekleri görürsün ki, Rablerine hamd ile tesbih ederek Arş'ın etrafını kuşatmışlardır. Artık aralarında adaletle hükmolunmuş ve "alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun" denilmiştir.

40- el-MÜ'MİN SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 85 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Hâ. Mîm.
2) Bu Kitap mutlak galip, hakkıyla bilen, lütuf sahibi Allah tarafından indirilmiştir.
3) O, günahı bağışlayan, tevbeyi kabul eden, azabı çetin,lütuf sahibi Allah'tandır ki. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur, dönüş ancak O'nadır.
4) İnkâr edenler müstesna, hiç kimse Allah'ın âyetleri hakkında tartışmaz. Onların şehirlerde (rahatlıkla) gezip dolaşması seni aldatmasın.
5) Onlardan önce Nuh kavmi ve bunlardan sonraki topluluklar da (peygamberlerini) engellemeye, her ümmet kendi peygamberini yakalamaya azmetmişti. Bâtılı hakkın yerine koymak için mücadele etmişlerdi. Bunun üzerine ben onları kıskıvrak yakaladım. İşte, cezalandırmamın nasıl olduğunu gör!
6) İnkâr edenlerin cehennem ehli olduklarına dair Rabbinin sözü böylece gerçekleşti.
7) Arş'ı yüklenen ve bir de onun çevresinde bulunanlar (melekler), Rablerini hamd ile tesbih ederler, O'na iman ederler. Müminlerin de bağışlanmasını isterler: Ey Rabbimiz! Senin rahmet ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O halde tevbe eden ve senin yoluna gidenleri bağışla, onları cehennem azabından koru! (derler).

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُم وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
(٨) وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٩) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ
إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ (١٠) قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ
وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ
سَبِيلٍ (١١) ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ
يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ (١٢) هُوَ
الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا
يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ (١٣) فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (١٤) رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ
يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
التَّلَاقِ (١٥) يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ
شَيْءٌ لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ (١٦)

8) Rabbimiz! Onları da, onların atalarından, zevcelerinden, nesillerinden iyi olanları da kendilerine vâdettiğin Adn cennetlerine koy. Şüphesiz azîz ve hakîm olan sensin!

9) Bir de onları, her türlü kötülüklerden koru. O gün sen kimi kötülüklerden korursan muhakkak ki onu rahmetine mazhar etmiş olursun. Bu en büyük kurtuluştur.

10) İnkâr edenlere şöyle seslenilir: Allah'ın gazabı, sizin kendinize olan kötülüğünüzden elbette daha büyüktür. Zira siz imana davet ediliyorsunuz, fakat inkâr ediyorsunuz.

11) Onlar: Rabbimiz, bizi iki defa öldürdün, iki defa dirilttin. Biz de günahlarımızı itiraf ettik. Bir daha (bu ateşten) çıkmaya yol var mıdır? derler.

12) (Onlara denir ki:) İşte bunun sebebi şudur: Tek Allah'a ibadete çağrıldığı zaman inkâr edersiniz. O'na ortak koşulunca (bunu) tasdik edersiniz. Artık hüküm, yücelerin yücesi Allah'ındır.

13) Size âyetlerini gösteren, sizin için gökten rızık indiren O'dur. Allah'a yönelenden başkası ibret almaz.

14) Haydi, kâfirlerin hoşuna gitmese de Allah'a, Allah için dindar ve ihlâslı olarak dua edin!

15) Dereceleri yükselten, Arş'ın sahibi Allah, kavuşma günüyle korkutmak için kullarından dilediğine iradesiyle ilgili vahyi indirir.

16) O gün onlar (kabirlerinden) meydana çıkarlar. Onların hiçbir şeyi Allah'a gizli kalmaz. Bugün hükümranlık kimindir? Kahhâr olan tek Allah'ındır.

الْيَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ (١٧) وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ إِذْ الْقُلُوبُ
لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِينَ مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ
يُطَاعُ (١٨) يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ
(١٩) وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا
يَقْضُونَ بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (٢٠) أَوَ لَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ كَانُوا
مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمْ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ
(٢١) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمْ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢٢)
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٢٣) إِلَى
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ (٢٤) فَلَمَّا
جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ
وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (٢٥)

17) Bugün herkese kazandığının karşılığı verilir. Bugün haksızlık yoktur. Şüphesiz Allah, hesabı çarçabuk görendir.

18) Yaklaşan gün hususunda onları uyar! Çünkü o onda dehşet içinde yutkunurken yürekleri ağızlarına gelmiştir. Zalimlerin ne dostu ne de sözü dinlenir şefaatçısı vardır.

19) Allah, gözlerin hain bakışını ve kalplerin gizlediğini bilir.

20) Allah, adaletle hükmeder. O'nu bırakıp taptıkları ise, hiçbir şeye hükmedemezler. Şüphesiz Allah, hakkıyla işiten ve görendir.

21) Onlar, yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin âkıbetinin nasıl olduğunu görsünler! Onlar, kuvvet ve yeryüzündeki eserleri yönünden bunlardan daha da üstündüler. Böyleyken Allah onları günahları yüzünden yakaladı. Onları Allah'ın gazabından koruyan da olmadı.

22) Bunun sebebi, peygamberleri kendilerine apaçık mucizeler getirdikleri halde, inkâr etmeleri idi. Allah da kendilerini tutup yakalayıverdi. Doğrusu O, kuvvetlidir; azabı da pek çetindir.

23) Andolsun ki biz Musa'yı mucizelerimiz ve apaçık hüccetle, gönderdik.

24) Firavun'a,Hâmân'a ve Karun'a da onlar: "Bu, çok yalancı bir sihirbazdır! "dediler.

25) İşte o (Musa), tarafımızdan kendilerine hakkı getirince: Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün, kadınları sağ bırakın! dediler. Ama kâfirlerin tuzağı elbette boşa çıkar.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ (٢٦)
وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا
يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ (٢٧) وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ
فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ
وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ (٢٨) يَاقَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ
جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا
سَبِيلَ الرَّشَادِ (٢٩) وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَاقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ (٣٠) مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ
وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا
لِلْعِبَادِ (٣١) وَيَاقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ
(٣٢) يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ
وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ (٣٣)

26) Firavun: Bırakın beni, dedi. Musa'yı öldüreyim; (Kurtarabilirse) Rabbine yalvarsın! Çünkü ben onun, dininizi değiştireceğinden, yahut yeryüzünde fesat çıkaracağından korkuyorum.
27) Musa da: Ben, hesap gününe inanmayan her kibirliden, benim de Rabbim, sizin de Rabbinize sığındım, dedi.
28) Firavun ailesinden olup, imanını gizleyen bir mümin adam şöyle dedi: Siz bir adamı "Rabbim Allah'tır" diyor diye öldürecek misiniz? Halbuki o, size Rabbinizden apaçık mucizeler getirmiştir. Eğer o yalancı ise yalanı kendisinedir. Eğer doğru söylüyorsa sizi tehdit ettiğinin (azâbın), bir kısmı olsun gelip size çatar. Şüphesiz Allah, haddi aşan, yalancı kimseyi doğru yola eriştirmez.
29) Ey kavmim! Bugün, yeryüzüne hakim kimseler olarak hükümranlık sizindir. Ama Allah'ın azabı bize gelip çatarsa, kim bize yardım eder? Firavun: Ben size kendi görüşümü söylüyorum ve yine size ancak doğru yolu gösteriyorum dedi.
30) İman etmiş olan dedi ki : "Ey kavmim! Doğrusu ben ben üzerinize önceki toplulukların günü gibi, bir günün gelmesinden korkuyorum."
31) "Nuh kavminin, Âd, Semud ve onlardan sonra gelenlerin durumu gibi, Allah, kullarına bir zulüm dileyecek değildir."
32) "Ey kavmim! Gerçekten sizin için o bağrışıp çağrışma gününden, korkuyorum.
33) "O gün arkanıza dönüp kaçacaksınız.Fakat sizi Allah'tan (O'nun azabından) kurtaracak kimse yoktur. Allah kimi saptırırsa, artık onu doğru yola iletecek de yoktur."

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ
مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ
بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ
(٣٤) الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ
كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ
عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ (٣٥) وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَاهَامَانُ
ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ (٣٦) أَسْبَابَ
السَّمَاوَاتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا
وَكَذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءُ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا
كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ (٣٧) وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَاقَوْمِ
اتَّبِعُونِي أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ (٣٨) يَاقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ (٣٩) مَنْ
عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ
ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ
فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ (٤٠)

34) Andolsun ki, (Musa'dan) önce Yusuf da size açık deliller getirmişti ve onun size getirdiği şeyler hakkında şüphe edip durmuştunuz. Nihayet o vefat edince "Allah ondan sonra peygamber göndermez" dediniz. İşte Allah o aşırı giden şüphecileri böyle saptırır.
35) Kendilerine gelmiş hiçbir delil olmadığı halde Allah'ın âyetleri hakkında mücadele edenler gerek Allah yanında, gerekse iman edenler yanında büyük bir nefretle karşılanır. Allah, büyüklük taslayan her zorbanın kalbini işte böyle mühürler.
36) Firavun:" Ey Hâmân, bana yüksek bir kule yap; belki yollara erişirim."
37) "Göklerin yollarına erişirim de Musa'nın Tanrısı'nı görürüm! Doğrusu ben onu, yalancı sanıyorum, dedi. Böylece Firavun'a, yaptığı kötü iş süslü gösterildi ve yoldan saptırıldı. Firavun'un tuzağı tamamen boşa çıktı.
38) O iman eden kimse: Ey kavmim! dedi, siz bana uyun, sizi doğru yola götüreceğim.
39) Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı, geçici bir eğlencedir. Ama ahiret, gerçekten kalınacak yurttur.
40) Kim bir kötülük işlerse, onun kadar ceza görür. Kim de kadın veya erkek, mümin olarak faydalı bir iş yaparsa işte onlar, cennete girecekler, orada onlara hesapsız rızık verilecektir.

وَيَاقَوْمِ مَا لِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجَاةِ وَتَدْعُونَنِي إِلَى النَّارِ
(٤١) تَدْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ (٤٢) لَا جَرَمَ أَنَّمَا
تَدْعُونَنِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ وَأَنَّ
مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ (٤٣)
فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ (٤٤) فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ
بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ (٤٥) النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا
غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ
الْعَذَابِ (٤٦) وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا
نَصِيبًا مِنَ النَّارِ (٤٧) قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا
إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ (٤٨) وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ
لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ
(٤٩)

41) Ey kavmim! Nedir bu hal? Ben sizi kurtuluşa çağırıyorum, siz beni ateşe çağırıyorsunuz.
42) Siz beni, Allah'ı inkâr etmeye ve hiç tanımadığım nesneleri O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, azîz ve çok bağışlayan Allah'a davet ediyorum.
43) Gerçek şu ki, sizin beni davet ettiğiniz şeyin dünyada da ahirette de davete değer bir tarafı yoktur. Dönüşümüz Allah'adır, aşırı gidenler de ateş ehlinin kendileridir.
44) Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah, kullarını çok iyi görendir.
45) Nihayet Allah, onların kurdukları tuzakların kötülüklerinden bu zatı korudu, Firavun'un kavmini ise kötü azap kuşatıverdi.
46) Onlar sabah akşam o ateşe sokulurlar. Kıyametin kopacağı gün de: Firavun ailesini azabın en çetinine sokun (denilecek)!
47) (Kâfirler) ateşin içinde birbirleriyle çekişirlerken zayıf olanlar, o büyüklük taslayanlara: Biz size uymuştuk. Şimdi ateşin birazını bizden savabilir misiniz? derler.
48) O büyüklük taslayanlar ise: Doğrusu hepimiz bunun içindeyiz. Şüphe yok ki Allah kulları arasında vereceği hükmü verdi, derler.
49) Ateşte bulunanlar cehennem bekçilerine: Rabbinize dua edin, bizden, bir gün olsun azabı hafifletsin! diyecekler.

قَالُوا أَوَ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَى قَالُوا
فَادْعُوا وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ (٥٠) إِنَّا لَنَنصُرُ
رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ
(٥١) يَوْمَ لَا يَنفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ
سُوءُ الدَّارِ (٥٢) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي
إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ (٥٣) هُدًى وَذِكْرَى لِأُولِي الْأَلْبَابِ
(٥٤) فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ (٥٥) إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ
فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا
كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
(٥٦) لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٥٧) وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى
وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ
قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ (٥٨)

50) (Bekçiler:) Size peygamberleriniz açık açık deliller getirmediler mi? derler. Onlar da: Getirdiler, cevabını verirler. (Bekçiler ise): O halde kendiniz yalvarın, derler. Halbuki kâfirlerin yalvarması boşunadır.
51) Şüphesiz peygamberlerimize ve iman edenlere, hem dünya hayatında, hem şahitlerin şahitlik edecekleri günde yardım ederiz.
52) O gün zalimlere, özür dilemeleri hiçbir fayda sağlamaz. Artık lânet de onlarındır, kötü yurt da onlarındır!
53) Andolsun ki biz Musa'ya hidayeti verdik ve İsrailoğullarına, o Kitab'ı miras bıraktık.
54) O, akıl sahipleri için bir öğüt ve doğruluk rehberidir.
55) (Resûlüm!) Şimdi sen sabret. Çünkü Allah'ın vâdi gerçektir. Günahının bağışlanmasını iste. Akşam-sabah Rabbini hamd ile tesbîh et.
56) Kendilerine gelmiş kesin bir delil olmaksızın, Allah'ın âyetleri hakkında münakaşa edenler var ya, hiç şüphe yok ki, onların kalplerinde, asla yetişemeyecekleri bir büyüklük hevesinden başka bir şey yoktur. Sen Allah'a sığın. Kuşkusuz O, işiten ve görendir.
57) Elbette göklerin ve yerin yaratılması, insanların yaratılmasından daha büyük bir şeydir. Fakat insanların çoğu bilmezler.
58) Körle gören, inanıp iyi amellerde bulunanla kötülük yapan bir olmaz. Ne kadar az düşünüyorsunuz!

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يُؤْمِنُونَ (٥٩) وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ
الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ
(٦٠) اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ
مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يَشْكُرُونَ (٦١) ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ فَأَنَّا تُؤْفَكُونَ (٦٢) كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا
بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ (٦٣) اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ
قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ
مِنْ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ
(٦٤) هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٦٥) قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ
الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي
وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٦٦)

59) Kıyamet günü mutlaka gelecektir, bunda hiç şüphe yoktur. Fakat insanların çoğu buna inanmazlar.
60) Rabbiniz şöyle buyurdu: Bana dua edin, kabul edeyim. Çünkü bana ibadeti bırakıp büyüklük taslayanlar aşağılanarak cehenneme gireceklerdir.
61) İçinde dinlenesiniz diye geceyi, görmeniz için de gündüzü yaratan Allah'tır. Şüphesiz Allah, insanlara karşı lütufkârdır. Fakat insanların çoğu şükretmezler.
62) İşte O, her şeyin yaratıcısı olan Rabbiniz Allah'dır. O'ndan başka tanrı yoktur. O halde nasıl olup da döndürülüyorsunuz!
63) Allah'ın âyetlerini inatla inkâr edenler işte (haktan) böyle döndürülür.
64) Yeri sizin için yerleşim alanı, göğü de bir bina kılan, size şekil verip de şeklinizi güzel yapan ve sizi temiz besinlerle rızıklandıran Allah'tır. İşte Allah, sizin Rabbinizdir. Alemlerin Rabbi Allah, yücelerden yücedir.
65) O daima diridir; O'ndan başka hiçbir tanrı yoktur. O halde dinde ihlâslı ve samimi kişiler olarak O'na dua edin. Her türlü övgü âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur.
66) (Resûlüm)! De ki: Bana Rabbimden apaçık deliller gelince, sizin Allah'ı bırakıp o taptıklarınıza kulluk etmem bana yasaklandı ve bana âlemlerin Rabbine teslim olmam emredildi.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا
وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ
تَعْقِلُونَ (٦٧) هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَى أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٦٨) أَلَمْ تَرَى إِلَى الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرَفُونَ (٦٩) الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٧٠)
إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ (٧١) فِي
الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ (٧٢) ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا
كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ (٧٣) مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ
لَمْ نَكُنْ نَدْعُو مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ
(٧٤) ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ
وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ (٧٥) ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ
فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (٧٦) فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا
يُرْجَعُونَ (٧٧)

67) Sizi topraktan, sonra meniden, sonra alakadan (aşılanmış yumurtadan) yaratan sonra bebek olarak çıkaran, sonra sizi güçlü kuvvetli bir çağa erişmeniz, sonra da ihtiyarlamanız -ki içinizden daha önce vefat edenler de vardır- ve belli bir vakte ulaşmanız için sizi yaşatan O'dur. Umulur ki düşünürsünüz.

68) O, hem dirilten hem de öldürendir. O, herhangi bir işin olmasını dilediği zaman yalnız "Ol!" der, o da oluverir.

69) Allah'ın âyetleri hakkında tartışanlara bakmadın mı? Nasıl döndürülüyorlar!

70) Onlar, Kitab'ı ve peygamberlerimize gönderdiklerimizi yalanlayanlardır. Onlar yakında (gerçeği) anlayacaklar!

71) O zaman boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu halde, sürüklenecekler,

72) Kaynar suda,sonra da ateşte yakılacaklardır.

73) Sonra onlara: Allah'ı bırakıp da koştuğunuz ortaklar nerededir? denilecek.

74) O Allah'tan başka (taptıklarınız). Onlar da:"Bizden uzaklaştılar, zaten biz önceleri hiçbir şeye tapmıyorduk", diyecekler.İşte Allah kâfirleri böyle şaşırtır.

75) Bu, sizin yeryüzünde haksız olarak şımarmanızdan ve aşırı derecede sevinip böbürlenmenizden ötürüdür.

76) İçinde ebedî kalmak üzere cehennemin kapılarından girin! Kibirlenenlerin dönüp gidecekleri yer ne çirkindir!

77) Onun için (Resûlüm), sen sabret! Şüphesiz Allah'ın vâdi gerçektir. Onlara söz verdiğimiz azabın bir kısmını ya sana gösteririz, yahut seni daha önce vefat ettiririz. Nasıl olsa onlar bize döneceklerdir.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ (٧٨) اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ (٧٩) وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ
وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ
تُحْمَلُونَ (٨٠) وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ
(٨١) أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي
الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (٨٢) فَلَمَّا
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُون (٨٣) فَلَمَّا رَأَوْا
بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ
(٨٤) فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّةَ اللَّهِ
الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ (٨٥)

78) Andolsun, senden önce de peygamberler gönderdik. Onlardan sana kıssalarını anlattığımız kimseler de var, durumlarını sana bildirmediğimiz kimseler de var. Hiçbir peygamber Allah'ın izni olmaksızın herhangi bir âyeti kendiliğinden getiremez. Allah'ın emri gelince de hak uygulanır ve o zaman bâtılı seçenler hüsrana uğrayacaklardır.
79) Allah, kimine binesiniz, kimini yiyesiniz diye sizin için hayvanları yaratandır.
80) Onlarda sizin için daha nice faydalar vardır. Gönüllerinizdeki bir arzuya, onlara binerek ulaşırsınız. Onların ve gemilerin üstünde taşınırsınız.
81) Allah size âyetlerini gösteriyor. Şimdi, Allah'ın âyetlerinden hangisini inkâr edersiniz?
82) Onlar yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendilerinden öncekilerin sonu nasıl olmuştur, görsünler! Öncekiler bunlardan daha çoktu, kuvvetçe ve yeryüzündeki eserleri bakımından da daha sağlam idiler. Fakat kazandıkları şeyler onlara asla fayda vermemiştir.
83) Peygamberleri onlara apaçık bilgiler getirince, onlar kendilerinde bulunan (beşeri) bilgiye güvendiler (onu alaya aldılar). Alaya aldıkları şey kendilerini boğuverdi.
84) Artık o çetin azabımızı gördükleri zaman: Allah'a inandık ve O'na ortak koştuğumuz şeyleri inkâr ettik, derler.
85) Fakat azabımızı gördükleri zaman imanları kendilerine bir fayda vermeyecektir. Allah'ın kulları hakkında süregelen âdeti budur. İşte o zaman kâfirler hüsrana uğrayacaklardır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم (١) تَنزِيلٌ مِنْ الرَّحْمَانِ الرَّحِيمِ (٢) كِتَابٌ فُصِّلَتْ
آيَاتُهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ (٣) بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ
أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ (٤) وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا
تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي آذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ
فَاعْمَلْ إِنَّنَا عَامِلُونَ (٥) قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَى
إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ
وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ (٦) الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ (٧) إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (٨) قُلْ أَئِنَّكُمْ
لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ
أَندَادًا ذَلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٩) وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِنْ
فَوْقِهَا وَبَارَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً
لِلسَّائِلِينَ (١٠) ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ
لَهَا وَلِلْأَرْضِ اِئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ (١١)

41- FUSSİLET SURESİ

(Mekke'de inmiştir, 54 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Hâ. Mîm.
2) (Kur'an) rahmân ve rahîm olan Allah katından indirilmiştir.
3) (Bu,) bilen bir kavim için, âyetleri Arapça okunarak açıklanmış bir kitaptır.
4) Bu kitap müjdeleyici ve uyarıcıdır. Fakat onların çoğu yüz çevirdi. Artık dinlemezler.
5) Ve dediler ki: Bizi çağırdığın şeye karşı kalplerimiz kapalıdır. Kulaklarımızda da bir ağırlık vardır. Bizimle senin aranda bir perde bulunmaktadır. Onun için sen (istediğini) yap, biz de yapmaktayız!
6) De ki: Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Bana ilâhınızın bir tek İlâh olduğu vahy olunuyor. Artık O'na yönelin, O'ndan mağfiret dileyin. Ortak koşanların vay haline!
7) Onlar zekâtı vermezler; ahireti inkâr edenler de onlardır.
8) Şüphesiz iman edip iyi iş yapanlar için tükenmeyen bir mükâfat vardır.
9) De ki: Gerçekten siz, yeri iki günde yaratanı inkâr edip O'na ortaklar mı koşuyorsunuz? O, âlemlerin Rabbidir.
10) O, yeryüzüne sabit dağlar yerleştirdi. Orada bereketler yarattı ve orada tam dört günde isteyenler için fark gözetmeden gıdalar takdir etti.
11) Sonra duman halinde olan göğe yöneldi, ona ve yerküreye: İsteyerek veya istemeyerek, gelin! dedi. İkisi de "İsteyerek geldik" dediler.

فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ
سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذَلِكَ
تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (١٢) فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنذَرْتُكُمْ
صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ (١٣) إِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ
مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ
شَاءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (١٤)
فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ
أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ
مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (١٥) فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَى وَهُمْ لَا يُنْصَرُونَ
(١٦) وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى
فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
(١٧) وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ (١٨) وَيَوْمَ
يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ (١٩) حَتَّى إِذَا
مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٠)

12) Böylece onları, iki günde yedi gök olarak yarattı ve her göğe görevini vahyetti. Ve biz, yakın semâyı kandillerle donattık, bozulmaktan da koruduk. İşte bu, azîz, alîm Allah'ın takdiridir.
13) Eğer onlar yüz çevirirlerse de ki: İşte sizi Ad ve Semûd'un başına gelen kasırgaya benzer bir kasırgaya karşı uyarıyorum!
14) Peygamberler onlara: Önlerinden ve arkalarından gelerek Allah'tan başkasına kulluk etmeyin, dedikleri zaman, "Rabbimiz dileseydi elbette melekler indirirdi. Onun için biz sizinle gönderilen şeyleri inkâr ediyoruz" demişlerdi.
15) Ad kavmine gelince, yeryüzünde haksız yere büyüklük tasladılar ve: Bizden daha kuvvetli kim var? dediler. Onlar kendilerini yaratan Allah'ın, onlardan daha kuvvetli olduğunu görmediler mi? Onlar bizim âyetlerimizi (mucizelerimizi) inkâr ediyorlardı.
16) Bundan dolayı biz de onlara dünya hayatında zillet azâbını tattırmak için o uğursuz günlerde soğuk bir rüzgâr gönderdik. Ahiret azabı elbette daha çok rüsvay edicidir. Onlara yardım da edilmez.
17) Semûd'a gelince onlara doğru yolu gösterdik, ama onlar körlüğü doğru yola tercih ettiler. Böylece yapmakta oldukları kötülükler yüzünden alçaltıcı azabın yıldırımı onları çarptı.
18) İnananları kurtardık. Onlar (Allah'tan) korkuyorlardı.
19) Allah'ın düşmanları, ateşe sürülmek üzere toplandıkları gün, hepsi bir araya getirilirler.
20) Nihayet oraya geldikleri zaman kulakları, gözleri ve derileri, işledikleri şeye karşı onların aleyhine şahitlik edecektir.

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
أَنطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
(٢١) وَمَا كُنتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا
أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ
كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ (٢٢) وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ
بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ (٢٣) فَإِنْ
يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ
الْمُعْتَبِينَ (٢٤) وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ
مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ (٢٥)
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ
لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ (٢٦) فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٧) ذَلِكَ جَزَاءُ
أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ (٢٨) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا
الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا
لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ (٢٩)

21) Derilerine: Niçin aleyhimize şahitlik ettiniz? derler. Onlar da: Her şeyi konuşturan Allah, bizi de konuşturdu. İlk defa sizi o yaratmıştır. Yine O'na döndürülüyorsunuz, derler.
22) Siz ne kulaklarınızın, ne gözlerinizin, ne de derilerinizin aleyhinize şahitlik etmesinden sakınmıyordunuz, yaptıklarınızdan çoğunu Allah'ın bilmeyeceğini sanıyordunuz.
23) Rabbiniz hakkında beslediğiniz zan var ya, işte sizi o mahvetti ve ziyana uğrayanlardan oldunuz.
24) Şimdi eğer dayanabilirlerse, onların yeri ateştir. Ve eğer (tekrar dünyaya dönüp Allah'ı) hoşnut etmek isterlerse, memnun edilecek değillerdir.
25) Biz onlara birtakım arkadaşlar musallat ettik de onlar önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bunlara süslü gösterdiler. Kendilerinden önce gelip geçmiş olan cinler ve insanlar için (uygulanan) azap onlara da gerekli olmuştur. Kuşkusuz onlar hüsrana düşenlerdi.
26) İnkâr edenler: Bu Kur'an'ı dinlemeyin, okunurken gürültü yapın. Umulur ki bastırırsınız, dediler.
27) O inkâr edenlere şiddetli bir azabı tattıracağız ve onları yaptıklarının en kötüsüyle cezalandıracağız.
28) İşte bu, Allah düşmanlarının cezası, ateştir. Ayetlerimizi inkâr etmelerinden dolayı, orada onlara ceza olarak ebedî kalacakları yurt (cehennem) vardır.
29) Kâfirler cehennemde: Rabbimiz! Cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları bize göster de aşağılanmışlardan olsunlar diye onları ayaklarımızın altına alalım! diyecekler.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمْ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي
كُنْتُمْ تُوعَدُونَ (٣٠) نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا
تَدَّعُونَ (٣١) نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ (٣٢) وَمَنْ أَحْسَنُ
قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ (٣٣) وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ
بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ
حَمِيمٌ (٣٤) وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا
ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ (٣٥) وَإِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ
فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٣٦) وَمِنْ آيَاتِهِ
اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا
لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ
(٣٧) فَإِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ
بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ (٣٨)

30) Şüphesiz, Rabbimiz Allah'tır deyip, sonra dosdoğru yolda yürüyenlerin üzerine melekler iner. Onlara: Korkmayın, üzülmeyin, size vâdolunan cennetle sevinin! derler.
31) Biz dünya hayatında da, ahirette de sizin dostlarınızız.Orada sizin için canlarınızın çektiği her şey var ve istediğiniz her şey orada sizin için hazırdır.
32) Gafûr ve rahîm olan Allah'ın ikramı olarak.
33) (İnsanları) Allah'a çağıran, iyi iş yapan ve "Ben müslümanlardanım" diyenden kimin sözü daha güzeldir?
34) İyilikle kötülük bir olmaz, Sen (kötülüğü) en güzel bir şekilde önle. O zaman seninle arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki candan bir dost olur.
35) Buna (bu güzel davranışa) ancak sabredenler kavuşturulur; buna ancak (hayırdan) büyük nasibi olan kimse kavuşturulur.
36) Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işiten, bilendir.
37) Gece ve gündüz, güneş ve ay O'nun âyetlerindendir. Eğer Allah'a ibadet etmek istiyorsanız, güneşe de aya da secde etmeyin. Onları yaratan Allah'a secde edin!
38) Eğer insanlar büyüklük taslarlarsa (bilsinler ki) Rabbinin yanında bulunan (melekler) hiç usanmadan, gece gündüz O'nu tesbih ederler.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِي الْمَوْتَى إِنَّهُ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٩) إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا
لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا
يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٤٠)
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ
(٤١) لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ
مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ (٤٢) مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ
(٤٣) وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ
أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ
وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى
أُوْلَئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ (٤٤) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى
الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ
بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ (٤٥) مَنْ عَمِلَ
صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ
(٤٦)

39) Senin yeryüzünü kupkuru görmen de Allah'ın âyetlerindendir. Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman, harekete geçip kabarır. Ona can veren, elbette ölüleri de diriltir. O, her şeye kadirdir.
40) Âyetlerimiz hakkında doğruluktan ayrılıp eğriliğe sapanlar bize gizli kalmaz. O halde, ateşin içine atılan mı daha iyidir, yoksa kıyamet günü güvenle gelen mi? Dilediğinizi yapın! Kuşkusuz O, yaptıklarınızı görmektedir.
41) Kendilerine Kitap geldiğinde onu inkâr edenler (şüphesiz bunun sonucuna katlanacaklardır). Halbuki o, eşsiz bir kitaptır.
42) Ona önünden de ardından da bâtıl gelemez. O, hikmet sahibi, çok övülen Allah'tan indirilmiştir.
43) (Resûlüm!) Sana söylenen, senden önceki peygamberlere söylenmiş olandan başka bir şey değildir. Elbette ki senin Rabbin, hem mağfiret sahibi hem de acı bir azap sahibidir.
44) Eğer biz onu, yabancı dilden bir Kur'an kılsaydık, diyeceklerdi ki: Ayetleri tafsilatlı şekilde açıklanmalı değil miydi? Arab'a yabancı dilden (kitap) olur mu? De ki: O, inananlar için doğru yolu gösteren bir kılavuzdur ve şifadır. İnanmayanlara gelince, onların kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur'an onlara kapalıdır. (Sanki) onlara uzak bir yerden bağırılıyor (da Kur'an'da ne söylendiğini anlamıyorlar.)
45) Andolsun biz Musa'ya Kitab'ı verdik, onda da ayrılığa düşüldü. Eğer Rabbinden bir söz geçmiş olmasaydı, aralarında derhal hükmedilirdi (işleri bitirilirdi). Onlar Kur'an hakkında derin bir şüphe içindedirler.
46) Kim iyi bir iş yaparsa, bu kendi lehinedir. Kim de kötülük yaparsa aleyhinedir. Rabbin kullara zulmedici değildir.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
شُرَكَائِي قَالُوا آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ (٤٧) وَضَلَّ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُمْ مِنْ
مَحِيصٍ (٤٨) لَا يَسْأَمُ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ
مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ (٤٩) وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ
بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً
وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْنَى فَلَنُنَبِّئَنَّ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ (
٥٠) وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا
مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ (٥١) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ
مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ
بَعِيدٍ (٥٢) سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى
يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ (٥٣) أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ مُحِيطٌ (٥٤)

47) Kıyamet gününün bilgisi, O'na havale edilir. O'nun bilgisi dışında hiçbir meyve (çekirdeği) kabuğunu yarıp çıkamaz, hiçbir dişi gebe kalmaz ve doğurmaz. Allah onlara: Ortaklarım nerede! diye seslendiği gün: Buna dair bizden hiçbir şahit olmadığını sana arzederiz, derler.
48) Böylece önceden yalvarıp durdukları onlardan uzaklaşmıştır. Kendilerinin kaçacak yerleri olmadığını anlamışlardır.
49) İnsan hayır istemekten usanmaz. Fakat kendisine bir kötülük dokunursa hemen ümitsizliğe düşer, üzülüverir.
50) Andolsun ki, kendisine dokunan bir zarardan sonra biz ona bir rahmet tattırırsak: Bu, benim hakkımdır, kıyametin kopacağını sanmıyorum, Rabbime döndürülmüş olsam bile muhakkak O'nun katında benim için daha güzel şeyler vardır, der. Biz, inkâr edenlere yaptıklarını mutlaka haber vereceğiz ve muhakkak onlara ağır azaptan tattıracağız.
51) İnsana bir nimet verdiğimiz zaman (bizden) yüz çevirir ve yan çizer. Fakat ona bir şer dokunduğu zaman da yalvarıp durur.
52) De ki: Ne dersiniz, eğer o (Kur'an), Allah tarafından ise siz de onu inkâr etmişseniz o zaman (haktan) uzak bir aynlığa düşenden daha sapık kim vardır?
53) İnsanlara ufuklarda ve kendi nefislerinde âyetlerimizi göstereceğiz ki onun (Kur'an'ın) gerçek olduğu, onlara iyice belli olsun. Rabbinin her şeye şahit olması, yetmez mi?
54) Dikkat edin; onlar, Rablerine kavuşma konusunda şüphe içindedirler. Bilesiniz ki O, her şeyi (ilmiyle) kuşatmıştır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم (١) عسق (٢) كَذَلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٣) لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ (٤) تَكَادُ السَّمَاوَاتُ
يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ
وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ (٥) وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ
عَلَيْهِمْ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ (٦) وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ
الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ (٧)
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ
فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ (٨) أَمِ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٩) وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ
فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ
(١٠)

42- eş-ŞURA SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 53 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ha, Mim.

2) Ayn, Sin, Kaf.

3) Azîz, Hakîm Allah, sana ve senden öncekilere böyle vahyetmektedir.

4) Göklerde ve yerde olanlar O'nundur. Şüphesiz O, Aliyy'dir, Azîm'dir.

5) Gökler, neredeyse üstlerinden çatlayıp-parçalanacaklar; melekler de Rablerini hamd ile tesbih ederler, yeryüzünde olanlara mağfiret dilerler. Şunu bilin ki, gerçekten Allah Ğafûr, Rahîm O'dur.

6) O'nun dışında veliler edinenlere gelince; Allah onların üzerinde gözetleyicidir. Sen ise onların üzerinde bir vekil değilsin.

7) Hem şehirlerin anasını ve onun etrafında bulunanları uyarıp korkutasın, hem de kendisinde şüphe bulunmayan toplanma günü ile uyarıp korkutasın diye, sana da böylece arapça bir Kur'an vahyettik. Bir bölümü cennette, bir bölümü çılgınca yanan ateşin içerisindedirler.

8) Eğer Allah dileseydi, elbette onları tek bir ümmet kılardı. Fakat dilediği kimseyi rahmetine girdirir. Zalimlere gelince; onlar için ne bir veli vardır, ne bir yardımcı.

9) Yoksa O'nun dışında bir takım veliler mi edindiler? İşte Allah; veli O'dur, ölüleri dirilten O'dur. Şüphesiz O, her şeye kadirdir.

10) Herhangi bir şey hakkında ihtilafa düşerseniz, onun hakkında hüküm vermek Allah'ındır. İşte Rabbim olan Allah. Ben O'na tevekkül ettim ve yalnızca O'na dönüp-yönelirim.

1-2) Hurufu mukatta' denilen bu harfler hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.

3) Ey Muhammed! Galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah, sana ve senden önceki nebi ve rasullere böyle vahyetmektedir. Dinin üç temeli olan yalnızca Allah'a ibadet etme, nebi ve rasul gönderme ve öldükten sonra dirilmeyi vahyettik. Allah, düşmanlarından intikam alma bakımından aziz, dostlarına karşı en güzel tedbirleri aldırtma bakımından hakimdir.

4) Yedi kat göklerde ve yedi kat yerlerde olanlar ile bu ikisi arasında olanlar O'nundur. Kâinatta ne varsa hepsi O'nun mülkü, O'nun mahluku ve kuludur. Şüphesiz O, mahlukatının üstünde yücedir, büyüklük ve azamette tektir. Yarattıklarını sonsuz hikmetle yaratır.

5) Allah'ın azametinden ve müşriklerin, *'Allah çocuk edindi!'* şeklinde söyledikleri sözün kötülüğünden gökler, neredeyse üstlerinden çatlayıp-parçalanacaklar ve insanların üzerine dökülüverecekler. Melekler de Rablerini hamd ile tesbih ederler, O'nu her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak yüceltirler, secdeye kapanırlar, yeryüzünde bulunan mü'minlerin, günahlarının bağışlanması için Allah'tan mağfiret dilerler. Ey insanlar! Şunu iyi bilin ki, gerçekten Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir. Zira inkârlarına ve isyanlarına rağmen onları hemen cezalandırmaz.

6) Allah'ın dışında bir takım varlıkları, putları, ilahları, tağutları veli-dost edinerek Allah'a şirk koşan kimselere gelince; şunu iyi bilsinler ki, Allah onların üzerinde gözetleyicidir. Onların yaptıklarını tek tek kayda geçmektedir. Ahiret gününde onlara yaptıklarını gösterecek ve onları hesaba çekecektir. Ey Muhammed! Sen onların amellerinin başına görevli kılınmadın ki, onları imana zorlayasın. Sen sadece bir uyarıcısın. Onların amellerinin karşılığını da sen verecek değilsin. Dolayısıyla sen sadece tebliğ et, yeter.

7) E Muhammed! Hem şehirlerin anası olan Mekke halkını. onun etrafında bulunanları ve tüm insanları ve cinleri uyarıp korkutasın, hem de gerçekleşeceğinde şüphe bulunmayan hesap, mükafat ve ceza için toplanılacak olan ahiret günü ile uyarıp korkutasın diye, senden önceki nebi ve rasullere kendi dilleriyle vahyettiğimiz gibi sana da böylece arap diliyle indirilmiş olup, herhangi bir kapalılığı olmayan, üslup, belağat ve beyan bakımından eşi ve benzeri bulunmayan, mucize bir Kur'an vahyettik. O gün dünyada iken iman edip salih amel işleyenler nimetler içerisinde cennette, iman etmeyip şirk, küfür ve zulüm işleyenler ise çılgınca yanan ateşin içerisindedirler.

8) Eğer Allah dileseydi, elbette tüm insanları tek bir ümmet, hidayete ermiş, tek bir dine ve tek bir millete yani İslâm dinine mensup kılardı. Veya tam tersi tüm insanları şirk ve küfür bataklığına mahkum ederdi. Fakat O, hikmet sahibidir. O, sadece ne faydalı ise onu yapar. Kimin hidayeti seçeceğini bilirse, onu hidayete erdirir ve bu sebeple onu cennetine sokar. Kimin de sapıklığı seçeceğini bilirse, onu saptırır ve böylece onu cehenneme sokar. Kimseye iman etme veya inkâr etme hususunda baskı yapmaz. Herkes hür iradesiyle tercihini yapar. Zalim, müşrik ve kâfirlere gelince; kıyamet günü onlar için ne bir veli–dost vardır, ne de azaptan koruyacak bir yardımcı.

9) Yoksa o zalim, müşrik ve kâfirler, Allah'ın dışında bir takım veliler-dostlar, ilahlar mı edindiler? Onlardan yardım diliyor, onların destek ve şefaatlerini mi istiyorlar? İşte Allah; gerçek veli-dost O'dur. O'ndan başka dost yoktur. Ölüleri dirilten de O'dur. Sizin taptıklarınız ne diriltmiş göstersenize!? Kendilerine bile faydaları yok. Şüphesiz Allah, her şeye kadirdir. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz.

10) Ey iman edenler! Din ve dünya işlerinden herhangi bir şey hakkında ihtilafa düşerseniz, onun hakkında hüküm vermek yalnızca Allah'ın hakkıdır. Allah o konuda ya Kur'an ile ya da Rasulü'nün sünneti ile hükmeder. Kur'an ve sahih sünnette hüküm bildirilmeyen konularda Kur'an ve sahih sünnete aykırı olmamak şartıyla ictihad yapabilirsiniz. İşte bu sıfatlarla nitelenen, ölüleri dirilten ve ihtilaf edenler arasında hükmeden yüce Allah benim Rabbim, dostum ve işimin sahibidir. Ben bütün işlerimde yalnızca O'na tevekkül ettim ve yalnızca O'na dönüp-yönelirim. Önüme çıkan bütün müşkil ve zorluklarda, O'ndan başka kimseye değil, sadece O'na başvururum. Meşru olan tedbirleri aldıktan sonra, tedbirlerime değil yine yalnızca O'na güvenirim.

فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (١١) لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (١٢)
شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا
إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا
الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ
إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ (١٣)
وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا
كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ
مُرِيبٍ (١٤) فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ
لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ
لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (١٥)

11) O, göklerin ve yerin yaratıcısıdır. Size kendi nefislerinizden eşler, davarlardan da çiftler var etti. O, sizi bu yolla üretip çoğaltıyor. O'nun benzeri gibi olan hiç bir şey yoktur. Şüphesiz O, Semî'dir, Basîr'dir.

12) Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur. O, dilediğine rızkı genişletip-yayar ve kısar da. Çünkü O, her şeyi en iyi bilendir.

13) O: *'Dini dosdoğru ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin.'* diye dinden Nuh'a vasiyet ettiğini ve sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya vasiyet ettiğimizi size de şeriat yaptı. Senin kendilerini çağırdığın şey, müşriklere ağır geldi. Allah, dilediğini buna seçer ve içten kendisine yöneleni hidayete erdirir.

14) Onlar, kendilerine ilim geldikten sonra, yalnızca aralarındaki tecavüz ve haksızlık dolayısıyla ayrılığa düştüler. Eğer Rabbinden, belirli bir süreye kadar bir söz geçmiş olmasaydı, muhakkak aralarında hüküm verilmişti. Şüphesiz onların ardından Kitaba mirasçı olanlar ise, elbette onun hakkında bir şüphe ve tereddüt içindedirler.

15) Şu halde, sen bundan dolayı davet et ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Onların arzularına uyma ve de ki: *"Allah'ın indirdiği her kitaba iman ettim. Aranızda adaletli davranmakla emrolundum. Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bizim, sizin amelleriniz sizindir. Bizimle sizin aranızda artık bir delile gerek yoktur. Allah hepimizi bir arada toplayacaktır ve dönüş yalnız O'nadır."*

11) Allah, yedi gökleri ve yedi yerleri, daha önce benzerleri yokken yaratıp vücuda getirendir. Size kudretiyle, kendi nefislerinizden yani Ademoğlundan eşler, deve, sığır, koyun ve keçi gibi davarlardan da erkek ve dişi türler var etti. Allah, sizi doğum yoluyla üretip çoğaltıyor. Eğer Allah erkeği ve dişiyi yaratmasaydı, ne üreme, ne de doğum olurdu. Yüce Allah'ın eşi, dengi ve benzeri gibi olan hiç bir şey yoktur. Ne zatında, ne sıfatlarında, ne fiillerinde benzeri yoktur. O, birdir, tektir, her şey O'na muhtaçtır. O hiçbir şeye muhtaç değildir. Hiçbir şey Allah gibi değildir. Allah büyüklük ve azametinde, hükümranlığında ve isimlerinin güzelliğinde, yarattıklarından hiçbir şeye benzemez. Hiçbir şey de O'na benzetilemez. Allah'ın kemal sıfatları mahlukatın eksik sıfatlarına benzemez. Şüphesiz O, kulların gizli açık sözlerini işiten ve yaptıklarını bilendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.

12) Yedi göklerin ve yedi yerlerin hazinelerinin, yani yağmur, bitki ve diğer ihtiyaçların anahtarları Yüce Allah'ın elindedir. İlahi hikmete göre, dilediğinin rızkını genişletip-yayar, dilediğininkini de kısıp-daraltır. Çünkü Allah, her şeyi en iyi bilendir. Kulları için zenginliğin mi yoksa fakirliğin mi daha hayırlı olduğunu bilir.

13) Ey iman edenler! Allah: *'İslam dniinin emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle dini dosdoğru ayakta tutun ve dinin temel meselelerinde ayrılığa düşmeyin. Onu devamlı koruyun ve yaşatın.'* diye yüce şeriattan ve hanif dininden Nuh'a vasiyet ettiğini ve rasulünüz Muhammed'e vahyettiği şeyleri size açıkladı ve kanun olarak koydu. Şeriatların asıllarından ve ahkamdan İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya *'Yapın!'* diye emrettiği şeyleri de size açıkladı ve kanun olarak koydu. Tüm nebi ve rasullerin ve senin kendilerini çağırdığın yalnızca Allah'a ibadet etme ve O'na hiçbir şeyi şirk koşmama, müşriklere ağır geldi. Allah, kendisini birlemek ve buna iman etmek için kullarından dilediğini seçer ve içten kendisine yöneleni hidayete erdirir. Kendisinden bir rahmet ve lütuf olarak onu dinine muvaffak kılar ve kendisine yaklaştırır.

14) Yahudi, hristiyan ve diğer din mensuplarından bir takım kimseler, kendilerine gönderilen nebi ve rasullerden, aleyhlerine hüccet ve deliler geldikten sonra, yalnızca aralarındaki tecavüz, zulüm, haddi aşma, haksızlık, kıskançlık, çekememezlik, şahsi menfaat ve inat dolayısıyla ayrılığa düştüler. Eğer Rabbinden, kıyamet gününe kadar azaplarının erteleneceğine dair bir söz geçmiş olmasaydı, muhakkak dünyada iken aralarında öldürüleceklerine dair hüküm verilmişti. Yüce Allah her insana seçme ve kabul etme hürriyetini bahşetmiştir. Allah'ın adaleti gereği kimse din konusunda zorlanmaz. Onun için dileyen inanır, dileyen inkâr eder. Şüphesiz onların ardından Tevrat ve İncil'e mirasçı olan ehl-i kitap ise, elbette kitapları hakkında bir şüphe ve tereddüt içindedirler. Çünkü onlar dinleri ve kitapları hakkında, kesin bilgi ve imana sahip değillerdi. Onlar sadece, hüccetsiz ve delilsiz bir şekilde, babalarını ve atalarını taklit eden kimselerdi. Yahudi ve hristiyanlardan sonra kıyamete kadar gelecek olan insanlar, Kur'an'a mirasçı olup ona inanmak ve ona göre yaşamakla yükümlüdürler.

15) Ehl-i kitapta meydana gelen bu ayrılıktan dolayı, ey nebi! İnsanları önceki bütün nebi ve rasullere emrettiğimiz yüce hanif dinine çağırmanı sana emrettik. Şu halde ey Muhammed! Sen bundan dolayı insanları hakka davet et ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Müşrik ve kâfirlerin arzularına, hevalarına uyma, seni çağırdıkları, Allah'ı birlemeye daveti terketmek hususundaki isteklerine uyma ve de ki: *"Allah'ın indirdiği bütün kitaplara iman ettim. Aranızda adaletli davranmakla emrolundum. Allah, bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Yaratma ve mülkte ortağı olmadığı gibi ibadet edilmede de ortağı yoktur. Bu yüzden yalnızca O'na ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Hayır olsun şer olsun bizim amellerimizin karşılığı bizim, sizin amellerinizin karşılığı sizindir. Biz sizin, ne iyi amellerinizden istifade ederiz, ne de kötü amellerinizden zarar görürüz. Bizimle sizin aranızda artık bir delile, tartışma ve münazaraya gerek yoktur. Çünkü hak, gündüz kuşluk vaktindeki güneş gibi ortaya çıkmıştır. Oysa siz kibirlenip inat ediyorsunuz. Allah ahiret gününde hesaba çekmek için hepimizi bir arada toplayacaktır ve dönüş yalnız O'nadır. O, herkese yaptıklarının karşılığını verecektir."*

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ
دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
(١٦) اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا
يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ (١٧) يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا
يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا
الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ
(١٨) اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ
الْعَزِيزُ (١٩) مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي
حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي
الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ (٢٠) أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ
الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢١) تَرَى الظَّالِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ
رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ (٢٢)

16) O'nun çağrısı kabul edildikten sonra, Allah hakkında tartışanların delilleri Rableri katında geçersizdir. Onların üzerinde bir gazap vardır ve şiddetli bir azap onlaradır.

17) Allah hak ile Kitabı ve mizanı indirdi. Ne bilirsin; kıyamet-saati belki de pek yakındır.

18) Ona iman etmeyenler, onun alelacele gelmesini isterler. İman edenler ise, ona karşı bir korku içindedirler ve onun gerçekten bir hak olduğunu bilirler. İyi bilin ki kıyamet-saati hakkında tartışanlar, gerçekten uzak bir sapıklık içindedirler.

19) Allah, kullarına karşı çok lütufkârdır, dilediğine rızık verir. Şüphesiz O, Kaviyy'dir, Azîz'dir.

20) Kim ahiret ekinini isterse, Biz ona kendi ekininde artırmalar yaparız. Kim de dünya ekinini isterse kendisine ondan bir şeyler veririz. Ahirette ise onun hiç bir payı yoktur.

21) Yoksa onların birtakım ortakları mı var ki, Allah'ın izin vermediği şeyleri, dinden kendilerine bir şeriat kıldılar? Eğer ayırdedici söz olmasaydı, elbette aralarında hüküm verilirdi. Gerçekten zalimler için can yakıcı bir azap vardır.

22) Zalimleri kazandıkları dolayısıyla korkuyla titrerlerken görürsün; o da üstlerine çöküvermiştir. İman edip salih amel işleyenler ise, cennet bahçelerindedirler. Onlar için Rableri katında istedikleri her şey vardır. İşte bu, büyük lütfun ta kendisidir.

16) Allah'ın rasulleri vasıtasıyla yaptığı çağrısına cevap verip İslam dinine girdikten veya bu dinin hak bir din olduğuna zahiren teslim olmasa bile, kalben inandıktan sonra, insanların inanmasını, bu dine girmesini engellemek için Allah'ın dini, rasulü ve kitabı hususunda tartışan, onları inkâr eden yahudilerin, hristiyanların ve münafıkların delilleri Rableri katında batıldır, geçersizdir, asılsızdır, uydurmadır. Onların üzerinde dünyada bir gazap ve hışım vardır ve ahiret gününde şiddetli ve çetin bir azap onlaradır.

17) Allah hükümlerinde, haberlerinde ve koyduğu kanunlarda kesin bir doğruluk ve hak ile Kur'an'ı ve diğer ilahi kitapları ve mizanı, yani adalet ve eşitliği indirdi. Allah Kur'an'ı, yeryüzünde adaleti sağlamak, her türlü zulmü önlemek, Allah'tan başkasına ibadeti kaldırıp sadece Yüce Allah'a ibadet edilmesini sağlamak, hüküm ve kanunda her işin çözümünü Allah'ın emirlerine göre halletmek, böylece insanlığı olgunluğa ulaştırmak, dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamak amacıyla indirdi. Ey insan! Sen nereden biliyorsun? Kıyamet-saati belki de pek yakındır. Her an gelebilir. Akıllı kimse için gerekli olan ondan sakınmak ve onun için hazırlık yapmaktır. Allah'ın sizi hesaba çekeceği ve amellerinizi tartacağı gün size ansızın gelmeden önce, o size adaleti ve eşitliği emretti.

18) Ahiret gününe iman etmeyen ve alay yollu: *'Kıyamet ne zaman kopacak?'* diyen müşrikler, onun alelacele, çabucak gelmesini isterler. İman edenler ise, ona karşı bir korku içindedirler, onun kopmasından sonra gerçekleşecek hesap ve cezadan çok korkarlar ve onun gerçekten bir hak olduğunu, mutlaka gerçekleşeceğini bilirler. Dikkat edin ve iyi bilin ki kıyamet-saati hakkında şüpheye düşüp tartışanlar, ileri geri konuşanlar, Allah'ın hikmet ve adaletini inkâr ettikleri için gerçekten haktan uzak ve derin bir sapıklık içindedirler.

19) Allah, kullarına karşı çok lütufkârdır, onlara iy davranır, onlara acır ve bolca ikram eder. İsyanlarına rağmen, onları cezalandırmaz, tevbe etmeleri için onlara fırsat verir, onları aç bırakmaz, hayır ve bereketleri başlarından aşağı döker. Dilediğine bolca rızık verir. Allah'ın bir kulu zengin etmesi ondan razı olması, bir kulu da fakir kılması ondan razı olmadığı anlamına gelmez. Zengini varlıkla, fakiri yoklukla imtihan eder. Zengin fakirleri düşünmeli, Allah'ın kendisine verdiği rızkın bir kısmını ihtiyaç sahiplerine zekât ve sadaka olarak vermeli. Fakir de kendisinden daha fakir olanları düşünüp haline şükretmeli, zenginin malına göz dikmemelidir. Şüphesiz Allah, dilediğini yapabilen ve her şeye galip olandır. O'na kimse galip gelemez ve hiç kimse O'nun azabını başından savamaz.

20) Kim ameli karşılığında ahiret sevabı ve nimetlerini isterse, onun iyi amellerine bire iki, bir on, bire yediyüz ve daha fazla vererek ecrini artırırız. Kim de amelinin karşılığında sadece dünya malı ve nimetlerini isterse, helal haram demeden çalışırsa kendisine istediklerinin bir kısmını, yani kendisi için takdir olunan bir miktar geçici dünya malını veririz. Ahirette ise onun sevap ve nimetten hiç bir payı yoktur.

21) Yoksa o müşrik ve kâfirlerin putlardan, şeytanlardan ve şeytanlaşmış insanlardan birtakım ortakları ve ilahları mı var ki, Allah'ın izin vermediği, emretmediği şeyleri, şirk ve isyanı dinden kendilerine bir şeriat, bir kanun, bir hukuk düzeni kıldılar? Eğer Allah, sevap ve cezanın kıyamet gününde olacağına dair ezelde hükmetmemiş olsaydı, elbette zalim, müşrik ve kâfiri çabucak cezalandırmak ve mü'minin de sevabını vermek suretiyle kâfirlerle mü'minler arasında hükmederdi. Gerçekten inkâr ve isyan ederek kendilerine zulmeden kâfirler var ya, onlar için can yakıcı, acı ve elem verici bir azap vardır.

22) Ey insan! Kıyamet gününde zalim ve kâfirlerin, dünyada kazanmış oldukları kötü amellerin cezasından, şiddetli bir şekilde korkuyla titrerdiklerini görürsün. Oysa korksalar da korkmasalar da farketmez. Yaptıklarının cezası, kıyamet gününde başlarına çöküverecektir. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler ise, cennet bahçelerinde, onların en yüksek ve güzel yerlerinde nimetler içerisindedirler. Onlar için kerem sahibi Rableri katında istedikleri her türlü lezzetli şeyler, nimetler ve büyük sevap vardır. O nerede, bu nerede! Zillet ve horluk içinde olan nerde, cennet bahçelerinde, istediği yiyecek, içecek ve lezzet verecek şeyler içinde bulunan nerede!.. İşte bu mükâfat, Allah'ı Rab, İslam'ı din, Muhammed'i rasul kabul edenlere verilmiş büyük lütfun ta kendisidir.

ذَلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى وَمَنْ يَقْتَرِفْ
حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ (٢٣) أَمْ
يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى
قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ (٢٤) وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ
وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ (٢٥) وَيَسْتَجِيبُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ
وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ (٢٦) وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ
لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ
بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ (٢٧) وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ
مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ (٢٨) وَمِنْ
آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ
وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ (٢٩) وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ
مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ (٣٠) وَمَا
أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ
وَلَا نَصِيرٍ (٣١)

23) İşte Allah, iman edip salih amel işleyen kullarına böyle müjde vermektedir. De ki: *“Ben sizden buna karşılık akrabalıkta sevgiden başka bir ücret istemem.”* Kim bir iyilik kazanırsa, biz ondaki iyliği artırırız. Gerçekten Allah Ğafûr’dur, Şekûr’dur.

24) Yoksa onlar: ‘Allah’a karşı yalan iftira etti’ mi diyorlar? Oysa eğer Allah dilerse senin de kalbini mühürler. Allah, batılı yok edip-ortadan kaldırır ve kendi kelimeleriyle hakkı hak olarak gerçekleştirir. Çünkü O, sinelerin özünde olanı çok iyi bilendir.

25) Kullarından tevbeyi kabul eden, kötülükleri affeden ve işlediklerinizi bilen O’dur.

26) O, iman edip salih amel işleyenlere icabet eder ve onlara lütfundan daha fazlasını da verir. Kâfirlere gelince; onlara şiddetli bir azap vardır.

27) Eğer Allah, kulları için rızkı geniş tutup-yaysaydı, gerçekten yeryüzünde azarlardı. Ancak O, dilediği miktar ile indirir. Şüphesiz O, kullarına karşı Habîr’dir, Basîr’dir.

28) Ümitsizliğe düşmelerinden sonra yağmuru indiren ve rahmetini serip-yayan O’dur. Şüphesiz O, Veliyy’-dir, Hamîd’dir.

29) Göklerin ve yerin yaratılması ile onlarda her canlıdan türetip-yayması O’nun ayetlerindendir. Ve O, dileyeceği zaman onların hepsini toplamaya kadirdir.

30) Size isabet eden her musibet, ellerinizin kazandığı dolayısıyladır. Çoğunu da affeder.

31) Siz, yeryüzünde aciz bırakabilecekler değilsiniz. Ve sizin Allah’ın dışında ne bir veliniz vardır, ne bir yardımcınız.

23) İşte Allah, sevinsinler ve Allah’a kavuşma arzuları artsın diye istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler kullarına böyle müjde vermektedir. Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Ben sizden Allah’ın emirlerini tebliğe karşılık akrabalıkta sevgiden, sevgiyle yaklaşmaktan, bana eziyet etmemekten, bana karşı hoşgörülü olmanızdan, akrabalık bağını korumanızdan başka herhangi bir mal ve ücret istemiyorum.”* Kim bir iyilik kazanırsa, biz ondaki iyliğin sevabını kat kat artırırız. Gerçekten Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, güzel iş yapanlara işlediklerinin karşılığını bire yediyüz vya daha fazla verendir.

24) Yoksa Kureyş kâfirleri: ‘*Muhammed Kur’an’ı Allah’a nisbet ederek O’na karşı yalan uydurdu’* mu diyorlar? Ey müşrikler! Daha önce doğruluğunu ve eminliğini itiraf ettiğiniz böyle birinin, Allah’a karşı yalan uydurduğunu nasıl idia edersiniz!? Ey Muhammed! O suçluların iddia ettiği gibi, eğer Allah’a karşı yalan söyleseydin veya kendi kendine Allah’a iftira etmeyi içinden geçirseydin mutlaka kalbini mühürler ve bu Kur’an’ı sana unutturur, onu kalbinden soyar alırdı. Öyle ki aklına Kur’an’ın manalarından hiçbir mana gelmez ve onun kelimelerinden hiçbirini söyleyemezdin. Fakat sen, Allah’a karşı yalan uydurmadın. Bundan dolayı o seni destekledi ve kuvvetlendirdi. Allah, batılı tamamen yok edip-ortadan kaldırır ve indirilmiş olan kendi kelimeleri, ayetleri ve kesin hükmüyle hakkı hak olarak gerçekleştirir. Çünkü O, ezeli ve kadim ilmi sonuc sinelerin özünde olanı, kalplerin sakladığını ve sırların gizlediğini en iyi bilendir.

25) Yaptıkları günahlardan pişman olup bir daha yapmamak üzere karar alıp samimi bir şekilde Allah’a yönelen kullarından lütuf ve keremiyle tevbeyi kabul eden, dilediği kulun büyük küçük kötülüklerini affeden, hayır ve şer, gizli açık işlediklerinizi bilen ve ahiret gününde herkese yaptıklarının karşılığını verecek olan Allah’dır.

26) Allah, istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenlerin duasını kabul eder ve onlara lütuf ve kereminden daha fazlasını da verir. Çünkü O cömerttir, kerem sahibidir. İyi davranan ve merhamet edendir. Allah’ı inkâr eden kâfirlere gelince; cehennemde onlara şiddetli, acı ve elem verici ebedi bir azap vardır.

27) Eğer Allah, kulları için rızkı geniş tutup-yaysaydı, onlara ihtiyaçlarından fazla olarak bol bol rızık verseydi, gerçekten şımararak yeryüzünde taşkınlık edip azarlardı, isyan edip günah işleyerek fesat çıkarırlardı. Şüphesiz ki geçimin en hayırlısı, kulu meşgul etmeyen ve azdırmayandır. Fakat Yüce Allah, kulların rızıklarını, hikmet ve menfaatinin gerektirdiği kadar verir. Kimi insan için fakirlik, kimi insan için zenginlik daha hayırlıdır. Zengin kulun fakir, fakir kulun zengin olması durumunda dini yönden bozulma olabileceğini en iyi bilen Allah, hikmeti gereği kullarına dilediği oranda rızkı verir. Şüphesiz Allah, kullarının hallerini ve onlara yarayan şeyleri bilen ve görendir. İlahi hikmet neyi gerektiriyorsa ona göre verir veya vermez; bollaştırır veya daraltır. Kimse O’na hesap soramaz.

28) Ümitsizliğe düşmelerinden sonra kuraklığa düşmemeleri için onlara yağmuru indiren ve rahmetini serip-yayan Allah’dır. Şüphesiz Allah, kullarının işlerini üzerine alan bir dosttur, yardımcıdır. Verdiği nimetlerden dolayı her dille övülmüştür.

29) Yedi göklerin ve yedi yerlerin eşsiz bir şekilde yaratılması ve onlarda melek, insan, cin, hayvan, bitki gibi her canlıdan renk, şekil, cins ve tür bakımından farklı olarak türetip-yayması Allah’ın varlığını, birliğini, hikmet ve gücünü gösteren apaçık ayet ve delillerdendir. Allah, dileyeceği zaman yaratılmışların hepsini haşir, hesap ve ceza için toplamaya kadirdir. Hiçbir şay O’nu aciz bırakamaz.

30) Ey insanlar! Canınıza veya malınıza gelen herhangi bir musibet, sadece ellerinizin ve diğer azalarınızın kazandığı, işlediği günahlar dolayısıyla veya Allah’ın sizi imtihan edip derecelerinizi yükseltmesi sebebiyledir. Allah, günahlarınızın bir çoğunu da affeder, onlardan dolayı sizi cezalandırmaz. Yaptıklarınızın hepsiyle sizi cezalandırsaydı, mutlaka helak olurdunuz.

31) Ey müşrikler! Siz, yerin kaçılabilecek her tarafına kaçsanız da, Allah’ın azabından kurtulacak ve kazasından kaçabilecek değilsiniz. Ve sizin Allah’ın dışında işlerinizi üstlenecek ve menfaatlerinizi taahhüt edecek ne bir dostunuz vardır, ne de azabını savacak bir yardımcınız.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِي فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (٣٢) إِنْ يَشَأْ
يُسْكِنْ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ (٣٣) أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ
كَثِيرٍ (٣٤) وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ
مَحِيصٍ (٣٥) فَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٣٦)
وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ
يَغْفِرُونَ (٣٧) وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (٣٨) وَالَّذِينَ
إِذَا أَصَابَهُمْ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ (٣٩) وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ
مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ
(٤٠) وَلَمَنْ انتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُوْلَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ
(٤١) إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُوْلَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤٢) وَلَمَنْ صَبَرَ
وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ (٤٣) وَمَنْ يُضْلِلْ اللَّهُ فَمَا لَهُ
مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ
هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ (٤٤)

32) Denizlerde yüksek dağlar gibi akıp giden gemiler de O'nun ayetlerindendir.
33) Eğer dileyecek olsa, rüzgarı durdurur, böylece onun üstünde kalakalırlar. Şüphesiz ki bunlarda çok sabreden ve çok şükreden kimse için gerçekten ayetler vardır.
34) Ya da kazandıkları dolayısıyla onları yok eder, bir çoğunu da affeder.
35) Ayetlerimiz hakkında mücadele edenler, kendileri için kaçacakları bir yer olmadığını bilip-öğrensinler.
36) Size verilen herhangi bir şey dünya hayatının geçimliğidir. Allah katında olan ise, iman edip Rablerine tevekkül edenler için daha hayırlı ve daha kalıcıdır.
37) Onlar ki, büyük günahlardan ve hayasızca davranışlardan uzak dururlar, öfkelendiklerinde de bağışlarlar.
38) Onlar ki, Rablerinin çağrısını kabul ederler, namazı dosdoğru kılarlar, işleri de aralarında şûra iledir, rızık olarak verdiğimiz şeylerden de infak ederler.
39) Onlar ki, haklarına tecavüz edildiği zaman yardımlaşarak karşı koyarlar.
40) Bir kötülüğün cezası onun gibi bir kötülüktür. Ama kim affeder ve ıslah ederse, artık onun ecri Allah'a aittir. Şüphe yok ki O, zalimleri sevmez.
41) Kim de zulme uğradıktan sonra intikamını alırsa, artık onlar için aleyhlerinde bir yol yoktur.
42) Ancak insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksız yere taşkınlık gösterenler aleyhine yol vardır. İşte bunlar için çok acıklı bir azap vardır.
43) Bununla beraber kim de sabreder ve bağışlarsa, muhakkak bu, üzerinde kararlılıkla durmaya değer işlerdendir.
44) Allah, kimi saptırırsa, artık bundan sonra onun hiç bir velisi yoktur. Azabı gördükleri zaman, o zalimleri bir görsen: *"Geri dönmeye bir yol var mı?"* derler.

32) Denizlerde yüksek dağlar gibi akıp giden gemiler de Allah'ın varlığını, birliğini, hikmet ve gücünü gösteren apaçık ayet ve delillerdendir. Su, latif ve şeffaf bir maddedir. Ağır maddeler onda batar. Gemiler de yoğun ve ağır maddeler taşır. Bununla beraber, Yüce Allah suya öyle bir güç vermiştir ki, bu güçle su o ağır maddeleri taşır ve batmalarını önler. Sonra Allah gemilerin yürümesi için rüzgarı da bir sebep kılmıştır. Rüzgarla giden gemilerin durmasını istediğinde rüzgarı durdurur, böylece gemiler yerlerinden kımıldayamazlar.
33) Eğer dileyecek olsa, rüzgarı durdurur, böylece rüzgarla giden yelkenli gemiler hareket edemeden, sakin ve sabit bir halde denizin üstünde kalakalırlar. Şüphesiz ki bu örneklerde, sıkıntılı anlarda çok sabreden ve rahat anlarda çok şükreden mü'min kimseler için gerçekten Allah'ın varlığını, birliğini, hikmet ve gücünü gösteren apaçık ayet, delil , öğüt ve ibretler vardır.
34) Veya dilerse, rüzgarları fırtınalar haline getirir de o gemileri batırır ve içindekileri de, işlemiş oldukları suçlardan, şirk, küfür, isyan ve günahlardan dolayı boğar. Allah, günahların bir çoğundan da vazgeçer ve dolayısıyla onları helakten kurtarır.
35) Ayetlerimiz hakkında batıl şeylerle mücadele eden, ileri geri konuşan müşrik ve kâfirler, denizin ortasında kalıp ta her taraftan kendilerini rüzgar kuşattığında ve ahiret gününde Allah'ın azabından kaçıp kurtulacakları ve sığınacakları bir yer olmadığını, Allah onları yok etmek isterse savunucularının bulunmadığını bilip-öğrensinler ve yalnızca Allah'a ibadet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmasınlar..
36) Ey insanlar! Dünya nimetlerinden ve onun geçici süsünden size verilen mal, mülk, evlat, şan, şöhret vb. herhangi bir şey, sadece geçici bir nimettir. Yaşadığınız müddetçe ondan faydalanırsınız, sonra yok olup gider. Allah katında bulunan sevap ve nimet ise, dünyadan ve onda bulunanlardan daha hayırlıdır. Çünkü ahiret nimeti ebedidir. Öyleyse geçici olanı ebedi olana tercih etmeyin. Bu nimetler, Allah'ın istediği şekilde iman eden, dünya lezzetlerini terketmeye sabreden ve bütün işlerinde sadece Rablerine tevekkül eden mü'minler içindir.
37) O mü'minler ki, şirk, öldürme, ana babaya isyan, içki ve zina gibi büyük günahlardan ve hayasızca davranışlardan uzak dururlar, şahsi meselelerden dolayı kendilerine haksızlık yapan bir kimseye kızıp öfkelendiklerinde de affedip bağışlarlar, ona yumuşak davranırlar. Fakat Allah'ın haklarına tecavüz edildiğinde Allah rızası için bu zulme karşı çıkarlar. Gücü yetiyorsa eliyle, ona gücü yetmiyorsa diliyle, ona da gücü yetmiyorsa kalben buğzederek oradan uzaklaşır.
38) O mü'minler ki, Rablerinin yaptığı Allah'ı birleme ve ibadet çağrısını kabul ederler, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek, huşu içerisinde devamla eda ederler, işleri de aralarında şûra iledir, acele etmezler, istişare ederler. Kendilerine rızık olarak verdiğimiz yiyecek, içecek, giyecek, çocuk gibi maddi, bilgi, erdem gibi manevi şeylerden bir kısmını Allah yolunda zekât ve sadaka olarak infak ederler.
39) O mü'minler ki, haklarına tecavüz edildiği zaman zulme boyun eğmezler, birbirleriyle yardımlaşarak zulme karşı koyarlar, zalimden intikamlarını alırlar. Kendilerini zelil düşürüp te fasıkların onlara karşı cesaretlenmelerinden hoşlanmazlar.
40) Bir kötülüğün cezası onun gibi bir kötülüktür. Zulmün cezası, zalime yaptığından fazlasını yapmadan ondan intikam almaktır. Ama kim kendisine zulmeden kimseyi affeder ve düşmanıyla arasını düzeltirse, artık onun ecri Allah'a aittir. Allah ona bol sevap verecektir. Şüphe yok ki Allah, zalimleri, intikamda aşırı gidenleri sevmez. Onlara layık oldukları cezaları er geç verecektir.
41) Kim de zulme uğradıktan sonra haksızlık etmeden intikamını alırsa, artık onlar için aleyhlerinde bir yol yoktur. Sorumlu tutulmazlar.
42) Ceza ve sorumluluk ancak, kinlerinden dolayı insanlara zulmedenler ve yeryüzünde zorbalıkla ve fesat çıkararak kibirlenen, günah işleyen haksız yere taşkınlık göstererek insanların mal ve canlarına tecavüz edenler aleyhinedir. İşte bunlar için çok acıklı bir azap vardır.
43) Bununla beraber kim de sabreder ve intikam almayıp bağışlarsa, muhakkak bu, Allah'ın tekrar tekrar emrettiği güzel işlerdendir.
44) Allah, kimi günahları sebebiyle saptırırsa, onun hiç bir dostu ve yardımcısı, ona hakkı gösterecek bir rehberi yoktur. Azabı gördükleri zaman, o zalimleri bir görsen: *"Bu azaptan kurtulmak için dünya hayatına geri dönüp Allah'a itaat etmeye bir yol var mı?"* derler.

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُقِيمٍ (٤٥) وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ (٤٦)
اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ (٤٧) فَإِنْ
أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ
وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ
سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ (٤٨) لِلَّهِ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ
إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ (٤٩) أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا
وَإِنَاثًا وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ (٥٠) وَمَا
كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ
أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ
(٥١)

45) Onları, ona arzolunduklarında zilletten boyunlarını bükmüş, göz ucuyla gizlice baktıklarını görürsün. İman edenler de: *"Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendi nefislerini, hem yakın akrabalarını da hüsrana uğratmışlardır."* dediler. Haberiniz olsun; gerçekten zalimler, kalıcı bir azap içindedirler.

46) Onların Allah'ın dışında kendilerine yardım edecek velileri de yoktur. Allah'ın saptırdığı kimselerin yol bulmalarına imkan yoktur.

47) Allah'tan, geri çevrilmesi olmayan bir gün gelmeden evvel, Rabbinize icabet edin. O günde sizin sığınacak bir yeriniz de olmaz, hiç inkâr da edemezsiniz.

48) Eğer yüz çevirecek olurlarsa, Biz seni onların üzerine bir gözetleyici olarak göndermedik. Sana düşen, yalnızca tebliğdir. Gerçek şu ki, Biz insana tarafımızdan bir rahmet taddırdığımız zaman, bundan dolayı o sevinir. Şayet ellerinin önden gönderdikleri sebebi ile onlara bir kötülük isabet etse, bu durumda insan şüphesiz bir nankör kesiliverir.

49) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Dilediğini yaratır. Dilediğine dişiler armağan eder, dilediğine de erkek armağan eder.

50) Veya erkekler ve dişiler olarak çift verir. Dilediğini de kısır bırakır. Gerçekten O, Alîm'dir, Kadîr'dir.

51) Kendisiyle Allah'ın konuşması, bir beşer için olacak şey değildir; ancak bir vahiy ile ya da perde arkasından veya bir elçi gönderip kendi izniyle dilediğine vahyetmesi başka. Şüphesiz O, Aliyy'dir, Hakîm'dir.

45) Ey iman edenler! O zalimleri ahiret gününde, ateşe arzolunduklarında başlarına gelen zillet ve horluktan dolayı zilletten, sefil ve alçaklıktan boyunlarını bükmüş, kılıçla öldürülmek için götürülen kimsenin korkudan kılıca baktıkları gibi zelil ve soluk bir şekilde, göz ucuyla, sezdirmeden, gizlice ateşe baktıklarını görürsün. Cennetteki mü'minler kâfirlerin başlarına gelenleri gördüklerinde: *"Gerçekten hüsrana uğrayanlar, kıyamet günü hem kendi nefislerini, hem yakın akrabalarını da hüsrana uğratmışlardır. Çünkü onlar, cehennemde ebedi bir şekilde kalacaklardır. Cennet onlara haram kılınmıştır."* dediler. Haberiniz olsun, dikkat edin ve iyi bilin; gerçekten zalim, müşrik ve kâfirler, kesilmeyen, ebedi ve kalıcı bir azap içindedirler.
46) Dünyada umdukları gibi, Allah'ın azabına karşı onlara yardım edecek yardımcıları ve destekçileri de yoktur. Putlarının ve ilahlarının onlara hiçbir yararı olmamıştır. Şirk, küfür ve isyanları nedeniyle Allah'ın doğru yoldan saptırdığı kimselerin doğru yolu bulmalarına, İslam hidayetiyle müşerref olmalarına ve dolayısıyla cennete girmelerine imkan yoktur. Çünkü kurtuluş yolu ona kapanmıştır.
Allah kimseyi zorla saptırmaz. Kullara irade, akıl ve seçme hürriyeti vermiştir. Kim inkârı tercih eder, iradesini küfür yolunda kullanırsa, kendi tercihiyle sapmış olur. Herşey Allah'ın izni, iradesi, dilemesi, yaratması ve takdiriyle olduğu için *'Allah'ın saptırdığı'* tabiri kullanılmıştır.
47) Ey insanlar! Allah'tan, hiç kimsenin geri çevirmeye gücü yetmeyeceği o korkunç gün gelmeden önce, Rabbinizin sizi çağırdığı iman ve itaat davetini kabul edin. İslam dinine göre yaşayın. Çünkü o ahiret gününü başından savacak ve gelmesini engelleyecek hiçbir güç yoktur. O günde sizin kaçıp sığınacak bir yeriniz de olmaz. Başınıza gelecek azabı inkâr edecek bir inkârcınız da yoktur. Yaptıklarınızı inkâr etme gücünüz yoktur. Çünkü yaptıklarınız amel defterlerinizde toplanmıştır. Azalarınız da onlara şahitlik edecektir.
48) Ey Muhammed! Eğer müşrikler imandan yüz çevirip Allah'ın hidayetini kabul etmezlerse, Biz seni onların üzerine amellerini gözetleyici ve onları hesaba çekici olarak göndermedik. Sana düşen, yalnızca Rabbinin emrini onlara ulaştırmaktır. Sen de bunu yaptın. Gerçek şu ki, Biz insana tarafımızdan sağlık, zenginlik, emniyet vb. bir rahmet ve nimet taddırdığımız zaman, bundan dolayı o şükredeceği yerde sevinir, şımarıp kibirlenir. Şayet ellerinin ve diğer vücut azalarının işleyip önden gönderdikleri günahları sebebi ile onlara kuraklık, musibet, bela, sıkıntı vb. bir kötülük isabet etse, bu durumda insan şüphesiz aşırı derecede bir nankör ve inkârcı kesiliverir. Nimeti unutur, belayı hatırlar. Rabbine karşı adeta sir ümitsizlik ve karamsarlığa kapılır.
49) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Yaratma ve mülkte ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Tüm işlerin tasarruf ve idaresi O'na aittir. Dilediğini yaratır. O'nun hükmünü geri çevirecek ve bozacak hiç kimse yoktur. Kullarından dilediğine sadece kız çocukları armağan eder, erkek çocukları vermez. Dilediğine de sadece erkek çocukları armağan eder, kız çocukları vermez.
50) Veya dilediği kuluna her iki türden yani erkek ve kız çocukları verir. Dilediği erkekleri ve kadınları da kısır bırakır, çocukları olmaz. Gerçekten Allah, gizli açık her şeyi en iyi bilen, herşeye gücü yetendir, hikmet ve menfaat neyi gerektiriyorsa onu yapar. Allah noksan sıfatlardan münezzehtir. Kısırlığı tedavi etmek için çalışmak caizdir. Tedavi edilemiyorsa Allah için sabretmek gerekir.
51) Kendisiyle Allah'ın konuşması, bir beşer için olacak şey değildir; ancak nebi, rasul, salih ve veli kulları için rüya veya ilham yoluyla olan bir vahiy ile ya da Musa ile konuştuğu gibi perde arkasından veya Muhammed'de olduğu gibi bir elçi melek olan Cibril'i gönderip kendi izni ve emriyle nebi ve rasullerinden dilediğine tebliğ edilmesini dilediği şeyi vahyetmesi başka. Şüphesiz Allah, yaratılmışların sıfatlarından yücedir. İşlerinde ve yaptıklarında hikmet sahibidir. O'nun fiilleri hikmeti gereği cereyan eder.
Salih ve veli kullara gelen ilham veya gördükleri rüyalar Rahmani de olabilir, şeytani de. Şeytanın müdahalesinden korunmadığı için dinde delil kaynağı oluşturamazlar. Nebi ve rasullere gelen vahye şeytan müdahale edemez. Allah o vahyi korumuştur.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا
الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ
نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٥٢)
صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ أَلَا
إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ (٥٣)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم (١) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (٣) وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ
حَكِيمٌ (٤) أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا
مُسْرِفِينَ (٥) وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ (٦) وَمَا
يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (٧) فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ
مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ (٨) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ
(٩) الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا
سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ (١٠)

52) Böylece sana emrimizden bir ruh vahyettik. Sen, kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Ancak Biz onu, kendisiyle kullarımızdan dilediğimizi hidayete ilettiğimiz bir nur kıldık. Şüphesiz sen dosdoğru bir yola hidayet edersin.

53) Göklerde ve yerde bulunanların tümü kendisine ait olan Allah'ın yoluna. Haberiniz olsun; bütün işler Allah'a döner.

43- ez-ZUHRUF SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 89 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ha, Mim.

2) Apaçık Kitab'a andolsun;

3) Gerçekten Biz onu, belki aklınızı kullanırsınız diye Arapça bir Kur'an kıldık.

4) Şüphesiz o, Bizim katımızdaki Ana Kitap'tadır; çok yücedir, hüküm ve hikmet doludur.

5) Siz haddi aşan bir kavimsiniz diye, Zikr'i size bildirmekten vaz mı geçelim?

6) Oysa biz, öncekiler içinde nice nebi gönderdik.

7) Onlara bir nebi gelmeyiversin, mutlaka onunla alay ederlerdi.

8) Bz, onlardan kuvvet itibarı ile daha çetin olanları helak ettik. Öncekilerin misali daha evvel geçmiştir.

9) Andolsun ki onlara: *"Gökleri ve yeri kim yarattı?"* diye sorsan, elbette: *"Onları, Azîz ve Alîm olan yarattı."* derler.

10) O ki, yeryüzünü sizin için bir beşik kıldı ve yolunuzu bulabilmeniz için orada sizler için yollar var etti.

52) Ey Nebi! Senden önceki nebi ve rasullere vahyettiğimiz gibi böylece sana emrimizden kişileri cehalet ölümünden kurtarıp onlara hayat veren bir ruh olan Kur'an'ı vahyettik. Yağmur yeryüzünün baharı olduğu gibi Kur'an da kalplerin baharıdır. Ey Muhammed! Vahiy gelmeden evvel sen, Kur'an nedir, iman nedir bilmiyordun. Kanun ve öğretilenlerden de detaylı bir şekilde haberdar değildin. Ancak Biz o Kur'an'ı, kendisiyle kullarımızdan dilediğimizi, takva sahibi kimseleri hidayete ilettiğimiz, yol gösterdiğimiz bir nur ve ışık kıldık. Ey Rasul! Şüphesiz sen dosdoğru bir yola, İslam dinine hidayet edersin, bu yola giden yolu gösterirsin.

53) Yedi göklerde ve yedi yerlerde, kısacası kainatta bulunanların tümü kendisine ait olan Allah'ın eğrilik bulunmayan, dosdoğru yoluna giden yolu gösterirsin. Haberiniz olsun, dikkat edin ve bilin ki; bütün işler sadece bir olan Allah'a döner. Allah o işler hakkında, kulları arasında adil ve kesin hükmüyle hükmeder.

ZUHRUF SURESİ

1) Hurufu mukatta' denilen bu harfler hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.

2) Apaçık, doğru yolu sapık yoldan ayıran ve insanlığa, muhtaç olduğu şer'i hüküm ve delilleri açıklayan bu Kur'an'a yemin ederim ki;

3) Gerçekten Biz o Kur'an'ı, aklınızı kullanıp onun hükümlerini anlayasınız, manalarını düşünesiniz, sağlam üslubunun beşer gücünün üstünde olduğunu idrak edesiniz, gereğiyle amel edesiniz diye Arap diliyle, son derece belağat ve fesahata sahip olarak, sağlam bir üslup ve muciz bir ifade ile indirdik.

4) Şüphesiz o Kur'an, Bizim katımızdaki Ana Kitap'ta, Levh-i mahfuz'da bulunmaktadır. Kadri çok yüce, şanı büyüktür, hüküm ve hikmet doludur. Üstün bir mevkiye sahiptir. Kur'an, kendinden önceki inen kitapları hem tasdik ettiği, hem de aynı tebliğ ve davette bulunduğu için, önceki kitapların aslını da korumuş olmaktadır. Bu açıdan Kur'an'ın kıymeti pek yüce ve üstündür.

5) Siz yalanlama ve inkârda ileri giderek haddi aşan, Allah'ın ölçülerinden ayrılan müsrif bir kavimsiniz diye, Zikr'i size bildirmekten, uyarmaktan vaz mı geçelim? Kur'an'la öğüt vermeyelim mi? Hayır, aksine biz, hak yola dönünceye kadar Kur'an'la size öğüt verip hatırlatma yapacağız. Yüce Allah, mahlukatına acıdığı ve onlara lutfettiği için, her ne kadar haddi aşanlar ve Kur'an'dan yüz çevirenler olsalar da, onları iyiliğe ve hikmet dolu Kur'an'a çağırmayı bırakmaz. Bilakis bunu emreder ki, hidayetini takdir ettiği kimse onunla hidayet bulsun, bedbahtlığına hükmettiği kimseye karşı da delil getirilmiş olsun.

6) Oysa Biz, kavimlerini uyarsın, şirk ve isyanı bırakıp iman ve itaate yönelsin diye önceki milletler içinde nice nebi ve rasul gönderdik.

7) Onlara bir nebi veya rasul gelmeyiversin, mutlaka onunla alay ederlerdi, dalga geçerlerdi. Kendisini ve getirdiği hakkı yalanlarlardı. Ey Muhammed! Kavminin yaptıklarından dolayı teselli ol, üzülme! Çünkü senin başına gelenler, senden önceki nebi ve rasullerin başına da gelmiştir. Hepsi kavmi tarafından alay, hakaret, yalanlama, işkence, suikast, sürgün gibi şeylere muhatap olmuştur.

8) Bz, Mekke kâfirlerinden kuvvet itibarı ile daha çetin, daha azgın ve daha taşkın olanları helak ettik. Ad, Semud gibi önceki milletlerin yok ediliş haberleri Kur'an'da anlatıldı ki, onlardan sonra gelen yalanlayıcılar için bir ibret ve öğüt olsunlar. Ey Mekke halkı! Siz de yaptıklarınıza dikkat edin, şirk ve isyanı terkedip iman etmezseniz sizden öncekilerin başına gelen şeyler sizin de başınıza gelecektir.

9) Andolsun ki o müşrik ve kâfirlere: *"Gökleri ve yeri bu eşsiz şekilde kim yarattı?"* diye sorsan, elbette: *"Onları, galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen, gizli açık her şeyi en iyi bilen Allah yarattı."* derler. Buna rağmen yine de Allah'a şirk koşarlar.

10) O Allah ki, yeryüzünü rahat bir şekilde dolaşmanız, ihtiyaçlarınızı gidermeniz ve uyumanız için yuvarlak olmasına rağmen açılmış bir yaygı kılarak adeta bir beşik kıldı ve yolculuk sırasında şaşırmadan yolunuzu bulabilmeniz için orada sizler için yollar var etti ki, hikmet sahibi yaratıcı ve bu harikulade nizamı yerleştirenin gücünü anlayasınız, hidayet yolunu bulasınız.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا
كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ (١١) وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا
وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ (١٢)
لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ (١٣) وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ (١٤) وَجَعَلُوا لَهُ
مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ (١٥) أَمِ اتَّخَذَ
مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ (١٦) وَإِذَا بُشِّرَ
أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَانِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا
وَهُوَ كَظِيمٌ (١٧) أَوَمَنْ يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي
الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ (١٨) وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ
عِبَادُ الرَّحْمَانِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ
وَيُسْأَلُونَ (١٩) وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَانُ مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا
لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (٢٠) أَمْ
آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ (٢١) بَلْ
قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ
مُهْتَدُونَ (٢٢)

11) O, gökten belli bir miktar ile su indirendir. Onunla ölmüş bir beldeyi canlandırdık. İşte siz de böyle çıkarılacaksınız.

12) O, bütün çiftleri yarattı ve sizin için gemilerden ve hayvanlardan bineceğiniz şeyleri var etti.

13) Onların sırtlarına binip doğrulmanız, sonra doğrulduğunuz zaman, Rabbinizin nimetini zikretmeniz ve: *"Bunları bizlere boyun eğdiren ne yücedir. Yoksa bizim bunlara gücümüz yetmezdi."* demeniz için.

14) *"Ve esasen biz, elbette Rabbimize çevrilip-döneceğiz."*

15) Buna rağmen kendi kullarından O'na bir parça kılıp-yakıştırdılar. Doğrusu insan, elbetteki apaçık bir nankördür.

16) Yoksa O, yarattıklarından kızları edindi ve erkekleri size mi ayırdı?

17) Onlardan birine Rahman'a isnad ettiği şeyin müjdesi verilirse, gam ve kederle dolarak yüzü simsiyah kesilir.

18) Süs içinde yetiştirilmekte olan ve tartışma sırasında açıklayamayanları mı?

19) Ve onlar, Rahman'ın kulları olan melekleri dişiler kıldılar. Kendileri yaratılışlarına şahit mi oldular!? Onların bu şahitlikleri yazılacaktır ve sorgulanacaklardır.

20) Ve dediler ki: *"Rahman dilese idi, biz onlara ibadet etmezdik."* Onların bu hususta hiç bir bilgileri yoktur. Onlar ancak temelsiz bir zanda bulunuyorlar.

21) Yoksa Biz, bundan önce kendilerine bir kitap verdik de şimdi ona mı tutunuyorlar?

22) Hayır; dediler ki: *"Gerçekten atalarımızı bir din üzere bulduk ve doğrusu biz onların izleri üstünde doğru olana yönelmişleriz."*

11) O Allah, hayvanların, bitkilerin ve sizin ihtiyacınıza göre gökten belli bir ölçüde, fayda verecek ve zarar vermeyecek kadar yağmur suyunu indirendir. Biz o suyla, ölmüş ve bitkisiz kalmış bir beldeyi, toprağı dirilterek canlandırdık. İşte ölmüş yerden bitki çıkardığımız gibi sizi de hesaba çekmek için kabirlerinizden böyle çıkaracağız.

12) O Allah, hayvan, bitki ve tatlı, ekşi, beyaz, siyah, erkek ve dişi gibi diğer bütün sınıf ve türleri çift çift yarattı ve sizin için yolculuklarınız sırasında bineceğiniz denizlerde gemileri ve karalarda at, eşek, deve gibi hayvanları yarattı. Onları emrinize ve istifadenize sundu. Deve, inek, keçi, koyun gibi hayvanların etinden, sütünden istifade edersiniz. Gemiyle ticaret, seyahat ve savaş yaparsınız.

13) İster gemi olsun, ister deve olsun bu bineklerin üzerine yerleşmeniz için, sonra da üzerlerine yerleştiğinizde, Rabbinizin size verdiği yüce nimetini hatırlayıp kalplerinizle O'na şükretmeniz ve dilinizle de: *"Bu binekleri bizlere boyun eğdiren, zelil kılıp onlara binmeyi, onlrdan istifade etmeyi bizim için kolaylaştıran Allah ne yücedir. O'nu noksan sıfatlardan tenzih ederiz. Eğer bunları bizim emrimize vermemiş olsaydı bizim bunlara binmeye gücümüz yetmezdi."* demeniz için.

14) *"Ve esasen biz, öldükten sonra hesap ve ceza için elbette sadece Rabbimize çevrilip-döneceğiz."*

15) Bunca açık delillere rağmen müşrikler: *'Melekler Allah'ın kızlarıdır.'* diyerek, kendi kullarından O'na bir parça kılıp-yakıştırdılar. Doğrusu bu inançta olan insan, elbetteki apaçık bir nankördür, inkârcıdır. Böyle diyen insan apaçık kâfirdir. Çünkü Allah'a çocuk nisbet etmek, O'nu hiç tanımamak ve şanını küçük görmekten ileri gelir.

16) Yoksa O Yüce Allah, yarattıklarından kızları kendine edindi de erkekleri size mi ayırdı!? Hayret bir şey! Allah hakkında nasıl böyle bir şey düşünebilirsiniz!?

17) Müşriklerden birine Rahman'a isnad ettiği şeyin, kız çocun müjdesi verilirse, üzüntü, gam ve kederle dolarak yüzü simsiyah kesilir, evi terkeder. Müjdelendiği şeyin kötülüğünden dolayı, öfke ve kederle dolu olur. Böylesine aklı az olan, fikri zayıf olan kimsenin gözünde durumu bu derece düşük olan bir varlığı Allah'a isnat etmesine hayret doğrusu!

18) Süs ve zinet içinde yetiştirilmekte, beslenip büyütülmekte olan ve çoğunlukla zayıf görüşlü olduğu için mücadele ve tartışma sırasında delilini ortaya koyup açıklayamayan kız çocuklarını mı Allah'a isnat ediyorlar?

19) Ve o müşrikler, Rahman olan Allah'ın en mükemmel ve en eğerli kulları olan meleklerin dişi olduklarına inandılar ve onlar hakkında bu hükmü verdiler. Kendileri meleklerin Allah tarafından yaratılışlarına şahit mi oldular ki meleklerin dişi olduğuna hükmettiler!? Meleklere, onların yalancı şahitliklerini amel defterlerine yazmalarını emredeceğiz. Kıyamet gününde o şehadetlerinden sorguya çekileceklerdir.

20) Alay ve eğlence yoluyla dediler ki: *"Rahman dilese idi, biz o meleklere ve putlara ibadet etmezdik. Bizim onlara tapmamız Allah'ın dilemesiyle olunca, O buna razı demektir."* Onların bu hususta hiç bir bilgileri ve geçerli delilleri yoktur. Onlar ancak temelsiz bir zanda bulunuyorlar, Allah'a karşı yalan uydurup iftira ediyorlar. Bu, kendisiyle batıl murad edilen hak bir sözdür. Çünkü herşey Allah'ın dilemesi, izni, yaratması ve takdiriyle olur. Fakat Allah'ın bir şeyi dilemesi o şeyi sevmesi ve razı olması demek değildir.

21) Yoksa Biz, o müşriklere Kur'an'dan önce Allah'tan başkasına ibadet edebileceklerine dair ilahi bir kitap verdik de şimdi ona mı tutunuyorlar, onun yönlendirmesiyle mi amel ediyorlar? Bu yüzden mi *'Melekler Allah'ın kızlarıdır.'* diyorlar!?

22) Hayır, onlar iddialarına aklî veya naklî delil getiremediler. Aksine Kur'an'ı inkâr eden, sapık ve cahil babalarını körü körüne taklit etmekten başka dayanaklarının olmadığını itiraf ettiler. Dediler ki: *"Gerçekten atalarımızı bir ümmet, yani bir din ve mezhep üzere bulduk ve doğrusu biz onların izleri üstünde doğru olana yönelmişleriz. Biz mukallidiz."*

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَى آثَارِهِمْ
مُقْتَدُونَ (٢٣) قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَى مِمَّا وَجَدْتُمْ
عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ (٢٤)
فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ (٢٥)
وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ (٢٦)
إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِي (٢٧) وَجَعَلَهَا كَلِمَةً
بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢٨) بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ
وَآبَاءَهُمْ حَتَّى جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ (٢٩) وَلَمَّا
جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ (٣٠)
وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ
(٣١) أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَةَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ
مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ
دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَةُ رَبِّكَ خَيْرٌ
مِمَّا يَجْمَعُونَ (٣٢) وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَانِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فَضَّةٍ
وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ (٣٣)

23) İşte böyle, senden önce de bir memlekete bir uyarıcı gönderdiysek, mutlaka oranın refah içerisinde şımarıp azan önde gelenleri: *"Gerçekten biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk ve muhakkak bizler, onların izlerine uyanlarız."* demişlerdir.
24) *"Ben size atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha doğru olanını getirmiş olsam da mı?"* dedi. Dediler ki: *"Doğrusu biz, kendisiyle gönderildiğiniz şeylere kâfir olanlarız."*
25) Bunun üzerine Biz de onlardan intikam aldık. Öyleyse, bir bak; yalan sayanların sonu nasıl oldu?
26) Hani İbrahim babasına ve kavmine demişti ki: *"Şüphesiz ben sizin ibadet etmekte olduğunuz şeylerden uzağım."*
27) *"Beni yaratan başka. Gerçekten O, beni hidayete kavuşturacaktır."*
28) Ve bunu belki dönerler diye ardında kalıcı bir kelime olarak bıraktı.
29) Hayır; Ben onları ve atalarını, kendilerine hak ve açıklayan bir rasul gelinceye kadar faydalandırdım.
30) Ancak kendilerine hak gelince, dediler ki: *"Bu bir sihirdir, doğrusu biz ona kâfir olanlarız."*
31) Ve dediler ki: *"Bu Kur'an, iki şehirden birinin büyük bir adamına indirilmeli değil miydi?"*
32) Rabbinin rahmetini onlar mı paylaştırıyorlar? Dünya hayatında, geçimliklerini aralarında Biz paylaştırdık. Onların bir kısmı diğer bir kısmına iş gördürüp-görev ve sorumluluk yüklesin diye, kimini kimine derecelerle yükselttik. Rabbinin rahmeti; toplayıp-yığdıklarından daha hayırlıdır.
33) Eğer insanlar tek bir ümmet olacak olmasaydı, Rahman'a kâfir olanların evlerine gümüşten tavanlar ve üzerinde çıkıp-yükselecekleri merdivenler yapardık.

23) Ey Muhammed! İşte böyle, senden önce de hangi memlekete bir uyarıcı gönderdiysek, mutlaka oranın refah içerisinde şımarıp azan, haktan uzaklaşan önde gelenleri: *"Gerçekten biz atalarımızı bir din ve mezhep üzerinde bulduk ve muhakkak bizler, onların izlerine uyanlarız. Bizim senin anlattıklarına ihtiyacımız yoktur. Atalarımız herşeyi biliyordu."* demişlerdir. Sen hakkı anlat, onlara aldırma!
24) Rasuller toplumlarını uyarmak amacıyla: *"Ben size atalarınızı üzerinde bulduğunuz ve size adet olarak miras kalan bozuk ve sapık din ve mezhepten daha doğru olanını getirmiş olsam da mı bana uymayacaksınız?"* dediğinde, müşrikler dediler ki: *"Doğrusu biz sizin gönderildiğiniz Allah'ın birliği inancını, imanı, öldükten sonra dirilme ve haşir gibi her şeyi inkâr ediyoruz."*
25) Bunun üzerine Biz de Ad, Semud, Lut, Firavun kavmi gibi hakkı yalanlayıcı milletlerden çeşitli azaplarla intikam aldık. Öyleyse, bir bak; hakkı yalanlayanların sonu, akibeti nasıl oldu!?
26) Ey Muhammed! Hatırlayın ki hani İbrahim bir zamanlar müşrik babasına ve kavmine demişti ki: *"Şüphesiz ben sizin Allah'ı bırakıp ta ibadet etmekte olduğunuz şeylerden, putlardan uzağım. Onların hepsi acizdir, yaratılmıştır, kendilerine bile faydası"*
27) *"Fakat beni yoktan yaratıp büyüten Rabbim başka. Gerçekten O, hak yolu göstererek beni hidayete kavuşturacak, mutluluk yoluna iletecektir. Bu yüzden ben ibadeti yalnızca O'na yaparım ve O'na hiçbir şeyi şirk koşmam."*
28) İbrahim bu kelimeyi, yani kelime-i tevhidi belki şirki terkedip Allah'ı birleyerek hakka ve imana dönerler diye ardında Kıyamete kadar baki kalıcı bir kelime olarak nesline bıraktı. Bugün yeryüzünün dört bir yanında bir çok insan bu kelimeye şehadet etmekte ve Kıyamete kadar da şehadet edenler bulunacaktır. Fakat önemli olan Allah'a şirk koşmadan iman etmek, kelime-i şehadet getirmektir.
29) Hayır; Doğrusu Ben İbrahim'in soyundan gelen Mekke halkını ve atalarını, kendilerine hak ve açıklayan bir rasul olan Muhammed Kur'an ile gelinceye kadar şirk ve isyanlarına rağmen ömürlerini uzatmak ve bolca nimetler vermek suretiyle faydalandırdım. Fakat onlar verilen nimete aldandılar ve kelime-i tevhidi bırakıp nimetlerden faydalanma ve şehevi arzularının peşinden gitmekle meşgul oldular.
30) Ancak kendilerini, düştükleri gafletten uyarmak ve Allah'ın birliğini onlara göstermek amacıyla hak bir kitap olan Kur'an gelince, kibir ve sapıklıkları arttı ve küçümseyerek onun hakkında dediler ki: *"Bu bir sihirdir, doğrusu biz ona kâfir olanlarız, onu inkâr ediyoruz. Onun Allah kelamı olduğuna inanmıyoruz."*
31) Müşrikler Kur'an'ın fakir, yetim, okuma ve yazması olmayan Muhammed'e inmesini uzak görerek dediler ki: *"Bu Kur'an, iki şehirden, yani Mekke ile Taif'ten birinin zengin ve makam sahibi, büyük bir adamına, mesela Velid b. Muğire veya Urve b. Mesud es-Sekafi'ye indirilmeli değil miydi?"*
32) Rabbinin risalet rahmetini onlar mı kulları arasında paylaştırıyorlar ki onun, insanlardan, filan zengine veya filan büyüğe verilmesini istiyorlar? Dünya hayatında, geçimliklerini aralarında Biz paylaştırdık. Biz hikmetimizle bunu zengin, şunu da fakir kıldık. Mal ve rızık hususunda aralarında farklar yarattık. Basit bir şey olan geçim işini onlara bırakmayıp bilakis onun taksimini bizzat üzerimize aldığımız halde, önemli ve büyük bir şey olan risalet işini, onların istek ve arzularına nasıl bırakırız? Dünyada geçim taksim ettiğimiz gibi, aynı şekilde dini lütufları da biz taksim ettik. Geçici basit nasipleri ihmal etmediğimize göre, kalıcı ve şerefli nasipleri ihmal etmememiz daha uygundur. Onların bir kısmı diğer bir kısmına iş gördürüp-görev ve sorumluluk yüklesin, birbirlerine faydalı olsun diye, kimini kimine fakir, orta halli, zengin gibi derecelerle yükselttik., rızık ve yaşayış bakımından birbirinden farklı kıldık. Ey Muhammed Rabbinin sana risalet rahmeti lutfetmesi; insanların toplayıp-yığdıkların geçici dünya malından daha hayırlıdır.
33) Eğer insanlar, kafiri rızık bolluğu içinde gördüklerinde kâfirliğe rağbet edecek ve küfürde tek bir millet haline gelecek olmasalardı, Rahman'a kâfir olanların evlerine saf altın ve gümüşten tavanlar ve üzerinde çıkıp-yükselecekleri gümüş merdiven ve asansörler yapardık.

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ (٣٤) وَزُخْرُفًا وَإِنْ
كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ (٣٥) وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَانِ نُقَيِّضْ لَهُ
شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ (٣٦) وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ (٣٧) حَتَّى إِذَا جَاءَنَا قَالَ
يَالَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ (٣٨)
وَلَنْ يَنفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
(٣٩) أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ
فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٤٠) فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ
مُنْتَقِمُونَ (٤١) أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ
مُقْتَدِرُونَ (٤٢) فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٤٣) وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ (٤٤) وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ
رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَانِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ (٤٥)
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي
رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٦) فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ
مِنْهَا يَضْحَكُونَ (٤٧)

34) Evlerine kapılar ve üzerinde yaslanıp-dayanacakları koltuklar,
35) Ve çekici süsler. Bütün bunlar, yalnızca dünya hayatının metaıdır. Ahiret ise, Rabbinin katında muttakiler içindir.
36) Kim Rahman'ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz ona bir şeytanı musallat ederiz. Artık bu, onun bir yakın dostudur.
37) Gerçekten bunlar, onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar.
38) Sonunda bize geldiği zaman, der ki: *"Keşke benimle senin aranda iki doğu uzaklığı olsaydı. Sen ne kötü bir arkadaşmışsın!"*
39) Bugün size kesin olarak bir yarar sağlamaz. Çünkü zulmettiniz. Şüphesiz azapta da ortaksınız.
40) O sağırlara sen mi işittireceksin? Yahut kör olanları ve apaçık bir sapıklık içerisinde bulunanları sen mi hidayete erdireceksin?
41) Şu halde Biz seni alıp-götürürsek, elbette onlardan intikam alacağız.
42) Ya da kendilerine va'dettiğimiz şeyi onlara gösteririz ki, biz gerçekten onların üstünde güç yetirenleriz.
43) O halde sana vahyolunana kuvvetle sarıl. Çünkü sen dosdoğru bir yol üzerindesin.
44) Ve şüphesiz o, senin ve kavmin için gerçekten bir zikirdir. Yakında sorguya çekileceksiniz.
45) Senden önce gönderdiğimiz rasullerimizden sor: *"Biz Rahman'ın dışında ibadet edilecek bir takım ilahlar kıldık mı?"*
46) Andolsun ki Biz Musa'yı, Firavun'a ve onun önde gelen çevresine ayetlerimizle gönderdik. O da, dedi ki: *"Gerçekten ben, alemlerin Rabbinin elçisiyim."*
47) Fakat onlara ayetlerimizle geldiği zaman, bir de ne görsün onlar bunlara gülüyorlar.

34) Kâfirlerin refahlarını ve nimetlerini artırmak için evlerinin kapılarını ve üzerinde yaslanıp-dayanacakları koltukları ve divanları da altın ve gümüşten yapardık.
35) Onlar için perdeler, yastıklar, ve nakışlardan çekici süs ve zinetler yaratırdık. Kâfirlere vermek istediğimiz bütün bunlar, yalnızca geçici ve değersiz dünya hayatında kendisinden faydalanılan şeylerdir. Ahiret hayatındaki cennet nimetleri ise, Rabbinin katında Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup sakınan kimseler içindir. Cennet nimetleri, dünya nimetleri ile kıyaslanmayacak derecede güzeldir.
Allah fitne çıkmaması için mü'minlere acıyarak kâfirlerin hepsini zengin kılmadı. Kâfirlerin bazılarını zengin, bazılarını fakir kılmıştır. İnsanların dünya menfaatini elde etmek amacıyla münafıklık yaparak İslam'a girmemeleri için bütün müslümanları da zengin kılmadı. Mü'minlerin bazılarını zengin, bazılarını da fakir kılmıştır. Dünyanın Allah katında bir sivrisineğin kanadı kadar bile değeri yoktur. Aksi taktirde kâfirlere bir yudum su bile vermezdi. Zenginlik ve fakirlik Allah'ın kullarına dilediği şekilde verdiği şeylerdir. Mü'min, hayatın bir imtihan olduğunu düşünüp şükür ile sabır arasında yaşamalıdır.
36) Kim, Kur'an'dan ve Allah'a ibadeten yüz çevirir ve Rahman olan Allah'ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz ona bir şeytanı musallat ederiz. Artık bu, onun bir yakın dostudur. Ona devamlı vesvese verir ve onu Allah yolundan uzaklaştırıp isyana sürükleterek azdırır.
37) Gerçekten o şeytanlar, bu sapık kâfirleri doğru yoldan alıkoyarlar; onlar ise kendilerinin gerçekten hidayette, doğruluk, basiret ve aydınlık üzere olduklarını sanırlar.
38) Kâfir diriltilip kabrinden çıkartıldığında, şeytanlardan olan arkadaşları ile eşleştirilir. Bu şeytan onu cehenneme götürünceye kadar ondan ayrılmaz. Sonunda arkadaşı ile birlikte bir zincire bağlanmış olarak bize geldiği zaman, der ki: *"Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arasındaki mesafe kadar uzaklık olsaydı. Sen ne kötü bir arkadaşmışsın! Çünkü sen batılı bana süslü göstermekle, bedbahtlığıma sebep oldun. Sen olmasaydın ben hakkı bulurdum."*
39) Bugün bu sözler size kesin olarak bir yarar sağlamaz. Sizden azabı hafifletmez. Çünkü zulmettiniz. Şüphesiz azapta da ortaksınız.
40) Ey Muhammed! O hakkı duymak istemeyen sağırlara sen mi işittireceksin? Yahut hakka karşı kör olanları ve apaçık bir sapıklık içerisinde bulunanları sen mi hidayete erdireceksin? Hidayet Allah'ın elindedir. Sen ancak hidayete giden yolu gösterirsin. Üzülme!
41) Şu halde Biz seni vefat ettirerek alıp-götürürsek, elbette senin ölümünden sonra onlardan intikam alırız, gereken cezayı veririz.
42) Ya da kendilerine va'dettiğimiz azabı onlara Bedir savaşında olduğu gibi sağlığındayken sana gösteririz. Bizim onlara gücümüz yeter. Onlar elimizdedirler. Bizden kurtulamazlar.
43) Ey Muhammed! O halde sana vahyolunan Kur'an'a ve sünnete kuvvetle sarıl. Çünkü sen dosdoğru bir yol ve apaçık hak üzerindesin.
44) Ve şüphesiz Kur'an ve sahih sünnet, senin ve kavmin Kureyş için gerçekten bir zikirdir, şereftir. Çünkü Kur'an Kureyş diliyle ve onlardan birine indirildi. Müslümanlara fetih nasib edildi. Ey insanlar! Yakında, ahiret gününde yaptıklarınızdan sorguya çekileceksiniz.
45) Ey Muhammed! Tevhid konusunda bir şüpheye düşersen senden önce gönderdiğimiz rasullerimizden, bağlılarından sor, hayatlarını incele: *"Biz Rahman olan Allah'ın dışında ibadet edilecek bir takım ilahlar kıldık mı?"* Şüphesiz bütün nebi ve rasullerin dini birdir: Yalnızca Allah'a ibadet etmek, O'na hiçbir şeyi şirk koşmamak, Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilah ve tağutları reddetmektir.
46) Andolsun ki Biz Musa'yı, Firavun'a ve onun önde gelen çevresine, Kıptilere apaçık ayetlerimizle ve bir çok mucizelerle gönderdik. Musa onlara dedi ki: *"Gerçekten ben, alemlerin Rabbinin sana ve kavmine gönderdiği elçisiyim. Yalnızca Allah'a ibadet et, şirk koşma!"*
47) Musa onlara apaçık ayetlerimizle ve mucizelerle geldiği zaman, bir de ne görsün onlar bunlara alay ve eğlence ile gülüyorlar.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٤٨) وَقَالُوا يَاأَيُّهَا السَّاحِرُ
ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ (٤٩) فَلَمَّا
كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ (٥٠) وَنَادَى
فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَاقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ
الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ (٥١) أَمْ أَنَا خَيْرٌ
مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ (٥٢) فَلَوْلَا أُلْقِيَ
عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَائِكَةُ مُقْتَرِنِينَ
(٥٣) فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ
(٥٤) فَلَمَّا آسَفُونَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ
(٥٥) فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْآخِرِينَ (٥٦) وَلَمَّا
ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ (٥٧)
وَقَالُوا أَآلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ
قَوْمٌ خَصِمُونَ (٥٨) إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ
مَثَلًا لِبَنِي إِسْرَائِيلَ (٥٩) وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً
فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ (٦٠)

48) Biz onlara biri ötekinden daha büyük olmayan hiç bir ayet göstermedik. Belki dönerler diye, onları azapla yakalayıverdik.

49) Ve onlar dediler ki: *"Ey sihirbaz, senin yanında sana olan ahdi gereği Rabbine dua et! Gerçekten bizler hidayet bulanlar oluruz."*

50) Fakat onlardan azabı çekip-giderince, bir de görürsün ki onlar verdikleri sözü bozuyorlar.

51) Firavun, kendi kavmi içinde bağırdı: *"Mısır mülkü ve altımdan akan şu nehirler benim değil mi? Yine de görmeyecek misiniz?"*

52) *"Ben şu aşağılık olandan ve nerede ise açıklamadan yoksun olandan daha hayırlı değil miyim?"*

53) *"Hem üzerine altın bilezikler bırakılmalı veya yakınında yer almış vaziyette onunla birlikte melekler gelmeli değil miydi?"*

54) Böylelikle kendi kavmini hafife aldı, onlar da ona itaat ettiler. Çünkü onlar fasık olan bir kavimdi.

55) Sonunda bizi öfkelendirince, biz de onlardan intikam aldık, böylece onları toplu olarak suda boğduk.

56) Bu suretle onları, sonradan gelenler için bir geçmiş ve bir örnek kıldık.

57) Meryem oğlu bir misal olarak verilince, senin kavmin hemen ondan kahkahalarla gülüyorlar.

58) Ve: *"Bizim ilahlarımız mı daha hayırlı, yoksa o mu?"* dediler. Onu yalnızca bir tartışma konusu olsun diye örnek gösterdiler. Hayır, onlar tartışmacı ve düşman bir kavimdir.

59) O, ancak kendisine nimet verdiğimiz bir kuldur. Ve Biz onu İsrailoğullarına bir örnek kıldık.

60) Eğer biz dilemiş olsaydık, sizin yerinize yeryüzünde halifelik yapacak melekler getirirdik.

48) Onlara gösterdiğimiz tufan, çekirge ve bit gibi azap mucizelerinden herbiri diğerinden çok daha büyük ve çok daha açıktı. Öyle ki, sonra gelen mucize, öncekinden daha açıktı. Her mucize, mucizelikte son derece ileriydi. Öyle ki, ona bakan, onun diğerinden daha büyük olduğunu zannederdi. Belki içinde bulundukları inkâr ve yalanlamadan hakka ve imana dönerler diye, onları her türlü azapla cezalandırdık.

49) Azabı görünce onlar saygıyla Musa'ya dediler ki: *"Ey sihirbaz ,ey büyücü bilgin! Duanı kabul edeceğine dair verdiği söz hürmetine bizim için Rabbine dua et de, duan sayesinde bu bela ve azabı bizden kaldırsın! O zaman gerçekten bizler hidayet bulanlar oluruz."*

50) Allah, Musa'nın duası hürmetine, merhametinden dolayı onların zahirdeki sözlerine binaen onlardan azabı çekip-giderince, bir de görürsün ki onlar verdikleri sözü bozuyorlar, inkâr ve isyanda ısrar ediyorlar.

51) Firavun Musa'nın apaçık mucizelerini görüp te halkının imana gelmesinden korkunca, Kıbt kavminin reisleri ve ileri gelenlerine övünerek ve kibirlenerek şöyle seslendi: *"Bu geniş, uçsuz bucaksız Mısır ülkesi ve Nil nehrinden ayrılıp köşklerimin ve bahçelerimin altından akan şu su, haliçler ve ırmaklar benim değil mi? Büyüklüğümü ve mülkümün genişliğini, Musa'nın küçüklüğünü ve zenginliğini yine de görmeyecek misiniz?"*

52) *"Aksine ben şu zayıf, hakir, gücü, saltanatı, makamı olmayan ve aşağılık olandan ve nerede ise sözünü anlatmaktan ve maksadını açıklamaktan yoksun olandan daha hayırlı değil miyim? Ben varken bu kişi nasıl rasul olabilir?"*

53) *"Bir ikram ve risaletine delil olmak üzere, üzerine gökten altın bilezikler bırakılmalı veya ona hizmet etmek ve doğruluğuna şahitlik etmek için etrafını kuşatmış vaziyette onunla birlikte melekler gelmeli değil miydi?"*

54) Firavun kısa görüşlülüğünden dolayı kendi kavmini hafife aldı, küçümsedi, duygulandırarak tahrik etti. Kavmi de sapıklıklarına rağmen ona itaat etti. Çünkü onlar fasık olan, Allah'a itaatten ayrılan kâfir bir kavimdi. Haddi aşmış toplumlar genellikle korkak olurlar. İdarecileri onları tehdit edince hemen onların sapıklıklarına itaat ederler.

55) Sonunda bizi kızdırıp öfkelendirince, biz de en şiddetli azap çeşitleriyle onlardan intikam aldık, böylece onları toplu olarak kendisine ait olduğunu iddia ederek övündüğü Kızıldeniz'in azgın sularında boğduk. Hiçbirini sağ bırakmadık.

56) Bu suretle Firavun ve kavmini, sonradan gelenler için azap ve helake müstehak olma hususunda, kendinden sonra geleceklere örnek ve ibret alacakları bir misal kıldık ki, onların başına da böyle bir şey gelmesin. Onları, Kureyş kâfirlerinden önce cehenneme gidecek öncüler ve onlardan sonra gelenler için bir ibret ve öğüt kıldık.

57) Kur'an'da Meryem oğlu İsa anlatıldığında ve Allah bırakılıp ta tapılan ilahlar, putlar bir misal olarak verilince, senin kavmin olan Kureyş müşriklerinden İbn Zibe'ra vb. kimseler hemen seni mağlup ettiklerini sanarak bağırıp feryadı basarlar, kahkahalarla gülerler. Halbuki cehenneme odun olacak olan ilahlar, insanların taptığı, ilahlaştırdığı İsa, Uzeyir, melekler, salih insanlar değil, azgın kâfirler ve tağutlardır. Nebi, rasul, melek ve salih kimseler kendilerini ilahlaştıranların tapınmalarına rızaları yoktur.

58) Ve: *"Bizim ilahlarımız mı daha hayırlı, yoksa İsa mı? Eğer İsa ateşte ise, ilahlarımız da onunla beraber olsun."* dediler. Bu sözü hakkı aramak için değil, yalnızca bir tartışma ve cedelleşme konusu olsun diye örnek gösterdiler. Hayır, onlar batıl yolu kullanarak şiddetle mücadele eden, demogoji yapan, tartışmacı, cedelci ve düşman bir kavimdir.

59) İsa, ancak diğer nebi ve rasuller gibi kendisine risalet nimeti vererek şereflendirdiğimiz bir kuldur. O, hristiyanların iddia ettiği gibi ne bir ilahtır, ne de ilahın oğludur. Ve Biz onu, Adem'i yarattığımız gibi babasız yaratarak İsrailoğullarına bir mucize, ibret ve örnek kıldık.

60) Eğer biz dilemiş ve istemiş olsaydık, sizin yerinize yeryüzünde yaşayan ve halifelik yapacak, yeryüzünü imar edecek, yalnızca Allah'a ibadet edip, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayacak olan melekler yaratırdık.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِي هَذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ (٦١) وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
(٦٢) وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُونِي (٦٣) إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ (٦٤) فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ
فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ (٦٥) هَلْ
يَنظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (٦٦)
الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ (٦٧)
يَاعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ (٦٨)
الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ (٦٩) ادْخُلُوا الْجَنَّةَ
أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ (٧٠) يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ
مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ
وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (٧١) وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٧٢) لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا
تَأْكُلُونَ (٧٣)

61) Şüphesiz o, kıyamet-saati için bir ilimdir. Öyleyse ondan yana hiç bir kuşkuya kapılmayın ve bana uyun. Dosdoğru yol işte budur.
62) Şeytan sizi sakın alıkoymasın. Gerçekten o, sizin için apaçık bir düşmandır.
63) İsa, apaçık belgelerle gelince, dedi ki: *"Ben hakkında ihtilafa düştüklerinizin bir kısmını size açıklamak için bir hikmetle geldim. Artık Allah'tan korkup-sakının ve bana itaat edin."*
64) *"Şüphesiz Allah, O, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; şu halde O'na ibadet edin. Dosdoğru yol işte budur."*
65) Sonra, içlerinden bir takım fırkalar ihtilafa düştü. Çok acıklı bir günün azabından dolayı zulmedenlere veyl olsun!
66) Onlar, hiç şuurunda değilken kendilerine apansız geliverecek olan kıyamet-saatinden başkasını mı gözlüyorlar?
67) Muttakîler hariç olmak üzere, o gün, dostların kimi kimine düşmandır.
68) *"Ey kullarım, bugün sizin için korku yoktur ve siz mahzun olmayacaksınız."*
69) *"Ki onlar, benim ayetlerime iman edenler ve müslüman olanlardır."*
70) *"Siz ve eşleriniz sevinç ve neşe içerisinde cennete girin."*
71) *"Onların etrafında altın tepsiler ve testilerle dolaşılır; orada nefislerin arzu ettiği gözlerin lezzet aldığı şeyler de vardır. Ve sizler orada daimi kalıcılarsınız."*
72) *"İşte yaptıklarınız dolayısıyla mirasçı kılındığınız cennet budur."*
73) *"Orda sizin için birçok meyveler vardır. Siz onlardan yersiniz."*

61) Şüphesiz İsa, kıyamet-saatinin yaklaştığını bildiren bir ilimdir. İsa'nın çıkışı kıyamet alametlerindendir. Çünkü Yüce Allah kıyamet kopmadan az önce onu gökten indirecektir. Öyleyse kıyametin kopacağından ve İsa'nın tekrar yeryüzüne geleceğinden yana hiç bir tereddüt, şüphe ve kuşkuya kapılmayın. Şüphesiz İsa gelecek ve adil bir hakem olarak Muhammed'in şeriatı ile hükmedecektir. Ey Muhammed onlara de ki: *"Benim yoluma ve şeriatıma uyun. Kuşkusuz sizi kendisine çağırdığım bu din dosdoğru bir din ve dosdoğru bir yoldur."*
62) Şeytanın vesveselerine aldanmayın. Şeytan sizi sakın Allah yolundan alıkoymasın. Gerçekten o, sizin için apaçık bir düşmandır. Zira atanız Adem ve eşini cennetten çıkardı ve nur elbisesini üzerinden çekip aldı.
63) İsa, apaçık belgelerle, kanun ve mucizelerle gelince, dedi ki: *"Ben din konusunda ihtilafa düştüğünüz, Tevrat'ın içinde yer alan emir ve yasaklar konusunda çekişmekte olduğunuz şeylerin bir kısmını size açıklamak için bir hikmetle, ilahi hikmetin gereği olan kanunlarla, İncil'le, risaletle geldim. Artık Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup-sakının ve size tebliğ ettiğim hususlarda bana itaat edin."*
64) *"Şüphesiz Allah, O, benim de Rabbim, sizin de Rabbinizdir; şu halde O'na ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. O'ndan başka ibadet edilen ilahları ve tağutları reddedin, onlara bağlı olanlardan uzaklaşın. Naîm cennetlerine ulaştıran dosdoğru yol işte budur."*
65) Hristiyan gruplar İsa'nın durumu hakkında ihtilafa düşüp çeşitli hizip ve fırkalara ayrıldılar. Bir kısmı onun Allah'ın kulu ve elçisi olduğunu itiraf eder. Gerçek olan da budur. Bir kısmı da, onun, Allah'ın oğlu olduğunu iddia eder. Başka bir kısım da onun, Allah olduğunu söyler. Bir kısmı da üçün üçüncüsüdür, der. Yahudilerin bir kısmı da zina çocuğu, der. Allah, onların söylediklerinden yüce ve uzaktır. Çok acıklı bir gün olan kıyamet gününün azabından dolayı zulmeden müşrik ve kâfirlere veyl olsun, yazıklar olsun, helak olsunlar!
66) Onlar, hiç şuurunda değilken, gafil ve dünya işleriyle meşgulken, kendilerine apansız geliverecek olan kıyamet-saatinden başkasını mı gözlüyorlar? O gün yaptıklarına çok pişman olacaklar fakat pişmanlıkları onlara bir fayda sağlamayacaktır.
67) Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olup, O'nun emrettiklerini yerine getirip yasakladıklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından korkup-sakınan kimseler hariç olmak üzere, o gün, dost ve ahbabların kimi kimine düşmandır. Ancak dostluk ve ahbablığı Allah rızası için olanlar hariç. Onların dostluğu devam edecektir. Diğer dostluklar ise düşmanlığa dönüşecektir. Takva sahiplerinin dostlukları kalplerini hoş etmek ve onları şereflendirmek için, düşmanlığa dönüşmeyecektir.
68) *"Ey Alemlerin Rabbine gerçek manada kulluk eden mü'min kullarım, bu zor günde sizin için korku yoktur ve siz dünyada kaybettiklerinizden dolayı mahzun olmayacaksınız, üzülmeyeceksiniz. Çünkü size cennet nimetleri verilecektir."*
69) *"Ki onlar, benim ayetlerime iman edenler, Allah'ın hüküm ve emrine teslim olup, itaat için boyun eğenlerdir."*
70) *"Siz ve mü'min eşleriniz sevinç ve neşe içerisinde cennete girin. Orada size nimetler verilecek ve öyle sevineceksiniz ki, sevincinizin eseri yüzlerinizde görülecektir."*
71) *"Onların etrafında içinde yemek bulunan altın ve gümüş tepsiler ve içi şarap dolu altın ve gümüş testilerle dolaşılır, servis yapılır. Orada nefislerin arzu ettiği, canların çektiği her çeşit lezzetli ve iştah çekici şeyler vardır. Ayrıca orada bakmaktan gözlerin lezzet aldığı, sevindiği çeşitli güzel manzaralar ve güzel görüntüler de vardır. Ve sizler orada daimi kalıcılarsınız. Oradan bir daha çıkmayacaksınız."*
72) *"İşte dünyada yaptıklarınız iyi ameller dolayısıyla ve Allah'ın rahmeti sonucu ahirette mirasçı kılındığınız cennetin vasıflarından bir kısmı budur."* Cennete, Allah'ın rahmeti ve lütfuyla girilir. Farklı dereceler, ancak salih amellere göre elde edilir.
73) *"Cennette sizin için birçok meyveler de vardır. Siz onlardan zevk ve lezzet almak için yersiniz. Onlar hiç tükenmez, yerine yenisi gelir."*

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (٧٤) لَا يُفَتَّرُ
عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ (٧٥) وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
هُمُ الظَّالِمِينَ (٧٦) وَنَادَوْا يَامَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ
إِنَّكُمْ مَاكِثُونَ (٧٧) لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ
لِلْحَقِّ كَارِهُونَ (٧٨) أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ (٧٩) أَمْ
يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَى وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ
يَكْتُبُونَ (٨٠) قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَانِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ
(٨١) سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا
يَصِفُونَ (٨٢) فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ (٨٣) وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي
الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (٨٤) وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٨٥) وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ
الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٨٦) وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (٨٧) وَقِيلِهِ
يَارَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ (٨٨) فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ
سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٨٩)

74) Şüphesiz suçlu-günahkârlar, cehennem azabı içinde daimi kalacaklardır.
75) Onlardan hafifletilmeyecek ve orda onlar umutlarını kesmiş kimselerdir.
76) Biz onlara zulmetmedik; ancak onların kendileri zalimlerdir.
77) *"Ey Malik, Rabbin hakkımızda hüküm versin."* diye haykırdılar. O: *"Gerçek şu ki siz kalacak kimselersiniz."* dedi.
78) Andolsun Biz size hakkı getirdik, fakat çoğunuz hakkı hoş görmeyenler idiniz.
79) Yoksa onlar, işi sıkı mı tuttular? İşte şüphesiz biz de işi sıkı tutanlarız.
80) Yoksa onlar; gerçekten bizim, sır tuttuklarını ve aralarındaki fısıldaşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Öyle değil; hatta elçilerimiz de yanlarındadır, yazıp duruyorlar.
81) De ki: *"Eğer Rahman'ın bir çocuğu olsaydı, ona ibadet edenlerin ilki ben olurdum."*
82) Göklerin ve yerin Rabbi ile Arş'ın Rabbi onların nitelendirdiklerinden yücedir.
83) Artık onları bırak; va'dolundukları günlerine kavuşuncaya kadar dalsınlar ve oynayadursunlar.
84) Göklerde ilah ve yerde ilah O'dur. Şüphesiz O, Hakîm'dir, Alîm'dir.
85) Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların mülkü kendisinin olan ne yücedir. Kıyamet-saatinin ilmi O'nun katındadır ve yalnız O'na döndürüleceksiniz.
86) O'nun dışında dua ettikleri şefaate malik değildir; ancak kendileri bilerek hakka şahitlik edenler müstesna.
87) Andolsun ki onlara: *"Kendilerini kim yarattı?"* diye soracak olsan, elbette: *"Allah."* diyeceklerdir. Öyleyse nasıl olur da çevriliyorlar?
88) Onun: *"Ya Rabbi!"* demesine andolsun ki, şüphesiz onlar iman etmeyen bir topluluktur.
89) Şimdi sen aldırış etmeksizin onlardan yüz çevir ve: *"Selam."* de. Yakında bileceklerdir.

74) Şüphesiz suçlu-günahkâr müşrik ve kâfirler, cehennemde şiddetli azap içinde daimi ve ebedi olarak kalacaklardır.
75) Azap onlardan bir an olsun hafifletilmeyecek ve onlar o azap içerisinde her türlü iyilikten umutlarını kesmiş kimselerdir.
76) Biz onları cezalandırmakla onlara zulmetmiş olmadık; fakat onlar kendilerini ebedi azaba atarak, zalimler oldular.
77) Kâfirler cehennemin bekçisi Malik'e şöyle seslenirler: *"Ey Malik, Rabbin hakkımızda hüküm versin, bizi öldürsün de şu azaptan kurtulalım."* diye haykırdılar. Malik onlara bin sene sonra şöyle cevap verecek: *"Gerçek şu ki siz bu azapta ebedi olarak kalacak kimselersiniz. Ne ölmek suretiyle, ne de başka bir şekilde sizin için bundan kurtuluş yoktur. Allah'ın hükmü budur."*
78) Ey kâfirler! Andolsun Biz size apaçık hakkı getirdik, fakat o, heva ve hevesinize, şehevi arzularınıza aykırı olduğu için çoğunuz Allah'ın dininden hoşlanmamakta ve ondan tiksinmektesiniz. Muhammed'e ve ona inananlara işkence ve eziyet etmektesiniz.
79) Yoksa o müşrik ve kâfirler Darun'n-Nedve'de Muhammed'i öldürmek amacıyla sağlam bir tuzak mı kurdular? İşte şüphesiz biz de, ona yardım etme, koruma ve düşmanlarını helak etme hususunda işimizi sağlam tutanlarız.
80) Yoksa o Ahnes b. Şüreyk ve Esved b. Abdi Yeğus gibi kimseler; gerçekten bizim, kendi kendilerine söylenmelerini ve aralarındaki fısıldaşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Hayır öyle değil, Biz onların sırlarını da , birbirleriyle gizli konuşmalarını da işitiriz. Ayrıca yanlarında bulunan Kiramen Katibin melekleri de söylediklerini ve yaptıklarını yazıp duruyorlar.
81) Ey Muhammed! O müşrik ve kâfirlere de ki: *"Eğer iddia ettiğiniz gibi Rahman'ın bir çocuğu olsaydı, o çocuğa ibadet edenlerin ilki mutlaka ben olurdum. Fakat Yüce Allah eşi ve çocuğu olmaktan uzaktır."*
82) Yedi göklerin ve yedi yerlerin Rabbi ile yüce Arş'ın Rabbi, sahibi, yöneticisi olan her türlü ibadetin yalnızca kendisine yapılması gereken Allah, müşrik ve kâfirlerin ona nisbet ettikleri çocuk edinme sıfatından yücedir, uzaktır.
83) Ey Muhammed! O müşrikleri, cehaletleri ve sapıklıkları içinde bırak; kendilerine va'dedilen o korkunç güne, yani kıyamet gününe kadar boş şeylere dalsınlar ve geçici dünya nimetleri ile oynayadursunlar. O zaman, halleri ve akibetlerinin nasıl olacağını anlayacaklar.
84) O Yüce Allah, yedi göklerde de ma'buddur, yedi yerlerde de. Çünkü göklerde ve yerlerde ibadete layık gerçek ilah O'dur. O, yerdekilerin de göktekilerin de ilahıdır. Şüphesiz O, hüküm ve hikmet sahibidir, gizli açık her şeyi en iyi bilendir.
85) Yedi göklerin, yedi yerlerin ve ikisi arasında bulunan insan, cin ve meleklerin sahibi, yöneticisi, hüküm koyucusu olan, hiçbir engel ve karşı koyma olmaksızın kainatta tasarruf yetkisine sahip olan Allah ulu ve yücedir. Kıyametin kopma zamanına ait bilgi sadece O'nun katındadır ve dünyada iken yaptıklarınızın hesabını vermek için ahiret gününde yalnız O'na döndürüleceksiniz.
86) Allah'ın dışında dua ettikleri, yalvarıp yakardıklar ve taptıklarından hiç biri, Allah katında herhangi birine şefaat etme yetkisine sahip değildir. Çünkü şefaat Allah'ın iznine bağlıdır. Allah'ın izni olmadıkça nebi, rasul, melek, şehid ve salih kimseler bile şefaat edemezler. Ancak Allah'ın izin vermesiyle bu kimseler Allah'ın razı olduğu, hakka, imana ve islama bilerek, basiretle şahitlik eden ve bu şehadeti bozmadan yaşayan mü'min kimselere şefaat ederler. Şefaat edecek olan İsa, Uzeyir ve melekler de hakka bilerek şahitlik ederler.
87) Andolsun ki o müşriklere: *"Kendilerini kim yarattı?"* diye soracak olsan, elbette: *"Bizi Allah yarattı."* diyeceklerdir. Öyleyse nasıl olur da haktan, iman ve islamdan küfre çevriliyorlar? Allah'a ibadeti bırakıp putlara tapıyorlar? Onlar büyük bir cehalet içindedirler.
88) Muhammed'in kavmini şikayet ederken söylediği: *"Ey Rabbim! Bunlar inatçı ve zorba bir kavimdir. Ne rasullüğüme ne de Kur'an'a inanıyorlar."* demesine andolsun ki, şüphesiz onlar iman etmeyen bir topluluktur. Şüphesiz Allah her şeyi görüyor ve biliyor.
89) Ey Muhammed! Şimdi sen aldırış etmeksizin onlardan yüz çevir ve hoşgörülü ol, onlara sana yaptıklarıyla karşılık verme ve: *"Selam."* de. Yakında suç işlemelerinin ve yalanlamalarının akibetini bilecekler ve göreceklerdir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم (١) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ
إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ (٣) فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (٤) أَمْرًا
مِنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٥) رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦) رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (٧) لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (٨) بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ (٩)
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ (١٠) يَغْشَى
النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (١١) رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ
إِنَّا مُؤْمِنُونَ (١٢) أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ
مُبِينٌ (١٣) ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَجْنُونٌ (١٤) إِنَّا
كَاشِفُوا الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ (١٥) يَوْمَ نَبْطِشُ
الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنْتَقِمُونَ (١٦) وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ
فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ (١٧) أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ
اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ (١٨)

44- ed-DUHAN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 59 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Ha, Mim.
2) Apaçık Kitaba andolsun;
3) Gerçekten biz onu mübarek bir gecede indirdik, şüphesiz biz uyaranlarız.
4) Ki onda her hikmetli iş ayrılır.
5) Katımızdan bir emir ile; doğrusu biz gönderenleriz.
6) Rabbinden bir rahmet olarak. Şüphesiz Semi', Alîm olan O'dur, O!
7) Eğer kesin bir bilgiyle inanıyorsanız, göklerin, yerin ve bu ikisi arasında bulunanların Rabbidir.
8) O'ndan başka ilah yoktur; diriltir ve öldürür. Sizin de Rabbinizdir, geçmiş atalarınızın da Rabbidir.
9) Hayır, onlar şüphe içindedirler; oynayıp-oyalanıyorlar.
10) Öyleyse sen, göğün açıkça bir duman getireceği günü gözle;
11) İnsanları sarıp-kuşatıverir; işte bu, acı bir azabtır.
12) *"Rabbimiz, azabı üstümüzden açıp-gider; çünkü biz iman edicileriz."*
13) Onlar için öğüt alıp-düşünmek nerede? Onlara açıklayan bir rasul gelmişti.
14) Sonra, ondan yüz çevirdiler ve dediler ki: *"Öğretilmiştir, bir delidir."*
15) Biz sizden bu azabı biraz açıp-gidereceğiz; fakat şüphesiz siz, yine geri dönenlersiniz.
16) Büyük bir şiddetle yakalayacağımız gün; elbette biz intikam alacağız.
17) Andolsun biz kendilerinden önce, Firavun'un kavmini de denedik. Onlara çok yüce ve şerefli bir rasul gelmişti.
18) *"Allah'ın kullarını bana geri verin. Şüphesiz ki ben size çok güvenilir bir rasulüm."*

1) Hurufu mukatta' denilen bu harfler hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.
2) Mucizeliği ve hükümleri açık olup, hidayet ve sapıklık yollarını birbirinden ayıran apaçık Kur'an'a yemin ederim.
3) Biz o Kur'an'ı, Allah'a karşı bir bahaneleri olmasın diye insanları korkutup-uyarmak için Ramazan ayının mübarek ve değerli bir gecesi olan Kadir gecesinde indirmeye başladık.
İbn Cüzeyy der ki: "Kur'an bir defada dünya semasına indirilmiştir. Sonra da Cebrail onu azar azar Rasulullah'a indirmiştir."
4) Kadir gecesinde kulların rızıkları, ecelleri ve ölüm, doğum, zenginleşme, fakirleşme, iyileşme, hastalanma, göreve getirilme ve görevden uzaklaştırılma vb. hallerine ait her muhkem şey genişçe açıklanır. Artık o emir değiştirilmez, bozulmaz.
5) O gecede takdir ettiğimiz her şey ve kulların işlerinden meleklere vahyettiklerimizin hepsi, ilmimiz ve idaremizle, tarafımızdan meydana gelecek bir emirdir. Şüphesiz biz rasulleri, insanları hidayete erdirmek ve irşad etmek için ilahi kanunlarla insanlara göndeririz.
6) Kullara şefkat ve merhametten dolayı onları gönderiyoruz. Kuşkusuz Allah, kulların sözlerini işiten; hal ve davranışlarını bilendir.
7) Eğer Allah'a kesin olarak inanan kimselerden iseniz, bilesiniz ki Kur'an'ı indiren o Yüce Zat, göklerin ve yerin Rabbidir. Onların ve içerisindekilerin yaratıcısı ve sahibidir. O halde yalnızca O'na ibadet edin. O'na hiç bir şeyi şirk koşmayın.
8) O'ndan başka Rab yoktur. O'ndan başka mabud da yoktur. Çünkü O, azamet ve olgunluk sıfatlarıyla nitelenmiştir. Ölüleri diriltir, dirileri öldürür. O, sizin ve sizden önce geçmiş milletlerin yaratıcısıdır.
9) Onlar, *"Allah bizi yaratandır."* diyerek açıkladıkları imanda samimi değillerdir. Bilakis öldükten sonra dirilme konusunda kuşku içindedirler. Onlar alay edip eğlenirler. Çünkü onlar kesin delillere iltifat etmezler, hak ile batılı, zararlı ile faydalıyı birbirinden ayırmazlar. Onlar Yüce Allah'ın yaratıklarının Rabbi olduğu konusunda şüphe içindedirler. Eğer öyle olmasa O'na kulluk eder, itaat ederlerdi.
10) Ey Muhammed! Göklerin herkesin görebileceği yoğun bir dumanı getireceği gün, Kureyş müşriklerine gelecek azabı bekle.
11) Bu duman, Kureyş kafirlerini her taraftan kuşatır ve örter. Bu duman onlara geldiğinde, *"Bu, elem verici bir azaptır."* derler.
12) Şöyle diyerek yardım isterler: *"Rabbimiz! Bu azabı bizden kaldır. Onu bizden kaldırırsan, kuşkusuz biz Muhammed'e ve Kur'an'a inanırız. Bir daha ona düşmanlık etmeyiz."*
13) Azab kaldırıldığında nerden hatırlayıp öğüt alacaklar? Oysa, gerçek şu ki, onlara apaçık deliller ve güçlü mucizelerle desteklenmiş, nübüvveti açık bir elçi gelmiştir. Buna rağmen ona inanmamış ve uymamışlardır. Bu, onların iman etmelerinin uzak olduğunu ifade eder.
14) Sonra ondan yüz çevirdiler. Bir kısmı: *"Muhammed, bu sözü bir insandan öğreniyor!"* diyerek iftira attı. Diğer bir kısmı da: *"Muhammed bir mecnundur. Bu sözleri ona, çarpılma halindeyken cin getiriyor."* diyerek –haşa- ona delilik nisbet ettiler. Bu nitelikleri taşıyan topluluğun, öğüt ve nasihattan etkilenmesi beklenir mi?
15) O azabı, kısa bir süre için sizden kaldıracağız. Sonra siz yine, içinde bulunduğunuz şirk ve isyana döneceksiniz. Nitekim Rasulullah'ın yağmur duasıyla Mekke müşriklerinden kıtlık azabı kaldırılınca, tekrar eski şirklerine, atalarının dininie dönmüşlerdir.
16) Hatırla ki bir gün, kafirlerden intikam almak için onları kuvvetli ve şiddetli bir şekilde yakalayacağız. Bu, dünyada Bedir savaşı gününde oldu. Kıyamet gününde ise bununla kıyaslanmayacak derecede daha büyük olacaktır.
17) Muhakkak ki biz o müşriklerden önce de, Firavun kavmini, yani Mısır Kıptilerini imtihan etmiştik. Onlara Allah'ın en değerli kullarından, soyu sopu şerefli bir rasul olan Musa ve kardeşi Harun gelmişti.
18) Musa İsrailoğullarını kastederek şöyle dedi: *"Allah'ın kullarını bana verin, onları salıverin, işkence etmeyin. Kuşkusuz ben, yalancılıkla itham edilmemiş, vahiy hususunda güvenilir bir rasulüm. Ben sizin için bir nasihatçıyım. Benim nasihatımı kabul edin."*

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (١٩) وَإِنِّي
عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِي (٢٠) وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي
فَاعْتَزِلُونِي (٢١) فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ (٢٢)
فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ (٢٣) وَاتْرُكْ الْبَحْرَ رَهْوًا
إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ (٢٤) كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
(٢٥) وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ (٢٦) وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ
(٢٧) كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ (٢٨) فَمَا بَكَتْ
عَلَيْهِمْ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ (٢٩) وَلَقَدْ نَجَّيْنَا
بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ الْعَذَابِ الْمُهِينِ (٣٠) مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ
عَالِيًا مِنْ الْمُسْرِفِينَ (٣١) وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَمِينَ (٣٢) وَآتَيْنَاهُمْ مِنْ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ (٣٢)
إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ (٣٤) إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ
بِمُنشَرِينَ (٣٥) فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ (٣٦) أَهُمْ
خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ (٣٧) وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَاعِبِينَ (٣٨) مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ (٣٩)

19) *"Allah'a karşı büyüklenmeyin; şüphesiz size apaçık bir delil getiriyorum."*
20) *"Ve doğrusu ben, sizin taşa tutmanızdan benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olana sığındım."*
21) *"Eğer bana inanmıyorsanız, bu durumda benden kopup-ayrılın."*
22) Sonunda Rabbine: *"Gerçekten bunlar, suçlu-günahkar bir kavimdirler."* diye dua etti.
23) *"Öyleyse, kullarımı geceleyin yürüyüşe geçir, muhakkak takip edileceksiniz."*
24) *"Denizi durgun ve açık bırak. Çünkü suda boğulacak bir ordudur."*
25) Onlar nice bahçeler ve pınarlar terketmişlerdi;
26) Ekinler, güzel konaklar,
27) Ve içlerinde sevinç ve mutluluk içinde yaşadıkları nimetler,
28) İşte böyle; biz bunları başka bir kavime miras olarak verdik.
29) Onlar için ne gök, ne yer ağlamadı ve onlar ertelenmedi.
30) Andolsun, biz İsrailoğullarını o alçaltıcı azabtan kurtardık.
31) Firavun'dan. Çünkü o, ölçüyü taşıran bir mütekebbirdi.
32) Andolsun, biz onları bir ilim üzere alemlere üstün kıldık.
33) Ve onlara, her birinde açık birer imtihan bulunan ayetler verdik.
34) Muhakkak, bunlar da diyorlar ki:
35) *"Bizim yalnızca ilk ölümümüzdür; biz yeniden diriltilip-kaldırılacak değiliz."*
36) *"Eğer doğru sözlüyseniz, şu halde atalarımızı getirin bakalım."*
37) Onlar mı hayırlı, yoksa Tubba' kavmi ve onlardan öncekiler mi? Biz onları helak ettik. Çünkü onlar suçlu-günahkârdı.
38) Biz, gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları bir oyun ve oyalanma konusu olsun diye yaratmadık.
39) Biz onları yalnızca hak ile yarattık. Ancak onların çoğu bilmezler.

19) *"Allah'a karşı kibirlenmeyin ve böbürlenip ona itaatten yüz çevirmeyin. Şüphesiz ben size rasullüğümü ispat eden ve sizden yapmanızı istediklerimi doğrulayan açık bir hüccet ve parlak bir delil getirdim. Aklı olan herkes onları itiraf eder."*
20) *"Beni taşa tutup öldürmeyesiniz diye benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığındım ve O'ndan eman ve yardım diledim."*
21) *"Size getirdiğim hüccetten dolayı bana inanmıyor ve beni tasdik etmiyorsanız, bana eziyet etmekten vazgeçin ve beni serbest bırakın. Bana karşı çıkmayın ve işi, Allah aramızda hükmedinceye kadar sulh halinde bırakın."*
22) Onlar Musa'yı yalanlayınca ve onu öldürmeye niyetlenince, Musa: *"Rabbim, bunlar küfür, şirk ve zulüm işlemiş suçlu ve günahkar bir kavimdir, onlardan intikam al."* diyerek, beddua etti.
23) Ona vahyedip dedik ki: *"Kullarımı, yani İsrailoğullarını geceleyin yola çıkar. Çünkü Firavun ve ordusu sizi yakalayıp geri götürmek için takip edecek ve bu onların yok olmasına sebep olacaktır."*
24) *"Sen Kızıl denizi geçtikten sonra, o yolu olduğu gibi sakin ve açık bir halde bırak. Şüphesiz sizi takip etmekte olan Firavun ve ordusu denizde, sizin için açılan o yolun onlara kapanması sonucu boğulacaklardır."*
25) Firavun ve askerleri geride bol ağaçlı, bir çok bağ ve bahçeyi, ırmakları ve akan çeşmeleri bıraktılar.
26) İçinde bir çok etkili şeylerin, güzel ev ve oturma yerlerinin bulunduğu birçok konak ve çiftliği de geride bıraktılar.
27) İçinde, son derece müreffeh ve mutlu olarak yaşadıkları güzel ve parlak hayatı bıraktılar.
28) İşte onları böyle yok ettik. Mülklerini ve yurtlarını Kıbtilerin elinde köle olan İsrailoğullarına veya müslüman kıbtilere miras bıraktık.
29) İşledikleri şirk ve zulümleri sebebiyle onların yok olmasına hiç kimse üzülmedi. Ölümlerinden yerde ve gökte var olan hiçbir mahluk etkilenmedi. Cezaları başka bir zamana ertelenenler ve kendilerine mühlet verilenler değillerdi. Aksine cezaları dünyada hemen verildi.
30) Allah'a andolsun ki, biz İsrailoğullarını, son derece zillet ve horluğa düşürücü şiddetli azaptan kurtardık. Bu azab, erkek çocuklarının öldürülmesi, kadınlarının çalıştırılması ve kendilerinin zor işlerde kullanılmasıdır.
31) Onları, Firavun'un zulüm ve baskısından kurtardık. Şüphesiz Firavun kibirli ve zorba bir kimse, zulüm ve suç işlemede haddi aşan biriydi. O yüzden ey Muhammed! Kavminin eziyet ve baskılarına sabret. Seni de onların zulmünden kurtaracağız.
32) Biz, onların bu şerefe hak kazandıklarını bilerek onları seçip, kendi zamanlarındaki bütün insanlar ve cinlerden şerefli kıldık.
33) Onlara, düşünen ve ibret alan için, içinde apaçık bir imtihan ve deneme bulunan hüccetler, deliller ve mucizeler verdik.
34) Şüphesiz Ebu Cehil vb. Kureyş kafirleri öldükten sonra dirilmeyi inkar maksadıyla utanmadan sıkılmadan şöyle diyorlar:
35) *"Biz bir defadan başka ölmeyeceğiz. O da dünyadaki ilk ölümümüzdür. Öldükten sonra diriltilecek değiliz. Haşr ve hesap yoktur."*
36) *"Bu hayattan sonra bir başka hayat olduğu iddianızda samimi iseniz, atalarımızı diriltin de doğru söylediğinizi bize bildirsinler."*
37) O müşrikler mi daha güçlü yoksa Sebe'liler yani Yemen kralları mı? Şüphesiz onlar Mekke kafirlerinden daha zengin ve daha müreffeh idi. Onlardan önce gelip geçmiş Ad, Semud vb. kibirli ve zorba milletleri Allah'ın emirlerine karşı gelerek suç işlemeleri yüzünden yok ettik. Ülkelerini harap ve kendilerini darmadağın ettik. Durum böyle olunca Mekke kafirlerinin helak edilmesi daha kolaydır. Himyer'li Tubba', iyi bir kul ve adaletli bir hükümdardı. Allah onu ve iman edenleri helaktan korudu.
38) Bu kainatı ve içinde bulunan eşsiz mahlukatı boş yere ve oyun olsun diye yaratmadık
39) Gökleri, yeri ve bunların arasında bulunan mahlukatı, eğlence olsun diye değil, adalet ve apaçık bir hakla yarattık ki, güzel iş yapana işinin karşılığını; kötülük yapana kötülüğünün karşılığını verelim. Fakat insanların çoğu bunu bilmedikleri için öldükten sonra dirilmeyi ve hesabı inkar ederler. Öldükten sonra dirilme ve ceza olmazsa, elbette bu yaratma boş ve oyun olurdu. Yüce Allah bundan münezzehtir.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ (٤٠) يَوْمَ لَا يُغْنِي
مَوْلًى عَنْ مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ (٤١) إِلَّا مَنْ
رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ (٤٢) إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ
(٤٣) طَعَامُ الْأَثِيمِ (٤٤) كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ (٤٥)
كَغَلْيِ الْحَمِيمِ (٤٦) خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ
(٤٧) ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ (٤٨)
ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ (٤٩) إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ
تَمْتَرُونَ (٥٠) إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ (٥١) فِي
جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (٥٢) يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ
مُتَقَابِلِينَ (٥٣) كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (٥٤)
يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ (٥٥) لَا يَذُوقُونَ فِيهَا
الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (٥٦)
فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٥٧) فَإِنَّمَا
يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ (٥٨) فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ
مُرْتَقِبُونَ (٥٩)

40) Şüphesiz o ayırma günü, hepsinin vakitleridir.
41) O gün bir dost dosttan yana herhangi bir şeyle yarar sağlayamaz. Ve onlara yardım edilmez.
42) Ancak Allah'ın rahmet ettiği başka. Şüphesiz Azîz, Rahîm olan O'dur, O!
43) Doğrusu, o zakkum ağacı;
44) Günahkar olanın yiyeceğidir.
45) Pota gibi karınlarda kaynar-durur;
46) Kaynar-suyun kaynaması gibi.
47) *"Onu tutun da cehennemin orta yerine sürükleyin."*
48) *"Sonra kaynar suyun azabından başının üstüne dökün;"*
49) *"Tad; çünkü sen, üstün, onurluydun."*
50) *"Gerçekten bu, sizin kuşkuya kapıldığınız şeydir."*
51) Muttakilere gelince; muhakkak onlar, güvenli bir makamdadırlar.
52) Cennetlerde ve pınarlarda.
53) Hafif ipekten ve ağır işlenmiş atlastan giyinirler, karşılıklı otururlar.
54) İşte böyle; ve biz onları iri gözlü hurilerle evlendirmişizdir.
55) Orda, güvenlik içinde her türlü meyveyi istiyorlar.
56) Orda, ilk ölümün dışında başka ölüm tadmazlar. Ve onları cehennem azabından korumuştur.
57) Senin Rabbinden bir lütuf olarak. İşte büyük mutluluk ve kurtuluş budur.
58) Belki onlar öğüt alıp-düşünürler diye, biz onu senin dilinle kolaylaştırdık.
59) Öyleyse sen gözleyip-bekle; elbette onlar da gözleyip-bekliyorlar.

40) Ayırma günü de denilen Kıyamet günü, bütün mahlukatın hesaba çekilmesi için belirlenmiş bir gündür. O gün Allah'ın vereceği hüküm sonucu hak batıldan, haklı haksızdan ayrılır. Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işleyenler cennete, inkâr edip şirk ve zulüm işleyenler ise cehenneme girerler. Allah, adildir, kimseye zerre kadar zulmetmez.
41) O korkunç günde, ne bir yakın yakınını savunabilir, ne de herhangi bir dost dostunu... Yakın da olsa, hiçkimse başkasına ne bir fayda sağlayabilir, ne de yardım edebilir? O gün hüküm Allah'ındır.
42) Ancak Allah'ın rahmet ettiği, razı olduğu mü'minler hariç. Onlar Allah'ın izniyle rasullerin, meleklerin, şehidlerin ve salihlerin şefaatlerinden faydalanırlar. Kâfirler için ise şefaat yoktur. Şüphesiz Allah düşmanlarından intikam alan ve dostlarına yardım edendir.
43) Kuşkusuz o pis, acı ve lanetli ağaç, cehennemin dibinde biten o Zakkum ağacı,
44) Bütün günahkarların, müşriklerin, kafirlerin, zalimlerin yiyeceğidir. Onların bundan başka yiyeceği yoktur.
45) O zakkum, son derece sıcak, erimiş bakır veya zeytin yağı tortusu gibidir. İnsan onu yeyince karnında gurultu yapar.
46) Kaynar suyun kaynaması gibi kaynar. İnsanın karnını kaynar su gibi yakar.
47) Zebani adlı işkenceci meleklere şöyle denir: *"Bu alçak kafirin yakasına yapışın ve şiddetle sürükleyip cehennemin ortasına çekin."*
48) *"Sonra başından aşağı, o son derece sıcak olan kaynar suyu dökün."*
49) Ona horlama ve alay yollu şöyle denilir: *"Bu azabı tat. Çünkü sen, aziz, büyük, kıymetli ve değerli birisin(!) Ey Ebu Cehil dünyadayken 'Mekke'nin iki tepesi arasında benden güçlü, benden üstün bir başka kişi yoktur.' derdin. Şüphesiz sen alçağın birisin."*
Bu azılı müşrik çocuklarını toplar, önlerine kaymak ve dolgun hurmalar koyduktan sonra onlara alaycı bir dille: *"Zıkkımlanın, bunlar Muhammed'in ilerideki yiyeceğimiz olmakla tehdit ettiği zakkum meyvalarıdır."* derdi.
50) *"Gerçekten bu azab, dünyada kendisinden şüphe ettiğiniz, kuşku duyduğunuz azabtır. Bugün onu tadın."*
51) Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınan kimseler var ya, onlar bugün, afetlerden, sıkıntılardan ve hoşa gitmeyen şeylerden emin olacakları bir ikamet yeri olan cennettedirler.
52) Onlar, güzel bahçe, bağlar ve akan pınarlar içindedirler.
53) İnce ve kalın ipekten dokunmuş elbiseler giyerler. Birbirleriyle sohbet etmek için, meclislerde karşılıklı otururlar.
54) İşte onlara böyle çeşitli ikramlarda bulunacağız. Aynı zamanda onları, cennetlerde güzel hurilerle evlendireceğiz. Beyaz ve iri gözlü hurileri onlara arkadaş kılacağız.
55) Cennet ehli, cennette hizmetçilerden her türlü meyve getirmelerini isterler. Çünkü onlar hazımsızlık çekmeyeceklerinden, hasta olmayacaklarından, meyvelerin ve diğer nimetlerin bitmeyeceğinden emindirler. Cennette ne yorgunluk vardır, ne de bıkkınlık.
56) Onlar cennette ölümü tatmazlar. Fakat dünyada ilk ölümü tatmışlardır. Orada ölüm, tekrar gelmez. Aksine orada sonsuzluk vardır. Allah onları, cehennemin elem verici şiddetli azabından korudu.
57) Yüce Allah bunu onlara kendisinden bir lütuf olarak yaptı. Onlara verilen bu nimetler büyük bir kazançtır. Ondan öte kazanç yoktur.
58) Kur'an'ı senin dilinle, yani Arapça ile kolaylaştırdık ki, öğüt alıp sakınsınlar.
59) Ey Muhammed, onların başlarına gelecekleri bekle. Şüphesiz onlar da senin yok olmanı bekliyorlar. Dünya ve ahirette kimin yardım görüp zafer kazanacağını anlayacaklar. Şüphesiz ki Allah seni ve mü'minleri muzaffer kılacak, kafirleri ise zelil kılacaktır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم (١) تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (٢) إِنَّ فِي
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ (٣) وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا
يَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٤) وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ آيَاتٌ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ (٥) تِلْكَ آيَاتُ
اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ
(٦) وَيْلٌ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ (٧) يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُتْلَى عَلَيْهِ ثُمَّ
يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَنْ لَمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٨) وَإِذَا
عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ
(٩) مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ (١٠) هَذَا
هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ
(١١) اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (١٢) وَسَخَّرَ لَكُمْ مَا
فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِنْهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (١٣)

45- el-CASİYE SURESİ

(Mekke’de inmiştir. 37 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla...
1) Ha, Mim.
2) Kitab’ın indirilmesi Azîz, Hakîm olan Allah’tandır.
3) Şüphesiz mü’minler için göklerde ve yerde ayetler vardır.
4) Sizin yaratılışınızda ve türetip-yaydığı canlılarda kesin bilgiyle inanan bir kavim için ayetler vardır.
5) Gece ile gündüzün ardarda gelişinde, Allah’ın gökten rızık indirip ölümünden sonra yeryüzünü diriltmesinde ve rüzgarları yönetmesinde ve rüzgarları yönetmesinde aklını kullanan bir kavim için ayetler vardır.
6) İşte bunlar, Allah’ın ayetleridir; sana bunları hak olmak üzere okuyoruz. Öyleyse onlar, Allah’tan ve O’nun ayetlerinden sonra hangi söze iman edecekler?
7) Gerçeği sürekli ters yüz eden, günaha düşkün olan herkese veyl olsun!
8) Kendisine Allah’ın ayetleri okunurken işitir, sonra müstekbirce sanki işitmemiş gibi ısrar eder. Artık sen onu acı bir azabla müjdele.
9) Ayetlerimizden bir şey öğrendiği zaman, alay konusu edinir. İşte onlar için aşağılatıcı bir azab vardır.
10) Arkalarından cehennem. Kazandıkları şeyler, onlara hiçbir yarar sağlamaz. Allah’tan başka edindikleri veliler de. Onlar için büyük bir azab vardır.
11) İşte bu bir hidayettir. Rablerinin ayetlerini inkar edenler ise, onlar için, iğrenç olanından acı bir azab vardır.
12) Allah; kendi emriyle akıp gitsin ve O’nun lütfundan ararsınız diye, sizin için denize boyun eğdirdi. Umulur ki şükredersiniz.
13) Kendisinden göklerde ve yerde olanların tümüne sizin için boyun eğdirdi. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir kavim için gerçekten ayetler vardır.

1) Hurufu mukatta’ denilen bu harfler hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.
2) Bu Kur’an, mülkünde galip ve güçlü, yaptığında hüküm ve hikmet sahibi olan Allah tarafından indirilmiştir. Allah’tan, içinde kulları için hikmet ve maslahat bulunan şeylerden başkası sadır olmaz. Fakat kullar bu hikmeti her zaman anlayamayabilirler.
3) Yedi kat göklerin, yedi kat yerlerin ve bu ikisi arasında bulunan harikulade mahlukatın, enteresan durumlarını ve güzel şeylerin yaratılmasında, Allah’ın varlığına ve birliğine inanan bir toplum için, O’nun kudretinin sonsuzluğunu ve hikmetini gösteren apaçık deliller vardır. Çünkü mü’minler imanları sayesinde diridirler. Gözleri gördüğü ve kulakları işittiği için bu delilleri görürler.
4) Ey insanlar! Sizin, önce bir nutfeden, sonra yaratılışınız tamamlanıncaya kadar farklı aşamalardan geçen alaka (embriyon)dan yaratılmanızda ve Allah’ın yayıp dağıttığı, yeryüzünde yürüyen çeşitli mahlukatta, Alemlerin Rabbinin gücüne şeksiz şüphesiz bir şekilde, kesin olarak inanan bir kavim için, apaçık deliller vardır. Bunları yaratan, elbette ki öldükten sonra da diriltmeye kadirdir.
5) Gece ve gündüzün, ara vermeden sürekli bir şekilde, ince ve sağlam bir düzen içerisinde, birisi karanlığı diğeri ışığıyla ardarda gelmelerinde ve yıl boyunca birinin uzayıp diğerinin kısalmasında da bir delil vardır. Geçimlerinde ve rızıklarında insanlara hayat veren, Allah’ın bulutlardan indirdiği yağmurda da delil vardır. Allah’ın yağmur sayesinde, kurumuş olup bitkisi ve ekini olmayan yeryüzünü diriltmesinde ve orada çeşitli ekin, meyve ve bitki çıkarmasında, güneyden ve kuzeyden rüzgarları soğuk ve sıcak olarak estirmesinde anlayan akıl ve gören gözleri olan bir kavim için, Allah’ın varlığını ve birliğini gösteren apaçık deliller vardır.
6) İşte bunlar, Allah’ın varlığını, birliğini ve gücünü gösteren hüccet ve delillerdir. Ey Muhammed! O delilleri sana, kendisinde bir kapalılık ve karışıklık olmayan apaçık bir hakla anlatıyoruz. Mekke kafirleri, Allah’ın kelamını tasdik etmeyip hüccet ve delillerine inanmayınca, artık hangi sözü inanıp tasdik edecekler?!
7) Helak ve ölüm, günah işlemekte aşırı giden bütün yalancılara olsun.
8) O günahkar, kendisine okunan, son derece açık Kur’an ayetlerini işitir. Sonra da, onları hiç işitmemiş gibi, ayetlere imanı kibrine yediremeyerek, inkar haline devam eder, azgınlık ve sapıklığı içerisinde bocalayıp durur. Ey Muhammed! Bu inkar ve yalanlamasından vazgeçmediği taktirde ona elem verici şiddetli bir azabı müjdele.
9) Allah’ın, Muhammed’e indirdiği ayetlerden herhangi bir şey ona ulaştığında alaya alır ve onunla eğlenirdi. Kur’an’la alay eden, hafife alıp burun kıvıran o yalancılar için zilletleri ve horlanmaları ile birlikte ahirette şiddetli bir azap vardır.
10) Önlerinde kendilerini bekleyen cehennem vardır. Çünkü onlar dünyada hakka karşı büyüklük taslar ve kibirlenirlerdi. Dünyada sahip oldukları mal ve çocukları onlara fayda sağlamaz. Allah’ın yanısıra tapmış oldukları putlarının da onlara bir yararı olmaz. Onlar için elem verici ve sürekli bir azap vardır.
11) Allah’ın, kulu ve rasulü Muhammed’e indirdiği bu Kur’an, kendisine inanan ve uyan kimseler için tam bir hidayet kaynağıdır. Nurunun yaygınlığına rağmen Kur’an’ı inkar edenler var ya, onlar için en şiddetli türden elem ve acı verici bir azab vardır.
12) Büyüklüğüne rağmen denizi, kudreti ve hikmetiyle, sizin emrinize veren Allah’tır. Onun istek ve iradesiyle gemiler denizin dibine batmadan üzerinde yüzsün diye böyle yaptı. Ticaret maksadıyla, Allah’ın lütfundan istemeniz, inci ve mercan için dibine dalmanız, balık ve benzeri şeyleri avlamanız ve size verdiği nimetlerinden dolayı Rabbinize şükretmemeniz için böyle yaptı.
13) Yüce Allah, bu kainatta bulunan güneş, ay, yıldızlar, rüzgarlar, yağmurlar, dağlar, denizler, nehirler, madenler, bitkiler, ağaçlar gibi her şeyi sizin için yarattı. Bunların hepsi, onun lütuf ve ihsanındandır. Hepsi tek olan Allah’ın katındandır. Şüphesiz bu anlatılanlarda, Allah’ın sanatının güzelliklerini düşünen ve böylece O’nun birliğine ve kudretine delil getirip iman eden bir kavim için öğüt ve ibretler vardır.

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ
قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (١٤) مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ (١٥) وَلَقَدْ
آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ
الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ (١٦) وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ
مِنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا
بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ (١٧) ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَى شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ (١٨) إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا
عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ
وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ (١٩) هَذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى
وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (٢٠) أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا
السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ (٢١) وَخَلَقَ
اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ (٢٢)

14) İman edenlere de ki: *"Onları kazandıklarıyla cezalandırması için, Allah'ın günlerini ummayanları bağışlasınlar."*

15) Kim salih bir amelde bulunursa, kendi lehinedir, kim kötülük yaparsa, artık o da kendi aleyhinedir. Sonra siz Rabbinize döndürüleceksiniz.

16) Andolsun biz İsrailoğullarına kitap, hüküm ve nübüvvet verdik, onları temiz ve güzel şeylerle rızıklandırdık ve onları alemlere üstün kıldık.

17) Ve onlara bu emirden açık belgeler verdik. Fakat onlar, kendilerine ilim geldikten sonra, yalnızca aralarındaki hakka tecavüz ve azgınlıktan dolayı ihtilafa düştüler. Şüphesiz Rabbin, hakkında ihtilafa düştükleri şeyde kıyamet günü aralarında hüküm verecektir.

18) Sonra seni de bu emirden bir şeriat üzerine kıldık; öyleyse sen onlara uy ve bilmeyenlerin hevalarına uyma.

19) Çünkü onlar Allah'tan hiç bir şeyi senden savamazlar. Şüphesiz zalimler, birbirlerinin velisidirler. Allah ise muttakilerin velisidir.

20) Bu, insanlar için basiretler, kesin bilgiyle inanan bir kavim için de bir hidayet ve bir rahmettir.

21) Yoksa kötülüklere batıp-yara alanlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi? Ne kötü hüküm veriyorlar.

22) Allah, gökleri ve yeri hak olarak yarattı; öyle ki, her nefis kazandıklarıyla karşılık görsün. Onlara zulmedilmez.

14) Ey Muhammed! Mü'minlere söyle, Allah'ın azabından korkmayan müşrikleri, Allah'ın, kâfirlerin ellerindeki imkanları onlardan alıp mü'minlere vereceği, mü'minlere yardım edip kâfirleri rezil edeceği, öldükten sonra dirilmenin, cennet ve cehennemin olacağı günlerin geleceğine ihtimal vermeyen kafirleri şimdilik affetsinler. Yaptıkları eziyetleri ve ettikleri vahşeti hoş görsünler, bağışlasınlar. Allah suçlu kafirlere, işlemiş oldukları suçun karşılığını mutlaka dünya ve ahirette verecektir. Nitekim Allah Medine'de savaşı farz kıldı, mü'minlere İslam devleti nasip etti, kâfirleri ise rezil etti.
15) Kim dünyada iyi bir iş yaparsa, onun yararı kendisinedir. Kim de kötülük ve şer işlerse, onun zararı da ona döner. Hemen hemen hiç bir iş, yapandan başkasına fayda veya zarar vermez. Sonra Kıyamet günü, dönüşünüz sadece bir olan Allah'a olacaktır. O, herkese amelinin karşılığını, iyiye iyiliğinin, kötüye de kötülüğünün karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.
16) Allah'a andolsun ki, İbrahim oğlu, İshak oğlu Yakub'un evlatları olan İsrailoğullarına Tevrat'ı ve insanlar arasındaki davalarda adaletle hükmetme yetkisini vermiştik. İçlerinden Musa, Harun, Yusuf, Davud, Süleyman ve İsa gibi nebiler ve rasuller göndermiştik. Onlara kudret helvası, bıldırcın gibi yenilip içilen şeylerden, azık ve meyvelerden çok çeşitli nimetler vermiştik. İman ettikleri müddetçe onları kendi zamanlarındaki diğer milletlerden doğru din ve sağlam ahlak, kendi kendilerini yönetme nimeti, toplumlarında geçerli adalet ilkeleri, mutlu bir hayat düzeni, yaygın güvenli sistem ve toplumsal refah bakımından üstün kılmıştık. Fakat Allah'a şükretmediler. Aksine inkarda ısrar ettiler. Ey Muhammed! Senin kavmin de aynı şeyi yapıyor. Onların başına gelen belanın benzeri kavmine de gelir.
17) Onlara Tevrat'ta şeriat işini, dinleri ve sosyal hayatları alanında gereken bilgileri ve delilleri ve Muhammed'in durumunu, nübüvvetinin şahitlerini, yani Tıhame'den Yesrib'e hicret edeceğini en mükemmel bir şekilde açıkladık. Muhammed'in doğruluğuna dair, kendilerine kesin deliller geldikten sonra, kıskançlık, inat ve liderlik peşinde koşmalarından dolayı ihtilafa düştüler. Dinle ilgili ihtilafa düştükleri konularda, Kıyamet günü kullar arasında hükmedecek olan Allah'tır. Ey Mekkeliler, sizden önce gelip geçmiş olan azgın ve kibirli milletlerin girdikleri yola girmeyin!
18) Ey Muhammed! Seni apaçık bir yola, din hususunda dosdoğru bir yola koyduk. O halde sen, Rabbinin sana vahyettiği doğru dine, Allah'ın kulları için seçip beğendiği İslam şeriatına uy. Arzularının peşinden giden cahil müşriklerinin sapıklıklarına, Kureyş liderlerinin görüşlerine uyma. Onlar: *"Atalarının dinine dön!"* demişlerdi. Aksi taktirde dünya ve ahirette hüsrana uğrayanlardan olursun.
19) Onların sapıklığına uyarsan bil ki, onlar senden herhangi bir azabı savamazlar. Şüphesiz zalimler, dünyada birbirlerinin dostudur. Ahirette ise onların hiçbir dostu yoktur. Yüce Allah dünyada da, ahirette de takva sahibi mü'minlerin yardımcısı ve destekçisidir.
20) Bu Kur'an, insanlar için açık deliller kılavuzudur. Kur'an kalplerin gözüdür. Akıllarını kullanan ve kesin olarak iman eden kimseler için doğru yola ileten bir hidayet rehberi ve rahmet kaynağıdır.
21) Çok günah işlemiş olan o kafirler, kendilerinin iyi iş yapan mü'minler gibi olacaklarını mı sanıyorlar? Ne dünyada ne de ahirette, mü'minlerle kafirleri eşit tutmamız mümkün değildir. Çünkü mü'minler, takva ve itaat üzere yaşarlar; kafirler ise inkar ve isyan üzere yaşarlar. Bu iki grup, birbirlerinden ne kadar farklı! Mü'min, mü'min olarak ölür ve mü'min olarak diriltilir. Kafir ise kafir olarak ölür, kafir olarak diriltilir. Kendilerini mü'minlerle bir görme hususundaki hükümleri ne kötü bir hükümdür. İyilerle kötüleri bir tutacağımızı düşünerek, biz ve adaletimiz hakkında kötü zanda bulundular. Kötüler mü'minlerin makamına asla nail olamazlar.
22) Allah, yer ve göklerle, birliğine ve kudretine delil getirmek için onları dengeli ve hak ile yarattı. Bir de, her insana yaptığının, hayır veya şerden kazandığının karşılığı, yani mü'minin sevabı eksiltilmeksizin, kafirin de azabı artırılmaksızın verilmesi için bunları yarattı. Böylece mahlukatın hesap için haşr edileceği sabit oldu.

أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى
سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ
اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (٢٣) وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ
وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ (٢٤) وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا كَانَ
حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٢٥) قُلْ
اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٢٦) وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ (٢٧)
وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ
مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٨) هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا
كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٢٩) فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ
الْفَوْزُ الْمُبِينُ (٣٠) وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَى
عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُجْرِمِينَ (٣١) وَإِذَا قِيلَ إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ
إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ (٣٢)

23) Şimdi sen, kendi hevasını ilah edinen ve Allah'ın bir ilim üzerine kendisini saptırdığı, kulağını ve kalbini mühürlediği ve gözü üstüne bir perde çektiği kimseyi gördün mü? Artık Allah'tan sonra ona kim hidayet verecektir? Siz yine de öğüt alıp-düşünmüyor musunuz?
24) Dediler ki: *"Bu, dünya hayatımızdan başkası değildir, ölürüz ve diriliriz. Bizi kesintisi olmayan zamandan başkası helak etmiyor."* Oysa onların bununla ilgili hiç bir bilgileri yoktur; yalnızca zannediyorlar.
25) Onlara açık belgeler olarak ayetlerimiz okunduğu zaman, onların delilleri: *"Eğer doğru sözlüler iseniz, atalarımızı getirin."* demekten başkası değildir.
26) De ki: *"Allah sizi diriltiyor, sonra sizi öldürüyor, sonra kendisinde hiçbir kuşku olmayan kıyamet günü O sizi bir araya getirip-toplayacaktır. Ancak insanların çoğu bilmezler."*
27) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Kıyamet-saatinin kopacağı gün, o gün, batılda olanlar hüsrana uğ-rayacaklardır.
28) O gün sen her ümmeti diz üstü çökmüş olarak görürsün. Her ümmet, kendi kitabına çağrılır. *"Bugün yaptıklarınızın karşılığını göreceksiniz."*
29) "*Bu bizim kitabımızdır; sizin aleyhinizde hak ile konuşuyor. Gerçekten biz, sizin yaptıklarınızı yazdırıyorduk."*
30) İman edip salih amel işleyenlere gelince; Rableri onları kendi rahmetine sokar. İşte bu, apaçık kurtuluşun ta kendisidir.
31) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere gelince: *"Ayetlerim sizlere okunmadı mı, siz de büyüklük taslayıp günahkâr kimseler olmadınız mı?"*
32) *"Gerçekten Allah'ın va'di haktır, kıyamet-saatinde de şüphe yoktur."* denildiğinde siz: *"Kıyamet-saati de neymiş? Biz bilmiyoruz; biz sadece şüphe ve zan ediyoruz, biz kesin bilgiyle inananlardan değiliz."* demiştiniz.

23) Ey Muhammed! Allah'a ibadeti bırakıp ta kendi hevasına aşırı derecede itaat edip isteklerine uymak suretiyle ibadet eden kimsenin durumunu biliyor musun? Söyle bana. Allah, o bedbahtı, hakkı bildiği ve ondan cahil olmadığı halde, onu saptırdı. Onun durumu cahilliğinden dolayı sapan kimsenin durumundan çok daha çirkin ve adidir. Çünkü o, inadından dolayı hak ve hidayetten yüz çevirmektedir. Allah onun kalbini ve kulağını o şekilde mühürledi ki, artık öğütlerden etkilenmez, ayetleri ve uyarıları düşünmez. Gözünün üzerine de öyle bir perde çekti ki, artık o, doğruyu göremez. Aydınlanacağı bir delili de bulamaz. Allah, saptırdıktan sonra onu kim hidayete erdirebilir? Bunu yapabilecek hiç kimse yoktur. Ey insanlar, hala düşünüp ibret ve öğüt almayacak mısınız?
24) Zamana tapan, her otuzaltı bin senede bir, her şeyin tekrar eski haline geleceğine inanan ve "Dehriyyun" adı verilen müşrikler dediler ki: *"Bu dünya hayatından başka hayat yoktur. Burada bir kısmınız ölür, bir kısmınız doğar. Ne ahiret, ne öldükten sonra dirilme ne de hesap vardır. Bizi ancak zamanın geçmesi ve günlerin birbirini takip etmesi öldürür. Hayatın ve ölümün sebebi, tabiat olaylarının etkileri ve feleklerin hareketleridir."* Onların akli veya nakli bir dayanakları yoktur. Onun içindir ki delilsiz ve hüccetsiz olarak Allah'ı inkar ettiler. Onlar sadece kuruntulu ve hayalci bir kavimdir. Kesin bilgileri olmadığı halde zan ile konuşuyorlar.
25) Müşriklere Kur'an'ın, öldükten sonra dirilmeye ve haşre delalet eden apaçık ayetleri okunduğunda açık gerçeği savma hususunda tutanakları sadece, *"Söylediğiniz doğru ise önceki atalarımızı bize diriltin."* demeleri olmuştur.
26) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Siz bir damla meni iken, başlangıçta sizi yaratan Allah'tır. Ecelleriniz geldiğinde sizi öldürecek olan da O'dur. Yoksa, iddia ettiğiniz gibi, siz zamanın hükmüyle yaşatılıp öldürülecek değilsiniz. Sizi dünyada yaşattığı gibi, öldükten sonra da hesap ve ceza için diriltecektir. Kuşkusuz, yoktan yaratabilen tekrar diriltmeye de kadirdir. Fakat insanların çoğu, cahillikleri, fikir ve görüş kısırlıklarından dolayı Allah'ın gücünü bilmezler, dolayısıyla öldükten sonra dirilmeyi ve hesabı inkar ederler."*
27) Allah, ulvi ve süfli tüm kainatın sahibi ve malikidir. Kıyamet gününde Allah'ın ayetlerini inkar eden kafirler hüsrana uğrayacaklardır.
28) Ey insan! O gün, her ümmeti, şiddetli korkudan dolayı dizüstü çökmüş, hakkındaki Allah'ın hükmünü bekler halde görürsün. Onların bu durumu, hakim huzurunda, korkak ve zelil bir şekilde duran hasımların durumuna benzer. Bu durum, cehennem getirildiği zaman olur. Cehennem öyle bir ses çıkarır ki, dizi üzerine çökmeyen hiç kimse kalmaz. O ümmetlerden her biri, içinde amellerinin yazılı bulunduğu sayfalara çağrılır. Onlara şöyle denir: *"Bu korkunç günde, dünyada iken yaptığınız iyi ve kötü amellerin karşılığını alacaksınız."*
29) *"Bu, amel defterinizdir. Artma ve eksiltme olmaksızın, sizin için hak ile şahitlik edecektir. Amellerinizin yazılmasını ve aleyhinize kayda geçirilmesini meleklere emrediyorduk."* İbn Abbas dedi ki: "Melekler, kulların amellerini yazar. Sonra bu amelleri göklere çıkarırlar. Amellerin toplandığı divanda görevli melekler, hafaza meleklerinin yazdığını, kulları yaratmadan önce, Allah'ın onlar üzerine ezelde yazdığından her Kadir gecesinde Levh-i Mahfuz'dan kendilerine gösterilenlerle karşılaştırırlar. Allah ezelde yazdığını, ne bir harf artırır, ne de bir harf eksiltir. İşte ayetteki istinsah'tan maksat budur."
30) Dünya hayatında Allah'tan korkan salih mü'minlere gelince Allah onları rahmetine, cennete sokacaktır. İşte büyük kazanç budur. Bu, öyle bir kazançtır ki ondan öte kazanç yoktur.
31) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere gelince, kınamak ve azarlamak için onlara şöyle denir: *"Rasuller size Allah'ın ayetlerini okumuyorlar mıydı? Kibirlenip o ayetlere inanmadınız. Onları dinlemekten yüz çevirdiniz. Çok suç işleyen bir kavim oldunuz."*
32) Size, *"Öldükten sonra dirilmek, kuşkusuz olacaktır, Kıyamet de kopacaktır, bu hususta herhangi bir şüphe yoktur."* denildiğinde, aşırı kibrinizden dolayı, *"O nedir? Hak mı, yoksa batıl mı? Biz ona inanmıyoruz. Fakat insanların, bir ahiretin var olduğunu söylediklerini duyuyor ve onun hakkında bir takım tahminler yürütüyoruz. Biz ahirete kesin inananlar değiliz."* dediniz.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِئُونَ (٣٣) وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ
يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ (٣٤)
ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ (٣٥)
فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
(٣٦) وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (٣٧)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حم (١) تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (٢) مَا
خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ
مُسَمًّى وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنْذِرُوا مُعْرِضُونَ (٣) قُلْ
أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِنْ
قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٤) وَمَنْ
أَضَلُّ مِمَّنْ يَدْعُو مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى
يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ (٥)

33) Onların yaptıkları şeylerin kötülüğü kendileri için açığa çıktı ve alay konusu edindikleri de onları sarıp-kuşattı.

34) Denildi ki: *"Bugününüzle karşılaşmayı unuttuğunuz gibi, biz de sizi bugün unutuyoruz. Barınma yeriniz ateştir. Ve sizin için hiç bir yardımcı yoktur."*

35) "*Bunun nedeni şudur: Çünkü siz Allah'ın ayetlerini alay konusu edindiniz; dünya hayatı da sizi aldattı."* Bugün artık ne ordan çıkarılırlar, ne hoşnutluk dilekleri kabul edilir.

36) Şu halde hamd, göklerin Rabbi, yerin Rabbi ve alemlerin Rabbi Allah'ındır.

37) Göklerde ve yerde büyüklük O'nundur, Şüphesiz Azîz ve Hakîm olan O'dur.

46- el-AHKAF SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 35 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ha, Mim.

2) Bu Kitab'ın indirilmesi Azîz, Hakîm olan Allah'tandır.

3) Biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları ancak hak ile ve belli bir süre için yarattık. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ise, uyarılıp korkutuldukları şeylerden yüz çevirmektedirler.

4) De ki: *"Gördünüz mü, Allah'dan başka kendilerine dua ettikleriniz yeryüzünden neyi yaratmışlar, bana gösterin? Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Eğer doğru söyleyenler iseniz, bir kitap veya bir ilim kalıntısı varsa, bana getirin."*

5) Allah'dan başka kendisine kıyamete kadar cevap veremeyecek olan ve kendilerine yapılan duadan habersiz olan kimselere dua eden kişiden daha sapık kim olabilir?

33) Ahirette, dünyada iken işledikleri şirk, küfür, nifak, zulüm ve fısk gibi çirkin amelleri onlara görünecektir. Dünyada kendilerine hatırlatıldığı ve korkulması gerektiği anlatıldığında alay ettikleri azab, başlarına çöreklenip onları çepeçevre kuşatacaktır.

34) Onlara şöyle denilir: *"Ahiret gününü inkâr ettiğiniz veya bugün için bir azık olan Allah'a iman ve itaatı, salih ameli dünyada iken yapmayıp terkettiğiniz gibi, bugün biz de sizi azap içinde terkedip unutan kimsenin yaptığı gibi muamele edeceğiz. Sizin karar kılıp kalacağınız yer cehennem ateşidir. Orada ebedi bir şekilde şiddetli bir işkenceye tabi tutulacaksınız. Size yardım edecek ve sizi Allah'ın azabından kurtaracak kimseniz de yoktur."*

35) *"Bu cezayı size, Allah'ın kelamı Kur'an'la alay edip onu eğlenceye aldığınız için verdik. Dünya, zinetleri, ihtirasları, hazları ve batıl şeyleriyle sizi aldattı. Sonunda, bu dünya hayatından başka bir hayat olmadığını, öldükten sonra ne dirilme, ne de haşir olmayacağını sandınız."* O gün onlar cehennemden çıkarılmazlar. Tevbe ve itaat etmek suretiyle, Rablerini razı etmeleri de onlardan istenmez. Çünkü o gün, bunların bir faydası olmaz.

36) Netice olarak, bilesiniz ki, hamd Allah'a mahsustur. O'ndan başka hiç kimse hamde layık değildir. Çünkü, kainatın ve bütün mahlukatın yaratıcısı, sahibi, terbiye edicisi, hüküm ve kanun koyucusu O'dur.

Hamd: Allah'ı noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak övmek, layık olduğu şekilde O'nu yüceltmektir.

37) Göklerde ve yerde, büyüklük, azamet, dilediğine karşı uygulamaya ve yürürlüğe giren mutlak hakimiyet, ebedi kalış ve kemal O'nundur. O, galiptir, mağlup edilemez. İntikam alması şiddetli ve sert olur. Sanatında, yaptığında ve idaresinde hüküm ve hikmet sahibidir.

AHKAF SURESİ

1) Hurufu mukatta' denilen bu harfler hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetin tefsirine bakın.

2) Yüce bir kitap olan bu Kur'an, mülkünde güçlü, iradesi üstün, galip ve güçlü olan, yenen, asla yenilmeyen ve yaptığı her işte hüküm ve hikmet sahibi olan Allah katından Muhammed'e indirilmiştir.

3) Biz, yedi gökleri, yedi yerleri ve ikisi arasındaki mahlukatı boş yere, oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Biz onları ancak, birliğimizi ve sonsuz gücümüzü göstermesi için hikmetle yarattık. Onlara muayyen bir ecel, belirli bir süre tayin ettik. Bu ecel, onların kıyamet günü yok olma zamanıdır. O müşrik ve kafirler, korkutuldukları azaptan ve ahiretin şiddetinden yüz çevirmektedirler. Onu düşünmezler ve onun için hazırlanmazlar.

4) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"İlah olduklarını iddia ettiğiniz ve Allah'ı bırakıp kendilerine taptığınız, dua ettiğiniz, yardıma çağırdığınız o putları bana söyleyin. Onlar yerküresinin parçalarından ve onun üzerinde bulunan insan veya hayvanlardan ne yarattılar? Bana gösterin ve bildirin. Yoksa onların, göklerin yaratılışında, Allah ile bir ortaklığı mı var? Allah tarafından, Kur'an'dan önce indirilmiş ve size putlara tapmayı emreden veya izin veren kitaplardan bir kitap getirin. Yoksa, öncekilerin ilimlerinden bunu gösteren bir ilim kalıntısı mı var? Onların, Allah'ın ortakları olduğuna, Allah ile beraber onlara da ibadet edilebileceğine, bu putlara ve heykellere tapmanın sizi Allah'a yaklaştıracağına, bunların Allah katında sizlere şefaat edeceğine dair iddianızda doğru iseniz, bana böyle bir kitap ve ilim kalıntısı getirin. Bunu asla yapamayacaksınız. Çünkü, putların ilahlık adına hiç bir şeye güçleri yetmez."*

5) İşitemeyen ve akıl edemeyen cansızlar oldukları için, Kıyamet gününe kadar dua edenlerin duasını işitmeyen, muhtaçların ihtiyaçlarını bilmeyen ve kendilerine seslenenlere asla cevap veremeyen putlara tapanlardan daha cahil ve sapık hiç kimse yoktur. O putlar, kendilerine ibadet eden müşriklerin duasını ne işitirler, ne de anlarlar. İşitseler, anlasalar bile cevap veremezler.

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ
(٦) وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (٧) أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ
افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنْ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ
فِيهِ كَفَى بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (٨)
قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنْ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا
بِكُمْ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٩)
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ
مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (١٠) وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ (١١) وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى
إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ (١٢) إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ
ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (١٣)
أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ (١٤)

6) İnsanlar haşrolunduğu zaman, onlara düşman kesilirler ve ibadet etmelerini de küfr-inkar edenler olurlar.

7) Onlara açık belgeler olarak ayetlerimiz okunduğu zaman, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler kendilerine gelmiş hak için dediler ki: *"Bu, apaçık bir sihirdir."*

8) Yoksa: *"Kendisi onu uydurdu."* mu diyorlar? De ki: *"Eğer ben uydurdumsa, bu durumda siz Allah'tan bana hiç bir şeye malik olamazsınız. O, sizin onun hakkında ne kadar ileri gittiğinizi iyi bilendir. Benimle sizin aranızda şahid olarak O yeter. Şüphesiz O, Ğafur'dur, Rahim'dir."*

9) De ki: *"Ben rasullerden bir türedi değilim, bana ve size ne yapılacağını da bilemiyorum. Ben, yalnızca bana vahyedilmekte olana uyuyorum ve ben, apaçık bir uyarıcıdan başkası değilim."*

10) De ki: *"Gördünüz mü; eğer o Allah katından ise, siz de onu inkar etmişseniz ve İsrailoğullarından bir şahid bunun bir benzerine şahidlik edip iman etmişse ve siz de büyüklük taslamışsanız? Şüphesiz Allah zalim bir kavmi hidayete erdirmez."*

11) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, iman edenler için dediler ki: *"Eğer o hayırlı bir şey olsaydı, ona bizden önce koşup-yetişemezlerdi."* Oysa onlar, onunla hidayete eremediklerinden: *"Bu, eski bir uydurmadır."* diyeceklerdir.

12) Bundan önce de, bir rehber ve bir rahmet olarak Musa'nın kitabı var. Bu ise, zulmedenleri uyarmak ve ihsan edenlere bir müjde olmak üzere doğrulayıcı ve Arapça bir dil ile olan bir kitaptır.

13) Şüphesiz: *"Rabbimiz Allah'tır."* deyip sonra dosdoğru haraket edenler; artık onlar için korku yoktur, onlar üzülmezler de.

14) İşte onlar, cennet halkıdır; yaptıklarına karşılık olmak üzere, içinde daimi olarak kalacaklardır.

6) İnsanlar kıyamet günü hesap için toplandığında, putlar, kendilerine ibadet edenlere, fayda yerine zarar veren düşmanlar olacaklardır. Allah kıyamet gününde putlara can verecek, onlar da kendilerine ibadet edenlerden uzak duracak ve onlara düşman olacaklardır. Putlar o zaman müşriklerin kendilerine yönelik dua, adak, kurban gibi tapınmalarını inkar ederler, onu itiraf etmezler. Kendilerine tapanlarla bir ilgilerinin olmadığını, onların aslında kendilerine değil, bu tapmayı caiz bir eylem gibi gösteren şeytanlara taptıklarını söyleyeceklerdir.
7) Kureyş müşriklerine, Allah'ın kelamından olduğu açık açık bilinen Kur'an ayetleri okunduğunda, vicdanlar üzerindeki etkisini gördüklerinde, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, kendilerine gelen o hak Kur'an için,*"Bu, kuşkusuz apaçık bir sihirdir."* dediler.
8) Yoksa, *"Muhammed bu Kur'an'ı kendiliğinden uydurdu mu?"* diyorlar. Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Farzedelim ki onu ben uydurdum, öyleyse bu hususta Allah bana yeter. Ona iftiradan dolayı beni cezalandıracak olan O'dur. Siz, O'nun azabını benden çeviremezsiniz. O halde ben, sizin için nasıl O'na iftira eder de, kendimi O'nun azabına atarım. Yüce Allah, Kur'an hakkında yaptığınız dedikoduları ve "O bir sihirdir, bir uydurmadır, bir şiirdir" şeklindeki kötüleyici sözlerinizi, Allah ve benim hakkımdaki diğer kötüleme usullerini bilir. Benimle sizin aranızda, Yüce Allah'ın şahit olması yeter. O benim doğru söylediğime ve tebliğ görevimi yaptığıma, sizin de yalancı ve inkarcı olduğunuza şahitlik eder. O, tevbe edenleri çok bağışlayan, mü'min kullarına çok merhamet edendir."*
9) Ey Muhammed! O müşriklere de ki: *"Dünyada ilk rasul ben değilim. Benden önce hiç kimsenin getirmediği bir şeyi de getirmiş değilim. Bilakis, benden önce birçok rasullerin getirdiği şeyi getirdim. Benim bu getirdiğim şeyi niçin yadırgayıp garipsiyorsunuz? Allah'ın, benim ve sizin hakkınızda ne hükmedeceğini bilmiyorum. Ben sürgün mü edilirim, siz taşa tutularak öldürülür müsünüz bilmiyorum. Çünkü Allah'ın tayin ettiği kader gizli tutulmuştur. Ben sadece, Allah'ın bana indirdiği vahye uyuyorum, kendimden hiçbir şey icat etmiyorum. Ben sadece, sizi Allah'ın azabına karşı uyaran, kesin deliller ve parlak mucizelerle açıkça korkutan bir rasulüm."*
10) *"Eğer bu Kur'an gerçekten Allah'ın kelamı ise, siz de bunu yalanlamış iseniz haliniz nice olur?" İsrailoğulları alimlerinden bir adam (Musa veya Abdullah b. Selam), Kur'an'ın doğruluğuna şahitlik etmiş ve ona inanmıştı. Siz ise kibirlenip iman etmediniz. Sizin haliniz ne olacak?! Siz, insanların en sapığı, en zalimi değil misiniz? Kuşkusuz Allah, zalim ve kafir olanı imana muvaffak kılmaz."*
11) Mekke kafirleri mü'minler hakkında dediler ki: *"Bu Kur'an ve din, hayırlı bir şey olsaydı, Bilal, Ammar, Suheyb, Habbab gibi zayıf fakirler, köleler ve cariyeler bizden önce iman etmezlerdi."* Mucizeliğinin açıklığına rağmen, Kur'an ile doğru yolu bulamayınca dediler ki: *"Bu eski bir yalan olup, eskilerden nakledile gelmiş bir şeydir. Muhammed onu kendisi getirip Allah'a nisbet etmiştir."*
12) Kur'an'dan önce de, imama uyulduğu gibi, Allah'ın dini ve şeriatı hususunda kendisine uyulan bir kılavuz ve inanıp içindekilerle amel eden, iyilik sahibi kimseler için bir rahmet olarak, Musa'ya indirilen Tevrat vardı. Siz Allah'ın, Musa'ya Tevrat'ı indirdiğini ve onu, kendisine uyulan bir önder kıldığını tartışmıyorsunuz. O Tevrat aynı zamanda Muhammed'in geleceğini müjdelemektedir. Onun Allah katından olduğunu kabul ettiğinize göre, Muhammed'in, Allah tarafından gönderilmiş bir rasul olduğuna dair getirdiği hükmü de kabul edin. Bu Kur'an, şanı yüce ve kendisinden önceki kitapları tasdik eden, fasih bir arapça ile gönderilmiş bir kitaptır. Kur'an'ı nasıl inkar ediyorsunuz? Halbuki o, Tevrat'tan daha açık, delili daha parlak ve mucizeliği daha tesirlidir. Kur'an, müşrik ve zalim Mekke kafirlerini cehennem azabıyla korkutmak, güzel amel işleyen mü'minleri de Naim cennetleriyle müjdelemek için indirilmiştir.
13) İman edip Allah'ın birliğine inanan ve O'nun şeriatı üzerinde dosdoğru yürüyenler var ya, kabirde ve ahirette onların başına korkacakları hiçbir kötü şey gelmez. Cennette elde ettikleri nimetlerden dolayı dünyada geride bıraktıkları şeyler için de üzülmezler.
14) İşte Alah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle dinlerinde dosdoğru yürüyen mü'minler, cennet ehlidir. Orada ebedi olarak kalacaklardır. Onlar, iyi amellerine karşılık Allah'ın lütfu sonucu bu nimetleri elde etmişlerdir.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ
وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ
وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ
(١٥) أُولَئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا
يُوعَدُونَ (١٦) وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ
أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ
وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ
الْأَوَّلِينَ (١٧) أُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ
خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ
(١٨) وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ (١٩) وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ
أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ (٢٠)

15) Biz insana anne ve babasına iyilikte bulunmasını tavsiye ettik. Annesi onu güçlükle taşıdı ve onu güçlükle doğurdu. Onun taşınması ve sütten kesilmesi, otuz aydır. Nihayet güçlü çağına erip kırk yıla ulaşınca, dedi ki: *"Rabbim, bana, anne ve babama verdiğin nimete şükretmemi ve senin razı olacağın salih amel işlememi bana ilham et ve soyumdan gelenleri de salih kimseler kıl. Gerçekten ben tevbe edip sana yöneldim ve gerçekten ben müslümanlardanım."*

16) İşte bunlar yaptıklarını en güzeli ile kabul ettiğimiz, cennetlikler arasında kötülüklerini af ettiğimiz kimselerdir. Onlara va'dolunan doğru bir vaaddir.

17) O kimse ki, anne ve babasına: *"Öf size, benden önce nice nesiller gelip geçmişken, beni çıkarılmakla mı tehdit ediyorsunuz?"* dedi. O ikisi Allah'a yakararak: *"Yazık sana, imana gel! Şüphesiz ki Allah'ın va'di haktır."* O ise der ki: *"Bu, geçmişlerin masallarından başkası değildir."*

18) İşte bunlar, cinlerden ve insanlardan kendilerinden evvel gelip-geçmiş ümmetler içinde aleyhlerine söz hak olmuş kimselerdir. Gerçekten onlar, ziyana uğrayanlardır.

19) Her biri için, yaptıklarından dolayı dereceler vardır; öyle ki amelleri kendilerine eksiksizce ödensin ve onlar zulme de uğratılmazlar.

20) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ateşe arzolunacakları gün: *"Siz, dünya hayatınızda bütün güzelliklerinizi ve zevklerinizi tüketip-yok ettiniz, onlarla yaşayıp-zevk sürdünüz. İşte yeryüzünde haksız yere büyüklenmeniz ve fasıklıkta bulunmanızdan dolayı, bugün alçaltıcı bir azab ile cezalandırılacaksınız."*

15) Allah'ın rızası ana babanın rızasında, gazabı da onların gazabında olunca biz insana ana babasına iyilik etmesini, onların ihtiyaçlarını gidermesini kesin ve kuvvetli bir şekilde tenbihte bulunduk, emrettik. Annesi onu güçlük ve zorlukla karnında yaklaşık dokuz ay on gün taşıdı ve yine onu güçlük ve zorlukla doğurdu. Çocuğun anne karnında taşınma ve süt emme müddeti ikibuçuk yıldır. Anne, bu müddet boyunca yorgunluk ve zorluklara katlanır. Neticede bu çocuk yaşayıp, kuvveti ve aklı olgunlaşınca, genç ve kuvvetli olarak kırk yaşına varınca, eşinin ve çocuklarının yükümlülüğü altındayken dedi ki: *"Ey Rabbim! Bana ve anne ve babama verdiğin nimetine şükretmeyi bana ilham et. Onlar, kendilerine verdiğin nimet sayesinde, beni küçükken büyütüp beslediler. Aynı şekilde ben de aileme karşı senin verdiğin nimet sayesinde merhametli olayım. Seni benden razı kılacak iyi amel işlemeye beni muvaffak et. Soyumu ve zürriyetimi salih kişiler kıl. Ey Rabbim! Ben gizli açık işlediğim bütün günahlardan sana tevbe ettim. Ben, İslama sarılanlardan oldum."*

16) İşte bu anlatılan vasıfları taşıyanların itaatlerini kabul eder ve amellerinin karşılığını en üstünü ile veririz. Bilerek ve bilmeyerek yaptıkları hataları, kendilerine af ve bağışlama ile ikramda bulunacağımız cennet ehliyle birlikte bağışlarız. İyi amel işleyenlerin amelini kabul edecek, günahlarından da vaz geçeceğiz diye, rasullerin diliyle kendilerine va'dettiğimiz o sadık vaad dolayısıyla bunu yapacağız.

17) Kendisini imana çağırdıkları zaman anne ve babasına, *"Bu çağrınızdan dolayı öf be, yeter artık, nedir sizden çektiğim!?"* diyen kafir evlada gelince, o şöyle der: *"Beni öldükten sonra tekrar diriltilmekle mi tehdit ediyorsunuz? Halbuki benden önce nice insanlar gelip geçmiş ve hiçbiri diriltilmemiştir."* Anne ve babası, Allah'tan ona yardım etmesini ve onu İslam'a iletmesini istiyorlar ve ona şöyle diyorlardı: *"Sana yazıklar olsun! Allah'a iman et, salih amel işle. Öldükten sonra dirilmeyi, haşri, hesabı, cenneti ve cehennemi kabul et. Aksi halde yok olursun. Kuşkusuz Allah'ın vaadi haktır. Onda yerine getirilmemezlik yoktur."* O bedbaht der ki: *"Öldükten sonra dirilme hususundaki bu sözleriniz, hurafe ve boş şeylerden ibarettir. Öncekilerin yazdığı, asılsız şeylerdendir. Ben böyle şeylere inanmıyorum."*

18) İşte o suçluların cehennem ehli olacaklarına dair Allah'ın sözü gerçekleşmiştir, O azap onlara, kendilerinden önce gelip geçmiş cehennemlik insan ve cin kafirleri içerisinde vacip olmuştur. Kuşkusuz onlar kafirler olmuşlardır. Bundan dolayı da gayretleri, iyi amelleri boşa gitmiş ve ahiret saadetlerini yitirmişlerdir. Onlar cehennemde ebedi bir şekilde azap içerisinde olacaklardır.

19) Mü'min ve kafirlerden her birinin, amellerine göre makam ve mertebeleri vardır. Mü'minlerin cennetteki mertebeleri yüksek; kafirlerin cehennemdeki yerleri ise alçaktır. Mü'minlerin cennetteki makamları da salih amellerine göre farklılık arzedecektir. Nebi, rasul, şehid ve salihlerin makamı normal mü'minlerinkinden farklıdır. Cehennemlik olan müşrik, kafir, mürted ve münafıkların azapları da suçları oranında farklılık arzedecektir. Örneğin münafıklar cehennemin en alt tabakasını oluştururken günahkar mü'minler en üst tabakasını oluşturacak. Rasulullah'a bir çok faydası dokunan Ebu Talib'in azabı da Ebu Cehil'in azabından çok hafif olacaktır. Yüce Allah, adaleti gereği insanların amellerinin karşılığını tam bir şekilde vermesi için karşılıklarını ona göre takdir etti. Mü'minler derecelerine göre sevaplarından eksiltilmeksizin, kafirler de derekelerine göre, cezaları artırılmaksızın amellerinin karşılığını alırlar.

20) Ey Muhammed! Cehennem ateşinin üzerindeki örtünün kaldırılacağı ve ateşin kafirlere görüneceği günü onlara hatırlat. O gün onlar ateşe baka baka ona yaklaştırılırlar. O gün kınama ve azarlama yolu ile onlara şöyle denilir: *"Siz dünya lezzetlerini elde ettiniz, arzularına kavuştunuz. Onların zevkini sürdünüz. Siz güzel nimetleri yok ettiniz. Bugün artık ahirette payınız kalmadı. Siz iman etmediniz ki, ahiret nimetlerini elde edesiniz. Aksine iman ve itaatı bırakıp dünya arzuları ve onun zevkleriyle meşgul oldunuz. Gençliğinizi inkar ve isyan içerisinde yok ettiniz. Geçici olanı, sonsuz olana tercih ettiniz. Artık bundan sonra, sizin için hiç bir nimet kalmadı. Artık bugün, zillet ve horluk azabına kavuşacaksınız. Bu, dünyada kibirlenip iman ve itaat etmeyişiniz ve Allah'a itaatten çıkmanız, günah işlemeniz ve isyan etmeniz yüzündendir."*

وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ
مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ
عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٢١) قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ
آلِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (٢٢) قَالَ
إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَاكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ (٢٣) فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ
قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ
فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٤) تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا
فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ (٢٥) وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ
سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا
يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
(٢٦) وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقُرَى وَصَرَّفْنَا
الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ (٢٧) فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ
إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ (٢٨)

21) Ad'ın kardeşini de hatırla; onun önünden ve ardından nice uyarıcılar gelip geçmişti; hani o, Ahkaf'taki kavmini: *"Allah'tan başkasına ibadet etmeyin; gerçekten ben, sizin için büyük bir günün azabından korkarım."* diye uyarmıştı.

22) Dediler ki: *"Sen, bizi ilahlarımızdan çevirmek için mi geldin? Şu halde eğer doğru söylüyorsan tehdit ettiğin şeyi bize getir."*

23) Dedi ki: *"İlim ancak Allah katındadır. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum; ancak sizi cahillik eden bir kavim olarak görüyorum."*

24) Derken, onu vadilerine doğru yönelerek gelen bir bulut şeklinde gördükleri zaman, *"Bu bize yağmur yağdıracak bir buluttur."* dediler. Hayır, o, kendisi için acele ettiğiniz şeydir. Bir rüzgardır ki onda çok acıklı bir azab vardır.

25) Rabbinin emriyle her şeyi yerle bir eder. Böylece meskenlerinden başka hiç bir şey görünmez oluverdi. Biz suçlu-günahkarlar topluluğunu işte böyle cezalandırırız.

26) Andolsun ki size vermediğimiz imkanları onlara vermiş idik. Onlara işitme, görme ve gönüller verdik. Ancak ne işitme, ne görme ve ne gönülleri kendilerine herhangi bir şey sağlamadı. Çünkü onlar Allah'ın ayetlerini bile bile inkar ediyorlardı. Alay edegeldikleri şey, onları çepeçevre kuşattı.

27) Andolsun, biz çevrenizde bulunan ülkelerden bir kısmını helak ettik ve belki dönerler diye ayetleri çeşitli şekillerde açıkladık.

28) Bu durumda, Allah'ı bırakıp yakınlık için edindikleri ilahlar, onlara yardım etselerdi ya. Hayır, onlar kendilerinden kaybolup gittiler. Bu, onların yalanları ve uydurduklarıdır.

21) Ey Muhammed! İbret almaları için o müşriklere, Allah'ın rasulü Hud'un, kavmi Ad ile olan kıssasını anlat. Hani o bir zamanlar, Hud'dan önce de sonra da, uyarıcı rasullerin gelip geçtiği Arap yarımadasının güneyinde Hadramut, Muhre ve Umman arasında bulunan Yemen'in denize yakın kumluk bölgelerinden Şahr adı da verilen Ahkaf'ta oturmakta olan kavmini, iman etmezlerse Allah'ın azabına çarpılacaklarına dair şöyle uyarmıştı: *"Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın. Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilah ve tağutları reddedin. Onlardan ve onlara bağlı olanlardan uzaklaşın. Onlarla asla velayet ilişkisine girmeyin. Sevmeyin, yardım etmeyin, desteklemeyin, sırlarınızı açmayın. Eğer Allah'tan başkasına ibadet ederseniz, başınıza korkunç bir günün azabının gelmesinden korkarım. O zaman benim size hiç bir faydam da olmaz."*

22) Kavmi Hud'a şöyle cevap verdi: *"Ey Hud! Bizi, ilahlarımıza tapmaktan vazgeçirmek için mi geldin? Eğer doğru söylüyorsan, bizi tehdit ettiğin azabı başımıza getir."*

23) Hud onlara dedi ki: *"Azabın ne zaman geleceğini ben bilmem. Onu ancak Allah bilir. Ben ancak, Allah'ın benimle size gönderdiğini tebliğ ediciyim. Fakat ben, azabın çabucak gelmesini istemenizden dolayı sizi, nefislerini ilah edinmiş, mutluluğu ve kemali bilmeyen, dünya ve ahirette sizin için faydalı olan şeyi bilmeyen, cahil bir kavim olarak görüyorum."*

24) Göğün ufkunda ve vadilerine doğru yönelip gelmekte olan bulutu gördüklerinde sevindiler. Zira uzun bir süredir kıtlığa maruz kalmışlardı. *"Bu bulut bize yağmur getirecek."* dediler. Hud onlara dedi ki: *"O, sizin sandığınız gibi yağmur bulutu değildir. Aksine o, cahilliğiniz ve kıt anlayışınız sebebiyle hemen gelmesini istediğiniz azaptır."* O, helak edici, şiddetli, üzerinden geçtiği her şeyi yakıp yok eden bir rüzgardır. Onda elem verici korkunç bir azap vardır.

25) O rüzgar, Yüce Allah'ın izni ve emriyle, uğradığı insanların, hayvanların ve malların hepsini harap edip yok etti. Bunun üzerine helak oldular. Evlerinden başka bir şey görünmez oldu. Çünkü rüzgar, onlardan kalıntı ve boş yurtlardan başka bir şey bırakmadı. Yalnız Yüce Allah'ın özel rahmeti ile Hud ve yanındaki mü'minler bu afetten sağ kurtulabildiler. İşte suçlu isyankarı, böyle şiddetli bir azapla cezalandırırız. Ey Mekke kafirleri siz de bu olaydan ders alın. Hud'un kavminin Hud'a yaptıklarını Muhammed'e yaparsanız siz de o kavim gibi helak olur gidersiniz.

26) Ey Mekke halkı! Size vermediğimiz kuvvet, zenginlik ve uzun ömrü Ad kavmine vermiştik. Onlara kulak, göz ve kalp verdik ki, o nimetleri bilsinler ve onlarla, nimeti veren yaratıcının varlığına delil getirsinler. Onlar bu nimetleri hayırlı yönde kullanmadılar. Aksine bu kuvvetleri, dünya ve onun lezzetlerini aramada kullandılar. Allah'ın rasullerine indirdiği ayetleri bile bile inkar ettiler, rasulleri yalanladılar. Bu yüzden bu duyu organları onlara hiçbir fayda vermedi ve Allah'ın azabından herhangi bir şeyi onlardan savmadı. Alay ederek hemen gelmesini istedikleri azap inip onları kuşattı.

27) Ey Mekke halkı! Kuşkusuz ki, Ad, Semud, Sebe, Medyen ve Lut kavmi gibi size komşu olan ve etrafınızda bulunan ülkelerin halkını helak etmiştik. Belki hakka dönüp iman ederler ve Allah'ın birliğini onaylarlar diye hüccetleri, delilleri, öğütleri ve apaçık mucizeleri tekrar tekrar gösterdik, çeşitli örnekler verdik. İnkar ve sapıklıklarından dönmeleri için bunları kendilerine farklı usluplarda açıkladık.

28) İddialarına göre, kendilerini Allah'a yaklaştıracak olan ve azabı onlardan defetmek için kendilerine şefaatçi kıldıkları Allah'tan başka taptıkları ilahları onlara yardım etseydi ya?! Bilakis kendilerine en çok muhtaç iken, ilahları, onları yardımsız bırakmış onlara görünmemişlerdir. Kuşkusuz, dostun dostluğu sıkıntı anında belli olur. Onların başlarına gelen azap, yalanları ve Allah'a karşı iftiralarıdır. Çünkü onlar, putların, Allah'ın ortakları ve Allah katında kendilerine şefaatçi olduklarını iddia etmişlerdi. Bu putlara kendilerini Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye tapıyorlardı.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا
حَضَرُوهُ قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ
مُنْذِرِينَ (٢٩) قَالُوا يَاقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ
بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى
طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ (٣٠) يَاقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ
يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (٣١)
وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ
لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٣٢) أَوَلَمْ
يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ
بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٣٣) وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ
أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ (٣٤) فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ
مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا
يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا
الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ (٣٥)

29) Hani cinlerden bir grubu, Kur'an'ı dinlemek üzere sana yöneltmiştik. Böylece onun huzuruna geldikleri zaman, dediler ki: *"Kulak verin."* Sonra bitirince kendi kavimlerine uyarıcılar olarak döndüler.

30) Dediler ki: *"Ey kavmimiz, gerçekten biz, Musa'dan sonra indirilen, kendinden öncekileri doğrulayan, haka ve doğru yola ileten bir Kitab dinledik."*

31) *"Ey kavmimiz, Allah'a davet edene icabet edin ve O'na iman edin; günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi acıklı bir azabtan kurtarsın."*

32) *"Kim Allah'a davet edene icabet etmezse, artık o, yeryüzünde aciz bırakacak değildir ve onun O'ndan başka velileri yoktur. İşte onlar apaçık bir sapıklık içindedirler."*

33) Peki, göklerle yeri yaratmış ve onları yaratmaktan dolayı yorulmamış olan Allah'ın, ölüleri diriltmeye de kadir olduğunu görmezler mi? Evet, muhakkak ki o, her şeye güç yetirendir.

34) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ateşe sunulacakları günde: *"Bu gerçek değil miymiş?"* Onlar: *"Rabbimize andolsun, evet."* derler. *"Öyleyse inkar ettiklerinizden dolayı azabı tadın."* dedi.

35) Artık sen sabret; rasullerden azim sahiplerinin sabrettikleri gibi. Onlar için de acele etme. Onlar, tehdit edildikleri şeyi gördükleri gün, sanki gündüzün yalnızca bir saati kadar yaşamışlardır. Bir tebliğdir. Artık fasıklar topluluğundan başkası helak edilir mi ki?

29) Ey Muhammed! Hatırla ki, bir zamanlar, Taif'ten dönerken Nahle vadisinde bulunduğun sırada teheccüd namazında Kur'an okurken, okuduğun Kur'an'ı dinlemeleri için Nusaybin ve Ninova cinlerinden oluşmuş yedi veya dokuz kişiden oluşan bir grup cinni sana göndermiştik. Cinler Kur'an okunan yere varınca birbirlerine: *"Kur'an'ı dinlemek için susun ve dinleyin, candan kulak verin, dikkatinizi dağıtmayın!"* dediler. Kur'an'ın okunması sona erince, kendileri iman ettiler. Kavimlerine, iman etmedikleri taktirde Allah'ın azabına uğramaktan sakındırmak amacıyla döndüler. Ey Kureyş müşrikleri cinlerin bu halinden ibret alın da başınıza büyük bir azap gelmeden iman edin. Cinler hakka iman etti, siz ise hala iman etmiyorsunuz! Bu inadınızdan ne zaman vaz geçeceksiniz? Ölüm her an sizi ziyaret edebilir.

30) Cinler soydaşlarına dediler ki: *"Ey kavmimiz! Biz, Musa'dan sonraki bir rasul olan Muhammed'e indirilmiş olan yüce ve parlak bir kitab olan Kur'an'ı dinledik. O kitap, kendisinden önceki Tevrat, Zebur ve İncil'i, İbrahim ve Musa'nın sahifelerinin Allah katından gelen gerçek hallerini tasdik edici olarak indirilmiştir. O Kur'an apaçık hakka ve Allah'ın dosdoğru dini olan İslam'a giden yolu gösteriyor."*

31) *"Ey kavmimiz! Muhammed'in size yaptığı iman çağrısını kabul edin ve rasullüğünü tasdik edin. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edin ve salih amel işleyin. Böyle yaparsanız Allah kul hakkı hariç geçmişteki günahlarınızı siler ve ahiret gününde sizi elem verici, şiddetli bir azaptan kurtarır. Sizi dünya nimetleriyle kıyaslanamayacak güzellikteki cennete yerleştirir."*

32) *"Kim Allah'a inanmaz ve rasulünün davetini kabul etmezse, bilsin ki o, Allah'ı kendini takipten aciz bırakamaz ve azabından kaçıp kurtulamaz. Onu, Allah'ın azabından koruyacak yardımcıları da yoktur. Allah'ın davetini kabul etmeyenler, Rasulullah'a tabi olmayanlar apaçık bir ziyan içindedirler."*

Abdullah b. Abbas'dan gelen bilgiye göre bu cin heyetinin çağrısına soydaşlarından yetmiş kişi olumlu karşılık verdi. Bu kişiler Rasulullah'a geldiler. Kendisine Mekke'nin Betha denilen semtinde rastladılar. Rasulullah onlara Kur'an'dan ayetler okudu, kendilerine bazı emirler ve yasaklar tebliğ etti.

33) Öldükten sonra dirilmeyi ve haşri inkar eden o kafirler bilmezler mi ki, daha önce bir benzeri olmadan, başlangıçta gökleri ve yeri yaratan ve onları yaratırken yorulmayan ve zayıf duruma düşmeyen yüce ve güçlü olan Allah ölüleri, yok olduktan sonra tekrar diriltmeye ve vücutları parçalandıktan sonra onlara yeniden hayat vermeye, hesaba çekmek için mahşer meydanında toplamaya da gücü yeter. Evet, kuşkusuz Yüce Allah'ın her şeye gücü yeter. Hiçbir şey O'nu acze düşüremez. Onları önce yarattığı gibi tekrar diriltebilir. Şüphesiz öldükten sonra dirilme ilk yaratmadan daha kolaydır.

34) Ey Muhammed! O müşriklere, ahirette görecekleri sıkıntı ve şiddetli olayları anlat. Cehennem zebanileri tarafından ateşe sunulacakları günü hatırlat. O zaman onlara azarlama amacıyla: *"Tadacağınız bu azap hak değil mi? Bu bir büyü müdür? Yoksa siz mi görmüyorsunuz?"* denir. Kurtulma ümidiyle derler ki: *"Evet. Rabbimizin izzetine yemin olsun ki, haktır."* Onlara: *"İnkarınızdan dolayı, elem verici azabı tadınız."* denilir.

35) Ey Muhammed! Değerli rasullerin meşhurlarından olan Allah yolunda en çok mücadele gösteren, en çok işkenceye maruz kalan, kararlı, sabırlı ve azimli olan Nuh, İbrahim, Musa ve İsa'nın sabrettiği gibi, Kureyş müşriklerinin alay, yalanlama, işkence ve eziyetlerine sabret, onlara çabucak azap edilmesi için beddua etme. Çünkü o azap, kuşkusuz onlara inecektir. Ahirette azabı açıkça görecekleri zaman, sanki onlar dünyada, gündüzden bir saat kadar kalmışlardır. Azabın şiddetini ve uzunluğunu gördükleri zaman böyle olduğunu sanarlar. Bu Kur'an, insanlara yönelik bir bildiri ve bir uyarıdır. Helak ve ölüm, sadece, Allah'a itaatten çıkan, Allah'ın emirlerine bile bile yüz çeviren kafirler içindir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ (١)
وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ (٢)
ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا
الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ (٣) فَإِذا
لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّى إِذَا أَثْخَنتُمُوهُمْ
فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّى تَضَعَ الْحَرْبُ
أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِنْ لِيَبْلُوَ
بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ
(٤) سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ (٥) وَيُدْخِلُهُمْ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا
لَهُمْ (٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ
أَقْدَامَكُمْ (٧) وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ (٨)
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (٩) أَفَلَمْ
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا (١٠) ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى
الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ (١١)

47- MUHAMMED SURESİ

(Medine'de inmiştir. 38 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edip Allah'ın yolundan alıkoyanların amellerini boşa çıkarmıştır.
2) İman edip salih amel işleyenler ve Muhammed'e indirilene –ki o Rabblerinden gelen hakkın ta kendisidir- iman edenlerin ise günahlarını örtüp-bağışlar ve hallerini düzeltip-ıslah eder.
3) İşte böyle; hiç şüphesiz, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler batıla uymuşlar; ve hiç şüphesiz iman edenler Rablerinden olan hakka uymuşlardır. İşte Allah insanlara misallerini böyle açıklar.
4) Öyleyse küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlerle karşı karşıya geldiğiniz zaman, hemen boyunlarını vurun; sonunda onları iyice bozguna uğratıp zafer kazanınca da artık bağı sımsıkı tutun. Bundan sonra ya bir lutuf olarak veya bir fidye. Öyle ki savaş ağırlıklarını bıraksın. İşte böyle; eğer Allah dilemiş olsaydı, elbette onlardan intikam alırdı. Ancak sizleri birbirinizle denemesi içindir. Allah yolunda öldürülenlerin ise kesin olarak amellerini boşa çıkarmaz.
5) Onları doğru yolu iletecek ve hallerini düzeltecektir.
6) Ve onları kendilerine tanıttığı cennete girdirecektir.
7) Ey iman edenler, eğer siz Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve ayaklarınızı sağlamlaştırır.
8) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ise, yüzükoyun düşüş onlara olsun; amellerini de boşa çıkartmıştır.
9) İşte böyle; çünkü onlar Allah'ın indirdiğini çirkin gördüler, bundan dolayı O da, onların amellerini boşa çıkardı.
10) Onlar, yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı ki, kendilerinden öncekilerin nasıl bir sona uğradıklarını görsünler. Allah onları yerle bir etti. O kafirler için de bunun bir benzeri vardır.
11) İşte böyle; çünkü Allah, iman edenlerin velisidir; kafirlerin ise velisi yoktur.

1) Allah'ın ayetlerini bile bile inkar edip İslam'dan yüz çevirenler ve insanların İslama girmelerine engel olanlar var ya, Allah onların yemek yedirmek, sıla-i rahim yapmak, esirleri serbest bırakmak, komşulara iyi davranmak ve misafir ağırlamak gibi iyi amellerini boşa çıkarmış ve onları sevapsız saymıştır. Zira bu ameller Allah rızası için olmamıştır. Şirk ve küfür işleyenlerin iyi amelleri iptal olur.
2) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler Rableri tarafından Allah'ın rasulü Muhammed'e hak olarak indirdiği Kur'an ve sahih sünnetin hükümlerini, iman edilmesi gereken esasları şeksiz ve şüphesiz, kesin olarak kalple tasdik dil ile ikrar edenlerin, Allah geçmiş günah ve hatalarını silip yok etmiştir. Din ve dünyaları hususunda gidişatlarını, hal ve durumlarını iyileştirmiştir.
3) Kafirlerin amellerini boşa çıkartma, onların sapıklık yoluna girmeleri ve batılı hakka tercih etmelerinden dolayıdır. İman edenlere gelince, onlar hidayet yoluna girmişler ve Allah katından indirilmiş olan kitaba imana ve gerçeğe sarılmışlardır. İşte bu apaçık beyan gibi, Allah mü'min ve kafirlerden her iki grubun durumunu açık bir şekilde izah etti ki, insanlar ibret ve öğüt alsınlar.
4) Savaşta kafirleri yakaladığınızda, onları kılıçlarla boyunlarına vurarak, ekin biçer gibi biçin. Neticede onları hezimete uğratıp çokça öldürdüğünüz ve yaraladığınız ve onlarda size karşı koyacak güç kalmadığında onları esir alınız ve öldürmeyiniz. Onları esir alarak bağlarını sıkı bir şekilde bağladıktan sonra savaş, aletlerini ve ağırlıklarını bırakmak suretiyle sona erince ve müslümanlar düşmanlarına karşı galip gelirlerse ya onlara lütufta bulunup, karşılığında mal almaksızın serbest bırakın, ya da onlardan, canlarına karşılık fidye alın. Fakat Allah, imanınızı denemek için, onlarla savaşmanızı emretti ki, samimi olarak iman edenin durumu diğerinden ayrılsın. Mü'minleri kafirlerle, kafirleri de mü'minlerle denemesi ve böylece mü'minlerden öldürülenlerin cennete, kafirlerden öldürülenlerin de cehenneme gitmesi için böyle yaptı. Allah yolunda şehid edilenler var ya! Allah onların amellerini kesinlikle boşa çıkarmaz. Aksine çoğaltır.
5) Salih ameli işlemeye muvaffak kılmak ve onları, iyiler yurdu cennete giden yola iletmek suretiyle, Allah, dünya ve ahirette kendilerine yarar sağlayacak şeyi, onlara gösterecek ve durumlarını düzeltecektir.
6) Onları, kendilerine açıklamış olduğu nimetler yurdu Cennete sokar. Allah Cenneti onlara o şekilde açıklamıştır ki, herbiri sanki yaratıldıklarından beri oralarda oturuyorlarmış gibi yerini bilir ve şaşırmadan evlerine giderler.
7) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Siz Allah'ın dinine, Rasulü'ne ve mü'min kullarına yardım ederseniz, o da düşmanlarınıza karşı size yardım eder. Savaş yerlerinde sizi sabit kılar. Ayaklarınızı yere sağlam basmanızı sağlar.
8) Allah'ı ve ayetlerini inkar edenlere gelince, helak ve bedbahtlık onlara olsun. Allah onların amellerini boşa çıkartmıştır. Çabalarından hiç bir sonuç elde edemediler. Zira o ameller şeytana itaat uğrunda yapılmıştır.
9) Bu helak ve amelleri boşa çıkarma, onların, Allah'ın indirdiği Kur'an'dan ve Allah'ın o Kur'an'da indirdiği hükümler ve sorumluluklardan hoşlanmamalarından dolayıdır. Çünkü onlar şehevi arzular ve zevk veren şeyler hususunda tembelliğe ve serbestliğe alışmışlardı. Dolayısıyla bu onlara zor ve ağır geldi. Böylece Allah, onların amellerini boşa çıkarıp giderdi. Çünkü amellerin kabulü için, iman şarttır. Halbuki şirk, ameli boşa çıkarıcıdır.
10) Şu müşrikler yeryüzünde dolaşmadılar mı ki, kendilerinden önce gelip geçmiş olan Ad, Semud, Lut kavmi ve diğer günahkar azgın milletlerin başlarına gelenleri görsünler de ibret alsınlar. Yurtlarının kalıntıları, onlardan haber vermektedir. Allah onları yok etmiş ve onlara tahsis ettiği mal, evlat ve mülkün kökünü kazımıştır. Sahip oldukları mal ve mülkler, bir enkaz yığını haline gelmiş, kendileri de bu enkazın altında kalıvermişlerdir. Bu korkunç akibet ve yokedici azabın benzerleri de Mekke kafirlerini beklemektedir.
11) Bu, Allah'ın, inananların dostu ve yardımcısı olmasındandır. Kafirlere gelince, onların ne bir yardımcısı vardır, ne de imdatlarına koşan bir kimse.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا
تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ (١٢) وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ
أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ
(١٣) أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ (١٤) مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا
أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ
مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا
مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ (١٥) وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ
إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا
قَالَ آنِفًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ
(١٦) وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ (١٧)
فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا
فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ (١٨) فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ
وَمَثْوَاكُمْ (١٩)

12) Şüphesiz Allah iman edip salih amel işleyenleri altlarından nehirler akan cennetlere gidirir. Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ise, faydalanırlar ve hayvanların yemesi gibi yerler; ateş onlar için bir konaklama yeridir.

13) Seni sürüp-çıkaran memleketinden kuvvet bakımından daha üstün nice memleketler vardır ki, biz onları helak ettik. Kendileri için bir yardımcıları da yoktu.

14) Şimdi Rabbinden apaçık bir belge üzerinde bulunan kimse, kötü ameli kendisine süslü ve çekici gösterilmiş ve kendi hevalarına uyan kimseler gibi midir?

15) Muttakilere va'dedilen cennetin misali; içinde bozulmayan sudan nehirler, tadı değişmeyen sütten nehirler, içenler için lezzet veren şaraptan nehirler ve süzme baldan nehirler vardır ve orda onlar için meyvelerin her türlüsünden ve Rablerinden bir mağfiret vardır. Hiç ateşin içinde daimi olarak kalan ve bağırsaklarını parça parça koparan kaynar sudan içirilen kimseler gibi olur mu?

16) Onlardan kimi gelip seni dinler. Nitekim yanından çıkıp-gittikleri zaman, ilim verilenlere derler ki: *"O biraz önce ne söyledi?"* İşte onlar; Allah, onların kalplerini mühürlemiştir ve onlar kendi hevalarına uymuşlardır.

17) Hidayeti bulmuş olanlara gelince; hidayetlerini artırmış ve takvalarını vermiştir.

18) Artık onlar kıyamet-saatinin kendilerine apansız gelmesinden başkasını mı gözlüyorlar? İşte onun işaretleri gelmiştir. Fakat kendilerine geldikten sonra öğüt alıp-düşünmeleri onlara neyi sağlar?

19) Onun için bil ki; gerçekten Allah'tan başka hiç bir ilah yoktur. Hem kendi günahın, hem mü'min erkekler ve mü'min kadınlar için mağfiret dile. Şüphesiz Allah, sizin dönüp-dolaşacağınız yeri bilir, konaklama yerinizi de.

12) Allah inananları, içinde hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve hiçbir insanın aklına gelmeyen nimetlerin bulunduğu Naim cennetlerine sokar. Dünyada inkar edenler, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler ise, dünyanın hoş ve lezzetlerinden az denecek kadar sayılı günler faydalanır, hayvanlar gibi yerler. Karınlarını doyurmaktan ve cinsel ilişkiden başka hiçbir şeyi düşünmezler. Onların ahiretteki yerleri ve yurtları içlerinde ebedi olarak kalacakları cehennemdir. Onların bu durumu, kesilmek ve boğazlanmak üzere olduklarından habersiz olarak o dünyanın mera ve ahırlarındaki ot ve yemleri yiyen hayvanların durumuna benzer.

13) Ey Muhammed! Seni Mekke'den çıkartarak Medine'ye hicrete zorlayan Mekkelilerden daha kuvvetli olan nice azgın ve zalim belde halkını çeşitli azaplarla yok ettik. Hiçkimse onlara yardım edemedi. Biz Mekkelilere de aynı şeyi yaparız.

14) Dini konusunda bir delil ve hüccet, bir sebat ve kesin inanç üzerine olan, Yalnızca Allah'a ibadet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmayan Muhammed ve ona tabi olan kimseler, çirkin ameli kendisine süslü gösterilen, böylece onu güzel gören ve sapıklığa dalıp neticede heva ve hevesini ma'bud edinen Ebu Cehil ve onun gibi olan kimseler gibi olur mu? Elbetteki bu iki grup birbirine benzemez.

15) Allah'ın, temiz kullarına va'dettiği ve takva sahibi hayırlı kulları için hazırladığı o enteresan cennetin durumu şöyledir: Orada misk dağından çıkan, tadı ve kokusu bozulmayan, rengi değişmeyen sudan nehirler vardır. Yine orada uzun süre durmakla ekşimeyen, dünyadaki sütlerin bozulması gibi bozulmayan, hayvanların memelerinden çıkmayan, son derece beyaz, tatlı ve yağlı süt akan nehirler vardır. Yine orada, içenlerin lezzet aldığı, sersemletmeyen, sarhoşluk vermeyen, tatlı şarap akan nehirler vardır. Yine orada kendisine bal mumu ve su artığı karışmamış, son derece saf, arıların karınlarından çıkmamış, rengi ve kokusu güzel bal akan nehirler vardır. Cennette her cins meyve ve yemişlerin her çeşidi onlarındır. Onlar için, bu güzel nimetlerden de öte, ruhi bir nimet vardır ki, o da, Allah'ın rahmetine, bağışlanması ve rızasına nail olmaktır. Artık bundan sonra Allah onlara asla kızmaz. Dünyadakinin aksine cennette, yedikleri ve içtikleri şeyler hususunda onlardan yükümlülük kaldırılır. Zira dünya yiyecekleri ve içeceklerinden dolayı hesap ve ceza vardır. Ahiretteki nimetlerinden dolayı ise, ne hesap vardır, ne de ceza. İşte bu devamlı nimet içerisinde olan kimse, cehennemde ebedi kalan ve o içecekler yerine, son derece kaynar, sıcak su içirilen bu suyun, aşırı sıcaklıktan dolayı bağırsaklarını parçaladığı ve bunları arkalarından çıkardığı, onlara yaklaştığı zaman yüzlerini kızarttığı, kafa derilerini düşürdüğü kimse gibi olmaz.

16) Ey Muhammed! O münafıklardan ve kafirlerden Abdullah b. Ubeyy b. Selül, Rifaa b. Tabut, Haris b. Amr, Zeyd b. Salt ve Malik b. Duhşum adlı bir grup da vardır ki Cuma hutbesi verirken senin sözünü dinlerler. Nihayet senin meclisinden çıktıklarında İbn Abbas ve İbn Mesud gibi sahabenin alimlerine alay etmek amacıyla *"Muhammed biraz önce ne dedi?"* derler. Onun söylediğini anlamıyor ve ona aldırış etmiyorlardı. Onların bu tavırları yüzünden Allah onların kalplerini mühürlemiş ve batıl arzularının peşinden gitmişlerdir.

17) Takva sahibi mü'minlere gelince onlar, hakkı dinler, anlar ve bildiği ile amel eder. Allah onların hidayetini artırmış ve rüşdlerini ilham etmiştir. Allah'ın azabından sakınma yollarını bildirmiştir. Onları iman üzere yaşatmış ve iman üzere öldürmüştür.

18) Onlar gafil ve şaşkın bir halde iken kıyametin ansızın kopmasından başka bir şey mi bekliyorlar?! Kıyametin alametleri ve emareleri gelmiştir. Son nebinin gönderilmesi bu alametlerdendir. Kıyamet anı geldiğinde, pişmanlık ve tevbenin fayda vermediği bir zamanda onlar için öğüt almak nerden!? Akıllarının başlarına gelmesi ne işe yarar?

19) Ey Muhammed! Sen Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına dair bilgin üzere yürümeye devam et. Yalnızca Allah'a ibadet et. O'na hiç bir şeyi şirk koşma. Allah'tan başka ibadet edilen tüm sahte ilahları, tağutları reddet. Onlara azıcık dahi olsa meyletme. Onların bağlıları ile uzlaşma. Onlara sadece islamı tebliğ et. Allah'dan hem kendin hem de mü'min erkek ve kadınlar için mağfiret dile. Allah dünyadaki gece-gündüz, gizli-açık tüm faaliyetlerinizi ve ahirette varacağınız yeri bilir; o halde ahiret günü için azık hazırlayınız.

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ
مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
يَنظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ
(٢٠) طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا
اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ (٢١) فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ
تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ (٢٢) أُوْلَئِكَ
الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَى أَبْصَارَهُمْ (٢٣) أَفَلَا
يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا (٢٤) إِنَّ الَّذِينَ
ارْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى
الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَى لَهُمْ (٢٥) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا
لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ (٢٦) فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ
يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ (٢٧) ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَا
أَسْخَطَ اللَّهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ (٢٨) أَمْ
حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ
أَضْغَانَهُمْ (٢٩)

20) İman edenler derler ki: *"Bir sûre indirilmeli değil miydi?"* Fakat, içinde savaş zikri geçen bir sûre indirildiği zaman, kalplerinde hastalık olanların, üzerine ölüm baygınlığı çökmüş olanların bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. Oysa onlara evla:

21) İtaat ve ma'ruf sözdü. Fakat iş, kesinlik ve kararlılık gerektirdiği zaman, şayet Allah'a sadakat gösterselerdi, şüphesiz onlar için daha hayırlı olurdu.

22) Demek, iş başına geçip yönetimi ele alırsanız hemen yeryüzünde fesat çıkaracak ve akrabalık bağlarınızı koparıp parçalayacaksınız, öyle mi?

23) İşte böyleleri Allah'ın kendilerini lanetlediği, sağırlaştırdığı ve gözlerini kör ettiği kimselerdir.

24) Öyle olmasa Kur'an'ı iyiden iyiye düşünmezler miydi? Yoksa bir takım kalpler üzerinde kilitler mi vurulmuş?

25) Şüphesiz kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra, gerisi geri dönenleri, şeytan kışkırtmış ve uzun emellere kaptırmıştır.

26) İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ın indirdiğini çirkin karşılayanlara dediler ki: *"Size bazı işlerde itaat edeceğiz."* Oysa Allah sakladıkları şeyleri biliyor.

27) Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak?

28) İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı gazablandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı amellerini boşa çıkardı.

29) Yoksa kalplerinde hastalık bulunanlar, Allah'ın kinlerini hiç çıkarmayacağını mı sandılar?

20) Sammi mü'minler cihadı sevdikleri ve sevabına düşkün olduklarından *"İçinde cihad emri bulunan bir sure inse ya!"* derler. Ey Muhammed! Savaş emredildiğini apaçık ifade eden, hükmü muhkem olup neshedilmeyen bir sure indirildiğinde kalplerinde kuşku ve nifak bulunan münafıkların, korkaklık ve sabırsızlıklarından dolayı, gözleri dikilmiş bir halde, sana baktıklarını görürsün. Onların bakışı, ölümün yaklaşmasından dolayı, kendisine baygınlık gelen kimsenin bakışına benzer. Korkaklıkları ve münafıklıkları yüzünden yok olasıcılar! Onların vay haline! Onlar layık oldukları cezayı mutlaka alacaklardır.
21) Ey Muhammed! Onlara yakışan, onlar için daha iyi ve daha güzel olan şey, sana samimi olarak itaat etmek ve güzel söz söylemektir. Savaş farz olup da ona çıkmak ciddiye bindiği zaman eğer niyetlerinde samimi olsalar ve doğruluk ve kesin inançla Allah'a verdikleri sözü yerine getirip seninle birlikte Allah yolunda cihad etselerdi, bu, onlar için serkeşlik ve isyandan dünyada ve ahirette daha hayırlı olurdu.
22) Menfaatleriniz gereği göstermelik olarak zahiren bağlı olduğunuz İslam'dan yüz çevirirseniz veya İslam toplumunda toplumu yönetme makamına gelirseniz belki de isyan etmek, haksız yere adam öldürmek ve akarabalık bağlarını kesmek suretiyle, cahiliyye döneminde yaşadığınız, yani fesat çıkardığınız duruma döneceksiniz, öyle mi?!
23) Bile bile haktan yüz çevirdiği için onlar, Allah'ın, rahmetinden kovup uzaklaştırdığı kimselerdir. Allah, küfürde ısrar ettiklerinden hakkı dinlememeleri için kulaklarını sağır, hidayet yolunu bulmamaları için kalplerini kör etti. Artık onlar doğru yolu bulamazlar. Bu duruma düşmelerinin sebebi kendileridir. Allah adildir, kimseye zerre kadar zulmetmez.
24) İçindeki öğütleri ve yasakları görebilmeleri için Kur'an'ı düşünmeye ve anlamaya çalışmıyorlar mı ki, içinde bulundukları helak edici tehlikelere düşmesinler. Bilakis onların kalpleri işledikleri günahlar yüzünden katılaşmış ve kararmıştır. Sanki demir kilitlerle kilitlenmiştir. Artık onlara ne nur girebilir, ne de iman.
25) Allah'a ve Rasulü'ne iman ettikten, apaçık delililer ve mucizeler sayesinde kendilerine hidayet yolu açıkça görüldükten sonra münafıklıkları sebebiyle inkara dönenler var ya, işte, şeytan onlara bu işi güzel gösterdi ve onları hayallerle ve uzun ömür, zengin ve mutlu bir hayat sürme ümidiyle aldattı.
26) Bu aldatma, onların, haset ve kıskançlıklarından dolayı Allah'ın indirdiği Kur'an'dan hoşlanmayan müşriklere ve yahudilere, *"Rasule düşman olma, cihaddan geri durma, o hususta müslümanları engelleme ve benzeri hususlarda bize verdiğiniz emirlerin bir kısmında ileride size itaat edeceğiz. Ayrıca sizin hakkınızda bir şeyler duyarsak size bildireceğiz. Sizin menfaatlerinizi koruyacağız. Aleyhinize hüküm çıkmaması için çalışacağız."* demelerinden dolayıdır. Yüce Allah onların gizlediklerini, tuzak, hile, İslama ve müslümanlara karşı hazırladıkları komploları bilir. Rasul'e ve mü'minlere bildirir. Onlara yaptıklarının cezasını mutlaka verecektir.
Bu ayet bize ileride dahi olsa küfür veya şirki gerektiren bir fiili yapmayı düşünmenin kişiyi İslam milletinden çıkaracağını, mürted yapacağını bildirmektedir. İslam dini oyuncak değildir. Bu dine giren kişinin samimiyetle şirk ve küfürden uzaklaşması gerekir.
27) Ölüm meleği ve yardımcıları olan azap melekleri, ellerindeki demir sopalarla onların yüzlerine ve sırtlarına vurarak canlarını almak için geldiklerinde ve kabirde onlara azap ettiklerinde halleri nasıl olacak?!
28) Bu azap onların nifak yoluna girmeleri, iman, cihat ve diğer Allah'ı razı edecek itaatlardan hoşlanmamaları yüzündendir. Böylece Allah, onların, mü'min iken yaptıkları iyi amellerini boşa çıkardı. Bu amellerin onlara hiç bir faydası olmaz. Çünkü şirk, küfür ve irtidat salih amelleri iptal eder. Aynı şekilde iman da geçmişteki şirk, küfür ve diğer günahları siler.
29) Kalplerinde şüphe, nifak ve kin bulunan münafıklar, durumlarını Allah'ın, Rasul'e ve mü'minlere açıklamayacağını mı sanıyorlar?

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ (٣٠) وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى
نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ (٣١)
إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ
أَعْمَالَهُمْ (٣٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ (٣٣) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ (٣٤) فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ
وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ (٣٥) إِنَّمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا
يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ (٣٦) إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوا
وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ (٣٧) هَاأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا
فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخَلُ وَمَنْ يَبْخَلْ فَإِنَّمَا يَبْخَلُ
عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ
قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ (٣٨)

30) Eğer biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın. Şüphesiz Allah, amellerinizi bilir.

31) Andolsun, biz sizden mücahidlerle sabredenleri bilinceye kadar, deneyeceğiz ve haberlerinizi sınayacağız

32) Şüphesiz küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, Allah'ın yolundan alıkoyanlar ve kendilerine hidayet açıkça belli olduktan sonra Rasûl'e karşı gelip-zorluk çıkaranlar, kesin olarak Allah'a hiçbir şeyle zarar veremezler. Onların amellerini boşa çıkaracaktır.

33) Ey iman edenler, Allah'a itaat edin, Rasûl'e itaat edin ve amellerinizi boşa çıkarmayın.

34) Şüphesiz küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, Allah'ın yolundan alıkoyanlar, sonra ölenler; işte Allah onlara kesinlikle mağfiret etmeyecektir.

35) Öyleyse siz, üstün iken, barışa çağırmak suretiyle gevşekliğe düşmeyin. Şüphesiz Allah sizinle beraberdir; amellerinizi asla eksiltmez.

36) Gerçekten dünya hayatı bir oyun ve bir eğlencedir. Eğer iman ederseniz ve sakınırsanız, ecirlerinizi verir ve mallarınızı da istemez.

37) Eğer sizden onları istese ve bu hususta sizi zora koşsa, o takdirde cimrilik edersiniz, bu da kinlerinizi açığa çıkarır.

38) İşte siz böylesiniz; Allah yolunda infak etmeye çağrılıyorsunuz; buna rağmen bazılarınız cimrilik ediyor. Kim cimrilik ederse, artık o, ancak kendi nefsine cimrilik eder. Allah ise Ğaniyy'dir; fakir olan sizlersiniz. Eğer siz yüz çevirecek olursanız, sizden başka bir kavmi getirir. Sonra onlar sizin benzeriniz de olmazlar.

30) Ey Muhammed! İsteseydik onları şahsen sana gösterirdik de sen onları alametlerinden tanırdın. Fakat Allah, onlara ve müslüman akrabalarına acıdığı için, belki tevbe ederler diye, onları şahsen göstermeyip gizli tuttu. Ey Muhammed! Sen münafıkları, konuşma üslupları ve sözlerinin manasından mutlaka tanırsın. Görünüşü iman ve islam, iç yüzü ise inkar ve sövme ifade eden sözleriyle, sana yaptıkları tarizden bilirsin. Onlar konuşurken mutlaka müslümanların durumunu kötü gösterirler, onların davranışlarını eleştirirler. Amellerinizden hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. Maksadınıza göre, onların karşılığını size verir.

31) Ey insanlar! Allah yolunda cihad edenleri ve cihadın güçlüklerine sabredenleri bilip ortaya çıkarıncaya kadar sizi cihad ve diğer zor yükümlülüklerle mutlaka imtihan edeceğiz. Amellerinizin iyisini ve kötüsünü birbirinden ayırmanız için bunu yapacağız.

32) Delil ve mucizelerle, Rasulün doğruluğu ve Allah'ın rasulü olduğunu anladıktan sonra Allah'ın ayetlerini inkar eden, insanların müslüman olmasını engelleyen ve Rasule itaatı bırakıp ona düşmanlık edenler var ya, onlar inkarları ve engellemeleriyle, Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah onların tüm hayırlı amellerini boşa çıkaracaktır. Ahirette onların sevabını göremeyeceklerdir.

33) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Allah'ın ve Rasulünün emirlerine kayıtsız şartsız teslim olun, tüm gücünüzle itaat edin, onlara sarılın. O kafir ve münafıkların amellerini boşa çıkardıkları şirk, küfür, nifak, kendini beğenme ve riya gibi şeylerle amellerinizi boşa çıkarmayın. İman ve itaatte kararlı olun. Batıla sapmayın.

34) İman ettikten sonra Allah'ın ayetlerini inkar edip, insanları hidayet ve iman yolundan alıkoyanlar, İslam'a girmelerini engelleyenler, sonra da kafir olarak ölenler var ya, Allah onları hiçbir durumda asla bağışlamayacaktır.

35) Kafirlerle savaştığınızda zaafa kapılıp, gevşeklik yapıp da onları sulha ve anlaşmaya çağırmayın. Mü'min olduğunuz için, üstün ve galip olan, düşmanını ezecek olan siz olduğunuz halde böyle yapmayın. Allah, yardım ve zaferiyle, sizin yanınızdadır. Amellerinizin sevabından hiçbir şeyi size eksik vermez. Aksine lütufkar davranarak fazlasını verir.

36) Dünya hayatı, sadece geçici ve fani bir hayattır. Kararı ve sebatı yoktur. Çocukların oyalandığı oyun ve eğlenceye benzer. Ahiret hayatı ise sonsuz bir hayattır. Öyleyse dünya sevgisi ve onda bulunan lezzetli ve iştah çekici şeylere düşkünlüğün, gazadan korkmaya ve cihaddan geri durmaya sebep olması doğru olmaz. Allah'a O'nun istediği ve razı olduğu şekilde inanır, O'na karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınırsanız, amellerinizin sevabını size tam olarak verir ve sizden bütün malınızı harcamanızı istemez. Aksine mallarınızın bir kısmını Allah yolunda zekat ve sadaka olarak harcamanızı ister ki malınızın kiri arınsın ve size sevap yazılsın.

37) Dünya hayatına aşırı bir şekilde bağlanır, mallarınızın hepsini ister ve onun bir kısmını Allah yolunda harcamanız hususunda cimrilikte ısrar ederseniz Allah, kalplerinizdeki cimriliği ve hayır için mal harcamaktan hoşlanmadığınızı, ayrıca İslam dinine yönelik kinlerinizi ve düşmanlıklarınızı ortaya çıkarır.

38) Ey insanlar! Siz, Allah yolunda harcama yapmaya çağrılıyorsunuz. Kuşkusuz siz, gücünüzün yettiği şeylerle yükümlüsünüz. Sizden öylesi vardır ki, cimrilik edip Allah yolunda harcamaz. Kim, Allah yolunda harcamayıp cimrilik ederse, cimriliğinin zararı ona aittir. Çünkü cimrilik sevap ve mükafattan onu alıkoyar. Allah'ın sizin harcamalarınıza ihtiyacı yoktur. Mallarınıza muhtaç değildir. Siz ise ona muhtaçsınız. Şirki ve küfrü İslam'a tercih edip İslam dininden irtidat ederek Allah'a itaatten ve emirlerine uymaktan yüz çevirirseniz, yerinize Allah'a sizden daha itaatli olacak başka bir kavim getirir. Sonra Allah yolunda harcama hususunda sizin gibi cimri olmazlar. Bilakis onlar cömert ve ikram sahibi kişiler olur. Kendilerinden istenenleri yapmakta sizden daha çabuk olurlar. Onların İslam'dan dönmeleri sözkonusu olmaz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا (١) لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ
ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا (٢) وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا (٣) هُوَ الَّذِي
أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ
إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا (٤) لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا (٥) وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ
السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ
وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا (٦) وَلِلَّهِ جُنُودُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (٧) إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (٨) لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (٩)

48- el-FETİH SURESİ

(Medine'de inmiştir. 29 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Şüphesiz, biz sana apaçık bir fetih verdik.

2) Öyle ki, Allah, senin geçmiş ve gelecek günahını bağışlasın, üzerindeki nimetini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola iletsin.

3) Ve Allah, sana üstün ve onurlu bir zaferle yardım etsin.

4) Mü'minlerin kalplerine, imanlarına iman katıp-artırsınlar diye, güven duygusu ve huzur indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Şüphesiz Allah Alîm ve Hakîm olandır.

5) Mü'min erkekleri ve mü'min kadınları, içinde daimi kalıcılar olmak üzere, altından nehirler akan cennetlere girdirmesi ve kötülüklerini örtüp bağışlaması içindir. İşte bu, Allah katında büyük kurtuluş ve mutluluktur.

6) Bir de; Allah hakkında kötü bir zan ile zanda bulunan münafık erkeklerle münafık kadınları ve müşrik erkeklerle müşrik kadınları azablandırması için. O kötülük çemberi, tepelerine insin. Allah, onlara karşı gazablanmış, onları lanetlemiş ve onlara cehennemi hazırlamıştır. Varacakları yer ne kötüdür.

7) Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Şüphesiz Allah Azîz ve Hakîm olandır.

8) Şüphesiz biz seni bir şahid, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

9) Ki Allah'a ve Rasulü'ne iman etmeniz, O'nu savunup-desteklemeniz, O'nu en içten bir saygıyla-yüceltmeniz ve sabah akşam O'nu tesbih etmeniz için.

FETİH SURESİ

1) Ey Muhammed! Sana Mekke'nin, Hayber'in ve diğer şehirlerin fethini, bilek gücü ile apaçık bir fetih olarak nasip ettik. Düşmanlarına karşı, senin lehine apaçık bir fetihle hükmettik. Bu ayet, Rasululah Hudeybiye yılında Mekke'den dönerken inmiştir. İbn Kesir gibi bazı müfessirlere göre buradaki fetihten maksat Hudeybiye anlaşmasıdır. Çünkü Biatu'r-Rıdvan, Rasulullah'ın Kureyş'le yaptığı barış ve bir çok kimsenin İslam'a girmesi ve benzeri diğer büyük olaylar bu anlaşma neticesinde meydana gelmiştir.

2) Ey Muhammed! Rabbin, makamının yüceliğinden, daha iyi olanı yapmamandan dolayı senden meydana gelmiş ve gelecek bütün kusurları bağışlamak, dini yüceltmek ve cihadla onun ışığını yükseltmek suretiyle sana olan nimetini tamamlamak ve senin için gönderdiği yüce din ile seni Naim cennetlerine götüren dosdoğru yola iletmek için bu fethi sana nasip etti.

3) Ve bunu, düşmanlarına karşı, sana güçlü ve sağlam bir zafer nasip etmek için yaptı. Bu zaferde izzet ve üstünlük vardır. Bu zafer sana, hem dünya hem de ahiret üstünlüğünü kazandıracaktır.

4) O Yüce Allah, Hudeybiye'de Mekkeli müşriklere karşı savaşmak üzere Rasulullah'a biat eden mü'minlerin kalplerine huzur ve sükun verendir. İnancın ve gaybı pek iyi bilen Allah'a tevekkülün kalplerde yerleşmesi suretiyle, kesin inançlarının daha da artması ve tasdiklerinin daha da kuvvetlenmesi için böyle yaptı. Melekler, cinler, hayvanlar ve helak edici gürültüler, zelzeleler, yere batmak, suda boğulmak gibi göklerin ve yerin bütün orduları Yüce Allah'ındır. Bu ordular sayılamayacak ve mağlup edilemeyecek kadar çoktur. Allah onları dilediğine musallat kılar. Şüphesiz Allah, yarattıklarının hallerini pek iyi bilen, takdir ve tedbirinde hüküm ve hikmet sahibi olandır. Eğer Allah onların üzerine bir tek melek gönderse, büyük çoğunluğunu helak ederdi. Fakat o, kullarına cihadı farz kıldı. Çünkü cihadda kesin bir delil ve derin bir hikmet vardır. Allah, kendi yolunda cihad eden kimseye ya şehidliği ya da gazi olup ganimet elde etmeyi vaadetmiştir.

5) Allah cihadları ve itaatlarından dolayı mü'min erkekleri ve mü'min kadınları, hata ve günahlarını silmesi için, içinde ebedi bir şekilde kalacakları, sudan sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetlere, güzel bağlara ve bahçelere soksun diye böyle yaptı. İşte bu cennetlere sokulma ve günahların bağışlanması Allah katında büyük bir kazanç ve mutluluktur. Bundan daha büyük kazanç olmaz. Çünkü cennet nimetlerinden öteye nimetler yoktur. Cennet nimetleri dünya nimetleri ile kıyaslanamayacak derecede güzeldir.

6) Aynı zamanda Rableri hakkında kötü zanda bulunan münafıklarla müşrikleri cezalandırmak için böyle yaptı. Onlar, Yüce Allah'ın, rasulüne ve mü'minlere yardım etmeyeceğini; müşriklerin, tüm müslümanların kökünü keseceklerini sanıyorlardı. Düşündükleri kötü şey ve mü'minler için bekledikleri helak ve ölüm başlarına gelsin! İnkarları ve münafıklıkları yüzünden Yüce Allah onlara kızmış ve onları rahmetinden uzaklaştırmıştır. Onlar için ahirette alevli bir ateşi yani cehennemi hazırlamıştır. Sapık ve münafıklar için orası dönüp varılacak ne kötü bir yerdir!

7) Göklerde ve yerdeki ordular Allah'ındır. Allah mülk ve saltanatında güçlüdür, yaptığında ve idaresinde hikmet sahibidir. Yüce Allah mü'minlere yardım için rahmet ordularını, kafirleri helak etmek için de azap ordularını indiriyor.

8) Ey Muhammed! Seni kıyamet gününde bütün insanlara bir şahid, iman edip salih amel işleyenleri cennetle müjdeleyici, inkar edip günah işleyenleri de cehennem azabıyla korkutucu olarak gönderdik.

9) Ey insanlar! Rasulü gönderdik ki Rabbinize ve rasulünüze hakkıyla iman edip şek ve şüphe karışmaksızın kesin bir şekilde inanasınız. O rasule hürmet ve tazim ile birlikte işini yüce tutasınız. Rabbinizi de sabah akşam namazla, zikirle, tesbihle noksan sıfatlardan tenzih edesiniz ki kalp her an Allah ile beraber olsun.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ
عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (١٠) سَيَقُولُ لَكَ
الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ
لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ
لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ
كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا (١١) بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ
يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكَ
فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا (١٢)
وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا
(١٣) وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا (١٤)
سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا
ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ
كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا (١٥)

10) Şüphesiz sana biat edenler, ancak Allah'a biat etmişlerdir. Allah'ın eli, onların ellerinin üzerindedir. Şu halde, kim ahdini bozarsa, artık o, ancak kendi aleyhine ahdini bozmuş olur. Kim de Allah'a verdiği ahdine vefa gösterirse, artık O da, ona büyük bir ecir verecektir.

11) Bedevilerden geride bırakılanlar, sana diyecekler ki: *"Bizi mallarımız ve ailelerimiz meşgul etti. Bundan dolayı bizim için mağfiret dile."* Onlar kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylüyorlar. De ki: *"Şimdi Allah size bir zarar isteyecek ya da bir yarar dileyecek olsa, sizin için Allah'a karşı kim herhangi bir şeyle güç yetirebilir? Hayır, Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır."*

12) Hayır, siz Rasul'ün ve mü'minlerin, ailelerine ebedi olarak bir daha dönmeyeceklerini zannettiniz; bu, kalplerinizde çekici kılındı ve kötü bir zan ile zanda bulundunuz da yıkıma uğramış bir toplum oldunuz.

13) Kim Allah'a ve Rasul'üne iman etmezse, gerçekten biz, kafirler için çılgınca yanan bir ateş hazırlamışızdır.

14) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; dilediğine mağfiret eder, dilediğini azablandırır. Şüphesiz Allah Ğafûr ve Rahîm olandır.

15) Geride bırakılanlar, siz ganimetleri almaya gittiğiniz zaman diyeceklerdir ki: *"Bizi bırakın da sizi izleyelim."* Onlar, Allah'ın kelamını değiştirmek istiyorlar. De ki: *"Siz, kesin olarak bizim izimizden gelemezsiniz. Allah, daha önceden böyle buyurmuştur."* Bunun üzerine: *"Hayır, bizi kıskanıyorsunuz."* diyecekler. Hayır, onlar pek az anlayan kimselerdir.

10) Ey Muhammed! Hudeybiye'de Allah'ın razı olacağı bir şekilde Semure ağacının altında *"Biatu'r-Rıdvan"* da Mekkeli müşriklerle savaşacağına ve savaştan kaçmayacaklarına dair sana biat eden 1400 mü'min var ya, onlar, gerçekte Allah'a biat etmişlerdir. Çünkü onlara cihadı emreden ve karşılığında ödül vaad eden Allah'tır. Bu nedenle bu anlaşma görünüşte seninle yapılmışsa da gerçekte Allah ile yapılmıştır. Allah'ın eli o biatı yapanların ellerinin üzerindedir. Allah ilmiyle onlarla beraberdir, sözlerini işitir, yerlerini görür, içlerini ve dışlarını bilir. Yardım ve desteği mü'minlerledir. Kim yaptığı biatı bozarsa, mü'minlerle birlikte savaşmayıp savaştan kaçarsa, onun bozmasının zararı kendi aleyhine olur. Çünkü o Rabbi ile yaptığı ahdi bozması ve O'na verdiği sözden dönmesi sebebiyle kendisine cenneti haram kılmış ve sürekli azaba sokmuştur. Kim ahdini yerine getirirse Allah ona bol sevap, yani iyiler yurdu cenneti verecektir.

11) Ey Muhammed! Hudeybiye yılında, Medine civarında yaşayan bedevilerden Ğıfar, Müzeyne, Cüheyne, Dil ve Eşca kabilelerinden umre yapmak amacıyla Mekke yolculuğuna seninle birlikte çıkmaktan korkan o münafıklar sana diyecekler ki, *"Mal ve çocuklarımız bizi seninle beraber sefere çıkmaktan alıkoydu. Bizim için Allah'tan bağış dile! Çünkü bizim geri kalıp sefere çıkmamamız isteyerek değil, bir zaruretten dolayıdır."* Onlar kalplerinde gizlediklerinin aksini dilleriyle söylüyorlar. Onlar, mazeret gösterme ve mağfiret dileme hususunda yalancıdırlar. Çünkü onlar bunu doğru olduklarından ve tevbe ettiklerinden değil, riya olarak söylediler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Allah, size mağlubiyet gibi zarar verecek veya zafer ve ganimet gibi fayda sağlayacak bir şeyin gelmesini isterse onun dilemesi ve hükmünden sizi kim koruyacak? Hayır, iş sizin iddia ettiğiniz gibi değildir. Bilakis Yüce Allah, kalplerinizdeki yalan ve münafıklıktan haberdardır. Size gereken cezayı verecektir."*

12) Ey Münafıklar! Aslında siz, Muhammed ve ashabının asla Medine'ye geri dönmeyeceklerini sanmıştınız. Bu sapıklık sizin gönüllerinize güzel gösterildi de, mü'minlerin tamamen öldürülüp yok edileceklerini ve hiçbirinin geri dönmeyeceğini zannettiniz. Böylece, Allah katında mahvolan, yok olan ve Allah'ın öfke ve azabına müstehak bir topluluk oldunuz.

13) Kim ihlas ve sadık imanla, Allah ve Rasulüne iman etmezse bilsin ki biz, kafirler için çılgın alevli ve ebedi bir ateş hazırladık.

İman: Kur'an ve sahih sünnette zikredilen ve inanılması zaruri olan şeylerin manasını bilmek, şeksiz şüphesiz bir şekilde kesin olarak kalple tasdik, dille ikrar etmek, bu bildirilen şeyler gereğince amel edip bu şeylerin aksine hareket etmemek ve bu şeyleri bozacak inanç, söz ve hareketlerden uzak durmaktır.

14) Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi yüce olan Allah'ındır. O her şeyde dilediği gibi tasarrufta bulunur. O, dilediği kuluna merhamet, dilediğine de azap eder. Şüphesiz Allah, bağışlaması bol, rahmeti çok olandır. Allah hidayeti hakedene verir. Müşrik ve kafirlere azap eder. Allah'ın dilemesi adalet sıfatına zıt değildir. Ancak insanların dilemesinde keyfilik görülür. Allah için böyle bir şey söz konusu olamaz. Allah kimseye zerre miktarı haksızlık etmez. Allah'ın her şeyi bilip yazması ezeli ve kadim ilminden dolayıdır. Bilme tesir etme değildir. Allah'ın dilemesi sevmesi, razı olması demek değildir. Allah şerri dilemiştir, fakat rızası yoktur.

15) Rasulullah ile beraber Hudeybiye anlaşmasına çıkmayan bedeviler, siz Hayber ganimetlerini almak için gittiğinizde *"Bırakın bizi de, sizinle beraber savaşmak için yanınızda Hayber'e gidelim."* diyeceklerdir. Onlar, Allah'ın, Hudeybiye'ye katılanlar hakkında yaptığı, *"Hayber ganimetlerinin sadece onlara verileceği, bu hususta hiç kimsenin onlara ortak olmayacağı"* na dair vaadini bozup değiştirmek isterler. Onlara de ki: *"Bizimle gelmeyin. Sizin asla Hayber ganimetlerinden bir payınız olmayacak. Biz Hudeybiye'den dönmeden önce, Yüce Allah şu kesin hükmünü vermiştir: "Hayber ganimeti Hudeybiye'ye katılanların hakıdır. Bu ganimette, onlardan başkasının bir payı yoktur."* Onlar ise, *"Hayır, bu Allah'ın hükmü değildir. Aksine siz, bizim size ganimette ortak olmamızı kıskanıyorsunuz."* diyecekler. Bilakis onlar pek az anlıyorlar. Bu, onların, ganimetlere ve dünya işlerine düşkünlüklerini göstermektedir.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ
شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا
حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا (١٦) لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ
عَذَابًا أَلِيمًا (١٧) لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ
يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ
السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا (١٨) وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً
يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٩) وَعَدَكُمُ اللَّهُ
مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ
النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا
مُسْتَقِيمًا (٢٠) وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ
بِهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا (٢١) وَلَوْ قَاتَلَكُمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
(٢٢) سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ
اللَّهِ تَبْدِيلًا (٢٣)

16) Bedevilerden geride bırakılanlara de ki: *“Siz yakında zorlu savaşçı olan bir kavme çağrılacaksınız; onlarla savaşırsınız ya da müslüman olurlar. Bu durumda eğer itaat ederseniz, Allah size güzel bir ecir verir; eğer bundan önce sırt çevirdiğiniz gibi sırt çevirirseniz, sizi acı bir azab ile azablandırır.”*

17) Kör olana güçlük yoktur, topal olana güçlük yoktur, hasta olana da güçlük yoktur. Kim Allah’a ve Rasulü’ne itaat ederse, onu altlarından nehirler akan cennetlere girdirir. Kim de sırt çevirirse, onu acı bir azab ile azablandırır.

18) Andolsun, Allah, sana o ağacın altında biat ederlerken mü’minlerden razı olmuştur, kalplerinde olanı bilmiş ve böylece üzerlerine güven duygusu ve huzur indirmiş ve onları yakın bir fetih ile mükafatlandırmıştır.

19) Ve alacakları bir çok ganimetlerle de. Şüphesiz Allah Azîz ve Hakîm olandır.

20) Allah, alacağınız daha birçok ganimetleri size va’detti, bunu size hemencecik verdi ve insanların ellerini sizden çekti ki, mü’minler için ayet olsun ve sizi dosdoğru bir yola iletsin.

21) Henüz güç yetiremediğiniz diğerlerini de. Gerçekten Allah onları kuşatmıştır. Şüphesiz Allah, her şeye güç yetirendir.

22) Küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, sizinle savaşmış olsalardı, arkalarını dönüp kaçarlardı; sonra ne bir veli ne bir yardımcı bulamazlardı.

23) Allah’ın öteden beri süregelen bir sünnetidir. Sen Allah’ın sünnetinde kesinlikle bir değişiklik bulamazsın.

16) Ey Muhammed! Hudeybiye’ye katılmayan o kimselere, yani Müseylemetü’l-Kezzab’ın kavmi olan Hanif oğulları mürtedlerine onları denemek amacıyla de ki: *“Siz yakında çok kuvvetli bir kavme karşı savaşa çağrılacaksınız.”* Ya onlarla savaşırsınız veya savaşmadan sizin dininize girerler. Eğer davete icabet eder, onlarla savaşa çıkarsanız, Allah size dünyada ganimet ve zafer, ahirette ise cenneti ihsan eder. Ama Hudeybiye’ye gidilirken yaptığınız gibi yine korktuğunuz için geri kalır gitmezseniz, Allah dünyada size baskı ve işkence yapacak olanları başınıza musallat eder. Ahirette ise cehennem ateşinde sizi, çok şiddetli ve elem verici bir azaba uğratır.
17) Kör, topal ve hastaya, görülen bu özürlerinden dolayı savaşa gitmeme hususunda bir vebal veya günah yoktur. Kim, Allah’ın ve Rasulünün emrine itaat ederse, Allah onu, içinde ebedi kalmak üzere, köşklerinin ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Naim cennetlerine sokar. Kim de, özürsüz olarak savaştan geri kalırsa, Allah onu dünyada rezillik ve ahirette de ateşle, şiddetli bir azaba uğratır.
18) Ey Muhammed! Andolsun ki Allah, Osman b. Affan’ın Mekke’li müşrikler tarafından öldürüldüğü haberini alınca ölünceye kadar savaşmak üzere Hudeybiye’de Semure ağacının gölgesinde sana biat ederek, Biatu’r-Rıdvan’ı gerçekleştirirlerken, o mü’minlerden razı olmuştur. Yüce Allah, düşmanla harp etmek üzere sana biat ettikleri zaman, onların kalplerindeki doğruluk ve vefayı bildi. Biat sırasında onlara huzur ve güven verdi. Bu biat sebebiyle onları, Hayber’in ve diğer ülke ve bölgelerin fethiyle ve bu fetihler sayesinde elde edilen zafer ve ganimetlerle mükafatlandırdı. Biat eden mü’minlerin sayısı 1400 idi. Ced b. Kays adlı münafık devesinin karnına saklanarak biat etmekten kaçtı. Bu kişi ölünceye kadar münafık kalmıştır.
19) Ayrıca onları, Hayber’den ve diğer ülke ve bölgelerden elde ettikleri bir çok ganimetler, zafer ve şereflerle de mükafatlandırdı. Bu ganimetler arasında tarlalar, hayvanlar, eşya, evler ve bahçeler de vardı. Şüphesiz Allah işinde üstün, yapmasında ve idaresinde hikmet sahibidir. Onun içindir ki, onlara karşı size yardım etti ve onların topraklarını, yurtlarını ve mallarını size ganimet olarak verdi.
20) Ey iman edenler! Allah, cihadınıza ve sabrınıza karşılık kıyamete kadar size batıda Endülüs’e kadar birçok fetih ve düşmanlarınızdan alacağınız bol ganimetler vadetti. Yüce Allah ganimetlerini, savaşmadan ve yorulmadan size hemen verdi. Hayberlilerle onların müttefikleri olan Esed ve Gatafan kabilesine mensup yahudilerin kalplerine korku salarak, ellerinin kötülükle size, ailelerinize ve mallarınıza uzanmasını engelledi. Allah, ganimetleri, Mekke’nin fethini ve Mescid-i Haram’a girişi, Rasulullah’ın Allah’tan size haber verdiği hususlarda doğru sözlü olduğunu anlamanız için açık alamet olsun ve Yüce Allah sizi, cihadınız ve ihlasınız sebebiyle, Naim cennetlerine götüren dosdoğru yola iletsin diye böyle yaptı.
21) Size ihsan ettiği başka bir ganimet daha vardır ki, siz kendi gücünüzle onu alamazdınız. Fakat Allah, lütuf ve keremiyle o fethi yani Mekke’nin fethini size nasip etti. Allah, gücüyle orayı istila etti ve onu size hibe etti. Orası, etrafı kuşatılmış ve sizin için tutulmuş, elinizden kaçırmayacağınız bir yer gibidir. Allah’ın her şeye gücü yeter. Onu hiçbir şey asla aciz bırakamaz. O, dostlarına zafer ihsan etmeye, düşmanlarını yenmeye kadirdir. Bazı alimlere göre fetihten kasıt Hevazin, İran ve Bizans’ın fethidir.
22) Sizinle Mekkeliler arasında anlaşma yapılmayıp Mekkeliler size karşı savaşsalardı, mutlaka önünüzde mağlup olup hezimete uğrarlar, karşınızda durmazlardı. Sonra da korumak ve kollamak üzere işlerini üstlenecek ve onları Allah’ın azabına karşı koruyacak kimse bulamazlardı. Çünkü biz onlar karşısında sizlerin koruyucunuzuz.
23) İşte bu Yüce Allah’ın, geçmiş milletler hakkında, kafirlerin mağlup edileceğine, mü’minlere ise zafer kazandırılacağına dair koyduğu kanunu, adeti ve uyguladığı usulüdür. Yüce Allah’ın kanunu değişmez, bozulmaz. Bugün müslüman olduğunu iddia eden bir milyarı aşan topluluk şirk ve küfürden arınarak, gerçek manada iman etse bu vaad elbetteki gerçekleşecektir. Allah vaadinden dönmez.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ
مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا
(٢٤) هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُؤْمِنُونَ
وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ
مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا
لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا (٢٥) إِذْ جَعَلَ
الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ
اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ
التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا (٢٦) لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ
لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ
رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ
مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا (٢٧) هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ
بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ
شَهِيدًا (٢٨)

24) Onlara karşı size zafer verdikten sonra, Mekke'nin göbeğinde ellerinizi sizden ve sizin ellerinizi de ondan çeken O'dur. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.

25) Onlar küfürlerinde bilinçli olarak ısrar ettiler, sizi Mescid-i Haram'dan ve durdurulmakta olan hediyeleri yerlerine varmaktan alıkoydular. Eğer kendilerini bilmediğiniz mü'min erkekler ve mü'min kadınları, bilgisizlik dolayısıyla darmadağın edip de bu yüzden size dayanılmaz bir sıkıntı dokunmayacak olsaydı. Ta ki Allah dilediği kimseyi rahmetine soksun. Eğer seçilip ayrılmış olsalardı, muhakkak içlerinden küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenleri acı bir azab ile azablandırırdık.

26) Hani o küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, kendi kalplerinde o taassub ve kibri yani cahiliyye taassub ve kibrini koymuşlardı da Allah da hemen güven ve yatışma duygusunu Rasulü'nün ve mü'minlerin üzerine indirdi ve onları takva sözü üzerinde kararlılıkla ayakta tuttu. Zaten onlar da buna layık ve ehil idiler. Şüphesiz Allah her şeyi hakkıyla bilendir.

27) Andolsun Allah, rasulünün gördüğü rüyanın hak olduğunu doğruladı. Eğer Allah dilerse, mutlaka siz Mescid-i Haram'a güven içinde, saçlarınızı traş etmiş, kısaltmış olarak korkusuzca gireceksiniz. Fakat Allah sizin bilmediğinizi bildi, böylece bundan önce size yakın bir fetih kıldı.

28) Ki O, Rasulü'nü hidayetle ve hak din ile, diğer bütün dinlere karşı üstün kılmak için gönderdi. Şahid olarak Allah yeter.

24) Yüce Allah kudreti ve iradesiyle, Mekke yakınındaki Hudeybiye'de sizin ellerinizi kafirlerden çevirdiği gibi, şimdi de Mekke kafirlerinin ellerini sizden çevirdi. Zira o zaman müşriklerden seksen kişi, Rasulullah'a ve mü'minlere suikast düzenlemek için, onların karargahının etrafında dolaştılar. Bunlar Allah'ın izni ve yardımıyla mü'minler tarafından yakalanıp Rasulullah'a getirildiler. Rasulullah da onlara karşı tam bir üstünlük sağladıktan sonra onları affedip serbest bıraktı. Bu olay, barışa vesile oldu. Yüce Allah, amellerinizi ve durumlarınızı görendir. O, sizin faydanıza olanı bilir. Onun içindir ki, size bir rahmet ve içinde kan dökülmesin diye Beytullah'a hürmet olarak sizin kafirlerle savaşmanıza engel oldu.

25) Onlar, Allah ve Rasulünü inkar eden, mü'minleri Hudeybiye yılında, umre ibadetlerini yerine getirmek için Mescid-i Haram'a girmekten alıkoyan zalim Kureyş kafirleridir. Aynı zamanda onlar, Harem-i Şerif'in fakirlerinin yemesi için bekletilen kurbanın, kesileceği yer olan Harem'e ulaşmasını engelleyenlerdir. Aslında onlar, yaptıklarının doğru olmadığına inanıyorlardı. Fakat izzet-i nefisleri ve cahiliyye gururları onları bu işe sevketmişti. Araplar, *"Muhammed zorla Mekke'ye girdi."* demesinler diye böyle yaptılar. Eğer Mekke'de müşriklerden korktuğu için imanlarını gizleyen ve onlara karıştıkları için kendilerini tanıyamadığınız zayıf durumdaki erkek ve kadın mü'minler olmasaydı size Mekke'ye girme izni verir ve sizi müşriklere hakim kılardı. O mü'minlerle savaşmanızı ve iman ettiklerini bilmeden onları öldürmenizi ve bu sebeple size günah ve ayıp gelmesini istemediği için ayrıca diyet, köle azad etme ya da oruç tutma yükümlülüğü düşmesin diye izin vermedi. Allah, müşriklerin arasından mü'minleri kurtarması ve onların birçoğunun İslama girmesi için bunu yaptı. Onlardan birçok kişi İslamı kabul etti ve İslamı güzel yaşadı. Böylece Allah'ın rahmetine ve cennetine girdiler. Eğer mü'minler kafirlerden ayrılmış olup ayrı mahallelerde oturuyor olsalardı, elbette Allah sizin elinizle onlardan kafir olanları öldürmek, esir etmek ve yurtlarından sürmek suretiyle şiddetli bir şekilde cezalandırırdı.

26) O zaman kafirlerin kalplerine izzet-i nefis ve batıl şeylerle kibirlenme duygusu girdi de *"Onlar nasıl olur da evlatlarımızı öldürdükleri halde şehrimize girerler? Lat ve Uzza hakkı için buraya giremezler."* dediler. Ayrıca anlaşma metnine *"Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla* ve *Allah'ın Rasulü Muhammed"* cümlelerinin yazılmasını kabul etmediler. Dediler ki: *"Senin Allah'ın Rasulü olduğunu bilsek sana mutlaka uyarız. Sen kendi adını ve babanın adını yaz."* Allah, Rasulün ve mü'minlerin kalplerine vakar ve sükunet yerleştirdi. Müşriklere gelen cahiliyye duyguları onlara gelmedi. Zahirde mü'minlerin aleyhine görünen anlaşmayı kabulde Rasule itaat ettiler. Allah onlar için, takva kelimesini (Lailahe illallah'ı) şeref ve itibar kazandırma türünden olmak üzere mecbur etti. Bu barış sonuçta tamamen müslümanların lehine olmuştur. Bu fazilete, mü'minler Mekke kafirlerinden daha layıktırlar. Çünkü Allah, onları kendi dini için ve Rasulüne ashap olmak üzere seçmiştir. Allah, fazilete layık olanı bilir ve ona çokça hayır verir ve ikramda bulunur.

27) Allah'a andolsun ki Allah, Rasulünün rüyasını sadık kıldı ve onu bir sene sonra gerçekleştirdi. Şeytan ona müdahale edememiştir. Çünkü o hak rüyadır. Fakat münafıklar rüyanın hemen gerçekleşmediğini görünce fitne çıkarmışlardır. Ey Muhammed! Sen ve arkadaşların, Allah'ın dilemesiyle, mutlaka Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Sonra da bir kısmınız başını traş edecek, bir kısmınız da saçını kısaltacaktır. Oraya hiç korkmadan gireceksiniz. Yüce Allah, bu barış anlaşmasında sizin bilmediğiniz, yararınıza olan hikmet, hayır ve menfaati bilir. Zira bu barış sayesinde savaş ortadan kalkınca insanlar İslam'a rağbet ettiler. Hudeybiye'deki 1400 kişilik İslam ordusu iki sene sonra Mekke'nin fethinde 12.000 kişi olmuştu. Allah bundan önce de size yakın bir fethi, yani Hayber'in fethini nasip etmişti.

28) O Yüce Allah, bütün dinlerden ve mensuplarından üstün kılmak için Muhammed'i tam, kapsamlı, mükemmel hidayet ve dosdoğru hak din, yani İslam dini ile gönderendir. Muhammed'in, Allah'ın rasulü olduğuna şahit olarak Allah yeter.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ
رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ
مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ
شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ
الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا (٢٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (١) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا
تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ
كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا
تَشْعُرُونَ (٢) إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ
اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ عَظِيمٌ (٣) إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ (٤)

29) Muhammed, Allah'ın Rasulü'dür. Ve onunla birlikte olanlar da kafirlere karşı sert ve katı, kendi aralarında ise merhametlidirler. Onları, rüku edenler, secde edenler olarak görürsün; onlar, Allah'tan bir lütuf ve hoşnutluk arayıp-isterler. Belirtileri, secde izinden yüzlerindedir. İşte onların Tevrat'taki vasıfları budur; İncil'deki vasıfları ise: Sanki bir ekin; filizini çıkarmış, derken onu kuvvetlendirmiş, derken kalınlaşmış, sonra sapları üzerinde doğrulup-boy atmış, ekicilerin hoşuna gider. Onunla kafirleri öfkelendirmek içindir. Allah, içlerinden iman edip salih amel işleyenlere bir mağfiret ve büyük bir ecir va'detmiştir.

49- el-HUCURAT SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 18 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ey iman edenler, Allah'ın ve Rasulü'nün huzurunda öne geçmeyin ve Allah'tan sakının. Şüphesiz Allah Semî'dir, Alîm'dir.

2) Ey iman edenler, seslerinizi Rasul'ün sesi üstünde yükseltmeyin ve birbirinize bağırdığınız gibi, ona sözle bağırıp-söylemeyin; yoksa siz şuurunda değilken, amelleriniz boşa gider.

3) Şüphesiz, Allah'ın Rasulü'nün yanında seslerini alçak tutanlar; işte onlar, Allah kalplerini takva için imtihan etmiştir. Onlar için mağfiret ve büyük bir ecir vardır.

4) Şüphesiz odaların ardından sana seslenenler de, onların çoğu aklını kullanmıyor.

29) Muhammed, Allah'ın kulu ve rasulüdür. Onun seçkin ve değerli arkadaşları, İslam düşmanı olan kafirlere karşı sert ve acımasız; kendi aralarında birbirlerine merhametlidirler, birbirlerini sevip kollarlar. Sen o mü'minleri, çok namaz kıldıkları ve ibadet ettikleri için, rüku ve secdede görürsün. Gece ibadetle meşgul olurlar, gündüzleyin ise birer aslandırlar. İbadetleriyle, Allah'ın rahmetini, cennetini ve rızasını ararlar. Çok secde etmeleri ve namaz kılmalarından dolayı, onların alametleri alınlarındadır. Yüzlerinde gece teheccüd namazı kıldıklarının ve uykusuz kaldıklarının alameti, huşu, tevazu, nur, vakar ve güzelliği görünür. Kafirlere karşı sertlik, mü'minlere karşı merhametli olma, namazı çok kılma ve secdeyi çok yapma sıfatları, onların tahrif edilmemiş Tevrat'taki sıfatlarıdır. Tahrif edilmemiş İncil'deki sıfatları ise, filiz ve dal çıkaran ekinin sıfatına benzer. Bu onu kuvvetlendirir ve neticede sertleştirir. Böylece ekin, kökleri üzerinde dimdik durur. Bu ekin, kuvveti, yoğunluğu ve güzel görünüşüyle çiftçilerin hoşuna gider ve böylece onların çoğalmasıyla kafirler kızar. Yüce Allah istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenlere ahirette tam bir bağışlama, büyük mükafat ve Naim Cennetlerinde güzel rızık vadetti.

Ayette temsil edilen ekin, Muhammed'dir. Filiz de ashabıdır. Rasulullah'ın ashabı başlangıçta az idiler, Allah'ın izniyle kafirlerin zulüm ve baskısına sabrettiler, işkencelere göğüs gerdiler, hicret ettiler, zamanla çoğaldılar. Allah onlara Medine'de İslam Devleti'ni kurmayı nasip etti. Kısa bir süre sonra bu devletin sınırları Endülüs'ten Orta Asya'ya kadar uzadı. Bu da müşrikleri ve kafirleri çok kızdırdı.

HUCURAT SURESİ

1) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Allah ve Rasulü'nden önce herhangi bir şey veya bir iş yapmayın, ondan evvel konuşmayın, sorulara ondan evvel cevap vermeyin, dinin hükümlerinden herhangi bir hususta ondan evvel hüküm vermeyin, Rasulden evvel yemek yemeyin, ondan önde yürümeyin. Size emrettiği hususlarda Allah'ın emrine muhalefetten sakının. Kur'an ve sahih sünnete aykırı olmamak şartıyla ictihad yapabilirsiniz. Şüphesiz Allah, sözlerinizi işiten, niyet ve durumlarınızı bilendir. Kıyamet gününde herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.

Bugün Allah'ın Rasulü şahsen aramızda olmasa bile onun getirdiği Kur'an ve sahih sünnet Allah'ın lütfuyla aramızdadır. Allah, Kur'an'ı koruduğu gibi onun sahih sünnetini de alimler aracılığıyla korumuştur. Müslüman olan herkesin Kur'an ve sahih sünnete uygun bir hayat yaşaması gerekir. Kimse kendini bu iki kaynaktan müstağni göremez. Aksi taktirde bu ayetlerin hükmüne muhatap olur.

2) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Rasulullah ile konuştuğunuzda seslerinizi alçaltın. Rasulün sesinden daha yüksek sesle konuşmayın. Onunla konuşurken, birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi, yüksek sesle konuşmayın. Birbirinize hitap ettiğiniz gibi, *"Ya Muhammed!"* diyerek ona adıyla ve künyesiyle hitap etmeyin. Fakat, onun kadrini yüceltmek ve ona karşı edepli olmak için, *"Ey Allah'ın nebisi! Ey Allah'ın rasulü!"* deyin. Bilmediğiniz ve anlamadığınız bir sebeple, amellerinizin boşa çıkmasından korkulur. Çünkü onun huzurunda yüksek sesle konuşmada onu hafife alma vardır ki bu, amelleri boşa çıkaran küfre sebep olabilir. Bugün aynı edeb onun sahih sünnetine karşı yapılmalıdır.

3) Rasulullah'ın huzurunda alçak sesle konuşanlar var ya, işte onların kalplerini Allah sırf takvaya has kılmış ona alıştırmış ve takvayı kalplere yerleşmiş bir sıfat kılmıştır. Ahirette onların günahları bağışlanmıştır ve onlar için Naim cennetlerinde büyük bir mükafat vardır.

4) Ey Muhammed! Öğle vakti istirahatte iken sana kapıları mescide açılan odaların yani temiz eşlerinin evlerinin arkasından *"Ey Muhammed! Dışarı, yanımıza çık, bizim övgümüz güzel olduğu gibi yergimiz de ağırdır."* diye seslenen Uyeyne b. Husayn, Akra b. Habis, Zibirkan b. Bedr ve Temim oğullarından 70 kişilik grup var ya, onların çoğu akılsız kimselerdir. Çünkü akıl edepli olmayı ve hitap ederken, büyüklere saygılı olmayı gerektirir. Özellikle bu önemli makamda bulunan kimseye hürmeti gerektirir. Bunun farkında değiller.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (٥) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ
فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَى مَا فَعَلْتُمْ
نَادِمِينَ (٦) وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي
كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي
قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَئِكَ هُمُ
الرَّاشِدُونَ (٧) فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (٨)
وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ
إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّى تَفِيءَ إِلَى أَمْرِ
اللَّهِ فَإِنْ فَاءَتْ فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٩) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ
أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (١٠) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا
نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا
أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ
وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ (١١)

5) Eğer gerçekten, yanlarına çıkıncaya kadar sabretmiş olsalardı, herhalde kendileri için daha hayırlı olurdu. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

6) Ey iman edenler, eğer bir fasık, size bir haber getirirse, onu iyice araştırın. Yoksa cehalet sonucu, bir kavme kötülükte bulunursunuz da, sonra işlediklerinize pişman olursunuz.

7) Ve bilin ki Allah'ın Rasulü içinizdedir. Eğer o, size birçok işlerde uysaydı, elbette sıkıntıya düşerdiniz. Ancak Allah size imanı sevdirdi, onu kalplerinizde süsleyip-çekici kıldı. Size küfrü, fıskı ve isyanı çirkin gösterdi. İşte onlar doğru yolu bulanların ta kendileridir.

8) Allah'tan bir lütuf ve nimet olarak. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Hakîm'dir.

9) Mü'minlerden iki topluluk çarpışacak olursa aralarını bulup-düzeltin. Şayet biri diğerine tecavüzde bulunacak olursa, artık tecavüzde bulunanla, Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın; eğer sonunda dönerse, bu durumda adaletle aralarını bulun ve adil davranın. Şüphesiz Allah, adil olanları sever.

10) Mü'minler ancak kardeştirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını bulup-düzeltin ve Allah'tan korkup-sakının; umulur ki rahmet olunursunuz.

11) Ey iman edenler, bir kavim kavimle alay etmesin, belki kendilerinden daha hayırlıdırlar; kadınlar da kadınlarla, belki kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kendi nefislerinizi yadırgayıp-küçük düşürmeyin ve birbirinizi olmadık-kötü lakablarla çağırmayın. İmandan sonra fasıklık ne kötü bir isimdir. Kim tevbe etmezse, işte onlar, zalim olanların ta kendileridir.

5) O seslenenler, bu seslenmeleriyle Rasulullah'ı rahatsız etmeyip, onun öğle uykusundan kalktıktan sonra çıkarak kendilerine gelmesine kadar sabretselerdi, bu onlar için daha iyi, Allah ve insanlar katında daha faziletli olurdu. Çünkü böyle bir davranışla, risalet makamına karşı edebe riayet edilmiş olur. Allah, kulların günahlarını bağışlayan, mü'minlere karşı merhametli olandır. Zira onlara sadece nasihat etmek ve azarlamakla yetinmiş, onlara bela indirmemiştir.

6) Ey iman edenler! Doğruluk ve adaletine güvenilmeyen Velid b. Utbe gibi fasık bir adam size önemli bir haber getirirse, o haberin doğruluğunu araştırın ki, işin hakikatını bilmeden herhangi bir kavme kötülük edip yaptığınıza derin bir şekilde pişman olmayasınız.

7) Bilin ki, aranızda o yüce, değerli, heva ve hevesine uymaktan korunmuş rasul vardır. Eğer o, jürnalinizi dinlese, arzunuza uysa ve ona gösterdiğiniz birçok işte size tabi olsa, mutlaka rezil olur, sıkıntı ve helake düşerdiniz. Bu yüzden ona hürmet ve saygı gösterin. Kuşkusuz o, sizin yararınıza olan şeyleri daha iyi bilir ve size karşı kendinizden daha merhametlidir. Fakat Yüce Allah, lütuf ve keremiyle kalplerinizi nurlandırdı ve size imanı sevdirdi. Onu kalplerinizde güzelleştirdi ve böylece o sizin katınızda herşeyden değerli oldu. Nefislerinizi inkar, isyan ve Allah'a itaatten çıkma gibi sapıklık nevilerinden nefret ettirdi. İşte bu güzel sıfatları taşıyıp, kötü sıfatlardan uzaklaşan kimseler, yaşayış ve davranışlarında doğru yolu bulmuş kimselerdir.

8) Bu ikram, Yüce Allah'ın size bir lütuf ve ihsanıdır. Allah, hidayete layık olanı bilendir. Yapması, yaratması ve idare etmesinde hikmet sahibidir. Sahabeler bu ümmetin en üstün zümresidir. Tabiun ve etbau't-tabiun onları izlemektedir.

9) Az olsun çok olsun mü'min kardeşlerinizden iki grup birbirleriyle savaşmaya meyledeerlerse aralarını düzeltin. Bunun için elinizden gelen gayreti gösterin. Eğer biri diğerine zulmeder, zulüm ve taşkınlıkla haddini aşar, sulhu kabul etmez ve zulümde ısrar ederse Allah'ın hükmü ve şeriatına dönünceye, zulüm ve haksızlıktan vazgeçinceye ve İslam kardeşliğinin gereği ile amel edinceye kadar zalim gruba karşı savaşın. Eğer zalim grup, savaştan el çeker ve hakka dönerse gruplardan birine zulmetmeksizin aralarını, adaletle düzeltin. Bütün işlerinizde adil olun. Şüphesiz Allah, verdikleri hükümlerde zulmetmeyen adil kimseleri sever.

Bu ayet, küfür ve şirk işlemeyen günahkar zalimin mü'min olduğunu, savaşmadan önce nasihat etmek ve barış için çalışmak gerektiğini, savaştan vazgeçince de serbest bırakılacağını, göstermektedir.

10) Mü'minler sadece birbirlerinin kardeşleridir. İman bağı onları birleştirmiştir. Aralarında düşmanlık, kin, buğz ve savaş olması onlara yakışmaz. Kardeşlik sadece mü'minler arasındadır. Bir mü'min ile bir kafir arasında kardeşlik olmaz. İslam kardeşliği olmayınca, soy kardeşliğine itibar edilmez. O halde ey iman edenler, mü'min kardeşlerinizin arasını düzeltin. Aralarında ayrılık çıkmasına ve kinin etkili olmasına fırsat vermeyin. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının ki, rahmeti sizi kuşatsın cennet ve rızasına nail olmakla mutlu olasınız.

11) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, hiçbir grup başka bir grupla, hiçbir kimse başka bir kimseyle alay etmesin. Belki, kendisiyle alay edilen, alay edenlerden Allah katında daha iyidir. Çünkü nice saçı başı dağınık, toz toprak içinde, yırtık elbiseli kişi vardır ki, Allah'ı şahit göstererek yemin etse, Allah onu doğru çıkarır. Kadınlar da diğer kadınlarla alay etmesin. Umulur ki, kendisiyle alay edilen, Allah katında, alay edenden daha üstündür. Birbirinizi ayıplamayın ve birbirinizi kötü lakapla çağırmayın. Daha önce mü'min iken, insanın sonradan fasık olarak isimlendirilmesi ne kötüdür. Kim yaptığı ayıplama ve kötü lakap ile çağırmadan tevbe etmezse, işte onlar kendilerini azaba attıkları için zalimlerin ta kendileridir.

Müslümanlar bir tek şahıs gibi oldukları için, Yüce Allah *"Kendinizi"* buyurdu. Bu ayette, müslümanların birbirlerini kötü lakaplarla çağırmalarının fasıklık olduğuna ve fasıklıkla imanı bir arada bulundurmanın çirkin görüldüğüne delalet vardır.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ
إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ
أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ (١٢) يَاأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ
ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ
أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ (١٣) قَالَتِ
الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا
يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا
يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٤) إِنَّمَا
الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ (١٥) قُلْ أَتُعَلِّمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ
(١٦) يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ
إِسْلَامَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَاكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ (١٧) إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨)

12) Ey iman edenler, zandan çok kaçının; çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin gizli yönlerini araştırmayın. Kiminiz kiminizin gıybetini yapmasın. Sizden biriniz ölü kardeşinin etini yemeyi sever mi? İşte, bundan tiksindiniz. Allah'tan korkup-sakının. Şüphesiz Allah Tevvab'dır, Rahîm'dir.

13) Ey insanlar, gerçekten, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi halklar ve kabileler kıldık. Şüphesiz, Allah katında sizin en üstün olanınız takvaca en ileride olanınızdır. Şüphesiz Allah Alîm'dir, Habîr'dir.

14) Bedeviler dedi ki: *"İman ettik."* De ki: *"Siz iman etmediniz; fakat teslim olduk, deyin. İman henüz kalplerinize girmiş değildir. Eğer Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederseniz, O, sizin amellerinizden hiç bir şeyi eksiltmez. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir."*

15) Mü'min olanlar, ancak o kimselerdir ki, onlar, Allah'a ve Rasul'üne iman ettiler, sonra hiçbir kuşkuya kapılmadan Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad ettiler. İşte onlar, sadık olanların ta kendileridir.

16) De ki: *"Siz Allah'a dininizi mi öğreteceksiniz? Oysa Allah, göklerde ve yerde olanı bilir. Şüphesiz Allah her şeyi en iyi bilendir."*

17) Müslüman oldular diye sana minnet etmektedirler. De ki: *"Müslümanlığınızı bana karşı minnet etmeyin. Tam tersine sizi imana yönelttiği için Allah size minnet etmektedir. Eğer doğru sözlüler iseniz."*

18) Şüphesiz Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı çok iyi görendir.

12) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler, aile efradınızı ve insanları itham etmekten, hainlikle suçlamaktan ve haklarında kötü zanda bulunmaktan sakının. Gerektirici sebebi ve ipucu bulunmayan çoğu suçlamalardan kaçının. Kuşkusuz bazı zanda sahibinin azaba müstehak olacağı bir günah vardır. İyiliksever müslümanlara yönelik suizanlar, peşin hükümler gibi. Müslümanların mahrem konularını araştırmayın, onların ayıplarının peşine düşmeyin. Birbirinizi arkadan, hoşlanmayacağı kötü bir şeyle anmayın. Sizden biri ölü haldeki, müslüman kardeşinin etini yemek ister mi? Tabîî olarak bundan hoşlanmadığınız gibi, dinin emrine uyarak da gıybetten hoşlanmayın. Çünkü gıybetin cezası ondan daha şiddetlidir. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının. Yüce Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette acıyan, merhamet edendir.
13) Ey insanlar, biz sizi kudretimizle bir tek asıldan yarattık ve bir anne ve babadan meydana getirdik. Bu sebeple, ne baba ve atalarla övünmek ne de soy-sop saymak yoktur. Hepiniz Adem'densiniz. Adem ise topraktandır. Sizi milletlere ve çeşitli halklara, kabilelere, boylara ve ailelere ayırdık ki, aranızda tanışma ve kaynaşma meydana gelsin, düşmanlık ve ayrılık olmasın, kimse babasından başkasına nisbet edilmesin. İnsanlar soy ve sopla değil, ancak takva ile birbirlerinden üstün olur. Kim, dünyada şeref, ahirette makam isterse, Allah'tan korksun.. Kuşkusuz Allah, kullarını bilen ve onların gizli ve aşikar işlerini görendir. O, takva sahibi ve günahkarı, iyiyi ve kötüyü, gizli açık yapılan tüm amelleri bilir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.
14) Esedoğulları kabilesinden bir grup bedevi iman ettiklerini iddia ettiler. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Şüphesiz, henüz iman etmiş değilsiniz. Çünkü iman, güven ve kalp huzuru içinde tasdik etmektir. Halbuki bu sizde yok. Öyle olsaydı İslam'ı kabul etmenizi ve savaş yapmanızı Rasulullah'ın başına kakmazdınız. Fakat, "öldürülme ve esir edilme korkusuyla müslüman olduk." deyin. Oysa ki, iman henüz kalbinize girmedi. Henüz onun hakikatına ulaşamadınız. İslamın güzelliklerini gördüğünüz ve imanın tadını tattığınız zaman iman kalbinize girecek. Sadık bir samimiyet, tam bir iman ve Rasul'ün başına kakmama suretiyle, Allah'a ve Rasulü'ne itaat ederseniz, Allah size mükafatınızdan hiçbir şeyi eksik vermez. Kuşkusuz Allah, mağfireti büyük ve rahmeti bol olandır."*
Bu ayet, imanın zahiren teslim olma ve boyun eğmeden ibaret olan İslamdan daha üstün bir mertebe olduğunu göstermektedir. Ayetteki kişilerden kasıt bazı alimlere göre münafıklardır. Bu kimseler aslında iman etmedikleri halde bir takım menfaatleri gereği İslamın hükümlerine zahiren teslim olmuşlardır. Bazı alimlere göre ise bunlar imanın kemalinden yoksun günahkar müslüman ve mü'minlerdir.
15) İman iddiasında sadık olan mü'minler, ancak, Allah ve Rasulü'nü tasdik eden, Allah'ın birliğini ve Rasulü'nün risaletini kamil bir iman ve kesin bir inançla ikrar edenler, sonra imanlarında şüpheye düşüp sarsıntı geçirmeyen, bilakis tasdik ve kesin iman üzerine kalanlar, Allah yolunda ve onun rızası uğruna mallarını ve canlarını feda edenlerdir. İşte, iman iddiasında doğru olanlar onlardır.
16) Ey Muhammed, onlara de ki: *"Kalplerinizde ve içinizde olanı Allah'a haber mi veriyorsunuz? Oysa Yüce Allah, kulların bütün hallerini bilir. Göklerde de, yerlerde de hiç bir şey O'na gizli kalmaz. Allah, ilmi geniş olan ve herşeyi gözetleyendir. Ne bir zerre ağırlığı ne de bundan daha küçük veya daha büyük hiçbir şey O'ndan uzak kalmaz."*
17) Ey Muhammed, savaş yapmaksızın kendi rızalarıyla müslüman olmalarını sana yapılmış bir ihsan sayıyorlar. O ihsana karşılık övgü ve senayı gerekli görüyorlar. Onlara de ki: *"Müslüman olmanızı benim başıma kakmayın. Çünkü onun faydası size aittir. Eğer iman iddianızda samimi iseniz bilin ki, sizi imana erdirdiği ve onda sabit kıldığı için, size en büyük minnet Allah'ın hakkıdır."*
18) Şüphesiz Allah, göklerde ve yerlerde gözlere görünmeyeni bilir. Allah kullarının amellerinden haberdardır. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Kimin imanında doğru ve kimin yalancı olduğu, kimin isteyerek ve kimin korkudan iman ettiği O'na gizli kalmaz..

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيد (١) بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ
مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ (٢) أَئِذَا مِتْنَا
وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ (٣) قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ
الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ (٤) بَلْ كَذَّبُوا
بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ (٥) أَفَلَمْ يَنْظُرُوا
إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ
فُرُوجٍ (٦) وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا
فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ (٧) تَبْصِرَةً وَذِكْرَى لِكُلِّ عَبْدٍ
مُنِيبٍ (٨) وَنَزَّلْنَا مِنْ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ
جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ (٩) وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ
نَضِيدٌ (١٠) رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذَلِكَ
الْخُرُوجُ (١١) كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
وَثَمُودُ (١٢) وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ (١٣)
وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ
وَعِيدِ (١٤) أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ (١٥)

50- KAAF SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 45 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Kaaf. Çok şerefli Kur'an'a andolsun.
2) Hayır, onlara kendilerinden bir uyarıcı gelmesine şaştılar da, o kafirler: *"Bu, şaşılacak bir şeydir."* dediler.
3) *"Biz öldükten ve toprak olduktan sonra mı? Bu, uzak bir dönüştür."*
4) Doğrusu biz, yerin onlardan ne eksilttiğini bilmişizdir. Katımızda saklayıp-koruyan bir kitap vardır.
5) Hayır, hak kendilerine geldiğinde yalanladılar. Şimdi onlar, derin bir sarsıntı içinde bulunuyorlar.
6) Üzerlerindeki göğe bakmıyorlar mı? Biz onu nasıl bina ettik ve onu nasıl süsledik? Onun hiçbir çatlağı yok.
7) Yeri de döşeyip-yaydık. Onda sarsılmaz dağlar bıraktık ve onda göz alıcı ve iç açıcı her çiftten bitirdik.
8) İçten yönelen her kul için hikmetle bakan bir iç göz ve bir zikirdir.
9) Ve gökten mubarek su indirdik; böylece onunla bahçeler ve biçilecek taneler bitirdik.
10) Ve tomurcukları üstüste binmiş, büyük ve yüksek hurma ağaçları da;
11) Kullara rızık olmak üzere. Ve onunla ölü bir şehri dirilttik. İşte çıkış da böyledir.
12) Onlardan önce Nuh kavmi, Ress halkı ve Semud da yalanladı.
13) Ad; Firavun ve Lut'un kardeşleri,
14) Eyke halkı ve Tubba' kavmi de. Hepsi rasulleri yalanladı; böylece benim tehdidim hak oldu.
15) İlk yaratmakda biz acizlik mi gösterdik? Hayır, onlar karmaşık bir kuşku içindedirler.

1) Kaf. Diğer semavi kitaplardan daha üstün ve şerefli olan Kur'an-ı Kerim'e yemin ederim ki, biz Muhammed'i bizim adımıza emrimizi duyursun diye gönderdik ve siz öldükten sonra mutlaka diriltileceksiniz. Huruf-u mukatta' hakkında geniş bilgi için 2/1 ayetine bakın.
2) Müşrikler, kendilerine, onları Allah'ın azabından korkutan insanlardan bir rasulün gönderilmesine şaştılar. Mekke kafirleri, *"Bu son derece garip ve hayret edilecek bir şeydir."* dediler. Halbuki onlar Rasulullah'ın doğruluğunu, güvenilirliğini ve samimiyetini anlamışlardı. Bu yüzden onlara gereken hayret ve alay etmeleri değil, imana koşmaları idi.
3) *"Biz öldüğümüz ve cesetlerimiz toz ve toprak haline geldiği zaman mı dirilecek ve bulunduğumuz şekle döneceğiz, sonra yaptıklarımızdan dolayı hesaba mı çekileceğiz?! Doğrusu bu, meydana gelmesi mümkün olmayan, son derece uzak bir dönüştür."* dediler.
4) Öldükleri zaman, onların vücutlarından, yerin neyi eksilteceğini, etlerinden, kıllarından ve kanlarından neyi yiyeceğini biliriz. Hiçbir şey bize kapalı kalmaz ki, onları tekrar diriltmemiz imkansız olsun. Bu geniş bilgimizle birlikte, katımızda onların sayılarını, isimlerini ve yerin onlardan neyi yediğini belirtip koruyan bir kitap vardır. O kitap, her şeyi geniş geniş yazan Levh-i Mahfuz'dur.
5) Onlar, ifadesinin açıklığı ve ayetlerinin parlaklığına rağmen, kendilerine geldiğinde Kur'an'ı yalanladılar. Onlar sabit olmayan ve karışık bir iş içindedirler. Rasulullah hakkında bazen sihirbaz, bazen şair, bazen deli, bazen yalancı, bazen de kahin diyorlar. Aynı şekilde Kur'an hakkında da bazen sihir, bazen şiir, bazen de eskilerin masalları diyorlar.
6) Göklerin yüksekliğine ve sağlamlığına düşünerek ve ibret gözü ile bakıp da bilmediler mi ki, onları yoktan var edebilen, öldükten sonra da insanı diriltebilir?! Gökleri, direksiz nasıl yükselttik ve yıldızlarla nasıl süsledik. Onlarda da ne çatlak, ne de yarık vardır.
7) Yeryüzünü yayıp genişlettik. Orada yeryüzünün sakinlerini sarsmaktan engelleyecek sabit dağlar yarattık. Orada, manzarası güzel, bakana sevinç ve ferahlık veren her türlü bitki bitirdik.
8) Bunu, içtenlikle Allah'a dönen ve mahlukatın eşsiz yaratılışını düşünen her kula gücümüzün sonsuzluğunu göstermek ve hatırlatmak için yaptık.
9) Bulutlardan, yararı çok ve bereketli bir su indirdik. Bu suyla, güzel bahçeler, meyveli ağaçlar ve buğday, arpa ve biçilen diğer hububuat gibi ekin taneleri meydana getirdik.
10) Düzgün ve uzun hurma ağaçları da meydana getirdik. Bu ağaçların, birbiri üzerine kümelenmiş tomurcukları ve bol meyveleri vardır.
11) Bütün bunları, faydalanmaları maksadıyla insanlar için rızık olarak bitirdik. O suyla, suyu ve bitkisi olmayan kurak bir toprağa hayat verdik de, orada bitki ve yeşil otlar bitirdik. Öldükten sonra arzı dirilttiğimiz gibi, aynı şekilde, öldükten sonra sizi de diriltip çıkarırız.
12) O kafirlerden önce, Nuh'un kavmi de Nuh'u ve getirdiklerini yalanlamıştı. Semud kavminin kalıntıları olup kuyu başında rasullerine tuzak kuran Ress (Kuyu) halkı da rasulü ve getirdiklerini yalanlamıştı. Aynı şekilde Semud kavmi de Salih'i ve getirdiklerini yalanlamıştı.
13) Ad kavmi Hud'u ve getirdiklerini, Firavun ve kavmi Musa'yı ve getirdiklerini yalanlamıştı. Lut'un kardeşleri de kendi kavimlerinden olmamakla beraber damatları olduğu için kendilerinden sayılan Lut'u ve getirdiklerini de yalanlamışlardı.
14) Bol ve girift ağaçlara, bahçelere sahip olan ve bu ağaçlara tapan Ashab-ı Eyke de Şuayb'ı ve getirdiklerini yalanlamışlardı. Yemen kralı Tubba' da İslam'ı anlattığı için kavmi tarafından yalanlanmıştı. Bu anlatılan kavimlerin hepsi nebi ve rasullerini, kendilerine hakkı anlatan alimlerini yalanlamıştı. Bunun üzerine onlara ceza ve azabım hak oldu.
15) İlk yaratmadan aciz mi kaldık ki, onları öldükten sonra diriltmekten aciz kalalım. Ama onlar öldükten sonra dirilme, haşir, hesap ve cezada, tereddüt, kuşku ve şaşkınlık içindedirler. Onlar Allah'ın ilk yaratmaya ilişkin gücünü inkar etmiyorlar. Onlar yeniden dirilmekten kuşku duyuyorlar. Çünkü bu olay alışkanlıklarına ters düşüyor. Onlar sadece insanların öldüklerini ve bir daha dirilmediklerini görüyorlar.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (١٦) إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ
وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ (١٧) مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ
عَتِيدٌ (١٨) وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ
مِنْهُ تَحِيدُ (١٩) وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ (٢٠)
وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ (٢١) لَقَدْ كُنْتَ فِي
غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ
(٢٢) وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ (٢٣) أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ
كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ (٢٤) مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ (٢٥) الَّذِي
جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ (٢٦)
قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ (٢٧)
قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ (٢٨) مَا
يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ (٢٩) يَوْمَ نَقُولُ
لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ (٣٠) وَأُزْلِفَتِ
الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ (٣١) هَذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ
حَفِيظٍ (٣٢) مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَانَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ
(٣٣) ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ (٣٤) لَهُمْ مَا
يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ (٣٥)

16) Andolsun, insanı biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler vermekte olduğunu biliriz. Zira biz ona şah damarından daha yakınız.
17) Unutma ki, sağında ve solunda oturan, yaptıklarını tesbit eden iki-melek vardır.
18) O bir söz söylemeye dursun, mutlaka onun yanında görüp gözetlemeye hazır biri vardır.
19) Derken ölüm sarhoşluğu bir hak olarak gelmiş olacaktır. *"Kendisinden nefret edip kaçtığın şey işte budur.!"*
20) Sur'a da üfürülmüştür. İşte bu korkutulan gündür.
21) Her bir nefis, yanında bir sürücü ve şahid ile gelmiştir.
22) *"Andolsun sen bundan gaflet içerisinde idin. Şimdi senden perdeni kaldırdık. Bugün gözün pek keskindir!"*
23) Onun yakını olan dedi ki: *"Benim yanımdaki işte hazırdır."*
24) *"Siz ikiniz her inatçı nankör-kafiri atın cehennemin içine,"*
25) *"Hayra engel olan, saldırgan şüpheciyi,"*
26) *"Ki o, Allah ile beraber başka bir ilah edinmişti. Artık ikiniz onu en şiddetli olan azabın içine atın."*
27) Onun yakını dedi ki: *"Rabbimiz, ben onu kışkırtıp-azdırmadım. Ancak kendisi uzak-derin bir sapıklık içindeydi."*
28) Buyuracak ki: *"Benim huzurumda çekişip-durmayın. Çünkü ben size daha önce kesin bir uyarı göndermiştim."*
29) *"Huzurumda söz değişikliğe uğratılmaz ve ben kullara asla zulmedici de değilim."*
30) O gün cehenneme diyeceğiz: *"Doldun mu?"* O da: *"Daha fazlası var mı?"* diyecek.
31) Cennet ise muttakilere uzakta değildir, yakınlaştırılmıştır.
32) İşte bu, içtenyönelen, koruyan herkes için va'dolunageldiğinizdir.
33) Görmediği halde Rahman'a karşı içi titreyerek korku duyan ve içten yönelmiş bir kalb ile gelen içindir.
34) *"Oraya selametle girin. Bu, ebedilik günüdür."*
35) Orada diledikleri her şey onlarındır; katımızda daha fazlası da var.

16) Andolsun insan cinsini biz bir hikmete binaen yarattık. Onu oyun olsun diye yaratmadık. Onun kalbinde ve gönlünde olanları biliriz. Biz ve görevli meleklerimiz ona bilgi bakımından şah damarından daha yakınız. Allah'ın insana hululu ve birleşmesi icma ile şirktir.
17) İnsanla görevli, biri sağında oturmuş iyiliklerini, diğeri solunda oturmuş kötülüklerini yazan iki melek zabıt tutarlarken, Allah ona daha yakındır. Yüce Allah iki melekden daha iyi bilir ve onlara gizli kalan şeylerden de haberdardır. Fakat hikmet, şahitlerin bulunacağı kıyamet gününde, o iki meleğin yazmış oldukları sahifeleri göstermeleri için, yazıya geçirmiş olmalarını gerektirmektedir. Kul, Allah'ın ilmiyle her şeyi kuşattığını bilmekle birlikte, meleklerin bunları yazdığını da bilince, iyilikleri artırır, kötülüklerden de uzaklaşır.
18) İnsan hayır ve şer ne söylerse, mutlaka yanında, onun sözünü eksiksiz bir şekilde yazan ve onu gözetleyen bir melek vardır.
19) İnsanı bayıltan ve aklını gideren ölüm sarhoşluğu ve şiddeti, hak olan ahiret sıkıntıları ile geldiğinde, ki onu inkar eden şahıs bunu açık bir şekilde görecektir. İşte o zaman ona denir ki: *"İşte bu, kendisinden kaçtığın ve korktuğun ölümdür."*
20) Öldükten sonra dirilme için İsrafil tarafından Sur'a ikinci kez üfürüldüğünde, işte o gün, Allah'ın, kafirleri azab ile tehdit ettiği gündür.
21) İyi olsun, günahkar olsun, her insan iki melekle birlikte gelir. Meleklerden biri onu mahşere götürür, diğeri ise yaptıklarıyla, onun hakkında şahitlik yapar. O gün dilleri, gözleri, elleri ve ayakları yapmış olduklarından dolayı haklarında şahitlik eder.
22) Ey insan, sen bu zor günde gafildin. Fakat biz, dünyada iken senin kalbin, gözün ve kulağın üzerinde bulunan perdeleri şimdi giderdik. Bugün artık gözün kuvvetli ve keskindir. Engeller tamamen ortadan kalktığı için, onunla daha önce görmediğin şeyleri görürsün.
23) İnsan ile görevli melek der ki: *"Bu, beni kendisiyle görevlendirdiğin Ademoğludur. Onu ve amel defterini getirdim."*
24) Allah, getiren ve şahitlik eden o iki meleğe der ki: *"Hakka karşı inat edip hesap gününe inanmayan bütün kafirleri cehenneme atın."*
25) *"Malından, ödemesi gerekli olan zekat ve sadaka gibi hakkı vermeyen, din hakkında kuşkulu, saldırgan, zalimi atın cehenneme!"*
26) *"Allah'a ortak koşan, Allah'tan başka ilahlara da ibadet eden o müşriği atın cehenneme!"*
27) Müşrik adam, mazeret olarak *"Ya Rabbi, beni yoldaşım ve en yakın arkadaşım olan şeytan beni yoldan çıkardı, beni kandırdı."* deyince şeytan der ki: *"Rabbimiz, onu ben saptırmadım. Fakat o, kendi isteğiyle saptı. Zorlama veya icbar olmadan körlüğü hidayete tercih etti."*
28) Allah kafirlere ve onların arkadaşları olan şeytanlara der ki: *"Burada tartışmayın. Ne tartışma fayda verir, ne de çekişme. Daha önce ben sizi, rasuller vasıtasıyla azabıma karşı uyarmış ve sizi şiddetli azabımdan sakındırmıştım. O ayetler ve uyarılar size fayda vermedi."*
29) *"Sözüm bozulmaz, suçlu kafirlerin ebedi bir şekilde cezalandırılacağına dair olan hükmüm değiştirilmez. Ben zalim değilim ki, herhangi bir kimseye hak etmeden azap edeyim ve onu suçsuz yere cezalandırayım."*
30) O korkunç günü hatırla. O gün Allah, cehenneme: *"Doldun mu?"* der. Cehennem de: *"Daha fazlası var mı?"* diye cevap verir.
31) Cennet, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakınan mü'minler için daha fazla ikramlardan istifade etsinler diye uzak olmayan bir yere yaklaştırılır.
32) Onlara şöyle denilir: *"Gördüğünüz bu nimet, Allah'ın, içtenlikle kendisine dönen, ahdini ve emrini koruyan her kula va'dettiğidir."*
33) Bu nimet, kesin inancından dolayı, Allah'ı görmeden ondan korkan ve itaat eden; bilerek veya bilmeyerek işlediği günahlardan dolayı tevbe eden, Allah'ın emirlerine boyun eğen ve kayıtsız şartsız teslim olan bir kalp ile gelen kimseler içindir.
34) Onlara denilir ki: *"Cennete, selamla ve aynı zamanda azaptan, kederden ve gamdan selamette kalmış olarak girin. Bu gün, sonu olmayan, ebedi kalınacak bir gündür. Çünkü cennette ölüm de yoktur, yok olma da..."*
35) Onlar için cennette, canlarının istediği ve gözlerinin zevk aldığı her şey vardır. Bizim katımızda bundan daha fazla ihsan ve ikram vardır. O, da Yüce Allah'ın zatına bakmaktır.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي
الْبِلَادِ هَلْ مِنْ مَحِيصٍ (٣٦) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ
كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ (٣٧) وَلَقَدْ
خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا
مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ (٣٨) فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ (٣٩)
وَمِنْ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَارَ السُّجُودِ (٤٠) وَاسْتَمِعْ يَوْمَ
يُنَادِ الْمُنَادِي مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ (٤١) يَوْمَ يَسْمَعُونَ
الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ (٤٢) إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي
وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ (٤٣) يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ
سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ (٤٤) نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا
يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكِّرْ بِالْقُرْآنِ مَنْ يَخَافُ
وَعِيدِ (٤٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوًا (١) فَالْحَامِلَاتِ وِقْرًا (٢) فَالْجَارِيَاتِ
يُسْرًا (٣) فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا (٤) إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ
(٥) وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ (٦)

36) Biz, bunlardan önce kendilerinden daha çetin güce sahip nice nesiller helak ettik. Yeri delik deşik etmişlerdi. Kaçıp sığınacak yer buldular mı?
37) Hiç şüphesiz bunda, kalbi olan ya da bir şahid olarak kulak veren kimse için elbette bir öğüt vardır.
38) Andolsun, biz gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları altı günde yarattık; bize hiç bir yorgunluk da dokunmadı.
39) Öyleyse sen, onların söylediklerine sabret ve Rabbini güneşin doğuşundan önce ve batışından önce hamd ile tesbih et.
40) Gecenin bir bölümünde ve secdelerin arkasından da O'nu tesbih et.
41) Çağırıcının, yakın bir yerden çağrıda bulunacağı güne kulak ver;
42) O gün, o çığlığı bir gerçek olarak işitirler. İşte bu çıkış günüdür.
43) Gerçek şu ki, dirilten ve öldüren biziz, biz. Ve dönüş de yalnızca bize aittir.
44) O gün yer, onlardan çatlayıp-ayrılır da hızla koşarlar. İşte bu, bize göre oldukça kolay olan bir toplamadır.
45) Biz onların neler söylediklerini daha iyi biliriz. Sen onların üzerinde bir zorba değilsin; şu halde, benim kesin tehdidimden korkanlara Kur'an ile öğüt ver.

51- ez-ZARİYAT SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 60 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun tozu dumana katıp savuranlara,
2) Derken ağır yük taşıyanlara,
3) Sonra kolaylıkla akıp gidenlere,
4) Sıonra işi taksim edenlere ki,
5) Size va'dedilmekte olan, hiç tartışmasız doğrudur.
6) Ve şüphesiz ki din elbette gerçekleşecektir.

36) Kureyş kafirlerinden önce, suçlu kafirlerden birçok milleti yok ettik. Onlar, Kureyş kafirlerinden daha kuvvetli ve yakalaması onlardan daha güçlü ve ezici idiler. Kendileri için ölümden kaçacak ve Allah'ın azabından kurtaracak bir yer bulabilir miyiz diye ülkeleri gezip etraflarını dolaştılar. Fakat bulamadılar. Çünkü Allah'ın azabından kimse kurtulamaz.
37) Anlatılan o zalim ülkelerin yok edilme işinde, düşünen, akıl sahibi olan veya ibret ve öğüt almak maksadıyla, bütün kalbi ile öğüde kulak veren kimse için ibret ve öğüt vardır.
38) Allah, büyük ve yüksek yedi göğü; yoğun ve geniş yeri ve bu ikisi arasında bulunan mahlukatları altı günde yarattı. Ona hiçbir yorgunluk ve bitkinlik gelmedi.
39) Ey Muhammed! Yahudilerin ve Kureyş kafirlerinin Allah, rasulü ve Kur'an hakkında söyledikleri yalan ve iftiralara Allah'ın onlar hakkındaki öldürülme emri gelinceye kadar sabret. Güzel bir şekilde onlardan ayrıl. Rabbini, O'na layık olmayan şeylerden uzak tut. Sabah, öğle ve ikindi vakitlerinde O'nun için namaz kıl ve O'na ibadet et. O'na hiç bir şeyi asla şirk koşma.
40) Geceleyin Allah rızası için akşam, yatsı ve teheccüd namazı kıl. Farz namazların ardından da zikir ve tesbih cümleleri ile O'nu noksan sıfatlardan tenzih et ve nafile namazı kılmaya devam et.
41) Ey Muhammed, İsrafil'in yakın bir yerden, Beytü'l-Makdis'teki kayadan haşr için yapacağı çağrıya kulak ver, İsrafil, o kadar yakından seslenir ki, bu ses herkese eşit şekilde ulaşır. İsrafil şöyle seslenir: *"Ey çürümüş kemikler, ey kopmuş mafsallar, parçalanmış etler, ey dağılmış saçlar! Allah size, hüküm günü için bir araya gelip toplanmanızı emrediyor. Allah dünyada yapmış olduğunuz amellerden dolayı sizi hesaba çekecek, herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir."*
42) Hak olarak gelecek olan, öldükten sonra dirilme sesini, yani İsrafil tarafından Sur'a yapılan ikinci üfürmeyi duydukları gün, işte o gün, kabirlerden çıkış günüdür.
43) Dünyada mahlukata hayat veren de onları öldüren de biziz. Ahirette de, hesap için, dönüşleri başkasına değil bize olacaktır.
44) Arzın çatlayıp onlardan ayrılacağı ve münadinin davetine cevap vermek üzere kabirlerinden hızla çıkıp hesap yerine gidecekleri gün. Bu, sadece bize kolay gelen bir diriltme ve toplamadır. Yorulmaya ihtiyaç duyulmaz.
45) Biz Kureyş kafirlerinin öldükten sonra dirilmeyi inkar ettiklerini, seninle ve rasullüğünle alay edip eğlendiklerini pek iyi biliyoruz. Onlara gereken cezayı vereceğiz. Ey Muhammed! Sen onları İslama zorlamak üzere başlarına musallat kılınmış değilsin. Sen sadece uyarıcı olarak gönderildin. Azabımdan korkanlara bu Kur'an'la öğüt ver. Öğüt onlara fayda verir.

ZARİYAT SURESİ

1) Toprağı savurup dağıtan ve kumları bir yerden başka bir yere taşıyan rüzgarlara andolsun...
2) İnsanlar, hayvanlar ve bitkilere hayat veren yağmuru taşıyan su yüklü bulutlara andolsun...
3) Ademoğlunun soyunu taşıyarak su yüzünde batmadan, kolaylıkla ve rahatça akıp giden gemilere andolsun...
4) Kullar arasında rızıkları ve yağmurları bölüştüren, her işle görevli meleklere andolsun... Kendileriyle yemin edilen bu şeyler değerli oldukları ve bunlarda Allah'ın güzel sanat ve gücüne delalet bulunduğu için Allah bunlarla yemin etti. Allah yaptıklarından sorulmaz. Fakat Kullar Allah'tan başkasına yemin edemezler. Allah'tan başkasına yemin etmek haramdır, şirktir.
5) Size va'dedilen sevap, ceza, haşir ve neşir kesinlikle haktır, muhakkak olacaktır, onda yalan yoktur.
6) Hesap, mutlaka gerçekleşecektir. Herkes yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın görecektir. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde amel edenler cennete, heva ve heveslerine uyarak şirk ve küfür işleyenler cehenneme gireceklerdir.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ (٧) إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ (٨)
يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ (٩) قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ (١٠) الَّذِينَ هُمْ
فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ (١١) يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ (١٢) يَوْمَ
هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ (١٣) ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ (١٤) إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ (١٥)
آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ (١٦)
كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ (١٧) وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ
يَسْتَغْفِرُونَ (١٨) وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (١٩)
وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ (٢٠) وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا
تُبْصِرُونَ (٢١) وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ (٢٢)
فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ (٢٣)
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ (٢٤) إِذْ دَخَلُوا
عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ (٢٥) فَرَاغَ إِلَى
أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ (٢٦) فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ
(٢٧) فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ
عَلِيمٍ (٢٨) فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ
عَجُوزٌ عَقِيمٌ (٢٩) قَالُوا كَذَلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ
الْعَلِيمُ (٣٠)

7) Andolsun güzel yolları bulunan göğe ki,
8) Gerçekten siz birbirini tutmayan sözler içindesiniz.
9) Ondan çevrilen çevrilir,
10) Kahrolsun o zan ve tahminle yalan söyleyenler;
11) Onlar ki, kuşatıcı bir cehalet içinde gafil kimselerdir.
12) *"Din günü ne zaman?"* diye sorarlar.
13) O gün onlar, ateşin üstünde tutulup-eritilecekler:
14) *"Tadın fitnenizi. Bu, sizin pek acele isteyip durduğunuz şeydir."*
15) Şüphesiz muttakiler, cennetlerde ve pınarlardadırlar;
16) Rablerinin kendilerine verdiğini alırlar. Çünkü onlar, bundan önce ihsanda bulunanlardı.
17) Gecenin az bir bölümünde uyurlardı.
18) Onlar, seher vakitlerinde istiğfar ederlerdi.
19) Mallarında dilenenin ve yoksulun da bir hakkı vardır.
20) Yeryüzünde kesin bir bilgiyle inanacak olanlar için ayetler vardır.
21) Ve kendi nefislerinizde de. Yine de görmüyor musunuz?
22) Gökte rızkınız vardır ve size va'dolunmakta olan da.
23) İşte, göğün ve yerin Rabbine andolsun ki, şüphesiz o sizin konuştuklarınız kadar, elbette kesin bir gerçektir.
24) İbrahim'in şerefli kılınmış konuklarının haberi sana geldi mi?
25) Hani yanına girdiklerinde: *"Selam."* demişlerdi. O da: *"Selam."* demişti. *"Yabancı bir topluluk."*
26) Hemen sezdirmeden ailesine gidip, çok geçmeden semiz bir buzağı ile geldi.
27) Onu önlerine yaklaştırıp: *"Yemez misiniz?"* dedi.
28) İçinde onlardan gizli bir korku duydu. *"Korkma!"* dediler ve ona bilgili bir oğul müjdesini verdiler.
29) Bunun üzerine hanımı çığlıklar koparak geldi ve yüzüne vurarak: *"Kısır, yaşlı bir kadın!"* dedi.
30) Dediler ki: *"Bu böyledir. Rabbin buyurdu."* Şüphesiz Hakîm ve Alîm olan O'dur, O!

7) Sağlam yolları olan ve sağlam yapılı olan, güzel, süslü yıldızları bulunan, yörüngelerle donatılmış olan göğe andolsun...
8) Ey kafirler! Kuşkusuz siz, Muhammed'in işi hususunda tutarsız bir görüştesiniz. Kiminiz *"O, bir sihirbazdır."* diyor, kiminiz *"O, bir şairdir."* diyor, kiminiz *"O, bir delidir."* diyor, kiminiz *"O, bir kâhindir."* diyor, kiminiz de başka şeyler uyduruyor.
9) Allah'ın ilminde hidayetten döndürülen ve saadetten mahrum edilen kimse, Kur'an'a ve Muhammed'e imandan döndürülür.
10) *"Muhammed bir sihirbazdır, bir yalancıdır, bir şairdir, bir delidir, bir kâhindir."* diyenler Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmıştır.
11) Onlar ahiret işinden gafil olup eğlenceye dalan palavracı yalancılardır. Cahilliğin zifiri karanlığında şaşırıp kalmışlardır.
12) Yalanlamak ve alay etmek maksadıyla: *"Hesap ve ceza günü ne zaman?"* diye sorarlar.
13) Bu hesap ve ceza, Cehenneme girecekleri ve orada yakılacakları gün gerçekleşecektir.
14) Cehennem bekçileri onlara: *"Azabınızı ve cezanızı tadın!"* derler. Bu ceza alay etmek maksadıyla, *"çabuk olsun"* dediğiniz cezadır.
15) Takva sahipleri, içinde akan pınarlar bulunan bahçelerdedir. Bu pınarlar o bahçelerde, gezilebilecek yerlerin sonuna kadar akar.
16) Onlar, Rablerinin onlara ihsan ettiği ikram ve nimetlerle hoşnut olmuşlardır. Onlar dünya yurdunda güzel amel işlerlerdi.
17) Onlar, gecenin az bir bölümünde uyurlar, çoğunda namaz kılarlar, Allah'ı zikrederler ve Kur'an okurlardı.
18) Onlar güzel amel işlemelerine rağmen kendilerini günahkar sayarlardı. Bundan dolayı az uyumalarına ve çok teheccüd namazı kılmalarına rağmen rağmen, gecenin sonlarında seher vakitlerinde de, Allah'tan, kusurlarını bağışlamasını dilerlerdi.
19) Onların mallarında, cömertlik gereği, muhtaç dilenciye ve haysiyetini korumak maksadıyla iffetinden dolayı istemeyenlere, zekatın dışında ödemeyi kendilerine farz kıldıkları belirli bir pay vardır.
20) Allah'ı, yarattıkları sayesinde tanıyan ve O'na kesin bir imanla inanan kimseler için, yeryüzünde Allah'ın varlığını, birliğini ve gücünün enginliğini gösteren apaçık deliller vardır. Bunlar çeşitli bitki ve hayvan türleri, dağlar, çöller, denizler, nehirler vb. dir.
21) Kendi varlığınızda da deliller vardır. Allah'ın kudretine bakıp ta, sizi öldükten sonra diriltebileceğini anlamıyor musunuz?
22) Gökte rızık ve geçim sebepleriniz olan ülkelere, ürünlere, ekinlere, sebze ve meyvelere hayat veren yağmur vardır. Size va'dolunan sevap ve ceza da, aynı şekilde gökte, Levh-i Mahfuz'da yazılıdır. Ayetten maksat nimetleri saymak, vaad ve tehditte bulunmaktır.
23) Göklerin ve yerin Rabbine andolsun ki size va'dedilen rızık, öldükten sonra dirilme konuştuğunuz sözler kadar kesindir, gerçektir.
24) Ey Muhammed! İbrahim'in o şerefli ve yüce misafirlerinin, yani Cibril, Mikail ve İsrafil'in haberi senin kulağına geldi mi?
25) Hani Melekler İbrahim'in yanına heybetli ve azametli gençler şeklinde girmişler ve *"Sana selam veriyoruz."* demişlerdi de, İbrahim o zaman kendi kendine veya o misafirlerin duymayacağı bir şekilde, yanında bulunan tabilerine ve hizmetçilerine, *"Selam size, siz yabancı bir topluluksunuz. Biz sizi tanımıyoruz. Siz kimsiniz?"* demişti.
26) İbrahim misafirlerinden gizlice hemen ailesinin yanına gitti. Onlara, kızartılmış besili bir buzağı kebabı getirdi.
27) Buzağıyı onlara yaklaştırıp önlerine koydu, fakat yemediler. Bunun üzerine yumuşak bir şekilde: *"Yemeğe buyurmaz mısınız?"* dedi.
28) Yemeği yemediklerini görünce içine bir korku düştü. Ona dediler ki: *"Korkma, biz Rabbinin elçileriyiz."* Melekler İbrahim'e eşi Sara'dan doğacak olan ve bülüğ çağına erdiğinde alim olacak bilgili ve değerli bir çocuğu, İshak'ı müjdelediler.
29) Sara, müjdeyi işitince bunun açıklanmasını isteyerek onlara doğru geldi. Kadınların hayret anındaki adetleri üzerine elini yüzüne vurdu. Yüksek sesle dedi ki: *"Ben ihtiyar kısır bir kadınım. Nasıl doğururum?"* Sara o zaman 99 yaşında, İbrahim ise 120 yaşında idi.
30) Melekler: *"Durum, size bildirdiğimiz gibidir. Ezelde Rabbim böyle hükmetti. Onun için şaşma, Allah'a hamdet ve şükret."* dediler. Kuşkusuz Allah, yaptığında hikmet sahibi olan ve kullarının yaptıklarını bilendir. O, kullarına neyin yararlı olduğunu en iyi bilendir.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ (٣١) قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى
قَوْمٍ مُجْرِمِينَ (٣٢) لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ (٣٣)
مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ (٣٤) فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ (٣٥) فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ
(٣٦) وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ (٣٧)
وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٣٨)
فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ (٣٩) فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ
فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ (٤٠) وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ
الرِّيحَ الْعَقِيمَ (٤١) مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ
كَالرَّمِيمِ (٤٢) وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّى حِينٍ
(٤٣) فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ
(٤٤) فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ (٤٥)
وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (٤٦) وَالسَّمَاءَ
بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ (٤٧) وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ
الْمَاهِدُونَ (٤٨) وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ (٤٩) فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥٠)
وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٥١)

31) Dedi ki: *"Ey elçiler, o halde asıl işiniz nedir?"*
32) Dediler ki: *"Şüphe yok ki biz, günahkar bir topluluğa gönderildik."*
33) *"Üzerlerine çamurdan taşlar atalım diye;"*
34) *"Rabbinin katında ölçüyü kaçıranlar için işaretlenmiştir."*
35) Bu arada mü'minlerden orada kim varsa çıkardık.
36) Ne var ki orada müslümanlardan bir ev halkından başkasını bulmadık.
37) Ve orada, acı bir azaptan korkanlar için bir alamet bıraktık.
38) Musa'da da... Hani biz onu apaçık bir delille Firavun'a göndermiştik.
39) Fakat o, bütün güç kaynaklarıyla yüz çevirip: *"Sihirbaz veya delidir."* dedi.
40) O, kınanacak işler yaptığı için, biz onu ve ordularını yakalayıp denize attık.
41) Ad'da da... Hani onların üzerine köklerini kesen bir rüzgar gönderdik.
42) Üzerinden geçtiği hiç bir şeyi bırakmıyor, mutlaka çürütüp kül gibi dağıtıyordu.
43) Semud'da da... Hani onlara: *"Belli bir süreye kadar yararlanın."* denmişti.
44) Ancak Rablerinin emrine başkaldırdılar; böylece bakıp dururlarken, onları yıldırım çarpıp-yakaladı.
45) Artık ne ayağa kalkmaya güç yetirebildiler, ne yardım bulabildiler.
46) Bundan önce Nuh kavmini de... Çünkü onlar da fasık bir kavim idi.
47) Biz göğü büyük bir kudretle bina ettik ve şüphesiz biz genişleticileriz.
48) Yeri de biz döşeyip-yaydık; ne güzel döşeyici!
49) Ve biz her şeyi iki çift yarattık. Umulur ki öğüt alıp düşünürsünüz.
50) Öyleyse Allah'a doğru kaçın. Gerçekten ben sizi O'ndan yana açıkça korkutup-uyarıyorum.
51) Allah ile birlikte başka bir ilah edinmeyin. Gerçekten ben sizi O'ndan yana açıkça korkutup-uyarıyorum.

31) İbrahim dedi ki: *"Ey itaatkar melekler! Gönderilmenize sebep olan bu önemli iş nedir?"*
32) Melekler dediler ki: *"Allah bizi, küfür ve şirk işleyen, homoseksüellik yapan Lut kavmini yoketmek için gönderdi."*
33) *"Onları ateşle pişmiş, taşlaşmış çamurdan meydana gelen ve siccil adı verilen taşlarla öldürmek için Allah bizi gönderdi."*
34) *"Sınırı aşıp günah işleyenler için, Rableri katında üzerine, bir alametle konmuş taşlardır. Helak edilecek kişinin adı onda yazılıdır."*
35) Lut kavmi beldelerinde bulunan mü'minleri çıkardık ki, helak olmasınlar.
36) Araştırma ve incelemeden sonra, Sodom ve Gomore şehrinde müslümanlardan olan bir tek evin dışında hiçkimse bulunmadı. Onlar da Lut ve iki kızı ile inanan bir kaç kişidir. Bunlar kalpleriyle tasdik edici, uzuvlarıyla da itaat edici mü'min ve müslüman kimselerdir.
37) Allah'ın azabından korkanlar için, o helak olan beldelerde bir alamet bıraktık, yurtlarını kokuşmuş pis bir göl haline getirdik.
38) Musa'yı açık bir hüccet ve engin bir delille Firavun'a gönderdiğimiz zaman, onun kıssasında bir ibret ve alamet kıldık.
39) Firavun saltanatı sebebiyle kendini güçlü zannederek Musa'ya iman etmekten yüz çevirdi. Kavmini aldatmak için Musa hakkında: *"O bir büyücüdür. Bundan dolayı harikulade şeyleri yaptı. Ya da o bir delidir. Onun için rasullük iddia ettii."* diyerek iftira attı.
40) Firavun'u, arkadaşları ve ordusuyla birlikte yakaladık. Nebi ve rasullerimizi yalanlayıp da bizi kızdırdıklarında onları Kızıldeniz'e atıp boğduk. O, ilahlık iddia ederek ve rasulleri yalanlayarak kınanmasını gerektiren küfür ve azgınlığı işlerken böyle yaptık.
41) Ad kıssasında da yine düşünen kimseler için bir ibret kıldık. Hani onlara, hayırsız ve bereketsiz, o öldürücü rüzgarı göndermiştik.
42) Yolu üzerinde, Allah'ın, yok ve helak edilmesini istediği hangi şeye uğrarsa, onu çürüyüp dağılmış kırıntılar gibi yapmadan bırakmaz. Allah'ın Ad kavmine gönderdiği bu rüzgar, uğultulu bir fırtına idi. Peşpeşe sekiz gün esti. Binaları yıkıyor, insanları alıp göklere doğru o kadar kaldırıyordu ki, her biri kuş gibi görünüyordu. Sonra onu yeryüzüne cansız bir et yığını halinde atıyordu.
43) Semud kavminde de ibret ve alamet kıldık. Salih onları yalnızca Allah'a ibadet etmeye çağırdı. Hani onlar daveti yalanlayıp devenin bacaklarını kestikten sonra onlara, *"Yok olma zamanına kadar, üç gün daha dünya nimetlerinden yararlanarak yaşayın!"* denildi.
44) Kibirlenip Allah'ın emrine sarılmadılar, Allah'a şirk koşmaya devam ettiler, Rasulüne isyan edip devenin bacaklarını kestiler. Salih onlara: *"Yarın yüzünüz sapsarı olacak, öbür gün kıpkırmızı, üçüncü gün ise simsiyah olacak."* dedi. Dördüncü gün sabahleyin erkenden azap onlara, bakıp dururlarken öldürücü şiddetli bir ses yani azap sesi yakaladı veya gökten gelen ateş, yıldırım onları yakaladı.
45) Gürültünün şiddetinden dolayı onlar kalkıp kaçamadılar. Bilakis yurtlarında hareketsiz dona kaldılar. Kendilerine yardım eden ve üzerlerinden azabı savanlardan olmadılar. Salih ve mü'minler dışındaki tüm insanlar helak oldular.
46) Daha önce, Nuh kavmini Tufan'la helak etmiştik. Çünkü onlar, inkar ve isyanları sebebiyle, Allah'a itaatı bırakan fasık kimseler idi.
47) Ellerimizle, güç ve kuvvetimizle göğü yücelttik ve yaratılışını sağlam yaptık. Şüphesiz biz göğün yaratılışını genişleticiyiz. Bizim gücümüz her şeye yeter. Kainat, hareketsiz değildir, bilakis sabun köpüğü veya balonun genişlemesi gibi bir genişleme durumundadır.
48) Yuvarlak olmasına rağmen üzerinde yerleşesiniz diye, yeryüzünü döşek gibi serdik. Sizin için onu yaydık ve orada faydalanasınız diye yollar ve çeşitli tarlalar döşedik. Orada dağlar ve tepelerle birlikte geniş ovalar ve vadiler vardır. Biz ne güzel döşeyiciyiz!
49) Allah'ın büyüklüğünü düşünüp O'na inanasınız ve bu çiftleri yaratanın bir tek olduğunu bilesiniz diye, her şeyden, farklı iki tür ve sınıf erkek-dişi, tatlı-ekşi, yer-gök, güneş-ay, gece-gündüz, aydınlık-karanlık, hayır-şer, yüksek-alçak, sıcak-soğuk, deniz-kara vb. yarattık.
50) Azaba sebep olan inkar ve isyandan, sevabı gerektiren iman ve itaate kaçın. Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiç bir şeyi şirk koşmayın. Kuşkusuz ben sizi, Allah'ın azabından korkutuyorum. Benim işim açıktır. Zira Allah beni engin mucizelerle desteklemiştir.
51) Allah'a herhangi bir rasul, insan, melek, ağaç veya taşı ortak koşmayın. Kuşkusuz ben sizin için, Allah'ın apaçık bir uyarıcısıyım.

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ (٥٢) أَتَوَاصَوْا بِهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ (٥٣)
فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ (٥٤) وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَى
تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ (٥٥) وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا
لِيَعْبُدُونِي (٥٦) مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ
يُطْعِمُونِي (٥٧) إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ (٥٨)
فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونِي (٥٩) فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
يُوعَدُونَ (٦٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ (١) وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ (٢) فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ (٣)
وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ (٤) وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ (٥) وَالْبَحْرِ
الْمَسْجُورِ (٦) إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ (٧) مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ
(٨) يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا (٩) وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا (١٠)
فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (١١) الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ
(١٢) يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا (١٣) هَذِهِ النَّارُ
الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ (١٤)

52) İşte böyle; onlardan öncekiler de bir rasul gelmeyiversin; mutlaka: *"Sihirbaz veya deli."* derlerdi.
53) Onlar bunu birbirlerine vasiyet mi ettiler? Hayır; onlar azgın ve taşkın bir kavimdirler.
54) Öyleyse sen, onlardan yüz çevir; artık kınanacak değilsin.
55) Ama öğüt verip-hatırlat; gerçekten öğütle hatırlatma, mü'minlere yarar sağlar.
56) Ben cinleri ve insanları yalnızca bana ibadet etsinler diye yarattım.
57) Ben onlardan bir rızık istemiyorum ve onların beni doyurup-beslemelerini de istemiyorum.
58) Şüphesiz Allah, evet O, Rezzak ve metin kuvvet sahibidir.
59) Artık gerçekten, zulmedenler için, arkadaşlarının günahlarına benzer bir günah vardır. Şu halde acele etmesinler.
60) Tehdit olundukları o günlerinden dolayı küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere veyl olsun!

52- et-TUR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 49 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun Tur'a,
2) Satır dizili kitaba,
3) Yayılmış ince deri üzerine,
4) Beyt-i Ma'mur'a,
5) Yükseltilmiş tavana,
6) Kabarıp tutuşan denize,
7) Şüphesiz Rabbinin azabı kesin olarak gerçekleşecektir.
8) Onu önleyebilecek yoktur.
9) O gün gök, sarsılıp-çalkalanır.
10) Ve dağlar bir yürüyüşle yürür.
11) İşte o gün yalanlayanlara veyl olsun!
12) Ki onlar, daldıkları batıl içinde oynar dururlar.
13) Cehenem ateşine, küçültücü bir sürüklenme ile sürüklenecekleri gün;
14) *"İşte sizin yalanladığınız ateş budur."*

52) Ey Muhammed! Kavmin seni yalanlayıp hakkında, *"Sen bir sihirbaz veya bir delisin."* dedikleri gibi, daha önceki yalanlayanlar da rasullerine aynı şeyi söylemişlerdi. O halde sen, suçluların senin ve Kur'an hakkında söylediklerine üzülme.
53) Yoksa öncekiler sonrakilere, yalanlamayı vasiyet mi etti? Hayır, bunu birbirlerine vasiyet etmediler. Aksine onları, yalanlama ve isyana azgınlıkları ve taşkınlıkları sevketti. Bu sebeple, o söyledikleri yalan ve iftirayı söylediler.
54) Ey Muhammed! Onlardan yüz çevir. Alay ve eziyetlerine şimdilik sabret. Böyle yaptın diye kınanıp azarlanmazsın. Çünkü sen, Allah'ın emirlerini tebliğ ettin, emaneti yerine getirdin ve nasihat ve irşad etmek için bütün gayretini sarfettin.
55) Hatırlatma ve öğüt vermeyi bırakma. Çünkü inanmış kalpler güzel öğütten etkilenir ve faydalanır.
56) İnsanları ve cinleri dünyalık peşine düşüp onu ısrarla istemeleri için değil, beni birlemeleri ve yalnızca bana ibadet etmeleri, bana hiçbir şeyi ortak koşmamaları için yarattım. **İbadet:** Kulun Allah'a itaat etmesi, boyun eğmesi ve küçüklüğünü kabul etmesi demektir. Allah'ın sevdiği, emrettiği, kabul ettiği gizli-açık ameller ve sözler ibadettir. Allah'tan başkasına ibadet etmek şirktir.
57) Onlardan bana veya kendilerine, ya da başkalarına rızık vermelerini istemiyorum. Aksine rızık ve nimet veren benim ben. Onlardan ne mahlukatı ne de beni doyurmalarını istiyorum. Ben zengin ve övgüye layığım. Ben, efendilerin kölelerinden yararlanmak istedikleri gibi kullarımdan yardım istemiyorum. O halde onlar, ne için yaratılmışlarsa onunla, yani bana ibadetle meşgul olsunlar.
58) Şüphesiz rızık veren, kullarının rızıklarını ve ihtiyaçlarını gidermeyi üstlenen, Yüce Allah'ın kendisidir. Bu yüzden her konuda Allah'a güvenmek, O'nun rızasını kazanmaya çalışmak gerekir.
59) Muhammed'i yalanlayan o kafirler için azaptan bir pay vardır. Bu azap, Nuh, Ad ve Semud kavimleri gibi helak edilmiş, onlardan önceki kavimlerin azabına benzer. Azabımı hemen istemesinler. Çünkü o azap, er veya geç kuşkusuz gelecektir.
60) Helak, yok olma ve şiddetli azap, Allah'ın vadettiği Kıyamet gününde küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselere olsun.

TUR SURESİ

1) Allah'ın Musa ile konuştuğu ve O'na Tevrat'ı indirdiği Tur Dağı'na andolsun...
2) Satırlar halinde yazılmış ilahi kitapların Allah katından gelen orjinal hallerine andolsun...
3) Dürülmemiş ve mühürlenmemiş, yayılmış ince deri veya yaprak üzerine yazılmış ilahi kitaplara andolsun...
4) Her gün yetmiş bin itaatkâr meleklerin tavaf ettiği, içine girip bir daha çıkmadığı yedinci kat gökteki Beyt-i Mamur'a andolsun...
5) Allah'ın gücüyle, direksiz duran yüksek göğe andolsun...
6) Kıyamet gününde ateşlenmiş olan, kabaran, uçsuz bucaksız sularla dolup taşan denize andolsun...
7) Kuşkusuz Kıyamet kopacak ve Allah'ın azabı kafirlere inecektir.
8) Bu azabı onlardan savacak hiçkimse yoktur. Hiç bir şey o azabın gerçekleşmesini önleyemez.
9) O günün şiddetinden gök hareket edip sarsılır.
10) Dağlar yürüdükçe yürür, ufalanıp yeryüzünden savrulur ve yayılmış toz haline gelir.
11) O korkunç günde helak, yok olma ve şiddetli azap, Allah'ın rasullerini ve getirdikleri hakikatleri yalanlayanlar içindir.
12) Onlar dünyada hakkı bırakıp batıla dalan, kendilerinden istenen Allah'a kulluk görevinden gafil olanlardır.
13) O gün onlar Cehennem ateşine şiddetle ve zorla atılacaklardır. Bu şöyle olacaktır: Cehennem bekçileri kafirlerin ellerini boyunlarına bağlar, perçemlerini ayaklarıyla birleştirir ve onları yüz üstü Cehenneme sürükler ve ateşe atılıncaya kadar enselerine vururlar.
14) Cehenneme yaklaştıklarında Cehennem bekçileri onlara şöyle der: *"İşte bu, dünyada yalanlayıp alay ettiğiniz Cehennem ateşidir."*

أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ (١٥) اصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ
لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (١٦)
إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ (١٧) فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ
رَبُّهُمْ وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ (١٨) كُلُوا وَاشْرَبُوا
هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (١٩) مُتَّكِئِينَ عَلَى سُرُرٍ مَصْفُوفَةٍ
وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ (٢٠) وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ
ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ (٢١) وَأَمْدَدْنَاهُمْ
بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ (٢٢) يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا
لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ (٢٣) وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ
كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَكْنُونٌ (٢٤) وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
يَتَسَاءَلُونَ (٢٥) قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ (٢٦)
فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ (٢٧) إِنَّا كُنَّا مِنْ
قَبْلُ نَدْعُوهُ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ (٢٨) فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ
بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ (٢٩) أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ
نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ (٣٠) قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ
الْمُتَرَبِّصِينَ (٣١)

15) *“Bu bir büyü müdür? Yoksa siz mi görmüyorsunuz?”*
16) *“Girin ona; artık ister sabredin, ister sabretmeyin. Sizin için birdir. Siz, ancak işlediklerinizin karşılığını alacaksınız.”*
17) Hiç şüphesiz muttakiler, cennetlerde ve nimet içindedirler.
18) Rablerinin verdikleriyle sevinçli ve mutludurlar. Rableri kendilerini çılgınca yanan cehennemin azabından korumuştur.
19) *“Yaptıklarınızdan dolayı afiyetle yiyin ve için.”*
20) Özenle dizilmiş tahtlar üzerinde yaslanmışlardır. Ve biz onları iri-ceylan gözlü hurilerle evlendirmişiz.
21) İman edenler ve soyları kendilerini imanda izleyenler; biz onların soylarını da kendilerine katıp-ekledik. Onların amellerinden hiç bir şeyi eksiltmedik. Her kişi kendi kazandığına karşılık bir rehindir.
22) Onlara istek duyup-arzuladıkları meyvelerden ve etten bol bol verdik.
23) Orada bir kadeh kapışır-çekişirler ki, onda ne boş ve saçma bir söz, ne de günaha sokma yoktur.
24) Etraflarında, sedefleri içinde gizlenmiş incileri andıran delikanlı hizmetçiler dolaşır durur.
25) Birbirlerine dönerek karşılıklı soru sorarlar:
26) Dediler ki: *“Gerçekten biz, daha önce ailelerimiz arasında korku içinde idik.”*
27) *“Şimdi Allah, bize lütufta bulundu ve hücrelere kadar işleyen kavurucu azabdan korudu.”*
28) *“Şüphesiz biz bundan önce O’na dua ederdik. Gerçekten O, evet O Berr’dir, Rahîm’dir.”*
29) Şu halde sen, öğüt verip-hatırlat; çünkü sen, Rabbinin nimetiyle kahin de değilsin, deli de değilsin.
30) Yoksa onlar: *“O bir şairdir, biz onun zamanın ızdırap veren musibetlerine uğramasını bekliyoruz.”* mu diyorlar?
31) De ki: *“Bekleyedurun. Şüphesiz ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim.”*

15) *“Gözlerinizle gördüğünüz bu azap bir büyü mü? Yoksa siz, dünyada hayrı ve imanı görmediğiniz gibi, bugün de kör müsünüz?”*
16) *“Onun şiddetine katlanın. O azaba ister sabredin, ister sabretmeyin. Sabır da sabırsızlık ta sizin için birdir. Çünkü siz, Cehennemde ebedi kalacaksınız. Sadece yapmış olduğunuz inkar ve yalanlamanın karşılığını alacaksınız. Rabbin hiç kimseye zulmetmez.”*
17) Dünyada emirlerine sarılmak ve yasaklarından kaçınmak suretiyle Rablerinden korkanlar, ahirette büyük bahçelerde ve ebedi nimetler içerisinde olacaklardır.
18) Rablerinin kendilerine ihsan ettiği iyi şeyler, ikramlar ve yiyilecek, içilecek, giyilecek, binilecek çeşitli şeyler ve Cennetin diğer lezzetli nimetlerinden faydalanır ve zevk alırlar. Rableri onları Cehennem azabından korumuş ve şiddetini onlardan uzaklaştırmıştır.
19) Onlara şöyle denir: *“Dünyada iken ahiret için takdim ettiğiniz iyi ameller sebebiyle, gamsız ve kedersiz olarak afiyetle yiyin, için.”*
20) Yanyana dizilmiş ve inci ve yakutlarla süslenmiş altın koltuklar üzerinde yüzyüze otururlar. Onlara gözleri iri, gözlerinin beyaz kısmı siyah kısmına baskın olan hurilerden güzel ve saliha eşler verdik.
21) Onlar Allah’ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyen kimseler olup, çocukları da onlar gibi iman edip salih amel işlemişlerdir. Her ne kadar çocukları amelleriyle babasının derecesine ulaşmasa da, babanın gözü aydın olsun diye mü’minin zürriyetini de onun derecesine yükseltir. Bunu yaparken, babaların amellerinin sevabından da hiçbir şey eksiltmeyiz. Her kafir insan dünyada iken yaptığı şirk ve küfür amelleri sebebiyle Cehennemde rehin tutulmuştur. Mü’minler ise Allah’ın lütfu ve rahmeti sonucu Cennettedirler.
22) Mü’minlere Cennette verilen nimetlerden fazla olarak beğenilen ve hoşa giden çeşitli meyveler ve etler veririz.
23) Cennette, zevk alıp arkadaşlık etmek için, birbirlerine şarap kaseleri alıp verirler, kadeh tokuştururlar. İçki içilmesi sebebiyle aralarında dünyada olduğu gibi saçmalama olmaz ki, adi sözler konuşsunlar. Onlara dünyada şarap içene gereken günah da yazılmaz. Bu şaraplar içene sarhoşluk vermez, baş ve karın ağrısı yapmaz, berraktır, içenlere lezzet verir.
24) Hizmetçiler, etraflarında dolaşırlar. Onlar güzellik, beyazlık ve parlaklıkta, adeta sedefte korunmuş inci gibidirler.
25) Cennet ehli sohbetin zevkini tatmak ve nimeti itiraf etmek için birbirlerine dönerek, dünyadaki işlerini ve durumlarını, ahiretteki erdikleri dereceleri sorarlar.
26) Kendilerine sorulanlar der ki: *“Biz dünya yurdunda, eşlerimiz ve çocuklarımızın arasındayken Rabbimizden, O’nun azabından korkuyorduk. Allah’ın istediği ve razı olduğu bir hayat tarzını benimsedik. O’na asla şirk koşmadık. Tüm ibadetleri yalnız O’na yaptık.”*
27) *“Yüce Allah bize günahlarımızdan tevbe edip bağışlanmayı ve bunun sonucunda lütfuyla Cenneti ikram etti. Bizi, korktuğumuz şeyden emin kıldı ve çok sıcak rüzgarın tesiri gibi ter deliklerine nüfuz eden ‘Semum’ adlı Cehennem azabından korudu.”*
28) Cennet ehli der ki: *“Biz dünyada Allah’a boyun eğer ve O’na yalvarır yakarırdık. Allah da bizim duamızı kabul etti ve bize lütufta bulundu. Kuşkusuz Yüce Allah, kullarına rahmeti ve bağışlanmayı lutfeden ve ihsanda bulunandır.”*
29) Ey Muhammed! Kavmine Kur’an’la öğüt ver. Allah’ın sana akıl, ahlak ve risalet nimeti ikram ve ihsan etmesiyle sen, müşriklerin iddia ettiği gibi, ne vahiy olmadan gaybi şeylerden haber veren bir kahinsin, ne de bir delisin. Sen ancak vahiy ile konuşursun.
30) Yoksa o müşrikler: *“O Züheyr ve Nabiğa gibi bir şairdir, başına zamanın musibetleri gelsin diye bekliyoruz. Neticede yok olsun da, biz de ondan kurtulalım.“* mı diyorlar?
31) Ey Muhammed! Onlara de ki: *“Benim ölümümü bekleyin. Siz benim yok olmamı beklediğiniz gibi, ben de sizin yok olmanızı beklemekteyim.”*

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ (٣٢) أَمْ
يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَل لَا يُؤْمِنُونَ (٣٣) فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ
كَانُوا صَادِقِينَ (٣٤) أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ
الْخَالِقُونَ (٣٥) أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَل لَا
يُوقِنُونَ (٣٦) أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُسَيْطِرُونَ
(٣٧) أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ
بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ (٣٨) أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ (٣٩) أَمْ
تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ (٤٠) أَمْ عِنْدَهُمُ
الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ (٤١) أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا
هُمُ الْمَكِيدُونَ (٤٢) أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ (٤٣) وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا
سَحَابٌ مَرْكُومٌ (٤٤) فَذَرْهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ
يُصْعَقُونَ (٤٥) يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ
يُنصَرُونَ (٤٦) وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (٤٧) وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا
وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ (٤٨) وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ
وَإِدْبَارَ النُّجُومِ (٤٩)

32) Yoksa bunu kendilerine saçma-akılları mı emrediyor? Yoksa onlar azgın bir kavim midir?
33) Yoksa: *"Onu kendisi uydurup düzüyor."* mu diyorlar? Hayır, onlar iman etmiyorlar.
34) Şu halde, eğer doğru söyleyenlerden iseler, onun benzeri bir söz getirsinler.
35) Yoksa onlar, hiç bir şey olmaksızın mı yaratıldılar? Yoksa yaratıcılar kendileri mi?
36) Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? Hayır; onlar, kesin bir bilgiyle inanmıyorlar.
37) Yoksa Rabbinin hazineleri onların yanında mıdır? Yoksa üstün güç sahipleri kendileri midir?
38) Yoksa onların dinlemek için merdivenleri mi var? Öyleyse dinleyicileri apaçık bir delil getirsin.
39) Yoksa kızlar O'nun da erkekler sizin mi?
40) Yoksa sen onlardan bir ücret mi istiyorsun ki, haksız bir borçtan dolayı ağır bir yük altındalar?
41) Yoksa gayb onların yanındadır da onlar mı yazıyorlar?
42) Yoksa onlar, hileli bir düzen mi kurmak istiyorlar? Fakat küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler hileli düzene düşecek olanlardır.
43) Yoksa onların Allah'ın dışında başka bir ilahları mı var? Allah, onların şirk koştuklarından münezzehtir.
44) Eğer gökten düşen bir parça görseler: *"Üstüste yığılmış bir buluttur."* diyeceklerdir.
45) Şimdi onları, baygın düşüp yıkılacakları günleri ile karşılaşana kadar bırak.
46) O gün, ne hileli düzenleri kendilerine herhangi bir şeyle yarar sağlayacak, ne yardım görecekler.
47) Şüphesiz zulmedenlere bundan önce de bir azab vardır; fakat onların çoğu bilmiyorlar.
48) Artık Rabbinin hükmüne sabret; çünkü gerçekten sen bizim gözlerimizin önündesin. Ve her kalkışında Rabbini hamd ile tesbih et.
49) Gecenin bir kısmında da, yıldızların kaybolması vaktinde de O'nu tesbih et.

32) Yoksa, akılları mı onlara bu yalan ve iftirayı emrediyor? Bilakis onlar, inkar, azgınlık, kibir ve inatta sınırı aşan bir kavimdir.
33) Yoksa o müşrikler, *"Muhammed, Kur'an'ı kendiliğinden uydurdu"* mu diyorlar? İş, onların iddia ettiği gibi değildir. Bilakis onlar, kibir ve inatlarından, Kur'an'a inanmıyorlar.
34) *"Kur'an'ı Muhammed uydurdu."* sözlerinde doğru iseler, nazmında, güzelliğinde ve açıklamasında ona benzer bir söz getirsinler.
35) Yoksa onlar kendilerini yaratan ve takdir eden bir Rab ve yaratıcı olmadan mı yaratıldılar? Yoksa onlar kendi kendilerini mi yarattılar da, böyle cür'et gösteriyor ve Yüce Allah'ın varlığını inkar ediyorlar?
36) Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattı? Bilakis onlar, Allah'ın birliğine ve öldükten sonra diriltebileceğine inanıp tasdik etmiyorlar. Bundan dolayı da, yaratanı inkar ediyorlar. Kendilerini yaratan bir şey olmadan mı yaratıldılar? Yaratıcısız mı meydana geldiler?
37) Yoksa Allah'ın rahmet, iyilik, üstünlük, erdem ve rızık hazineleri onların yanında mı ki rasullüğü diledikleri versinler, diledikleri vermesinler. Veya her şeye gücü yeten ve üstün olan onlar mı ki, mahlukat üzerinde diledikleri gibi tasarruf ederler.
38) Yoksa göklere uzanan merdiven ve asansörleri mi var da orada meleklerin konuşmalarını ve vahyi dinleyip haklı olduklarını anlıyor ve ona sarılıyorlar. Bunu iddia eden kimse Muhammed'in kesin delil getirdiği gibi, gökleri dinlediklerine dair açık ve kesin delil getirsin.
39) Yoksa kızlar Allah'ın, oğullar sizin mi? Kızlardan dolayı utanıp onlardan hoşlanmadığınız halde, nasıl onları Allah'a veriyor, oğulları kendinize alıyorsunuz? Bu insaf ve mantığa sığar mı? Aklı böyle olan kimsenin öldükten sonra dirilmeyi inkar etmesi uzak görülmez.
40) Ey Muhammed! İslamı tebliğ ve dinin hükümlerini öğretmek için onlardan ücret mi istiyorsun da, onlar bu ücret ve üzerlerine yüklediğin ağır borç sebebiyle yorulup halsiz düşüyorlar. Dolayısıyla sana tabi olmaktan uzak duruyor ve İslama girmiyorlar?
41) Yoksa onlar gaybı biliyorlar da Rasulullah'ın kendilerine verdiği ahiret, haşir ve neşir işlerinin batıl olduğunu biliyor ve bu sebeple onları kesin bilgiyle yazıyorlar. Muhammed'in kendilerinden önce öleceğini mi biliyorlar da bu hükme varıyorlar?
42) Ey Muhammed, yoksa o suçlular Daru'n-nedve'de öldürmek amacıyla sana komplo mu hazırlıyorlar? Muhammed'in rasullüğünü inkar edenler var ya, asıl tuzağa düşenler onlardır. Çünkü bunun zararı onlara dönecektir, vebali de onlara aittir.
43) Yoksa onların, Allah'tan başka yaratıcıları ve rızık vericileri var da, sıkıntı ve darlık zamanlarında ona sığınıyor, zararın ve azabın kendilerinden savulması için ondan yardım mı istiyorlar?! Yüce Allah, onların kendisine ortak koştuğu şeylerden münezzehtir, uzaktır.
44) Eğer, gökten üzerlerine inen parçaların düşmesiyle onları cezalandırsaydık, yine de yaptıklarını bırakmaz ve ondan dönmezler. Mutlaka alay ve inat olsun diye, *"Bu inen şey birbiri üstüne birikmek suretiyle yoğunlaşmış ve üzerimize gelmekte olan bir bulut kümesidir. Bize yağmur getirecek. Yoksa azap için düşen bir parça değildir."* derlerdi.
45) Ey Muhammed! O korkunç gün, yani Kıyamet günü ile karşılaşıncaya kadar, onları sapıklıkları ve azgınlıkları içerisinde bırak, devam etsinler. O gün kendilerine, onların akıllarını giderecek azabın geleceği bir gündür.
46) Dünyada kullandıkları hile ve tuzakları, o gün onlara fayda vermez. Hiçkimse tarafından, Allah'ın azabından korunmazlar.
47) Kuşkusuz, inkar edenler için, ahiret azabından önce dünyada da kıtlık ve Bedir savaşında öldürülme azabı vardır. Onlar için kabirde de azap vardır. Onların asıl azabı ahirette cehennemdedir. Fakat onların çoğu, kendilerine azabın geleceğini bilmezler.
48) Ey Muhammed! Rabbinin sana yüklediği risalet yükünü taşıma hususunda, Rabbinin hükmüne sabret. Çünkü sen, bizim korumamız ve kollamamız altındasın. Rabbini daima, O'na layık olmayan noksan sıfatlardan tenzih et, uykudan kalktığında Allah için namaz kıl.
49) Gecenin bir kısmında, insanlar uyurken, Kur'an okuyup namaz kılarak Allah'a kulluk et. Sabahın aydınlanmasıyla yıldızların kaybolduğu vakit yani gecenin sonunda Allah için namaz kıl. İbn Abbas bunun sabah namazının iki rekat sünneti olduğunu söylemiştir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَى (١) مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَى (٢) وَمَا
يَنْطِقُ عَنْ الْهَوَى (٣) إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى (٤) عَلَّمَهُ
شَدِيدُ الْقُوَى (٥) ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى (٦) وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى
(٧) ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى (٨) فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى (٩)
فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى (١٠) مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى
(١١) أَفَتُمَارُونَهُ عَلَى مَا يَرَى (١٢) وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى
(١٣) عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى (١٤) عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى (١٥)
إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى (١٦) مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى
(١٧) لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى (١٨) أَفَرَأَيْتُمْ اللَّاتَ
وَالْعُزَّى (١٩) وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى (٢٠) أَلَكُمْ الذَّكَرُ وَلَهُ
الْأُنثَى (٢١) تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَى (٢٢) إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ
سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ
يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
الْهُدَى (٢٣) أَمْ لِلْإِنسَانِ مَا تَمَنَّى (٢٤) فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ
وَالْأُولَى (٢٥) وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي
شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى
(٢٦)

53- en-NECM SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 62 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Battığı zaman yıldıza andolsun;
2) Arkadaşınız asla sapmadı, batıla da yönelmedi.
3) O, hevadan konuşmaz.
4) O, yalnızca vahyolunmakta olan bir vahiydir.
5) Ona, üstün bir güç sahibi öğretmiştir.
6) Görünümüyle çarpıcı bir güzelliğe sahiptir. Hemen asıl şeklinde doğruluverdi.
7) Ve o, en yüksek bir ufukta idi.
8) Sonra yaklaştı, derken sarkıverdi.
9) Nitekim iki yay kadar veya daha yakınlaştı.
10) Böylece O'nun kuluna vahyettiğini vahyetti.
11) Gözüyle gördüğünü kalb yalanlamadı.
12) Şimdi siz, gördükleri hakkında onunla tartışıyor musunuz?
13) Andolsun, onu bir de diğer inişte görmüştü.
14) Sidretü'l-Münteha'nın yanında.
15) Cennetü'l-Me'va da onun yanındadır.
16) O vakit, Sidre'yi bürüyen bürüyordu.
17) Göz kayıp-şaşmadı ve aşmadı.
18) Andolsun o, Rabbinin en büyük ayetlerinden olanı gördü.
19) Gördünüz mü, Lat ve Uzza'yı?
20) Ve üçüncü olan Menat'ı?
21) Erkek sizin, dişi O'nun mu?
22) Öyleyse bu, insafsızca bir paylaştırmadır.
23) Onlar ancak sizin ve atalarınızın adlandırdığı ve Allah'ın kendileri hakkında hiçbir delil indirmediği bir takım isimlerden ibarettir. Onlar ancak zanna ve nefislerin hevasına uyarlar. Oysa andolsun, onlara Rablerinden yol gösterici gelmiştir.
24) Yoksa insana her arzu ettiği şey mi var!?
25) İşte son da ilk de Allah'ındır.
26) Göklerde nice melekler vardır ki, Allah'ın dileyip razı olduğu kimseye izin vermedikçe şefaatleri hiçbir yarar sağlamaz.

1) Kıyamet kopacağı esnada yüksekten düştüğü zaman Süreyya yıldızına andolsun... Yüce Allah, yıldızlara, gökleri gizlice dinlemek istediklerinde şeytanların ardından hızla gittiği zaman yemin etti. Yaratan, yarttıklarından dilediği adına yemin eder. Fakat yaratılmış olanların, yaratandan başkası adına yemin etmesi caiz değildir. Allah yaptıklarından sorulmaz fakat kullar sorulurlar.
2) Ey Kureyş müşrikleri! Bütün hallerine detaylı bir şekilde vakıf olduğunuz arkadaşınız Muhammed doğru yoldan sapmadı ve azıtmadı.
3) O nefsi arzusuyla ve şahsi görüşüne dayanarak Allah adına konuşmaz. O, beşeri hareketlerinde de itidallidir.
4) O sadece Yüce Allah'tan gelen vahiyle konuşur. Kur'an ve sahih sünnet, Allah'ın ona indirdiği vahiyden başka bir şey değildir.
5) Kur'an'ı ona, çok kuvvetli bir melek, yani Cibril öğretti. Ona vahyi indirmesi ve yükselmesi göz açıp kapamaktan daha çabuk olurdu.
6) Cibril, çok akıllı, üstün yetenekli, güçlü ve kuvvetlidir. Allah'ın yarattığı biçimde, kendi hakiki suretinde ona göründü.
7) Cibril, doğu tarafında güneşin doğduğu yerde, gök ufkunda idi. Çok hareketli olduğu için ufku batıya kadar kapattı.
8) Cibril Muhammed'e yaklaştıkça yaklaştı, yanına kadar sokuldu.
9) Cibril Muhammed'e, iki yay kadar veya daha yakın mesafe yaklaştı.
10) Cibril, Allah'ın kulu ve rasulü olan Muhammed'e, Allah'ın ona vahyettiği emirleri vahyetti.
11) Muhammed'in kalbi gözünün gördüğünü yani Cibril'in hakiki suretini yalanlamadı. Rasulullah Cibril'i asli suretiyle gördü.
12) Ey müşrikler topluluğu! Muhammed'in İsra ve Mirac gecesinde gördükleri hakkında mı cedelleşiyorsunuz?
13) Andolsun Muhammed, Cibril'i melek şeklinde bir defa daha gördü.
14) Miraca çıktığı zaman yedinci kat gökte Arş'ın yakınında bulunan, mahlukatın bilgisinin sona erdiği Sidretu'l-Munteha'da gördü.
15) Sidretu'l-Munteha'nın yanında meleklerin, şehitlerin ve takva sahiplerinin ruhlarının barındığı Cennet vardır.
16) Muhammed, Cibril'i, Sidre'yi hayret verici şeylerin kapladığı bir zaman gördü. Sidre'yi, Alemlerin Rabbi'nin nuru sardı.
17) O makamda, Rasulullah'ın gözü edebinden dolayı ne sağa sola döndü, ne de o, gördüğü sınırı geçti., o makamda sabit kaldı.
18) Andolsun, Muhammed o gece, Sidretu'l-Muntaha'yı, Beytu'l-Ma'mur'u, Cennet ve Cehennem'i, asli şekliyle Cibril'i gördü.
19) Ey Kafirler topluluğu! Kendilerine taptığınız Lat ve Uzza gibi ilahlarınızı bana bildirin. İlah olarak ne yapmış, gücü ne?
20) Ve üçüncüleri olan öteki Menat'ı da bana bildirin. Bunlar nasıl ilah oluyor? Bizim bilmediğimiz bir şey mi biliyorsunuz?
21) Ey Müşrikler topluluğu! Sevilen çocuklar, yani erkek sizin de, iddianıza göre yerilip sevilmeyen çocuklar, yani kız Allah'ın mı?
22) Öyleyse, bu taksim adil değil, zalimce bir taksimdir. Çarpık bir paylaştırmadır. Zira hoşunuza gitmeyen şeyi Rabbinize veriyorsunuz.
23) O putlar, hiçbir manası olmayan, cansız mücerret isimlerdir. Çünkü ne zarar verir, ne fayda sağlarlar. Onları siz ve babalarınız *'ilah'* diye isimlendirdiniz. Allah onlar hakkında hiçbir delil indirmemiştir. Onlar putlara ibadet hususunda zan, vehim ve şeytanın kendilerine süsleyip güzel gösterdiği şeylere uyuyorlar. Halbuki onlara, putların ilah olmadığına ve herşeye gücü yeten tek Allah'tan başkasına ibadet etmenin uygun bulunmadığına dair, kesin bir delil geldi. Buna rağmen onlar, müslüman olup yalnızca Allah'a ibadet etmediler!
24) Yoksa, kafir insanın, her arzu ettiği şey olacak mı? Yani, kafir insan için her arzu ettiği şey olmayacaktır ki, putların şefaatini de beklesin. Nefsani arzulara uymak zillettir. Nefsani arzularına uyarak, ahireti unutup dünyaya dalan hüsrana uğrayacaktır.
25) Bütün mülk Allah'ındır. Dilediğine verir, dilediğine vermez. Çünkü dünyanın da, ahiretin de sahibi O'dur.
26) Göklerde nice melekler vardır ki makamlarının yüceliğine rağmen, Allah'ın izni olmadan, şefaatleri hiçbir kimseye fayda sağlamaz. Hal böyle iken, hiçbir şey yaratmadıkları ve adiliklerine rağmen putlar nasıl şefaat ederler?! Ancak Yüce Allah meleklere, şefaat hususunda, tevhid ve iman ehlinden dilediği ve razı olduğu kimse için izin verdikten sonra şefaatleri fayda verir.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَى
(٢٧) وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا (٢٨) فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا
وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٢٩) ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ
رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى
(٣٠) وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى (٣١)
الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ
وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ
أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ
اتَّقَى (٣٢) أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى (٣٣) وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْدَى
(٣٤) أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَى (٣٥) أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي
صُحُفِ مُوسَى (٣٦) وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى (٣٧) أَلَّا تَزِرُ
وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى (٣٨) وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى
(٣٩) وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى (٤٠) ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَى
(٤١) وَأَنَّ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى (٤٢) وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ
وَأَبْكَى (٤٣) وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا (٤٤)

27) Gerçek şu ki, ahirete iman etmeyenler, melekleri dişi isimlerle isimlendiriyorlar.
28) Oysa onların bununla ilgili hiçbir bilgileri yoktur. Onlar yalnızca zanna uymaktadırlar. Oysa gerçekte zan, haktan yana hiçbir yarar sağlamaz.
29) Şu halde sen, bizim zikrimize sırt çeviren ve dünya hayatından başkasını istemeyenden yüz çevir.
30) İşte onların ilimden yana ulaşabildikleri budur. Şüphesiz senin Rabbin; kendi yolundan sapanı en iyi bilen O'dur ve hidayet bulanı da en iyi bilen O'dur.
31) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ındır; öyle ki, kötülükte bulunanları, yaptıkları dolayısıyla cezalandırır, güzel davranışta bulunanları da daha güzeliyle ödüllendirir.
32) Ki onlar, ufak tefek günahlar dışında, günahın büyük olanından ve hayasızlıklardan kaçınırlar. Şüphesiz senin Rabbin, mağfireti geniş olandır. O, sizi yerden inşa ettiği-yarattığı zaman ve analarınızın karnında ceninler halinde iken sizi en iyi bilendir. Öyleyse kendinizi temize çıkarıpdurmayın. O, sakınanı daha iyi bilendir.
33) Şimdi, o yüz çevireni gördün mü?
34) Azıcık verdi ve sımsıkı elinde tuttu.
35) Gaybın ilmi onun yanında da o mu görüyor?
36) Yoksa Musa'nın sahifelerinde olan kendisine haber verilmedi mi?
37) Ve ahdine bağlı İbrahim'in.
38) Doğrusu hiçbir günahkar başkasının günah yükünü yüklenmez.
39) Şüphesiz insana kendi emeğinden başkası yoktur.
40) Şüphesiz kendi emeği ileride görülecektir.
41) Sonra yaptıklarının karşılığı ona eksiksiz verilecektir.
42) Elbette son varış Rabbinedir.
43) Doğrusu, güldüren ve ağlatan O'dur.
44) Doğrusu, öldüren ve dirilten O'dur.

27) Öldükten sonra dirilmeye inanmayanlar, meleklere dişilerin adlarını takıyorlar. Onların Allah'ın kızları olduğunu iddia ediyorlar.
28) Oysa söyledikleri hususta hiçbir bilgileri yoktur. Çünkü onlar, ne meleklerin yaratılışını gördüler, ne de onlara Allah'tan bir delil geldi. Bu batıl sözlerde sadece zan ve vehimlerin peşinden giderler. Oysa zan, hiçbir fayda sağlamaz. Asla gerçek makamına da geçmez.
29) Ey Muhammed! İman ve Kur'an'dan uzak duran o müşriklerden yüz çevir. Onların dünya ve dünyada bulunan geçici ve yok olucu nimetlerden başka düşünceleri yoktur. Bu yüzden ona yapılan davet faydalı olmaz.
30) Dünyayı ahirete tercih ettikleri için, bu onların ilim ve idraklerinin en son noktasıdır. Kuşkusuz Rabb bu iki grubu, yani sapıklarla doğru yolu bulanları ezeli ve kadim ilmi gereği bilir ve herkese amellerinin karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecektir.
31) Yaratma, mülk ve tasarruf bakımından kainatta ne varsa hepsi Allah'ındır. Hiç kimsenin asla bunlara bir etkisi yoktur. Bu, Allah'ın kötülük edenleri kötülüklerine karşılık cezalandırması, iyilik edenlere de iyiliklerinin karşılığı olarak Cennet vermesi içindir.
32) Allah'a ortak koşmak, haksız yere adam öldürmek, yetim malı yemek, zina etmek ve babanın eşi ile evlenmek gibi akıl ve din bakımından son derece çirkin kabul edilen büyük günahlardan uzak duranlar var ya, Allah onların öpme, bakma, dokunma gibi küçük günahlarını, ufak tefek kusur ve kabahatlarını da affeder. Şüphesiz Allah her türlü günahlarından tevbe eden mü'min kullarının günahlarını bağışlayan, tevbelerini kabul eden, ayıpları çok örtendir. Allah'ın rahmeti her şeyi kapsar. Yüce Allah sizi ve babanız Adem'i topraktan yaratmadan önce hallerinizi bilicidir. Analarınızın rahimlerinde gizlendiğiniz zamandan itibaren de bilicidir. Yüce Allah, muttaki ile günahkarı, mü'min ile kafiri ve iyi ile kötüyü bilir. Yapacaklarınızı ve neticede ne olacağınızı bilir. O halde, kendinizi temize çıkarmayın. Yani kendinizi beğenerek övmeyin. Kemal ve takva sahibiyiz demeyin. Çünkü nefis adi bir varlıktır. Övüldüğünde kibirlenip gururlanır. Nefislerinizin günahsız olduğunu söylemeyin. Onları övmeyin. Çünkü Allah sizden temiz ve takva sahibi olanı Adem'in sulbünden ve annelerinizin karınlarından çıkarmadan önce, bilir. Yüce Allah ihlas ile amel edeni, gizli ve açıkta Rabbinden korkanı bilir.
33) Ey Muhammed! İmandan ve hidayete uymaktan son anda yüz çeviren o günahkar Velid b. Muğire'yi gördün mü?
34) O, müslüman olmayı düşündüğü için kendisini ayıplayan fakir arkadaşına, müslüman olmadığı zaman Allah'ın vereceği azabı kendi yerine çekmesi için anlaşmasına rağmen sözünde durmayıp şart koşulan maldan az bir miktar verip, kalanını vermedi.
35) Gayba ait şeylerin bilgisi, onun katında mı ki, arkadaşının, kendisinin yerine azab çekeceğini bilsin?
36) Yoksa, Musa'ya indirilmiş olan Tevrat'taki emirler bildirilmedi mi?
37) Yoksa kendisine emredilen Allah'a itaat ve risaleti tebliğ görevini tam ve mükemmel bir şekilde yerine getiren, oğlu İsmail'i Allah'ın emri gereği kurban etmek isteyen, Ka'be'yi inşa eden, Hicaz'dan hicret eden İbrahim'in sahifelerindeki bilgiler ona bildirilmedi mi?
38) İbrahim ve Musa'nın sahifelerinde, *"Hiç kimse başkasının günahını yüklenmez. Hiç kimse başkasının işlediği suçtan dolayı cezalandırılmaz."* diye bildirilmişti.
39) Yine o sahifelerde şunlar da bildirilmişti: *"İnsan için, gayret ve çalşmalarından başka bir şey yoktur, fayda elde edemez."*
40) Kuşkusuz ameli, Kıyamet günü ona gösterilecek ve terazisinde görecektir. Yüce Allah, mü'min sevinsin diye salih amellerini ona gösterecektir. Kafir ise fasit amellerini görünce üzülür ve kederi artar.
41) Sonra insana, amelinin karşılığı zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın tam olarak verilir.
42) Sonunda dönüş sadece Rabbine olacak ve O, herkesin dünyada iken işledikleri amellere göre sevap veya ceza verecektir.
43) Sevinci ve üzüntüyü, neşe ve kederi yaratan O'dur. O, Cennet ehlini nimetlerle güldürür, Cehennem ehlini de azapla ağlatır.
44) Ölümü ve hayatı yaratan O'dur. Öldürmeye de, diriltmeye de gücü yeten, başkası değil sadece O'dur.

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى (٤٥) مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا
تُمْنَى (٤٦) وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَى (٤٧) وَأَنَّهُ هُوَ
أَغْنَى وَأَقْنَى (٤٨) وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ الشِّعْرَى (٤٩) وَأَنَّهُ
أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى (٥٠) وَثَمُودَ فَمَا أَبْقَى (٥١) وَقَوْمَ
نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَى (٥٢)
وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى (٥٣) فَغَشَّاهَا مَا غَشَّى (٥٤) فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى (٥٥) هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النُّذُرِ الْأُولَى (٥٦)
أَزِفَتِ الْآزِفَةُ (٥٧) لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ (٥٨)
أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ (٥٩) وَتَضْحَكُونَ وَلَا
تَبْكُونَ (٦٠) وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ (٦١) فَاسْجُدُوا لِلَّهِ
وَاعْبُدُوا (٦٢)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ (١) وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا
وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ (٢) وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ
أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ (٣) وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ (٤)
حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ (٥) فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ
الدَّاعِي إِلَى شَيْءٍ نُكُرٍ (٦)

45) Doğrusu çiftleri; erkek ve dişiyi yaratan O'dur.
46) Bir damla sudan meni döküldüğü zaman.
47) Gerçek şu ki, diğer diriltme de O'na aittir.
48) Doğrusu muhtaç olmaktan O kurtardı ve sermaye verip hoşnut kıldı.
49) Doğrusu Şi'ra'nın Rabbi O'dur.
50) Doğrusu önce gelen Ad'ı o helak etti.
51) Semud'u da. Böylelikle bırakmadı.
52) Daha önce Nuh kavmini de. Çünkü onlar daha zalim ve daha azgındılar.
53) Altı üstüne gelen şehirleri de O yerin dibine geçirdi.
54) Böylece ona sardırdığını sardırdı.
55) Öyleyse Rabbinin hangi nimetlerinden şüphe ediyorsun?
56) Bu, önceki uyarıcılardan bir uyarıcıdır.
57) O yaklaşmakta olan yaklaştı.
58) Onu Allah'tan başka açığa çıkaracak yoktur.
59) Şimdi siz bu sözden dolayı mı hayret edersiniz?
60) Gülüyorsunuz ve ağlamıyorsunuz.
61) Ve şuursuzca baş kaldırıyorsunuz.
62) Hemen Allah'a secde edin ve kulluk edin.

54- el-KAMER SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 55 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Saat yakınlaştı ve ay yarıldı.
2) Eğer bir ayet görseler, yüz çevirirler ve: *"Süregelen bir sihirdir."* derler.
3) Yalanladılar ve hevalarına uydular. Halbuki her işin kararlaştırılmış bir vadesi vardır.
4) Andolsun, onlara kendisinde alıkoyucu özelliği olan haberler gelmiştir.
5) En üstün seviyede ve yeterli bir hikmettir. Uyarılar ise fayda vermiyor.
6) O halde onlardan yüz çevir. O günde o çağırıcı bilinmedik bir şeye çağırır.

45) Adem'in çocuklarından ve bütün canlılardan iki sınıfı yani erkek ve dişiyi yaratan O'dur. Yüce Allah, bir tek şey olan nutfeden erkek ve dişiyi meydana getirmiştir. Bu O'nun hayret verici sanatından ve kudretinin sonsuzluğundandır.
46) Erkek ve dişiyi, erkeğin belinden atılan ve kadının rahmine dökülen meniden yarattı.
47) İnsanları, öldükten sonra dirilmek, hesap ve ceza için tekrar yaratmak Allah'a aittir.
48) Dilediğini zengin, dilediğini de fakir kılan O'dur. Veren ve razı eden O'dur. İnsanı zengin kılar, sonra da verdiği ile onu razı kılar.
49) Allah, Huzaa kabilesine mensup müşriklerin tapmakta olduğu Şi'ra isimli parlak yıldızın de yaratıcısı, sahibi ve yönlendiricisidir.
50) Kendilerine, Allah'ın rasulü Hud'un gönderildiği Eski Ad kavmini uğultulu, korkunç ve azgın bir fırtına ile helak eden de O'dur.
51) Semud kavmini de aşırı derecede şiddetli, öldürücü bir gürültü ile helak eden O'dur. O, onlardan hiçbirini bırakmadı.
52) Ad ve Semud'dan önce de Nuh kavmini tufan ile helak etti. Kuşkusuz onlar bu iki gruptan daha zalim ve kendilerinden önce geçen diğer insanlardan daha inatçı ve azgın idiler. Nuh onlara 950 yıl boyunca İslam'ı tebliğ etmesine rağmen çok az kimse iman etti.
53) Lut kavminin beldelerini (Sodom ve Gomore) de alt üst ettikten sonra yeryüzüne attı. Cibril o beldeleri göğe kaldırıp yeryüzüne attı.
54) Allah, onlara sayısız sıkıntı ve acılar tattırdı. Gökten yeryüzüne atıldıktan sonra da üzerlerine, ateşte pişirilip istif edilmiş taş yağdırdı.
55) Ey insan! Allah'ın birliğini ve gücünü gösteren nimetlerden hangisi hakkında kuşkuya düşüyor ve yalanlıyorsun?
56) İşte bu Muhammed'dir. Diğer rasuller gibi uyarıcı bir rasuldür. Yalanlayanların başına neler geldiğini öğrendiniz.
57) Kıyamet günü iyice yaklaşmıştır.
58) Kıyamet, şiddet ve sıkıntıları ile insanları sardığında, onun üzerindeki perdeyi Allah'tan başka kimse açamaz ve geri çeviremez.
59) Ey Müşrik topluluğu! Alay ve eğlenceye almak için mi, bu Kur'an'a hayret ediyorsunuz? Bu kadar mı gaflete daldınız?
60) Onu dinlediğinizde gülüyorsunuz da ayetlerinden ve tehditlerinden dolayı ağlamıyorsunuz. Oysa hakkınız, kusurlarınızdan dolayı değil üzülüp gözyaşı dökmek, kan ağlamanızdır. Nefislerinizi şeytana sattınız, o da onları cehenneme yakıt yapacak.
61) Siz gaflet içinde eğlenceye dalıp da gülüyor musunuz? Şarkı söylemek ve putlara tapmak gibi sapık sözlerle mi oyalanıyorsunuz?
62) Haydi, sizi yaratan Allah'a secde edin ve sadece sevgi, saygı ve korku içinde O'na ibadet edin. Lat'a, Uzza'ya, Menat'a ve Şi'ra'ya tapmayın. Allah birdir, tektir, hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, herşey O'na muhtaçtır. Secde ve ibadete O'ndan başkası layık değildir.

KAMER SURESİ

1) Kıyamet saati yaklaştı ve ay yarıldı, iş açıklık kazandı, ortaya çıktı. Kıyametin kopmasının ve ayın yarılmasının zamanı yaklaşmıştır.
2) Kureyş kafirleri, Muhammed'in doğruluğunu gösteren parlak bir mucize ve açık bir alamet istediler. Rasulullah'tan ayı ikiye ayırması halinde iman edeceklerini söylediler. Allah'ın izniyle bu mucize gerçekleşti. Herkes bu olaya şahitlik ettikleri halde kafirler hakka iman etmediler, aksine yüzçevirdiler ve, *"Bu, devamlı bir sihirdir. Muhammed onunla gözlerimizi büyüledi."* dediler.
3) Ayın yarılması hususunda açıkça gördükleri, Allah'ın gücünü ve Rasulullah'ı yalanladılar. Şeytanın kendilerine süslü gösterdiği batıla uydular. Bütün işler, bir hedefe ulaşmaktadır. O hedefte karar kılacaklardır. Hayırsa, karşılığı hayır, şerse karşılığı şer olacaktır.
4) O kafirlere, nebilerini yalanlayan geçmiş ümmetlerin haberlerinden, inkar ve sapıklıklarına karşı öğüt verecek şeyler gelmiştir.
5) Bu Kur'an, hidayet ve beyan hususunda son noktaya ulaşmış bir hikmettir. Allah'ın ezelde kendisine bedbahtlık yazdığı, bile bile küfürde ısrar ettikleri, hakkı işitmedikleri ve görmedikleri için kulağını ve kalbini mühürlediği kimseye uyarıların ne faydası olur?!
6) Ey Muhammed! O suçlulardan yüzçevir ve onların başına geleceği bekle. O gün İsrafil, görülmemiş korkunç bir şeye, Kıyamet duruşmasına çağırır. Şiddet ve korkunçluğu yüzünden nefisler onu tanıyamaz. O, Kıyamet günü ve onda bulunan bela ve sıkıntılardır.

خُشَّعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ
(٧) مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِي يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ (٨)
كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ
وَازْدُجِرَ (٩) فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ (١٠) فَفَتَحْنَا
أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ (١١) وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا
فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ (١٢) وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ
أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ (١٣) تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ
(١٤) وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (١٥) فَكَيْفَ كَانَ
عَذَابِي وَنُذُرِ (١٦) وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ
مُدَّكِرٍ (١٧) كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ (١٨)
إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ (١٩)
تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ (٢٠) فَكَيْفَ كَانَ
عَذَابِي وَنُذُرِ (٢١) وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ
مُدَّكِرٍ (٢٢) كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ (٢٣) فَقَالُوا أَبَشَرًا مِنَّا
وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ (٢٤) أَؤُلْقِيَ الذِّكْرُ
عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ (٢٥) سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ
الْكَذَّابُ الْأَشِرُ (٢٦) إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ
وَاصْطَبِرْ (٢٧)

7) Gözleri zillet ve dehşetten düşmüş olarak, sanki yayılan çekirgeler gibi kabirlerinden çıkarlar.
8) Boyunlarını çağırana doğru uzatmış olarak koşarlarken, kafirler: *"Bu, zorlu bir gündür."* derler.
9) Kendilerinden önce Nuh kavmi de yalanlamıştı; böylece kulumuzu yalanladılar ve: *"Delidir."* dediler. O, baskı altına alınıp engellenmişti.
10) Sonunda Rabbine dua etti: *"Gerçekten ben, yenik düşmüş durumdayım. Artık sen intikam al."*
11) Biz de bardaktan boşalırcasına akan bir su ile göğün kapılarını açtık.
12) Yeri de coşkun kaynaklar halinde fışkırttık da su, önceden takdir edilmiş bir emir üzere birbirine kavuştu.
13) Ve onu da tahtaları ve çivileri olan üzerinde taşıdık.
14) Gözlerimiz önünde akıp-gitmekteydi. İnkar-nankörlük edilmiş olana bir mükafat olmak üzere.
15) Andolsun ki biz onu bir ayet olarak bıraktık. O halde var mı ibret alıp düşünen?
16) Şu halde benim azabım ve uyarıp-korkutmam nasılmış?
17) Andolsun biz Kur'an'ı zikir için kolaylaştırdık. O halde var mı ibret alıp düşünen?
18) Ad da yalanladı. Şu halde benim azabım ve uyarmam nasılmış?
19) Muhakkak biz üzerlerine uğursuz olan ve sürekli olan bir günde, gürültülü ve soğuk bir rüzgar gönderdik.
20) İnsanları koparıp atıyordu. Sanki onlar kökünden kopmuş hurma kütükleri idiler.
21) Şu halde benim azabım ve uyarıp-korkutmam nasılmış?
22) Andolsun biz Kur'an'ı zikir için kolaylaştırdık. O halde var mı ibret alıp düşünen?
23) Semud da uyarıları yalanladı.
24) Dediler ki: *"Bizden biri olan bir beşere mi uyacağız? Bu durumda gerçekten biz bir sapıklık ve çılgınlık içinde oluruz."*
25) *"Zikir, içimizden ona mı bırakıldı? Hayır, o çok yalan söyleyen, kendini beğenmiş bir şımarıktır."*
26) Yarın kimin mağrur ve şımarık bir yalancı olduğunu bilip-öğreneceklerdir.
27) Gerçekten biz onlara fitne olmak üzere o dişi deveyi göndeririz. Artık onları gözetle, sabret!

7) Korkunun şiddetinden dolayı gözleri, kaldıramıyacakları şekilde zelil olarak kabirlerden çıkarlar. Onlar yayılmaları ve davetçi İsrafil'e hızla icabet etmeleri hususunda etrafa yayılmış çekirgeler gibidir. Korku ve şaşkınlıktan, nereye gideceklerini bilemezler.
8) Davetçiye doğru boyunlarını uzatarak hızla mahşer meydanına giderler. Kâfirler, *"Bu, bizim için zor ve çetin bir gündür."* derler.
9) Ey Muhammed! Senin kavminden önce Nuh kavmi de yalanlamıştı. Nuh'u yalanladı ve, *"O bir delidir. Aklın kabul etmeyeceği şeyler söylüyor."* dediler. Sövmek, korkutmak ve ölümle tehdit etmek suretiyle, onu risalet davasından alıkoymaya çalıştılar. Kavminden biri, bayılıp yere düşünceye kadar onun gırtlağını sıkıyordu. O ise: *"Allah'ım kavmimi bağışla. Çünkü onlar bilmiyor."* diyordu.
10) Nuh 950 yıl boyunca hakkı anlatmasına rağmen çok az kişi iman etti. Nuh onların müslüman olmalarından ümidini kesince Rabbine şöyle dua etti: *"Rabbim! Ben bu suçlulara karşı koyamayacak kadar zayıfım. Benim intikamımı onlardan sen al ve dinine yardım et."*
11) Biz de hemen, gökten bol ve şiddetli yağan yağmur indirdik.
12) Bütün yeryüzünü su fışkırtan gözeler haline getirdik. Göğün suyu ile yerin suyu, Allah'ın ezelde, Levh-i Mahfuz'da takdir ettiği ve yalanlayanların boğularak helak edilmesine hükmettiği bir durumda birleşti.
13) Nuh'u, çivilerle birbirine çakılmış geniş tahta levhalı gemiye bindirdik.
14) Gemi, gözlerimizin önünde, korumamız ve gözetimimiz altında suyun üzerinde yüzüyordu. Kulumuz Nuh'a yardım etmek, mükafatlandırmak için kafir kavmini suda boğduk. Çünkü Nuh, yalanlanmış ve fazileti inkar edilmişti. Kavmi onun kıymetini bilmemişti.
15) Bu tufan olayını bir mucize ve ibret olarak geriye bıraktık. İbret ve öğüt alan mı var?
16) Nebi ve rasullerimi yalanlayıp ayetlerimden öğüt almayanlar için azabım ve uyarım nasıl oldu?!
17) Allah'a yemin olsun ki, biz, ezberlenmesi, düşünülmesi ve öğüt alınması için Kur'an'ı kolaylaştırdık. Çünkü o, çeşitli öğütler ve ibretleri kapsamaktadır. Fakat onun öğütlerinden öğüt alan mı var?! Kıssa ve yasaklamalarından ibret alan mı var?!
18) Ad kavmi de rasulleri Hud'u yalanladı. Kendisine ve getirdiği vahye inanmadı. Ama, onları azap ile uyarım nasıl oldu?!
19) Üzerlerine şiddetli esen, soğuk ve çok gürültülü bir fırtına gönderdik. Bu olay, uğursuzluğu devamlı olan bir günde meydana geldi. O gün, uğursuzluğu ile onların başında devam etti. 7 gece 8 gün devam etti. O gün, onlardan helak olmadık hiç kimse kalmadı.
20) Rüzgar o kavmi yukarı kaldırıp baş aşağı atıyor ve boyunlarını kırıp bedenlerinden ayırıyordu. Bedenleri, yerlerinden sökülüp yere yıkılmış hurma kökleri gibi başsız kalıyordu. Boylarının uzunluğu ve bedenlerinin iriliğinden dolayı hurma ağacına benzetildiler.
21) Onları uyarmam ve azabım nasıl oldu? Korkutucu ve dehşet verici değil miydi?
22) Allah'a yemin olsun ki, biz, ezberlenmesi, düşünülmesi ve öğüt alınması için Kur'an'ı kolaylaştırdık. Çünkü o, çeşitli öğütler ve ibretleri kapsamaktadır. Fakat onun öğütlerinden öğüt alan mı var?! Kıssa ve yasaklamalarından ibret alan mı var?!
23) Hicaz'ın Hicr bölgesinde yaşayan Semud kavmi de, rasulleri Salih'in uyarılarını ve öğütlerini yalanladı.
24) Semud kavmi kıskançlıklarından şöyle dediler: *"Bizim gibi birisi olan, eşraftan ve büyüklerden olmayan bir insana mı uyacağız? Oysa biz, kalabalık bir topluluğuz. Biz ona uyduğumuz taktirde mutlaka hata etmiş, açıkça haktan uzaklaşmış ve sürekli bir deliliğe yakalanmış oluruz."* Halbki üstünlük Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir. Hidayet nurunu, razı olduğu kimsenin üzerine saçar.
25) *"Bize değil de, bir tek ona mı vahiy ve nübüvvet geldi. Oysa içimizde ondan daha zeki, daha zengin ve durumu daha iyi olan var. Aksine o, rasullük iddiasında yalancı, bu konuda sınırı aşan, bize karşı üstünlük taslayan kibirli ve şımarığın tekidir."*
26) Kimin çok yalancı ve şımarık olduğunu ahirette anlayacaklardır. Salih mi, yoksa yalanlayan suçlu kavmi mi?..
27) Ey Salih! Biz, onları denemek için, dişi deveyi çıkarıcıyız, ne yapacaklarını ve onlara ne yapılacağını gözetle, eziyetlerine sabret.

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ (٢٨) فَنَادَوْا
صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ (٢٩) فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ (٣٠)
إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ (٣١)
وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (٣٢) كَذَّبَتْ قَوْمُ
لُوطٍ بِالنُّذُرِ (٣٣) إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ
نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ (٣٤) نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ
شَكَرَ (٣٥) وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ (٣٦) وَلَقَدْ
رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ (٣٧)
وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ (٣٨) فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ
(٣٩) وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (٤٠) وَلَقَدْ
جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ (٤١) كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ
عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ (٤٢) أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي
الزُّبُرِ (٤٣) أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ (٤٤) سَيُهْزَمُ
الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ (٤٥) بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ
أَدْهَى وَأَمَرُّ (٤٦) إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ (٤٧) يَوْمَ
يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ (٤٨) إِنَّا
كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ (٤٩)

28) Ve onlara, suyun aralarında kesin olarak pay edildiğini haber ver. Her biri su içme sırasında hazır olsun.
29) Derken arkadaşlarını çağırdılar, o da bıçağını kesip hayvanı ayağından biçip yere devirdi.
30) Şu halde benim azabım ve uyarıp-korkutmam nasılmış?
31) Çünkü biz onların üzerine bir tek çığlık gönderdik. Böylece onlar ağıldaki çalı-çırpı olan kuru ot gibi oluverdiler.
32) Andolsun biz Kur'an'ı zikir için kolaylaştırdık. O halde var mı ibret alıp düşünen?
33) Lut kavmi de uyarıları yalanladı.
34) Biz, üzerlerine taş yağdıran bir rüzgar gönderdik. Lut'un ailesi müstesna; onları seher vaktinde kurtardık.
35) Tarafımızdan bir nimet olmak üzere. İşte biz, şükredenleri böyle mükafatlandırırız.
36) Oysa andolsun, zorlu yakalamamıza karşı onları uyarmıştı. Fakat onlar, bu uyarıları kuşku ile karşılamışlardı.
37) Andolsun onlar misafirlerine dahi kötülük yapmak istediler de gözlerini silme kör ettik. *"Şimdi azabımı ve uyarılarımı tadın!"*
38) Andolsun yerini bulmuş ve geri çevrilemez bir azab, sabahleyin erkenden onları bastırdı.
39) Şimdi azabımı ve uyarmamı tadın!
40) Andolsun biz Kur'an'ı zikir için kolaylaştırdık. O halde var mı ibret alıp düşünen?
41) Andolsun Firavun ailesine de uyarıp-korkutanlar gelmişti.
42) Ayetlerimizin tümünü yalanladılar. Biz de onları üstün, güçlü ve kudretli olanın yakalayışıyla yakalayıverdik.
43) Sizin kafirleriniz bunlardan daha mı hayırlıdır? Yoksa kitaplarda sizin için bir beraat mı var?
44) Yoksa onlar: *"Biz birbirine yardım eden bir topluluğuz."* mu diyorlar?
45) Yakında o topluluk yenilecek ve arkalarını dönerek kaçacaklardır.
46) Asıl onlara vadedilen saattir. O saat daha büyük bir bela ve daha acıdır.
47) Şüphesiz suçlular sapıklıkta ve çılgın ateş içindedirler.
48) Azabın içinde yüzükoyun sürünecekleri gün cehennemin dokunmasını tadın!
49) Hiç şüphesiz biz her şeyi bir kader ile yarattık.

28) Vadilerinden akan suyun, Semud kavmi ile deve arasında taksim edildiğini onlara bildir. Su sırası gelen, gelip payını alırdı. Devenin günü olduğunda, içme nöbetine deve gelir, onların günü olduğunda da, su alma nöbetine onlar gelirdi.
29) Kavmin en azılısı Kudar b. Salif'e, deveyi öldürmesini söylediler. O, bu büyük olaya aldırış etmeden kılıcını çekip deveyi öldürdü.
30) Onları uyarmam ve azabım nasıl oldu. Çok korkunç olmadı mı?
31) Onları Cibril'in seslendiği tek bir sesle yok ettik. Çürüyüp parçalanarak ufalanan ağaç kurusu gibi dağınık çöp haline geldiler.
32) Allah'a yemin olsun ki, biz, ezberlenmesi, düşünülmesi ve öğüt alınması için Kur'an'ı kolaylaştırdık. Çünkü o, çeşitli öğütler ve ibretleri kapsamaktadır. Fakat onun öğütlerinden öğüt alan mı var?! Kıssa ve yasaklamalarından ibret alan mı var?!
33) Lut kavmi olan Sodom ve Gomore halkı, İbrahim'in yeğeni rasulleri Lut'un kendilerine yöneltti̇ği uyarıları ve korkutmaları yalanladı.
34) Biz de onların üzerine taş attık. Emrimizle gökten taş yağmuruna tutuldular. Ancak Lut ve ona uyan iki kızı ve iman eden bir kaç kişi, bu azabın dışında kalmıştır. Onları, sabah olmadan az önce, seher vaktinde o beldeden çıkarmak suretiyle helakten kurtardık.
35) Mü'minleri, bir lütuf olarak azaptan kurtardık. İman ve itaat ederek nimetimize şükreden kimseyi mutlaka mükafatlandırırız.
36) Kuşkusuz Lut, çetin azabımıza ve intikamımıza karşı onları uyarmıştı. Fakat kuşkulanıp uyarı ve tehditi yalanladılar.
37) Misafirlerine, livata yoluyla kötülük yapmak için, Lut'tan onları kendilerine teslim etmesini istediler. Bunun üzerine biz, gözlerini kör ettik. Neticede gözlerini kaybedip görmez oldular. *"Lut'un sizi uyardığı azabımı tadın!"* dedik.
38) Sabah vakti onlara, devamlı ve ahiret azabına bitişik bir azap geldi. Cibril, şehirlerini kökünden söküp göğe yükseltti sonra da onlarla birlikte alt üst etti ve üzerlerine gökten pişirilmiş taş yağdırdı. Böylece dünya azabı ile kabir ve ahiret azabı birleşmiş oldu.
39) Ey kâfirler! Elem verici azabımı ve rasullerimin diliyle yaptığım uyarımı görün.
40) Allah'a yemin olsun ki, biz, ezberlenmesi, düşünülmesi ve öğüt alınması için Kur'an'ı kolaylaştırdık. Çünkü o, çeşitli öğütler ve ibretleri kapsamaktadır. Fakat onun öğütlerinden öğüt alan mı var?! Kıssa ve yasaklamalarından ibret alan mı var?! Her kıssada bu ayetin tekrar edilmesinin hikmeti, geçmiş milletlerle ilgili haberleri düşünmeye ve öğüt almaya dikkat çekmektir. Ayrıca bir rasulü inkar etmenin, azabın inmesini gerektirdiğine işaret etmektir.
41) Andolsun ki, Firavun ve kavmine de, Musa ve Harun aracılığıyla tekrar tekrar uyarılar yapılmış fakat ibret almamışlardır.
42) Bütün mucizeleri, yani Musa'ya verilen dokuz mucizeyi yalanladılar. Denizde boğarak onlardan intikam aldık. İntikamını almaya gücü yeten, onları yok edebilen ve kendisini hiçbir şeyin acze düşüremediği bir ilahın yakalayışı gibi yakalayıp azap ettik.
43) Ey Arap topluluğu! Sizin kafirleriniz, kendilerine azap indirdiğim O Nuh, Ad, Semud, Lut ve Firavun kavmi kafirlerinden daha mı üstün ki, onlara azap etmeyeyim?! Ey Kureyş kafirleri! Yoksa sizin azaptan kurtulduğunuza dair, nebi ve rasullere inen semavi kitaplarda bir beraatınız mı var?
44) Yoksa onlar, *"Biz kalabalık bir topluluğuz, çokluğumuza ve kuvvetimize güveniyoruz, Muhammede'e galip geliriz"* mi diyorlar?
45) Bütün müşrikler hezimete uğrayacak ve mağlup olarak dönüp kaçacaklardır. (Bu gaybi bilgi Bedir savaşında gerçekleşmiştir.)
46) Bu, onlara yapılacak azabın tamamı değildir. Aksine, onlara asıl azap etme zamanı kıyamettir. Kıyamet, öldürülmek ve esir edilmekten daha büyük ve acı bir musibettir.
47) Kuşkusuz kafirler, dünyada şaşkınlık, hayret ve bocalama, ahirette ise alevli yanan ateş içindedirler.
48) Cezalandırmak için, onlar o gün yüz üstü Cehenneme çekilirler. Onlara: *"Ey yalanlayanlar! Tadın Cehennem azabını!"* denilir.
49) Biz her şeyi, ezelde Levh-i Mahfuz'da yazılmış ve takdir edilmiş olarak yarattık. Her şey bizim yazdığımız şekilde gerçekleşir.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ (٥٠) وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ (٥١) وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي
الزُّبُرِ (٥٢) وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ (٥٣) إِنَّ
الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ (٥٤) فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ
مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ (٥٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

الرَّحْمَانُ (١) عَلَّمَ الْقُرْآنَ (٢) خَلَقَ الْإِنسَانَ (٣) عَلَّمَهُ
الْبَيَانَ (٤) الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ (٥) وَالنَّجْمُ
وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ (٦) وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ
(٧) أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ (٨) وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ
وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ (٩) وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ (١٠)
فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (١١) وَالْحَبُّ ذُو
الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ (١٢) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٣)
خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ (١٤) وَخَلَقَ الْجَانَّ
مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ (١٥) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (١٦)

50) Bizim emrimiz, bir göz kırpması gibi yalnızca bir keredir.
51) Andolsun biz, benzerlerinizi helak ettik. O halde var mı bir düşünen?
52) İşledikleri herşey de defterlerdedir.
53) Küçük büyük herşey satır satırdır.
54) Hiç şüphesiz muttakiler, cennetlerde ve nehirdedirler.
55) Sıdk meclisinde, gayet muktedir bir melikin yanındadırlar.

55- er-RAHMAN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 78 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Rahman,
2) Kur'an'ı öğretti.
3) İnsanı yarattı.
4) Ona beyanı öğretti.
5) Güneş ve ay bir hesap iledir.
6) Gövdesiz bitkiler de ağaçlar da secde ederler.
7) Göğe gelince, onu da yükseltti ve mizanı koydu.
8) Sakın tartıda haksızlık ve taşkınlık etmeyin
9) Tartıyı adaletle dosdoğru yapın ve tartıyı eksik yapmayın.
10) Yere gelince, onu da oranın yarattıkları için alçalttı.
11) Orada meyveler ve tomurcuklu hurma ağaçları vardır.
12) Yapraklı taneler ve hoş kokulu bitkiler de vardır.
13) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
14) İnsanı, ateşte pişmiş gibi kuru bir çamurdan yarattı.
15) Cinleri de dumansız ateşten yarattı.
16) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?

50) Yaratma ve vücuda getirme hususunda biz bir şeye sadece bir kez emrederiz. İkinciyle te'kide ihtiyacımız yoktur. O şey, göz açıp kapayacak kadar kısa sürede, ertelenmeden hemen meydana geliverir.
51) Andolsun ki biz, geçmiş milletlerden inkar ve sapıklıkta size benzeyenleri yok etmiştik. Hatırlayıp öğüt alan hani?!
52) Yalanlayan milletlerin, hayır-şer tüm yaptıkları üzerlerine yazılmış ve koruyucu meleklerin ellerindeki defterlere kaydedilmiştir.
53) Büyük küçük her amel, satır satır Levh-i Mahfuz'da yazılmış ve tesbit edilmiştir.
54) Takva sahipleri Cennetlerde, su, şarap, bal ve süt nehirleri içindedir.
55) Onlar, boş konuşmanın yapılmadığı ve günahın işlenmediği, beğenilen bir mevkide ve güzel bir makamdadırlar. Mülkünde ve saltanatında güçlü, hiçbir şeyin kendisini acze düşüremiyeceği yüce bir Rabbin, yani Alemlerin Rabbi Allah'ın katındadır.

RAHMAN SURESİ

1) Merhameti tüm kainatı kuşatmış Rahman olan Allah,
2) Kur'an'ı öğretti. Ezberlemek ve anlamak için onu herkese kolaylaştırdı. (Allah'ın kullarına verdiği en üstün ve en yüce nimet Kur'an'dır. Çünkü Kur'an, Allah'ın rasullerine gönderdiği vahyin en büyüğü, semavi kitapların en üstünü, veli ve temiz kulları katında makamca en üstünü, en çok zikredileni ve din konularında en güzel etkili olanıdır. Kur'an'ın hükmü kıyamete kadar geçerlidir.)
3) Rahman olan Allah, Adem'i ve soyundan işiten, gören ve konuşan insan cinsini yarattı.
4) Meramını, isteğini, düşüncesini açıklama ve bu sayede diğer canlılardan ayrılma imkanını sağlayan konuşma kabiliyetini Adem'e ve soyuna ilham etti. Bu yüzden insana düşen kendisine bu kadar nimetleri veren Allah'a ibadet etmek, O'na hiçbir şeyi şirk koşmamaktır.
5) Güneş ve ay, burçlarında değişmeyen, kanunlaşmış belli bir hesaba göre, yörüngelerinde birbirlerinin ardından akıp giderler. Böylece siz bunu hesap ederek ibadetlerinizi ve borçlarınızın ödenmesini ayarlarsınız.
6) Yıldızlar burçlarda hareket ederek, bitkiler ve ağaçlar da meyve çıkarmak suretiyle Rahman olan Allah'a gönülden itaat ederler.
7) Göğü yüksek, binasını sağlam, kadri ve şanını yüce yarattı. İnsanın, hakkını tam olarak alması için, alıp vermede teraziyi emretti ki,
8) Tartıda eksiltme yapmayasınız. Allah, kainattaki tüm varlıklar arasındaki umumi muvazene kanununu koymuştur.
9) Tartıyı adalet ve eşitlikle dosdoğru yapın. Tartıda eksiklik ve noksanlık yapmayın.
10) Yeryüzünü de insanlar için yaydı ki, orada yerleşip mahlukattan faydalansınlar. Yeryüzüne yüksek dağlar yerleştirdi ki, üzerinde bulunan mahlukatla karar kılsın. Bunlar, yeryüzünün dört bir tarafında bulunan türleri, şekilleri ve renkleri farklı mahlukattır.
11) Orada, rengi, tadı ve kokusu farklı meyve türleri ve salkım tomurcuklu hurma ağaçları vardır.
12) Yeryüzünde buğday, arpa ve gıda alınan diğer hububat türleri vardır. Bu hububatın, hayvanlara gıda olan samanı da vardır. Ayrıca orada gül, zambak, yasemin ve benzeri güzel kokulu ve koklanan her türlü bitkiler vardır.
13) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
14) Allah, babanız Adem'i ateşte pişmiş gibi kurumuş bir çamurdan yarattı. Allah, yeryüzünün değişik bölgelerinin toprağından biraz aldı. Onu su ile karıştırdı. Yapışkan bir çamur haline geldi. Sonra kokmuş siyah çamur haline geldi. Daha sonra ona şekil verdi. Sonunda da onu kuruttu ve ateşte pişmiş gibi son derece sertleşip vurulduğunda ses çıkaracak hale geldi. Burada, son aşama anlatılmaktadır.
15) Cinlerin atasını da, kırmızı, lacivert ve sarı renklerin karışımı olan dumansız saf alevden yarattı.
16) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz? Bu fasılalardaki tekrar, pekiştirme, uyarma ve teşvik içindir. Her bir nimet zikredildikçe tekrarlanmıştır. Ayetteki soru azarlamak ve kınamak içindir.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ (١٧) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ (١٨) مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (١٩) بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا
يَبْغِيَانِ (٢٠) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢١) يَخْرُجُ مِنْهُمَا
اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ (٢٢) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٣) وَلَهُ
الْجَوَارِي الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (٢٤) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٢٥) كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ (٢٦) وَيَبْقَى وَجْهُ
رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (٢٧) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
(٢٨) يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي
شَأْنٍ (٢٩) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٠) سَنَفْرُغُ لَكُمْ
أَيُّهَا الثَّقَلَانِ (٣١) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٢) يَامَعْشَرَ
الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ فَانفُذُوا لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ (٣٣) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٤) يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ
فَلَا تَنتَصِرَانِ (٣٥) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٦) فَإِذَا
انشَقَّتْ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ (٣٧) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٣٨) فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنسٌ وَلَا
جَانٌّ (٣٩) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٠)

17) O, hem iki doğunun Rabbi'dir, hem de iki batının Rabbi'-dir.
18) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
19) İki denizi birbirine kavuşmak üzere salıverdi.
20) İkisi arasında bir engel vardır; birbirlerinin sınırını geçmez ler.
21) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
22) İkisinden de inci ve mercan çıkar.
23) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
24) Denizde koca dağlar gibi yükselen gemiler O'nundur.
25) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
26) Üzerindeki her şey yok olucudur.
27) Celal ve ikram sahibi Rabbinin vechi ise baki kalacaktır.
28) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
29) Göklerde ve yerde ne varsa O'ndan ister. O, her gün bir iştedir.
30) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
31) Ey ağır yükler altında bulunan iki fırka, yakında sizin hesabınıza bakacağız.
32) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
33) Ey cinn ve insan toplulukları, eğer göklerle yerin kenarlarından kaçmaya gücünüz yetiyorsa kaçın. Ama buna dair güç ve imkanınız olmadıkça kaçamazsınız ki...
34) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
35) İkinizin de üzerine ateşten yalın bir alev ve kıpkızıl bir duman salıverilir; size yardım da olunmaz.
36) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
37) Artık gök yarılıp yağ tortusunu andıran kırmızı bir gül gibi olduğu zaman...
38) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
39) İşte o gün, ne insana, ne cinne günahından sorulmaz.
40) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?

17) Yüce Allah, ay ve güneşin doğduğu ve battığı yerlerin, kış ve yaz mevsimlerinin doğuları ile batılarının yaratıcısı ve sahibidir.
18) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
19) Yanyana bulunan tatlı ve tuzlu iki denizi serbest bıraktı. Bunlar birbirleriyle karşılaştıkları halde birbirlerine karışmazlar. Ayrıca tuzlu olan deniz suyu tatlı olan nehir sularıyla birleşmediği için insanlar tatlı sudan istifade ederler.
20) İkisi arasında, Allah'ın kudretinden bir engel vardır. Karışarak biri diğerine taşkınlık etmez.
21) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
22) Sizin için topraktan hububat, yaprak ve güzel kokulu bitkiler, sudan da inci, elmas, yakut ve mercan gibi türlü süs eşyaları çıkarır.
23) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
24) Denizde yüzen dağlar gibi büyük ve yüksek gemiler onundur. Su, latif ve akıcı bir madde olduğu halde erzak, ticaret ve kazanç mallarıyla yüklü o büyük gemileri, üzerinde, bir taraftan diğer tarafa, bir bölgeden diğer bölgeye taşır.
25) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
26) Yeryüzünde insan ve diğer canlılardan ne varsa, hepsi ölüp yok olacaktır. Ölüm, fani yurttan, sevap ve ceza yurduna göç sebebidir.
27) Bir ve tek olan azametli, büyük, ihsan ve ikram sahibi olan Allah'ın yüzü, zatı baki kalır.
28) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
29) Göklerde ve yerde ne varsa, ona muhtaçtır. Dil ile veya lisan-ı hal ile, ondan yardım ve rızık isterler. Her an Yüce Allah, mahlukatın işlerinden bir iştedir. Bu işler, Yüce Allah'ın yeniden yarattığı değil, mahlukat için ortaya çıkardığı işlerdir. Çünkü kalem, kıyamete kadar olacakları yazıp kurumuştur. Yüce Allah dilediğini yüceltir, dilediğini alçaltır. Hasataya şifa verir, sıhhatliyi hasta eder.
30) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
31) Ey insan ve cin topluluğu! Kıyamet gününde amellerinizden dolayı sizi hesaba çekeceğiz. O gün sadece bununla meşgul olacağız.
32) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
33) Mahşer günü melekler mahlukatı her taraftan yedi sıra halinde kuşatacaktır. Allah'ın emir ve iradesi olmadan kimse kımıldayamayacaktır. İşte o zaman Allah şöyle der: *"Ey insan ve cin topluluğu! Allah'tan ve hükmünden kaçarak, göklerin ve yerin etrafından çıkabilirseniz çıkın ve kendinizi Allah'ın azabından kurtarın. Bir güç ve kuvvet olmadan oradan çıkamazsınız. Bunu yapmak sizin için nerede!?"* İnsan füzeler ve yeni icat edilen şeyler vasıtasıyla uzaya, ay ve diğer yıldızlara çıkabilir. Çünkü bunlar dünya göğünün altındadır. Fakat göğe yükselemez. Çünkü Allah onu korunmuş bir tavan kılmıştır.
34) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
35) Kıyamet günü kaçıp gitmek isteseniz zebaniler tarafından üzerinize kızgın ateş alevi, erimiş sarı bakır ve alevsiz duman gönderilir. Başınızın üstünden dökülür. Mutlaka geriye dönmek zorunda kalırsınız. Kendinize bir yardımcı da bulamazsınız.
36) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
37) Meleklerin inip mahlukatı her taraftan kuşatması için gök yarıldığı ve ateşin sıcağından kıpkırmızı bir gül ve bir deri gibi olduğunda...
38) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
39) O korkunç günde, insan ve cinlerin günahkarlarından hiçbirine günahı sorulmaz. Çünkü günahkarın, yüz siyahlığı, gözlerinin ağarıp körleşmesi gibi suçlu olduğunu gösteren alametleri vardır. Onlar hesaplaşma sırasında sorgulanırlar.
40) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ (٤١)
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٢) هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
الْمُجْرِمُونَ (٤٣) يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ (٤٤) فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٥) وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ
(٤٦) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٧) ذَوَاتَى أَفْنَانٍ (٤٨)
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٤٩) فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ (٥٠)
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥١) فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ
زَوْجَانِ (٥٢) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٣) مُتَّكِئِينَ عَلَى
فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ (٥٤) فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٥) فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ
يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ (٥٦) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ (٥٧) كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ (٥٨) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٥٩) هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ (٦٠)
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦١) وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ (٦٢)
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٣) مُدْهَامَّتَانِ (٦٤) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٥) فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ (٦٦) فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٦٧)

41) Suçlu-günahkarlar, simalarından tanınır da alınlarından ve ayaklarından yakalanırlar.
42) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
43) İşte bu, suçlu-günahkarların kendisini yalanladıkları cehennemdir.
44) Onlar, kendisiyle alabildiğine kaynar hale getirilmiş su arasında dönüp-dolaşırlar.
45) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
46) Rabbinin makamından korkan kimse için ise iki cennet vardır.
47) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
48) Çeşit çeşit inceliklere ve güzelliklere sahiptirler.
49) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
50) İkisinde de akmakta olan iki pınar vardır.
51) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
52) İkisinde de her meyveden iki çift vardır.
53) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
54) Astarları, ağır işlenmiş atlastan yataklar üzerinde yaslanırlar. Her iki cennetin de meyve-devşirmesi yakındır.
55) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
56) O ikisinde de bunlardan evvel ne bir insanın ne de bir cinnin asla dokunmadığı gözlerini yalnız eşlerine dikmişler vardır.
57) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
58) Sanki onlar yakut ve mercan gibidirler.
59) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
60) İyiliğin karşılığı iyilikten başkası olabilir mi?
61) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
62) O ikisinden başka, iki cennet daha vardır.
63) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
64) İkisi de alabildiğine yemyeşildirler.
65) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
66) İkisinde de suları durmaksızın fışkırıp-akan iki pınar vardır.
67) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?

41) Kıyamet günü suçlular, üzerlerinde görünen alametlerle tanınırlar. Bu alametler onları saran üzüntü ve kederdir. Melekler onları alınlarından yani perçemlerinden ve ayaklarından yakalayıp odun kırar gibi kırdıktan sonra Cehenneme atarlar.
42) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
43) Azarlamak ve kınamak için onlara, *"Bu, size haber verilip de yalanladığınız Cehennemdir. İşte o hazırdır. Girin oraya!"* denilir.
44) Suçlular, Cehennem ateşi ile, son derece sıcak su arasında şaşkın dolaşırlar. Bir defa sıcak suya, bir defa da Cehenneme doğru giderler.
45) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
46) Hesap vermek için Rabbinin huzurunda durmaktan korkan kula iki Cennet vardır. Biri oturması, biri de eşleri ve hizmetçileri için. İtaat ettiği için bir Cennet, isyanı terkettiği için de bir Cennet vardır. Cennetin ağaçları ve köşkleri birbirine bitişik ve geniş çöller gibi aralarında birini diğerinden ayıran bir boşluk olmadığı için bir tek Cennet gibidir. Genişliği, ağaçlarının çeşitliliği ve köşklerinin çokluğu sebebiyle de birçok Cennet gibidir. Ruhun ve bedenin zevk alacağı şeyleri kapsadığı için de, sanki iki Cennettir.
47) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
48) O Cennetlerde çeşitli dallara sahip ağaçlar, bitkiler ve türlü güzel, tatlı, hoş meyveler vardır.
49) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
50) Bu iki Cennetten her birinde, içimi kolay tatlı su akıtan bir çeşme vardır.
51) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
52) İkisinde de her türlü meyveden çift çift vardır. Bunlardan biri bilinen; diğeri ise mü'minlerin dünyada iken bilmedikleri bir meyvedir.
53) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
54) Takva sahipleri ebedilik cennetlerinde, örtüleri altında süslü kalın ipekten yapılmış kalın yatak ve döşemelere yaslanırlar. Bu iki Cennetin meyveleri yere yakındır. Oturan, ayakta olan ve yatan kimse onu yorulmadan, zahmet çekmeden rahatlıkla alabilir.
55) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
56) O Cennetlerde, iffetlerinden gözlerini yalnız eşlerine çeviren, başka kimseye bakmayan, kocalarından evvel onlarla, ne insanlardan ne cinlerden hiç kimse cinsi münasebette bulunmamış ve onlara dokunmamış dilberler, huriler vardır.
57) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
58) O eşler sanki, yakut saflığında ve mercan kırmızılığındadır. Topuklarının iliği elbiselerinin altından görülür.
59) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
60) Dünyada güzel iş yapanın mükafatı, ahirette kendisine güzel muamele edilmekten başka bir şey değildir.
61) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
62) Fazilet ve değerde bu iki Cennetten aşağı derecede, başka iki Cennet daha vardır. İlk iki Cennet Sabikun adı verilen takvada önde olanlar içindir. Diğer ikisi ise amel defteri sağından verilen mü'minler içindir. Sabikun'ların makamı daha yücedir.
63) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
64) Bu iki Cennet yemyeşildir.
65) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
66) O iki Cennette, cennet ehlinin evlerine, bol yağmur gibi kesilmeksizin misk, amber, kafur ve su fışkırtan iki kaynak vardır.
67) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ (٦٨) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ (٦٩) فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ (٧٠) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧١) حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ (٧٢)
فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٣) لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ
وَلَا جَانٌّ (٧٤) فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٥) مُتَّكِئِينَ
عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ (٧٦) فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (٧٧) تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ
وَالْإِكْرَامِ (٧٨)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (١) لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ (٢) خَافِضَةٌ
رَافِعَةٌ (٣) إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا (٤) وَبُسَّتِ الْجِبَالُ
بَسًّا (٥) فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا (٦) وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً (٧)
فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (٨) وَأَصْحَابُ
الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (٩) وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ
(١٠) أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ (١١) فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ (١٢)
ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ (١٣) وَقَلِيلٌ مِنَ الْآخِرِينَ (١٤) عَلَى سُرُرٍ
مَوْضُونَةٍ (١٥) مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ (١٦)

68) İkisinde de meyve, hurma ve nar vardır.
69) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
70) İçlerinde güzel huylu, güzel yüzlüler vardır.
71) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
72) Çadırlar içinde örtülerle gizlenmiş huriler vardır.
73) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
74) Bunlara onlardan önce ne bir insan dokunmuştur, ne de bir cinn.
75) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
76) Yeşil yastıklara ve güzel döşemelere yaslanırlar.
77) Şu halde Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlayabilirsiniz?
78) Celal ve ikram sahibi Rabbinin adı ne yücedir!

56- el-VAKIA SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 96 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Vakıa vuku bulduğu zaman,
2) Onun vukuunu yalanlayacak yoktur.
3) O, alçaltıcıdır, yükselticidir.
4) Yeryüzü, şiddetli bir şekilde sarsıldığı zaman;
5) Ve dağlar parça parça ufalandığı zaman,
6) Derken toz duman halinde dağılıp-savrulduğu zaman,
7) Ve sizler de üç sınıf olduğunuz zaman;
8) Ashabu'l-Meymene, nedir Ashabu'l-Meymene?
9) Ashabu'l-Meş'eme, nedir Ashabu'l-Meş'eme?
10) Es-Sabikun ise öne geçmiş öncülerdir.
11) İşte onlar yakınlaştırılmış olanlardır.
12) Naim cennetleri içindedirler.
13) Bir çoğu öncekilerdendir.
14) Birazı da sonrakilerdendir.
15) İşlenmiş tahtlar üzerindedirler.
16) Onların üzerine karşılıklı olarak yaslanmışlardır.

68) Bu Cennetlerde, her türlü meyve ve her türlü hurma ve nar vardır.
69) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
70) O Cennetlerde, ahlakı güzel, yüzleri parlak saliha kadınlar vardır.
71) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
72) Onlar örtülü güzel hurilerdir. Şeref ve itibarlarından dolayı inciden yapılmış çadırlar içerisinde örtüler içinde kalıp dışarı çıkmazlar.
73) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
74) Eşlerinden önce onlarla, ne insanlardan ne de cinlerden hiçkimse cinsi münasebette bulunmamış ve onlara dokunmamıştır.
75) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
76) Cennet yastıklarından, yeşil yastıklara yaslanırlar. Çeşitli şekillerle ve zinetlerle süslenmiş kalın döşemelere yaslanırlar.
77) Ey insan ve cin toplulukları! Allah'ın size verdiği sayılamayacak kadar çok nimetlerden hangisini yalanlıyorsunuz?
78) Azamet, ululuk, lütuf ve ihsan sahibi Yüce Allah'ın zatı, noksan sıfatlardan uzak ve münezzehtir. O'nun hayrı ve bereketi boldur.

VAKIA SURESİ

1) Kesin bir gerçek olup mutlaka kopacak olan kıyamet koptuğunda, hayal edilemiyecek kadar korkunç şeyler olacaktır.
2) O olay meydana geldiğinde, onun meydana gelişini yalanlayan bugünkü yalanlayıcılar gibi, tek bir yalancı bulunmaz. O gün herkes azabı açık açık göreceği için ona inanır.
3) Bu olay Allah'ın düşmanlarını dünyada izzetli de olsa Cehennemde alçaltır, dostlarını da dünyada zelil de olsa Cennette yükseltir.
4) Yer şiddetli bir şekilde sarsılıp çocuğun beşikte sallanması gibi sarsılıp sallandığı ve üzerinde bulunan bütün binalar, dağlar, kaleler yıkılıp yeryüzünün dümdüz hale geldiği zaman...
5) Dağlar daha önce yüksek iken, dağıtılarak savrulmuş un haline geldiği zaman...
6) Dağlar paramparça olup havada uçuşan dağınık toz haline geldiği zaman...
7) Ey insanlar! Siz, amel defteri sağından verilenler, amel defteri solundan verilenler ve önde olanlar olmak üzere üç gruba ayrılacaksınız.
8) Onlardan biri Ashab-ı Meymene'dir. Ey Muhammed! Ashab-ı Meymene'nin ne olduğunu sana ne bildirdi? Bunların kimler olduğunu, sıfatlarını ve gerçek durumunu ancak Allah bilir. Bunlar amel defteri sağ tarafından verilen Cennet ehli salih mü'minlerdir.
9) Diğeri Ashab-ı Meş'eme'dir. Ey Muhammed! Ashab-ı Meş'eme'nin ne olduğunu sana ne bildirdi? Bunların kimler olduğunu, sıfatlarını ve gerçek durumunu ancak Allah bilir. Bunlar amel defteri sol tarafından verilen Cehennem ehli kafir, müşrik, mürted ve münafıklardır.
10) Üçüncüsü Sabikun'dur. İyilikte ve hayırda önde olanlardır. Onlar nimetlere ve Cennetlere girmekte de önde gidenler olacaktır.
11) İşte onlar mukarrebundurlar. Allah'a yaklaştırılmış, onun civarında, Arş'ının gölgesinde ve ikram yurdunda olanlardır.
12) Onlar, ebedilik Cennetlerinde olup, orada nimet içinde yaşıyacaklardır.
13) Allah'a yaklaştırılmış olan Sabikun, geçmiş ümmetlerden büyük bir topluluktur.
14) Bu ümmetten de az bir topluluktur. Yani Muhammed ümmeti en hayırlı ve en çok olmasına rağmen geçmiş ümmetlerin genel olarak toplamından az olacaktır. Çünkü Muhammed'den önce bir çok nebi ve rasul gelip geçmiştir.
15) Özenle işlenmiş, altın tellerle örülmüş, inci ve yakutla parlatılmış tahtlarda, divanlarda otururlar.
16) Onlar, karşı karşıya, refah ve nimet içinde yaşayan kimselerin durumu gibi o divanlara yaslanarak otururlar. Hiç biri diğerinin arkasında olmaz. Bu durum daha neşe verici ve oturma edebine daha uygundur.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ (١٧) بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ
وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ (١٨) لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ (١٩)
وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ (٢٠) وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ (٢١)
وَحُورٌ عِينٌ (٢٢) كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ (٢٣) جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢٤) لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا (٢٥)
إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا (٢٦) وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ
الْيَمِينِ (٢٧) فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ (٢٨) وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ (٢٩)
وَظِلٍّ مَمْدُودٍ (٣٠) وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ (٣١) وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ
(٣٢) لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ (٣٣) وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ (٣٤)
إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً (٣٥) فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا (٣٦) عُرُبًا
أَتْرَابًا (٣٧) لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ (٣٨) ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ (٣٩)
وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ (٤٠) وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ
الشِّمَالِ (٤١) فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ (٤٢) وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ
(٤٣) لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ (٤٤) إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ
(٤٥) وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ (٤٦) وَكَانُوا
يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَئِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (٤٧) أَوَ
آبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (٤٨) قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ (٤٩)
لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ (٥٠)

17) Çevrelerinde ebedi kılınmış gençler dönüp-dolaşır.
18) Kaynağından testiler, ibrikler ve kadehler,
19) Ondan başları da ağrımaz ve akılları da giderilmez.
20) Arzulayıp-seçecekleri meyveler,
21) Ve canlarının çektiği kuş eti.
22) Ve iri gözlü huriler,
23) Sarmalanıp-gizlenmiş inciler misali.
24) Yaptıklarına bir karşılık olmak üzere.
25) Orada ne batıl ne de günahı gerektiren bir söz işitirler.
26) *"Selam selam"* diye bir sözden başka.
27) Ashabu'l-Yemin, nedir Ashabu'l-Yemin.
28) Dikensiz Arabistan kirazı altında,
29) Meyveleri birbirine girmiş muz ağaçları altında,
30) Yayılıp-uzanmış gölgelerde,
31) Ve sürekli akan su yanında,
32) Ve birçok meyveler arasında,
33) Ardı arkası kesilmeyen ve asla men olunmayan,
34) Yükseklere-kurulmuş döşeklerdedirler.
35) Gerçek şu ki, biz onları yeni bir inşa ile inşa edip-yarattık.
36) Onları hep bakireler olarak kıldık.
37) Eşlerine düşkün, hep bir yaşta;
38) Ashabu'l-Yemin için.
39) Bir çoğu öncekilerdendir.
40) Bir çoğu da sonrakilerdendir.
41) Ashabu'l-Şimal, nedir Ashabu'l-Şimal?
42) Hücrelere işleyen kavurucu bir sıcaklık ve kaynar bir su içerisindedirler
43) Ve kapkara bir dumandan gölgededirler.
44) O, serin de değildir, ferahlatıcı da değildir.
45) Çünkü onlar, bundan önce varlık içinde şımartılmış kimselerdi.
46) O büyük günah üzerinde de ısrar ederlerdi.
47) Ve: *"Biz ölüp toprak ve kemik olduktan sonra mı tekrar diriltileceğiz?"* derlerdi.
48) *"Önceden gelip-geçmiş atalarımız da mı?"*
49) De ki: *"Şüphesiz öncekiler de sonrakiler de."*
50) *"Bilinen bir günün belli bir vaktinde elbette toplanacaklardır."*

17) Hizmet için çevrelerinde, çocuk tazeliğinde genç delikanlılar dolaşır. Bunlar ne ölür ne de ihtiyarlarlar. Hep aynı yaştadırlar.
18) Kulpsuz, yuvarlak, büyük kadehler, kulplu, parlak, şeffaf, ibrik ve sürahilerle pınarlardan sürekli akan şarap dolu kaselerle dolaşırlar.
19) O lezzetli şarabı içmekten ne başları ağrır, ne de sarhoş olurlar. O şarabı içtiklerinden dolayı kusma ve su dökme de olmaz.
20) Cennet ehli için orada çok meyve vardır. Çokluklarından ve türlü türlü olmalarından dolayı, onlardan canlarının istediğini seçerler.
21) Canlarının çektiği ve sevdikleri şeylerden kuş eti de vardır. Yani onlar kuş eti yemeği düşünürler, hemen kızartılmış bir kuş eti gelir.
22) Bu nimetlerin yanında onlar için son derece güzel, geniş gözlü, ak tenli eşler vardır.
23) O eşler saflık ve berraklıkta kutuları veya sedefleri içerisinde bulunan el değmemiş inciler gibidir.
24) Bütün bunları onlara, dünyadaki imanlarına ve iyi amellerine karşılık olsun diye verdik.
25) Cennette kulaklarına çirkin, adi, edepsiz, batıl ve yalan söz gelmez. İşittikleri sözlerden onlara bir günah da gelmez.
26) Ancak birbirlerine söyledikleri, "selam, selam" sözünü işitirler. Bu sözlerle birbirlerine selam verir ve selamı aralarında yayarlar.
27) Ey Muhammed! Ashab-ı Yemin, amel defteri sağ tarafından verilen Cennet ehli salih mü'minlerdir.
28) Onlar, cennette dikenleri kesilmiş kiraz ağaçlarının altında otururlar. İnsanın arzu ettiği her şey anında zahmet çekmeden olur.
29) Meyveleri ağacın altından üstüne kadar tıklım tıklım dizili muz ağaçları altındadırlar.
30) Onlar, devamlı ve upuzun olan, hiç yok olmayan, güneşin asla gideremediği sürekli bir gölgeler içerisindedirler.
31) Oluksuz, kanalsız, yataksız devamlı akan, kesilmeyen sular içindedirler. Bu alem insan aklının alamayacağı bir alemdir.
32) Türlü ve çok meyveler arasındadırlar. Ülkelerinde olduğu gibi az veya mevsimlik değildir. Orada hiçbir zorluk yoktur.
33) Dünya meyvelerinin sona erip bittiği gibi bitmez, koparıldığında mutlaka yerine bir başkası gelir. Onu almak isteyene engel olunmaz.
34) Yüksek, serilmiş ve yumuşak yataklardadırlar. Yatakların yüksekliği gök ile yer arası kadardır. İkisi arası mesafe, 500 yıllık yoldur.
35) Biz Cennet kadınlarını, yeni bir yaratılışla yarattık ve onları enteresan bir şekilde eşsiz olarak genç ve güzel bir şekilde yarattık.
36) Onları bakire kılacağız. Kocaları her geldiğinde, onları bakire bulurlar.
37) Eşlerine aşık, onları sever ve onlara düşkündürler. Eşleriyle aynı yaştadırlar, yani 33 yaşındadırlar. Birbirleriyle uyum içerisindedirler.
38) O bakire kadınları Ashab-ı Yemin için yani amel defteri sağ taraftan verilenler için yaratacağız ki, Cennette onlardan faydalansınlar.
39) Ashab-ı Yemin geçmiş ümmetlerden bir topluluktur.
40) Bir o kadar topluluk ta sonradan gelen Muhammed ümmetidir. Muhammed ümmetinin sağ ehli, sabikun'dan çoktur.
41) Ey Muhammed! Ashab-ı Şimal amel defteri sol tarafından verilen Cehennem ehli kafir, müşrik, mürted ve münafıklardır.
42) Vücudun deliklerine, hücrelerine, beyine işleyen, kavurucu, ateşten sıcak bir rüzgar ve çok sıcak, kaynar bir su içindedirler.
43) Simsiyah, kapkara dumandan bir gölge içerisindedirler.
44) Bu gölge o kadar soğuktur ki, insan sıcağın şiddetine karşı onda dinlenemez. Manzarası da güzel olmadığı için neşelenemez.
45) Çünkü onlar, dünyada nimet içinde yüzüyor, istedikleri ve zevk aldıkları şeyleri yapıyorlardı. Allah'a itaat etmiyorlardı.
46) O büyük günaha, yani Allah'a ortak koşmaya devam ediyorlardı. Diğer büyük günahlarda da ısrar ediyorlardı.
47) Ahiret gününü inkar ederek: *"Bedenimiz toprak ve çürümüş kemik yığını haline geldikten sonra diriltilecek miyiz?"* diyorlardı.
48) *"Önceki babalarımız da, bedenleri çürüyüp kemikleri dağıldıktan sonra, onlar da mı diriltilip hesaba çekilecek?"*
49) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Onlardan önceki ve sonraki bütün mahlukat..."*
50) *"Allah'ın belirlediği muayyen bir zamanda, hesap günü için toplanacaklardır. O gün ne önce gelir, ne de sonraya kalır."*

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ (٥١) لَآكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ
مِنْ زَقُّومٍ (٥٢) فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (٥٣) فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ
مِنَ الْحَمِيمِ (٥٤) فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ (٥٥) هَذَا نُزُلُهُمْ
يَوْمَ الدِّينِ (٥٦) نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ (٥٧)
أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ (٥٨) أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ
(٥٩) نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (٦٠)
عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ (٦١)
وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ (٦٢) أَفَرَأَيْتُمْ مَا
تَحْرُثُونَ (٦٣) أَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ (٦٤) لَوْ
نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلَلْتُمْ تَتَفَكَّهُونَ (٦٥) إِنَّا لَمُغْرَمُونَ
(٦٦) بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (٦٧) أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي
تَشْرَبُونَ (٦٨) أَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ
(٦٩) لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ (٧٠) أَفَرَأَيْتُمُ
النَّارَ الَّتِي تُورُونَ (٧١) أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ
الْمُنْشِئُونَ (٧٢) نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ (٧٣)
فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٧٤) فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ
(٧٥) وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ (٧٦)

51) Sonra gerçekten siz, ey sapık olan yalanlayıcılar,
52) Siz elbette Zakkum ağacından yiyeceksiniz.
53) Ve o ağaçtan karınları dolduracaksınız.
54) Onun üzerine de alabildiğine kaynar sudan içeceksiniz.
55) Üstelik içtikçe susayan hasta develerin içişi gibi içeceksiniz.
56) İşte bu, onların din gününde şölenleridir.
57) Sizi biz yarattık, yine de tasdik etmeyecek misiniz?
58) Şimdi dökmekte olduğunuz meniyi gördünüz mü?
59) Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratıcı biz miyiz?
60) Sizin aranızda ölümü takdir eden biziz ve bizim önümüze geçilmiş değildir.
61) Benzerlerinizi getirip değiştirme ve sizi şimdi bilemeyeceğiniz bir şekilde inşa etme hususunda
62) Andolsun ilk inşaı-yaratmayı bildiniz. İbretle düşünmeniz gerekmez mi?
63) Şimdi ekmekte olduğunuzu gördünüz mü?
64) Onu siz mi bitiriyorsunuz, yoksa bitiren biz miyiz?
65) Dileseydik onu gerçekten bir ot kırıntısı kılardık da, siz hayret ederdiniz!
66) *"Doğrusu biz ağır bir borç altına girip-zorlandık."*
67) *"Hayır, doğrusu biz mahrum bırakıldık."*
68) Şimdi içmekte olduğunuz suyu gördünüz mü?
69) Onu, siz mi buluttan indiriyorsunuz, yoksa indiren biz miyiz?
70) Dileseydik onu acı kılardık. Peki şükretmeniz gerekmez mi?
71) Şimdi yakmakta olduğunuz ateşi gördünüz mü?
72) Onun ağacını siz mi inşa ettiniz, yoksa inşa eden-yaratan biz miyiz?
73) Biz onu hem öğüt ve hatırlatma, hem de ihtiyacı olanlara fayda kıldık.
74) O halde Rabbini o büyük ismi ile tesbih et.
75) Hayır, yıldızların yer-mevkilerine yemin ederim,
76) Şüphesiz bu, eğer bilirseniz gerçekten büyük bir yemindir.

51) *"Sonra siz, ey Mekke kafirleri! Ey hidayetten sapan, öldükten sonra dirilmeyi ve haşri inkar edenler!"*
52) *"Siz, mutlaka Cehennemin dibinde biten Zakkum ağacından yiyeceksiniz."*
53) *"Acıktığınız için, o pis ve acı ağaçtan karınlarınızı dolduracaksınız."*
54) *"Onun üzerine de son derece şiddetle kaynayan sıcak suyu içtikçe içeceksiniz."*
55) *"Kendilerindeki bir hastalıktan dolayı suya kanamayan susamış develer gibi o sıcak suyu içeceksiniz."*
56) Bu, Kıyamet günü onlara verilecek bir ziyafet, şölen ve yapılacak bir ikramdır.
57) Ey insanlar! Sizi biz, yoktan yarattık. Hala öldükten sonra dirilmeye inanmıyacak mısınız?
58) Bildirin bana, cinsel ilişki esnasında eşlerinizin rahimlerine döktüğünüz menileri...
59) O meniyi, rahimlerde düzgün bir insan olarak siz mi yaratıyorsunuz, yoksa biz mi gücümüzle onu yaratıyor ve şekil veriyoruz?
60) Hakkınızdaki ölüm hükmünü biz verdik ve o hususta hepinizi eşit kıldık. Bu hususta yüksek tabaka ile alçak tabakada olan, hükümdar ile fakir birdir. Biz önüne geçilebilecek acizlerden değiliz. Hiç bir şey bizi aciz bırakamaz. Nerede olursanız olun ecel, vaktinde sizi bulur.
61) Sizi yok edip yerinize, Allah'a karşı sizden daha itaatlı bir topluluk getirelim diye böyle yaptık. Kıyamet gününde sizi, bilmeyeceğiniz ve akıllarınızın eremeyeceği bir yaratılışla tekrar yaratmaktan da aciz değiliz. Bizim herşeye gücümüz yeter.
62) Biliyorsunuz ki Allah sizi, daha önce anılan bir şey değilken, yoktan yarattı. Sizi bir nutfe, sonra embriyon, sonra bir et parçasından yarattı. Size göz, kulak ve kalp verdi. Allah'ın sizi ilk kez yaratabildiği gibi, tekrar yaratabileceğini düşünüp ibret alsanız ya!?
63) Toprağa attığınız tohumu bana söyleyin.
64) Onu siz mi geliştirip büyütüyorsunuz da onda başak ve taneler oluyor? Yoksa bunu yapan biz miyiz? Ekini bitiren ve hububatı çıkaranın Allah olduğunu kabul ediyorsanız, ölüleri yerden çıkaracağını nasıl inkar edersiniz?!
65) İstesek o ekini, ne yemekte ne de başka bir şeyde kendisinden yaralanılamıyacak bir şekilde çerçöp haline getiririz de siz, ekinin başına gelenlerden dolayı acı ve üzüntü içinde kalakalırsınız.
66) *"Masraflarımızda borç altında kaldık. Çünkü ekinimiz yok oldu, ektiğimiz tohumda ziyan ettik."* dersiniz.
67) Hatta *"Biz, rızıktan mahrum kaldık. Tohumun bedelini zarar ettik ve ekinin bitmesinden mahrum edildik."* dersiniz.
68) Susuzluğunuzu gidermek için içtiğiniz, yeme, içme, yıkanma vb. ihtiyaçlarınızı giderdiğiniz tatlı sudan bana haber verin.
69) O suyu buluttan yağmur olarak indiren siz misiniz? Yoksa kudretimizle onu indiren biz miyiz?
70) Dileseydik onu, çok tuzlu, içilemeyecek kadar zehir gibi acı bir su yapardık. Rabbinizin size verdiği o yüce nimetlere şükretseniz ya!
71) Tutuşturmakta olduğunuz, et ve sebzelerin pişirilmesini sağlayan, yaş ağaçtan çıkardığınız o ateşi bana haber verin.
72) Onun ağacını siz mi yarattınız? Yoksa onu yoktan yaratan biz miyiz?
73) Dünyadaki ateşi, o büyük ateşi, yani Cehennem ateşini öğüt, ibret ve hatırlatıcı kıldık. Çünkü, kişi onu gördüğünde Cehennem ateşini hatırlar da Allah'tan ve azabından korkar. Cehennem ateşi, dünya ateşinin yetmiş misli büyüklüğündedir. Bir de ateşi, gerek yolcu, gerek ıssız çölde yaşayan kimseler gerekse şehirde yaşayan kimseler için bir fayda kıldık. Ateşin ne kadar önemli olduğunu herkes bilir,
74) Ey Muhammed! Müşriklerin nisbet ettiği acizlik ve noksanlıklardan Rabbini tenzih et ve de ki: *"Gücüyle bu şeyleri yaratan ve hikmetiyle onları bizim emrimize veren Allah'ı noksan sıfatlardan uzak tutarım. O'nun şanı ne yücedir! Gücü ne büyüktür."*
75) Yıldızların yerlerine, feleklerinde ve burçlarında döndükleri, doğdukları ve battıkları yerlere yemin ederim...
76) Bu büyük yemin, yücedir. Onun yüceliğini bilseydiniz, mutlaka Allah'a inanır ve rasulünden faydalanırdınız.

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ (٧٧) فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ (٧٨) لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
الْمُطَهَّرُونَ (٧٩) تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٨٠) أَفَبِهَذَا
الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ (٨١) وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ
تُكَذِّبُونَ (٨٢) فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ (٨٣) وَأَنْتُمْ حِينَئِذٍ
تَنْظُرُونَ (٨٤) وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ
(٨٥) فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ (٨٦) تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ (٨٧) فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (٨٨) فَرَوْحٌ
وَرَيْحَانٌ وَجَنَّةُ نَعِيمٍ (٨٩) وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
الْيَمِينِ (٩٠) فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (٩١) وَأَمَّا إِنْ
كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ (٩٢) فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ (٩٣)
وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ (٩٤) إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ (٩٥) فَسَبِّحْ
بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٩٦)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١)
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (٢) هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٣)

77) O, elbette pek şerefli bir okumadır.
78) Korunmuş bir kitaptadır.
79) Arınanlardan başkası ona dokunamaz.
80) Âlemlerin Rabbinden indirilmedir.
81) Şimdi bu sözü mü küçümsüyorsunuz siz?
82) Ve rızkınızı yalanlamanızdan ibaret mi kılıyorsunuz?
83) Eğer canın boğaza dayanma zamanı olmasa!
84) Ki siz o sırada bakıp-durursunuz.
85) Biz ona sizden daha yakınız; ancak görmezsiniz.
86) Eğer karşılık görmeyecekseniz,
87) Eğer doğru söylüyorsanız onu çevirsenize.
88) Eğer o yakın kılınanlardan ise,
89) Artık rahaklık, güzel kokular ve Naim cenneti vardır.
90) Ve eğer Ashabu'l-Yemin'den ise,
91) Artık selam sana Ashabu'l-Yemin'den.
92) Ve eğer o, yalanlayan sapkınlardan ise,
93) Artık kaynar sudan bir ikram vardır.
94) Ve kızgın ateşe atılma da.
95) Bu, kesin bilgi veren haktan başkası değildir.
96) O halde Rabbini o büyük ismi ile tesbih et.

57- el-HADİD SURESİ

(Medine'de inmiştir. 29 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ı tesbih etmiştir. Muhakkak ki O, Azîz'dir, Hakîm'dir.
2) Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Diriltir ve öldürür. Şüphesiz O, her şeye gücü yetendir.
3) O, Evvel'dir, Ahir'dir, Zahir'dir, Bâtın'dır. Şüphesiz O, her şeyi bilendir.

77) Muhammed'in getirdiği, üslup, belağat ve beyan bakımından eşi ve benzeri olmayan bu Kur'an değerli, şerefli ve yüce bir kitaptır.
78) Levh-i Mahfuz'da bulunan bu Kur'an, Allah katında korunmuş, batıldan, değiştirilme ve bozulmadan muhafaza edilmiş bir kitaptır.
79) O korunmuş kitaba şirk, küfür, günah, gusül ve abdestsizlik kirlerinden temizlenmiş meleklerden başka kimse dokunamaz.
80) Bu Kur'an, Âlemlerin Rabbi olan Yüce Allah'ın katından indirilmiştir. Şeytanın ona bir müdahalesi söz konusu değildir.
81) Ey kâfirler! Bu Kur'an'ı mı yalanlayıp inkar ediyorsunuz? Ey mü'minler, Kur'an'ı yalanlayanlara yumuşak mı davranıyorsunuz?
82) Rızkınızın şükrünü, *"Falanca yıldızın hareketi ile yağmur yağdı."* diyerek onu vereni yalanlayarak mı eda ediyorsunuz?
83) Öyleyse, can çekiştiren hastanın, ruhu gırtlağına geldiğinde, onu geri çevirseniz ya!
84) O zaman siz, ölmek üzere olan kimseye ve çektiği sıkıntı ve güçlüklere çaresiz bakıp duruyorsunuz.
85) Biz, ilmimiz sayesinde ölmek üzere olana sizden daha yakınız. Fakat siz bunu bilmezsiniz ve canını almak üzere gelmiş olan meleklerimizi göremezsiniz.
86) İddia ettiğiniz gibi, amellerinizin karşılığında, öldükten sonra hesaba çekilmeyecek ve ceza görmeyecek iseniz,
87) Eğer iddianızda doğru iseniz, sevdiğiniz kişinin canı gırtlağa geldiğinde bedenine geri çevirseniz ya! Bunu yapamadığınız zaman bilin ki, iş sizden başkasının, yani Allah'ın elindedir. Öyleyse O'na iman edin.
88) Ölen o kimse, eğer güzel iş yapan ve yüksek dereceler elde etmek için hayırlarda yarışanlardan ise,
89) Rabbi katında onun için rahatlık, güzel rızık ve faydalanacağı geniş bir Cennet ve içerisinde hoş kokulu, çiçekli bahçeler vardır.
90) Ölmek üzere olan o şahıs, eğer Ashab-ı Yemin'den yani kitaplarını sağ tarafından alan Cennetlik mutlu kimselerden ise,
91) Ey Muhammed! Onlardan sana selam vardır. Çünkü onlar rahat, saadet ve nimetler içerisindedirler.
92) Bu şahıs eğer, öldükten sonra dirilmeyi inkar eden, hak ve hidayetten sapanlardan ise,
93) İlk geldiklerinde onlara çekilecek ziyafet, aşırı sıcaklığından karınları eritecek olan kaynar sudur.
94) Onlar Cehennem ateşine atılacak ve onun sıcağını tadacaklardır.
95) Ey Muhammed! Bu -sana anlattığımız hayırda önde gidenlere ve mutlu kimselere verilecek mükafat ile, bedbahtlara verilecek ceza,- içinde, şek ve şüphe bulunmayan, bir gerçektir. İnkarı mümkün olmayan kesin bir şeydir.
96) Öyleyse Rabbini noksan ve kötü sıfatlardan, zalimlerin O'na isnat ettiği vasıflardan tenzih et.
(Bu ayet inice Rasulullah bunu rüküda söylememizi emretti. A'la suresi inince de onu secdede söylememizi emretti.)

HADİD SURESİ

1) Melek, insan, ağaç ve cansız varlıklardan göklerde ve yerde ne varsa hepsi ya hal diliyle ya da doğrudan doğruya dilleriyle Allah'ı her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak tesbih ve takdis ederler. Fakat siz bunun farkında değilsiniz. Şüphesiz Allah galip ve güçlü olan, her şeyi yenen, asla yenilmeyen, hüküm ve hikmet sahibidir.
2) Yüce Allah yarattıklarının maliki ve onlarda dilediği gibi tasarruf edendir. Yaratma ve mülkte ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Dilediğine hayat verir, dilediğini öldürür. Dünyada dirileri öldürür. Ahirette ise, öldükten sonra diriltme ve haşri gerçekleştirmek için ölülere hayat verir. O'nun herşeye gücü yeter. Yerde ve gökte hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz.
3) O'nun varlığının başlangıcı ve bekasının sınırı yoktur. O'ndan başka kalacak hiç bir şey yoktur. Varlığını gösteren apaçık deliller sayesinde, akıl sahipleri için zahir; gözlerin göremiyeceği, akılların, zatını kavayamıyacağı şekilde batındır. Yüce Allah, kainattaki her zerreyi bilendir. Gökte ve yerde hiçbir şey O'nun bilgisinden uzak kalmaz. (Marifetullah tabiri, bir açıdan yanlış, tehlikeli ve şaibelidir.)

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى
عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا
يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٤) لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ (٥) يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (٦) آمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا
مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ (٧) وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ (٨) هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ
رَحِيمٌ (٩) وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
وَقَاتَلَ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا
وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١٠) مَنْ ذَا
الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ
(١١)

4) O, gökleri ve yeri altı günde yaratan sonra Arş'a istiva edendir. Yere gireni, ondan çıkanı, gökten ineni ve ona yükseleni bilir. Nerede olursanız, O sizinle beraberdir. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı görendir.

5) Göklerin ve yerin mülkü yalnız O'nundur. Bütün işler de Allah'a döndürülür.

6) Geceyi gündüze katar, gündüzü de geceye katar. Şüphesiz O, göğüslerin özünü bilendir.

7) Allah'a ve Rasulü'ne iman edin. Sizi üzerine vekiller kılıp harcama yetkisi verdiği şeylerden infak edin. Artık sizden iman eden ve infak eden kimseler için büyük bir mükafat vardır.

8) Size ne oluyor ki, Rasul sizi Rabbinize iman etmeye çağırırken Allah'a iman etmiyorsunuz? Oysa O, sizden kesin bir söz almıştı. Eğer mü'min iseniz.

9) O, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarması için kuluna apaçık ayetler indirendir. Şüphesiz Allah, size karşı elbette Rauf'dur, Rahîm'dir.

10) Size ne oluyor ki Allah yolunda infak etmiyorsunuz? Oysa göklerin ve yerin mirası Allah'ındır. Sizden, fetihten önce infak eden ve savaşanlar eşit olmaz; onlar, sonradan infak eden ve savaşanlardan derece olarak daha büyüktür. Allah, her birine en güzel olanı vaadetmiştir. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

11) Kim Allah'a güzel bir ödünç verirse onu, onun için kat kat artırır ve ona değerli bir de ödül vardır.

4) Gökleri ve yeri dünya günleri ile altı günde, yani pazar gününden cuma gününe kadar yaratan O'dur. Onları altı gün kadar bir müddette yarattı. Dileseydi onları göz açıp kapayana kadar bir müddette yaratabilirdi. Bu, Yüce Allah'ın gücünü ve kudretinin sonsuzluğunu ortaya koymaktır. Bir şeye benzetme olmaksızın ve keyfiyeti belirtilmeden, azametine yakışır bir şekilde, yaratıklarından ayrı olarak yedi göklerin üstündeki Arş'a istiva etti, tahta oturdu. O, yerin içine giren yağmuru ve ölüleri, ondan çıkarılan maden, bitki vb. şeyleri, gökten inen rızık, melek, rahmet ve azabı bilir. Göğe yükselen melekleri, duaları ve salih amelleri de bilir. Yüce Allah ilmi ve kuşatmasıyla herkesle beraberdir. Çünkü tüm mahlukat bir hardal tanesi gibi O'nun önündedir. Onlar üzerinde dilediği tasarrufta bulunur. Allah nerede ve nasıl olursa olsun tüm kulların işlerini gözetleyen, küçük-büyük herşeyden haberdar olup ahirette onları hesaba çekecek olandır.
5) Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. Mülkünde ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur. Mahlukat üzerinde istediği gibi tasarruf edendir. Ahirette bütün mahlukatın işleri sadece O'na dönecektir. O, amellerinin karşılığını onlara eksiksiz bir şekilde verecektir.
6) Yüce Allah kainatta istediği gibi tasarruf eder, hikmeti ve gücüyle gece ve gündüzü döndürür. Bunlardan her birini diğerine sokar. Kışın geceyi uzatıp gündüzü eksiltir, yazın da aksini yapar. Ayrıca bunlardan birini tümü ile öbürüne dönüştürür. O zaman da biri diğerinde yok olduğu için kutuplarda olduğu gibi alt ay gündüz altı ay gece olur. O, sırları, gizli şeyleri ve kalplerden geçen niyetleri ve gizli düşünceleri bilir. Herkesin eğilimlerini ve zaaflarını dikkate alır. Bu özellikleri taşıyan zattan başkasına ibadet edilmesi caiz değildir.
7) Allah'ın bir ve Muhammed'in, O'nun kulu ve rasulü olduğunu tasdik edin. Tasarrufları konusunda Allah'ın sizi vekil kıldığı malların bir kısmını Allah yolunda harcayın. Zira o mallar gerçekte sizin değil, Allah'ındır. Çünkü onları Allah yaratmıştır. Sadık bir şekilde iman eden ve Allah rızasını elde etmek için O'nun yolunda harcama yapan kimseler için büyük bir mükafat yani Cennet vardır.
8) Allah'a iman etmemeniz konusunda hangi mazeretiniz vardır? Oysa ki Rasul kesin deliller ve kat'i hüccetlerle sizi Rabbinize ve yaratıcınıza iman etmeye çağırıyor. Allah, kendisinin varlığını gösteren delilleri göz önüne dökmek, onlara bakma imkanını sağlamak ve akıllarınıza yerleştirmek suretiyle sizden kesin söz almıştı. Sizi Adem'in belinden çıkardığı ve size, Allah'ın, Rabbiniz olduğunu, O'ndan başka ibadete layık ilahınız olmadığını bildirdiği zaman sizden söz almış. Sizi birbirinize şahit tutmuştu. İleride iman edecekseniz, hüccet ve deliller getirildiği için, şimdi imanın en uygun zamanıdır. O halde imana koşun, sakın bu işi ağırdan almayın.
9) İfadesinde mucize, hükümlerinde açık olan Yüce Kur'an'ı ve birçok mucizeleri Muhammed'e indiren O'dur. Size, cehalet ve inkar karanlıklarından ilim ve iman nuruna çıkarmak için Kur'an'ı indirdi. Kuşkusuz Allah size karşı çok merhametli, çok şefkatlidir. Zira sizin doğru yolu bulmanız için, size gösterdiği akli delillerle yetinmeyip kitaplar indirdi., nebi ve rasuller gönderdi.
10) Sizi, Allah yolunda ve Rabbinize yaklaşmanızı sağlayacak hususlarda harcamaktan alıkoyan nedir? Oysa siz ölecek ve mallarınızı geride varislerinize miras bırakacaksınız. Bıraktığınız o mallar sonuçta Allah'a dönecektir. Onları, Allah'a itaat uğrunda harcasanız ya!! Hudeybiye barışından veya Mekke'nin fethinden önce, malını Allah yolunda harcayıp Rasulullah'la birlikte düşmana karşı savaşan ile barış veya fetihten sonra Allah yolunda malını harcayan ve savaşan kimse fazilette eşit olmaz. Çünkü bundan önce müslümanlar sıkıntı içindeydiler. Mekke'nin fethinden sonra bir çok grup müslüman oldu, İslam güçlendi. Onların mükafatı, Mekke fethinden sonra Allah yolunda malını harcayan ve Allah'ın dinini yüceltmek için savaşanlardan daha büyük ve mevkileri daha yüksektir. Gerek fetihten önce iman edip malını harcayan, gerekse fetihten sonra iman edip malını harcayanlardan her birine, dereceleri farklı olmakla birlikte, Allah Cennet vadetmiştir. Allah, yaptıklarınızı bilen, niyetleriniz ve sırlarınızdan haberdar olan ve onların karşılığını size verecek olandır.
11) Kim Allah'a güzel bir borç, ödünç verirse... Yani kim, Allah rızası için O'nun yolunda malının bir kısmını harcarsa, Allah onun harcamasının karşılığını kat kat verir. Bununla beraber onun için değerli, güzel, büyük bir ödül, mükafat yani Cennet vardır.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢) يَوْمَ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انْظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِنْ
نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُمْ
بِسُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ
(١٣) يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغَرُورُ (١٤) فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ
مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوَاكُمُ النَّارُ هِيَ
مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٥) أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ
تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا
كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ
قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (١٦) اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ
(١٧) إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ (١٨)

12) O gün mü'min erkeklerle mü'min kadınları, ışıkları önlerinde ve sağlarında koşarken görürsün. Bugün müjdeniz -orada daimi kalıcılar olmak üzere- altlarından nehirler akan cennetlerdir. İşte büyük kurtuluş budur.

13) O gün, münafık erkekler ve kadınlar, iman edenlere derler ki: *"Bize bir bakın, sizin ışığınızdan yararlanalım." "Arkanıza dönün de bir nur arayın."* denilir. Aralarına, içinde rahmet, dışında azap olan kapılı bir sur çekilir.

14) Onlara: *"Biz sizinle birlikte değil miydik?"* diye seslenirler. Derler ki: *"Evet, ama siz -Allah'ın emri gelinceye kadar- kendinizi fitneye düşürdünüz, bekleyip durdunuz, kuşkulara kapıldınız, kuruntular da sizi aldattı. O çok aldatıcı da sizi Allah'a karşı aldatıp-durdu."*

15) Artık bugün sizden de fidye alınmaz, küfürde ısrar edenlerden de. Varacağınız yer ateştir. Veliniz odur. Ne kötü bir dönüştür.

16) İman edenlerin, Allah'ın zikrine ve haktan inene kalplerinin ürpermesi ve daha önce kendilerine kitap verildiği halde uzun zaman geçince kalpleri katılaşan ve çoğu fasık olan kimseler gibi olmama zamanı gelmedi mi?

17) Bilin ki gerçekten Allah, ölümünden sonra yeryüzüne hayat verir. Şüphesiz biz, ayetleri iyice açıkladık size. Belki aklınızı kullanırsınız.

18) Doğrusu sadaka veren erkekler ve kadınlar ile Allah'a güzel bir ödünç verenler, onlar için kat kat artırılır. Onlara değerli bir ödül de vardır.

12) O günü hatırla ki, mü'min erkek ve kadınların nurlarının, sırat üzerinde aydınlanmaları için önlerinde ve her taraflarında parladığını görürsün. O gün mü'minlerin yüzleri de, gece karanlığındaki ayın parlaklığı gibi parlar. Onları karşılayıp içeri almaya hazırlanan melekler onlara şöyle der: *"Bugün, ebedilik ve Naim Cennetleri ile sevinin. Orada köşklerinizin ve ağaçlarınızın altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan oluksuz ve kanalsız Cennet nehirleri akar. Orada ebedi kalacaksınız. Orada ölüm yoktur."* İşte bu öyle bir kazançtır ki, ondan öte kazanç yoktur. Çünkü bu, ebedi mutluluk sebebidir. Her birinin nuru, iman derecesine göre olup, birbirinden farklıdır. Öyleleri vardır ki, nuru ayağının önünü aydınlatır. Öylesi de vardır ki, nuru bir yanar bir söner.
13) O gün münafık erkeklerle münafık kadınlar, mü'minlere: *"Bizi azıcık bekleyin de nurunuzdan biraz aydınlanalım."* derler. Mü'minler alay edip eğlenerek: *"Dünyaya dönün. Bu nurları oralarda arayın. Nurun kaynağı dünyada Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde yapılan hayırlı işlerdir."* derler. Adamlar gerilerine dönerler ama hiç bir şey bulamazlar. Mü'minlerle münafıklar arasına, tek kapılı yüksek bir sur çekilir. Bu, cennet ehli ile cehennem ehli arasında bir engel teşkil eder. Mü'minlerin kaldığı tarafı teşkil eden iç yüzünde rahmet, yani cennet vardır. Kafirlerin ve münafıkların kaldığı tarafı teşkil eden dış yüzünde ise azap yani cehennem vardır.
14) Münafıklar mü'minlere şöyle seslenir: *"Dünyada sizinle beraber değil miydik? Sizin gibi namaz kılmıyor ve sizin gibi oruç tutmuyor muyduk? Cumaya ve cemaatlere gelmiyor muyduk? Sizinle birlikte savaşmıyor muyduk?"* Mü'minler onlara der ki: *"Evet, görünüşte bizimle idiniz. Fakat münafıklık yaparak kendinizi helak ettiniz. İslam'dan ve müslümanlardan nefret ettiniz. Mü'minlerin başına musibetler gelmesini, yenilmelerini, böylece tekrar eski günlerinize dönmeyi beklediniz. İslam'ın doğruluğu, getirdiği ilkelerin gerçekliği, müjde ve tehdit eden Allah'ın verdiği haberlerin aslının olup olmadığı hususunda devamlı şüphe içinde oldunuz ve İslam'ın üstünlük kazanamayacağı yolundaki boş kuruntular sizi aldattı. Neticede size ölüm geldi ve hilekar şeytan, "Allah affedicidir, kerimdir, günah işleseniz de size azap etmez." diyerek sizi aldattı."*
15) Ey münafıklar topluluğu! O zor günde sizden ne bir bedel, ne de bir fidye kabul edilir. Dünya dolusu altın verseniz yine de kabul edilmez. Allah'ı ve ayetlerini inkar eden kafirlerden de kabul edilmez. Makamınız, sürekli barınağınız ve ikametgahınız cehennem ateşidir. Sizi kucaklayacak olan, bağrına basacak olan yer orasıdır. Cehennem yardımcınız ve dayanağınızdır. Ondan başka hiçbir yardımcınız yoktur. Cehennem dönüp varılacak ne kötü bir yerdir. Ne mutlu cehennem ateşinden korunanlara!
16) İnen Kur'an ayetleri sonucunda Allah'ın öğütleri için mü'minlerin kalplerinin yumuşaması ve incelmesi zamanı hala gelmedi mi? Onlar daha önce Allah'ın kendilerine Tevrat ve İncil'i verdiği yahudi ve hristiyanlar gibi olmasınlar. Onlarla rasulleri arasında zaman uzadı da dünyaya meylettiler, haham ve rahiplerini rab edindiler, Kitabın öğütlerinden yüz çevirdiler. Kalpleri iyilik ve itaat için hiçbir tepki göstermeyecek şekilde katılaştı. Taş gibi oldu veya taştan daha da katı hale geldi. Ehli kitabın çoğu Allah'a itaatten çıkmışlar ve aşırı derecede kalpleri katılaştığı için, dinlerinin ilke ve öğretilerini terketmişlerdir. Ey mü'minler! Sakın sizler de onlar gibi olmayın.
17) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Bilin ki Allah, çoraklaşıp kurumuş yeri yağmurla diriltir. Daha önce kupkuru iken ondan bitkiler çıkarır. Aynı şekilde Allah, daha önce kalpleri katı iken onları zikirle ve öğütle yumuşatır ve itaatkar hale getirir. Ölü kalplere de ilim ve hikmetle hayat verir. Birliğimizi ve gücümüzün sonsuzluğunu gösteren delilleri size açıkladık ki, Allah'ın Kur'an'da indirdiklerini düşünüp nefislerinizi yozlaşmaktan ve helak olmaktan koruyasınız.
18) Allah rızası için, gösterişe ve şöhret kazanma arzusuna kapılmaksızın, başa kakmadan ve eziyet etmeden fakirlere ihsanda bulunan ve gönül hoşluğu ile, iyilik yapan, karşılığını ahirette almak üzere Allah için malını harcayan erkek ve kadınlar var ya, onların sevapları, bire karşı on, yedi yüz hatta daha fazla yazılarak kat kat verilir. Ayrıca onlar için ahirette bolca güzel sevap yani cennet vardır.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُوْلَئِكَ هُمْ الصِّدِّيقُونَ
وَالشُّهَدَاءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ (١٩) اعْلَمُوا
أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ
وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ
نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ
عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ (٢٠) سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ
آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢١) مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي
الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا
إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٢٢) لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا
فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ
فَخُورٍ (٢٣) الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ
يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٢٤)

19) Allah'a ve rasullerine iman edenler, işte Rableri katında sıddıklar ve şehidler onlardır. Ödülleri ve nurları vardır. Küfürde ısrar edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince; işte onlar cehennem halkıdır.

20) Bilin ki dünya hayatı ancak bir oyun, bir eğlence, bir süs, aranızda bir övünme, mal ve çocuklarda bir çoğalma tutkusudur. Bir yağmur örneği gibi; onun bitirdiği ekin, ekicilerin hoşuna gider. Sonra gürleşir, bir de bakarsın ki sapsarı kesilmiş. Sonra bir çer-çöp oluvermiştir. Ahirette ise şiddetli bir azab, ayrıca Allah'tan bir mağfiret ve bir hoşnutluk vardır. Dünya hayatı aldatıcı bir yararlanmadan başka bir şey değildir.

21) Rabbinizden bir mağfirete, Allah'a ve rasullerine iman edenler için hazırlanmış, genişliği yer ile göğün genişliği gibi olan bir cennet için yarışın. İşte bu, Allah'ın dilediğine verdiği lütfudur. Şüphesiz Allah büyük bir lütuf sahibidir.

22) Yeryüzünde ve kendinizde meydana gelen herhangi bir musibet yoktur ki, biz onu yaratmadan önce, bir kitapta olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a çok kolaydır.

23) Elinizden çıkana üzülmemeniz ve Allah'ın size verdiklerine karşı şımarmamanız için. Şüphesiz Allah, büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez,

24) Ki, cimrilik ederler ve insanlara cimriliği emrederler. Her kim yüz çevirirse, şüphesiz Allah, O, Ğaniyy'dir, Hamîd'dir.

19) Allah'ın varlığını ve birliğini tasdik eden, yalnızca O'na ibadet edip O'na hiç bir şeyi şirk, ortak koşmayan, rasullerine ve Allah'tan getirdiklerine şeksiz şüphesiz, tereddütsüz ve kesin bir şekilde iman eden ve bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler var ya, işte bu sıfatları taşıyanlar, en yüksek mertebeleri birlikte elde edenler yani özü sözü doğru olan sıddıklık ve Allah yolunda şehitlik derecelerini kazananlardır. Ahirette bolca sevapları ve önlerinde ve sağ taraflarında yansıyan nurları vardır. Allah'ın birliğini inkar edip ayetlerini bile bile yalanlayanlar... İşte onlar, Cehennemde ebedi kalacak olanlardır.
20) Ey iman edenler! Bilin ki, bu dünya hayatı çocukların oyun oynayarak kendilerini yordukları gibi, insanların kendilerini yorduğu oyundan başka bir şey değildir. Bu dünya hayatı, insanı ahiretten ve Allah'a itaatten alıkoyan bir oyalanma; güzel giyim, kıymetli binek ve yüksek evler gibi, cahillerin komplekslerini tatmin ettiği birer geçici süs aracı, soy sop, mal ve çocuklarla övünme rekabetidir. Dünya hayatının durumu, bir yere bolca yağan yağmura benzer ki, onun bitirdiği bitki ziraatçıların hoşuna gider. Ne var ki yeşerip gelişmiş olan o bitki, sonra sararıp kurur. Artık ufalanır ve rüzgarın savuracağı kırıntı haline gelir. İşte dünya hayatının sonu da böyledir. Asıl mutluluk ahiret mutluluğudur. Ahiretteki karşılık ise, ya kafirler için şiddetli azap veya itaat edenler için, Allah'tan bir bağış ve hoşnutluktur. Değersizliği ve hızla geçmesi bakımından, dünya hayatı, faydası az, geçici bir metadan başka bir şey değildir. Ona ancak cahiller ve gafiller aldanır. Mü'min kişi ise dünya metaını Allah yolunda harcayarak ahiret mutluluğunu elde eder.
21) Ey iman edenler! Rabbiniz tarafından bağışlanmanızı gerektiren iyi amelleri işlemede birbirinizle yarışın. Genişliği, toplam olarak yedi yerle birlikte yedi gök kadar olan geniş Cennete koşun. Kuşkusuz Cennetin uzunluğu genişliğinden fazladır. Allah o Cenneti, kendisine ve rasullerine inanan ve tasdik edenler için hazırlamıştır. Bu va'dedilen bağışlanma ve Cennet, Allah'ın büyük lütfudur. Onu kullarından dilediğine, mecbur olmadan bir ikram olarak verir. Allah, büyük lütuf ve ihsan sahibidir. Allah, irade-i cüziyesini hayırlı yönde kullananlara hayrın kapılarını açar, ona hidayeti ve hidayet üzere kalmayı nasip eder. Ahirette de onu cennete yerleştirir.
22) Yer yüzünde meydana gelen kıtlık, deprem, ekinlere gelen afet, meyvelerin az olması ve vücutlarınızda meydana gelen hastalık, ağrı, fakirlik ve çoluk-çocuğun ölümü gibi, uğradığınız hiç bir musibet yoktur ki, biz onu yaratıp meydana getirmeden önce ezelde takdir edilmiş olmasın ve olaya dönüşmeden önce Levh-i Mahfuz'da yazılı bulunmasın. Yüce Allah, Arş'ı su üzerinde iken, gökleri ve yeri yaratmadan ellibin sene önce her şeyin kaderini yazmıştır. Çokluğuna rağmen bunları yapmak, her ne kadar kullara zor ve imkansız gelse de, Allah'a kolay ve basittir. Çünkü Allah olmuş ve olacak her şeyi bilen, her şeyi takdir eden, her şeyi yaratan, izni ve iradesi olmadıkça bir yaprak dahi kıpırdamayan, güçlü, kuvvetli ve yüce bir varlıktır. Hiç bir şey O'nu aciz bırakamaz. Allah insanın işini, rızkını, ecelini, cennetlik veya cehennemlik olduğunu kısacası herşeyini bilmiş ve yazmıştır. Adaleti gereği bunu insana bildirmemiştir. Allah'ın bilmesi tesir etmesi, yönlendirmesi, istemediği şeyleri yaptırması demek değildir. Allah adildir, kimseye zerre kadar zulmetmez.
23) Yüce Allah bütün bunları Levh-i Mahfuz'da yazdı ki, dünya nimetlerinden elde edemedikleriniz için ümitsizliğe düşüp üzülmeyesiniz ve Allah'ın size verdiği dünya nimeti ve süsüyle de sevinip şımarmayasınız. Mü'min, musibeti sabır, ganimeti de şükürle karşılar. Allah, dünya nimetlerinden kendisine lutfettiği şeyler sebebiyle insanlara karşı öğünen ve kibirli ve gururlu davranan hiç kimseyi sevmez.
24) Onlar, Allah yolunda harcama hususunda cimrice davranan, bununla yetinmeyip insanlara da cimriliği emreden ve onları tutuculuğa teşvik edenlerdir. Kim, Allah yolunda harcamadan, iman ve itaatten yüz çevirirse, bilinmelidir ki, Allah'ın onun harcamasına, iman ve itaatına ihtiyacı yoktur. Allah zengindir, kimseye muhtaç değildir. Çünkü O'nun zenginliği kendinden kaynaklanır, başkasından almaz. O, zatında ve sıfatlarında övgüye layıktır. Şükretmemek O'na zarar vermez. İtaat edenlerin itaatının da O'na bir yararı yoktur. O, celal ile cemali ile, kullarına verdiği nimetlerle ve ayrıcalıkla övgüye layıktır

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (٢٥) وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ
مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ (٢٦) ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي
قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا
كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ
رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ (٢٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا
بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا
تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٨) لِئَلَّا يَعْلَمَ
أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٢٩)

25) Hiç şüphesiz ki biz rasullerimizi apaçık delillerle gönderdik ve insanlar adaleti ayakta tutsunlar diye, onlarla birlikte kitabı ve mizanı indirdik. Ayrıca kendisinde hem çetin bir güç, hem de insanlar için faydalar bulunan demiri de indirdik. Allah, kendisine ve rasullerine gayb ile kimlerin yardım edeceğini bilsin diye. Şüphesiz Allah Kaviyy'dir, Azîz'dir.

26) Hiç şüphesiz Nuh'u ve İbrahim'i gönderdik. Onların soylarına nübüvveti ve kitabı verdik. Aralarında kimisi hidayet bulmuştu, bir çoğu da fasık olanlardı.

27) Sonra onların izleri üzere rasullerimizi birbiri ardınca gönderdik. Arakalarından da Meryem oğlu İsa'yı gönderdik; ona İncil'i verdik ve onu izleyenlerin kalplerine bir şefkat ve merhamet koyduk. Allah'ın rızasını kazanmak için türettikleri fakat gereği gibi uymadıkları ruhbanlığı onlara gerekli kılmadık. Bununla birlikte onlardan iman edenlere ödüllerini verdik, onlardan bir çoğu da fasıklardır.

28) Ey iman edenler, Allah'tan sakının ve Rasulüne iman edin ki rahmetinden size iki pay versin, sizin için aydınlığıyla yürüyeceğiniz bir nur versin ve size mağfiret etsin. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

29) Böylece Kitap Ehli, Allah'ın lütfundan hiçbir şeye nail olamayacaklarını ve lütfun muhakkak Allah'ın elinde olduğunu, onu dilediğine verdiğini bilsin. Şüphesiz Allah büyük lütuf sahibidir.

25) Andolsun ki, rasullerimizi kesin delil ve açık mucizelerle göndermiştik. Onlarla birlikte insanlığı saadete götüren inanç ve ibadet esasları, yasalar, hükümler, öğütler içeren semavi kitaplar gönderdik. Mizanı, teraziyi, insanların arasında kendisiyle hükmedilen kanunu indirdik ki, insanlar, muamelelerinde hak ve adaletle iş görsünler. Biz demiri de indirdik. Yani onu da yarattık ki, mü'minler düşmanlarına karşı onu kullanarak savaşsınlar. Allah'ın dinini yüceltmek için yapacakları cihadda ondan yararlansınlar. Demirden yapacakları silahları kullanmak suretiyle Allah, melek ve ölüm ötesi yaşam gibi henüz gözleriyle görmedikleri gerçekler uğruna verecekleri mücadeleler böylece ortaya çıksın. Şüphesiz Allah güçlü ve kuvvetlidir. Asla mağlup edilemez.
(Kuşkusuz Allah, düşmanlarından bizzat kendisi intikam alabilir. Üstündür, mağlup edilemez. O kendi gücü ve kuvveti sayesinde, hiçbir kimseye muhtaç olmaz. O'nun kullarının desteğini istemesinin sebebi onunla kullarının kulluk görevlerini yapmalarıdır. Cihadı, sadece, insanları birbirleriyle imtihan etmek, takva sahibi mü'minlerin sevaplarının daha çok artması için meşru kılmıştır. Demirde büyük bir güç vardır. Zırh, mızrak, kalkan, tank ve benzeri savaş araçları demirden yapılır. İnsanoğlunun tarih boyunca hayatın hemen her alanında kullandığı araç, makina ve ekipman demir vb. madenlerden yapılır. Demirin araç olarak kullanılmadığı sanat pek azdır.)
26) Andolsun ki, insanların ikinci atası Nuh'u ve rasullerin atası İbrahim'i rasul olarak gönderdik ve onların nesillerine rasullük verdik. Nitekim onların soyuna dört büyük kitabı yani Tevrat'ı, Zebur'u, İncil'i ve Kur'an'ı indirdik. Nuh ve İbrahim'in soyundan, Allah ve rasullerine iman ederek doğru yolu bulanlar vardır. Çoğu ise, Allah'a ve rasullerine isyan edip itaatten ve doğru yoldan çıkmışlardır.
27) Sonra onların ardından, değerli rasullerimizi, Musa'yı, İlyas'ı, Davud'u, Süleyman'ı, Yunus'u ve diğerlerini peşpeşe gönderdik. Onların ardından da Meryem oğlu İsa'yı gönderdik. O, İsrailoğullarından gönderilen rasullerin sonuncusudur. Ona, içinde Muhammed'in geleceğine dair müjde bulunan İncil'i indirdik. Onun peşinden giden Havarilerin kalplerine şefkat ve merhamet yerleştirdik. Keşişlerin ve rahiplerin kendiliklerinden icat ettikleri ruhbaniyete, kadınlardan ve dünyevi isteklerden uzak durma ve manastırlara kapanmaya gelince, onu onlara biz, ne farz kıldık, ne de emrettik, onu Allah'ın rızasını kazanmak amacıyla kendiliklerinden icat ettiler. Biz onlara sadece, Allah'ın razı olduğu ve istediği şeyi yapmalarını emrettik. Zaten kendiliklerinden icat ettikleri rahipliğin hakkını da yerine getiremediler ve gerektiği gibi ona devam edemediler. Bu ümmetin ruhbanlığı Allah yolunda cihad etmektir. İsa'ya tabi olanlardan, sözlerinde durup şirk ve küfürden uzaklaşarak Muhammed'e iman eden salih kimselere sevaplarını kat kat verdik. Hristiyanlardan çoğu da namaz, oruç, zekât, hac gibi şeyleri yerine getirmeyerek itaat sınırından çıkıp Allah'ın haram kıldığı şeyleri yapmakta, tahrif edilmiş kitaba bağlanmaktadırlar. İsa'ya "Allah'ın oğlu" demekte, domuz eti yemekte, Allah adına suç ve günahları affetmeye kalkışmakta, papanın masum olduğuna inanmaktadırlar. Onlara ahiret gününde ecir, ödül, mükafat ve sevap yoktur. Onları sadece azap beklemektedir.
28) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyen ehli kitap! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakının. Rasulünün getirdiklerine iman etmede sebat gösterin. Muhammed gelmeden önceki rasulünüze, sonra da Muhammed'e ve getirdiği Kur'an'a iman ederseniz Allah size iki kat rahmet verir. Sizi İslam hidayeti üzere yaşatır. Ahirette size, sayesinde sırat üzerinde yürüyeceğiniz bir nur verir, geçmiş günahlarınızı bağışlar. Allah'ın mağfireti büyük, rahmeti geniştir. Şüphesiz Allah, tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.
29) Bunu vurgulu bir şekilde anlattık ki ehl-i kitap, Allah'ın lütfunu kendilerine tahsis edemiyeceklerini ve risaleti kendi tekellerine almalarının mümkün olmadığını, Allah'ın lütfu üzerinde herhangi bir denetim yetkisine sahip olmadıklarını anlasın. Risalet, hidayet ve imanın Allah'ın elinde olduğunu, onu kullarından dilediğine vereceğini bilsinler. Allah'ın lütuf ve ihsanı boldur.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي
إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ (١)
الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ
أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ
الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ (٢) وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ
مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَتَمَاسَّا ذَلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٣)
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّا
فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٤)
إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ
مُهِينٌ (٥) يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا
أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ (٦)

58- el-MÜCADELE SURESİ

(Medine'de inmiştir. 22 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Eşi hakkında seninle tartışan ve Allah'a şikayette bulunanın sözünü Allah elbette duydu. Allah konuşmanızı duyuyordu. Şüphesiz Allah Semî'dir, Basîr'dir.

2) Sizden hanımlarına zıhar yapanların eşleri onların anneleri değildir. Anneleri yalnızca kendilerini doğuranlardır. Onlar elbette çirkin bir söz ve yalan söylüyorlar. Şüphesiz Allah, elbette Afuvv'dur, Ğafûr'dur.

3) Hanımlarına zıhar yapıp sonra da o söylediklerinden dönenlerin, birbirleriyle temas etmeden evvel bir köleyi azad etmeleri gerekir. İşte size bununla öğüt verilmektedir. Muhakkak ki Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

4) Ama kim bulamazsa, o halde birbirleriyle temas etmeden önce aralıksız iki ay oruç tutmalıdır. Kim güç yetiremezse, o zaman altmış yoksul doyurmalıdır. Bu, Allah'a ve Rasulü'ne iman etmeniz içindir. Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Kâfirlere ise can yakıcı bir azap vardır.

5) Allah'a ve Rasulü'ne karşı baş kaldıranlar, kendilerinden öncekilerin alçaltılması gibi gerçekten alçaltılmışlardır. Oysa biz gerçekten apaçık ayetler indirdik. Kâfirler için alçaltıcı bir azab vardır.

6) Allah, hepsini diriltileceği gün, onlara neler yapacağını haber verecektir. Allah, onları saymış; onlar ise onu unutmuşlardır. Şüphesiz Allah her şeye şahid olandır.

MÜCADELE SURESİ

1) Ey Muhammed! Kocası Evs b. Samit hakkında seninle tartışıp onun durumu hakkında soru soran Havle binti Salebe'nin sözünü Allah elbette işitmiş, duasını kabul etmiştir. O kadın kocasının kendisine zıhar yapması sonucu sıkıntıdan, yalnızlığından, yaşlılığından, yoksulluğundan ve küçük çocuklarının perişanlığından kurtarılması için Allah'a yalvarıp yakarmaktadır. Eğer bu çocukları babalarının yanına verirlerse mahvolacaklar, eğer kadının yanına verirlerse aç kalacaklar. Yüce Allah sözünüzü ve karşılıklı konuşmanızı, kadının sana zıharın hükmü hakkında söylediklerini, senin de bu konuda hüküm gelmediği için ona verdiğin cevabı işitir. Kuşkusuz Allah, kendisine yalvarıp yakaran dostalarını işiten, dualarına icabet eden ve kulların gizli açık tüm yaptıklarını görendir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.

2) Eşlerine, onları, anneleri gibi kendilerine haram kılmak maksadıyla *"Sen bana annemin sırtı gibisin."* diyenler bilsinler ki o kadınlar gerçekte onların anneleri değil, sadece eşleridir. Onların anaları ancak kendilerini doğuran kadınlardır. Şüphesiz o zıhar yapanlar çirkin bir söz söylüyorlar. Örf te, gerçek te, şeriat ta onu hoş görmez. O yalan ve iftiradır. Bu yüzden hemen Allah'a yönelin, yaptıklarınızdan pişman olup tevbe edin. Kuşkusuz Yüce Allah, tevbe edip kendine dönen kullarınıi çok affedici ve çok bağışlayıcıdır.

3) Eşlerini annelerine benzeterek onlarla zıhar yapan, sonra dediklerinden dönerek yaptıklarına pişman olanlar ve eşlerinin kendilerine iade edilmesini isteyenler var ya, eşleriyle oynaşma yapmadan ve onlarla cinsel ilişkiye girmeden önce bir köle veya cariyeyi hürriyetine kavuşturmaları gerekir. Elde köle olmadığı için ya da pahalı olduğu için köle bulamayanlar, bunun yerine aralıksız iki ay oruç tutmak zorundadırlar. Ciddi mazerete binaen bunu yapmaya gücü yetmeyenlerin altmış yoksula yemek vermeleri gerekir. Bu, Allah'ın, zıhar yapanlar hakkındaki hükmüdür. Mü'minler bundan öğüt alsınlar diye bu hükmü verdi ki, zıharı bırakasınız ve ona dönmeyesiniz. Allah işlerin içini ve dışını bilen ve size onların karşılığını verendir. Öyleyse, sizin için koymuş olduğu hükümlere uymaya devam edin.

4) Zıhara dair açıkladığımız bu hükümler, kanunları ile amel etme hususunda Allah'ı ve Rasul'ünü tasdik etmeniz ve Cahiliyye kanunlarına göre amel işlemeye devam etmemeniz içindir. Bunlar Allah'ın emirleri ve koyduğu sınırlardır. Onları aşmayın. Bu kanunları dilleriyle olmasa dahi amelleriyle inkar edip yalanlayanlar için elem ve acı verici bir azap vardır.

(Bugün maalesef bu hükümler, bir çok müslüman tarafından yeterince bilinmemekte, İslam ülkeleri denilen memleketlerin çoğu tarafından pratikte uygulanmamaktadır.)

5) Allah ve Rasulü'nün emrine muhalefet edip onlara düşmanlık edenler var ya, işte onlar dünya ve ahirette rezil edileceklerdir. Onlar, kendilerinden önce Allah ve Rasulü'ne muhalefet ettikleri için zillete düşürülüp alçaltılan kafir ve münafıkların yardımsız bırakıldıkları gibi, yardımsız bırakılıp alçaltılacaklardır. Oysa biz, Rasulün ve Kur'an'ın hak olduğuna dair apaçık ayetler indirmiştik. Helaller ve haramlar, farzlar ve hükümler o ayetlerde vardır. Ayetleri inkar edip onlarla amel etmeyen kafirler için, ahiret gününde alçaltıcı ve onurlarını kırıcı, şiddetli ve ebedi bir azap vardır.

(Bu ayet Ahzab (Hendek) savaşında, Rasulullah'ın aleyhine birleşip toplanmak isteyen Mekke kafirleri ile çeşitli Arap kabilelerinden oluşan müşrikler koalisyonu hakkında inmiştir. Onların mü'minlere galip gelemiyeceği müjdesi verilmektedir.

6) Yüce Allah'ın, bütün suçluları bir tek yerde toplayacağı o korkunç günü hatırla. O gün, Allah onlara, dünyada işledikleri suç ve günahları haber verecektir. Hesap ve ceza olmadığına inandıkları için onlar o suçları unutmuşken, Allah onları amel defterlerinde zaptetmiş ve aleyhlerinde kullanmak üzere korumuştur. Yüce Allah herşeyden haberdar ve herşeyi görmektedir. Hiçbir şey O'na galip ve gizli kalmaz. O, ahiret gününde herkese dünyada iken yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.

أَلَمْ تَرَى أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا
هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ
أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (٧) أَلَمْ تَرَى إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنْ
النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ
يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا
نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٨) يَاأَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٩) إِنَّمَا النَّجْوَى مِنْ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ
الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ
فَلْيَتَوَكَّلْ الْمُؤْمِنُونَ (١٠) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ
تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحْ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا
قِيلَ انشُزُوا فَانشُزُوا يَرْفَعْ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ
أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (١١)

7) Göklerdeki ve yerdeki şeyleri Allah'ın gerçekten bildiğini görmüyor musun? Fısıldaşan üç kişi olmaz ki dördüncüleri O olmasın; beşin altıncısı da mutlaka O'dur. Bundan az veya çok olsun, her nerede olsalar mutlaka O, kendileriyle birliktedir. Sonra kıyamet günü yaptıklarını kendilerine haber verecektir. Şüphesiz Allah her şeyi en iyi bilendir.

8) Fısıldaşmaları yasaklanan, sonra yasaklandıkları şeye dönen; günah, düşmanlık ve Rasul'e isyanı fısıldaşan kimseleri görmedin mi? Sana geldikleri zaman, Allah'ın selamlamadığı biçimde selamlıyorlar seni. Ve kendi kendilerine: *"Söylediklerimiz dolayısıyla Allah bize azab etse ya."* diyorlar. Onlara cehennem yeter. Oraya gireceklerdir. Artık o, ne kötü bir gidiş yeridir.

9) Ey iman edenler, fısıldaştığınız zaman bundan böyle günahı, düşmanlığı ve Rasul'e isyanı fısıldaşmayın, iyiliği ve takvayı fısıldaşın ve ancak huzurunda toplanacağınız Allah'tan sakının.

10) Fısıltı ancak iman edenleri kederlendirmek için şeytandandır. Oysa Allah'ın izni olmaksızın o, onlara hiçbir şeyle zarar veremez. O halde mü'minler yalnızca Allah'a tevekkül etsinler.

11) Ey iman edenler, toplantı yerlerinde size *"Yer açın!"* denildiğinde yer açın ki, Allah da size genişlik versin. *"Kalkın!"* denilince de kalkıverin ki Allah sizden iman edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle yükseltsin. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

7) Ey akıl sahipleri! Bilmiyor musunuz ki, Allah, kainattaki her zerreden haberdardır. Yerde ve gökte hiçbir şey O'na kapalı kalmaz. O'na ne sır gizli kalır, ne de aşikar yapılan iş. Üç kişi kendi ralarında ne kadar gizli konuşsalar bile, mutlaka Yüce Allah ilmiyle onların dördüncüsü olur ve insanlardan gizli olarak konuştukları ve fısıldadıkları şeylerde onların yanında bulunur. Beş kişi arasında her ne gizli konuşma ve fısıldaşma olursa, mutlaka Allah ilmiyle onların yanındadır ve altıncıları olur. Bu sayıdan daha az ve daha çok ne varsa, mutlaka Allah onlarla beraberdir. Aralarında geçen söz ve konuşmayı bilir. Sonra Yüce Allah onlara, yaptıkları güzel ve çirkin işleri haber verecek ve ona göre Kıyamet gününde karşılığını da zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir. Çünkü O, gizli açık herşeyi en ince ayrıntılarına kadar bilendir. Bu yüzden müslümanlar aleyhinde gizli gizli konuşan münafıklar bu yaptıklarını kâr sanmasınlar. Allah onların yaptıklarını biliyor, onlara adaleti gereği gereken cezayı verecektir. Çünkü O, üstün iradelidir ve her işi yerinde yapar.

8) Kendilerine halkın önünde gizli konuşma yasaklandıktan sonra, tekrar kendilerine yasaklanmış olan gizli konuşmayı yapan, günahı, zulmü, mü'minlere düşmanlığı ve Rasulullah'a isyanı fısıldaşan yahudi ve münafıkları görmüyor musun? Ey Muhammed! Onlar senin yanına geldiklerinde sana, Allah'ın meşru kılmadığı ve izin vermediği zalimce bir selamla selam veriyorlar. Yani 'Es-samu aleykum: Ölüm senin üzerine olsun' diyorlar. Sen de onlara: "Ve aleykum: Sizin de üzerinize olsun" diye cevap ver. Onlar kendi aralarında: *"Muhammed, Allah'ın Rasulü ise, ona söylediğimiz bu sözden dolayı Allah bize azap etse ya!? Eğer o gerçek rasul olsaydı, bu sözden dolayı Allah mutlaka bize ceza verirdi."* diyorlar. Allah kullarına karşı çok merhametlidir. Onları cezalandırma hususunda acele etmez. O'na eş ve çocuk isnad eden kafirlere bile rızık verir, tevbe etmeleri için onlara fırsat verir. Tevbe etmeyip zulüm ve şirklerini artırırlarsa azap olarak onlara, Cehennem ateşine girmeleri ve onun can yakıcı ateşinde ebedi olarak yanmaları yeter. Cehennem onlar için, dönüp varılacak ne kötü bir yer ve karargahtır.

9) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Aranızda gizlice konuştuğunuzda, çirkin söz, gıybet, koğuculuk gibi günah ifade eden veya saldırganlık, zulüm gibi başkalarının hakkına tecavüz ya da Rasulullah'ın emrine muhalefet ve isyan manası taşıyan şeyleri konuşmayın. İyilik, itaat, ihsan, takva ifade eden şeyleri konuşun. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olun, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle azabından sakının. O, ahiret gününde sizi dünyada iken yaptıklarınızdan dolayı hesaba çekmek için toplayacak ve her birinize yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeksizin verecektir.

10) Günah ve haksızlığı gizli gizli konuşma, sadece şeytanın güzel gösterdiği, körüklediği şeylerdendir. Şeytan bunu mü'minleri üzüntüye sokmak için dostlarına yaptırır. Bu gizli konuşma, Allah'ın dilemesi ve iradesi olmadıkça mü'minlere hiç bir zarar asla vermez. Mü'minler sadece tek olan Allah'a güvenip dayansınlar. Münafıkların gizli konuşmalarına aldırış etmesinler. Çünkü Allah mü'minleri, onların kötülük ve tuzaklarından korur.

11) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Herhangi biri size, *"Meclislerde yer açın!"* dediğinde, genişleyiverin ve ona yer açın. Bu meclis, ister Rasulullah'ın bulunduğu meclis olsun, ister başkasının meclisi olsun, ilim veya zikir meclisi olsun durum aynıdır. Alime yakın durmak şart değildir. Kullarına rahatlık ve hayır kapılarını açan herkese, Yüce Allah dünya ve ahiretin hayırlarını genişletir, rızkını, kabrini ve cennetteki makamını genişletir. Size, başkasına yer vermek için veya namaz için *"Kalkın!"* denildiğinde kalkın. İyi bir işe çağrıldığınızda hemen olumlu karşılık verin. Böyle yaparsanız bilin ki, Allah kendisinin ve Rasulü'nün emirlerine sarılmalarından dolayı mü'minleri, özellikle inanan alimleri en yüce mertebelere yükseltir ve onlara Cennette en yüksek dereceleri verir. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır, lütuf ve sevaba layık olan ile olmayanı bilendir.

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَاكُمْ صَدَقَةً ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٢) أَأَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَاكُمْ
صَدَقَاتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
(١٣) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا
هُمْ مِنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ
(١٤) أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
(١٥) اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ
عَذَابٌ مُهِينٌ (١٦) لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ
اللَّهِ شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ (١٧) يَوْمَ
يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ عَلَى شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ (١٨) اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ
الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ أُولَئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ
حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (١٩) إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ (٢٠) كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا
وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (٢١)

12) Ey iman edenler, Rasul'e bir şey fısıldadığınızda fısıltınızdan önce bir sadaka verin. Bu, sizin için daha hayırlı ve daha temizdir. Eğer bulamazsanız şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.
13) Yoksa fısıltınızdan önce sadakalar vermekten ürktünüz mü? Eğer yapmazsanız Allah tövbenizi kabul eder; o zaman namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah'a ve Rasulü'ne itaat edin. Muhakak ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.
14) Allah'ın kendilerine gazap ettiği bir kavmi dost edinenleri görmedin mi? Onlar, ne sizdendir, ne de onlardan. Kendileri de bildikleri halde, yalan yere yemin ediyorlar.
15) Allah onlara çok şiddetli bir azab hazırlamıştır. Doğrusu yaptıkları şey ne kötüdür.
16) Yeminlerini kalkan edindiler de Allah yolundan alıkoydular. Bu nedenle onlara alçaltıcı bir azab vardır.
17) Malları Allah'a karşı kendilerine hiçbir şekilde fayda sağlamaz, evlatları da. Onlar ateşin halkıdır. Orada süreklidirler.
18) Onların tümünü Allah'ın dirilteceği gün, sizlere yemin ettikleri gibi O'na da yemin edecekler ve kendilerinin bir şey üzere olduklarını sanacaklardır. Dikkat edin; gerçekten onlar, yalancıların kendileridir.
19) Şeytan onları kuşatmış; böylelikle onlara Allah'ın zikrini unutturmuştur. İşte onlar, şeytanın fırkasıdır. Dikkat edin; şüphesiz şeytanın fırkası, hüsrana uğrayanların kendileridir.
20) Hiç şüphesiz Allah'a ve Rasulü'ne karşı başkaldıranlar; işte onlar, alçaklar arasındadır.
21) Allah: *"Mutlaka galip geleceğim; ben de elçilerim de."* diye yazmıştır. Şüphesiz Allah Kaviyy'dir, Azîz'dir.

12) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Allah'ın Rasulü ile gizlice konuşmak istediğinizde, görüşmeden önce fakirlere bir sadaka verin. Bu emirde Rasulullah'ın makamı için bir saygı, fakirler için bir yarar vardır. Ayrıca samimi mü'min ile münafık ve dünyayı seven ile ahireti seven birbirinden ayırt edilmektedir. Bu Allah katında sizin için daha hayırlı ve sizi günahlardan daha çok temizleyicidir. Çünkü bu şekilde Allah'ın emrine uymuş olursunuz. Sadaka verecek bir şey bulamazsanız, bilin ki Allah size müsamaha eder ve sizi bağışlar. Çünkü Allah, sizden ancak gücü yeteni bununla mükellef kılmıştır.
13) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Allah'ın Rasulü ile gizlice konuşmadan önce, sadaka verdiğiniz taktirde fakir düşeceğinizden mi korkuyorsunuz? Korkmayın, kuşkusuz Allah rızkınızı verir. Çünkü O zengindir. Göklerin ve yerin hazineleri O'nun elindedir. Madem size emredileni yapmadınız ve bu size ağır geldi. Allah da sadaka vermeden onunla gizlice konuşmak için size ruhsat vererek sizi affetti. Öyleyse rükun ve şartlarını yerine getirerek namaza devam etmek ve farz olan zekatı vermekle yetinin. Bütün hallerinizde Allah'ın ve Rasulü'nün emrine uyun. Allah, amellerinizi ve niyetlerinizi bilir.
(Zekâtın farz oluşu, bu sadaka verme hükmünü kaldırmıştır. Zaten bu hükümle Ali'den (r.a.) başka kimse amel etmemiştir.)
14) Ey Muhammed! İman ettiklerini iddia eden o münafıkların durumuna şaşmıyor musun? Oysaki onlar, müslümanlara olan kinlerinden gazaba uğramış, lanetlenmiş Yahudileri dost edinmişlerdir. Birbirlerine nasihatta bulunuyor ve mü'minlerin sırlarını onlara taşıyorlar. O münafıklar, ne müslümanlardan ne de yahudilerdendir. Bilakis ikisi arasında bocalayıp durmaktadırlar. Yalan söyleyerek Allah adına yemin ediyorlar. *"Vallahi biz gerçekten müslümanız."* diyorlardı. Halbuki onlar kendilerinin yalancı ve kâfir olduklarını biliyorlardı.
15) Münafıklıklarından dolayı, Yüce Allah onlar için, son derece şiddetli ve elem verici bir azap hazırlamıştır ki, bu da, Cehennemin en alt tabakasıdır. Yaptıkları ne kötü ve ne çirkin şeydir!
16) Müslüman olduklarına, münafıklık yapmadıklarına dair yalan yere yaptıkları yeminleri, canlarını ölümden kurtarmak için bir kalkan ve siper edindiler. İmanı zayıf olanların kalplerine şüphe sokmak, müslümanlara hile ve tuzak kurmak suretiyle insanların İslam dinine girmesine engel oldular. Onlar için son derece şiddetli, horlayıcı ve aşağılayıcı, çetin bir azap vardır.
17) Ne malları ne de çocukları, onlara asla ahirette bir fayda vermeyecektir. Allah'ın azabından hiçbir şeyi onlardan savmayacaktır. İşte onlar Cehennem ehlidir. Oradan asla çıkmayacaklardır.
18) Allah, hesap ve ceza için, Kıyamet günü onların tümünü toplayacaktır. Bugün dünyada, müslüman olduklarına dair yalan yere size yemin ettikleri gibi, ahirette de Allah'a yemin edeceklerdir. Yeminlerinin, dünyada öldürülmekten korunarak elde ettikleri avantajın, onları ahirette çarptırılacakları cezadan da kurtaracağını sanırlar. Şaşılacak durumları var. İnkarlarının, gaybları bilen Allah'a gizli kalacağına nasıl inanıyorlar?! Mü'minler onların kâfir ve münafık olduklarını fark etmiyor olabilirler; Ancak Allah'ı bu konuda mü'minlerle nasıl bir tutabilirler?! Ey insanlar! Uyanık olun. Onlar yalanda son derece ileri gidenlerdir. O kadar ileri gitmişlerdir ki, gaybları çok iyi bilen Yüce Allah'ın huzurunda dahi yalan söylemeye cesaret ederler.
19) Kalplerini Şeytan istila edip onlara galip geldi, nefislerini ele geçirdi. O kadar ki, Rablerini zikretmeyi onlara unutturdu. İşte onlar, Şeytana uyanların kendileri ve onun yardımcılarıdır. Dikkat edin. Şeytana uyanlar ve onun orduları, tam bir hüsran ve sapıklık içindedirler. Çünkü onlar ebedi olan cennet nimetlerini kaçırdılar ve kendilerini cehennemin ebedi azabına arzettiler.
20) Allah ve Rasulü'nün emirlerine karşı çıkanlar var ya, işte onlar, Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış zelil kimseler arasındadırlar.
21) Allah, dininin, rasullerinin ve mü'min kullarının galip olacağını Levhi Mahfuz'da yazdı, takdir etti, hükmetti. Kuşkusuz Allah'ın, nebi ve rasullerine, dostlarına yardım etmeye gücü yeter. Düşmanlarına karşı galiptir. Hiç kimse O'nu ne ezebilir, ne de mağlup edebilir.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ
أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٢٢)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (١) هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا
وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ
حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ
بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَاأُولِي
الْأَبْصَارِ (٢) وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ (٣)

22) Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiç bir kavmin, Allah'a ve Rasulü'ne başkaldıran kimselere –babaları, oğulları, kardeşleri veya aşiretleri olsa bile- sevgi beslediklerini göremezsin. Kalplerine imanı yazmış ve kendisinden bir ruh ile onları desteklemiştir. Onları, altından nehirler akan cennetlere sokacaktır; orada süreklidirler. Allah, onlardan razı olmuş, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte bunlar Allah'ın fırkasıdır. Dikkat edin şüphesiz Allah'ın fırkası kurtuluşa erenlerin kendileridir.

59- el-HAŞR SURESİ

(Medine'de inmiştir. 24 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ı tesbih etmektedir. Muhakkak ki O, Azîz'dir, Hakîm'dir.

2) Kitap ehlinden küfürde ısrar edenleri ilk toplu sürgünde yurtlarından çıkaran O'dur. Siz onların çıkacaklarını düşünmemiştiniz. Onlar da kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını düşünmüşlerdi. Allah hesaba katmadıkları bir yerden geldi onlara ve kalplerine korku saldı; evlerini kendi elleriyle ve mü'minlerin elleriyle tahrip ediyorlardı. Ey basiret sahipleri, ibret alın!

3) Eğer Allah, onlara sürgünü yazmamış olsaydı, muhakkak onlara dünyada azab ederdi. Ahirette ise onlar için ateş cezası vardır.

22) Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir topluluğun, Allah ve Rasulü'ne düşmanlık eden ve emirlerine aykırı davranan kimseleri isterse babaları, oğulları, kardeşleri ve aşiretleri gibi, onlara en yakın kimseleri bile olsa, sevip dost edindiklerini göremezsin. Çünkü kim Allah'ı severse, O'nun düşmanlarına düşman olur. Nur ile karanlık bir araya gelmediği gibi, bir kalpte, hem Allah sevgisi, hem de O'nun düşmanlarının sevgisi beraber bulunamaz. Mü'minler öyle kimselerdir ki, Allah, onların kalplerine imanı yerleştirmiş, düşmanlarına karşı onları yardım ve desteği ile kuvvetlendirmiştir. Allah onları odalarının ve ağaçlarının altından, oluksuz ve kanalsız, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere yerleştirecekler, orada ebedi olarak nimetler içerisinde yaşayacaklardır. Allah, onların amellerini kabul etmiş ve kendilerinden razı olmuştur. Dolayısıyla onlar, Allah'ın sevabını elde etmiş ve kendilerine verdiklerinden razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın cemaati, has kulları ve dostlarıdır. Bilesiniz ki Allah'ın ordusu, dünya ve ahiret iyiliklerini kazananlardır.

HAŞR SURESİ

1) Kainatta bulunan her şey daima Allah'ı layık olduğu şekilde yüceltir, O'nu kötü ve eksik şeylerden sözle, fiille ve inançla uzak tutarlar, tenzih ederler. O'nu mahlukata benzetmezler. Akıl sahiplerinin tesbihi dil ile, cansız varlıkların tesbihi ise hal lisanı ile olur. Allah'ın koyduğu kanunlar çerçevesinde hareket ederler. Biz onların yaptığı tesbihi farkedemeyiz. Allah, işinde üstündür. Hiçbir şey O'nu engelleyemez ve O'nunla çekişemez. Fiillerinde hikmet sahibidir. Hikmet ve menfaatin gerektirdiği şeylerin dışında bir şey yapmaz.

2) Ehl-i kitab'tan olan Nadiroğulları Yahudilerini Medine-i Münevvere'deki yurtlarından ilk kez çıkartan O'dur. Bu Yahudilerin toplu halde Arap yarımadasından çıkarıldıkları ilk sürgündür. Çünkü bundan önce böyle bir zillete düşmemişlerdi. Ey iman edenler! Yahudilerin güçlü, kuvvetli ve iyi savaşçı olmaları sebebiyle, bu şekilde zillet ve horluk içerisinde yurtlarından çıkarılacaklarını beklemiyordunuz. Çünkü onların kaleleri, gelir getiren arazileri, hurma ve meyve ağaçları vardı. Yahudiler de bu sağlam kalelerinin, kendilerini Allah'ın haklarında verdiği hükümden, yani Medine'den sürülme hükmünden kurtaracağını, kendilerini Allah'ın azabından koruyacağını ve O'nun azap ve intikamını kendilerinden savacağını sanmışlardı. Allah'ın azabı ve şiddeti hesaplarında olmayan ve akıllarına gelmeyen bir taraftan başlarına geliverdi. Allah, Nadiroğulları'nın kalplerine, güçlerini zayıflatacak, güven ve huzurlarını yok edecek şiddetli korku verdi. Neticede Rasulullah'ın vereceği hükmü kabul ettiler. Sürgün edilmeden evvel mü'minlere olan kin ve hasetlerinden evlerini yıkıyor, direkleri söküyor, tavanları kırıyor ve duvarları deliyorlardı ki mü'minler oralarda oturamasın. Müslümanlar da, dışarıdan diğer tarafları tahrib ediyorlardı ki, onların kalelerini yıksınlar. Ey akıl sahipleri! Yahudilerin başlarına gelenden ibret alın da gurura kapılmayın ve sadece Allah'a güvenin! Sizler de onlar gibi bile bile hakkı reddetmeyin.

(Rasulullah Medine'ye geldiğinde, Nadiroğullarıyla, ne lehinde ne de aleyhinde olacaklarına dair bir anlaşma yapmıştı. Rasulullah Bedir savaşında düşmana galip gelince Yahudiler: *"Kuşkusuz o, Tevrat'ta muzaffer olacak diye nitelenen rasuldür. Onun sancağı, ulaştığı yerden geri çevrilmez."* dediler. Fakat müslümanlar Uhud savaşında mağlup olunca şüpheye düşüp anlaşmayı bozdular. Hatta Rasulullah'a suikast düzenlediler. Ka'b b. Eşref kırk kişilik süvari ile Mekke'ye gidip Ebu Süfyan ile antlaşma yaptı. Rasulullah da Ka'b'ın süt kardeşi Muhammed b. Mesleme'ye onu öldürmesini emretti. O da onu güzel bir plan yaparak öldürdü, Sonra da Rasulullah askerleriyle baskın yaparak onları kuşattı. Neticede sürgüne gitmek üzere Rasulullah ile anlaşma yaptılar. Çoğu Suriye taraflarına gitti. Bir kısmı da Hayber Yahudilerine katıldı. Onlar daha sonra Ömer (r.a.) tarafından Hayber'den Şam'a sürüldüler, Arap yarımadasından kovuldular. Üçüncü toplu sürgünleri Müslim'de belirtildiği üzere inşaallah Filistin İslam devletinin kurulmasından sonra olacaktır.)

3) Eğer Yüce Allah, onların çoluk-çocuk ve aile olarak yurtlarından çıkmalarına ezelde hükmetmiş olmasaydı, kardeşleri Kureyzaoğullarına yaptığı gibi mutlaka onlara da dünyada kılıçla azap ederdi. Onlar için dünya azabı ile birlikte, Cehennemin ebedi azabı da vardır.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ (٤) مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا
قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ (٥)
وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ
خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٦) مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ
مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى
وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ
مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٧) لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ
الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ
اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ (
٨) وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ
هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا
وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقَ
شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٩)

4) Bu, onların Allah'a ve Rasulü'ne muhalefet etmelerindendir. Kim Allah'a muhalefet ederse, muhakkak Allah cezası çok şiddetlidir.

5) Hurma ağaçlarından her neyi kesmişseniz veya kökleri üzerinde dimdik bırakmışsanız, Allah'ın izniyle ve fasıkları alçaltması içindir.

6) Allah'ın onlardan Rasulü'ne verdiği fey'e gelince; siz onun üzerine ne at, ne deve sürdünüz. Ancak Allah, rasullerini dilediklerinin üstüne egemen kılar. Muhakkak ki Allah, her şeye kadirdir.

7) Allah'ın o şehir halkından Rasulü'ne verdiği fey, Allah'a, Rasul'e, yakın akrabalığı olanlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, -ki, zenginleriniz arasında dolaşan bir şey olmasın. Rasul size ne verirse onu alın, sizi neden sakındırırsa ondan sakının. Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah'ın cezası çok şiddetlidir.-

8) Yurtlarından ve mallarından çıkartılan, Allah'ın lütuf ve rızasını isteyen, Allah'a ve Rasulü'ne yardım eden, fakir muhacirlere –ki bunlar, sadıkların kendileridir.-

9) Ve bir de daha önce orayı kendilerine yurt edinip imanı yerleştirenlere -ki hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden dolayı içlerinde bir çekememezlik duymazlar. Kendileri fakirlik içinde bulunsalar dahi öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin cimrilik ve bencilliğinden korunmuşsa, işte onlar kurtuluşa erenlerin kendileridir.

4) Bu sürgün ve azap, onların Allah'a karşı gösterdikleri muhalefet ve düşmanlık, emrine karşı giriştikleri isyan, işlemiş oldukları suçlar ve Rasulüne verdikleri sözü bozmaları sebebiyledir. Kim Allah'ın emrine muhalefet ve dinine düşmanlık ederse, bilinmelidir ki, Allah ondan intikamını alır. Çünkü Allah'ın azabı şiddetli, cezası elem vericidir.

5) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Kestiğiniz veya gövdesi üzerine olduğu gibi bıraktığınız hurma ağaçları, Allah'ın emri, iradesi ve rızasıyla kesilmiş ya da bırakılmıştır. Bir de Allah, ağaçları ve hurmalıkları kesilmek suretiyle yahudileri zelil edip öfkelendirmek için böyle yaptı. Bunda sizin bir günahınız yoktur. Bu Allah'ın takdiridir. Siz onları daha çok kızdırmak amacıyla yaptığınız ictihadınızda hatalı bile olsanız Allah bundan dolayı sizi sorumlu tutmaz.

6) Nadiroğulları yahudilerinin mallarını, Allah'ın Rasulü'ne teslim etmelerine gelince, siz onun için ne atlarınızı sürdünüz ne develerinizi, ne de onu elde etmek için yoruldunuz. Siz, o ganimetler için uzak yol katetmediniz. Savaşıp güçlük te çekmediniz. Fakat savaşın sıkıntılarına katlanmadan, düşmanlarının kalplerine korku salarak Rasulü'ne yardım etmesi Yüce Allah'ın ilahi kanunlarındandır. Yüce Allah'ın her şeye gücü yeter. O, mağlup edilemez, engellenemez ve hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz.
(Nadiroğulları yurdu Medine'ye iki mil uzaklıkta idi. Rasulullah burayı sulh yolu ile fethetti ve Yahudileri oradan sürüp mallarını aldı. Dolayısıyla Yüce Allah o malları sadece Rasulullah'a verdi. Rasulullah bu malları ihtiyaç sahiplerine dağıttı. Kendisine sadece eşlerinin bir yıllık masraflarını karşılayacak kadar miktarı kaldı.)

7) Allah'ın, savaş yapmadan Kureyza, Nadir, Fedek ve Hayber yahudilerinin mallarından Rasulü'ne verdiği fey adlı ganimet, Allah, Rasulü, yakınları, yetimler, yoksullar ve yolda kalmışlar içindir. Mala şiddetli ihtiyaçları olmasına rağmen, Fakirlerin değil de, bu maldan sadece zengin ve liderlerin faydalanmaması ve onların tercih edilmemesi için böyle yaptık. Fey adlı bu ganimet Allah'ındır. Onu dilediğine verir. Rasulü'nün de hakkı vardır. O da hem kendisi hem de müslümanların yararı için onu harcar. Rasulullah'ın Haşim ve Abdulmuttaliboğullarından olan akrabalarının, babaları ölmüş yetimlerin, muhtaç durumda olan düşkünlerin ve yurdundan, evinden, malından ayrı düşmüş yolda kalmış yabancıların da hakkı vardır. Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Gerek fey'in taksimi hususu olsun, gerekse emir, nehiy tüm meselelerde Allah'ın Rasulü size neyi emrederse onu yerine getirin, neden nehyederse ondan da kaçının. Çünkü o, hevasından konuşmaz. Ancak Allah'ın vahyettiği Kur'an'ı ve sünneti konuşur. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Allah'ın azabından sakının. Kuşkusuz Allah'ın, kendisine isyan eden ve emrine muhalefette bulunan kimse için azabı elem verici ve şiddetlidir.

8) Fey ve ganimetler, Mekke kafirlerinin yurtlarından göçe zorlamaları sonucu, Allah'ın rızasını ve lütfunu isteyerek yurtlarını, çoluk çocuklarını ve mallarını terkeden, açlıktan belini düz tutsun diye karınlarına taş bağlayan o Muhacir fakirler içindir. Onlar Allah'ın emrini yüceltmek ve dinine yardım etmek maksadıyla hicret ediyorlar. İşte bu güzel sıfatları taşıyanlar, imanlarında samimi olanlardır.

9) Medine'ye yerleşip orayı yurt edinen ve muhacirlerin bir çoğundan önce samimi ve kesin bir şekilde iman eden Ensar var ya, onlar, Muhacir kardeşlerini sever ve kendi evlerinde oturtup mallarıyla onlara yardım ederler. Ensar -içlerinden üç kişi hariç- muhacirlerden başka kimseye verilmeyen fey ve ganimetten dolayı hiçbir kıskançlık, çekememezlik, kin ve üzüntü duymuyorlardı. Onlar son derece ihtiyaç ve yoksulluk içinde olsalar da, malın başkalarına verilmesini tercih ederler. Onların bu tercihi mala ihtiyaç duymadıklarından değil, aksine bu tercihleri mala ihtiyaçları olmasına rağmendir. İşte bu, başkasını kendine tercih etmektir. Allah kimi şiddetli hırs ve tamahkarlıkla birlikte cimrilikten korur ve uzak tutarsa, o felah bulup kazanmış demektir. Çünkü cimrilik bir çok insanı helak etmiş, onları kan dökmeye ve haramları helal saymaya itmiştir.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ (١٠) أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا
وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (١١)
لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ (١٢) لَأَنْتُمْ
أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ (١٣) لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ
أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا
وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ (١٤) كَمَثَلِ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ (١٥) كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا
كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ
(١٦)

10) Bir de onlardan sonra gelenlere aittir –ki onlar: *"Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi bağışla ve kalplerimizde iman edenlere karşı bir kin bırakma! Rabimiz gerçekten sen Rauf'sun, Rahim'sin."* derler.

11) Münafıklık edenleri görmüyor musun? Kitap ehlinden küfürde ısrar eden kardeşlerine derler ki: *"Andolsun, eğer siz çıkarılacak olursanız, mutlaka biz de sizinle çıkarız ve size karşı olan hiç kimseye, hiçbir zaman itaat etmeyiz ve eğer sizinle savaşılırsa elbette size yardım ederiz."* Halbuki Allah şahidlik eder ki onlar, hiç şüphesiz yalancıdırlar.

12) Çıkarılacak olsalar onlarla çıkmazlar. Onlara karşı savaşılsa, kendilerine yardımda bulunmazlar; yardım etseler bile geri dönüp-kaçarlar. Sonra da kendilerine yardım edilmez.

13) Yüreklerinde Allah'tan fazla sizin korkunuz vardır. Bu, onların ince anlayışa sahip bir topluluk olmayışlarındandır.

14) Onlar, korunmuş şehirlerde veya bir duvarın arkasında olmaksızın size karşı toplu bir halde savaşmazlar. Kendi aralarındaki çekişmeleri ise çok şiddetlidir. Sen onları birlik sanırsın, oysa kalpleri paramparçadır. Şüphesiz bu, akıllarını kullanmayan bir topluluk olmalarındandır.

15) Kendilerinden önce yakın geçmişte olanların durumu gibi; onlar, yaptıklarının sonucunu tatmışlardır. Onlar için can yakıcı bir azab da vardır.

16) Şeytanın durumu gibi; çünkü insana: *"İnkâr et!"* der. İnkâr edince de*: "Gerçek şu ki, ben senden uzağım, çünkü ben alemlerin Rabbi Allah'tan korkarım."* der.

10) Muhacir ve ensarın arkasından gelen tabiin (ikinci kuşak), etbau't-tabiin (üçüncü kuşak) ve kıyamet gününe kadar onları izleyen mü'minler ise, bunlar lütuf ve ihsana hak kazanan, Kıyamete kadar ihsan ile onların peşlerinden gidenlerdir. Onlar şöyle dua ederler: *"Ey Rabbimiz! Bizi bağışla, bizden önce iman etmiş olan din kardeşlerimizi de bağışla! Günahlarımızı affet! Kalplerimizde hiçbir mü'mine karşı kin ve kıskançlık yaratma! Mü'minler arasındaki ihtilafı gider! Ey Rabbimiz! Sen mü'min kullarına karşı çok şefkatli ve merhametlisin. Dualarımızı kabul et. Bize ancak sen yardım edebilirsin."*
(Sahabenin geneline sövmek, hakaret etmek, küçümsemek -Allah korusun- insanı küfre götürebilir. Çünkü onları sevmek imandandır.

11) Ey Muhammed! İçlerinde sakladıklarının aksini açıklayan Abdullah b. Ubeyy b. Selül, Vedia ve Malik b. Nevfel ile Süvey ve Dais adlı o münafıkların durumuna şaşmıyor musun? O münafıklar ehl-i kitab'dan Kureyza ve Nadiroğulları yahudilerinden küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden, senin risaletini inkar eden din kardeşlerine şöyle derler: *"Kalelerinizde kalın, ne olursa olsun kaçmayın, direnin, biz sizin yanınızdayız. Eğer siz Medine'den çıkarılırsanız, kesinlikle biz de sizinle oradan çıkacağız. Biz, sizinle savaşma hususunda Muhammed'in emrine uymayız. Size yardımı bırakmamızı emreden hiç kimseyi de dinlemeyiz. Eğer herhangi biri sizinle savaşırsa, düşmanlarınıza karşı mutlaka size asker ve silahla yardım eder ve yanınızda oluruz."* Münafıkların, sözlerinde ve onlara verdikleri vaadde kesinlikle yalancı olduklarına, samimi olmadıklarına Allah şahitlik eder.

12) Eğer yahudiler yurtlarından çıkarılacak olurlarsa münafıklar onlarla birlikte Medine'den çıkmayacaklardır. Yahudilerle savaş yapılırsa, münafıklar ne onlara silah bakımından yardım edecek, ne de onlarla birlikte savaşacaklardır. Eğer, onlara yardıma gelseler ve onlarla birlikte savaşsalar, bu durumda da mutlaka yenilecekler. Münafıkların yardımı onlara fayda sağlamayacaktır. Çünkü onlar da aşırı derecede korkak oldukları için arkalarına dönüp kaçacaklardır.

13) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Siz, münafıkların kalbine Allah'tan daha çok korku veriyorsunuz. Çünkü onlar, Allah'tan çok sizden korkuyorlar. Bunun sebebi, Allah'ın büyüklüğünü ve kudretini bilmedikleri ve anlamadıkları içindir. Çünkü Allah onları cezalandırmayı erteler, fakat siz ertelemezsiniz. Halbuki bilseler cehennemin sıcaklığı dünya sıcaklığının 70 katı daha şiddetlidir. Orada onlar için ebedi bir azap vardır.

14) Onlar toplu olarak ve yüzyüze sizinle savaşamazlar. Surlar ve hendeklerle korunmuş, tahkim edilmiş şehirlerde veya siper edinecekleri duvarların arkasında oldukları zaman ancak savaşabilirler. Çünkü onlar aşırı derecede korkak ve telaşlıdırlar. Kendi aralarında birbirlerine düşmanlıkları ise pek çetindir. Görünüşte onları, bir iş ve görüşte toplanmış, dostluk ve birlik içinde sanırsın. Oysaki onlar son derece ihtilaf içindedirler. Çünkü görüşleri farklı, arzuları değişik, kalpleri de ayrı ayrıdır. İslam'a ve müslümanlara düşmanlıktan başka hiç bir hedefte birleşmezler. Bu ayrılık ve dağınıklık, Allah'ın emirlerini düşünebilecekleri ve anlayabilecekleri bir akılları olmadığı içindir. Onlar herhangi bir durumda ittifak edemeyen, herbiri bir yana dağılan hayvanlar gibidir.

15) Sürgün olma ve zillete düşme olayında Nadiroğullarının durumu, Bedir savaşında yenilip esir düşen Mekke kafirlerinin veya yakın geçmişte helak olan eski milletlerin durumu gibidir. Onlar, dünyada işledikleri suçun kötü akibetini tattılar. Onlar için ahirette de, elem verici, şiddetli, ebedi bir azap vardır.

16) Münafıkların yahudileri savaşa teşvik edip sonra yalnız bırakmaları hususundaki durumları, insanı inkara teşvik edip sonra da onu yalnız bırakıp yardım etmeyen şeytanın durumuna benzer. İnsan inkar edip küfre girince şeytan ondan uzaklaşır, yalan ve riyadan şöyle der: *"Allah'ı inkar ettiğim taktirde, O'nun azabından ve intikamından korkarım."* Şeytan bu sözlerinde samimi değildi. Eğer samimi olsaydı Allah'ın emirlerine isyan etmezdi, tevbe istiğfar ederek Allah'a yönelirdi.

فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ (١٧) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ
مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (١٨)
وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ
هُمُ الْفَاسِقُونَ (١٩) لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ
الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ (٢٠) لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا
الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ (٢١) هُوَ
اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ
الرَّحْمَانُ الرَّحِيمُ (٢٢) هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ (٢٣) هُوَ اللَّهُ
الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٢٤)

17) Akibetleri, şüphesiz ikisinin de ateşte kalıcı olmalarıdır. İşte zalimlerin cezası budur.

18) Ey iman edenler, Allah'tan korkun. Herkes yarın için ne hazırladığına baksın. Ve Allah'tan korkun, şüphesiz ki Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

19) Allah'ı unutanlar gibi olmayın –ki o da onları kendilerine unutturur- Onlar, fasıkların kendileridir.

20) Ateş halkı ile cennet halkı bir olmaz. Cennet halkı umduklarına kavuşup mutluluk içinde olanların ta kendileridir.

21) Şayet bu Kur'an'ı bir dağa indirseydik, onu elbette Allah korkusundan saygı ile baş eğmiş, parça parça olmuş görürdün. Bu örnekleri belki düşünürler diye, insanlara getiriyoruz.

22) O, O'ndan başka ilah olmayan, gaybı da müşahade edileni de bilen Allah'tır. O, Rahman'dır, Rahîm'dir.

23) O, O'ndan başka ilah olmayan, Melik, Kuddûs, Selam, Mü'min, Müheymin, Azîz, Cebbar, Mütekebbir Allah'tır, Allah, şirk koştukları şeylerden yücedir.

24) O Allah ki, Halik, Bari', Musavvir'dir. En güzel isimler O'nundur. Göklerde ve yerde olan şeyler O'nu tesbih eder. Muhakkak ki O, Azîz'dir, Hakîm'dir.

17) Münafıklar ile yahudilerin sonu, şeytan ile ona aldanan insanın sonuna benzer. Çünkü bunlar ebedi Cehennemlik olmuşlardır. İşte zalim, kafir, Allah'ın koyduğu sınırları ve yasaları ihlal eden ve Bel'am kılıklı alimlere körü körüne uyan herkesin cezası budur.
18) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği olarak salih amel işleyenler! Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilinci içinde olun, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle azabından sakının! Herkes yarın dönüp Rabbinizin huzuruna çıkarılacağınız ahiret günü için, iyi amellerden hazırladıklarına baksın. Allah'tan korkun. Kuşkusuz Allah amellerinizden haberdardır. Size onların karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğramaksızın verecektir.
19) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Allah'ı anmayı, O'nun gözetiminde olduğunu ve O'na itaat etmeyi terkedenler gibi olmayın. Onlar böyle yapınca Allah da onlara elverişli bir şekilde bakmayı unutturdu. Onlar Allah'a ibadeti ve emirlerine sarılmayı terkettiler. Dolayısıyla payları unutturulmak suretiyle onlara ceza verildi. Neticede yarın için kendilerine fayda sağlayacak herhangi bir iyilik sunmadılar. İşte onlar Allah'a itaat etmekten çıkan günahkarların ta kendileridir.
20) Kıyamet gününde bahtiyarlarla bedbahtlar, mutlularla mutsuzlar, yani cehennemliklerle cennetlikler rütbe ve fazilette eşit değildirler. Cennetlikler, nimet yurdunda ebedi mutluluğu kazananlardır. İşte bu büyük bir kazançtır. Cehennemlikler ise azap yurdunda ebedi olarak şiddetli ve can yakıcı bir cezaya çarptırılacaklardır.
21) İnsanlarda yarattığımız gibi, dağda da akıl, kavrama ve temyiz gücü yaratsaydık, vaad ve tehdidi ile bu Kur'an'ı ona indirseydik, mutlaka Allah'ın hakettiği saygı görevini yerine getirememe endişesinin doğurduğu Allah korkusu ve dehşetinden boyun eğer ve çatlardı. Dağ, cansızlığına, sertliğine ve büyüklüğüne rağmen ona boyun eğip çatlıyorsa, insanoğlunun bunu yapması daha uygundur. Fakat insanoğlu, zayıflığına ve değersizliğine rağmen etkilenmiyor. Allah'a şirk koşuyor, Allah'ı gereği gibi takdir edemiyor. Biz bu misalleri, Allah'ın birliğini ve kudretini düşünüp Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imana uygun olarak salih amel işlesinler diye insanlara uzun uzun açıklıyoruz ki kıyamet gününde bir bahaneleri kalmasın..
22) Şanı yüce olan O Allah, ibadete layık gerçek ilahtır. O'ndan başka ibadete layık hiçbir ilah ve rab yoktur. Gizliyi de açığı da bilendir. Kulların gerek göremediği ve gerekse görüp bildikleri şeyleri O bilir. Herkese yaptıklarının karşılığını verecektir. O Yüce Allah dünyada hem mü'minlere hem kafirlere, ahirette ise yalnızca mü'minlere çok merhamet edendir.
23) O Allah ki, kendisinden başka ibadete layık ilah yoktur. O, bütün mahlukatın sahibidir. Emirler ve yasaklar koyarak, vücuda getirip yok ederek kulları üzerinde tasarrufta bulunandır. Hüküm koyma yetkisi yalnızca O'na aittir. Kimsenin O'nun hükmüne aykırı hüküm verme yetkisi yoktur. Çirkin şeylerden ve yaratıklara özgü niteliklerden, her türlü eksiklik ve ayıptan, eş ve çocuktan uzaktır. O, mahlukatın, cezasından selamet bulduğu ve zulmünden emin olduğu kimsedir. Her türlü noksanlıktan ve afete uğramaktan münezzehtir. Dilediği kullarına güven yağdırır. Nebi ve rasullerinin eliyle mucizeler göstermek suretiyle onları tasdik edendir. Herşeyi gözetleyip koruyan, kullarını amelleri ile birlikte görüp kendisine hiçbir şey gizli kalmayandır. Güçlü, kuvvetli, mağlup edilemeyen ve kendisine zillet gelmeyendir. Kudretli, azametli, alicenab, kendisinden aşağıda olanların O'na boyun eğdiği kimsedir. Her istediğini yapan yüce varlıktır. Gerçekten büyüklüğe layık olan kimsedir. Büyüklük O'ndan başkasına layık olmaz. Azamet ve yüceliği içerisinde Allah, müşriklerin kendisine koştukları ortaklar ve benzerlerden münezzeh ve mukaddestir.
24) O Yüce Allah her şeyi yaratan, yoktan vücuda getiren ve yaratarak ortaya koyandır. Mahlukata dilediği gibi şekil verendir. Güzel manaları gösteren yüce isimler de O'nundur. Kainattaki her şey, hal veya söz diliyle, Yüce Allah'ı acizlik ve noksanlık sıfatlarından tenzih eder. O, mülkünde güçlüdür, üstün iradelidir, istediğini yapar, yaptığında ve yarattığında, tüm tasarruflarında hikmet sahibidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنْ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ
الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنتُمْ خَرَجْتُمْ
جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا
أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ
السَّبِيلِ (١) إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ (٢) لَنْ تَنفَعَكُمْ
أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٣) قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ
وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَآءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا
حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحْدَهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ
وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنْ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ
أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (٤) رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا
وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٥)

60- el-MÜMTEHİNE SURESİ

(Medine'de inmiştir. 13 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Ey iman edenler, düşmanımı ve düşmanınızı dostlar edinmeyin. Siz onlara sevgi ile karşılık veriyorsunuz; oysa onlar Haktan size geleni inkâr ediyor, Rabbiniz Allah'a iman etmenizden dolayı Rasul'ü de sizi de çıkarıyorlar. Eğer siz, yolumda cihad etmek ve rızamı aramak amacıyla çıkmışsanız onlara karşı hâlâ sevgi besliyorsunuz!? Gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilirim. Kim sizden bunu yaparsa, artık o, yolun ortasından sapmış olur.
2) Eğer sizi ele geçirirlerse, size düşman kesilirler, el ve dillerini kötülükle size uzatırlar. Onlar sizin inkâr etmenizi arzu ederler.
3) Ne yakınlarınız ve ne de çocuklarınız kıyamet günü size bir yarar sağlayabilir. Sizin aranızı ayıracaktır. Muhakak ki Allah yaptıklarınızı en iyi görendir.
4) İbrahim ve onunla beraber olanlarda sizin için güzel bir örnek vardır. Hani kavimlerine demişlerdi ki: *"Biz, sizlerden ve Allah dışında taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Sizinle aramızda, siz Allah'a bir olarak iman edinceye kadar ebedi bir düşmanlık ve bir kin başgöstermiştir."* Ancak İbrahim'in babasına: *"Sana bağışlanma dileyeceğim, ama Allah'tan gelecek herhangi bir şeye karşı senin için gücüm yetmez."* demesi hariç. *"Ey Rabbimiz, biz sana tevekkül ettik ve yalnız sana yöneldik ve dönüşümüz de yalnız sanadır."*
5) *"Rabbimiz bizi küfürde ısrar edenler için fitne kılma ve bize mağfiret et, ey Rabbimiz! Şüphesiz Azîz ve Hakîm olan sensin, yalnız sen!"*

MÜMTAHİNE SURESİ

1) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız olan kafirleri ve münafıkları dost ve arkadaş edinmeyin. Çünkü imanın alametlerinden biri de, Allah düşmanlarına karşı dostluk ve sevgi göstermek değil, onlardan nefret etmektir. Din, Allah için sevmek ve Allah için buğzetmekten ibarettir. Kişi sevdiğiyle beraber haşrolur. Onlar, dininizi ve Allah'ın size apaçık hak olarak indirdiği Kur'an'ı inkar ettikleri, eşi ve ortağı bulunmayan Allah'a ibadet ettikleri, O'na hiçbir şeyi ortak koşmadıkları için Rasulullah'ı ve muhacirleri Mekke'den zorla çıkardıkları ve size en çetin düşmanlığı yaptıkları halde onlara sevgi ve yakınlık gösteriyor, müslümanların sırlarını onlara bildiriyor, tavsiyede bulunuyor ve onları dost ediniyorsunuz. Eğer siz Allah'ın rızasını taleb etmek amacıyla yurtlarınızdan hicret ettiyseniz veya Allah'ın dinini hakim kılmak için cihada çıktıysanız, benim de sizin de düşmanınız olan kimseleri asla dost edinmeyin. Onlarla dost olmak, iyi geçinmek, ileride bazı konularda onlardan faydalanmak amacıyla onlara, müslümanlara ait bazı gizli şeyler ulaştırıyorsunuz. Oysa ben sizin gizli yaptıklarınızı da, açıktan yaptıklarınızı da bilirim. Sizin hallerinizden hiçbir şey bana gizli kalmaz. Kim Allah düşmanları ile dost olur, Rasul'ün ve müslümanların sırlarını ifşa ederse, hak ve doğru yol olan İslamdan küfre sapmış olur.
2) Eğer onlar sizi ele geçirip üstünlük sağlarlarsa, kalplerinde size karşı olan o şiddetli düşmanlığı açığa vururlar. Vurmak ve öldürmek suretiyle size ellerini, sövmek ve hakaret etmek suretiyle de dillerini uzatırlar. Ayrıca kendileri gibi olmanız için inançlarınızı inkar etmenizi, Allah'a şirk koşmanızı isterler.
3) Akrabalarınız ve Mekke'deki çocuklarınız, sizi, Allah'ın Rasulüne ve mü'minlere hıyanet etmeye, onlarla ilgili haberleri kafirlere nakletmeye ve Allah düşmanları ile dost olmaya sevketmesin. Çünkü akrabalıklarınız ve kendileri için kafirlerle dostluk kurduğunuz çocuklarınız Kıyamet günü size hiçbir fayda sağlamayacak ve sizden hiçbir zararı savamayacaklar. O zor günde Allah, mü'minlerle kafirler arasında hükmünü verecek, mü'minleri Naim Cennetlerine, kafirleri ise Cehennemin en alt tabakalarına sokacaktır. Allah, bütün yaptıklarınızı görmektedir. Neticede size, yaptıklarınızın karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.
4) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! İbrahim'de ve onunla beraber olan mü'minlerde, sizin için gerçekten güzel bir örnek vardır. Onlar kafir olan kavimlerine demişlerdi ki: *"Biz sizlerden ve Allah'tan başka taptığınız putlardan uzağız. Sizi ve yürüdüğünüz yolu tanımıyoruz. Sizi tekfir ediyoruz. Sizin kâfir olduğunuzu açıkça söylüyoruz. Siz bu hal üzere devam ettiğiniz sürece yani Allah'ı birleyip sadece O'na ibadet etmedikçe ve işlemekte olduğunuz şirki ve putlara ibadeti terketmedikçe, sonsuza kadar sizinle bizim aramızda düşmanlık ve kin sürüp gider."* Ancak, İbrahim'e, babasının bağışlanmasını istemesi konusunda uymayın. Çünkü o, müşrik babasının müslüman olması ümidiyle mağfiret istemişti. Ancak Allah'ın düşmanı olduğunu anlayınca af dilemekten vazgeçip ondan uzaklaştı. İbrahim babasına şöyle demişti: *"Eğer sen Allah'a başkasını ortak koşarsan, ben Allah'ın azabından hiçbir şeyi senden savamam. Senin için mağfiret istemekten başka elimden bir şey gelmez."* İbrahim Allah'a şöyle dua etmişti: *"Ey Rabbimiz! Bütün işlerimizde sadece sana güvendik. Sadece sana yönelip tevbe ettik. Ahiret yurdunda dönüş ancak sanadır. O gün sen bizi mahcup etme. Kusurlarımızı bağışla.Tevbemizi kabul buyur."*
5) *"Ey Rabbimiz! Kafirleri bize musallat kılma da, gücümüzün yetmeyeceği şekilde bir işkenceyle bizi dinimizden dönmeye zorlamasınlar. Bize ne onların eliyle, ne de kendi katından gelen bir azapla azap etme ki, "Eğer haklı olsalardı başlarına bu gelmezdi." demesinler. İşlediğimiz günahları bizim için bağışla! Rabbimiz! Sen öyle galip ve üstün bir zatsın ki, sana sığınan zelil olmaz. Sen öyle bir hakimsin ki, içinde hayır ve iyilik bulunan şeyden başkasını yapmazsın."*

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ
الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ (٦) عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٧) لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا
إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (٨) إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ
الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا
عَلَى إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ
الظَّالِمُونَ (٩) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ
مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَهُمْ وَلَا هُمْ
يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَآتُوهُمْ مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ
تَنكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ
الْكَوَافِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنفَقُوا ذَلِكُمْ حُكْمُ
اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (١٠) وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُمْ مِثْلَ مَا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ
(١١)

6) Onlarda sizin için, Allah'ı ve ahireti umanlar için elbette güzel bir örnek vardır. Fakat kim yüz çevirirse, artık şüphesiz Allah O, Ğaniyy'dir, Hamid'dir.

7) Ola ki Allah, onlardan düşmanlık beslediklerinizle sizin arasında bir sevgi bağı var eder. Şüphesiz Allah Kadir'dir. Muhakkak ki Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

8) Allah, din konusunda sizinle savaşmayanlara, sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara iyilik yapmanızı ve onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz size. Çünkü Allah adaletli davrananları sever.

9) Allah, ancak din konusunda sizinle savaşanları, sizi yurtlarınızdan çıkaranları ve çıkarılmanız için arka çıkanları dost edinmenizi yasaklamaz. Kim onları dost edinirse, artık onlar zalimlerin kendileridir.

10) Ey iman edenler, mü'min kadınlar hicret ederek size geldiklerinde onları imtihan edin. Allah onların imanlarını daha iyi bilir. Şayet onların mü'min kadınlar olduğunu öğrenirseniz, artık sakın onları kâfirlere döndürmeyin. Ne bunlar onlara helaldir, ne de onlar bunlara helal olur. Onlara harcadıklarını verin. Ücretlerini verdiğiniz takdirde onları nikahlamanızda size bir güçlük yoktur. Kâfirleri nikahınız altında tutmayın ve harcadıklarınızı da isteyin. Onlar da harcadıklarını istesinler. Bu, Allah'ın hükmüdür; aranızda hükmeder. Muhakkak ki Allah, Alîm'dir, Hakîm'dir.

11) Ve eğer eşlerinizden, herhangi biri kâfirlere geçer de, böylece siz de onu cezalandırırsanız, eşleri gidenlere harcama yaptıklarının bir mislini verin. Kendisine iman ettiğiniz Allah'tan sakının.

6) Andolsun İbrahim'de ve onunla beraber bulunan mü'minlerde, Allah'a ve ahiret gününe iman eden mü'minler için kafirlerden uzak durmak ve bir müslümanın onlarla nasıl bir ilişki içerisinde olabileceği hususunda güzel bir örnek vardır. Kim imandan ve Allah'a itaatten yüz çevirirse, bilsin ki Allah onun gibilere ve diğer bütün mahlukata muhtaç değildir. O, zatında ve sıfatlarında hamde layık olandır.
7) Olur ki Allah sizinle, müslüman olmadığı için kendilerine düşmanlık yaptığınız müşrik akrabalarınız arasında bir sevgi ve yakınlık meydana getirir; onları mü'min ve müslüman olmaya sevkederek sizin dostlarınız haline getirir; kinden sonra bir sevgi, düşmanlıktan sonra bir dostluk hasıl eder. Allah güçlüdür, hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz. Kalpleri döndürmeye ve durumları değiştirmeye kadirdir. Allah kendisine tevbe edip dönenleri çok bağışlayan ve onlara çok acıyandır. Bu sevgi Mekke'nin fethi günü olgunlaştı. Çünkü o gün Kureyşlilerin büyük bir çoğunluğu İslam'a girdi. Allah, daha önce bir takım sebeplerle ayrı düşen, birbirine düşman olan bir toplumu böylece İslam bayrağı altında bir araya getirmiş oldu.
8) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Allah, dininiz için sizinle savaşmayan ve sizi vatanınızdan çıkarmayan, yani harbi durumunda olmayan kadınlar, çocuklar, yaşlılar vb. kimselere iyilik yapmayı, onlara adaletli davranmayı yasaklamaz. Bilakis onlara dininizden taviz vermeden İslam'ın hoşgörüsüyle yaklaşın. Onlara İslam'ı gerek halinizle gerekse dilinizle tebliğ edin. Şüphesiz Allah, bütün işlerinde ve verdikleri hükümlerde adaletli olanları, yönetimi altındakilere adil ve hakkaniyetli davrananları sever. Onlara hakettiklerini zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verir.
9) Allah ancak, size karşı düşmanlığını ortaya koyan, dininizden dolayı sizinle savaşan, sizi yurdunuzdan çıkarmak için düşmanlarınıza yardım eden, onlara akıl veren, onları maddi ve manevi yönden destekleyen harbi durumundaki kafirlerle dost ve ahbab olmanızı, onları yardımcı edinmenizi yasaklar. Kim, bu kadar uyarılara rağmen Allah'ın düşmanlarına karşı dostluk gösterir, onları ahbab ve yardımcı edinirse işte onlar canlarını cehennem azabına soktukları için kendilerine zulmedenlerdir. Onlar bu konuda kendilerinden başkasını suçlamasınlar. Çünkü Allah adildir, kimseye zerre kadar zulmetmez.
10) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Hudeybiye antlaşmasından sonra Mü'min kadınlar hicret ederek size geldiklerinde imanlarındaki sadakatlarını anlamanız için onları imtihan edin. Kocasına kızdığı için, müslüman bir erkeğe aşık olduğundan veya dünyevi bir istekten dolayı hicret etmediğine, sadece Allah ve Rasulünü sevdiği ve İslam dinini istediği için çıkıp geldiğine dair yemin ettirin. Onların iman iddiasındaki doğruluklarını Allah daha iyi bilir. Çünkü Yüce Allah onların kalplerinden haberdardır. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. İmtihandan sonra iman etmiş olduklarını anlarsanız onları kafir kocalarına geri vermeyin. Mü'min kadın müşrik erkeğe helal olmaz. Mü'min erkeğin de müşrik bir kadınla evlenmesi helal değildir. Kafir kocalarına onlara verdikleri mehri veriniz ki hem eşini kaybedip hem de ekonomik zarara uğramasın. Mehirlerini verdiğinizde o muhacir mü'min kadınlarla evlenmenizde size herhangi bir günah yoktur. Kafir eşlerinizi nikahınızda tutmayın. Çünkü sizinle onların arasında ne nikah vardır ne de evlilik alakası... Eğer eşleriniz kafirlere katılırsa onlara vermiş olduğunuz mehri isteyin. Müşrikler de Medine'ye hicret eden mü'min eşlerine verdiklerini istesinler. İşte bu, Allah'ın şeriatı ve düşmanlarınızla sizin aranızdaki adil hükmüdür. Şüphesiz Allah kulların yararına olanı bilendir ve onlar için koyduğu kanunlarda hikmet sahibidir.
11) Müslümanlardan herhangi birinin eşi kaçar da kafirlere katılırsa siz de savaşarak kafirlerden ganimet almışsanız eşi kaçıp gitmiş olan kimseye, ona vermiş olduğu mehir kadar, elinizdeki ganimetten verin. Söz ve fiillerinizde emirlerine muhalefet ettiğiniz taktirde varlığına inanıp tasdik ettiğiniz Allah'ın azap ve intikamından korkun. O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçının. Çünkü Allah'tan korkmak imanın icabındandır. Ancak kafirler cehaletlerinden Allah'ın azabından emin olurlar. Mü'min ise korku ile ümit arasında yaşar.

يَاأَيُّهَـــا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا
يُشْـــرِكْنَ بِاللَّـــهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ
أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ
وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ إِنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٢) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا
غَضِـــبَ اللَّـــهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَئِسُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَئِسَ
الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ (١٣)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (١) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ
(٢) كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ (٣) إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ
مَرْصُوصٌ (٤) وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَاقَوْمِ لِمَ تُؤْذُونَنِي
وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ
قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٥)

12) Ey nebi! Mü'min kadınlar, Allah'a hiç bir şeyi şirk koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleri ve ayakları arasında bir iftira düzüp uydurmamak, iyi şeylerde sana karşı gelmemek üzere, biat etmek amacıyla sana geldikleri zaman, biatlarını kabul et ve onlar için Allah'tan mağfiret iste. Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

13) Ey iman edenler, Allah'ın kendilerine gazab ettiği bir topluluğu dost edinmeyin. Onlar, kâfirlerin kabirdekilerden ümit kestikleri gibi, ahiretten ümit kesmişlerdir.

61- es-SAF SURESİ

(Medine'de inmiştir. 14 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Göklerde ve yerde olan her şey Allah'ı tesbih etmektedir. Muhakkak ki O, Azîz'dir, Hakîm'dir.

2) Ey iman edenler, yapmayacağınız şeyi niçin söylersiniz.

3) Yapmayacağınız şeyi söylemeniz, Allah katında en tiksinen şeydir.

4) Allah, kendi yolunda birbirlerine kenetlenmiş bina gibi saf bağlayarak çarpışanları şüphesiz sever.

5) Hani Musa kavmine demişti ki: *"Ey kavmim, gerçekten benim Allah'ın size rasulü olduğumu bildiğiniz halde niçin bana eziyet ediyorsunuz?"* Onlar sapınca Allah da kalplerini saptırmış oldu. Muhakkak ki Allah, fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.

12) Ey Muhammed! Mü'min kadınlar biat etmek için sana geldiklerinde şu altı önemli hususta biatlarını al: Bunların başında Allah'a şirk koşmamaları gelmektedir. Çünkü şirk tüm salih amelleri boşa çıkarır, sahibini ebedi olarak kalacağı cehenneme götürür. Kimsenin malını çalmak suretiyle hırsızlık yapmasınlar ve suçların en çirkini olan zina suçunu işlemesinler. Eşleri ve cariyeleriyle yetinsinler. Cahiliyye insanlarının, utanma, gurur meselesi yaptıkları veya fakirlik korkusuyla ana rahmindeyken veya doğduktan sonra kız çocuklarını diri diri toprağa gömmesinler. Çocuğu olmadığı için kocalarının kendilerini boşayacağından korkan kadınlar, kocalarından olmayan buluntu çocuğu: *"Bu benim çocuğumdur, senden olmuştur."* diyerek kocalarına yalan yere nisbet etmesinler. İyilik hususunda onlara verdiğin emirlere ve kötülük hususundaki yasaklamalarına karşı çıkmasınlar. Aksine dinleyip itaat etsinler. İşte bu şartlar doğrultusunda onların biatlarını al. Allah'tan onların geçmiş ve gelecek günahları için af ve bağışlama dile. Kuşkusuz Allah'ın, rahmeti bol ve mağfireti geniştir. Allah, tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, dünya ve ahirette mü'minlere merhamet edendir.
(Rasulullah erkeklerin biatını aldıktan sonra, Mekke fethinin ikinci günü Safa tepesinde de, kadınların biatını onlarla tokalaşmadan aldı.)

13) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Allah'ın kızdığı, lanetlediği, gazap ettiği yahudi, hristiyan ve müşrikleri dost ve yardımcı edinmeyin, onları sevmeyin, onları sırdaş edinmeyin, onları İslam toplumunda önemli konumlara getirmeyin, onların görüşlerini bile dikkate almayın, onlara değer vermeyin, onlardan yüz çevirin. O kafirler, ahiret sevabından ve cennet nimetlerinden ümit kesmiş kimselerdir. Bu, öldükten sonra dirilmeyi ve haşri kabul etmeyen kafirlerin, ölülerinin, ikinci kez hayata dönmelerinden ümit kesmelerine benzer. Onların herhangi bir yakını veya arkadaşı öldüğünde: *"Bu, onu gördüğümüz son andır. Artık ebediyyen diriltilmeyecek, dünyada iken yaptıklarından dolayı hesaba çekilmeyecektir."* derlerdi. Bunun sebebi, Rasulullah'ın doğru söylediğini bildikleri halde karşı çıkmalarıdır.

SAFF SURESİ

1) Göklerde ve yerde bulunan melek, insan, bitki ve cansız varlıkların tümü Allah'ı noksan sıfatlardan uzak tutup O'nu takdis eder ve övgüyle yüceltir, O'nun ilahlığına, birliğine ve övülen diğer sıfatlarına gerek hal dilleriyle gerekse gerçek dilleri ile şahitlik eder. Fakat siz bunu hissedemezsiniz. Allah, mülkünde galiptir. Yaptığında hikmet sahibidir. O, hikmetin gerektirdiğinden başkasını yapmayandır.

2) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Yapmayacağınız halde niçin dillerinizle bir şeyi yapacağınızı söylüyorsunuz?! Yapmayacağınız bir hayrı ve iyiliği, niçin *'yaparız'* diyerek insanları kandırıyorsunuz?

3) Bir şeyi söyleyip sonra yapmamanız ve bir şeyi vadedip yerine getirmemeniz Allah katında şiddetli bir buğza ve hışma sebep olur. Allah katında en sevilmeyen şeylerden biri de budur. Sakın böyle bir şey yapmayın. Bu münafıkların adetidir.

4) Yüce Allah savaş anında kendilerini bir saf haline getiren ve düşmanla karşılaşıldığında savaştan kaçmayıp yerlerinde sebat eden mücahitleri sever. Birbirlerine yapışıp tutunmaları ve savaşta sebat etmeleri hususunda onlar, bir kısmı bir kısmına kenetlenmiş ve sağlam bir şekilde yapıştırılmış ve neticede tek bir şey haline gelmiş bir bina gibidirler.

5) Ey Muhammed! Kavmine Allah'ın kulu ve kendisiyle konuştuğu Musa b. İmran kıssasını anlat. Hani o, kavmi İsrailoğullarına: *"Bana eziyet veren şeyi niçin yapıyorsunuz? Niçin benim hakkımda astarı olmayan şeyler ortaya atarak bana iftira ediyorsunuz? Oysa siz, gördüğünüz apaçık mucizeler sayesinde kesin olarak biliyorsunuz ki, ben Allah'ın size gönderdiği elçisiyim. Size getirdiğim risalet hususunda doğru olduğumu da biliyorsunuz."* demişti. Onlar bile bile haktan uzaklaşarak sapıklığa meyledince, Allah da onların kalplerini hidayetten uzaklaştırdı. Kuşkusuz Allah, bile bile itaatından çıkmış kimseleri doğru yola ve hayra muvaffak etmez. Allah hidayeti hakedene verir. Allah kimseye zulmetmez.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَابَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي
اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ (٦)
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٧) يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ (٨) هُوَ الَّذِي
أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ
كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (٩) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجَارَةٍ
تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (١٠) تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ
إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (١١) يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢) وَأُخْرَى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ (١٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا
قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا
ظَاهِرِينَ (١٤)

6) Hani Meryem oğlu İsa da: *"Ey İsrailoğulları, muhakkak ben Allah'ın size rasulüyüm. Benden önceki Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek ve ismi övülen olacak bir rasulün de müjdecisiyim."* demişti. Fakat, onlara apaçık delillerle gelince: *"Bu, apaçık bir sihirdir."* dediler.

7) İslam'a davet edildiği halde Allah'a karşı yalan uydurandan kim daha zalim olabilir?! Muhakkak ki Allah zalimler topluluğunu hidayete erdirmez.

8) Ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Oysa Allah, -kâfirler hoş görmese bile- nurunu tamamlayacaktır.

9) Rasulünü hidayet ve hak din ile gönderen O'dur. Çünkü onu –müşrikler hoş görmese bile- bütün dinlere üstün kılacaktır.

10) Ey iman edenler, sizi can yakıcı bir azaptan kurtaracak bir ticareti göstereyim mi size?

11) Allah'a ve Rasulü'ne iman eder, mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda cihad ederseniz. -Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır-

12) Günahlarınızı bağışlar, sizi altından nehirler akan cennetlere ve Adn cennetlerindeki çok hoş meskenlere yerleştirir. İşte çok büyük kurtuluş budur.

13) Ve sevdiğiniz bir diğeri daha: Allah'dan bir yardım ve yakın bir fetih... Mü'minleri müjdele.

14) Ey iman edenler, Allah'ın yardımcıları olun. Nitekim Meryem oğlu İsa da havarilere: *"Allah'a benim yardımcılarım kimlerdir?"* demiş, havariler de: *"Biziz Allah'ın yardımcıları."* demişlerdi. Böylece İsrailoğullarından bir kısmı iman etmiş ve bir kısmı da inkâr etmişti. Biz de iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik de üstün gelenler oluverdiler.

6) Ey Muhammed! Kavmine şu olayı da anlat: Hani İsa İsrailoğullarına, *"Ben Tevrat'ta anlatılan vasıflarla size gönderilmiş, Tevrat'ın hükümlerini ve Allah'ın bütün kitap ve rasullerini tasdik ve ikrar eden, benden sonra gelecek olan Muhammed isimli övülmüş bir rasulün gönderileceğini müjdeleyen Allah'ın rasulüyüm. Tevrat'a aykırı bir şey getirmedim ki, benden nefret edesiniz. Benden önceki rasullere ve kitaplara inandığınız gibi bana ve getirdiklerime inanın."* İsa onlara ölüleri diriltmek, körleri ve alaca hastalığına yakalananları iyileştirmek, evde sakladıklarını söylemek ve çamurdan kuş şekli yapmak gibi mucizeler gösterince: *"Bu bize apaçık sihri getiren bir sihirbazdır."* dediler. (Rasulullah da kavmine apaçık delillerle gelince kavmi de İsrailoğulları gibi onun getirdiklerini sihirle niteledi.)

7) Rabbi onu rasulünün diliyle İslam'a çağırdığında çağrıya icabet edeceği yerde Rabbinin rasulüne "Sihirbaz", indirilmiş mucizelerine de "sihir" demek suretiyle Allah'a iftira edenden, Allah'a evlat ve ortak yakıştıran, O'na ilgisiz olduğu sözler ve hükümler isnad eden kimseden daha zalim insan bulunur mu? Allah, bile bile küfür ve zulüm işleyenleri hidayete ve kurtuluşa erdirmez, ona doğru yolu göstermez. Allah ancak samimi olanları hidayete erdirir.

8) Müşrikler Kur'an'a "sihir" demek suretiyle Allah'ın dinini ve nurlu şeriatını ağızlarıyla söndürmek, İslam'ı yoketmek isterler. Halbuki Allah suçlu kafirler gururlanıp istemese de dinini her tarafa yayarak ve bütün dinlere üstün kılarak galip getirecektir. Dini üstün kılmaktan maksat, dünyada bu dini kabul etmeyen kimse kalmayacak demek değildir. Aksine bundan maksat, bu dinin mensuplarının Kıyamete kadar delil, silah, dil ve kalemle diğer din mensuplarına üstün ve galip olmaları demektir.

9) Allah, kudret ve hikmetiyle elçisi Muhammed'i apaçık Kur'an ve nurlu dinle gönderendir. İslamı yahudilik, hristiyanlık ve diğer dinlere üstün kılmak için böyle yaptı. Allah'ın düşmanları ve O'na başkasını ortak koşanlar hoşlanmasa da bunu yapmıştır.

10) Ey iman edenler! Sizi elem verici, şiddetli ve ebedi bir azaptan kurtaracak kazançlı ve şanı yüce bir ticareti size tavsiye edeyim mi?

11) Allah ve Rasulüne, şüphe ve münafıklık karışmamış doğru bir imanla inanırsınız. Allah'ın dinini yüceltmek için mal ve canla din düşmanlarıyla cihad edersiniz. Eğer bilginiz ve anlayışınız varsa, size emretmiş olduğum Allah yolunda cihad, sizin için bu hayattaki her şeyden daha iyidir. Çünkü Allah kendi yolunda cihad eden kimseye ya şehadeti ya da gazi olup ganimet elde etmeyi vaadetmiştir.

12) Allah'a iman eder ve O'nun yolunda cihad ederseniz Allah sizin günahlarınızı bağışlar yani onları örter ve lütfuyla üzerinizden siler. Sizi ağaçlarının ve odalarının altından, oluksuz ve kanalsız, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere, bağlara ve bahçelere sokar ve sizi devamlı kalınacak Cennetlerde yüksek köşklere yerleştirir. İşte anlatılan bu mükafaat, öyle büyük bir kazançtır ki, artık ondan öte kazanç yoktur. O öyle devamlı bir mutluluktur ki, ondan öte bir mutluluk yoktur.

13) Allah size başka bir iyilik daha verecektir ki, o da düşmanlarınıza karşı size yardım etmesi ve size Mekke'nin, İran ve Bizans'ın fethini nasip etmesidir. Ey Muhammed! Mü'minlere bu apaçık lütfu müjdele! İşte bunlar, ahiret nimetleri ile birleşen dünya nimetleridir.

14) Ey iman edenler! Allah'ın dinine yardım edin, O'nun nurlu alametini yükseltin. Nitekim, Meryem oğlu İsa, yardımcılarına, *"Allah'ın davetini tebliğ ve dinine yardım etmek için bana kim yardım edecek?"* dediğinde, İsa'nın davetini kabul eden, samimi mü'minler olan 12 Havari, *"Allah'ın dininin yardımcıları biziz."* dediler. İsa'nın daveti sonunda İsrailoğulları iki kısma ayrıldı. Biri, İsa'ya iman edip onu tasdik eden grup, diğeri de onun rasullüğünü yalanlayıp inkar eden gruptur. Bunlar İsa ve annesi Meryem'e eziyet eden Yahudilerdir. İsa'ya inananlardan bir grup da, onun hakkında ileri gitti ve sonunda onu, Allah'ın lutfettiği rasullük derecesinden daha yükseklere çıkardılar ve bu hususta birçok fırka ve gruplara ayrıldılar. Bazıları İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu iddia etti. Bazıları da onun "Baba, Ruhu'l-Kudüs ve oğul" üçlüsünden oluştuğunu ileri sürdü. Bazıları ise onun Allah olduğunu söylediler. Nihayet kafir düşmanlarına karşı biz mü'minleri destekledik de delil ve hüccetlerle sonunda onlara galip geldiler.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ
الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (١) هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ
رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ (٢)
وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٣)
ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (٤)
مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (٥) قُلْ يَاأَيُّهَا الَّذِينَ
هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا
الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (٦) وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (٧) قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ
الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٨)

62- el-CUMUA SURESİ

(Medine'de inmiştir. 11 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Göklerde ve yerde olan her şey, Melik, Kuddüs, Aziz, Hakim olan Allah'ı tesbih eder.

2) O, ümmiler içinde, onlara ayetlerini okuyan, onları arındıran, anlara kitap ve hikmeti öğreten kendilerinden bir rasul gönderendir. Oysa onlar, bundan önce apaçık bir sapkınlık içinde idiler.

3) Ve henüz kendilerine kavuşmamış olan diğerlerine de. Muhakkak ki O, Aziz'dir, Hakim'dir.

4) İşte bu, Allah'ın lutfudur. Onu dilediği kimseye verir. Şüphesiz Allah büyük lütuf sahibidir.

5) Kendilerine Tevrat yükümlü kılınıp da sonra onun yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin durumu, kitaplar yüklenmiş eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini yalanlayan kavmin durumu ne kötüdür. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu hidayete iletmez.

6) De ki: *"Ey yahudiler, eğer bütün insanlar bir tarafa yalnız kendinizin Allah'ın velileri olduğunuzu iddia ediyorsanız ve eğer doğru iseniz, hemen ölümü temenni etsenize!"*

7) Ama ellerinin öne öne sürdükleri dolayısıyla bunu hiç bir zaman temenni edemezler. Şüphesiz Allah zalimleri en iyi bilendir.

8) De ki: *"Gerçekten kendisinden kaçıp durduğunuz ölüm, elbette karşınıza çıkacaktır. Sonra gaybı da aşikarı da bilene döndürüleceksiniz; O da size yaptıklarınızı haber verecektir."*

CUM'A SURESİ

1) Kainatta bulunan (insan, hayvan, bitki ve cansız) varlıkların tümü her şeyin sahibi olan, meydana getiren, hepsini tekrar yoketmek suretiyle yaratmada tasarruf sahibi olan, bütün noksanlıklardan münezzeh ve kemal sıfatlara sahip mülkünde güçlü ve yaptıklarında hikmet sahibi olan Allah'ı ya hal dilleri ile ya da gerçek dilleri ile tesbih, takdis ve ta'zim eder. Fakat insanlar bunu anlayamazlar.

2) Allah, rahmeti ve hikmetiyle, Araplar içinde soyu İbrahim'in oğlu İsmail'in torunu Adnan'a dayanan, Kureyş kabilesinin Haşimi koluna mensup ve kendileri gibi ümmi olan, okuma yazma bilmeyen bir rasul gönderendir. Bu rasul, onlara Kur'an ayetlerini okur, onları inkar ve günah kirlerinden arındırır, iman sayesinde onları temiz kalpli yapar. Onlara okunan ayetleri ve rasulün pak sünnetini, onların anlamlarını ve hükümlerini, her işte nazik ve dikkatli, her konuda isabetli ve doğru olmayı, şeriatın sırlarını, hükümlerinin hikmetlerini öğretir. Gerçek durum şu ki, onlar Muhammed kendilerine rasul olarak gönderilmeden önce hak yoldan apaçık bir şekilde sapmışlardı.
(Yüce Allah Muhammed'i uzun zamandır rasullerin gönderilmediği ve insanların hak yoldan uzaklaşıldığı bir dönemde gönderdi. O zaman ona ihtiyaç çok idi. İnsanlar siyasal, sosyal, ahlaki ve hukuki yönden sapıklık içinde idiler. Araplar daha önce İbrahim'in dinine bağlı idiler. Daha sonra onu değiştirip bozdular, tevhid yerine şirke, yakîn yerine şüphelere saplandılar, Allah'ın izin vermediği birçok bid'atler uydurdular. Ehl-i kitap da böyleydi. Onlar da kitaplarını tahrif edip değiştirdiler. İşte bunun üzerine Yüce Allah, Muhammed'i kapsamlı, mükemmel ve yüce bir şeriatla gönderdi. Bu şeriatta hidayet ve insanların yaşarken ve ölünce muhtaç oldukları her şeyin izahı vardır. Yüce Allah bütün güzellikleri Muhammed'de topladı, öncekilerden ve sonrakilerden hiçkimseye vermediği şeyi ona verdi.)

3) Yüce Allah bu rasulü, o ümmilerin zamanında bulunmayıp da daha sonra gelecek olan diğer kavimlere de göndermiştir. Bunlar, Kıyamete kadar müslüman olacakların hepsidir. Yani o, zamanında var olan ins-cin herkese gönderildiği gibi, onlardan sonra gelecek olanlara da gönderilmiştir. Onun elçiliği sadece kendi zamanında var olanlar için değil, aksine hem onları, hem de onların dışında kıyamete kadar gelecek olan tüm insanları kapsar. Şüphesiz Allah mülkünde güçlü ve galip, yaptıklarında hikmet sahibidir.

4) İnsanlığın efendisine has olan bu şeref yani onun bütün insanlara ve cinlere rasul olarak gönderilmesi, Kur'an'ın arapça inmesiyle Allah'ın arapları şereflendirmesi ve son nebi ve rasulü onlara göndermesi Allah'ın bir lütfudur. Onu, kullarından dilediklerine verir. Yüce Allah dünyada ve ahirette bütün yarattıklarını kapsayacak engin lütuf sahibidir.

5) Kendilerine Tevrat gönderilen ve içindekilerini yapmakla mükellef kılınan, sonra da onunla amel etmeyip hidayet ve nurundan faydalanmayan yahudilerin durumu, sırtında çok değerli kitaplar taşıyan eşeklerin durumuna benzer ki eşeğin eline bu kitaplardan yorgunluktan başka bir şey geçmez. Yahudiler hakkında getirmiş olduğumuz bu misal, Allah'ın Muhammed'in elçiliğini gösteren ayetlerini yalanlayan kavim için ne kötü bir misaldir. Allah zalim ve fasık olan kimseye imana giden yolu gösterip onu hayra muvaffak kılmaz.

6) Ey Muhammed! Yahudileşen ve Yahudi dinine sarılan o kimselere de ki: *"Eğer iddia ettiğiniz gibi, diğer insanlar değil de sadece siz gerçekten Allah'ın dostları iseniz ve bu iddianızda da doğru iseniz, Allah'tan sizi öldürmesini isteyin ki, dostları için hazırlanmış olan ikram yurduna, Cennete hemen nakledilesiniz."*

7) Daha önce inkar ettikleri ve günah işledikleri, Muhammed'i yalanladıkları için hiçbir durumda ölümü dilemezler. Eğer ölümü temenni etselerdi hepsi ölürdü. Allah onları ve onlardan meydana gelen çeşitli zulüm ve isyanları bilendir.

8) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Kendisinden kaçtığınız, dilinizle dahi istemekten korktuğunuz bu ölüm, çaresiz kesinlikle başınıza gelecektir, ondan kaçmak size bir fayda sağlamaz. Çünkü o kesin bir kaderdir. Korkunun ecele faydası yoktur. Sonra kendisine hiçbir şey gizli kalmayan Allah'a döndürüleceksiniz. O size amellerinizin karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir."*

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِي لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ
فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٩) فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي
الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ (١٠) وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا
وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ اللَّهْوِ وَمِنْ
التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (١١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ (١)
اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ (٢) ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ
عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ (٣) وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ
أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ
مُسَنَّدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمْ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ
قَاتَلَهُمْ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٤)

9) Ey iman edenler, Cuma günü namaz için çağrıldığı zaman, hemen Allah'ı zikretmeye koşun ve alış-verişi bırakın. Eğer bilirseniz bu, sizin için daha hayırlıdır.

10) Namaz kılındıktan sonra yeryüzüne dağılın. Allah'ın lütfundan arayın ve Allah'ı çokca zikredin. Umulur ki kurtuluşa erersiniz.

11) Bir ticaret veya bir eğlence gördükleri zaman ona doğru yönelip seni ayakta bıraktılar. De ki: *"Allah'ın yanındaki, eğlenceden de ticaretten de hayırlıdır. Şüphesiz Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır."*

63- el-MÜNAFİKUN SURESİ

(Medine'de inmiştir. 11 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Münafıklar sana geldiklerinde dediler ki: *"Biz şehadet ediyoruz ki, sen kesinlikle Allah'ın rasulüsün."* Allah da biliyor ki sen şüphesiz O'nun rasulüsün ve Allah şahidlik eder ki, münafıklar kesinlikle yalancıdır.

2) Yeminlerini kalkan edinip Allah'ın yolundan alıkoydular. Gerçekten de onların yaptıkları ne kötüdür!

3) Bu, onların iman etmeleri sonra inkâr etmeleri dolayısıyla böyledir. Böylece kalplerinin üzerini mühürlemiştir, artık onlar kavrayamazlar.

4) Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider. Konuştuklarında dinleyesin gelir. Halbuki onlar dayandırılmış keresteler gibidir. Her çağrıyı kendileri aleyhinde sanırlar. Onlar düşmandırlar, bu yüzden sakın onlardan. Allah onları kahretsin; Nasıl da döndürülüyorlar?

9) Ey Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edenler! Müezzinin Cum'a namazı için ezan okuyup seslendiğini işittiğiniz zaman, Cum'a hutbesini dinlemeye ve namazı eda etmeye sükunet ve vakarınızı koruyarak gidin, alış verişi bırakın. Zararlı ticareti bırakıp, karlı ticarete kalben, samimi niyetle ve huşu içerisinde koşun. Eğer doğru bilgi ve akl-ı selim sahibi iseniz, bilin ki, Allah rızasına koşmak ve alış verişi bırakmak, sizin için dünya ticaretinden daha hayırlı ve faydalıdır. Çünkü ahiretin faydası daha yüce ve kalıcıdır.
10) Namazı bitirdiğinizde, ticaret ve ihtiyaçlarınızı temin için yeryüzüne dağılın. Allah'ın lütuf ve ihsanından isteyin. Çünkü rızık O'nun elindedir. O, ihsan ve lütuf sahibidir. Çalışanın çalışmasını zayi etmez ve isteyenin ümidini boşa çıkarmaz. Rabbinizi, sadece namaz vaktinde değil, her zaman, dil ve kalple zikredin ki dünya ve ahiret hayatını kazanasınız. Allah'ın emirlerine itaat eder, yasaklarından kaçınırsanız Allah'ı zikretmiş olursunuz. Allah'a isyan ederseniz, çokça tesbih çekmiş olsanız bile O'nu zikretmiş sayılmazsınız.
11) Ey Muhammed! Cum'a günü Cum'a namazından sonra hutbe verirken adet üzere Şam'dan Dıhyetü'l-Kelbi'nin ticaret kervanını davul ve sevinç naraları içerisinde karşılamak için seni on iki kişi ile birlikte ayakta bırakıp ona dönenlere de ki: *"Allah katındaki sevap ve nimet, elde ettiğiniz ticaret ve eğlenceden daha iyidir. Allah rızık veren ve lütufta bulunanların en iyisidir. Öyleyse rızkı O'ndan isteyin, lütuf ve ihsanını elde etmek için O'ndan yardım dileyin. Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiç bir şeyi şirk koşmayın."*

MÜNAFİKUN SURESİ

1) Ey Muhammed! Abdullah b. Selül ve arkadaşları gibi münafıklar senin meclisine geldiklerinde, riyadan dolayı, dilleriyle, *"Ey Muhammed! Senin Allah'ın elçisi olduğuna şahitlik ederiz."* derler. Kalplerinde olmayan şeyi dilleriyle söylerler. Ey Muhammed! Yüce Allah da biliyor ki sen hak rasulsün. Çünkü seni gönderen O'dur. Allah, münafıkların açıkladıkları şahitlikleri ve dilleriyle ettikleri yeminleri hususunda kesinlikle yalancı olduklarına tanıklık eder. Çünkü diliyle bir şey söyleyip de onun aksine inanan kimse yalancıdır.
2) Münafıklar müslüman olduklarına dair Allah adına yalan yeminlerini, öldürülmekten korunabilecekleri bir kalkan edindiler. Böylece insanları cihaddan ve Muhammed'e iman etmekten alıkoydular. Allah'ın, Rasulü vasıtasıyla gönderdiği dinden ve mahlukatı için koymuş olduğu şeriatından yüz çevirdiler. Münafıklar, yalan yeminlerle insanlardan korundular. Gerçek yüzlerini bilmeyen kimseler onlara aldanıp müslüman olduklarına inandılar. Oysa gerçekte onlar, İslama ve müslümanlara kötülük etmekten geri kalmazlar. Onların bu tutumları sebebiyle birçok insana büyük bir zarar gelmiştir. Onların amelleri ve yaptıkları iş ne çirkin olmuştur.! Çünkü onlar münafık ve günahkar oldukları halde, kendilerini mü'min gösteriyorlar. Onların pis amelleri, yani münafıklık ve yalan yeminleri ne de kötü olmuştur.
3) Bu yalan yemin ve Allah yolundan alıkoyma, dilleri ile iman etmeleri, kalpleri ile ise inkar etmelerinden dolayıdır. Allah da onların kalplerini inkâr mührü ile mühürledi. Artık onlar hükkı batıldan seçemez hale geldiler.
4) O münafıkları gördüğünde, şekil ve görünümleri, güzel, boylu poslu oldukları için, hayranlık duyarsın. Fesahatları ve dillerinin akıcılığından dolayı, konuştuklarında sözlerine kulak verirsin. İman, ilim ve fikirden mahrum bir takım suretler olmaları hususunda, duvara dayandırılmış kütüklere benzerler. Onlar ruhsuz kalıplar, akılsız bedenlerdir. Korkaklık ve zayıflıklarından dolayı, duydukları her ses ve seslenişte kendilerinin kastedildiğini zannederler. Allah'ın perdelerini yırtıp sırlarını açığa çıkarmasından mütemadiyen bir korku ve endişe içindedirler. Her ne zaman bir olay ve korkulu şey meydana gelse, korkaklıklarından, bu olayın kendi başlarına geleceğine inanırlar. Bir kayıp ilanı işittiklerinde veya nasıl olursa olsun, bir ses duyduklarında akılları başlarından gider ve bunu başlarına getirilecek bir musibet sanarlar. Onlar her ne kadar müslüman görünseler de, hem sana hem mü'minlere tam anlamıyla düşmandırlar. Binaenaleyh, onlardan sakın, sır hususunda onlara güvenme, çünkü onlar sana düşman olanların casuslarıdır. Allah onları rezil etsin, onlara lanet etsin ve rahmetinden uzaklaştırsın. İmanın nurunu gördükten sonra doğru yoldan sapıklığa nasıl döndürülüyorlar?!

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا
رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (٥) سَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ
لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ (٦) هُمُ الَّذِينَ
يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا
وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا
يَفْقَهُونَ (٧) يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ
الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ
الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ (٨) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ
أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ (٩) وَأَنْفِقُوا مِنْ مَا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي
إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ (١٠)
وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ (١١)

5) Onlara: *"Gelin, Allah'ın rasulü sizin için mağfiret dilesin."* denildiği zaman, başlarını yana çevirdiler. Sen onların büyüklük taslayarak yüz çevirdiklerini görürsün.

6) Senin onların bağışlanmasını istemen ya da bağışlanmasını istememen onlar için birdir. Allah, onları asla bağışlamayacaktır. Şüphesiz ki Allah, fasıklar topluluğunu hidayete erdirmez.

7) *"Rasulullah'ın yanındakilere infak etmeyin; ta ki gitsinler."* diyenler, onlardır. Oysa göklerin ve yerin hazineleri Allah'ındır. Fakat münafıklar kavramıyorlar.

8) Derler ki: *"Andolsun Medine'ye dönecek olursak, üstün olan, düşkün olanı elbette oradan çıkaracaktır. Oysa üstünlük Allah'ın, Rasulü'nün ve mü'minlerindir. Fakat münafıklar bilmiyorlar."*

9) Ey iman edenler, mallarınız da evlatlarınız da Allah'ı zikretmekten sizi alıkoymasın. Kim böyle yaparsa, onlar hüsrana uğrayanların kendileridir.

10) Sizden birinize ölüm gelip de: *"Rabbim! Beni yakın bir süreye kadar geciktirsen ben de böylece sadaka versem ve salihlerden olsam."* demezden önce, size rızık olarak verdiklerimizden infak edin.

11) Halbuki eceli geldiğinde, Allah, hiçbir kimseyi asla geri bırakmaz. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

5) Ayetler indikçe, münafıkların sırlarını gözler önüne serip onları rezil edince, mü'min akrabaları onlara şöyle dediler: *"Yazıklar olsun size! Münafıklık yaparak rezil oldunuz, kendinizi helak ettiniz. Tevbe ederek, özür dileyerek Allah'ın Rasulüne gelin de, günahlarınızın bağışlanması için Allah'tan mağfiret dilesin!"* denildiğinde böbürlenmek ve alay etmek için başlarını sallayıp hareket ettirirler. Onların, kibirlenip Rasulullah'ın kendileri için istiğfar etmesini istemeyerek, çağrıldıkları şeyden burun kıvırarak yüzçevirdiklerini görürsün.
6) Ey Muhammed! Senin onların bağışlanmasını istemenin hiçbir faydası olmaz. Bağışlamalarını dilemen ile dilememen birdir. Onlar imana gelmezler. Çünkü onlar bile bile Allah ve Rasulüne itaatten çıkmışlardır. Onlar iyice inkara daldıkları ve isyanda ısrar ettikleri için, Allah onları asla bağışlamayacaktır. Kuşkusuz Allah, bile bile itaatten çıkan ve hakka dönmemekte ısrar eden fasık kimseleri iman etmeye muvaffak etmez. Allah hidayeti hakedene verir. Allah adildir, kimseye zerre kadar zulmetmez.
7) O münafıklar, *"Muhacirlere para vb. yardımda bulunmayın da Muhammed'den ayrılsınlar."* diyen kafirlerdir. Rızkın anahtarları sadece Yüce Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir, dilediğine vermez. Hiçkimse, Allah'ın kullarına lutfetmesine engel olamaz. Fakat münafıklar Allah'ın hikmetini ve tedbirini anlayamazlar. Dolayısıyla cahilce söyledikleri o inkar ve sapıklık sözlerini söylerler.
8) Münafıkların lideri Abdullah b. Ubeyy b. Selül ve arkadaşları diyorlar ki: *"Beni Mustalik Savaşından döndüğümüz ve beldemiz olan Medine-i Münevvere'ye avdet ettiğimizde, mutlaka daha üstün özelliklere sahip olan ve soylu olan bizler, daha zelil ve ayak takımı olan Muhammed ve arkadaşlarını oradan çıkaracağız."* Halbuki kuvvet ve üstünlük, başkasına değil, sadece Allah'a ve onun üstün tutup desteklediği rasulüne ve mü'minlere mahsustur. Fakat münafıklar son derece cahil ve gururlu oldukları için izzet ve üstünlüğün, Allah'ın düşmanlarına değil de dostlarına mahsus olduğunu bilmezler, idrak edemezler. İzzet, insanın nefsinin hakikatini bilmesi ve onu Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde yönlendirmesidir. Kibir ise insanın kendisini tanımaması, Allah'ın razı olmadığı şekilde yaşamasıdır.
Abdullah b. Ubeyy b. Selül'ün oğlu Abdullah, Medine girişinde kılıcını çekerek babasını sıkıştırmış *"Geri dön! Vallahi Rasulullah daha üstün, ben daha zelilim demedikçe asla Medine'ye giremezsin."* dedi. İbn Selül de korkudan bunları söyledi. Abdullah, çıkardığı fitneden dolayı öz babasını öldürmeyi Rasulullah'a teklif etti. Rasulullah "Muhammed ashabını öldürüyor" fitnesi çıkmasın diye bu teklifi kabul etmedi. İbn Selül görünürde müslüman idi. Küfür ve nifakı iddia edilince inkâr ediyor, hakkında ayet inince hemen tevbe ediyordu.
9) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imanın gereği salih amel işleyenler! Artırmaya çalışmanız ve biriktirmekten zevk almanız sebebiyle mallarınız; kendileriyle sevinç duymanız ve ihtiyaçlarını gidermeye bakmanız sebebiyle de çocuklarınız, münafıkları alıkoyduğu gibi, sizi zikirden, tesbihden, Allah'a itaat ve ibadetten, size farz kıldığı namaz, zekat ve haccı edadan alıkoymasın. Dünya, kimi Allah'a itaat ve ibadetten alıkoyarsa, işte onlar tam zarara uğrayanların ta kendileridir. Çünkü onlar geçici ve basit olanı, sonsuz ve yüce olana tercih etmişler ve dünyayı ahiretten üstün tutmuşlardır.
10) İnsana ölüm gelip de can çekişme durumuna düşmeden önce size verdiğimiz ve lutfettiğimiz malların bir kısmından Allah rızası için Allah yolunda ihtiyaç sahiplerine harcayın. Ve öleceğini kesin olarak anlayıp da: *"Rabbim! Bana mühlet verip ölümümü kısa bir zaman ertelesen de, senin yolunda harcasam, güzel amel işlesem ve böylece salih ve takva sahibi birisi olsam."* demeden önce Allah yolunda harcayın. Allah'ın dininin hakim olması için meşru olan her türlü çalışmayı maddi ve manevi olarak destekleyin.
11) Kim olursa olsun, eceli geldiğinde Allah hiç kimseye kesinlikle bir saniye bile mühlet vermeyecektir. Asla ömrünü uzatmayacaktır. Ölümün ne zaman geleceği belli olmadığından Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde iman edin ve bu imanın gereği olarak salih amel işleyin. Yüce Allah, hayır ya da şer, yapmış olduğunuz tüm amellerden haberdardır, onları bilir ve ahiret gününde zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın karşılığını size verir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (٢)
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ (٣) يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ (٤) أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا
وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ (٥) ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا
وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ (٦) زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ
لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ
عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (٧) فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ (٨) يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ
ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ
سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (٩)

64- et-TEĞABUN SURESİ

(Medine'de inmiştir. 18 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Göklerde ve yerde olan herşey Allah'ı tesbih eder. Mülk O'nundur, hamd de O'nundur. Şüphesiz O, herşeye kadirdir.

2) Sizi yaratan O'dur. Buna rağmen kiminiz kâfir, kiminiz de mü'mindir. Şüphesiz Allah yaptıklarınızı en iyi görendir.

3) Gökleri ve yeri hak ile yarattı. Size biçim verdi; biçimlerinizi de güzel yaptı. Dönüş yalnız O'nadır.

4) Göklerde ve yerde olan herşeyi bilir. Gizlediğinizi de açıkladığınızı da bilir. Şüphesiz Allah sinelerin özünde saklı duranı çok iyi bilendir.

5) Bundan önce küfürde ısrar edenlerin haberi size gelmedi mi? Onlar bu sebepten işlerinin cezasını tattılar. Onlar için çok acıklı bir azab vardır.

6) Bu, kendilerine apaçık belgelerle rasuller geldiği halde *"Bir beşer mi bizi hidayete iletecek!?"* demeleri ve bu yüzden inkar edip yüz çevirmeleri sebebiyledir. Allah da muhtaç olmadığını gösterdi. Şüphesiz Allah Ğaniyy'dir, Hamid'dir.

7) Küfürde ısrar edenler, kesin olarak diriltilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki: *"Hayır, Rabbime andolsun, muhakkak diriltileceksiniz, sonra da işlediğiniz mutlaka size haber verilecektir. Bu da, Allah'a göre pek kolaydır."*

8) *"O hâlde Allah'a, Rasulü'ne ve indirdiğimiz nura iman edin. Şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır."*

9) *"Toplanma günü için sizi toplayacağı gün- işte o aldanma günüdür- Kim Allah'a iman edip salih amel işlerse, kötülüklerini örter ve içinde ebedi ve daimi kalıcılar olmak üzere altından nehirler akan cennetlere sokar. İşte büyük kurtuluş budur!"*

1) Göklerde ve yerde bulunan bütün mahlukat kesintisiz ve devamlı bir şekilde Allah'ı tenzih edip yüceltir. Mülk ve hüküm tamamen Allah'ındır. Övgüye layık olan sadece O'dur. Çünkü bütün nimetler, noksan sıfatlardan münezzeh olan Allah'a mahsustur. O'nun her şeye gücü yeter. Zengin eder, fakir eder, aziz kılar, zelil kılar. Bir şeyin olmasını istediğinde ona sadece *"ol"* der, o da hemen oluverir.

2) Ey insanlar! Sizi hiç bir örneğe ihtiyaç duymaksızın en mükemmel şekilde yaratan O'dur. Dolayısıyla herbirinizin O'na iman etmesi lazımdır. Fakat içinizden Rabbini inkar eden de vardır. Yaratıcısına iman edip tasdik eden de az da olsa vardır. Yüce Allah durumlarınızı bilen ve yaptıklarınızdan haberdar olandır. İşlerinizden hiç biri O'na gizli kalmaz. O, yaptıklarınızın karşılığını size verecektir.

3) Allah, gökleri ve yeri boş yere ve eğlence olsun diye değil, dünya ve dine ait faydaları kapsayan engin bir hikmetle yarattı. O sizi en güzel şekil ve biçimde yarattı. Yaratılışınızı ve şekillendirilişinizi sağlam yaptı. Sizi bir çok hayvanlar gibi yüzükoyun değil de ayakları üzerinde dimdik durabilen biçimde yarattı. Dönüş ve varış, sadece tek olan Yüce Allah'adır. O herkese yaptığının karşılığını verecektir.

4) Allah göklerin ve yerlerin içerisinde bulunan her şeyi bilir. Niyet ve amellerinizden gizlediğinizi de, açıkladığınızı da bilir. Allah göğüslerdeki sırları ve gizli olan şeyleri bilir. Külliyattan ve cüz'iyattan hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Açıktan yaptıklarınız nasıl O'na gizli kalır? Yüce Allah sevap ve ceza ile amellerin karşılığını vericidir. Kimseye zerre kadar zulmetmez.

5) Ey Kureyş topluluğu! Ad ve Semud kavmi gibi geçmiş milletlerin kafirlerine ait haberler, onların başına gelen azap ve ceza hakkındaki bilgi size gelmedi mi? İnkarlarından dolayı dünyada korkunç cezayı tattılar. Onlar için ahirette de elem verici şiddetli bir azap vardır.

6) Dünyada tattıkları ve ahirette tadacakları bu azabın sebebi şudur: Rasulleri onlara, doğru olduklarını gösteren apaçık mucize ve parlak deliller getirdiler de onlar yadırgayarak ve hayret ederek dediler ki: *"İnsanlardan gönderilen rasuller mi bize rehber olacaklar?"* Akıllarının azlığı ve fikirlerinin zayıflığından dolayı rasullerin insan olmasını yadırgadılar da, mabudlarının taş olmasını yadırgamadılar. Gönderilen rasulleri inkar ettiler, imandan ve Allah'ın hidayetine uymaktan yüz çevirdiler. Allah onlara ve onların kendisine ve rasullerine iman etmelerine muhtaç değildir. Allah'ın, yarattıklarına ihtiyacı yoktur. Sıfatlarında ve zatında övülmüştür. O'na ne itaatın yararı olur, ne de isyanın zararı olur. Çünkü O'nun alemlere ihtiyacı yoktur.

7) Mekke kafirleri Allah'ın, insanları öldükten sonra diriltip kabirlerinden asla çıkarmayacağı ve hesaba çekmeyeceği zan ve iddiasında bulundular. Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Durum zan ve iddia ettiğiniz gibi değildir. Rabbime yemin olsun ki, kabirlerinizden diri olarak çıkartılacaksınız. Sonra dünyada iken büyük küçük, iyi kötü, bütün yaptıklarınız size bildirilecek ve zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın karşılıkları verilecektir. Öldükten sonra diriltme ve hesap Allah'a ilk yaratmadan daha kolaydır."*

8) Allah'a, rasulü Muhammed'e ve Kur'an'a iman edin. Şüphesiz Kur'an, aydınlatıcı bir nurdur. O, aydınlığın karanlığı dağıttığı gibi, şüpheleri dağıtıcıdır. Allah gizli açık tüm yaptıklarınızı bilir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre kadar haksızlığa uğratmaksızın verir.

9) O korkunç günü, yani Allah'ın bütün mahlukatı hesap ve ceza için bir meydanda toplayacağı kıyamet gününü hatırlayın. Yüce Allah öncekileri ve sonrakileri o gün bir yerde ve alanda toplayacağı için ona toplanma günü denildi. Allah onları öyle bir yerde toplar ki, çağıran onlara sesini işittirir, bakan göz de onları görür. O öyle bir gündür ki, onda, iman etmediği için kafirin eksikliği ve zararı ortaya çıkar. Bu şöyle olur. Mü'minler dünyayı terkederek Cenneti satın almışlar, kafirler de ahireti terkederek Cehennemi satın almışlardır. Eğer kafir müslüman olsaydı, onun Cennette bir makamı ve aile efradı vardı. İşte o gün iman etmediği için kafirin zararı, iyilikte kusurlu davrandığı için de mü'minin zararı ortaya çıkar. Kim Allah'a onun istediği ve razı olduğu şekilde iman eder ve bu imanın gereği olarak salih amel işlerse, Allah onun günahlarını siler ve onu köşklerinin ve ağaçlarının altından, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan içlerinde ebedi olarak kalacakları Naim Cennetlerine girdirir. İşte bu, daha ötesi olmayan bir kazanç ve son derece büyük bir mutluluktur.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٠) مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ (١١) وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (١٢) اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلْ الْمُؤْمِنُونَ (١٣) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ
تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١٤)
إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ (١٥)
فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنفِقُوا خَيْرًا
لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (١٦)
إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ (١٧) عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ (١٨)

10) Küfürde ısrar edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince; onlar cehennemliklerdir ve orada kalıcıdırlar. O, ne kötü bir dönüş yeridir!

11) Allah'ın izni olmadıkça hiçbir musibet gelip çatmaz. Kim Allah'a iman ederse, onun kalbini hidayete yöneltir. Şüphesiz Allah her şeyi en iyi bilendir.

12) Allah'a itaat edin, Rasule de itaat edin. Şayet yüz çevirecek olursanız, artık rasulümüze düşen ancak apaçık bir tebliğdir.

13) Allah; O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse mü'minler Allah'a tevekkül etsinler.

14) Ey iman edenler, eşlerinizden ve evlatlarınızdan size düşman olanlar vardır. Şu halde onlardan sakının. Yine de affeder, hoş görür ve bağışlarsanız, artık elbette Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

15) Mallarınız ve evlatlarınız sizin için ancak bir fitnedir. Allah ise, büyük ecir O'nun katında olandır.

16) Öyleyse gücünüzün yettiği kadar Allah'tan korkupsakının, dinleyin ve itaat edin. Kendinize hayır olmak üzere infak edin. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa; işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

17) Eğer Allah'a güzel bir borç verecek olursanız, onu sizin için kat kat artırır ve günahlarınızı bağışlar. Şüphesiz Allah Şekûr'dur, Halîm'dir.

18) Gaybı da müşahade edileni de bilendir. Aziz'dir, Hakim'dir.

10) Allah'ın birliğini ve gücünü inkar edenler, öldükten sonra dirilmeyi gösteren delilleri ve Kur'an ayetlerini yalanlayanlar var ya, işte onların yeri içinde sonsuz kalmak üzere Cehennemdir. İnkar edenler ve sapıkların döneceği ve kalacağı yer olarak Cehennem ne kötüdür.
11) Bir kimsenin canına, malına veya çocuğuna gelen herhangi bir musibet, sadece Allah'ın kaza ve kaderiyledir. Kim Allah'a inanır ve her olayın, O'nun kaza ve kaderiyle olduğunu bilirse, Allah onun kalbine kesin iman nasip eder ve onu iman üzere sabit kılar. Bu kimse başına gelecek olanın mutlaka onu bulacağına, başına gelmeyecek olanın da mutlaka gelmeyeceğini bilir. Başına gelen musibetin Allah'tan olduğunu bilir ve buna razı olup sabreder, Allah'ın hükmüne teslim olur. Yüce Allah her şeyi bilendir. Yerde ve gökte hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Boyun eğenin onun emrine teslim olması ve hoşlanmayanın da hoşlanmaması ve hükmüne razı olmaması O'na gizli kalmaz. Ahiret gününde herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.
12) Allah'ın sizin için koymuş olduğu bütün emir ve yasaklarda O'nun ve Rasulünün emrine kayıtsız şartsız teslim olun. Eğer sizi çağırdığı iman ve hidayet hususunda onun davetine icabet etmekten yüz çevirirseniz, bunun ona herhangi bir zararı olmaz. Bunun zararı sizedir. Çünkü Rasulün görevi sadece Allah'ın emrini tebliğ etmektir. O da üzerine düşeni yapmıştır. Allah, kendisine isyan eden ve emrine karşı gelenlerden intikam alır. Onlara layık oldukları cezayı er geç verir. Kimseye zerre kadar zulmetmez.
13) Allah'tan başka ibadete layık ilah yoktur. O'ndan başka yaratıcı ve hüküm koyucu da yoktur. Sadece O'na güvenilir ve dönüş de sadece O'na olacaktır. Ey mü'minler! Bütün işlerinizde sadece bir olan Allah'a tevekkül edin, O'na sığının, O'na güvenin, O'ndan başkasını yardıma çağırmayın! Sıkıntılarınızı O'ndan başka giderebilecek kimse yoktur. Meşru olan tüm tedbirleri aldıktan sonra onlara değil, sadece Allah'a güvenin. O'ndan başkasına yönelmeyin.
14) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip, bu imanın gereği salih amel işleyenler! Eş ve çocuklarınızdan bazıları sizin düşmanlarınızdır. Bunlar sizi Allah yolundan, hicretten, cihaddan, infaktan alıkoyar ve O'na itaat etmenize köstek olurlar. Binaenaleyh onlara uymak ve itaat etmekten sakının. Eğer sizi hayırdan alıkoymaları hususunda onları affeder, yaptıkları hataları bağışlar ve kusurlarını hoş görürseniz, bilin ki Allah'ın mağfireti büyük, rahmeti geniştir. Sizin birbirinize yaptığınız muamele gibi size muamele eder. Şüphesiz Allah tevbe etmeleri halinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'min kullarına dünya ve ahirette merhamet edendir.
15) Mallar ve çocuklar sadece, Allah tarafından insanlar için bir imtihan ve denemedir. Bu imtihan, Allah'a itaat edenle isyan edenin bilinmesi, ortaya çıkarılması için yapılır. Kim malından ve evladından Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde faydalanırsa Allah katındaki sevap ve mükafatı, elbetteki çok üstündür. Öyleyse mal ve çocuklar sizi Allah'a itaatten, hicretten, cihaddan, infaktan, tebliğden, cemaatle namaz kılmaktan alıkoymasın, sizi cimri ve korkak yapmasın. Allah'ın fazlını unutmayın, azabından da emin olmayın.
16) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip, bu imanın gereği salih amel işleyenler! Güç ve takatinizi Allah'a itaat uğrunda harcayın! Gücünüzün yetmeyeceği şeyleri kendinize yüklemeyin. Allah'ın yasakladıkları şeylerden de tamamen sakının! Size yapılan öğütlere kulak verin. Size emredilen ve yasaklanan hususlarda itaat edin. Mallarınızdan bir kısmını Allah yolunda harcayın ki, bu sizin için bir hayır olsun. Kim, nefsinin sebep olduğu cimrilik, bencillik ve hırstan korunursa, bütün istediğini elde etmiş olur.
17) Gönül hoşluğu ile, içten gelen bir istekle Allah'a borç verirseniz, yani Allah yolunda ihtiyaç sahiplerine sadaka verirseniz, kuşkusuz Allah size kat kat sevap ve mükafat verir ve günahlarınızı siler. Şüphesiz Allah, ihsanda bulunanın ihsanını kabul edendir. Kullarına karşı halimdir, günahlarının çokluğuna rağmen onları cezalandırmada acele etmez, tevbe için onlara fırsat verir.
18) O Yüce Allah, görünmeyeni de görüneni de bilendir. Hiçbir şey O'na gizli kalmaz. Allah mülkünde galip, yaptığında hikmet sahibidir. Herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecektir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمْ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا
الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا
يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ
يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا (١) فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا
ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ
مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ
مَخْرَجًا (٢) وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ
شَيْءٍ قَدْرًا (٣) وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنْ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ
إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ وَأُوْلَاتُ
الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ
لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا (٤) ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ
اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا (٥)

65- et-TALAK SURESİ

(Medine'de inmiştir. 12 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ey nebi! Kadınları boşadığınız zaman iddetleri süresinde boşayın ve o iddeti sayın. Rabbiniz Allah'tan korkun. –Apaçık bir hayasızlıkta bulunma hali dışında- evlerinden onları çıkarmayın, onlar da çıkmasınlar. İşte bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'ın sınırlarını aşarsa, şüphe yok ki kendi nefsine zulmetmiş olur. Sen bilmezsin; olabilir ki Allah, bunun arkasından bir iş oluşturur.

2) İddetlerinin sonuna geldiklerinde ya onları güzellikle tutun ya da güzellikle onlardan ayrılın. İçinizden adalet sahibi iki kişiyi de şahid tutun. Şahidliği Allah için dosdoğru yerine getirin. İşte bununla, Allah'a ve ahiret gününe iman edenlere öğüt verilir. Kim Allah'tan korkup-sakınırsa ona bir çıkış yolu gösterir.

3) Ve onu hesaba katmadığı bir yönden rızıklandırır. Kim Allah'a tevekkül ederse O, kendisine yeter. Şüphesiz ki Allah emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir kader tayin etmiştir.

4) Kadınlarınızdan artık hayızdan kesilmiş olanlarla asla hayız olmayanların hakkında şüphe ederseniz, onların iddeti üç aydır. Henüz adet görmeyenler de böyledir. Hamile olanların iddetleri ise, yüklerini bırakmalarıdır. Kim Allah'tan korkup-sakınırsa O, işinde kolaylık verir.

5) İşte bu, Allah'ın size indirdiği emirdir. Kim Allah'tan korkup-sakınırsa, onun günahlarını örter ve mükafatını büyütür.

1) Ey Nebi! Ey mü'minler! Kadınları boşamak istediğinizde onları, iddetlerine sayılacak müddetin başında bulunurlar iken, cinsi münasebette bulunmadan boşayın. Bu da temizlik anında olur. Onları hayız halinde boşamayın ki, iddet zamanı uzayıp da kadın zarar görmesin, hamile kalıp kalmadığı hususunda strese girmeyesiniz. Soyların karışmaması için iddeti sayın ve onu tam üç adet görmeğe veye adetten temizliğe tamamlayın. Allah'a karşı sorumluluğunuzun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle alemlerin Rabbi olan Allah'tan sakının. Kadınları boşadıktan sonra, iddetleri bitinceye kadar evlerinizden çıkarmayın. Onlar da, iddetleri bitinceye kadar zaruret olmadıkça evlerinizden çıkmasınlar. Bu yasak, soyu ve kadını korumak içindir. Ancak boşanan kadın zina ve benzeri çirkin bir iş yaparsa, kendisine had cezası uygulanması için çıkarılır. Aynı şekilde kocasının ailesine ve akrabalarına kötü sözler söylerse veya dil uzatırsa bu durumda da kadın evden çıkarılır ve evde oturma hakkı düşer. Bu hükümler, Allah'ın koyduğu kanunlar ve yasaklarıdır. Kim bu hükümlerin dışına çıkar ve onları emir kabul edip uymazsa, kendini azaba sunmak suretiyle nefsine zulmetmiş ve ona zarar vermiş olur. Çünkü eşini geri alma imkanını elinden kaçırmıştır. Ey insan! Sen, boşamadan sonra Allah'ın ortaya ne çıkaracağını bilemezsin. Belki de Allah erkeğin kalbini, eşine karşı olan kinden sevgiye, nefretten muhabbete çevirir. Böylece daha önce onu sevmezken artık onu sever hale getirir de iddet müddeti bitmeden eşini tekrar nikahı altına alır.

2) İddet müddetinin bitimine yaklaştıklarında, Yüce Allah'ın emrettiği gibi, beraberliklerinde iyi davranmak, gönüllerini hoş etmek, ihtiyaçlarını gidermek üzere, onları tekrar nikah akdine döndürün. Ya da onları güzellikle, zulmetmeden, mehirlerini ve diğer haklarını tam olarak vererek bırakın da, iddetleri tamamlansın ve kendi iradelerine kendileri sahip olsun. Sırf onlara zarar vermek amacıyla iddet müddetinin sonunda tekrar nikahınıza alıp zulmetmeyin. Boşama ve geri dönme anında, ihtilafa mahal vermemek, zan altında kalmamak için dindarlığına ve güvenilirliğine itimat ettiğiniz kimselerden adalet ve doğruluk sahibi iki kişiyi şahit tutunuz. Herhangi birinin tarafını tutmadan şahitliği hak ile yerine getirin. Herhangi bir değiştirme ve bozma yapmadan taraflardan birini gözetip diğerini bırakmadan sırf Allah rızası için şahitlik yapın. Bu meşru kıldığımız hükümlerden, ancak Allah'tan sakınan ve ahirette hesap ve cezadan korkan mü'min faydalanır ve öğüt alır. Kim, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından sakınırsa Allah onu her sıkıntıdan kurtarır ve her darlıktan bir çıkış yolu gösterir.

3) Bilmediği ve aklına gelmeyen bir yerden Allah, ona rızık verir. Kim Allah'a dayanır ve başına gelen musibetlerde O'na güvenirse kuşkusuz Allah ona yeter. Sebeplere sarılmak tevekküle aykırı değildir. Bilakis tüm tedbirleri almak gerekir. Fakat sebeplere güvenilmez, Allah'a güvenilir. Allah, kendisine tam olarak güvenen kullarına sabahleyin yuvalarından aç giden kuşları tok olarak evlerine döndürdüğü gibi rızıklandırır. Onları sıkıntılardan kurtarır. Kuşkusuz Allah bütün yarattıklarında emrini uygulayıcıdır. Dilediğini yapar, O'nu hiçbir şey aciz bırakamaz. Allah her iş için, ezeli hikmete göre, belli bir kader, ölçü ve zaman tayin etmiştir. Yani, Allah, kıtlık ve bolluk gibi her şey için, varacağı bir zaman takdir etmiştir.

4) Yaşlılıklarından dolayı hayız görmeyen kadınların iddetlerini bilemez ve şüpheye düşerseniz, bilinmelidir ki, onların iddetlerinin hükmü üç aydır. Her ay bir hayız yerine geçer. Aynı şekilde, küçüklüğünden veya bir özründen dolayı hayız göremeyenlerin iddeti de üç aydır. Gebe kadının iddeti, ister boşanmış olsun ister kocası ölmüş olsun, çocuğunu doğurmakla sona erer. Kim, söz ve fiillerinde Allah'tan korkar ve Allah'ın haram kıldığı şeylerden sakınırsa, Allah onun işini kolaylaştırır ve her türlü hayırlı işe onu muvaffak kılar.

5) İşte bu, Allah'ın hükmü ve hikmetli şeriatıdır. Ey iman edenler! Allah bunu size indirdi ki, ona uyup gereği ile amel edesiniz. Kim, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle Rabbinin azabından sakınırsa, Allah onun günahlarını siler ve sevabını kat kat verir.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ
لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى
يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا
بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَى (٦) لِيُنفِقْ
ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا
يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا (٧)
وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا
شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا (٨) فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ
عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا (٩) أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ
يَاأُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا (١٠)
رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ
وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا (١١) اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ
لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عِلْمًا (١٢)

6) O kadınları, gücünüz oranında oturmakta olduğunuz yerin bir yanında oturtun, onlara darlık ve sıkıntıya sokmak amacıyla zarar vermeyin. Eğer onlar hamile iseler yüklerini bırakıncaya kadar onlara nafaka verin. Şayet sizler için emzirirlerse, onlara ücretlerini verin. Aranızda güzellikle müşavere yapın. Eğer güçlükle karşılaşırsanız, bu durumda onun için bir başkası emzirebilir.

7) Bolluk içinde olan bolluğuna uygun nafaka versin. Rızkı kendisine daraltılan kimse de Allah'ın kendisine verdiği kadarıyla versin. Allah hiçbir kimseye ona verdiğinden başkasını yüklemez. Allah güçlüğün arakasından kolaylık ihsan eder.

8) Rabbinin ve rasullerinin emrine başkaldıran nice ülke vardır ki biz, onları en şiddetli bir hesaba çekmiş ve onları görülmemiş bir azabla azablandırmışızdır.

9) Artık o, yaptığı kötülüğü taddı ve işinin sonucu bir hüsran oldu.

10) Allah onlar için çok şiddetli bir azab hazırlamıştır. Öyleyse ey iman eden akıl sahipleri Allah'tan korkun! Gerçek şu ki Allah size bir zikir indirmiştir.

11) İman edip salih amel işleyenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için Allah'ın apaçık ayetlerini okuyan bir rasul de. Kim Allah'a iman edip salih amel işlerse onu içinde ebedi ve daimi olmak üzere kalacakları altından nehirler akan cennetlere sokar. Allah gerçekten ona ne güzel bir rızık vermiştir.

12) Allah yedi gökleri ve yerden de onlar gibisini yaratandır. Buyruğu bunlar arasında iner, durur. Allah'ın gerçekten her şeye kadir olduğunu ve muhakkak Allah'ın, ilmi ile herşeyi kuşatmış olduğunu kesinlikle bilesiniz diye.

6) Ric'i talakla boşadığınız kadınları, gücünüz ve imkanınıza göre, oturduğunuz evlerinizin bir bölümünde oturtun. Koca zengin ise, kadının yerini geniş ve nafakasını bol verir. Eğer fakir ise, gücü yettiği kadar yapar. Boşadığınız kadınları evden çıkmaya veya nafakadan vazgeçmeye mecbur edecek şekilde, mesken ve nafaka hususunda sıkıntıya sokmayın. Onlara hiçbir konuda baskı yapmayın. Boşanan kadın hamile ise, hamilelik müddeti uzun da olsa, kadın çocuğunu doğuruncaya kadar kocanın ona nafaka vermesi icabeder. Kadın doğurup çocuğunu koca için emzirmeye razı olursa, kocanın kadına emzirme ücreti vermesi, nafaka vermesi ve diğer zaruri ihtiyaçlarını gidermesi icabeder. Çünkü çocuklar babalara nisbet edilirler. Eşlerden her biri diğerine, hoş görü, yumuşaklık ve lütufkarlığı emretsin. Kadın ücretsiz emzirmeyi, erkek ise bol emzirme ücreti vermeyi teklif etsin. Birbirinize güçlük ve zorluk çıkarırsanız, eşler arasında anlaşma yapma zorlaşır, koca kadının istediğini vermek istemez, kadın da istediği ücretten daha aşağısına emzirmeyi kabul etmezse, koca çocuğu için ücretle başka bir emzirici tutsun. Çocuk başkasını emmezse, anne ücretle emzirmeye mecbur tutulur.

7) Koca, ric'i talakla boşadığı karısına ve o hanımdan olan küçük çocuğuna gücü ve takatine göre nafaka versin. Koca gücü yetmeyeceği şeyle mükellef tutulamaz. Kadının hakkı da yenmez. Aksine durum, orta halli olur. Kimin rızkı daraltılmış olur ve yetmezse, gücü yettiği ve Allah'ın kendisine verdiği mala göre nafaka versin. Allah hiç kimseyi gücü ve takatinden fazlasıyla yükümlü tutmaz. Zengini mükellef tuttuğu şeyle fakiri mükellef tutmaz. Allah, istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyen kullarına fakirlikten sonra zenginlik ve darlıktan sonra genişlik ve rahatlık verecektir. Nitekim sahabelere İran ve Bizans topraklarının bir kısmını fethettirerek sıkıntılarını genişliğe dönüştürmüştür. Bain talakla ve kesin olarak boşanan kadınlara nafaka verme zorunluluğu olmasa da onlara da belli bir müddet iyilik etmek tavsiye edilmiştir.

8) Geçmiş milletlerden nice şehir halkı vardır ki, azmış ve Allah ve Rasulünün emirlerine karşı direnmiştir. Biz de, isyanları ve azgınlıkları yüzünden, açlık, kıtlık ve köklerini kazıma gibi çeşitli elem verici azaplarla onları cezalandırdık. Onlara, tasavvur edilemiyecek, görülmemiş büyük bir azapla azap ettik.

9) İnkar, azgınlık ve Allah'ın emirlerine karşı direnmelerinin cezasını tattılar. Azğınlıklarının sonu, helak, yok olma ve aşırı derecede hüsran olmuştur.

10) Allah ahirette onlar için şiddetli ve sonsuz Cehennem azabı hazırlamıştır. Ey akl-ı selim sahipleri! Ve ey iman edenler! Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olarak, O'nun emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınmak suretiyle O'nun azabından korkun ve O'nun yakalamasından ve intikam almasından sakının! Allah size okunan vahyi yani Kur'an'ı indirdi. Kur'an'ın hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olun. Onun hükümlerini rafa kaldırmayın, bu çağda uygulanıp uygulanamayacağını tartışmayın.

11) Allah size apaçık ayetlerini okuyan, ihtiyaç duyduğunuz hükümleri açıklayan bir rasul olan Muhammed'i gönderdi. Bu rasul, takva sahibi mü'minleri sapıklıktan doğru yola, inkar ve cehalet karanlıklarından iman ve ilim nuruna çıkarsın diye gönderildi. Kim Allah'a O'nun istediği ve razı olduğu şekilde iman eder ve bu imanın gereği olarak salih amel işlerse, Allah ahirette onu, köşklerinin ve ağaçlarının altından, sudan, sütten, baldan ve şaraptan nehirler akan içlerinde ebedi olarak kalacakları Naim Cennetlerine girdirir. Allah onlar için Cennette dünya nimetlerine kıyaslanmayacak derecede güzel ve bol rızık hazırlamıştır. Ne mutlu onlara!

12) Gücüyle, gökleri birbiriyle uyum halinde yedi kat ve yedi tabaka halinde yaratan O Yüce Allah'tır. Aynı şekilde birbiri üstünde yedi kat ve yedi tabaka yeri yaratan da O'dur. Yer katları, göklerin aksine birbirinden ayrı değildir. Gökler ve yer arasında Allah'ın hükümleri iner, emir ve hükmü onlar arasında cereyan eder ki, bunu yaratabilenin her şeye gücünün yeteceğini, O'nun her şeyi bildiğini ve hiçbir şeyin O'na gizli kalmayacağını, bir gün O'nun huzurunda toplanacağını ve dünyadayken yaptıklarınızın hesabını vereceğinizi bilesiniz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاةَ
أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ (١) قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ
أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٢) وَإِذْ أَسَرَّ
النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ
عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ
مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ (٣) إِنْ تَتُوبَا إِلَى
اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ
مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ
ظَهِيرٌ (٤) عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا
مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ
سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا (٥) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا
أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا
مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا
يُؤْمَرُونَ (٦) يَاأَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا
تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (٧)

66- TAHRİM SURESİ

(Medine'de inmiştir. 12 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...

1) Ey nebi! Eşlerinin hoşnutluğunu isteyerek, Allah'ın sana helal kıldıklarını niçin haram kılıyorsun? Şüphesiz Allah Ğafûr'dur, Rahîm'dir.

2) Allah size yeminlerinizi çözme yolunu göstermiştir. Allah sizin mevlanızdır. Muhakkak ki O, Alîm'dir, Hakîm'dir.

3) Hani nebi eşlerinden bazılarına gizli bir söz söylemişti de derken eşi bunu haber verip Allah da bunu ona açıklayınca o da o sözün bir kısmını bildirmiş, bir kısmından da vazgeçmişti. O, bunu eşine haber verince: *"Bunu sana kim haber verdi?"* dedi. O: *"Alîm ve Habir olan bana haber verdi."* dedi.

4) Eğer ikiniz de Allah'a tevbe ederseniz; çünkü kalpleriniz eğrilik gösterdi. Yok eğer ona karşı birbirinize destekçi olmaya kalkışırsanız, muhakkak ki Allah O, onun mevlasıdır. Cibril ve salih mü'minler de. Bunların arkasından melekler de onun yardımcısıdır.

5) Eğer o sizi boşarsa, Rabbinin ona yerinize Allah'a teslim olan, iman eden, gönülden itaat eden, tevbe eden, ibadet eden, seyahat eden dullar ve bakireler olmak üzere sizden daha hayırlı eşler vermesi umulur.

6) Ey iman edenler! Kendinizi ve ailelerinizi yakıtı insanlar ve taşlar olan o ateşten koruyun ki, onun üzerinde iriyarı, sert tabiatlı melekler vardır. Kendilerine verdiği emirlerde Allah'a asla isyan etmezler. Emredildiklerini yerine getirirler.

7) Ey küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler! Bugün özür beyan etmeyin. Size ancak yaptıklarınızın karşılığı verilecektir.

1) Ey Cibril vasıtası ile kendisine gökten vahiy ve haber gelen nebi Muhammed! Allah'ın sana helal kıldığı cariyen Mariye ile beraber olmayı ve eşin Zeyneb'in odasında içtiğin kötü koktuğu iddia edilen bal şerbetini eşlerin Hafsa ve Aişe'yi memnun etmek, gönlünü kazanmak için kendine niçin haram kılıyorsun? Eşlerin, senin gönlünü hoş etmek için gayret ederken, sen onların uğruna kendini sıkıntıya sokma. Kendini bu sıkıntıdan rahatlat. Allah'ın mağfireti bol, rahmeti geniştir. Allah sana olan merhametinden dolayı seni azarladı-uyardı.

2) Ey iman edenler! Allah, yeminlerinizi çözeceğiniz şeyi meşru kılmıştır. Bu da keffaretle olur. Allah, dostunuz ve yardımcınızdır. O, yarattığını bilen ve yaptığını hikmetle yapandır. O, hikmet ve menfaatin gerektirdiği şeyden başkasını ne emreder, ne de yasaklar.

3) Hani bir zamanlar nebi Muhammed eşi Hafsa'ya gizlice bir haber söylemiş ve ondan bunu gizli tutmasını istemişti. Bu, Hafsa'ya söylemiş olduğu cariyesi Mariye'yi kendisine haram kılma sırrıdır. Hafsa bu sırrı Aişe'ye bildirdi. Allah da Cibril vasıtasıyla, onun bu sırrı yaydığını Rasulullah'a bildirince, Rasulullah Hafsa'ya sitem ederek, yaydığı bu sırrın bir kısmını ona bildirdi. Haya ve lütfundan dolayı Hafsa'nın bütün yaptıklarını kendisine bildirmedi. Çünkü faziletli ve erdemli kişilerin adetlerinden biri de, hataları görmezlikten gelmek ve kınayıp azarlamada müsamahalı davranmak, suçun karşılığı cezayı tam olarak vermemektir. Rasulullah sırrını yaydığını Hafsa'ya bildirince, Hafsa, *"Ey Allah'ın Rasulü! Sırrını yaydığımı sana kim bildirdi?"* dedi. Rasulullah da, *"Bunu bana, izzet sahibi, kulların sırlarını bilen, herşeyden haberi olan ve hiçbir şey kendisine gizli kalmayan Rabbim bildirdi."* deyince Hafsa susup boyun eğdi.

4) Ey Hafsa ve Aişe! Eğer Allah'a tevbe ederseniz, bu, Rasulullah'a eziyet vermek üzere birbirinize yardım etmenizden daha iyidir. Çünkü kalpleriniz, sevdiğini sevmek ve hoşlanmadığından hoşlanmamak suretiyle, Rasulullah'a göstermeniz gereken samimiyetten kayıp uzaklaşmıştır. Rasulullah'a karşı, onu üzecek konuda yani onunla diğer eşleri arasında meydana gelen olayda, aşırı kıskançlık, sırrını yayma vb. konularda ikiniz birbirinize destek olursanız, bilin ki, Yüce Allah onun dostu ve yardımcısıdır. Sizin bu yardımlaşmanız ona zarar vermez. Cibril ve Ebubekir, Ömer gibi salih mü'minler de onun dostu ve yardımcısıdır. Ona düşmanlık edenlere karşı Yüce Allah, Cebrail ve salih mü'minlerin ardından itaatkar melekler de onun yardımcılarıdır. Ona daima dua ederler. İşte yardımcıları ve destekçileri bunlar olan kimseye karşı, iki kadının yardımlaşması ne ifade eder?!

5) Allah'ın Rasulü sizi boşarsa yerinize, ona sizden daha hayırlı ve üstün salih eşler vermek Allah üzerine hak ve vaciptir. Onlar, Allah ve Rasulünün emirlerine boyun eğen, onlara inanan, kendilerine emredilen şeyleri yapan, itaata devam eden, masiyete devam etmeyip günahlardan tevbe eden, ibadet sanki kalpleriyle iyice karışmış da onların karekteri haline gelmişcesine Allah'a çokça ibadet eden, Allah ve Rasulün uğruna hicret eden hanımlardır. Bunların bir kısmı dul, bir kısmı da bakire olur. Yüce Allah, hanımları dul ve bakire diye ayırdı ki, nefis onları daha çok istesin. Çünkü çeşitlilik nefsi rahatlatır. Yüce Allah, Rasulullah'ın onları boşamayacağını bilir. Fakat, onları korkutmak için, Rasulü onları boşadığı takdirde, ona onların yerine daha hayırlılarını verebileceğine dair kudretini bildirdi.

6) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Kendinizi, eşlerinizi ve çocuklarınızı, ateşinin tutuşturulduğu odunu kafir insanlar, taptıkları putlar ve çabuk yanan, pis kokulu, yüksek kalorili kükürt taşları olan, alevli, kızgın ateşten koruyun! O Cehennem ateşinin başında katı kalpli 19 Zebani vardır. Hiçkimseye acımazlar. Bunlar, kafirlere işkence etmekle görevlendirilmiş meleklerdir. Onlar gazaptan yaratılmışlardır. İnsanoğluna nasıl yemek ve içmek sevdirilmişse onlara da insanlara işkence etmek sevdirilmiştir. Onlar hiçbir durumda Allah'a isyan etmezler. Erteleme ve oyalama yapmadan emirleri uygularlar.

7) Kafirler Cehenneme girerken onlara şöyle denir: *"Ey Kafirler! Suç ve günahlarınızdan dolayı özür dilemeyin. Bugün özür dilemenin mazeret göstermenin, size bir yararı olmaz. Çünkü dünyada daha önce uyarıldınız ve mazeretinizin orada kabul edileceği bildirildi. Siz sadece yaptığınız çirkin işlerin cezasını çekeceksiniz. Size hiçbir zulüm yapılmayacak."*

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَى
رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا
مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا
أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (٨)
يَاأَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٩) ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَةَ نُوحٍ وَامْرَأَةَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ
مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ (١٠) وَضَرَبَ اللَّهُ
مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَةَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (١١) وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي
أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ
بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ (١٢)

8) Ey iman edenler! Allah'a, samimi bir tevbe ile tevbe edin. Olabilir ki Rabbiniz kötülüklerinizi örter, sizi altından nehirler akan cennetlere sokar. O gün Allah, rasulü ve onunla birlikte iman edenleri mahcup etmeyecek. Nurları, önlerinde ve sağ yanlarında koşar-parıldar. Derler ki: *"Rabbimiz bize nurumuzu tamamla, bizi bağışla. Şüphesiz sen her şeye kadirsin."*

9) Ey nebi! Kafirlerle ve münafıklarla cihad et ve onlara karşı sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. O, ne kötü bir dönüş yeridir!

10) Allah küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlere Nuh'un karısı ile Lut'un karısını misal olarak gösterdi. Bunların ikisi de kullarımızdan iki salih kulun altında idiler. Ancak onlara ihanet ettiler. Bundan dolayı, kendilerine Allah'tan gelen hiç bir şeyle yarar sağlamadılar. İkisine de: *"Ateşe girenlerle beraber siz de girin!"* denilecek.

11) Allah iman edenlere de Firavun'un karısını misal verdi. Hani demişti ki: *"Rabbim bana kendi katında, cennette bir ev yap; Firavun'dan ve yaptıklarından beni kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar."*

12) Ve namusunu sapasağlam koruyan İmran kızı Meryem'i de. Biz ona ruhumuzdan üfledik. O da Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdik etti. O, gönülden bağlı olanlardandı.

8) Ey Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler! Günahlarınızı bırakın, pişman olun, bir daha işlememek üzere karar alın, içten, doğru ve son derece samimi bir tevbe ile Allah'a dönün. Kul hakları varsa onları ödeyin. Umulur ki Allah size acır da günahlarınızı siler. Ahirette köşklerinin ve ağaçlarının altından oluksuz ve kanalsız, sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan Cennetlere, bağlara ve bostanlara sokacaktır. O gün mahşer gününde Allah, Rasulü ve ona uyan mü'minleri kafirlerin önünde utandırmayacak, aksine onlara ikram edip aziz kılacaktır. O mü'minlerin nuru, sırat üzerinde onlar için ışık saçacaktır. Ayın gece karanlığında ışık saçtığı gibi, onların nuru da önlerini, arkalarını, sağlarını ve sollarını aydınlatır. Allah münafıkların nurunu söndürdüğü zaman, mü'minler korkarlar, Cennete girinceye kadar Allah'a şöyle diyerek dua ederler: *"Ey Rabbimiz! Bize verdiğin b nuru üzerimize tamamla. Onu bizim için devamlı kıl. Bizi, münafıklar gibi karanlıklarda bocalar kılma. Sen her şeye, yani bağışlama, cezalandırma, acıma ve azap etmeye gücü yetensin."*

9) Ey Nebi! Allah'ın en son ve en mükemmel dini İslam'ı inkar eden, mü'minlere eziyet eden, insanların hür bir irade ile İslam'ı seçmelerini engelleyin kâfirlere karşı Lailahe illallah deyinceye kadar kılıç ve mızrakla, zahiren müslüman görünmelerine rağmen münafık olanlara karşı da hüccet ve delil getirerek cihad et. Onlarla sert konuş, onları korkutmak ve zelil etmek için, onlara yumuşak davranma ki dirençleri kırılsın ve davranışları yumuşasın. Kafir ve münafıklar iman etmeden ölürlerse üzülme. Senin görevin sadece tebliğdir, cihaddır. Ahirette onların kalacağı yer Cehennemdir. Suçlular için Cehennem ne kötü varılacak yerdir.

10) Yüce Allah küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimselere, mü'minlerle akrabalıklarından istifade edemiyeceklerine dair, Nuh'un karısı ile Lut'un karısının durumunu misal getirdi. Bu iki kadın kullarımızdan iki salih rasulün, Nuh ile Lut'un nikahı altında idiler. Bu kadınların her biri inkar edip iman etmemek, eşlerinin yanında bulunmayıp kafirlerin safında bulunmak, mü'minleri kafirlere duman ve ateş yakarak ihbar etmek suretiyle eşlerine hainlik ettiler. Yoksa namus konusunda asla ihanet etmediler. Çünkü bu salih insanlar için onur kırıcı bir durumdur. Nuh ile Lut rasul olmalarına rağmen, karıları için gelecek olan Allah'ın azabından hiçbir şeyi savamadılar. Onlar da kafir kavimle beraber helak oldular. Cehennem bekçileri, Kıyamet günü o iki kadına, *"Cehenneme giren diğer suçlu kafirlerle birlikte siz de Cehennem ateşine girin. Çünkü dünyada iken siz rasul olan eşlerinizin yanında değil, kafilerin safında idiniz."* derler.

11) Allah, istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenlere de Firavun'un karısını misal verdi. Asiye binti Müzahim, Musa'ya ve getirdiği Tevrat'a iman etmişti. Kocasının azgın bir kafir olması ona zarar vermedi, iman etmesine ve bu iman üzere yaşamasına engel olmadı. Firavun dininden dönmesi için Asiye'yi öldürtmek isteyince Asiye şöyle diyerek Allah'a dua ettti: *"Ey Rabbim! Naim Cennetinde rahmetine komşu olarak benim için yüksek bir köşk yap, Beni Firavun'un inkarından ve taşkınlığından koru. Beni Kıptilerden, Firavun'un azgın tabilerinden kurtar. Onların bana işkence yapmalarını engelle!"* Allah onun duasını kabul etti ve onun ruhunu zalimlerin elinden kurtardı, Cennete yerleştirdi. Zalimler ruhu alındıktan sonra onu öldürdüklerini sandılar.

12) İman hususunda bir başka misal de, namusunu zina gibi çirkin şeylere yaklaşmaktan koruyan, nikahlı dahi olsa hiç bir eşe sahip olmayan İmran binti Meryem'dir. O, iffetli, şerefli ve temizdir. Mel'un yahudilerin iddia ettiği gibi marangoz Yusuf ile zina etmemiştir. Yüce Allah Ruhu'l-kudüs lakabıyla da anılan Cibril'i Meryem'e insan suretinde gönderdi. Yüce Allah ona, ağzıyla Meryem'in elbisesinin yakasından üflemesini emretti. Üfürük inip Meryem'in rahmine girdi. Allah'ın dilemesiyle bu şekilde İsa'ya gebe kaldı. Korktu, kısa bir süre sonra doğum yaptı. Meryem Allah'ın kutsal emirlerine ve semavi kitaplarına iman etti. Allah'ın ol kelimesi ile meydana gelen ve yarattıkları ruhlardan bir ruh olan oğlu İsa'ya ve getirdiği İncil'e iman etti. Daha önce inen Tevrat ve Zebur'un Allah katından gelen bozulmamış hallerine de iman etti. Esasen o, Allah'a ibadet ve itaat eden, O'na gönülden boyun eğen kavimden idi.

67- el-MÜLK SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 30 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١)
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (٢) الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا
تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَانِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى
مِنْ فُطُورٍ (٣) ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ
خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ (٤) وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ
وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (٥)
وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (٦) إِذَا
أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ (٧) تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنْ
الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ
(٨) قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ
شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (٩) وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ
أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (١٠) فَاعْتَرَفُوا
بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (١١) إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ
رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (١٢)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Bütün mülk elinde bulunanın şanı ne yücedir! Şüphesiz O her şeye kadirdir.
2) O ki, hanginizin daha güzel amelde bulunacağını denemek üzere ölümü ve hayatı yarattı. Şüphesiz O, Azîz'dir, Ğafûr'dur.
3) O ki, uyum içinde yedi gök yarattı. Rahman'ın yaratmasında hiç bir düzensizlik göremezsin. Haydi gözü çevir de bak. Bir çatlak görecek misin?
4) Sonra gözü tekrar tekrar çevir ve bak. Göz, umudunu kesmiş bir halde bitkin olarak sana dönecektir.
5) Andolsun biz yakın göğü lambalarla donattık ve bunları, şeytanlar için taşlama-yerleri kıldık. Ayrıca, onlar için çılgınca yanan ateşin azabını hazırladık.
6) Rablerine karşı küfürlerinde ısrar edenler için cehennem azabı vardır. O ne kötü bir dönüş yeridir!
7) İçine atıldıkları zaman, kaynarken korkunç homurtusunu işitirler.
8) Öfkeden neredeyse çatlayacak gibi olur. İçine her bir grup atıldığında, bekçileri onlara: *"Size bir uyarıcı gelmedi mi?"* diye sorar.
9) Onlar: *"Evet gerçekten bize bir uyarıcı geldi. Fakat biz yalanladık ve: 'Allah hiç bir şey indirmemiştir. Başka değil, siz sadece büyük bir sapıklık içindesiniz.' dedik."* diye cevap verirler.
10) Yine derler ki: *"Eğer biz dinlemiş olsaydık ya da akletmiş olsaydık, Saîr halkından olmayacaktık."*
11) Böylece kendi günahlarını itiraf ederler. *Saîr* halkına yazıklar olsun!
12) Gerçek şu ki, Rablerinden gıyaben titreyerek-korkanlar, onlar için bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır.

1) Dünya ve ahiretin mülkü ve saltanatı, emir ve hükmü elinde bulunan, dilediğini aziz, dilediğini zelil eden, dilediğini zengin, dilediğini fakir kılan, herşeye gücü yeten, hiçbir şeyin kendisini aciz bırakamadığı Allah yüceler yücesidir, kutludur, büyüktür.
2) Allah, hanginizin iman edip salih amel işleyeceğini, hanginizin inkar edip isyan edeceğini ortaya çıkarmak ve bunun sonucunda istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bunun gereği olarak salih amel işleyenleri içlerinde ebedi nimetlerin bulunduğu cennete koymak, hakkı inkar edip, şirk koşup, razı olmadığı amelleri işleyenleri ise can yakıcı cehennem azabıyla ebedi olarak azap etmek için ölümü de hayatı da yarattı. Dilediğine uzun ömür verdi, dilediğinin ömrünü kısa tuttu. Şüphesiz Allah herşeye galip olan, yenilmeyen, kendisine karşı gelenlerden intikam alan, tevbe etmeleri halinde mü'min kullarının günahlarını bağışlayandır. (Ölüm, kalplere daha çok korku verici olduğu için Allah önce onu zikretti. Ölüm, yok oluş değildir, sadece ruhun bedenle ilgisinin kesilmesi ve yeni hayatın başlangıcıdır.)
3) Allah yedi göğü birbiri üzerinde tabakalar halinde yedi kat ve yedi tabaka olarak yarattı. Her gök diğerinin kubbesi gibidir. Arada boşluk ve hava vardır. Ey düşünen insan! Allah'ın yarattığı gökler, yerler ve diğer şeylerde bir düzensizlik, bir çelişki göremezsin. Gözünü o yaratıklara döndür de bak. Onlarda bir kusur, bozukluk, çarpıklık, aksaklık, çatlak ve yarık bulamazsın. Hepsi birbiriyle uyum içindedir.
4) Sonra tekrar tekrar göğe bak. Gözün, senin istediğin eksiklikleri göremeden, umudunu kesmiş, son derece yorgun ve bitkin bir halde, boynu bükük ve zelil olarak sana geri döner. İşte bu, Allah'ın varlığının ve birliğinin en açık delillerinden biridir.
5) Allah'a yemin olsun ki, Göklerin yeryüzüne en yakın olan birinci göğü kandil gibi ışık saçan, parlak, aydınlatıcı yıldızlar ve gezegenlerle süsledik. Geceleyin yolunu bulmak isteyenler için yıldızları adeta trafik işaretleri kıldık. Meleklerin sözlerini kahinlere, medyumlara sızdırarak spekülasyonlara neden olmak isteyen şeytanları şihab adlı ışıklı alevlerle taşladık. Onlar için ahirette, alevli bir azap hazırlanmıştır.
6) Dünyada iken Rablerini inkar eden, küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler için cehennem azabı vardır. Kafirler için cehennem dönüp varılacak yer olarak ne kötü bir yerdir! Çünkü onlar, orada şiddetli bir şekilde ve ebedi olarak azap görürler.
7) Kafir, müşrik, münafık, zındık ve mürtedler ahiret gününde azap melekleri tarafından odunun ateşe atıldığı gibi cehenneme atıldıkları zaman, şiddetli yanması ve fokurdamasından dolayı, eşeğin arpayı gördüğünde sevinçten anırması gibi, cehennemin çirkin ve korkunç sesini işitirler. Cehennem kızgınlık ve şiddetli alev sebebiyle tencerenin kaynadığı gibi onları kaynatır.
8) Cehennem, Allah düşmanlarına karşı şiddetli kin ve öfkesinden dolayı, neredeyse ayrılıp parça parça olacak. Oraya her kafir topluluğu atıldıkça, cehennem melekleri olan Zebaniler, hasret üstüne hasret, azap üstüne azap çekmeleri için kınama üslubuyla şöyle diyecek: *"Bu korkunç günden sizi korkutup uyaracak bir rasul veya rasulün izinden giden alimler size gelmedi mi?"*
9) İtirafın ve pişmanlığın kendilerine fayda vermediği bir günde kafirler topluluğu şöyle cevap verir: *"Evet, bize bir uyarıcı geldi. Allah'ın ayetlerini bize okudu. Bize imanı, şirki, küfrü tarif etti. Bizi yalnızca Allah'a ibadet etmeye, O'na hiç bir şeyi şirk koşmamaya davet etti. Fakat biz onu yalanlayıp risaletini inkar ettik. Daha çok yalanlamak ve inkara devam etmek için: 'Allah hiç kimseye vahiy diye bir şey indirmemiştir. Ey nebi ve rasuller topluluğu! Siz. Sadece haktan uzak, apaçık, derin bir sapıklık içindesiniz.' diyerek onlara karşı koyduk."*
10) Kafirler topluluğu itiraflarına devam ederek şöyle derler: *"Hak ve hidayeti arayan kulak gibi hakkı işitseydik veya faydalanabilecek azıcık aklımız olsaydı, alev alev yanan Cehennemde ebedi olarak azap içerisinde kalmayı haketmez, Cennet nimetleri içerisinde olurduk."*
11) Dünyada iken işledikleri şirk, küfür, zulüm ve fısklarını itiraf ederler. Ama bugün iş işten geçmiştir. Son pişmanlık fayda vermez. Çılgınca yanan Cehennem ateşinin ehli, Allah'ın rahmetinden uzak ve helak olsun, Cehennemdeki Suhk vadisine düşşün!
12) Rablerini görmeden O'ndan içleri ürpererek ve titreyerek korkan ve Allah'ın rızasını kazanmak için günahlardan sakınanlar var ya, işte Allah katında onlara, günahları için büyük bir bağışlama ve Allah'tan başkasının bilemiyeceği kadar bol sevap vardır.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (١٣)
أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (١٤) هُوَ الَّذِي جَعَلَ
لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ
النُّشُورُ (١٥) أَأَمِنتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الأَرْضَ
فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (١٦) أَمْ أَمِنتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ (١٧) وَلَقَدْ كَذَّبَ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (١٨) أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ
فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَانُ إِنَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ بَصِيرٌ (١٩) أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُندٌ لَكُمْ يَنصُرُكُمْ مِنْ
دُونِ الرَّحْمَانِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ (٢٠) أَمَّنْ هَذَا
الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ (٢١)
أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلَى
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ (٢٢) قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ (٢٣) قُلْ هُوَ
الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (٢٤) وَيَقُولُونَ
مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ (٢٥) قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ
اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ (٢٦)

13) Sözünüzü ister gizleyin, ister açıklayın. Şüphesiz O, sinelerdekini en iyi bilendir.
14) Yaratan bilmez mi hiç? Şüphesiz O, Latîf'dir, Habîr'dir.
15) O, yeri size itaatkar kılandır. O halde omuzlarında yürüyün ve O'nun rızkından yeyin. Sonunda dönüş O'nadır.
16) Gökte olanın sizi yere geçirmeyeceğinden emin misiniz? O zaman, o birden çalkalanır.
17) Yoksa gökte olanın üzerinize taş yağdıran bir rüzgar göndermesinden emin misiniz? O takdirde benim uyarmam nasılmış bileceksiniz.
18) Andolsun ki onlardan öncekiler de yalanlamışlardı. Fakat benim azabım nasıl olmuştu?
19) Onlar, üstlerinde sıra sıra dizilip kanat çırpan kuşları görmüyorlar mı? Onları Rahman'dan başkası tutmuyor. Muhakkak ki O, her şeyi görendir.
20) Kim bu Rahman'a karşı size yardım edecek? Şu sizin ordunuz mu? Başka değil kâfirler sadece bir aldanış içindedirler.
21) Eğer O, rızkını kesiverse size rızık verebilecek kimmiş? Hayır; bir azgınlık ve nefret içinde inatla direniyorlar.
22) Şu halde yüzüstü sürünerek yürüyen mi daha çok hidayete erer, yoksa dosdoğru yolda dümdüz yürüyen mi?
23) De ki: *"Sizi yaratan, size işitme, gözler ve kalpler veren O'dur. Ne kadar da az şükredersiniz!"*
24) De ki: *"O, sizi yeryüzünde yayandır. Yalnız O'nun huzuruna toplanacaksınız."*
25) Derler ki: *"Eğer doğru söylüyorsanız şu vad ne zamanmış?"*
26) De ki: *"Bilgi ancak Allah'ın katındadır. Ben, sadece apaçık bir uyarıcıyım."*

13) Ey insanlar! Sözünüzü ve inancınızı ister gizleyin, ister açıkça söyleyin, onu gizleseniz de açıkça söyleseniz de aynıdır. Allah bilir. Kalplerden geçeni ve onlara verilen vesveseleri bilir. Bu nedenle insanın bütün iç motivasyonlarını, yeteneklerini ve zaaflarını dikkate alır.
14) Eşyayı yoktan yaratan ve onları en güzel şekilde meydana getiren, yarattığının gizli ve açık tarafını nasıl bilmez? Halbuki O, kulların sırlarına vakıftır, gizli kapalı işleri bilir. Her şeyden haberdardır, hiçbir şey O'nun bilgisinin dışında kalmaz. O'nun haberi olmadan hiçbir zerre kımıldamaz. Hiçbir nefis ne hareket eder, ne de durur. Bu yüzden O'nun hükümlerine kayıtsız şartsız teslim olun!
15) Allah, yeryüzünü sizin için uysal ve yollarını kolay kıldı. Yeryüzünü size verdiği zekanın yönetimine teslim etti. O halde yeryüzünün her tarafında yürüyün, ticaret ve seyahat için dilediğiniz yere gidin, gezin, dolaşın. Allah'ın size ihsan ettiği çeşitli kazanç ve rızıklardan yararlanın. Oturduğunuz yerde, çalışıp çabalamadan rızık beklemeyin. Bu tevekkül değildir. Tevekkül, sebeplere sarıldıktan sonra sonucu yalnızca Allah'tan beklemek ve O'na güvenmektir. Ölümden sonra, hesap ve ceza için dönüş sadece Allah'adır.
16) Ey kafirler topluluğu! Mahiyetini bilemiyeceğiniz bir şekilde yedi göklerin üstünde Arşının üzerinde yaratıklarından ayrı olan Rabbinizin, emirlerine aykırı hareketlerde bulunmaya devam ettiğiniz müddetçe melekler vasıtasıyla sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden emin misiniz? Bu rahatlık nereden geliyor? O zaman yeryüzü şiddetli bir şekilde sizi sarsar ve sizi aşağıların aşağısına, cehenneme atar.
17) Mahiyetini bilemiyeceğiniz bir şekilde gökte olan Rabbinizin Lut kavminin ve Fil ashabının üzerine gönderdiği gibi, başınıza melekler vasıtasıyla gökten taş göndermesinden emin mi oldunuz? Azap görülünce, uyarımın ve yalanlayanları cezalandırmamın nasıl olacağını anlayacaksınız. Allah kulların yaptıklarından dolayı hemen cezalandıracak olsaydı yeryüzünde hareket eden bir canlı bulunmazdı. Fakat Allah, merhameti gereği cezalandırmayı belli bir vadeye kadar ertelemiştir. O gün geldiği vakit herkese layık olduğu cezayı verecektir.
18) Şüphesiz Kureyş müşriklerinden önceki Nuh, Ad, Semud vb. kavimler de nebi ve rasullerini yalanlamışlardı. Bu inkarlarına karşılık şiddetli ve dehşetli azabın inişiyle onları cezalandırmam nasıl oldu? Bir bak. Son derece korkunç değil miydi?
19) Havada uçtukları ve süzüldükleri esnada kanatlarını açan, zaman zaman kanat çırptıkça onları kapatan, üstlerindeki dizi dizi kuşlara ibret nazarıyla bakmazlar mı? Kanatları açıp kaparken havada onları düşmekten koruyan, kanatları nasıl açıp kapaması gerektiğini onlara ilham eden, rahmeti bütün kainatı kapsamış olan yaratıcı Rahman'dan başkası değildir. Kuşkusuz Allah, ilmi ve hikmeti icabı nasıl yaratacağını ve nasıl eşsiz şeyleri meydana getireceğini bilir. Yaratma işinde ortağı olmadığı gibi hüküm koymada da ortağı yoktur.
20) Allah'ın, sizi cezalandırması halinde azabını sizden savabilecek yardımcı ve destekçileriniz kimlerdir? Şüphesiz ki kafirlerin, ilahlarının kendilerine fayda ve zarar vereceklerine inanmaları büyük bir sapıklıktır. Boş kuruntularla aldanmaktan başka bir şey değildir.
21) Allah size rızık olarak verdiği yiyecek ve içecekleri kesecek olsa O'ndan başka kim size rızık verebilir? Doğrusu kâfirler, böbürlenerek, nefretle, taşkınlığa devam ve isyanda ısrar ettiler. Şeytanın aldatmalarıyla haktan ve imandan bile bile uzaklaştılar.
22) Başı eğik, yolunu göremeyen, karanlıkta yürüyen, kör deve gibi yalpalayan, her an tökezleyen ve yüz üstü düşen amaya benzeyen kimse mi, daha doğru yoldadır, yoksa dimdik yürüyen, yolunu gören ve açık bir yolda yürüdüğü için tökezlemeyen kimse mi? Allah Kıyamet gününde kafirleri yüzüstü süründürerek haşredecek, mü'minleri ise düzgün bir şekilde yürüterek bir araya toplayacaktır.
23) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Sizi yoktan var eden, size göz, kulak ve akıl veren Allah'tır. Rabbinize ne kadar az şükrediyorsunuz?"*
24) De ki: *"Sizi yaratıp yeryüzünde çoğaltan O'dur. Hesap ve ceza için, dönüşünüz sadece O'na olacaktır. O gün için hazırlık yapın!"*
25) Kâfirler: *"Bize öldükten sonra tekrar diriltileceğimizi vadediyorsunuz, söyleyin bakalım bu olay ne zaman olacak?"* derler.
26) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Kıyametin ne zaman kopacağı ve ceza ile mükâfata ilişkin bilgi Allah katındadır. Onu Allah'tan başka kimse bilemez. Ben sadece, Allah'ın emrini yerine getirmek için, sizi O'nun azabından korkutan uyarıcı bir elçiyim."*

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا
الَّذِي كُنتُم بِهِ تَدَّعُونَ (٢٧) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ اللَّهُ
وَمَن مَّعِيَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ
(٢٨) قُلْ هُوَ الرَّحْمَانُ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ
مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (٢٩) قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ
مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَاءٍ مَّعِينٍ (٣٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ (١) مَا أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ
بِمَجْنُونٍ (٢) وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ (٣) وَإِنَّكَ
لَعَلَى خُلُقٍ عَظِيمٍ (٤) فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ (٥) بِأَييِّكُمُ
الْمَفْتُونُ (٦) إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ
وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ (٧) فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ (٨) وَدُّوا
لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ (٩) وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ (١٠)
هَمَّازٍ مَّشَّاءٍ بِنَمِيمٍ (١١) مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (١٢)
عُتُلٍّ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ (١٣) أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ (١٤) إِذَا
تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٥)

27) Nihayet onu yakında gördüklerinde, o küfürlerinde ısrar edenlerin yüzleri kötüleşecek. Ve: *"İşte bu, sizin öne sürüp durduğunuz şeydir."* denilecektir.
28) De ki: *"Ne dersiniz! Allah beni ve benimle beraber olanları helak edecek olsa veya bize merhamet etse, bu durumda kâfirleri can yakıcı azaptan acaba kim kurtarabilecektir?!"*
29) De ki: *"O, Rahman'dır, biz O'na iman ettik ve O'na tevekkül ettik. Artık siz kimin açık bir sapıklık içinde olduğunu yakında bileceksiniz."*
30) De ki: *"Ne dersiniz! Suyunuz yerin dibine geçiriliverse kim size bir kaynak su getirebilir?"*

68- el-KALEM SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 52 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Nun. Kaleme ve yazdıklarına andolsun ki,
2) Sen, Rabbinin nimeti sayesinde cinlenmiş değilsin.
3) Gerçekten senin için kesintisiz bir mükâfaat vardır.
4) Ve şüphesiz sen, çok büyük bir ahlak üzerindesin.
5) Yakında göreceksin, ve görecekler;
6) Hanginizin fitneye tutulduğunu?
7) Elbette Rabbin, kimin kendi yolundan saptığını en iyi bilendir O; ve kimin hidayete erdiğini de en iyi bilendir O.
8) Artık yalanlayanlara boyun eğme!
9) İsterler ki; onlara yaltaklık edesin de onlar da sana yaltaklık etsinler.
10) Sakın boyun eğme; çokça yemin eden hiçbir alçağa,
11) Ayıplayıp duran, laf getirip götürene,
12) Durmadan hayra engel olan, haddi aşan, çok günahkâra,
13) Kabaya, üstelik soysuza,
14) Mal ve çocukları var diye,
15) Kendisine ayetlerimiz okunduğu zaman: *"Öncekilerin masallarıdır."* der.

27) Müşrikler, azabı ve kıyametin korkunç olaylarının yaklaştığını görüp, onun gerçekleşeceğini kesin olarak anlayınca, yüzlerinde sıkıntı, gam ve kederin meydana getirdiği üzüntü alametleri görünür, simsiyah kesilir ve o yüzlerini zelillik ve acizlik sarar. Melekler kınamak ve susturmak için onlara şöyle derler: *"İşte bu, dünyada yalanlamak ve alay etmek maksadıyla, hemen gelmesini istediğiniz şeydir."*
28) Ey Muhammed! Senin helak olmanı isteyen o müşriklere de ki: *"Bildirin bana, Allah beni ve beraberimde olan mü'minleri öldürür veya ecellerimizi erteleyerek bize merhamet ederse, sizi Allah'ın elîm azabından kim koruyacak? Putlarınız mı? Hani neredeler?"*
29) Onlara de ki: *"O, Rahman'dır. Biz eşi, ortağı, dengi ve benzeri olmayan, bir ve tek olan o Allah'a inandık. Bütün işlerimizde, mallara ve adamlara değil, O'na dayandık. O'na güvendik. Yakında kimin sapıklık içerisinde olduğunu anlayacaksınız. Biz mi, yoksa siz mi?"*
30) Ey Muhammed! Onlara de ki: *"Haber verin bana. Gözle görünen, akan, tatlı su, çıkaramayacağınız şekilde yerin derinliklerine sızıp gittiğinde, yeryüzünde akıp görünecek şekilde, onu size kim çıkarıverecek?! Allah'tan başkası onu size getirebilir mi? Öyleyse, yaratıcı ve rızık veren Allah'a putları niçin ortak koşuyor, onları aracı ve şefaatçi kabul ediyorsunuz? Niçin yalnızca Allah'a ibadet etmiyorsunuz?"*

KALEM SURESİ

1) Nun. Kaleme ve yazanların kalemle satır satır yazdıkları Kur'an'a, kadere, amel defterlerine andolsun... (Hurufu mukatta denilen bu harflerin gerçek manasını ancak Allah bilir. Geniş bilgi için Bakara: 2/1 ayetinin tefsirine bakın. Kalem hakkındaki alimlerin görüşleri: "Bilinen kalem, Kur'an'ı yazan kalem, Allah'ın ilk yarattığı, olmuş ve olacak tüm şeyleri yazan Levh-i Mahfuz'daki kalem.")
2) Ey Muhammed! Allah'ın lütfu ve sana verdiği nübüvvet ve Kur'an nimeti sayesinde sen müşriklerin iddia ettiği gibi deli ve mecnun değilsin. Eğer iddialarında samimi iseler üslup, belağat ve beyan bakımından Kur'an'ın bir benzerini meydana getirsinler.
3) Şüphesiz İslam'ı tebliğ uğrunda katlanmış olduğun eziyetlerden dolayı, senin için eksilmeyen ve kesilmeyen bir mükâfaat, ödül vardır.
4) Hiç kuşkusuz sen, üstün bir hayat tarzına ve çok yüce bir ahlaka sahipsin. İlim, hilim, haya, ibadet, cömertlik, sabır, şükür, alçak gönüllük, zühd, merhamet, şefkat, iyi geçinme, edepli olma vb. güzel huy ve hoşa giden davranışlar senin güzel ahlakındandır. Şüphesiz sen Kur'an'ı en iyi yaşayan örnek bir şahsiyetsin. Senin ahlakın Kur'an'ın ta kendisidir. Her müslüman senin ahlakınla ahlaklanmalıdır.
5) Ey Muhammed! Kavmin ve muhaliflerin olan Mekke kafirlerine yakında azap indiğinde, sen de göreceksin, onlar da görecekler.
6) Hanginizin fitneye tutulup delirdiğini? İftira ettikleri gibi sen mi yoksa, inkar edip hidayetten yüz çevirmeleri sebebiyle onlar mı?
7) KuşkusuzAllah, diniden ve hidayet yolundan çıkan bedbahtı bilir. O, hak dine giden yolu bulan, takva sahibini de iyi bilir.
8) Risaletini ve Kur'an'ı yalanlayan ve seni atalarının dinine çağıran Ebu Cehil ve Velid b. Muğire gibi yalancı, müşriklere itaat etme!
9) Onlar, senin kendilerine yumuşak davranmanı, hoşlanmadıkları şeyleri yapmamanı, inançlarından taviz vermeni isterler ki, kendileri de size yumuşak davransın, ibadetlerinize karışmasın. Sakın onların bu tuzaklarına aldanma! Bu seni Tevhid akidesinden çıkarır. Dikkat et!
10) Allah'ın yüceliğini hafife alarak, hak ve batıl adına çokça yemin eden Velid b. Muğire gibi adi, alçak, karektersiz kafirlere asla uyma!
11) O, ayıplayıp kusur bularak, insanların etini yiyen gıybetçiye; o, insanların arasını bozmak için aralarında söz taşıyan koğucuya uyma!
12) Cimri olup Allah yolunda harcamayana, zulüm ve taşkınlık yaparak haddi aşana, çok günahkar ve suçlu hiç kimseye uyma!
13) Kaba, katı kalpli ve anlayışsıza uyma! Yukarıda geçen kötü özelliklerinden sonra, ayrıca o, veled-i zinadır. (Bu ayet ininceye kadar Velid b. Muğire'nin veled-i zina olduğu bilinmiyordu. Annesi bunu itiraf etti. Babası iktidarsız olduğu için kendisini çobana teslim etmiş.)
14) O, mal ve çoluk çocuk sahibi olduğu için şükredeceği yerde yalanladı ve *"Kur'an öncekilerin efsane, hikaye ve masallarıdır."* dedi.
15) O kafire Kur'an ayetleri okunduğunda alaycı bir ifadeyle şöyle der: *"Bunlar öncekilerin hurafeleri ve batıl sözleridir. Bunları Muhammed uydurup Allah'a nisbet etmiştir."* Şüphesiz bu apaçık bir iftiradır. Onlar bunun karşılığını er geç göreceklerdir. Sakın üzülme!

سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ (١٦) إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ
الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ (١٧) وَلَا يَسْتَثْنُونَ (١٨)
فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ (١٩) فَأَصْبَحَتْ
كَالصَّرِيمِ (٢٠) فَتَنَادَوا مُصْبِحِينَ (٢١) أَنْ اغْدُوا عَلَى حَرْثِكُمْ
إِنْ كُنتُمْ صَارِمِينَ (٢٢) فَانطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ (٢٣) أَنْ لَا
يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ (٢٤) وَغَدَوْا عَلَى حَرْدٍ قَادِرِينَ
(٢٥) فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ (٢٦) بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ
(٢٧) قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ (٢٨) قَالُوا
سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (٢٩) فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ
يَتَلَاوَمُونَ (٣٠) قَالُوا يَاوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا طَاغِينَ (٣١) عَسَى رَبُّنَا
أَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا إِنَّا إِلَى رَبِّنَا رَاغِبُونَ (٣٢) كَذَلِكَ الْعَذَابُ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ (٣٣) إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ
رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ (٣٤) أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ (٣٥)
مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ (٣٦) أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ (٣٧)
إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا يَتَخَيَّرُونَ (٣٨) أَمْ لَكُمْ أَيْمَانٌ عَلَيْنَا بَالِغَةٌ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ (٣٩) سَلْهُمْ أَيُّهُمْ بِذَلِكَ زَعِيمٌ
(٤٠) أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ (٤١)
يَوْمَ يُكْشَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ (٤٢)

16) Yakında burnuna damga vuracağız.
17) Gerçek şu ki biz bahçe sahiplerini sınadığımız gibi, bunları da sınadık. Hani sabah vakti onu mutlaka devşireceklerine dair yemin etmişlerdi.
18) Hiç bir kayıt koymuyorlardı.
19) Fakat onlar uyurlarken, Rabbin tarafından kuşatan onu kuşatıverdi.
20) Sonunda devşirilmiş gibi oldu.
21) Nihayet sabahleyin birbirlerine seslendiler:
22) *"Eğer devşirecekseniz tarlanıza erken gidin."*
23) Derken, fısıldaşarak gittiler.
24) *"Bugün sakın oraya hiçbir yoksul girip de karşımıza çıkmasın."*
25) Güçleri yetebilirmiş gibi erkenden çıktılar.
26) Fakat onu görünce: *"Kesinlikle biz şaşırmışız."* dediler.
27) *"Hayır, biz tamamen mahrumuz!"*
28) Mutedil olanları dedi ki: *"Ben size dememiş miydim? Tesbih etmeniz gerekmez miydi?"*
29) Dediler ki: *"Rabbimiz seni tesbih ederiz. Gerçekten bizler zalimlermişiz."*
30) Ardından birbirlerini kınamaya başladılar;
31) Dediler ki: *"Yazıklar olsun bize! Gerçekten biz azgınmışız;"*
32) *"Belki Rabbimiz, onun yerine daha hayırlısını verir; şüphesiz biz, yalnızca Rabbimize rağbet eden kimseleriz."*
33) İşte azab böyledir. Ahiret azabı ise, muhakkak çok daha büyüktür. Keşke bilselerdi.
34) Doğrusu, muttakiler için Rableri katında Naim cennetleri vardır.
35) Biz müslümanları o günahkarlar gibi kılar mıyız hiç?
36) Size ne oluyor, nasıl hüküm veriyorsunuz?
37) Yoksa ders aldığınız bir kitap mı var?
38) Beğenip seçtiğiniz herşey mutlaka sizindir diye?
39) Yoksa üzerimizde: *"Ne hükmederseniz muhakkak sizindir."* diye kıyamet gününe kadar sürecek yeminleriniz mi vardır?
40) Sor onlara: *"Hangisi bunu yüklenecek?"*
41) Yoksa onların ortakları mı var? Şu halde eğer doğru sözlü kimselerse ortaklarını getirsinler.
42) Baldırın açılacağı o günde onlar secde etmeye davet edilecekler de, buna güç yetiremeyecekler.

16) Biz Bedir savaşında burnunu kılıçla kesip sonra dağlamak suretiyle, burnu üzerinde ölünceye kadar tanınacağı bir alamet kılacağız. Herkes onun pis karakterini öğrenecektir. Bu kişinin yüzüne ahirette de cehennemlik olduğuna dair damga basılacak, yüzü kararacaktır.
17) İçinde her türlü meyve bulunan bahçe sahiplerini imtihan ettiğimiz gibi Rasulullah'ın davetini yalanlayan Mekke'lileri de açlık ve kıtlıkla imtihan ettik. Hani babalarının ölümünden sonra üç kardeş bahçenin meyvesini sabahleyin erkenden toplamak için sözleşmişlerdi.
18) Fakirler gelip babalarından istedikleri gibi istemeden meyveleri toplamaya yemin etmişlerdi. İnşaallah: Allah isterse de demiyorlardı.
19) Allah bu yüzden onları cezalandırdı. Uykuda oldukları için olup bitenlerin farkına varmadan, Allah gökten bir ateşle bahçeyi yakıverdi.
20) Bahçe karanlık gece gibi oldu. Böylece yemyeşil bahçe yanıp simsiyah kül gibi oluverdi. Kuruduğunda biçilmiş olan ekin haline geldi.
21) Bu bahçe sahipleri sabah olduğunda, anlaştıkları vakitte bahçelerine girmek için bibirlerine alçak sesle seslendiler.
22) *"Eğer meyvelerinizi, ekinlerinizi ve üzümlerinizi bahçenizden toplayıp devşirmek istiyorsanız, haydi erkenden kalkıp gidin."*
23) Nihayet, fakirlerin farkına varmasından korktukları için gizlice konuşarak bahçeye doğru kalkıp gittiler. Birbirlerine şöyle diyorlardı:
24) *"Fakirlerin herhangi birini sakın bugün bahçeye sokmayın ve girmesine imkan vermeyin."*
25) İstediklerini yerine getirebileceklerini sanarak, kin ve öfkeyle, kararlılık ve kudretle sabah erkenden bahçeye gittiler.
26) Bahçelerinin yandığını görünce: *"Biz bahçenin yolunu şaşırmışız, bu bizim bahçemiz değil."* dediler. Kendi bahçeleri olduğunu, Allah tarafından babalarının yolundan ayrılıp fakirlere infak etmedikleri ve Allah'ı hatırlamadıkları için yakıldığını anlayınca şöyle dediler:
27) *"Yolu şaşırmış değiliz. Aksine cimrilik edip infak etmediğimizden ötürü Allah tarafından bahçenin meyvesinden mahrum bırakılmışız."*
28) En akıllı, en takvalı ve en iyi görüşe sahip olanları dedi ki: *'İnşaallah' deseydiniz, fakirlere infak etseydiniz, Allah'ın gücünü ve kudretini daima hatırlasaydınız ve Allah'ın adını anarak temizliğini ve yüceliğini dile getirseydiniz cezalandırılmazdınız."*
29) O zaman pişman olarak dediler ki: *"Allah'ı her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak tesbih eder, O'nu yüceltiriz. Allah bahçeyi bu hale getirmekle bize zulmetmedi, bilakis biz O'nun emrine karşı gelerek nefsimize zulmettik."*
30) Her biri suçu ötekinin üzerine atarak pişmanlık ve hayıflama ile birbirlerini kınamaya başladılar. *"Senin yüzünden böyle oldu!"* dediler.
31) *"Rabbimiz bizi bağışlamazsa mahvolduk, vay halimize. Fakirlere hakkını vermemek ve tevekkül etmemekle azgınlar olduk."* dediler.
32) *"Umulur ki Allah hatalarımızı ve tevbelerimizi itiraf etmemiz ve hakkıyla O'na yönelmemiz sebebiyle bize o bahçeden daha iyisini verir. Biz Rabbımızın affını umuyor, O'nun lutuf ve ihsanını istiyoruz. Çünkü O'nun ihsanı ve keremi boldur."*
33) Ey insanlar, işte azabımız böyledir. Bahçe sahiplerinin başına gelen bu azabın benzeri Kureyş'in de başına gelir. Ahiret azabı ise dünya azabından daha büyük ve şiddetlidir. Keşke müşrikler bunu bilip anlasalardı. Yaptıklarından vazgeçer ve Rablerine itaat ederlerdi.
34) Takva sahipleri için Rableri katında Cennette, bağ ve bahçelerde, dünya nimetleriyle kıyaslanamayacak güzellikte ebedi nimetler vardır.
35) Allah'ın emirlerine itaat edip teslim olan ile, isyan edeni, hükmüne karşı çıkanı bir tutar mıyız? Bunu nasıl iddia edersiniz?
36) Size ne oluyor? Nasıl Allah'ın kullarından, kendine itaat edenle isyan edenin aynı olacağına dair saçma hüküm veriyorsunuz?
37) Yanınızda gökten inmiş Allah katından gelen ilahi bir kitap var da Kur'an'ı bırakıp onu mu okuyup inceliyorsunuz?
38) O kitapta istediğiniz ve arzu ettiğiniz şeylerin sizin için var olduğunu, dilediğiniz gibi hareket edebileceğinizi mi okuyorsunuz?
39) Yoksa istediğiniz ve karar verdiğiniz şeylerin sizin olacağına dair tarafımızdan verilmiş kıyamete kadar geçerli sağlam bir ahit mi var?
40) Ey Muhammed! O kibirlenenlere sor iddia ettikleri bu şeye hangisi kefildir, hangisi garanti verebilir? Açıkça ortaya çıksın!
41) Yoksa onların, bu hususta kendilerine kefil olan şefaatçileri, ortakları ve liderleri mi var? İddialarında doğru iseler onları getirsinler.
42) Kıyamet günü baldır açılır, gerçekler ortaya çıkar, korkudan paçalar sıvanır. Kafirler secdeye davet edilirler, fakat güç yetiremezler.

خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى
السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ (٤٣) فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا
الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ (٤٤) وَأُمْلِي
لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ (٤٥) أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ
مُثْقَلُونَ (٤٦) أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ (٤٧) فَاصْبِرْ
لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَى وَهُوَ
مَكْظُومٌ (٤٨) لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ
مَذْمُومٌ (٤٩) فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ (٥٠) وَإِنْ
يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ
وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ (٥١) وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (٥٢)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَاقَّةُ (١) مَا الْحَاقَّةُ (٢) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ (٣) كَذَّبَتْ
ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ (٤) فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ (٥)
وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ (٦) سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ
سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى
كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (٧) فَهَلْ تَرَى لَهُمْ مِنْ بَاقِيَةٍ (٨)

43) Gözleri önlerine eğilmiş, kendilerini bir zillet kaplamış olarak. Oysa onlar sapasağlam iken secdeye davet edilmişlerdi.
44) Artık beni ve bu Sözü yalanlayanları başbaşa bırak. Biz onları bilmeyecekleri bir yerden derece derece azaba yaklaştıracağız.
45) Ben onlara süre tanıyorum. Düzenim elbette sapasağlamdır.
46) Yoksa onlardan bir ücret mi istiyorsun ki onlar, haksız bir borçtan dolayı ağır bir yük altında kalmış olsunlar!?
47) Yoksa gayb onların yanındadır da onlar mı yazıyorlar?
48) Şimdi Rabbinin hükmüne sabret ve balığın arkadaşı gibi olma! Hani o gamla dolu olarak çağrıda bulunmuştu.
49) Eğer ona Rabbinden bir nimet ulaşmasaydı, mutlaka yerilmiş bir halde çıplak bir yere atılmış olacaktı.
50) Fakat Rabbi onu seçti ve onu salih olanlardan kıldı.
51) Gerçek şu ki, küfürlerinde ısrar edenler, Zikri duyduklarında seni neredeyse gözleriyle devireceklerdi. Bir de: *"O, gerçekten bir delidir."* diyorlar.
52) Halbuki o, ancak alemler için bir öğüttür.

69- el-HÂKKA SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 52 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Gerçekleşecek olan;
2) Nedir o gerçekleşecek olan;
3) Gerçekleşecek olanın ne olduğunu bilir misin?
4) Semud ve Âd, kalpleri dehşetle ürperteni yalanladılar.
5) Bu nedenle Semud, korkunç bir sesle helak edildi.
6) Âd'a gelince; onlar da uğultulu ve azgın bir fırtına ile yok edildiler.
7) Onu yedi gece ve sekiz gün, ara vermeden üzerlerine musallat etti. Öyle ki, o kavmin orada içi kof hurma kütükleriymiş gibi çarpılıp yere yıkıldığını görürdün.
8) Şimdi onlardan hiç arta kalan görüyor musun?

43) Gözleri zelil ve alçalmış haldedir, onları kaldıramazlar. Kendilerini de zillet ve horluk kuşatıp bürür. Oysa onlar, dünyada bedenleri sıhhat ve afiyet içinde iken namaz davet ediliyorlardı da, secde etmiyorlardı. Allah onları azarlamak amacıyla secdeye çağırır. Mü'minler, Allah'ı tanıyacakları için secde ederler. Kâfir ve münafıkların sırtları tek bir parça haline geleceği için secde edemiyeceklerdir.
44) Ey Muhammed! Beni ve bu Kur'an'ı yalanlayanları başbaşa bırak da, onların hakkından geleyim ve onlardan senin intikamını alayım. Nimet verip derece derece, adım adım ödüle değil felakete götürme usulüyle, onları hiç farkına varmadan yakalayacağız.
45) Günahları artsın diye, onlara mühlet verip ömürlerini uzatırım. Şüphesiz benim kafirlerden intikamım şiddetli ve çetin olacaktır. Onlara verilen rızık bolluğu, uzun ömür, beden sağlığı, görünüşte bir ihsan, gerçekte bir bela ve musibettir. Maksat onları cezalandırmaktır.
46) Ey Muhammed! Sen Allah'a ortak koşan bu müşriklerden risaletini tebliğ etmene ve öğüt vermene karşılık bir ücret istiyorsun da, bu onlara ağır mı geliyor? Bundan dolayı mı sana itaat etmiyorlar? Onların inanmasına engel mi oluyor?!
47) İçinde gayba ait bilgiler bulunan Levh-i Mahfuz, onların yanında mı ki, mü'minlerden daha iyi oldukları sonucunu bundan çıkarıyorlar? Bunun için mi inkar ve taşkınlıkta ısrar ediyorlar? Elbette ki böyle bir şey yok. Onlar arzularının esirleri olmuştur.
48) Ey Muhammed! Kavminin eziyetlerine sabret ve sana emrolunan, Rabb'inin emirlerini tebliğ görevine devam et. Sızlanma ve acele etme hususunda balık tarafından yutulan Yunus b. Metta gibi sabırsız ve aceleci olma. Aksi taktirde sen de onun gibi cezaya uğratılırsın. Yunus, kavmi iman etmediği için kızıp onları bırakmış ve denize açılmıştı. Sonra balık onu yutmuş, balığın karnında sıkıntı, keder ve öfke dolu bir halde Rabb'ine şöyle dua etmişti: *"Senden başka ibadete layık ilah yoktur. Seni tenzih ederim. Gerçekten ben zalimlerden oldum."*
49) Allah'ın rahmeti ona yetişmemiş olsaydı, o, yaptığından dolayı kınanmış olarak, dağsız ve ağaçsız geniş bir boşluğa atılacaktı. Fakat Allah tevbe etmeye muvaffak kılarak ona lütufta bulundu da kınanmış olarak kalmadı açlığını ve susuzluğunu gidersin diye sahile atıldı.
50) Rabbi onu seçkin, salih ve yakın kullarından kıldı. Allah ona tekrar vahyetti ve kavmi hakkında şefaatçi kıldı.
51) Ey Muhammed! Kafirler sana olan düşmanlıklarından ve hasetlerinden dolayı, neredeyse nazar edip gözleriyle seni devirip helak edecekler. Onlar, Kur'an okuduğunu işittiklerinde böyle yapar, kin ve kıskançlıklarının şiddetinden, *'Muhammed bir delidir.'* derler.
52) Bu Kur'an, kıyamete kadar tüm insanlar ve cinler için hikmetli bir öğüt ve nasihattan başka bir şey değildir. O halde kendisine Kur'an inen kimseye nasıl 'deli' denilir? İnsaflı olun da Muhammed'e ve Kur'an'a tabi olun. Hayatınızı ona göre düzenleyin ki kurtuluşa eresiniz.

HÂKKA SURESİ

1) Bir gün mutlaka gerçekleşecek olan ve herkesin dünyada iken yaptıklarının karşılığını alacağı Kıyamet ve hesap günü!
2) Nedir o bir gün mutlaka gerçekleşecek olan ve herkesin dünyada iken yaptıklarının karşılığını alacağı Kıyamet ve hesap günü!
3) Ey Muhammed! Bir gün mutlaka gerçekleşecek olan Kıyametin mahiyetini bilir misin? O'nu Allah'tan başka kimse bilemez.
4) Salih ve Lut'un kavimleri, şiddetli olay ile kalpleri saran Kıyametin kopacağını, hesap ve cezayı yalanladılar, inkar ettiler.
5) Salih'in kavmi Semud taşkınlıkları sebebiyle aşırı derecede şiddetli, öldürücü bir gürültü ile yok edildiler.
6) Hud kavmi Ad'a gelince, onlar da Debur denilen uğultulu, ıslıklı, korkunç ve azgın bir fırtına ile helak edildiler. Bu fırtına, aşırı derecede hızlı esen çok soğuk bir rüzgar idi. Sanki o, kabına sığmadı ve onu zaptedemediler.
7) Allah o fırtınayı onların üzerine yedi gece sekiz gün, kesilmeksizin aralıksız peşpeşe musallat etti. O kavmi sen evlerinde hareketsiz, ve ölüler olarak görseydin! Rüzgar hurma ağaçlarının başlarını kopardığı gibi onların başlarını da koparıyordu. Ağızlarından girip arkalarından çıkıyor ve onları yere yıkıyordu. Neticede içleri boş hurma kütükleri gibi oluyorlardı.
8) Onlardan geriye kalan birini veya herhangi bir iz buluyor musun? Kuşkusuz onlar tamamen helak oldular.

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَاتُ بِالْخَاطِئَةِ (٩) فَعَصَوْا
رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً (١٠) إِنَّا لَمَّا طَغَى الْمَاءُ
حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ (١١) لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا
أُذُنٌ وَاعِيَةٌ (١٢) فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفْخَةٌ وَاحِدَةٌ (١٣)
وَحُمِلَتْ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً (١٤) فَيَوْمَئِذٍ
وَقَعَتْ الْوَاقِعَةُ (١٥) وَانشَقَّتْ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ
(١٦) وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ
يَوْمَئِذٍ ثَمَانِيَةٌ (١٧) يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ
خَافِيَةٌ (١٨) فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمْ اقْرَءُوا
كِتَابِي (١٩) إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِي (٢٠) فَهُوَ فِي
عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ (٢١) فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (٢٢) قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ (٢٣)
كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ (٢٤) وَأَمَّا
مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَالَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِي (٢٥)
وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِي (٢٦) يَالَيْتَهَا كَانَتْ الْقَاضِيَةَ (٢٧) مَا
أَغْنَى عَنِّي مَالِي (٢٨) هَلَكَ عَنِّي سُلْطَانِي (٢٩) خُذُوهُ
فَغُلُّوهُ (٣٠) ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ (٣١) ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا
سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ (٣٢) إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ
(٣٣) وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (٣٤)

9) Firavun, ondan öncekiler ve yerle bir olan şehirler o suçla geldiler.
10) Böylece Rablerinin elçisine isyan ettiler. Bu yüzden onları, gittikçe artan bir yakalayışla yakaladı.
11) Gerçek şu ki su kabarınca, sizleri gemide biz taşıdık.
12) Onu size bir uyarı kılalım ve anlayışlı kulak da onu anlasın diye.
13) Artık Sur'a tek bir üfürüşle üfürüldüğünde;
14) Yer ve dağlar yüklenip bir darbeyle tokuşturulduğunda;
15) İşte o günde olan olacaktır.
16) Gök yarılacak, o gün o güçsüz düşecek.
17) Melekler ise onun çevresindedir. O gün, Rabbinin arşını onların da üstünde sekizi taşır.
18) O gün -hiç bir şeyiniz gizli kalmaksızın- arzolunursunuz.
19) Artık kitabı sağ-eline verilen kişi der ki: *"Alın, kitabımı okuyun."*
20) *"Çünkü ben, hesabıma kavuşacağımı kesin olarak biliyordum."*
21) Artık o, hoşnut bir yaşayış içindedir.
22) Yüksek bir cennette,
23) Meyveleri sarkmıştır.
24) *"Geçmiş günlerde peşin yaptıklarınıza karşılık afiyetle yeyin, için."*
25) Kitabı sol eline verilen ise der ki: *"Keşke kitabım bana verilmeseydi."*
26) *"Keşke hesabımı bilmeseydim."*
27) *"Keşke bu son olsaydı."*
28) *"Malım bana hiç bir fayda sağlayamadı."*
29) *"Kudretim yok olup gitti."*
30) *"Yakalayın onu, hemen bağlayın onu."*
31) *"Sonra çılgın alevlere atın."*
32) *"Daha sonra uzunluğu yetmiş arşın olan bir zincire vurun onu."*
33) *"Çünkü o, yüce Allah'a iman etmezdi."*
34) *"Yoksulu da doyurmaya teşvik etmezdi."*

9) Gerek zorba Firavun, gerekse ondan önce Allah'ın elçilerini yalanlayan Nuh, Âd ve Semud gibi azgın milletlerle Lut kavmi gibi yurtları alt üst edilen toplumlar (Sodom ve Gomore şehirleri), yalanlama, isyan, şirk ve inkardan ibaret olan o çirkin fiili işlediler.
10) Bu kavimler rasullerine karşı geldiler. Suçları büyük olduğu için Allah onları öncekilerin azabından daha şiddetli azap ile cezalandırdı.
11) Nuh tufanında su, haddi aşıp her şeyin üstüne çıkarak her tarafı basınca, sizin atalarınızı gemiye yükledik ve onları tufandan kurtardık.
12) Bu olayı anlatmamızın gayesi insanlar için bir hatırlatma ve öğüt, hakka kulak verip geçmiş olaylardan ibret alanlar onu bellesin diyedir.
13) İsrafil, Allah'ın emriyle dünyanın harap olması için boru veye boynuz şeklindeki Sur'a bir kez üfürdüğü zaman...
14) Yerler ve dağlar yerlerinden söküldüğü ve birbirlerine çarpılıp ufalanarak ağır ağır akıp giden kum yığını haline geldiği zaman...
15) İşte o zaman büyük Kıyamet kopar. Hesap ve muhakemenin icra edileceği o büyük olay gerçekleşir.
16) Gök te yarılır, o gün artık gök zayıf ve gevşektir. Onda ne sertlik kalmıştır, ne de tutarlılık.
17) Melekler, korkularından göklerin etrafında ve çevresinde bulunmaktadır. O gün Allah'ın Arş'ını sekiz büyük melek başlarının üstünde taşımaktadır.
18) O gün siz, yaptıklarınızın karşılığını almak için Allah'ın huzuruna çıkarılacaksınız. Tüm sırlarınız ortaya çıkmıştır. O'ndan gizli değildir. Çünkü O, gizli açık herşeyi bilen ve herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlık etmeden verecek olandır.
19) Bahtiyarlardan olduğu için amel defteri sağından verilene gelince, o, sevinç ve mutluluktan herkese *"Kitabımı alın, okuyun!"* der.
20) *"Doğrusu ben, Kıyamet günü hesap ve mükafatımla karşılaşacağımı iyice ve kesin olarak biliyordum. Bunun için Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işledim."* (Mü'minin Kur'an'da geçen zannı kesin bilgi, kafirin zannı ise şüphe manasındadır.)
21) Mü'min, Cennette sahibinin razı olacağı, razı olunan, bolluk ve rahatlık içerisinde ebedi bir hayat yaşar. Hastalık ve sıkıntı çekmez.
22) Mü'minler, kıymeti yüce Cennetlerde ve yüksek köşklerde dünya nimetleriyle kıyaslanmayacak nimetler içerisinde yaşarlar.
23) O Cennetlerin meyve ve ürünleri yere yakındır. Ayakta duran, oturan ve yatan onları ağızlarıyla ağacından rahatlıkla alabilir.
24) Onlara lütuf ve ihsan olarak: *"Afiyetle, her türlü eziyetten uzak ve her türlü hoşa gitmeyen şeylerden korunmuş olarak yiyin, için. Çünkü dünyada Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih ameller işleyip onları önceden ahirete gönderdiniz."* denilir.
25) Amel defterleri sol taraflarından verilenlere gelince –ki bu bedbahtlık ve hüsran alametidir- o, çirkin amellerini gördüğünde mahcup olur: *"Keşke defterlerim bana hiç verilmeseydi de bu zilleti bilmeseydim."* diye temenni eder.
26) *"Keşke hiç verilmeseydi de, hesabımın ne büyük ve ne şiddetli olduğunu anlamasaydım."*
27) *"Keşke dünyada ilk ölümüm, hayatımı sona erdirseydi de artık bir daha diriltilmeseydim ve bu şekilde azap görmeseydim."*
28) *"Toplamış olduğum mal, ne bana bir fayda verdi, ne de Allah'ın azabından bir şeyi benden savdı."*
29) *"Mülküm, saltanatım, gücüm, kudretim, soyum ve makamım, bunların hepsi benden alındı. Elimde beni savunmaya yarayacak hiçbir delilim kalmadı. Şimdi ne yardımcım var, ne güven verenim; ne dostum var, ne destekleyenim."*
30) Allah Cehennem Zebanilerine: *"Bu günahkar suçluyu tutup kelepçeleyin."* der. Hemen yüzbin melek ona koşar, ellerini boynuna bağlar.
31) *"Sonra onu alevli büyük ateşe atın da, sıcağında yansın. Derileri kavruldukça yerine yeni deriler konsun ki azabı iyice tatsın."*
32) *"Sonra onu, yetmiş arşın uzunluğundaki bir zincir içine sokun."* (Bu, meleğin ölçüsüne göredir. Zincir onun dübüründen girip boğazından çıkar. Sonra da başı ile ayakları birleştirilir. Zincir dizilmiş halkalardır. Suçlu onunla, hareket edemiyecek şekilde sarılır.)
33) *"Çünkü o, dünyada iken Allah'ın birliğini ve yüceliğini tasdik etmiyordu. Allah'a eşler koşuyordu"*
34) *"O, yoksullara yedirmediği gibi başkasını yedirmeye de teşvik etmiyor, bilakis engel oluyordu."*

فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ (٣٥) وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ
(٣٦) لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِئُونَ (٣٧) فَلَا أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ
(٣٨) وَمَا لَا تُبْصِرُونَ (٣٩) إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (٤٠)
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَا تُؤْمِنُونَ (٤١) وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ
قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ (٤٢) تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ (٤٣) وَلَوْ
تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ (٤٤) لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ (٤٥)
ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ (٤٦) فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ
حَاجِزِينَ (٤٧) وَإِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ (٤٨) وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ
مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ (٤٩) وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ (٥٠)
وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ (٥١) فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (٥٢)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ (١) لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ (٢) مِنْ
اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ (٣) تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ
كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ (٤) فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا (٥)
إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا (٦) وَنَرَاهُ قَرِيبًا (٧) يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ
كَالْمُهْلِ (٨) وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ (٩) وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ
حَمِيمًا (١٠)

35) Artık, bugün burada onun hiçbir dostu yoktur.
36) Pislikten başka bir yemek yoktur.
37) Onu da suçlulardan başkası yemez.
38) Hayır; yemin ederim gördüğünüz şeylere,
39) Ve görmediğiniz şeylere.
40) Evet... O kesinlikle şerefli bir Rasul'ün sözüdür.
41) O, bir şairi sözü değildir. Ne kadar az inanıyorsunuz?!
42) Bir kahin sözü de değildir. Ne kadar az öğüt alıyorsunuz?!
43) Alemlerin Rabbinden bir indirilmedir.
44) Eğer bize bazı sözler isnad etseydi,
45) Muhakkak onu sağdan yakalardık.
46) Sonra can damarını elbette koparırdık.
47) Sizden hiçbir kimse bunu ona yapmamıza engel olamazdı.
48) Doğrusu o, muttakiler için bir öğüttür.
49) Biz, sizden yalanlayanların olduğunu elbette biliyoruz.
50) Gerçekten o, kâfirler için bir pişmanlıktır.
51) Ve şüphesiz o, kesin bir gerçektir.
52) O halde büyük Rabbinin ismini tesbih et!

70- el-MEARİC SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 44 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Soracak olan sorsun gerçekleşecek azabı.
2) Kâfirler için; onu önleyebilecek yoktur,
3) Üstün ve yüce dereceler sahibi Allah'dandır.
4) Melekler ve Ruh, ona miktarı elli bin yıl olan bir günde yükselir.
5) O halde güzel bir sabır ile sabret.
6) Gerçekten onlar, bunu uzak görüyorlar.
7) Biz ise onu pek yakın görüyoruz.
8) O gün gök, erimiş maden gibi olur.
9) Dağlar da yün gibi olur.
10) Ve hiç bir dost, dostunu sormaz.

35) Ahirette onun, azabı kendisinden savacak herhangi bir arkadaşı yoktur. Çünkü dünyadaki arkadaşları ondan ayrılıp kaçarlar.
36) Onun için kirden, pislikten, cehennem ehlinin yaralarından akan irinden, cerahattan ve kandan başka bir yemek yoktur.
37) Onu ancak kasıtlı olarak suç ve günah işleyen, şirk ve küfür işleyen suçlu ve günahkarlar yer.
38) Görünen ve gördüğünüz (dünya, beden, insan, gözlemlenebilen açık) şeyler üzerine yemin ederim...
39) Görünmeyen ve göremediğiniz (ahiret, ruh, cin, sezgi, içgüdü gibi gizli) şeyler üzerine yemin ederim ki...
40) Kuşkusuz şerefli bir elçi olan Muhammed'in okuduğu, tebliğ ettiği bu Kur'an, Allah kelamıdır. Bunda hiç bir şüphe yoktur.
41) Kur'an, iddia ettiğiniz gibi bir şair sözü değildir. Çünkü o bütün şiir vezinlerine aykırıdır. O, ne bir şiirdir, ne de nesir. Siz Kur'an'ın Allah katından geldiğine inanmıyorsunuz. Bunun acısını sonradan hissedeceksiniz. Son pişmanlık fayda vermez. Kur'an'a iman edin.
42) Kur'an, gaybı bildiğini iddia eden bir kahinin sözü de değildir. Kur'an'ın üslubu kahinlerin seci'ine uymaz. Ne de az öğüt alıyorsunuz?
43) Kur'an, yaratılanların sahibi, efendisi, yöneticisi, terbiye edicisi olan Allah katından Cibril vasıtasıyla Muhammed'e indirilmiştir.
44) Şayet sizin iddia ettiğiniz gibi Muhammed, azıcık dahi olsa batıl sözler uydurarak söylemediğimiz şeyleri bize nisbet etseydi...
45) Mutlaka güç ve kuvvetimizle ondan intikam alırdık. Onun gücünü ve kudretini yokederdik. Onu kesinlikle öldürürdük.
46) Sonra kalbinin damarını keserdik de ölürdü. Muhammed bunu çok iyi bildiği için asla bizim adımıza bir harf dahi ilave etmez.
47) İddia ettiğiniz gibi yapacak olsa ona ceza vermek istersek hiç biriniz bizimle onun arasına giremez ve azabımızı ondan savamazdı.
48) Bu Kur'an insan ve cinlerin tümü için bir öğüttür. Ancak bundan Allah'tan korkan takva sahibi mü'minler gereği üzere faydalanırlar.
49) Kuşkusuz biz, ayetlerinin açıklığına rağmen, bu Kur'an'ı yalanlayan ve onun öncekilerin efsaneleri olduğunu iddia edenleri biliyoruz.
50) Kuşkusuz Kur'an, ahirette onlar için bir üzüntü sebebi olacaktır. Çünkü onlar, iman edenlere verilen sevabı görünce üzüleceklerdir.
51) Kur'an, kesin bir gerçektir. Onda asla bir kuşku yoktur. Aklı olan onun Alemlerin Rabbi'inin kelamı olduğunda şüphe etmez.
52) Yüce Rabb'ini kötü şeylerden ve noksan sıfatlardan uzak tut. Sana verdiği nimetlerden dolayı O'na şükret. Kur'an en büyük nimettir.

MEARİC SURESİ

1) Mekke kafirlerinden Nadr b. Haris, Rasulullah kendisini Allah'ın azabı ile korkutunca alay ederek, kendisi ve kavmi için mutlaka gelecek olan azabın inmesi için dua etti. Allah onu Bedir savaşında çok kötü bir şekilde helak etti. Cehennemde onlar için Sail vadisi vardır.
2) Nadr, kendisi gibi Kur'an'ı inkar edenlere azabın hemen gelmesini istedi. Allah o azabın vuku bulmasını istediğinde, onu geri çevirecek hiçbir güç yoktur. İster istesinler, ister istemesinler, o azap mutlaka kafirlere gelir. Azap indiğinde o asla kaldırılamaz veya savılamaz.
3) Azap, meleklerin yükseldiği ve Allah'ın emrini ve vahyini indirdiği yükselme vasıtalarının sahibi olan Yüce Allah katından gelir.
4) Allah'ın yaratıkları arasında verdiği hükmü bitirdiği zaman itaatkar melekler, vahiy meleği Cibril ve tüm insanların ruhları, dünya senelerinden elli bin yıl süren bir günde Yüce Allah'a yükselirler. O gün, mü'mine bir namaz vakti gibi az gelir. Kafire ise çok uzun gelir.
5) Ey Muhammed! Kavminin alay ve eziyetlerine Allah için sabret, şikayet etme, sızlanma! Çünkü Allah onlara karşı senin yardımcındır.
6) O alay edenler, öldükten sonra dirilmeye, hesap ve cezaya inanmadıkları için azabı uzak görüyorlar ve olmayacağına inanıyorlar.
7) Biz ise Kıyamet gününü ve o gün görülecek hesap ve cezayı çok yakın görüyoruz. Çünkü her gelmekte olan şey yakındır.
8) Kıyametin kopacağı gün gök, birbirine tutunmaksızın, erimiş kurşun gibi akıcıdır, zeytinyağı tortusu gibi akar.
9) Dağlar, rüzgar uçurduğu zaman renklenen ve uçuşan yün gibi dağınık olur ve uçuşur. Kıyametin kopacağı gün dağlar önce akan kum haline gelir, sonra renkli yün haline gelir, daha sonra da dağılmış toz haline gelir.
10) Korku ve dehşetin şiddetinden herkes kendi derdiyle uğraşır. Hiçbir dost dostunun, hiçbir akraba akrabanın durumunu sormaz.

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ (١١)
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ (١٢) وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ (١٣) وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنجِيهِ (١٤) كَلَّا إِنَّهَا لَظَى (١٥) نَزَّاعَةً
لِلشَّوَى (١٦) تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى (١٧) وَجَمَعَ فَأَوْعَى
(١٨) إِنَّ الْإِنسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا (١٩) إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا
(٢٠) وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا (٢١) إِلَّا الْمُصَلِّينَ (٢٢) الَّذِينَ
هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ (٢٣) وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ
(٢٤) لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (٢٥) وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ
(٢٦) وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ (٢٧) إِنَّ عَذَابَ
رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ (٢٨) وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ (٢٩)
إِلَّا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ
(٣٠) فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ (٣١)
وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ (٣٢) وَالَّذِينَ هُمْ
بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ (٣٣) وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
(٣٤) أُوْلَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ (٣٥) فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا
قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ (٣٦) عَنْ الْيَمِينِ وَعَنْ الشِّمَالِ عِزِينَ (٣٧)
أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ (٣٨) كَلَّا إِنَّا
خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ (٣٩)

11) Onlar birbirlerine gösterilirler. Her suçlu o günün azabına karşılık fidye vermek ister; oğullarını,
12) Eşini, kardeşini,
13) Kendisini barındıran aşiretini,
14) Ve yeryüzünde bulunanların tümünü... Hani kendini de kurtarabilse ya!
15) Hayır, hayır; doğrusu o alevli bir ateştir,
16) Deriyi soyar.
17) Yüz çevirip arkasını döneni çağırır.
18) Toplar ve yığar.
19) Gerçekten insan hırslı yaratılmıştır.
20) Kendisine bir şer dokunduğu zaman feryad eder.
21) Kendisine bir hayır dokunduğu zaman da cimrilik eder.
22) Namaz kılanlar müstesna.
23) Ki onlar, namazlarında devamlıdırlar.
24) Ve mallarında bilinen bir hak vardır.
25) Dilenen ve yoksul için.
26) Din gününü de tasdik etmektedirler.
27) Ve onlar Rablerinin azabından korkarlar.
28) Şüphesiz Rablerinin azabından emin olunamaz.
29) Onlar ki ırzlarını korurlar.
30) Ancak kendi eşleri ya da sağ ellerinin malik olduğu başka; çünkü onlar kınanmazlar.
31) Ama kim bundan ötesini isterse; işte bunlar sınırı aşanlardır.
32) Onlar ki emanetlerine ve sözleşmelerine uyarlar.
33) Onlar ki şahitliklerini yerine getirirler.
34) Onlar ki namazlarını korurlar.
35) İşte bunlar cennetlerde ağırlanırlar.
36) Küfürde ısrar eden bu kimselere ne oluyor ki sana doğru koşuşuyorlar!
37) Sağdan ve soldan bölük bölük.
38) Onlardan her biri Naim cennetine alınmayı mı ümid ediyor?
39) Hayır, hayır; doğrusu biz onları bildikleri şeyden yarattık.

11) O gün suçlular birbirlerini görür, tanır, tanışır sonra da o can yakıcı azaptan kurtulmak için fidye olarak vermek ister biricik oğlunu...
12) Dünyada iken çok sevdiği, her türlü fedakarlığı yaptığı eşini, kardeşini...
13) Kendisine kucak açıp barındıran ve başına gelen musibetlerde dayanağı olan aşiretini, soyunu-sopunu...
14) Yeryüzünde bulunan insanların ve diğer varlıkların, maların, mülklerin hepsini verip azaptan kurtulmak ister. Fakat nafile!..
15) O günahkar kafir bunlardan vazgeçsin! Hiçbir fidye onu azaptan kurtaramaz. Aksine onun önünde ateşi alevlenen Cehennem vardır.
16) Cehennem, ısısının şiddetiyle başının derisini soyar. Azabı daha fazla hissetsin diye derisi her soyuldukça tekrar eski haline döner.
17) Cehennem Allah'ı yalanlayan ve imandan yüz çevirenlere seslenir. Sonra kuşun taneleri topladığı gibi onları kaçtıkları yerden toplar.
18) Malı toplayıp onu kasa ve sandıklarda saklayıp depo eden ve o maldan Allah'ın ve fakirlerin hakkını ödemeyenlere seslenir.
19) Şüphesiz insanoğlu sabırsız, sızlanan, bencil, hırslı, cimri ve telaşlı bir tabiatla yaratılmıştır. Belaya sabretmez, nimetlere de şükretmez.
20) Ona fakirlik, hastalık veya korku gibi arzu edilmeyen bir şey geldiğinde, sabretmez, sızlanır. Her tarafını yeis ve ümitsizlik sarar.
21) Zenginlik, sıhhat ve bol rızık gibi bir hayır isabet edince, aşırı derecede cimri olur. Allah yolunda harcamaz ve harcatmaz.
22) Ancak rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde namaz kılanlar müstesnadır. Çünkü namaz onları, dünyaya daha az önem vermeye teşvik eder de dünyanın kötülüğüne karşı sabırsızlık göstermezler ve nimetleri hususunda da cimrilik yapmazlar.
23) Onlar farz namazlarını edaya devam ederler. Hiçbir şey onları namazdan alıkoymaz. Zira onların ruhları hayat kirlerinden arınmıştır.
24) Onların mallarında, Allah'ın üzerlerine farz kıldığı belirli bir pay olan zekat ve sadaka vardır.
25) Bu zekat ve sadaka, el açıp insanlardan isteyen, malı artmayan fakir için ve savaşa katılamayan, Beytü'l-mal'dan payı olmayan, çalışıp kazanamayan, kendisini geçindirecek bir sanatı bulunmayan, istemekten utanan, dolayısıyla zengin sanılarak mahrum kalan kimse içindir.
26) Onlar hesap ve ceza gününün vuku bulacağına şeksiz şüphesiz inanırlar ve o gün için salih amel işleyerek hazırlık yaparlar.
27) Onlar Allah'ın azabından korkarlar, rahmetinden de ümitlerini hiçbir zaman kesmezler. Korku ile ümit arasında yaşarlar.
28) Çünkü insana Allah'ın azabından emin olmak yakışmaz. Dünya nimetleri Allah'ın azabından korkan kimseleri aldatmaz. Dünya nimetlerini kaybetmeleri veya kazanmaları onlar için birdir. Onlar her hallerinde sabır ve şükür üzeredirler.
29) Onlar iffetli kimselerdir. Haram işlemez ve günahlarla kirlenmezler. Kendilerini zina ve fuhuştan korumuşlardır.
30) Onlar sadece Allah'ın kendileri için helal kıldığı nikahlı eşlerine ve cariyelerine yaklaşırlar. Onlar bu hususta kınanmazlar. (Allah'ın mübah kıldığı yerlerde şehveti gidermek helal olup bunun için insana sevap verilir. Çünkü bunda nesli ve zürriyeti çoğaltmak vardır.)
31) Şehvetini gidermek için kim, eşler ve cariyelerden başka bir şey isterse Allah'ın sınırlarını aşmış ve azabını haketmiş olur.
32) Onlar emanetleri eda eder ve sözleşmelerine bağlı kalırlar. Emanete ihanet etmez; söz verdiklerinde sözlerini yerine getirirler.
33) İnsanların haklarını korumak amacıyla herkes hakkında doğru şahitlik ederler. Gördüklerini, gizlemez ve değiştirmezler.
34) Onlar namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde vaktinde eda ederler. Kıldıkları namaz onları kötülüklerden korur.
35) Allah bu kimselere Cennetlerde, çeşitli ve canlarının çektiği şeyleri ihsan ederek türlü türlü ikramlarda bulunacaktır.
36) Ey Muhammed! O suçlu kafirlere ne oluyor ki, alay etmek amacıyla boyunlarını uzatıp gözlerini çevirerek sana doğru koşuyorlar.
37) Sağından ve solundan gelip bölük bölük dağınık gruplar halinde oturarak konuşuyor ve anlattıklarına iman etmeyip, hayret ediyorlar.
38) O kafirlerden her biri, son nebi ve rasulü yalanladıkları halde, Allah'ın kendisini Naim Cennetlerine sokacağını mı zannediyor?
39) Hayır, mesele onların iddia ettikleri gibi değildir. Onlar Cennete girmeyi hakedecek bir şey yapmadıkları gibi üstelik mü'minlere karşı kibirlilik taslıyorlar. Halbuki Allah onları kendilerinin de bildiği gibi adi, hakir, basit bir sudan yaratmıştır. Kibirlenmesinin anlamı ne?

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ (٤٠) عَلَى
أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (٤١) فَذَرْهُمْ
يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ (٤٢)
يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ
يُوفِضُونَ (٤٣) خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ
الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ (٤٤)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ (١) قَالَ يَاقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ (٢) أَنِ
اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ (٣) يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ
وَيُؤَخِّرْكُمْ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ
كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٤) قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا
(٥) فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا (٦) وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ
لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ
وَأَصَرُّوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا (٧) ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا
(٨) ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا (٩) فَقُلْتُ
اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا (١٠)

40) Hayır; doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim ki, biz gerçekten güç yetiririz;
41) Onları kendilerinden hayırlısı ile değiştirmeye. Ve kimse önümüze geçemez.
42) Şu halde kendilerine vadedilen günlerine kavuşuncaya kadar onları bırak; dalıp oyalansınlar.
43) Kabirlerden koşarcasına çıkacakları gün, sanki onlar dikili bir şeye yönelmiş gibidirler.
44) Gözleri düşük, yüzlerini de bir zillet kaplamıştır. İşte bu kendilerine vaadedilmiş olan gündür.

71- NUH SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 28 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Şüphesiz biz Nuh'u kavmine: *"Kendilerine can yakıcı bir azab gelmeden evvel kavmini uyar!"* diye gönderdik.
2) Dedi ki: *"Ey kavmim, şüphesiz ben size apaçık bir uyarıcıyım."*
3) *"Allah'a ibadet edin, O'ndan sakının ve bana itaat edin."*
4) *"Ta ki günahlarınızdan bir kısmını sizin için bağışlasın ve sizi belirlenmiş bir süreye kadar ertelesin. Elbette Allah'ın belirlediği süre geldiği zaman ertelenmez. Keşke bilseydiniz."*
5) Dedi ki: *"Rabbim! Kavmimi gece ve gündüz davet ettim."*
6) *"Fakat benim davetim kaçıştan başka bir şeylerini artırmadı."*
7) *"Doğrusu onları bağışlaman için her davet edişimde, parmaklarını kulaklarına tıkadılar, örtülerini başlarına çektiler; ısrar ettiler, küstahlık edip direttiler."*
8) *"Sonra ben gerçekten onları açıktan açığa davet ettim."*
9) *"Sonra gerçekten ben onlara hem açık açık ilan ettim hem de kendilerine gizli gizli söyledim."*
10) *"Arkasından: 'Rabbinizden mağfiret isteyin; çünkü O, gerçekten çok bağışlayandır.' dedim."*

40) Güneş, ay ve yıldızların doğduğu ve battığı yerlerin, doğuların ve batıların Rabbi olan Allah'a yemin ederim ki bizim gücümüz her şeye yeter. Bizi aciz bırakacak hiç bir şey yoktur.
41) Biz onları yok edip yerlerine onlardan daha üstün ve Allah'a daha itaatkar bir kavim meydana getirmeye kadiriz. Bundan aciz değiliz.
42) Ey Muhammed! Tevbe ve pişmanlığın fayda vermeyeceği o zor gün ile karşılaşıncaya kadar onları bırak batıllarına dalsın ve dünyalarında oynaya dursunlar. Sen, sana emrolunanla meşgul ol. Allah'ın emirlerini tebliğ et, başa gelen sıkıntılara Allah için sabret!
43) İsrafil'in Allah'ın emriyle Sur'a ikinci kez üfürmesiyle kabirlerinden çıkıp mahşer yerine hızla gidecekleri gün sanki onlar, kendilerinin ibadet etmek için dikmiş oldukları putlara veya bir sancağa doğru koşuyor ve yarışıyorlarmış gibi olacaklardır.
44) Onların gözleri yere doğru eğik ve düşüktür. Allah'tan utandıkları için gözlerini kaldıramazlar. Her taraftan onları zillet ve horluk kaplamıştır. Yüzlerinde bu zillet ve kırıklığın alametleri vardır. Bu, dünyada tehdit edildikleri fakat alay edip yalanladıkları gündür. Bugün artık dünyada iken yaptıklarının hesap ve cezalarını zerre miktarı haksızlığa uğratılmaksızın göreceklerdir.

NUH SURESİ

1) Biz, rasullerin şeyhi Nuh'u, Arap yarımadasının Kufe topraklarında oturan kavmine -iman etmedikleri taktirde- onları elem verici bir azaptan sakındırması için gönderdik. Bu azap dünyada tufan, ahirette ise Cehennem azabıdır.
2) Nuh kavmine dedi ki: *"Ey kavmim! Ben sizi Allah'ın birliğine çağıran, iman etmediğiniz taktirde sizi azapla uyaran apaçık bir uyarıcı ve işin gerçeğini açıklayan biriyim. Benim işim açık, davetim ortadadır."*
3) *"Yalnızca Allah'a ibadet edin, O'na hiçbir şeyi şirk koşmayın, tağutları reddedin. Allah'ın emirlerini yerine getirin, yasaklarından kaçının, azabına neden olacak şeylerden sakının ve benim emirlerime de itaat edin!"*
4) *"Emirlerime itaat edip müslüman olursanız Allah daha önceden işlemiş olduğunuz günahları siler. Müslüman olduktan sonra işlediğiniz günahların bir kısmını da affedebilir. Allah size azap etmemek suretiyle ömürlerinizi, kendi bilgisinde takdir edilmiş ve kararlaştırılmış olan müddete kadar uzatır. Siz de onu mutluluk ve refah içerisinde yaşayarak geçirirsiniz. İnsanın ömrü Allah katında kayıtlıdır. Ecel geldiği zaman bir saniye bile artmaz ve eksilmez. Artan ve eksilen bu sürenin mutlu veya mutsuz geçirilmesidir. İman ederseniz bu süreyi mutlu geçirirsiniz. İman etmezseniz Allah'ın azabıyla karşılaşırsınız. Bunu anlayabilseydiniz imana koşardınız."*
5) Nuh 950 yıl boyunca kavmine tebliğ hususunda bütün gücünü harcayıp çaresiz kalınca Allah'a şöyle yalvardı: *"Rabbim! Ben ara vermeden ve gevşemeden gece gündüz kavmimi iman ve itaate çağırdım."*
6) *"Benim onları imana çağırmam, onların haktan kaçıp uzaklaşmalarını ve ondan yüz çevirmelerini artırmaktan başka bir işe yaramadı."*
7) *"Ben onları, günahlarının bağışlanmasına vesile olsun diye Allah'ın birliğini ikrar etmeye ve O'na itaate çağırdıkça davetimi dinlemediler. Ben çağırdıkça onlar davetimi duymamak için, parmak uçlarını kulaklarına tıkadılar. Sözlerimi duymamak veya beni görmemek için, elbiseleri ile başlarını ve yüzlerini örttüler. İnkar ve taşkınlıkta devam ettiler. Büyük bir kibirlilikle iman etmediler."*
8) *"Sonra onları, korkup çekinmeden, açık bir davetle, herkesin önünde yüksek sesle davet ettim. Daha sonra da davetimi iyie açıkladım."*
9) *"Daha sonra onlara gizli davetin yapılması gerektiği yerde gizli ve açık davetin yapılması gerektiği yerde açık olarak gerçeği haber verdim. Onları sana davet hususunda meşru olan her türlü yolu denedim."*
10) *"Onlara dedim ki: 'Allah'a O'nun istediği ve razı olduğu şekilde iman edin ve bu imanınızın gereği olarak salih amel işleyin. Şirk, küfür ve isyanı bırakın, tevbe edin, Allah'tan bağışlanma dileyin. Zira Rabbiniz çok merhametli ve istediği şeklilde yapılan tevbeyi çok kabul edendir."*

يُرْسِلْ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا (١١) وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ
وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا (١٢) مَا لَكُمْ لَا
تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا (١٣) وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا (١٤) أَلَمْ تَرَوْا
كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا (١٥) وَجَعَلَ الْقَمَرَ
فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا (١٦) وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنْ
الْأَرْضِ نَبَاتًا (١٧) ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا
(١٨) وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا (١٩) لِتَسْلُكُوا مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا (٢٠) قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَنْ
لَمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا (٢١) وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا
(٢٢) وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا
يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا (٢٣) وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدْ
الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا (٢٤) مِمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا
فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا (٢٥) وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ
لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنْ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا (٢٦) إِنَّكَ إِنْ تَذَرْهُمْ
يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا (٢٧) رَبِّ اغْفِرْ لِي
وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِي مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا
تَزِدْ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا (٢٨)

11) *"Böylece, göğü üzerinize cömertçe indirir."*
12) *"Mallarla, oğullarla size yardım eder, size bağlar-bahçeler verir ve sizin için nehirler var eder."*
13) *"Size ne oluyor ki Allah'ın azametinden hiç korkmuyorsunuz!?"*
14) *"Halbuki O sizi çeşitli merhalelerden yaratmıştır."*
15) *"Görmez misiniz Allah'ın, yedi göğü nasıl uyum içerisinde yarattığını!?"*
16) *"Ve ayı bunlar içinde bir nur kılmış, güneşi de bir kandil yapmıştır."*
17) *"Ve Allah sizi yerden bir bitki gibi bitirmiştir."*
18) *"Sonra sizi oraya iade edecek ve sizi yeni bir çıkışla çıkaracaktır."*
19) *"Şüphesiz Allah yeri sizin için bir yaygı kılmıştır."*
20) *"Ki ondan geniş yollar edinesiniz."*
21) Nuh dedi ki: *"Rabbim, gerçekten onlar bana isyan ettiler; mal ve çocukları kendisine pişmanlıktan başka bir şeyi artırmayan kimseye uydular."*
22) *"Ve büyük tuzaklar kurdular."*
23) *"Ve dediler ki: 'İlahlarınızı sakın bırakmayın; bırakmayın ne Vedd'i, ne Suva'ı, ne Yeğus'u, ne Yeuk'u, ne de Nesr'i."*
24) *"Şüphesiz ki onlar birçok kimseyi saptırdılar. O zalimlere sapıklıktan başkasını artırma!"*
25) Bunlar, suçları dolayısıyla suda boğuldular, sonra ateşe sokuldular. O zaman da Allah'ın dışında bir yardımcı bulamadılar.
26) Nuh dedi ki: *"Rabbim, yeryüzünde kâfirlerden dönüp-dolaşan bırakma!"*
27) *"Çünkü onları bırakırsan kullarını saptırırlar ve kötü kimseden, aşırı giden kafirden başka evlat doğurmazlar."*
28) *"Rabbim, beni, annemi, babamı, mü'min olarak evime gireni, iman eden erkekleri ve kadınları bağışla! Zalimlere de helakten başka şey artırma!"*

11) *"Böylece Allah, gökten üzerinize sicim gibi yağan bolca yağmur gönderir, rızkınızı bollaştırır."*
12) *"Size mallarınızı ve çocuklarınızı çoğaltarak yardım eder. Size, gölgeli ve meyveli ağaçları olan geniş bahçeler verir. Bu bahçeler arasından akan nehirler verir. Size ahiret gününde Cennette aklınıza, hayalinize gelmeyen ebedi nimetler ihsan eder."*
13) *"Allah'ın büyüklüğünden ve gücünden korkmuyor ve O'nun makamı karşısında titremiyor musunuz? Niçin büyüklüğüne yakışır şekilde Allah'a saygı göster miyorsunuz? Niçin Alah'ın emirlerine teslim olmuyorsunuz? Neden bu kadar çok günah işliyorsunuz?"*
14) *"O, sizi çeşitli safha ve farklı aşamalarda yaratmıştır. Meni, embriyon, et parçası, kemik... Mahlukatı yaratan Allah ne yücedir!"*
15) *"Allah'ın büyüklük ve kudretini görmediniz mi? İbret, düşünce ve tefekkür gözüyle bakmadınız mı? Allah, yedi göğü birbiri üstünde, -arada boşluk ve hava olmak üzere- kat kat, tabaka tabaka, son derece güzel, birbirleriyle uyum içerisinde ve sağlam olarak nasıl yarattı?!"*
16) *"Ayı, nasıl dünya semasında, gece karanlığında yeryüzünü aydınlatan bir nur kıldı? Güneşi ise yeryüzünü aydınlatıcı bir kandil kıldı."* Güneşin ışığı kendisindendir. Ay ise ışığını güneşten almaktadır. Bu yüzden Allah güneşi kandile benzetmiş, ayı ise 'nur' ile ifade etmiştir. Ay, yıldızların göğe en yakını olduğu ve birinci semanın altında bulunduğu için bugün uzay gemileri ile aya ulaşılmıştır.
17) *"Şüphesiz Allah bitkileri yerden sıyırıp çıkardığı gibi atanız Adem'i de yeryüzünün değişik yerlerinden aldığı renkli topraklardan sıyırıp çıkardı. Geçiminiz için gerekli olan hayvani ve nebati gıdaları da topraktan çıkarttı."*
18) *"Sonra Allah, eceliniz gelince öldükten sonra sizi tekrar toprağa döndürür ve ona gömülürsünüz. Orada kabir hayatı yaşarsınız. Sonra da Sur'a ikinci kez üfürülünce, hesap ve ceza için sizi oradan çıkarır, mahşer meydanında toplar."*
19) *"Allah yeryüzünü yuvarlak olmasına rağmen sizin için içinde rahat bir şekilde dolaşabileceğiniz, ihtiyaçlarınızı giderebileceğiniz, geniş ve uzun bir yaygı-sergi kıldı."*
20) *"Yeryüzünde yolculuk yaparken ve bir yerinden diğer yerine taşınırken geniş yollara giresiniz, gezip-dolaşasınız diye böyle yarattı."*
21) Nuh dedi ki: *"Rabbim! Onlar aşırı derecede beni yalanlayıp, isyan ettiler. Mal ve evlatların şımarttığı, zengin ve ileri gelen kişilere tabi oldular. Böylece helak olarak, dünya ve ahiret mutluluğunu kaybettiler. İleri gelen o şımarık kişiler, ziyanda onlara örnek oldular."*
22) *"İleri gelenler onlara, davet ettiğim dine girmeleri konusunda son derece büyük bir hile ve tuzak kurdular, engellediler."*
23) Dediler ki: *"Sakın ilahlarınıza, putlarınıza ibadeti bırakıp ta Nuh'un Rabb'ine tapmayasınız. Özellikle şu beş putu, yani Vedd, Suva', Yeğus, Yeuk ve Nesr'i sakın bırakmayınız. Atalarınızın yolundan gidin. Çocuklarınıza da bunu tavsiye edin."* (Bu putlar daha önce yaşamış olan salih kimselerdir. Şeytan önce bunların resimlerini telkin etti, daha sonraki nesiller de bunlara taptı. Putperestlik böyle ortaya çıktı.)
24) İleri gelenler, aldanma ve sapma yollarını onlara süslü göstererek birçok insanı saptırdılar. Bundan sonra Nuh iman etmelerinden ümidini kestiği için onlara beddua etti: *"Rabbim! Taşkınlık ve zulümlerine karşı, onların sapıklık üzerine sapıklıklarını artır."* dedi.
25) Suç ve günah işlemeleri, inkar ve taşkınlıktaki ısrarları yüzünden tufanla boğuldular ve hemen kabirlerinde ateş azabına sokuldular. Onlar Kıyamet gününde Cehennem ateşine atılacaklardır. Kendilerine yardım edecek veya Allah'ın azabını savacak hiç kimse bulamadılar.
26) Nuh dedi ki: *"Ey Rabbim! Yeryüzünde kafirlerden dönüp-dolaşan, ev-bark edinen hiç kimseyi sağ bırakma, hepsini helak et!"*
27) *"Çünkü sen, onlardan birini sağ bırakırsan, kullarını doğru yoldan saptırırlar ve onların soyundan her türlü kafir ve günahkardan başkası gelmez. Onlar çocuklarına, torunlarına bunu tavsiye ediyorlar. Ben onların içerisinde 950 yıl kaldım. Ataları da aynı tutumu sergilediler. Çok az kimse dışında hepsi atalarının izinden giderek inkar ettiler."*
28) *"Rabbim! Beni, ana-babamı, iman etmiş olarak evime ve mescide girenleri, iman eden erkek ve kadınları bağışla. Ayetlerini inkar edip rasullerini yalanlayanların, dünya ve ahirette helak ve hüsrandan başka bir şeylerini artırma!"*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا
قُرْآنًا عَجَبًا (١) يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ
بِرَبِّنَا أَحَدًا (٢) وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا
وَلَدًا (٣) وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا (٤)
وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا (٥)
وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ
فَزَادُوهُمْ رَهَقًا (٦) وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ
اللَّهُ أَحَدًا (٧) وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ
حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا (٨) وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ
لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا (٩) وَأَنَّا
لَا نَدْرِي أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَنْ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ
رَشَدًا (١٠) وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ كُنَّا
طَرَائِقَ قِدَدًا (١١) وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ
وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا (١٢) وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَى آمَنَّا بِهِ
فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا (١٣)

72- el-CİNN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 28 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) De ki: *"Bana vahyolundu ki: Cinlerden bir topluluk beni dinlediler ve dediler ki: 'Gerçekten biz hayranlık uyandıran bir okuma dinledik."*
2) *"Doğruya götürüyor. Bu yüzden ona iman ettik. Bundan böyle Rabbimize hiçbir kimseyi şirk koşmayacağız."*
3) *"Doğrusu Rabbimizin şanı çok yücedir. O, ne bir eş edinmiştir, ne de evlat."*
4) *"Doğrusu bizim beyinsizimiz Allah'a karşı asılsız şeyler söylüyormuş."*
5) *"Oysa biz, insanların ve cinlerin Allah'a karşı asla yalan söylemeyeceklerini düşünmüştük."*
6) *"Bir gerçek de şu ki: İnsanlardan bazı kimseler cinlerden bazı kimselere sığınırlardı da onların azgınlıklarını artırırlardı."*
7) *"Ve onlar, sizin de düşündüğünüz gibi Allah'ın hiç kimseyi kesin olarak diriltmeyeceğini düşünmüşlerdi."*
8) *"Doğrusu biz göğü yokladık; fakat onu güçlü koruyucular ve alevli ateşlerle kaplı bulduk."*
9) *"Oysa gerçekte biz, dinlemek için onun oturma yerlerinde otururduk. Ama şimdi kim dinleyecek olsa, gözetleyen alevli bir ateş bulur."*
10) *"Doğrusu bilmiyoruz; yeryüzünde olanlara bir kötülük mü istendi, yoksa Rableri kendileri için onlarla bir hayır mı diledi?"*
11) *"Gerçek şu ki, bizden salih olanlar vardı, başkaları da. Biz türlü türlü yollarda olmuştuk."*
12) *"Şimdi düşünüyoruz ki, Allah'ı yeryüzünde asla aciz bırakamayacağız, kaçmak suretiyle de O'nu hiç bir şekilde aciz bırakamayacağız."*
13) *"Gerçekten biz hidayeti işittiğimizde ona iman ettik. Artık kim Rabbine iman ederse o, eksiltilmesinden de kendisine zulmedilmesinden de korkmaz."*

1) Ey Muhammed! İman etmemede direnen, sana ve iman eden mü'minlere her türlü eziyeti reva gören kavmine de ki: *"Cinlerden bir grubun benim Kur'an okumamı dinlediklerini, ona inandıklarını, tasdik edip müslüman olduklarını Rabbim bana vahyetti. Bu cinler döndüklerinde kavimlerine şöyle dediler: 'Biz, harikulade, güzel, nazmının çarpıcı güzelliği, edebi uslubu ve kapsadığı hikmet ve öğütleri ile etkileyici bir söz, okunan Kur'an dinledik."* (Muhammed (s.a.v.) hem insanlara hem de cinlere rasul olarak gönderilmiştir.)
2) *"Bu Kur'an hakka ve doğru yola iletir. Dolayısıyla biz de ona iman ettik. Daha önce içinde bulunduğumuz şirke asla dönmeyeceğiz. Bu günden sonra artık, yaratıklarından hiçbir şeyi Allah'a ortak koşmayacağız."*
3) *"Hakikat şu ki Rabbimizin azamet ve şanı yücedir. O'nun ne bir eşi vardır, ne de herhangi bir oğlu. Çünkü eş ihtiyaç için, oğul da yalnızlığı gidermek için edinilir. Oysa Yüce Allah, bu eksikliklerden uzaktır. Atamız İblis'in yalancı olduğunu da böylece anladık."*
4) *"İçimizdeki cahil ve ahmak İblis, Allah'ın azamet ve kudsiyetine yakışmayan şeyleri O'na nisbet ediyor, hak ve itidal sınırından uzak sözler söyleyerek bizi Allah'tan başkasına ibadete çağırıyordu."*
5) *"Biz, ne insanlardan ne de cinlerden hiç kimsenin, Allah'a eş ve çocuk nisbet ederek O'nun hakkında yalan söylemeyeceğini, iftira atmayacağını umuyorduk. Fakat bu Kur'an'ı dinleyip ona iman edince anladık ki, onlar bu hususta Allah hakkında yalan söylemişlerdir."*
6) *"İnsanlardan bir grup kimseler, sıkıntıya düştükleri zaman sıkıntılarının giderilmesi için Allah'a değil de cinlerden bazılarına sığınırlar, medet umarlar da bununla cinlerin azgınlık, sapıklık, kibir ve günahlarını artırırlardı. Halbuki cinlerin onlara küfür, şirk ve isyanlarını artırmaktan başka bir faydaları olmazdı."*
7) *"Ey cin topluluğu! İnsanların inanmayanları da sizin sandığınız gibi, öldükten sonra Allah'ın hiç kimseyi diriltmeyeceğini sandılar da, yine sizin gibi onlar da öldükten sonra dirilmeyi, hesap ve cezayı inkar ettiler."*
8) *"Cinler şöyle der: 'Biz daha önceden çıktığımız gibi gök ehlinin sözlerini dinlemek için oraya tekrar çıkmak istedik. Fakat göklerin, onları koruyan birçok melek ve göklere yaklaşmaya çalışanlara atılan şihab isimli yakıcı alevlerle doldurulmuş olduğunu gördük."*
9) *"Oysa Muhammed gönderilmeden önce biz, göklerle ilgili haberleri dinlemek ve onları kahinlere bildirmek için göklerin kapısını çalardık. Şimdi kim gizli gizli dinlemeye çalışsa, gözetleme yerinde kendisini bekleyen ve onu yakıp yok edecek olan ateşi bulur."*
10) *"Biz cinler topluluğu, Allah'ın yeryüzü sakinlerine ne yapacağını bilmiyoruz. Ve yine bilmiyoruz ki, gökyüzünün bekçi ve alevlerle dolması, melek orduları ve ateş çemberi ile konuşlandırılması, Allah'ın yeryüzündekilere indirmek istediği bir azaptan, darbeden dolayı mı, yoksa Allah'ın içlerinde onları gerçeğe götürecek bir rasul göndermek suretiyle onlar hakkında istediği bir hayırdan dolayı mıdır?"* (Bu olaydan önce yıldızlardan ateşler atılıyordu. Bu durum cinleri, bu olayın sebebini araştırmaya sevketti. Yeryüzünün doğu ve batısını dolaşmaya başladılar. Rasulullah'ın ashabı ile birlikte namaz kılarken Kur'an okuduğunu gördüler. Göğün bunun için korunduğunu anladılar. Kur'an'ı dinlemek arzusuyla ona yaklaşıp daha sonra müslüman oldular.)
11) *"İçimizden itaatkar ve salih olanlar vardır. Bunlar, Allah'ın razı olacağı işleri yaparlar. İçimizde salih olmayanlar da vardır. Bunlar da Allah'ın razı olmayacağı şeyleri yaparlar. Bizler, çeşitli fırka ve mezheplere ayrılmışız."*
12) *"Biz Allah'ın ayetlerini düşünmek ve delil çıkarmak yoluyla anladık ki, Allah bize güç yetiriyor ve biz nerede olursak olalım O'nun eli ve gücü altındayız, kaçmakla O'nu acze düşüremiyeceğiz, bize kötülük yapmak istediği taktirde O'nun azabından kaçıp kurtulamıyacağız."*
13) *"Kur'an'ı dinleyince ona ve onu indirene inandık, Muhammed'in O'nun kulu ve rasulü olduğunu tasdik ettik. Hayatımızı Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde düzenleyeceğiz. Rasulullah bizim için örnektir. Kim Yüce Allah'a inanırsa o, ne iyiliklerinin sevabının eksileceğinden, ne de günahlarının artırılarak zulme uğrayacağından korkar. Allah kimseye zerre kadar zulmetmez."*

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُوْلَئِكَ
تَحَرَّوْا رَشَدًا (١٤) وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا
(١٥) وَأَلَّوْ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُمْ مَاءً غَدَقًا
(١٦) لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا
صَعَدًا (١٧) وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا
(١٨) وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ
لِبَدًا (١٩) قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا (٢٠)
قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا (٢١) قُلْ إِنِّي لَنْ
يُجِيرَنِي مِنْ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا (٢٢) إِلَّا
بَلَاغًا مِنْ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا (٢٣) حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ
فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا (٢٤) قُلْ إِنْ
أَدْرِي أَقَرِيبٌ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا (٢٥)
عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا (٢٦) إِلَّا مَنْ ارْتَضَى
مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا
(٢٧) لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا
لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا (٢٨)

14) *“Ve elbette bizden müslüman da vardır, zulmedenler de. Müslümanlar, onlar doğruyu arayanlardır.”*
15) *“Zulmedenler de cehenneme odun olmuşlardır.”*
16) Eğer o yol üzere dosdoğru gitselerdi elbette onlara bol bol su içirirdik,
17) Onları bu konuda deneyelim diye... Kim Rabbinin öğütünden yüz çevirirse onu zorlu bir azaba sokar.
18) Şüphesiz mescidler Allah'a aittir. Öyleyse Allah ile beraber kimseye dua etmeyin.
19) Şu da bir gerçek ki, Allah'ın kulu O'na ibadet etmek için kalktığı zaman neredeyse ona karşı birleşeceklerdi.
20) De ki: *“Ben ancak Rabbime dua ederim. Hiç kimseyi O'na şirk koşmam.”*
21) De ki: *“Şüphesiz ben, size bir zarar ne de bir iyilik imkanına sahip değilim.”*
22) De ki: *“Gerçek şu ki beni Allah'tan hiç kimse asla kurtaramaz ve O'nun dışında asla bir sığınak da bulamam.”*
23) *“Allah'tan bir tebliğ ve O'nun mesajları hariç... Kim Allah'a ve Rasul'üne isyan ederse; hiç şüphesiz onun için cehennem ateşi vardı, orada ebediyyen kalacaklardır.”*
24) Nihayet tehdit olundukları şeyi gördükleri zaman, kimin yardımcılarının daha zayıf ve sayıca daha az olduğunu bileceklerdir.
25) De ki: *“Tehdit olunduğunuz şey yakın mıdır, yoksa Rabbim ona uzun bir zaman mı tayin etmiştir, bilmiyorum.”*
26) O, gaybı bilendir. Gaybına kimseye açmaz.
27) Rasulleri içinde razı olduğu müstesna. Çünkü O, bunun önüne ve arkasına izleyiciler dizer.
28) Öyle ki onların, Rablerinden gelen risaleti tebliğ ettiklerini bilsin. O, onların yanında olan herşeyi kuşatmıştır ve herşeyi sayı olarak da tesbit etmiştir.

14) *“Kur'an'ı dinledikten sonra aramızdan müslüman olup, Muhammed'in, Allah'ın rasulü olduğunu tasdik eden de oldu, haktan sapıp inanmayan da oldu. Kim İslam'a sarılır ve Rasul'e uyarsa işte o, doğruya yönelmiş, kurtuluş ve mutluluk yoluna girmiş olur.”*
15) *“Hak yoldan ve imandan sapan zalimlere gelince onlar Cehennem odunu olacaklardır. Cehenneme insan cinsinin kafirleri gireceği gibi cin unsurunun kâfirleri de girecektir.”* (Bu sözler, cinlerin imanlarının kuvvetini, doğruluk ve samimiyetlerini göstermektedir.)
16) O kâfirler iman edip İslam şeriatı yolunda dosdoğru gitselerdi dünyada onlara bol bol su ve bitmez-tükenmez rızık verir, ahirette ise ebedi nimetler ihsan ederdik. Böylece hem dünya hem de ahiret mutluluğunu elde etmiş olurlardı.
17) Şükür mü yoksa inkar mı edecekler diye onları denemek için rızıklarını bollaştırırdık. Kim Allah'a itaat ve ibadetten yüz çevirirse, Rabbi onu şiddetli, meşakkatli ve asla rahat edemiyeceği bir azaba sokar. Cehennem ehline 'Saad' adlı düz bir kayanın üzerine çıkmaları emredilir. En üst kısma çıktıklarında tekrar cehenneme indirilirler.
18) Ey Muhammed! De ki: *“Mescidlerin ve ibadet yerlerinin yalnızca Allah'a ait olduğu, Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde kullanılması gerektiği bana vahyedildi. Öyleyse buralarda O'ndan başkasına dua-ibadet etmeyin, sırf Allah'a ibadet edin. Yahudi ve Hristiyanların havra ve kiliselerde Allah'a ortak koştukları gibi sakın Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayın. Eğer Allah'tan başkasına dua eder veya Allah'ın hükümleri dışında başka hükümlere çağırırsanız Allah'a şirk koşmuş olursunuz.”* Allah bu ümmete yeryüzünü kabir ve hamamlar dışında mescit kılmıştır. Bu yüzden kabir ve hamamlar dışında her yerde namaz kılınabilir.
19) Allah'ın kulu Muhammed, Rabb'ine dua-ibadet etmeye kalkınca, cinler, Kur'an'ı dinlemek arzu ve hırsıyla, neredeyse aşırı kalabalıktan birbirlerinin üstüne binerek kendilerini onun üzerine atıyorlardı. Müşrikler ise Muhammed'e karşı birlik oluşturuyorlardı.
20) Ey Muhammed! Senden dinini bırakmanı isteyen o kafirlere de ki: *“Ben ancak tek olan Rabb'ime ibadet ederim. Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmam. O, beni düşmanlarıma karşı korur. Her konuda yardım ve desteği O'ndan beklerim.”*
21) *“Ben sizden herhangi bir zararı savamam. Size herhangi bir yararım da olmaz. Bunu, ancak Alemlerin Rabbi olan Allah yapabilir.”*
22) Onlara şunu da söyle: *“Allah'a isyan ettiğim taktirde, O'nun azabından asla kimse beni kurtaramaz. Kendime ne bir yardımcı ne de ondan korunacak, iltica edecek bir sığınak bulabilirim. Bu durumda istediğiniz şeyi nasıl yapabilirim?!”*
23) *“Ben herhangi bir sığınak bulamam. Ancak Allah'ın bana emrettiği gibi, Rabbimin risaletini tebliğ ettiğim, mesajlarını ilettiğim, size öğüt ve irşatta bulunduğum zaman, işte o zaman Rabbim beni azaptan korur. Kim Allah'ı ve Rasulü'nü yalanlar, Allah'a kavuşacağına inanmaz ve ayetleri dinleyip emirleri düşünmekten yüz çevirirse, onun cezası Cehennemdir. Asla oradan çıkamaz.”*
24) Sonunda, müşrikler kendilerine vadedilen azabı görünce, işte o zaman kimin yardımcısı ve destekçisi daha zayıf ve kimin ordusu ve askeri daha az, onların mı yoksa Allah'ı birleyen mü'minlerin mi, anlayacaklardır. Kuşkusuz Allah mü'min kullarının yardımcısıdır.
25) Ey Muhammed! De ki: *“Size va'dedilen o azabın zamanı yakın mı uzak mı? Rabb'imin tayin ettiği bu süreyi bilmiyorum.”*
26) Gözlerden ve duyulardan uzak olan gaybi şeyleri yalnızca Allah bilir. Yarattıklarından hiçbirini gaybından haberdar etmez.
27) Ancak Allah'ın seçip razı olduğu nebi ve rasuller hariç. Mucize olsun diye onlara bazı gaybi şeyleri bildirir. Onların önünden ve arkasından onu cinlerden koruyacak, gözetleyecek ve izleyecek melek ve şihab adlı gök taşlarını gönderir. (Bu yüzden gaybı bildiğini iddia eden kişi ya ilahlık ya da rasullük ileri sürmüş olur. Rüya ve ilhamlar delil kaynağı değildir. Rahmani de olabilir, şeytani de.)
28) Allah, nebi ve rasullerine indirdiği vahyi, -ne eksik ne fazla- indirildiği şekilde iletip iletmediklerini teyid etmek için o mesajları meleklerle cinlerin müdahalesinden korudu. Yüce Allah, olanı, olmuşu ve olacağı bilir. Allah'ın ilmi nebi ve rasullerde olan her şeyi kuşatmıştır. Büyük küçük gizli açık her şeyi sayısı ile bilir. Herşey O'nun yaratması, dilemesi, izni ve takdiriyle olur.

73- el-MÜZZEMMİL SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 20 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَاأَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ (١) قُمْ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا (٢) نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ
مِنْهُ قَلِيلًا (٣) أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلْ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا (٤) إِنَّا
سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا (٥) إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا
وَأَقْوَمُ قِيلًا (٦) إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا (٧) وَاذْكُرْ
اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا (٨) رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا (٩) وَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ
وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا (١٠) وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِي
النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا (١١) إِنَّ لَدَيْنَا أَنكَالًا وَجَحِيمًا (١٢)
وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا (١٣) يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ
وَالْجِبَالُ وَكَانَتْ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَهِيلًا (١٤) إِنَّا أَرْسَلْنَا
إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا
(١٥) فَعَصَى فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا (١٦)
فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا (١٧)
السَّمَاءُ مُنْفَطِرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا (١٨) إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ
فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا (١٩)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Ey örtünen!
2) Birazı müstesna geceleyin kalk;
3) Yarısı kadar yahut ondan biraz eksilt.
4) Veya üzerine ekle. Kur'an'ı da tane tane oku!
5) Gerçek şu ki biz sana oldukça ağır bir söz bırakacağız.
6) Doğrusu gece kalkışı, etki bakımından daha kuvvetli, okumak bakımından daha sağlamdır.
7) Zaten gündüz, uzun uğraşıların vardır.
8) Rabbinin ismini an ve her şeyden kendini çekerek yalnızca O'na yönel!
9) Doğunun da batının da Rabbidir. O'ndan başka ilah yoktur. Öyleyse O'nu vekil tut!
10) Söylediklerine sabret ve onlardan güzel bir şekilde ayrıl!
11) Nimet sahibi yalanlayıcıları sen bana bırak ve onlara az bir süre tanı!
12) Çünkü yanımızda ağır bukağılar ve yakıcı bir ateş var.
13) Boğazı tıkayan bir yiyecek ve can yakıcı bir azab da vardır.
14) O gün, yer ve dağlar sarsılır. Dağlar da yığılarak akıp dağılan kum gibi olur.
15) Şüphesiz Biz Firavun'a bir rasul gönderdiğimiz gibi, size de üzerinize şahid olacak bir rasul gönderdik.
16) Fakat Firavun rasule isyan etti, biz de onu müthiş bir şekilde yakaladık.
17) Eğer inkâr ederseniz, çocukları ihtiyarlatacak bir günden kendinizi nasıl koruyacaksınız!?
18) Gök bile bu sebeple yarılmıştır. O'nun va'di gerçekleştirilmiştir.
19) Şüphesiz, bu bir öğüttür. Artık dileyen Rabbine doğru bir yol alır.

1) Ey vahyin sorumluluğunun ağırlığından korkup titreyerek örtüsüne ve elbisesine bürünen Muhammed!
2) Bürünmeyi ve örtünmeyi bırak, ayağa kalk! Birazı müstesna gece namazı kılmaya ve saatlerce Rabb'ine ibadet etmeye gayret et ki, o yüce ve güç göreve, Rabb'inin davetini insanlara ulaştırma ve onlara İslam dinini tebliğ edip açıklamaya hazırlanasın. Müşriklerin alay, hakaret ve yalanlamalarına hatta ölüm tehditlerine ve suikastlere karşı sabırlı ve dayanıklı olasın. Gevşemeyesin, azimli ve kararlı olasın.
3) Gecenin yarısını veya yarısından biraz azını namaz ve ibadetle geçir. Kur'an oku. Rabbini tefekkür et. O'nu an!
4) Yahut yarısından biraz daha çok zamanı ibadetle geçir. Gece ibadet ederken Kur'an'ı tertil üzere, ağır ağır teenni ile, anlaşılır bir şekilde, tecvid kaidelerine riayet ederek oku ki, Kur'an'ı anlama ve manalarını düşünmene yardımcı olsun, kalbin huzur ile dolsun. Rasulullah Allah'a şükretmek ve ümmetine örnek olmak için ayakları şişinceye kadar gece namazı kılıyordu.
5) Ey Muhammed! Sana heybetli, azametli ve yüce bir kelam olan Kur'an'ı indireceğiz. Bunun sorumluluğu ağırdır. Hazırlıklı ol! Nefis terbiyesi yap, sabret! Kur'an'ın hükümlerini yaşamak, tebliğ etmek ve tebliğ esnasındaki sıkıntılara göğüs germek meşakkatlidir.
6) Geceyi ibadetle geçirmek nefse daha zor ve ağır gelir. Bu zor işi yapmak ruhları ve bedenleri güçlendirir, iradeleri sağlamlaştırır. Gece saatleri sakin olduğu için bu saatlerde namaz kılmak ve Kur'an okumak daha güzel ve sağlam bir kıraate daha elverişlidir. Ayrıca nefsini tembellikten arındırmış, Allah yolunda cihada hazır bir hale getirmiş olursun.
7) Gündüzün işlerinde uzun zaman meşgul olma selahiyetin vardır. O halde gece saatlerini de teheccüd ve ibadetin için ayır.
8) Rabb'inin ismini çokça zikret. Davet için, gece ve gündüz Allah'ı anarak yardım iste. İbadet ve O'na tevekkülünde, her şeyi bırakarak tamamen O'na yönel. İşlerinden hiçbirinde O'ndan başkasına dayanma. İşlerini bitirince O'na samimi bir şekilde ibadet için vakit ayır.
9) Mahlukatın işlerini idare eden ve yaratan O'dur. O, yeryüzünün doğularının ve batılarının sahibidir. O'ndan başka ibadete layık ne bir ilah vardır, ne de bir rab. Binaenaleyh sadece O'na güven ve işlerini sadece O'na bırak. O'nun istediği ve razı olduğu şekilde ibadet et!
10) O yalanlayıcı beyinsizlerin senin hakkında uydurdukları "sihirbaz, şair, mecnun, deli" gibi sözlerle verdikleri eziyetlere sabret. Çünkü Allah onlara karşı senin yardımcındır. Onlardan uzaklaş, eziyet, hakaret ve sövmekle onlara karşılık verme. Rabbin bu konuda sana ve iman edenlere yardım edecek ve onlara galip geleceksiniz. Zafer yakındır. Sabırlı olun, imanınızdan asla taviz vermeyin.
11) Ey Muhammed! Ayetlerimi yalanlayan kimseleri bana bırak, onlar için şefaatçi olma, onlara mühlet ver. Onların kötülüğüne engel olmak, intikamını almak için ben sana yeterim. Onlar için dünyada kıtlık ve öldürülme, ahirette de elim bir azap vardır.
12) Bizim katımızda onlar için bağlanacakları büyük ve ağır, ateşten siyah kelepçeler ve yakılacakları alevli bir ateş vardır.
13) Ayrıca onlar için gırtlaktan geçmeyen ve boğaza takılan zakkum ve kötü kokulu, ateşten bir diken ve elem verici bir azap vardır.
14) Dağların ve yeryüzünde bulunanların şiddetli bir şekilde sarsıldığı gün, dağlar göçüverip akıp giden bir kum yığını haline gelir.
15) Ey Mekke halkı! Daha önce azgın ve zalim Firavun'a kendi terbiyesinde büyüyen Musa'yı rasul olarak gönderdiğimiz gibi yaptığınız zulüm ve inkarlara karşı aleyhinizde şahitlik etmesi için içinizde büyüyen Muhammed'i de size rasul olarak gönderdik.
16) Siz nasıl Muhammed'e isyan edip onun risaletini yalanlamışsanız, Firavun da Musa'yı yalanlamış, ona iman etmemiş ve emrine karşı çıkmıştı. Biz de onu ve ordusunu suda boğmak suretiyle şiddetli ve korkunç bir şekilde azap ettik.
17) Eğer şirk, küfür ve zulümlerinizde ısrar ederseniz son derece korkunç ve çetin olduğu için çocukların saçlarının ağardığı kıyamet gününün azabından nasıl korunacaksınız? Hiç düşünmüyor musunuz? Firavun'a azap ettiğimiz gibi size de dünyada azap ederiz.
18) O korkunç ve zor günün şiddeti dolayısıyla gök çatlayıp yarılır. O günün geleceğine dair Allah'ın va'di kesinlikle gerçekleşecektir.
19) İşte bu ayetler, insanlar için bir ibret ve öğüttür. Kim faydalanmak istiyorsa iman ve itaat ederek Allah'a götüren İslam dinine girsin.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَى مِنْ ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ
وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَنْ لَنْ
تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَنْ
سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضَى وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ
مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا
تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًاوَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا
وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (٢٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

يَاأَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ (١) قُمْ فَأَنْذِرْ (٢) وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ (٣) وَثِيَابَكَ
فَطَهِّرْ (٤) وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ (٥) وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ (٦)
وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ (٧) فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ (٨) فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ
يَوْمٌ عَسِيرٌ (٩) عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ (١٠) ذَرْنِي وَمَنْ
خَلَقْتُ وَحِيدًا (١١) وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا (١٢) وَبَنِينَ
شُهُودًا (١٣) وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا (١٤) ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ
(١٥) كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا (١٦) سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا
(١٧)

20) Şüphesiz Rabbin, senin ve yanındakilerden bir topluluğun gecenin üçte ikisinden biraz eksiğinde, yarısında ve üçte birinde kalktığını bilir. Şüphesiz geceyi ve gündüzü Allah takdir eder. Sizin bunu sayamayacağınızı bildi de tevbenizi kabul etti. Şu halde Kur'an'dan kolay geleni okuyun. Allah sizden hastalananlar olacağını, diğer bir kısmının da Allah'ın lütfundan aramak için yeryüzünde dolaşacaklarını, başka bir kısmının da Allah yolunda çarpışacaklarını bilir. Öyleyse ondan kolay geleni okuyun. Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve Allah'a güzel bir surette borç verin. Kendi nefisleriniz için önceden hayır olarak takdim ettiğiniz şeyleri, daha hayırlı ve daha büyük bir karşılık olarak Allah katında bulursunuz. Allah'tan bağışlanma dileyin. Şüphesiz Allah Ğafur'dur, Rahim'dir.

74- el-MÜDDESSİR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 56 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Ey bürünen,
2) Kalk; artık uyar!
3) Ve Rabbini yücelt!
4) Ve elbiseni temizle.
5) Pislikden uzak dur.
6) Çok görerek başa kakma.
7) Ve Rabbin için sabret!
8) Çünkü boruya üfürüldüğü zaman,
9) İşte o gün, oldukça zor bir gündür.
10) Kafirlere hiç kolay değildir.
11) Kendisini tek olarak yarattığımı bana bırak!
12) Ki ben ona alabildiğine mal verdim.
13) Ve göz önünde çocuklar.
14) Ve sayısız fırsatlar serdim önüne.
15) Sonra da artırmamı umar.
16) Hayır, hayır; çünkü o, ayetlerimize karşı çok inatçıdır.
17) Onu sarp bir yokuşa sürükleyeceğim.

20) Ey Muhammed! Hiç şüphesiz Rabb'in senin ashabınla birlikte, gecenin üçte ikisinden daha azını, bazen yarısını, bazen de üçte birini, kalkıp O'nun rızasını kazanmak maksadıyla ibadet ve teheccüdle geçirdiğini bilir. Gece ve gündüzün saatlerini bilen Allah'tır. Gece ve gündüzün işini idare eden O'dur. Yüce Allah sizin, ne bütün geceyi, ne de büyük bölümünü ibadetle geçiremiyeceğinizi bildi de size acıyarak yükünüzü hafifletmek suretiyle tevbenizi kabul etti, farz olan gece namazını sünnet kıldı. Gece namazından sizin için kolay olanı kılın. Gücünüzün yettiği kadar kılın. Aynı şekilde kolayınıza geldiği kadar Kur'an okuyun. Yüce Allah içinizde, hastalığın zayıf düşürmesi sebebiyle gece ibadetinden aciz olanların bulunacağını, bir başka topluluğun da rızık aramak ve helal mal kazanmak üzere ticaret için ülkelerde yolculuk yapacağını, bir diğer topluluğun da Allah'ın kelimesini yüceltmek ve dinini yaymak için O'nun uğrunda cihad edeceklerini bilir. Bu yüzden gece namazından sizin için kolay geleni kılın ve namazınızda Kur'an'dan kolayınıza geleni okuyun. Farz olan beş vakit namazı, rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde, devamla eda edin, zekatı verilmesi gereken yerlere zamanında verin. Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine sadaka verin. Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde ne yaparsanız sevap ve karşılığını dünyadaki salih amellerinizden kat kat fazlasıyla Allah katında daha hayırlısını bulursunuz. Bütün hallerinizde Allah'ın bağışlamasını isteyin. Çünkü insanın kusur ve eksiklik yapmaması çok azdır. Şüphesiz Allah, tevbe etmeleri hallerinde kullarının günahlarını bağışlayan, mü'minlere dünya ve ahirette merhamet edendir.

MÜDDESSİR SURESİ

Alimlerin çoğuna göre vahyin kesilmesinden (fetretu'l-vahiy'den) sonra ilk inen ayetler, bu surenin ilk 7 ayetidir.
1) Ey vahyin sorumluluğunun ağırlığından korkup titreyerek örtüsüne ve elbisesine bürünen Muhammed!
2) Yatağından azimli ve kararlı bir şekilde kalk. Artık senin için uyku vakti geçmiştir. Tüm insanlara İslam'ı tebliğ et. İman etmedikleri taktirde Allah'ın azabına uğrayacaklarını hatırlat. İman edenleri cennetle müjdele, inkar edenleri ise cehennem azabıyla korkut.
3) Rabb'ini yücelt. Sadece O'nu büyük tanı ve noksan sıfatlardan uzak tut. Sadece O'nun ulu ve büyük olduğunu söyle.
4) Elbiseni, kendini maddi manevi her türlü pislikten temizle. Irzını koru. Kalbini şirk ve isyandan iman ve itaat ile arındır.
5) Putlardan, kabalıktan, her türlü ahlaksızlıktan uzak durmaya devam et, sakın onlara yaklaşma. Aksi taktide şirke ve küfre girersin.
6) İnsanlara yaptığın iyliği çok görerek başa kakma. Allah rızası için Allah'ın istediği şekilde karşılık beklemeden iyilik et. İnsanların kabalıklarına, nankörlüklerine, kalleşliklerine sabret. Mükafatı yalnızca Allah'tan bekle.
7) Allah'ın emirlerini yerine getir, yasaklarından kaçın ve Allah yolunda başına gelen eziyetlere Allah rızası için sabret.
8) Öldükten sonra dirilme, haşr ve hesap için Allah'ın emriyle İsrafil tarafından boru şeklindeki Sur'a ikinci kez üfürüldüğü zaman...
9) O gün şiddetli ve korkunç bir gündür. O gün korku artar ve bu iş kafirlere zor olur.
10) O gün kafirler için zor bir gündür, kolay değildir. Çünkü onlar zorlu bir hesaba çekilecekler, yüzleri kararacak, rezil olacaklardır.
11) Ey Muhammed! Annesinin karnında tek olarak yarattığım o bedbaht Velid b. Muğire'yi bana bırak, ben onun hakkından gelirim.
12) Ona Mekke'den Taif'e kadar uzanan mallar, yaz kış meyvesi eksilmeyen bağlar, bahçeler, develer, atlar, koyunlar verdim.
13) Ona kendisiyle birlikte yaşayan, hiç bir zaman yanından ayrılmayan, güçlü, kuvvetli on erkek evladı verdim.
14) Onun önüne dünyayı serdim. Hayatın yükümlülüklerini ona kolaylaştırdım. Onu güçlü, kuvvetli, itaat edilen bir lider kıldım.
15) Bütün bu bol nimetten sonra iman etmeyip inkarda ısrar ettiği halde, utanmadan malını ve çocuklarını artırmamı istiyor.
16) O günahkar kafir bu arzusundan vazgeçsin! Çünkü o Allah'ın ayetlerine iman etmemede inatçı bir inkarcıdır.
17) Onu, Cehennemde 'Saud' adlı ateşten bir dağa tırmanmaya, güç yetirilemeyen zor bir azaba mecbur edip süreceğim.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ (١٨) فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ (١٩) ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ
(٢٠) ثُمَّ نَظَرَ (٢١) ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ (٢٢) ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ
(٢٣) فَقَالَ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ (٢٤) إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ
الْبَشَرِ (٢٥) سَأُصْلِيهِ سَقَرَ (٢٦) وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ (٢٧) لَا
تُبْقِي وَلَا تَذَرُ (٢٨) لَوَّاحَةٌ لِلْبَشَرِ (٢٩) عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ
(٣٠) وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ
إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ
آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا
كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ
رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ (٣١) كَلَّا وَالْقَمَرِ (٣٢)
وَاللَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ (٣٣) وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ (٣٤) إِنَّهَا لَإِحْدَى
الْكُبَرِ (٣٥) نَذِيرًا لِلْبَشَرِ (٣٦) لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ
يَتَأَخَّرَ (٣٧) كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ (٣٨) إِلَّا أَصْحَابَ
الْيَمِينِ (٣٩) فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ (٤٠) عَنِ الْمُجْرِمِينَ (٤١)
مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ (٤٢) قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ (٤٣)
وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ (٤٤) وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَائِضِينَ
(٤٥) وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ الدِّينِ (٤٦) حَتَّى أَتَانَا الْيَقِينُ (٤٧)

18) Çünkü o düşündü ve karar verdi.
19) Kahrolası! Ne biçim karar verdi.
20) Yine kahrolası! Ne biçim karar verdi.
21) Sonra baktı.
22) Sonra surat astı ve yüzünü ekşitti.
23) Sonra da sırt döndü ve büyüklük tasladı.
24) Böylece: *"Bu, nakledilegelen bir sihirden başka değil." dedi.*
25) *"Bu, insan sözünden başka değil."*
26) Ben onu Sekar'a sokacağım.
27) Sekar'ın ne olduğunu bilir misin?
28) Bırakmaz da terketmez de.
29) İnsan derisini kavurandır.
30) Üzerinde ondokuz vardır.
31) Cehennem bekçilerini yalnız meleklerden yaptık. Sayılarını da küfürde ısrar edenler için sadece bir fitne kıldık ki, kendilerine kitap verilenler kesin bir bilgiyle inansın; iman edenlerin de imanları artsın; kendilerine kitap verilenler ve iman edenler kuşkuya kapılmasın. Kalplerinde bir hastalık olanlar ile kafirler de şöyle desin: *"Allah bu misalle ne anlatmak istedi?"* İşte Allah, dilediğini böyle saptırır, dilediğini böyle hidayete erdirir. Rabbinin ordularını O'ndan başka kimse bilmez. Ve o, insanlar için sadece bir öğüttür.
32) Hayır, hayır; andolsun aya,
33) Dönüp gittiğinde geceye,
34) Ağardığında sabaha,
35) Gerçekten o, büyüklerden biridir.
36) İnsanlar için bir uyarıcıdır.
37) Sizden öne geçmek veya geride kalmak isteyenler için.
38) Her nefis, kazandıkları karşılığında rehin alınmıştır.
39) Ancak sağ ehli hariç.
40) Cennetlerde soruştururlar,
41) Suçlular hakkında.
42) *"Sizi Sekar'a sürükleyip-iten nedir?"*
43) Derler ki: *"Namaz kılanlardan değildik;"*
44) *"Ve yoksula yedirmezdik;"*
45) *"Dalıp gidenlerle biz de dalıp giderdik."*
46) *"Din gününü de yalanlardık."*
47) *"Kesin olan bize gelip çatıncaya değin."*

18) Şüphesiz o, Rasulullah ve Kur'an hakkında bir şeyler uydurmak için düşündü, taşındı, sonra kendine göre bir şeyler hazırladı.
19) Allah onun canını alsın ve kendi kendine hazırladığı o ahmakça sözden dolayı onu rezil etsin! Nasıl da insafsızca uydurdu?
20) Allah onun canını alsın! Ne biçim karar verdi! **21)** Kur'an'ın ve Muhammed'in durumunu düşünerek tekrar fikir yürüttü.
22) Sonra, yaptığı bir iş hususunda düşünen ve önem veren bir kimse gibi söylediklerinden sıkılarak yüzünü ekşitti, kaşlarını çattı.
23) Sonra imandan yüz çevirdi. Rasulullah'a ve getirdiği emirlere karşı büyüklendi, kibirlendi, hak ve hidayete uymadı.
24) Dedi ki: *"Muhammed'in söylediği Kur'an, sihirbazlardan öğrenilen ve nakledilen bir sihirden başka bir şey değildir."*
25) *"O, Allah kelamı değildir. O insan sözünden başkası değildir. Muhammed onunla kalpleri aldatıyor."*
26) Kur'an hakkındaki sözlerinden dolayı Velid b. Muğire'yi, ateşinde yanacağı ve azabını tadacağı 'Sekar 'adlı Cehenneme sokacağım.
27) Ey Muhammed! 'Sekar' ın ne olduğunu sana bildiren nedir? Allah bildirmedikçe sen onun mahiyetini bilemezsin.
28) Sekar, içindeki hiçbir şeye acımaz, yok eder. Kafirlerden hiçbirini bırakmaz, mutlaka yakar, derileri yenilenir tekrar yakar.
29) Derileri yakıp karartır. İnsana delicesine susamıştır. Dehşetliği uzak mesafelerden insanlara görülür, onu rahat bir şekilde görürler.
30) Orada görevlendirilen bekçiler, sert zebanilerden ondokuz melektir. Onlardan birinin iki omuzu arası bir yıllık mesafedir.
31) Biz Cehennem görevlilerini Allah'ın emirlerine kayıtsız şartsız itaat eden katı ve sert melekler kıldık. Bu sayıyı, sadece müşriklerin sapıklığa ve fitneye düşmeleri için bir imtihan vesilesi kıldık. Kitap ehli Kur'an'ın Allah katından olduğuna kesin olarak inansın, iman edenlerin de imanları artsın, ehli kitap ve mü'minler şüpheye düşmesin diye Cehennem meleklerinin sayısını ondokuz yaptık. Kalplerinde kuşku ve nifak bulunan münafıklarla Mekke kafirlerinin, *"Bu acayip sözle Allah ne demek istedi? Bizi niçin ondokuz melekle korkutuyor? Bu sayı az değil mi?"* demeleri için böyle yaptık. Allah Ebu Cehil ve arkadaşlarını saptırdığı gibi, saptırmak istediği kimseyi iman ve hidayet yolundan ayırır. Hidayete erdirmek istediğine de, hidayet verir. Rabb'inin ordusunu, meleklerin adedini, kuvvetini Allah'tan başkası bilmez. Allah'ın size anlattığı o ateş ve bu sure, korkup itaat etsinler diye, insanlar için öğütten başka bir şey değildir.
32) Vahiy ve Kur'an'la alay eden o kimseler, Sekar'dan öğüt alıp yaptıklarından ve kötü işlerinden vaz geçsinler! Aya andolsun...
33) Karanlığı ile geçip gitmekte olan geceye andolsun... **34)** Aydınlanıp ışığı her tarafa yayıldığında sabaha andolsun...
35) Muhakkak Cehennem büyük musibetlerden ve korkunç belalardan biridir. Onunla nasıl alay eder ve onu yalanlarsınız?
36) Cehennem, Rab'lerinden korksunlar diye insanlar için bir uyarıdır. Cehennem ateşi dünya ateşinin 70 misli büyüklüğündedir.
37) İyilikler yaparak Rabbine yaklaşmak veya günahlar işleyerek bundan geri kalmak isteyen kullar için bir uyarıdır.
38) Akıl-baliğ her insan ve her cin yaptığına karşılık Allah katında rehin alınmıştır. Üzerindeki borçları ve cezaları ödemedikçe bırakılmaz.
39) Ancak mü'min ve bahtiyarlar müstesna. Onlar imanları ve itaatları sayesinde bağları çözer ve nefislerini azaptan kurtarırlar.
40) Onlar nitelikleri tam olarak kavranılamayan, dünyadakilerle kıyaslanılamıyan Cennet bahçelerindedirler. Birbirlerine sorarlar...
41) Suçlu, günahkar, kafir, müşrik, münafık ve mürtedlerin durumunu... Suçlulara kınama amacıyla şöyle derler:
42) *"Sizi Cehenneme sokan ve onun ateşini size tattıran nedir? Hangi suçtan dolayı buradasınız?"*
43) Suçlular, soranlara cevap vererek derler ki: *"Biz dünyada Alemlerin Rabbi için namaz kılanlardan değildik."*
44) *"Allah'ın bize verdiği nimetlere karşı cimri davranarak fakir ve yoksullara iyilikte bulunmazdık."*
45) *"Sapık ve aldanmışlarla birlikte batıl şeyler konuşur ve onlarla beraber boş şeylerle uğraşırdık."*
46) *"En önemlisi biz Kıyamet gününü, öldükten sonra dirilmeyi, haşri, hesap ve cezayı yalanlıyorduk."*
47) *"Biz bu sapıklığa ve kötü işlere dalmışken kesin hüküm olan ölüm bize geldi."*

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ (٤٨) فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكِرَةِ
مُعْرِضِينَ (٤٩) كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُسْتَنْفِرَةٌ (٥٠) فَرَّتْ مِنْ
قَسْوَرَةٍ (٥١) بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا
مُنَشَّرَةً (٥٢) كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ (٥٣) كَلَّا إِنَّهُ
تَذْكِرَةٌ (٥٤) فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ (٥٥) وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ
يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (٥٦)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ (١) وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (٢)
أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ (٣) بَلَى قَادِرِينَ عَلَى
أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ (٤) بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ (٥)
يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ (٦) فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ (٧) وَخَسَفَ
الْقَمَرُ (٨) وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ (٩) يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ
أَيْنَ الْمَفَرُّ (١٠) كَلَّا لَا وَزَرَ (١١) إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ
الْمُسْتَقَرُّ (١٢) يُنَبَّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ (١٣) بَلِ
الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ (١٤) وَلَوْ أَلْقَى مَعَاذِيرَهُ (١٥)
لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ (١٦) إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ
(١٧) فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ (١٨) ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ (١٩)

48) Artık, şefaatçıların şefaati onlara bir fayda vermez.
49) Buna rağmen, onlara ne oluyor ki öğütten yüz çeviriyorlar?
50) Ürkmüş yaban eşekleri gibi,
51) Arslandan kaçan,
52) O kadar ki her biri, kendisine açılmış sahifeler verilmesini isterler.
53) Hayır, hayır; doğrusu ahiretten korkmuyorlar.
54) Hayır, hayır; gerçekten o bir öğüttür.
55) Artık kim dilerse ondan öğüt alır.
56) Allah dilemedikçe de öğüt almazlar. İşte kendisinden sakınılmaya layık O'dur; bağışlamak da O'na yaraşır.

75- el-KIYAME SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 40 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Hayır; kıyamet gününe yemin ederim,
2) Ve yine hayır; kınayıcı nefse de yemin ederim.
3) İnsan, kemiklerini asla biraraya getirmeyeceğimizi mi sanıyor?
4) Evet; parmak uçlarını dahi düzenlemeye kadiriz.
5) Fakat insan önündekini yalanlamak istiyor,
6) *"Kıyamet günü de ne zamanmış?"* diye soruyor.
7) Göz kamaşıp da kaydığı,
8) Ay tutulduğu,
9) Güneş ve ay biraraya getirildiği zamandır.
10) O gün insan: *"Kaçış yei nerede?"* der.
11) Hayır, hayır; sığınacak yer yok.
12) O gün varılıp durulacak yer, Rabbinin huzurudur.
13) O gün insana, öne aldığından ve ertelediğinden haber verilir.
14) Doğrusu şu ki, insan kendine karşı bir şahiddir.
15) Bütün mazeretlerini ortaya koysa bile.
16) Onu çabuklaştırmak için dilini onunla kıpırdatma!
17) Şüphesiz onu toplamak da okutmak da bize aittir.
18) O halde onu okuduğumuz zaman okumasına uy.
19) Sonra onu açıklamak da hiç şüphesiz bize aittir.

48) Allah'ın izniyle şefaat edecek olan melek, nebi, rasul, şehid ve salihlerin şefaatleri onlara fayda vermez. Çünkü şefaat sadece mü'minlere fayda verir. Allah'ın izni olmadıkça kimse kimseye şefaat edemez. Bu yüzden sadece Allah'tan şefaat istenmelidir.
49) O müşriklere ne oluyor da Kur'an'dan, ayetlerinden ve onun içinde bulunan tesirli, nasihat ve irşatlarından yüz çeviriyorlar?
50) Sanki o müşrikler ürküp kaçan vahşi eşeklerdir.
51) Şiddetli korkudan dolayı aslandan ürküp kaçan eşekler gibidirler. Kur'an'dan, hak yoldan küfre ve şirke böyle kaçıyorlar.
52) Kâfirlerin Kur'an'dan kaçmalarının sebebi onun eksik veya yanlış olduğu değildir. Onun ilahi bir kitap olduğunda aslında bir şüpheleri yoktur. Bilakis o kafirlerden her biri, Muhammed'e indirildiği gibi, Allah'tan kendisine bir kitap inmesini ister.
53) Hayır, onlar bu saçma isteklerinden vaz geçsinler! Aslında onlar bu konuda samimi değillerdir. Bilakis gerçek şu ki onlar, öldükten sonra dirilmeyi, hesap ve cezayı inkar eden sapık kimselerdir.
54) Hayır, şüphesiz bu Kur'an, dünya ve ahiret mutluluğunu yakalamak isteyen kimseler için tesirli bir öğüttür.
55) Kim hidayeti dilerse ve çaba gösterirse, Allah'ın izniyle Kur'an'dan öğüt alır ve hidayetinden yararlanır.
56) Allah onların hidayete ermelerini dilemedikçe ondan öğüt alamazlar. Allah hakeden herkesi hidayete erdirir. O kimseye zulmetmez. Allah, azabının şiddetinden sakınılmaya layıktır. Keremi ve rahmetinin genişliğinden dolayı günahları bağışlamak da yalnızca O'na yaraşır.

KIYAMET SURESİ

1) Hesaba ve dünyada iken işlenen amellerin karşılığını alma günü olan Kıyamet gününe yemin ederim.
2) Emirleri terkedip cezayı gerektiren şeyleri yapmasından dolayı sahibini kınayan mü'min nefse yemin ederim ki tekrar diriltileceksiniz.
3) Öldükten sonra dirilmeyi inkar eden kafir insan (Adiyy b. Rabia), dağılan kemiklerini bir araya toplayamayacağımızı mı sanıyor?
4) Evet o kemikleri toplayacağız. Biz azaların en küçüğü, en hassası olan, birbirine benzemeyen parmak uçlarını bile toplamaya kadiriz.
5) Fakat kafir insan sorumluluktan kaçıp, nefsi arzularının peşinden gitmek için gelecek olan Kıyameti ve cezayı inkar eder.
6) O inkarcı alayvari bir şekilde: *"Kıyamet günü ne zaman kopacak?"* diye sorar.
7) Kıyamet gününün tehlikeli ve korkunç hallerinden dolayı göz kayıp şaşa kaldığı ve yorgun düştüğü zaman...
8) Ayın aydınlığı gidip karardığı zaman...
9) Ay ile güneş bir araya getirilip kafirlere azap olsunlar diye ateşe atıldıkları zaman...
10) O gün kafir ümitsiz bir şekilde çaresizlikten: *"Bu büyük musibetten kaçış ve kurtuluş nereye olacaktır?"* der.
11) Bu sözü söylemekten sakınsın. Allah'ın azabına karşı onun ne yardımcısı vardır, ne de sığınacağı bir yeri.
12) Bütün mahlukatın dönüşü sadece Allah'adır. Allah kimseye zerre kadar zulmetmeksizin yaptıklarının karşılığını verecektir.
13) O gün insana hayatında yaptığı ve ölümünden sonraya bıraktığı iyi veya kötü çığır ve şöhretten ne varsa hepsi bildirilecektir.
14) Hatta insan kendi aleyhine, kötü ve çirkin amellerine kulağı, gözü, ayağı ve azaları ile şahittir. Başka bir şahide ihtiyacı yoktur.
15) İsterse suç ve günahlarını aklamak için her türlü mazereti getirsin ona fayda sağlamaz. Çünkü kendi azaları aleyhine şahittir. O gün onun tüm organları yaptıkları suçları teker teker anlatır.
16) Ey Muhammed! Kur'anı çabucak ezberlemek maksadıyla Cibril tarafından vahyedildiği zaman dilini okuyarak depretme!
17) Kur'an'ı senin kalbinde toplamak ve onu ezberlemeni sağlamak bize aittir. Çünkü sen okuma ve yazma bilmeyen bir kimsesin.
18) Cibril onu sana okuduğunda, onu dinlemek için, okumasını bitirinceye kadar sus. O okurken dudaklarını depretme! Acele etme!
19) Sonra Kur'an'ın mana ve hükümlerini anlayamadıklarını açıklamak da bize aittir. (Bu, sünnetin de bir çeşit vahiy olduğuna işarettir.)

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ (٢٠) وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ (٢١) وُجُوهٌ
يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ (٢٢) إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ (٢٣) وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
بَاسِرَةٌ (٢٤) تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ (٢٥) كَلَّا إِذَا بَلَغَتْ
التَّرَاقِيَ (٢٦) وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ (٢٧) وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ (٢٨)
وَالْتَفَّتْ السَّاقُ بِالسَّاقِ (٢٩) إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ
(٣٠) فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّى (٣١) وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى
(٣٢) ثُمَّ ذَهَبَ إِلَى أَهْلِهِ يَتَمَطَّى (٣٣) أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى
(٣٤) ثُمَّ أَوْلَى لَكَ فَأَوْلَى (٣٥) أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَنْ يُتْرَكَ
سُدًى (٣٦) أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَى (٣٧) ثُمَّ كَانَ
عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّى (٣٨) فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ
وَالْأُنثَى (٣٩) أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى (٤٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا
(١) إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ
سَمِيعًا بَصِيرًا (٢) إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا
(٣) إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا (٤) إِنَّ
الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا (٥)

20) Hayır, hayır; oysa çarçabuk geçmekte olanı seviyorsunuz.
21) Ve ahireti terkediyorsunuz.
22) O gün yüzler vardır ışıl ışıl parlar.
23) Rablerine bakarlar.
24) Ve o gün yüzler de vardır ki kararmıştır.
25) Kendilerine, beli büken yapılacağını anlarlar.
26) Hayır, hayır; can, köpürcük kemiğine gelip dayandığında,
27) *"Var mı bir tedavi edecek?"* denildiğinde,
28) Artık bunun ayrılış olduğunu anlayacak.
29) Bacak, bacağa dolaştığında,
30) İşte o gün götürülmek yalnızca Rabbinedir.
31) Fakat o tasdik de etmedi, namaz da kılmadı.
32) Ama yalanladı ve yüz çevirdi.
33) Sonra çalım satarak yakınlarına gitti.
34) Layık sana dahası layık.
35) Yine layık sana dahası layık.
36) Yoksa insan başıboş bırakılacağını mı sanır?
37) Dökülen meniden bir damla su değil miydi?
38) Sonra bir kan pıhtısı oldu, ardından yarattı ve düzene koy-du.
39) Böylece ondan, erkek ve dişi olmak üzere çift kıldı.
40) Bunları yapanın ölüleri diriltmeye gücü yetmez mi?

76- el-İNSAN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 31 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) İnsanın üzerinden, kendisi anılmaya değer bir şey olmadığı, uzun bir süre geçmedi mi?
2) Şüphesiz biz insanı, karmaşık bir sudan yarattık ki kendsini deneyelim. Bu nedenle onu işiten ve gören yaptık.
3) Gerçekten biz ona yolu gösterdik; ya şükredici olur ya da nankör.
4) Doğrusu biz kafirlere zincirler, tasmalar ve çılgınca yanan bir ateş hazırladık.
5) Şüphesiz ki iyiler, karışımı kafur olan bir kadehten içerler.

20) Hayır, öldükten sonra dirilme, hesap ve ceza haktır, iddianız ise batıldır. Doğrusu siz geçici dünya hayatını çok seviyorsunuz.
21) Daha hayırlı ve devamlı olmasına rağmen ahiret için çalışmıyor, hayırlı amel işlemeyi düşünmüyorsunuz.
22) Kıyamet gününde mü'minler Cennette nimetler içerisinde olduğu için yüzleri parlak, güzel ve aydınlıktır.
23) O yüzler o gün, Rableri olan Allah'ı mahiyetini bilemediğimiz bir şekilde, perdesiz olarak, apaçık, bulutsuz bir günde güneşi ve ayı gördükleri gibi görecekler, azametine ve mubarek yüzüne bakarak hayran kalacaklardır.
24) Cehennemlik bedbahtların yüzleri ise o gün azabın korkusundan son derece ekşi ve buruşuktur.
25) Kendilerinin helak olacaklarını kesin olarak anlarlar ve başlarına bellerini kıracak musibetin gelmesini beklerler.
26) Hayır, dünya geçicidir. Ruh, ayaklardan itibaren çekile çekile göğsün üst kısımlarına, gırtlağa geldiği ve insan ölüme yaklaştığı zaman...
27) Aile efradı ve yakınları telaştan: *"Onu kim tedavi edip iyileştirerek bulunduğu durumdan kurtaracak? Doktor veya hoca yok mu?"* der.
28) Ölmek üzere olan kimse ölüm meleklerini gördüğü için dünyadan, aile efradı ve mallarından ayrılacağını kesin olarak anlar.
29) Ölüm sarhoşluğu ve sıkıntılarının şiddeti sebebiyle ölmek üzere olan kimsenin bacaklarının biri diğerine dolaşır.
30) İşte o gün itaatkar olsun isyankar olsun tüm kulların sevk edilip hesaba çekilecekleri yer sadece yüce Allah'ın huzurudur.
31) İslamı'ın en büyük düşmanlarından biri olan Ebu Cehil, ne Kur'an'ı tasdik etti ne de Allah rızası için namaz kıldı.
32) Aksine o Kur'an'ın ilahi bir kitap olduğunu, Muhammed'in hak bir rasul olduğunu yalanladı ve bile bile imandan yüz çevirdi.
33) Sonra da kibirli ve gururlu bir şekilde yürüyerek yandaşlarının yanına gitti.
34) Yazıklar olsun sana ey bedbaht! Sonra yine yazıklar olsun! Gücüne, kuvvetine, yandaşlarına güvenme! Cehennem azabı sana yeter! Sana iyi oldu. Sen bu azabı haketmiştin. Şimdi de hakettiğin cehenneme gir bakalım.
35) Sonra sana yine yazıklar olsun! Azap gelmeden kendine dikkat et! Sana dünyada da ahirette de azap haktır. Dünyada iken Bedir Harbinde öldürülerek cezanı çektin, şimdi ise ebedi cehennemde kalmakla inkar etmenin ne demek olduğunu öğren.
36) Kafir insan, öldükten sonra dirilme, hesap ve ceza olmaksızın başı boş bırakılacağını mı sanıyor?
37) O insan idrar yolundan akıtılıp rahimlere dökülen adi bir su olan meninin nutfesinden yaratılmadı mı?
38) Daha sonra embriyona benzer, donuk, katılaşmış bir kan parçası oldu. Allah, kudretiyle onu en güzel şekilde yarattı, şeklini düzgün yaptı ve onu en güzel şekilde sağlamlaştırdı.
39) Bu insandan erkek ve dişi iki sınıf yarattı. Böyle zayıf varlığın kibirlenip Allah'a itaat etmemesi nasıl uygun olur?
40) İşte bu harikulade şeyleri yoktan var eden Allah, insanı öldükten sonra diriltip hesaba çekmeye, iman edenleri cennet nimetleri ile mükafatlandırmaya, inkar edenleri ise cehennem azabı ile cezalandırmaya kadir değil midir? Elbetteki kadirdir. Hiçbir şey O'nu aciz bırakamaz.

İNSAN SURESİ

1) İnsanın annesinin karnında iken üzerinden, henüz kendisinin anılan bir şey olmadığı dokuz ay on günlük uzun bir süre geçmedi mi? Aynı şekilde ilk insan Adem de toprağın çeşitli aşamalarından sonra yaratılmıştır.
2) Şüphesiz biz kudretimizle onu, erkeğin sulbünden akıp gelen ve kadının dişilik yumurtacığı ile birleşen, halden hale geçen, hakir bir damla sudan yarattık. Ona göz ve kulak vererek işitici ve görücü, iyiyi kötüden ayırdedici kıldık ki onu hayır ve şer ile imtihan edelim.
3) Şüphesiz biz nebi ve rasuller göndererek insana doğru yolu gösterdik. Artık ya şükreden bir mü'min olur, ya da nankör bir kafir olur.
4) Biz kafirler için cehennemde ayaklarının bağlanacağı bukağılar, ellerinin boyunlarına bağlanacağı kelepçeler ve alevli bir ateş hazırladık.
5) Dünyada iman edip, salih amel işleyenler, ahiret gününde en güzel koku olan kafur karıştırılmış şarabı kaselerden içeceklerdir.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا (٦) يُوفُونَ بِالنَّذْرِ
وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا (٧) وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى
حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا (٨) إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا
نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا (٩) إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا
عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا (١٠) فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ
نَضْرَةً وَسُرُورًا (١١) وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا (١٢)
مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا
(١٣) وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا (١٤)
وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَ (١٥)
قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا (١٦) وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا
كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا (١٧) عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا (١٨)
وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا
مَنْثُورًا (١٩) وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا (٢٠)
عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ
وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا (٢١) إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً
وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَشْكُورًا (٢٢) إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ
تَنْزِيلًا (٢٣) فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا
(٢٤) وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا (٢٥)

6) Allah'ın kullarının içtikleri ve akıttıkça akıttıkları bir pınardır.
7) Adakları yerine getirirler ve şerri yaygın bir günden korkarlar.
8) İçleri çektiği halde yemeği, yoksula, yetime ve esire yedirirler.
9) *"Biz size, ancak Allah rızası için yediriyoruz; sizden ne bir karşılık istiyoruz, ne bir teşekkür."*
10) *"Çünkü biz, asık suratlı, zorlu bir gün nedeniyle Rabbimizden korkuyoruz."*
11) Bundan dolayı Allah da bu günün şerrinden onları korur ve onlara bir mutluluk, bir sevinç verir.
12) Sabretmeleri sebebi ile de onları cennetle ve ipekle ödüllendirir.
13) Orada tahtlara yaslanırlar. Orada güneş de görmeyeceklerdir, soğuk da.
14) Gölgeleri, üzerlerine yakın olup, devşirilmeleri kolaylaştırıldıkça kolaylaştırılmıştır.
15) Çevrelerinde gümüşten billur kaplar, kupalar dolaştırılır.
16) Gümüşten billur kaplar ki, onları belli bir ölçüyle tesbit etmişlerdir.
17) Orada onlara karışımı zencefil olan bir kadehten içirilir.
18) Orada *"Selsebil"* diye adlandırılan bir pınar vardır.
19) Çevrelerinde ölümsüz, yeni yetişmiş çocuklar da dolaşır. Onları gördüğün zaman kendilerini saçılmış birer inci sanırsın.
20) Her nereye bakarsan orada pek çok nimet ve büyük bir saltanat görürsün.
21) Üzerlerinde ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır. Gümüşten bileziklerle süslenmişlerdir. Rableri onlara son derece temiz bir şarap içirmiştir.
22) Şüphesiz bu, sizin için bir karşılıktır. Yaptıklarınız karşılık bulur.
23) Gerçek şu ki, Kur'an'ı sana parça parça indiren biziz, biz!
24) O halde Rabbinin hükmüne sabret ve onlardan günahkar veya nankör hiçbir kimseye itaat etme!
25) Ve sabah, akşam Rabbinin ismini an.

6) Allah'ın has kullarının içtiği bu kafur, Cennet çeşmelerinin birinden fışkırır. Mü'minler onu istedikleri evlerde ve köşklerde akıtırlar.
7) Bunlar, Allah'a itaat uğrunda verdikleri sözü, adağı yerine getirirler, fenalığı yaygın olan kıyamet gününün şiddetinden de korkarlar. (Allah kendisine adak adayanları ve bu adağı yerine getirenleri övmektedir. Allah'ın razı olduğu tüm ameller ibadettir. Adak da bir ibadettir. Tüm ibadetler gibi adak da yalnızca Allah'a yapılmalıdır. Allah'tan başka herhangi bir varlığa –melek, nebi, rasul, şehid, salih, veli vb.- hangi amaçla olursa olsun –Allah rızası için, Allah'a yaklaşmak gayesiyle dahi olsa- adak adamak şirktir.)
8) Bu mü'minler, kendilerinin istekleri ve ihtiyaçları olmasına rağmen yemeği dünya malından hiçbir şeyi olmayan fakire, kendisi küçük olduğu halde babası ölmüş, yardımcı ve kefili olmayan yetime ve savaşta müşriklerden alınan esire yedirirler.
9) Bu mü'minler kalplerinden şöyle geçirirler: *"Biz size sadece Allah'ın vechini arzuladığımız, Allah rızasını istediğimiz ve sevabını dilediğimiz için iyilik ediyoruz."*
10) *"Biz bunu sadece Allah'ın, bizi şiddetli, belalı, korkusundan yüzlerin buruştuğu, asık çehreli hesap ve ceza gününden ve o gündeki cehennem azabından koruması ümidiyle yapıyoruz."* Cennet sevgisi ve cehenem korkusuyla amel etmek caizdir. Çünkü Allah böyle yapanları övmüştür. Allah, ancak razı olduğu amelleri işleyenleri över.
11) Allah onları korur ve o günün şerrini ve sıkıntısını onlardan savar. Onların yüzlerine parlaklık ve kalplerine sevinç verir.
12) Allah'ın emirlerine, yasaklarına ve Allah yolunda başlarına gelen eziyetlere sabrettikleri için Allah onlara ahiret gününde mükafaat olarak geniş bir Cennet verecek ve ipek elbiseler giydirecektir. Cennet nimetleri dünya nimetleriyle kıyaslanamayacak güzelliktedir.
13) Bu mü'minler, Cennette kıymetli kumaş ve örtülerle süslenmiş koltuklarda otururlar, keyiflerine bakarlar. Orada ne aşırı bir bir sıcak görürler, ne de dondurucu bir soğuk. Cennetin havası ılıktır, kimseyi rahatsız etmez.
14) Cennet ağaçlarının gölgeleri, itaatkar mü'minlere yakındır. Bu ağaçların meyveleri onlara yaklaştırılmıştır. Onları oturdukları yerden veya ayakta iken dallarından uzanıp kolayca alabilirler.
15) Yanlarında ihtiyaçları için içlerinde yiyecek ve içecek bulunan gümüş kaplar, altın tepsiler, billur kadehlerle hizmetçiler dolaşır.
16) O kadehler hem cam gibi parlak hem de gümüş güzelliğindedir. Sakileri bunları, Cennet ehlinin ihtiyaçları oranında ayarlar.
17) Cennette iyi kullara, Zencebil karışımı bir şarap, kasesinden içirilir. 'Zencebil' adlı pınardan Allah'a yakın kullar saf olarak içerler.
18) O iyi kullar Cennette, kolayca yudumlandığı ve boğazdan rahat geçtiği için 'Selsebil' adı verilen bir pınardan içerler.
19) Onların etrafında genç, taze, parlak, güzel, ihtiyarlamayan, hep aynı yaşta olan hizmetçiler dolaşır. Onları Cennet ehlinin hizmetine dağılmış olarak gördüğün zaman, güzellikleri, renklerinin hoşluğu ve yüzlerinin parlaklığından adeta saçılmış inci gibi hayal edersin.
20) Orada ne tarafa bakarsan bak, anlatılamayacak kadar büyük bir nimet ve sonsuz derecede geniş ve ulu bir saltanat görürsün.
21) Üzerlerinde yeşil, türlü süslerle süslenmiş, ince ve kalın ipekten giysiler vardır. Süs ve ziynet için gümüş bilezikler takınmışlardır. Bütün bu nimetlerden ayrı olarak Rableri onlara, dünyadaki içkiler gibi pis olmayan, ellerin kirletmediği tertemiz bir içki içirir.
22) Mü'minler Cennete girip ondaki nimetleri görünce onlara şöyle denir: *"Bu, dünyadaki iyi amellerinizin karşılığıdır. Ameliniz kabul edilmiş, yaptıklarınızdan razı olunmuştur. Size karşılık olarak, teşekkür ve övgü ile birlikte, yaptıklarınızdan daha güzeli verilmiştir."*
23) Ey Muhammed! Biz bu Kur'an'ı sana ihtiyaçlara binaen bölüm bölüm indirdik ki teşvik ve sakındırma içeren hükümler ile onlara öğüt veresin. Sen ancak bir öğüt vericisin. Onların inkarlarından sorumlu değilsin. Bu yüzden iman etmemelerine üzülme!
24) Artık Allah'ın onlar hakkındaki hükmü gelinceye kadar sabret! Onlardan aşırı günahkar veya inatçı kafir olanlara da asla itaat etme!
25) Gündüzün evvelinde ve sonunda, sabah akşam Rabbin için namaz kıl ve O'na çokça ibadet ve itaat et. O'na asla şirk koşma!

وَمِنْ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا (٢٦) إِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا (٢٧) نَحْنُ
خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا
(٢٨) إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا (٢٩)
وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا
(٣٠) يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا (٣١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا (١) فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا (٢) وَالنَّاشِرَاتِ
نَشْرًا (٣) فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا (٤) فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا (٥) عُذْرًا
أَوْ نُذْرًا (٦) إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ (٧) فَإِذَا النُّجُومُ طُمِسَتْ
(٨) وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ (٩) وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ (١٠)
وَإِذَا الرُّسُلُ وُقِّتَتْ (١١) لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ (١٢) لِيَوْمِ
الْفَصْلِ (١٣) وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ (١٤) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ (١٥) أَلَمْ نُهْلِكْ الْأَوَّلِينَ (١٦) ثُمَّ نُتْبِعُهُمْ
الْآخِرِينَ (١٧) كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ (١٨) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ (١٩)

26) Gecenin bir kısmında O'na secde et. Geceleyin uzun uzun O'nu tesbih et!
27) Gerçekten bunlar, çarçabuk geçeni severler, ama çok çetin bir günü de arkalarına atarlar.
28) Onları biz yarattık ve yaratılışlarını biz pekiştirdik. Dilediğimiz zaman da onları benzerleriyle değiştiririz.
29) Şüphesiz bu bir öğüttür. Artık kim dilerse Rabbine doğru bir yol alır.
30) Ama, Allah dilemedikçe de siz dileyemezsiniz. Çünkü Allah Alîm ve Hakîm olandır.
31) Dilediğini rahmetine sokar. Zalimlere gelince, onlar için can yakıcı bir azap hazırlamıştır.

77- el-MURSELAT SURESİ
(Mekke'de inmiştir. 50 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun birbiri ardınca gönderilenlere,
2) Şiddetlice esenlere,
3) Yaydıkça yayanlara,
4) Tam anlamıyla ayırd edenlere,
5) Bir öğüt bırakanlara,
6) Önlemek veya uyarmak için ki,
7) Şüphesiz tehdit edildiğiniz şey elbette meydana gelecektir.
8) Yıldızlar söndürüldüğünde,
9) Gök yarıldığında,
10) Dağlar, sökülüp savrulduğunda,
11) Ve Rasullere vakit belirlendiğinde,
12) Hangi güne geciktirildiler?
13) Ayırma günü için.
14) Ayırma gününün ne olduğunu bilir misin?
15) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
16) Biz, öncekileri helak etmedik mi?
17) Sonra geridekileri de onların ardına takarız.
18) İşte biz, suçlulara böyle yaparız.
19) O gün yalanlayanlara veyl olsun!

26) Ey Muhammed! Gecenin bir kısmında Rabbine yakarışa dalp gece ibadeti yaparak O'nun rızası için dilediğin kadar nafile namaz kıl, Kur'an oku, uzun bir bölümünde de O'nu tesbih et. O'nu her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tut, O'nu layık olduğu şekilde yücelt! Tevbe-istiğfar et!
27) Müşrikler dünyayı ahirete tercih ederler, dünyaya dalarlar, önlerindeki zor ve dehşetli olaylarla dolu Kıyamet gününü ihmal ederler.
28) Onları gücümüzle yoktan biz yarattık ve eklemlerini sinir ve damarlarla iyice bağladık ki, güçlü kuvvetli olsunlar. Dilersek onları yok eder, yerlerine, Allah'a daha çok ibadet ve itaat eden, onlardan daha hayırlılarını getiririz. Bizim her şeye gücümüz yeter.
29) Ey insanlar! Şüphesiz Kur'an bir öğüt ve hatırlatmadır. Dileyen Allah'ın emirlerine itaat etmek, yasaklarından kaçınmak suretiyle Rabbine götüren yolu tutsun. Kurtuluş yolları kolaylaştırılmıştır.
30) Mahlukatın sahibi, efendisi olan Allah'ın dilemesi, yaratması, takdiri ve izni olmadıkça siz bir şey yapamazsınız. Hayrı da şerri de Allah yaratmıştır. Hayır Allah'a nisbet edilirken şer edeben nisbet edilmez. Allah size hayrı emretmiş, şerri yasaklamıştır. Allah'ın hayra rızası vardır, şerre ise rızası yoktur. Bizatihi şer olan hiçbir varlık yoktur. Sizler ancak Allah'ın verdiği cüz'i iradeyle yaptıklarınızdan dolayı sorumlu tutulursunuz. Şüphesiz Allah gizli açık herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olandır.
31) Allah, iman edip salih amel işleyen kullarını Cennete girdirir. Zalimler için Cehennemde elem verici, şiddetli bir azap hazırlamıştır.

MURSELAT SURESİ

1) Birbiri ardından, peşpeşe esen azap rüzgarlarına andolsun...
2) Ağaçları kökünden söken, evleri yıkan, şiddetli esen fırtınalara andolsun...
3) Mahlukatın hayat bulması için gerekli yağmurları Allah'ın dilediği yere bırakan bulutlarla görevli meleklere andolsun...
4) Hak ile batılı, haram ile helali birbirinden ayıran meleklere ve yağmurları dağıtıp yayan rüzgarlara andolsun...
5) Vahyi indiren ve yüce Allah'ın kitaplarını nebi ve rasullere götüren Cibril'e ve koruyucu meleklere andolsun...
6) Bu melekler, kulların Allah katında ona karşı ileri sürebilecekleri bir delilleri kalmaması için özrü ortadan kaldırmak veya azap ve ceza ile kulları korkutmak üzere vahyi Allah'tan alıp eksiksiz bir şekilde rasullere getirirler.
7) Size vadolunan Kıyamet, haşr, hesap ve ceza işi mutlaka olacaktır. Bundan yana bir kuşkunuz olmasın.
8) Yıldızlar parça parça olup dağıldığı, ışıkları ve ziyaları gittiği zaman...
9) Gökler bir bir yarılıp parçalandığı zaman...
10) Dağlar yerlerinden sökülüp uçuşup dağılarak, rüzgarların estirdiği toz gibi olduğu zaman...
11) Kendileri ile ümmetleri arasında hüküm vermek için, nebi ve rasulere bir vakit ayrıldığı zaman... İşte o gün Kıyamet günüdür.
12) Nebi ve rasullere iman edenlerin mükafatlandırılması, inkâr edenlerin cezalandırılması için hangi büyük güne kadar mühlet verildi?
13) Mahluklar arasında hüküm verileceği, haklı ile haksızın ayrılacağı Kıyamet gününe kadar...
14) Haklı ile haksızın ayrılacağı o günün mahiyetini sana ne bildirdi? Onun gerçek halini Allah'tan başka kimse bilemez.
15) O gün korkunç helak ve büyük zarar, o vadedilen büyük günü yalanlayanlar içindir. O gün için şimdiden hazırlık yapın!
16) Nuh, Ad ve Semud kavimleri gibi, önce geçen milletleri, nebi ve rasulleri yalanlamaları sebebiyle helak etmedik mi?
17) Lut ve Şuayb'in kavmi, Firavun ve adamları gibi sonradan gelip de onlar gibi isyan edip yalanlayanları da onlara kattık.
18) Gerçekleştirdiğimiz o korkunç helakin bir benzerini de iman etmezlerse Mekke'li suçlu, günahkar, müşrik ve kafirlere uygularız.
19) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ (٢٠) فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ (٢١)
إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ (٢٢) فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ (٢٣) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٤) أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا (٢٥) أَحْيَاءً
وَأَمْوَاتًا (٢٦) وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ شَامِخَاتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَاءً
فُرَاتًا (٢٧) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٢٨) انْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ
بِهِ تُكَذِّبُونَ (٢٩) انْطَلِقُوا إِلَى ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ (٣٠) لَا
ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ (٣١) إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ
(٣٢) كَأَنَّهُ جِمَالَةٌ صُفْرٌ (٣٣) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٤)
هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ (٣٥) وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ (٣٦) وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٣٧) هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ
(٣٨) فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ (٣٩) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٠) إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ (٤١) وَفَوَاكِهَ
مِمَّا يَشْتَهُونَ (٤٢) كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
(٤٣) إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ (٤٤) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٥) كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ (٤٦) وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٧) وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ (٤٨)
وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (٤٩) فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ (٥٠)

20) Biz sizi hakir bir sudan yaratmadık mı?
21) Sonra onu sağlam bir yere yerleştirmedik mi?
22) Bilinen bir süreye kadar.
23) Gücümüz yeter bizim. Ne güzel güç yetirenleriz biz!
24) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
25) Biz yeryüzünü bir toplanma yeri kılmadık mı?
26) Dirilere ve ölülere.
27) Ve onda sabit yüksek dağlar kılmadık mı? Size tatlı bir su içirmedik mi?
28) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
29) Haydi kalkıp gidin yalanladığınız şeye!
30) Haydi gidin üç kola ayrılmış bir gölgeye!
31) Ne gölgelendirir, ne alevden korur.
32) Gerçekten o, sanki her biri saray olan bir kıvılcım saçar.
33) Her biri, sanki sapsarı erkek deve sürüleri gibidir.
34) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
35) Bu, konuşmayacakları bir gündür.
36) Onlara izin verilmez ki özür bildirsinler.
37) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
38) Bu, ayırdetme günüdür. Sizi de öncekileri de toplarız.
39) Eğer bir hileniz varsa hemen bana bu hileyi yapın!
40) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
41) Şüphesiz muttakiler, gölgelerde ve pınar başlarındadır.
42) Ve canlarının çektiği meyveler.
43) Yaptıklarınıza karşılık afiyetle yiyin, için.
44) Çünkü biz, ihsan edicileri böyle mükafatlandırırız.
45) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
46) Yiyin, az bir süre faydalanın. Çünkü siz suçlu kimselersiniz.
47) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
48) Onlara: *"Rüku edin!"* denildiği zaman rüku etmezler.
49) O gün yalanlayanlara veyl olsun!
50) Artık bundan sonra hangi söze inanacaklar?

20) Ey Kafirler! Biz sizi kadın ve erkekten gelen, zayıf, adi ve değersiz bir su olan meniden yaratmadık mı?
21) O değersiz suyu, sağlam ve korunmuş bir yer olan kadının rahmine yerleştirdik.
22) Allah'ın bildiği, muayyen ve sınırlı bir zamana, doğum vaktine kadar orada tuttuk.
23) Bizim onu meniden yaratmaya gücümüz yeter. Biz ne mükemmel bir kudret sahibiyiz. Zira insanı en güzel şekil ve surette yarattık.
24) Gücümüzü yalanlayanların, öldükten sonra diriltmeye güç yetiremiyeceğimizi iddia edenlerin o gün vay haline!
25) Üzerinde yaşadığınız bu yeryüzünü sizin için bir anne gibi toplanma, rızık elde etme ve rahat bir şekilde yaşama yeri yapmadık mı?
26) Yeryüzü dirileri üzerinde, ölüleri içinde toplamıyor mu?
27) Yeryüzü içinde bulunan gazlar, buharlar ve üst üste birikip sıkışmış yanıcı maddeler sebebiyle hava akımında bulunan bir tüy gibi sarsılıp sallanmasan diye, sizin için kazık görevi gören, haşmetli, yüce ve ulu dağlar çıkarttık. Dağların üzerinde bulunan bulutlardan kar ve yağmur yağdırarak sizin, hayvanlarınız ve ekinleriniz için tatlı sular, ırmaklar, gözeler çıkardık.
28) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
29) Cehennem melekleri Zebaniler onlara alayvari şöyle diyecek: *"Dünyada iken yalanladığınız Cehennem azabına doğru koşup gidin!"*
30) *"Gidin, üç kola ayrılan, yoğun Cehennem dumanı ile gölgelenin!"*
31) Bu gölge onları ne Cehennemin sıcaklığından korur, ne de onun alevinden onları gizler. Altında olanları bile gölgelendirmez.
32) Kuşkusuz Cehennem yanarken kocaman kıvılcımlar saçar. Her bir kıvılcım, ulu bir saray gibidir.
33) Bu kıvılcımlar sanki, renk ve hızlı hareket etme hususunda sarı develerdir.
34) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
35) Bu korkunç gün, dünyada iken hakkı yalanlayanların konuşamayacakları ve kendilerine yarar sağlayan hiçbir söz söyleyemeyecekleri bir gündür. O gün onlar cehennem azabına atılırken konuşamazlar.
36) İşledikleri suçlar hususunda onların mazeretleri ve ileri sürdükleri deliller kabul edilmez, özür beyan etmelerine izin bile verilmez.
37) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
38) O gün onlara şöyle denir: *"Sizden öncekilerle birlikte bugün sizi topladık ki, hepinizin arasında hükmümüzü verelim."*
39) *"Eğer azaptan kurtulma hususunda bir çare ve yolunuz varsa onu kullanın, Allah'ın yakalama ve intikamından kendinizi kurtarın."*
40) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
41) Şüphesiz muttakiler, ahiret gününde Cennetlerde, ağaçların koyu gölgeleri altında ve akıp fışkıran su kaynaklarındadırlar.
42) Canlarının çektiği ve hoşlandıkları çeşit çeşit meyveler arasındadırlar.
43) Onlara şöyle denir: *"Dünyada iken takdim ettiğiniz iyi ameller sayesinde Allah'tan bir lutuf olarak afiyetle yiyin, için."*
44) İşte biz iyi iş yapanları, niyeti samimi olanları ve Rablerinden korkanları, bu şekilde büyük bir mükafaatla ödüllendiririz.
45) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
46) Kafirlere şöyle denir: *"Eceliniz gelinceye kadar yiyin, dünya nimetlerinden faydalanın. Çünkü siz suçlusunuz, ahirette hakkınız yok"*
47) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
48) Onlara: *"Allah için namaz kılın, azameti karşısında rüku ve secde ederek eğilin!"* denildiği zaman itaat etmezler, namaz kılmazlar.
49) O gün, Allah'ın birliğini, nebi ve rasulleri, kitapları, hesap ve cezayı yalanlayanların vay haline! Onlar için çok elim bir azap vardır.
50) Bu kafirler eşsiz bir mucize olan Kur'an'a iman etmezlerse, ondan sonra hangi kitaba ve söze inanacaklar?!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ (١) عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ (٢) الَّذِي هُمْ فِيهِ
مُخْتَلِفُونَ (٣) كَلَّا سَيَعْلَمُونَ (٤) ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ (٥) أَلَمْ
نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا (٦) وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا (٧) وَخَلَقْنَاكُمْ
أَزْوَاجًا (٨) وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا (٩) وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا
(١٠) وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا (١١) وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا
(١٢) وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا (١٣) وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ
مَاءً ثَجَّاجًا (١٤) لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا (١٥) وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا
(١٦) إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا (١٧) يَوْمَ يُنفَخُ فِي
الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا (١٨) وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا
(١٩) وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا (٢٠) إِنَّ جَهَنَّمَ
كَانَتْ مِرْصَادًا (٢١) لِلْطَّاغِينَ مَآبًا (٢٢) لَابِثِينَ فِيهَا
أَحْقَابًا (٢٣) لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا (٢٤) إِلَّا
حَمِيمًا وَغَسَّاقًا (٢٥) جَزَاءً وِفَاقًا (٢٦) إِنَّهُمْ كَانُوا لَا
يَرْجُونَ حِسَابًا (٢٧) وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا (٢٨) وَكُلَّ
شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا (٢٩) فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا
(٣٠)

78- en-NEBE' SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 40 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Birbirlerine ne hakkında soruyorlar?
2) O büyük haberden mi?
3) Ki onun hakkında anlaşmazlık içindedirler.
4) Hayır, hayır; yakında bileceklerdir.
5) Yine hayır, hayır; yakında bileceklerdir.
6) Biz, yapmadık mı yeryüzünü bir beşik,
7) Dağları da birer kazık?
8) Sizi çift çift yarattık.
9) Uykunuzu bir dinlenme yaptık.
10) Geceyi bir elbise yaptık.
11) Gündüzü de bir geçim vakti kıldık.
12) Üstünüze yedi sapasağlam bina ettik;
13) Parıldadıkça parıldayan bir kandil yaptık.
14) Sıkıştırılanlardan şarıl şarıl bir su indirdik.
15) Onunla tane ve bitki çıkaralım diye.
16) Sarmaş dolaş bahçeler.
17) Şüphesiz ayırdetme günü, belirlenmiş bir vakittir.
18) Sur'a üfürüleceği gün siz bölük bölük geleceksiniz.
19) Gök açılır, kapı kapı olur.
20) Dağlar yürütülür, seraba dönüşür.
21) Şüphesiz ki cehennem bir gözetleme yeridir.
22) Azgınların dönüş yeridir.
23) Devirler boyunca orada kalacaklardır.
24) Orada bir serinlik de tatmazlar; içilecek bir şey de.
25) Ancak kaynar bir su ve irin.
26) Uygun bir ceza olarak.
27) Doğrusu onlar, hiçbir hesab ummuyorlardı.
28) Ayetlerimizi de yalanladıkça yalanlıyorlardı.
29) Biz ise herşeyi yazıp saymışızdır.
30) *"Şimdi tadın, size işkenceden başka bir şey artırmayacağız."*

1) Müşrik ve inkârcılar birbirlerine bu kadar sık hangi şeyi soruyorlar ve gereksiz yere neyi konuşuyorlar onu size haber vereyim mi?
2) Onlar hiçbir delile dayanmaksızın Muhammed'in getirdiği ve ilan ettiği büyük bir haber olan Allah'a inanma, sadece O'na ibadet etme, putların terkedilmesi gerektiği, helaller ve haramlar, öldükten sonra dirilme, cennet ve cehennem hakkında tartışıyorlar.
3) Esasen onlar bu konuda ihtilaf içerisindedirler. Kimisi tamamen inkâr ederken, kimisi bunların doğru olabileceğini iddia etmektedirler.
4) Onlar bu görüşlerinden vazgeçsinler. Kıyameti ve azabı gözleriyle gördükleri zaman bunun gerçek olduğunu anlayacaklardır.
5) Onlar takındıkları bu tavırdan vazgeçsinler. Yoksa başlarına gelecek azabı ve cezayı yakında öğrenecekler. Ama ne faydası olacak? Ahirette gerçekleri bilmiş olmalarının, cehennemde azaplarını artırmaktan başka bir faydası olmaz. Mü'minler de bileceklerdir.
6) Biz üzerinde yerleşmeniz ve çeşit çeşit ürünlerinden faydalanmanız için yeryüzünü size bir döşek ve yaygı haline getirmedik mi?
7) Yeryüzünün dengesinin muhafaza edilmesi, sabit tutulması ve sarsılmamanız için dağları da adeta birer kazık yapmadık mı?
8) Birbirinizi teskin edip huzura kavuşmanız ve üreme yoluyla hayatın devam etmesi için sizi erkekli dişili, güzel çirkin olarak yarattık.
9) Uykuyu, yorucu çalışmalardan uzaklaşma vesilesi kılarak bedenleriniz için bir dinlenme vasıtası kıldık. Uyku adeta ölüm gibidir.
10) Geceyi karanlığıyla sizi örten, düşmanlarınızdan gizleyen, huzur ve sükunet bulmanız için dinlendiren adeta bir elbise kıldık.
11) Gündüzü de geçiminizi sağlamanız ve rahat bir şekilde yolculuk yapmanız için bir vesile kıldık, geçim sağlama zamanı yaptık.
12) Üzerinizde sağlam ve eşsiz yaratılmış, geniş olup direksiz duran, yıldız ve gezegenlerle süslü yedi kat, yedi tabaka gök bina ettik.
13) Gökyüzünde parıldayan, her tarafa aydınlık veren, ısı yayan ve adeta bir kandil gibi olan güneşi sizin menfaatiniz için yarattık.
14) Yoğunlaştırılmış bir haldeki bulutlardan yeryüzüne sizin için bardaktan boşalırcasına şiddetli ve bol bol akıp dökülen yağmur indirdik.
15) Bu yağmurla insan ve hayvanlara gıda olması için çeşit çeşit taneler, bitkiler ve ekinler çıkaralım diye onu rahmetimizle indirdik.
16) Ağaçlarının birbirine yakınlığı ve dallarının çokluğundan dolayı birbirine girmiş bağ ve bahçeleri yetiştirelim diye yağmuru indirdik. Bütün bunları yoktan var eden Allah elbetteki insanı öldükten sonra da diriltebilir. O'nun herşeye gücü yeter. Kur'an'a iman edin!
17) Şüphe yok ki Allah'ın mahlukatı hakkında hüküm verip suçlularla suçsuzları ayırdedeceği gün önceden belirlenmiş bir vakittir.
18) İsrafil tarafından Sur'un üfürüleceği o günde, siz de hemen kabirlerinizden bölük bölük çıkarılır mahşer meydanına gelirsiniz.
19) Meleklerin inmesiyle Allah korkusundan gökler, hiçbir kusuru olmadığı halde her taraftan yarılır, kapılar gibi delikler, yollar ve boşluklar açılır.
20) Dağlar toz duman haline gelip yerlerinden savrulduktan sonra bakanın gözünde bir serap gibi olurlar. İnsanlar onu uzaktan su gibi görürler.
21) Şüphesiz cehennem içinde ebedi kalacak müşrikleri ve oradan geçip cennete gidecek olan mü'minleri sabırsızlıkla bekleyip gözetlemektedir.
22) Cehennem azgın suçluların, müşrik, kâfir, münafık ve mürtedlerin dönüp girecekleri ve ebedi bir şekilde kalacakları barınaklarıdır.
23) Müşrik ve kâfirler, cehennemde asırlar ve kesintisi olmayan sonsuz devirler boyunca ebedi olarak azap içerisinde kalacaklardır.
24) Müşrik ve kâfirler, orada ateşin sıcaklığını onlardan hafifletecek bir soğukluk ve susuzluklarını giderecek bir içecek tatmazlar.
25) Ancak boğazlarını ve karınlarını kavuran son derece kaynar bir su ve cehennem ehlinin derilerinden akan irin ve cerahatleri tadarlar.
26) Dünyada iken yaptıkları amellerine, inkâr ve isyanlarına uygun bir ceza olarak biz onları bununla cezalandırırız.
27) Çünkü onlar dünyada iken yaptıklarından dolayı hesaba çekileceklerini ve cehennemde azap göreceklerini ummuyorlardı.
28) Nebi ve rasulleri vasıtasıyla kendilerine indirdiğimiz apaçık ayetleri yalanladıkça yalanlıyor, küfürlerinde bile bile ısrar ediyorlardı.
29) Biz ise herşeyi, onların işledikleri bütün suçları Levh-i Mahfuz'da zaptettik ve yanımızda muhafaza ettik. Ondan hiçbir şey kaybolmaz.
30) Onlar azaptan kurtulmak için Allah'tan yardım isterler. Allah onlara şöyle cevap verir: *"Ey kafirler topluluğu! Şimdi tadın şu azabı! Biz, sizin yardım talebinize karşılık suçlarınızdan dolayı size azabımızı kat kat artırmaktan başka bir şey yapmayız."*

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا (٣١) حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا (٣٢) وَكَوَاعِبَ
أَتْرَابًا (٣٣) وَكَأْسًا دِهَاقًا (٣٤) لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا
كِذَّابًا (٣٥) جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا (٣٦) رَبِّ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَانِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ
خِطَابًا (٣٧) يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا
مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَانُ وَقَالَ صَوَابًا (٣٨) ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ
فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ مَآبًا (٣٩) إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا
يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَالَيْتَنِي كُنْتُ
تُرَابًا (٤٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا (١) وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا (٢) وَالسَّابِحَاتِ
سَبْحًا (٣) فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا (٤) فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا (٥) يَوْمَ
تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ (٦) تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ (٧) قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ
(٨) أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ (٩) يَقُولُونَ أَئِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي
الْحَافِرَةِ (١٠) أَئِذَا كُنَّا عِظَامًا نَخِرَةً (١١) قَالُوا تِلْكَ إِذًا
كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ (١٢) فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ (١٣) فَإِذَا هُمْ
بِالسَّاهِرَةِ (١٤)

31) Şüphe yok ki muttakiler için bir kurtuluş vardır.
32) Bahçeler ve üzüm bağları da.
33) Göğüsleri tomurcuklanmış yaşıt kızlar.
34) Dolu dolu kadehler de.
35) Orada boş bir söz de işitmezler, yalan bir söz de.
36) Rabbinden bir karşılık, yeterli bir bağış olmak üzere.
37) Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbi Rahman'dan. O'na hitabetmeye güç yetiremezler.
38) O gün Ruh ve melekler saflar halinde ayakta duracaklardır. Rahman'ın izin verdiği dışında kimse konuşamaz. O da doğruyu söyleyecektir.
39) İşte bu, hak gündür. Şu halde dileyen Rabbine bir yol edinsin.
40) Biz gerçekten sizi yakın bir azap ile uyardık. Kişinin kendi ellerinin önceden yaptıklarına bakacağı gün kâfir de: *"Ah, keşke toprak oluverseydim."* diyecek.

79- en-NAZİAT SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 46 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun söküp çıkaranlara;
2) Yumuşacık çekip alanlara;
3) Yüzdükçe yüzenlere;
4) Yarış edercesine koşanlara;
5) İş yönetenlere:
6) O sarsıntının sarsacağı gün.
7) Arkasından onu artçı şok izleyecek.
8) O gün kalpler titrer.
9) Gözleri korkuludur.
10) *"Biz mi çukurdan döndürüleceğiz?"* derler.
11) *"Çürümüş, dağılmış kemikler olduktan sonra mı?"*
12) *"Öyle ise bu zararına bir dönüştür."* derler.
13) Oysa o, yalnızca tek bir haykırıştır.
14) Birden, toprağın üzerinde uyanmıştırlar.

31) Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde olup, emirlerini yerine getiren ve yasaklarından sakınanlar için cehennemden kurtuluş vardır.
32) Onlar için cennette, canlarının arzu ettiği güzel üzüm bağları ve çeşit çeşit meyvelerin ve ağaçların bulunduğu bahçeler vardır.
33) Onlar için, göğüsleri yeni çıkarak tomurcuk gibi kabarmış, bakire, uyumlu, güzellik ve yaşça aynı seviyede, harika, akran kızlar vardır.
34) Onlar için sarhoşluk vermeyen, içi saf şarap dolu, ard arda dökülen kadehler, kâseler vardır. Orada mutluluktan kadeh tokuştururlar.
35) Onlar cennette boş ve günaha girdirecek bir söz, saçmalama ve yalan söz işitmezler. Orası rahatlık, sevinç ve saadet yurdudur.
36) Allah kendisinden bir lütuf ve ihsan olmak üzere salih amellerine uygun olarak onlara yeterli ve değerli mükâfaatları vermiştir.
37) Bu mükâfaat ve bağış, yedi kat göklerin, yedi kat yerlerin ve içerisindekilerin Rabbi, sahibi, efendisi, terbiye edicisi, mü'min ve kâfirlere dünyada merhamet eden, onları nimetiyle rızıklandıran Rahman olan Allah'ın ahirette sadece mü'min kullarına olan lütfudur. Allah'ın huzurunda kimsenin itiraz etmeye, izin vermedikçe kimseye şefaat etmeye, hatta söz söylemeye bile hakkı, cesareti, gücü yoktur.
38) Bu korkunç günde, insanlar, tüm yaratıklar, Cibril ve melekler Allah'ın azametinden korkarak saygı ile saf saf ayakta dururlar. Rahman olan Allah'ın izin verdiği kimselerden başkası konuşamaz, izinle konuşan melekler, rasuller ve mü'minler de doğruyu, hakkı, adaleti söyler.
39) Bu büyük gün, gerçekleşmesi kesin ve mutlak olan bir gündür. Kim kendisini Rabbinin rahmeti olan cennete götürecek bir yol edinmek istiyorsa Muhammed'e ve getirdiği Kur'an ve sahih sünnete bağlansın, hayatını buna göre düzenlesin. Başka yollara uymasın.
40) Ey öldükten sonra dirilişi inkâr edenler! Biz sizi, meydana gelmesi yakın olan ahiret azabıyla uyarıp korkuttuk. O gün insan dünyada iken yaptıkları tüm amelleri karşısında bulur, hiçbir şeyi inkâr edemez. Mü'min, güzel amelleri için Allah'tan sevap umar, kötü amellerinin de cezasından korkar. Kâfir ise şöyle der: *"Keşke bugün ben de hayvanlar gibi hakları birbirlerinden alındıktan sonra toprak olsaydım."*

NAZİAT SURESİ

Allah kıyametin, öldükten sonra dirilmenin, hesap ve cezanın hak olduğuna dair, kadir ve kıymetlerinden dolayı itaatkâr kulları olan meleklere yemin ediyor. Bu ayetlerde yemin edilen şeyler Mücahid'e göre ölüm, Katade'ye göre ise yıldızlardır.
1) Kâfirlerin ruhlarını cesetlerinden, parmak uçlarından, tırnaklarından ve saçlarından birçok budağı olan demir şişin yaş yünden çekilip çıkarıldığı gibi şiddetle çekip çıkaran, suda boğulan kimsenin durumu gibi canları alan işkence meleklerine andolsun!
2) Mü'minlerin ruhlarını ise kolaylıkla ve yumuşaklıkla, hamurdan kıl çeker gibi nezaketle çıkaran rahmet meleklerine andolsun!
3) Allah'ın emri ve vahyi ile, O'nun emrini uygulamak için suda yüzen balıklar gibi gökten hızla inen temiz meleklere andolsun!
4) Mü'minlerin ruhlarını, ebediyet diyarı ile müjdelemek ve nimetlendirmek için yarışarak en önde cennete götüren meleklere andolsun!
5) Allah'ın emri ve iradesiyle kâinatın bütün işlerini yürütmele görevli meleklere andolsun ki öldükten sonra diriliş haktır!
6) İsrafil adlı melek tarafından birinci Sur'a üfürüldüğü gün her şey o esnada sarsılır ve sallanır, böylece Kıyametin kopuşu başlamış olur.
7) Onu, Sur'a ikinci defa üfürüş takibeder. Bunda da insanlar otların yerden bittiği gibi kabirlerinden kalkarak mahşerde toplanırlar.
8) O korkunç günde kâfirlerin kalpleri titrer, göğüslerinden çıkacak gibi olur. Amellerinin kötülüğü sebebiyle korkak, endişeli ve ürkektirler.
9) Onların gözleri üzüntü ve korkudan zelil bir halde donakalmıştır. Beklentilerine kavuşamadıklarından dolayı hayal kırıklığı içindedirler.
10) Kâfirler dediler ki: *"Ölüp kabir çukurunda yok olduktan sonra tekrar diriler haline gelip sonra da cehenneme mi gireceğiz?!"*
11) *"Biz çürümüş, ufalanmış, içinden rüzgar geçtiğinde ses çıkaran içi boş kemikler haline geldiğimiz zaman mı yeniden dirileceğiz?!"*
12) Onlar öldükten sonra dirilmeyi alaya alarak derler ki: *"Eğer bu dönüş doğru ise biz o zaman kaybettik. Çünkü biz onu yalanlıyoruz."*
13) Öldükten sonra dirilme ve mahşerde toplanma olayı Sur'a ikinci kez seslenişle başlar. Bu çığlık ve üfleme bir defa olur, tekrarlanmaz.
14) Bütün yaratıklar, yerin altında iken bu sesi duyarlar ve aniden yeryüzüne çıkıverirler, parlak, düz ve beyaz bir yerde toplanırlar.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى (١٥) إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِي الْمُقَدَّسِ
طُوًى (١٦) اذْهَبْ إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (١٧) فَقُلْ هَلْ لَكَ
إِلَى أَنْ تَزَكَّى (١٨) وَأَهْدِيَكَ إِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى (١٩) فَأَرَاهُ
الْآيَةَ الْكُبْرَى (٢٠) فَكَذَّبَ وَعَصَى (٢١) ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَى
(٢٢) فَحَشَرَ فَنَادَى (٢٣) فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى (٢٤)
فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَى (٢٥) إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ
يَخْشَى (٢٦) أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا (٢٧) رَفَعَ
سَمْكَهَا فَسَوَّاهَا (٢٨) وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا (٢٩)
وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا (٣٠) أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا
(٣١) وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا (٣٢) مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ (٣٣)
فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى (٣٤) يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى
(٣٥) وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى (٣٦) فَأَمَّا مَنْ طَغَى (٣٧)
وَآثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (٣٨) فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى (٣٩) وَأَمَّا
مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى (٤٠) فَإِنَّ الْجَنَّةَ
هِيَ الْمَأْوَى (٤١) يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا (٤٢)
فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا (٤٣) إِلَى رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا (٤٤) إِنَّمَا أَنْتَ
مُنْذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا (٤٥) كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً
أَوْ ضُحَاهَا (٤٦)

15) Musa'nın haberi sana geldi mi?
16) Hani Rabbi mukaddes vadi Tuva'da ona seslenmişti:
17) *"Firavun'a git. Çünkü o, çok azdı."*
18) De ki: *"Arınmak istiyor musun?"*
19) *"Seni Rabbine ileteyim de böylece korkasın."*
20) Derken ona en büyük âyeti gösterdi.
21) Hemen yalanladı ve isyan etti.
22) Sonra da yüz çevirip gitti.
23) Arkasından toplayıp seslendi:
24) *"Sizin en yüce Rabbiniz benim."* dedi.
25) Allah, ahiret ve dünya azabıyla yakaladı onu.
26) Şüphesiz bunda korkan kimse için bir ibret vardır.
27) Yaratmak bakımından siz mi daha zorsunuz yoksa gök mü? Onu bina etti.
28) Boyunu yükseltti, onu düzenledi.
29) Gecesini kararttı, kuşluğunu da çıkarttı.
30) Bundan sonra da yeryüzünü yayıp döşedi.
31) Ondan suyunu ve otlağını çıkardı.
32) Dağları da sapasağlam ona dikti.
33) Size ve hayvanlarınıza faydalı olmak üzere.
34) Fakat o, batıran en büyük bela geldiğinde...
35) O gün insan, neye çaba harcadığını anlar.
36) Ve görebilenler için cehennem sergilenir.
37) Artık kim azmışsa.
38) Ve dünya hayatını tercih etmişse.
39) Şüphesiz cehennem varılacak yerin kendisidir.
40) Kim Rabbinin makamından korkmuş ve nefsi hevadan sakındırmışsa.
41) Şüphesiz cennet varılacak yerin kendisidir.
42) Sana saatin ne zaman demir atacağını soruyorlar.
43) Sen nerede, onu bilmek nerede!
44) Nihai bilgisi ancak Rabbine aittir.
45) Sen ancak ondan korkacakları korkutursun.
46) Onu gördükleri gün, sanki bir akşam veya kuşluk vaktinden fazla kalmamış gibi olur onlar.

15) Ey Muhammed! İsrailoğullarına gönderilen İmran oğlu Musa'nın kıssasıyla ilgili doğru haberler sana geldi mi, ulaştı mı, duydun mu?
16) Hani bir zamanlar Rabbi Tur-i Sina dağında Tuva denilen iki defa kutsallaştırılan, mübarek ve temiz vadide onunla şöyle konuşmuştu:
17) *"Yere yalınayak bas. Kibirlenen, ilahlık taslayan, isyan eden, azgın Firavun'a git. Çünkü o, zulüm ve azgınlık yaparak haddi aştı.*
18) *"Ona de ki: "Sen, zulüm ve isyan pisliğinden, küfür, şirk ve azgınlık kirinden temizlenip, arınıp müslüman olmak istiyor musun?"*
19) *"Rabb'ini tanıma ve O'na itaata giden yolu sana göstereyim de böylece O'ndan ürpererek ve titreyerek korkup azabından sakınasın."*
20) Firavun Musa'dan ayet, mucize göstermesini istedi. Musa ona bıraktığında hızla giden bir yılana dönüşüveren asa mucizesini gösterdi.
21) Firavun aşırı kibrinden ve inatçılığından dolayı bu büyük mucizeyi kabul etmeyip yalanladı, baş kaldırdı, sihir olarak niteledi.
22) Sonra yılandan korkarak mağlup bir vaziyette arkasına dönüp süratli bir şekilde kaçtı. Musa'nın getirdiklerini iptal için çalışmaya koyuldu.
23) Firavun toplanma borusunu çaldı, sihirbazlarını, askerlerini ve adamlarını acele topladı ve onlara kibirli bir şekilde şöyle seslendi:
24) *"Ben sizin en yüce Rabbinizim, benim mülkümde kimsenin ortağı yoktur, kimse kanun koyamaz, otorite yalnız bana aittir."*dedi.
25) Allah, ilahlık ve rablık taslayıcı sözlerinden dolayı onu dünyada suda boğmakla, ahirette de can yakıcı cehennem ateşiyle cezalandırdı.
26) Firavun'un azgınlığı sonucu aldığı cezayı anlatan bu kıssada Allah'ın azabından ürpererek korkan kimseler için bir nasihat, öğüt ve ibret vardır. Allah bu kıssayı Mekke müşriklerinin baskıları sonucu bunalan mü'minleri teselli etmek, Mekke'li ve diğer azgın kâfirlere, tevbe etmedikleri takdirde kendi akibetlerinin de Firavun'un feci akibeti gibi olacağını hatırlatmak amacıyla indirmiştir.
27) Ey kâfirler! Sizi yaratmak ve diriltmek mi daha zordur, yoksa muazzam gökleri yaratmak mı?Allah göğün tavanını direksiz olarak yükseltti.
28) Allah, göğün tabakalarını yüksek yapılı, sağlam, geniş sahalı ve etrafı düzgün olarak yarattı. Gökte bir yarık ve çatlak bulamazsınız.
29) Allah, o gökte görülen geceyi uyumanız için zifiri karanlık, gündüzünü de maişet temin etmeniz için apaydınlık yaptı.
30) Allah, bitkilerin yetişmesi ve hazırlanması için yeryüzünü yaydı, elips biçiminde yuvarlatttı ve insanların oturması için hazırladı.
31) Allah, yeryüzünden fışkıran su kaynakları çıkarttı ve ondan insanların ve hayvanların yediği bitkileri, otları ve meraları yetiştirdi.
32) Allah, yeryüzü üzerindekileri sabit tutup sarsmasın diye dağları yeryüzüne yerleştirdi ve onları kazıklar gibi kıldı.
33) Allah bütün bunları kulların yararı, amaçlarının gerçekleşmesi ve hayvanlarının hayatını temin için yaratmıştır.
34) Dehşetiyle her şeyi kaplayan, bütün felaket ve musibetlere baskın gelen Kıyamet anı geldiği, hesap için insanlar toplandığı zaman...
35) O gün insan hayır ve şer neyi yapmışsa hatırlar ve karşılığını görmesi için amellerinin yazıldığı sahifede onları toplu olarak bulur.
36) Cehennem, bakanlar için apaçık olarak ortaya çıkarılır. Onu dünyadayken yalanlayanların pişmanlıkları bir fayda vermez.
37) Artık kim bile bile hakkı inkâr eder, bile bile günahta ısrar eder, direnir, şirk, küfür ve isyanda haddi aşarsa.
38) Geçici olan bu dünya hayatını, ebedi olan ahiret hayatına tercih eder, haram işler, ahiret için hazırlık yapmazsa.
39) Cehennem bu kimsenin evi ve meskenidir. Cehennem'den başka meskeni ve barınağı yoktur. Orada ebedi bir şekilde kalacaktır.
40) Kim Rabbinin büyüklüğünden, O'nun huzurunda hesap vermekten korkar ve kendisini helake götürecek şehevi arzulardan alıkoyarsa...
41) Şüphesiz böyle kimsenin evi ve meskeni, dönüp varacağı ve sığınacağı yer, ebedi nimet ve sevinç yurdu olan yemyeşil cennettir.
42) Ey Muhammed! Öldükten sonra dirilmeyi inkâr eden müşrikler sana kıyametin ne zaman kopacağını soruyorlar.
43) Sen onun ne zaman olacağını bilmiyorsun ki onlara bu konuda bilgi veresin.
44) Onun vaktini Allah'tan başka kimse kesin olarak bilemez. Allah bu konuda kimseye bilgi vermemiştir. Bu gaybi bir hadisedir.
45) Senin görevin insanları uyarmak ve Allah'ın azabıyla korkutmaktır. Rahman olan Allah'ın ayetleri ancak bu kimselere fayda verir.
46) Kâfirler kıyametin dehşetini gördükleri gün sanki dünyada bir günün akşamı veya kuşluk vaktinden fazla kalmadıklarını zannedecekler.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
عَبَسَ وَتَوَلَّى (١) أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى (٢) وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ
يَزَّكَّى (٣) أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى (٤) أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى
(٥) فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى (٦) وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى (٧)
وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى (٨) وَهُوَ يَخْشَى (٩) فَأَنْتَ عَنْهُ
تَلَهَّى (١٠) كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ (١١) فَمَنْ شَاءَ ذَكَرَهُ
(١٢) فِي صُحُفٍ مُكَرَّمَةٍ (١٣) مَرْفُوعَةٍ مُطَهَّرَةٍ (١٤)
بِأَيْدِي سَفَرَةٍ (١٥) كِرَامٍ بَرَرَةٍ (١٦) قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا
أَكْفَرَهُ (١٧) مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ (١٨) مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ
فَقَدَّرَهُ (١٩) ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ (٢٠) ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ
(٢١) ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنْشَرَهُ (٢٢) كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرَهُ
(٢٣) فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ (٢٤) أَنَّا صَبَبْنَا الْمَاءَ
صَبًّا (٢٥) ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا (٢٦) فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا
(٢٧) وَعِنَبًا وَقَضْبًا (٢٨) وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا (٢٩)
وَحَدَائِقَ غُلْبًا (٣٠) وَفَاكِهَةً وَأَبًّا (٣١) مَتَاعًا لَكُمْ
وَلِأَنْعَامِكُمْ (٣٢) فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ (٣٣)

80- ABESE SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 42 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Surat astı ve yüz çevirdi.
2) Kendisine o kör geldi diye.
3) Nerden biliyorsun; belki o, arınacaktı?
4) Yahut öğüt alacaktı da bu öğüt ona fayda verecekti.
5) Kendini yeterli görene gelince;
6) Sen onunla ilgilendin.
7) Sana ne o arınmak istemiyorsa!
8) Ama sana çabucak gelip,
9) Titreyerek korkan kimseye gelince;
10) Sen ona aldırış etmeden oyalanıyorsun.
11) Hayır, hayır; gerçekte o, bir öğüttür.
12) Artık dileyen onunla ders alsın.
13) Çok şerefli sahifelerdedir.
14) Yüksek ve tertemiz.
15) Kâtiplerin ellerinde.
16) Saygındırlar, hayırlıdırlar.
17) Kahrolası insan, ne kadar da nankör!
18) Onu hangi şeyden yarattı.
19) Bir damla sudan yarattı da onu takdir etti.
20) Sonra ona yolu kolaylaştırdı.
21) Sonra onu öldürüp gömdü.
22) Sonra dilediği zaman onu diriltir.
23) Hayır, hayır; ona emrettiğini yerine getirmedi.
24) Öyleyse insan yediğine bir baksın.
25) Biz şüphesiz, suyu akıttıkça akıttık.
26) Sonra yeri yardıkça yardık.
27) Böylece orada taneler bitirdik.
28) Üzümler, sebzeler.
29) Zeytinler, hurmalar.
30) Sık ve bol ağaçlı bahçeler.
31) Meyveler ve çayırlar.
32) Size ve hayvanlarınıza bir yarar olmak üzere.
33) Fakat o dehşetli gürültü geldiğinde.

1) (Muhammed) Kaşlarını çatıp yüzünü ekşiterek buruşturdu ve sorularına cevap vermeyerek ondan yüz çevirip Kureyş topluluğuna döndü.
2) Mekke'nin ileri gelenlerine tebliğ yaparken aniden yanına kör olan Abdullah İbni Ümmü Mektum geldi diye...
3) Ey Muhammed! Ne biliyorsun bu âmâ kimse, belki de senden alacağı ilim ve marifetle müslüman olup günahlarından arınacaktı.
4) Veya dinlediği şeylerden öğüt alacaktı da, senin vereceğin öğüt ona fayda sağlayacaktı. Dünya ve ahiret mutluluğunu elde edecekti.
5) Malı ve mevkii sebebiyle imandan yüz çeviren, ona ihtiyaç hissetmeyen, tenezzül bile etmeyen o kimseye gelince...
6) Sen İslam'a daha fazla faydalı olur ümidiyle ona yöneliyor, onunla ilgileniyor, onun irşadı ve ıslahına ihtimam gösteriyorsun.
7) Oysa onun isyan ve inkâr kirinden temizlenmemesinden sana bir vebal yoktur. Sana düşen sadece tebliğdir. Hidayet Allah'ın elindedir.
8) Ama hayrı talep ederek, faydalanmak amacıyla sana koşarak, can atarak gelen kimseye gelince...
9) Allah'ın azabından titreyerek korkup, emirlerini yerine getirip yasaklarından sakınmak amacıyla sana gelen kimseye gelince...
10) Sen İslam'a girmeleri halinde müslümanlara faydalı olurlar ümidiyle zenginlerle ilgileniyor, onunla ilgilenmiyorsun.
11) Ey Muhammed! Sakın bundan sonra artık böyle bir şey yapma! Bu Kur'an akıl sahibi kimseler için bir öğüttür.
12) Allah'ın kullarından, kim dilerse Kur'an'la öğüt alır; onun irşad ve yönlendirmelerinden yararlanır, okuyup ders alır da hakkı bulur.
13) Bu nasihatler izzet ve celal sahibi Rabbin katındaki kıymetli sahifelerde, levh-i mahfuz'da yazılıdır. Şeytanın parazitlerinden uzaktır.
14) Yüksek tutulan, şerefli, saygıdeğer, tertemiz sahifelerdedir. Hiçkimsenin onu değiştirmeye gücü yetmez.
15) Bu sahifeler yazıcı meleklerin ellerindedir. Kur'an, Allah'ın korumasıyla korunmaktadır.
16) Cibril, Mikail ve İsrafil gibi değerli, kıymetli, faziletli, saygın, hayırlı, iyilik ve dürüstlük sembolü yazıcıların ellerindedir.
17) Allah'ın kendisine olan yaratma, rızık verme vb. fazlını inkar eden bu nankör kâfire lanet olsun, Allah onu kahretsin!
18) Bu kâfir acaba hangi şeyden yaratılmıştır? Sümüğe benzeyen, basit ve değersiz şeyden değil mi? O halde nasıl büyüklük taslar?
19) Allah insanı spermden kan pıhtısına, ondan bir et parçasına, ondan da yaratılışını ve oluşumunu tamamlayıncaya kadar et ve kemiğe safha safha getirdi. Ana rahminde iken ona ecelini, rızkını, amelini, bedbaht mı, bahtiyar mı olacağını takdir etti ve yazdı.
20) Sonra insana annesinin karnından çıkış yolunu, hayır ve şer yolunu kolaylaştırdı, bu yolları takib etme imkanını ona verdi.
21) Belli bir müddet yaşadıktan sonra insanı öldürdü ve saygınlığını korumak için onu toprağa gömdürdü. Orası onun kabridir.
22) Sonra onu hesaba çekmek ve amellerinin karşılığını vermek üzere dilediği vakit tekrar diriltir.
23) Hayır, doğrusu o kibirli, nankör ve kâfir insan Allah'ın emirlerini hiçbir zaman tam olarak yerine getirmedi. Kendisine yazık etti.
24) Bu gafil insan, yaşamak için gerekli olan yiyeceği temin konusunda Allah'ın ona olan fazlını, kolaylaştırmasını hatırlasın, unutmasın.
25) Kudretimizle sıkıştırılmış bulutlardan yağmuru gökten arka arkaya dökülerek inen damlalar halinde yeryüzüne indirdik.
26) Tohumu toprağa attıktan sonra güçlü ve faydalı bitkilerin çıkması için yeryüzünü güzel bir şekilde yardık.
27) Bitkilerle yarılan topraktan bu su ile insanların beslenecekleri ve gıda olarak stok edecekleri çeşit çeşit hububatı çıkardık.
28) Lezzetli ve iştah açıcı üzümleri, maydonoz, ıspanak ve bakla gibi yaş olarak yenilen ve arka arkaya koparılıp devşirilen şeyleri bitirdik.
29) Yediğiniz, yağından istifade ettiğiniz aydınlanma ve sabun yapımında faydalandığınız zeytinleri, hurma ağaçlarını bitirdik.
30) Dalları birbirine girmiş, meyveleri olgunlaşmış sık ağaçlarla dolu bahçeler yarattık.
31) Renk, tad ve şekil bakımından çeşit çeşit meyveleri, hayvanların otladığı meraları ve çayırları yetiştirdik.
32) Bütün bunları sizin ve hayvanlarınızın menfaati ve geçimi için bitirdik. Bunları yapan Allah sizi öldükten sonra diriltmeye de kadirdir.
33) Şiddeti, dehşeti ve korkunç sesiyle kulakları sağır edecek olan, Kıyametin o gürültüsü geldiğinde. İsrafil Sur'a son kez üfürdüğünde...

يَـــوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ (٣٤) وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ (٣٥) وَصَاحِبَتِهِ
وَبَنِـــيهِ (٣٦) لِكُـــلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ (٣٧)
وُجُـــوهٌ يَوْمَـــئِذٍ مُسْفِرَةٌ (٣٨) ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ (٣٩)
وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ (٤٠) تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ (٤١) أُولَئِكَ
هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ (٤٢)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ (١) وَإِذَا النُّجُومُ انكَدَرَتْ (٢) وَإِذَا
الْجِبَالُ سُيِّرَتْ (٣) وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ (٤) وَإِذَا الْوُحُوشُ
حُشِرَتْ (٥) وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ (٦) وَإِذَا النُّفُوسُ
زُوِّجَتْ (٧) وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ (٨) بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ
(٩) وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ (١٠) وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ
(١١) وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ (١٢) وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ (١٣)
عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ (١٤) فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ (١٥)
الْجَوَارِ الْكُنَّسِ (١٦) وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ (١٧) وَالصُّبْحِ
إِذَا تَنَفَّسَ (١٨) إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ (١٩) ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ
ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ (٢٠)

34) Kişi o gün kardeşinden kaçar;
35) Annesinden ve babasından da;
36) Eşinden ve çocuklarından da;
37) O gün onlardan her birinin derdi başından aşkındır.
38) O gün, öyle yüzler vardır ki apaydınlıktır.
39) Gülmektedir, sevinmektedir.
40) Ve o gün, öyle yüzler de vardır ki üzerini toz bürümüştür.
41) Bir karartı kaplamıştır.
42) İşte onlar, kafirlerin ve facirlerin ta kendileridir.

81- et-TEKVİR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 29 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Güneş dürüldüğünde,
2) Yıldızlar döküldüğünde,
3) Dağlar yürütüldüğünde,
4) Doğumu yaklaşmış develer başıboş bırakıldığında,
5) Vahşi hayvanlar toplandığında,
6) Denizler tutuşturulduğunda,
7) Nefisler eşleştirildiğinde,
8) Diri diri toprağa gömülen kıza sorulduğunda:
9) *"Hangi suçtan dolayı öldürüldü?"*
10) Sahifeler açıldığında,
11) Gökyüzü söküldüğünde,
12) Cehennem kızıştırıldığında,
13) Cennet de yaklaştırıldığında,
14) Nefis, neyi getirdiğini bilir.
15) Artık hayır; yemin ederim sinip dönenlere,
16) Bir akış içinde yerini alanlara;
17) Andolsun kararmaya başladığında geceye,
18) Nefes almaya başladığında sabaha,
19) Şüphe yok ki o, çok şerefli bir elçinin sözüdür.
20) Bir güç sahibidir, Arş'ın sahibi katında şereflidir.

34) Sur'a son kez üfürüleceği gün kişi kendi canının derdine düştüğü için kaçar, en sevdiği yakınlarından, kardeşinden...
35) Anasından, babasından...
36) Eşinden ve çocuklarından... Çünkü dehşet çok büyük ve korkunçtur. İnsanlar çıplak olmalarına rağmen birbirlerine bakamazlar.
37) O günde insanlardan herbirinin, başkasının durumuyla ilgilenmesine engel olan kendi meşguliyeti, derdi vardır.
38) O gün bazı yüzler vardır ki Allah'ın verdiği nimetlerden dolayı ışıl ışıl, aydınlık ve parlaktır.
39) Bu mü'min kullar cennet nimetlerini gördükleri için güler, sevinir. Devamlı nimetler içinde olup mutludurlar.
40) O gün kimi yüzler de vardır ki, onların üzerinde de cehennem alevinin dumanı ve tozu vardır.
41) Yüzlerini karanlık ve siyahlık kaplamıştır. O yüzler, hüzün ve hasret tozlarına bulanmıştır.
42) Onlar hem inkâr edip, hem de günah işledikleri için Allah da onların yüzlerini hem siyah, hem de tozlu yaptı.

TEKVİR SURESİ

1) Dünyanın harap olması ve dünyalıların yok olması için güneşin katlanıp dürüldüğü, nurunun yok edildiği ve ışığının gittiği zaman...
2) Yıldızlar yerlerinden ardarda dökülüp saçıldığı, düştüğü, söndüğü, yeryüzüne atıldığı ve gökyüzünde hiçbir yıldız kalmadığı zaman...
3) Dağlar paramparça olup yerlerinden dağıldığı, toz haline gelip boşlukta saçıldığı, yürütülüp serap gibi olduğu zaman...
4) Arapların sahip oldukları en değerli varlıklardan olan on aylık hamile develer çobansız başıboş bırakılıp sahipsiz kaldığı zaman...
5) Korkunun şiddetinden ürküp kaçan vahşi hayvanlar, her taraftan gelip bir araya toplanıp birbirlerine zarar vermeden karıştıkları zaman...
6) Denizler yakılıp sular alev alev tutuşturulduğu ve sular insanları çepeçevre kuşattığı zaman... İşte Sur'a ilk defa üfürülüp kıyametin kopmaya başlayacağı o zaman kaçış nereyedir? Allah'ın azabından sizi kimse kurtaramaz. Dünyada iken ahiretiniz için hazırlık yapın.
7) Sur'a ikinci kez üfürülmeyle başlayan yeniden diriliş sonucu ruhlarla bedenler, mü'minlerle mü'minler, kâfirlerle kâfirler, günahkârlarla günahkârlar bir araya getirildiği zaman...
8) Fakirlik ve utanç korkusuyla haksız yere diri diri toprağa gömülen kız çocuğuna katili tehdit etmek ve cezalandırmak için sorulduğunda:
9) *"Bu çocuk hangi günahtan dolayı öldürüldü, suçu neydi? Senin ne kabahatin vardı ki, seni katlettiler?"*
10) İnsanların ölüm anında kapanan amel defterleri, hesap ve ceza için yayılıp açıldığı ve açıklanmadık hiçbir sırrın kalmadığı zaman...
11) Gök, bir tavanın yerinden söküldüğü, bir koyunun derisinin yüzüldüğü gibi yerinden sökülüp sıyrıldığı, dürülüp katlandığı zaman...
12) Cehennem ateşi Allah'ın gazabı ve insanoğlunun günahları sebebiyle kâfirleri ve suçluları yakmak için alevlendirildiği zaman...
13) Cennet o günün şiddetinden korkmamaları, nimetleri görmeleri ve seyretmeleri için takva sahibi mü'minlere yaklaştırıldığı zaman...
14) Bu esnada herkes, hayır ve şer ne yapmışsa herşeyin karşısında hazır olduğunu ve bundan dolayı hesaba çekileceğini bilecektir.
15) Durum açık olmasına rağmen yine de gündüz gizlenip gece ortaya çıkan aydınlık ve parlak yıldızlara, gezegenlere, sinen, dönüp dolaşan sonra yuvalarına sığınan vahşi sığırlara ve yavrularına sığınan ceylanlara kuvvetli bir yeminle yemin ederim.
16) Kendi yörüngelerinde seyredip akan sonra ceylanların sığınaklarına gizlenmeleri gibi battıkları esnada gizlenen yıldızlara yemin ederim.
17) Karanlığıyla gelip kainatı örten, uykuya bürüyen, hayatı dumura uğratan, dönüp gelen geceye yemin ederim.
18) Işığıyla bütün varlıkları aydınlattığı, etrafa hayat saçtığı zaman adeta nefes alıp veren bir canlıya benzeyen sabaha yemin ederim. Bütün bunlar bir ve her şeye galip olan Allah'ın sonsuz güç ve kudretinin delilleridir.
19) Şüphesiz Muhammed'in size getirdiği bu Kur'an, şerefli ve saygın bir elçi -melek olan Cibril tarafından getirilmiş bir Allah kelamıdır.
20) O elçi-melek güçlü, kuvvetli, yüce Arş'ın sahibi olan Allah katında değerli ve yüksek bir mevkiye sahiptir.

مُطَـــاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ (٢١) وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ (٢٢) وَلَقَدْ
رَآهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ (٢٣) وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ (٢٤)
وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ (٢٥) فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ (٢٦) إِنْ
هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ (٢٧) لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ
(٢٨) وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ (٢٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انفَطَرَتْ (١) وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انتَثَرَتْ (٢) وَإِذَا
الْبِحَارُ فُجِّرَتْ (٣) وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ (٤) عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا
قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ (٥) يَاأَيُّهَا الْإِنسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ
(٦) الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ (٧) فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا
شَاءَ رَكَّبَكَ (٨) كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ (٩) وَإِنَّ عَلَيْكُمْ
لَحَافِظِينَ (١٠) كِرَامًا كَاتِبِينَ (١١) يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ
(١٢) إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (١٣) وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ
(١٤) يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ (١٥) وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ
(١٦) وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ (١٧) ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ
الدِّينِ (١٨) يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ
(١٩)

21) Ona itaat edilir, orada güvenilir.
22) Arkadaşınız bir deli değildir.
23) Andolsun onu apaçık bir ufukta görmüştür.
24) O, gaybe karşı cimrilik etmez.
25) O, kovulmuş şeytanın sözü de değildir.
26) O halde nereye gidiyorsunuz?
27) O, alemler için ancak bir öğüttür.
28) Sizden dosdoğru yolda gitmek isteyenlere.
29) Ama, alemlerin Rabbi Allah dilemedikçe siz dileyemezsiniz.

82- el-İNFİTAR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 19 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Gök yarıldığında,
2) Yıldızlar dağıldığında,
3) Denizler fışkırtıldığında,
4) Kabirler altüst edildiğinde,
5) Nefis önce yaptıklarını ve ertelediklerini bilecek.
6) Ey insan! Kerim Rabbine karşı seni aldatan nedir?
7) O ki seni yarattı, seni dizayn etti ve seni dengeli kıldı.
8) Dilediği biçimde seni terkib etti.
9) Hayır, hayır; bilakis siz dini yalanlıyorsunuz;
10) Oysa gerçekten sizin üzerinizde koruyucular var.
11) Çok şerefli yazıcılar.
12) Her yapmakta olduğunuzu bilirler.
13) İyiler, hiç şüphesiz nimetler içindedirler.
14) Facirler ise hiç şüphesiz cehennemdedirler.
15) Din günü oraya yollanırlar.
16) Onlar bir daha oradan kaybolmayacaklardır.
17) Din gününün ne olduğunu bilir misin?
18) Ve yine o din gününün ne olduğunu bilir misin?
19) Kimsenin kimseye fayda veremiyeceği gündür; o gün emir yalnız Allah'ındır.

21) Cibril, meleklerin reisi olduğu için Mele-i Ala'daki melekler kendisine itaat ederler. Risaleti ve vahyi ulaştırma konusunda Allah katında kendisi güvenilirdir. Bu sıfatlara sahip bir meleğin Allah katından Muhammed'e getirdiği Kur'an'a inanın, asla şüphe etmeyin!
22) Ey Kureyşliler! Birlikte yaşadığınız, doğruluğunu, temizliğini ve üstünlüğünü bildiğiniz Muhammed, iddia ettiğiniz gibi deli değildir.
23) Andolsun ki Muhammed Cibril'i Allah'ın yarattığı asli şekliyle güneşin doğduğu tarafta, yüksek ve apaçık bir ufukta görmüştür.
24) Muhammed, Allah'ın kendisine vahyettiği şeylerin yayılması ve insanlara öğretilmesi konusunda cimrilik etmez, hakkı gizlemez, ihmalkâr değildir. Aksine Allah'ın kelamını bütün gücüyle anlatır. O, her konuda emin bir kişidir. Hiç bir şekilde itham edilemez.
25) Muhammed'in size getirdiği bu Kur'an kulak hırsızlığı yapan, Allah'ın rahmetinden kovulmuş, taşlanmış şeytanın sözü de değildir.
26) Kur'an'ın Allah'tan geldiği apaçık olduğu halde onu yalanlamakla, şiir, kâhinlik ve sihir diye itham etmekle hangi yola giriyorsunuz?
27) Bu Kur'an, bütün insanlar ve cinler için bir öğüt ve hatırlatmadan başka bir şey değildir. İnsanlara ve cinlere dünya ve ahiret mutluluğunu elde etmek için ne yapması gerektiğini bildirir. Ancak Kur'an ve sahih sünete kayıtsız şartsız teslim olanlar kurtuluşa ererler.
28) Kur'an, sizden hakka tabi olmak, Allah'ın şeriatını ve çizdiği programı takip edip hidayeti bulmak isteyenler için bir öğüttür.
29) Yaratılmış olan tüm varlıkların Rabbi, efendisi, sahibi ve terbiye edicisi olan Allah'ın dilemesi, yaratması, lütfu ve yardımı olmadan siz bir şey dileyemez, hidayeti bulamazsınız. Her şey Allah'ın elindedir. Siz cüz'i iradenizle yaptıklarınızdan dolayı hesaba çekilirsiniz.

İNFİTAR SURESİ

1) Bu korkunç günün dehşetinden gökkubbenin yarılıp çökeceği ve oradan meleklerin yeryüzüne bölük bölük ineceği zaman...
2) Yıldızlar gerdanlık kopunca incilerin dökülüp saçılması gibi parçalanıp burçlarından ve yerlerinden ayrılıp döküldüğü zaman...
3) Yeryüzünün sarsılması sonucu denizler alev alıp tutuştuğu ve birbirine açıldığı, dolayısıyla bütün yeryüzünü denizler kapladığı zaman...
4) Sur'a ikinci kez üfürülmesi sonucu kabirlerin toprakları karıştırıldığı ve içindeki ölüler hesap vermek üzere dışarı çıkarıldığı zaman...
5) Her nefis yeniden dirilişin olduğu o günde dünyada iken yaptıkları iyi veya kötü amelleri ve geride yapamayıp bıraktıkları şeyleri bilir.
6) Ey günah ve isyana dalan insan! İhsanı ve ikramı bol olan Rabbi'ne karşı isyan etmeye seni cesaretlendiren ve aldatan şey nedir?
7) Allah seni yoktan var etti, uzuvlarını uyumlu, ölçülü, düzgün ve sağlıklı kıldı, boyunu, endamını en güzel şekilde dimdik yaptı.
8) Allah kudretiyle seni fevkalade güzel şekilde, istediği ve seçtiği bir biçimde yarattı. Dileseydi seni çirkin bir surette de yaratabilirdi.
9) Ey Kafirler! Muhammed'le zıtlaşmaktan vazgeçin! Allah'ın hoşgörüsü sizi aldatmasın! Gerçekten siz hesap gününü inkâr ediyorsunuz.
10) Halbuki siz terkedilip bırakılmış değilsiniz. Aksine üzerinizde sizi Allah'ın izniyle kaza ve belalardan koruyucu melekler vardır.
11) Değerli ve kıymetli yazıcı melekler olan Kiramen Katibin melekleri de vardır. Bir sağınızda, diğeri de solunuzdadır.
12) Yazıcı melekler hayır ve şer, yaptığınız her şeyi bilir ve kaydederler. Bunlar kıyamet gününde gözler önüne serilecektir. Dikkatli olun!
13) İman edip salih amel işleyen, iyilik yapan, doğru ve itaatkâr kimseler ahiret gününde cennet bahçelerinde nimetler içerisindedirler.
14) İnkâr edip çirkin ve kötü amel işleyen, günah yolunda yürüyen facirler ahiret gününde cehennemde acıklı bir azap içerisindedirler.
15) Bu kimseler, ceza ve mükâfaatın verildiği ahiret gününde cehenneme ve onun alevli ateşi içerisine gireceklerdir.
16) Onlar cehennemden bir an bile ayrılmazlar ve azaplarından hiçbir hafifletilme de yapılmaz. Ölüp yok olmayacaklardır.
17) Ey Muhammed! Amellerin karşılığının verileceği hesap ve ceza günü nedir, o nasıl şiddetli ve korkunç bir şeydir bilir misin?
18) O günün şiddet ve korkunçluğunu kimse bilemez, anlatılamaz, tarif edilemez. İnsan hafsalasının alamayacağı derecede korkunçtur.
19) O gün hiçkimsenin başkası için bir fayda sağlayamayacağı, bir zararı defedemiyeceği, Allah izin vermedikçe melek ve rasullerin bile konuşamıyacağı korkunç bir gündür. O gün emir ve hüküm yalnızca Allah'ındır. Hiç kimse O'na karşı gelemez.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ (١) الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ
(٢) وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ (٣) أَلَا يَظُنُّ
أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ (٤) لِيَوْمٍ عَظِيمٍ (٥) يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ
لِرَبِّ الْعَالَمِينَ (٦) كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ (٧)
وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ (٨) كِتَابٌ مَرْقُومٌ (٩) وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ (١٠) الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ (١١) وَمَا
يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ (١٢) إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ (١٣) كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ (١٤) كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ
(١٥) ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ (١٦) ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي
كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ (١٧) كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ
(١٨) وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ (١٩) كِتَابٌ مَرْقُومٌ (٢٠)
يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ (٢١) إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ (٢٢) عَلَى
الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ (٢٣) تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ
(٢٤) يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ (٢٥) خِتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي
ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ (٢٦)

83- el-MUTAFFİFİN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 36 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Eksik ölçüp tartanlara veyl olsun!
2) Onlar ki insanlardan ölçerek aldıklarında tam almak isterler.
3) Ama kendileri onlara ölçtüklerinde veya tarttıklarında eksiltirler.
4) Yoksa onlar muhakkak diriltileceklerini bilmiyorlar mı?
5) Büyük bir gün için.
6) İnsanların, alemlerin rabbi için kalkacağı gün.
7) Hayır, hayır; facirlerin kitabı şüphesiz siccindedir.
8) Siccin'in ne olduğunu biliyor musun?
9) Yazılı bir kitaptır.
10) Veyl olsun o gün yalanlayanlara!
11) Ki din gününü yalanlıyorlar.
12) Oysa onu haddi aşan ve çok azgın kimseden başkası yalanlamaz.
13) Ona ayetlerimiz okunduğunda: *"Geçmişlerin masallarıdır."* derdi.
14) Hayır, hayır; kazandıkları, kalpleri üzerinde pas tutmuştur.
15) Hayır, hayır; gerçekten onlar o gün Rablerinden elbette perdelenmiş olacaklardır.
16) Sonra onlar, kuşkusuz cehenneme yollanacaklardır.
17) Sonra onlara: *"İşte yalanladığınız budur."* denir.
18) Hayır, hayır; şüphesiz iyilerin kitabı İlliyyin'dedir.
19) İlliyyin'in ne olduğunu biliyor musun?
20) Yazılı bir kitaptır.
21) Yakınlaştırılanlar ona şahid olurlar.
22) Şüphe yok ki iyiler, nimetler içindedirler.
23) Tahtlar üzerinde bakarlar.
24) O nimetlerin mutluluğunu onların yüzlerinde tanırsın.
25) Mühürlü, katıksız bir şaraptan, onlara içirilir.
26) Ki onun sonu misktir. O halde yarışanlar bunun için yarışsınlar.

1) Ölçü ve tartıyı noksan yapan ve insanlara sattıkları şeyi eksik verip aldatan kimselere yazıklar olsun! Onlar için Cehennem azabı vardır.
2) Bu kimseler insanlardan bir şey aldıkları zaman kendi menfaatleri icabı tam olarak ölçüp tartarlar, haklarını tam olarak alırlar.
3) İnsanlara bir şey sattıkları zaman ise kendi menfaatleri icabı, hile yaparak eksik ölçüp tartarlar, onların haklarını eksik verirler.
4) O ölçü ve tartıda hile yapanlar, öldükten sonra diriltilip hesaba çekileceklerini kesin olarak bilmiyorlar mı?
5) O gün çok korkunç ve dehşetli bir gündür. O gün rahat etmek istiyorsanız, Allah'ın razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyin.
6) O gün insanlar mahlukatın Rabbi, sahibi, yaratıcısı ve terbiye edicisi olan Allah'ın huzurunda yalın ayak, başı açık, ayakta dururlar. Mahşer gününde güneşin bir mil mesafeye yaklaştırılması sonucu insanlar günahları oranında ter içerisindedirler. Zalim, kulaklarına kadar ter içerisinde yüzecek, ter çenesine dayanacak, sanki suda yüzüp boğulmakta olan bir kimse gibi olacaktır.
7) Öldükten sonra dirilmeyi ve hesaba çekilmeyi inkâr eden bedbaht, facir ve günahkâr kimseler bu yaptıklarından vazgeçsinler! Onların amel defterleri yedi kat yerin dibinde, daracık, karanlık ve ıssız bir yerde, bir kuyuda, bir kayanın altında, Siccin'de hapsedilmiş olacaktır.
8) Ey Muhammed! Siccin'in ne olduğunu sen nereden bileceksin? O insan idrakinin üstündedir. Onun mahiyetini ancak Allah bilir.
9) Kötülerin ismi ve yaptıkları cürümler o kitapta yazılıdır. Bu yazılar unutulmaz ve silinmez. Ona bakan herkes herşeyi açıkça görür.
10) Allah'ın apaçık ayetlerini ve öldükten sonra dirilmeyi yalanlayanlara yazıklar olsun! O gün onlar helak ve perişan olacaklardır.
11) Onlar, karşılık, hesap ve ceza gününü yalanlayan, bu gün için hazırlık yapmayanlardır.
12) Kıyamet gününü ancak küfür ve sapıklıkta haddi aşanlar, azgınlık ve isyanda ileri gidenler, şehvetlere ve lezzetlere fazlaca düşkünlükleri sebebiyle çok günah işleyenler yalanlarlar. Şehevani arzular ve boş hevesler onları ahiret için çalışmaktan alıkoyar.
13) Onlara ayetlerimiz okunduğu zaman derler ki: *"Bunlar öncekilerin kitaplarına yazdıkları ve yalanla süsledikleri hikayelerdir."*
14) Hayır! Kur'an onların iddia ettiği gibi önceki kavimlerin masalları değildir! İşledikleri günahlar ve suçlar onların kalplerini örtmüş, gözlerini kör etmiştir. Böylece doğruyu yanlıştan ayırdedemez olmuşlardır. Artık böyle bir kalbe iman girmez, küfür ise çıkmaz.
15) Hayır! Şüphesiz onlar, şirk, küfür ve günahlarından vazgeçmezlerse o gün Rablerini görme nimetinden mahrum bırakılırlar.
16) Onlar dünyada iken yaptıklarının cezası olarak cehenneme girecekler, orada acıklı ve ebedi bir azapla cezalandırılacaklardır.
17) Sonra cehennem bekçileri onlara kınama ve azarlama yoluyla şöyle der: *"İşte bu, sizin dünyada iken yalanlamakta olduğunuz Cehennem azabıdır. Haydi bakalım tadın onu ve bugün girin onun ateşine!"*
18) Hayır! Durum sizin iddia ettiğiniz gibi değildir! İyilerle kötüler asla bir olamazlar. İman edip salih amel işleyen, iyilik yapan, itaatkâr insanların amel defterleri yedi kat göğün üstünde, cennette arşın altında, Allah'ın huzurunda şerefli ve yüce bir makam olan İlliyyin'dedir.
19) Ey Muhammed! İlliyyin'in ne olduğunu sen nereden bileceksin? O insan idrakinin üstündedir. Onun mahiyetini ancak Allah bilir.
20) İyilerin ismi ve yaptıkları iyilikler o kitapta yazılıdır. Bu yazılar unutulmaz ve silinmez. Ona bakan herkes herşeyi açıkça görür.
21) Allah'a yakın olan görevli melekler, bu apaçık belgeye bakarak bu kimselerin cennete gireceklerine şahitlik ederler, tanık olurlar.
22) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip iyilik edenler, ahiret gününde cennet bahçelerinde ebedi nimetler içerisindedirler.
23) Onlar değerli kumaşlar ve örtülerle süslenmiş divanlar üzerinde oturarak Rablerine ve kendileri için hazırladığı nimetlere bakarlar.
24) Ey Muhammed! Sen onların yüzlerinde nimetlere kavuşmanın sevincini, mutluluğunu, parlaklığını, aydınlığını ve güzelliğini görürsün.
25) Onlara cennette damgalı, mühürlü, ellerin kirletmediği, sarhoşluk vermeyen, miskle sıvanmış, saf, temiz, beyaz bir şarap sunulur.
26) İnsan onu içtiği zaman ondan misk kokusu yayılır. Bu hoş şarabı ve diğer cennet nimetlerini elde etmek isteyenler koşsun, birbirleriyle hayırlı işlerde yarışsın. Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman edip salih amel işlesin. Allah'a hiçbir şeyi şirk koşmasın.

وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ (٢٧) عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ (٢٨)
إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ (٢٩)
وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ (٣٠) وَإِذَا انقَلَبُوا إِلَى أَهْلِهِمْ
انقَلَبُوا فَكِهِينَ (٣١) وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَؤُلَاءِ لَضَالُّونَ
(٣٢) وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ (٣٣) فَالْيَوْمَ الَّذِينَ
آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ (٣٤) عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ
(٣٥) هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ (٣٦)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ (١) وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ (٢) وَإِذَا
الْأَرْضُ مُدَّتْ (٣) وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ (٤) وَأَذِنَتْ
لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ (٥) يَاأَيُّهَا الْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ
كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ (٦) فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ (٧)
فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا (٨) وَيَنقَلِبُ إِلَى أَهْلِهِ
مَسْرُورًا (٩) وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ (١٠)
فَسَوْفَ يَدْعُو ثُبُورًا (١١) وَيَصْلَى سَعِيرًا (١٢) إِنَّهُ
كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا (١٣)

27) Katkısı Tesnim'dendir,
28) Bir pınar, yakınlaştırılanlar ondan içecekler.
29) Şüphe yok ki o suçlular, iman edenlere gülerlerdi.
30) Yanlarından geçtikleri zaman birbirlerine kaş-göz işareti yaparlardı.
31) Ailelerine döndüklerinde neşeli dönerlerdi.
32) Onları gördüklerinde derlerdi ki: *"Şüphe yok ki bunlar, sapmışlar."*
33) Oysa onların üzerine gözcü olarak gönderilmemişlerdi.
34) Artık bugün de iman edenler, o kâfirlere gülerler.
35) Tahtlar üzerinde bakarlar.
36) O kâfirlere yaptıklarının karşılığı verildi mi? diye.

84- el-İNŞİKAK SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 25 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Gök, yarılıp-parçalandığında,
2) Yaratılışına uygun olarak Rabbine boyun eğdiğinde,
3) Ve yeryüzü alabildiğine düzlendiğinde,
4) İçinde olanları dışarıya atıp boşaldığında,
5) Yaratılışına uygun olarak Rabbine boyun eğdiğinde,
6) Ey insan, gerçekten sen Rabbine doğru bir çaba harcayıp durmaktasın. Sonunda O'na kavuşacaksın.
7) Artık kimin kitabı sağından verilirse,
8) Kolay bir hesap ile sorguya çekilecek,
9) Ve ailesine sevinç içinde dönecektir.
10) Kimin de kitabı ardından verilirse,
11) Hemen helak olmayı dileyecektir.
12) Ve alevli ateşi boylayacaktır.
13) Çünkü o, ailesi arasında sevinçli idi.

27) O saf şaraba Adn Cenneti'nden akan Tesnim adlı yüksek bir pınardan su karıştırılır. Bu çeşme cennet ehlinin en kıymetli ve en saf içeceği olup Selsebil diye de isimlendirilmiştir.
28) Bu pınardan sadece Allah'a yakın kılınmış kullar saf olarak içerler. Diğer cennet ehline ise bunun suyundan karıştırılarak verilir.
29) Doğrusu o müşrikler dünyada iken mü'minlere sırf Allah'a ve ahiret gününe inandıkları için gülüyorlardı, onları alaya alıyorlardı.
30) Mü'minler, müşriklerin yanlarından geçtikleri zaman kaş, göz hareketleri yaparak mü'minlerle eğleniyorlardı, onları küçümsüyorlardı.
31) Müşrikler evlerine ve ailelerine mü'minlerle alay etmekten dolayı büyük bir haz ve zevkle dönerlerdi.
32) Günahkârlar, mü'minleri gördükleri zaman yemin ederek şöyle derlerdi: *"Şu mü'minler gerçekten sapıktırlar. Hidayet ve doğrudan saptılar, babalarının dinini terkettiler, sonradan çıkma bir dine inandılar. Lezzetleri ve şehevi arzuları terkedip Allah'a ibadet ettiler."*
33) Bu kâfirler, mü'minleri gözetlesinler, ne yaptıklarına baksınlar diye vekil olarak gönderilmediler. Kendilerini ilgilendirmeyen şeylerle uğraşmasınlar. Kimin doğru yolda olduğunu yalnızca Allah bilir. Kendi kafalarına göre, delilsiz bir şekilde, ileri geri konuşmasınlar.
34) Mü'minler, dünyada iken kendileriyle alay eden, lüks bir hayat içerisinde yaşayan kâfirleri o gün zincir ve demir halkalara bağlanmış halde sıcak suya götürülürken gördükleri zaman ellerine misk kokulu, mühürlü halis şarabı alarak gülerler.
35) Mü'minler inci ve yakuttan yapılmış divanlar üzerinde oturarak müşriklere yapılan işkenceleri seyrederler. Allah onlara cehennemden çıkmalarını söyleyecektir. Müşrikler cehennemden çıkmak isterlerken aniden kapılar üzerlerine kapatılır. Mü'minler buna çok gülerler.
36) Nasıl, kâfirler yaptıklarının ve suçlarının karşılığını aldılar mı? Sevaplarına (cezalarına) tam olarak nail oldular mı!?

İNŞİKAK SURESİ

1) Kıyamet gününün dehşetinden gök parçalanıp dağıldığı, beyaz bulutlar ile yarıldığı ve melekler gökten bölük bölük indiği zaman...
2) Gök, kendi yaratılışına uygun olarak Rabbinin emrini dinleyip hükmüne boyun eğdiği ve kendisine, işitip itaat etmek, bu korkunç günün dehşetinden dolayı hak olduğu zaman...
3) Dağlarının ve tepelerinin giderilmesiyle yeryüzü fazlasıyla genişleyip, dağsız, çukursuz ve binasız, dümdüz hale geldiği zaman...
4) Yeryüzü içindeki ölüleri, hazineleri ve sırları hamile bir kadının karnındaki çocuğu dışarı attığı gibi atıp içini boşalttığı zaman...
5) Yeryüzü, Rabb'inin emrini dinleyip hükmüne boyun eğdiği ve kendisine, işitip itaat etmek, bu korkunç günün dehşetinden dolayı hak olduğu zaman... Bütün bu olaylar meydana geldiği zaman insan hayal bile edemiyeceği korkunç ve şiddetli durumlarla karşılaşır.
6) Ey insan! Sen dünyada çalışıp çabalamakta, gayret ve meşakkatle hedefine doğru koşmaktasın. Sen adeta ölüme doğru hızla koşan bir kimse gibisin. Sonra Rabb'inle karşılaşacaksın. O, sana yaptıklarının karşılığını zerre kadar eksikliğe uğratmaksızın verecektir.
7) O gün amel defterleri sağ taraflarından verilenler –ki bu mutluluk alametidir-
8) Onların hesapları kolay ve rahat olacaktır, tartışılmayacak ve hesapları incelenmeyecektir. Sadece amelleri kendilerine özel olarak arzedilecek, hatırlatılacak sonra mazeretleri dinlenmeksizin izzet ve ikram içerisinde cennete gireceklerdir.
9) Bu kimseler, sevinç ve mutluluk içerisinde cennetteki yakınları, çocukları ve hurilerden olan eşlerinin yanına gireceklerdir.
10) Amel defterleri arka veya sol taraftan verilenler –ki bu bedbahtlık alametidir-
11) Üzerine gelen bu felaketten dolayı hemen ölümü, hüsranı ve helaki temenni edecektir. Lakin o gün çok geçtir.
12) Kızgın ve alevli cehennem ateşine girecek, onun azap ve ateşine ebedi olarak katlanacaktır.
13) Çünkü o dünyada iken, sonunu düşünmeyen ve ahiretin korkunçluğunu hatırına getirmeyen günahkârların yaptığı gibi şımarık, mütekebbir ve ailesiyle birlikte sevinçli, keyifli, lüks bir hayat yaşıyordu. Onlar ahiretten gafil, boş ve faydasız şeyler içinde yüzüyorlardı.

إِنَّهُ ظَنَّ أَنْ لَنْ يَحُورَ (١٤) بَلَى إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا
(١٥) فَلَا أُقْسِمُ بِالشَّفَقِ (١٦) وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ (١٧)
وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ (١٨) لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ (١٩) فَمَا
لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (٢٠) وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ
(٢١) بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ (٢٢) وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
يُوعُونَ (٢٣) فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (٢٤) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (٢٥)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ (١) وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ (٢) وَشَاهِدٍ
وَمَشْهُودٍ (٣) قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ (٤) النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ
(٥) إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ (٦) وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ
شُهُودٌ (٧) وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ
(٨) الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ (٩) إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا
فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ (١٠) إِنَّ الَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ (١١)

14) Doğrusu o, bir daha dönmeyeceğini düşünmüştü.
15) Hayır; gerçekten Rabbi onu çok iyi görendi.
16) Yoo, şafağa yemin ederim,
17) Ve geceye ve onun topladığı şeylere,
18) Ve aya, dolunay olduğunda;
19) Siz gerçekten tabakadan tabakaya bineceksiniz.
20) O halde onlara ne oluyor ki iman etmiyorlar?!
21) Kendilerine Kur'an okunduğunda secde etmiyorlar.
22) Aksine küfürlerinde ısrar edenler yalanlıyorlar.
23) Oysa Allah, içlerinde gizlediklerini en iyi bilir.
24) Artık sen onlara çok acıklı bir azabı duyur!
25) Ancak iman edip salih amel işleyenler müstesna; onlar için kesintisi olmayan bir mükâfat vardır.

85- el-BURUC SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 22 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun burçları olan göğe,
2) Ve vaadedilen güne,
3) Şahidlik edene ve şahidlik edilene,
4) Kahrolsun Uhdud ashabı!
5) Tutuşturulmuş o ateşin,
6) Hani etrafında oturmuşlardı.
7) Ve mü'minlere yaptıklarını seyrediyorlardı.
8) Yalnızca Azîz ve Hamîd Allah'a iman ettiklerinden dolayı intikam alıyorlardı onlardan.
9) O ki, göklerin ve yerin mülkü yalnız kendisine aittir. Şüphesiz Allah, herşeyi en iyi görendir.
10) Gerçek şu ki, mü'min erkeklerle mü'min kadınlara işkence edip sonra tövbe etmeyenlere cehennem azabı vardır ve yakıcı azap onlaradır.
11) Şüphesiz iman edip salih amel işleyenler için altlarından nehirler akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.

14) Doğrusu o, öldükten sonra diriltilip hesaba çekilmek için Rabb'ine döneceğini hiç tahmin etmediği için şirk, küfür ve günah işlemişti.
15) Hayır! Durum onun zannettiği gibi değildir. Elbette Rabbi olan Allah'a dönecek ve dünyada iken yaptıklarının karşılığını zerre kadar zulme uğratılmaksızın görecektir. Şüphesiz ki Allah onu ve yaptıklarını görmekte, ilahi adalet gereği onu cezalandıracaktır.
16) Güneşin batışından sonra ufukta görülen ve şafak adı verilen kızıllığa, gece ve gündüze sizin için kuvvetli bir şekilde yemin ederim.
17) Geceye ve onun kuşattığı, biraraya getirdiği, sarmaladığı, sevkettiği, karanlığıyla örttüğü yıldız, hayvan vb. şeylere yemin ederim.
18) Ondördüncü gün bedir haline geldiği, aydınlık ve nuru tamamlandığı, böylece parlak ve aydınlık bir dolunay haline geldiği ve aydınlığı dünyayı kapladığı zaman aya yemin ederim ki:
19) Ey insanoğlu! Kıyamet gününde mutlaka zor, çetin ve dehşetli durumlarla karşı karşıya kalacaksınız. Bu, şiddet üstüne şidet, dehşet üstüne dehşettir. Ölümle başlayıp kabre, mahşer yerinde toplanmaya, hesaba çekilmeye nihayet cennete veya cehenneme gireceksiniz.
20) Onlar niçin Allah'a inanmıyorlar ve gerçekleşeceğine dair apaçık deliller mevcut olduğu halde öldükten sonra dirilişi kabul etmiyorlar?
21) Beyan ve icazı konusunda onunla yarışmaktan aciz olduklarını bildikleri halde ayetleri işittikleri zaman niçin Allah'a secde etmiyorlar?
22) Aksine o küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenlerin tabiatı inkâr, inat, hakka karşı gelmek, direnmek ve yalancılıktır. Kureyş kâfirleri, Rasulullah kendilerine Kur'an'ı okuduğu zaman onu alaya alırlar, mü'minlerin tepesinde istihza maksadıyla alkış tutarlar, ıslık çalarlardı.
23) Allah onların Rasulullah'a ve mü'minlere karşı kalplerinde gizledikleri ve biriktirdikleri düşmanlığı en iyi bilendir.
24) Ey Muhammed! Artık sen inkâr ve isyanlarından dolayı onlara elem ve acı verici ebedi bir azabı müjdele, haber ver, duyur!
25) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler için Rableri katında kesintisiz ve sürekli nimetler vardır.

BURUC SURESİ

1) Güneş, ay ve yıldızların turları sırasında uğradıkları dönencelerin ve burçların sahibi eşsiz gökyüzüne andolsun!
2) Geleceği vaad edilen Allah'ın adaletli yargılaması sonucu mü'minleri nimet yurduna, kâfirleri ise azab yurduna yerleştirmekle noktalanacak olan Kıyamet gününe andolsun!
3) Mahşer yerinde hesaba çekilmek üzere toplanmış olan insanlara ve ümmetlerine yalnızca Allah'a ibadet etmeyi anlattıklarına dair şahitlik edecek olan nebi ve rasullere andolsun! (Şahit gerçeklere tanıklık edenlerdir; meşhud ise izlenen gerçeklerdir.)
4) Bütün bunlara andolsun ki hendek sahiplerine lanet edildiği ve helak edildiği gibi iman etmezlerse Mekke kâfirleri de helak olacaktır.
5) İçerisine atılan yakıtlarla alev alev yanan o şiddetli ateşin,
6) Hani onlar o vakit ateşin etrafında, yüksek bir yerde oturmuşlar, ateşin içinde mü'minleri yakarak intikam ateşlerini söndürüyorlardı.
7) Mü'min erkeklerin, kadınların, yaşlıların ve çocukların ateşte yakılmasını sadistçe bir zevkle seyrediyorlardı.
8) Herşeyi yenen, hiçbir şeye yenilmeyen, kendisine her halukârda hamd eden kullarına gereken mükâfaatı veren Allah'a sırf iman ettikleri, O'na hiçbir şeyi şirk koşmadıkları, tüm tağutları reddettikleri için müşrikler, mü'minlerden intikam alıyorlardı.
9) Yedi kat göklerin, yedi kat yerlerin ve içerisindekilerin yaratıcısı, sahibi, efendisi, yöneticisi olan Allah her şeyi gören, her şeyden haberdar bulunan ve ahiret günü herkese yaptıklarının karşılığını zerre miktarı haksızlığa uğratmaksızın verecek olandır.
10) İnanan erkek ve kadınlara dinlerinden dönmeleri için eziyet eden, işkence yapan sonra da yaptıklarından pişman olmayan ve tevbe etmeyenlere, içinde ebediyyen kalacakları can yakıcı bir cehennem ateşi vardır.
11) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler ve şehidler için de odalarının ve ağaçlarının altından sudan, sütten, şaraptan ve baldan nehirler akan cennetler vardır. İşte bundan büyük mutluluk ve bunun ötesinde bir kurtuluş yoktur.

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ (١٢) إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ (١٣)
وَهُـــوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ (١٤) ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ (١٥)
فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ (١٦) هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ (١٧)
فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ (١٨) بَلْ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ
(١٩) وَاللَّـــهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ (٢٠) بَلْ هُوَ قُرْآنٌ
مَجِيدٌ (٢١) فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ (٢٢)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ (١) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ (٢)
النَّجْمُ الثَّاقِبُ (٣) إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ (٤)
فَلْيَنظُرْ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ (٥) خُلِقَ مِنْ مَاءٍ دَافِقٍ (٦)
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ (٧) إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ
لَقَادِرٌ (٨) يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ (٩) فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا
نَاصِرٍ (١٠) وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ (١١) وَالْأَرْضِ ذَاتِ
الصَّدْعِ (١٢) إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ (١٣) وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ (١٤)
إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا (١٥) وَأَكِيدُ كَيْدًا (١٦) فَمَهِّلْ
الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا (١٧)

12) Doğrusu, Rabbinin yakalaması pek şiddetlidir.
13) Çünkü ilkin var eden de yineleyecek olan da O'dur.
14) O, Ğafûr'dur, Vedûd'dur.
15) Arş'ın sahibidir, Mecîd'dir.
16) Her dilediğini gerçekleştirendir.
17) Orduların haberi geldi mi sana?
18) Firavun'un ve Semud'un.
19) Hayır, küfürde ısrar edenler bir yalanlama içindeler.
20) Oysa Allah onları arkalarından kuşatmıştır.
21) Hayır; o, çok şerefli bir Kur'an'dır.
22) Levh-i Mahfuz'dadır.

86- el-TARIK SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 17 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun göğe ve Tarık'a,
2) Tarık'ın ne olduğunu bilir misin?
3) Delip geçen yıldızdır.
4) Üzerinde gözetleyici-koruyucu bulunmayan hiç kimse yoktur.
5) O halde insan neden yaratıldığına bir baksın?!
6) Fışkırıp atılan bir sudan yaratıldı.
7) Bel ile göğüs kemiği arasından çıkar.
8) Şüphesiz O, onu döndürmeye elbette kadirdir.
9) O gün sırlar açığa çıkartılır.
10) Artık ne gücü vardır onun, ne de yardımcısı.
11) Andolsun, dönüşlü göğe.
12) Ve yarılan yere ki;
13) Şüphesiz o, kesinlikle ayırdedici bir sözdür.
14) O, bir şaka değildir.
15) Doğrusu onlar bir plan düzenleyip kuruyorlar.
16) Ben de bir plan düzenleyip hazırlıyorum.
17) Kâfirlere mühlet ver, onlara biraz süre tanı.

12) Ey Muhammed! Rabb'inin intikamı ve azgın zorbaları yakalayıp gazap ve darbesiyle cezalandırması son derece sert ve şiddetlidir.
13) Allah, varlıkları yoktan var eden, öldüren, kıyamet gününde, yaptıklarının karşılığını vermek için onları tekrar diriltendir. Ateş, kâfirleri kömür oluncaya kadar yer, bitirir. Sonra Allah tekrar işkence etmek için derilerini yenileyerek onları yeni bir yaratılışla yaratır.
14) Allah mü'minlerin günahlarını örten, dostlarına iyilik ve lütufta bulunan ve onları çok fazla sevip ikramda bulunandır.
15) Allah, gökleri ve yeri kuşatan büyük Arş'ın yaratıcısı ve sahibidir. Yüksek ve yüce, şeref ve kerem sahibidir, istediğini yapandır. Allah'ın Kürsi'si gökleri ve yeri içine alır. Arş'a nisbetle Kürsi, genişliğini Allah'tan başka kimsenin bilemediği bir çöldeki halka gibidir.
16) Dilediğini yapar, istediği şekilde hükmeder. O'nun hükmünden sonra hüküm verecek ve O'nun hükmünü reddedecek kimse yoktur.
17) Ey Muhammed! Allah'a ve rasullerine zarar vermek amacıyla toplanmış olan o kâfir topluluğu hakkında sana bilgi ulaştı mı? Kavmine bunları anlat ve kendilerinden önceki kâfirlerin ve günahkârların başına gelenin bir benzerinin onların da başına geleceği uyarısında bulun.
18) Onlar zorba Firavun ve askerleriyle, güçlü ve günahkâr Semud halkıdır. Allah onların hepsini şirk ve isyanları yüzünden helak etti.
19) Kureyş kâfirleri bunların başlarına gelenlerden ibret almadıkları gibi inkâr ve yalanlamalarını daha da artırdılar.
20) Allah onları arkalarından çepeçevre kuşatmıştır. Onlara ve onlar gibi olanlara azabı şiddetlidir. O'nun herşeye gücü yeter.
21) Müşriklerin iftiralarının aksine bu Kur'an, yüce bir kitaptır. Üslup, belağat ve beyan bakımından eşi ve benzeri yoktur.
22) O, Allah katında Levh-i Mahfuz'dadır. Üzerinde en ufak bir değişiklik yapmaya, çarptırılmaya karşı ebediyyen korunmuştur.

TARIK SURESİ

1) Gökyüzüne ve gündüz gizlenip gece görünen aydınlatıcı parlak yıldıza, sıkıntıdaki insanı rahatlatmak amacıyla gelen ilhama andolsun!
2) Bu aydınlatıcı parlak yılıdızın ve ilhamın ne olduğunu sen nereden bilirsin? Bunu ancak Allah bilir.
3) O, aydınlığı ve nuru ile karanlığı delen, şeytanları yakan aydınlatıcı bir yıldızdır. Onun ışığı yeryüzüne çok uzak mesafelerden gelir.
4) Her insanı Allah'ın izniyle belalardan koruyan melekler bulunduğu gibi yaptıkları hayır şer tüm amelleri yazan melekler de vardır.
5) İnsan kendi yaratılışının ve yetişmesinin aslını düşünsün ve Allah'ın kendisini hangi şeyden yarattığına ibret gözüyle bir baksın.
6) Şu basit, değersiz, sümüğe benzer sudan ve kuvvetle fışkırıp dökülen bir meniden yaratılmıştır.
7) O meni, erkeğin sulbünden yani sırt ve omurga kemiği ve kadının da omurgası ile üst göğüs kemiği bölgesinden çıkar.
8) İnsanı fışkıran bir sudan yaratan Rabbi, onu bunaklık haline, çocukluğa, meniye, erkeğin sulbüne, öldükten sonra diriltmeye de kadirdir.
9) İnsanı kıyamet günü, yani kalplerin imtihan edildiği ve denendiği, ondaki inanç ve niyetlerin anlaşıldığı, bunların iyisinin ve kötüsünün birbirinden ayrıldığı ve herkesin gerçek durumunun ortaya çıktığı gün tekrar hayata döndüreceğiz.
10) Hiç kimsenin azabı kendisinden savmaya gücü yetmeyecektir, kendisini bu beladan koruyacak bir yardımcı da bulamayacaktır.
11) Denizlerin buharlaşması sonucu yoğun bulutlar halinde gökyüzüne yükselen suların, bulutlar tarafından bir müddet taşındıktan sonra tatlı, bol su olarak yeryüzüne geri dönen yağmurun sahibi gökyüzüne ve gökte tekrar tekrar doğup batan güneş, ay ve yıldızlara andolsun!
12) Çatlayıp yarılan ve içerisinden ekin, bitki, meyve ve ağaçlar çıkan yeryüzüne andolsun!
13) Şüphesiz bu Kur'an, Allah'ın mucize kelamıdır. Hakkı batıldan, hidayeti dalaletten ayırandır.
14) İçinde boşuna söylenmiş, batıl ve abes şeyler yoktur. Tamamı son derece ciddidir. Kur'an uslup, belağat ve beyan bakımından eşsizdir.
15) Müşrikler, Kur'an ve Rasulullah hakkında kafa karıştırıcı sözler söyleyerek Allah'ın nurunu söndürmek için tuzak kuruyorlar.
16) Ben de önce mühlet vermek, sonra da güç ve kudretime layık bir şekilde cezalandırmak suretiyle onların tuzaklarına karşılık vereceğim.
17) Onun için kâfirlere mühlet ver, onlara az bir zaman tanı. Helaklarının geciktiğini zannetme. Onlara yakında ne yapacağımı göreceksin.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى (١) الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى (٢) وَالَّذِي
قَدَّرَ فَهَدَى (٣) وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى (٤) فَجَعَلَهُ غُثَاءً
أَحْوَى (٥) سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَى (٦) إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ
الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى (٧) وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى (٨) فَذَكِّرْ إِنْ
نَفَعَتْ الذِّكْرَى (٩) سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشَى (١٠) وَيَتَجَنَّبُهَا
الْأَشْقَى (١١) الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى (١٢) ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَا (١٣) قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى (١٤) وَذَكَرَ اسْمَ
رَبِّهِ فَصَلَّى (١٥) بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (١٦) وَالْآخِرَةُ
خَيْرٌ وَأَبْقَى (١٧) إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى (١٨)
صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى (١٩)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ (١) وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ (٢)
عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ (٣) تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً (٤) تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ
(٥) لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ (٦) لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي
مِنْ جُوعٍ (٧) وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ (٨) لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ (٩)
فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ (١٠) لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً (١١)

87- el-A’LA SURESİ

(Mekke’de inmiştir. 19 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla...
1) Yüce Rabbinin ismini tesbih et.
2) O ki yaratıp düzenledi,
3) Takdir edip yol gösterdi.
4) Otlağı yeşertti.
5) Ardından onu kupkuru ve simsiyah yaptı.
6) Sana okutacağız, ve sen unutmayacaksın.
7) Allah’ın dilediği müstesna. Şüphesiz O açığı da bilir, gizliyi de.
8) Biz seni en kolaya iletip başarılı kılacağız.
9) O halde– eğer öğüt fayda verirse- sen de öğüt ver.
10) Titreyerek korkan kimse öğüt alır.
11) Bedbaht olan kimse ondan kaçınır.
12) O ki en büyük ateşi boylayacaktır.
13) Sonra orada hem ölmeyecek hem de yaşamayacaktır.
14) Doğrusu, arınan kurtulmuştur.
15) Ve Rabbinin ismini zikredip namaz kılan.
16) Oysa siz dünya hayatını üstün tutuyorsunuz.
17) Ahiret ise daha hayırlı ve daha süreklidir.
18) Şüphesiz bu, önceki sahifelerde de vardır.
19) İbrahim ile Musa’nın sahifelerinde.

88- el-ĞAŞİYE SURESİ

(Mekke’de inmiştir. 26 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla...
1) Her şeyi kuşatacak olayın haberi sana geldi mi?
2) O gün öyle yüzler vardır ki, korkuludur.
3) Çalışmış, boşuna yorulmuştur.
4) Kızgın bir ateşi boylayacaktır.
5) Son derece sıcak bir çeşmeden içirilirler.
6) Onlar için dikenli bir bitkiden başka bir yiyecek yoktur.
7) Ne doyurup-semirtir, ne de açlıktan korur.
8) O gün öyle yüzler de vardır ki nimetten dolayı pırıl pırıldır.
9) Harcadıkları çabadan dolayı hoşnutturlar.
10) Yüksek bir cennettedirler.
11) Orada boş söz işitmezler.

1) Kendisinden başka yüce ve büyük olmayan Rabb’ini her türlü noksan sıfatlardan ve yaratıklara benzemekten uzak tutarak tesbih et!
2) Allah tüm mahlukatı yarattı ve onları düzene koydu. Kâinatta tam bir ahenk ve uyum vardır. Her şey planlanmıştır. Başıboş değildir.
3) Allah mahlukatın görevini takdir etmiş ve onları yönlendirmiştir. İnsana da bunlardan faydalanma yolunu göstermiştir. Hayvanlar içgüdüleriyle, insanlar da eğilimleriyle hayatlarını devam ettirirler. Bu duyguları onlara Allah vermiştir. Hayatın anlamı da budur.
4) Allah gökten yağmur indirerek hayvanların otladığı yeşil meraları, ekinleri ve tüm bitkileri bitirdi.
5) Yağmurların kesilmesinden sonra bunları siyah ve çürümüş hale getirdi. Daha sonra yağmur göndererek ölü olan toprağı tekrar diriltti. İşte ilk yaratılış ve öldükten sonra tekrar diriltilme de buna benzer. Bunu nasıl inkar edersiniz? Aralarında ne fark vardır?
6) Ey Muhammed! Bu Kur’an’ı sana Cibril vasıtasıyla okutacağız. Sen onu kalbinde muhafaza edecek, ezberleyecek ve unutmayacaksın.
7) Allah’ın dilemesi sonucu unutturduğu, neshetmek istediği hariç. Allah gizli açık herşeyi bilir. Hiçbir şey O’na gizli kalmaz.
8) Ey Muhammed! Seni son derece kolay ve müsamahakâr olan bu İslam şeriatını uygulamaya muvaffak kılacağız.
9) Faydalı olacağına inandığın, bildikleriyle amel eden, ihlaslı kimselere bu Kur’an ile öğüt ver. Ayrıca tüm insanlara da öğüt vermeye çalış.
10) Allah’ın azabından titreyerek korkan kimseler, düşünüp Kur’an’dan ders alır. Allah’ın istediği şekilde iman edip salih amel işler.
11) Sapık ve bedbaht olan kâfirler ve günahkârlar, nefislerine ağır geldiği için bu öğüdü reddeder, ondan uzak durur ve istifade etmezler.
12) Bu kimseler ahirette alevi korkunç ve sıcaklığı şiddetli olan dünya ateşinin yetmiş katı büyüklüğündeki cehennem ateşine girerler.
13) O bedbaht kâfir, orada ne ölüp rahata kavuşur, ne de iyi bir hayat yaşar. Aksine, azap ve çile içerisinde sürekli kalacaktır.
14) İman etmek suretiyle kendisini şirkten temizleyen ve Allah rızası için salih amel işleyenler, cennet ve saadetle kurtuluşa ermişlerdir.
15) Rabb’inin büyüklüğünü anan, hayatını Allah’ın istediği şekilde düzenleyen ve namazı dosdoğru kılan kimse kurtuluşa ermiştir.
16) Fakat ey gafiller, siz geçici dünya hayatını devamlı olan ahiret hayatına tercih ediyor, dünya için çalışıyor ahireti unutuyorsunuz.
17) Oysaki ahiret hayatı dünya hayatından daha hayırlı ve ebedidir. Akıllı olan ahirete yönelir, dünyadan da nasibini alır.
18) Şüphesiz bu surede anlatılan bu öğütler, daha önce inen semavi kitap ve sahifelerde de mevcuttur.
19) İbrahim ve Musa’nın sahifelerinde de bu öğütler mevcuttur. İslam evrensel bir dindir. Tüm nebi ve rasuller bu dinle gelmişlerdir.

ĞAŞİYE SURESİ

1) Şiddetli halleri ve korkularıyla herşeyi sarsacak ve kuşatacak olan kıyametin ve kâfirleri kuşatacak cehennemin haberi sana geldi mi?
2) O gün bedbaht, kâfir ve sapıkların yüzleri, gördükleri korku ve dehşetten zelil, hor ve hakir durumdadır.
3) Onlar dünyada boşuna çalışmış, yorulmuştur, zor işler altında bitkin düşmüştür. Cehennemde de zor işlerde çalışıp yorulacaklardır.
4) Onlar sıcağı kızgın, şiddetli ve alevli ateşe girerler ve orada kavrulurlar. Azabı devamlı hissetsinler diye derileri yenilenir.
5) Onlara, son derece sıcak bir pınardan kaynar su içirilir. Bu su onların bağırsaklarını parça parça eder.
6) Onlar için kötü, adi, acı, boğazı tırmalayıcı, öldürücü, pis kokulu dari’ adlı bir dikenden ve kanlı irinden başka bir şey yoktur.
7) O yiyecek cehennem ehlinin vücudunu beslemez ve onu yiyenden açlığı gidermez.
8) Kıyamet günü mü’minlerin yüzleri, Allah’ın lütfu ve rahmeti sonucu nail olacakları nimetlerden dolayı parlak, güzel ve aydınlıktır.
9) Bu çehreler, dünyada işledikleri amel ve Allah’a itaatlerinden dolayı hoşnutluk ve huzur içindedirler.
10) Bu simalar, cennetlerde yeri ve kıymeti yüksek olan bağlarda ve bahçelerdedir. Odalarında güven içindedirler.
11) Onlar cennette sövgü, küfür, yalan, iftira gibi çirkin veya gevezelik, dedikodu gibi boş herhangi bir söz işitmezler. Cennet, barış ve güvenlik yurdudur. Cennet ehli sadece hikmetli söz söylerler ve Allah’ın kendilerine verdiği kesintisiz nimetler için hamdederler.

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ (١٢) فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ (١٣) وَأَكْوَابٌ
مَوْضُوعَةٌ (١٤) وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ (١٥) وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ
(١٦) أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ (١٧) وَإِلَى
السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ (١٨) وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ
(١٩) وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ (٢٠) فَذَكِّرْ إِنَّمَا
أَنْتَ مُذَكِّرٌ (٢١) لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُسَيْطِرٍ (٢٢) إِلَّا مَنْ
تَوَلَّى وَكَفَرَ (٢٣) فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ (٢٤) إِنَّ
إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ (٢٥) ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ (٢٦)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْفَجْرِ (١) وَلَيَالٍ عَشْرٍ (٢) وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ (٣) وَاللَّيْلِ
إِذَا يَسْرِ (٤) هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِذِي حِجْرٍ (٥) أَلَمْ تَرَى
كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ (٦) إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ (٧) الَّتِي لَمْ
يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ (٨) وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ
بِالْوَادِي (٩) وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ (١٠) الَّذِينَ طَغَوْا فِي
الْبِلَادِ (١١) فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ (١٢) فَصَبَّ عَلَيْهِمْ
رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ (١٣) إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ (١٤)

12) Orada akan bir pınar vardır.
13) Orada yüksek tahtlar vardır.
14) Konulmuş sürahiler,
15) Dizilmiş yastıklar,
16) Ve yayılmış, kıymetli yaygılar.
17) Bakmıyorlar mı o deveye, nasıl yaratıldı?
18) Ve göğe; nasıl yükseltildi?
19) Ve dağlara; nasıl oturtulup-kuruldu?
20) Ve yere; nasıl yayılıp-döşendi?
21) Artık sen öğüt ver! Sen ancak bir öğüt vericisin.
22) Üzerlerine musallat olan bir zorba değilsin.
23) Ancak kim yüz çevirir ve inkâr ederse;
24) Allah onu en büyük azab ile azablandırır.
25) Şüphesiz dönüşleri yalnız bizedir.
26) Sonra onları hesaba çekmek de elbette bize aittir.

89- FECR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 30 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun fecre,
2) Ve on geceye,
3) Hem çifte, hem de teke,
4) Ve yürüyüp gittiği zaman geceye ki;
5) Bunlarda akıl sahibi kimse için bir yemin var, değil mi?
6) Rabbinin Âd'a ne yaptığını görmedin mi?
7) Yüksek sütunlar sahibi İrem'e?
8) Ki şehirler içinde bir benzeri yaratılmış değildi.
9) Ve vadide kayaları oyup-biçen Semud'a?
10) Ve kazıklar sahibi Firavun'a?
11) Ki onlar, şehirlerde azgınlaşmışlardı.
12) Oralarda fesadı artırmışlardı.
13) Bundan dolayı Rabbin onların üzerine azab kamçısı yağdırdı.
14) Çünkü Rabbin gözetleme mevkiindedir.

12) Orada hiç kesilmeyen selsebil suyu akıtan, sütten beyaz, baldan tatlı pınarlar vardır. Ondan içen kimse ebediyyen susuzluk hissetmez.
13) Orada zümrüt ve yakutla süslü, yüksek tahtlar ve kanepeler vardır. Üzerlerinde eşlerini bekleyen iri gözlü huriler vardır.
14) Orada pınarların kenarlarına konulmuş, cennetliklerin içmeleri için hazırlanmış, altın ve gümüşten kadehler, kâseler vardır.
15) İstirahat etmek üzere yaslandıkları zaman yanyana dizilmiş yastıklar vardır.
16) Cennetin her tarafına serilmiş ince püsküllü halılar vardır. Bu nimetlerin hiçbiri dünya nimetlerine benzemez, kıyası mümkün değildir.
17) Öldükten sonra dirilmeyi inkâr eden bu kâfirler Allah'ın çarpıcı yaratma gücüne ibret gözüyle bakmazlar mı? O, deveyi günlerce açlığa ve susuzluğa dayanıklı, gözlerini tozdan ve kumdan, ayaklarını kuma batmaktan koruyacak ve en ağır yükleri taşıyacak bir şekilde yaratmıştır.
18) Eşsiz ve sağlam yaratılan gökyüzüne bakmıyorlar mı? Allah onu nasıl yüksek bir şekilde, direksiz ve sütunsuz olarak bina etti.
19) Yüksek dağlara bakmıyorlar mı? Allah onları nasıl dikmiş, yeryüzünün işaret noktaları, kazıkları ve su depoları haline getirmiştir.
20) Üzerinde yaşadıkları yeryüzüne bakmıyorlar mı? Nasıl yayılıp döşenmiş, güven içerisinde yiyip içebilecekleri hale gelmiştir.
21) Ey Muhammed! O kâfirlere Kur'an ile öğüt ver, onları korkut! Öğüt almamaları seni üzmesin. Sen ancak hidayet yolunu gösterirsin. Tebliğ ve irşad edersin. Hidayete iletmek bize aittir. Biz ise hakedeni hidayete ulaştırırız. Sen onların şirk ve küfürlerinden sorumlu değilsin.
22) Sen onlara hakim ve onlara egemen birisi değilsin ki onları imana zorlayasın. Sana düşen sadece tebliğdir. Kalpler Allah'ın elindedir.
23) Fakat kim öğüt ve nasihattan yüz çevirir, yüce ve güçlü olan Allah'ı inkâr eder, kendisine nasihat ve irşad fayda vermezse,
24) Allah onu en büyük azapla, dünya ateşinin yetmiş misli olan cehennem ateşiyle ebedi olarak yakmak suretiyle cezalandıracaktır.
25) Onlar öldükten sonra dünyada iken yaptıklarının hesabını vermek için bize ilk yarattığımız gibi döneceklerdir. Bizden başkasına değil.
26) Sonra onları hesaba çekip cezalandırma işi de sadece bize aittir. Büyük küçük herşeyden hesaba çekeceğiz. O zaman nereye kaçacaklar?

FECR SURESİ

1) Gecenin karanlığından sabah ışıklarının sökerek karanlığı kovduğu, Arşın ve göğün meleklerinin şahit olduğu fecir vaktine andolsun!
2) Mü'minlerin hac menasikini yerine getirmek için Rablerine yöneldikleri Zilhicce ayının ilk on gecesine, içinde Kadir gecesinin de bulunduğu Ramazan'ın son on gecesine ve Muharrem ayının ilk on gecesine andolsun!
3) Erkek-dişi, canlı-cansız tüm yaratıklara ve onları hiçbir örneğe ihtiyaç duymaksızın tek başına yaratan Allah'a andolsun!
4) Kainatın hayret verici hareketi ile düzenli bir şekilde devam eden, karanlığı ile eşyayı örten geceye andolsun!
5) Şüphesiz bu zikredilen şeyler, akıl ve gönül sahipleri nazarında büyük bir yemindir. Allah'ın varlığını ve birliğini ispat eder.
6) Haksız yere büyüklenen ve: *"Bizden daha kuvvetli kim var?"* diyen Âd kavmini, Rabb'in nasıl perişan etti, hiç duydun mu?!
7) Onlar İrem ehli ilk Âd kavmi olup, devamlı kalacaklarını umarak sütunlar üzerine inşa ettikleri yüksek ve görkemli binalara sahiplerdi.
8) Allah güç ve kuvvet bakımından onlar gibisini yaratmamıştır. Bu sebeple onlar, gurur ve kibire kapılıp insanlara zulmediyorlardı.
9) Dağlardaki kayaları parçalayan, Hicr'de, Vadi'l Kura'da kayaları oyarak evler yapan Semud kavminin başına gelenleri biliyor musun?
10) Aynı şekilde güçlü ve zorba bir orduya, sağlam yapılı binalara sahip olup insanlara zulmeden Firavun'un neye uğradığını bilir misin?
11) Ad ve Semud kavmi ile Firavun ve ordusu bulundukları beldelerde taşkınlık yapmışlar, zulüm ve haksızlıkta haddi aşmışlardı.
12) Rasulü ve getirdiklerini inkâr etmek, zulüm, cinayet, günah ve diğer kötülükleri çokça işlemek suretiyle yeryüzünde fesat çıkardılar.
13) Bu yüzden Rabbin onların başına şiddetli ve türlü türlü azap indirdi. Allah Âd kavmini uğultulu, kasıp kavuran bir rüzgar ile, Semud kavmini de sarsıcı bir sesle, Firavun ve ordusunu ise suda boğmakla helak etti.
14) Rabbin bu azgın, zalim ve bozguncuları gözetlemekte, davranışlarını takip etmektedir. Onları er-geç mutlaka cezalandıracaktır.

فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي
أَكْرَمَنِي (١٥) وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ
رَبِّي أَهَانَنِي (١٦) كَلَّا بَل لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ (١٧) وَلَا
تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (١٨) وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ
أَكْلًا لَمًّا (١٩) وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا (٢٠) كَلَّا إِذَا
دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا (٢١) وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا
صَفًّا (٢٢) وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ
وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى (٢٣) يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي
(٢٤) فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ (٢٥) وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ
أَحَدٌ (٢٦) يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ (٢٧) ارْجِعِي إِلَى
رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً (٢٨) فَادْخُلِي فِي عِبَادِي (٢٩)
وَادْخُلِي جَنَّتِي (٣٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ (١) وَأَنتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ (٢) وَوَالِدٍ
وَمَا وَلَدَ (٣) لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي كَبَدٍ (٤) أَيَحْسَبُ
أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ (٥) يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا (٦)
أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُ أَحَدٌ (٧)

15) Fakat insan; ne zaman Rabbi kendisini sınayıp ona ikramda bulunup nimetler verse: *"Rabbim bana ikram etti."* der.
16) Ama ne zaman onu deneyerek rızkını kıssa, hemen: *"Rabbim bana ihanet etti."* der.
17) Hayır, hayır; aksine, siz yetime ikram etmiyorsunuz.
18) Yoksula yedirmek için de birbirinizi teşvik etmiyorsunuz.
19) Mirası da, sürekli yiyorsunuz.
20) Malı bir yığma tutkusuyla çok seviyorsunuz.
21) Hayır, hayır; yeryüzü parça parça yıkılıp darmadağın olduğu zaman.
22) Rabbin gelip melekler saf saf dizildiği zaman.
23) O gün, cehennem de getirilecek, insan o gün hatırlayacak, fakat hatırlamanın ona ne faydası var?
24) *"Ah ne olurdu hayatım için hazırlasaydım."* der.
25) Artık o gün kimse O'nun azabı gibi azab edemez.
26) O'nun vuracağı bağı hiç kimse vuramaz.
27) Ey huzura ermiş olan nefis!
28) Razı olmuş ve rızaya ermiş olarak dön Rabbine!
29) Haydi katıl kullarıma!
30) Ve gir cennetime!

90- el-BELED SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 20 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Hayır, bu şehre yemin ederim,
2) Ki sen bu şehirde oturmaktasın.
3) Babaya ve doğana da,
4) Andolsun, biz insanı bir zorluk içinde yarattık.
5) O, hiç kimsenin kendisine asla güç yetiremiyeceğini mi sanıyor?
6) O: *"Yığınla mal tüketip-yokettim."* der.
7) Kendisini hiç kimsenin görmediğini mi sanıyor?

15) Hesap gününden gafil insan sadece dünyaya önem verir. Rabbi ona mal mülk, evlat, ilim vererek şükür mü edecek yoksa nankörlük mü edecek diye imtihan edip denediği zaman gurura kapılıp: *"Rabbim bana hak ettiğim şeyleri vermek suretiyle ihsanda bulundu."* der.
16) Ama Rabbi onu fakir düşürmek ve rızkını daraltmak suretiyle imtihan edip denediğinde bunun hikmetinden gafil kalarak sabırsızlık gösterip isyan ederek: *"Rızkımı daraltmak suretiyle Rabbim beni zillete düşürdü, beni alçalttı, beni horladı, beni çaresiz bıraktı."* der.
17) Bu gafiller bu tür sözlerden vazgeçsinler. Çünkü bir insana ikramda bulunmak onu zengin etmekle olmaz. Bir insanı zelil etmek de onu fakirleştirmekle olmaz. Rızık, ancak ilahi iradeye uygun olarak verilir. Kâfire, ahmak ve cahile mal verilmesi onun iyi olduğuna delalet etmez. Allah sevdiği kimseleri hidayete erdirir. İmanları artsın diye onları çeşitli şekillerde imtihan eder. Allah size pek çok mal ile ikramda bulunduğu halde siz yetime ikramda bulunmuyorsunuz. Nimetlere karşılık şükür değil, nankörlük ediyorsunuz.
18) Allah'ın nimetlerine şükür olmak üzere ihtiyaç sahibi kimseleri yedirip içirmeye teşvik etmiyorsunuz, cimrilik ediyorsunuz.
19) Helâl haram, temiz pis demeden mirası bol bol yiyorsunuz. Kadınların ve çocukların paylarını tam olarak vermiyorsunuz.
20) Malı helâl haram demeden her yolla elde etmeyi büyük bir hırs ve açgözlülükle birlikte aşırı seviyorsunuz.
21) Ey gafiller! Zulüm, haddi aşma ve fesattan vazgeçin! İsrafil'in birinci defa Sur'a üfürmesiyle yeryüzü şiddetli bir şekilde peş peşe sarsıldığı, herşeyi yıktığı, yeryüzünün dümdüz hale geldiği, İsrafil'in ikinci defa Sur'a üfürmesiyle insanların kabirlerinden diriltilip mahşer meydanında toplandığı, mahşer sıkıntısından kurtulmak için Rasulullah'tan şefaat isteğinde bulunuldukları zaman...
22) Kulları hesaba çekmek için Allah'ın buluttan gölgeler içerisinde mahiyetini bilemediğimiz bir şekilde geldiği, meleklerin de arkada saf saf durarak mahşer meydanındaki insanları çepeçevre kuşattığı, sahifelerin açıldığı, terazilerin kurulduğu zaman...
23) İnkârcılar görsün diye cehennemin yetmiş bin adet zincirle her bir zincir de yetmiş bin melek tarafından çekilerek getirildiği zaman... O gün kâfir, dünyada iken yaptıklarına pişman olur. Tekrar dünyaya dönüp amelini düzeltmek ister. Artık vakti geçtiği halde gerçeği anlamasının ona ne faydası var? Ceza yurdunda hiç kimseye hiçbir fırsat geri gelmez. O sadece bir hasret ve bir hüzünden ibarettir.
24) O zaman hasret ve pişmanlıkla şöyle der: *"Keşke ahiret hayatım için dünyadayken faydalı şeyleri önceden yapıp gönderseydim."*
25) O gün Allah'ın, kendisini inkâr edene ve asi olana yaptığı azaptan daha çetin azap edici yoktur. Yetki ve idare tamamen Allah'a aittir.
26) Hiç kimse, Allah'ın kâfiri ve faciri bağlaması gibi zincir ve halkalarla bağlayamaz. Ahiret azabı her türlü tasavvur ve hayalin üstündedir.
27) Ey Allah'ın vadiyle huzura kavuşmuş ve O'na kavuşacağına inanmış dünyada iken her türlü şirk ve küfürden uzaklaşmış tertemiz nefis!
28) Dünyada Allah rızası için ve Allah'ın istediği şekilde yaptığın amellerle Allah'ın rızasını elde ederek varlığınla O'nun Cennetine gir!
29) Nebi, sıddık, şehid ve salih kullarımın arasına gir! (Bu hitap mü'minlere melekler tarafından yapılır.)
30) Ebedi olark Cennetime gir! (Bu hitap, mü'mine ölürken, diriltilirken, mahşer anında ve kıtabı sağ taraftan verilirken yapılır.)

BELED SURESİ

1) Göklerin ve yerin yaratılışından Kıyamete kadar haram kılınan, her türlü tehlikeden emin bir belde olan bu Mekke'ye yemin olsun...
2) Ey Muhammed! Şüphesiz ki içerisinde yaşadığın bu kente, sadece belli bir günün bir anı için zor kullanarak girmek sana helal kılınmıştır.
3) Üzerindeki hakkın büyüklüğünden dolayı insanlığın atası olan Adem, İbrahim ve çocuklarına, tüm babalara ve evlatlarına yemin olsun...
4) Gerçekten insanı doğumundan ölümüne kadar her türlü sıkıntı ve meşakkatlere dayanacak şekilde yarattık.
5) Mü'minlere eziyet eden o güçlü fakat cahil inkârcı Ebu'l-Eşedd, hiç kimsenin kendisinden intikam alamayacağını mı sanıyor?
6) Bu bedbaht inkârcı övünerek şöyle diyor: *"Muhammed'e ve getirdiği dine düşmanlık uğrunda çok mal harcadım."*
7) Bu inkârcı Allah'ın kendisini görüp bir gün hesaba çekeceğini bilmiyor mu? Yazıklar olsun ona!

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ (٨) وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ (٩) وَهَدَيْنَاهُ
النَّجْدَيْنِ (١٠) فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ (١١) وَمَا أَدْرَاكَ مَا
الْعَقَبَةُ (١٢) فَكُّ رَقَبَةٍ (١٣) أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي
مَسْغَبَةٍ (١٤) يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ (١٥) أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ
(١٦) ثُمَّ كَانَ مِنْ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا
بِالْمَرْحَمَةِ (١٧) أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (١٨) وَالَّذِينَ
كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (١٩) عَلَيْهِمْ نَارٌ
مُوصَدَةٌ (٢٠)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا (١) وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا (٢) وَالنَّهَارِ إِذَا
جَلَّاهَا (٣) وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا (٤) وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا (٥)
وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا (٦) وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا (٧) فَأَلْهَمَهَا
فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (٨) قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا (٩) وَقَدْ خَابَ
مَنْ دَسَّاهَا (١٠) كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (١١) إِذْ انْبَعَثَ
أَشْقَاهَا (١٢) فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا
(١٣) فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ
فَسَوَّاهَا (١٤) وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (١٥)

8) Ona iki göz vermedik mi?
9) Bir de bir dil ve iki dudak?
10) Ve biz ona iki de yol gösterdik.
11) Ancak o, sarp yokuşa göğüs germedi.
12) Sarp yokuşun ne olduğunu bilir misin?
13) Bir köleyi salıvermektir.
14) Yahut kıtlık gününde doyurmaktır.
15) Akraba bir yetimi,
16) Yahut topraklara düşmüş bir yoksulu.
17) Bundan sonra da iman edenlerden, birbirlerine sabrı tavsiye ve merhameti tavsiye edenlerden olmaktır.
18) İşte bunlar, sağın adamlarıdır.
19) Ayetlerimizi inkâr edenler ise, solun adamlarıdır.
20) Kapıları kilitlenmiş bir ateş onların üzerinedir.

91- eş-ŞEMS SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 15 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun güneşe ve aydınlığına,
2) Arkasından geldiğinde aya,
3) Onu parıldattığında gündüze,
4) Onu kuşattığında geceye,
5) Göğe ve onu bina edene,
6) Yere ve onu yayıp-döşeyene,
7) Nefse ve onu düzenleyene,
8) Ki hem kötülüğünü hem de takvasını ona ilham etti.
9) Onu arındıran gerçekten kurtulmuştur.
10) Gizleyense hayal kırıklığına uğramıştır.
11) Semud, azgınlığından yalanladı.
12) Onların en sapkını ileri atıldığında,
13) Allah'ın Rasulü onlara şöyle dedi: *"Allah'ın devesine ve sulanmasına ilişmeyin!"*
14) Fakat onlar onu yalanladılar, sonra onu kestiler. Rableri de günahları sebebiyle onları yerle bir etti, orasını da dümdüz etti.
15) Ve O, bunun sonucundan korkmaz.

8) Biz ona, bakacağı ve kainatta Allah'ın birliğini gösteren delilleri göreceği iki göz vermedik mi?
9) Ona konuşacağı bir dil ve ağzını kapatacağı, yeme, içme ve konuşurken harfleri çıkarmada faydalanacağı iki dudak vermedik mi?
10) Annesinin memesinden emmesini ona öğrettik. Ayrıca cennete gitmesi ve cehennemden sakınması için ona hak ve batıl yolu açıkladık.
11) Malını, İslam'a düşmanlık yolunda harcayacağına, ahirette karşısına çıkacak güçlükleri aşmak için Allah yolunda harcasaydı ya?
12) Ey Muhammed! İnsanın ahirette karşısına çıkacağı sarp yokuşu, güçlükleri aşmanın yolunu sen bilir misin?
13) Sarp yokuşu aşmanın yolu, Allah rızası için boyun çözmek, yani köle azad etmek ve esirleri fidye karşılığı serbest bırakmaktır.
14) Veya açlığın çok yoğun olduğu, kıtlık gününde Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine yemek yedirmek, içirmek ve giydirmektir.
15) Yahut babası küçükken ölmüş olan yetim akraba çocuğuna Allah rızası için yemek yedirmek ve ihtiyaçlarını karşılamaktır.
16) Ya da fakirliğin ve yoksulluğun şiddetinden yere serilmiş, toz toprak içerisinde yatan çaresizlere Allah rızası için yemek yedirmektir.
17) Sonra da Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip, birbirlerine gerek Allah'ın emirlerini yerine getirip yasaklarından kaçınma konusunda gerekse Allah yolunda başa gelen tüm eziyetlere Allah rızası için sabrı tavsiye edenlerden, ayrıca yoksul ve zayıf kimselere iyilik etmeyi birbirine tavsiye edenlerden olmaktır.
18) Bu sıfatlara sahip kimseler, amel defterlerini sağ taraftan alan, nebi, sıddık şehid ve salihlerle beraber cennete giren kimselerdir.
19) Ayetlerimizi inkâr etmek ve yalanlamak suretiyle küfürlerinde bilinçli olarak ısrar edenler, amel defterlerini sol taraftan alan, kendisi gibi aynı suçu işlemiş kimselerle beraber cehenneme giren kimselerdir.
20) Onların üzerlerine kapakları kapatılmış bir ateş vardır. Oradan çıkamazlar ve bir daha kurtulamazlar.

ŞEMS SURESİ

1) Kâinatı aydınlatıp karanlığı dağıttığında güneşe ve ondan yayılan ışığa ve gündüz vaktine andolsun...
2) Güneş batımından sonra çıkan ve güneşten aldığı ışığı aydınlatıcı olarak etrafa yayan, gündüzü takibeden aya andolsun...
3) Güneşin kuvvetli ışığı ile gecenin karanlığını giderdiği ve yeryüzünün her tarafını aydınlattığında gündüze andolsun...
4) Karanlığı ile dünyadaki varlıkları, güneşi, özellikle de kötülükleri kuşattığı, kapladığı, örtüp bürüdüğünde geceye andolsun...
5) Göğe ve onu sağlam bir bina şeklinde her taraftan yükselten, sıkıca tutturan muazzam gücün sahibine ve göğün yaratılışına andolsun...
6) Yeryüzüne ve yuvarlak olmasına rağmen onu her taraftan yayıp uzatan ve yaratıkların oturmasına uygun hale getirene andolsun...
7) İnsan nefsine, vicdanına, yaratılanların ruhuna, onları yaratana ve onları düzeltip olgunlaşmaya yetenekli kılana andolsun...
8) Allah ona takvanın yolunu da, isyanın yolunu da gösterdi ve öğretti, hidayet ve dalâleti birbirinden ayırdedecek ölçüyü de ona verdi.
9) Şüphesiz yalnızca Allah'a ibadet edip O'na hiçbir şeyi şirk koşmayan, tağutu reddeden, nefsini şirk, küfür ve günah kirinden temizleyip arındıran Allah'ın rahmeti sonucu cehennem azabından kurtulmuş, cennet mutluluğunu elde etmiştir.
10) Nefsini günah ve isyanlarla küçük düşüren ve kendisini tehlikeye atan kimse ziyan ve kayıptadır. Cehennem azabı onlar içindir.
11) Semud kavmi azgınlık ve taşkınlığı sebebiyle kendilerine rasul olarak gelen Salih'i ve getirdiği hakikatleri yalanladı.
12) Hani kavmin en güçlü, kuvvetli, şerefli, zengin ve azgını olan Kudar ibn Salif, Salih'in devesini öldürmek için harekete geçmişti.
13) Allah'ın elçisi Salih onlara dedi ki: *"Allah'ın devesine kötülük etmeyin, su içme nöbetini engellemekten sakının, sırayı bozmayın."*
14) Semud kavmi Salih'i ve getirdiklerini yalanladı ve Allah'ın Salih'e mucize olarak gönderdiği deveyi yere yatırıp boğazlayarak öldürdü. Allah da azgınlıkları ve işledikleri suç sebebiyle onların tamamını helak edip yerle bir etti, kırıp geçirdi, orasını da dümdüz yaptı.
15) Allah kâfirleri cezalandırdığından dolayı kimseden korkmaz. Semud kavminden hiç biri başlarına gelecek şeyin korkusunu taşımıyordu.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى (١) وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى (٢) وَمَا خَلَقَ
الذَّكَرَ وَالْأُنْثَى (٣) إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّى (٤) فَأَمَّا مَنْ
أَعْطَى وَاتَّقَى (٥) وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى (٦) فَسَنُيَسِّرُهُ
لِلْيُسْرَى (٧) وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى (٨) وَكَذَّبَ
بِالْحُسْنَى (٩) فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى (١٠) وَمَا يُغْنِي عَنْهُ
مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى (١١) إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى (١٢) وَإِنَّ لَنَا
لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى (١٣) فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى (١٤) لَا
يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى (١٥) الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى (١٦)
وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى (١٧) الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى (١٨)
وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى (١٩) إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
رَبِّهِ الْأَعْلَى (٢٠) وَلَسَوْفَ يَرْضَى (٢١)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَى (١) وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى (٢) مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ
وَمَا قَلَى (٣)

92- el-LEYL SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 21 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun sarıp kuşattığında geceye,
2) Ağardığında gündüze,
3) Erkeği ve dişiyi yaratana ki,
4) Gerçekten çabalarınız çeşit çeşittir.
5) Fakat kim verir ve korkup-sakınırsa,
6) Ve en güzeli doğrularsa,
7) Biz de ona en kolayı kolaylaştırırız.
8) Kim de cimrilik eder ve kendini yeterli görürse,
9) Ve en güzeli de yalanlarsa,
10) Biz de en zoru ona kolaylaştırırız.
11) Gerilediğinde malı kendisine fayda vermez.
12) Şüphesiz bize düşen, yol göstermektir.
13) Gerçekten son da, ilk de bizimdir.
14) Bakın! Sizi alevli bir ateşle korkutarak uyardım.
15) En bedbahttan başkası boylamaz orayı;
16) Ki o, yalanladı ve yüz çevirdi.
17) Korkup-sakınan ise, ondan uzak tutulacaktır.
18) Ki o, malını vererek temizlenip-arınır.
19) Onun yanında, hiç kimsenin karşılığı verilecek bir nimeti yoktur.
20) Ancak yüce Rabbinin rızasını kazanmak için,
21) Yakında kendisi de elbette razı olacaktır.

93- ed-DUHA SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 11 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun kuşluk vaktine,
2) Karanlığı bastırdığında geceye,
3) Rabbin seni terketmedi ve darılmadı.

1) Karanlığı ile dünyayı, yerküreyi örttüğünde, varlıkları ve yaratıkları sarmalayıp gizlediğinde geceye andolsun...
2) Açılıp aydınlandığı, parlak nuruyla varlıkları ve dünyayı aydınlattığında gündüze andolsun...
3) Erkek ve dişi cinslerini adi, hakir, basit ve değersiz bir su olan meniden yaratana ve yaratılış şekline andolsun...
4) Ey insanlar! Cins ve nitelik olarak işleriniz darmadağınık, amaçları bakımından farklı ve çeşit çeşittir. İçinizde yararlı iş yapanlar da, zararlı işler yapanlar da vardır, takva sahibi olanlar da, bedbaht olanlar da, samimi olanlar da vardır, münafık olanlar da... Bazı işler güzel ve faydalıdır, bazı işler de çirkin ve zararlıdır. Kiminiz Rabb'ine kulluk için çalışır, kiminiz de boş arzuları ve midesi için çalışır.
5) Malını Allah yolunda harcayan, fakirin ve yoksulun hakkını veren, Allah'ın emirlerine karşı gelmekten korkan kimseye gelince...
6) Allah'a ve malını Allah yolunda infak eden muttakiler için hazırladığı cennete kavuşacağına kesin olarak inanan kimseye gelince...
7) Onu hayırlı yöne yöneltir ve onda başarılı kılarız. Bunlar cenneti ve Allah'ın rızasını kazanırlar.
8) Malını cimrilik edip hayır yollarında harcamayan, kendisini Allah'tan müstağni görüp Allah'ın azabından sakınmayan, O'nun rızasını kazanacak ameller işlemeyen kimseye gelince...
9) Kelime-i tevhidi, cenneti ve Allah'ın muttakiler için hazırladığı oradaki nimetleri inkâr edene gelince...
10) Onu Allah'ın sevmediği, cehenneme götürecek kötü, meşakkatli, sıkıntılı ve helak edici bir yola yöneltir, ona bu yolu kolaylaştırırız.
11) Kim cimrilik edip malını hayırlı işlerde harcamazsa ahiret gününde cehennem ateşine düştüğünde malı, mülkü ona fayda vermeyecektir.
12) İnsanlara hidayet yolunun sapıklık yolundan ayrı olduğunu açıklamak, doğru yol ile eğri yolu izah etmek bizim lütfumuzdandır. İnsana bir tercih hürriyeti verilmiştir. İnsan bu cüz'i iradesi sonucu yaptıklarından sorumlu tutulur. Allah'ın herşeyi önceden bilmesi ve onu Levh-i Mahfuz'da yazması insanı zorlaması değildir. Allah insana ne olacağını bildirmemiştir. Bildirseydi imtihanın anlamı olmazdı.
13) Dünyadakiler de ahirettekiler de bizimdir. Her ikisinde de dilediğimiz şekilde tasarruf yetkisi bize aittir.
14) Ey Kâfirler topluluğu! Ben sizi, aşırı derecede kızgın ve kavurucu ateşe karşı uyardım. Rabb'inize karşı isyan etmekten kaçının!
15) Onun kızgınlığını ancak sapıklık, azgınlık ve sapkınlıkta ileri derecede olan kâfirler tadacaklardır.
16) Onlar bile bile hakkı yalanlayan ve imandan yüz çevirenlerdir.
17) Bu kızgın ateşten mü'min, muttaki, şirk ve küfürden arınmış temiz kimseler kurtulacak, onun sıcaklığını duymayacaklardır.
18) İşte o kimse, nefsinin cimriliğinden ve malının kirinden temizlenmek için malını harcayandır. Malını, şehevi arzularını tatmin etmek veya övülmek arzusuyla değil, Allah'ın rızasını kazanmak için infak eder.
19) Onda hiç kimseye karşı bir minnet borcu yoktur ki, borcuna karşılık ona bir şey ödesin. O, sadece Allah rızası için harcar.
20) O'nun yüce ve büyük olan Rabb'in rızasını kazanmaktan ve ahirette Rabb'in yüzüne bakmaktan başka bir hedefi ve gayesi yoktur.
21) Ahirette onu razı edecek şeyi Allah ona elbette verecektir. Cemâli, rızası ve cenneti... En büyük kazanç budur.

DUHA SURESİ

1) Işığının ve aydınlığının etkili olduğu kuşluk vaktine ve gündüz vaktine andolsun...
2) İyice kararıp sessizlik çöktüğü, hareketlerin durduğu, insanların istirahata ve uykuya çekildiği, ibadet için teheccüde kalktıkları geceye andolsun... (Mekki surelerin birçoğunda öldükten sonra dirilmeyi, Rasulullah'ı ve Kur'an'ı inkâr eden müşriklere cevap vermek için dikkat çekmek amacıyla Arapların kullandıkları üsluba uygun olarak Allah birçok kevni ayetlere yemin etmektedir.)
3) Ey Muhammed! Rabbin seni terketmedi, nübüvvet ve risaletle seni görevlendirdikten itibaren sana hiç darılmadı ve kızmadı. Seni nebi ve rasul olarak nimetlendiren Allah, seni terkedecek, unutacak, kızacak veya darılacak değildir. Sana hep yardım etmiştir ve edecektir de.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنْ الْأُولَى (٤) وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ
رَبُّكَ فَتَرْضَى (٥) أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى (٦) وَوَجَدَكَ
ضَالًّا فَهَدَى (٧) وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى (٨) فَأَمَّا الْيَتِيمَ
فَلَا تَقْهَرْ (٩) وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ (١٠) وَأَمَّا بِنِعْمَةِ
رَبِّكَ فَحَدِّثْ (١١)

4) Elbette ki son, senin için ilkten daha hayırlıdır.
5) Elbette Rabbin sana verecek ve memnun olacaksın.
6) Bir yetim iken, seni bulup da barındırmadı mı?
7) Ve seni yol bilmez bulup doğru yola iletmedi mi?
8) Ve seni bir yoksul bulup sonra zenginleştirmedi mi?
9) Öyleyse, sakın yetimi ezme!
10) İsteyeni sakın azarlama!
11) Rabbinin nimetini de durmaksızın anlat!

94- el-İNŞİRAH SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 8 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ (١) وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ (٢)
الَّذِي أَنقَضَ ظَهْرَكَ (٣) وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ (٤) فَإِنَّ
مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٥) إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا (٦) فَإِذَا
فَرَغْتَ فَانصَبْ (٧) وَإِلَى رَبِّكَ فَارْغَبْ (٨)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Biz senin göğsünü açmadık mı?
2) Yükünü üzerinden kaldırmadık mı?
3) Ki o, belini bükmüştü.
4) Senin itibarını da yüceltmedik mi?
5) Demek ki, gerçekten güçlükle beraberdir kolaylık.
6) Gerçekten güçlükle beraberdir kolaylık.
7) O halde, boş kaldın mı hemen çalış!
8) Ve sadece Rabbine yönel!

95- et-TİN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 8 ayettir.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ (١) وَطُورِ سِينِينَ (٢) وَهَذَا الْبَلَدِ
الْأَمِينِ (٣) لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ (٤) ثُمَّ
رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ (٥)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun incire, zeytine,
2) Sina dağına,
3) Ve şu emin beldeye ki;
4) Doğrusu biz insanı en güzel biçimde yarattık.
5) Sonra onu, aşağıların en aşağısına çevirdik.

4) Allah'ın senin için ahirette hazırladığı şeyler bu fani dünyadaki şeylerden kıyas edilemiyecek kadar daha hayırlıdır. Onun için üzülme!
5) Rabbin seni memnun etmek için sana sevap ve mükâfat verecek, ikramda bulunacaktır. Sana dünyada yardım, galibiyet ve iktidar nasip etmiş, ülkelerin fethini lütfetmiş ve İslam'ı bütün dinlerden yüce kılmıştır. Ahirette de büyük şefaat yetkisi, Livau'l-hamd sancağı ve Kevser ırmağını sana vermiştir.
6) Doğmadan evvel babanı, altı yaşında iken anneni kaybederek yetim ve öksüz kalmışken Rabb'in seni sekiz yaşına kadar deden Abdulmuttalib, sekiz yaşından sonra amcan Ebu Talib'in himayesine vermek suretiyle barındırmadı mı? Amcan müslüman olmasa bile seni her konuda desteklemedi mi? Kâfirlerin baskısından seni korumadı mı? Ebu Talib'in vefatından sonra Allah sana Medine'li ensarı yardıma gönderdi. Onlar ve Mekke'li muhacirler Medine'de sana her konuda yardım etmedi mi?
7) Küçükken yolunu şaşırıp kaybolmuşken seni evine sağ salim çıkarmadı mı? Her ne kadar Allah'a şirk koşmasan, günah işlemesen bile, hak olan şeriatı ve dini tam olarak bilmez bir halde bulup Kur'an'ı indirerek seni doğru yol olan İslam şeriatına iletmedi mi?
8) Seni fakir ve muhtaç bulup da, yoksul ve perişan iken, ticaret yollarını senin için kolaylaştırmak ve ganimetlerden pay vermek suretiyle insanlara muhtaç olmaktan seni kurtarmadı mı?
9) Öyleyse sakın yetimi hor görüp onu ezme, malını zorla elinden alma. Fakat ona iyilik yap ve nazik davran. Ona merhametli ol.
10) Aynı şekilde ihtiyaç ve fakirlikten dolayı yardım isteyen dilenciyi veya Allan'ın dinini öğrenmek isteyen kimseyi azarlama, hakaret etme. Aksine gücün nisbetinde bir şeyler vererek gönlünü hoş et, ona ilim öğret.
11) Allah'ın verdiği lütuf ve nimetini unutma, şükret. Allah'ın nimetlerini anlatmak şükür, anlatmamak nankörlüktür. İnsanlara hakkı anlat.

İNŞİRAH SURESİ

1) Ey Muhammed! Kalbini yarıp içindeki şeytanın nasibini çıkararak yerine iman nurunu koymak suretiyle kalbini hidayete açmadık mı?
2) Sana ağır gelen, seni zayıf düşüren, seni üzen yükü hafifletmedik mi? Hatalarını, kusurlarını bağışladık. Seni iman nuruyla rahatlattık.
3) Senin sırtına ağır gelen, seni üzüntü ve kederlere gark eden yükü; kavminin iman etmemesinden dolayı taşıdığın üzüntü ve kederleri iman nuruyla giderip teselli etmedik mi?
4) Senin ismini, yüce adımızla beraber kelime-i şehadet, ezan, kamet, hutbe ve birçok yerde anarak, büyük bir şerefe ulaştırıp dünya ve ahirette zikrini, şanını, ününü, itibarını yüceltmedik mi?
5-6) Kuşkusuz senin için zorluktan sonra bir kolaylık, darlıktan sonra bir rahatlık, sıkıntıdan sonra bir çıkış yolu vardır. Allah vaadini gerçekleştirdi. Arap yarımadası ve Yemen fethedilinceye, insanlar dalga dalga İslam'a girinceye kadar Rasulü'nün ruhunu almadı.
7) Dünya işlerini, tebliğ görevini bitirdikten sonra verdiği nimetlere şükretmek amacıyla Allah'a ibadet etmeye çalış. O'ndan ihtiyacını iste.
8) İstek ve arzunu geçici dünyaya değil, Allah katında olan şeylere rağbet et-yönelt. O'nun rızasını kazanmaya çalış. İhlasla O'na ibadet et.

TİN SURESİ

1) İncire, zeytine ve bunların yetiştirildiği yer olan, Şam'ı, Kudüs'ü ve İsa'nın yetiştiği yerleri de içine alan Filistin topraklarına andolsun...
2) Allah'ın Musa ile keyfiyetini ve mahiyetini bilmediğimiz bir şekilde vasıtasız konuştuğu, Sina'daki bol ağaçlı Tur dağına andolsun...
3) Her türlü tehlikelerden emin kılınan, kâinatın efendisi Muhammed'in doğup büyüdüğü, Ka'be'nin de bulunduğu Mekke'ye andolsun...
4) Biz insanı en mükemmel ve en güzel sıfatlarla nitelenmiş olarak en güzel biçimde ve kıvamda, dimdik vaziyette yarattık.
5) Yaşlanınca da onu tekrar çocukluk haline çevirdik. Ona bunaklık verdik. İnsan Allah'ın kendisine verdiği nimetlere karşı şükretmeyip nankörlük eder ve hayatını Allah'ın istediği şekilde düzenlemezse biz onu ahiret gününde aşağıların en aşağısı olan cehenneme indireceğiz.

إِلَّـــا الَّـــذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ
مَمْـــنُونٍ (٦) فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ (٧) أَلَيْسَ اللَّهُ
بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ (٨)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (١) خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ
(٢) اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (٣) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (٤) عَلَّمَ
الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (٥) كَلَّا إِنَّ الْإِنسَانَ لَيَطْغَى (٦) أَنْ
رَآهُ اسْتَغْنَى (٧) إِنَّ إِلَى رَبِّكَ الرُّجْعَى (٨) أَرَأَيْتَ
الَّذِي يَنْهَى (٩) عَبْدًا إِذَا صَلَّى (١٠) أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ
عَلَى الْهُدَى (١١) أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى (١٢) أَرَأَيْتَ إِنْ
كَذَّبَ وَتَوَلَّى (١٣) أَلَمْ يَعْلَمْ بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى (١٤) كَلَّا
لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعَنْ بِالنَّاصِيَةِ (١٥) نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ
(١٦) فَلْيَدْعُ نَادِيَه (١٧) سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ (١٨) كَلَّا لَا
تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ (١٩)

6) İman edip salih ameller işleyenler müstesna; onlar için kesintisiz bir ecir vardır.
7) Öyleyse bundan sonra hangi şey sana dini yalanlatabilir?
8) Allah, hakimlerin hakimi değil mi?

96- el-ALAK SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 19 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Yaratan Rabbinin ismiyle oku!
2) İnsanı bir kan pıhtısından yarattı.
3) Oku, Rabbin en büyük kerem sahibidir.
4) Ki O, kalemle öğretendir.
5) İnsana bilmediğini öğretti.
6) Hayır, hayır; gerçekten insan, azar.
7) Kendini yeterli gördüğünden.
8) Şüphesiz dönüş yalnızca Rabbinedir.
9) Engelleyeni gördün mü?
10) Namaz kıldığı zaman bir kulu.
11) Gördün mü? Ya o, doğru yol üzerindeyse,
12) Yahut takvayı emrettiyse?
13) Gördün mü? Ya yalanlayıp yüz çevirdiyse,
14) Allah'ın gördüğünü bilmiyor mu?
15) Hayır, hayır; eğer o, son vermeyecek olursa, elbette, alından tutup sürükleyeceğiz.
16) Yalancı ve günahkâr alından.
17) O halde çağırıversin derneğini...
18) Biz de zebanileri çağırıveririz!
19) Hayır, hayır; ona itaat etme! Secde et ve yaklaş!

6) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyen kimseler için Allah katında kesintisiz ebedi cennet nimetleri vardır.
7) Ey insan! Bu açıklama ve apaçık delillerden sonra, Allah'ın hükümlerini ve ceza gününü yalanlayıp inkâr etmene sebep nedir?
8) Yaratan, güzel biçim veren, düzelten ve güzelleştiren Allah seni diriltmeye ve hesaba çekmeye muktedir değil mi? O kullar arasında hükmetme ve haklı ile haksızı ayırma bakımından adaletle yargılayanların en adili değil mi? (Evet, biz de buna şahitlik edenlerdeniz.)

ALAK SURESİ

1) Tüm mahlukatı bir örneğe ihtiyaç duymaksızın yoktan var eden Allah'ın adını anarak, O'ndan yardım isteyerek oku! (Bu surenin ilk beş ayeti Kur'an'ın ilk nazil olan ayetleridir. Cibril, Allah'ın emriyle Nur dağındaki Hira mağarasında bulunan Rasulullah'a bu ayetleri getirdi.)
2) Allah insanı alaktan, donmuş kana ve küçük kurtçuklara benzeyen, canlı spermaları ihtiva eden meniden yaratmıştır.
3) Oku! Rabb'in yüce ve kerem sahibidir. Hiçbir kerem sahibi O'na denk olamaz ve denklikte O'na yaklaşamaz.
4) Senin Rabb'in kalemle yazıp çizmeyi öğretendir. Ey Muhammed! Senin Rabb'in bir vasıtayla okumayı ve yazmayı öğrettiği gibi vasıtasız olarak da sana öğretecektir. O'nun her şeye gücü yeter. İlim bir avdır, yazmak ise onu bağlamaktır. İlmin ve bilginin muhafaza edilmesi için yazılarak kayda geçilmesi din ve dünya işleri için çok önemlidir.
5) Allah insanlara çeşitli ilimleri ve bilgileri öğreterek onları cehaletin karanlığından ilmin aydınlığına çıkarmıştır.
6) Bu ahmak ve cahil insan artık inadından vazgeçsin. Gerçek şu ki kâfir ve nankör olan insan, verdiği nimetlerden dolayı Allah'a şükredeceği yerde azgınlık yapar, isyan eder, taşkınlıkta haddi aşar ve Rabb'ine karşı kibirlenir.
7) Zengin kâfir, mal ve servet sahibi olduğu, zeki kâfir aklına güvendiği ve nefsini ilah edindiği için Allah'a muhtaç olmadığını düşünür.
8) Ey insan! Kuşkusuz dönüş ve varış Rabb'inin huzurudur. Allah seni dünyadayken yaptıklarından dolayı mutlaka hesaba çekecektir.
9) İnsanları Allah yolundan meneden, engelleyen, işkence ve eziyet eden o azgın Ebu Cehil'in yaptıklarını gördün mü, duydun mu? Ne kadar aklı kıt bir adamdır o? Ne çirkin bir iş yapıyor?
10) Ebu Cehil, Allah'ın kulu ve rasulü olan Muhammed'i namazdan ve ibadetten alıkoymak istiyor, ona işkence ve eziyet ediyor. (Ebu Cehil Allah'ın koruması sonucu Rasulullah'a eziyet edemedi. Ateşten bir hendek, korkunç bir varlık ve kanatlar görerek korkup kaçtı.)
11) Ey Ebu Cehil! Allah için namaz kılan ve yalnızca O'na ibadet eden Muhammed'in doğru yolda olmadığına inandığın için ona işkence etmek istiyorsun. Peki ya o kul, doğru yolu bulmuş ise o zaman senin halin ne olur? Muhammed'in getirdiklerini iyi düşün! Nefsine uyma!
12) Eğer o kul insanları Allah'ın emir ve yasaklarını yerine getirmeye çağıran biri ise o zaman halin ne olur bir düşünsene!?
13) Muhammed'i ve getirdiği Kur'an ve sünneti yalanlayan, imandan yüz çeviren kimselerin yaptıklarını gördünüz mü? Duydunuz mu?
14) Ebu Cehil ve onun gibi olanlar bilmiyorlar mı ki Allah onların yaptıklarından haberdardır, onları mutlaka hesaba çekecektir.
15) Bu bedbaht adam, Rasulullah'ı tehdit etmekten vazgeçsin! Aksi taktirde onu perçeminden tutar, şiddet ve sertlikle cehenneme fırlatırız.
16) Bu perçemin sahibi yalancı ve günahkâr olup, suçu çoktur. Bile bile günah işleyen, azgın, sapık, fasık, facir, zalim, kâfir bir kimsedir.
17) O azgın adam, kendisini kurtarmaları için derneğinde, meclisinde bulunanları, taraftarlarını, yardımcılarını, avenesini çağırsın bakalım!
18) Biz de cehennemde görevli, acımasız, güçlü bekçileri, zebanileri çağıracağız! O zaman onun hali ne olacak?
19) O halde ey Muhammed! Sakın o azılı kâfirin *'Namazı terket!'* sözüne ve genel olarak Allah'ın emirlerine aykırı hükümlere itaat etme! Seni hiçbir örneğe ihtiyaç duymaksızın yoktan var eden ve öldükten sonra da hesaba çekmek için tekrar diriltmeye kadir olan Rabb'ine ibadet et, O'na hiçbir şeyi şirk koşma! Yalnızca Allah rızası için namaz kıl, secde et ve O'nun rızasını elde etmeye vesile olacak amellerle O'na yaklaşmaya çalış!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
إِنَّـــا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ (١) وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (٢)
لَـــيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ (٣) تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ
فِـــيهَا بِـــإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ (٤) سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ
الْفَجْرِ (٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
لَمْ يَكُنْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ
حَتَّى تَأْتِيَهُمْ الْبَيِّنَةُ (١) رَسُولٌ مِنْ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً
(٢) فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ (٣) وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا
مِـــنْ بَعْـــدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ (٤) وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ
مُخْلِصِـــينَ لَـــهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ
وَذَلِـــكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ (٥) إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُوْلَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ
(٦) إِنَّ الَّـــذِينَ آمَـــنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُوْلَئِكَ هُمْ خَيْرُ
الْبَـــرِيَّةِ (٧) جَـــزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ
ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ (٨)

97- el-KADR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 5 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Doğrusu, biz onu Kadir Gecesi'nde indirdik.
2) Kadir Gecesi'nin ne olduğunu bilir misin?
3) Kadir Gecesi, bin aydan daha hayırlıdır.
4) Melekler ve Ruh, onda Rab'lerinin izniyle her bir iş için inerler.
5) O, tan yeri ağarıncaya kadar selamdır.

98- el-BEYYİNE SURESİ

(Medine'de inmiştir. 8 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Kitap ehlinden ve müşriklerden küfürlerinde ısrar edenler, kendilerine apaçık delil gelinceye kadar, ayrılacak değillerdi.
2) Tertemiz sahifeleri ileten Allah'tan bir rasuldür.
3) Onların içinde dosdoğru yazılı-hükümler vardır.
4) Ama kendilerine kitap verilenler, ancak apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler.
5) Oysa onlar, dini yalnızca O'na halis kılan hanifler olarak sadece Allah'a ibadet etmek, namazı dosdoğru kılmak ve zekâtı vermekten başkasıyla emrolunmadılar. Dosdoğru din, işte budur.
6) Gerçek şu ki, ister kitap ehlinden, ister müşriklerden olsun, küfürlerinde ısrar edenler, cehennem ateşindedirler, orada daimidirler. İşte onlar, yaratılmışların en kötüleridir.
7) İman edip salih amel işleyenler, onlar da, yaratılmışların en hayırlılarıdır.
8) Rableri katındaki mükâfatları, içinde ebedi kalıcılar olmak üzere Adn Cennetleridir. Allah onlardan razı olmuştur. Kendileri de O'ndan hoşnut olmuşlardır. İşte bu, Rabbinden titreyerek korkan kimse içindir.

1) Biz Kur'an'ı, Ramazan ayının kadri ve kıymeti büyük bir gecesi olan Kadir gecesinde Levh-i Mahfuz'dan dünya semasındaki Beytü'l-izze'ye toptan indirdik. Sonra olayların vukuuna göre yirmi üç senede Cibril vasıtasıyla Muhammed'e bölüm bölüm indirdik. (Kur'an'ın parça parça indirilmesinin hikmeti, okuma yazma bilmeyen Rasulullah'ın ezberlemesini kolaylaştırmak ve insanların ihtiyaçlarını giderip maslahatlarını gerçekleştirmektir. Kur'an, olayların vukuuna göre müslümanları en faydalı ve en iyi olan şeye yönlendirmek için iniyordu.)
2) Ey Muhammed! Kadir gecesinin kıymetini ve üstünlük derecesini sana kim bildirdi? Onu ancak Allah sana bildirirse bilirsin.
3) Kadir gecesi yapılan ibadet, başka gün ve gecelerde yapılan bin aylık ibadetten daha kıymetli, daha faziletli ve sevapça daha çoktur.
4) Arşın ve gökyüzünün melekleri, beraberlerinde Cibril olduğu halde, Allah'ın emriyle, Kur'an'ın şanını yüceltmek için, bu mubarek gecenin hürmetine, o sene insanlık için takdir edilmiş olan hayır ve şer her türlü iş için yeryüzüne bölük bölük bereket ve rahmetle inerler. Kur'an okuyan, Allah'ı zikreden topluluğun etrafını kuşatırlar. Onlara sükunet indirirler, onlara neşe ve moral verirler.
5) Allah o gece bütün yeryüzü ehli için güvenlik, esenlik, itminan ve istikrar bahşeder. Melekler mü'minlere dua eder, onları selamlarlar. Fecir doğuncaya, tan yeri ağarıncaya, şafak sökünceye kadar meleklerin inişi ve Kadir gecesinin selameti devam eder. (Allah, Ramazan ayının bütün gecelerini ibadetle geçirsinler diye bu geceyi gizlemiştir. Nitekim Cuma günündeki icabet saatini, duanın kabulüne sebep olan Kur'an'daki ismi a'zamını ve rızasının hangi itaatlerde, gazabının hangi günahlarda olduğunu, Kıyametin vaktini de gizlemiştir.)

BEYYİNE SURESİ

1) Kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlardan ve putperest müşriklerden küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler, kendilerine apaçık bir delil gelinceye kadar güya içlerinde bulundukları şirk ve inkârdan kopup ayrılacak değillerdi. Bu yüzden Allah onları gözden çıkarmadı.
2) Bu apaçık delil, okuma yazma bilmemesine rağmen üslup, belağat ve beyan bakımından eşi ve benzeri bulunmayan, batıldan uzak, şirk ve küfürden arınmış sahifelerden ibaret bir kitap olan Kur'an'ı, ezberden, sesli okuyan, sizi onunla uyaran Allah'ın Rasulü Muhammed'dir.
3) Apaçık bir delil olan Allah'ın Rasulü Muhammed'in getirdiği Kur'an'ın sahifelerinde, dosdoğru hükümler ve gerçek haberler vardır. Çünkü onlar ilim ve hikmet sahibi yüce Rabb'in katından indirilmiştir.
4) Kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlar, Tevrat ve İncil'de geleceği bildirilen, öz oğullarını tanıdıkları gibi vasıflarını bildikleri beklenen rasule, elçiye sırf kendi toplumlarından gelmediği için kıskançlıklarından dolayı tabi olmayarak ihtilafa düşüp fırkalara ayrıldılar. Her bir fırka kendisi dışındaki fırkayı tekfir etmiş ve aralarında bir çok savaşlar çıkmıştır. Onlardan çok az bir topluluk iman etmiştir.
5) Apaçık bir delil olan Allah'ın Rasulü Muhammed'in getirdiği Kur'an'a inanmaları bir yana Yahudiler Uzeyr'in, Hristiyanlar ise İsa'nın Allah'ın oğlu olduğunu, putperest Arap müşrikleri ise meleklerin Allah'ın kızları olduğunu iddia etmişlerdir. Halbuki onlar her türlü şirkten uzak olarak dini yalnızca Allah'a has kılarak, son rasulün, elçinin şeriatı olan İslam'a girerek, Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde O'na ibadet etmek, namazı rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamlı olarak eda etmek, zekâtı zamanında verilmesi gereken yerlere Allah rızası için vermekten başka bir şeyle emrolunmamışlardı. İşte dosdoğru ve apaçık bir din de bu İslam şeriatıdır.
6) Kitap ehli olan Yahudi ve Hristiyanlardan ve putperest müşriklerden küfürlerinde bilinçli olarak ısrar eden kimseler, ahiret gününde içinde ebedi olarak kalmak üzere cehenneme gireceklerdir. İşte onlar iman etmedikleri için yaratıkların en şerlileridir.
7) Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip bu imana uygun olarak salih amel işleyenler ise yaratıkların en hayırlılarıdır.
8) Onların Rab'leri nezdindeki mükâfatı köşklerinin ve ağaçlarının altından, sudan, sütten, şaraptan ve baldan akan nehirlerin bulunduğu içlerinde ebedi olarak kalacakları cennetlerdir. Salih amelleri sebebiyle Allah onlardan razı olmuştur. Allah'ın lutfettiği ikramlar sebebiyle de onlar Rab'lerinden razı olmuşlardır. Bu mükâfat Allah'tan titreyerek, ürpererek korkup sakınan ve ahiret için çalışan kimseler içindir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا زُلْزِلَتْ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا (١) وَأَخْرَجَتْ الْأَرْضُ
أَثْقَالَهَا (٢) وَقَالَ الْإِنسَانُ مَا لَهَا (٣) يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ
أَخْبَارَهَا (٤) بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا (٥) يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ
النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ (٦) فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ
خَيْرًا يَرَه (٧) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَه (٨)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا (١) فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا (٢)
فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا (٣) فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا (٤) فَوَسَطْنَ بِهِ
جَمْعًا (٥) إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (٦) وَإِنَّهُ عَلَى ذَلِكَ
لَشَهِيدٌ (٧) وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (٨) أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا
بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ (٩) وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ (١٠)
إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ (١١)

99- ez-ZİLZAL SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 8 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Yeryüzü, olabildiğince sarsıldığında,
2) Yeryüzü, içindeki ağırlıkları dışarı çıkardığında,
3) Ve insan: *"Buna ne oluyor?"* dediğinde,
4) O gün bütün haberlerini anlatacaktır.
5) Çünkü Rabbin ona vahyetmiştir.
6) O gün insanlar, amelleri gösterilsin diye, bölük bölük çıkarlar.
7) Artık kim zerre ağırlığınca hayır işlerse, onu görür.
8) Kim de zerre ağırlığınca bir şer işlerse, onu görür.

100- el-ADİYAT SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 11 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun harıl harıl koşanlara,
2) Kıvılcım saçanlara,
3) Sabah akıncılarına,
4) Derken, orada tozu dumana katanlara,
5) Ve bununla bir topluluğun ortasına dalanlara ki;
6) Gerçekten insan, Rabbine karşı çok nankördür.
7) Şüphesiz kendisi de buna elbette şahiddir.
8) Muhakkak o, mal sevgisine son derece düşkündür.
9) Bilmiyor mu, kabirlerde olanların altüst edileceğini?
10) Göğüslerde olanların derleneceğini,
11) Şüphesiz o gün, Rableri kendilerinden gerçekten haberdardır.

1) Allah'ın emriyle İsrafil tarafından birinci Sur'un üfürülmesiyle yeryüzü, kütlesi olabildiğince şiddetli bir şekilde sarsıldığı ve sert bir şekilde hareket ettirilip üzerindekileri, kalpleri korkutacak ve yürekleri hoplatacak biçimde sarstığı, sarsıntının şiddetinden herşeyin yıkılıp yeryüzü dümdüz hale geldiğinde...
2) İkinci Sur'un üfürülmesiyle yeryüzü içindeki hazineleri, defineleri, malları ve ölüleri, diri olarak dışarı çıkardığında...
3) Aşırı korku ve dehşetten dolayı, dirilen kâfir şöyle der: *"Niçin bu yeryüzü böyle büyük bir sarsıntıyla sarsıldı da içindekileri dışarı attı?"*
4) O gün yer konuşacak ve üzerinde yapılan tüm olayları, maceraları, haberleri, olup bitenleri haber verecek. Bütün insanların yapıp ettiklerine şahitlik edecek. Yeryüzü asi ve kâfirin aleyhine, mü'minin ise lehine şahitlik edecektir. Hatta o kadar ki kâfir, ayıplarının ortaya çıktığını görünce utancından hemen Cehenneme sevkedilmeyi arzu edecek.
5) Yeryüzünün bu haberleri anlatması, Allah'ın bunu ona vahyetmesi, gizemli iletisi, emretmesi ve üzerinde meydana gelen bütün olayları anlatmasına izin vermesi sebebiyledir. Bir et parçası olan dili konuşturan Allah toprak ve taştan ibaret olan yeryüzünü de konuşturmaya kadirdir. Herşey adeta kamerayla tesbit edilmiş olup belgelerle ispat edilecek, kimse itiraz edemiyecektir.
6) Bu korkunç günde insanlar dünyada iken yaptıklarının hesabını vermek üzere kabirlerinden fırlayıp çıkarak gruplar halinde mahşer meydanında toplanırlar. Kitapların verilip sahifelerin açılması üzerine, mizandan sonra hesap yerinden dönerek dünyada iken yaptıkları amellerinin karşılığını görmek için gruplar halinde amel defterini sağından alan cennete, solundan alan ise cehenneme gider.
7) Kim zerre miktarı kadar az bir şey de olsa, hayır yapmış ise ahirette Allah katında onun sevabını görecektir.
8) Kim zerre miktarı kadar az bir şey de olsa, kötülük yapmış ise ahirette Allah katında onun cezasını görecektir. Allah hiç kimseye zerre kadar zulmetmez. Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde iman edip salih amel işleyenler Allah'ın rahmeti sonucu cennete girecektir. Hakkı bile bile inkâr eden, Allah'a şirk koşan, münafık ve mürtedler de Allah'ın adaleti gereği cehennem azabıyla cezalandırılacaklardır.

ADİYAT SURESİ

1) İslam düşmanları üzerine hızla giden, hücum eden, kalplerine korku salan ve dört nala koşarken harıl harıl soluyan savaş atlarına, hacıları Arafat'tan Müzdelife'ye, oradan Mina'ya ve diğer yerlere taşıyan develere andolsun...
2) Hızla koşarken taşların üzerinden geçmeleri sebebiyle nalınlarından ateş kıvılcımları çıkaran atlara andolsun...
3) Sabahleyin güneş doğmadan önce düşmanı gafil bir anda yakalamak için ansızın baskın yapan akıncı atlarına, süvarilere ve Müzdelife'den sonra hacıları Mina'ya taşıyan develere andolsun... (Rasulullah, karşı cephede sabah ezanı duymazsa düşmana saldırırdı. Ezan bir parola idi.)
4) Tozu dumana karıştırarak koşan atlara ve develere andolsun...
5) Yılmadan düşman topluluklarının ortasına dalan savaş atlarına ve Müzdelife'deki hacıların arasına dalan hacıları taşıyan develere andolsun...
6) Şüphesiz insanların çoğu Rabb'inin nimetlerine şükretmeyerek nankörlük etmektedirler. Musibetleri hatırlar da nimetleri unuturlar.
7) Şüphesiz insan, kendi tasarrufları ve davranışlarıyla kendi nankörlüğüne şahittir. O, devamlı gaflet içindedir. Şehvani arzuları için harcama yapar, hayır yapmaya gelince cimrilik eder, Allah'ın farz kıldığı zekâtı hak sahiplerine vermez.
8) Şüphesiz insan mala mülke aşırı düşkündür. Hayır işlemeye karşı pek cimridir. Helal haram demeden mal toplar. Bir dere dolusu altını olsa yine de doymaz, ikincisini ister. Onun gözünü ancak toprak doyurur.
9) Bu cahil ve Rabbinin nimetine karşı nankör kimse, Allah'ın insanları bir gün hesaba çekmek için kabirlerinden çıkaracağını bilmez mi?
10) Kulların kalplerinde gizledikleri sırlar ve gizli şeyler, herkesin huzurunda mahşer günü açığa çıkarıldığında...
11) Şüphesiz o gün Rabb'leri onların bütün yaptıklarından haberdardır ve onlara en uygun karşılığı verecektir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ (١) مَا الْقَارِعَةُ (٢) وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ (٣)
يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ (٤) وَتَكُونُ
الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنفُوشِ (٥) فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
(٦) فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ (٧) وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ
(٨) فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ (٩) وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ (١٠) نَارٌ
حَامِيَةٌ (١١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ (١) حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ (٢) كَلَّا سَوْفَ
تَعْلَمُونَ (٣) ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ (٤) كَلَّا لَوْ
تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ (٥) لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ (٦) ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا
عَيْنَ الْيَقِينِ (٧) ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ (٨)

101- el-KARİA SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 11 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Şiddetle çalan?
2) Nedir o şiddetle çalan?
3) O şiddetle çalanın ne olduğunu bilir misin?
4) O gün insanlar, darmadağınık pervaneler gibi olacak.
5) Dağlar da atılmış yün gibi olacak.
6) O zaman kimin tartıları ağır gelirse;
7) Artık o, hoşnut olunan bir hayat içindedir.
8) Fakat kimin de tartıları hafif gelirse,
9) Artık onun da anası Hâviye'dir.
10) Onun ne olduğunu bilir misin?
11) Kızgın bir ateştir.

102- et-TEKASÜR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 8 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Çoklukla övünmek sizi o kadar çok oyaladı ki;
2) Ta mezarı ziyaretinize kadar sürdü.
3) Hayır, hayır; yakında öğreneceksiniz.
4) Yine hayır, hayır; yakında öğreneceksiniz.
5) Hayır, hayır; eğer siz kesin bir şekilde bilmiş olsaydınız
6) O çılgınca yanan cehennem ateşini de mutlaka göreceksiniz.
7) Sonra onu, gerçekten yakîn gözüyle göreceksiniz.
8) Sonra kuşkusuz o gün, nimetten elbette sorguya çekileceksiniz.

1) Korkunç ve dehşet verici halleri ve içindeki felaketleri ile insanların yüreklerini ağzına getiren, ödünü koparan Kıyamet!
2) Nedir o korkunç ve dehşet verici halleri ile insanların yüreklerini ağzına getiren, ödünü koparan Kıyamet!?
3) Ey Muhammed! Korkunç ve dehşet verici halleri ile insanların yüreklerini ağzına getiren, ödünü koparan Kıyametin ne olduğunu sen bilir misin? Allah bildirmedikçe senin onu bilmen mümkün değildir. Kuşkusuz Kıyamet, o kadar büyük ve korkunçtur ki, hayal bile edilemez. İnsan aklı onu kavrayamaz. O, anlatılamayacak ve tasavvur edilemiyecek kadar korkunçtur. O, sadece insanın kalbini etkilemez. Güneş, ay, yıldızlar, hayvanlar, yeryüzü, dağlar, denizler kısacası tüm kâinat bu olaydan etkilenir. Bu olayın mahiyetini ancak Allah bilir. Sizler sadece Allah'ın bildirdiği ve hafızalarınızın hayal ettiği kadar, hayal gücünüz oranında anlarsınız.
4) Sur'a ikinci kez üfürüldüğü gün insanlar kabirlerinden şiddetli korku ve dalgınlıktan dolayı panik içinde, dalga dalga ne yapacaklarını ve nereye gideceklerini bilmeden şaşkın bir halde çıkarlar. Aynı yönde uçmayan, her biri ayrı yöne doğru uçan kelebekler gibi başka başka yönlere giderler. Birbiri üzerine binen çekirgeler gibi etrafta dalgalanırlar.
5) O gün dağlar havada uçuşup dağılan, atılmış, etrafa saçılmış renkli yünler gibi olur. (Çünkü dağlar da çeşitli renklerdedir. Kimisi beyaz, kimisi kırmızı, kimisi siyahtır.)
6) Hesap gününde sahifelerin açılıp amellerinin tartılması sonucu iyilikleri kötülüklerinden fazla olan, iyilikleri kötülüklerine galebe çalan mü'min kimse...
7) O gün onlar güzel bir hayat içinde lezzet, afiyet ve mutluluğun tadını çıkarırlar. Sonsuza dek cennette olacakları için bu hayattan memnundurlar. Çünkü orada dünya nimetleriyle kıyaslanamayacak güzellikte nimetler ve ebedi bir mutluluk vardır. Günahkâr mü'minin durumu ise Allah'ın dilemesine kalmıştır. Dilerse günahları oranında azabeder, dilerse hiç azabetmeden affeder, cennetine koyar.
8) Hesap gününde sahifelerin açılıp amellerinin tartılması sonucu iyilikleri kötülüklerinden az olsa da olmasa da kâfir kimse...
9) Onun kalacağı ve gideceği yer de cehennem uçurumudur. Onun derinliklerine yuvarlanacak alevli ateşine bir daha çıkmamak üzere atılacaktır. Kâfir, cehennemin dibine ulaşıncaya kadar yetmiş sene boyunca aşağı doğru düşecektir.
10) Ey Muhammed! Cehennemdeki uçurumun mahiyetini sen bilir misin? Bunlar gaybi hadiseler olduğu için onun mahiyetini senin bilmen mümkün değildir. Ancak Allah'ın bildirmesiyle bilebilirsin.
11) O son derece kızgın ve korkunç bir ateş çukurudur. Bu ateş, onun sığındığı annesidir. Kıyamet günü onu kucağına alacaktır. Annenin çocuğu beklediği gibi cehennem de sabırsızlıkla bu anı beklemektedir. (Allah bizleri ondan korusun! Amin.)

TEKASÜR SURESİ

1) Makam, mevkii, mal ve çocukların çokluğuyla övünmek sizi çok fazla oyaladı ve Allah'a ibadetten alıkoydu.
2) Hatta kabirleri ziyaret edip ölülerinizin çokluğuyla bile övündünüz. Çoklukla övünme olayı ölünceye ve kabre konuluncaya kadar sürdü.
3) Faydası olmayan şeylerle uğraşmayın. Baki olanı bırakıp fani olanla meşgul olmanızın akibetini ileride, kabirde bilip öğreneceksiniz.
4) Sonra ahiret gününde, size gelecek azabı görecek ve hatalarınızı anlayacaksınız. Yalnız olarak ölecek, dirilecek ve hesap vereceksiniz.
5) Faydası olmayan şeylerle uğraşmayın. Kesin bir ilimle bilseydiniz, dünya güzelliklerine aldanıp ahireti unutmazdınız.
6) Yemin ederim ki mutlaka siz, cehennemi açık ve kesin bir şekilde görecek ve onu seyredeceksiniz.
7) Rabb'inize arz olunduğunuz zaman cehennemi mutlaka göz görüşüyle ve gerçek bir görüşle göreceksiniz.
8) Sonra siz, dünya nimetlerinden, sağlık, yiyecek, içecek, binit, yatak gibi zevk aldığınız şeylerden ve Allah'ın tüm nimetlerinden, nereden, nasıl kazanıp nereye harcadığınızdan ve bunların şükrünü eda edip edemediğinizden ahirette mutlaka sorulacaksınız.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعَصْرِ (١) إِنَّ الْإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ (٢) إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ (٣)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ (١) الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ (٢)
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ (٣) كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ (٤)
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ (٥) نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ (٦) الَّتِي
تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ (٧) إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُوصَدَةٌ (٨) فِي
عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ (٩)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ تَرَى كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ (١) أَلَمْ
يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ (٢) وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا
أَبَابِيلَ (٣) تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ (٤) فَجَعَلَهُمْ
كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ (٥)

103- el-ASR SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 3 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Andolsun asra,
2) Gerçekten, insan kesin ziyandadır.
3) İman edip salih amel işleyenler, birbirine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesna.

104- el-HÜMEZE SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 9 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) İnsanları arkadan çekiştiren, yüzlerine karşı alay eden herkese veyl olsun!
2) O ki, malı toplayıp tekrar tekrar saydı.
3) Malının gerçekten kendisini ebedi kılacağını sanıyor.
4) Hayır; andolsun ki o, Hutame'ye atılacaktır.
5) Hutame'nin ne olduğunu bilir misin?
6) Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir,
7) Yüreklere tırmanır.
8) Muhakkak ki o, üstlerine kilitlenecektir.
9) Dikilip-yükseltilmiş sütunlarda.

105- el-FİL SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 5 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Görmedin mi Rabbin fil sahiplerine ne yaptı?
2) Düzenlerini boşa çıkarmadı mı?
3) Ve üzerlerine sürü sürü kuşlar gönderdi.
4) Onlara çamurdan taşlar atıyorlardı.
5) Sonunda onları yenik ekin gibi yapıverdi.

1) İçinde insanın bir ömür tükettiği asra, çok çeşitli hayret verici ve garip şeyleri, hayır ve şerri kapsayan zaman dilimine, Rasulullah'ın yaşadığı nübüvvet asrına, ikindi vaktine andolsun...
2) Şüphesiz insanlar, ömürlerini Allah'ın istediği ve razı olduğu şekilde düzenlemediği için hüsrandadır, mutlak ziyan ve kayıp içindedirler.
3) Ancak Allah'ın razı olduğu ve istediği şekilde iman eden, bu imana uygun salih amel işleyen, insanlara Allah'ın dinini eksiksiz bir şekilde Allah rızası için tebliğ eden, Allah'ın emirlerini yerine getiren, yasaklarından kaçınan ve Allah yolunda başlarına gelen eziyetlere Allah için direnip sabredenler bu hüsranın dışındadırlar. Onlar Allah'ın vereceği cennet nimetleriyle ebedi mutluluk içerisindedirler.

HÜMEZE SURESİ

1) İnsanları ayıplamayı, çekiştirmeyi, koğuculuk yaparak insanları birbirine düşürmeyi, şeref ve haysiyetlerini zedelemeyi, göz ve kaşlarıyla gizlice onlarla dalga geçmeyi adet haline getiren Ahnes b. Şüreyk, Cemil b. Âmir el-Cümahi gibilerin vay haline!
Veyl: Cehennem ehlinin kan ve irinlerinin aktığı, dünyanın bütün dağlarını eritebilecek sıcaklıkta, içine düşen kâfirin kırk senede dibine ulaşabileceği derinlikte, cehennemde bir vadidir. Bu kelime aynı zamanda helak olmak, yok olmak, rezillik, rüsvaylık anlamlarına da gelir.
2) Bu kimse gece gündüz helâl haram demeden ömrü boyunca mal toplayıp saymış, malını Allah yolunda harcamamış, daima artmasının hesabını yapmış, mal çokluğunun kişinin üstünlük ve faziletinin sebebi olduğunu zannetmiş, bu sebeple başkalarını eksik görmüş, insanları küçümsemiş ve ayıplamıştır.
3) O cahil ahmak, aşırı gafleti ve aklının bozukluğu sebebiyle malının kendisini dünyada ebedi bırakacağını, ölmeyeceğini ve serveti sayesinde ölüm meleğinin kendisini hiç ziyaret etmeyeceğini zanneder.
4) O cahil kişi, bu tür geçersiz hesaplardan vazgeçsin. Aksi taktirde ahiret gününde içine atılan herşeyi kırıp döken, yakıp yokeden ve hemen yutan cehennem ateşine çakıl taşlarının denize atıldığı gibi atılacaktır.
5) Ey Muhammed! İçine atılan herşeyi kırıp döken ve hemen yutan cehennem ateşinin büyüklüğünü hissebilir ve takdir edebilir misin?
6) Bu, Allah'ın cehennemlikler için yakılmasını ve tutuşturulmasını zebanilere emrettiği dünya ateşinin yetmiş misli büyüklüğünde, ebedi olarak yanan, tutuşturulmuş, simsiyah bir ateştir. Bunun büyüklüğünü Allah'tan başka kimse bilemez.
7) Onun acısı ve ateşi ta kalplere kadar ulaşır. O, kemikleri kırıp ufalar, etleri yer, heva ve şehvetlerinin esiri olanların kalplerine hücum eder, tırmanır, üzerine çıkıp çöker, acıyı daima hissetsin diye, derilerinin ve kemiklerinin yerine tekrar yeni deri ve kemik iade edilir.
8) Şüphesiz cehennem suçluların üstlerine kapatılmış ve kapıları kilitlenmiştir. Orada onlara ne rahat ulaşır, ne de güzel rızık.
9) Onlar zincirlere ve bukağılara vurulmuştur. Cehennem kapıları üzerlerine kapatıldıktan sonra ateş kesilen demir direklerin arasında el ve ayakları zincirlerle üzerlerine konulan, dikilip-yükseltilmiş kolanlara ve uzatılmış sutunlara bağlanır.

FİL SURESİ

1) Ey Muhammed! Doğumundan elli iki gün evvel Yemen'in San'a kentinde yaptırdığı kilisenin, Ka'be'nin yerine geçmesi için fillerle birlikte Ka'be'yi yıkmak üzere gelen Yemen kralı Ebrehe ve ordusuna, Rabb'inin ne yaptığını kalp gözünle görmedin mi, duymadın mı, bilmedin mi? Ey Kureyş topluluğu! Allah'ın evinin ve elçisi Muhammed'in kıymetini bilin. Onu koruyun. Ona sahip çıkın.
2) Allah onların Ka'be'yi yıkma planını boşa çıkardı. Ka'be'yi onların şerrinden korudu.
3) Allah onların üzerine biraraya toplanmış, birbirini takip eden, sürü sürü, grup grup, bölük bölük, ayrı ayrı bir çok kuşlar gönderdi.
4) Bu kuşlar, gaga ve ayaklarından çamurdan sertleşmiş küçük taşlar atıyorlardı. Taşlar, askerlerin başından giriyor, arkasından çıkıyordu.
5) Allah onları hayvanlar tarafından yenilmiş, sonra dışkı olarak dışarı atılmış, sonra kurumuş ve dağılmış ekin yaprağı gibi yaptı.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ (١) إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ (٢)
فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ (٣) الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ
وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ (٤)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ (١) فَذَلِكَ الَّذِي يَدُعُّ
الْيَتِيمَ (٢) وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ (٣) فَوَيْلٌ
لِلْمُصَلِّينَ (٤) الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (٥)
الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ (٦) وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ (٧)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ (١) فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ (٢) إِنَّ
شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ (٣)

106- KUREYŞ SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 4 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Kureyş'in güvenliği için;
2) Kış ve yaz yolculuklarındaki güvenlikleri için;
3) Öyleyse, şu evin Rabbine ibadet etsinler.
4) O ki, kendilerini açlıktan doyurdu ve korkudan güvenlik verdi.

107- el-MAUN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 7 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Dini yalanlayanı gördün mü?
2) İşte o, yetimi iter.
3) Yoksulu da doyurmaya teşvik etmez.
4) Veyl olsun namaz kılanlara!
5) Ki onlar namazlarında gaflet içindedirler;
6) Onlar riyakarlık yaparlar,
7) Ve ufacık bir yardımı bile engellemektedirler.

108- el-KEVSER SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 3 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Şüphesiz, biz sana Kevser'i verdik.
2) O halde Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.
3) Doğrusu asıl soyu kesik sana buğz edendir.

1) Allah, Kureyş kabilesine kolaylaştırdığı ve alıştırdığı için... Onları bir araya getirip kavga etmeden anlaştırdığı için...
2) Kışın Yemen'e, yazın Şam'a yaptıkları uzun ve yorucu ticaret yolculuğunu kolaylaştırdığı ve alıştırdığı için...
3) Allah'ın evi Ka'be'nin Rabbi, sahibi, efendisi ve yöneticisi olan Allah'a ibadet etsinler, O'na hiçbir şeyi şirk, ortak koşmasınlar.
4) Allah, çorak bir arazide yaşamalarına rağmen onları yaptıkları kârlı ticaret sonucu açlıktan doyurmuş, gerek yolculuklarında gerekse Mekke'de iken her türlü korkudan, saldırıdan emin kılmıştır. Bunlar Allah'ın evinin komşuları ve Harem'in sakinleridir. Bunlar Ka'be'nin görevlileri ve hizmetçileridir. İşte Allah kendilerine bu kadar ikram ettiği için yalnızca O'na ibadet etsinler. Rasul'e tabi olsunlar. Uzun ve yorucu yolculuklara alıştıkları gibi O'na ibadet etmeye de alışsınlar.
Taberi'ye göre surenin yorumu şöyledir: "Açlık içindeyken onları doyuran, korku içindeyken onları emin kılan Ka'be'nin Rabbi Allah'a ibadeti bırakıp yaz kış mevsim ticaret yolculuklarına kapılmış olan Kureyş'in tutumuna hayret edin, şaşın! Onlar bu hallerinden vazgeçip kendilerini aç iken doyuran ve korkudan kurtarıp emniyete kavuşturan ve Kabe'nin Rabbi olan Allah'a kulluk etsinler!"

MAUN SURESİ

1) Hesap ve ceza gününü yalanlayan, onun geleceğine inanmayan Ebu Cehil, As b. Vail gibilerini gördün mü, bildin mi, tanıdın mı?
2) O, yetimi şiddet ve sitemle itip-kakar, ona zulmeder, onu azarlar, ona hakkını vermez.
3) Malı mülkü olmayan, aşırı derecede yoksul olan kimseyi doyurmadığı gibi başkaları tarafından doyurulmasına da teşvikte bulunmaz.
4) Gösteriş maksadıyla, riya için namaz kılan günahkâr münafıkların vay haline, onlara helak ve azap olsun!
5) Onlar namazlarından gafil olanlardır, ticaretleri ve şehevi arzuları onları namazlarından alıkoyar ve namazlarını vaktinde kılmazlar. Namaza kalktıkları zaman tembel tembel kalkarlar. Rüku ve secdelerini tam yapmazlar. Ta'dili erkana riayet etmezler.
6) Onlar, kendilerine *"Salih ve muttaki"* denilsin diye, gösteriş için insanların önünde namaz kılarlar. *"Cömert"* denilsin diye istemeye istemeye sadaka veriyor görünürler. *"Alim"* denilsin diye ilim tahsil ederler. *"Kahraman"* denilsin diye savaşırlar. Tüm amelleri gösteriş ve riya içindir. Allah'ın rızasını değil, insanların methu senasını arzu ederler. Münafıklar öldürülme korkusuyla namaz kılarlar.
7) Onlar, iğne, balta, tencere, kova, tuz ve ekmek gibi halktan birine yararı olacak basit ve az bir şeyi ödünç bile vermezler.

KEVSER SURESİ

1) Ey Muhammed! Şüphesiz biz sana pek çok hayır ve bol nimeti içeren Kur'an'ı verdik. Ayrıca sana suyunu cennetteki ırmaklardan alan, kıyıları altından olup, inci ve yakut üzerinden akan, toprağı miskten daha güzel, yıldızların sayıları kadar kapları olan, baldan daha tatlı ve kardan daha beyaz, içen bir kimsenin ebediyyen susuzluk hissetmeyeceği Kevser havzını verdik. Mahşer sıkıntısından kurtulmak için mü'minler buraya gelip serinleneceklerdir. Münafık ve mürtedler ise havzdan uzaklaştırılacaktır. Kevser; Muhammed'le çoğalan İbrahim nesli.
2) O halde sana verdiği bu nimetlere şükür olarak yalnızca Allah'ın rızasını elde etmek için rükun ve şartlarını yerine getirerek huşu içerisinde devamla namaz kıl ve Allah'a yaklaşmak amacıyla deve, inek, koyun ve keçileri kurban olarak kes.
3) Şüphesiz sen şerefli ve soylu bir kimsesin. Senin soyun kızın Fatıma aracılığıyla devam edecektir. Erkek çocuklarının ve diğer kız çocuklarının ölmesiyle soyun kesilmeyecektir. Asıl soyu kesilecek, dünya ve ahirette lanete uğrayacak olan kimse sana buğzeden, sana düşmanlık eden Ebu Cehil, Ebu Leheb, As b. Vail gibi kimselerdir. (Gerçekten de bugün Rasulullah'ın soyu bizlere kadar ulaşmıştır. Onun soyundan gelmeseler bile bir milyardan fazla kimse onu sevmekte ve onun yolundan gitmeye çalışmaktadır. Dünyanın dört bir yanında günde beş defa okunan ezanlarda onun ismi geçmektedir. Dünyanın yuvarlaklığını, dolayısıyla saat farkını gözönünde tutarsak adının geçmediği, zikredilmediği bir saniye bile yoktur. İslam düşmanlarının soyundan gelenler belli olmadığı gibi sevenleri de yoktur.)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُـــلْ يَاأَيُّهَا الْكَافِرُونَ (١) لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (٢) وَلَا
أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (٣) وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدتُّمْ (٤)
وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (٥) لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ (٦)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَـــاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (١) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ
فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (٢) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ
إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (٣)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ (١) مَا أَغْنَى عَنْهُ مَالُهُ وَمَا
كَسَبَ (٢) سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ (٣) وَامْرَأَتُهُ
حَمَّالَةَ الْحَطَبِ (٤) فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِنْ مَسَدٍ (٥)

109- el-KÂFİRUN SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 6 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) De ki: *"Ey kâfirler!"*
2) *"İbadet ettiklerinize ibadet etmem."*
3) *"Siz de ibadet ettiğime ibadet etmezsiniz."*
4) *"Ve ben ibadet ettiklerinize ibadet edecek değilim."*
5) *"Siz de ibadet ettiğime ibadet edecek değilsiniz."*
6) *"Sizin dininiz size, benim dinim bana."*

110- en-NASR SURESİ

(Medine'de inmiştir. 3 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde,
2) Ve insanların, Allah'ın dinine dalga dalga girdiklerini gördüğünde,
3) Hemen Rabbini hamd ile tesbih et ve O'ndan mağfiret dile. Çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir.

111- TEBBET SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 5 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) Ebu Leheb'in elleri kurusun; ve kurudu da...
2) Malı ve kazandıkları kendisine bir yarar sağlamadı.
3) Alevli bir ateşi boylayacak.
4) Ve karısı; odun taşıyıcısı olarak,
5) Boynunda da hurma lifinden bükülmüş bir ip.

1) Ey Muhammed! Seni Allah'tan başka varlıklara, putlara, heykellere, tağutlara, taşlara, ağaçlara, salih kimselere, güneşe, aya, meleklere az bir süre dahi olsa tapmanı veya saygı göstermeni isteyen, davandan vazgeçmen için seninle uzlaşmak isteyen, *"Bir yıl sen bizi idare et, bir yıl da biz seni idare edelim, sana mal mülk verelim, istediğin kızı verelim."* diyen kâfirlere açık ve net olarak de ki: *"Ey kâfirler!"*
2) *"Ben sizin taptığınız, ibadet ettiğiniz şeylere bir saniye dahi olsa tapmam, ibadet etmem."*
3) *"Siz de gerçek manada iman etmediğiniz müddetçe benim ibadet ettiğim varlık olan Allah'a şirk, ortak koşmaksızın ibadet etmezsiniz. Siz O'nun varlığını kabul etseniz bile ibadette O'na eşler koşmaktasınız. Allah ise tevbe etmediğiniz müddetçe şirki asla affetmez."*
4) *"Ben sizin taptıklarınıza, ibadet ettiklerinize ne şimdi ne de ileride hiçbir zaman tapacak, ibadet edecek değilim. Boş yere ümitlenmeyin."*
5) *"Siz de hidayeti istemediğiniz, bana ve getirdiğim Kur'an ve sahih sünnete tabi olmadığınız için benim ibadet ettiğim Allah'a şirk koşmadan iman etmezsiniz."*
6) *"O halde sizin temeli şirke dayalı dininiz size, benim temeli tevhide dayalı dinim olan İslam bana ve bana tabi olan muvahhidleredir. Biz sizinle hiç bir şekilde uzlaşmayız. Yollarımız tamamen ayrılmıştır."*

NASR SURESİ

1) Ey Muhammed! Allah, müşrik düşmanlarına karşı sana yardım ettiği ve şehirlerin anası olan Mekke'nin fethini sana nasibettiğinde...
2) Arap yarımadası halkının gruplar halinde İslam'a girdiklerini gördüğünde...
3) O zaman Allah'ı her türlü noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak tutarak, hakettiği şekilde yücelterek, överek şükret ve hem kendin hem de ashabın için O'ndan bağışlanma dile! Şüphesiz senin Rabbin, işledikleri günahlardan pişman olup, uzaklaşan, bir daha yapmamak üzere karar alarak tevbe eden kullarının tevbelerini kabul eden, onlara dünya ve ahirette merhamet edendir.
Bu sure İbn Abbas'ın da belirttiği gibi Rasulullah'ın (s.a.v.) vefatının haberi, ecelinin yaklaştığının alametidir. Sanki Allah şöyle der gibidir: *"Ey Muhammed! Biz seni bu dünyaya başkanlık veya liderlik için göndermedik. İnsanları sadece Allah'a ibadete çağırmak için gönderdik. Allah sana Mekke'nin fethini nasibettiği ve insanların dalga dalga Allah'ın dinine girdiğini gördüğün zaman artık senin görevin sona ermiş olacaktır. O halde bize yapacağın yolculuğa hazırlan. Ahiret senin için dünyadan daha hayırlıdır. Bunun için Rabbine hamdederek O'nu tesbih et ve O'ndan bağışlanmanı dile, çünkü O, tevbeleri çok kabul edendir."*

LEHEB SURESİ

1) Rasulullah'ın amcası olmasına rağmen iman etmediği gibi ona en çok düşmanlık eden bedbaht Ebu Leheb'in (Abduluzza b. Abdulmuttalib) iki eli kurusun, helak olsun, hüsrana uğrasın, ameli boşa gitsin! Zaten kurudu da...
2) Malı, mülkü, kazancı, eşi ve çocukları hiçbir şey ona fayda vermedi. Onu Allah'ın azabından kurtaramadı. Ölürken leşi koktuğundan kimse yanına bile yanaşamadı. Onu bir dereye atıp üzerine taş döktüler ki kokusu etrafa yayılmasın.
3) Ebu Leheb dünyada iken yaptıklarının karşılığı olarak ahiret gününde tutuşturulmuş, alev alev yanan cehennem ateşine girecektir.
4) İnsanlar arasında laf taşıyan ve onların arasını kin ve düşmanlık ateşiyle tutuşturan karısı Avra Ümmü Cemil de onunla beraber cehenneme girecektir. (İnsanları birbirine tutuşturmak için laf taşıyan bu kadın, ateşi tutuşturmak için odun taşıyan kimseye benzetilmiştir.)
5) Bu kadın, dünyada iken Rasulullah'ın yoluna diken koyardı. İslam'a düşmanlık için gerdanlığını bile satmıştı. Bu yüzden ahirette boynunda liften ve dikenden bir ip olduğu halde azaba uğrayacaktır.
Bu sure indikten sonra Ebu Leheb'in karısı çok kızgın vaziyette Ebu Bekir'in yanına gitti. Yanında oturan Rasulullah'ı Allah'ın izniyle göremedi. Ebu Leheb ve eşi Allah'ın bildirdiği gibi iman edemeden öldü. Bu Kur'an'ın icazıdır. Allah'ın sözü haktır, kimse onu değiştiremez.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (١) اللَّهُ الصَّمَدُ (٢) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ
(٣) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (٤)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (١) مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ (٢) وَمِنْ شَرِّ
غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (٣) وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ (٤)
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (٥)
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (١) مَلِكِ النَّاسِ (٢) إِلَهِ النَّاسِ (٣)
مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (٤) الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي
صُدُورِ النَّاسِ (٥) مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (٦)

112- el-İHLAS SURESİ

(Mekke'de inmiştir. 4 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) De ki: *"O Allah, birdir."*
2) *"Allah, Samed'dir."*
3) *"Doğurmamıştır, doğrulmamıştır da."*
4) *"Ve hiç bir şey O'na denk değildir."*

113- el-FELAK SURESİ

(Medine'de inmiştir. 5 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) De ki: *"Felakın Rabbine sığınırım."*
2) *"Yarattıklarının şerrinden,"*
3) *"Çöktüğü zaman karanlığın şerrinden,"*
4) *"Düğümlere üfürenlerin şerrinden,"*
5) *"Ve hased ettiği zaman hasetçinin şerrinden."*

114- en-NAS SURESİ

(Medine'de inmiştir. 6 ayettir.)

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla...
1) De ki: *"Sığınırım insanların Rabbine,"*
2) *"İnsanların hükümdarına,"*
3) *"İnsanların ilahına;"*
4) *"Vesvese veren sinsi sinicinin şerrinden;"*
5) *"Ki o, insanların göğüslerine hep vesvese verir,"*
6) *"Cinlerden ya da insanlardan."*

İHLAS SURESİ

1) Ey Muhammed! Allah'ın zatı ve mahiyeti hakkında bilgi edinmek isteyen o Mekke müşriklerine de ki: *"Benim ibadet ettiğim Allah uluhiyyet, rububbiyyet, isim ve sıfat yönünden birdir, eşi, ortağı, dengi ve benzeri yoktur."*
2) *"Allah, yemeyen, içmeyen, def-i hacet yapmayan kısacası hiçbir şeye muhtaç olmayan, herkesin kendisine muhtaç olduğu efendi, şerefli ve azametli bir varlıktır."*
3) *"Hanımı, erkek veya kız çocuğu olmadığı gibi babası ve annesi de yoktur. Tüm eksik sıfatlardan münezzehtir. Allah ezeli ve ebedidir."*
4) *"Zatında, sıfatlarında ve fiillerinde eşi, ortağı, dengi ve benzeri yoktur."* (Bu sure fazilet bakımından Kur'an'ın üçte birine denktir. Rasulullah (s.a.v.) yatacağı zaman İhlas, Felak ve Nas (Muavizeteyn) surelerini okurdu.)

FELAK SURESİ

1) Ey Muhammed! De ki: *"Karanlığı dağıtan ve aydınlığı ortaya çıkartan; sabahın, cehennemdeki felak zindanının ve tüm mahlukatın Rabb'ine, efendisine, yaratıcısına sığınırım. Üzerimdeki sıkıntıyı giderebilecek olan yalnız O'dur. O'ndan başka kimseye güvenmem."*
2) *"İnsan, cin, hayvan ve haşere gibi bütün yaratıkların ve Allah'ın yarattığı bütün eziyet verici şeylerin şerrinden Allah'a sığınırım."*
3) *"Karardığı ve karanlığı şiddetlendiği zaman gecenin, ortaya çıktığı zaman gündüzün, battığı zaman yıldızın ve ayın şerrinden Allah'a sığınırım."* (Geceleyin yırtıcı hayvanlar inlerinden, haşereler yuvalarından çıktığı, hırsız ve soyguncuların hücuma geçtiği, yangınlar meydana geldiği ve yardım imkanı az olduğu için gecenin şerrinden Allah'a sığınmak emredilmiştir. Rasulullah bir takım kötülüklerden sakınmak için geceleyin kapıların kilitlenmesini, çocukların içeri alınmasını, kapların üzerinin örtülmesini, su tulumlarının ağzının bağlanmasını emretmiştir. Rasulullah hastalandığı, sıkıntıya uğradığı zaman Felak ve Nas surelerini okuyup vücuduna üflerdi.)
4) *"İnsanlara sihir yoluyla zarar vermek için ipliklerle düğüm yapıp üfleyen sihirbaz kadınların şerrinden de Allah'a sığınırım."* (Allah'ın izni olmadıkça sihirbazın sihri zarar vermez. Yahudi Lebid b. Asam'ın Rasulullah'a yaptığı iddia edilen sihir, onu dünyevi işlerde etkilemiştir. Vahiy konusunda etkili olmamıştır. Çünkü Allah, vahyi şeytanın müdahalesinden korumuştur.)
5) *"Dini veya dünyevi herhangi bir nimete sahip olan kimseyi kıskanarak, o nimetin elinden alınmasını isteyen hasetçinin şerrinden de Allah'a sığınırım."*

NAS SURESİ

1) Ey Muhammed! De ki: *"İnsanların Rabbi, efendisi, yaratıcısı, sahibi, terbiye edicisi, rızıklandırıcısı olan Allah'a sığınırım. Üzerimdeki sıkıntıyı giderebilecek olan yalnız O'dur. O'ndan başka kimseye güvenmem."*
2) *"İster yönetenler olsun, ister yönetilenler olsun, ister krallar olsun, isterse halk olsun bütün mahlukatın tam ve kapsamlı bir şekilde sahibi olan, onları dirilten ve öldüren, kimisini aziz, kimisini zelil, kimisini zengin, kimisini fakir kılan, mülkü dilediğine veren, dilediğinden de çekip alan Allah'a sığınırım."*
3) *"İnsanların ibadete layık tek ilahı olan, O'ndan başkasına ibadet edilmesi caiz olmayan Allah'a sığınırım."*
4) *"İnsanları cehennem ateşine düşürmek için gafil anlarında onları kötülüğe, isyana ve küfre teşvik eden ve onların kalplerine vesvese sokan, Allah'ı zikrettiği anlarda ise kaçan lanetli şeytanın şerrinden Allah'a sığınırım."*
5) *"İnsanı fitneye düşürmek ve saptırmak için insanın göğsüne vesvese verir, içlerine kuşku, kuruntu fısıldar."*
6) *"İnsan ve cin şeytanların şerrinden, üflemesinden, vesvesesinden yalnızca Allah'a sığınırım. Çünkü bana fayda verecek yalnızca O'dur. O'nun dışındakilerin faydası olmadığı gibi bana zararı dokunabilir."*